This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

D. 2. 3945.
Cl. B. I.
3945
BIBLIOTHEEK GENT
00008913
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PHILOSTRATORVM
IMAGINES
ET
CALLISTRATI
STATVAE

TEXTVM AD FIDEM VETERVM LIBRORVM
RECENSVIT
ET
COMMENTARIVM ADIECIT
FRIDERICVS IACOBS

OBSERVATIONES, ARCHAEOLOGICI PRAESERTIM
ARGVMENTI,
ADDIDIT
FRIDERICVS THEOPHILVS WELCKER
PROFESSOR VNIVERS. BERNENSIS.

LIPSIAE
IN LIBRARIA DYCKIANA.
MDCCCXXV.

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE GAND.
Digitized by Google

Digitized by Google

IO. FRANCISCO BOISSONADE

ET

CAROLO BENEDICTO HASE

ACADEMIAE REGIAE INSCRIPTIONVM

SODALIBVS,

VIRIS

DE GRAECIS LITTERIS EXIMIE

MERITIS,

HVNC LIBRVM

LEVE

VOLVNTATIS ET REVERENTIAE

DOCVMENTVM

EDITORES

D. D. D.

Digitized by Google

Digitized by Google

Novam hanc exiguae operum Philostrateorum particulae editionem lectoribus, ut par est, praeloquio commendaturi, non opus esse existimamus, omnem illam de Imaginum auctoribus disputationem, a viris doctissimis, Meursio, Valesio, Ionsio, Fabricio, Oleario [1]) denique susceptam denuo ingredi, et de reliquis quoque operibus, cuinam ex tribus Philostratis, quos Suidas commemorat, unumquodque eorum tribuendum sit, statuere. Nobis tenere suffecerit, tertio post Christum saeculo ineunte, Philostratum rhetorem, aut, ut tum appellabantur, sophistam, tabulas pictas, in pinacotheca quadam Neapoli expositas, declamationum sibi argumentum fecisse [2]); hasque ἐπιδείξεις, numero sexaginta quinque, in duos, aut, ut alii volunt, quatuor libros descriptas [3]), iuniorem quendam eiusdem nominis rhetorem, prioris illius ex filia nepotem, ad aemulationem in eodem scriptionis genere excitasse. Et huius quidem Imagines an omnes ad nos pervenerint, non satis constat. Vltimum certe caput de septemdecim illis, quae in paucis codicibus supersunt, in fine est mutilum. In priore, senioris Philostrati opere, sermonis genus non multum recedit ab eo, quod

Digitized by Google

in vitis Apollonii et Sophistarum usurpatum videmus; nisi quod historia, quantumvis sophisticis instructa illecebris, minus tamen ornamentorum admittit, quam ἐπιδείξεις, ob id ipsum compositae, ut omnes orationis elegantiae, lenocinia etiam et pigmenta, expromantur in iis et ostententur. Quare quod ad orationis genus scribendique rationem attinet, pro meo quidem sensu, nihil impedit, quominus Suidas verum tradiderit, qui Vitam Apollonii, Vitas Sophistarum, Imagines et Heroica ab eo Philostrato, quem secundum vocat, Philostrati Lemnii filio, Veri nepote [4]), Iuliae Domnae aequali, eique ob ingenium commendato, composita esse narrat. Et sunt aliae quoque caussae, ab Oleario bene expositae, unde fit probabile, Vitas Sophistarum, de quibus maxime ambigitur, eius esse Philostrati, qui Apollonii vitam, in Iuliae Augustae gratiam, octo libris enarravit. Sed haec utcunque se habeant, hoc quidem certum est, in omnibus illis operibus, ut ab hominibus eiusdem fere aetatis eiusdemque familiae scriptis, magnam esse sermonis similitudinem, eundem colorem, et ingenii quasi cognationem; ut, qui unum eorum noverit, reliquorum quoque indolem quodammodo perspectam habeat; et qui uni horum librorum illustrando operam navare velit, reliquos etiam sedulo excutere et inter se comparare debeat.

De orationis genere, quo usus est Philostratus (de seniore loquimur, certo Imaginum et Vitae Apollonii auctore), quoniam huius rei hic iniecta est mentio, pauca addamus. De qua re, licet non omnibus idem prorsus videatur, non multum tamen eruditorum sententiae inter se discordant. Photius in Bibl. Cod. XLIV. de Vita

Digitized by Google

Apollonii agens, ἔστι δέ, ait, τὴν φράσιν σαφής, ἐπίχαρίς τε καὶ ἀφοριστικός [5]), καὶ βρύων γλυκύτητος, καὶ τῷ ἀρχαϊσμῷ, καὶ ταῖς καινοπρεπεστέραις τῶν συντάξεων ἐμφιλοτιμούμενος. In quibus verbis haerens doctissimus Batavus, qui priores Vitae Apollonii libros egregiis lectionibus illustravit, quum existimaret, τῇ καινοπρεπείᾳ τῶν συντάξεων tolli τὴν σαφήνειαν, corrigendum esse statuit; ἔστι δὲ τὴν φράσιν ἀσαφής, ἐπίχαρίς τε Non assentior, Primum enim, quum Quintiliano iudice, oratio, cuius summa virtus est perspicuitas, vitiosa fiat, si interpretatione egeat, neque eleganter dictum videri possit, quod interpretandum sit (Institut. Or. I. 6. 41. Ib. VIII. 2. 22.); vehementer dubito, an quisquam veterum venustatem (τὸ ἐπίχαρι) tribuerit scriptori obscuro et ἀσαφεῖ; neque studio, in novanda verborum compositione posito, perspicuitatem (τὸ σαφές) continuo tolli existimo. Photius quidem ipse, Arriani censuram agens (Cod. XCII. p. 71. ed. Bekk.) καινοπρεπής, ait, συνθῆκη λόγου μᾶλλον ἢ λέξει (prorsus ut Philostratus: καινοπρεπεστέραις τῶν συντάξεων ἐμφιλοτιμούμενος) καὶ οὕτως ὥστε μὴ ἂν ἄλλως μήτε σαφέστερον, μήτε ἐναργέστερον τὸ διήγημα διηνοθῆναι. Et paulo post; καὶ ἡ καινότης τῶν λέξεων οὐχὶ εἰς τὸ πόρρω νεωτερίζεται — διὸ καὶ τὸ σαφὲς συνεφέλκεται. Et ipse Philostratus in Epist. I. p. 917. τὴν καινότητα cum σαφηνείᾳ iungi posse docet; dicens inter alia: σαφῶς δὲ ἑρμηνεύσομεν καὶ ἔξω εὐτελείας ἢν τῶν νοηθέντων τὰ μὲν κοινὰ καινῶς, τὰ δὲ καινὰ κοινῶς φράζωμεν. Adde quod in καινοπρεπείᾳ non continetur reprehensio, sed laus potius; nam *grata est in eloquendo novitas et commutatio*, secundum

Quintilianum (Inst. Or. VIII. 6. 51.), animumque delectat et excitat, nec nisi *nimia* sui *captatione* gratiam amittit [6]). Et sane, cum veteribus comparatus, in novitate aucupanda, nimius videri potest Philostratus, quippe qui anacoluthiis et structura σολοικοφανεῖ saepe ad fastidium abutitur, orationemque, non minus quam Aelianus, Alciphron, Aristaenetus, aliique huius familiae rhetores, omnibus atticismi recentioris elegantiis scilicet et idiotismis distinguere solet. Verum obscuritas, qua laborat — nam saepenumero est obscurior — non proficiscitur illa ex hoc καινοπρεπείας in eloquendo studio, sed ex acute dictorum captatione, quae res illa aetate multorum animos irretiverat, ita ut, quae sponte ex animo, disciplinae cultura subacto, efferuntur, fere spernerentur; contra quae operose quaesita et quodammodo vi expressa essent, plausibus exciperentur. Hoc enim illud in scholis declamandi studium, quod, vera eloquentia de loco depulsa, umbraticas rhetorum officinas vehementer exercebat, effecerat, ut, qui in fictis caussis ingenium non alebant, sed delebant, spretis iis, quae simplici venustate et nativo robore placent, nova et inaudita sectarentur, argutisque sententiis, in aenigmatum saepe modum contortis, auditorum animos percellerent. Hic morbus, qui paulo post Augusti imperium scholas invasit, tamquam per contagium ad proximam aetatem manavit, et, ut fieri solet, latius in dies serpens augeri et ingravescere coepit. Et cur miremur, otiosos Graeculos non abstinuisse a vitio, a quo ne gravissimi quidem inter Romanos viri, saeculi quodammodo vi abrepti, sibi penitus cavere potuerunt? Ego quidem vituperare non audeo homines, qui, eversa per

Digitized by Google

dominationem republica, sana et virili eloquentia de foro deturbata, curia autem vanis et inanibus adulatorum vocibus resonante, inertes horas, quae a tempestivis conviviis, alea, Circensibus, somno denique superessent, eruditis rhetorum et sophistarum lusibus fallebant; neque sophistas ipsos, qui gravius aliquid, quod agerent, non habentes, otiosorum hominum aures verbis suaviter cadentibus titillabant, languentes animos autem argutarum sententiarum condimentis excitabant. Quid? quod nostra quoque aetas, ob similem caussam, vilioribus etiam lusibus delectatur? ita ut non mulierculas tantum, sed viros quoque interdum solvendis griphis et aenigmatis aliisque huius generis nugis, quas ephemerides otiosis certatim offerunt, perituras horas videamus insumere. Et quod magis ad rem praesentem facit, nonne graves etiam humanitatis magistri, qui sincerae eloquentiae praestantiam non ignorant, discipulisque commendant, saepenumero eorum scriptorum, qui arguta dictione utuntur, tamquam illecebris ita capiuntur, ut iis etiam plus tribuant otii, quam his, qui limpidis rivis similes, nihil videntur habere, quod non omnium oculis pateat? Narramus quod fieri solet, non laudamus. Quis enim laudet iudicium, aut fastidium potius, quod corrupta integris, fucata nativis et simplicibus, arguta grandibus anteponat? quum nihil sit facile, quod studiis certius detrimentum afferat, sensum pulchri rectique magis corrumpat, animi nervos debilitet, ingenii lumen extinguat, quam si iuvenes argutis illis scriptoribus, tamquam Acheloidum littoribus, inhaerescunt, ut flores de scopulis colligant, dictiones rariores scilicet, locutiones duriusculas et ob soloecismi speciem

Digitized by Google

notabiles, atticismos, idiotismos, λήρους καὶ φληνάφους. Sed de hoc erroris genere a viris prudentissimis haud semel est monitum. Nos in viam revertimur.

Quod diximus, obscuritatem in Philostrati oratione, non tam καινοπροπείᾳ tribuendam esse, quam aliis quibusdam caussis, id etiam inde apparet, quod, quum nulla sit pars orationis eius a novitatis studio remota, plurima tamen reperiuntur, in narrationibus praesertim et dialogis, non dulcia tantum et venusta, sed perspicua etiam, dilucida et aperta. Multae sunt partes Vitae Apollonii his laudibus conspicuae, totusque fere Heroicorum libellus cum ob alias virtutes, tum ob venustam quandam perspicuitatem admodum est commendabilis. Quare recte nobis in Philostrati oratione τὴν σαφήνειαν praedicare videtur Photius in loco supra commemorato; cui nunc alium addamus ex eadem doctissimi viri Bibliotheca expromtum, ubi Philostrateae orationis virtutes, cum vitiis tamen quibusdam coniunctae, disertius etiam quam in priore illo commemorantur. Sic enim ibi scribitur (Cod. CCXLI. T. II. p. 331. ed. Bekker.): οὗτος δ' ὁ Φιλόστρατος ἀπαγγελίᾳ μὲν κέχρηται γλυκείᾳ καὶ ποικιλωτάτῃ καὶ λέξεσιν ἐμπρεπούσαις φράσει τοιαύτῃ, συντάξεσι μέντοιγε τοιαύταις οἵαις οὐκ ἄν τις ἄλλος ἐς τὸ συγγράφειν τεταγμένος· δοκοῦσι γάρ πως ἀσυντάξιαις μᾶλλον ἐοικέναι ἢ συντάξεως ὁτιοῦν μετέχειν. Οὗτος δ' ἴσμεν ὁ ἀνὴρ ὡς πολυμαθέστατος ὢν οὐκ ἄν διαμαρτίᾳ τοῦ ὀρθοῦ εἰς ταύτην ἐξηνέχθη τὴν ἰδιότροπον τῶν συντάξεων καινοτομίαν, ἀλλ' ἅτε τῶν ἀρχαιοτέρων σκανιάκις ἴσως εἰρηται, τούτοις οὕτως εἰς κόρον ἀπεχρήσατο, πεπαρρησιασμένην αὐτῶν τὴν χρῆ-

σιν ἐπιδεικνύμενος, καὶ οὐδ' εἰς μάτην, ἀλλὰ τοῦ ἡδέος χάριν· ἔχουσι γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν λόγων τὸ ἐπαγωγὸν καὶ ἀφροδίτιον.

Sed quod me ante hos triginta annos ad utriusque Philostrati Imagines excutiendas allíciebat, non erant neque veneres orationis sophisticae, neque difficultates, quibus laborant, sed primum Anthologiae Graecae studium, cuius illustrandae caussa, ob magnum illum epigrammatum numerum, quae artium opera celebrant, omnes scriptores, qui in simili argumento versantur, mihi legendos sumebam; tum omnino pectori meo a prima iuventute inhaerens priscae artis amor et reverentia. Recte enim monuit Olearius in Praefatione ad Imagines, picturae quae apud veteres praestantia fuerit, ex his descriptionibus clarius apparere, quam ex ullo alio antiquitatis scriptore. Magnus quidem fuit eorum numerus, qui praecepta artis pictoriae tradiderunt; maior etiam eorum, qui tabulas pictas in templis, in porticibus aliisque locis publicis expositas, recensuerunt; sed ex tot voluminibus, quae commemorantur, ne unum quidem aetatem tulit; ita ut, si a Pausania discesseris, omnis nostra de pictura veterum scientia solo Plinio unoque Plinii libro contineatur. Hic vero, ut alia praeteream, quae multi in eo desiderarunt, pictores quidem commemorat, tabulasque eorum illustriores recenset; nullius autem descriptionem dedit, unde artis in ea ratio intelligi et diiudicari possit. Verum iniquissimum fuerit, vitio ei dare, quod talia omiserit, potius, quam gratias agere, quod tam multa collegit, quae, quum suscepti operis consilium non requireret, sine reprehensione praeterire potuisset. Sed est haec picturae veteris fortuna non in-

Digitized by Google

videnda, quod, quum statuariae quaedam saltem opera supersint, unde quid veterum manus et ingenium in hoc artis genere effecerit, intelligatur 7), picturae ne unum quidem opus ad nos pervenit, quod celebratissimam Polygnoti, Zeuxidis, Apellis artem referre existimari possit. Tanto autem haec res miserabilior, quod nec descriptiones supersunt, quae desiderium leniant. Quot enim sunt nobilium tabularum ἐκφράσεις, praeter eam, quae de Polygnoti ἁλώσει et νεκυίᾳ Pausanias reliquit? duasque illas apud Lucianum de Aetionis et Zeuxidis tabulis? Nam quae praeterea extant Imaginum descriptiones apud Libanium, Achillem Tatium, Eumathium denique, et ob alias caussas minus habent commendationis, nec illustrium artificum nomina prae se ferunt, et ita comparatae sunt, ut nec artis ratio inde cognoscatur, nec, an veras fictasque descripserint tabulas, diiudicari possit.

Quod dixi, nullum artis Apelleae opus superesse, quod ad antiquae picturae praestantiam accedat, ne temere statuisse videar, rem paucis declarabo. Primum, quod nonnulli existimarunt, picturam veterum longo intervallo a statuariae perfectione abfuisse; neque omnino quod in pictura summum est potuisse attingi, antequam ars colores oleo miscendi et temperandi fuisset inventa; id a pluribus est refutatum, qui picturam veterem ab istorum contemtu gravissimis argumentis vindicaverunt 8). Inter haec argumenta principem locum tenet id, quod ex superstitibus picturis ducitur. Nam post detectas saeculo decimo sexto, et mox iterum opertas Titi Thermas, et post nobilissimam, Nuptiarum nomine celebratam tabulam, saeculi decimi septimi initio in Esquilini montis ruinis inventam,

Digitized by Google

(quam Boettigeri doctrina egregie illustratam habemus) aliasque nonnullas e Nasonum sepulcro erutas, iudicium de pictura veterum non amplius paucorum quorundam scriptorum fide et auctoritate videbatur niti. Sed quot alia his opibus superioris saeculi fortuna adiecit! Nam cupiditate hominum semel in hoc thesaurorum genus conversa, quot praeclara opera ex terrae, fidissimae vetustatis conservatricis, visceribus prodierunt! quot picturae cum alibi, tum in Herculanensium domorum parietibus inventae! quanta vasorum fictilium pictorumque copia ex tumulis in lucem protracta est! Hactenus itaque non habemus, quod de temporum invidia conqueramur; sed fortunae magis favor praedicandus videtur, quae vasorum illorum fragilitatem colorumque in parietibus caducum splendorem per tot saecula inter ruinas et incendia ad hanc aetatem conservavit. Ex his autem operibus, sive reliquiis potius, ex magno naufragio servatis, si nihil aliud, coniectura fieri potest, quantum quamque eximium illud fuerit, quod periit, quantaque, florentibus per summa ingenia studiis, picturae excellentia fuisse putanda sit. His ipsis enim, quae supersunt, picturis magnorum artificum manus fuisse admotas, ne suspicari quidem possumus. De vasis quidem, quantumvis ob alias caussas pretiosis, hoc nemo amplius existimat; et, licet non sit improbabile, quod Henricus Meyerus, peritissimus harum elegantiarum arbiter, suspicatur 9), in nonnullis vasis fictilibus artifices illustriorum pictorum tabulas ante oculos habuisse; quis credat, his simplicibus figurarum delineationibus pictarum tabularum damnum ulla ratione resarciri posse? Non minus certa res de picturis in balneorum,

Digitized by Google

cryptarum, sepulcrorum parietibus. Quis enim existimaverit, eiusmodi locis ornandis illustriorum pictorum manus fuisse adhibitas? praesertim quum Plinius (XXXV. 37. p. 702.), verbis de parietum pictura factis, diserte doceat, *nullam gloriam esse artificum, nisi eorum, qui tabulas pinxere: eoque venerabiliorem apparere antiquitatem. Non enim parietes excolebant dominis tantum, nec domos uno in loco mansuras, quae ex incendiis rapi non possent* [10]). Quamvis igitur inter haec opera, quantumvis copiosa, nullum sit, in quo illustris alicuius pictoris manum agnoscere possis, ex insigni tamen eorum elegantia certa, ut dixi, coniectura formari potest, quae veteres de antiquorum pictorum miraculis tradiderunt, minime pro dubiis habenda, splendidisque mendacis Graeciae commentis annumeranda esse. Et Hirtius quidem, veteris artis spectator diligentissimus, praestantissimas superstitum imaginum nonnisi umbram esse censebat tabularum, quas antiquitas admirata sit [11]). Quae sententia si cui forte paulo videatur severior, hoc tamen pro certo habemus, picturas superstites, quamvis ad veteris artis rationem compositas [12]), non exiguo intervallo a Polygnoti, Parrhasii, Apellis similiumque operibus esse remotas.

Sed ut iam ad Philostratorum Imagines, quae huic digressioni occasionem dederunt, revertamur, hae non picturas parietum, non magni, ut vidimus, apud antiquos factas, sed *tabulas* nobis ante oculos ponunt *parietibus insertas, πίνακας ἐνηρμοσμένους* [13]), easque complurium artificum, non sine acri iudicio, sensuque pulchri collectas, *οὓς οὐκ ἀπαθῶς τις συνελέξατο·*

Digitized by Google

σοφέα γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐδηλοῦτο πλειόνων ζωγράφων. Cuius sint aetatis hae tabulae, quorumque pictorum, non dixit, quod dolemus, auctor; hoc tamen dubitari non potest, omnes eas, quas sibi describendas sumsit (nam plures in illa pinacotheca fuisse videntur, quas silentio praeterit), artis fuisse iam dudum adultae et ad perfectionem adductae. Quaedam sunt in iis tabulae, quae non nisi unam figuram exhibent [14]; plurimae magnum hominum numerum [15]), animalium etiam diversarumque rerum varietatem ostentant; multae etiam ob vividum figurarum motum commendantur, inque iis nec a flexibus corporum abstinetur, quos difficillimos esse ad delineandum constat. Magna omnino est argumentorum in his tabulis varietas. Plurimae versantur in fabulis Deorum heroumque; quaedam in historia; nonnullae etiam in vita communi et domestica adumbranda. Aliae, ut Zeuxidis quaedam tabulae, muliebris corporis pulchritudinem ostentant; aliae, ut Euphranoris, dignitates atque insignia heroum; aliae luctatores, sicut in Aristodemi operibus conspiciebantur; in aliis denique quadrigae sunt et equi, quales Calamis felicissime, et, ut Plinius ait, sine aemulo expressit; in nonnullis tandem, sed paucis, pictores cum Ludio videntur certasse, quem idem Plinius narrat instituisse amoenissimam parietum picturam, villas et porticus ac topiaria opera, lucos, nemora, colles, piscinas, littora, qualia quis optet, amoenissima; piscantes etiam et aucupantes aut venantes (XXXV, 37.). Talium argumentorum specimina Pinacotheca Neapolitana offerebat elegantissima, si Philostrato fides, cuius Bosporum et Piscatores, Xenia, Insulas, Aprum venatores, nemo harum, quas

Plinius appellat, *argutiarum* amans sine voluptate legerit.

In describendis his tabulis uterque Philostratus id est secutus, quod et saeculi ille, quem supra diximus, morbus artisque rhetoricae postulabat professio. Hodie procul dubio floridae illi et argutae enarrationi plurimi longe praeferrent accuratam, quamvis ieiunam, ἔκφρασιν, quae argumentum cuiusque tabulae perspicue ob oculos poneret, compositionisque rationem et artificium ordine et dilucide enarraret. Sed hoc illi periegetis relinquebant, neque rhetoris esse arbitrabantur et sophistae; delectantis, non docentis; minusque alienа sobria oratione commendantis, quam verbis exquisitis in suam ipsius admirationem rapientis animos. Et huic quoque rei excusatio quaedam parata est. Rhetores enim, quum bene intelligerent, rem esse minime facilem, nudis verbis, sine coloribus et lineis imagines adumbrare [16]), id quod verbis deesset, ingenii quodam artificio compensandum esse iudicaverunt. Et habebant profecto in hoc genere splendida poetarum, quae sequerentur, exempla, Homeri imprimis in clypei Achillei descriptione, quam vitae speculum dicas [17]), eiusque, qui Homerum quamvis aliquo intervallo sequutus est, Scuti Herculei concinnatoris, sive Hesiodus fuerit, sive alius, quorum exemplum ad similia audenda excitavit alios, Theocritum, Apollonium Rhodium, Moschum, Quintum Smyrnaeum inter Graecos; inter Latinos, Catullum, Virgilium, Ovidium, Statium. Hi omnes, poeseos iure usi, non tam imagines aut caelatas, aut sculptas, aut telis intextas, quales manus artifices formarunt, describere, sed actionem, tamquam aut vere gestam, aut in scena repraesenta-

Digitized by Google

tam, nec singulare actionis momentum, sed progressum quendam rerum verbis efferre et narrare videntur [18]). Haud aliter rhetores. Declamant, non describunt; et dum animo commoto videri volunt, aut revera commoti sunt, ἐκφραστικαῖς illis ἐπιδείξεσι dramata potius animata, quam artis opera lectoribus repraesentant.

Verum haec res in caussa fuit, ut, quod de clypeo Homerico vulgo existimatur, nihil eius simile extitisse, quod poeta describeret [19]), idem nonnulli de Philostratorum Imaginibus statuerent. Fuit inter hos curiosus veteris recentiorisque artis spectator, Caylus, qui totam illam pinacothecam cum omnibus tabulis suis pro Philostrati commento habuit, quod multa in eius descriptionibus essent, ab artis praeceptis abhorrentia, multa etiam, quae nullo picturae artificio exhiberi potuissent. Hanc sententiam amplexus Klotzius in Praefatione ad Vol. II^dum^ Commentationum Cayli, a Meuselio in germanicum sermonem conversarum, quo diligentius, ait, has descriptiones examino, eo magis confirmor in hac sententia, ut existimem, tabulas a Philostratis descriptas nunquam extitisse; sed utrumque scriptorem, ut dicendi facultatem, fortasse etiam ut aliquam artis scientiam ostentaret, eas omnes finxisse. Argumenta, quibus hanc sententiam firmare et exornare studuit, apud ipsum, quibus libet, videant; nobis dixisse sufficiat, maximam eorum partem versari in eo, quod in his imaginibus nulla sit τῆς ὑποθέσεως ἕνωσις, ita ut ad ea, quae ibi tamquam in una tabula repraesentata dicantur, vix tres pluresque sufficerint [20]). Cum Klotzio facit Vir doctus in Diario litterario Erlangensi (an. 1800. 40. p. 314.), qui se nunquam Philostratorum Icones sine in-

Digitized by Google

signatione legisse ait; seriorisque eas esse Grammatici opus contendit *) fictas omnes, confusas, absurdas et sibi ipsi contradicentes. In eundem sensum Italus, qui Vitas pictorum veterum compilavit, De la Valle, in Praefat. p. 3. scripsit *Io sono di aviso che la Galeria Napolitana descritta da Filostrato, e molte cose dette dall' altro Filostrato siano, come la tavola di Cebete, opera della loro immaginazione; e basta essere mediocre pittore per avvedersene.* Nec aliud quid fortasse significare voluit *Henricus Valesius* (Emendatt. III. 20. p. 100.), quum scriberet: *sane hi duo libri de Imaginibus nihil aliud sunt, quam declamationes extemporales*; quamquam haec verba etiam in alium sensum possunt accipi. Alios Philostratorum detractores praeterimus, unum omnibus opposuisse contenti, virum artis peritissimum, Goethium, Germaniae decus, qui et veritatem tabularum pinacothecae Neapolitanae agnovit, et rhetorem ob susceptam earum enarrationem laude dignum iudicat **). Licet enim in hac caussa non auctoritate, sed argumentis, ex ipsa re petitis, agatur, allatis tamen aliorum suffragiis, scriptori nostro adversantibus, iniquum fuerit, praetermittere sententiam eidem faventem viri, cui praeter ceteros diis tribuerunt — *οἰῶ πεπνύσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσιν.*

Ceterum suspicio illa, cui poetica, aut sophistica potius describendi ratio originem dedit, aucta est etiam et quodammodo firmata alia quadam re, quam, quod me ipsum aliquando ea deceptum fuisse memini, praetermittere nolo,

*) Machwerk eines spätern Grammatikers. Quo consilio, quaeso, haec dicta? Num Zoilus ille has Imagines ne Philostrati quidem opus, sed illustri eius nomini suppositas esse putavit?

Digitized by Google

praesertim quum arctissime cum priore illa, de qua diximus, suspicionis caussa cohaereat. Vt enim hoc descriptionum genus in rebus poeticam aliquam ἐναργειαν sectatur, ita in verbis etiam multa a poetis mutuari solet. Iam quum apud Philostratos, Iuniorem praesertim, tam multa animadvertantur, ex poetis, qui idem argumentum tractarunt, derivata, facile in eam opinionem delabimur, ut argumenta etiam tabularum ex iisdem fontibus petita, id est, ab ipsis rhetoribus ad poetarum ductum ficta et exornata existimemus. Re tamen accuratius perpensa, haec quoque evanescit suspicio. Nam quae pigmenta apud Philostratos ex poetarum arculis depromta videmus, ea omnia ad orationem ornandam faciunt, neque res ipsas afficiunt. Quare nec hoc rhetorum nostrorum fidem concutere et infirmare debet. De Iuniore praesertim Philostrato, quem praeter cetera Senioris etiam imitatio suspectum reddiderat, Welckerus in Iudicio de Philostratis, Praefationi nostrae subiecto, ita disputavit, ut apud me quidem nullum suspicionis vestigium remanserit [22]).

Ceterum, tabulis pinacothecae Neapolitanae tempore absumtis, de enarratoris diligentia certum iudicium ferri non potest. Ad nostrum consilium sufficerit, fidem eius, a multis labefactatam, stabilivisse. Nec hoc satis constat, num accurata artis scientia instructus fuerit, an *tacito* illo *sensu*, quem Tullius vocat, recta a pravis diiudicaverit. Sed rudibus eum et imperitis oculis in contemplandis praestantium artificum operibus usum non esse, multa fidem faciunt. Artis praecepta in prooemio breviter attigit; ne in descriptionibus ipsis eadem inculcaret, rhetoricum scribendi genus prohibuit.

Digitized by Google

Non enim pingendi hîc magistrum agere voluit, sed dicendi.

His de utroque Philostrato, Imaginumque, quas reliquerunt, genere atque consilio praemissis, de editione nostra dicendum est, et quid nobis in ea proposuerimus, et quibus subsidiis ad eam rem usi sumus. Et primum quidem, quod spectare debebam, textus erat emendatio; alterum, interpretatio, eaque duplex, et verborum et rerum. In textu emendando quantum ultimi Philostratorum operum editoris levitas nobis reliquerit, nemo ignorat. Non quidem in sum, qui Olearium in hoc opere nihil omnino laudis promeruisse contendam[25]), quippe qui cum Heynio potius faciam, recte scribenti (in Opusc. V. p. 163.), condonari debuisse ei peccata nonnulla propter multa alia observata, haud quaquam contemnenda; quamquam doctrinae quoque laus, quae multis commentarii eius partibus tribui posse videbatur, ante paucos hos annos in suspicionem adducta est[24]); sed in verbis Philostratorum ad criticam rationem constituendis non eam diligentiam praestitit, quam a veteris scriptoris editore, et Bentleii in hoc negotio rivali merito exspectaveris. Nam primum, quod multis exemplis constat, sinceram scriptoris orationem pravis coniecturis in ordinem receptis, saepenumero corrupit; corrupta autem pro sinceris habuit; subsidiis denique, cum scriptorum tum editorum librorum insigni cum levitate usus est. Et de editoribus quidem, quamvis veteres subinde crepat, nullam tamen constanter et accurate adhibuit praeter Morellianam; Aldinis et Iuntinis haud raro vitiosiorem; has autem ita neglexit, ut Morellianas lectiones saepe pro lectionibus vetustarum edi-

Digitized by Google

tionum venditet, interdum vero harum ipsarum lectiones, in codice quodam suo forte repertas, tamquam novas nec antea cognitas, commendet. Nec scriptis libris ea, qua par fuit, diligentia usus est. Vnum eorum, qui Vitam Apollonii continet, quemque Olearius manibus suis tractavit, Vratislaviensem, ipse, Mansonis, viri eruditissimi, benevolentia mecum communicatum, sedulo comparavi, largumque inde bonarum lectionum spicilegium excerpsi, quarum apud Olearium neque vola apparet neque vestigium. Vnde suspicari possumus, eum nec in reliquis satis diligentem fuisse.

Quum me itaque ad Imagines Philostratorum denuo edendas dedissem, primum veteres editiones consulere coepi. Duas Aldinas, quarum prior, quod Heynius observavit (Opusc. V. p. 163.), bis eodem anno emissa est, offerebat Bibliotheca publica Gothana; utramque integram [25]), Vtramque comparavi; nec laboris poenituit. Licet enim in gravioribus corruptelis nihil auxilii praebeant, in universum tamen textum Morelliano, per Olearium in plurimis propagato, integriorem offerunt. Duae pro una haberi debent. Textus in secunda idem; nisi quod vitia typographica paulo maiore cum cura sublata sunt.

Sed ante Aldinam altera vice, anno 1522 Venetiis excusam, Opuscula Philostratorum edita sunt Florentiae, anno 1517 fol. quae editio, interdum cum Luciani Operibus, in eadem urbe anno 1496 excusis, coniuncta, errorem peperit, ut Philostratorum quoque opuscula anno 1496 Florentiae in lucem edita existimarentur. Et reperiuntur utique exemplaria editionis principis Luciani, in quorum *titulo*, praeter Lucianum integrum, promittuntur Philostratorum Icones,

Digitized by Google

Heroica, Callistrati Descriptiones et Eiusdem (sic ibi) Vitae Sophistarum. Sed titulus ille, quod Antonius Amoretti docuit, recentior est, et Iuntinis typis excusus, diversis illis ab his, quibus princeps Luciani editio, ab alio typographo, non ab Iunta, exscripta est (vid. Audifredum in Specim. Edit. Italic. Saeculi XV. p. 350 s.); unde idem suspicatur, Iuntas, quum Luciani exemplaria emtione, ut videtur, in suam tabernam transiissent, anno 1517, quo Philostratum ediderunt, illo titulo adiecto, utrosque scriptores coniunxisse [26]). Reperiuntur etiam separatim, quod Renuardus observavit (Catal. de la B. d'un Am. III. p. 272.); et exemplum Bibliothecae Goettingensis, quod Reussius, thesauri illius praefectus eruditissimus, ea, quam saepe expertus sum, humanitate, mihi utendum permisit, peculiari volumine continetur; quamquam hoc quoque primum cum Luciano coniunctum fuisse, ex titulo, e maiore folio exsecto, suspicari licet [27]). Hanc Iuntinam, quam *primam* appellavimus, nihil ab Aldina discrepare, monuit Heynius; idque nos, magnam partem Imaginum in utraque comparantes, verum esse deprehendimus.

Florentinam, Philippi Iuntae editionem, primum secuta est Aldina altera, Venetiis excusa anno 1522. fol. quam tredecim annis interiectis, excepit Iuntina secunda, in eadem urbe per Lucam Antonium Iuntam, anno 1535. 8. excusa. Haec editio, cuius exemplum ex Trilleri Bibliotheca in Ducalem nostram venit, a Bandinio (Annal. Typogr. Iunt. P. II. p. 15. s. Cf. Harles. Introduct. II. 1. p. 220.) inter libros a Luca Antonio Venetiis excusos non commemoratur; sed eadem est, ni multum fallor, quam

Digitized by Google

Morellus operis suis exscribendam dedit. Multum illa typorum elegantia cedit priori Iuntinae, Florentinae; multoque saepius turpissimis typothetarum sordibus inquinata est [28]). In universum autem binae Aldinae, et Iuntinae, prior et secunda, aut ex eodem, aut non multum diversis fontibus promanarunt.

Circa idem tempus prodiisse videtur nova horum opusculorum editio, item Venetiis, sed neque anni nota, neque bibliopolae nomine insignita. Huius editionis, omnium, ut videtur, rarissimae, notitiam debeo Eberto, viro clarissimo, qui eam commemoravit in Lexico Bibliogr. nr. 16742. eiusque exemplum in Bibliotheca Academica Lipsiensi asservari monuit. Hinc Schaeferus, vir clarissimus, mihi eam roganti humanissime commodavit. Quum paucis sit cognita, eam accuratius describamus. Titulus hic est: *ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΚΟΝΕΣ. Τοῦ αὐτοῦ ἡρωϊκά. τοῦ αὐτοῦ βίοι σοφιστῶν. Φιλοστράτου νεωτέρου εἰκόνες. Καλλιστράτου ἐκφράσεις.* PHILOSTRATI IMAGINES. *Eiusdem Heroica. Eiusdem Vitae Sophistarum. Philostrati Iunioris Imagines. Callistrati Descriptiones. Omnia recenti castigatione emendata. Additus est insuper nunc primum index scitu dignarum rerum copiosissimus.* VENETIIS. Est in titulo figura felis, murem ore tenentis, quo signo Io. Baptista Sessa, typographus Venetus, libros suos solebat ornare [29]). — Post titulum sequitur duabus columnis: *ΠΙΝΑΞ τῶν Φιλοστράτου εἰκόνων.* et Graecis in eadem pagina oppositus INDEX *Imaginum Philostrati.* Primum caput est *Ἑλλαδία. Graecanica.* In tertio folio: *Πίναξ τῶν Φιλοστράτου τοῦ νεωτέρου εἰκόνων.* INDEX

Imaginum Iunioris Philostrati. Sequuntur Indices Heroicorum, Descriptionum Callistrati, Vitarum Sophistarum. In folio sexto habetur: *Πίναξ τῶν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ μνήμης μάλιστα ἀξίων.* Recensentur hoc indice, graecis verbis concepto, nomina, quae in minoribus Philostratorum operibus reperiuntur, secundum ordinem litterarum alphabeticum. Nominibus passim immixta etiam alia, ut, *ἀνεμώδεα καλεῖ τὴν σκύρον νῆσον ὁ σοφοκλῆς. τὸ γινώσκειν πολλὰ πολλοῦ ἄξιον. γραφαὶ τυφλώττουσιν ἄνευ προσώπων.* et sic quaedam alia. Alphabeticus hic index sex folia implet. Post eum sequitur P. 1. *ΦΙΛ. Α. ΕΙΚΟΝΕΣ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ. ΕΛΛΑΔΙΑ.* usque ad p. 93. Tum: *ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΙΚΟΝΩΝ ΠΡΩΤΟΝ. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.* usque ad p. 121. *Heroica* usque ad p. 207. quae excipiunt *ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ* usque ad p. 223. ultimum locum occupant *Vitae Sophistarum* a p. 223 ad p. 344. ubi finis libri: *ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΒΙΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΤΕΛΟΣ.* Forma libri est, quam in octavo vocant. Textus videtur expressus ex Aldinis, sed castigationis, quam titulus exspectare nos iubet, non multa apparent vestigia. Statim in Prooemio p. 1. *αἰσθῆτος* legitur pro *ἐσθῆτος.* cap. 2. p. 4. *ὀρθὼς* pro *ὀρθός.* *ἀπομιμνεῖσθαι* pro *ἀπομιμεῖσθαι.* et permulta alia huius generis vitia, huic editioni propria. Hic illic tamen sese offert lectio peculiaris, cuius fontem ignoramus. Sic in Imagg. I. 2. p. 7, 12. (edit. nostrae) Aldinae et Iuntina utraque omittunt verba *κοινὸν ἔχουσι.* quae Morellus, nescio num ex hac editione, an ex libro scripto recepit. In Iuniore Philostrato, in Prooemio p. 109, 8. *ξυμβαίνη*

Digitized by Google

habet, pro ξυμβαίη editionum veterum, et hanc quoque lectionem Morelli textus repraesentat. Ibid. c. 1. p. 111, 22. ἀποχαίρουσαι, ut in Iuntina altera, ubi tres priores editiones mediam syllabam, lacuna relicta, omittunt. Eadem lectio, prava quidem, sed a vera non multum abhorrens, legitur in marg. Morellianae. Cap. IV. p. 116, 28. στριφνά sola habet pro στιφνά, unde fortasse haec lectio Morelli textum invasit. In proximis autem verbis πρὸ λόγου habet, ut vetustiores, cum quibus, ut dixi, in plurimis conspirat.

Excepit tandem has opusculorum repetitiones nova omnium Philostratorum operum editio a Federico Morello procurata, quae, ut reliquae etiam Morellianae, externo magis cultu, quam internis virtutibus commendatur. Fundus eius est textus Aldinarum, sed hic, in Imaginibus certe, typographorum erroribus passim foedatus. In praefatione brevissima editor se regiis codicibus usum esse narrat; sed parum inde fructus redundavit ad Imagines, ad quarum duos priores libros paucissimae lectiones ex codicibus commemorantur; paulo plures ad tertium, sive Iunioris Philostrati Icones, cum quibus hic illic Scholia permista brevissima. Quod dicit, Isaacum Casaubonum passim a se fuisse consultum, ubi dignus tali vindice nodus occurrisset, huius rei, cum in toto Opere perpauca, tum in Imaginibus nulla prorsus apparent vestigia. Satis autem probabile, levioris, ut tum quidem existimabatur, momenti libellum viris gravissimis, Andrea Turnebo, Andrea Schotto, Petavio, quorum annotationibus manu scriptis Morellus se usum esse ait, vix dignum fuisse visum, quem respicerent. Nullae certe in margine Iconum expromuntur coniecturae, quae, illis nominibus

Digitized by Google

satis dignae, non ex ipsius Morelli ingenio profluxisse videri possint. Non multum itaque nobis in hac editione praesidii. Nonne autem mireniur, quod Olearius, quem Morellianae editionis vitia minime latebant, quippe quam dicit textum habere inquinatissimum, in plurimis vocabulis depravatum, lacunis hiantem, prava distinctione perturbatum, huic tamen editioni sexcentis in locis tantum tribuit, ut pravas eius lectiones iterare, quam veriores in purioribus, qui ipsi patebant, fontibus investigare maluerit?

Sed antequam Morellus Philostratis edendis animum adiiceret, Blasius Vigenerius, vir industrius, neque indoctus, Imagines in Gallicum sermonem convertit, et amplo commentario instruxit. Prima huius operis editio inscripta: *Les Images ou Tableaux de platte peinture de Philostrate Lemnien, Sophiste Grec, décrits en trois livres, avec argumens et annotations sur chacun d' iceux par le traducteur.* Paris. 1579. 4. Obiit Vigenerius anno 1596, quo ipso anno liber ille denuo est editus, eadem forma, sed adita translatione Heroicorum et Statuarum Callistrati. Vt autem magis se lectoribus commendaret, paulo post splendidius est excusus, forma maxima, additis etiam inde ab anno 1614 tabulis sexaginta quatuor aeri incisis ad seniorem Philostratum, et ad ipsius mentem, ut tum quidem existimabatur, delineatis [30]); uniquique tabulae subiectum epigramma, gallicis versibus conceptum, auctore Arto Thoma de Embry, qui etiam praefationem praemisit, in qua et Vigenerium laudat, et bibliopolarum industriam praedicat, quod nullis ad hanc librum exornandum sumtibus pepercerint, virumque aliquem graece doctissimum (quem Federicum Morellum

Digitized by Google

esse, non dubitatur) ad tollendos, si qui inventi essent, errores excitaverint [31]). Nomen habuit Vigenerius inter Gallicos veterum interpretes, ita ut plerique ei proximum ab Amioto locum assignarent, nonulli eundem Amioto etiam anteponerent. In quo iudicio sermonis praecipue habebatur ratio, ob nativam venustatem commendabilis, nec nervis destituti; unde Guilielmus Sossius in Vita Henrici Magni, primum, ait, Iacobum Amiotum docuisse terse fari, nervosque orationi gallicae dedisse; Blasium autem Vigenerum etiam toros adiecisse et ornatum [32]). Quamquam alii non tam benevole de Vigenerii stilo iudicant. Verum hoc nihil ad nos. Gravius est, quod graeci sermonis mediocriter peritus, totusque fere a latinorum interpretum fide pendens, nobis neque ad criticam rationem [33]), neque ad interpretationem multum prodesse potuit [34]). At Morellus Vigenerii metaphrasin ad graecum textum emendavit. Audio. Sed si Morellus Vigenerii quosdam errores sustulit, suos fortasse eidem obtrusit. Nam eum in hoc negotio ultra interpretationem latinam suam, aut Nigri potius, a Morello passim immutatam, sapuisse, nemo facile crediderit. Neque profecto in textu gallico quidquam ausus est mutare; sed modo in margine, modo in annotatione brevi (*advertissement* appellat), descriptionibus hic illic subiecta, suam de nonnullis locis sententiam brevissime significavit.

In Commentario unicuique Imagini addito, magna graecorum latinorumque locorum copia constipata, ad fabulas praesertim [35]), aliasque res explicandas, quibus multa aliena admista sunt ex philosophia et historia naturali; multa etiam ex itinerariis petita; unde ingens anno-

tationum farrago enata est.' Grammaticam interpretationem non magis attigit, quam picturae artificium. Quare equidem hunc enarratorem neque totum neglexi, neque tam studiose consului, ut non iis, qui se forte in eundem laborem daturi sunt, largum ex illa messe spicilegium libenter relinquerem.

Post Morellum et Vigenerium centum anni praeterlapsi sunt, donec Philostratis novus editor contingeret. Cogitasse videtur de tali negotio Gothofredus Iungermannus, qui subsidia collegerat, interque ea Iacobi Kimedoncii, Professoris in Academia Heidelbergensi, annotationes copiosissimas; cogitavit etiam Io. Georgius Graevius et alii [36]); Richardus denique Bentleius, criticorum princeps. Et hic quidem, praeter textum diligentissime castigatum, interpretationem latinam novam et commentarium erat daturus; iamque res eo processerat, ut libri typis exscribendi initium fieret, cuius primum folium Fabricius se anno 1691 Lipsiae vidisse testatur, unde Olearius in primis editionis suae paginis Bentleianas lectiones aliquoties commemorat (vid. Olear. Praef. p. X. s.). Quod consilium cur abiecerit vir praestantissimus, non satis constat; sed ad alia se convertit (vid. Wolf. in Analect. litterar. I. p. 7.), et, Philostrato valere iusso, lectiones, ex Cod. Coll. Novi et Laudiano excerptas, Olearío utendas permisit, qui provinciam a Bentleio relictam maiore cum alacritate quam prudentia suscepit [37]). Sed de huius viri editione supra, quantum satis erat, diximus. Hoc adiiciamus, eum ad Imagines emaculandas minus etiam quam ad reliqua opera instructum fuisse. Criticorum certe praesidiorum, praeter unum Codicem Laudianum, et Gruteri Salmasii-

Digitized by Google

que lectiones, ex Codice Palatino, ut videtur, excerptas, nihil diserte commemorat.

Post Olearium Philostratorum Imagines tantum non neglectae iacuerunt, neque lux artium apud veteres historiae saeculo superiore per Winckelmannum, Lessingium et paucos alios accensa, illis scriptoribus illustrandis magnopere profuit, donec Heynius, exeunte saeculo, argumentum circumspiciens, quod, quum studia litterarum potentioribus potentiorumque amicitiae suspecta fieri coepissent, invidiae nullam malignae interpretationis opportunitatem praeberet (cf. Praefat. ad Opusc. academ. Vol. V. p. IV. et V.), Philostratorum Imagines sibi enarrandas sumeret, quaerens imprimis, num quid in iis reperiret, unde de arte antiquarum imaginum certi aliquid statui posset. Quod consilium decem Prolusionibus, inde ab anno 1796 usque ad annum 1800 editis, ita exsecutus est, ut et argumenta uniuscuiusque imaginis exponeret; iis, quae in verbis obscura essent, lumen accenderet, depravata corrigeret, de artis quoque ratione iudicium interponeret; hoc simul spectans, ut copias pararet, quibus, si quis novam aliquando illarum ἐκφράσεων recensionem suscepturus esset, operam nonnihil levatam experiretur. Cuius nos consilii fructum percepisse, grato profitemur animo; neque solum ea, quibus verum vidit vir praestantissimus, quae plurima sunt, sed errores quoque, qui in tali labore, ne ab Heynio quidem, praesertim festinante, caveri potuerunt, Philostratis illustrandis profuisse fatemur. Cum Philostratis autem perpetuum eorum comitem, Callistratum, coniunxit, et Imaginum enarratione finita, illius quoque sophistae Statuas, anno 1801, peculiari prolusione illustravit.

Digitized by Google

Eodem tempore, quo Heynius his scriptoribus explicandis de arte veterum bene mereri instituit, nos loca eorum nonnulla tractare coepimus in altero Exercitationum criticarum volumine, quod etiam peculiari titulo instructum prostat *). Erat hic libellus tamquam πάρεργον studiorum a me in Anthologia positorum, quae me primum ad Sophistas et Rhetores diligentius excutiendos adduxerunt. Cui scriptorum generi, inter quos Philostratus principem locum tenet, quum inde per plures annos aliquantum temporis et odii impendissem, haud exigua, ut fit, annotationum copia inter legendum enata, subsidiis etiam nonnullis ultro oblatis, novam Imaginum editionem parare institui, adsumto laboris socio et collega, Friderico Theophilo Welckero, viro eruditissimo, qui tum Goettingae bonas litteras artisque veteris, cuius amore et scientia Romae in Zoegae contubernio imbutus fuerat, historiam magna cum laude tradebat. Qui vir, quamvis muneris officio probe exercitus, aliisque laboribus implicatus, neque sophistis illis magnopere favens, tamen pro summo, quo flagrat, bonas litteras iuvandi studio, fortasse etiam aliquo erga me amore ductus, voluntati meae cedere non dubitavit, eamque laboris partem, qua me ab eo sublevari optaveram, alacri animo suscepit. Vnde quantum fructus ad hos scriptores redundaverit, non nostrum est praedicare, praesertim quum nemo tam hebeti sit acie, quem annotationum, Welckeri nomine signatarum, praestantia

*) Animadversiones criticae in Callistrati Statuas et Philostratorum Imagines. Accessit descriptio nondum edita Anaglyphorum in templo Apollinedis. Lipsiae. 1797. 8.

Digitized by Google

latere possit. Hoc unum dicam, me mihi in dies magis de hoc laboris socio, viro non solum eximie docto, sed, quod non minoris facio, candidissimo, gratulatum esse; aliosque confido, et mihi tam egregium adiutorem, et scriptoribus, in quibus illustrandis laborem coniunximus, tam eruditum interpretem gratulaturos esse.

Iam quum inter nos editoris officium ita dispertitum esset, ut Welckerus, quae ad argumenta tabularum artemque in iis positam spectarent, tamquam peculiarem sibi provinciam susciperet, ego autem et textum recognoscerem, et quae in verbis interpretatione egerent, explanarem; ea tamen lege, ut utrique, si vellet, in alterius provinciam evagari liceret; primum subsidia, quibus ad hoc negotium instructus eram, excutere, novaque studiose circumspicere coepi. De veteribus Imaginum editionibus supra commemoravi; iam de libris scriptis dicendum est. Et primum quidem de iis, qui senioris Philostrati descriptiones complectuntur, dicturus, eo hos ordine, quo utendos accepi, recensebo.

Primi erant, ut in vicinae Bibliothecae thesauris servati, Guelpherbytani tres, ab Heyneo comparati, qui eos in Opusc. Tom. V. p. 162. s. descriptos dedit. Hos quum denuo ad vulgarem textum exigendos existimarem, a Bangero, τῷ φιλτάτῳ, viro humanissimo, facile impetravi, ut ad me mitterentur; unum eorum etiam postea, dubitatione de quibusdam locis exorta, Ebertus, vir eruditissimus, iterum precanti inspiciendum commodavit. Sunt autem hi omnes chartacei, nec admodum vetusti:

1. Nr. 25. apud nos C. formae maioris, saeculi XV^ti, nitide scriptus. Continet Vitas Sophistarum, Heroica, Imaginum librum primum et secundum, et hos quidem duabus manibus scriptos. Inter lineas glossae leguntur graecae et latinae; tum ἐπιμερισμοὶ sequuntur i. q. observationes grammaticae ad voces quasdam Imaginum.

2. Nr. 77. apud nos G. formae minoris. Multa complectitur: Declamationes Libanii. Orationes nonnullas eiusdem scriptoris. Ἐπιστολὴν τοῦ Κύδωνος, cuius initium: τὸν μὲν ἡσίοδον λόγος αἱρεῖ ἰδιώτην καταδαρθέντα ἐγερθῆναι σοφόν. Imaginum Philostrati librum I^mum. Excerpta ex libro Marci Antonini Imper. ad se ipsum. Excerpta ex Anthologia graeca. πρόβλημα ὅπερ Ἀρχιμήδης ἐν ἐπιγράμμασιν εὑρὼν τοῖς ἐν ἀλεξανδρείᾳ περὶ ταῦτα πραγματευομένοις ζητεῖν ἀπέστειλεν ἐν τῇ πρὸς Ἐρατοσθένην τὸν Κυρηναῖον ἐπιστολῇ· πληθὺν ἡλίοιο βοῶν ὦ ξεῖνε μέτρησον. versus ultimus: κεκριμένος ταύτῃ ὄμπνιος ἐν σοφίῃ. Sequitur solutio. Grammaticae quaedam analyses verborum irregularium et formarum difficiliorum.

3. Nr. 82. apud nos D. quaternis. Saeculi, ni fallor, XV^ti. Complectitur duos Imaginum libros cum glossis graecis et latinis a diversis manibus. Τοῦ μακαρίτου καὶ ἁγίου ἐφέσου, ἐφραλμ. ὁσίας (sic). libellus ab imitatore Philostrati conscriptus. Philostrati Heroica, alia manu quam superiora scripta. Huic quoque opusculo glossae interlineares additae, et in margine Scholia uberiora. — Ex hoc codice et codice C. (25) glossas edidi inde a p. 163 usque ad p. 190[38]. Ceterum hic codex cum

Digitized by Google

eo, quem primo loco recensuimus, ita conspirat, ut primum e tertio descriptum esse suspicemur, nec, ubi alter ab altero discrepat, huius varietatis magnopere ratio haberi possit. In duobus his codicibus ordo capitum primi libri a vulgari ordine nonnihil recedit. Sic enim se excipiunt. 1. Prooemium. 2. Amores (vulgo VI). 3. Paludes (IX). 4. Scamander (I). 5. Comus (II). 6. Fabulae (III). 7. Nilus (V). 8. Memnon (VII). 12. Semele (XIV). 13. Ariadna (XV). Tum in ultimis: Andrii (XXV). Mercurii natales (XXVI). Amphiaraus (XXVII). Perseus (XXIX). Pelops (XXX). Apri Venatores (XXVIII). Xenia (XXXI).

Codex Heidelbergensis sive *Palatinus*, apud nos P. chartaceus, forma maiore. In direptione Bibliothecae Palatinae anno 1632 Romam in Vaticanam, inde Parisios delatus, bello finito, in priores sedes rediit anno 1816. Hic liber, Serenissimo Magno-Duce Badensi annuente, Creuzero V. cl. rem amice iuvante, per Schlosserum, Bibliothecae praefectum, ad me missus est. Continet ille primum librum Imaginum integrum, secundi autem nonnisi caput I^mum^ cum parte 2^di^ usque ad verba *καὶ κηῖον*. p. 55, 34. Reliqua perierunt. Scriptura satis luculenta saeculi XV^ti^. Inter lineas relictum spatium satis amplum, quod latinam translationem reciperet, factam illam, quod scribendi ratio docet, aut ab Italo, aut, quod ob scholia quaedam graece scripta etiam probabilius, a Graeco, qui latinum sermonem in Italia didicerat. Saepe synonyma adscripta; interdum correctiones translationis in margine positae. Initium sic habet: *immagines filostrati prooemio. elladia. Quicunque nō diligit | amplectitur picturam in-*

Digitized by Google

iuria afficit veritatē afficit aut iniuria et sapientiā quātacunque ad poetas pervénit. motus n. par utrisque ad heroum speties, et opera cōmensuratiōneque nó laudat p quá et rationis ars tangitur et volenti qde subtiliter quadrat *ingrere* (supra: *calumniari,* sed inductum) *deorum inventum est. et ob quę sunt in tera* as. *speties quecunque* (marg. *quibuscunque*) *prata* p *tempora pingunt et ob quę in celo aparent. investiganti aut generationem. ortú. artis imitatio qd ventum antiquissimú et cognatissimum naturae.* etc. Barbarismi non desunt; ut I. 6. p. 13, 19. *quasi aureum illum sandalium.* Marg. *calciamentum muliebrum.* Passim margini adscriptae notulae graecae; ut p. 43, 25. *μηλάνθην.* marg. *ἀγνοῶ τί μηλάνθη.* Ibid. ignem inspicientem. *πῦρ ἐμβλέποντα* marg. *ἄμεινον οὕτω· et igniis oculis inspicientem.* p. 45, 2. *ἐκ φοινικῆς· ἁλουργίτις. ex punicea tinctura.* supra: *ec-* multum magnum numerum *fenisa. ἄμεινον οὕτω.* p. 50, 1. *δεκάδας.* marg. *οὐ γὰρ δύνανται Λατῖνοι δεκάδας λέγειν.*

Post Philostrati Imagines in hoc codice quinque folia implentur undecim epigrammatis Theocriti et eiusdem Bacchis, eadem manu scriptis, sed sine interpretatione latina.

Codex Parisinus nr. 1696. praestantissimus, luculenter scriptus. Hunc codicem quum in

Digitized by Google

commentariis viri eximii, *Francisci Boissonade*, saepe cum laude commemoratum vidissem, magnamque eius praestantiam ex speciminibus nonnullis cognovissem, virum Ἑλληνικώτατον, cuius benevolentiam et humanitatem iam saepe expertus eram, per litteras rogavi, ut lectiones, ex illo codice in suum usum excerptas, mecum communicaret. Facile petenti quod volebam annuit, neque solum lectiones Philostrateas, suâ manu descriptas, mecum communicavit, sed his etiam lectiones Statuarum Callistrati ex Cod. regio 1696 et 1038 perquam humaniter adiecit. Pro quo beneficio viro humanissimo, de bonis litteris egregie merito et quotidie merenti, et meo et Philostrati nomine, qui eius eruditioni et ingenio tam multa debet, gratias hic publice agimus.

Ex eodem, quo Parisinus fonte, fluxit Codex *Florentinus* Bibliothecae Mediceo-Laurentinae (Plutei LXIX. Cod. XXX.) descriptus a Bandinio in Catal. Mssc. Graecor. T. II. p. 646. — Hunc codicem, membranaceum saeculi XIII, ex pluribus minus bonis et antiquis, delectum, celeberrimus eximii illius thesauri custos, Franciscus de Furia, cuius promtam voluntatem et in me benevolentiam iam in Achille Tatio expertus eram, in meam gratiam ad Iuntinam alteram accurate exigendum curavit. Ex hoo libro et Parisino plus bonarum lectionum prolatum est, quam ex reliquis omnibus, et si senibris Philostrati Imagines in hac nostra editione paulo emendatius leguntur, id duobus his libris potissimum acceptum referimus. Sunt etiam alii in utraque bibliotheca eiusdem operis codices; sed hi omnes longe minoris, ut videtur, pretii, et aetate iuniores; quod de iis valet

Digitized by Google

praecipue, qui glossis interlinearibus instructi sunt. Sed de omnibus Philostratorum codicibus, quos opulentissima regis Galliae bibliotheca habet, accuratius aliquando traditurum esse confidimus Fridericum Osannum, virum celeberrimum, qui novam totius Philostrati editionem moliens, omnes illos codices sedulo comparavit. Huius viri insigni erga me animo lectores debent commemorationem variarum lectionum ex pluribus libris Parisinis ad viginti circiter senioris Philostrati locos prolatarum, de quibus locis a me consultus, copiosissimos suos thesauros in meam gratiam recludere dignatus est.

Verum his copiis, et amicorum ope et mea ipsius industria comparatis, vehementer me hoc tenebat sollicitum, quod ad Iuniorem Philostratum talibus subsidiis carebam. Et senioris quidem Imagines, quamvis vitiorum minime immunes, longe tamen integriores ad nos pervenerunt, quam alterius Icones, quae omnis generis erroribus; singulorum verborum depravationibus, omissionibus etiam et lacunis vehementer inquinatae sunt. Sed hac quoque sollicitudine animum meum egregie liberavit alius *Codex Florentinus* instructissimae Laurentianae (nr. 32. Plutei LVIII) item membranaceus, commemoratus a Bandinio in Catal. T. II. p. 479. et ab eo ad saeculum XIII^mum^ et XIV^mum^ relatus. Ex hoc libro tot lacunae oppletae, tot vitiosae lectiones sublatae sunt, ut in hac saltem parte operis nostri bene de scriptore, hactenus nimis neglecto, meruisse videri possimus.

Restat *Callistratus*, de quo pauca dicamus. Huius scriptoris statuas praeterire non poteram,

Digitized by Google

quum hic libellus Philostratorum Imaginibus, quasi praescriptionis iure, adhaerere soleat. De eo, quid mihi videatur, uberius exposui in Epistola ad Guilielmum Vhden, virum clarissimum, secundo Exercitationum nostrarum volumini praefixa; nec post triginta annos sententiae tum prolatae poenitet, cum qua Winckelmanni consentit iudicium [39], qui minus quam Heynius de hoc scriptore benigne statuit. Quem qui ad Demosthenis aetatem retulerunt, eiusque eloquentia Demosthenem puerum inflammatum, disciplina formatum existimarunt, τῇ ὁμωνυμίᾳ decepti, homines diversorum temporum confuderunt; nec fortasse Fabricius recte iudicavit, qui Callistratum nostrum Plutarchi aequalem existimavit [40], adstipulantibus Winckelmanni editoribus (Vol. III. p. XLIII. not. 5). Mihi certe ad seriora tempora detrudendus videtur.

In hoc libello recensendo Olearius criticis praesidiis destitutus, ingenio sibi utendum fuisse ait, nec eum opis, ab hoc bonorum librorum vicario sibi utendum fuisse ait, nec eum opis, ab hoc bonorum librorum vicario sibi in Callistrati ulceribus sanandis praestitae, poenitere videtur. (vid. Praef. p. XI.). Equidem, ingenio diffisus, libris uti malui. Ad manus mihi fuerant hi:

Codex chartaceus, apud nos A. olim *Augustanus*, nunc *Monacensis* Bibliothecae regiae nr. 536. eleganter scriptus, continens, praeter Callistratum, Adamantionis capita philosophica, Phurnutum de natura deorum et Hephaestionem de metris. Vid. Catal. Codicum Manuscriptorum graecorum Bibl. Monac. Tom. V. p. 338.

Digitized by Google

Chartaceus, item Monacensis, nr. 494. apud nos B. saeculi XV^ti, priore recentior. Complectitur initium Convivii Xenophontei, Euripidis Hecubam, Nicandri Theriaca cum Scholiis; initium Aiacis Sophoclei; Orphei Argonautica; initium Iudiciorum Vett. Dionysii Halicarnassensis. Tandem Cap. I. et II. Callistrati, et initium Prooemii Imaginum Philostrati senioris. Vid. Catal. Codd. Vol. V. p. 148. s.

Codex Parisinus 1696. desinit in capite VII^mo.

Parisinus 1038. reliqua quoque habet.

Denique in Parisino 3019. Fragmentum habetur Callistrati, quod incipit in Capite III^tio, p. 148, 13. verbis: *ταῖς νύμφαις ἱδρυθείς.* desinit cum Cap. VI^to.

Lectiones trium horum librorum Boissonadii benevolentiae acceptas refero.

His igitur praesidiis instructus Philostratorum et Callistrati Opuscula recensere sum aggressus; sed quamvis haud pauca vitia ex iis sustuli, multum tamen abest, ut me omnia, quae temporis librariorumque iniuria iis inflixit, vulnera sanasse existimem. Multa me reliquisse scio, quae medicos me peritiores postulant, qui fortasse lectiones nonnullas, quas ipse in commentario residere passus sum, in ordinem recipient; alia, ubi librorum oracula tacent, ingenii ope melius, quam a me fieri potuit, restituent. Ego, qui, ut annorum mihi crescit numerus, ita confidentiam imminui sentio, difficillimam esse arbitror *κρίσιν* in hoc genere scriptorum, qui a vetere et nativa simplicitate abhorrentes, orationem argutiis condire maluerunt. De horum acuminibus vere observavit

Digitized by Google

Ernestus in Praefatione ad Sueton. p. XV. s. tantam saepenumero esse eorum ambiguitatem, ut de eorum lectione difficillime statuatur, quum haud raro diversissimae lectiones pari probabilitate defendi possint. „Multa, ait, huius generis sunt in Plinii epistolis, inprimisque Panegyrico [at quam simplex Plinius, comparatus cum Philostratis!], in quibus, quidquid pro ea lectione, quae tibi arriserit, dicas, nunquam tamen effiocies, ut non alterius patronus dicere possit ea, propter quae, si nihil aliud, tamen amplius iudices pronuntient“ [41]). Cuius observationis veritatem tum alias saepenumero, tum in his praesertim trium sophistarum opusculis castigandis expertus sum. Nullum facile scriptorum genus magis ad coniecturas tentandas sollicitat; sed in nullo maius est discrimen et labendi periculum. Non exiguum correctionum numerum in utroque Philostrato eorumque comite olim allevi marginibus; in quarum haud paucis libri scripti, serius cum a nobis, tum ab aliis comparati, nos veros coniectores fuisse probaverunt [42]); multo plures tamen in schedis habui notatas, quam nunc in Commentario exhibui. Quamquam annotationibus coniecturas, etiam incertas, sine piaculo commiseris; malui tamen iuvenilis quondam fervoris errores, nunc ἐν γήρᾳ σοφῷ, quantum poteram, et qua ratione poteram, parsimonia scilicet, redimere. In textum nihil intuli, nisi quod certum esset, aut librorum auctoritatibus communitum, aut scriptoris usu confirmatum; coniecturas praesertim nullas, nisi lenissimas [43]). Sunt tamen nonnullae, quas fortasse debueram in ordinem recipere; ut apud Callistratum c. XI. p. 159, 13. δαιδάλματα pro δὲ ἄλματα; aut c. XIV. p. 161, 26. οὐκ ἀμού-

Digitized by Google

ὡς ἐξησκημένη pro οὐ κάλλους ὡς ἐξησκημένη; et sic fortasse quaedam aliae, non magis, quam hae, incertae aut convellendae; sed, si quid hic a me peccatum est, malui in eam partem peccare, quae a temeritate est remotior. Ceterum cum veteribus libris coniunxi comparationem scriptorum, qui orationem suam ad Philostrati exemplum composuerunt; Aristaeneti inprimis, qui tesselato suo Epistolarum operi plurima ex Philostratorum Imaginibus inseruit; tum Isidori Pelusiotae, qui sophistarum artificium ad argumenta religionis christianae accommodare dignatus, fictitias, ut Heumannus existimat (Dissert. de Isidoro Pelusiota. Goettingae. 1737. 4. p. 15.), nec iis, quorum nomina praefixa sunt, destinatas epistolas composuit, quae specimina essent eloquentiae iis imitandae, quos Isidorus haberet artis dicendi discipulos. Quem quum et alios scriptores veteres, et Philostratos etiam studiose legisse, ex plurimis locis, manifesta imitatione expressis, appareat, omnem hanc epistolarum eius excussi farraginem, ut, quid scriptor saeculi quinti in his ἐκφράσεσι legisset, inde enotarem. Nec nullum huius laboris fructum tuli. Non mirabor autem, si, qui postea Philostratis operam navabunt, quaedam me huius generis latuisse deprehendent; ipse non omnia cum pulvisculo potui excutere, satis habens, ut Heynius olim, copias parasse, quibus, qui post me venturi sunt, operam suam nonnihil levatam esse fateantur.

Scribebam Gothae. m. Aprili. cIↃIↃcccxxv.

F. Iacobs.

Digitized by Google

NOTAE.

1) Sententias horum virorum breviter recensuit *Fabricius* in Bibl. Gr. Vol. V. p. 540. ss. ed. *Harl.* et *Harlesius* in Introd. ad Histor. Liter. Gr. T. II. 1. p. 216. ss. Accuratissime de hac re disputavit *Henr. Valesius* in Emendatt. III. 13. p. 95. et iterum III. 20. p. 100. cuius sententiam amplectitur eruditissimus *Boissonade* ad *Eunap.* Vitas Soph. p. 134. *Heynius* in Opusc. Acad. V. p. 12. haec scripsit: *De Philostratis, etsi non ad liquidum perducta sunt omnia, teneri tamen possunt haec: quod praeter antiquiorem aliquem rhetorem, qui sub Nerone vixit, cuius nullum scriptum superstes est, duo fuere Philostrati, quorum alter in Iuliae, Severi Imperatoris uxoris gratiam, Apollonii Tyanensis vitam conscripsit, tum libros duos Imaginum et Heroica; alter istius ex fratre Nerviano nepos, cui Vitae Sophistarum, circa Alexandri tempora scriptae, probabili de causa tribuuntur; eiusdem superest liber singularis Imaginum ad patrui aemulationem exaratus.* In his verbis *Heynius* non attigit difficultatem, in qua tollenda *Olearius* insigne temeritatis dedit documentum. Scripsit *Suidas* de antiquiore *Philostrato*, Veri filio, eum *patrem* fuisse secundi *Philostrati*, eius, qui Iuliae Domnae gratia floruit: *Φιλόστρατος ὁ πρῶτος — πατὴρ τοῦ δευτέρου Φιλοστράτου — γεγονὼς ἐπὶ Νέρωνος.* Iam quum minime sit verisimile, virum, qui sub Nerone i. e. saeculo primo medio, natus sit, filium habuisse, qui, quod *Suidas* diserte tradit, vitam usque ad Philippi regnum i. e. usque ad annum CCXLIV produxerit, *Olearius* hanc difficultatem ita sustulit, ut antiquiorem Philostratum non sub Nerone vixisse, sed *contra eum* scripsisse dicat, id quod diu post tyranni mortem fieri potuit. Hunc sensum ut efficeret, primum sustulit participium *γεγονώς*, deinde *ἐπὶ Νέρωνα* correxit pro *Νέρωνος*. Quo quid fieri potuit audacius? Paulo post, quum *Suidas* de tertio Philostrato sic scripsisset: *Φιλόστρατος, Νερβιανοῦ, ἀδελφόπαιδος Φιλοστράτου τοῦ δευτέρου* (ubi vitiose *Eudocia* p. 423. *ἀδελφόπαιδος τοῦ υἱοῦ Φιλοστράτου*, quae corruptela nata ex compendio *ῦ τ β—ου*), *Olearius* primum adoptavit correctionem *Meursii ἀδελφόπαις*, deinde, ut *Suidam* conciliaret cum *Philostrato Iuniore*, qui in Prooemio p. 109, 11. priorem illum avum maternum appellat (*τῷ 'μῷ μητροπάτορι*), non dubitavit, lectionem *μητροπάτορι* glossatori tribuere, *μητρῴᾳ*, aut *μητρωΐᾳ* ab illo scriptum fuisse existimans. Quanto his lenior coniectura *Valesii*, qui duos Iconum libros Lemnio tribuit Philostrato, tertiumque fuisse statuit eiusdem nominis scriptorem, qui, Lemnii ex filia nepos, paternum avum scribendis Imaginibus aemulatus sit. Et hunc esse eum, qui in libris appellatur *ὁ νεώτερος*.

2) Hoc a se factum esse dicit tempore certaminis cuiusdam, Neapoli celebrati: *ἦν μὲν ὁ παρὰ τοῖς Νεαπολίταις ἀγών.* Prooem. p. 4, 15. Non gymnicum, sed declamatorium fuisse hunc agonem, existimat *Mazochius* in Dissert. de Cathedr. Neap. p. 102. Gymnica enim certamina, sub primis Caesaribus ibi magno cum splendore celebrari solita, sub Antoninis desiisse videri. Huic sententiae adversatus *Ignarra* de Palaestra Neapol. Part. II. 5. p. 222. s.

Digitized by Google

τὸν παρὰ τοῖς Νεαπολίταις ἀγῶνα nullum alium fuisse contendit, quam celeberrimum illum gymnicum, quem tot scriptores commemorarunt, quum declamatorii alicuius agonis, in eadem urbe habiti, nemo mentionem fecerit. Sed quum gymnicus ille sub primis Antoninis cessaverit, *Ignarra* censet, Imaginum scriptorem ante illa tempora vixisse, et *Meursii* sententiam amplexus, tabularum illarum descriptionem ad antiquiorem *Philostratum* refert, quem *Suidas* sub Nerone fuisse tradidit. Speciosa argumentatio, sed non usquequaque certa. Refrixisse agonis illius studium initio secundi post Chr. saeculi, ex eo colligitur, quod monimenta, quae eius mentionem faciant, ab illo inde tempore deficiunt; sed eum prorsus desiisse hoc argumento non efficitur. Et si per aliquod tempus cessavit agon, nonne fieri potuit, ut, quod in talibus interdum factum esse constat, aliquando instauratus fuerit?

3) *Suidas*: εἰκόνας ἢ ἐκφράσεις ἐν βιβλίοις δ'. nec aliter *Eudocia*. Unde *Meursius* in Dissertatione de Philostratis, aut duos libros periisse censet, aut legendum esse: ἐν βιβλίοις β'. Sic certe statim peccatum apud utrumque Lexicographum, ubi βιοῦς σοφιστῶν ἐν βιβλίοις δ perperam scribitur, quum ex ipso opere constet, *duobus* illud *libris* absolutum fuisse. Sed superest tertium, ut Imagines senioris Philostrati aut ab ipso auctore, aut a librariis nonnullis in *quatuor libros* distinctae fuerint. Atque hoc verum esse, apparet ex Cod. Paris. 1696. ubi ad Cap. XI. Libri II. adscriptum: Φιλοστράτου εἰκόνων γ, et ad Cap. XXVII. eiusdem Libri: Φιλοστράτου εἰκόνων δ. Eiusmodi codices igitur *Suidas*, aut is, quem *Suidas* exscripsit, ante oculos habuit. Vide *Ruhnken*. in Censura Commentationis Ignarrae de Palaestra Neapolit. in Bibl. crit. T. II. Part. V. p. 86. qui, quum Parisiis esset, eundem, quem dicimus, codicem manibus tractavit, et hanc in eo Imaginum divisionem observavit.

4) *Suidas* verba levi fortasse vitio laborant: Φιλόστρατος, Φιλοστράτου, τοῦ καὶ Βήρου, Λημνίου σοφιστοῦ, καὶ αὐτὸς δεύτερος σοφιστής. Verba τοῦ καὶ Βήρου nihil aliud significare possunt, quam Philostrati patrem etiam Verum fuisse appellatum. Sed is Veri fuit filius. Quare rectius *Eudocia* p. 423. Φιλόστρατος, Φιλοστράτου, τοῦ υἱοῦ Βήρου. Tum vide, an vocabulum δεύτερος suo loco sit positum. Malim profecto: Φιλόστρατος ὁ δεύτερος, Φιλοστράτου, τοῦ Βήρου, Λημνίου σοφιστοῦ, καὶ αὐτὸς σοφιστής. Quamquam alteri huic correctioni non favet *Eudocia*.

5) Pro ἀφοριστικός *Hamackerus* in Praef. ad Lectt. Philostr. p. VI. exhibuit σοφιστικός, nescio unde. *Bekkerus* quidem, cuius diligentiae et eruditioni nunc *Photium* e codicibus emendatum debemus, talem lectionem non commemorat. Et bene habet ἀφοριστικός; de quo vocabulo diximus ad *Achillem Tatium* Prolegg. p. CIII.

6) Philisci sophistae ἰδέαν τοῦ λόγου describens *Philostratus* in Vit. Soph. II. 30. p. 623. διεφαίνετο δὲ αὐτῆς καὶ καθαρὰ τὰ ὀνόματα καὶ καινοπρεπὴς ἦχος. Ap. *Photium* Cod. LXXVIII. p. 54. Malchus laudatur, ut καθαρός, ἀπέριττος, neque tamen a καινοπρεπείᾳ alienus. Ib. in Cod. CLVIII. p. 100. iunguntur τὰ χαριέντως τε καὶ καινοπρεπῶς εἰρημένα.

Digitized by Google

7) Etiam de statuis interdum dubitatum est, an aliqua earum, quae ad nostram aetatem servatae sunt, unum ex illustribus antiquitatis statuariis auctorem iactare possit. Vir doctus quidem, qui Torentiicen veterum erudite opere de Iove Olympico illustravit, quod nos de picturis censemus, idem de statuis iudicat, nos ex superstitibus in hoc genere operibus antiquae artis excellentiam non tam intelligere quam suspicari posse; nullam statuam, antiquo aevo celebratam, ad nos perdurasse; vix pauca quarundam imitamenta. Celeberrimas vetustatis statuas fuisse aëneas; ex aere operum exiguum omnino numerum temporis hominumque iniuriam effugisse; neque in his ullam esse, quam veteris cuiusdam scriptoris testimonium commendaverit. Hanc ob causam Vir doctissimus turbam illam statuarum, quae musea compleat, similem sibi videri ait heroum prosapiae, parentibus ipsis multo deteriori, sed eiusmodi tamen, ut quales parentes illi fuerint, ex eorum specie suspicari possis. Huic iudicio, argutiori fortasse quam veriori, non licet obmovere anaglypha Parthenonis, Phidiae, aut discipulorum Phidiae opus. Nam quum ex huius operis, quod ob ipsius naturam et destinationem inferioribus sculpturae generibus annumerari debet, praestantia, certa ratione colligi possit, quanta usus statuis grandioribusque operibus adhibita fuerit, haec anaglypha ob incomparabilem artem in iis conspicuam, tantum abest, ut doctissimi Galli sententiae adversentur, ut ei potius favere videantur. Facit huc quodammodo locus *Ciceronis* de Orat. II. 17. De causarum contentionibus agentis: *In his operibus* (maioris momenti scil.) *si quis illam artem comprehenderit, ut, tamquam Phidias, Mineruae signum efficere possit; non sane quemadmodum, ut in clypeo idem ille artifex, minora illa opera facere discat, laborabit.*

8) Vid. *Mengs* Opere T. II. p. 103. *Hirt*, jusqu' à quel point les anciens ont-ils possédé l'art de la peinture? — *Böttiger* Ideen zur Archaeologie der Malerey p. 129. s. *Göthes* Farbenlehre. T. II. p. 119.

9) Vid. Annotationes ad Winckelmanni Opera Vol. III. p. 449. Adde Millingen Peintures de vases grecs de la Collection de Sir Iohn Coghill, Böttiger Archaeol. der Malerey. p. 167.

10) Editor operis elegantis, cui titulus: *Réueil de Peintures antiques trouvées à Roma.* Paris, 1783. fol. Praef. p. 3. inter alia haec habet: *La qualité de ces peintures et la place qu'elles occupaient, ne fournissent pas un préjugé assez avantageux pour les proposer comme des modèles. — Le plus grand nombre a été découvert dans l'intérieur des tombeaux, où l'on entroit rarement, et où ces morceaux privés de lumière, étoient absolument perdus pour le public. Je sais que le luxe des Romains et la vénération pour leurs morts les engageoient à de grandes dépenses toutes les fois qu' ils construisaient quelque nouvelle sépulture: mais il eût été cruel d'y employer les plus habiles peintres; et ce qu'il y a de certain, ce qu'il n'est le firent jamais.* Similia de pretio picturis superstitibus statuendo monuit *Millin Dictionaire des Beaux-arts. Art Peinture.* Vol. III. p. 183.

11) *Hirt*, jusqu' à quel point etc. p. 18. Simili de statuis superstitibus imagine utitur *Quatremère de Quincy dans le Jupiter Olympien. Avant propos. Cette multitude d'ouvrages de*

simulacres ne me parut plus qu'un peuple d'ombres comparés à l'idée que les descriptions nous présentent de leur originaux.

12) Recte, ut mihi videtur, *Dela Valle Vite dei antichi Pittori* Praef. p. VI, qui liber alioqui parum aut nihil habet, quod non alibi quoque, aeque bene, saepe melius reperias, agens de pictoribus sequioris aevi, quum ars, ut *Plinius* loquitur, iam moribunda esset, *mantennero*, ait, *per molti secoli l'antica buona maniera, di cui un qualche avanzo ammirasi anche oggidì dai nostri più valorosi artefici negli scavi di Ercolano e delle città vicine.* Cf. *Seroux d'Agincourt Histoire des Arts. Tome II. Peinture.* p. 10.

13) Vid. Böttiger Archaeol. der Maler. p. 282. Huc faciunt στυλοπινάκια, de quibus diximus in Exercitatt. cr. T. II. p. 142. et quos in Indiae templo visos commemorat *Philostratus* Vit. Apoll. II. 20. p. 71. *χαλκοῦς πίνακας οἱ ἐγχειρήσαντες τοῖχῳ ἑκάστῳ γεγραμμένοι*, verum hi quidem etiam ob alias causas memorabiles.

14) Rem difficillimam veteres non semel eximio cum successu tentarunt. Nemo ignorat Helenam Zeuxidis, quam pinxisse dicitur, ut haec imago excellentem muliebris formae pulchritudinem contineret; nec Ialysum Protogenis, in cuius gratiam Demetrius Rhodiorum urbi pepercit, Apellis denique Venerem Anadyomenen, et alteram illam, quam, quum a pictore inchoata esset relicta, nemo inventus est qui absolveret. Atque in hoc genere vetus picturae accuratiorem longe post se intervallo reliquisse existimatur. Vid. *Ueber das verschiedene Verhältniss der antiken und modernen Mahlerei zur Poesie.* p. 22.

15) Multitudine figurarum in eadem area pictores non minus, quam anaglyphiorum sculptores delectabantur. In antiquissima tabula, cuius ad nos memoria propagata est, proelium Magnetum erat exhibitum (*Plin.* XXXV. 34. VII. 39.). Panaenus, Phidiae frater, pugnam Marathoniam, aliudque cum Persis proelium Atheniensium Thebanus pinxerat, centum personas eadem tabula complexus. Quanta autem figurarum copia in duabus Polygnoti tabulis, quas *Pausanias* descriptas dedit! quanta in anaglyphis inde ab eo, quod *Homerus* divina arte interpretatus est, usque ad Minervae clypeum, Phidiae manibus, deorum gigantumque simulacris Amazonumque pugnantium imaginibus in utraque parte opertum! (Plin. XXXV. 4. 4.) Haec nobis scribentibus esse offert locus *Petronii* c. 29. ubi Encolpius Trimalchionis atriensem interrogat, quaenam in media porticu picturas haberent. Ille respondet: *Iliada et Odysseam ac Laenatis gladiatorium munus.* Disputavit de hoc loco vir ingeniosissimus, *Boettigerus*, in libro iam saepius laudato de Pictura veterum p. 306. varias coniecturas exprompsit, quo modo eiusmodi argumentum, tam amplum tamque late diffusum, artis ope repraesentari potuerit. Quod vide, an sit tanti. Nam in Trimalchionis domo, inanis ostentationis plenissima, sicut herus omnia sua vanissimo verborum strepitu exaggerat, ita universa familia, ad heri exemplum composita, ut audientes stupore percellat, non nisi monstra loquitur. Quare *Petronium* valde suspicor illis atriensis verbis nihil aliud spectasse, nisi ut in ipso aditu ridiculae, qua tota domus quodammodo resonat, magni-

Digitized by Google

loquentiae documentum daret. Ceterum elegans est *Quintiliani* locus in Inst. Or. VIII. 5. 26. de pictorum in multarum figurarum commoda compositione: *Densitas earum* (figurarum et sententiarum in oratione) *obstat invicem; ut in satis omnibus, fructibusque arborum nihil ad iustam magnitudinem adolescere potest, quod loco, in quem crescat, caret. Nec pictura, in qua nihil circumlitum est, eminet. Ideoque artifices, etiam quum plura in unam tabulam opera contulerunt, spatiis distinguunt, ne umbrae in corpora cadant.* Hic *Spaldingius* haeret in *etiam*, quod cum praecedentibus videtur iungendum, distinctione facta ante *quum*; ita ut *artifices* opponantur oratoribus. Deinde *opera* a nonnullis omittitur; fortasse recte. Videtur enim hoc vocabulum, voci *corpora* tamquam diversa lectio adscripta, in ullenum locum irrepsisse. Omissa hac voce, *Tölken* (*über das Basrelief* p. 106.) totum hunc locum sic interpretatur: *Man trug Sorge, die Gestalten nicht zu nah zusammenzurücken, damit jede einzelne ganz und unversteckt desto vollkommener und reiner hervortrete; besonders auch, damit nicht der Schatten der einen auf die andere fiele, welches den Alten für einen Uebelstand galt, der die freye Entwickelung der Formen ganz unnütz unterbreche und störe.*

16) *Lucianus* splendidae domus ornamenta descripturus, (de Domo §. 21. T. VIII. p. 109.) de difficultate rei susceptae his verbis praefatur: τὸ χαλεπὸν τοῦ τολμήματος ὁρᾶτε, ἄνευ χρωμάτων καὶ σχημάτων καὶ τόπου συστήσασθαι τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων.

17) Millin Diction. des Beaux-arts. Tom. I. p. 144. *L'ensemble de ces tableaux* (*dans le Bouclier d' Achille*) *offre en raccourci l' image de la société civile.* Tölken über das Basrelief p. 22. *Da finden sich Himmel, Erde und Meer, nebst Sonne, Mond und sämmtlichen Gestirne; dabey zugleich Alles, was sich unter ihnen ereignet. — Wir hören den Dichter, der aus der Fülle seiner Phantasie gleichsam die ganze Welt auf einmal ausschüttet.* Sic plane Auctor Vitae Homeri, quem nonnulli pro Dionysio Halicarnassensi habent, in *Gallii* Opuscul. Mythol. p. 401. qui, Homerum picturae magistrum esse docens, ὃ τὴν ἀσπίδα, scribit, τῷ Ἀχιλλεῖ κατασκευάσας Ἥφαιστος, καὶ ἐντορεύσας τῷ χρυσῷ γῆν, οὐρανόν, θάλασσαν· ἔτι δὲ μέγεθος ἡλίου, καὶ κάλλος σελήνης, καὶ πλῆθος ἄστρων στεφανούντων τὸ πᾶν, καὶ πόλεις ἐν διαφόροις τρόποις καὶ τύχαις κατεστώσας, καὶ ᾠδὰς κινούμενα καὶ φθεγγόμενα, τίνος οὐ φαίνεται τέχνης τοιαύτης δημιουργοῦ τεχνικώτερος;

18) Quid poëtica ars in talibus requirat, quidque iure suo audeat, post praeclara *Lessingii* in Laocoonte praecepta (vid. inprimis XIX. p. 192.) nemo ignorat. Rem attigit *Heynius* in Exc. III. ad *Il.* XVIII. T. VII. p. 581. et diu ante in Exc. IV. ad Virgil. Aen. VIII. Confer etiam virum eruditissimum *Quatremère de Quincy Recueil de Dissertations sur différens sujets d' antiquités.* à Paris. 1819. p. 11. ss. *Heinrich.* ad *Hesiodi* Scutum Prolegg. p. LXXV. et ad v. 139. p. 137.

19) Dicebant Ὁμηρομάστιγες inter alia, tantam esse in clypeo Achillis ab Homero descripto rerum varietatem personarumque turbam, ut ad ea omnia capienda non scuti, sed magni eiusdam

Digitized by Google

fori area requireretur. His, quod nemo ignorat, *Boivinus* suam illius clypei delineationem obiecit. Haec tum plurimis satisfaciebat; pauci dubitabant; primus, quod sciam, *Lessingius* in Laocoonte p. 189. ss. *Boivini* errores quosdam diligenter examinavit. Longius autem progressus est vir antiquae artis peritissimus, *Quatremère de Quincy*, qui in love Olympio p. 64. acute monuit, ut olim *Boivinus* Homerum contra imperitos obtrectatores defenderit, ita nunc Homero contra defensorem illum suum opem ferendam esse. Neque tamen ipse dubitat, clypeum potuisse fieri talem, qualem poëta sibi repraesentaverit, et nova delineatione, veteri illi sine dubio multis ex partibus praeferenda, rem tentavit. Vide tamen *Welckerum Zeitschrift* I. p. 568. ss. Imagines in utroque clypeo cum picturis aegyptiacis comparat *Thiersch* in Orat. de Epochis Art. I. not. 7. ubi plura de antiquissimis operum huius generis descriptionibus docte et ingeniose monentur.

20) In anaglyphis satis constat, sculptores, cum poetis quodammodo aemulantes, passim fabulas, temporum momentis distinctas, in uno opere atque in eadem area coniunxisse. Vid. *Toelken über das Basrelief.* p. 86. ss. Nec pictores ab hac licentia abstinuerunt. Ex multis exemplis unum commemorasse sufficerit, quod ad manus est. In vase fictili, e sepulcro ad Canosam erutо, Iasonis sponsa (Merope ibi appellata) conspicitur, magicae coronae flamma correpta in thalamum festinans; eademque in thalamo ipso exanimata concidens; tum, in eadem area, ad inferorum sedes descendens. Facit huc inprimis prolepsios illud genus, de quo *Toelkenius* I. c. et *Welckerus* dixerunt in Commentario p. 247 et 309. Nec hodie dubitatur, veteres pictores, ubi res postulabat, non dubitasse recedere ab illo unitatis praecepto, quod a nostris primarium habetur. Vere Toelkenius (*über das verschiedene Verhältniss der antiken und modernem Malerey zur Poesie* p. 22): *Sobald die Deutlichkeit oder auch nur der Reichthum eines Gegenstandes es zu fordern schien, bedachten die griechischen Künstler sich keinen Augenblick das nach einander allmälig Geschehene zugleich und auf einmal vor Augen zu bringen. Besonders geschah diess allenthalben, wo der ganze Hergang einer Begebenheit erst den wahrhaften Sinn derselben aufschloss. An die Stelle der Einheit des Augenblicks trat hier die poetische Einheit des geistig Zusammengehörigen.*

21) *Zuerst also wird vorausgesetzt, dass die Gemälde-Galerie wirklich existirt habe, und dass man den Redner loben müsse wegen des zeitgemässen Gedankens sie in Gegenwart von wohlgebildeten Jünglingen und hoffnungsvollen Knaben auszulegen, und zugleich einen angenehmen und hützlichen Unterricht zu ertheilen. An historisch-politischen Gegenständen seine Kunst zu üben, war schon längst den Sophisten untersagt; moralische Probleme waren bis zum Ueberdruss durchgearbeitet und erschöpft; nun blieb das Gebiet der Kunst noch übrig, wohin man sich mit seinen Schülern flüchtete, um an gegebenen harmlosen Darstellungen seine Fertigkeiten zu zeigen und zu entwickeln. Göthe Kunst und Alterthum* II. 1. p. 50.

22) Nimium huic scriptori detraxisse videtur *Heynius* in Opusculis T. V. p. 12. ubi eum cum seniore *Philostrato* componens, scri-

Digitized by Google

bit: *Qui duos hos scriptores inter se comparaverit, corruptelae istorum temporum intra haud multos annos progressum facile animadvertet. A nativa elegantia et facilitate, Atticae dictionis venustate se commendante, multum iam discessisse quum aegre ferat Philostratum maiorem, non sine taedio exantlabis studium affectatum Philostrati Iunioris in verbis doctis et exquisitis coptandis, fuco rhetorico, ornamentis et nimis cumulatis et longe petitis, cum subtilitate et acumine sophistica novandis.*

23) Eximiis laudibus illud commendat *Fabricius*, *Olearii* amicus, in Bibl. Gr. V. p. 566. ed. *Harl.* *Philostrati* editionem auctori suo decori semper futuram esse, auguratus. Alii Germaniae philologi minus benigne de ea sentiebant, ut *La Crozius* in Thesauro T. III. p. 246. cuius stricturis acceptis, *Wolfius* quoque, qui *Olearii* haud mediocriter favebat, eiusque operam, in *Philostrato* collocatam, praedicaverat, fatetur, se nunc in eo familiarem *Olearii* ἄγχινοιαν interdum desiderare, et deprehendisse hunc quoque Homerum passim dormientem (Thes. La Croz. Tom. II. p. 101 s.) Sed haec illi privatim; publice autem est lacessitus primum a *Wesselingio*; tum asperioribus verbis ab *Hemsterhusio* et *Hemsterhusii* discipulis, *Ruhnkenio* et *Piersono*. Et *Ruhnkenius* quidem non dubitavit dicere, Lipsiensem editorem *Philostrato* plura infixisse vulnera, quam sanasse; *Piersonus* autem, neminem post renatas litteras minore cum eruditionis apparatu; maiore cum temeritate ad veteres auctores edendos accessisse iudicat. Sed in hunc graviter invectus est Vir doctus, qui censuram *Verisimilium* egit in Actis Erudit. an. 1753. p. 272. *Olearii* errores operis a se suscepti difficultate, aliisque quibusdam externis causis excusans, simulque monens, non esse mirum, vasta coacta messe gravem et fessum colonum spicilegium relinquere sublecturo. Qui quod *Oleario*, civis civi, opitulari conatus est, id minime improbamus; sed quod se iniquiorem gessit erga *Piersonum*, virum et eruditione et acumine *Oleario* longe praestantiorem, laudari non potest. Nec, quod idem facile esse dicit, effecit, ut demonstraret, aut praecipitatas esse et iniquas reprehensiones, quibus *Piersonus* clarum *Olearii* nomen lacessiverit, aut errores eum veteres novis auctum fuisse.

24) Vide quae *Muellerus* in Praefatione ad *Thomae Reinesii* Observationes in Suidam p. XIX. narrat de exemplo editionis Morellianae, quod in Bibliotheca episcopali Cizensi servabatur, notis Reinesii manu scriptis referto. Hunc librum *Olearius*, quum novam *Philostratorum* editionem pararet, a bibliothecae illius custode commodatum acceperat. Nunquam Cizam rediit. *Olearius* autem neque libri huius, neque *Reinesii*, neque viri denique, a cuius humanitate illum thesaurum impetraverat, usquam mentionem fecit. Res vehementer suspecta, praesertim quum in *Olearii* annotationibus repertiantur nonnulla, quae iisdem verbis in *Reinesii* observationibus ad *Suidam* leguntur.

25) Multa harum editionum exempla reperiuntur mutilata, monachis in *Lucianum* praesertim sacra ira furentibus. De qua re nonnulla monuit digna lectu vir eruditus, *Anton. Augustus Renouard Catalogue de la Bibliothèque d'un Amateur.* Tome III. p. 272. s. ubi inter alia: *Ce qui n'est pas moins bizarre que la mutilation, c'est qu'on l'exerça sur la plus grande partie des*

Digitized by Google

exemplaires des deux éditions Aldines, tandis qu'on laissa intacte ceux de l'édition antérieure et première de Florence 1496. *dont le contenu est le même.* Ab eodem viro dicto prima Aldina accurate descripta est *dans les Annales de l' Imprimerie des Aldes.* Tome I. p. 61. s.

26) *Pertanto chi dicesse, che gli esemplari di Luciano, impresso da altro stampatore, Passassero nel negozio de' Giunti, e che que questi stampassero sul primo foglio bianco quel Titolo riferito di sopra per unirlo col loro Filostrato del* 1517 *affine di spacciare più facilmente l'uno e l'altro, forse la indovinerebbe.* Amoretti ap. Audifredum l. c. p. 352. Hanc coniecturam amplectitur *Renouard* Catalogue de la B. d'un A. III. p. 272. Idem hoc monet; *ces pièces accessoires* (des deux Philostrates et de Callistratus) *ayant à la fin l'année* 1517, *ne sont point d'une nécessité absolue pour compléter les exemplaires, d' autant mieux qu' on peut aussi les acquerir séparément, comme on l' a pu voir chez Mac Carthy nr.* 3694. Ceterum non satis accurate *Harlesius* in Introduct. II. 1. p. 189. s. scripsit, Florentinam Luciani editionem *repetitam esse* cum Philostrato anno 1517.

27) In titulo haec leguntur: *ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩΙΔΕ ΤΩΙ ΒΙΒΛΙΩΙ. Φιλοστράτου εἰκόνες. Φιλοστράτου νεωτέρου εἰκόνες. Τοῦ αὐτοῦ ἡρωϊκά. Καλλιστράτου ἐκφράσεις. Τοῦ αὐτοῦ βίοι σοφιστῶν. Quae hoc volumine continentur: Icones Philostrati. Philostrati Iunioris Icones. Eiusdem Heroica. Descriptiones Callistrati. Eiusdem Vitae Sophistarum.* In fine: *Florentiae. Sumptu Philippi Iuntae Florentini. Anno a nativitate Domini* XVII. *supra mille* (sic. Adscripta sigla IO) *mense Octob. Leone X Pontifice.* Fol. Constat foliis 53 (nec folia, nec paginae numeris instructae). Accessit folium, in quo *Πίναξ τῶν Φιλοστράτου εἰκόνων. Πίναξ τῶν Φιλοστράτου τοῦ νεωτέρου εἰκόνων. Πίναξ τῶν Φιλοστράτου ἡρωϊκῶν. Πίναξ τῶν ἐκφράσεων καλλιστράτου. Πίναξ τῶν Φιλοστράτου βίων σοφιστῶν.* Folium versum ornatum imagine xylographica cum litteris F. G.

28) Lectiones quibus Iuntina minor a priore Iuntina et Aldinis discrepat, maximam partem operarum correctorisque negligentiae tribui debent. Quod ut magis appareat, adscribamus lectiones inde ex decem primis Imaginum capitibus excerptas. *Prooem.* p. 4. *τῶν τεσσάρων.* pro *ἐτῶν. ἑρμηνεύουσι.* pro *ἑρμηνεύσουσι. ποιησώμεθα.* pro *ποιησόμεθα.* p. 5. *ἀπόβλεπον* pro *ἀπόβλεψον.* p. 6. *συνεξαίρεσθαι.* pro *συνεξαίρεται.* p. 7. *χελόνη* pro *χελώνη.* p. 8. *ὑπόσχοντες* pro *ὑποσχόντες.* p. 9. *ἐκποθεῖς.* pro *ἐκποθείς.* p. 10. *ὡς ἀποχρώσις.* pro *ἀποχρώσης.* p. 11. *περιττὰς αὐτῷ.* pro *περιπτάς. πεζοῖ* pro *πεζοί.* p. 13. *καὶ ἔστιν. ἐπὶ τέρμασι. Ποσοιδων.* pro *Ποσειδῶν.* p. 14. *ὑπεστῶμεν* pro *ὑπεκστώμεν. τραχὴ* pro *τραχύ. ὁρῶν* pro *ὀρῶν.* p. 15. *καταβάλλει τῶν πέλας.* pro *τὸν πέλας.* p. 16. *αὐταὶς* pro *αὐταῖς. ποιταὶ* pro *ποιηταί. ἐναλίουσα.* pro *ἐναλύουσα.*

29) In *Eduardi Arvood Prospetto di varie edizioni degli autori classici.* Rhagusae. 1787. 8. commemoratur editio Opusculorum Philostrati. *graece.* 8. *Ven. de Sabio.* 1550. addito iudicio:

Digitized by Google

curiosa editione. Vtinam accuratius descripsisset. Est haec procul dubio eadem, quam Olearius commemoravit Praef. p. VIII. his verbis: „Codicis graeci Heroicorum, vitarum Sophistarum, Philostrati Iunioris Imaginum et Callistrati ἐκφράσεων, Venetiis concinnius et castigatius in octavo excusi, anno 1550, meminit Morellus, eumque usui in sua editione sibi fuisse praedicat *), eiusdemque editionis eum fuisse puto, quem penes se esse ait, a *Grutero* donatum, *Iungermannus* in litteris ineditis ad Patschium datis d. 16. Febr. 1659." Sex fuerunt *Sabii*, qui cum fratribus typographicam artem Venetiis inde ab anno 1516 exercuerunt. Vid. *Panzeri* Annal. Vol. XI. p. 303. Quorum an aliquis signo xylographico felis cum musculo usus fuerit, nunc quidem investigare non vacat. Sessam eo usum esse, constat.

30) De his tabulis *Niceron* (*Mémoire Tome* XVI. p. 34.) iudicat, maximam partem probabiles, quasdam speciosas esse (*les figures qu'on a ajouté dans les éditions in-folio sont passables pour la plupart, quelques unes même sont assez belles*); rectius *Heynius* (Opusc. V. p. 19.) eas iconum veritatem raro reddere ait, et qui eas exaraverint, aut nulla aut exigua artis notione imbutos fuisse. Mihi pleraeque ridiculae videntur et absurdae. Neque solum ad res illustrandas aut parum aut nihil conferunt, sed, quod gravius, eas plerumque turbant et obscurant. Hactenus recte *Niceron* l. c. *Il y a un défaut considérable, qui consiste en ce qu'elles ne sont pas faites sur la seule description des Philostrates* (Senioris tantum Philostrati Imagines tabulas chalcographicas sibi adiunctas habent), *comme elles le devaient être, mais souvent suivant la fantaisie de celui qui les a dessinées, ce qui fait qu'elles ne servent pas beaucoup à entendre l'original.* Fallunter autem, qui *Vigenerio* hos errores imputant, qui illas tabulas nec vidit nec probavit. Prodierunt demum duodeviginti annis post *Vigenerii* mortem, anno 1596 defuncti.

31) Editionis, qua utor, titulus est: *Les Images ou Tableaux de platte peinture des deux Philostrates, Sophistes grecs, et les statues de Callistrate***), mis en François par Blaise de Vigenere Bourbonnois, enrichis d'Arguments et Annotations, reveus et corrigez sur l'original par un docte personnage de ce temps en la langue grecque, et representez en taille douce en cette nouvelle édition, avec des Epigrammes sur chacun d'iceux par Artus Thomas Sieur d'Embry. Iaspar Isac incidit* ***). *à Paris. chez Sebastien Cramoisy.* DCXXXVII. fol.

---

*) Dicit Morellus in brevi praeloquio ad lectorem, sibi hanc editionem missam esse ab Andrea Schotto. De usu, quem ipsi attulerit, nihil ibi commemorat.

**) Insunt etiam *Heraica*, in titulo non commemorata.

***) Haec verba referri debent ad titulum, totum seri insculptum. Nam tabulas, Imaginibus additas, a pluribus chalcographis, externis etiam, sculptas et delineatas esse, tum praefatio narrat, tum nomina nonnullis earum subscriptae docent. Ceterum fallitur *Heynius*, qui hoc opus *Henrico quarto* (Gal-

Digitized by Google

32) Alia de eo iudicia vide ap. *Colomesium* in Opp. p. 921 *Baillet Iugemens des Savans.* Tom. III. p. 118. nr. 938.

33) Eruditissimis sui aevi criticis *Vigenerium* annumerarunt *Bailletus*, *Colomesius* et *Nicero* (XVI. p. 36), ad *Dempsterum* de hoc iudicio provocantes. Perperam utique. *Dempsterus* enim, quod monuit *Moneta* (*la Monnoye*) ad *Baillet.* l. c. p. 119. de *Blasio Vigenerio* ne cogitavit quidem; sed de *Nicolao Vignerio* (*Vigner*) loquitur, qui an illa laude dignus fuerit, nunc non curamus.

34) Vid. *Huetium* de clar. Interpret. II. p. 185.

35) In fabulis ad philosophicam rationem referendis, interioremque earum sensum aperiendis multum laborans, mira plerumque sectatur et abnormia. Sic postquam dixisset de Dodona p. 547. de columbis ibi oracula edentibus, de quercu, de lebetibus, pergit in hunc modum: *Que si nous voulons tirer cela à quelque sens* allegorique *qui est tout apert; le pigeon, le chesne, et le chauderon d' airain, nous représentent les trois genres des composez, esquels consistent toutes créatures élémentaires: l' animal, végétal et minéral, qui tesmoignent les faits du haut Dieu: ainsi que nous en avons assez de tels passages en l' Escriture. à le prendre cruement à la lettre, la chose est un peu douteuse, et auroit besoin de caution.* Adiicianus aliud eiusdem generis exemplum de Iunone p. 607. *Iunon représente la vie active, la pluspart occupée à amasser des richesses dont elle est la reyne. — Elle a la teste voilée pour montrer que les richesses sont cachées dans les entrailles de la terre, mesmement les métaux et les pierreries, qui se tirent avec un extrême labeur. Cela denote aussi que ceux qui aspirent trop ardamment à amasser des biens sont aveuglez. — Mais entant que Iunon est prise pour l' air, ainsi que le porte son nom en Grec ἥρα, lequel transposé fait ἀήρ, et pour ceste occasion le vautour luy estoit attribué qui s' empreigne de l' air ou du vent: le voilement de teste signifie les impressions de l' air qui en est obscurcy et troublé, et cela estoit encore représenté par la paupière superieure qui couvre l' oeil, laquelle luy estoit anciennement dédiée, ce qui bat aussi sur la fable qui se raconte d' Ixion, lequel pressant ceste Déesse de l' accointer, elle luy présenta une nuée ayant sa semblance, où il engendra les Centaures qui designent les divers changemens de l'air. On la fait outre plus estre Déesse des enfantemens, pource que les richesses ont de coustume de charrier avecques elles un nouveau et desordonné appetit à guise de femmes grosses, d' en amonceler tousiours davantage. — Le Paon luy est approprié, pour ce que les richesses tirent à soy le desir et les yeux d' un chacun. — Et comme le Paon quand il fait la roue, orne de vray bien le devant, mais cependant aussi il descouvre indignement le derriere, cela se rapporte à nos actions perverties et à nos iniques comportemens. — Enfin on luy adiouste l' arc en ciel, dont elle est toute envéloppée, pour montrer la varieté des richesses et leur beau lustre et*

---

liarum regi) inscriptum esse dicit. Dicatum est Principi Condaeo, qui et ipse Henrici nomen habebat.

Digitized by Google

brillant éclat, mais accompagné d'incertitude etc. Verum haec sufficiant in exemplum allegoricae fabularum interpretationis, qualis ab ingeniosis illius aetatis hominibus probabatur. Nec acumine ea carebat et splendore quodam, sed haud absimili eius, quem *Vigenerius* Iridi coelesti tribuit, oculos ad se trahentis, incerti tamen et celeriter diffluentis. Nec erit facile hodie, qui hac via interiorem fabularum sensum aperiri posse existimet. Alii saeculi more commendantur tramites.

36) *Fabric.* Bibl. Gr. Vol. V. p. 535. ed. *Harl.* Quod idem eodem loco scribit, *Mausseaccum* ad Aristotel. Hist. Anim. p. 1247. s. testari, *Philostrati* Imagines a patre suo latinis versibus fuisse expressas, eumque loca quaedam ex hac metaphrasi proferre, id non satis accurate dictum. Nam *Mausseaccus*, verbis nonnullis ex Imaginibus de leporis foecunditate prolatis, *hunc locum* dicit a patre suo latinis versibus esse expressum, quod adscripsit. Vnde minime sequitur, omnes Imagines, quod vix credibile, eumdem in modum conversas fuisse.

37) Antequam *Philostratus* e prelis Lipsiensibus prodiisset, *Bentleius* in familiari sermone cum *Io. Chr. Wolfio*, Professore Hamburgensi, non obscure professus erat, se *Olearium* (quem a *Graevio* ipsi per litteras commendatum Cantabrigiae viderat. Vid. *Rich. Bentleii* et Viror. doctorum Epistolae p. 91.) huic labori cum laude sustinendo vix idoneum iudicare. Sed librum editum a *Bentleio* probatum esse, eidem *Wolfio* professor quidam Cantabrigiensis scripsit. (vid. Thesaur. La Croz. T. II. p. 9. s.). Vt vero *Wolfius* suam ipsius sententiam postea immutavit, quum *La Crozii* stricturas accepisset, ita *Bentleium* quoque, quae fortasse, re nondum explorata dixerat, postea antiquasse, dubitari non potest. Publice eum, quid de hac editione censeret, pronuntiasse, non novimus. Ceterum quam serio de Philostrato edendo annis 1693 et 1694 cogitaverit, ex eius ad *Graevium* litteris apparet, a *Carolo Burnaio* in Anglia editis, nunc per *Friedemannum* Vt cl. cum Appendice repetitis. Ibi ad *Graevium* anno 1694. m. Maio scribit, Philostrati specimen, quod a Lipsiensibus nuper acceperit, sibi non placere; et nisi typos elegantiores paraverint, se omne illud edendi consilium repudiare. Nondum tamen hanc spem neque in Belgio, neque in Germania evanuisse anno 1696 et 1697. apparet ex verbis *Spanhemii* ad Or. I. Ioliani p. 19. ubi sententia quadam de loco Imaginum (I. 10. p. 19, 17.) prolata, scribit: *Sed de hoc Philostrati loco meliora forte nos docebit, qui nova versione et luculento commentario eundem auctorem explanandum et illustrandum suscepit, novum idemque iam lucidum litterotae Britanniae sidus, Richardus Bentleius.* Cf. Epist. *Graevii* d. IX. Febr. 1697 scripta p. 56. s. qui verba *Philostrati*, a *Spanhemio* male accepta, ὅπερ οἶμαι πλαστικὴν ἀπανθαδιεῖσθαι μόνην, ita explicat, tanta arte gestum habitumque Amphionis fidibus canentis descriptum esse, ut nec statuarius audacius eum sustinuisset exprimere. Ad *Graevii* epistolam *Bentleius* respondens, plura capitis de Amphione loca, quae et nos exercuerunt, illustranda sibi sumsit. Quae disputatio, quum Commentarius noster typis exscriberetur, nobis nondum cognita, hic locum inveniat. Sic igitur scribit Aristarchus Britanniae: „Prior locus, qui sententiae Spanhemianae fundus est, perperam opinor ab eo accipitur (p. 18, 29):

Digitized by Google

Ὁ δὲ Ἀμφίων, τί φησί; τί ἄλλο γε ἢ ψάλλει; καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ τείνει τὸν νοῦν εἰς τὴν πηκτίδα, καὶ παραφαίνει τῶν ὀδόντων, ὅσον ἀπόχρη τῷ ᾄδοντι. Quae sic verto: *Amphion autem, quid ille? quidnam aliud quam chordas pulsat?* (quod semper fit manu dextra; male interpres, *canit*) *quod ad laevum vero attinet, animum is ad citharam intendit; tantumque aperit dentium, quantum canenti satis est.* Nihil hic prorsus de elevatione digitorum. Neque enim *τὸ τείνει* cum recto *χεὶρ* connectendum est, ut interpreti et Viro ill. visum, pon magis quam *τὸ παραφαίνει.* Quomodo enim manus *τείνειν τὸν νοῦν* poterit, nisi ipsa mente praedita sit? Siquidem *τείνειν τὸν νοῦν*, si quicquam Graece intelligo, est animum *suum* attendere et applicare, non mentem *alius ouiuspiam* revocare. Quidnam itaque erit reliquum, quo referri poterit nominativus *χεὶρ*? Dicam. Ea erat quorundam Atticistarum affectatio, et Philostrati inprimis, ut orationis *τὸ ἀναχόλουθον καὶ σολοικοφανὲς* dedita opera sectarentur, tanquam Atticam elegantiam. — Huiusmodi *ὑπερατττικισμοῦ* exempla aliquot ponam ex Philostrato, praesenti loco plane gemina et germana. Vita Apoll. p. 155. (ed. Mor.) *Οἱ δὲ Ἀρεῖται, χαλκαῖ μὲν αὐτοῖς αἱ πέτραι, χαλκῆ δὲ ἡ ψάμμος.* Vbi vides poni quidem nominativum *Ἀρεῖται*, verbum nullum vero reddi. P. 150. *Ὀρχηστῶν γὰρ ἠτημένοι καὶ πυῤῥίχαις αὐτοὶ ὄντες, αὐλῶν μὲν πάντα μεστὰ ἦν.* P. 185. *ἡ δεξιὰ δέ, ὀρθοὶ τῆς χειρὸς ἐκείνης οἱ δάκτυλοι.* P. 227. *τί δὲ ἄλλο γε ἢ τὸν λυπούμενον μέν, κοσμίζεσθαι αὐτῷ τὴν λύπην ὑπὸ τοῦ αὐλοῦ.* P. 230. *καὶ ἡ Αἴγυπτος δὲ ἡ ἄνω, μεστοὶ θεολογίας ὄντες καὶ φοιτῆσαι αὐτὸν εἰς τὰ ἤθη τὰ αὐτῶν ηὔχοντο.* P. 325. *τούτους Δομετιανὸς ἐπιβουλεύειν αὐτῷ φήσας οἱ μὲν ἐς νήσους καθείρχθησαν.* Iam, ut inde redeam, unde exorsus sum. Haec mihi videtur esse loci sententia: manus sinistra nihil *περιέργως* agere Amphionem; sed ea duntaxat sustinere citharam, animo ad opus attento. Is enim status *τῶν κιθαριζόντων.* Ovid. XI. Meta. *Distinctamque lyram gemmis et dentibus Indis Sustinet a laeva, tenuit manus altera plectrum.* Pergo ad locum posteriorem p. 747. (p. 19, 14.). *κάθηται δὲ ἐπὶ σολωνοῦ, τῷ μὲν ποδὶ κρούων ξυμμελές, τῇ δεξιᾷ δὲ παραπλήτων τὰς χορδὰς ψάλλει* (male iterum interpres *canit*) *καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ, ἐν ὀρθαῖς ταῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς, ὅπερ οἶμαι πλαστικὴν ἀπαυθαδιεῖσθαι μόνην.* Hoc est: *Manus vero altera* (sive, quod ad manum alteram spectat) *rectam adhibet admotionem digitorum; quod opinor de sola Plastica gloriaturum esse.* Quorum verborum hic sensus est: Manus quidem sinistrae picturam in ea tabula nihil prae se ferre artificii singularis; quippe digitis sic *ἀπεριέργως* admotis sustineri tantum citharam; et propterea in ea parte de status habitusque artificio quod in omni pictura prima laus est et summa operis, non posse gloriari; sed de sola arte plastica sive formandi peritia; quod ad verae vivaeque manus similitudinem sit expressissima. Firmant hanc interpretationem quae proxime sequuntur: *Εἶεν, τί δὲ οἱ λίθοι*; esto, ut manus laeva hanc solam habeat laudem, quod belle formata sit, non quod aliquid *δεινότητος* prae se ferat in situ et actione; quid, vero lapides? *πάντες ἐπὶ τὴν ᾠδὴν συνθέουσι* etc. Enimvero isti adeo mira concinnitate positi sunt, ut quasi vita sensuque praediti audire, concurrere, et murum condere videantur. *ἀπαυθαδιεῖσθαι τὴν πλαστικὴν est μέγα φρονήσειν ἐπὶ τῇ πλαστικῇ.* Hesychius: *ἀπαυθα-*

Digitized by Google

διάζονται, μέγα φρονοῦνται. Idem; περιαυθαδίζεται. ἐν ὑπερηφανίᾳ ἀναστρέφεται, ἢ μεγαλοφρονεῖ, Pro προβολαῖς, quod omnino a sententia loci alienum, lego προσβολαῖς, *applicatione* et *admotione*; ut Cicero de Nat. Deor. *Ad nervorum eliciendos sonos, ad tibiarum, apta manus est, admotione digitorum.* Et ita plane habet Mtus Oxoniensis, προσβολαῖς. Hesych. προσβολή, τῶν ἀθλητῶν ἡ συναφὴ καὶ κατοχὴ καὶ ὁρμή. i. e. *manuum admotio in pugilibus.*"

Haec vir summus, αὐτοσχεδιαστὶ procul dubio, ut solebat. Qui quod in priore loco τείνει ad Amphionem retulit, non ad *manum*, recte fecit; in reliquis autem fallitur. Vera quidem sunt in universum, quae de ἀνακολουθίας studio apud *Philostratum* dicit; exempla autem, quae affert (et sexcenta alia afferri possint), multum abest, ut nostro loco accurate respondeant, aut, ut *Bentleius* dicit, gemina germana sint. In his enim locis orationis tenor mutata constructione turbatur quidem, sed ita, ut sensus proxima enuntiatione statim compleatur, neque magna opus sit mutatione ad ordinem grammaticum restituendum. Sic in primo, quem excitavit loco, nominativum pro dativo esse positum apparet: τοῖς δὲ Ὠρείταις χαλκαῖ μὲν αἱ πέτραι. In altero loco nominativi participiorum, ἡττημένοι et ὄντες, sunt pro genitivis absolutis. In tertio, ἡ δεξιά, iterum est pro genitivo, sed diversa ratione, pro, τῆς δεξιᾶς δὲ ὀρθοὶ οἱ δάκτυλοι. Et sic in reliquis. (Plura, si vis, vide ap. *Gregor. Cor.* de Dial. Att. §. XXXV. ibique *Koenium* p. 87.) Is autem locus, cuius *Bentleius* haec gemina germana dicit, iis similis esset, si *Philostratus* scripsisset: καὶ ἡ ἑτέρα χείρ, ὀρθαὶ αὐτῆς τῶν δακτύλων προβολαί. Nunc autem priora verba nihil omnino sequitur, unde quid faciat laeva haec manus, intelligi queat, sed de Amphione diversa subiiciuntur, et laevae manus negotium post dimidiam demum paginam commemoratur. Quare me rationis eius, qua haec verba expedire conatus sum, non poenitet. — Neque alterius loci interpretationem in Commentariis propositam repudio. *Bentleii* certe explicatio admitti non potest, in qua nec sensus expeditus, et vocabulum ὀρθαῖς supervacaneum est. Nihil certius, quam πλαστικὴν hoc loco opponi τῇ γραφικῇ, ut in plurimis aliis, et pictorem dici in laevae manus gestu exprimendo aliquid esse ausum, quod vulgo nonnisi plastices artificio effici posse existimetur. Verba igitur sic accipienda: alterius manus digiti proiecti sunt et tantum non prominentes (ita ut extra tabulam videantur exstare); id quod plasticen solam cum confidentia ausuram esse, existimo (aut, si ὤμην legatur: *existimabam.*) De verbo ἀπαυθαδίζομαι, quod in bonam partem, ut nostro loco, frequentius autem in malam accipitur, vide *T. Hemsterh.* ad *Thom. Mag.* p. 84. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 66. s.

38) Extat *Manuelis Moschopuli* libellus, cui titulus: τῶν ὀνομάτων ἀττικῶν ἐκλογὴ ἐκλεγεῖσα ἀπὸ τῆς τεχνολογίας τῶν εἰκόνων τοῦ Φιλοστράτου. de quo *Heynius* (Opusc. V. p. 162. not. a.) nihil eum esse ait, nisi vocabularium tritissimarum vocum, unde parum proficias. Vulgatum illud, sed in ordinem alphabeticum redactum, ab Aldo in Tomo IIdo Dictionarii Graeci. 1524. fol. p. 135. Item Parisiis ap. Vascosan. 1532. 8. Cf. *Villoison* Anecdot. II. p. 79.

39) Praef. ad Histor. Art. Oper. Vol. III. p. III. *Was zu unsrer Zeit in dieser Art geschrieben worden, ist nicht besser*

Digitized by Google

als die Statuen des Callistratus. Dieser magere Sophist hätte noch zehnmal soviel Statuen beschreiben können, ohne jemals eine einzige gesehen zu haben: unsere Begriffe schrumpfen bey den mehresten solcher Beschreibungen zusammen, und was gross gewesen wird wie in einen Zoll gebracht. Heynius qui in Opusculis V. p. 199. hunc scriptorem ornamentorum orationis et lenociniorum mirabilem artificem appellaverat, eumque nobis dilectu simulacrorum a summis statuariis elaboratorum gratissimum dixerat; minus tamen de eo benigne iudicat p. 216. not. O. sterilem orationis copiam in eadem notione reddenda agnoscens, fastidiumque inde subnasci fassus.

40) Commemoratur Callistratus ap. Plutarch. T. II. p. 667. C. et p. 704. C.

41) Verissime *Artus Thomas Embry* in Praef. ad Vigenerium, de oratione *Philostrati* scripsit: *lesquelles choses toutes fois il couppe fort court, ne les disant qu'à demy mot, et avec une telle briefvete, qu'il faut estre merveilleusement attentif à sa lecture pour la bien comprendre: car il s'estudie de propos délibéré à se rendre obscur, comme si par cette difficulté il en voulqit bannir le vulgaire.*

42) Sic, ut nonnulla huius generis exempla afferam p. 19, 2. αὐτόματα ἤδη liber Guelph. dedit pro ἥδε, coniecturam nostram confirmans. p. 114, 31. ἡδίω τέχνης ὄροφον, p. 115, 3. σαφῶς, p. 117, 13. ὑπονοείσθω. 118, 5. ὕπωχρος. p. 134, 7. ὑφισταμένῳ, p. 145, 10. χορείαν. Ib. l. 16. εἴδες ἄν. p. 146, 28. μεστὰ pro μετά. p. 153, 9. λογισμὰν ἐπῆγε. p. 153, 1. ὄντως. p. 155, 1. εἰ δεῖ et τῷ περὶ Κρήτην θαύματι, et alia.

43) Huius quoque generis exempla hic adscribam. p. 92, 11. ἤρτηται χειρῶν, pro ἦρται. 101, 5. εὐήτριον. pro εὐητόριον. p. 111, 16. ὁ χρόνος pro χορός. p. 111, 23. ἡδὶ pro ἥδιον. ut p. 115, 32. ὁδὶ pro ἥδιον. p. 112, 21. et p. 119, 31. ἐσθὴς pro εὐθύς. 116, 15. δεδορκὸς pro δεδορκώς. p. 119, 13. ὅλοι εἰσί. pro ὅ εἰσι. 119, 27. et 124, 24. ξὺν pro ξυνόν. p. 126, 28. δίχῃ pro δικῇ. p. 150, 28. ἐρωτες pro ἐρῶντες. p. 150, 30. περονηθεὶς pro περονίδες. p. 154, 6. ἐπιβαίνουσα. pro ἐπιφαίνουσα. p. 156, 11. ἠνείχετο pro ἐνείχετο. p. 157, 26. μηδὲν pro μὴ εὖ. p. 158, 8. ἐπιβαίνοντες. pro ἐπιμένοντες. p. 158, 23. ἢ δεῖ — παραστῆσαι, pro εἰ δεῖ — παραστῆναι. p. 159, 23. ὑπήκουσε, pro ὑπακοῦσαι.

Digitized by Google

FRIDERICI THEOPHILI WELCKERI

IVDICIVM

DE PHILOSTRATIS ET DE CALLISTRATO.

Veras Philostratos picturas describere, quamvis nondum triginta anni sunt cum is, quo nemo de harum imaginum expositione magis meritus est, in sua de iis opinione fluctuabat, et plura certe argumenta a rhetoribus ficta esse suspicabatur [1]), nemo, credo, hodie admodum

1) Heyn. Opusc. T. V, p. 15. *Quaeri potest, verene iste porticus, publica an privata, et verene iste tabularum ordo in illa extiterit: qua de re nondum habemus, quod in alterutram partem iudicium inclinet.* In fine autem p. 193. sic censet, *has imagines, rhetoricis coloribus pictas, adumbrare saltem antiquae artis monimenta, interdum etiam vetis artis genuinae lineis — ita ut neo nimium his priscae artis simulacris tribuendum sit, nec iis detrahendus omnis honos, cumque eo omnis auctoritas in illustrandis antiquis operibus.* Ad I, 1. *Videtur in his de vera, non ficta tabula loqui.* Ad I, 2. *Omnino si Ph. veram tabulam ante oculos habuit* cet. Ad II, 4. Euripidem *seu pictori seu scriptori ante oculos fuisse* ait. Ad II, 8. Sophistam ait produxisse, quae pictoris sunt; in argumento II, 17. adornando sophistam ne cogitasse quidem putat de pictura, sed de arte rhetorica. Ad II, 33.: *Difficile est dicere, quid illud sit, quod sibi pictor aut sophista argumentum tabulae constituerit.* De iuniore Philostrato p. 164.: *Vult autem et ipse videri veras tabulas ante oculos habuisse*; et ad tab. 8.: *Suspicari possumus, sophistam hoc consilium habuisse, ut in poetis ea loca dispiceret, quae a pictore pro argumento arti idoneo haberi et arte addi possint; quod quidem consilium nonnulli ex nostratibus arripuere, ut artificum ingeniis materium artis e poetarum carminibus haustam proponerent.* Sed ad tab. 6.: *His vero luxuriatur et pictor et scriptor in multitudine ferarum.*

Digitized by Google

dubitat. Neque novi, qui unquam, praeter Caylum et Klotzium, hominem vanissimum [2]), pinacothecam maioris Philostrati omnino fabulam esse pronuntiaverit, quod absurdum iudicium vocat iudex ipse idoneus, doctissimus Boettigerus in libello, cui titulus *Archaeologisches Museum* 1801. p. 19. Nihil usquam, si bene memini, dubii proditum neque a Winckelmanno, qui aliquoties picturis nostris ad illustranda artis opera tanquam veris utitur, ut *Monum. ined.* p. 194, neque a Viscontio, neque a Georgio Zoega, viro ad dubitandum prono; atque is contra tam habuit persuasum, porticum Neapolitanam (non Puteolanam, ut ipse vocat) cum picturis, quas enarratas legimus, extitisse, ut scriptorem picturae libri primi secundae Comi nomen, quod Heynio etiam in mentem venit, falso imposuisse coniiceret. Haud minus hac de re constitit viris artis Graecorum peritissimis Torkillo Baden (p. 8.), Henrico Meyer in libello in Animadversionibus a nobis plus semel laudato (p. 30.), et Iacobsio, qui sententiam suam et antea aperuit et in Oratione Monachii habita an. 1810 *Ueber den Reichthum der Griechen an plastischen Kunstwerken*, p. 8, Ignarrae etiam *de palaestra Neapolitana* p. 192.

---

2) Obiter Philostratum tangit Caylus *Hist. de l' acad. des inscript.* T. 29. p. 156, de unitate in artis operibus agens. Quae cum in pluribus Philostrateis tabulis desideretur, Mercurii Natalibus et Hercule furente, plura enim non indicat, et pinacothecam et singulas tabulas fictas esse, citius quam certius colligit. Vtrumque argumentum, quod arti omnino aptum esse negaverat Caylus, contra illum, potuisse a pictore exprimi, ostendit iam T. Baden *de arte ac iudicio Pl. Philostrati in descr. imaginibus*, Hafniae 1792. p. 31. 34. De priore Caylii iudicium arripuit Hagedornius *Betrachtungen über die Malerey* T. I. p. 174, ulterius autem in illius via progressus est Klotzius in praefatione Caylii Dissertationibus ad historiam et ad artem spectantibus in vernaculam versis praefixa T. 2. 1769.

Digitized by Google

aliisque. Non dissimulandum quidem est, hos fere omnes de maiore Philostrato et pinacotheca Neapolitana loqui, iuniorem sicco transire pede; et Iacobsius, cuius permagna apud me est in rebus ad artem spectantibus auctoritas, nuper significavit mihi adeo, quantum ad illum, quippe avuncali imitatorem perpetuum, etiam nunc dubitationis aliquid sibi interdum subnasci. Sed ingenue fateor, me quidem, quum de maioris Philostrati tabulis, num commentitiae sint, aeque mihi inanis videatur quaestio, ac si quis id ageret, urbes Graeciae ab Homero, vel a Strabone adeo memoratae fictae sint an verae, dedita opera ut examinaret, nec in iuniore fictionis indicia investigare potuisse, sed in huius etiam enarrationibus diversorum artificum inventionem ubique agnoscere. Avunculi imitatio suspicionem moveret, si sectator eadem argumenta, aut parum variata, aut similia saltem proponeret; sed imitatio in nulla alia re quam in dicendi genere universo et in singulis locutionibus posita est: in imaginibus, quarum magna est varietas, nihil ex alterius libro invenies repetitum, ne in iis quidem, quae eandem tractant fabulam, Pelope et Hyacintho. Nam quod Heynius ait, in Hyacintho iuniorem Philostratum cum maiore certare videri, id pari iure ad pictores transferri posset, si modo certatio aliqua appareret. Parum autem est credibile, eum, qui ne in prooemio quidem concinnando suus est, sed avunculum imitatur, artificem tam feliciter induere valuisse, ut picturas novas, varias, egregias comminisceretur, tam alte abscondita imitationis aut confictionis specie et suspicione. Quidni fidem potius habeamus verbis eius disertis, avunculus suus quum elaboraverit gra-

Digitized by Google

phices operum ecphrasin, huius sibi rationem imitaturo, ταύτης κατ' ἰχνη χωρῆσαι θελήσαντι, igitur picturas veras enarraturo, ipsi etiam de pictura in universum et de iis, quibus bonus artifex instructus sit oporteat, quaedam esse praemittenda? Scrupulum fortasse iniicere posset, quod ne locum quidem edit, ubi tabulas viderit, neque minus hoc, quod ab uno aliquo artifice omnes pictas esse refert, γράμμασι προστυχὼν χειρὸς ἀστείας. Sed hoc negligentiae potius aut inscitiae tribuendum videtur; illud autem elegantiae cuiusdam studio, ne in elegantissimorum quidem artis operum illustrationibus laudando, quo omni saepe accuratiore historicarum rerum notitia fraudamur, nulla tersarum phrasium munditia aut fastidiosae levitatis affectatione compensanda. Cui non bilem plus semel moverunt, qui nostra aetate splendide, ut vocant, cum monumentis ipsis eduntur libri, charta maxima et characteribus sesquipedalibus impressi, bellis hominibus scripti et doctrinae speciem anxie et multo saepe magis quam spissae ignorantiae suspicionem evitantes, si frustra annotatum quaereret de mensura alicuius monumenti, ubi conservetur, ubi et quando inventum sit, et quae sunt eiusmodi alia, quorum magnum in quaestionibus gravissimis potest esse momentum. Etiam maior Philostratus quam negligenter de porticu, quam toties intraverat: στοά τις, ἐπὶ τεττάρων, οἶμαι, ἢ καὶ πέντε ἀροφῶν! Et dum imagines suas magno studio a cive quodam Neapolitano collectas, a pluribus pictoribus confectas esse verbo monet, nullius tamen nomen memoriae prodit, exemplaria, quae fortasse aderant tabularum celeberrimarum ab autographis discer-

Digitized by Google

nere, aetates, quas vel Petronii Encolpus (c. 88.) sciscitatur, indicare haud dignatur; nam huius generis multa ab hospite aliquo Neapolitano facillime poterant cognosci. Ipsa laus eius laxior plerumque est, nec rationibus ex arte petitis statuminata et distincta, ut in hac parte ecphrasis desideretur et vix declamatoris officio satisfactum sit.

Sed si nihil egerunt, qui Philostratorum imagines pingi non potuisse contendebant, certaminis facie mutata, non potuisse fingi horum scriptorum aetate affirmamus tot, talia, tanta artis opera, qualia isti utcunque deformant. Qui enim potuerint, quum Petronio teste (c. 88.) *pulcherrimae artes periissent, inter quas pictura ne minimum quidem sui vestigium reliquisset*, sed prorsus *defecisset?* Quod non mirandum, cum iam Plinii aetate (XXXV, 7.) *moriens* fuisset, *in den letzten Zügen liegend*, ut vertit Winckelmannus T. V. p. 186, et (c. 1.) *in totum marmoribus pulsa et auro; nec tantum, ut parietes toti operirentur, verum et interraso marmore, vermioulatisque ad effigies rerum et animalium crustis* (quamvis idem c. 37. pictores quosdam sub Vespasiano in auctoritate fuisse docet.) An credendum, pictoribus quod negatum erat, fuisse penes sophistas? eosque, cum sermonis elegantiae et mythicae eruditionis ostentandae studium eorum principale fuisse debeat, quasi aliud agentes et facili negotio pulcherrimas imagines excogitare potuisse?

Petronii testimonio hac in re ut stare possimus, felici debetur *Niebuhrii* acumini, quo tum aliis argumentis, tum praesertim inscriptione denuo forte in lucem protracta, in commentatione proximo Actorum Berolinensium volumini inse-

Digitized by Google

renda (*Ueber zwey classische Schriftsteller des dritten Jahrhunderts*) ea huic scriptori vindicata est aetas, ad quam prope accederet Flavius Philostratus, medium fere seculum tertium [3]). Ac ipsum, quod de sui temporis arte iudicium fert Petronius, haud scio, an serioris aetatis indiciis accenseri possit. Qua quomodo pictum sit, vir ingenio doctrinaque praecellens non sine quodam horrore (sed alio, quam quo Encolpus Zeuxidis, Protogenis, Apellis manus se agnovisse narrat) animadverti testatur (p. 28.) ex picturis sumtuosae cuiusdam villae prope Turrim Marancian, ad viam Appiam sitae, quam ad istud tempus pertinere non sit dubium. Vt multo melius sentiendum sit de Aristodemo Care, Flavii nostri hospite, scriptore simul et pictore, in arte autem venustatem maxime aemulante [4]), et

3) In scripto, cuius quot verba sunt, tot fere pondera, res levicula, ficti *Trimalchionis* nominis explicatio (p. 24), quamvis ad rem perquam accommodata, dubia tamen videtur, cum sensum haud minus aptum praebeat Graecum *Μαλαχίων*, quo Aristophanes *Eccl.* 1058. quasi nominis proprii loco utitur. *Τριμαλχίων* autem dictum est ut *Τριφάλης* apud Aristophanem, aut *Τρίφαλλος*, quod nomen fuit satyrae cuiusdam Varronianae. Contractio, quam etiam lexica annotant, fit praeterea in nomine *Μαλχαί* apud Paus. VI, 23, 4, persona allegorica, cuius statua in palaestra posita longe alio fortasse spectabat, quam illi aut visum aut indicatum est, et in *Μολχός* quod in vase Tischbeiniano I, 33, quod multos exercuit, adscriptum est Marsyae, ut exadverso stanti Apollini cognomen oppositum *Ἄλκος* (unde *Ἄλκις*, *Ἄλκων*, *Ἀλκίδης*,) *Μολκός* autem Aeolicam esse formam vocis *μαλακός*, et in *μυλκός*, *μυρκός* transire, unde est *Venus Murcia* dicta, a Salmasio et G. I. Vossio observatum est. Vid. *C. Orell.* ad Arnob. T. II. p. 199. *Μαραχός*, poeta Syracusanus, *Aristot. Probl.* XXX, 1, *Μαρκίων*. A Romanis vocabulum *μαλακός* hospitio exceptum, apud Plautum prae ceteris obvium est, qui v. c. *Trucul.* 587, ed. Goeller. *moechum* vocat *malarum cincinnatum*, substantivo etiam *malacia* usus *Bacch.* 20. Naevius in *Lycurgo*: *Pallis, patagiis, crocotis, malaciis* (*μαλακαῖσι κρόκαις*, Pind.) Horat. *Serm.* I, 2, 25. *Malchinus tunicis demissis ambulat.* (*Μαλχῖνος* ut *Αυχῖνος*, *Χαρῖνος*) In usu erant nomina Malchus, Malchio, Malcus etiam *Grut.* p. 317, 7. *Schneideri Lat. Grammat.* II, 209.

4) T. Baden p. 7. *Nostra interest scire, Aristodemo in*

Digitized by Google

omnino de tabularum quam de parietum pictura; in universum, tamen Petronii enuntiatum maximi est momenti. Quod si cupide nimis Iguarra, Neapolitanus, contendit, Philostrati pinacothecam eandem, quam Petronius c. 83. commemorat, fuisse porticum, et liberalius quam par erat Ruhnkenius in *Bibl. crit.* II, 1. p. 85, erudite id ab illo demonstratum esse, concedit, per se quidem illud veri haud est absimile. Non obstat enim, quod imaginum, de quibus Petronius loquitur, nulla a Philostrato enarratur, quia multas is potest praeteriisse ac reliquisse, Petronius autem, cuius in opere condendo toto coelo diversum esset consilium, quaedam in suos usus fuisse argumenta. Quid enim Encolpus? Pinacothecam *vario genere tabularum mirabilem* tribus verbis universim laudat obiter. Singula, quae se dicit observasse, ita sunt ad ipsius personam exquisita, ut nisi aderant, poetae callido Encolpum in ea incidisse fingendum esset. Advertunt enim hunc homuncionem amores deorum, Ganymedes ab aquila raptus, candidus Hylas Naida repellens, Apollo hyacintho modo nato lyram resolutam coronans; Apellis autem, *quam Graeci Monocnemon vocant, etiam adorat.* Cognomine hoc in lexica non recepto, neque usquam, quod scio, explicato designari opinor Venerem Anadyomenen, cuius *inferiorem partem corruptam* fuisse, sed eam ipsam iniuriam, quia nemo, qui reficeret, reperiri potuerit, artificis gloriam auxisse, Plinius narrat

---

pingendo Eumeli rationem propositam fuisse, qui formulam sequebatur Apelleam, venustati plurimum tribuens (et Helenam pinxerat v. ad p. 4, 8). *Nam et Philostratus hoc sensu imbutus in primis laudibus picturae venustatem ponit, hoc est gratiam vel pulchritudinem cum decenti motu coniunctam.*

Digitized by Google

XXXV, 36, 15. Quae tabula, in delubro Caesaris ab Augusto dedicata, quum *consenuisset carie, aliam pro ea Nero principatu substituerat suo, Dorothei manu*; nimirum inferiore parte non restituta, ut ex antecedentibus patet, atque ita etiam in apographis, quae non Neapoli tantum (ubi nec Zeuxidis et Protogenis autographa, sed exemplaria ex eis descripta fuisse credam), sed aliis etiam multis locis extitisse coniicere licet. Fuit enim ea inter celeberrimas antiquitatis tabulas, in qua *summam sibi* Apelles ipse *posuisset*, ut ait Propertius. Unius autem cruris sive dea sive mulier summae formositatis famam, nisi si alteri solo tempore aut incuria labes facta esset, nancisci profecto non poterat. Sic in hac etiam tabula laudanda Petronium, quid fabulae suae conduceret, spectasse, apparet, et dubium fit, extiterit in illa porticu nec ne. Eandem artem etiam in ultima, quam Encolpum observasse fingit, facile animadvertas. Nam quum hoc uteretur poeta, ut Encolpus, qui in theatro, balneo, porticibus hominum aures carminibus *ingenti bile effundendis* obtunderet, eoque lapidibus proturbari soleret, tabulam aliquam versibus extemporalibus enarraret, *mugiens poeta*, ut sunt hodieque extemporales Italorum poetae plerique, conveniebat, ut de re quam maxime trita, qualis erat Ilii excidium, recitaret, atque hoc eo fit modo, ut de pictura non possit cogitari. Eodem iure a Petronio hoc ita institutum est, quo *Achilles Tatius* (V, 3), cum tabula picta pro malo omine usurus esset, amantes pictoris officinam praeterire et in imaginem factorum fatorumque Terei, Procnes et Philomeles incidere facit, quae quasi picta essent, sed uti arte

Digitized by Google

adumbrari nullo modo possunt, ipse componit. Contra ubi imaginum descriptio non ad rem praesentem facit, sed tanquam ornatus extrinsecus infertur, in Europa, quam Sidone extitisset fingit (I, 1); et Euanthis Andromeda cum Prometheo, tabulis *ἀδελφαῖς*, quae Pelusii in templo Iovis Casii suspensae fuisse dicuntur (III, 6), enarrandis verae imagines ante oculos ei obversabantur. At vero his, quae obiter disputavimus, non magis quam suis ipsius argumentis Ignarrae sententia sustentatur; quia Eumolpus lapidibus petitus *extra templum* profugit, cuius igitur in porticibus suspensae erant tabulae, ut Rhodi in porticibus templi Bacchici (*Lucian. Amor.* 8.): Philostratus autem porticum, *στοάν τινα* describit quatuor vel quinque contignationibus excelsam, qualis non cum templo cohaesisse potest, sed separatum aedificium, ut quae Athenis, Sicyone et Olympiae fuerunt *στοαί*, a picturis parietum, aeque ac Lesche Spartanorum, *ποικίλαι* eae dictae. Non publicam eam fuisse, ut T. Barlen p. 6. censet, sed privati hominis, ex verbis: *ἦνθει γραφαῖς, ἐνηρμοσμέναν αὐτῇ πινάκων, οὓς, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἀπαθῶς τις συνελέξατο*, liquere mihi videtur. Sed vel sic ex Petronii pinacotheca de nostrarum imaginum vetustate et praestantia est, quod colligi possit. Philostratum enim non credemus, repudiatis Zeuxidis, Protogenis et Apellis tabulis aut earum apographis et imitationibus in tanta vicinia publice expositis, adolescentes alio ducturum fuisse, nisi et ibi fuissent primorum artificum opera, quibus celebrandis plausum ferre posset.

De epideixeos hoc sive declamationum genere, quod est in artis operibus illustrandis,

dixit Heynius (p. 11): *Subortum est serius litterarum genus, quod exempla produxit doctrinae in artium non minus quam litterarum monumentis curiosae. Scilicet sophistae et rhetores umbratici, qui artem dicendi ita tradebant, ut pro praeceptis exempla bene dicendi sua declamatione proponerent, postquam argumenta solennia e forensibus caussis petita vel adumbrata ad taedium omnium iterata decantaverant, ut orationem variarent, argumenta adoptarunt cum alia, tum descriptiones et enarrationes tabularum pictarum. — Extant praeter Luciani nonnulla Philostratorum libri* cet. Quibus quomodo praeluserint poetae, ab Homerico inde clypeo, toreumata, anaglypha, signa enarrantes, exposuit Iacobsius Exerc. crit. T. 2. p. XI. Memorat hanc quasi sectam interpretum, *τῶν περὶ τὰς τέχνας σοφῶν καὶ εἰδότων σὺν αἰσθήσει τεχνικωτέρᾳ τὰ τῶν δημιουργῶν ἀνιχνεύειν θαύματα*, Callistratus c. 6, quem Heynius p. 198. utroque Philostrato seriorem esse censet, postquam Iacobsius l. l. p. VII. Ecphrasium auctorem eundem esse cum sophista Callistrato a Plutarcho memorato [5]) merito dubitaverat. Brevius ecphraseos genus est illud, quo poeta incertus *στυλοπινάκια* templi Apolloniadis Cyziceni epigrammatis, ante Philostratorum aetatem, diuque post eam Christodorus statuas Zeuxippi, balnei Constantinopolitani, hexametris, ex ipso statuarum ordine, ut Iacobsius inde colligit, quod ordo narrandi nihil habet certae rationis, descripsit.

---

5) Fuit haec Fabricii coniectura, quam amplectitur *Lessingius* Op. T. XV. p. 146. contra Olearium disputans.

Digitized by Google

Luciani huc pertinent Apellis Calumnia, Aetionis nuptiae Alexandri et Roxanes, Zeuxidis Centauri, donaria in templo deae Syriae data opera descripta, praesertim autem declamatio *de domo*, in qua octo breviter describuntur tabulae, uni parieti insertae, aedicula cum statua Minervae pacificae in medio e regione ianuae posita separatae, atque ita, ut videtur, ordinatae, ut binae deinceps argumento et figurarum numero sibi responderent et quasi iungerentur 6). Quo magis arridet ingeniosa Wielandii coniectura *Luciani vernaculi* T. VI. p. 327, proslalian hanc esse, qua rhetor aedium domino, dum in anagnosium suarum usum benigne ei commodarentur, magnifica descriptione commendare se voluerit. Similis dispositionis tabularum ratio ad argumenta accommodatae

---

6) *Prima* seriei tabula ad dextram intranti Andromedam habet rupi affixam ac Perseum belluam opprimentem ac conficientem, cui falce caput metit, et altera manu Gorgonem inspiciendam obiicit; *octava* in extremo latere sinistro Medeam cum gladio pueros subridentes torvum intuentem. Latiores his atque caeteris omnibus pluriumque figurarum sunt *secunda* ac *septima*. In illa repraesentata est, hic Clytaemnestra interemta iam in lecto prostrata, adstante famulitio consternato, illic Orestes cum Pylade in eo est ut Aegisthum occidat; in altera, hic Vlysses insaniam simulans, cum plaustro (non quidem nunc aratro) discrepantibus iumentis (equo ac bove) iuncto, praesentibus legatis, tum altera syzygia, Palamedes stricto in Telemachum gladio. Suavius est argumentum tabulae tertiae itemque sextae. In *tertia* Branchus, sedens in rupe, leporem sursum retinens, subsultante ad eum cane (quem lusum in Satyrum translatum vides in anaglypho elegantissimo, *Musée des Antiques* T. I. tab. 79), Apollo autem (Philesius) puero lusuque delectatus. Cui tabulae quamvis non ex omni parte, aliquatenus tamen similis est *sexta*, pictura vetus, quam in duas male diremit Reitzius, fabulam allegoricam, minime eam vulgarem, destruens. Caeçus Orion Cedalionem dorso fert, viam ipsi ad lucem monstrantem, quae, dum iam oritur sol, oculis eius redditur; spectator (at illic Apollo) adstat Vulcanus. Denique in ultimis tabulis aediculam Palladis utrinque contingentibus picta est eadem dea, *a dextra* ianuae parte Persei tutela, Medusae caput praecidentis *a sinistra*, Vulcanum amatorem fugiens (Erichthonii genitrix), quam imaginem in vasculis pictis obviam esse neminem fugit.

Digitized by Google

in Philostratorum etiam pinacothecis aliquot locis observanda est, quamvis hi fortasse seriem, qua imagines suspensae erant, non semper secuti sunt, ad hoc symmetriae artifici haud magis quam Lucianus intenti. Sed de hac re multus nunc esse nolo. Certe quicquid sit tabularum, in quod haec norma cadat, cum scriptores digitum illuc nunquam intendant, id quod facere debuissent si picturis confingendis operam dedissent, fidem earum confirmat.

Ad hanc augendam fidem multum eo etiam conferri posset, si quis artis operum descriptiones mere epideicticas in unum congereret et cum veris componeret, levi opera ab illis distinguendis.

Alia ac paulo impeditior est quaestio, num Philostrati quaedam certe hinc inde, argumenti exornandi studio, ex ingenio affinxisse putandi sint, quae communis hucusque doctorum fuisse videtur opinio. Occupatus ea Heynius (p. 161. 222.) haud raro vacillat. Ita statim I, 2. p. 27. rhetori quaedam deberi contendit, tab. 14. p. 51. non omnia, quae sophista apponat, rhetorica ornamenta esse annotat. Ac me quoque in hanc sententiam diu fuisse propensiorem, haud diffiteor; nec nisi paulatim et singulis pensitatis atque inter se comparatis eam abieci, eoque perveni, ut iam nunc persuasum sit, modo genus illud describendi a poetis petitum recte perceptum habeas, nullum per totum librum Rhetorum additamentum certum et apertum inveniri, non dico rem nullam magnam et sublimem, sed ne levissimum quidem parergon, nihil, quod non arte quiverit exprimi. Hinc simul factum est, ut etiam de horum auctorum dicendi genere multo mitius nunc quam antehac sentiam.

Digitized by Google

fucum oratorium et affectationem minus aegre ferimus dum veritatem artis, veluti naturalis cuiusdam formae, translucere videmus; dumque ex inventionis virtutibus manum artificis iudicamus, scriptori etiam veram admirationem extorqueri, qua oratio ipsa deleniri et quasi abripi videatur, facilius credimus; denique verbis etiam haud raro, ubi magis patet, quo spectent singula, vis accedit. Videbor fortasse meum extollere laborem; at dicam tamen, quod res est, Philostratos inter difficillimos esse ad accurate et penitus intelligendum scriptores, et non nisi saepius repetita lectione singulisque verbis ad res, non ad grammaticam tantum aut rhetoricam exactis, recte posse aestimari. Per hanc autem difficultatem, ambiguitates et argutias rhetoricas fortasse stetit, quod plurimi, Winckelmannus maxime et Viscontius, illorum mirum quantum incuriosi fuerunt, non tantum utique, quantum potuissent, fructum ad notitiam historiamque artis ex eis perceperunt. Quo magis laudandum est praeclarum Heynii studium in iis positum 7), cuius equidem a neglectu illos vindicandi consilium, quamvis persequor ipse, praedicare sine gloriatione possum, qui in istius laudis partem vix veniam; contra, ut verum fatear, Imagines, ob enarrationis quendam colorem mihi valde

7) Heynius tamen et ipse tam pictorum quam scriptorum censorem saepe agit paulo severiorem, laudisque nimis parcus est. Sunt fere eius elogia huiusmodi: *hactenus pictor non desipuit* (I, 14), *non male exhibita esse videtur fabula*, aut *pictura instituta* (I, 17, 23). *argumentum simplex nec ineptum, non absonum, tolerabile* (II, 19. 29. Iun. I. 14), *nihil habet tabula, quo se magnopere commendet* (Iun. 10), *hoc quidem artem aliquam picturae arguere videtur* (II, 8.). Iniquius adeo iudicat de Iunioris tab. 4. et aliis quibusdam; et quasi castigatoris partes suscepisset, in hunc modum laudat, ut *non facile esse quod reprehendas*, dicat (Iun. 3).

Digitized by Google

ingratum, tam obstinate spreverim, ut postquam, ex Italia redux, ex omni fere veterum litteratura quae ad artes spectent excerpsissem, tum multos annos post artis historiam ex ipsius Heynii cathedra docere coepissem, Philostratos ne semel quidem ordine et quo par erat studio perlegissem. Excitatus tum ab Iacobsio et in societatem laboris illis dicandi honorifice vocatus, non tantum viro, quem semper maximi fecissem, officium meum qualecunque deesse, sed meae etiam desidiae expiandae occasionem oblatam ex manibus emittere nolui. Postea quod, in veterem quasi recidens culpam, diu multumque cessavi et sero demum nomen solvi, quum vir amicissimus excusatum me habuerit, alii non me morabuntur. Illi igitur debere mihi videor et grato animo acceptum refero, quod magnis ingenii, elegantiae et doctrinae opibus, quas breves complectuntur Imaginum libri, iustum nunc pretium statuere didicerim. Tantum enim abest, ut ex Herculanensibus aliisve Romanorum parietum picturis et ex musivis operibus harum tabularum potiores aestimari possint, ut ipsa cum illis comparatione instituta intelligi possit, quantum fuerit discrimen inter *veteres tabulas Graecas*, qualibus *pinacotheoae consuerentur* (Plin. XXXV, 2), et inter illas picturas, quibus a Romanorum libertis, *non honestis manibus* (Plin. ib. 7.), decorari et illini plerumque solerent parietes. Sunt inter nostras haud paucae, quae florentissimam graphices aetatem, nisi opere, de quo nostrum non est iudicare, at inventione saltem attingere videantur, quibus, etiamsi penicilli facultate innumeris aliis minores fuerint, si ingenium ac artem spectemus, elegantiam, inventionis copiam, granditatem, simplicitatem, variae enim varia-

Digitized by Google

rum sunt virtutes, nihil, quod ex illa aetate nobis quidem innotuerit, praestet; non desunt, quae Apellis, Aristidis, Zeuxidis, Apollodori imagines aliunde notas in mentem revocent: aliae seriorem produnt aetatem; malae aut omnino spernendae insunt nullae.

In explicationibus, quum de singularum figurarum partibus, habitu, actione, venustate, stilo sive charactere ex Graecis in proclivi sit iudicare, id ante omnia propositum fuit, ut illarum dispositio, quantum fieri posset, quasi oculis subiiceretur. Nam hoc maxime erat, quod ecphrasis Graeca faciendum nobis reliquisset: in qua raro admodum, quo loco singulae personae positae fuerint, annotatum est, ut II, 10. p. 70.: *τὸ κυριώτατον τῆς σκηνῆς Ἀγαμέμνων ἔχει*, nedum ut figurarum inter se ex artis usu compositarum symmetria et consensus indicetur, aut mensurae adeo, hoc est, Plinio interprete, *quanto quid a quo distet.* Tam falsum est, quod Olearius ait, utrumque Philostratum id egisse ex instituto, ut explicaret, non tantum quid in singulis partibus pictorum ingenium praestiterit, et ut decori et affectus, sed etiam ut *συμμετρίας*, ut colorum temperandorum, ut partium fabulae apte componendarum, observantes extiterint. Paulo diversa ratione et consilio Heynius instituit opus, plus semel professus (p. 104. 146. 161.), voluisse se argumenta ab artificibus expressa, abstersis ornamentis et lenociniis sophisticis, aperta et nuda, proponere. Adiicit quidem et hoc p. 222, ita se argumenta exhibere studuisse, ut quali specie et habitu illa se obtutui accedentium obtulerint intelligi et facilius ea cum aliis artis operibus similis argumenti comparari possent. At multo saepius

Digitized by Google

tamen soli argumento extricando operam dedit, et personarum numero quam dispositioni constituendae, in qua multo etiam magis quam in argumento exponendo rhetorum desideramus diligentiam. Queritur Heynius p. 16: *Vtinam argumentum saltim picturae cuiusque, sine rhetorico fuco, quale fuerit, praemisisset! Nunc magna plerumque sagacitate opus est, interdum sola ariolatione assequi licet, quod verum tabulae argumentum fuerit: rara licet exputare ac perspicere, quae pictoris tractatio, qui eorum, quae bene pingi possunt, dilectus fuerit factus, qui modus fuerit, quo quodque redditum esset.* Sed hoc modo si de arte et compositione disputasset Philostratus, aut disputare potuisset, quo vellemus nos, in disciplina artis multo magis quam seculum tertium callentes, vereor, ne oratio eius iuvenum coronam ocyus dissipasset, qui argumenti et personarum notatione contenti, fabulis istis Graecis vivide narratis, venustate etiam et veritate quarundam figurarum delectabantur, severioris doctrinae parum, puto, appetentes. Tum figuris ad artis normam et in operum superstitum exemplum collocatis, plura, quae dubia antea aut obscura fuissent, maiorem nanciscuntur lucem. Ceterum Heynius ubi argumentum dilucide exposuerat, actum agere nolui: ubi autem meam ab eo seiungendam duxi sententiam, libere quidem eam et sine verborum ambagibus declaravi, sed ea mente et immortalis viri admiratione, quibus dignius quam assensu meo in rebus tantillis meritorum eius memoriae litabitur; neque oblitus, si qua allucinantem deprehenderem, et festinante eum plerumque calamo prolusiones in Philostratos exarasse (p. 201.), et

Digitized by Google

multa tum, cum scribebat, nondum inventa vel edita fuisse artis monumenta, unde meliora certioraque edoceri liceat hodie.

Superest, ut de *Callistrato* breviter dicamus. Statuas ab eo descriptas omnes fama nobilitatas et inter praeclarissima artis opera a summis statuariis elaborata, quae quidem Romanorum rapinae antiquis Graeciae sedibus nondum emoverant, referendas esse, post Heynium p. 199, observavit Boettigerus *de Eurip. Medea* Prol. I. p. XIII. Vterque dubitat, Callistratus, qui tempore praeterito ubique utitur, tamquam antea aliquando viderit signa ista tredecim, num verum dicat; ita sensit etiam Winckelmannus in Praef. ad H. A. contra non dubitat Quatremère de Quincy *Jupiter Olympien* p. 61. Hoc extra dubium positum videtur, hunc sophistam locis suis non cognovisse omnia, Satyram in Aegypto, Memnonem in Aethiopia, Caenon Sicyone, Orpheum in Helicone, Praxitelis Amorem Athenis, Medeam in Macedoniae litteribus; et quamvis unum alterumve signum revera ubi simulat vidisse potest (ut Himerius Ecl. XIV, 1. Lysippi Occasionem, quam videre se meminisse ait), in hoc tamen scriptore quam vim habere possint verba, vidisse se, admiratum esse, stupefactum (c. 4. p. 150, 8. c. 12. p. 159, 29. c. 5. p. 152, 1. c. 6. p. 152, 27. *ἀφασίᾳ πληγέντες εἱστήκαμεν*, et sic plane c. 11. p. 159, 13.), non intelligo. Ad epideicticum genus manifesto pertinent Orpheus c. 7, ubi prae reliquis v. p. 154, 26 - 31, opus alioquin celeberrimum, Memnon c. 9. de cuius forma nihil omnino dictum est, Aesculapius c. 10, ubi cf. Heynius. At haec sufficiunt ad reliqua etiam omnia in suspicionem vocanda. Quae quum ita sint, multum fastidii parit crambe illa in

Digitized by Google

singulis fere descriptionibus repetita de materia dura ipsam verae carnis mollitiem et teneritatem imitante, cf. Iacobs. *Exercitatt.* II. p. 27, 46, et de solido marmore animi tamen affectiones exprimente, p. 36. Plurimas imaginum suarum ex statuis marmoreis, quas ad celeberrimorum signorum exemplar expressas locis innumeris expositas fuisse constat, quasdam etiam ex sola fama et epigrammatis cognitas habuisse potest. Exemplaria quaenam ex aere flata, quae ex marmore sculpta fuerint, probe noscit, et in reliquis etiam errores graviores commisisse non videtur. Ceterum Iacobsii mei subscribo iudicio, qui *nihil ieiunius et sterilius Callistrati ingenio, nihil oratione eius puerilius*, esse ait l. l. p. VII. Sterilem (*einen mageren Sophisten*) vocaverat etiam Winckelmannus; nimis clementer Heynius *haud ineptum.* Beckerus autem in *Augusteo* p. 98. ut maiorem ei artis notitiam (*Kunstsinn*) quam reliquis huius classis scriptoribus tribueret, eo fortasse inductus est, quod Callistratus enthusiasmum non in poetis tantum pollentem, sed artificum etiam manus perfundentem (p. 146, 24. 149, 9.) agnoscit.

Digitized by Google

PHILOSTRATI SENIORIS

IMAGINVM

LIBRI DVO.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΤΩΝ ΦΛΑΥΙΟΥ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΙΚΟΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Digitized by Google

Digitized by Google

PHILOSTRATI SENIORIS IMAGINES.

PROOEMIVM.

1. SCAMANDER.
2. COMVS.
3. FABVLAE.
4. MENOECEVS.
5. NILVS.
6. AMORES.
7. MEMNON.
8. NEPTVNVS AVT AMYMONE.
9. PALVDES.
10. AMPHION.
11. PHAETHON.
12. BOSPORVS.
13. PISCATORES.
14. SEMELE.
15. ARIADNE.
16. PASIPHAE.
17. PELOPS AVT HIPPODAMIA.
18. PENTHEVS.
19. TYRRHENI.
20. SATYRI.
21. OLYMPVS.
22. MIDAS.
23. NARCISSVS.
24. HYACINTHVS.
25. ANDRII.
26. MERCVRII NATALES.
27. AMPHIARAVS.
28. APRI VENATORES.
29. PERSEVS.
30. PELOPS.
31. XENIA.

LIBER SECVNDVS.

1. CANTANTES MVLIERES.
2. ACHILLIS EDVCATIO.
3. CENTAVRIDES.
4. HIPPOLYTVS.
5. RHODOGVNE.
6. ARRHICHION.
7. ANTILOCHVS.
8. MELES.

Digitized by Google

9. Panthia.
10. Cassandra.
11. Pan.
12. Pindarvs.
13. Aiax avt Gyrae.
14. Thessalia.
15. Glavcvs Pontivs.
16. Palaemon.
17. Insvlae.
18. Cyclops.
19. Phorbas avt Phlegyae.
20. Atlas.
21. Antaevs.
22. Hercvles inter Pygmaeos.
23. Hercvles Fvrens.
24. Thiodamas.
25. Abderi Fvnvs.
26. Xenia.
27. Minervae Natales.
28. Tela.
29. Antigone.
30. Evadne.
31. Themistocles.
32. Palaestra.
33. Dodona.
34. Horae.

Digitized by Google

ΤΩΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ. ΕΛΛΑΔΙΑ.

Ὅστις μὴ ἀσπάζεται τὴν ζωγραφίαν, ἀδικεῖ τὴν ἀλήθειαν, ἀδικεῖ δὲ καὶ σοφίαν ὁπόση ἐς ποιητὰς ἥκει — φορὰ γὰρ ἴση ἀμφοῖν ἐς τὰ τῶν ἡρώων εἴδη καὶ ἔργα — ξυμμετρίαν δὲ οὐκ ἐπαινεῖ, δι' ἣν καὶ λόγου ἡ τέχνη ἅπτεται. Καὶ βουλομένῳ μὲν σοφίζεσθαι, θεῶν τὸ εὕρημα, διά τε τὰ ἐν γῇ εἴδη, ὁπόσα τοὺς λειμῶνας αἱ Ὧραι γράφουσι, διά τε τὰ ἐν οὐρανῷ φαινόμενα. Βασανίζοντι δὲ τὴν γένεσιν τῆς τέχνης, μίμησις μὲν εὕρημα πρεσβύτατον, καὶ ξυγγενέστατον τῇ φύσει. Εὗρον δὲ αὐτὴν σοφοὶ ἄνδρες, τὸ μὲν ζωγραφίαν, τὸ δὲ πλαστικὴν φήσαντες. Καὶ πλαστικῆς μὲν πολλὰ εἴδη· καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ πλάττειν καὶ ἡ ἐν τῷ χαλκῷ μίμησις, καὶ οἱ ξέοντες τὴν λυγδίνην, ἢ τὴν Παρίαν λίθον, καὶ ὁ ἐλέφας, καὶ νὴ Δία ἡ ¶ γλυφική, πλαστική. Ζωγραφία δὲ ξυμβέβληται μὲν ἐκ χρωμάτων, πράττει δὲ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείω σοφίζεται ἀπὸ τούτου γε ἑνὸς ὄντος, ἢ ἀπὸ τῶν πολλῶν ἑτέρα τέχνη. Σκιάν τε γὰρ ἀποφαίνει, καὶ βλέμμα γιγνώσκει, ἄλλο μὲν τοῦ μεμηνότος, ἄλλο δὲ τοῦ ἀλγοῦντος ἢ τοῦ χαίροντος. Καὶ αὐγὰς ὀμμάτων ὁποῖαί εἰσιν, ὁ πλαστικὸς μέν τις ἥκιστα ἐργάζεται, χαροπὸν δὲ ὄμμα, καὶ γλαυκόν, καὶ μέλαν, γραφικὴ οἶδε. Καὶ ξανθὴν κόμην οἶδε καὶ πυρσήν, καὶ ἠλιῶσαν, καὶ

ἐσθῆτος χρῶμα καὶ ὅπλων. Θαλάμους τε καὶ οἰκίας, καὶ ἄλση, καὶ ὄρη, καὶ πηγάς, καὶ τὸν αἰθέρα, ἐν ᾧ ταῦτα. Ὅσοι μὲν οὖν κράτος ἤραντο τῆς ἐπιστήμης, καὶ ὅσαι πόλεις, καὶ ὅσοι βασιλεῖς ἔρωτι ἐς αὐτὴν ἐχρήσαντο, ἄλλοις τε εἴρηται καὶ Ἀριστοδήμῳ τῷ ἐκ Καρίας, ὃν ἐγὼ ἐπὶ ζωγραφίᾳ ξένον ἐποιησάμην ἐτῶν τεττάρων. Ἔγραφε δὲ κατὰ τὴν Εὐμήλου σοφίαν, πολὺ τὸ ἐπίχαρι ἐς αὐτὴν φέρων. Ὁ λόγος δὲ οὐ περὶ ζωγράφων, οὐδ' ἱστορίας αὐτῶν νῦν, ἀλλ' εἴδη ζωγραφίας ἀπαγγέλλομεν, ὁμιλίας αὐτὰ τοῖς νέοις ξυντιθέντες, ἀφ' ὧν ἑρμηνεύσουσί τε καὶ τοῦ δοκίμου ἐπιμελήσονται. Ἀφορμαὶ δὲ ἐμοὶ τουτωνὶ τῶν λόγων αἵδε ἐγένοντο. Ἦν μὲν ὁ παρὰ τοῖς Νεαπολίταις ἀγών· ἡ δὲ πόλις ἐν Ἰταλίᾳ ᾤκισται, γένος Ἕλληνες καὶ ἀστυκοί, ὅθεν καὶ τὰς ὀπουδὰς τῶν λόγων Ἑλληνικοί εἰσιν. Βουλομένῳ δέ μοι τὰς μελέτας μὴ ἐν τῷ φανερῷ ποιεῖσθαι, παρεῖχεν ὄχλον τὰ μειράκια, φοιτῶντα ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ ξένου. Κατέλυον δὲ ἔξω τοῦ τείχους, ἐν προαστείῳ τετραμμένῳ πρὸς θάλασσαν, ἐν ᾧ στοά τις ἐξῳκοδόμητο κατὰ ζέφυρον ἄνεμον, ἐπὶ τεττάρων, οἶμαι, ἢ καὶ πέντε ὀροφῶν, ἀφορῶσα ἐς τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος. Ἥστραπτο μὲν οὖν καὶ λίθοις, ὁπόσους ἐπαινεῖ τρυφή, μάλιστα δὲ ἤνθει ¶ γραφαῖς, ἐνηρμοσμένων αὐτῇ πινάκων, οὓς, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἀπαθῶς τις συνελέξατο· σοφία γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐδηλοῦτο πλειόνων ζωγράφων. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ᾤμην ἐπαινεῖν τὰς γραφάς· ἦν δὲ ἄρα υἱὸς τῷ ξένῳ κομιδῇ νέος, ἐς ἔτος δέκατον ἤδη, φιλήκοος καὶ χαίρων τῷ μανθάνειν, ὃς ἐπεφύλαττέ με ἐπιόντα αὐτάς, καὶ ἐδεῖτό μου ἑρμηνεύειν. Ἵν' οὖν μὴ σκαιόν με ἡγοῖτο, ἔσται ταῦτα, ἔφην, καὶ ἐπίδειξιν αὐτὰ ποιησόμεθα, ἐπειδὰν ἥκῃ τὰ μειράκια. Ἀφικομένων οὖν, ὁ μὲν παῖς, ἔφην, προθε-

Digitized by Google

βλήσθω, καὶ ἀνακείσθω τούτῳ ἡ σπουδὴ τοῦ λόγου. Ὑμεῖς δὲ ἕπεσθε, μὴ ξυντιθέμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐρωτῶντες, εἴ τι μὴ σαφῶς φράζοιμεν.

I.

ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ.

Ἔγνως οὖν, ὦ παῖ, ταῦτα Ὁμήρου ἄντα, ἢ οὐ πώποτε ἔγνωκας; δηλαδὴ θαῦμα ἡγούμενος, ὅπως δή ποτε ἔζη τὸ πῦρ ἐν τῷ ὕδατι. Συμβάλλωμεν οὖν ὅ τι νοεῖς. Σὺ δὲ ἀπόβλεψον αὐτῶν, ὅσον ἐκεῖνα ἰδεῖν ἀφ' ὧν ἡ γραφή. Οἶσθά που τῆς Ἰλιάδος τὴν γνώμην, ἐν οἷς Ὅμηρος ἀνίστησι μὲν τὸν Ἀχιλλέα ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ, κινοῦνται δὲ οἱ θεοὶ πολεμεῖν ἀλλήλοις. Τούτων οὖν, τῶν περὶ τοὺς θεούς, ἡ γραφὴ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ οἶδε· τὸν δὲ Ἥφαιστον ἐμπεσεῖν φησὶ τῷ Σκαμάνδρῳ πολὺν καὶ ἄκρατον. Ὅρα δὴ πάλιν· πάντα ἐκεῖθεν. Ὑψηλὴ μὲν αὕτη ἡ πόλις, καὶ ταυτὶ τὰ κρήδεμνα τοῦ Ἰλίου. Πεδίον δὲ τουτὶ μέγα καὶ ἀποχρῶν τὴν Ἀσίαν πρὸς τὴν Εὐρώπην ἀντιτάξαι. Πῦρ δὲ τοῦτο πολὺ μὲν πλημμυρεῖ κατὰ τοῦ ¶ πεδίου, πολὺ δὲ κατὰ τὰς ὄχθας ἕρπει τοῦ ποταμοῦ, ὡς μηκέτι αὐτῷ δένδρα εἶναι. Τὸ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἥφαιστον πῦρ ἐπιῤῥεῖ τῷ ὕδατι· καὶ ὁ ποταμὸς ἀλγεῖ καὶ ἱκετεύει τὸν Ἥφαιστον αὐτός. Ἀλλ' οὔτε ὁ ποταμὸς γέγραπται κομῶν ὑπὸ τοῦ περικεκαῦσθαι, οὔτε χωλεύων ὁ Ἥφαιστος ὑπὸ τοῦ τρέχειν· καὶ τὸ ἄνθος τοῦ πυρὸς οὐ ξανθόν, οὐδὲ τῇ εἰθισμένῃ ὄψει, ἀλλὰ χρυσοειδὲς καὶ ἡλιῶδες. Ταῦτα οὐκέτι Ὁμήρου.

II.

ΚΩΜΟΣ.

Ὁ δαίμων ὁ Κῶμος, παρ' οὗ τὸ κωμάζειν τοῖς ἀνθρώποις, ἐιρέστηκεν ἐν θαλάμου θύραις, χρυσαῖς, οἶμαι. Βραδεῖα δὲ ἡ κατάληψις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἐν νυκτὶ εἶναι. Γέγραπται δὲ ἡ νὺξ οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ. Δηλοῖ δὲ τὰ προπύλαια νυμφίους μάλα ὀλβίους ἐν εὐνῇ κεῖσθαι. Καὶ ὁ Κῶμος ἥκει, νέος παρὰ νέους, ἁπαλὸς καὶ οὔπω ἔφηβος, ἐρυθρὸς ὑπὸ οἴνου, καὶ καθεύδων ὀρθὸς ὑπὸ τοῦ μεθύειν. Καθεύδει δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ἐπὶ τὰ στέρνα ῥίψας, καὶ τῆς δειρῆς ἐκφαίνων οὐδέν, τὴν δὲ ἀριστερὰν προβολίῳ ἐπέχων. Εἰλῆφθαι δὲ ἡ χεὶρ δοκοῦσα λύεται, καὶ ἀμελεῖ, τὸ εἰωθὸς ἐν ἀρχῇ τοῦ καθεύδειν, ὅταν σαίνοντος ἡμᾶς τοῦ ὕπνου μετέρχηται ὁ λογισμὸς ἐς λήθην, ὧν συνέχει. Ὅθεν καὶ τὸ ἐν τῇ δεξιᾷ λαμπάδιον ἔοικε διαφεύγειν τὴν χεῖρα, καταῤῥᾳθυμοῦντος αὐτὴν τοῦ ὕπνου. Δεδιὼς δὲ ὁ Κῶμος προσβάλλον τὸ πῦρ τῷ σκέλει, παραφέρει τὴν μὲν κνήμην τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὰ δεξιά, τὸ δὲ λαμπάδιον ἐπὶ τὰ ἀριστερά, ἵν' ἐκκλίνῃ τὸν ἀτμὸν τοῦ πυρός, ἐκκειμένῳ τῷ γόνατι ἀφιστὰς τὴν χεῖρα. Πρόσωπα δὲ ὀφείλεται μὲν παρὰ τῶν ζωγράφων τοῖς ἐν ὥρᾳ, καὶ τυφλώτουσί γε ἄνευ τούτων αἱ γραφαί· τῷ δὲ Κώμῳ σμικρὰ δεῖ τοῦ προσώπου, νενευκότι καὶ ἕλκοντι τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς σκιάν· κελεύει δέ, οἶμαι, μὴ ἀπερικαλύπτους κωμάζειν τοὺς ἐν ἡλικίᾳ τούτου. Τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ σώματος διηκρίβωται πάντα, περιλάμποντος αὐτὰ τοῦ λαμπαδίου, καὶ ἐς φῶς ἄγοντος. Ὁ στέφανος δὲ τῶν ῥόδων ἐπαινείσθω μέν, ἀλλὰ μὴ ἀπὸ τοῦ εἴδους. Ξανθοῖς γὰρ καὶ κυανοῖς εἰ τύχοι

χρώμασιν ἀπομιμεῖσθαι τὰς τῶν ἀνθέων εἰκόνας, οὐ μέγας ὁ ἆθλος. Ἀλλ' ἐπαινεῖν χρὴ τὸ χαῦνον τοῦ στεφάνου καὶ ἁπαλόν. Ἐπαινῶ καὶ τὸ ἔνδροσον τῶν ῥόδων, καὶ φημὶ γεγράφθαι αὐτὰ μετὰ τῆς ὁσμῆς. Τί λοιπὸν τοῦ κώμου; τί δ' ἄλλο γε ἢ οἱ κωμάζοντες; Ἢ οὐ προσβάλλει σε κρόταλα καὶ θροῦς ἔναυλος, καὶ βοὴ ἄτακτος; Λαμπάδες τε ὑπεκφαίνονται, παρ' ὧν ἐστι τοῖς κωμάζουσι καὶ τὰ ἐν ποσὶν ὁρᾶν, καὶ ἡμῖν μὴ ὁρᾶσθαι. Ξυνεξαίρεται δὲ καὶ πολὺς λεώς, καὶ γύναια μετ' ἀνδρῶν ἴεται, καὶ ὑπόδημα κοινὸν ἔχουσι, καὶ ζώννυνται παρὰ τὸ οἰκεῖον. Ξυγχωρεῖ δὲ ὁ κῶμος καὶ γυναικὶ ἀνδρίζεσθαι, καὶ ἀνδρὶ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν, καὶ θῆλυ βαίνειν. Καὶ οἱ στέφανοι οὐκ ἀνθηροί ἔνι, ἀλλ' ἀφῄρηται αὐτοῖς τὸ ἱλαρὸν ὑπὸ τοῦ ταῖς κεφαλαῖς ἐφαρμόττεσθαι, διὰ τὸ ἀτακτεῖν ἐν τῷ δρόμῳ. Ἡ γὰρ τῶν ἀνθέων ἐλευθερία παραιτεῖται τὴν χεῖρα ὡς μαραινουσαν αὐτὰ πρὸ τοῦ χρόνου. Μιμεῖταί τινα ἡ γραφὴ καὶ κρότον, οὗ μάλιστα δεῖται ὁ κῶμος· καὶ ἡ δεξιὰ τοῖς δακτύλοις ὑπεσταλμένοις ὑποκειμένην τὴν ἀριστερὰν πλήττει ἐς τὸ κοῖλον, ἵν' ὦσιν αἱ χεῖρες ξύμφωνοι, πληττόμεναι τρόπῳ κυμβάλων.

III.

ΜΥΘΟΙ.

Φοιτῶσιν οἱ Μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτόν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. Ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου, καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην· ἀλλ' Αἰσώπῳ ¶ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκπεμύθωται· καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. Πλοκὴν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν

ἐλαύνει καὶ ἀπάτην. Καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος, νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος· ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίγνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. Εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ Μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. Ὁ δέ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνει μῦθον. Τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. Οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. Φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν Μύθων σώματα. Θηρία γὰρ συμβάλλουσα ἀνθρώποις περιίστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. Κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. Χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

IV.

ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ.

Θηβῶν μὲν ἡ πολιορκία· τὸ γὰρ τεῖχος ἑπτάπυλον· ἡ στρατιὰ δέ, Πολυνείκης ὁ τοῦ Οἰδίποδος· οἱ γὰρ λόχοι ἑπτά. Πελάζει δ' αὐτοῖς Ἀμφιάραος ἀθύμῳ εἴδει καὶ ξυνίεντι ἃ πείσονται. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι λοχαγοὶ δεδίασι· ταῦτα καὶ τὰς χεῖρας ἐς τὸν Δία αἴρουσι· Καπανεὺς δὲ τὰ τείχη βλέπει, περιφρονῶν τὰς ἐπάλξεις, ὡς κλίμακι ἁλωτάς. Οὐ μὴν ¶ βάλλεται ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων, ὀκνοῦντές που οἱ Θηβαῖοι ἄρξαι μάχης. Ἤδη τὸ σόφισμα τοῦ ζωγράφου. Περιβάλλων γοῦν τοῖς τείχεσιν ἄνδρας ὡπλισμένους, τοὺς μὲν ἀρτίους παρέχει ὁρᾶν, τοὺς δὲ ἀσαφεῖς τὰ σκέλη, τοὺς δὲ ἡμίσεας, καὶ

στέρνα ἐνίων, καὶ κεφαλὰς μόνας, καὶ κόρυθας μόνας, εἶτα αἰχμάς. Ἀναλογία ταῦτα, ὦ παῖ. Δεῖ γὰρ κλέπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ἐπιτηδείοις κύκλοις συναπιόντας. Οὐδὲ αἱ Θῆβαι ἀμάντευτοι. Λόγιον γάρ τι ὁ Τειρεσίας λέγει τεῖνον ἐς Μενοικέα, τὸν τοῦ Κρέοντος, ὡς ἀποθανὼν ἔνθα ἡ χειὰ τοῦ δράκοντος, ἐλευθέρα ἡ πόλις ἐκ τούτου εἴη. Ὁ δὲ ἀποθνήσκει λαθὼν τὸν πατέρα, ἐλεεινὸς μὲν τῆς ἡλικίας, εὐδαίμων δὲ τοῦ θάρσους. Ὅρα γὰρ τὰ τοῦ ζωγράφου. Γράφει μειράκιον, οὐ λευκόν, οὐδ' ἐκ τρυφῆς, ἀλλ' εὔψυχον καὶ παλαίστρας πνέον, οἷον τὸ τῶν μελιχρόων ἄνθος, οὓς ἐπαινεῖ ὁ τοῦ Ἀρίστωνος. Διαφράττει δὲ αὐτὸ στέρνοις εὐαφέσι, καὶ πλευραῖς καὶ γλουτῷ συμμέτρῳ καὶ μηρῷ. Ἐρῶται καὶ ὤμων ἐπαγγελίᾳ καὶ οὐκ ἀτρέπτῳ τένοντι. Μετέχει δὲ καὶ κόμης, ὅσον μὴ κομᾶν. Ἐφέστηκε δὲ τῇ χειρὶ τοῦ δράκοντος, ἕλκον τὸ ξίφος καὶ ἐνδεδυκὸς ἤδη τῇ πλευρᾷ. Δεξώμεθα, ὦ παῖ, τὸ αἷμα, κόλπον αὐτῷ ὑποσχόντες· ἐκχεῖται γὰρ, καὶ ἡ ψυχὴ ἤδη ἄπεισι, μικρὸν δὲ ὕστερον ¶ καὶ τετριγυίας αὐτῆς ἀκούσῃ. Ἔρωτα γὰρ τῶν καλῶν σωμάτων καὶ αἱ ψυχαὶ ἴσχουσιν, ὅθεν ἄκουσαι αὐτῶν ἀπαλλάττονται. Ὑπεξιόντος δὲ αὐτῷ τοῦ αἵματος ὀκλάζει, καὶ ἀσπάζεται τὸν θάνατον καλῷ καὶ ἡδεῖ τῷ ὄμματι, καὶ οἷον ὕπνον ἕλκοντι.

V.

ΝΕΙΛΟΣ.

Περὶ τὸν Νεῖλον οἱ Πήχεις ἀθύρουσι, παιδία ξύμμετρα τῷ ὀνόματι, καὶ ὁ Νεῖλος αὐτοῖς ὑπεργάνυται τά τε ἄλλα καὶ ὅτι κηρύττουσιν αὐτόν, ὡς ὅσος Αἰγυπτίοις προεχύθη. Προσάγε-

ται γοῦν καὶ οἷον ἔρχεται αὐτῷ ἐκ τοῦ ὕδατος βρέφη ἁπαλὰ καὶ μειδιῶντα. Μετέχειν δὲ οἶμαί τι αὐτὰ καὶ τοῦ λάλου. Καὶ οἱ μὲν τοῖς ὤμοις αὐτοῦ ἐφιζάνουσιν, οἱ δὲ τῶν πλοκάμων ἐκκρέμανται, οἱ δὲ τῇ ἀγκάλῃ καθεύδουσιν, οἱ δὲ κωμάζουσιν ἐπὶ τοῦ στέρνου. Ὃ δὲ ἀναδίδωσιν αὐτοῖς ἄνθη, τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ κόλπου, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀγκάλης, ὡς στεφάνους τε ἀπ' αὐτῶν διαπλέκοιεν, καὶ καθεύδοιεν ἐπὶ τῶν ἀνθέων, ἱεροὶ καὶ εὐώδεις. Καὶ ἐπαναβαίνουσιν ἄλλος ἄλλῳ τὰ παιδία, σείστροις ἅμα· ταυτὶ γὰρ ἔναυλα ἐκείνῳ τῷ ὕδατι. Κροκόδειλοι μὲν οὖν, καὶ οἱ ποτάμιοι τῶν ἵππων, οὓς τῷ Νείλῳ τινὲς προγράφουσιν, ἀπόκεινται νῦν ἐν βαθείᾳ τῇ δίνῃ, μὴ δέος τοῖς παιδίοις ἐμπέσῃ. Γεωργίας δὲ καὶ ναυτιλίας σύμβολα δηλοῖ τὸν Νεῖλον ἐκ τοιοῦδε, ὦ παῖ, λόγου. Νεῖλος Αἴγυπτον πλωτὴν ἐργασάμενος εὐκάρπῳ τῇ γῇ χρῆσθαι δίδωσιν, ὑπὸ τῶν πεδίων ἐκποθείς. Ἐν Αἰθιοπίᾳ δὲ ὅθεν ἄρχεται, ταμίας αὐτῷ δαίμων ἐφέστηκεν, ὑφ' οὗ πέμπεται ταῖς ὥραις σύμμετρος. Γέγραπται δὲ οὐρανομήκης ¶ ἐπινοῆσαι, καὶ τὸν πόδα ἔχει πρὸς ταῖς πηγαῖς, οἷον, ὦ Πόσειδον, προσνεύων. Ἐς τοῦτον ὁ ποταμὸς βλέπει, καὶ αἰτεῖ τὰ βρέφη αὐτῷ πολλὰ εἶναι.

VI.

ΕΡΩΤΕΣ.

Μῆλα Ἔρωτες ἰδοὺ τρυγῶσιν· εἰ δὲ πλῆθος αὐτῶν, μὴ θαυμάσῃς. Νυμφῶν γὰρ δὴ παῖδες οὗτοι γίγνονται, τὸ θνητὸν ἅπαν διακυβερνῶντες, πολλοὶ διὰ πολλά, ὧν ἐρῶσιν ἄνθρωποι. Τὸν δὲ οὐράνιον φασὶν ἐν τῷ οὐρανῷ πράττειν τὰ θεῖα. Μῶν ἐπήσθου τι τῆς ἀνὰ τὸν κῆπον

εὐωδίας; ἢ βραδύνει σοι τοῦτο; Ἀλλὰ προθύμως ἄκουε· προσβαλεῖ γάρ σε μετὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ μῆλα. Ὄρχοι μὲν οὗτοι φυτῶν ὀρθοὶ πορεύονται, τοῦ μέσου δὲ αὐτῶν ἐλευθερία βαδίζειν. Πόα δὲ ἁπαλὴ κατέχει τοὺς δρόμους, οἵα καὶ κατακλιθέντι στρωμνὴ εἶναι. Ἀπ' ἄκρων δὲ τῶν ὄζων μῆλα χρυσᾶ, καὶ πυρσά, καὶ ἡλιώδη προσάγονται τὸν ἐσμὸν ὅλον τῶν Ἐρώτων γεωργεῖν αὐτά. Φαρέτραι μὲν οὖν χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς βέλη, γυμνὴ τούτων ἡ ἀγέλη πᾶσα, καὶ κοῦφοι διαπέτονται, περιαρτήσαντες αὐτὰ ταῖς μηλέαις. Αἱ δὲ ἐφεστρίδες αἱ ποικίλαι κεῖνται μὲν ἐν τῇ πόᾳ, μυρίαι δὲ αὐτῶν τὰ ἄνθη. Οὐδὲ ἐστεφάνωνται τὰς κεφαλάς, ὡς ἀποχρώσης αὐτοῖς τῆς κόμης· πτερὰ δὲ κυάνεα, καὶ φοινικᾶ, καὶ χρυσᾶ ἐνίοις, μονονουχὶ καὶ αὐτὸν πλήττει τὸν ἀέρα ξὺν ἁρμονίᾳ μουσικῇ. Φεῦ τῶν ταλάρων, ἐς οὓς ἀποτίθενται τὰ μῆλα, ὡς πολλὴ μὲν περὶ αὐτοὺς ἡ Σαρδώ, πολλὴ δὲ ἡ Σμάραγδος, ἀληθὴς δὲ ἡ Μάργηλις. Ἡ συνθήκη δὲ αὐτῶν Ἡφαίστου νοείσθω. ¶ Οὐδὲ κλιμάκων δέονται πρὸς τὰ δένδρα παρ' αὐτοῦ· ὑψοῦ γὰρ καὶ ἐς αὐτὰ πέτονται τὰ μῆλα. Καὶ ἵνα μὴ τοὺς χορευτὰς λέγωμεν, ἢ τοὺς διαθέοντας, ἢ τοὺς καθεύδοντας, ἢ ὡς γάνυνται τῶν μήλων ἐμφαγόντες, ἴδωμεν ὅ τι ποτὲ σῦτοι νοοῦσιν. Οἱ γὰρ κάλλιστοι τῶν Ἐρώτων ἰδοὺ δὴ τέτταρες, ὑπεξελθόντες τῶν ἄλλων, οἱ δύο μὲν αὐτῶν ἀντιπέμπουσι μῆλον ἀλλήλοις, ἡ δὲ ἑτέρα δυάς, ὁ μὲν τοξεύει τὸν ἕτερον, ὁ δὲ ἀντιτοξεύει. Καὶ οὐδὲ ἀπειλὴ τοῖς προσώποις ἔπεστιν, ἀλλὰ καὶ στέρνα παρέχουσιν ἀλλήλοις, ἵν' ἐκεῖ που τὰ βέλη πελάσῃ. Καλὸν τὸ αἴνιγμα· σκόπει γὰρ εἴ τι ξυνίημι τοῦ ζωγράφου· φιλία ταῦτα, ὦ παῖ, καὶ ἀλλήλων ἵμερος. Οἱ μὲν γὰρ διὰ τοῦ μήλου παίζοντες, πόθου ἄρχονται. Ὅθεν ὁ

μὲν ἀφίησι φιλήσας τὸ μῆλον, ὁ δὲ ὑπτίαις αὐτὸ ὑποδέχεται ταῖς χερσί, δῆλον ὡς ἀντιφιλήσων εἰ λάβοι, καὶ ἀντιπέμψων αὐτό. Τὸ δὲ τῶν τοξοτῶν ζεῦγος, ἐμπεδοῦσιν ἔρωτα ἤδη φθάνοντα. Καὶ φημὶ τοὺς μὲν παίζειν ἐπὶ τῷ ἄρξασθαι τοῦ ἐρᾶν, τοὺς δὲ τοξεύειν ἐπὶ τῷ μὴ λῆξαι τοῦ πόθου. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν, περὶ οὓς οἱ πολλοὶ θεαταί, θυμῷ ξυμπεπτώκασι, καὶ ἔχει τις αὐτοὺς πάλη. Λέξω καὶ τὴν πάλην· καὶ γὰρ τοῦτο ἐκλιπαρεῖς. Ὁ μὲν ἥρηκε τὸν ἀντίπαλον, περιπτὰς αὐτῷ κατὰ τῶν νώτων, καὶ ἐς πνῖγμα ἀπολαμβάνει, καὶ καταδεῖ τοῖς σκέλεσιν. Ὁ δὲ οὔτε ἀπαγορεύει, καὶ ὀρθὰς ὑπανίσταται, καὶ διαλύει τὴν χεῖρα ὑφ' ἧς ἄγχεται, στρεβλώσας ἕνα τῶν δακτύλων, μεθ' ὃν οὐκέτι οἱ λοιποὶ ἔχουσιν, οὐδὲ εἰσὶν ἐν τῷ ἀπρίξ. Ἀλγεῖ δὲ στρεβλούμενος, καὶ κατεσθίει τοῦ παλαιστοῦ τὸ οὖς· ὅθεν δυσχεραίνουσιν οἱ θεώμενοι τῶν Ἐρώτων ὡς ἀδικοῦντι καὶ ἐκπαλαίοντι, καὶ μήλοις αὐτὸν καταλιθοῦσι. Μηδὲ ὁ λαγὼς ἡμᾶς ἐκεινοσὶ διαφευγέτω· ξυνθηράσωμεν δὲ αὐτὸν τοῖς Ἔρωσι. Τοῦτο τὸ θηρίον ὑποκαθήμενον ταῖς μηλέαις, καὶ σιτούμενον τὰ πίπτοντα ἐς γῆν μῆλα, πολλὰ δὲ καὶ ἡμίβρωτα καταλεῖπον, διαθηρῶσιν οὗτοι, καὶ ταράττουσιν, ὁ μὲν κρότῳ χειρῶν, ὁ δὲ κεκραγώς, ὁ δὲ κατασείων τὴν χλαμύδα. Καὶ οἱ μὲν ὑπερπέτονται τοῦ θηρίου καταβοῶντες, οἱ δὲ μεθέπουσιν αὐτοῦ πεζοὶ κατ' ἴχνος. Ὁ δ' ὡς ἐπιῤῥίψων ἑαυτὸν ὥρμησε, καὶ τὸ θηρίον ἄλλην ἐτράπετο· ὁ δὲ ἐπιβουλεύει τῷ σκέλει τοῦ λαγώ, τὸν δὲ καὶ διωλίσθησεν ἥρηκότα· γελῶσιν οὖν καὶ καταπεπτώκασιν, ὁ μὲν ἐς πλευράν, ὁ δὲ πρηνής, οἱ δὲ ὕπτιοι, πάντες ἐν τοῖς τῆς διαμαρτίας σχήμασι. Τοξεύει δὲ οὐδείς, ἀλλὰ πειρῶνται αὐτὸν ἐλεῖν ζῶντα, ἱερεῖον τῇ Ἀφροδίτῃ ἡδιστον. Οἶσθα γάρ που τὸ περὶ τοῦ λαγὼ λεγόμενον,

ὡς πολὺ τῆς Ἀφροδίτης μέτεστιν αὐτῷ. Λέγεται οὖν περὶ μὲν τοῦ θήλεος, θηλάζειν τε αὐτὸ ἃ ἔτεκε, καὶ ἀποτίκτειν πάλιν ἐπὶ ταὐτῷ γάλακτι· καὶ ἐπικυΐσκει δέ, καὶ οὐδὲ εἷς χρόνος αὐτῷ τοῦ τοκετοῦ κενός. Τὸ δὲ ἄῤῥεν σπείρει τε ὡς φύσις ἀῤῥένων, καὶ ἀποκυΐσκει παρ' ὃ πέφυκεν. Οἱ δὲ ἄτοποι τῶν ἐραστῶν καὶ πειθώ τινα ἐρωτικὴν ἐν αὐτῷ κατέγνωσαν, βιαίῳ τέχνῃ τὰ παιδικὰ θηρώμενοι. Ταῦτα μὲν οὖν καταλίπωμεν ἀνθρώποις ἀδίκοις καὶ ἀναξίοις τοῦ ἀντερᾶσθαι. Σὺ δέ μοι τὴν Ἀφροδίτην βλέπε, ποῦ δή, καὶ κατὰ τί τῶν μήλων ἐκείνη; Ὁρᾷς τὴν ὕπαντρον πέτραν ἐκείνην, ἧς νᾶμα κυανώπατον ὑπεκτρέχει, χλωρόν τε καὶ πότιμον, ὃ δὴ καὶ διοχετεύεται ποτὸν εἶναι ταῖς μηλέαις; Ἐνταῦθά μοι τὴν ¶ Ἀφροδίτην νόει, Νυμφῶν, οἶμαι, αὐτὴν ἱδρυμένων, ὅτι αὐτὰς ἐποίησεν Ἐρώτων μητέρας, καὶ διὰ τοῦτο εὔπαιδας. Καὶ κάτοπτρον δὲ τὸ ἀργυροῦν, καὶ τὸ ὑπόχρυσον ἐκεῖνο σανδάλιον, καὶ αἱ περόναι αἱ χρυσαῖ, ταῦτα πάντα οὐκ ἀργῶς ἀνῆπται. Λέγει δὲ Ἀφροδίτης εἶναι, καὶ γέγραπται τοῦτο, καὶ Νυμφῶν δῶρα εἶναι λέγεται. Καὶ οἱ Ἔρωτες δὲ ἀπάρχονται τῶν μήλων, καὶ περιεστῶτες εὔχονται καλὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν κῆπον.

VII.

MEMNΩN.

Ἡ μὲν στρατιὰ Μέμνονος· τὰ ὅπλα δὲ αὐτοῖς ἀπόκειται, καὶ προτίθενται τὸν μέγιστον αὐτῶν ἐπὶ θρήνῳ. Βέβληται δὲ κατὰ τὸ στέρνον, ἐμοὶ δοκεῖν, ὑπὸ τῆς μελίας. Εὑρὼν γὰρ πεδίον εὐρὺ καὶ σκηνὰς καὶ τεῖχος ἐν στρατοπέδῳ, καὶ πόλιν ξυμπεφραγμένην τείχεσιν, οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ Αἰθίοπες οὗτοι, καὶ Τρωϊκὰ ταῦτα.

Digitized by Google

Θρηνεῖται δὲ Μέμνων ὁ τῆς Ἠοῦς. Τοῦτον ἀφικόμενον ἀμῦναι τῇ Τροίᾳ, κτείνει, φασίν, ὁ τοῦ Πηλέως, μέγαν ἥκοντα, καὶ οὐδὲν ἂν αὐτοῦ μείω. Σκόπει γὰρ ὅσος μὲν κεῖται κατὰ τῆς γῆς, ὅσος δὲ ὁ τῶν βοστρύχων ἄσταχυς, οὓς, οἶμαι, Νείλῳ ἔτρεφε. Νείλου γὰρ Αἰγύπτιοι μὲν ἔχουσι τὰς ἐκβολάς, Αἰθίοπες δὲ τὰς πηγάς. Ὅρα τὸ εἶδος, ὡς ἐῤῥῶται καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολωλότων. Ὅρα τὸν ἰουλον ὡς καθ' ἡλικίαν τῷ κτείναντι. Οὐδ' ἂν μέλανα φαίης τὸν Μέμνονα· τὸ γὰρ ἀκράτως ἐν αὐτῷ μέλαν ὑποφαίνει τι ἄνθους. Αἱ δὲ μετέωροι δαίμονες, Ἠὼς ἐπὶ τῷ παιδὶ πενθοῦσα κατηφῆ ποιεῖ τὸν Ἥλιον, καὶ δεῖται τῆς Νυκτὸς ἀφικέσθαι πρὸ καιροῦ, καὶ τὸ στρατόπεδον ἐπισχεῖν, ἵν' ἐγγένηταί οἱ κλέψαι τὸν υἱόν, Διός που ταῦτα νεύσαντος. Καὶ ἰδοὺ ἐκκέκλεπται, καὶ ἔστιν ἐπὶ τέρμασι τῆς γραφῆς σπουδή, καὶ κατά τι τῆς γῆς τάφος οὐδαμοῦ Μέμνονος. Ὁ δὲ Μέμνων ἐν Αἰθιοπίᾳ μεταβεβληκὼς ἐς λίθον μέλανα. ¶ Καὶ τὸ σχῆμα μὲν καθημένου, τὸ δὲ εἶδος, ἐκεῖνο, οἶμαι. Καὶ προσβάλλει τῷ ἀγάλματι ἡ ἀκτὶς τοῦ Ἡλίου. Δοκεῖ γὰρ ὁ Ἥλιος οἱονεὶ πλῆκτρον κατὰ τὸ στόμα ἐμπίπτων τῷ Μέμνονι, ἐκκαλεῖσθαι φωνὴν ἐκεῖθεν, καὶ λαλοῦντι σοφίσματι παραμυθεῖσθαι τὴν Ἡμέραν.

VIII.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ Η ΑΜΥΜΩΝΗ.

Πεζεύοντι τὴν θάλασσαν τῷ Ποσειδῶνι ἐντετύχηκας, οἶμαι, παρ' Ὁμήρῳ, ὅτε κατὰ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀπὸ τῶν Αἰγῶν στέλλεται, καὶ ἡ θάλασσα γαλήνην ἄγει, παραπέμπουσα αὐτὸν αὐτοῖς ἵπποις, καὶ αὐτοῖς κήτεσι. Καὶ γὰρ

ἐκεῖνα ἕπηται καὶ σαίνει τὸν Ποσειδῶνα ὡς ἐνταῦθα. Ἐκεῖ μὲν οὖν ἠπειρωτῶν, οἶμαι, τῶν ἵππων αἰσθάνῃ, χαλκόποδάς τε γὰρ αὐτοὺς ἀξιοῖ εἶναι, καὶ ὠκυπέτας, καὶ μάστιγι πλήττεσθαι· ἐνταῦθα δὲ ἱππόκαμποι τὸ ἅρμα, ἔφυδροι τὰς ὁπλάς, καὶ νευστικοὶ καὶ γλαυκοὶ, καί, νὴ Δία, ὅσα δελφῖνες. Κἀκεῖ μὲν δυσχεραίνειν ὁ ¶ Ποσειδῶν ἔοικε, καὶ νεμεσᾶν τῷ Διΐ, κλίνοντι τὸ Ἑλληνικόν, καὶ βραβεύοντι αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ χείρονος. Ἐνταῦθα δὲ φαιδρὸς γέγραπται, καὶ ἱλαρὸν βλέπει, καὶ σεσόβηται μάλα ἐρωτικῶς. Ἀμυμώνη γὰρ ἡ Δαναοῦ θαμίζουσα ἐπὶ τὸ τοῦ Ἰνάχου ὕδωρ, κεκράτηκε τοῦ θεοῦ· καὶ στέλλεται θηρεύσων αὐτήν, οὔπω ξυνιεῖσαν ὅτι ἐρᾶται. Τὸ γοῦν περίφοβον τῆς κόρης, καὶ τὸ πάλλεσθαι, καὶ ἡ κάλπις ἡ χρυσῆ διαφεύγουσα τὰς χεῖρας, δηλοῖ τὴν Ἀμυμώνην ἐκπεπλῆχθαι, καὶ ἀπορεῖν, τί βουλόμενος ὁ Ποσειδῶν ἐκλείπει πανσυδὶ τὴν θάλασσαν. Λευκήν τε ὑπὸ φύσεως οὖσαν ὁ χρυσὸς περιστίλβει, κεράσας τὴν αὐγὴν τῷ ὕδατι. Ὑπεκστῶμεν, ὦ παῖ, τῇ νύμφῃ. Κῦμα γὰρ ἤδη κυρτοῦται ἐς τὸν γάμον, γλαυκὸν ἔτι καὶ τοῦ χαροποῦ τρόπου· πορφυροῦν δὲ αὐτὸ ὁ Ποσειδῶν γράφει.

IX.

Ε Λ Η.

Ὑπομβρος μὲν ἡ γῆ· φέρει δὲ κάλαμον καὶ φλοιόν, ἃ δὴ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα δίδωσιν ἡ τῶν ἑλῶν εὐφυΐα. Καὶ μυρίκη γέγραπται, καὶ κύπειρον· καὶ γὰρ ταὐτά ἐστι τῶν ἑλῶν. Ὄρη δὲ οὐρανομήκη περιβέβληται, φύσεως οὐ μιᾶς. Τὰ μὲν γὰρ τὴν πίτυν παρεχόμενα λεπτόγεων τεθεῖ, τὰ δὲ κυπαρίττῳ κα-

Digitized by Google

μῶντα τῆς ἀργιλώδους λέγει. Ἐλάται δὲ ἐκεῖναι, τί ἄλλο γε ἢ δυσχείμερον καὶ τραχὺ τὸ ὄρος; Οὐ γὰρ ἀσπάζονται βῶλον, οὐδὲ ἀγαπῶσι θάλπεσθαι· ταῦτά τοι καὶ ἀποικοῦσι τῶν πεδίων, ὡς ἐν τοῖς ὄρεσι ῥᾷον αὐξανόμεναι τοῦ ἄνω. Πηγαὶ δὲ ἀποβλύζουσι τῶν ὀρῶν, αἱ δὴ ῥέουσαι κάτω, καὶ κοινούμεναι τὸ ὕδωρ, ἕλος ὑπ' ¶ αὐτῶν τὸ πεδίον, οὐ μὴν ἄτακτόν γε, οὐδὲ οἷον πεφύρθαι. Λιῆκται δὲ αὐτοῦ τὸ νᾶμα ὑπὸ τῆς γραφῆς, ὡς ἂν καὶ ἡ φύσις αὐτὸ διήγαγεν, ἡ σοφὴ πάντων. Μαιάνδρους δὲ πολλοὺς ἐλίττει, σελίνου βρύοντας, ἀγαθοὺς ναυτίλλεσθαι τοῖς ὄρνισι τοῖς ὑγροῖς. Ὁρᾷς γάρ που τὰς νήττας, ὡς ἔφυδροι διολισθαίνουσιν, ἀναφυσῶσαί τινας οἷον αὐλοὺς τοῦ ὕδατος. Τί δὴ τὸ τῶν χηνῶν ἔθνος; Καὶ γὰρ δὴ κἀκεῖνοι γεγράφαται κατὰ τὴν ἑαυτῶν φύσιν, ἐπιπόλαιοί τε καὶ πλωτῆρες. Τοὺς δὲ ἐπὶ μακροῖν τοῖν σκελοῖν, τοὺς περιττοὺς τὸ ῥάμφος, ξένους, οἶμαι, αἰσθάνῃ, καὶ ἀβρούς, ἄλλον ἀλλοίου πτεροῦ, καὶ τὰ σχήματα δὲ αὐτῶν ποικίλα. Ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει τὼ πόδε κατὰ ἕνα, ὁ δὲ ψύχει τὸ πτερὸν, ὁ δὲ ἐκκαθαίρει, ὁ δὲ ἤρηκέ τι ἐκ τοῦ ὕδατος, ὁ δὲ ἐς τὴν γῆν ἀπονένευκεν, ἐπισιτίσασθαί τι ἐκεῖθεν. Ἡνιοχεῖσθαι δὲ τοὺς κύκνους ὑπὸ τῶν Ἐρώτων θαῦμα οὐδέν· ἀγέρωχοι γὰρ οἱ θεοί, καὶ δεινοὶ παίζειν ἐς τοὺς ὄρνιθας. Ὅθεν μηδὲ τὴν ἡνιόχησιν ἀργῶς παρέλθωμεν, μηδὲ αὐτὸ τὸ ὕδωρ, ἐν ᾧ ταῦτα. Τὸ μὲν γὰρ δὴ ὕδωρ τοῦτο κάλλιστον τοῦ ἕλους, πηγῆς αὐτὸ διδούσης αὐτόθεν. συνίσταται δὲ ἐς κολυμβήθραν παγκάλην. Διὰ μέσου γὰρ τοῦ ὕδατος ἀμάραντα νεύει, τὰ μὲν ἔνθεν, τὰ δὲ ἐκεῖθεν, ἡδεῖς ἀστάχυες, καὶ βάλλοντες ἄνθει τὸ ὕδωρ. Περὶ τούτους ἡνιοχοῦσιν Ἔρωτες ἱεροὺς καὶ χρυσοχαλίνους ὄρνις, ὁ μὲν πᾶσαν ἡνίαν ἐνδιδούς, ὁ δὲ ἀνα-

Digitized by Google

κόπτων, ὁ δὲ ἐπιστρέφων, ὁ δὲ περὶ τὴν νῦσσαν ἐλαύνων. Καὶ παρακελευομένων τοῖς κύκνοις ἀκούειν δόπει, καὶ ἀπειλούντων ἀλλήλοις, καὶ τωθαζόντων· ταῦτα γὰρ τοῖς προσώποις ἔπεστιν. Ὁ δὲ καταβάλλει τὸν πέλας, ὁ δὲ καταβέβληκεν, ὁ δὲ ἠγάπησεν ἐκπεσεῖν τοῦ ὄρνιθος, ὡς λούσαιτο ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ. Κύκλῳ δὲ ταῖς ὄχθαις ἐφεστᾶσιν οἱ μουσικώτεροι τῶν κύκνων, ἐπᾴδοντες, οἶμαι, τὸν ὄρθιον, ὡς πρὸς τρόπου τοῖς ἁμιλλωμένοις. Σημεῖον τῆς ᾠδῆς, ὁρᾷς τὸ πτηνὸν μειράκιον. Ἄνεμος τοῦτο Ζέφυρος, τὴν ᾠδὴν ἡ τοῖς κύκνοις ἐνδιδούς. Γέγραπται δὲ ἁπαλὸν καὶ χάριεν, ἐς αἴνιγμα τοῦ πνεύματος. Καὶ οἱ πτέρυγες ἥπλωνται τοῖς κύκνοις πρὸς τοῦ πλήττεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἰδοὺ καὶ ποταμὸς ὑπεξέρχεται τοῦ ἕλους εὐρὺς καὶ ὑποκυμαίνων. Διαβαίνουσι δ' αὐτὸν αἰπόλοι καὶ νομεῖς ἐπὶ ζεύγματος. Εἰ δὲ τῶν αἰγῶν ἐπαινοίης τὸν ζωγράφον, ὅτι αὐτὰς ὑποσκιρτώσας καὶ ἀγερώχους γέγραφεν, ἢ τῶν προβάτων, ὅτι σχολαῖον αὐτοῖς τὸ βάδισμα, καὶ οἷον ἄχθος, ἢ μᾶλλον, τάς τε σύριγγας εἰ διεξίοιμεν, ἢ τοὺς χρωμένους αὐταῖς, ὡς ὑπεσταλμένῳ τῷ στόματι αὐλοῦσι, σμικρὸν ἐπαινεσόμεθα τῆς γραφῆς, καὶ ὅσον ἐς μίμησιν ἥκει, σοφίαν δὲ οὐκ ἐπαινεσόμεθα, οὐδὲ καιρόν, ἃ δὴ κράτιστα δοκεῖ τῆς τέχνης. Τίς οὖν ἡ σοφία; Ζεῦγμα φοινίκων ἐπιβέβληκε τῷ ποταμῷ, καὶ μάλα ἡδὺν ἐπ' αὐτῷ λόγον. Εἰδὼς γὰρ τὸ περὶ τῶν φοινίκων λεγόμενον, [καὶ] ὅτι αὐτῶν ὁ μὲν ἄρσην τις, ἡ δὲ θήλεια, καὶ περὶ τοῦ γάμου σφῶν διακηκοώς, [καὶ] ὅτι ἄγονται τὰς θηλείας, περιβάλλοντες αὐτὰς τοῖς κλάδοις, καὶ ἐπιτείνοντες αὐτοὺς ἐπ' αὐτάς, ἀφ' ἑκατέρου γένους [δύο φοίνικας] ἕνα κατὰ μίαν ὄχθην, γέγραφεν. Εἶτα ὁ μὲν ἐρᾷ, καὶ ἐπικλίνεται, καὶ ὑπεράλλεται

τοῦ πραιμοῦ. Τῆς δὲ θηλείας ἅτε ἀφεστώσης οὐκ ἔχων ἐπιλαβέσθαι, κεῖται, καὶ δουλεύει, ξεύξας τὸ ὕδωρ. Καὶ ἔστι τοῖς διαβαίνουσιν ἀσφαλὴς ὑπὸ τῆς σοῦ φλοιοῦ τραχύτητος.

X.

ΑΜΦΙΩΝ.

Τῆς λύρας τὸ σόφισμα πρῶτος Ἑρμῆς πήξασθαι λέγεται πρᾶτον δυσὶν, κατὰ ζυγοῦ καὶ χέλυος, καὶ δοῦναι μετὰ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὰς Μούσας. Ἄμφιον τῷ Θηβαίῳ δῶρον. Ὁ δὲ οἰκεῖν τὰς Θήβας οὔπω τετειχισμένας, ἁρμόττει κατὰ τῶν λίθων [τὰ] μέλη, καὶ ἀκούοντες οἱ λίθοι ξυνθέουσι. Τίνητα γὰρ τὰ ἐν τῇ γραφῇ. Πρώτην οὖν διαθεῶ τὴν λύραν, εἰ καθ' αὑτὴν γέγραπται. Τὸ μὲν γὰρ κέρας αἰγὸς ἐξάλου ποιητὰ φασι. Χρῆται δὲ αὐτῷ ὁ μὲν μουσικὸς ἐς τὴν λύραν, ὁ δὲ τοξότης ἐς τὰ οἰκεῖα. Μέλανα καὶ πριόνωτα ὁρᾷς τὰ κέρατα, καὶ δεινὰ ἀναφάξαι· ξύλα δὲ, ὅσων δεῖ τῇ λύρᾳ, πύξου πάντα στρυφνοῦ καὶ λείου τὸν ὄζον. Ἐλέφας οὐδαμοῦ τῆς λύρας, οὔπω οἱ ἄνθρωποι εἰδότες οὔτε αὐτὸ τὸ θηρίον, οὔθ' ὅ τι τοῖς κέρασιν αὐτοῦ χρήσονται. Καὶ ἡ χέλυς μέλαινα μέν, διηκρίβωται δὲ κατὰ τὴν φύσιν, καὶ λαγαροὺς περιβέβληται κύκλους, ἄλλον ξυνάπτοντας ἄλλῳ, ξανθοῖς τοῖς ὀμφαλοῖς. Νευραὶ δὲ, τὰ μὲν ἐπὶ τῇ μαγάδι πρόκεινται, καὶ τοῖς ὀμφαλοῖς ἁπανταῖσι, τὰ δὲ ὑπὸ τῷ ζυγῷ κοῖλα δοκοῦσι· σχῆμά που τοῦτο ἀναλογώτατον, ἀνακεκλίσθαι σφᾶς ἀρθὰς ἐν τῇ λύρᾳ. Ὁ δὲ Ἀμφίων τί φησί; Τί ἄλλο γε ἢ φάλλει; Καὶ [ἡ ἑτέρα χειρ] κρίνει τὸν νοῦν ἐς τὴν πηκτίδα, καὶ παραφαίνεται τῶν ᾀδόντων ὅσον ἀπόχρη τῷ ᾄδοντι.

Αἰδεῖ δέ, οἶμαι, τὴν γῆν, ὅτι πάντων γενέτειρα καὶ μήτηρ οὖσα, καὶ αὐτόματα ἤδη τείχη δίδωσιν. Ἡ κόμη δὲ ἡδεῖα μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν, ἐναλύουσα μὲν τῷ μετώπῳ, συγκατιοῦσα δὲ τῷ ἰούλῳ παρὰ τὸ οὖς, καὶ χρυσοῦ τι ἐπιφαίνουσα· ἡδίων δὲ μετὰ τῆς μίτρας, ἥν φασιν οἱ τῶν ἀποθέτων ποιηταὶ Χάριτας κοσμεῖν, ἄγαλμα ἥδιστον καὶ προσεχέστατον τῇ λύρᾳ. Δοκῶ μοι τὸν Ἑρμῆν ἔρωτι κατειλημμένον δοῦναι τῷ Ἀμφίονι ἄμφω τὰ δῶρα. Καὶ ἡ χλαμὺς ἣν φορεῖ, κἀκείνη παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ τάχα. Οὐ γὰρ ἀφ' ἑνὸς φέρει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ κατὰ τὴν ἶριν μετανθεῖ. Κάθηται δὲ ἐπὶ κολωνοῦ, τῷ μὲν ποδὶ κρούων ξυμμελές, τῇ δεξιᾷ δὲ παραπλήττων τὰς νευρὰς ψάλλει. Καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ ἐν ὀρθαῖς ταῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς, ὅπερ οἶμαι πλαστικὴν ἀπαυθαδιεῖσθαι μόνην. Εἶεν. Τὰ δὲ τῶν λίθων πῶς ἔχει; Πάντες ἐπὶ τὴν ᾠδὴν συνθέουσι, καὶ ἀκούουσι, καὶ γίγνονται τεῖχος· καὶ τὸ μὲν ἐξῳκοδόμηται, τὸ δὲ ἀναβαίνει, τὸ δὲ ἄρτι κατέλαβε. Φιλότιμοι καὶ ἡδεῖς οἱ λίθοι καὶ θητεύοντες μουσικῇ· τὸ δὲ τεῖχος ἑπτάπυλον, ὅσοι τῆς λύρας οἱ τόνοι.

¶ XI.

Φ Α Ε Θ Ω Ν.

Χρυσᾶ τῶν Ἡλιάδων τὰ δάκρυα· Φαέθοντι λόγος αὐτὰ ῥεῖν· τοῦτον γὰρ παῖδα Ἡλίου γενόμενον ἐπιτολμῆσαι τῷ πατρῴῳ δίφρῳ κατὰ ἔρωτα ἡνιοχήσεως, καὶ μὴ κατασχόντα τὴν ἡνίαν σφαλῆναι καὶ ἐν τῷ Ἠριδανῷ πεσεῖν. Ταῦτα τοῖς μὲν σοφοῖς πλεονεξία τις εἶναι δοκεῖ τοῦ πυρώδους, ποιηταῖς δὲ καὶ ζωγράφοις ἵπποι καὶ ἅρμα. Καὶ συγχεῖται τὰ οὐράνια.

Σκόπει γάρ. Νὺξ μὲν ἐκ μεσημβρίας ἐλαύνει τὴν ἡμέραν· ὁ δὲ ἡλίου κύκλος εἰς γῆν ῥέων ἕλκει τοὺς ἀστέρας· αἱ δὲ Ὧραι τὰς πύλας ἐκλιποῦσαι φεύγουσιν ἐς τὴν ἀπαντῶσαν αὐταῖς ἀχλύν· καὶ οἱ ἵπποι, τῆς ζεύγλης ἐκπεσόντες, οἴστρῳ φέρονται. Ἀπαγορεύει δὲ ἡ Γῆ, καὶ τὰς χεῖρας αἴρει ἄνω, ῥαγδαίου τοῦ πυρὸς ἐς αὐτὴν ἰόντος. Ἐκπίπτει δὲ τὸ μειράκιον, καὶ καταφέρεται. Τήν τε γὰρ κόμην ἐμπέπρησται, καὶ τὰ στέρνα ὑποτύφεται· ποταμῷ τε Ἠριδανῷ ἐμπεσεῖται, καὶ παρέξει μῦθόν τινα τῷ ὕδατι. Κύκνοι γὰρ ἀναφυσῶντες ἡδὺ τὸ ἔνθεν καὶ* ποιήσονται ᾠδὴν τὸ μειράκιον· ἀγέλαι δὲ αὐτῶν ἀρθεῖσαι Καΰστρῳ ταῦτα καὶ Ἴστρῳ ᾄσονται, καὶ οὐδὲν ἀνήκοον ἔσται τοῦ τοιούτου λόγου· Ζεφύρῳ τε χρήσονται πρὸς τὴν ᾠδήν, ἐλαφρῷ καὶ εὐδίῳ. Λέγεται γὰρ ¶ ξυναυλίαν τοῦ θρήνου τοῖς κύκνοις ὁμολογῆσαι. Ταῦτά τοι καὶ πάρεστι τοῖς ὄρνισιν, ὥστε ὥρα καὶ ψάλλειν αὐτούς, οἷον ὄργανα. Τὰ δὲ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ γύναια, αἳ οὔπω δένδρα, φασὶ τὰς Ἡλιάδας ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ μεταφῦναι, καὶ εἰς δένδρα λῆξαι, δάκρυά τε ἀφιέναι. Καὶ ἡ γραφὴ ταῦτα οἶδε. Ῥίζας γὰρ βαλλομένη ταῖς κορυφαῖς, τὰ μὲν ἐς ὀμφαλὸν δένδρα αὗται· τὰς δὲ χεῖρας ὄζοι φθάνουσι. Φεῦ τῆς κόμης, ὡς αἰγείρου πάντα. Φεῦ τῶν δακρύων, ὡς χρυσᾶ, καὶ τὸ μὲν πλημμῦρον ἐν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ἕδρᾳ, χαροπαῖς ἐπαυγάζει ταῖς κόραις, καὶ οἷον ἀκτῖνα ἕλκει· τὸ δὲ ταῖς παρειαῖς ἐντυγχάνον, μαρμαίρει περὶ τὸ ἐκείνῃ ἔρευθος· τὰ δὲ στάζοντα κατὰ τοῦ στέρνου, χρυσὸς ἤδη. Θρηνεῖ καὶ ὁ ποταμός, ἀνέχων τῆς δίνης. Καὶ τῷ μὲν Φαέθοντι κόλπον ὑπέχει· τὸ γὰρ σχῆμα δεξαμένου. Τὰς δὲ Ἡλιάδας γεωργήσει αὐτίκα· αὔραις γὰρ καὶ κρυμοῖς, οὓς ἀναδίδωσι, λιθουργήσει, καὶ

τὰ πεσόντα ὑποδέξεται, καὶ διὰ φαιδροῦ τοῦ ὕδατος ἀπάξει τοῖς ἐν Ὠκεανῷ βαρβάροις τὰ τῶν αἰγείρων ψήγματα.

XII.

ΒΟΣΠΟΡΟΣ.

Τὰ δὲ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ γύναια παραβοῶσι· παρακαλεῖν δὲ καὶ τοὺς ἵππους ἐοίκασι, μὴ ῥίψαι τὰ παιδία, μηδὲ ἀποπτύσαι τὸν χαλινόν, ἐλεῖν δὲ καὶ συμπατῆσαι τὰ θηρία. Οἱ δὲ ἀκούουσιν, οἶμαι, καὶ ποιοῦσι ταῦτα. Θηράσαντας δὲ αὐτοὺς καὶ δαῖτα ἠρηκότας, διαπορθμεύει ναῦς ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίαν σταδίους μάλιστά που τέτταρας· τοντὶ γάρ που τοὺν μέσῳ τοῖν ἐθνοῖν. Καὶ αὐτερέται πλέουσιν· ἰδοὺ καὶ πεῖσμα βάλλονται. Δέχεται δὲ αὐτοὺς οἰκία μάλα ἡδεῖα, θαλάμους ὑποφαίνουσα, καὶ ἀνδρῶνας, καὶ θυρίδων ἴχνη. Καὶ τεῖχος δὲ περιβέβληται, καὶ ἐπάλξεις ἔχει. Τὸ δὲ κάλλιστον αὐτῆς, ἡμίκυκλος περιέστηκε στοὰ τῇ θαλάσσῃ, κιρρόειδὴς ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ λίθου. Γένεσις ἐκ πηγῶν τῷ λίθῳ. Θερμὸν γὰρ νᾶμα ὑπεκρέον τὰ τῆς κάτω Φρυγίας ¶ ὄρη, καὶ τὸ ῥεῦμα ἐς τὰς λιθοτομίας ἐσάγον, ὑπόμβρους ἐργάζεται τῶν πετρῶν ἐνίας, καὶ ὑδατώδη ποιεῖ τὴν ἔκφυσιν τῶν λίθων, ὅθεν αὐτῶν καὶ πολλὰ τὰ χρώματα. Θολερὸν μὲν γὰρ ἔνθα λιμνάζει, καὶ κιρρόειδὲς δίδωσι· καθαρὸν δὲ ὅπου, κρυσταλλοειδὲς ἐκεῖθεν· καὶ ποικίλλει τὰς πέτρας, ἐν πολλαῖς διαπινόμενον ταῖς ὀπαῖς. Ἡ ἀκτὴ δὲ ὑψηλή, καὶ τοιοῦδε μύθου φέρει ξύμβολα. Κόρη καὶ παῖς, ἄμφω καλώ, καὶ φοιτῶντε ταὐτῷ διδασκάλῳ, προσεκαύθησαν ἀλλήλοις, καὶ περιβάλλειν οὐκ φύσης ἀδείας, ὥρμησαν ἀποθα-

νεῖν ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας· κἀντεῦθεν ὤρθησαν ἐς τὴν θάλατταν, ἐν ὑστάταις καὶ πρώταις περιβολαῖς. Καὶ ὁ Ἔρως ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τείνει τὴν χεῖρα ἐς τὴν θάλατταν, ὑποσημαίνων τὸν μῦθον ὁ ζωγράφος. Ἡ δὲ ἐφεξῆς οἰκία, χηρεύει τι γύναιον, ἐξεληλυθὸς τοῦ ἄστεος δι' ὄχλον νέων. Ἁρπάσεσθαι γὰρ αὐτὸ ἔφασαν, καὶ ἀφειδῶς ἐκώμαζον, καὶ δώροις ἐπείρων. Ἡ δ', οἶμαι, κομψόν τι ἐς αὐτοὺς ἔχουσα, κνίζει τὰ μειράκια, καὶ δεῦρο ὑπεξελθοῦσα, οἰκεῖ τὴν ἐχυρὰν ταύτην οἰκίαν. Σκέψαι γὰρ ὡς ὠχύρωται. Κρημνὸς τῇ θαλάττῃ ἐφέστηκε, τὰ μὲν κλυζόμενα ὑπωλισθηκώς, τὰ δὲ ἄνω προεκκείμενος, ἔφαλόν τινα ταύτην ἀνέχων οἰκίαν, ὑφ' ἧς καὶ ἡ θάλαττα κυανωτέρα φαίνεται, καθιεμένων ἐς αὐτὴν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ γῆ παρέχεται τὰ νεὼς πάντα, πλὴν τοῦ κινεῖσθαι. Ἐς τοῦτο ἥκουσαν τὸ φρούριον, οὐδὲ ὡς ἀπολελοίπασιν αὐτὴν οἱ ἐρῶντες· ἀλλ' ὁ μὲν κυανόπρωρον, ὁ δὲ χρυσόπρωρον, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλο τι τῶν ποικίλων ἀκατίων ἐμβεβηκὼς πλεῖ· καὶ κῶμος αὐτός, καλοί τε καὶ ἐστεφανωμένοι. Καὶ ὁ μὲν αὐλεῖ, ὁ δὲ κροτεῖν φησιν, ὁ δὲ ᾄδει, οἶμαι. Στεφάνους δὲ ἀναρῥίπτουσι καὶ φιλήματα. Καὶ οὐδὲ ἐρέττουσιν, ἀλλὰ ἐπέχουσι τὴν εἰρεσίαν, καὶ ¶ ὑφορμίζονται τῷ κρημνῷ. Τὸ δὲ γύναιον ἀπὸ τῆς οἰκίας, οἷον ἐκ περιωπῆς, ὁρᾷ ταῦτα, καὶ γελᾷ κατὰ τοῦ κώμου, χλιδῶσα ἐς τοὺς ἐρῶντας, ὡς οὐ πλεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ νεῖν ἀναγκάζουσα. Καὶ ποίμναις ἐντεύξῃ προχωρῶν, καὶ μυκωμένων ἀκούσῃ βοῶν, καὶ συρίγγων βοὴ περιηχήσει σε. Καὶ κυνηγέταις ἐντεύξῃ, καὶ γεωργοῖς, καὶ ποταμοῖς, καὶ λίμναις καὶ πηγαῖς — ἐκμέμακται γὰρ ἡ γραφὴ καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ γινόμενα, καὶ ὡς ἂν γένοιτο ἔνια· οὐ διὰ πλῆθος αὐτῶν ῥᾳδιουρ-

γοῦσα τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἐπιτελοῦσα τὸ ἑκάστου οἰκεῖον, ὡσανεὶ κἂν εἴ ἕν τι ἔγραφεν — ἔστ' ἂν ἐφ' ἱερὸν ἀφικώμεθα. Καὶ τὸν ἐκεῖ νεών, οἶμαι, ὁρᾷς, καὶ στήλας, αἳ παρίδρυνται αὐτῷ, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ στόματι πυρσόν, ὃς ἤρτηται ἐς φρυκτωρίαν τῶν νεῶν, αἳ πλέουσιν ἐκ τοῦ Πόντου.

XIII.

[Ἁ Λ Ι Ε Ι Σ.]

Τί οὖν οὐκ ἐπ' ἄλλο ἄγεις; ἱκανῶς γάρ μοι τὰ τοῦ Βοσπόρου διανενόηται. Τί φήσεις; Λέλοιπέ μοι τὰ τῶν ἁλιέων, ὃ καταρχὰς ἐπηγγειλάμην. Ἵν' οὖν μὴ περὶ σμικρῶν διεξίοιμεν, ἀλλὰ περὶ ὧν λέγειν ἄξιον, τοὺς μὲν καλάμῳ θηρῶντας, ἢ κύρτῳ τεχνάζοντας, ἢ εἴ τις ἀνιμᾷ δίκτυον, ἢ ἐναράττει τρίαιναν, ἀφέλωμεν τοῦ λόγου. Σμικρὰ γὰρ ἀκούσῃ περὶ αὐτῶν, καὶ φανεῖταί σοι μᾶλλον ἡδύσματα τῆς γραφῆς. Τοὺς δὲ ἐπιχειροῦντας τοῖς θύννοις ἴδωμεν· ἄξιοι γὰρ οὗτοι λόγου διὰ τὸ μέγεθος τῆς θήρας. Φοιτῶσιν οἱ θύννοι τῇ ἔξω θαλάττῃ παρὰ τοῦ Πόντου, γένεσιν ἐν αὐτῷ σχόντες καὶ νομάς, τὰς μὲν ἰχθύων, τὰς δὲ ἰλύων, καὶ χυμῶν ἑτέρων, οὓς Ἴστρος ἐς αὐτὸν φέρει, καὶ Μαιῶτις, ὑφ' ὧν γλυκερώτερος καὶ ποτιμώτερος ἄλλης θαλάττης ὁ Πόντος. Νέουσι δὲ οἷον στρατιωτῶν φάλαγξ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ ἐφ' ἑκκαίδεκα, καὶ δὶς τόσοι· καὶ ¶ ὑποκυματίζουσιν ἀλλήλοις, ἄλλος ἄλλῳ ἐπινέοντες, τοσοῦτον βάθος, ὅσον αὐτῶν τὸ εὖρος. Ἰδέαι μὲν οὖν, καθ' ἃς ἁλίσκονται, μυρίαι. Καὶ γὰρ σίδηρόν ἐστιν ἐπ' αὐτοὺς θήξασθαι, καὶ φάρμακα ἐπιπάσαι· καὶ σμικρὸν

ἤρκεσε δίκτυον, ὅτῳ ἁπάχρη καὶ σμικρόν τε τῆς ἀγέλης. Ἀρίστη δὲ ἥδε ἡ θήρα. Σκοπιωρεῖται γάρ τις ἀφ' ὑψηλοῦ ξύλου, ταχὺς μὲν ἀριθμῆσαι, τὴν δὲ ὄψιν ἱκανός. Δεῖ γὰρ αὐτῷ πεπηγέναι μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς τὴν θάλατταν, ἐξικνεῖσθαι δὲ ποῤῥωτάτω. Κἂν ἐμβάλλοντας τοὺς ἰχθῦς ἴδῃ, βοῆς τε ὡς μεγίστης αὐτῷ δεῖ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἀκατίοις, καὶ τὸν ἀριθμὸν λέγει, καὶ τὰς μυριάδας αὐτῶν. Οἱ δὲ ἀποφράξαντες αὐτοὺς βαθεῖ καὶ κλειστῷ δικτύῳ, δέχονται λαμπρὰν ἄγραν, ὑφ' ἧς καὶ πλουτεῖν ἕτοιμον τῷ τῆς θήρας ἡγεμόνι. Βλέπε πρὸς τὴν γραφὴν ἤδη· κατόψει γὰρ αὐτὰ καὶ δρώμενα. Ὁ μὲν σκοπιωρὸς ἐς τὴν θάλατταν βλέπει, διαπέμπων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς τὴν τοῦ ἀριθμοῦ σύλληψιν. Ἐν γλαυκῷ δὲ τῷ τῆς θαλάττης ἄνθει τὰ τῶν ἰχθύων χρώματα. Μέλανες μὲν οἱ ἄνω δοκοῦσιν, ἧττον δὲ οἱ ἐφεξῆς, οἱ δὲ μετ' ἐκείνους ἤδη παραψεύδονται τὴν ὄψιν· εἶτα ακιώδεις, εἶτα ὑδαροί, εἶτα ὑπονοῆσαι. Καταβαίνουσα γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἡ ὄψις ἀμβλύνεται διακριβοῦν τὰ ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ τῶν ἁλιέων δῆμος, ἡδεῖς καὶ ξανθοὶ τὴν χρόαν ὑπὸ τοῦ θέρεσθαι. Καὶ ὁ μὲν τὴν κώπην ζεύγνυσιν, ὁ δὲ ἐρέττει μάλα διεξῳδηκότι τῷ βραχίονι· ὁ δὲ ἐπικελεύεται τῷ πέλας, ὁ δὲ παίει τὸν μὴ ἐρέττοντα. Βοὴ δὲ ἦρται τῶν ἁλιέων, ἐμπεπτωκότων ἤδη τῶν ἰχθύων ἐς τὸ δίκτυον. Καὶ τοὺς μὲν ῥήκνυσι, τοὺς δὲ αἱροῦσιν. Ἀμηχανοῦντες δὲ ὅ τι χρήσονται τῷ πλήθει, καὶ παρανοίγουσι τοῦ δικτύου, καὶ ξυγχωροῦσιν ἐνίους διαφυγεῖν, καὶ διεκπεσεῖν· τοσοῦτον ἐς τὴν θήραν τρυφῶσιν.

XIV.

ΣΕΜΕΛΗ.

Βροντὴ ἐν εἴδει σκληρῷ καὶ Ἀστραπὴ σέλας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἰεῖσα, πῦρ δὲ ῥαγδαῖον ἐξ οὐρανοῦ, τυραννικῆς οἰκίας ἐπιλημμένον, λόγου τοιοῦδε, εἰ μὴ ἀγνοεῖς, ἅπτεται. Πυρὸς νεφέλη περισχοῦσα τὰς Θήβας ἐς τὴν τοῦ Κάδμου στέγην ῥήγνυται, κωμάσαντος ἐπὶ τὴν Σεμέλην τοῦ Διός. Καὶ ἀπόλλυται μέν, ὡς δοκοῦμεν, ἡ Σεμέλη, τίκτεται δὲ Διόνυσος, οἶμαι, νὴ Δία πρὸς τὸ πῦρ. Καὶ τὸ μὲν τῆς Σεμέλης εἶδος ἀμυδρὸν διαφαίνεται, ἰούσης ἐς τὸν οὐρανόν, καὶ αἱ Μοῦσαι αὐτὴν ἐκεῖ ᾄδονται. Ὁ δὲ Διόνυσος τῆς μὲν μητρὸς ἐκθρώσκει, ῥαγείσης τὴν γαστέρα, τὸ δὲ πῦρ ἀχλυώδες ἐργάζεται, φαιδρὸς αὐτὸς οἷον ἀστὴρ τις ἀστράπτων. Διασχοῦσα δὲ ἡ φλὸξ ἄντρόν τι τῷ Διονύσῳ σκιαγραφεῖ, παντὸς ἥδιον Ἀσσυρίου τε καὶ Λυδίου. Ἕλικές τε γὰρ περὶ αὐτῷ τεθήλασι, καὶ κιττοῦ κόρυμβοι, καὶ ἤδη ἄμπελοι καὶ θύρσου δένδρα, οὕτω τι ἑκούσης ἀνασχόντα τῆς γῆς, ὡς καὶ τῷ πυρὶ εἶναι ἔνια. Καὶ οὐ χρὴ θαυμάζειν, εἰ στεφανοῖ τὸ πῦρ ἐπὶ τῷ Διονύσῳ ἡ γῆ, ἦγε καὶ συμβακχεύσει αὐτῷ, καὶ οἶνον ἀφύσσειν ἐκ πηγῶν δώσει, γάλα τε οἷον ἀπὸ μαζῶν ἕλκειν, τὸ μὲν ἐκ βώλου, τὸ δὲ ἐκ πέτρας. Ἄκουε τοῦ Πανός, ὡς τὸν Διόνυσον ᾄδειν ἔοικεν ἐν ταῖς χορυφαῖς τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑποσκιρτῶν Εὔιον. Ὁ Κιθαιρὼν δὲ ὀλοφύρεται ἐν εἴδει ἀνθρώπου τὰ μικρὰ ὕστερον ἐν αὐτῷ ἔχη· καὶ κιττοῦ φέρει στέφανον, ἀποκλίνοντα τῆς κεφαλῆς. Στεφανοῦται γὰρ δὴ αὐτῷ σφόδρα ἄκων. Ἐλάτην δὲ αὐτῷ παρυφαντεύει Μίγαιρα, καὶ πηγὴν ἀναφαίνει ὕδατος, ἐπὶ τῷ Ἀκταίωνος, οἶμαι, καὶ Πενθέως πάθματι.

Digitized by Google

XV.

ΑΡΙΑΔΝΗ.

Ὅτι τὴν Ἀριάδνην ὁ Θησεὺς ἄδικα δρῶν (οἱ δ' οὐκ ἄδικα φασίν, ἀλλ' ἐκ Διονύσου) κατέλιπεν ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ καθεύδουσαν, τάχα που καὶ τίνθης διακήκοας. Σοφαὶ γὰρ ἐκεῖναι τὰ τοιαῦτα, ¶ καὶ δακρύουσιν ἐπ' αὐτοῖς, ὅταν ἐθέλωσιν. Οὐ μὴν δέομαι λέγειν, Θησέα μὲν εἶναι τὸν ἐν τῇ νηΐ, Διόνυσον δὲ τὸν ἐν τῇ γῇ· οὐδ' ὡς ἀγνοοῦντα ἐπιστρέφομαι ἂν ἐς τὴν ἐπὶ τῶν πετρῶν, ὡς ἐν μαλακῷ κεῖται τῷ ὕπνῳ. Οὐδ' ἀπόχρη τὸν ζωγράφον ἐπαινεῖν, ἀφ' ὧν κἂν ἄλλος ἐπαινοῖτο. Ῥᾴδιον γὰρ ἅπαντι καλὴν μὲν τὴν Ἀριάδνην γράφειν, καλὸν δὲ τὸν Θησέα· Διονύσου τε μυρία φάσματα τοῖς γράφειν ἢ πλάττειν δυναμένοις, ὧν κἂν μικροῦ τύχῃ τις, ἥρηκε τὸν θεόν. Καὶ γὰρ οἱ κόρυμβοι, στέφανος ὄντες, Διονύσου γνώρισμα, κἂν τὸ δημιούργημα φαύλως ἔχῃ· καὶ κέρας ὑπεκφυόμενον τῶν κροτάφων Διόνυσον δηλοῖ· καὶ πάρδαλες ὑπεκφαινομένη αὐ τοῦ θεοῦ σύμβολον. Ἀλλ' οὗτός γε ὁ Διόνυσος ἐκ μόνου τοῦ ἐρᾶν γέγραπται. Σκευὴ μὲν γὰρ ἠνθισμένη, καὶ θύρσοι, καὶ νεβρίδες, ἔρριπται ταῦτα, ὡς ἔξω τοῦ καιροῦ. Καὶ οὐδὲ κυμβάλοις αἱ Βάκχαι χρῶνται νῦν, οὐδὲ οἱ Σάτυροι αὐλοῦσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ Πὰν κατέχει τὸ σκίρτημα, ὡς μὴ διαλύσειε τὸν ὕπνον τῆς κόρης. Ἀλουργίδι δὲ στείλας ἑαυτόν, καὶ τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἐνθίσας, ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀριάδνην ὁ Διόνυσος, μεθύων ἔρωτι, φησὶ περὶ τῶν ἀκράτως ἐρώντων ὁ Τήϊος. Ὁ Θησεὺς δέ, ἐρᾷ μέν, ἀλλὰ τοῦ τῶν Ἀθηνῶν καπνοῦ, Ἀριάδνην δὲ οὔτε οἶδεν ἔτι, οὔτε ἔγνω ποτέ· φημὶ δ' αὐτὸν ἐκλελῆσθαι καὶ τοῦ Λαβυρίνθου, καὶ μηδὲ εἰπεῖν ἔχειν ἀφ' ὅτῳ ποτὲ

ἐς τὴν Κρήτην ἔπλευσεν· οὕτω μόνον τὰ ἐκ πρώρας βλέπει. Ὅρα καὶ τὴν Ἀριάδνην, μᾶλλον δὲ τὸν ὕπνον. Γυμνὰ μὲν ἐς ὀμφαλὸν στέρνα ταῦτα, δέρη δὲ ὑπτία, καὶ ἁπαλὴ φάρυγξ, μασχάλη δὲ ἡ δεξιὰ φανερὰ πᾶσα. Ἡ δὲ ἑτέρα χεὶρ ἐπίκειται τῇ χλαίνῃ, μὴ αἰσχύνῃ τι ὁ ἄνεμος. Οἷον, ὦ Διόνυσε, καὶ ὡς ¶ ἡδὺ τὸ ἀσθμα. Εἰ δὲ μήλων ἢ βοτρύων ἀπόζει, φιλήσας ἐρεῖς.

XVI.

ΠΑΣΙΦΑΗ.

Ἡ Πασιφάη τοῦ ταύρου ἐρᾷ, καὶ ἱκετεύει τὸν Δαίδαλον σοφίσασθαί τινα πειθὼ τοῦ θηρίου. Ὁ δὲ ἐργάζεται βοῦν κοίλην, παραπλησίαν ἀγελαίᾳ βοΐ, τοῦ ταύρου ἐθάδι. Καὶ ἦ τις μὲν σφῶν ἡ εὐνὴ ἐγένετο, δηλοῖ τὸ τοῦ Μινωταύρου εἶδος, ἀτόπως συντελεσθὲν τῇ φύσει. Γέγραπται δὲ οὐχ ἡ εὐνὴ νῦν, ἀλλ' ἐργαστήριον μὲν τοῦτο πεποίηται τῷ Δαιδάλῳ. Περιέστηκε δὲ αὐτὸ ἀγάλματα, τὰ μὲν ἐν μορφαῖς, τὰ δὲ ἐν τῷ διορθοῦσθαι, διαβεβηκότα ἤδη, καὶ ἐν ἐπαγγελίᾳ τοῦ βαδίζειν. Τοῦτό δὲ ἄρα ἡ πρὸ Δαιδάλου ἀγαλματοποιΐα οὔπω ἐς νοῦν ἐβέβλητο. Αὐτὸς δὲ ὁ Δαίδαλος ἀττικίζει μὲν καὶ τὸ εἶδος, ὑπέρσοφόν τι καὶ ἔννουν βλέπων· ἀττικίζει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σχῆμα· φαιὸν γὰρ τρίβωνα τοῦτον ἀμπέχεται, προσγεγραμμένης αὐτῷ καὶ ἀνυποδησίας, ἣ μάλιστα δὴ οἱ Ἀττικοὶ κοσμοῦνται. Κάθηται δὲ ἐφ' ἁρμονίᾳ τῆς βοός, καὶ τοὺς Ἔρωτας ξυνεργοὺς ποιεῖται τοῦ μηχανήματος, ὡς Ἀφροδίτης τι αὐτῷ ἐπιδεῖν. Ἐναργεῖς μὲν τῶν Ἐρώτων καὶ οἱ τὸ τρύπανον, ὦ παῖ, στρέφοντες, καὶ νὴ Δία οἱ τῷ σκεπάρνῳ λαξεύοντες τὰ μὴ

πω ἠκριβωμένα τῆς βοός, καὶ οἱ σταθμώμενοι τὴν ξυμμετρίαν, ἐφ' ἧς ἡ δημιουργία βαίνει. Οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ πρίονος ἔννοιάν τε ὑπερβεβλήκασι πᾶσαν, καὶ σοφίαν, ὁπόση χειρός τε καὶ χρωμάτων. Σκόπει γὰρ τῷ ξύλῳ πρίων ἐμβέβληται, καὶ διῆκται αὐτοῦ ἤδη. Διάγουσι δὲ αὐτὸν οὗτοι οἱ Ἔρωτες, ὁ μὲν ἐκ τῆς γῆς, ὁ δ' ἀπὸ μηχανῆς, ὀρθουμένω ¶ τε καὶ προνεύοντε. Τοῦτ' δὲ ἐναλλὰξ ἠγώμεθα. Ὁ μὲν γὰρ νένευκεν ὡς ἀναστησόμενος, ὁ δὲ ἀνέστηκεν ὡς νεύσων. Καὶ ὁ μὲν ἀπὸ τῆς γῆς, ἐπὶ τὸ στέρνον ἀναπέμπει τὸ ἄσθμα· ὁ δ' ἀπὸ τοῦ μετεώρου, καὶ τὴν γαστέρα πίμπλαται, κάτω ξυνειρείδων τῷ χεῖρε. Ἡ Πασιφάη δὲ ἔξω περὶ τὰ βουκόλια περιαθρεῖ τὸν ταῦρον, οἰομένη προσάξεσθαι τῷ εἴδει καὶ τῇ στολῇ, θεῖόν τε ἀπολαμπούσῃ καὶ ὑπὲρ πᾶσαν Ἶριν. Βλέπει δὲ ἀμήχανον· καὶ γὰρ γιγνώσκει ὁποίαν ἐρᾷ· καὶ περιβάλλειν τὸ θηρίον ὥρμηκεν. Ὁ δὲ τῆς μὲν οὐδὲν ξυνίησι, βλέπει δὲ τὴν ἑαυτοῦ βοῦν. Γέγραπται δὲ ὁ μὲν ταῦρος ἀγέρωχός τε καὶ ἡγεμὼν τῆς ἀγέλης, εὐκεφάλῳ τε καὶ λευκός, καὶ βεβηκώς, καὶ βαθὺς τὴν φάρυγγα, καὶ πίων τὸν αὐχένα, καὶ ἐλαφρὸν βλέπων ἐς τὴν βοῦν. Ἡ δὲ ἀγελαία τε καὶ ἄνετος, καὶ λευκὴ πᾶσα, ἐπὶ μελαίνῃ τῇ κεφαλῇ. Ἀπαξιοῖ δὲ τὸν ταῦρον· σκίρτημα γὰρ ὑποφαίνει κόρης δή τινος, ὑποφευγούσης ἐραστοῦ ὕβριν.

XVII.

ΠΕΛΟΨ Η ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ.

Ἡ μὲν ἔκπληξις ἐπ' Οἰνομάῳ τῷ Ἀρκάδι, οἱ δὲ ἐπ' αὐτῷ βοῶντες, (ἀκούεις γάρ που), ἥ τε Ἀρκαδία ἐστί, καὶ ὁπόσον ἐκ τῆς Πελοποννήσου. Πέπτωκε δὲ ξυντριβὲν τὸ ἅρμα, τέχνῃ Μυρτί-

λου. Τὸ δὲ ἅρπαν ξύγκειται τεττάρων· τουτὶ γὰρ ἐς μὲν τὰ πολεμικὰ οὔπω ἐθαρσεῖτο, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐμίγνυσκόν τε αὐτὸ καὶ ἐτίμων. Καὶ οἱ Λυδοὶ δέ, φιλιππότατοι ὄντες, ἐπὶ μὲν Πέλοπος τέθριπποί τε ἦσαν, καὶ ἤδη ἅρματῖται· μετὰ ταῦτα δὲ τετραρύμου τε ἥψαντο, καὶ λέγονται ¶ πρῶτοι τοὺς ὀκτὼ σχεῖν. Ὅρα, παῖ, τοὺς μὲν τοῦ Οἰνομάου, ὡς δεινοί τέ εἰσι, καὶ σφοδροὶ ὁρμῆσαι, λύττης τε καὶ ἀφροῦ μεστοί· τουτὶ δὲ περὶ τοὺς Ἀρκάδας εὔροις ἂν μάλιστα· καὶ ὡς μέλανες, ἐπειδὴ ἐπ' ἀκόπους καὶ οὐκ εὐφήμοις ἐζεύγνυντο· τοὺς δὲ τοῦ Πέλοπος, ὡς λευκοί τέ εἰσι, καὶ τῇ ἡνίᾳ πρόσφοροι, πειθοῦς δὲ ἑταῖροι, καὶ χρεμετίζοντες ἥμερόν τι καὶ εὐξύνετον τῆς νίκης· τὸν δὲ Οἰνόμαον, ὡς ἴσα καὶ Διομήδης ὁ Θρᾷξ βάρβαρός τε κεῖται, καὶ ὠμὸς τὸ εἶδος. Οἶμαι δὲ οὐδὲ τῷ Πέλοπι ἀπιστήσεις, ὡς Ποσειδῶν ποτε αὐτὸν ἠγάσθη τῆς ὥρας, οἰνοχοοῦντα ἐν Σιπύλῳ τοῖς θεοῖς· καὶ ἀγασθεὶς ἀνέθηκεν ἐς τουτὶ τὸ ἅρμα, μειρακίου γε ἤδη ὄντα. Τὸ δὲ ἅρμα ἴσα τῇ γῇ τὴν θάλατταν διαστείχει, καὶ οὐδὲ ῥαχὶς ἐξ αὐτῆς πηδᾷ ἐς τὸν ἄξονα· βεβαία δὲ καὶ τῇ γῇ εὐοικνία ὑπόκειται τοῖς ἵπποις. Τὸν μὲν οὖν δρόμον ὁ Πέλοψ τε καὶ ἡ Ἱπποδάμεια νικῶσιν, ἐφεστηκότε ἄμφω τῷ ἅρματι, κἀκεῖ συζυγέντε. Ἀλλήλων δὲ οὕτως ἥττησθον, ὡς ἐν ὁρμῇ τοῦ περιβάλλειν εἶναι. Ἔσταλται δὲ ὁ μὲν τὸν Λυδιόν τε καὶ ἁβρὸν τρόπον, ἡλικίαν τε καὶ ὥραν ἄγων, ἣν καὶ μικρῷ πρόσθιν εἶδες, ὅτε τοὺς ἵππους τὸν Ποσειδῶνα ἐζήτει. Ἡ δ' ἔσταλται τὸν γαμικὸν τρόπον, ἄρτι τὴν παρειὰν ἀνακαλύπτουσα, ὅτε ἐς τὸν ἀνδρὸς ἦκεν νενίκηκε. Πηδᾷ καὶ Ἀλφειὸς ἐκ τῆς δίνης, κατίνου τινὰ ἑξαίρων στέφανον τῷ Πέλοπι, προσελαύνοντι τῇ ὄχθῃ. Τὰ δὲ ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ σήματα, οἱ μνηστῆρες ἐκεῖ ἐθάπ-

ἐοντο, οὓς ἀποκτείνων ὁ Οἰνόμαος ἀνεβάλλετο τὸν τῆς θυγατρὸς γάμον, ἐπὶ τρισκαίδεκα ἤδη νέοις. Ἀλλὰ ἡ γῆ νῦν ἄνθη φύει παρὰ τοῖς σήμασιν, ὡς μετέχοιέν τι κἀκεῖνοι τοῦ στεφανοῦσθαι δοκεῖν ἐπὶ τοῦ Οἰνομάου νίκῃ.

XVIII.

ΠΕΝΘΕΥΣ.

Γέγραπται μέν, ὦ παῖ, καὶ τὰ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι, Βακχῶν χοροί, καὶ ὕποιτοι πέτραι, καὶ νέκταρ ἐκ βοτρύων, καὶ ὡς γάλακτι τὴν βῶλον ἡ γῆ λιπαίνει. Καὶ ἰδοὺ κιττὸς ἕρπει καὶ ὄφεις ὀρθοί, καὶ θύρσοι δένδρα, οἶμαι, μέλι στάζοντα· καὶ ἥδε σοι ἐλάτη χαμαὶ γυναικῶν ἔργον ἐκ Διονύσου μέγα. Πέπτωκε δὲ τὸν Πενθέα ἀποπεισαμένη ταῖς Βάκχαις, ἐν εἴδει λέοντος. Αἱ δὲ καὶ ξαίνουσι τὸ θήραμα, μήτηρ ἐκείνη, καὶ ἀδελφαὶ μητρός· αἱ μὲν ἀπορρηγνῦσαι τὰς χεῖρας, ἡ δὲ ἐπισπῶσα τὸν νιὸν τῆς χαίτης. Εἴποις δ' ἂν ὡς καὶ ἀλαλάζουσιν· οὕτως εὔιον αὐταῖς τὸ ἆσθμα. Διόνυσος δὲ αὐτὸς μὲν ἐν περιωπῇ τούτων ἕστηκεν, ἐμπλήσας τὴν παρειὰν χόλου, τὸν δὲ οἶστρον προσβακχεύσας ταῖς γυναιξίν. Οὔτε δρῶσί γοῦν τὰ δρώμενα, καὶ ὁπόσα ἱκετεύει ὁ Πενθεύς, λέοντος ἀκούειν φασὶ βρυχωμένου. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν τῷ ὄρει. Τὰ δὲ ἐγγὺς ταῦτα ἤδη, Θῆβαι καὶ Κάδμου στέγη, καὶ θρῆνος ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ. Καὶ ξυναρμότουσιν οἱ προσήκοντες τὸν νεκρόν, εἴ πῃ σωθείη τῷ τάφῳ. Πρόκειται καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Πενθέως, οὐκέτ' ἀμφίβολος, ἀλλ' οἷα καὶ τῷ Διονύσῳ ἑλεῖν, νεωτάτη καὶ ἁπαλὴ τὴν γένυν, καὶ πυρὸς τὰς κόμας, ἃς οὔτε κιττὸς ἥρπεν, οὔτε σμίλακος ἢ ἀμπέλου κλῆμα, οὔτε αὐλὸς ἔσειέ τις, οὔτε

οἶστρος. Ἐρρώνητο μὲν ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐρρώνυεν αὐτάς· ἐμαίνετο δὲ αὐτὸ τὸ μὴ μετὰ Διονύσου μαίνεσθαι. Ἔλεινα καὶ τὰ τῶν γυναικῶν ἠγώμεθα· οἷα μὲν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἠγνόησαν, οἷα δὲ ἐνταῦθα γιγνώσκουσιν. Ἀπολέλοιπε δὲ αὐτὰς οὐχ ἡ μανία μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ῥώμη, καθ' ἣν ἐβάκχευσαν. Κατὰ μὲν γὰρ τὸν Κιθαιρῶνα ὁρᾷς ὡς μεσταὶ τοῦ ἄθλου φέρονται, συνεξαίρουσαι τὴν ἠχὼ τοῦ ὄρους· ἐνταῦθα δὲ καθίστανται, καὶ ἐς νοῦν τῶν βεβακχευμένων ἥκουσιν. Ἰζάνουσαί τε κατὰ τῆς γῆς, τῆς μὲν ἐς γόνατα ἡ κεφαλὴ βρέθει, τῆς δὲ ἐς ὦμον. Ἡ δ' Ἀγαύη περιβάλλειν μὲν τὸν υἱὸν ὥρμηκε, θιγεῖν δὲ ὀκνεῖ. Προσμέμικται δ' αὐτῇ τὸ τοῦ παιδὸς αἷμα, τὸ μὲν ἐς χεῖρας, τὸ δὲ ἐς παρειάν, τὸ δὲ ἐς τὰ γυμνὰ τοῦ μαζοῦ. Ἡ δὲ Ἁρμονία καὶ ὁ Κάδμος εἰσὶ μέν, ἀλλ' οὐχ οἷαί περ ἦσαν· δράκοντες γὰρ ἤδη ἐκ μοιρῶν γίγνονται. Καὶ φολὶς ἤδη αὐτοὺς ἔχει· φροῦδοι πόδες, φροῦδοι γλουτοί, καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ εἴδους ἕρπει ἄνω. Οἱ δὲ ἐκπλήττονται καὶ περιβάλλουσιν ἀλλήλους, οἷον ξυνέχοντες τὰ λοιπὰ τοῦ σώματος, ὡς ἐκεῖνα γοῦν αὐτοὺς μὴ φύγῃ.

XIX.

ΤΥΡΡΗΝΟΙ.

Ναῦς θέωρὸς καὶ ναῦς λῃστρική· τὴν μὲν Διόνυσος εὐθύνει, τὴν δ' ἐμβεβήκασι Τυρρηνοί, λῃσταὶ τῆς περὶ αὐτοὺς θαλάττης. Ἡ μὲν δὴ ἱερὰ ναῦς, βακχεύει ἐν αὐτῇ ὁ Διόνυσος, καὶ ἐπιῤῥοθοῦσιν αἱ Βάκχαι. Ἁρμονία δὲ, ὁπόση ὀργάζει, κατηχεῖ τῆς θαλάττης. Ἡ δὲ ἐπέχει τῷ Διονύσῳ τὰ ἑαυτῆς νῶτα, καθάπερ ἡ Μενδαῖα γῆ. Ἡ δὲ ἑτέρα ναῦς, μαινον-

ται, καὶ τῆς εἰρεσίας ἐκλανθάνονται· πολλοῖς δὲ αὐτῶν καὶ ἀπολώλασιν ἤδη αἱ χεῖρες. Τίς ἡ γραφή; Τὸν Διόνυσον, ὦ παῖ, λοχῶσιν Τυῤῥηνοί, λόγου ἐς αὐτοὺς ἥκοντος, ὡς θῆλύς τε εἴη, καὶ ἀγύρτης, καὶ χρυσοῦς τὴν ναῦν, ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ πλούτου, γύναιά τε αὐτῷ ὁμαρτοίη Λύδια, καὶ Σάτυροι, καὶ αὐληταί, καὶ ναρθηκοφόρος γέρων, καὶ οἶνος Μαρώνειος, καὶ αὐτὸς ὁ Μάρων· καὶ Πᾶνας αὐτῷ ξυμπλεῖν ἀκούοντες ἐν εἴδει τράγων, αὐτοὶ μὲν ἄξεσθαι τὰς Βάκχας, αἶγας δὲ ἀνήσειν ἐκείνοις, ἃς ἡ Τυρσηνῶν γῆ βόσκει. Ἡ μὲν οὖν λῃστρικὴ ναῦς τὸν μάχιμον πλεῖ τρόπον. Ἐπωτίσι τε γὰρ κατεσκεύασται καὶ ἐμβόλῳ, καὶ σιδηραῖ αὐτῇ χεῖρες, καὶ αἰχμαί, καὶ δρέπανα ἐπὶ δοράτων. Ὡς ἐκπλήττοι τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θηρίον τι αὐτοῖς ἐκφαίνοιτο, γλαυκοῖς μὲν γέγραπται χρώμασι, βλοσυροῖς δὲ κατὰ πρώραν ὀφθαλμοῖς οἷον βλέπει· λεπτὴ δὲ ἡ ¶ πρύμνα καὶ μηνοειδής, καθάπερ τὰ τελευτῶντα τῶν ἰχθύων. Ἡ δὲ τοῦ Διονύσου ναῦς τὰ μὲν ἄλλα πέτρᾳ μοι διείκασται, φολιδωτὸς δὲ ὁρᾶται τὰ ἐς πρώραν, κυμβάλων αὐτῇ παραλλὰξ ἐνηρμοσμένων, ἵν' εἰ καὶ Σάτυροί ποτε ὑπὸ οἴνου καθεύδοιεν, ὁ Διόνυσος μὴ ἀψοφητὶ πλέοι· τὴν δὲ πρώραν ἐς χρυσῆν πάρδαλιν εἴκασταί τε καὶ ἐξῆκται. Φιλία δὲ Διονύσω πρὸς τὸ ζῶον, ἐπειδὴ θερμότατον τῶν ζώων ἐστί, καὶ πηδᾷ κοῦφα, καὶ ἴσα Εὐάδι. Ὁρᾷς γοῦν καὶ αὐτὸ τὸ θηρίον ξυμπλέον τῷ Διονύσῳ, καὶ πηδῶν ἐπὶ τοὺς Τυῤῥηνούς, μήπω κελεύοντος. Θύρσος δὲ οὑτοσὶ ἐκ μέσης νεὼς ἐκπέφυκε, τὰ τοῦ ἱστοῦ πράσσων, καὶ ἱστία μεθῆπται ἁλουργῆ, μεταυγάζοντα ἐν τῷ κόλπῳ· χρυσαῖ δὲ ἐνύφανται Βάκχαι ἐν τῷ Τμώλῳ, καὶ Διονύσου τὰ ἐν Λυδίᾳ. Κατηρεφῆ δὲ τὴν ναῦν ἀμπέλῳ καὶ κιττῷ φαι-

νεσθαι, καὶ βότρυς ὑπὲρ αὐτῆς αἰωρεῖσθαι, θαῦμα μὲν θαυμασιώτερον δὲ ἡ πηγὴ τοῦ οἴνου, ὡς κοίλη αὐτὸν ἡ πατὶς ἐκδίδοται καὶ ἀντλεῖται. Ἀλλ' ἐπὶ τοὺς Τυρρήνους ἴωμεν, ἕως εἰσίν. Ὁ γὰρ Διόνυσος αὐτοὺς ἐκμήνας, ἐντρέχουσι τοῖς Τυρρηναῖς ἰδᾶσι Δελφίνων, οὔπω ἐθάδων, οὐδὲ ἐγχωρίων τῇ θαλάττῃ. Καὶ τῷ μὲν τὰ πλευρὰ κυάνεα, τῷ δ' ὀλισθηρὰ τὰ στέρνα, τῷ δ' ἐκφύεται λοφιὰ παρὰ τῷ μέτωπον· ὁ δ' ἐκδίδωσι τὰ οὐραῖα. Καὶ τῷ μὲν ἡ κεφαλὴ φρύδη, τῷ δὲ λοπὴ, τῷ δὲ ἡ χεὶρ ὑγρά· ὁ δ' ὑπὲρ τῶν ποδῶν ἀπιόντων βάζει. Ὁ δὲ Διόνυσος ἐκ πρώρας γελᾷ ταῦτα, καὶ κελεύει τοῖς Τυρρηνοῖς, τὰ μὲν εἴδη ἰχθύσιν ἐξ ἀνθρώπων, τὰ δὲ ἤθη χρηστοῖς ἐκ φαύλων. Ὀχήσεται γοῦν μικρὸν ὕστερον Παλαίμων ἐπὶ δελφῖνος, οὐδὲ ἐγρηγορὼς οὗτος, ἀλλ' ὕπτιος ἐπ' αὐτοῦ καθεύδων. Καὶ Ἀριάδνη δέ, ὁ ἐπὶ τῷ Ταινάρῳ, δηλοῖ ταῦς δελφῖνας ἑταίρους τε εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ᾠδῆς φίλους, καὶ οἵους παρατάξασθαι πρὸς λῃστὰς ὑπὲρ ἀνθρώπων καὶ μουσικῆς.

XX.

ΣΑΤΥΡΟΙ.

Κελαινὰι μὲν τὸ χωρίον, ὅσον αἱ πηγαὶ καὶ τὸ ἄντρον· ἐκποδὼν δὲ ὁ Μαρσύας, ἢ ποιμαίνων, ἢ μετὰ κύνα ἔριν. Μὴ ἐπαίνει τὸ ὕδωρ. Καὶ γὰρ εἰ πότιμον καὶ γαληνὸν γέγραπται, ποτιμώτερον ἐντεύξῃ τῷ Ὀλύμπῳ. Καὶ ὡδαὶ δὲ μετὰ τὴν αὔλησιν. Ἄβρος ἐν ἁβροῖς ἔνθεν, συγχεραννὺς τὸν ἱδρῶτα τῇ τοῦ λειμῶνος δρόσῳ. Καὶ ὁ Ζέφυρος ἐκκαλεῖ αὐτόν, προσπνέων τῇ κόμῃ· ὁ δὲ ἀναπνεῖ τοῦ ἀνέμου ἕλκων τὸ ἀπὸ τοῦ στέρνου ἄσθμα. Κά-

λαμοί τε αὐλοῦντες ἤδη παράκεινται τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ σιδήρια ἔτι, οἷς ἐπιθρύπτονται οἱ αὐλοί· ἐρῶντες δὲ αὐτοῦ Σατύρων τις ἀγέλη, καταθεῶνται τὸ μειράκιον ἐρυθροὶ καὶ σεσηρότες, ὁ μὲν τοῦ στέρνου θίγειν δεόμενος, ὁ δὲ ἐμφῦναι τῇ δέρῃ, ὁ δὲ σπάσαι τι ἐπιθυμῶν φίλημα. Ἄνθη τε ἐπιπάττουσι, καὶ προσκυνοῦσιν ὡς ἄγαλμα. Ὁ σοφώτατος δὲ αὐτῶν, ἔτι θερμοῦ θατέρου τοῦ αὐλοῦ τὴν γλῶτταν ἀνασπάσας ἐσθίει, καὶ τὸν Ὄλυμπον οὕτω φιλεῖν οἴεται, φησὶ δὲ καὶ ἀπογεύσασθαι τοῦ πνεύματος.

¶ XXI.

ΟΛΥΜΠΟΣ.

Τίνι αὐλεῖς, Ὄλυμπε; τί δὲ ἔργον μουσικῆς ἐν ἐρημίᾳ; Οὐ ποιμὴν σοι πάρεστιν, οὐκ αἰπόλος, οὐδὲ Νύμφαις αὐλεῖς, αἳ καλῶς ἂν ὑπωρχήσαντο τῷ αὐλῷ. Παθὼν δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι, χαίρεις τῷ ἐπὶ τῇ πέτρᾳ ὕδατι, καὶ βλέπεις ἐπ' αὐτό· τί μετέχων αὐτοῦ; Καὶ γὰρ οὔτε κελαρύζει σοι, καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑποέσται, οὔτε διαμετροῦμέν σοι τὴν ἡμέραν, οἵ γε βουλοίμεθ' ἂν καὶ ἐς νύκτας ἐκτεῖναι τὸ αὔλημα. Εἰ δὲ τὸ κάλλος ἀναχρίνεις, τοῦ ὕδατος ἀμέλει· ἡμεῖς γὰρ ἱκανώτεροι λέξαι τὰ ἐν σοὶ ἅπαντα. Τὸ μὲν ὄμμα σοι χαροπόν, πολλὰ δὲ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐλὸν τὰ κέντρα. Ὀφρυς δὲ αὐτῷ περιβέβληται, διασημαίνουσα τὸν νοῦν τῶν αὐλημάτων. Ἡ παρειὰ δὲ πάλλεσθαι δοκεῖ, καὶ οἷον ὑπορχεῖσθαι τῷ μέλει. Τὸ πνεῦμα δὲ οὐδὲν ἐπαίρει τοῦ προσώπου ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ αὐλῷ εἶναι. Ἡ κόμη τε οὐκ ἀργή, οὔτε κεῖται καθάπερ ἐν ἀστυκῷ μειρακίῳ λιπῶσα· ἀλλ' ἐγήγερται μὲν ὑπὸ τοῦ

αὐχμοῦ, παρέχεται δὲ αὐχμηρὸν οὐδέν, ἐν ὀξείᾳ καὶ χλωρᾷ τῇ πίτυϊ. Καλὸς γὰρ ὁ στέφανος, καὶ δεινὸς ἐπιπρέψαι τοῖς ἐν ὥρᾳ, τὰ δὲ ἄνθη παρθένοις ἀναφυέσθω, καὶ γυναίοις ἔρευθος ἑαυτὰ ἐργαζέσθω. Φημί σοι καὶ τὰ στέρνα οὐ πνεύματος ἔμπλεα εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐννοίας μουσικῆς, καὶ διασκέψεως τῶν αὐλημάτων. Μέχρι τούτων σε τὸ ὕδωρ γράφει, κατακύπτοντα ἐς αὐτὸ ἀπὸ τῆς πέτρας· εἰ δὲ ἑστηκότα ἔγραφεν, οὐκ ἂν εὐσχήμονα τὰ ὑπὸ τῷ στέρνῳ ἔδειξεν· ἐπιπόλαιοι γὰρ αἱ μιμήσεις τῶν ὑδάτων, ὑπὸ τοῦ συνιζάνειν ἐν αὐτοῖς τὰ μήκη. Τὸ δὲ κλύζεσθαί σοι τὴν σκιὰν ἔστω μὲν καὶ παρὰ τοῦ αὐλοῦ, τὴν πηγὴν καταπνέοντος, ἔστω δὲ καὶ παρὰ τοῦ Ζεφύρου ταῦτα πάντα, δι' ὃν καὶ σὺ ἐν τῷ αὐλεῖν, καὶ ὁ αὐλὸς ἐν τῷ πνεῖν, καὶ ἡ πηγὴ ἐν τῷ καταυλεῖσθαι.

¶ XXII.

ΜΙΔΑΣ.

Καθεύδει ὁ Σάτυρος, καὶ ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ λέγωμεν περὶ αὐτοῦ, μὴ ἐξεγείρηται καὶ διαλύσῃ τὰ ὁρώμενα. Μίδας αὐτὸν οἴνῳ τεθήρακεν ἐν Φρυγίᾳ, περὶ αὐτά, ὡς ὁρᾷς, τὰ ὄρη, τὴν κρήνην οἰνοχοήσας, ἐν ᾗ κεῖται, παραβλύζων τοῦ οἴνου ἐν τῷ ὕπνῳ. Σατύρων δὲ ἡδὺ μὲν τὸ σφοδρόν, ὅτε ὀρχοῦνται, ἡδὺ δὲ τὸ βωμολόχον, ὅτε μειδιῶσι καὶ ἐρῶσιν οἱ γενναῖοι, καὶ ὑποποιοῦνται τὰς Λυδάς, αἰκάλλοντες αὐτὰς τέχνῃ. Κἀκεῖνο αὐτῶν ἔτι. Σκληροὶ γράφονται καὶ ἄκρατοι τὸ αἷμα, καὶ περιττοὶ τὰ ὦτα, καὶ κοῖλοι τὸ ἰσχίον, ἀγέρωχοι πάντα, καὶ τὸ ἐπὶ τὰ οὐραῖα ἵπποι. Τὸ δὲ θήραμα τοῦ Μίδου τοῦτο γέγραπται μὲν ὅσα ἐκεῖνοι,

καθεύδει δὲ ὑπὸ τοῦ οἴνου, τὸ ἆσθμα ἕλκων ὡς ἐκ μέθης. Καὶ ἡ μὲν κρήνη πέποται αὐτῷ ῥᾷον ἢ ἑτέρῳ κύλιξ. Αἱ δὲ Νύμφαι χορεύουσι, τωθάζουσαι τὸν Σάτυρον ἐπὶ τῷ καθεύδειν. Ὡς ἁβρὸς ὁ Μίδας, ὡς δὲ ῥᾴθυμος. Μίτρας ἐπιμελεῖται καὶ βοστρύχου, καὶ θύρσον φέρει, καὶ στολὴν ἔγχρυσον. Ἰδοὺ καὶ ὦτα μεγάλα, ὑφ' ὧν ἡδεῖς εἰ ὀφθαλμοὶ δοκοῦντες ὑπνηλοὶ φαίνονται, καὶ μεθέλκουσι τὴν ἡδονὴν ἐς τὸ νωθρόν, αἰνιττομένης σπουδῇ τῆς γραφῆς ἐκμεμηνύσθαι ταῦτ' ἤδη, καὶ διαδεδόσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐν καλάμῳ, μὴ κατασχούσης τῆς γῆς ἃ ἤκουσεν.

XXIII.

ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ.

Ἡ μὲν πηγὴ γράφει τὸν Νάρκισσον, ἡ δὲ γραφὴ καὶ τὴν πηγήν, καὶ τὰ τοῦ Ναρκίσσου πάντα. Μειράκιον ἄρτι θήρας ἀπηλλαγμένον πηγῇ ἐφέστηκεν, ἕλκον τινὰ ἐξ αὐτοῦ ἵμερον, καὶ ἐρῶν τῆς ἑαυτοῦ ὥρας. Ἀστράπτει δέ, ὡς ὁρᾷς, ἐς τὸ ὕδωρ. Τὸ μὲν οὖν ἄντρον Ἀχελῴου καὶ Νυμφῶν. ¶ Γέγραπται δὲ τὰ εἰκότα. Φαύλου τε γὰρ τέχνης τὰ ἀγάλματα καὶ λίθου ἐντεῦθεν. Καὶ τὰ μὲν περιτέτριπται ὑπὸ τοῦ χρόνου, τὰ δὲ βουκόλων ἢ ποιμένων παῖδες περιέκοψαν, ἔτι νήπιοι, καὶ ἀναίσθητοι τοῦ θεοῦ. Καὶ οὐδὲ ἀβάκχευτος ἡ πηγή, τοῦ Διονύσου οἷον ἀναφήναντος αὐτὴν ταῖς Ληναῖς. Ἀμπέλῳ γοῦν καὶ κιττῷ ἤρεπται, καὶ ἕλιξι καλαῖς, καὶ βοτρύων μετέσχηκεν, ὅθεν οἱ θύρσοι. Κωμάζουσί τε ἐπ' αὐτῇ σοφοὶ ὄρνιθες, ὡς ἑκάστου ἁρμονία. Καὶ ἄνθη λευκὰ τῇ πηγῇ παραπέφυκεν, οὔπω ὄντα,

ἀλλ' ἐπὶ τῷ μειρακίῳ φθόμενα. Τιμῶσα δὲ ἡ γραφὴ τὴν ἀλήθειαν καὶ δρόσου τι λείβει ἀπὸ τῶν ἀνθέων, οἷς καὶ μέλιττα ἐφιζάνει τις, οὐκ οἶδ' εἴτ' ἐξαπατηθεῖσα ὑπὸ τῆς γραφῆς, εἴτε ἡμᾶς ἐξηπατῆσθαι χρή, εἶναι αὐτήν. Ἀλλ' ἔστω. Σὲ μέν, τὸ μειράκιον, οὐ γραφή τις ἐξηπάτησεν, οὐδὲ χρώμασιν ἢ κηρῷ προςτέτηκας, ἀλλ' ἐκτυπῶσάν σε τὸ ὕδωρ, οἷον εἶδες αὐτό, οὐκ οἶσθα, οὔτε τὸ τῆς πηγῆς ἐλέγχεις σόφισμα, νεῦσαί τε καὶ παρατρέψαι τοῦ εἴδους, καὶ τὴν χεῖρα ὑποκινῆσαι, καὶ μὴ ἐπὶ ταὐτοῦ ἑστάναι. Σὺ δ' ὥςπερ ἑταίρῳ ἐντυχών, τἀκεῖθεν περιμένεις, εἴ τί σοι ἡ πηγὴ μύθῳ χρήσεται. Οὗτος μὲν οὖν οὔτ' ἐπαΐει τι ἡμῶν, ἀλλ' ἐμπέπτωκεν ἐπὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς ὠσὶ καὶ αὐτοῖς ὄμμασιν. Ἡμεῖς δὲ αὐτὸ ὥςπερ γέγραπται λέγωμεν. Ὀρθὸν ἀναπαύεται ἐναλλὰξ τὼ πόδε τὸ μειράκιον, καὶ τὴν χεῖρα ἐπέχον πεπηγότι τῷ ἀκοντίῳ ἐν ἀριστερᾷ. Ἡ δὲ δεξιὰ περιῆκται ἐς τὸ ἰσχίον, ἀνασχεῖν τε αὐτόν, καὶ σχῆμα πράττειν ἐκκειμένων τῶν γλουτῶν, διὰ τὴν τῶν ἀριστερῶν ἔκκλισιν. Δεικνύει δὲ ἡ χεὶρ ἀέρα μέν, καθ' ὃ κυρτοῦται ὁ ἀγκών, ῥυτίδας δὲ καθ' ὃ στρεβλοῦται ὁ καρπός, καὶ σκιὰν παρέχεται ¶ συνιζάνουσα ἐς τὸ θέναρ, λοξαὶ δ' αἱ ἀκτῖνες τῆς σκιᾶς διὰ τὴν εἴσω ἐπιστροφὴν τῶν δακτύλων. Τὸ δὲ ἐν τῷ στέρνῳ ἆσθμα οὐκ οἶδα εἴτε κυνηγετικὸν ἔτι, εἴτε ἤδη ἐρωτικόν. Τό γε μὴν ὄμμα ἱκανῶς ἐρῶντος· τὸ γὰρ χαροπὸν αὐτοῦ καὶ γοργὸν ἐκ φύσεως πραΰνει τις ἐφιζάνων ἵμερος. Δοκεῖ δ' ἴσως καὶ ἀντερᾶσθαι, βλεπούσης αὐτὸν τῆς σκιᾶς, ὡς παρ' αὐτοῦ ὁρᾶται. Πολλὰ καὶ περὶ τῆς κόμης ἐλέχθη ἄν, εἰ θηρῶντι αὐτῷ ἐνετύχομεν. Μυρίαι γὰρ αὐτῆς αἱ κινήσεις ἐν τῷ δρόμῳ, καὶ μᾶλλον ἐπειδὰν ὑπὸ ἀνέμου τινὸς ἔμπνους γένηται. Τύχοι δ' ἂν καὶ νῦν λόγου.

Ἀμφιλαφοῦς γὰρ αἴσης αὐτῆς, καὶ οἷον χρυσῆς, τὸ μὲν αἱ τένοντες ἐφέλκονται, τὸ δ' ὑπὸ τῶν ὤτων κρίνεται, τὸ δὲ τῷ μετώπῳ ἐπισαλεύει, τὸ δὲ τῇ ὑπήνῃ ἐπιῤῥεῖ. Εἰσὶ δὲ ἄμφω οἱ Νάρκισσοι, τὸ εἶδος ἴσον ἐμφαίνοντες ἀλλήλων. Πλὴν ὅσον ὁ μὲν ἔκκειται τοῦ ἄνθους, ὁ δὲ τὴν πηγὴν ὑποδέδυκεν. Ἐφέστηκε γὰρ τὸ μειράκιον ὕδατι ἑστῶτι, μᾶλλον δὲ ἀτενίζοντι ἐς αὐτό, καὶ οἷον διψῶντι τοῦ κάλλους.

XXIV.

ΤΑΚΙΝΘΟΣ.

Ἀνάγνωθι τὴν ὑάκινθον· γέγραπται γάρ, καί φησιν ἀναφῦναι τῆς γῆς ἐπὶ μειρακίῳ καλῷ, καὶ θρηνεῖ αὐτὸ ἅμα τῷ ἦρι, γένεσιν, οἶμαι, παρ' αὐτοῦ λαβοῦσα, ὅτε ἀπέθανε. Καὶ μή σε λειμὼν ἀναβάλῃ τοῦτο· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἐκπέφυκεν, ὁποῖα τῆς γῆς ἀνέσχε. Λέγει δὲ ἡ γραφὴ καὶ ὑακινθίνην εἶναι τῷ μειρακίῳ τὴν κόμην, καὶ τὸ αἷμα ἔμβιον, τῇ γῇ πινόμενον, ἐς οἰκεῖόν τι χρῶσαι τὸ ἄνθος. Ῥεῖ δὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἐμπεπτωκότος αὐτῇ τοῦ δίσκου. Δεινὴ μὲν ἡ διαμαρτία, καὶ οὐδὲ πιστὴ λέγεται κατὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐπεὶ δὲ οὐ σοφισταὶ τῶν μύθων ἥκομεν, οὐδὲ ἀπιστεῖν ἕτοιμοι, θεαταὶ δὲ μόνον τῶν γεγραμμένων, ἐξετάσωμεν τὴν γραφήν. Καὶ πρώτόν γε τὴν βαλβῖδα τοῦ δίσκου. ¶ Βαλβὶς διακέχωσται μικρά, καὶ ἀποχρῶσα ἑνὶ ἑστῶτι, ᾗ δὴ τὸ κατόπιν καὶ τὸ δεξιὸν σκέλος ἀνέχουσα, πρανῆ τὰ ἔμπροσθεν ἐργάζεται, καὶ κουφίζουσα θάτερον τοῖν σκελοῖν, ὃ χρὴ συναναπάλλεσθαι καὶ συμπορεύεσθαι τῇ δεξιᾷ. Τὸ δὲ σχῆμα τοῦ δίσκου ἀνέχοντος, ἐξαλλάξαντα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ δεξιὰ χρὴ κυρτοῦσθαι τοσοῦτον,

ὅσον ὑποβλέψαι τὰ πλευρά, καὶ ῥιπτεῖν, οἷον ἀνιεμῶντα, καὶ προσεμβάλλοντα τοῖς δεξιοῖς πᾶσι. Καὶ ὁ Ἀπόλλων οὕτω πως ἐδίσκευσεν· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως ἀφῆκεν· ἐμπεσὼν δὲ ὁ δίσκος ἐς τὸ μειράκιον, τὸ μὲν πεῖται ἐπ' αὐτοῦ γε τοῦ δίσκου. Λακωνικὸν μειράκιον, καὶ τὴν κνήμην ὀρθόν, καὶ δρόμων οὐκ ἀγύμναστον, καὶ βραχίονα ὑπερῖδρον ἤδη, καὶ τὴν ὥραν τῶν ἀρτῶν ὑπανθοῦντα. Ἀπέστραπται δὲ ὁ Ἀπόλλων ἔτι ἐφεστὼς τῇ βαλβῖδι, καὶ κατὰ γῆς βλέπει. Πεπηγέναι φήσεις αὐτόν, τοσοῦτον αὐτῷ τῆς ἐκπλήξεως ἐμπέπτωκεν. Ἀμαθής γε ὁ Ζέφυρος νεμεσήσας αὐτῷ, καὶ τὸν δίσκον ἐς τὸ μειράκιον ἐπαφεῖς. Καὶ γέλως δοκεῖ τῷ ἀνέμῳ ταῦτα, καὶ τωθάζει περιωπὴν ἔχων. Ὁρᾷς δέ, οἶμαι, αὐτὸν ἐν πτηνῷ τῷ κροτάφῳ, καὶ ἁβρῷ τῷ εἴδει· καὶ στέφανον φέρει πάντων ἀνθέων, μικρὸν δὲ ὕστερον καὶ τὴν ὑάκινθον αὐτοῖς ἐμπλέξει.

XXV.

ΑΝΑΡΙΟΙ.

Τὸ τοῦ οἴνου ῥεῦμα, τὸ ἐν Ἄνδρῳ τῇ νήσῳ, καὶ οἱ μυθύοντες τοῦ ποταμοῦ Ἀνδρίου λόγος εἰσὶ τῆς γραφῆς. Ἀνδρίοις γὰρ δὴ ἐκ Διονύσου ἡ γῆ ὕποινος ῥήγνυται, καὶ ποταμὸν αὐτοῖς ἀναδίδωσιν, εἰ μὲν ἐνθυμηθείης ὕδωρ, οὕπω μέγαν, εἰ δὲ οἶνον, μέγας ὁ ποταμὸς καὶ θεῖος. Ἔστι γὰρ τούτου ἀρυσαμένῳ Νείλου τε ὑπερῖδεῖν, καὶ Ἴστρου, καί που φάναι περὶ αὐτῶν, ὅτι καλεῖνοι βελτίους ἂν ἐδόκουν, ὀλίγοι μέν, ἀλλὰ τοιοῦτοι ῥέοντες. Καὶ ᾄδουσιν, οἶμαι, ταῦτα γυναίοις ἅμα καὶ παιδίοις, ἐστεφανωμένοι μίτρᾳ τε καὶ σμίλακι, καὶ οἱ μὲν χορεύοντες ἀφ' ἑκατέρας τῆς ὄχθης,

Digitized by Google

οἱ δὲ κατακείμενοι. Εἰκὸς δέ που κἀκεῖνα εἶναι τῆς ᾠδῆς, ὡς δόνακι μὲν Ἀχελῷος, Πηνειὸς δὲ Τέμπη φέρει, Πακτωλὸς δὲ ἄνθη λοιπόν, οὗτοι δὲ ὁ ποταμὸς δυνατούς τε ἀποφαίνει τὰ ἐν ἀγορᾷ, καὶ πλουσίους, καὶ ἐπιμελεῖς τῶν φίλων, καὶ καλούς, καὶ τετραπήχεις ἐκ μικρῶν. Ἔστι γὰρ κορεσθέντι αὐτοῦ συλλέγεσθαι ταῦτα, καὶ ἐςάγεσθαι ἐς τὴν γνώμην. Λιδουσι δέ που, ὅτι μόνος ποταμῶν οὗτος μήτε βουκολίοις ἐστὶ βατός, μήθ' ἵπποις ἀλλ' οἰνοχοεῖται μὲν ἐκ Διονύσου, πίνεται δὲ ἀκήρατος, μόνοις ἀνθρώποις ῥέων. Ταυτὶ μὲν ἀκούειν ἦγον, καὶ ᾀδόντων αὐτὰ ἐνίων, κατεψελλισμένων τὴν φωνὴν ὑπὸ τοῦ οἴνου. Τὰ δὲ ὁρώμενα τῆς γραφῆς, ὁ μὲν ποταμὸς ἐν βοτρύων εὐνῇ κεῖται τὴν πηγὴν ἐκδιδούς, ἄκρατός τε καὶ ὀργῶν τὸ εἶδος. Θύρσοι δ' αὐτῷ παραπεφύκασι, καθάπερ οἱ κάλαμοι τοῖς ὕδασι. Παραμείψαντι δὲ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ταῦτα συμπόσια, Τρίτωνες ἤδη, περὶ τὰς ἐκβολὰς ἁπαντῶντες, ἀρύτονται κόχλοις τοῦ οἴνου. Καὶ τὸ μὲν πίνουσιν αὐτοῦ, τὸ δ' ἀναφυσῶσιν. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ μεθύνουσι τῶν Τριτώνων, καὶ ὀρχοῦνται. Πλεῖ καὶ ὁ Διόνυσος ἐπὶ κῶμον τῆς Ἄνδρου, καὶ καθῶρμισται μὲν ἡ ναῦς ἤδη, Σατύρους δ' ἀναμὶξ καὶ Λήνας ἄγει, καὶ Σειληνοὺς ὅσοι. Τὸν Γέλωτά τε ἄγει, καὶ τὸν Κῶμον, ἱλαρωτάτω καὶ ξυμποτικωτάτω δαίμονε, ὡς ἥδιστα ὁ ποταμὸς αὐτῷ τρυγῷτο.

XXVI.

ΕΡΜΟΓΟΝΑΙ.

Ὁ κομιδῇ παῖς, ὁ ἔτι ἐν ἀπαργάνοις, ὁ οὐδὲ βοῦς ἐς τὸ ῥῆγμα τῆς γῆς ἐλαύνων, ἔτι κἀκεῖνος ὁ συλῶν τὰ βέλη τοῦ Ἀπόλλωνος, Ἑρ-

μῆς οὗτος. Μάλα ἡδεῖαι αἱ κλοπαὶ τοῦ θεοῦ. Φασὶ γὰρ τὸν Ἑρμῆν, ὅτε τῇ Μαίᾳ ἐγένετο, ἐρᾶν τοῦ κλέπτειν, καὶ εἰδέναι τοῦτο· οὔτι που ταῦτα πενίᾳ δρῶν ὁ θεός, ἀλλ' εὐφροσύνῃ διδοὺς καὶ παίζων. Εἰ δὲ βούλει καὶ ἴχνος αὐτοῦ κατιδεῖν, ὅρα τὰ ἐν τῇ γραφῇ. Τίκτεται μὲν ἐν κορυφῇ τοῦ Ὀλύμπου, ἢ κατ' αὐτὺ ἄνω τὸ ἕδος τῶν θεῶν. Ἐκεῖ δὲ Ὅμηρος οὔτε ὄμβρων αἰσθάνεσθαί φησιν, οὔτε ἀνέμων ἀκούειν, ἀλλ' οὔτε χιόνι βληθῆναί ποτε αὐτὸ δι' ὑπερβολήν· εἶναι δὲ θεῖον ἀτεχνῶς καὶ ἐλεύθερον ἁπάντων παθῶν, ὧν μετέχει τὰ τῶν ἀνθρώπων ὄρη. Ἐνταῦθα τὸν Ἑρμῆν ἀποτεχθέντα Ὧραι κομίζονται. Γέγραφε κἀκείνας ὡς ὥρα ἑκάστης. Καὶ σπαργάνοις αὐτὸν ἀμπίσχουσιν, ἐπιπάττουσαι τὰ κάλλιστα τῶν ἀνθέων, ὡς μὴ ἀσήμων τύχῃ τῶν σπαργάνων. Καὶ αἱ μὲν ἐπὶ τὴν μητέρα τοῦ Ἑρμοῦ τρέπονται, λεχὼ κειμένην· ὁ δ' ὑπεκδὺς τῶν σπαργάνων ἤδη βαδίζει, καὶ τοῦ Ὀλύμπου κάτεισι. Γέγηθε δὲ αὐτῷ τὸ ὄρος· τὸ γὰρ μειδίαμα αὐτοῦ οἷον ἀνθρώπου· νόει δὲ τὸν Ὄλυμπον χαίροντα, ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐκεῖ ἐγένετο. Τίς οὖν ἡ κλοπή; Βοῦς νεμομένας ἐν τῷ τοῦ Ὀλύμπου πρόποδι, ταύτας δή που τὰς χρυσόκερως καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκάς, ἀνεῖνται γὰρ τῷ Ἀπόλλωνι, ἄγει σοβῶν ἐς χάσμα τῆς γῆς, οὐχ ὡς ἀπόλοιντο, ἀλλ' ὡς ἀφανισθεῖεν ἐς μίαν ἡμέραν, ἔστ' ἂν τὸν Ἀπόλλω δάκῃ τοῦτο· καὶ ὡς οὐδὲν μετὸν αὐτῷ τοῦ γεγονότος, ὑποδύεται τὰ σπάργανα. Ἥκει καὶ ὁ Ἀπόλλων παρὰ τὴν Μαῖαν, ἀπαιτῶν τὰς βοῦς. Ἡ δὲ ἀπιστεῖ καὶ ληρεῖν οἴεται τὸν θεόν. Βούλει μαθεῖν ὅ τι καὶ λέγει; δοκεῖ γὰρ μὴ φωνῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ λόγου τι ἐπιδηλοῦν τῷ προσώπῳ. Ἔοικεν ὡς μέλλων πρὸς τὴν Μαῖαν λέγειν ταῦτα· ἀδικεῖ με ὁ σὸς υἱός, ὃν χθὲς ἔτεκες. Τὰς γὰρ

βοῦς, αἷς ἔχαιρον, ἐμβέβληκεν ἐς τὴν γῆν, οὐκ οἶδ' ὅπη τῆς γῆς. Ἀπολεῖται δὴ καὶ ἐμβεβλήσεται κατωτέρω πρὸ τῶν βοῶν. Ἡ δὲ θαυμάζει καὶ οὐ προσδέχεται τὸν λόγον. Ἐπ' αὐτῶν ἀντιλεγόντων ἀλλήλοις, ὁ Ἑρμῆς ἵσταται κατόπιν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ κούφως ἐπιπηδήσας τοῖς μεταφρένοις, ἀμφοτὲ λύει τὰ τόξα, καὶ φυλῶν μὲν διέλαθεν· οὐ μὴν ἠγνοήθη σφενδληκώς. Ἐνταῦθα ἡ σοφία τοῦ ζωγράφου. Διαχεῖ γὰρ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ ποιεῖ χαίροντα. Μεμέτρηται δὲ ὁ γέλως, οἷος ἁρμόζων τῷ προσώπῳ, θυμὸν ἐκνικώσης ἡδονῆς.

XXVII.

¶ ΑΜΦΙΑΡΕΩΣ.

Τὸ τοῖν δυοῖν ἅρμα ἵππων (τὸ γὰρ ἐπὶ τεττάρων οὔπω τοῖς ἥρωσι διὰ χειρὸς ἦν, εἰ μὴ ἄρα Ἕκτορι τῷ Θρασεῖ) φέρει τὸν Ἀμφιάρεων, ἐκ Θηβῶν ἐπανιόντα, ὁπότε ἡ γῆ λέγεται αὐτῷ διασχεῖν, ὡς μαντεύοιτο ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ ἀληθεύοι σοφὸς ἐν πανσόφοις. Ἑπτὰ οὗτοι Πολυνείκει τῷ Θηβαίῳ τὴν ἀρχὴν κατακτώμενοι, οὐδεὶς ἐνόστησε, πλὴν Ἀδράστου καὶ Ἀμφιάρεω· τοὺς δὲ λοιποὺς ἡ Καδμεία κατέσχεν. Ἀπώλοντο δὲ οἱ μὲν ἄλλοι δόρασι καὶ λίθοις καὶ πελέκεσι· Καπανεὺς δὲ λέγεται κεραυνῷ βεβλῆσθαι, πρότερος, οἶμαι, κόμπῳ βαλὼν τὸν Δία. Οὗτοι μὲν οὖν ἑτέρου λόγου· κελεύει δὲ ἡ γραφὴ βλέπειν ἐς μόνον τὸν Ἀμφιάρεων, φεύγοντα κατὰ τῆς γῆς, αὐτοῖς στέμμασι καὶ αὐτῇ δάφνῃ. Καὶ οἱ ἵπποι λευκοί, καὶ ἡ δίνη τῶν τροχῶν σπουδῆς ἔμπλεως, καὶ τὸ ὠθύμα τῶν ἵππων ἀπὸ

παντὸς τοῦ μυκτῆρος· ἀφρῷ δὲ ἡ γῆ διέῤῥυται, καὶ ἡ χαίτη μετακλίνεται. Διαβρόχους δὲ ὑπὸ ἱδρῶτος οὔσι, περίκειται λεπτὴ κόνις, ἧττον μὲν καλοὺς ἀποφαίνουσα τοὺς ἵππους, ἀληθεστέρους δέ. Ὁ δὲ Ἀμφιάρεως τὰ μὲν ἄλλα ἥσυχός ἐστι, μόνου δὲ ἀμελεῖ κρίνους, ἀνιεὶς τὴν περφάλην Ἀπόλλωνι, βλέπων ἱερὸν καὶ χρησμῳδός. Γράφει δὲ καὶ τὸν Ὠρωπὸν νεανίαν, ἐν γλαυκοῖς γυναίοις. Τὰ δὲ ἐστι Θάλατται. Γράφει καὶ τὸ φροντιστήριον τοῦ Ἀμφιάρεω, ῥῆγμα ἱερὸν καὶ θειῶδες. Αὐτοῦ καὶ Ἀλήθεια λευχειμονοῦσα· αὐτοῦ καὶ Ὀνείρων πύλη. Δεῖ γὰρ τοῖς ἐκεῖ μαντευομένοις ὕπνου, Καὶ Ὄνειρος αὐτὸς ἐν ἀνειμένῳ τῷ εἴδει γέγραπται, καὶ ἐσθῆτα ἔχει λευκὴν ἐπὶ μελαίνῃ, τό, οἶμαι, νύκτωρ αὐτοῦ καὶ μεθ' ἡμέραν. Ἔχει καὶ κέρας ἐν ταῖν χεροῖν, ὡς τὰ ἐνύπνια διὰ τῆς ἀληθοῦς ἀνάγων.

XXVIII.

ΣΤΟΘΗΡΑΙ.

Μὴ παραθεῖτε ἡμᾶς, ὦ θηρευταί, μηδὲ ἐπικελεύσθε τοῖς ἵπποις, πρὶν ὑμῶν ἐξιχνεύσομεν ὅ τι βούλεσθε, καὶ ὅ τι θηρᾶτε. Ὑμεῖς μὲν γὰρ ἐπὶ χλούνην σῦν φατε ἰέσθαι. Καὶ ὁρῶ τὰ ἔργα τοῦ θηρίου, καὶ τὰς ἐλαίας ἐξορώρυχε, καὶ τὰς ἀμπέλους ἐκτέτμηκε, καὶ σύδδ συκῆν καταλέλοιπεν, οὐδὲ μῆλον, ἢ μηλάνθην· πάντα δὲ ἐξήρηκεν ἐκ τῆς γῆς, τὰ μὲν ἀνορύττων, τοῖς δὲ ἐμπίπτων, τοῖς δὲ παρακνώμενος. Ὁρῶ δὲ αὐτὸν καὶ τὴν χαίτην φρίττοντα, καὶ πῦρ ἐμβλέποντα, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ παταγοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς, ὦ γενναῖοι. Δεινὰ γὰρ τὰ τοιαυτὶ θηρία ἄτι ἐκ πλείστου κατακούειν τοῦ δράδου. Ἐγὼ μέν, οἶμαι,

πλὴν ὥραν ἐκείνου τοῦ μειρακίου διαθηρεῦντας ὑμᾶς, τεθηρᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ προκινδυνεύειν ἐθέλειν. Τί γὰρ οὕτω πλησίον; τί δὲ παραψαύοντες; τί δὲ παρ' αὐτὸ ἐπέστραφθε; τί δὲ ὠατίζεσθε τοὺς ἵππους; — Οἷον ἔπαθον; Ἐξήχθην ὑπὸ τῆς γραφῆς, μὴ γεγράφθαι δοκῶν αὐτούς, εἶναι δὲ, καὶ κινεῖσθαι, καὶ ἐρᾶν. Διεστωθάζω γοῦν ὡς ἀκούοντας, καὶ δοκῶ τι ἀντακούεσθαι. Δι' ὃ δ' οὐδ' ὅσα ἐπιστρέψαι παραπαίροντα ἐφθέγξω τι, παραπλησίως ἐμοὶ νενικημένος, καὶ οὐκ ἔχων ἀνέργεσθαι τῆς ἀπάτης, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὕπνου. Σκοπῶμεν οὖν τὰ γεγραμμένα· γραφῇ γὰρ παρεστήκαμεν. Περίκεινται μὲν δὴ τῷ μειρακίῳ κεστοὶ καλοί, καὶ καλὰ ¶ ἐπιτηδεύοντες, καὶ οἷον εὐπατρίδαι. Καὶ ὁ μὲν παλαίστρας τι ἐπιδηλοῖ τῷ προσώπῳ, ὁ δὲ χάριτος, ὁ δὲ ἀστειϊσμοῦ· τὸν δὲ ἀνακεκυφέναι φήσεις ἐκ βιβλίου. Φέρουσι δὲ αὐτοὺς ἵπποι, παραπλήσιοι οὐδεὶς ἄλλος ἄλλῳ. Λευκός τις, καὶ ξανθός, καὶ μέλας, καὶ φοινιξ. Ἀργυροχάλινοι, καὶ στικτοί, καὶ χρυσοῖ τὰ φάλαρα. Ταῦτά φασι τὰ χρώματα τοὺς ἐν ὠκεανῷ Βαρβάρους ἐγχεῖν τῷ χαλκῷ διαπύρῳ· τὰ δὲ συνίστασθαι, καὶ λιθοῦσθαι, καὶ σώζειν ἃ ἐγράφη. Οὐδὲ τὴν ἐσθῆτα συμβαίνουσιν, ἢ τὴν στολήν. Ὁ μὲν γὰρ εὔζωνος ἱππάζεται, καὶ κοῦφος, ἀκοντιστής, οἶμαι, ἀγαθὸς ὤν· ὁ δὲ πέφραται τὸ στέρνον, ἀπειλῶν πάλην τινὰ τῷ θηρίῳ· καὶ τὰ σκέλη πέφραται. Τὸ δὲ μειράκιον ὀχεῖται μὲν ἐφ' ἵππου λευκοῦ. Μέλαινα δέ, ὡς ὁρᾷς, ἡ κεφαλὴ τῷ ἵππῳ· καὶ λευκὸν ἀποτετόρνευται κύκλον ἐπὶ τοῦ μετώπου, κατ' αὐτὸ τῆς σελήνης τὸ πλῆρες· καὶ φάλαρα ἔχει χρυσᾶ, καὶ χαλινὸν κόκκου Μηδικοῦ. Τουτὶ γὰρ τὸ χρῶμα προσαστράπτει τῷ χρυσῷ, καθάπερ οἱ πυρώδεις λίθοι. Στολὴ

τῷ μειρακίῳ χλαμύς, ἔχουσά τι ἀνέμου καὶ κόλπου. Τὸ μὲν χρῶμα ἐκ φοινικῆς ἁλουργίας, ἣν ἐπαινοῦσι Φοίνικες. Ἀγαπάσθω δὲ τῶν ἁλουργῶν μάλιστα· δοκοῦν γὰρ σκυθρωπάζειν, ἕλκει τινὰ παρὰ τοῦ ἡλίου ὥραν, καὶ τῷ τῆς Ἴδης ἄνθει ῥαίνεται. Αἰδοῖ δὲ τοῦ γυμνοῦσθαι πρὸς τοὺς παρόντας, ἔσταλται χειριδωτῷ φοινικῷ. Συμμετρεῖται δὲ ὁ χιτὰν ἐς ἥμισυ τοῦ μηροῦ, καὶ ἡ ἴσα τοῦ ἀγκῶνος. Καὶ μειδιᾷ, καὶ χαροπὸν βλέπει, καὶ κομᾷ, ὅσον μὴ ἐπισκοτεῖσθαι τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτε ἀτακτήσει ἡ κόμη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Τάχα τις καὶ τὴν παρειὰν ἐπαινέσεται, καὶ τὰ μέτρα τῆς ῥινός, καὶ καθ' ἓν οὑτωσὶ τὰ ἐν τῷ προσώπῳ. Ἐγὼ δὲ ἄγαμαι τοῦ φρονήματος. Καὶ γὰρ ὡς θηρατὴς ἔῤῥωται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἵππου ἐπῆρται, καὶ συνίησιν ὅτι ἐρᾶται. Σκευοφοροῦσι δὲ αὐτοῖς ὀρεῖς, καὶ ὀρεωκόμοι, ποδοστράβας, καὶ ἄρκυς, καὶ προβόλια, καὶ ἀκόντια, καὶ λόγχας, ἐφ' ὧν οἱ κνώδοντες. Καὶ κυναγωγοὶ συστρατεύουσι, καὶ σκοπιωροί. Καὶ τὰ ἔθνη τῶν κυνῶν, οὐχ αἱ τὴν ῥῖνα ἀγαθαὶ μόνον, ἢ αἱ ταχεῖαι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αἱ γενναῖαι. Ἔδει γὰρ καὶ ἀλκῆς ἐπὶ τὸ θηρίον. Γράφει δὴ Λοκρίδας, Λακαίνας, Ἰνδικάς, Κρητικάς, τὰς μὲν ἀγερώχους, καὶ ὑλακτούσας, τὰς δὲ ἐννοούσας· αἱ δὲ μεθέπουσι, καὶ σεσήρασι κατὰ τοῦ ἴχνους. Καὶ τὴν Ἀγροτέραν προϊόντες ᾄσονται. Νεὼς γάρ τις αὐτῆς ἐκεῖ, καὶ ἄγαλμα, λεῖον ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ συῶν κεφαλαί, καὶ ἄρκτων. Νέμεται δὲ αὐτῇ καὶ θηρία ἄνετα, νεβροὶ καὶ λύκοι, καὶ λαγωοί, πάντα ἥμερα καὶ μὴ δεδιότα τοὺς ἀνθρώπους. Ἔχονται μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θήρας. Καὶ τὸ θηρίον οὐκ ἀνέχεται λανθάνειν, ἀλλ' ἐκπηδᾷ τῆς λόχμης, εἶτα ἐμπίπτει τοῖς ἱππεῦσιν, καὶ ταράττει μὲν αὐτοὺς ἐκ προσβολῆς, νικᾶται

δὲ ὑπὸ τῶν βελλόντων, χαιρίᾳ μὲν οὐκ ἐντυχών, διά τε τὸ φράττεσθαι πρὸς τὰς πληγάς, διά τε τὸ μὴ ὑπὸ θαῤῥούντων βάλλεσθαι· μαλαχθεὶς δὲ πληγῇ ἐπιπολαίῳ κατὰ τοῦ μηροῦ, φεύγει διὰ τῆς ὕλης, ἐκδέχεται δὲ αὐτὸν ἕλος βαθύ, καὶ λίμνη πρὸς τῷ ἕλει. Διώκουσιν οὖν βοῇ χρώμενοι, οἱ μὲν ἄλλοι μέχρι τοῦ ἕλους, τὸ δὲ μειράκιον συνεμβάλλει τῷ θηρίῳ ἐς τὴν λίμνην, καὶ πέτεται αὐτοῦ κύνες. Καὶ τὸ μὲν θηρίον ἵεται τρῶσαι τὸν ἵππον· ἀπονεῦσαν δὲ τοῦ ἵππου τὸ μειράκιον, καὶ ἐς τὰ δεξιὰ μεταλλῆναν, ἀφίησι τῇ χειρὶ πάσῃ, καὶ βάλλει τὸν σῦν, κατ' αὐτὸ μάλιστα τὸ ξυνάπτον τὴν πλάτην τῇ δέρῃ. Τοιοῦτον μὲν οἱ κύνες κατάγουσι τὸν σῦν ἐς τὴν γῆν, οἱ δὲ ἐρασταὶ βοῶσιν ἀπὸ τῆς ὄχθης, οἷον φιλοτιμούμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὅστις ὑπερκεκράξεται τὸν πέλας. Καὶ πέπτωκέ τις ἀπὸ τοῦ ἵππου, μὴ κατασχών, ἀλλ' ἐνθορυβήσας τὸν ἵππον· ὁ δὲ καὶ ἐσέφασεν αὐτῷ πλέκει παρὰ τοῦ λειμῶνος, τοῦ ἐν τῷ ἕλει. Ἔστι δὲ ἐν τῇ λίμνῃ τὸ μειράκιον, ἔτι ἐπὶ τοῦ σχήματος ᾧ τὸ παλτὸν ἀφῆκεν. Οἱ δὲ ἐκπεπλήγασι καὶ θεωροῦσι τὸ αὐτό, οἷον γραφέν.

XXIX.

ΠΕΡΣΕΤΣ.

Ἀλλ' οὐκ ἐρυθρά γε αὕτη ἡ θάλασσα· οὐδ' Ἰνδοὶ ταῦτα, Αἰθίοπες δέ. Καὶ ἀνὴρ Ἕλλην ἐν Αἰθιοπίᾳ, καὶ ἆθλος τοῦ ἀνδρός, ὃν ἑκὼν ἔτλη κατὰ ἔρωτα. Οἶμαί σε, ὦ παῖ, μὴ ἀνήκοον εἶναι τοῦ Περσέως, ὃν φασιν Ἀτλαντικὸν ἀποκτεῖναι κῆτος ἐν Αἰθιοπίᾳ πιέζεῖον ἐπὶ τὰς ἀγέλας, καὶ σοὺς ἐν τῇ γῇ ἀνθρώπους. Ταῦτ'

οὖν ἐπαινῶν ὁ ζωγράφος, καὶ οἰκτείρων τὴν Ἀνδρομέδαν, ὅτι κήτει ἐξεδόθη, τετέλεσται ἤδη ὁ ἆθλος. Καὶ τὸ μὲν κῆτος ἔῤῥιπται πρὸ τῆς ᾐόνος, ἐμπλημμυροῦν πηγαῖς αἵματος, ὑφ' ὧν ἐρυθρὰ ἡ θάλασσα. Τὴν δὲ Ἀνδρομέδαν ἀπαλλάττει τῶν δεσμῶν ὁ Ἔρως. Γέγραπται δὲ πτηνὸς μέν, τὸ εἰωθός, νεανίας δέ, παρ' ὃ εἴωθε. Καὶ ἀσθμαίνων γέγραπται, καὶ οὐκ ἔξω τοῦ μεμοχθηκέναι. Καὶ γὰρ εὐχὴν ἀνεβάλετο τῷ Ἔρωτι ὁ Περσεὺς πρὸ τοῦ ἔργου, παρεῖναι αὐτὸν καὶ κατὰ τοῦ θηρίου συμπέτεσθαι. Ὁ δὲ ἀφίκετο, καὶ ἤκουσε τοῦ Ἕλληνος. Ἡ κόρη δὲ ἡδεῖα μὲν ὅτι λευκὴ ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἡδίων δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος. Παρέλθοι ἂν καὶ Αὐδὴν ἁβράν, καὶ Ἀτθίδα ὑπόσεμνον, καὶ Σπαρτιάτιν ἐῤῥωμένην. Κεκαλλώπισται δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ. Καὶ γὰρ ἀπιστεῖν ἔοικε, καὶ χαίρειν μετ' ἐκπλήξεως. Καὶ τὸν Περσέα βλέπει μειδίαμα ¶ τι ἤδη ἐς αὐτὸν πέμπουσα. Ὁ δὲ οὐ πόῤῥω τῆς κόρης ἐν ἡδείᾳ καὶ λιβανώδει πόᾳ κεῖται, στάζων ἐς τὴν γῆν ἱδρῶτα. καὶ τὸ δεῖμα τῆς Γοργοῦς ἔχων ἀπόθετον, μὴ ἐντυχόντες αὐτῷ λαοὶ λίθοι γένωνται. Πολλοὶ δὲ οἱ βουκόλοι γάλα ὀρέγοντες καὶ οἴνου ἐπισπάσαι, ἡδεῖς Αἰθίοπες ἐν τῷ τοῦ χρώματος ἀτόπῳ, καὶ βλοσυρὸν μειδιῶντες, καὶ οὐκ ἄδηλοι χαίρειν, καὶ οἱ πλεῖστοι ὅμοιοι. Ὁ Περσεὺς δὲ ἀσπάζεται μὲν καὶ ταῦτα, στηρίζων δὲ ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος, ἀνέχει τὸν θώρακα, ἔμπνους ὑπὸ τοῦ ἄσθματος, ὀμβλέπων τῇ κόρῃ, καὶ τὴν χλαμύδα τῷ ἀνέμῳ ἐκδίδωσι, φοινικῆν οὖσαν, καὶ βεβλημένην αἵματος ῥανίσιν, ἃς προσέπνευσεν αὐτῷ τὸ θηρίον ἐν τῷ ἀγῶνι. Ἐῤῥώσθων Πελοπίδαι παρὰ τὸν τοῦ Περσέως ὦμον· καλῷ γὰρ ὄντι αὐτῷ, καὶ ὑφαίμῳ, προσήνθηκέ τι τοῦ καμάτου, καὶ ὑπῳδήκασιν αἱ φλέβες, ἐπιλαμβάνον τοῦτο

αὐτὸς, ὅταν πλεονεκτήσῃ τὸ ἆθλημα. Πολλὰ καὶ παρὰ τῆς κόρης ἄρνυται.

XXX.

ΠΕΛΟΨ.

Στολὴ δὲ ἁπαλή, σχῆμα ἐκ Λυδίας, καὶ μειράκιον ἐν ὑπηνίῃ πρώτῃ, Ποσειδῶν δὲ μειδιᾷ ἐς τὸ μειράκιον, καὶ ἀγάλλων αὐτὸ ἵππους, δηλοῖ Πέλοπα, τὸν Λυδόν, ἐπὶ θάλατταν ἥκοντα, ὃς εὔξατο τῷ Ποσειδῶνι κατὰ τοῦ Οἰνομάου, ὅτι μὴ χρῆται γαμβρῷ ὁ Οἰνόμαος, ἀλλὰ κτείνων τοὺς τῆς Ἱπποδαμείας μνηστῆρας, φρονεῖ τοῖς αὐτῶν ἀκροθινίοις. Καὶ εὐχομένῳ τῷ Πέλοπι ἧκει χρυσοῦν ἅρμα ἐκ θαλάττης. Ἥπειρῶται δὲ αἱ ἵπποι, καὶ οἷα διαδραμεῖν τὸν Αἰγαῖον αὐχμηρῷ τῷ ἄξονι, καὶ ἐλαφρᾷ τῇ ἅπλῃ. Ὁ μὲν οὖν ἆθλος εὐθρομήσει τῷ Πέλοπι. Τὸν δὲ τοῦ ζωγράφου ἆθλον ἡμεῖς ἐξετάζωμεν. Οὐ γὰρ σμικροῦ, οἶμαι, τὸ ἀγῶνος ἵππους μὲν ξυνθεῖναι τέτταρας, καὶ μὴ ξυνιχνεῖσθαι τῶν σκελῶν τὰ κατὰ ἕνα αὐτῶν, ἐμβαλεῖν δὲ αὐτοῖς μετὰ τοῦ χαλινοῦ φρόνημα· στῆσαί τε τὸν μὲν ἐν αὐτῷ τῷ μὴ θέλειν ἑστάναι, τὸν δὲ ἐν τῷ κραίνειν βούλεσθαι, τὸν δ' ἐν τῷ πείθεσθαι· ὁ δὲ γάνυται τῇ ὥρᾳ τοῦ Πέλοπος, καὶ εὐφρεῖται αὐτῷ αἱ ὄψεις, ὅσα χρεμετίζοντι. Ἔτι κἀκεῖνο σοφίας. Ὁ Ποσειδῶν τοῦ μειρακίου ἐρᾷ, καὶ ἀναφέρει αὐτὸ ἐς τὸν λέβητα καὶ τὴν Κλωθώ, ἃ τε Πέλοψ ἀστράψαι δοκεῖ τῷ ὤμῳ. Καὶ τοῦ μὲν γαμεῖν οὐκ ἀπάγει αὐτόν, ἐπειδὴ ὥρμηκεν· ἀγαπᾷν δὲ ἀλλ' ἐφάπασθαι τῆς χειρός, ἐμπέφυκε τῇ δεξιᾷ τοῦ Πέλοπος, ὑποτιθέμενος αὐτῷ τὰ ἐς τὸν δρόμον. Ὁ δὲ ὑπέρφρων ἤδη καὶ Ἀλφειὸν πνεῖ, καὶ ἡ ὀφρὺς μετὰ τῶν ἵππων.

Βλέπει δὲ ἤδη καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἧς οἷα χρυσαῖ λιβάδες ἡ κόμη τοῦ μειρακίου ἀποστάζουσα, μετώπῳ ὁμολογεῖ, καὶ ἰούλῳ ξυνανθεῖ, καὶ μεταπίπτουσα τῇδε κἀκείσε, ἐν τῷ καιρίῳ μένει. Γλουτὸν καὶ στέρνα, καὶ ὅσα περὶ γυμνοῦ τοῦ Πέλοπος ἐλέχθη ἄν, καλύπτει ἡ γραφή. Λυδοὶ γὰρ καὶ οἱ ἄνω βάρβαροι καθειρξάντες ἐς τοιάσδε ἐσθῆτας τὸ κάλλος, λαμπρύνονται τοιοῖσδε ὑφάσμασιν, ἐνδυ λαμπρύνεσθαι τῇ φύσει. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀφανῆ καὶ εἴσω, τὰ δὲ τῆς στολῆς, ἔνθα ὁ ὦμος ὁ ἀριστερός, τέχνῃ ἠμέληται, ὡς μὴ κρύπτοιτο αὐτοῦ ἡ αὐγή. Νύξ τε γὰρ ἐπέχει, καὶ λαμπρύνεται τῷ ὤμῳ τὸ μειράκιον, ὅσον ἡ νὺξ τῷ ἑσπέρῳ.

XXXI.

ΞΕΝΙΑ.

Καλὸν δὲ καὶ συκάσαι, καὶ μηδὲ ταῦτα παρελθεῖν ἀφώνους. Σῦκα μέλανα ὀπῷ λιβόμενα, ¶ σεσώρευται μὲν ἐπὶ φύλλων ἀμπέλου. Γέγραπται δὲ μετὰ τῶν τοῦ φλοιοῦ ῥηγμάτων, καὶ τὰ μὲν ὑποκέχηνε παραπτύοντα τοῦ μέλιτος, τὰ δ' ὑπὸ τῆς ὥρας οἷον ἔσχισται. Πλησίον δὲ αὐτῶν ὄζος ἐῴρηται, μὰ Δί' οὐκ ἀργὸς ἢ κενὸς τοῦ κάρπου· σκιάζει δὲ σῦκα τὰ μὲν ὠμὰ καὶ ὀλύνθους ἔτι, τὰ δὲ ῥυσὰ καὶ ἔξωρα, τὰ δὲ ὑποσέσηρε, παραφαίνοντα τοῦ χυμοῦ τὸ ἄνθος. Τὸ δὲ ἐπ' ἄκρῳ τοῦ ὄζου στρουθὸς διορώρυχεν, ἃ δὴ καὶ ἥδιστα σύκων δοκεῖ. Καρύοις δὲ ἅπαν ἔστρωται τοὔδαφος, ὧν τὰ μὲν παρατέτριπται τοῦ ἐλύτρου, τὰ δὲ ἔγκειται μεμυκότα, τὰ δὲ παρεμφαίνει τὴν διαφυήν. Ἀλλὰ καὶ ὄχνας ἐπ' ὄχναις ὁρᾷ, καὶ μῆλα ἐπὶ μήλοις, σωρούς τε αὐτῶν, καὶ

δεκάδας, εὐώδη πάντα καὶ ὑπόχρυσα. Τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς ἔρευθος οὐδὲ ἐπιβεβλῆσθαι φήσεις, ἀλλὰ ἔνδον ὑπηνθηκέναι. Κεράσου δὲ ταῦτα δῶρα, ὁπώρα τις αὕτη βοτρυδὸν ἐν τα-λάρῳ· ὁ τάλαρος δὲ οὐκ ἀλλοτρίων πέπλεκται λύγων, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ φυτοῦ. Πρὸς δὲ τὸν σύνδεσμον τῶν κλημάτων εἰ βλέπεις, καὶ τὰς ἐκκρεμαμένας αὐτῶν σταφυλάς, καὶ ὡς κατὰ μίαν αἱ ῥᾶγες, ἅσῃ τὸν Διόνυσον, οἶδα, καί, ὦ πότνια βοτρυδῶρε, περὶ τῆς ἀμπέλου ἐρεῖς. Φαίης δ' ἂν καὶ τοὺς βότρυς τῇ γραφῇ ἐδωδίμους εἶναι καὶ ὑποίνους. Κἀκεῖνο ἥδιστον ἐπὶ φύλλων κράδης μέλι χλωρόν, ἐνθεδυκὸς ἤδη τῷ κηρῷ, καὶ ἀναπλημμυρεῖν ὁραῖον, εἴ τις ἀποθλίβοι. Καὶ τροφαλὶς ἐφ' ἑτέρου φύλλου νεοπαγὴς καὶ σαλεύουσα· καὶ ψυκτῆρες γάλακτος, οὐ λευκοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ στιλπνοῦ. Καὶ γὰρ στίλβειν ἔοικεν ὑπὸ τῆς ἐπιπολαζούσης αὐτῷ πιμελῆς.

Digitized by Google

ΤΩΝ ΦΛΑΥΙΟΥ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΙΚΟΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

¶ ΤΜΝΗΤΡΙΑΙ.

Ἀφροδίτην ἐλεφαντίνην ἀπαλοῖς μυρίνοσιν ἄδουσιν ἀπαλαὶ κόραι. Διδάσκαλος αὐτὰς ἄγει σοφὴ καὶ οὐδὲ ἔξωρος. Ἐφιζάνει γάρ τις ὥρα καὶ ὑτιδι πρώτῃ, γήρως μὲν τὸ ὑπόσεμνον ἔλκουσα, τούτῳ δ' αὖ κεραννῦσα τὸ σωζόμενον τῆς ἀκμῆς. Καὶ τὸ μὲν σχῆμα τῆς Ἀφροδίτης Αἰδοῦς, γυμνὴ καὶ εὐσχήμων· ἡ δὲ ὕλη, συνθήκη μεμυκότος ἐλέφαντος. Ἀλλ' οὐ βούλεται γεγράφθαι δοκεῖν ἡ θεός, ἔκκειται δὲ οἷα λαβέσθαι. Βούλει λόγου τι ἐπιλείβωμεν τῷ βωμῷ; Λιβανωτοῦ γὰρ ἱκανῶς ἔχει, καὶ κασίας, καὶ σμύρνης. Δοκεῖ δέ μοι καὶ Σαπφοῦς τι ἀναπνεῖν. Ἐπαινετέα τοίνυν ἡ σοφία τῆς γραφῆς. Πρῶτον μὲν τὰς ἀγαπωμένας λίθους περιβαλοῦσα, οὐκ ἐκ τῶν χρωμάτων αὐτὰς ἐμιμήσατο, ἀλλ' ἐκ τοῦ φωτός; οἷον ὀφθαλμῷ κέντρον, τὴν διαύγειαν αὐταῖς ἐνθεῖσα. Εἶτα καὶ ὅτι τοῦ ὕμνου παρέχει ἀκούειν. Ἄιδουσι γὰρ αἱ παῖδες, ᾄδουσι· καὶ ἡ διδάσκαλος ὑποβλέπει τὴν ἀπᾴδουσαν, κροτοῦσα τὰς χεῖρας, καὶ ἐς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα. Τὸ μὲν γὰρ τῆς στολῆς ἀπέριττον, καὶ μὴ δι' ὄχλου αὐταῖς, εἰ ἀθύροιεν, ἢ τὸ ἐν χρῷ τῆς ζώνης, ἢ τὸ ἐς βραχίονα τοῦ χιτῶνος, ἢ ὡς ¶ ἀνυποδησίᾳ χαίρουσιν, ἐφεστῶσαι ἀπαλῇ πόᾳ καὶ ἀναψυχὴν ἕλκουσαι παρὰ τῆς δρόσου,

λειμώνων τε ὁ περὶ τὰς ἐσθῆτας, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς χρώματα, καὶ ὡς ἄλλο ἄλλῳ ἐπιπρέπει, δαιμονίως ἐκμεμίμηται. Τὰ γὰρ ξυμβαίνοντα οἱ μὴ γράφοντες, οὐκ ἀληθεύουσιν ἐν ταῖς γραφαῖς. Τὰ δὲ εἴδη τῶν παρθένων, εἰ τῷ Πάριδι, ἢ ἄλλῳ τῳ κριτῇ ἐπιτρέποιμεν, ἀπορῆσαι ἄν μοι δοκεῖ ψηφίσασθαι· τοσοῦτον ἀμιλλῶνται, ῥοδοπήχεις καὶ ἑλικώπιδες, καὶ καλλιπάρῃοι, καὶ μελίφωνοι, Σαπφοῦς τοῦτο δὴ τὸ ἡδὺ πρόσφθεγμα. Παραψάλλει δὲ αὐταῖς Ἔρως, ἀνακλίνας τοῦ τόξου τὸν πῆχυν, καὶ ἡ νευρὰ παναρμόνιον ᾄδει, καί φησι πάντα ἔχειν, ὅσα ἡ λύρα. Ταχεῖς δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ, ῥυθμόν τινα, οἶμαι, διανοοῦντες, Τί δῆτα ᾄδουσι; Γέγραπται γάρ τι καὶ ᾠδῆς. Τὴν Ἀφροδίτην ἐκφῦναι τῆς θαλάττης λέγουσιν, ἀπορροῇ τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ ὅπου μὲν τῶν νήσων προσέσχεν, οὔπω λέγουσιν, ἐροῦσι δέ, οἶμαι, Πάφον. Τὴν γένεσιν δὲ ἱκανῶς ᾄδουσιν. Ἀναβλέπουσαι μὲν γὰρ ἐμφαίνουσιν ὅτι ἀπ' οὐρανοῦ· τὰς δὲ χεῖρας ὑπτίας ὑποκινοῦσαι, δηλοῦσιν ὅτι ἐκ θαλάττης· τὸ μειδίαμα δὲ αὐτῶν γαλήνης ἐστὶν αἴνιγμα.

II.

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΤΡΟΦΑΙ.

Νεβροὶ καὶ λαγὼς ταῦτα, θηράματα τοῦ τῶν Ἀχιλλέως. Ὁ δέ γε ἐν Ἰλίῳ πόλεις αἱρήσει, καὶ ἵππους, καὶ ἀνδρῶν στίχας. Καὶ ποταμοὶ αὐτῷ μαχοῦνται, μὴ ἐῶντι αὐτοὺς ῥέειν. Κἀκείνων μὲν τῶν ἔργων μισθὸν ἀποίσεται Βρισηίδα, καὶ τὰς ἐν Λέσβου ἑπτά, καὶ χρυσόν, καὶ τρίποδας, καὶ τὸ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπ' αὐτῷ εἶναι. Τὰ δὲ παρὰ τῷ Χείρωνι ταῦτα, μήλων δοκεῖ καὶ ¶ κηρίων ἄξια, καὶ ἀγαπᾷς

ὦ Ἀχιλλεῦ, μικρὰ δῶρα, πόλεις ἀπαξιώσων τότε, καὶ τὸ κῆδος τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τῇ τάφρῳ, καὶ ὁ κλίνας τοὺς Τρῶας ἐκ μόνου τοῦ βοῆσαι, καὶ ὁ κτείνων ἐπιστροφάδην, καὶ ἐρυθαίνων τὸ τοῦ Σκαμάνδρου ὕδωρ, ἵπποι τε ἀθάνατοι, καὶ ἕλξεις Ἕκτορος, καὶ ὁ βρυχώμενος ἐπὶ τοῖς Πατρόκλου στέρνοις, Ὁμήρῳ γέγραπται. Γράφει δὲ αὐτὸν καὶ ᾄδοντα, καὶ εὐχόμενον καὶ ὁμωρόφιον τῷ Πριάμῳ. Τουτονὶ δέ, οὔπω ξυνιέντα ἀρετῆς, ἀλλὰ παῖδα ἔτι, γάλακτι ὑποθρέψας, καὶ μυελῷ, καὶ μέλιτι, δέδωκεν ὁ Χείρων γράφειν, ἁπαλόν, καὶ ἀγέρωχον, καὶ ἤδη κοῦφον. Εὐθεῖα μὲν γὰρ ἡ κνήμη τῷ παιδί, ἐς γόνυ δὲ αἱ χεῖρες· ἀγαθαὶ γὰρ δὴ αὗται πομποὶ τοῦ δρόμου· κόμη τε ἡδεῖα καὶ οὐδὲ ἀκίνητος. Ἔοικε γὰρ προσαθύρων ὁ Ζέφυρος μετατάττειν αὐτήν, ὡς, μεταπιπτούσης τῇδε κἀκεῖσε, ἄλλοτε ἄλλος ὁ παῖς εἴη. Ἐπισκύνιόν τε καὶ θυμοειδὲς φρύαγμα ἔστι μὲν ἤδη τῷ παιδί, πραΰνει τε αὐτὸ ἀκάκῳ βλέμματι, καὶ παρειᾷ μάλα ἵλεῳ, καὶ προσβαλλούσῃ τι ἁπαλοῦ γέλωτος. Ἡ χλαμὺς δὲ ἣν ἀμπέχεται, παρὰ τῆς μητρός, οἶμαι. Καλὴ γάρ, καὶ ἁλιπόρφυρος, καὶ πυραυγής, ἐξαλλάττουσα τοῦ κυανῆ εἶναι. Κολακεύει δὲ αὐτὸν ὁ Χείρων, οἷον λέοντα, πῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς ξυμπέτεσθαι. Νεβρὸν γοῦν ἄρτι ᾑρηκὼς ἥκει παρὰ τὸν Χείρωνα, καὶ ἀπαιτεῖ τὰ ἆθλα. Ὁ δὲ χαίρων ἀπαιτούμενος, καὶ τοὺς προσθίους ἐνοκλάσας, ἐς ἴσον καθίσταται τῷ παιδί, μῆλα ἀπὸ τοῦ κόλπου ὀρέγων αὐτῷ, καλὰ καὶ εὐώδη. Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο αὐτῶν ἔοικεν ἐγγεγράφθαι. Καὶ κηρίον ὀρέγει τῇ χειρί, σταγόνα λείβον, δι' εὐνομίαν τῶν μελιττῶν. Ὅταν γὰρ πόαις ἀγαθαῖς ἐντυχοῦσαι κυΐσκωσι, πεπληθῇ τὰ κηρία γίγνεται, καὶ ἀποβλύζουσι τὸ μέλι οἱ

οἶκοι αὐτῶν. Ὁ δὲ Χείρων γέγραπται μὲν ὅσα Κένταυρος· Ἀλλὰ ἵππον ἀνθρώπῳ συμβαλεῖν θαῦμα οὐδέν· συναλεῖψαι μὴν, καὶ ἑνῶσαι, καὶ διαδοῦναι ἄμφω λήγειν καὶ ἄρχεσθαι, καὶ διαφεύγειν τοὺς ὀφθαλμούς, εἰ τὸ τέρμα τοῦ ἀνθρώπου ἐλέγχοιεν, ἀγαθοῦ, οἶμαι, ζωγράφου. Καὶ τὸ ἥμερον δὲ φαίνεσθαι καὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἦθος, ἐργάζεται μὲν καὶ ἡ δικαιοσύνη, καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆς πεπνύσθαι· πράττει δὲ καὶ ἡ πηπτίς, ὑφ' ἧς ἐκμεμούσωται. Νυνὶ δὲ καὶ ὑποκορισμοῦ τι αὐτῷ ἔπεστιν, εἰδώς που ὁ Χείρων, ὅτι τοὺς παῖδας τοῦτο μειλίσσεται, καὶ τρέφει μᾶλλον ἢ τὸ γάλα. Ταυτὶ μὲν περὶ τὰς θύρας τοῦ ἄντρου. Ὁ δ' ἐν τῷ πεδίῳ παῖς, ὁ ἱππηδὸν ἐπὶ τοῦ Κενταύρου ἀθύρων, ὁ αὐτὸς ἔτι. Διδάσκει ὁ Χείρων τὸν Ἀχιλλέα ἱππάζεσθαι καὶ κεχρῆσθαι αὐτῷ, ὅσα ἵππῳ. Καὶ συμμετρεῖται μὲν τὸν δρόμον ἐς τὸ ἀνεκτὸν τῷ παιδί· καγχάζοντι δὲ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἥδεσθαι προσμειδιᾷ μεταστρεφόμενος, καὶ μονονουχὶ λέγει· ἰδού σοι προαίνω ἄπληκτος· ἰδοὺ καὶ ἐπικελεύομαί σοι. Ὁ ἵππος ὀξὺς ἄρα, καὶ ἀφαιρεῖ γέλωτα. Λαγαρῶς γάρ μοι ἱππασθείς, θεῖε παῖ, καὶ τοιῷδ' ἵππῳ πρέπων, ὀχήσῃ ποτὲ καὶ ἐπὶ Ξάνθου καὶ Βαλίου· καὶ πολλὰς μὲν πόλεις αἱρήσεις, πολλοὺς δὲ ἄνδρας ἀποκτενεῖς, θεῶν, ὅσα καὶ συνεκφεύγοντας. Ταῦτα ὁ Χείρων μαντεύεται τῷ παιδί, καλὰ καὶ εὔφημα, καὶ οὐχ οἷα ὁ Ξάνθος.

III.

ΚΕΝΤΑΥΡΙΔΕΣ.

Σὺ μὲν ᾄσου τὴν τῶν Κενταύρων ἀγέλην δρυῶν ἐκπεφυκέναι καὶ πετρῶν, ἢ νὴ Δία, ἵππων μόνον, αἷς τὸν τοῦ Ἰξίονος ἐπιθόρνυ-

σθαί φασιν ¶, ὑφ' οὗ οἱ Κένταυροι οἰνωθέντες ἦλθον ἐς κρᾶσιν. Τοῖς δὲ ἄρα καὶ μητέρες ὁμόφυλοι ἦσαν, καὶ γυναῖκες ἤδη, καὶ πῶλοι ἐν εἴδει βρεφῶν, καὶ οἶκος ἤδιστος. Οὐ γὰρ οἶμαί σε ἄχθεσθαι τῷ Πηλίῳ, καὶ τῇ ἐν αὐτῷ διαίτῃ, καὶ τῷ τῆς μελίας φυτῷ, ἀνεμοτρεφεῖ ὄντι, καὶ παρεχομένῳ τὸ ἰδὺ ὁμοῦ, καὶ τὸ μὴ κλᾶσθαι ἐν τῇ αἰχμῇ. Καὶ τὰ ἄντρα κάλλιστα, καὶ αἱ πηγαί, καὶ αἱ παρ' αὐτοῖς Κενταυρίδες, εἰ μὲν ἐπιλαθοίμεθα τῶν ἵππων, οἷον Ναΐδες· εἰ δὲ μετὰ τῶν ἵππων αὐτὰς λογιζοίμεθα, οἷον Ἀμαζόνες. Ἡ γὰρ τοῦ γυναικείου εἴδους ἁβρότης ῥώννυται, συνορωμένου αὐτῷ τοῦ ἵππου. Κένταυροι δὲ ταυτὶ τὰ βρέφη, τὰ μὲν σπαργάνοις ἔγκεινται, τὰ δὲ τῶν σπαργάνων ὑπεκδύεται, τὰ δὲ κλάειν ἔοικε, τὰ δὲ εὖ πράττει, καὶ εὐροούντος τοῦ μαζοῦ μειδᾷ, τὰ δὲ ἀτάλλει ὑπὸ ταῖς μητράσι, τὰ δὲ περιβάλλει αὐτὰς ὀκλαζούσας· ὁ δὲ ἐς τὴν μητέρα λίθον ἀφίησιν, ὑβρίζων ἤδη. Καὶ τὸ μὲν τῶν νηπίων εἶδος οὔπω σαφές, ἐκπλημμυροῦντος αὐτῷ τοῦ γάλακτος· τὰ δὲ ἤδη σκιρτῶντα ἐκφαίνει τι καὶ τραχύτητος. Ὑπάρχει δὲ αὐτοῖς χαίτη μέλλουσα, καὶ ὁπλαὶ ἁπαλαὶ ἔτι. Ὡς καλαὶ αἱ Κενταυρίδες, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις. Αἱ μὲν γὰρ λευκαῖς ἵπποις ἐμπεφύκασιν, αἱ δὲ ξανθαῖς συνάπτονται· τὰς δὲ ποικίλλει μέν, ἀποστίλβει δὲ αὐτῶν οἷόν τι τῶν ἐν κομιδῇ ἵππων. Ἐκπέφυκε καὶ μελαίνης ἵππου λευκὴ Κενταυρίς· καὶ τὰ ἐναντιώτατα τῶν χρωμάτων ἐς τὴν τοῦ κάλλους συνθήκην ὁμολογεῖ.

IV.

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ.

Τὸ μὲν θηρίον ἄρα Θησέως, ἐμπέπτωκε δὲ τοῖς Ἱππολύτου ἵπποις, ἐν εἴδει ταύρου, γλαυκοῦ κατὰ τοὺς δελφῖνας. Ἥκει δὲ ἐκ θαλάττης κατὰ τοῦ μειρακίου σὺδεμιᾷ δίκῃ. Μητρυιὰ γὰρ Φαίδρα συνθεῖσα λόγον ἐπ' αὐτῷ νὺκ ὄντα, ὡς δὴ ἐρῷτο ὑπὸ τοῦ Ἱππολύτου (αὐτὴ δὲ ἄρα τοῦ μειρακίου ἦρα), ἀπατᾶται ὁ Θησεὺς τῷ λόγῳ, καὶ καταρᾶται τοῦ παιδὸς τὰ ὁρώμενα. Οἱ μὲν δὴ ἵπποι, ὁρᾷς, ὡς ἀτιμάσαντες τὸν ζυγὸν ἐλευθέραν αἴρουσι τὴν χαίτην, οὐδὲ κροαίνοντες ὥσπερ οἱ λαμπροὶ καὶ ἔμφρονες, ἀλλ' ἐξῃρμένοι φόβῳ καὶ πτοίᾳ, ῥαίνοντες δὲ ἀφρῷ τὸ πεδίον, ὁ μὲν ἐς τὸ θηρίον ἐπέστραπται φεύγων, ὁ δ' ἀνεσκίρτηκεν ἐς αὐτό, ὁ δὲ ὑποβλέπει· τῷ δὲ ἐς τὴν θάλατταν ἡ φορά, καθάπερ ἑαυτοῦ καὶ τῆς γῆς ἐκλαθομένῳ. Μυκτῆρσι δὲ ὀρθοῖς ὀξὺ χρεμετίζουσιν, εἰ μὴ παρακούεις τῆς γραφῆς. Τροχοὶ δ' ἅρματος, ὁ μὲν ἐξήρμοσται τὰς κνήμας, ὑπὸ τοῦ συγκλιθῆναι τὸ ἅρμα ἐς αὐτόν· ὁ δ' ἐκλελοίπως τὸν ἄξονα φέρεται καθ' ἑαυτόν, στροβούσης αὐτὸν ἔτι τῆς δίνης. Διεπτόηνται καὶ οἱ τῶν ὀπαδῶν ἵπποι, καὶ τοὺς μὲν ἀποσείονται, τοὺς δ' ἄγχοντάς ποι ἤδη φέρουσι. Σὶ δέ, μειράκιον, σωφροσύνης ἐρῶν, ἄδικα μὲν ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς ἔπαθες, ἀδικώτερα δὲ ὑπὸ τοῦ πατρός. Ὥστε ὠδύρατο καὶ ἡ γραφή, θρηνῶν σε ποιητικὸν ἐπὶ σοὶ ξυνθεῖσα. Σκοπιαὶ μὲν γὰρ αὗται, δι' ὧν ἐθήρας ξὺν Ἀρτέμιδι, δρύπτονται τὰς παρειὰς ἐν εἴδει γυναικῶν. Λειμῶνες δ' ἐν ὥρᾳ μειρακίων, οὓς ἀκηράτους ὠνόμαζες, μαραίνουσιν ἐπὶ σοὶ τὰ ἄνθη· Νύμφαι τε, αἱ σαὶ τροφοί, τουτωνὶ τῶν πηγῶν ἀνασχοῦσαι, σπαράττουσι τὰς κόμας, ἀποβλύ-

ζουσαι τῶν μαζῶν ὕδωρ. Ἤμυνε δέ σοι οὐδ' ἡ ἀνδρία οὐδέν, οὐδὲ ὁ βραχίων. Ἀλλά σοι τὰ μὲν ἐσπάρακται τῶν μελῶν, τὰ δὲ συντέτριπται. Πέφυρται δ' ἡ κόμη, καὶ τὸ μὲν στέρνον ἔμπνουν ἔτι, καθάπερ μὴ μεθιέμενον τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ ὄμμα περιαθρεῖ τὰ τετρωμένα. Φεῦ τῆς ὥρας, ὡς ἄτρωτός τις ἐλελήθει οὖσα. Οὐδὲ γὰρ νῦν ἀπολείπει τὸ μειράκιον, ἀλλ' ἐπιπρέπει τι καὶ τοῖς τραύμασιν.

V.

ΡΟΔΟΓΟΥΝΗ.

Καὶ τὸ αἷμα πρὸς τῷ χαλκῷ καὶ ταῖς φοινικίσι προςβάλλει τι ἄνθος τῷ στρατοπέδῳ· καὶ χάριεν τῆς γραφῆς οἱ ἄλλος ἄλλως πεπτωκότες, ἵπποι τε ἀτακτοῦντες μετ' ἐκπλήξεως, καὶ παρεφθορὸς ὕδωρ ποταμοῦ, ἐφ' ᾧ ταῦτα. Οἱ δὲ αἰχμάλωτοι, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῖς τροπαῖον ¶, Ῥοδογούνη καὶ Πέρσαι νικῶσιν Ἀρμενίους, ἐν σπονδαῖς ἀτακτήσαντας, ὅτε δὴ λέγεται ἡ Ῥοδογούνη κρατῆσαι τῆς μάχης, οὐδὲ ὅσον τὰ δεξιὰ τῆς χαίτης ἀναλαβεῖν ξυγχωρήσασα ἑαυτῇ βραδῦναι. Ἦ οὐκ ἐπῆρται καὶ φρονεῖ ἐπὶ τῇ νίκῃ, καὶ ξυνίησιν ὡς ἔσοιτο ἀοίδιμος ἐπὶ τῷ ἔργῳ, καὶ ἐν κιθάρᾳ, καὶ ἐν αὐλοῖς, καὶ ἔνθα Ἕλληνες; Προςγέγραπται δὲ αὐτῇ καὶ Νισαία ἵππος, μέλαινα ἐπὶ λευκοῖς τοῖς σκέλεσι, καὶ τὰ στέρνα λευκά, καὶ τὸ πνεῦμα ἀπὸ λευκοῦ τοῦ μυκτῆρος, καὶ τὸ μέτωπον ἐν ἀρτίῳ τῷ κύκλῳ. Λίθων μὲν οὖν καὶ ὅρμων καὶ παντὸς ἁπαλοῦ κόσμου παρακεχώρηκεν ἡ Ῥοδογούνη τῷ ἵππῳ, ὡς ἀγάλλοιτο, καὶ ἁβρῶς τὸν χαλινὸν διαπτύοι. Κοκκοβαφεῖ δὲ ἐσθῆτι καταλάμπει πάντα, πλὴν τοῦ ἑαυτῆς εἴδους· ἐν ἡδείᾳ μὲν τῇ ζώνῃ,

Digitized by Google

καὶ τὴν ἐσθῆτα μετρούσῃ ἐς γόνυ, ἡδείᾳ δὲ τῇ ἀναξυρίδι, καὶ παρεχομένῃ γραφὰς ἀπὸ περκίδος. Τὸ δὲ ἀπὸ ὤμου ἐς ἀγκῶνα τὸν χιτῶνα διαλείπουσαι πόρπαι ξυνάπτουσιν, ὑπανισχούσης ἐναλλὰξ τῆς ὠλένης, ἔνθα ὁ δεσμός. Ὁ δὲ ὦμος ἔγκειται, καὶ τὸ σχῆμα οὔπω Ἀμαζόνος. Καὶ τῆς ἀσπίδος ἄγασθαι χρὴ τὸ μέτριον, καὶ ἀποχρῶν τῷ στέρνῳ, καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γραφῆς ἐνταῦθα ἐξετάσαι. Ὑπερβάλλουσα γὰρ ἡ ἀριστερὰ τὸν πόρπακα, ἔχεται τῆς αἰχμῆς, ἀφιστᾶσα τοῦ στέρνου τὴν ἀσπίδα. Ὀρθῆς δὲ ἐκκειμένης τῆς ἵππου, ὁρᾶται μὲν καὶ τὰ ἔξω τῆς ἀσπίδος. Ἡ οὐ χρυσᾶ ταῦτα καὶ οἷον ζῶα; τὰ δὲ ἔσω, καὶ ἔνθα ἡ χεὶρ, ἀλουργά, προσανθεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ πῆχυς. Αἰσθάνεσθαί δέ μοι δοκεῖς, ὦ παῖ, τοῦ ἐν αὐτῇ πάλλους, καὶ βούλεσθαί τι καὶ περὶ τούτου ἀκούειν. Ἄκουε δή. Σπένδει μὲν ἐπὶ τῇ τῶν Ἀρμενίων τροπῇ, καὶ ἡ ἔννοια εὐχομένης. Εὔχεται δὲ αἱρεῖν τοὺς ἄνδρας, οὓς νῦν ἤρηκεν.

¶ Οὐ γάρ μοι δοκεῖ ἐρᾶν τοῦ ἐρᾶσθαι. Καὶ τὸ μὲν ἀνειλημμένον τῶν τριχῶν αἰδοῖ κεκόσμηται, τὸ ἀγέρωχον κολαζούσῃ· τὸ δὲ ἄνετον βακχεύει αὐτὴν καὶ ῥώννυσι. Καὶ ξανθὸν μὲν καὶ χρυσοῦ πέρα, τὸ ἀτακτοῦν τῆς κόμης· τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα κείμενον ἔχει τι καὶ ἐς αὐγὴν παραλλάττον ὑπὸ τοῦ τετάχθαι. Τῶν δὲ ὀφρύων χάριεν μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρχεσθαι, καὶ ὁμόθεν ἐκπεφυκέναι τῆς ῥινός· χαριέστερον δὲ τὸ περιῆχθαι. Δεῖ γὰρ αὐτὰς μὴ προβεβλῆσθαι τῶν ὀφθαλμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ περιβεβλῆσθαι αὐτοῖς. Ἡ παρειὰ δὲ ὑποδέχεται μὲν τὸν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων ἵμερον, εὐφραίνει δὲ τῷ ἱλαρῷ· τὸ γὰρ φιλομειδὲς ἐν παρειᾷ μάλιστα· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κέκρανται μὲν ἀπὸ τοῦ χαροποῦ ἐς τὸ μέλαν, παρέχονται δὲ τὸ μὲν ἱλαρὸν ἀπὸ τοῦ καιροῦ, τὸ δὲ

Digitized by Google

ὡραῖον ἀπὸ τῆς φύσεως, τὸ δὲ γαῦρον ἀπὸ τοῦ ἄρχειν. Στόμα δὲ ἁπαλὸν καὶ ἀνάμεστον ὀπώρας ἐρωτικῆς· φιλῆσαι μὲν ἥδιστον, ἀπαγγεῖλαι δὲ οὐ ῥᾴδιον. Ἃ δὲ ἀπύχρη σοι μαθεῖν, ὅρα παιδίον. Χεῖλη ἀνθηρὰ καὶ ἴσα, στόμα σύμμετρον, καὶ παραφθεγγόμενον τὴν ψυχὴν τῷ τροπαίῳ. Κἂν παρακοῦσαι βουληθῶμεν, τάχα ἐλληνιεῖ.

VI.

ΑΡΡΙΧΙΩΝ.

Ἐς αὐτὰ ἥκεις Ὀλύμπια, καὶ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ κάλλιστον· τοῦτο γὰρ δὴ ἀνδρῶν τὸ παγκράτιον· στεφανοῦται δὲ αὐτῷ Ἀρριχίων, ἐπαποθανὼν τῇ νίκῃ. Καὶ στεφανοῖ αὐτὸν οὗτοσὶ Ἑλλανοδίκης, ἀτρεκὴς δὲ προσειρήσθω, διά τε τὸ ἐπιμελεῖσθαι ἀληθείας, διά τε τὸ ὡς ἐκεῖνοι γεγράφθαι. Στάδιον δὲ ἡ γῆ δίδωσιν ἐν ἁπλῇ αὐλῶνι· καὶ εἰσεχούσῃ τοσοῦτον. Καὶ τὸ τοῦ Ἀλφειοῦ νᾶμα ἐξέρχεται κοῦφον· ταῦτά τοι καὶ μόνος ποταμῶν ἐπὶ τῆς θαλάττης ὀχεῖται. Κότινοί τε αὐτῷ περιτεθήλασιν ἐν γλαυκῷ εἴδει καλοί, καὶ κατὰ τὴν τῶν σελίνων οὐλότητα. Ταυτὶ μὲν οὖν μετὰ τὸ στάδιον ἐπισκεψόμεθα, καὶ πολλὰ ἕτερα. Τὸ δὲ ἔργον τὸ τοῦ Ἀρριχίωνος, πρὶν ἢ παύσασθαι αὐτό, σκοπῶμεν. Ἔοικε γὰρ μὴ τοῦ ἀντιπάλου μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ κεκρατηκέναι. Βοῶσι γοῦν, ἀναπηδήσαντες τῶν θάκων, καὶ οἱ μὲν τῷ χεῖρε ἀκασείουσιν, οἱ δὲ τὴν ἐσθῆτα, οἱ δὲ αἴρονται ἀπὸ τῆς γῆς, οἱ δὲ τοῖς πλησίον ἱλαρὸν προσκαλαίουσι. Τὰ γὰρ οὕτως ἐκπληκτικὰ οὐ φυγχωρεῖ τοῖς θεαταῖς ἐν τῷ καθεστῷ εἶναι. Ἢ τίς οὕτως ἀναίσθητος, ὡς μὴ ἀνακραγεῖν ἐπὶ τῷ

Digitized by Google

ἀθλητῇ; Μεγάλου γὰρ δὴ αὐτῷ ὑπάρχοντος τοῦ δὶς ἤδη νικῆσαι τὰ Ὀλύμπια, μεῖζον τοῦτο νυνί, ὅτε καὶ τῆς ψυχῆς αὐτὰ κτησάμενος, ἐς τὸν τῶν ὀλβίων πέμπεται χῶρον αὐτῇ κόνει. Μὴ δὲ συντυχίαν νοείσθω τοῦτο· σοφώτατα γὰρ προὐνοήθη τῆς νίκης. Καὶ τὸ πάλαισμα οὐκ ἀγνοήσεις. Οἱ παγκρατιάζοντες, ὦ παῖ, κεκινδυνευμένῃ προσχρῶνται τῇ πάλῃ. Δεῖ γὰρ αὐτοῖς ὑπτιασμῶν τε, οἳ μὴ ¶ εἰσὶν ἀσφαλεῖς τῷ παλαίοντι, καὶ συμπλοκῶν, ἐν αἷς περιγίνεσθαι χρή, οἷον πίπτοντα. Δεῖ δὲ αὐτοῖς καὶ τέχνης ἐς τὸ ἄλλοτε ἄλλως ἄγχειν. Οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ σφυρῷ προσπαλαίουσι, καὶ τὴν χεῖρα στρεβλοῦσι, προσόντος τοῦ παίειν, καὶ ἐκπάλλεσθαι. Ταυτὶ γὰρ τοῦ παγκρατιάζειν ἔργα, πλὴν τοῦ δάκνειν καὶ ὀρύττειν. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν καὶ ταῦτα νομίζουσιν, ἀπογυμνάζοντες, οἶμαι, ἑαυτοὺς ἐς τὰς μάχας. Ἠλεῖοι δὲ ἀγῶνες ταυτὶ μὲν ἀφαιροῦσι, τὸ δὲ ἄγχειν ἐπαινοῦσιν. Ὅθεν τὸν Ἀρίχιονα μέσον ἤδη ἡρηκὼς ὁ ἀντίπαλος ἀποκτεῖναι ἔγνω. Καὶ τὸν μὲν πῆχυν τῇ δειρῇ ἐνέβαλεν, ἀποφράττων αὐτῷ τὸ ἄσθμα· τὰ σκέλη δὲ τοῖς βουβῶσιν ἐναρμόσας, καὶ περιδείρας ἐς ἑκατέραν ἀγκύλην ἄκρῳ τῷ πόδε, τῷ μὲν πνίγματι ἔφθη αὐτόν, ὑπηνεμοῦ τὸ ἐντεῦθεν θανάτου τοῖς αἰσθητηρίοις ἐντρέχοντος· τῇ δὲ ἐπιτάσει τῶν σκελῶν ἀνειμένῃ χρησάμενος, οὐκ ἔφθη τὸν λυγισμὸν τοῦ Ἀρίχιονος. Ἐπλακτίσας γὰρ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς Ἀρίχιον, ὑφ' οὗ ἐκινδύνευεν αὐτῷ τὰ δεξιά, κρεμαννυμένης ἤδη τῆς ἀγκύλης, ἐκεῖνον μὲν ξυνέχει τῷ βουβῶνι, ὡς οὐκέτ' ἀντίπαλον· τοῖς δέ γε ἀριστεροῖς ἐνιζήσας, καὶ τὸ περὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς ἐναποκλείσας τῇ ἀγκύλῃ, οὐκ ἐᾷ μένειν τῷ σφυρῷ τὸν ἀστράγαλον ὑπὸ σῆς ἐς τὸ ἔξω βιαίου ἀποστροφῆς. Ἡ γὰρ ψυχὴ ἀπιοῦσα τοῦ σώματος, ἀδρανὲς

μὲν αὐτὸ ἐργάζεται, δίδωσι δὲ αὐτῷ ἰσχὺν εἰς ὃ ἀπειρεῖδεται. ¶ Γέγραπται δὲ ὁ μὲν ἀποπνίξας νεκρῷ εἰκάσαι, καὶ τὸ ἀπαγορεῦον ἐπισημαίνων τῇ χειρί· ὁ δὲ Ἀρχίων ὅσα οἱ νικῶντες γέγραπται. Καὶ γὰρ τὸ αἷμα ἐν τῷ ἄνθει, καὶ ὁ ἱδρὼς ἀκραιφνὴς ἔτι, καὶ μειδιᾷ, καθάπερ οἱ ζῶντες, ἐπειδὰν νίκης αἰσθάνωνται.

VII.

ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

Τὸν Ἀχιλλέα ἐρᾶν τοῦ Ἀντιλόχου περάρακας, οἶμαι, παρ' Ὁμήρῳ, νεώτατον τοῦ Ἑλληνικοῦ ὁρῶν τὸν Ἀντίλοχον, καὶ τὸ ἡμετάλαντον τοῦ χρυσοῦ ἐννοῶν, τὸ ἐπὶ τῷ ἀγῶνι. Καὶ ἀπαγγέλλει τῷ Ἀχιλλεῖ κεῖσθαι τὸν Πάτροκλον, σοφισαμένου τοῦ Μενέλεω παραμυθίαν ὁμοῦ τῇ ἀγγελίᾳ, μεταβλέψαντος Ἀχιλλέως ἐς τὸ παιδικά. Καὶ θρηνεῖ ἐρωμένου ἐπὶ τῷ πένθει, καὶ συνέχει τὼ χεῖρε, μὴ ἀποκτείνῃ ἑαυτόν· ὁ δ', οἶμαι, καὶ ἀπτομένῳ χαίρει καὶ δακρύοντι. Αὐτὰ μὲν οὖν Ὁμήρου γραφαί. Τὸ δὲ τοῦ ζωγράφου δρᾶμα, ὁ Μέμνων, ἐξ Αἰθιοπίας ἀφικόμενος, κτείνει τὸν Ἀντίλοχον, προβεβλημένον τοῦ πατρός, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς οἷον δεῖμα ἐκπλήττει. Πρὸ γὰρ τοῦ Μέμνονος μῦθος οἱ μέλανες. Κρατοῦντες δὲ οἱ Ἀχαιοὶ τοῦ σώματος, ὀδύρονται τὸν Ἀντίλοχον οἱ Ἀτρεΐδαι, καὶ ὁ ἐκ τῆς Ἰθάκης, καὶ ὁ ἐκ τοῦ Τυδέως, καὶ οἱ ὁμώνυμοι. Ἐπίδηλος δὲ ὁ μὲν Ἰθακήσιος ἀπὸ τοῦ στρυφνοῦ καὶ ἐγρηγορότος· ὁ δὲ Μενέλαος ἀπὸ τοῦ ἡμέρου· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἀπὸ τοῦ ἐνθέου· τὸν δὲ τοῦ Τυδέως ἡ ἐλευθερία γράφει· γνωρίζοις δ' ἂν καὶ τὸν Τελαμώνιον ἀπὸ τοῦ βλοσυροῦ, καὶ τὸν Λοκρὸν ἀπὸ τοῦ ἐτοίμου.

Digitized by Google

Καὶ ἡ στρατιὰ πενθεῖ τὸ μειράκιον, περιεστῶτες αὐτὸ θρήνῳ ἅμα. Πήξαντες δὲ τὰς αἰχμὰς ἐς τοὔδαφος, ¶ ἐναλλάττουσι τῷ πόδε, καὶ στηρίζονται ἐπὶ τῶν αἰχμῶν, ἀπερείσαντες σὺν πλείστοις δυσφορούσας τὰς κεφαλὰς τῷ ἄχει. Τὸν Ἀχιλλέα μὴ ἀπὸ τῆς κόμης (οἴχεται γὰρ τοῦτο αὐτῷ μετὰ τὸν Πάτροκλον)· ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτὸν ἐνδεικνύτω, καὶ τὸ μέγεθος, καὶ αὐτὸ τὸ μὴ κομᾶν. Θρηνεῖ δὲ προσκείμενος τοῖς στέρνοις τοῦ Ἀντιλόχου, καὶ πυράν, οἶμαι, ἐπαγγέλλεται αὐτῷ, καὶ τὰ ἐς αὐτήν, καὶ τὰ ὅπλα ἴσως, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Μέμνονος· ἀποτίσαι γὰρ καὶ τὸν Μέμνονα ὅσα τὸν Ἕκτορα, ὡς μηδὲ ταῦτα ἧττον ἔχοι τοῦ Πατρόκλου ἔχοι. Ὁ δ' ἐν τῷ τῶν Αἰθιόπων στρατῷ δεινὸς ἕστηκεν, ἔχων αἰχμήν, καὶ λεοντῆν ἐννημένος, καὶ σεσηρὼς ἐς τὸν Ἀχιλλέα. Σκεψώμεθα οὖν καὶ τὸν Ἀντίλοχον. Ἠβάσκει μὲν ὑπήνης πρόσω, κομᾷ δὲ ἐν ἡλιώσῃ κόμῃ, καὶ κοῦφος ἡ κνήμη, καὶ τὸ σῶμα σύμμετρον ἐς ἕκαστόνην τοῦ δρόμου, καὶ τὸ αἷμα δὲ οἷον ἐπ' ἐλέφαντι χρῶμα ἤνθηκεν, ἐμπεσούσης αὐτῷ κατὰ τοῦ στέρνου τῆς αἰχμῆς. Κεῖται δὲ οὐ κατηφὲς τὸ μειράκιον, οὐδὲ νεκρῷ εἰκάσαι, φαιδρόν τε καὶ μειδιῶν. Τὴν γάρ, οἶμαι, χαράν, τὴν ἐπὶ τῷ τὸν πατέρα σῶσαι, φέρων ἐν τῷ εἴδει ὁ Ἀντίλοχος, ἀπώλετο ὑπὸ τῆς αἰχμῆς· καὶ τὸ πρόσωπον ἡ ψυχὴ κατέλιπεν, οὐχ ὡς ἥλγησεν, ἀλλ' ὡς ἐπεκράτησε τὸ εὐφραῖνον.

VIII.

ΜΕΛΗΣ.

Τὸ μὲν τοῦ Ἐνιπέως, καὶ ὡς ἥρα ἡ Τυρὼ τοῦ ὕδατος, Ὁμήρῳ λέλεκται. Λέγει δὲ

καὶ ἀπάτην τὴν ἐκ Ποσειδῶνος, καὶ τὸ ἄνθος τοῦ κύματος, ὑφ' ᾧ ἡ εὐνή. Οὗτοσὶ δὲ ὁ λόγος ἕτερος, οὐκ ἐκ Θετταλίας, ἀλλ' Ἰωνικός. Ἐρᾷ ἡ Κριθηΐς ἐν Ἰωνίᾳ τοῦ Μέλητος· ὁ δ' ἐφήβῳ ἔοικε, καὶ ὁρᾶται τῷ θεατῇ ὅλος, ἐκεῖ ἐκβάλλων ὅθεν ἄρχεται· ¶ πίνει δὲ οὐ διψῶσα, καὶ λαμβάνεται τοῦ ὕδατος, καὶ κελαρύζοντι προσδιαλέγεται, καθάπερ λαλοῦντι, δάκρυα δὲ λείβει ἐρωτικὰ τῷ ὕδατι. Καὶ ὁ ποταμός, ἀντερᾷ γάρ, χαίρει αὐτῶν τῇ κράσει. Χάριεν μὲν οὖν τῆς γραφῆς αὐτὸς ὁ Μέλης, ἐν κρύκῳ καὶ λωτῷ κείμενος, καὶ ὑακίνθῳ χαίρων, δι' ἡλικίαν τοῦ ἄνθους, καὶ παρεχόμενος εἶδος ἁβρύν, καὶ μειρακιῶδες, καὶ οὐδὲ ἄσοφον. Εἴποις ἂν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Μέλητος ἀνασκοπεῖν τι τῶν ποιητικῶν. Χάριεν δὲ αὐτοῦ καὶ ὅτι μὴ λάβρους τὰς πηγὰς ἐκδίδωσι, καθάπερ τοὺς ἀμαθεῖς τῶν ποταμῶν γράφεσθαι νόμος, ἀλλὰ τὴν γῆν ἄκροις τοῖς δακτύλοις διαμώμενος, ὑπέχει τὴν χεῖρα τῷ ὕδατι, ἀψοφητὶ βλύζοντι. Καὶ ὁρᾶται ἡμῖν, ὡς τῇγε Κριθηΐδι, ὕδωρ οὗτος, καὶ παρακάθηται ὀνείρατι, ὥς φασιν. Ἀλλ' οὐκ ὄναρ ταῦτα, ὦ Κριθηΐς, οὐδὲ ἐς ὕδωρ τὸν ἔρωτα τοῦτον γράφεις. Ἐρᾷ γάρ σου ὁ ποταμός, εὖ οἶδα, καὶ σοφίζεταί τινα ὑμῖν θάλαμον, κῦμα αἴρων, ὑφ' ᾧ ἡ εὐνὴ ἔσται. Εἰ δὲ ἀπιστεῖς, λέξω σοι καὶ τὴν τοῦ θαλάμου τέχνην. Λεπτὴ αὔρα, κῦμα ὑποδραμοῦσα, ἐργάζεται αὐτὸ κυρτὸν καὶ περιεχὲς καὶ ἀνθηρὸν ἔτι. Ἡ γὰρ ἀνταύγεια τοῦ ἡλίου χρῶμα προσβάλλει μετεώρῳ τῷ ὕδατι. Τί οὖν, ὦ παῖ, λαμβάνῃ μου; τί δ' οὐκ ἐᾷς καὶ τὰ λοιπὰ διεξιέναι τῆς γραφῆς; Εἰ βούλει, καὶ τὴν Κριθηΐδα διαγράψωμεν, ἐπειδὴ ¶ χαίρειν φῄς, ὅταν ἐναλύῃ αὐτῇ ὁ λόγος. Λεγέσθω τοίνυν. Ἁβρὸν μὲν αὐτῇ τὸ εἶδος, καὶ μάλα Ἰωνικόν· αἰδὼς

δὲ τῷ εἴδει ἐπιπρέπει, καὶ ἀπόχρη τοῦτο τῇ παρειᾷ τὸ ἄνθος. Ἡ χαίτη δὲ ἀνείληπται μὲν ὑπὸ τὸ οὖς, ἐπικοσμεῖται δὲ καὶ κρηδέμνῳ ἁλουργεῖ. Δῶρον Νηρηΐδος ἢ Ναΐδος οἶμαι εἶναι τὸ κρήδεμνον. Εἰκὸς γὰρ συγχορεύειν τὰς θεὰς ἐπὶ τῷ Μέλητι, παρεχομένῳ τὰς πηγὰς οὐ πόρρω τῶν ἐκβολῶν. Βλέπει δὲ οὕτω τι ἡδὺ καὶ ἀφελές, ὡς μηδὲ ὑπὸ τῶν δακρύων ἐξαλλάττειν τὸ ἵλεων, καὶ ἡ δέρη ἔτι ἡδίων ὑπὸ τοῦ μὴ κεκοσμῆσθαι. Ὅρμοι γάρ, καὶ αὐγαὶ λίθων, καὶ περιδέραια, ταῖς μὲν ἐν μετρίῳ τῷ κάλλει γυναιξὶν οὐκ ἀηδῶς προσανθοῦσι, καὶ νὴ Δί' ὥρας τι ἐς αὐτὰς φέρουσιν· αἰσχραῖς δὲ καὶ ἄγαν ὡραίαις ἀντιπράττοισι. Τὰ μὲν γὰρ ἐλέγχουσι, τῶν δὲ ἀπάγοισι. Τῶ χεῖρε ἀνασκοπῶμεν. Ἁπαλοὶ οἱ δάκτυλοι καὶ εὐμήκεις καὶ λευκοὶ κατὰ τὴν ὠλένην. Ὁρᾷς δὲ καὶ τὴν ὠλένην, ὡς διὰ λευκῆς τῆς ἐσθῆτος λευκοτέρα ὑποφαίνεται, καὶ οἱ μαζοὶ ὀρθοὶ ὑπανυγάζουσι. Τί οὖν αἱ Μοῦσαι δεῦρο; τί δὲ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μέλητος; Ἀθηναῖοι τὴν Ἰωνίαν ὅτε ἀπῴκιζον, Μοῦσαι ἡγοῦντο τοῦ ναυτικοῦ ἐν εἴδει μελιττῶν. Ἔχαιρον γὰρ τῇ Ἰωνίᾳ διὰ τὸν Μέλητα, ὡς Κηφισοῦ καὶ Ὀλμειοῦ ποτιμώτερον. Ἐντεῦξῃ μὲν οὖν αὐταῖς καὶ χορευούσαις ποτὲ ἐνταῦθα. Νυνὶ δὲ γένεσιν τῷ Ὁμήρῳ αἱ Μοῦσαι κιλώθουσι, Μοίραις δοκοῦν. Καὶ δώσει διὰ τοῦ παιδὸς ὁ Μέλης Πηνειῷ μὲν ἀργυροδίνῃ εἶναι Τιταρησίῳ δὲ κούφῳ καὶ εὐφόρῳ, Ἐνιπεῖ δὲ θείῳ, καὶ Ἀξίῳ παγκάλῳ. Δώσει καὶ Ξάνθῳ τὸ ἐκ Διός, καὶ Ὠκεανῷ τὸ ἐξ αὐτοῦ πάντας.

IX.

ΠΑΝΘΙΑ.

Πανθία, ἡ καλή, Ξενοφῶντι μὲν ἀπὸ τοῦ ἤθους γέγραπται, ὅτι τε Ἀράσπαν ἀπηξίου, καὶ Κύρου οὐχ ἡττᾶτο, καὶ Ἀβραδάτῃ ἐβούλετο κοινὴν γῆν σπάσασθαι. Ὁποία δὲ ἡ κόμη, καὶ ἡ ὀφρὺς ὅση, καὶ οἷον ἔβλεπε, καὶ ὡς εἶχε τοῦ στόματος, οὔπω ὁ Ξενοφῶν εἴρηκε, καί τοι δεινὸς ὢν περιλαλῆσαι ταῦτα. Ἀλλὰ ἀνὴρ ξυγγράφειν μὲν οὐχ ἱκανός, γράφειν δὲ ἱκανώτατος, αὐτῇ μὲν τῇ Πανθίᾳ οὐκ ἐντυχών, Ξενοφῶντι δὲ ὁμιλήσας, γράφει τὴν Πανθίαν, ὁποίαν τῇ ψυχῇ ἐτεκμήρατο. Τὰ τείχη, ὦ παῖ, καὶ τὰς ἐμπιπραμένας οἰκίας, καὶ αἱ Λυδαὶ αἱ καλαί, Πέρσαις ταῦτα ἀφῶμεν ἄγειν τε καὶ αἱρεῖν, ὅ τι αὐτῶν ἁλωτόν· καὶ ὁ Κροῖσος, ἐφ' ὃν ἡ πυρὰ οὐχὶ αὐτῷ Ξενοφῶντι, οὔκουν οἶδεν ¶ αὐτόν, ἢ ξυγχωρεῖ τῷ Κύρῳ. Τὸν δὲ Ἀβραδάτην καὶ τὴν ἀποθανοῦσαν ἐπ' αὐτῷ Πανθίαν, ἐπειδὴ ταῦτα ἡ γραφὴ βούλεται, διασκεψώμεθα οἷον τὸ δρᾶμα. Ἥρων οὗτοι ἀλλήλων, καὶ τὸν κόσμον ἡ γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ὅπλα αὐτῷ ἐποιεῖτο. Ἐμάχετο δὲ ἄρα ὑπὲρ Κύρου πρὸς Κροῖσον ἐπὶ τετραῤῥύμου ἅρματος, καὶ ἵππων ὀκτώ, νέος ἔτι ἐν ἁπαλῇ τῇ ὑπήνῃ, ὁπότε καὶ οἱ ποιηταὶ τὰ δένδρα τὰ νέα ἐλεεινὰ ἡγοῦνται τῆς γῆς ἐκπεσόντα. Τὰ μὲν δὴ τραύματα, ὦ παῖ, οἷα ἐκ μαχαιροφόρων· τὸ γὰρ κατακόπτειν πρὸς τρόπου τῇ τοιαύτῃ μάχῃ. Τοῦ δὲ αἵματος ἀκραιφνοῦς ὄντος τὸ μὲν τὰ ὅπλα χραίνει, τὸ δ' αὐτόν; ἔστι δ' ὃ καὶ διέῤῥανται κατὰ τοῦ λόφου. Ὁ δὲ ἄρα χρυσοῦ τοῦ κράνους ἀνέστηκεν ὑακίνθινος, αὐτῷ τῷ χρυσῷ ἐπαστράπτων. Καλὰ μὲν οὖν ἐντάφια καὶ ταυτὶ τὰ ὅπλα, τῷ γε

μὴ καταισχύναντι αὐτά, μηδὲ ἀποβαλόντι ἐν τῇ μάχῃ. Πολλὰ δὲ Ἀσσύριά τε καὶ Λύδια Κῦρος ἀνδρὶ ἀγαθῷ δῶρα ἀπάγει, τά τε ἄλλα καὶ ψάμμον χρυσῆν ἐπὶ ἁρμαμάξης ἐκ θησαυρῶν Κροίσου τῶν ἀργῶν. Πανθία δὲ οὕπω πρόσφορα ἔχειν ἡγεῖται τὸν τάφον, εἰ μὴ ἐντάφιον τῷ Ἀβραδάτῃ αὐτή γε γένοιτο. Τὸν μὲν δὴ ἀκινάκην ἤδη διελήλακε τοῦ στέρνου, ἀλλ' οὕτω τι ἐρρωμένως, ὡς μηδὲ οἰμωγὴν ἐπ' αὐτῷ ῥῆξαι. Κεῖται γοῦν τὸ στόμα ξυμμετρίαν τὴν ἑαυτοῦ φυλάττον, καὶ νὴ Δί' ὥραν, ἧς τὸ ἄνθος οὕτω τι ἐπὶ χείλεσιν, ὡς καὶ σιωπώσης ἐκφαίνεσθαι. Ἀνήρτηται δὲ οὕπω τὸν ἀκινάκην, ἀλλ' ἐνερείδει ἔτι, ξυνέχουσα τῆς κώπης αὐτόν. Ἡ δὲ κώπη ῥοπάλῳ χρυσῷ εἴκασται, σμαραγδίνῳ τοὺς ὄζους. Ἀλλ' ἡδίους οἱ δάκτυλοι. Μεταβέβληκε δὲ οὐδὲν τοῦ εὐδους ὑπὸ τοῦ ἀλγεῖν, ἦγε μηδὲ ἀλγεῖν ἔοικεν, ἀλλ' ἀπιέναι χαίρουσα, ὅτι αὐτὴν πέμπει. Ἄπεισι δέ ¶, οὐχ, ὥσπερ ἡ τοῦ Πρωτεσίλεω, καταστεφθεῖσα οἷς ἐβάκχευσεν, οὐδ' ὥσπερ ἡ τοῦ Καπανέως, οἷον θυσίας ἀρθεῖσα, ἀλλ' ἀσκεύαστον τὸ κάλλος, καὶ οἷον ἐπὶ τοῦ Ἀβραδάτου ἦν, φυλάττει αὐτὸ καὶ ἀπάγει· χαίτην μὲν οὕτω μέλαιναν τε καὶ ἀμφιλαφῆ περιχέασα τοῖς ὤμοις καὶ τῷ αὐχένι, δέρην δὲ λευκὴν ὑπεκφαίνουσα, ἣν ἐδρύψατο μέν, οὐ μὴν ὡς αἰσχύναι· τὰ γὰρ σημεῖα τῶν ὀνύχων ἡδίω γραφῆς. Τὸ δὲ ἐν τῇ παρειᾷ ἔρευθος αὐδὲ ἀποθνήσκουσαν διαφεύγει, χορηγοὶ δὲ αὐτοῦ ἥ τε ὥρα καὶ ἡ αἰδώς. Ἰδοὺ καὶ μυκτῆρες ἀνεσταλμένοι τὸ μέτριον, καὶ βάσει τῇ ῥινὶ πράττοντες, ἧς ὥσπερ πτορθοί, μηνοειδεῖς οἱ ὀφρύες, ὑπὸ λευκῷ τῷ μετώπῳ μέλαιναι. Τοὺς δὲ ὀφθαλμούς, ὦ παῖ, μὴ ἀπὸ τοῦ μεγέθους, μηδ' εἰ μέλανες, ἀλλὰ τόν τε νοῦν θεωρῶμεν, ὅσος ἐν αὐτοῖς ἐστι, καὶ νὴ Δία

ὁπόσα τῶν τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν ἔσπασαν, ἐλλιπῶς μὲν διακείμενοι, τοῦ δὲ φαιδρῶς ἔχειν οὐκ ἀπηλλαγμένοι, καὶ θαρσαλέοι μέν, λογισμοῦ δὲ εἴσω μᾶλλον ἢ τάλμης, καὶ τοῦ μὲν θανάτου ξυνιέντες, οὕπω δὲ ἀπιόντες. Ὀπαδὸς δὲ Ἔρωτος Ἵμερος οὕτω τι ἐπικέχυται τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς ἐπιδηλότατα δὴ ἀπ' αὐτῶν ἀποστάζειν. Γέγραπται καὶ ὁ Ἔρως ἐν ἱστορίᾳ τοῦ ἔργου· γέγραπται καὶ ἡ Λυδία τὸ αἷμα ὑποδεχομένη, καὶ χρυσῷ γε, ὡς ὁρᾷς, τῷ κόλπῳ.

X.

ΚΑΣΑΝΔΡΑ.

Οἱ κείμενοι κατ' ἄλλος ἄλλο τοῦ ἀνδρῶνος, καὶ τὸ ἀναμὶξ τῷ οἴνῳ αἷμα, καὶ οἱ ἐκπνέοντες ἐπὶ τραπεζῶν, κρατήρ τε σύτοσι λελακτισμένος ὑπὸ ἀνδρός, ὃς πρὸς αὐτῷ σπαίρει, κόρη τε χρησμῳδὸς τὴν στολήν, ἐς πέλεκυν ἐμπεσούμενον ἑαυτῇ βλέπουσα, τὸν Ἀγαμέμνονα ἥκοντα ἐκ Τροίας ἡ Κλυταιμνήστρα δέχεται τούτῳ τῷ τρόπῳ ¶, οὕτω μεθύοντας, ὡς καὶ τὸν Αἴγισθον θαρσῆσαι τὸ ἔργον. Ἡ Κλυταιμνήστρα δὲ πέπλου τέχνῃ τινὸς ἀπείρου τὸν Ἀγαμέμνονα περισχοῦσα, πέλεκυν ἐς αὐτὸν ἧκεν, ἀμφήκη τοῦτον, ὃς καὶ τὰ δένδρα αἱρεῖ τὰ μεγάλα· τήν τε τοῦ Πριάμου κόρην, καλλίστην νομισθεῖσαν τῷ Ἀγαμέμνονι, χρησμούς τε ἀπιστουμένους ᾄδουσαν, ἀποκτείνει θερμῷ τῷ πελέκει. Καὶ εἰ μὲν ὡς δρᾶμα ἐξετάζομεν, ὦ παῖ, ταῦτα, τετραγῴδηται μεγάλα ἐν σμικρῷ· εἰ δ' ὡς γραφήν, πλείω ἐν αὐτοῖς ὄψει. Σκόπει γάρ. Λαμπτῆρες οὗτοι χορηγοὶ φωτός· ἐν νυκτὶ γὰρ ταῦτά που· κρατῆρες δ' ἐκεῖνοι χορηγοὶ ποτοῦ, φανότεροι τοῦ

πυρός, οἱ χρυσοῖ. Πλήρεις δὲ ὄψων τράπεζαι, βασιλεῖς ὧν ἐσιτοῦντο ἥρωες. Ἐν κόσμῳ δὲ οὐδὲν τούτων. Ἀποθνήσκοντες γὰρ οἱ δαιτυμόνες, τὰ μὲν λελάκτισται, τὰ δὲ συντέτριπται, τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν κεῖται, καὶ κύλικες δὲ ἐκ χειρῶν πίπτουσι, πλήρεις αἱ πολλαὶ λύθρου· καὶ ἀλκὴ τῶν ἀποθνησκόντων οὐδεμία· μεθύουσι γάρ. Τὰ δὲ τῶν κειμένων σχήματα, ὁ μὲν ἐκτέτμηται τὴν φάρυγγα, σίτου τι ἢ ποτοῦ ἕλκουσαν· ὁ δ' ἀποκέκοπται τὴν κεφαλήν, ἐς τὸν κρατῆρα κύπτων· ὁ δὲ ἀπήρακται τὴν χεῖρα φέρουσαν ἔκπωμα· ὁ δὲ ἐφέλκεται τὴν τράπεζαν, ἐκπεσὼν τῆς κλίνης· ὁ δ' ἐς ὦμους καὶ κεφαλὴν κεῖται, ποιητὴς ἂν φαίη κύμβαχος. Ὁ δ' ἀπιστεῖ τῷ θανάτῳ· ὁ δ' οὐκ ἔρρωται φυγεῖν, οἷον πέδης ἐμβεβλημένης αὐτῷ τῆς μέθης. Ὠχρὸς δὲ οὐδεὶς τῶν κειμένων, ἐπειδὴ τοὺς ἐν οἴνῳ ἀποθνήσκοντας οὐκ εὐθὺς ἀπολείπει τὸ ἄνθος. Τὸ δὲ κυριώτατον τῆς σκηνῆς Ἀγαμέμνων ἔχει, κείμενος οὐκ ἐν πεδίοις Τρωϊκοῖς, οὐδ' ἐπὶ Σκαμάνδρου τινὸς ἠϊόσιν, ¶ ἀλλ' ἐν μειρακίοις καὶ γυναίοις, βοῦς ἐπὶ φάτνῃ· τουτὶ γὰρ τὸ μετὰ τοὺς πόνους τε καὶ τὸ ἐν δείπνῳ. Κυριώτερα δὲ ἐν οἴκτῳ τὰ τῆς Κασάνδρας. Ὡς ἐφίστηκε μὲν αὐτῇ μετὰ τοῦ πελέκεως ἡ Κλυταιμνήστρα, μανικὸν βλέπουσα, καὶ σεσοβημένη τὰς χαίτας, καὶ τραχεῖα τὴν ὠλένην. Αὐτὴ δὲ ὡς ἁβρῶς τε καὶ ἐνθέως ἔχουσα, περιπεσεῖν ὥρμηκε τῷ Ἀγαμέμνονι, ῥιπτοῦσα ἀφ' αὑτῆς τὰ στέμματα, καὶ οἷον περιβάλλουσα τῇ τέχνῃ αὐτόν. Διηρμένου δὲ ἤδη τοῦ πελέκεως, ἀναστρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ, βοᾷ δὲ οὕτω τι οἰκτρόν, ὡς καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τῷ λοιπῷ τῆς ψυχῆς ἐλεεῖν ταῦτα ἀκούοντα. Μεμνήσεται γὰρ αὐτῶν καὶ ἐν ᾅδου πρὸς Ὀδυσσέα ἐν τῇ νεκυομαντείᾳ τῶν ψυχῶν.

XI.

ΠΑΝ.

Τὸν Πᾶνα αἱ Νύμφαι πονηρῶς φασὶν ὀρχεῖσθαι, καὶ ἐκπηδᾶν τοῦ προσήκοντος, ἐξαίροντα καὶ ἀναθρώσκοντα κατὰ τοὺς ἀγερώχους τῶν τράγων. Αὗται δ' ἂν μεταδιδάξαιεν αὐτὸν ἑτέραν ὄρχησιν ἠδίω τῷ ἤθει. Προσέχοντι δ' αὐταῖς οὐδέν, ἀλλὰ πειρῶντι αὐτάς, καὶ ἀποτεταμένῳ τὸν κόλπον, ἐπιτίθενται κατὰ μεσημβρίαν, ὅτε δὴ λέγεται καθεύδειν ὁ Πάν, ἐκλελοιπὼς τὴν θήραν. Ἐκάθευδε δ' ἄρα πρότερον μὲν ἀνειμένος τε καὶ πρᾷος τὴν ῥῖνα, καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων τῷ ὕπνῳ. Τήμερον δὲ ὑπερχολᾷ. Προσπεσοῦσαι γὰρ αὐτῷ αἱ Νύμφαι, περιῆκται μὲν ἤδη τὼ χεῖρε ὁ Πάν, δέδιε δὲ ἐπὶ τοῖς σκέλεσιν, ἐπειδὴ βούλονται αἴρειν αὐτά. Τὸ δὲ δὴ γένειον, οὗ πλεῖστος αὐτῷ λόγος, ἐξύρηται, μαχαιρίδων ἐμπεβληκυιῶν ἐς αὐτό. Φασὶ δὲ καὶ τὴν Ἠχὼ ἀναπείσειν ὑπερορᾶν τε αὐτοῦ, καὶ μηδὲ φθέγγεσθαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. Ταῦτα αἱ Νύμφαι πανσυδί. Σὺ δὲ κατὰ δήμους αὐτὰς ὅρα. Τὰ μὲν γὰρ τῶν Ναϊάδων εἴδη, ῥανίδας ἀποῤῥαίνουσιν ¶ αὗται τῆς κόμης· ὁ δὲ περὶ τοῖς βουκόλοις αὐχμὸς οὐδὲν φαυλότερος τῆς δρόσου. Αἱ δὲ ἀνθοῦσαι τὰς χαίτας ἐκπεφύκασιν ὑακινθίνοις ὁμοίως ἄνθεσιν.

XII.

ΠΙΝΔΑΡΟΣ.

Οἶμαι θαῦμά σοι εἶναι τὰς μελίττας οὕτω γλίσχρως γεγραμμένας, ὧν γε καὶ προνομαία δήλη, καὶ πόδες, καὶ πτερά, καὶ τὸ χρῶμα τῆς στολῆς οὐκ ἀτακτοῦσιν, ἅσα τῇ φύσει

Digitized by Google

διαποικιλλούσης αὐτὰ τῆς γραφῆς. Τί οὖν οὐκ ἐν σίμβλοις αἱ σοφαί; τί δὲ ἐν ἄστει κωμάζουσιν ἐπὶ τὰς τοῦ Δαϊφάντου θύρας; Γέγονεν ἤδη Πίνδαρος, ὡς ὁρᾷς. Πλάττει καὶ νηπίου αὐτόν, ἵν' ἐμμελὴς ἤδη καὶ ἔμμουσος ᾖ. Καὶ ποιοῦσι ταῦτα. Τὸ μὲν γὰρ παιδίον ἐς δάφνην ἀπόκειται, καὶ κλῶνας μυρρίνης, ξυμβαλλομένου τοῦ πατρὸς ἱεροῦ τεύξεσθαι τοῦ παιδός, ἀφ' ὧν κύμβαλά τε κατήχει τῆς οἰκίας, ὅτε ἐτίκτετο, καὶ τύμπανα ἠκούετο ἐκ Ῥέας. Ἐλέγοντο δὲ καὶ αἱ Νύμφαι χορεῦσαί οἱ, καὶ ἀνασκιρτῆσαι τὸν Πᾶνα. Φασὶ δὲ αὐτόν, ὅτε Πίνδαρος ἐς τὸ ποιεῖν ἀφίκετο, ἀμελήσαντα τοῦ σκιρτᾶν, ᾄδειν τὰ τοῦ Πινδάρου. Ἡ Ῥέα δὲ ἄγαλμα ἐκπεπόνηται, καὶ καθίδρυται μὲν αὐτοῦ [καὶ] περὶ θύρας. Οἶμαι δὲ καὶ λίθου τὸ ἄγαλμα φαίνεσθαι, κατεσκληκυίας ἐνταῦθα τῆς γραφῆς, καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ἐξεσμένης. Ἄγει καὶ τὰς Νύμφας ἐνδρόσους, καὶ οἵας ἐκ πηγῶν. Ὁ δὲ Πὰν ἐξορχεῖται μὲν ῥυθμὸν δή τινα. Φαιδρὸν δὲ αὐτῷ τὸ εἶδος, καὶ τῆς ῥινὸς οὐδὲν χολῶδες. Αἱ δὲ ἔσω μέλιτται περιεργάζονται τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσαι τὸ μέλι, καὶ ¶ τὰ κέντρα ἀνέλκουσαι, δέει τοῦ ἐγχειρήματος. Ἐξ Ὑμηττοῦ τάχα ἥκουσι, καὶ ἀπὸ τῶν λιπαρῶν καὶ ἀοιδίμων. Καὶ γὰρ τοῦτο οἶμαι αὐτὰς ἐνστάξαι Πινδάρῳ.

XIII.

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ Η ΓΥΡΑΙ.

Αἱ τοῦ πελάγους ἀνεστηκυῖαι πέτραι, καὶ ἡ ζέουσα περὶ αὐτὰς θάλαττα, ἥρως τε δεινὸν βλέπων ἐπὶ τῶν πετρῶν, καί τι καὶ φρονήματος ἔχων ἐπὶ τὴν θάλατταν; ὁ Λοκρὸς

Αἴας. Βέβληται μὲν τὴν ἑαυτοῦ ναῦν, ἐμπύρου δὲ αὐτῆς ἀποπηδήσας, ὁμόσε κεχώρηκε τοῖς κύμασι, τῶν μὲν διεκπαίων, τὰ δὲ ἐπισπώμενος, τὰ δὲ ὑπαντλῶν τῷ στέρνῳ. Γυραῖς δ' ἐντυχών, (αἱ δὲ Γυραὶ πέτραι εἰσὶν ὑπερφαίνουσαι τοῦ Αἰγαίου κόλπου), λόγους ὑπέρφρονας λέγει κατὰ τῶν θεῶν αὐτῶν, ἐφ' οἷς ὁ Ποσειδῶν αὐτὸς ἐπὶ τὰς Γυρὰς στέλλεται, φοβερός, ὦ παῖ, καὶ χειμῶνος πλέως, καὶ τὰς καίτας ἐξῃρμένος. Καί τοι ποτὲ καὶ συνεμάχει τῷ Λοκρῷ κατὰ τὸ Ἴλιον, σωφρονοῦντι δὲ καὶ φειδομένῳ τῶν θεῶν, καὶ ἐρρώννυ αὐτὸν τῷ σκήπτρῳ. Νῦν δὲ ἐπειδὴ ὑβρίζοντα ὁρᾷ, τὴν τρίαιναν ἐπ' αὐτὸν φέρει, καὶ πεπλήξεται ὁ αὐχὴν τῆς πέτρας, ὁ ἀνέχων τὸν Αἴαντα, ὡς ἀποσείσαιτο αὐτὸν αὐτῇ ὕβρει. Ὁ μὲν δὴ λόγος τῆς γραφῆς οὗτος. Τὸ δὲ ἐναργές, λευκὴ μὲν ὑπὸ κυμάτων ἡ θάλαττα, σπιλάδες δ' αἱ πέτραι, διὰ τὸ ἀεὶ ῥαίνεσθαι. Πῦρ δὲ ἐκ μέσης ἄττει τῆς νεώς, ἐς ὃ ἐμπνέων ὁ ἄνεμος, πλεῖ ἡ ναῦς ἔτι, καθάπερ ἱστίῳ χρωμένη τῷ πυρί. Ὁ δὲ Αἴας, οἷον ἐκ μέσης ἀναφέρων, περιαθρεῖ τὸ πέλαγος, οὔτε ναῦν ὁρῶν, οὔτε γῆν. Καὶ οὔτε τὸν Ποσειδῶ προσιόντα δέδοικεν, ἀλλ' ἔοικε διατεινομένῳ ἔτι. Οὔπω γὰρ τοὺς βραχίονας ἡ ῥώμη ἀπολέλοιπεν, ὁ αὐχήν τε ἀνέστηκεν, οἷος ἐπὶ Ἕκτορα καὶ Τρῶας. Ὁ μὲν δὴ Ποσειδῶν, ἐμβαλὼν τὴν τρίαιναν, ἀράξει τὸ τρύφος αὐτῷ Αἴαντι τῆς πέτρας. Αἱ δὲ Γυραὶ αἱ λοιπαὶ μενοῦσί τε ἐς ὅσον θάλαττα, καὶ ἄσυλοι ἐστήξουσι τῷ Ποσειδῶνι.

Digitized by Google

XIV.

¶ ΘΕΤΤΑΛΙΑ.

Αἰγυπτιάζει μὲν ἡ προβολὴ τῆς γραφῆς· ὁ λόγος δὲ αὐτῆς οὐκ Αἰγύπτιος, ἀλλ', οἶμαι, Θετταλῶν. Αἰγυπτίοις μὲν γὰρ παρὰ τοῦ Νείλου ἡ γῆ, Θετταλοῖς δὲ Πηνειὸς οὐ συνεχώρει πάλαι γῆν ἔχειν, περιβεβλημένων τοῖς πεδίοις ὀρῶν, καὶ τοῦ ῥεύματος ἐπικλύζοντος αὐτά, ὑπὸ τοῦ μήπω ἐκβαλεῖν. Ῥήξει γοῦν ὁ Ποσειδῶν τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη, καὶ πύλας τῷ ποταμῷ ἐργάσεται. Τούτῳ γὰρ νυνὶ τῷ ἔργῳ ἐφέστηκεν, ἀθλῶν αὐτό, καὶ ἀνακαλύπτων τὰ πεδία. Καὶ διῆρται μὲν ἡ χεὶρ ἐς τὸ ἀναῤῥῆξαι· τὰ δὲ ὄρη, πρὶν πεπλῆχθαι, διΐσταται τὸ ἀποχρῶν τῷ ποταμῷ μέτρον. Ἀγωνιζομένης δὲ πρὸς τὸ ἐναργὲς τῆς τέχνης, τὰ δεξιὰ τοῦ Ποσειδῶνος ὁμοῦ καὶ ὑπέσταλται καὶ προβέβηκε, καὶ ἀπειλεῖ τὴν πληγὴν οὐκ ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σώματος. Γέγραπται δὲ οὐ κυάνεος, οὐδὲ θαλάττιος, ἀλλ' ἠπειρώτης. Τῷ τοι καὶ ἀσπάζεται τὰ πεδία, καὶ ὁμαλὰ ἰδὼν καὶ εὐρέα, καθάπερ θαλάττας, χαίρει. Καὶ ὁ ποταμὸς οἷον αὖθις, καὶ φυλάττων τὸ ἐς ἀγκῶνα, (ποταμῷ γὰρ ὀρθοῦσθαι οὐ σύνηθες, ἀνατίθεται τὸν Τιταρήσιον ὡς κοῦφον καὶ ποτιμώτερον, καὶ ὁμολογεῖ τῷ Ποσειδῶνι ἐκρυήσεσθαι τῶν πεδίων, ὁδῷ χρώμενος. Ἀνίσχει καὶ ἡ Θετταλία, συνιζάνοντος ἤδη τοῦ ὕδατος, ἐλαίᾳ κομῶσα, καὶ ἀστάχυϊ, καὶ πώλου ἐφαπτομένη συνανίσχοντος. Ἔσται γὰρ καὶ ἵππος αὐτῇ παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος, ὅταν τὴν ἀποῤῥοὴν τοῦ θεοῦ καθεύδοντος ἡ Γῆ ὑποδέξηται ἐς ἵππον.

XV.

¶ ΓΑΛΑΤΚΟΣ ΠΟΝΤΙΟΣ.

Βοσπόρου καὶ Συμπληγάδων ἡ Ἀργὼ διεκπλεύσασα μέσον ἤδη τέμνει τὸ ῥόθιον τοῦ Πόντου· καὶ θέλγει τὴν θάλατταν Ὀρφεὺς ᾄδων, ἡ δὲ ἀκούει, καὶ ὑπὸ τῇ ᾠδῇ κεῖται ὁ Πόντος. Τὰ μὲν δὴ ἀγώγιμα τῆς νεώς, Διόσκουροι καὶ Ἡρακλῆς, Αἰακίδαι τε καὶ Βορεάδαι, καὶ ὅσον τῆς ἡμιθέου φορᾶς ἤνθει. Τρόπις δὲ ὑφήρμοσται τῇ νηΐ, δένδρον ἀρχαῖον, ᾧ κατὰ Δωδώνην ὁ Ζεὺς ἑαυτοῦ ἐς τὰ μαντεῖα ἐχρῆτο. Γνώμη δὲ ἐς τὸν πλοῦν ἥδε. Χρυσοῦν ἀπόκειταί τι ἐν Κόλχοις κώδιον κριοῦ ἀρχαίου, ὃς λέγεται τὴν Ἕλλην ὁμοῦ τῷ Φρίξῳ διὰ τοῦ οὐρανοῦ πορθμεῦσαι. Τοῦτο Ἰάσων ἑλεῖν, ὦ παῖ, ποιεῖται ἆθλον· φρουρὸς γάρ τις αὐτῷ δράκων ἐμπέπλεκται, δεινὸν βλέπων, καὶ ὑπερορῶν τοῦ καθεύδειν· ὅθεν ἄρχει τῆς νεώς, ἐπειδὴ βλέπει ἐς αὐτὸν ἡ τοῦ πλοῦ αἰτία. Καὶ Τῖφυς μέν, ὦ παῖ, κυβερνᾷ· λέγεται δὲ οὗτος πρῶτος ἀνθρώπων ἀπιστουμένην θαῤῥῆσαι τὴν τέχνην. Λυγκεὺς δὲ ὁ Ἀφαρέως ἐπιτέτακται τῇ πρώρᾳ, δεινὸς ὢν ἐκ πολλοῦ τε ἰδεῖν, καὶ ἐς πολὺ κατὰβλέψαι τοῦ βάθους, καὶ πρῶτος μὲν ὑποκειμένων ἑρμάτων αἰσθέσθαι, πρῶτος δὲ ὑποφαίνουσαν γῆν ἀσπάσασθαι. Ἀλλὰ νῦν ἐκπεπλῆχθαί μοι δοκεῖ καὶ τὸ τοῦ Λυγκέως ὄμμα τὴν προσβολὴν τοῦ φάσματος, ὑφ' οὗ καὶ οἱ πεντήκοντα σχαφάμενοι ¶ τὴν εἰρεσίαν, Ἡρακλῆς μὲν ἄτρεπτος μένει τοῦ θαύματος, ἅτε δὴ πολλοῖς ὁμοίοις ἐντυχών· οἱ δὲ λοιποὶ θαῦμά τι, οἶμαι, τοῦτο λέγουσιν. Ὁρᾶται γὰρ αὐτοῖς Γλαῦκος ὁ Πόντιος. Οἰκῆσαι δὲ οὗτοσί ποτε λέγεται τὴν ἀρχαίαν Ἀνθηδόνα, καὶ πόας μέν τινος ἐπὶ τῆς θαλάττης γεύσασθαι, κύματος δὲ ὑπα-

δραμόντος αὐτὸν ἐς τὰ τῶν ἰχθύων ἀπηνέχθη ἤθη. Μαντεύεται οὖν μέγα τι, ὡς ἔοικε· περίεστι γὰρ αὐτῷ τῆς τέχνης. Τὸ δὲ εἶδος, ὑγροὶ μὲν αὐτῷ γενείων βόστρυχοι, λευκοὶ δὲ ἰδεῖν καθάπερ χρυσοί· βαρεῖς δὲ πλόκαμοι κόμης, καὶ τοῖς ὤμοις ἐποχετεύοντες ὅσον ἐσπάσαντο θαλάσσης· ὀφρῦς λάσιαι, ξυνάπτουσαι πρὸς ἀλλήλας οἷον μία. Φεῦ τοῦ βραχίονος, ὡς γεγύμνασται πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐμπίπτων ἀεὶ τοῖς κύμασι, καὶ λεαίνων αὐτά ἐς τὴν νῆξιν. Φεῦ τῶν στέρνων, ὡς λάχνη μὲν αὐτοῖς ἐγκατέσπαρται, βρίων κομῶσα καὶ φυκίων. Γαστὴρ δὲ ὑπόκειται παραλλάττουσα καὶ ἀπιοῦσα ἤδη. Ἰχθὺν δὲ εἶναι τῷ λοιπῷ τὸν Γλαῦκον δηλοῖ τὰ οὐραῖα ἐξηρμένα, καὶ πρὸς τὴν ἰξὺν ἐπιστρέφοντα. Τὸ δὲ μηνοειδὲς αὐτῶν ἁλιπορφύρου τι ἄνθος ἔχει. Περιθέουσι δ' αὐτὸν καὶ ἀλκυόνες, ὁμοῦ μὲν ᾄδουσαι τὰ τῶν ἀνθρώπων, ἐξ ὧν αὐταί τε καὶ ὁ Γλαῦκος μεθηρμόσθησαν, ὁμοῦ δ' ἐνδεικνύμεναι τῷ Ὀρφεῖ τὴν ἑαυτῶν ᾠδήν, δι' ἣν οὐδὲ ἡ θάλαττα ἀμούσως ἔχει.

XVI.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

Ὁ θύων ἐν Ἰσθμῷ δῆμος, εἴη δ' ἂν ὁ ἐκ τῆς Κορίνθου· καὶ βασιλεὺς οὑτοσὶ τοῦ δήμου, Σίσυφον αὐτὸν ἡγώμεθα· τέμενος δὲ τουτὶ Ποσειδῶνος, ἡρέμα τι προσηχοῦν τῇ θαλάττῃ, (αἱ γὰρ τῶν πιτύων κόμαι τοῦτο ᾄδουσι) τοιάδε, ὦ παῖ, σημαίνει. ¶ Ἡ Ἰνὼ τῆς γῆς ἐκπεσοῦσα, τὸ μὲν ἑαυτῆς Λευκοθέα τε καὶ τοῦ τῶν Νηρηίδων κύκλου, τὸ δὲ τοῦ παιδὸς, ἡ γῆ Παλαίμονι τῷ βρέφει χρήσεται. Καταίρει δὲ ἤδη ἐς αὐτὴν ἐπὶ δελφῖνος εὐηνίου. Καὶ ὁ

δέλφις τὰ νῶτα ὑποστρωννὺς φέρει καθεύδοντα, διολισθαίνων ἀφοφητὶ τῆς γαλήνης, ὡς μὴ ἐκπέσοι τοῦ ὕπνου. Προκύπτει δὲ αὐτῷ ῥήγνυταί τι κατὰ τὴν Ἰσθμὸν ἄδυτον, διαχούσης τῆς γῆς ἐκ Ποσειδῶνος, ὃν μοι δοκεῖ καὶ Σισύφῳ τούτῳ προεῖπεῖν τὸν τοῦ παιδὸς εἰσπλοῦν, καὶ ὅτι θύειν αὐτῷ δέοι. Θύει δὲ ταῦρον τουτονὶ μέλανα, ἀποσπάσας, οἶμαι, αὐτὸν ἐκ τῆς τοῦ Ποσειδῶνος ἀγέλης. Ὁ μὲν οὖν τῆς θυσίας λόγος, καὶ ἡ τῶν θυσάντων ἐσθής, καὶ τὰ ἐναγίσματα, ὦ παῖ, καὶ τὸ σφάττειν, ἐς τὰ τοῦ Παλαίμονος ἀποκείσθω ὄργια. Σεμνὸς γὰρ ὁ λόγος, καὶ καμιδῆ ἀπόῤῥητος, ἄτ' ἀποθειάσαντος αὐτὸν Σισύφου τοῦ σοφοῦ· σοφὸν γὰρ ἤδη που δηλοῖ αὐτὸν ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ εἴδους. Τὸ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος εἶδος, εἰ μὲν τὰς Γυρὰς πέτρας, ἢ τὰ Θετταλικὰ ὄρη ῥήξειν ἔμελλε, δεινὸς ἂν που ἐγράφετο, καὶ οἷον πλήττων· ξένον δὲ τὸν Μελικέρτην ποιούμενος, ὡς ἐν τῇ γῇ ἔχοι, μειδιᾷ καθορμιζομένου, καὶ κελεύει τὸν Ἰσθμὸν ἀναπετάσαι τὰ στέρνα, καὶ γενέσθαι τῷ Μελικέρτῃ οἶκον. Ὁ δὲ Ἰσθμός, ὦ παῖ, γέγραπται μὲν ἐν εἴδει δαίμονος, ἐννηπιάζων ἑαυτὸν τῇ γῇ· τέτακται δὲ ὑπὸ τῆς φύσεως Αἰγαίου καὶ Ἀδρίου μέσον κεῖσθαι, καθάπερ ἐπεζευγμένος τοῖς πελάγεσιν. Ἔστι δὲ αὐτῷ μειράκιον μὲν ἐν δεξιᾷ, λέχαιόν τι οἶμαι· κόραι δ' ἐν ἀριστερᾷ, Κεγχρεαί που τάχα. Θάλατται δὲ αὗται καλαὶ καὶ ἱκανῶς εὔδιοι τῇ τὸν Ἰσθμὸν ἀποφαινούσῃ γῇ παρακάθηνται.

XVII.

¶ ΝΗΣΟΙ.

Βούλει, ὦ παῖ, καθάπερ ἀπὸ νεὼς διαλεγώμεθα περὶ τουτωνὶ τῶν νήσων, οἷον, περι-

πλέοντες αὐτὰς τοῦ ἤρος, ὅτε Ζέφυρος ἱλαρὰν ἐργάζεται θάλατταν, προσπνέων τῆς ἑαυτοῦ αὔρας; Ἀλλ' ὅπως ἑκὼν λελήσῃ τῆς γῆς, καὶ θάλαττά σοι ταυτὶ δόξῃ, μήτ' ἐξηρμένη καὶ ἀναχαιτίζουσα, μήθ' ὑπτία καὶ γαληνή, πλωτὴ δέ τις καὶ οἷον ἔμπνους. Ἰδού, ἐμβεβλήκαμεν. Ξυγχωρεῖς γάρ που καὶ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποκρίνασθαι. Ξυγχωρῶ, καὶ πλέωμεν. Ἡ μὲν θάλαττα, ὡς ὁρᾷς, πολλή· νῆσοι δὲ ἐν αὐτῇ, μὰ Δί', οὐ Λέσβος, οὐδ' Ἴμβρος ἢ Λῆμνος, ἀλλ' ἀγελαῖαι καὶ μικραί, καθάπερ κῶμαί τινες, ἢ σταθμοί, ἢ νὴ Δία ἐπαύλια τῆς θαλάττης. Ἡ μὲν δὴ πρώτη σφῶν ἐρυμνή τε ἐστί, καὶ ἀπότομος, καὶ τειχήρης τὴν φύσιν, ἀκρωνυχίαν ἐξαίρουσα πανόπτῃ Ποσειδῶνι, κατάῤῥους τε καὶ ὑγρά, καὶ τὰς μελίττας βόσκουσα ὀρείοις ἄνθεσιν, ὧν δρέπεσθαι καὶ τὰς Νηρηίδας εἰκός, ὅταν τῇ θαλάττῃ ἐπιπαίζωσι.

Τὴν δὲ νῆσον τὴν ἐφεξῆς, ὑπτίαν τε καὶ γεώδη οὖσαν, οἰκοῦσι μὲν ἁλιεῖς τε καὶ γεωργοὶ ἅμα. Ξυμβάλλονται δὲ ἀγορὰν ἀλλήλοις, οἱ μὲν τῶν γεωργουμένων, οἱ δὲ ὧν ἴγρευσαν. Ποσειδῶ δὲ τουτονὶ γεωργὸν ἐπ' ἀρότρου καὶ ζεύγους ἵδρυνται, λογιούμενοι αὐτῷ τὰ ἐκ τῆς γῆς. Ὡς δὲ μὴ σφόδρα ἠπειρώτης ὁ Ποσειδῶν φαίνοιτο, πρῶρα ἐμβέβληται τῷ ἀρότρῳ, καὶ τὴν γῆν ῥήγνυσιν, οἷον πλέων. — Λὶ δ' ἐχόμεναι τούτων νῆσοι δύο, μία μὲν ἄμφω ποτὲ ἦσαν, ῥαγεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ πελάγους μέση, ποταμοῦ εὖρος ἑαυτῆς ἀπηνέχθη. Τουτὶ δὲ ἔστι σοι καὶ παρὰ τῆς γραφῆς, ὦ παῖ, γιγνώσκειν. Τὰ γὰρ ἐσχισμένα τῆς νήσου παραπλήσιά που ὁρᾷς, καὶ ἀλλήλοις ξύμμετρα, καὶ οἷον ἐναρμόσαι κοῖλα ἐκκειμένοις. Τοῦτο καὶ ἡ Εὐρώπη ποτὲ περὶ τὰ Τέμπη τὰ Θετταλικὰ ἔπαθε. Σεισμοὶ γὰρ δὴ τὴν κἀκείνην ἀναπτύξαντες, τὴν ἁρμονίαν τῶν ὀρῶν ἐναπεσημήναντο τοῖς τμήμασι,

καὶ πετρῶν τε οἶκοι φανεροὶ ἔτι, παραπλήσιοι ταῖς ἐξηρμοσμέναις σφῶν πέτραις, ὕλη θ', ὁπόσην σχισθέντων τῶν ὀρῶν ἐπισπέσθαι εἰκός, οὔπω ἄδηλος. Λείπονται γὰρ δὴ ἔτι αἱ εὐναὶ τῶν δένδρων. Τὸ μὲν δὴ τῆς νήσου πάθος τοιοῦτον ἡγώμεθα. Ζεῦγμα δὲ ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ βέβληται, ὡς μίαν ὑπ' αὐτοῦ φαίνεσθαι. Καὶ τὸ μὲν ὑπερπλεῖται τοῦ ζεύγματος, τὸ δὲ ἀμαξεύεται. Ὁρᾷς γάρ που τοὺς διαφοιτῶντας αὐτό, ὡς ὁδοιπόροι τε εἰσὶ καὶ ναῦται.

Τὴν δὲ νῆσον, ὦ παῖ, τὴν πλησίον, θαῦμα ἡγώμεθα. Πῦρ γὰρ δὴ ὑποτύφει αὐτὴν πᾶσαν, σήραγγάς τε καὶ μυχοὺς ὑποδεδυκὸς τῆς νήσου, δι' ὧν, ὥσπερ αὐλῶν, ἡ φλὸξ διεκπαίει, ῥύακάς τε ἐξεργάζεται δεινούς, παρ' ὧν ἐκπίπτουσι ποταμοὶ πυρός, μεγάλοι τε καὶ τῇ θαλάττῃ ἐπικυμαίνοντες. Καὶ φιλοσοφεῖν μὲν βουλομένῳ τὰ τοιαῦτα, νῆσος ἀσφάλτου καὶ θείου παρεχομένη φύσιν, ἐπειδὰν ὑφ' ἁλὸς ἀναβρωθῇ, πολλοῖς ἐκπυροῦται πνεύμασι, τὰ τὴν ὕλην ἐξερεθίζοντα παρὰ τῆς θαλάττης ἀνασπῶσα. Ἡ γραφὴ δὲ τὰ τῶν ποιητῶν ἐπαινοῦσα, καὶ μῦθον τῇ νήσῳ ἐπιγράφει· γίγαντα μὲν βεβλῆσθαί ποτε ἐνταῦθα, δυσθανατοῦντι δὲ αὐτῷ τὴν νῆσον ἐπενεχθῆναι δεσμοῦ ἕνεκεν, εἶκειν δὲ μήπω αὐτόν, ἀλλ' ἀναμάχεσθαι ὑπὸ τῇ γῇ ὄντα, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο σὺν ἀπειλῇ ἐκπνεῖν. Τουτὶ δὲ καὶ τὸν Τυφῶ φασιν ἐν Σικελίᾳ βούλεσθαι, καὶ τὸν Ἐγκέλαδον ἐν Ἰταλίᾳ ταύτῃ, οὓς ἤπειροί τε καὶ νῆσοι πιέζουσιν οὕπω μὲν τεθνεῶτας, ἀεὶ δὲ ἀποθνήσκοντας. Ἔστι δέ σοι, ὦ παῖ, μηδ' ἀπολελεῖφθαι δόξαι τῆς μάχης, ἐς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ἀποβλέψαντι. Τὰ γὰρ ἐπ' αὐτῆς φαινόμενα, ὁ Ζεὺς ἀφίησι κεραυνοὺς ἐπὶ τὸν γίγαντα. Ὁ δ' ἀπαγορεύει μὲν ἤδη, πιστεύει δὲ τῇ γῇ ἔτι. Καὶ ἡ γῆ δὲ ἀπείρηκεν, οὐκ ἐῶντος αὐτὴν ἑστάναι

τοῦ Ποσειδῶνος. Περιβέβληκε δὲ αὐτοῖς ἄχλυν, ὡς ὅμοια γεγονόσι μᾶλλον ἢ γιγνομένοις φαίνοιτο. — Τὸν δὲ περίπλουν κολωνὸν τοῦτον οἰκεῖ δράκων, πλούτου τινός, οἶμαι, φύλαξ, ὃς ¶ ὑπὸ τῇ γῇ κεῖται. Τοῦτο γὰρ λέγεται τὸ θηρίον εὔνουν τε εἶναι τῷ χρυσῷ, καὶ ὅ τι ἴδῃ χρυσοῦν ἀγαπᾶν καὶ θάλπειν. Τό τοι κώδιον τὸ ἐν Κόλχοις, καὶ τὰ τῶν Ἑσπερίδων μῆλα, ἐπειδὴ χρυσᾶ ἐφαίνετο, διττὼ ἀΰπνω ξυνεῖχον δράκοντε, καὶ ἑαυτοῖν ἐποιοῦντο. Καὶ ὁ δράκων τε ὁ τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ ἔτι καὶ νῦν ἐν ἀκροπόλει οἰκῶν, δοκεῖ μοι τὸν Ἀθηναίων ἀσπάσασθαι δῆμον ἐπὶ τῷ χρυσῷ, ὃν ἐκεῖνοι τέττιγας ταῖς κεφαλαῖς ἐποιοῦντο. Ἐνταῦθα δὲ καὶ χρυσοῦς αὐτὸς ὁ δράκων, τὴν γὰρ κεφαλὴν τῆς χειᾶς ὑπερβάλλει, δεδιώς, οἶμαι, ὑπὲρ τοῦ κάτω πλούτου. — Κατηρεφὴς δὲ κιττῷ τε καὶ σμίλακι καὶ ἀμπέλοις ἥδε ἡ νῆσος οὖσα, Διονύσῳ μὲν ἀνειῶσθαί φησι, τὸν Διόνυσον δ' ἀπεῖναι νῦν, καὶ ἐν ἠπείρῳ που βακχεύειν, ἐπιτρέψαντα τῷ Σειληνῷ τὰ ἐνταῦθα ἀπόρρητα. Κύμβαλά τε ταῦτα ὕπτια, καὶ κρατῆρες ἀνεστραμμένοι χρυσοῖ, καὶ αὐλοὶ θερμοὶ ἔτι, καὶ τὰ τύμπανα δὲ ἀψοφητὶ κείμενα, καὶ τὰς νεβρίδας ὁ Ζέφυρος οἷον αἴρει ἀπὸ τῆς γῆς. Ὄφεις τε ἕξ, οἱ μὲν ἐμπλέκονται τοῖς θύρσοις, οἱ δ' ὑπὸ τοῦ οἴνου παρεῖνται, ζώννυσθαι αὐτοὺς ταῖς Βάκχαις καθεύδοντας. Βότρυς δὲ οἱ μὲν ὀργῶσιν, οἱ δὲ περκάζουσιν, οἱ δ' ὄμφακες, οἱ δ' οἰνάνθαι δοκοῦσι, σεσοφισμένου τοῦ Διονύσου τὰς ὥρας τῶν ἀμπέλων, ὡς ἀεὶ τρυγῴη. Ἀμφιλαφεῖς δ' οὕτω τι οἱ βότρυς, ὡς καὶ τῶν πετρῶν ἁπτεσθαι, καὶ τῇ θαλάττῃ ἐπικρέμασθαι· ὀπωρίζουσι δὲ προσπετόμενοι θαλάττιοί τε καὶ ἠπειρῶται ὄρνιθες. Τὴν γὰρ ἄμπελον ὁ Διόνυσος παρέχει κοινὴν πᾶσι, πλὴν τῆς γλαυκός. Ἐκείνην δὲ

μόνην ἄρα ἀπωθεῖται τῶν βοτρύων, ἐπειδὴ τοῖς ἀνθρώποις διαβάλλει τὸν οἶνον. Ὡὰ γὰρ τῆς γλαυκὸς εἰ φάγοι παιδίον [νήπιόν τε καὶ ἄοινον], ἀπεχθάνεται τῷ οἴνῳ πᾶσαν ἡλικίαν, καὶ οὔτ' ἂν πίοι, καὶ φοβεῖται τοὺς μεθύοντας. Σὺ δ' οὕτω τι θρασύς, ὦ ¶ παῖ, ὡς μηδὲ τὸν Σειληνὸν τοῦτον, τὸν φύλακα τῆς νήσου, φοβεῖσθαι, μεθύοντά τε καὶ ἀπτόμενον τῆς Βάκχης. Ἡ δ' οὐκ ἀξιοῖ ἐπ' αὐτὸν βλέπειν, ἀλλὰ τοῦ Διονύσου ἐρῶσα, ἀνατυποῦται αὐτόν τε καὶ ἀναγράφει, καὶ ὁρᾷ μὴ παρόντα. Τὸ γὰρ τῶν ὀφθαλμῶν ἦθος τῇ Βάκχῃ μετέωρον μέν, οὐ μὴν ἔξω γε ἐρωτικῶν φροντίδων.

Ταυτὶ δὲ ἡ φύσις τὰ ὄρη ξυνθεῖσα νηῒ σον εἴργασται, δασείᾳν τε καὶ ὕλης πλέω, ὁπόση κυπαρίττου τε ὑψηλῆς καὶ πεύκης καὶ ἐλάτης, δρυῶν τε αὖ, καὶ κέδρου. Καὶ γὰρ τὰ δένδρα τὸν ἑαυτῶν γέγραπται τρόπον. Τὰ μὲν δὴ ἔνθηρα τῆς νήσου συνοθῆραί τε ἀνεχνεύουσι, καὶ ἐλαφηβόλοι, λόγχας ἐπὶ τὰ θηρία ἠρμένοι, καὶ τόξα ἔνιοι. Καὶ μαχαίρας δέ, ὦ παῖ, καὶ κορύνας φέρουσιν οἱ ἀγχέμαχοι σφῶν, καὶ θρασεῖς. Λίκτυά τε ταῦτα διῆκται τῆς ὕλης, τὰ μὲν ἐγκολπίσασθαι θηρίον, τὰ δὲ δῆσαι, τὰ δὲ σχεῖν τοῦ δρόμου. Καὶ τὰ μὲν εἴληπται τῶν θηρίων, τὰ δὲ μάχεται, τὰ δὲ ᾔρηκε τὸν βάλλοντα. Ἐνεργὸς δὲ πᾶς βραχίων νεανίου, καὶ συνεξαίρουσι βοὴν κύνες ἀνδράσιν, ὡς καὶ τὴν ἠχὼ φάναι ξυμβακχεύειν τῇ θήρᾳ. Τὰ δὲ μεγάλα τῶν φυτῶν δρυτόμοι σπαθῶσι διατέμνοντες. Καὶ ὁ μὲν διαίρει τὸν πέλεκυν, ὁ δὲ ἐμβέβληκεν, ὁ δὲ θήγει, λαβὼν ἀπεστομισμένον ὑπὸ τοῦ πλήττειν, ὁ δ' ἐπισκοπεῖται τὴν ἐλάτην, ἱστοῦ ἕνεκα τεκμαιρόμενος τοῦ δένδρου πρὸς τὴν ναῦν, ὁ δὲ τὰ νέα καὶ ὀρθὰ τῶν δένδρων τέμνει ἐς τὰ ἐρετικά. Ἡ δ' ἀπορρώξ [καὶ ἡ

ἀποῤῥαγεῖσα πέτρα], καὶ ὁ τῶν αἰθυιῶν δῆμος, καὶ ὁ ἐν μέσαις ὄρνις ἀπὸ τοιοῦδε γέγραπται λόγου. Οἱ ἄνθρωποι ταῖς αἰθυίαις ἐπιτίθενται, μὰ Δί', οὐ τῶν κρεῶν ἕνεκα· μέλαν γὰρ καὶ νοσῶδες καὶ οὐδὲ πεινῶντι ἡδὺ τὸ ἐξ αὐτῶν κρέας· γαστέρα δὲ παρέχονται παισὶν ἰατρῶν, οἵαν τοὺς γευσαμένους αὐτῆς εὐσίτους ἀποφαίνειν καὶ κούφους. Ὑπνηλαὶ οὖσαι καὶ πυριάλωτοι, νύκτωρ γὰρ αὐταῖς ἐναστράπτουσι. Προσάγονται δὲ τὸν κήϋκα ὄρνιν ἐπὶ μοίρᾳ τῶν ἁλισκομένων μελεδωνὸν εἶναι, καὶ προεγρηγορέναι σφῶν. Ὁ δὲ κήϋξ θαλάττιος μέν, χρηστὸς δὲ ὄρνις, καὶ ἀπράγμων, καὶ θηρᾶσαι μέν τι ¶ ἀδρανής, πρὸς δέ γε ὕπνον ἔῤῥωται, καὶ καθεύδει σμικρά. Ταῦτά τοι καὶ ἀπομισθοῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείναις. Ἐπειδὰν οὖν ἐπὶ δαῖτα ἀποπτῶσιν, ὁ μὲν οἰκουρεῖ περὶ τὴν πέτραν, αἱ δ' ἥκουσιν ἐς ἑσπέραν, ἀπάγουσαι δεκάτην αὐτῷ τῶν τεθηραμένων. Καὶ καθεύδουσιν ἤδη περὶ αὐτὸν, οὐ καθεύδοντα, οὐδ' ἂν ἡττηθέντα ὕπνου ποτέ, εἰ μὴ αὐταὶ βούλονται. Εἰ δὲ δόλου του προσιόντος αἴσθοιτο, ὁ μὲν ἀναβοᾷ τορόν τε καὶ ὀξύ· αἱ δ' ἀπὸ συνθήματος ἀρθεῖσαι φεύγουσιν, ἀνέχουσαι τὸν μελεδωνόν, εἰ πετόμενος ἀπείποι ποτέ. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἕστηκε, καὶ τὰς αἰθυίας περιορᾷ. Ἔστι δ' αὐτοῦ τὸ ἐν μέσαις ἑστάναι ταῖς ὄρνισιν ὁ Πρωτεύς, ὁ ἐν ταῖς φώκαις· τὸ δὲ μὴ καθεύδειν ὑπὲρ τὸν Πρωτέα.

Ἐνταῦθα δέ, ὦ παῖ, καὶ καθώρμισται ἡμῖν, καὶ ὅ τι μὲν ὄνομα τῇ νήσῳ, οὐκ οἶδα· Χρυσῆ δ' ἂν πρός γε ἐμοῦ ὀνομάζοιτο, εἰ μὴ μάτην οἱ ποιηταὶ τὴν τοιάνδε ἐπωνυμίαν ἐξευρήκασι τοῖς καλοῖς τε καὶ θαυμασίοις πᾶσιν. Ὠικισται μὲν δὴ ὁπόση βασίλεια μικρὰ δέξασθαι· οὐ γὰρ δὴ ἀρόσει γε ἐνταῦθά τις, οὐδὲ ἀμπελουργήσει· περίεστι δ' αὐτῇ πηγῶν, ὧν τὰς μὲν

ἀκραιφνεῖς τε καὶ ψυχρὰς ἐκδίδωσι, τὰς δὲ ἐκπυρώσασα. Ἔσει δ' οὕτω τι εὕρους, ὡς καὶ τῇ θαλάττῃ ἐπιπλημμυρεῖν. Τό τοι ῥόθιον τοῦτο, πηγαὶ ὑποκυματίζουσι ζέουσαι, καὶ οἷον ἐκ λέβητος ἀναπαλλόμεναί τε καὶ ἀναπηδῶσαι· περὶ ἃς βέβληται ἥδε ἡ νῆσος. Τὸ μὲν οὖν θαῦμα τῆς τῶν πηγῶν ἐκδόσεως, εἴτε τῆς γῆς προσῆκε νομίζειν, εἴτε τῇ θαλάττῃ οἰκειοῦν, δικάσει ὅδε ὁ Πρωτεύς· ἥκει γὰρ δὴ θεμιστεύων τούτῳ. Τὰ δὲ πεπολισμένα τῆς νήσου σκοπῶμεν. Ὠκισται γὰρ δὴ ἐν αὐτῇ πόλεως καλῆς τε καὶ λαμπρᾶς εἴδωλον, ὅσον οἰκία, καὶ βασιλικὸν εἴσω τρέφεται παιδίον, ἄθυρμα δὲ αὐτῷ πόλις. Θέατρα γάρ ἐστιν, ὁπόσα αὐτόν τε δέξασθαι, καὶ τοὺς συμπαίστας τουτουσὶ παῖδας· ἱππόδρομός τε ἐξωκοδόμηταί τις, ἀποχρῶν τοῖς Μελιταίοις κυνιδίοις περιδρομεῖν αὐτόν. Ἵππους γὰρ δὴ ὁ παῖς ταῦτα ποιεῖται, καὶ ¶ συνέχει σφᾶς ἐς ζυγόν τε καὶ ἅρμα, ἡνιοχήσων δὴ ὑπὸ τουτωνὶ τῶν πιθήκων, οὓς τὸ παιδίον θεράποντας ἡγεῖται. Λαγωὸς δὲ οὑτοσί, χθές, οἶμαι, ἐσῳκισμένος, ξυνέχεται μὲν ἐμάπα φοινικῷ, καθάπερ κύων· δεδέσθαι δὲ οὐκ ἀξιοῖ, καὶ διολισθῆσαι τοὺς δεσμοὺς ἐθέλει, πιστεύων τοῖς προσθίοις τῶν ποδῶν. Ψίττακός τε καὶ κίττα ἐν οἰκίσκῳ πλεκτῷ, Σειρήνων δίκην ἐν τῇ νήσῳ ᾄδουσιν. Ἄιδει δὲ ἡ μὲν ὁπόσα οἶδεν, ὁ δὲ ὁπόσα μανθάνει.

XVIII.

K Υ K Λ Ω Ψ.

Οἱ θηρίζοντες τὰ λήϊα καὶ φυγῶντες τὰς ἀμπέλους, οὔτε ἤρεσαν, ὦ παῖ, ταῦτα, οὔτε ἐφύτευσαν, ἀλλ' αὐτόμασα ἡ γῆ σφίν ἀνα-

Digitized by Google

πέμπει ταῦτα. Εἰαὶ γὰρ δὴ Κύκλωπες, οἷς, οὐκ οἶδα ἐξ ὅτου, τὴν γῆν οἱ ποιηταὶ βούλονται αὐτοφυᾶ εἶναι ὧν φέρει. Πεποίηται δὲ αὐτοὺς καὶ ποιμένας, τὰ πρόβατα βόσκουσα, ὧν τὸ γάλα ποτόν τε ἡγοῦνται καὶ ὄψον. Οἱ δ' οὐκ ἀγορὰν γιγνώσκουσιν, οὔτε βουλευτήριον, οὔτε οἶκον, ἀλλὰ τὰ ῥήγματα ἐροικισάμενοι τοῦ ὄρους. Τοὺς μὲν ἄλλους ἔα. Πολύφημος δέ, ὁ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀγριώτατος αὐτῶν, οὗ καὶ ἐνταῦθα, μίαν μὲν ὑπερτείνων ὀφρὺν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἑνὸς ὄντος, πλατείᾳ δὲ τῇ ῥινὶ ἐπιβαίνων τοῦ χείλους, καὶ σιτούμενος τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ τῶν λεόντων οἱ ὠμοί. Νυνὶ δὲ ἀπέχεται τοῦ τοιούτου σιτίου, ὡς μὴ βορός, μηδὲ ἀηδὴς φαίνοιτο. Ἐρᾷ γὰρ τῆς Γαλατείας, παιζούσης ἐς τοντὶ τὸ πέλαγος, ἀφεστηκυίας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους. Καὶ ἡ μὲν σύριγξ ἔτι ὑπὸ μάλης, καὶ ἀτρεμεῖ. Ἔστι δ' αὐτῷ ποιμενικὸν ᾆσμα, ὡς λευκή τε εἴη, καὶ γαύρος, καὶ ἡδίων ὄμφακος, καὶ ὡς νεβρους τῇ Γαλατείᾳ σκυμνεύει καὶ ἄρκτους. Ἄιδει δὲ ὑπὸ πρίνῳ ταῦτα, οὐδ' ὅπου αὐτῷ τὰ πρόβατα νέμεται εἰδώς, οὐδ' ὁπόσα ¶ ἐστίν, οὐδ' ὅπου ἡ γῆ. Ὅτι ὄρειός τε καὶ δεινὸς γέγραπται, χαίτην μὲν ἀνασείων ὀρθὴν καὶ ἀμφιλαφῆ, πίτυος δίκην, καρχάρους δὲ ὑποφαίνων ὀδόντας, ἐκ βορροῦ τοῦ γενείου· στέρνον τε καὶ γαστέρα, καὶ τὸ ἐς ὄνυχα ἥκον, λάσιος πάντα. Καὶ βλέπειν μὲν ἥμερον φησίν, ἐπειδὴ ἐρᾷ· ἄγριον δὲ ὁρᾷ, καὶ ὑποκαθήμενον ἔτι, καθάπερ τῶν θηρίων τὰ ἀνάγκης ἡττώμενα. Ἡ δὲ ἐν ἁπαλῇ τῇ θαλάσσῃ παίζει, τέτρωρον δελφίνων ξυνάγουσα, ὁμοζυγούντων τε καὶ ταυτὸν πνεόντων. Παρθένοι δ' αὐτοὺς ἄγουσι Τρίτωνος, αἱ δμωαὶ τῆς Γαλατείας, ἐπιστομίζουσαι σφᾶς, εἰ ἀγέρωχόν τι καὶ παρὰ τὴν ἡλίαν πράττοιεν. Ἡ δ' ὑπὲρ κεφαλῆς ἁλιπόρ-

φυρον μὲν λήδιον ἐς τὸν Ζέφυρον αἴρει, σκιὰν ἑαυτῇ εἶναι, καὶ ἱστίον τῷ ἅρματι, ἀφ' οὗ καὶ αὐγή τις ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ τὴν κεφαλὴν ἥκει, οὔπω ἥδιον τοῦ τῆς παρειᾶς ἄνθους. Αἱ κόμαι δ' αὐτῆς οὐκ ἀνεῖνται τῷ Ζεφύρῳ· διάβροχοι γὰρ δὴ εἰσί, καὶ κρείττους τοῦ ἀνέμου. Καὶ μὴν καὶ ἀγκὼν δεξιὸς ἔκκειται, λευκὸν διακλίνων πῆχυν, καὶ ἀναπαύων τοὺς δακτύλους πρὸς ἁπαλῷ τῷ ὤμῳ· καὶ ὠλέναι ὑποκυμαίνουσι, καὶ μαζὸς ὑπανίσταται, καὶ οὐδὲ τὴν ἐπιγουνίδα ἐκλείπει ἡ ὥρα. Ὁ ταρσὸς δὲ καὶ ἡ συναπολήγουσα αὐτῷ χάρις, ἐφ' ἁλός, ὦ παῖ, γέγραπται, καὶ ἐπιψαύει τῆς θαλάττης, οἷον κυβερνῶν τὸ ἅρμα. Θαῦμα οἱ ὀφθαλμοί· βλέπουσι γὰρ ὑπερόριόν τι, καὶ συναπιὸν τῷ μήκει τοῦ πελάγους.

XIX.

ΦΟΡΒΑΣ Η ΦΛΕΓΥΑΙ.

Ὁ μὲν ποταμός, ὦ παῖ, Κηφισός, Βοιώτιός τέ, καὶ οὐ τῶν ἀμούσων, σκηνοῦσι δ' ἐπ' αὐτῷ Φλεγύαι βάρβαροι, πόλεις οὔπω ὄντες. Οἱ δὲ πυκτεύοντες, τόν τε, οἶμαι, Ἀπόλλωνα ὁρᾷς, ὁ δ' αὖ Φόρβας ἐστίν, ὃν ἐστήσαντο οἱ Φλεγύαι βασιλέα, ἐπειδὴ μέγας παρὰ πάντας οὗτος, καὶ ὠμότατος τοῦ ἔθνους. Πυκτεύει δὲ Ἀπόλλων πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῶν παρόδων. Τὴν γὰρ εὐθὺ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν ὁδὸν κατασχών, οὔτε θύει Πυθοῖ οὐδεὶς ὅτι, οὔτε παιᾶνας ἀπάγει τῷ θεῷ· χρησμοί τε καὶ λόγια καὶ ὀμφαὶ τρίποδος ἐκλέλειπται πάντα. Ἀγωνιεῖ δὲ τῶν ἄλλων Φλεγύων ἀποτάξας ἑαυτόν· τὴν γὰρ δρῦν, ὦ παῖ, ταύτην οἶκον πεποίηται. Καὶ παρ' αὐτὸν φοιτῶσιν οἱ Φλεγύαι, δικασόμενοι δή που ἐν τοῖς βασι-

Digitized by Google

λείοις τούτοις. Τοὺς δὲ βαδίζοντας ἐς τὸ ἱερὸν λαμβάνων, γέγοντας μὲν καὶ παῖδας ἐς τὸ κοινὸν τῶν Φλεγύων πέμπει, λῃΐζεσθαί τε καὶ ἀποινᾶν· τοῖς δὲ ἐῤῥωμενεστέροις ἀνταποδύεται, καὶ τοὺς μὲν καταπαλαίει, τοὺς δὲ ὑπερτρέχει, τοὺς δὲ παγκρατίῳ αἱρεῖ, καὶ ὑπερβολαῖς δίσκων· κεφαλάς τε ἀποκόπτων ἀνάπτει τῆς δρυός, καὶ ὑπὸ τούτῳ ζῇ τῷ λύθρῳ. Αἱ δ' ἀπήρτηνται τῶν πτόρθων μυδῶσαι· καὶ τὰς μὲν αὔους ὁρᾷς, τὰς δὲ προσφάτους, αἱ δὲ ἐς κρανία περιήκουσι. Σεσήρασι δὲ καὶ ὀλολύζειν ἐοίκασιν, ἐσπνέοντος αὐτὰς τοῦ ἀνέμου. Φρονοῦντι δὲ αὐτῷ ταῖς Ὀλυμπιάσι ταύταις ἥκει ὁ Ἀπόλλων, εἰκάσας ἑαυτὸν μειρακίῳ πύκτῃ. Καὶ τὸ μὲν τοῦ θεοῦ εἶδος ἀκειρεκόμης, ὦ παῖ, γέγραπται, καὶ τὰς χαίτας ἀνειληφὼς, ἵνα εὐζώνῳ τῇ κεφαλῇ πυκτεύῃ. Ἀκτῖνες δὲ ἀπανίστανται παρὰ τοῦ μετώπου, καὶ μειδίαμα θυμῷ ξυγκεκραμένον ἡ πάρειὰ πέμπει· βολαί τε ὀφθαλμῶν εὔσκοποι καὶ συνεξαίρουσαι ταῖς χερσίν. Αἱ δὲ ἐνήψαντο τοὺς ἱμάντας, ἡδίους ¶ οἱ στέφανοι περὶ αὐταῖς ἦσαν. Πεπύκτευται δὲ αὐτὸν ἤδη. Τὸ γὰρ ἐμβεβληκὸς τῆς δεξιᾶς ἐνεργὸν ἔτι δηλοῖ τὴν χεῖρα, καὶ οὔπω καταλύουσαν τὸ σχῆμα, ᾧ ἤρηκεν. Ὁ Φλεγύας δὲ κεῖται ἤδη, καὶ ὁπόσον μὲν ἐπέχει τῆς γῆς, ποιητὴς ἐρεῖ. Κεχώρηκε δὲ ἐς κρόταφον αὐτῷ τὸ τραῦμα, καὶ τὸ αἷμα ὥσπερ ἐκ πηγῆς ἐκδίδοται. Γέγραπται δὲ ὠμὸς καὶ συώδης τὸ εἶδος, οἷος σιτεῖσθαι μᾶλλον τοὺς ξένους ἢ κτείνειν. Τὸ δὲ ἐξ οὐρανοῦ πῦρ, σκηπτὸς ἐπὶ τὴν δρῦν φέρεται, συμφλέξων τὸ δένδρον, οὐ μὴν ἐξαιρήσων γε τὴν ἐπ' αὐτῷ μνήμην. Τὸ γὰρ χωρίον, ἐν ᾧ ταῦτα, Δρυός, ὦ παῖ, κεφαλαὶ ἔτι.

XX.

ΑΤΛΑΣ.

Καὶ Ἄτλαντι ὁ Ἡρακλῆς, οὐδὲ προστάξαντος Εὐρυσθέως, ἤρισεν, ὡς τὸν οὐρανὸν οἴσων μᾶλλον ἢ ὁ Ἄτλας. Τὸν μὲν γὰρ συγκεκυφότα ἑώρα, καὶ πεπιεσμένον, καὶ κείμενον ἐς γόνυ ἕτερον, καὶ μικρὰ καταλειπόμενα αὐτῷ τοῦ ἑστάναι· αὐτὸς δ' ἂν καὶ μετεωρίσαι τὸν οὐρανόν, καὶ στῆσαι ἀναθέμενος ἐς μακρὸν τοῦ χρόνου. Τὸ μὲν δὴ φιλότιμον τοῦτο οὐδαμοῦ ἐκφαίνει· φησὶ δὲ συναλγεῖν τε τῷ Ἄτλαντι ἐφ' οἷς μοχθεῖ, καὶ μετασχεῖν ἂν τοῦ ἄχθους αὐτῷ. Ὁ δ' οὕτω τι ἄσμενος εἴληπται τοῦ Ἡρακλέους, ὡς ἱκετεύειν αὐτὸν τλῆναι ταῦτα. Γέγραπται δὲ ὁ μὲν ἀπειρηκώς, ὡς τῷ ἱδρῶτι συμβαλέσθαι, ὁπόσος ἂν ἀπ' αὐτοῦ στάζει, βραχίονός τε ξυνεῖναι τρέμοντος. Ὁ δὲ ἐρᾷ τοῦ ἄθλου. Δηλοῖ δὲ τοῦτο ἥ τε ὁρμὴ τοῦ προσώπου, καὶ τὸ ῥόπαλον καταβεβλημένον, καὶ αἱ χεῖρες ἀπαιτοῦσαι τὸν ἆθλον. Σκιὰς δὲ τὰς μὲν τοῦ Ἡρακλέους οὔπω θαυμάζειν ἄξιον, εἰ ἔρρωνται τὸν ἆθλον. Τὰ γὰρ τῶν κειμένων σχήματα, καὶ οἱ ὀρθοὶ μάλα εὔσκιοι, καὶ τὸ ἀκριβοῦν ταῦτα οὔπω σοφόν. Αἱ δὲ τοῦ Ἄτλαντος σκιαὶ σοφίας πρόσω. Οὑτωσὶ γὰρ συνιζηκότος συμπίπτουσί τε ἀλλήλαις, καὶ οὐδὲν τῶν ¶ ἐκκειμένων ἐπιθολοῦσιν, ἀλλὰ φῶς ἐργάζονται περὶ τὰ κοῖλά τε καὶ ἐξέχοντα τὴν γαστέρα, καὶ προνενευκότος σοῦ Ἄτλαντος ὁρᾶν τε ὑπάρχει, καὶ ἀσθμαινούσης ξυνιέναι. Τά τε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὃν φέρει, γέγραπται μὲν ἐν αἰθέρι, ὁποῖος περὶ αὐτὰς ἕστηκεν. Ἔστι δὲ ξυνεῖναι ταύρου τε, ὃς δὴ ἐν οὐρανῷ ταῦρος, ἄρκτων τε, ὁποῖαι ἐκεῖ ὁρῶνται, καὶ πνευμάτων. Γέγραπται γὰρ τὰ μὲν ξὺν ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἐξ ἀλλήλων. Καὶ

Digitized by Google

τοῖς μὲν φιλία πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ σώζειν ἔοικε τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ νεῖκος. Νῦν μὲν οὖν ἀναθήσεις ταῦτα, Ἡρακλεῖς, μετ' οὐ πολὺ δὲ ξυμβιώσεις αὐτοῖς ἐν τῷ οὐρανῷ, πίνων καὶ περιβάλλων τὸ τῆς Ἥβης εἶδος. Ἄξῃ γὰρ τὴν κεωτάτην καὶ πρεσβυτάτην τῶν θεῶν. Δι' αὐτὴν γὰρ κἀκεῖνοι νέοι.

XXI.

ΑΝΤΑΙΟΣ.

Κόνις οἷα ἐν πάλαις ἐκείναις ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου, καὶ δυοῖν ἀθλητοῖν ὁ μὲν ξυνδέων τὸ οὖς, ὁ δὲ ἀπαλύων λεοντῆς τὸν ὦμον, πολλοί τε ἐπιτήδειοι, καὶ στῆλαι καὶ κοῖλα γράμματα· ¶ Λιβύη ταῦτα καὶ Ἀνταῖος, ὃν Γῆ ἀνῆκε σίνεσθαι τοὺς ξένους λῃστρικῇ, θῖνα, πάλῃ. Ἀθλοῦντι δὲ αὐτῷ ταῦτα, καὶ θάπτοντι οὓς ἀπώλλυε περὶ αὐτήν, ὡς ὁρᾷς, τὴν παλαίστραν, ἄγει τὸν Ἡρακλέα ἡ γραφή, χρυσᾷ ταυτὶ τὰ μῆλα ἤδη ἡρηκότα, καὶ κατὰ τῶν Ἑσπερίδων ἀδόμενον. Οὐκ ἐκείνας ἐλεῖν θαῦμα τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλ' ὁ δράκων. Καὶ οὐδὲ γόνυ, φασί, κάμψας, ἀποδύεται πρὸς τὸν Ἀνταῖον, ἐν τῷ τῆς ὁδοιπορίας ἄσθματι, πείνων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς νοῦν τινα, καὶ οἷον διάσκεψιν τῆς πάλης. Ἐμβέβληκέ τε ἡνίαν τῷ θυμῷ, μὴ ἐκφέρειν αὐτὸν τοῦ λογισμοῦ. Ὑπερφρονῶν δὲ ὁ Ἀνταῖος ἐπῆρται, „δυστήνων δέ τε παῖδες," ἢ τοιοῦτόν τι πρὸς τὸν Ἡρακλέα εἰκὸς λέγειν, καὶ ῥωννὺς αὐτὸν τῇ ὕβρει. Εἰ δὲ καὶ πάλης τῷ Ἡρακλεῖ ἔμελεν, οὐκ ἄλλως ἐπεφύκει, ἢ ὡς γέγραπται. Γέγραπται δὲ ἰσχυρὸς οἷος, καὶ τέχνης ἔμπλεως, δι' εὐαρμοστίαν τοῦ σώματος. Εἴη δ' ἂν καὶ πελώριος, καὶ τὸ εἶδος ἐν ὑπερβολῇ ἀνθρώπου. Ἔστιν

αὐτῷ καὶ ἄνθος αἵματος, καὶ αἱ φλέβες οἷον ἐν ὠδῖνι, θυμοῦ τινος ὑποδεδυκότος αὐτὰς ἔτι. Τὸν δὲ Ἀνταῖον, ὦ παῖ, δέδιας, οἶμαι· θηρίῳ γὰρ [ἂν] τινι ἔοικεν, ὀλίγον ἀποδέων ἴσος εἶναι τῷ μήκει καὶ τὸ εὖρος. Καὶ ὁ αὐχὴν ἐπέζευκται τοῖς ὤμοις, ὧν τὸ πολὺ ἐπὶ τὸν αὐχένα ἥκει. Περιῆκται δὲ καὶ ὁ βραχίων, ὅσα καὶ οἱ ὦμοι. Στέρνα καὶ γαστήρ, ταυτὶ τὰ σφυρήλατα, καὶ τὸ μὴ ὀρθὸν τῆς κνήμης, ἀλλὰ ἀνελεύθερον, ἰσχυρὸν μὲν τὸν Ἀνταῖον οἶδε, ξυνδεδεμένον μήν, καὶ οὐκ εἴσω τέχνης. Ἔτι καὶ μέλας Ἀνταῖος, κεχωρηκότος αὐτῷ τοῦ ἡλίου ἐς ¶ βαφήν. Ταυτὶ μὲν ἀμφοῖν τὰ ἐς τὴν πάλην. Ὁρᾷς δὲ αὐτοὺς καὶ παλαίοντας, μᾶλλον δὲ πεπαλαικότας, καὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῷ κρατεῖν. Καταπαλαίει δὲ αὐτὸν ἄνω τῆς γῆς, ὅτι ἡ Γῆ τῷ Ἀνταίῳ συνεπάλαιε κυρτουμένη, καὶ μετοχλίζουσα αὐτόν, ὅτε κινοῖτο. Ἀπορῶν οὖν ὁ Ἡρακλῆς ὅ τι χρήσαιτο τῇ Γῇ, συνείληφε τὸν Ἀνταῖον μέσον ἄνω κενεῶνος, ἔνθα αἱ πλευραί, καὶ κατὰ τοῦ μηροῦ ὀρθὸς ἀκαθέμενος, ἔτι καὶ τὼ χεῖρε ξυμβαλών, λαγαρᾷ τε καὶ ἀσθμαινούσῃ τῇ γαστρὶ ὑποσχὼν τὸν πῆχυν, ἐπθλίβει τὸ πνεῦμα, καὶ ἀποσφάττει τὸν Ἀνταῖον ὀξείαις ταῖς πλευραῖς ἐπιστραφείσαις ἐς τὸ ἧπαρ. Ὁρᾷς δέ που τὸν μὲν οἰμώζοντα, καὶ βλέποντα ἐς τὴν γῆν, οὐδὲν αὐτῷ ἐπαρκοῦσαν, τὸν δὲ Ἡρακλέα ἰσχύοντα, καὶ μειδιῶντα τῷ ἔργῳ. Τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μὴ ἀργῶς ἴδῃς, ἀλλ' ἐκεῖ ἐπ' αὐτῆς θεοὺς ὑπονόει περιωπὴν ἔχειν τοῦ ἀγῶνος. Καὶ γάρ τοι χρυσοῦν γέγραπται νέφος, ὑφ' ᾧ, οἶμαι, σκηνοῦσι. Καὶ ὁ Ἑρμῆς οὑτοσὶ παρὰ τὸν Ἡρακλέα ἥκει, στεφανώσων αὐτόν, ὅτι αὐτῷ καλῶς ὑποκρίνεται πάλην.

XXII.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΕΝ ΠΥΓΜΑΙΟΙΣ.

Ἐν Λιβύῃ καθεύδοντι τῷ Ἡρακλεῖ μετὰ τὸν Ἀνταῖον ἐπιτίθενται οἱ Πυγμαῖοι, τιμωρεῖν τῷ Ἀνταίῳ φάσκοντες· ἀδελφοὶ γὰρ δὴ εἶναι τοῦ Ἀνταίου γενναῖοί τινες, οὐκ ἀθληταὶ μέν, οὐδ' ἰσοπαλεῖς, γηγενεῖς δὲ καὶ ἄλλως ἰσχυροί. Καὶ ἀνιόντων ἐκ τῆς γῆς, ὑποχυμαίνει ἡ ψάμμος. Οἰκοῦσι γὰρ οἱ Πυγμαῖοι τὴν γῆν, ὅσα μύρμηκες, καὶ ἀγοραν ¶ ἀποτίθενται. Ἐπισιτίζονται δὲ οὐκ ἀλλότρια, ἀλλ' οἰκεῖα καὶ αὐτουργά. Καὶ γὰρ σπείρουσι, καὶ θερίζουσι, καὶ πυγμαίῳ ζεύγει ἐφεστᾶσι. Λέγονται δὲ καὶ πελέκει χρήσασθαι ἐπὶ τὸν ἄσταχυν, ἡγούμενοι αὐτοὺς δένδρα εἶναι. Ἀλλὰ τοῦ θράσους. Ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα οὗτοι, καὶ ἀποκτεῖναί φασι καθεύδοντα, δείσαιεν δ' ἂν οὐδ' ἐγρηγορότα. Ὁ δὲ ἐν ἐπαλῇ τῇ ψάμμῳ καθεύδει, καμάτου αὐτὸν ὑποδεδυκότος ἐν τῇ πάλῃ. Καὶ παντὶ τῷ στέρνῳ τὸ ἄσθμα ἐφέλκεται, χανδὸν ἐμπιπλάμενος τοῦ ὕπνου· αὐτός τε ὁ Ὕπνος ἐφέστηκεν αὐτῷ ἐν εἴδει, μέγα, οἶμαι, ποιούμενος τὸ ἑαυτοῦ ἐπὶ τῷ τοῦ Ἡρακλέους πτώματι. Κεῖται καὶ ὁ Ἀνταῖος. Ἀλλ' ἡ τέχνη τὸν μὲν Ἡρακλῆν ἔμπνουν γράφει καὶ θερμόν, τὸν δὲ Ἀνταῖον τεθνηκότα καὶ αὖον, καὶ καταλείπει αὐτὸν τῇ γῇ. Ἡ στρατιὰ δέ, οἱ Πυγμαῖοι, τὸν Ἡρακλέα περισχόντες, μία μὲν αὖτη φάλαγξ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα βάλλουσι· δύο δὲ αὖτοι λόχοι στρατεύουσιν ἐπὶ τὴν δεξιάν, ὡς μᾶλλον ἐρρωμένην. Καὶ τὼ πόδε πολιορκοῦσι τοξόται, καὶ σφενδονητῶν ὄχλος, ἐκπληττόμενοι τὴν κνήμην ὅση. Οἱ δὲ τῇ κεφαλῇ προσμαχόμενοι, τέτακται μὲν ἐνταῦθα ὁ βασιλεύς, καρτερωτάτου αὐτοῖς τούτου δοκοῦντος· ἐπάγουσι δὲ καὶ οἷον ἀκρο-

πόλει μιχανάς, πῦρ ἐπὶ τὴν κόμην, ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δίκελλαν· θύραι τινὲς ἐπὶ τὸ στόμα, καὶ τὰς τῆς ῥινός, οἶμαι, πύλας, ὡς μὴ ἀναπνεύσοι ὁ Ἡρακλῆς, ἐπειδὰν ἡ κεφαλὴ ἁλῷ. Ταυτὶ μὲν περὶ τὸν καθεύδοντα. Ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς ὁρῶνται, καὶ ὡς ἐπὶ τῷ κινδύνῳ γελᾷ. Τοὺς δὲ πολεμίους πανσυδὶ συλλεξάμενος ἐς τὴν λεοντῆν ἐντίθεται, καί, οἶμαι, τῷ Εὐρυσθεῖ φέρει.

XXIII.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

Μάχεσθε, ὦ γενναῖοι, τὸν Ἡρακλέα καὶ πρόβατε. Ἀλλ' οὐ ταῦ λοιποῦ με παιδὸς ἀπόσχοιτο, δυοῖν ἤδη κειμένοιν, καὶ στοχαζομένης τῆς χειρός, ὡς καλὸν Ἡρακλεῖ. Μέγας μὲν ὑμῶν ὁ ἀθλος, καὶ μείων οὐδέν, ὧν πρὸ τῆς μανίας ¶ αὐτὸς ἤθλησεν. Ἀλλὰ δείσητε μηδέν. Ἄπεστιν ὑμῶν Ἄργος βλέπων, καὶ τοὺς Εὐρυσθείδας ἀποκτεῖναι δοκῶν· ἐγὼ δὲ ἥκουσα αὐτοῦ παρ' Εὐριπίδῃ καὶ ἅρμα ἡνιοχοῦντος, καὶ κέντρα ἐς τοὺς ἵππους φέροντος, καὶ τὴν Εὐρυσθέως οἰκίαν ἀπειλοῦντος ἐκπέρσειν. Ἁπάντων γάρ τι ἡ μανία, καὶ δεινὸν ἐκ τῶν παρόντων ἀγαγεῖν ἐς τὰ μὴ παρόντα. Τοιούτοις μὲν δὴν ἀπόχρη ταῦτα. Σοὶ δὲ ὥρα γίγνεσθαι τῆς γραφῆς. Ὁ μὲν θάλαμος, ἐφ' ὃν ὥρμηκε, Μεγάραν ἔχει, καὶ τὸν παῖδα ἔτι. Κανᾶ δὲ καὶ χέρνιβα καὶ οὐλαὶ καὶ σχίζαι καὶ κρατήρ, τὰ τοῦ Ἑρκίου, λελάκτισται πάντα. Καὶ ὁ μὲν ταῦρος ἕστηκεν, ἱερεῖα δὲ προσέρριπται τῷ βωμῷ, βρέφη ἀγεννῆ, καὶ τῇ λεοντῇ. Προσβέβληται δὲ ὁ μὲν κατὰ τοῦ λαιμοῦ, καὶ δι' ἀπαλῆς γε τῆς φάρυγγος ἐκδεδράμηκεν ὀϊστός· ὁ δὲ ἐς αὐτὸ διατέτακται

τὸ στέρνον, καὶ ὄγκοι τοῦ βέλους μέσων διεκπεπαίκασι τῶν σπονδύλων, ὡς δῆλα ἐς πλευρὰν ἐῤῥιμμένων. Αἱ παρειαὶ δὲ αὐτῶν διάβροχοι· καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ ἐδάκρυσάν τι περὶ τοῦ δακρύσαι. Παισὶ γὰρ χρυσοῦν τὸ δάκρυον, καὶ μικρὸν δ' ἴσως καὶ μέγα. Οἰστροῦντι δὲ τῷ Ἡρακλεῖ περίκειται πᾶς ὁ τῶν οἰκετῶν δῆμος, οἷον βουκόλοι ταύρῳ ὑβρίζοντι, δῆσαί τις ἐπιβουλεύων, καὶ κατασχεῖν τις ἀγῶνα ποιούμενος, καὶ κεκραγὼς ἕτερος. Ὁ δὲ ἤρτηται τῶν χειρῶν, ὁ δὲ ὑποσκελίζει, οἱ δὲ ἐνάλλονται. Τῷ δὲ αἴσθησις μὲν αὐτῶν οὐδεμία, ἀναῤῥιπτεῖ δὲ τοὺς προσιόντας, καὶ συμπατεῖ, πολὺ μὲν τοῦ ἀφροῦ διεκπτύων, μειδιῶν δὲ βλοσυρὸν καὶ ξένον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀτενίζων ἐς αὐτά, ἃ δρᾷ, τὴν δὲ τοῦ βλέμματος ἔννοιαν ἀπάγων ἐς ¶ ἃ ἐξηπάτηται. Βρυχᾶται δὲ ἡ φάρυγξ, καὶ ὁ αὐχὴν ἐμπίπλαται, καὶ ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες, δι' ὧν ἐς τὰ καίρια τῆς κεφαλῆς ἀναῤῥεῖ πᾶσα χορηγία τῆς νόσου. Τὴν Ἐριννὺν δέ, ἣ ταῦτα ἴσχυσεν, ἐπὶ μὲν σκηνῆς εἶδες πολλάκις, ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἂν ἴδοις. Ἐς αὐτὸν γὰρ ἐςῳκίσατο τὸν Ἡρακλῆν, καὶ διὰ τοῦ στέρνου χορεύει μέσῳ αὐτῷ, εἴσω σκιρτῶσα, καὶ τὸν λογισμὸν θολοῦσα. Μέχρι τούτων ἡ γραφή. Ποιηταὶ δὲ προςπαροινοῦσι, καὶ ξυνδοῦσι τὸν Ἡρακλέα, καὶ ταῦτα τὸν Προμηθέα φάσκοντες ὑπ' αὐτοῦ λελύσθαι.

XXIV.

ΘΕΙΟΔΑΜΑΣ.

Τραχὺς οὗτος καὶ νὴ Δί' ἐν τραχείᾳ τῇ γῇ. Ῥόδος γὰρ αὕτη ἡ νῆσος, ἧς τὸ τραχύτατον Λίνδιοι· γῆ σταφίδας μὲν καὶ σῦκα ἀγα-

θῆ δοῦναι, ἀρόσαι δὲ οὐκ εὐδαίμων, καὶ ἁμαξεῦσαι ἄπορος. Ὁ δὲ στρυφνὸς καὶ ἐν ὠμῷ τῷ γήρᾳ, γεωργὸς νοείσθω, Θειοδάμαντα τὸν Λίνδιον· εἰ που ἀκούσας ἔχεις. Ἀλλὰ τοῦ θράσους. Ὀργίζεται τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Θειοδάμας, ὅτε ἀροῦντι αὐτῷ ἐπιστὰς ἀποσφάττει τὸν ἕτερον τῶν βοῶν, καὶ σιτεῖται, σφόδρα ἐθὰς ὢν τοῦ τοιούτου σιτίου. Ἡρακλεῖ γάρ που παρὰ Πινδάρῳ ἐνέτυχες, ὁπότε ἐς τὴν τοῦ Κορωνοῦ στέγην ἀφικόμενος σιτεῖται βοῦν ὅλον, ὡς μηδὲ τὰ ὀστέα περίττα ἡγεῖσθαι. Θειοδάμαντι δὲ περὶ βουλυτὸν ἐπιφοιτήσας, καὶ πῦρ κομισάμενος (ἀγαθοὶ δὲ ἐμπυρεύσασθαι καὶ οἱ λίθοι) ἀπανθρακίζει τὸν βοῦν, ἀποπειρώμενος τῶν σαρκῶν, εἰ μαλάττονται ἤδη, καὶ μόνον οὐχὶ ἐγκαλῶν ὡς βραδεῖ πυρί. Τὰ τῆς γραφῆς οἷα μηδὲ τὰ εἴδη παρεωραμέναι της γῆς. Ὅπου γάρ τι καὶ μικρὸν ἑαυτῆς ἀρόσας παραδέδωκεν ἡ γῆ, ἔοικεν, εἰ συνίημι, οὐδὲ ἀπόρῳ. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς τὸ μὲν ἐρρωμένον τῆς διανοίας ἐπὶ τὸν βοῦν ἔχει, τὸ δὲ ῥάθυμον αὐτῆς ταῖς τοῦ Θειοδάμαντος ἀραῖς δέδωκεν, ὅσον τὴν παρειὰν ¶ ἀνεῖσθαι. Ὁ γεωργὸς δὲ λίθοις ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα. Καὶ ὁ τρόπος τῆς στολῆς Δώριος, ἀσχμός τε τῇ κόμῃ, καὶ περὶ τῷ προσώπῳ πῖνος, καὶ ἐπιγουνὶς καὶ βραχίων, οἵους ἡ φιλτάτη γῆ τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς ἀποτελεῖ. Τοῦτο τοῦ Ἡρακλέους τὸ ἔργον, καὶ ὁ Θειοδάμας οὗτος σεμνὸς παρὰ Λινδίοις· ὅθεν βοῦς μὲν ἀρότης Ἡρακλεῖ θύεται, κατάρχονται δὲ ἐπαρώμενοι, ὅσα, οἶμαι, ὁ γεωργὸς τότε. Χαίρει δὲ ὁ Ἡρακλῆς, καὶ Λινδίοις δίδωσι καταρωμένοις τὰ ἀγαθά.

XXV.

ΑΒΔΗΡΟΥ ΤΑΦΑΙ.

Μὴ τὰς ἵππους, ὦ παῖ, τὰς τοῦ Διομήδους, ἆθλον ἡγώμεθα τοῦ Ἡρακλέους, ἅς γε καὶ ἤρηκεν ἤδη, καὶ συντέτριφε τῷ ῥοπάλῳ. Καὶ ἡ μὲν κεῖται αὐτῶν, ἡ δὲ ἀσπαίρει, τὴν δὲ ἀναπηδᾶν ἐρεῖς, ἡ δὲ πίπτει, βάρβαροι ταῖς χαίταις, καὶ ἐς ὁπλὴν λάσιοι, καὶ ἄλλως θηρία. Φάτναι δὲ ὡς ἀνάπλεω μελῶν ἀνθρωπείων καὶ ὀστῶν εἰσιν, οἷς ἐς τὴν ἱπποτροφίαν ταύτην ὁ Διομήδης ἐχρήσατο. Αὐτός τε ὁ ἱπποτρόφος ὡς ἀγριώτερος ἰδεῖν ἢ οἱ ἵπποι, πρὸς οἷς πέπτωκεν. Ἀλλὰ τουτονὶ τὸν ἆθλον χαλεπώτερον χρὴ δοκεῖν, Ἔρωτός τε πρὸς πολλοῖς ἐπιτάττοντος αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ, μόχθον τε ἐπ' αὐτὸν οὐ σμικροῦ ὄντος. Τὸν γὰρ δὴ Ἄβδηρον ὁ Ἡρακλῆς ἡμίβρωτον φέρει, ἀποσπάσας τῶν ἵππων. Ἐδαίσαντο δὲ αὐτὸν ἀπαλὸν ἔτι καὶ πρὸ Ἴφίτου νέον. Τουτὶ δέ ἐστι καὶ τοῖς λειψάνοις συμβαλέσθαι· καλὰ γὰρ δὴ ἔτι ἐν τῇ λεοντῇ κεῖται. Τὰ μὲν δὴ δάκρυα τὰ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εἰ δή τι περιεπτύξατο αὐτῶν, ἢ ὀλοφυρόμενος εἶπε, καὶ τὸ βαρὺ τοῦ προσώπου τῷ ἐπὶ πένθει δεδόσθω, καὶ ἄλλῳ ἐραστῇ ἄλλο. Ἐχέτω τι καὶ ἡ στήλη γέρας, ἐφεστηκυῖα καλῷ ¶ σήματι. Ὁ δ', οὐχ ὅπερ οἱ πολλοί, πόλιν τε τῷ Ἀβδήρῳ ἀνίστησιν, ἣν ἀπ' αὐτοῦ καλοῦμεν, καὶ ἀγὼν τῷ Ἀβδήρῳ κεῖσται· ἀγωνιεῖται δ' ἐν αὐτῷ πυγμὴν καὶ παγκράτιον, καὶ πάλην καὶ τὰ ἐναγώνια πάντα, πλὴν ἵππων.

Digitized by Google

XXVI.

ΞΕΝΙΑ.

Ὁ μὲν ἐν τῷ οἰκίσκῳ λαγωὸς δικτύου θήραμα. Κάθηται δὲ ἐπὶ τῶν σκελῶν, ὑποκινῶν τοὺς προσθίους, καὶ ὑπεγείρων τὸ οὖς· Ἀλλὰ καὶ βλέπει παντὶ τῷ βλέμματι. Βούλεται καὶ κατόπιν ὁρᾶν δι' ὑποψίαν καὶ τὸ ἀεὶ πτώσσειν. Ὁ δ' ἐκκρεμάμενος τῆς αὔου δρυός, ἀνερρῆγώς τε τὴν γαστέρα, καὶ διὰ τοῖν ποδοῖν ἐπδεδυκώς, ὠκύτητα κατηγορεῖ τοῦ κυνός, ὃς ὑπὸ τῇ δρυῒ κάθηται, διαναπαύων ἑαυτόν, καὶ δηλῶν μόνος ἠρηκέναι. Τὰς πλησίον τοῦ λαγὼ νήττας, ἀρίθμει δὲ αὐτὰς δέκα, καὶ τούς, ὅσαιπερ αἱ νῆτται, χῆνας, οὐδὲν δεῖ βλιμάζειν· ἀποτέτιλται γὰρ αὐτῶν τὸ περὶ τὰ στέρνα πᾶν, ἐκεῖ τοῖς πλωτοῖς ὄρνισι πλεονεκτούσης τῆς πιμελῆς. Εἰ δὲ καὶ ζυμίτας ἄρτους ἀγαπᾷς, ἢ ὀκταβλώμους, ἐκεῖνοι πλησίον ἐν βαθεῖ τῷ κανῷ. Καὶ εἰ μὲν ὄψου τι χρῄζεις, αὐτοὺς ἔχεις· τοῦ τε γὰρ μαράθου μετέχουσι, καὶ τοῦ σελίνου, καὶ ἔτι τῆς μήκωνος, ἥπερ ἐστὶν ἥδυσμα τοῦ ὕπνου. Εἰ δὲ τραπέζης ἐρᾷς, τουτὶ μὲν ἐς ὀψοποιοὺς ἀναβάλλου, σὺ δὲ σιτοῦ τὰ ἄπυρα. Τί οὖν οὐ τοὺς δρυπέπεις ἁρπάζεις, ὧν ἐφ' ἑκατέρου κανοῦ σωρὸς οὗτος; Οὐκ οἶσθ', ὅτι μικρὸν ὕστερον οὐκέθ' ὁμοίαις ἐντεύξῃ ταύταις, ἀλλὰ γυμναῖς ἤδη τῆς δρόσου; Καὶ μηδὲ τῶν τραγημάτων ὑπερίδῃς, εἴτε σοι μεσπίλου μέλει, καὶ Διὸς βαλάνων, ἃς τρέφει λειότατον φυτὸν ἐν ὀξεῖ τῷ ἑλύτρῳ καὶ ἀτόπῳ εἰπεῖν. Ἐρρέτω καὶ τὸ μέλι, [τῆς τῶν ἰσχάδων συνθήκης] παρούσης παλαίθης ταυτησὶ καλουμένης, καὶ εἴ τι ἂν εἴποις· οὕτως ἡδὺ πέμμα. Περιαμπίσχει δὲ αὐτὴν φύλλα οἰκεῖα, παρέχοντα τῇ παλαίθῃ τὴν ὥραν. ¶ Οἶμαι τὴν γραφὴν ἀποφέρειν

τὰ ξένια ταυτὶ τῷ τοῦ ἀγροῦ δεσπότῃ. Ὁ δὲ λούεται τάχα, Πραμνείους ἢ Θασίους βλέπων, ἐνὸν τῆς γλυκείας τρυγὸς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ πιεῖν, ὡς ἐς ἄστυ κατιὼν ὄζοι στεμφύλου καὶ ἀπραγμοσύνης, καὶ κατὰ τῶν ἀστυτρίβων ἐρεύγοιτο.

XXVII.

ΑΘΗΝΑΣ ΓΟΝΑΙ.

Οἱ μὲν ἐκπληττόμενοι θεοὶ καὶ θεαί, προειρημένον αὐταῖς μηδὲ Νύμφας ἀπεῖναι τοῦ οὐρανοῦ, παρεῖναι δὲ αὐτοῖς Ποταμοῖς, ὧν γίγνονται. Φρίττουσι δὲ τὴν Ἀθηνᾶν, ἄρτι τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς ἐν ὅπλοις ἐκπαγεῖσαν Ἡφαίστου μηχαναῖς, ὡς ὁ πέλεκυς. Τὴν δὲ ὕλην τῆς πανοπλίας οὐκ ἂν συμβάλοι τις. Ὅσα γὰρ τὰ Ἶριδος χρώματα, παραλλαττούσης ἐς ἄλλοτε ἄλλο φῶς, τοσαῦτα καὶ τῶν ὅπλων. Καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀπορεῖν ἔοικεν, ὅτῳ ποτὲ τὴν θεὸν προσαγάγηται· προανάλωται γὰρ αὐτῷ τὸ δέλεαρ ὑπὸ τοῦ τὰ ὅπλα συνεκφῦναί οἱ. Ὁ Ζεὺς δὲ ἀσθμαίνει σὺν ἡδονῇ, καθάπερ οἱ μέγαν ἐπὶ μεγάλῳ καρπῷ διαπονήσαντες ἄθλον, καὶ τὴν παῖδα ἐξιστορεῖ, φρονῶν τῷ τόκῳ. Καὶ οὐδὲ τῆς Ἥρας τι δεινὸν ἐνταῦθα· γέγηθε δὲ, ὡς ἂν εἰ καὶ αὐτῆς ἐγένετο. Καὶ θύουσιν ἤδη τῇ Ἀθηνᾷ δῆμοι δύο ἐπὶ δυοῖν ἀκροπολέοιν, Ἀθηναῖοι καὶ Ῥόδιοι, γῇ καὶ θαλάττῃ, καὶ ἄνθρωποι γηγενεῖς, οἱ μὲν ἄπυρα ἱερὰ καὶ ἀτελῆ, ὁ δὲ Ἀθήνησι δῆμος, πῦρ ἐκεῖ καὶ κνίσσαι ἱερῶν. Ὁ καπνὸς δὲ ¶ οἷον εὐώδης γέγραπται, καὶ μετὰ τῆς κνίσσης ἀναρρέων· ὅθεν ὡς παρὰ σοφωτέρους ἀφίκετο ἡ θεὸς καὶ θύσαντας εὖ. Ῥοδίοις δὲ λέγεται χρυσὸς ἐξ οὐρανοῦ ῥεῦσαι, καὶ διαπλῦσαι σφῶν τὰς οἰκίας καὶ τοὺς στεναποὺς, νεφέλην ἐς αὐτοὺς

ῥήξαντος τοῦ Διός, ὅτι κἀκεῖνοι τῆς Ἀθηνᾶς ξυνῆκαν. Ἐφέστηκε τῇ ἀκροπόλει καὶ ὁ δαίμων, ὁ Πλοῦτος. Γέγραπται δὲ πτηνὸς μέν, ὡς ἐκ νεφῶν, χρυσοῦς δέ, ἀπὸ τῆς ὕλης ἐν ᾗ ἐφάνη. Γέγραπται καὶ βλέπων. Ἐκ προνοίας γὰρ αὐτοῖς ἀφίκετο.

XXVIII.

Ἴ Σ Τ Ο Σ.

Ἐπεὶ τὸν τῆς Πηνελόπης ἱστὸν ἄθεις, ἐντετυχηκὼς ἀγαθῇ γραφῇ, καὶ δοκεῖ σοι πάντα ἱστοῦ ἔχειν, στήμοσί τε ἱκανῶς ἐντέταται, καὶ ἄνθεα κεῖται ὑπὸ τῶν μίτων, καὶ μόνον οὐχ ὑποφθέγγεται ἡ κερκίς, αὐτή τε ἡ Πηνελόπη κλαίει δακρύοις, οἷς τὴν χιόνα τήκει Ὅμηρος, καὶ ἀναλύει ἃ διϋφηνεν· ὅρα καὶ τὴν ἀράχνην ὑφαίνουσαν ἐκ γειτόνων, εἰ μὴ παρυφαίνει καὶ τὴν Πηνελόπην, καὶ τοὺς Σῆρας ἔτι, ὧν τὰ ὑπέρλεπτα καὶ μόλις ὁρατά. Οἰκίας μὲν οὐκ εὖ πραττούσης προπύλαια ταῦτα· φήσεις αὐτὴν χηρεύειν δεσποτῶν. Αὐλὴ δὲ ἔρημος εἴσω παραφαίνεται, καὶ οὐδὲ οἱ κίονες αὐτὴν ἔτι ἐρείδουσιν ὑπὸ τοῦ συνιζάνειν καὶ καταῤῥέειν. Ἀλλ' ἔστιν οἰκητὸς ἀράχναις μόναις. Φιλεῖ γὰρ τὸ ζῶον ἐν ἡσυχίᾳ διαπλέκειν. Ὅρα καὶ τὰ μηρύματα. Τοῦτο ἀναπτύουσαι τὸ νῆμα καθίεσαν ἐς τοὔδαφος. Δεικνύει δὲ αὐτὰς ὁ ζωγράφος κατιούσας δι' αὐτοῦ, καὶ ἀναῤῥιχωμένας, ἀερσιποτήτους κατὰ τὸν Ἡσίοδον, καὶ μελετώσας πέτεσθαι. Καὶ οἰκίας δὲ προσυφαίνουσι ταῖς γωνίαις, τὰς μὲν εὐρείας, τὰς δὲ κοίλας. Τούτων αἱ μὲν εὐρεῖαι χρηστὰι θερίζειν, τὰς δὲ κοίλας ὑφαίνουσιν· ἀγαθὸν τοῦτο χειμῶνος. Καλὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τοῦ ζωγράφου. Τὸ γὰρ οὕτω γλίσχρως ἀράχνην τε

Digitized by Google

αὐτὴν διαπονῆσαι, καὶ στίξαι κατὰ τὴν φύσιν, καὶ τὸ ἔριον αὐτῆς ὑπομόχθηρον γράψαι, καὶ ¶ ἄγριον, ἀγαθοῦ δημιουργοῦ, καὶ δεινοῦ τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δ' ἡμῖν καὶ τὰ λεπτὰ διΐφηνεν. Ἰδοὺ τετράγωνος μὲν αὕτη μήρινθος περιβέβληται ταῖς γωνίαις, οἷον πεῖσμα τοῦ ἱστοῦ. Περιῆπται δὲ τῇ μηρίνθῳ λεπτὸς ἱστός, πολλοὺς ἀποτετορνευμένος τοὺς κύκλους· βρόχοι δὲ ἐκτενεῖς ἀπὸ τοῦ πρώτου κύκλου μέχρι τοῦ σμικροτάτου διαπλέκονται, διαλείποντες ἀλλήλων ὅσον οἱ κύκλοι. Αἱ δὲ ἔριθοι δι' αὐτῶν βαδίζουσι, τείνουσαι τοὺς κεχαλασμένους τῶν μίτων. Ἀλλὰ καὶ μισθὸν ἄρνυνται τοῦ ὑφαίνειν, καὶ σιτοῦνται τὰς μυίας, ἐπειδὰν τοῖς ἱστοῖς ἐμπλακῶσιν, ὅθεν οὐδὲ τὴν θήραν αὐτῶν παρῆλθεν ὁ ζωγράφος. Ἡ μὲν γὰρ ἔχεται τοῦ ποδός, ἡ δὲ ἄκρου τοῦ πτεροῦ, ἡ δὲ ἐσθίεται τῆς κεφαλῆς. Ἀσπαίρουσι δὲ πειρώμεναι διαφυγεῖν, ὅμως οὐ ταράττουσιν, οὐδὲ διαλύουσι τὸν ἱστόν.

XXIX.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Τοὺς μὲν ἀμφὶ Τυδέα καὶ Καπανέα, καὶ εἰ δή τις Ἱπομέδων καὶ Παρθενοπαῖος, ἐνταῦθα Ἀθηναῖοι θάψουσιν, ἀγῶνα ἀράμενοι τὸν ὑπὲρ τῶν σωμάτων, Πολυνείκην δέ, τὸν Οἰδίποδος, Ἀντιγόνη, ἡ ἀδελφή, θάπτει, νύκτωρ ἐκφοιτήσασα τοῦ τείχους, καίτοι κεκηρυγμένον ἐπ' αὐτῷ, μὴ θάπτειν αὐτόν, μηδὲ ἐνοῦν τῇ γῇ, ἣν ἐδουλοῦτο. Τὰ μὲν δὴ ἐν τῷ πεδίῳ, νεκροὶ ἐπὶ νεκροῖς, καὶ ἵπποι ὡς ἔπεσον, καὶ τὰ ὅπλα ὡς ἀπερρύη τῶν ἀνδρῶν, λύθρου τε οὑτοσὶ πηλός, ᾧ φασι τὴν Ἐνυὼ χαίρειν. Ὑπὸ δὲ τῷ τείχει τὰ μὲν τῶν ἄλλων λοχαγῶν σώ-

Digitized by Google

ματα, μεγάλοι τε εἰσί, καὶ ὑπερβεβηκότες ἀνθρώπων· Καπανεὺς δὲ γίγαντι εἴκασται. Πρὸς γὰρ τῷ μεγέθει βέβληται ὑπὸ τοῦ Διός, καὶ ἐπιτύφεται. Τὸν Πολυνείκην δὲ ἡ Ἀντιγόνη, μέγαν καὶ κατ' ἐκείνους ὄντα, καὶ ἀνήρηται τὸν νεκρόν, καὶ θάψει πρὸς τῷ τοῦ Ἐτεοκλέους σήματι, διαλλάττειν ἡγουμένη τοὺς ἀδελφούς, ὡς λοιπόν ἐστι. Τί φήσομεν, ὦ παῖ, ¶ τὴν σοφίαν τῆς γραφῆς; Σελήνη μὲν γὰρ προσβάλλει φῶς οὔπω πιστὸν ὀφθαλμοῖς. Μεστὴ δὲ ἐκπλήξεως ἡ κόρη θρηνεῖν ὥρμηκε, περιβάλλουσα τὸν ἀδελφὸν ἐρρωμένοις τοῖς πήχεσι· κρατεῖ δὲ ὅμως τοῦ θρήνου, δεδοικυῖά που τὰ τῶν φυλάκων ὦτα. Περιαθρεῖν τε βουλομένη πάντα τὰ πέριξ, ὅμως ἐς τὸν ἀδελφὸν βλέπει, τὸ γόνυ ἐς τὴν γῆν κάμπτουσα. Τὸ δὲ τῆς ῥοιᾶς ἔρνος αὐτοφυές, ὦ παῖ. Λέγεται γὰρ δὴ κηπεῦσαι αὐτὸ Ἐριννύας ἐπὶ τῷ τάφῳ. Κἂν τοῦ καρποῦ στάσῃς, αἷμα ἐκδίδοται νῦν ἔτι. Θαῦμα καὶ τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τοῖς ἐναγίσμασιν. Οὐ γὰρ ξυμβάλλει ἑαυτῷ, οὐδὲ ξυγκεραννύει τὴν φλόγα. Τὸ ἐντεῦθεν δὲ ἄλλην καὶ ἄλλην τρέπεται, καὶ τὸ ἄμικτον δηλοῖ τοῦ τάφου.

XXX.

ΕΤΑΛΝΗ.

Ἡ πυρὰ καὶ τὰ ἐς αὐτὴν ἐσφαγμένα, καὶ ὁ ἀποκείμενος ἐπὶ τῇ πυρᾷ μείζων ἢ ἀνθρώπου δίξαι νεκρός, ἡ γυνή τε, ἡ σφοδρὸν οὕτω πήδημα ἐς τὸ πῦρ αἴρουσα, ἐπὶ τοιοῖσδε, ὦ παῖ, γέγραπται. Τὸν Καπανέα οἱ προσήκοντες θάπτουσιν ἐν τῷ Ἄργει. Ἀπέθανε δὲ ἄρα ἐν Θήβαις ὑπὸ τοῦ Διός, ἐπιβεβηκὼς ἤδη τοῦ τείχους. Ποιητῶν γάρ που ἤκουσας, ὡς κομ-

πάσας τι ἐς τὸν Δία κεραυνῷ ἐβλήθη, καὶ πρὶν ἐς τὴν γῆν πεσεῖν ἀπέθανεν. Ὅτε δὴ καὶ οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἐπὶ τῇ Καδμείᾳ ἔπεσον, νικησάντων Ἀθηναίων ταφῆναι σφᾶς, πρόκειται ὁ Καπανεύς, τὰ μὲν ἄλλα ἔχων ὥσπερ Τυδεὺς καὶ Ἱππομέδων καὶ οἱ λοιποί, τοῦτο δὲ ὑπὲρ πάντας λοχαγούς τε καὶ βασιλέας. Εὐάδνη γὰρ δὴ ἡ γυνὴ ἀποθανεῖν ἐπ' αὐτῷ ὥρμηκεν, οὔτε ξίφος τι ἐπὶ τὴν δέρην ἕλκουσα, οὔτε βρόχου τινὸς ἑαυτὴν ἀπαρτῶσα, οἷα ἠσπάσαντο γυναῖκες ἐπ' ἀνδράσιν· ἀλλ' ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ἴεται, οὔπω τὸν ἄνδρα ἔχειν ἡγουμένη, εἰ μὴ καὶ αὐτὴν ἔχοι. Τὸ μὲν δὴ ἐντάφιον τῷ Καπανεῖ τοιοῦτον. Ἡ δὲ γυνή, ¶ καθάπερ οἱ ἐς τὰ ἱερὰ στεφάνους τε καὶ χρυσὸν ἐξασκοῦντες, ὡς φαιδρὰ θύοιτο, καὶ ἐς χάριν τοῖς θεοῖς, οὕτως ἑαυτὴν στείλασα, καὶ οὐδὲ ἐλεεινὸν βλέπουσα, πηδᾷ ἐς τὸ πῦρ, καλοῦσα, οἶμαι, τὸν ἄνδρα· καὶ γὰρ βοώσῃ ἔοικε. Δοκεῖ δ' ἄν μοι καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποσχεῖν τῷ σκηπτῷ ὑπὲρ τοῦ Καπανέως. Οἱ δὲ Ἔρωτες, ἑαυτῶν ποιούμενοι τὸ ἔργον, τὴν πυρὰν ἀπὸ τῶν λαμπαδίων ἅπτουσι. Καὶ τὸ πῦρ οὐ φασι χραίνειν, ἀλλ' ἠδιονί τε καὶ καθαρωτέρῳ χρήσεσθαι, θάψαντες αὐτῷ τοὺς καλῶς χρησαμένους τῷ ἐρᾶν.

XXXI.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ.

Ἕλλην ἐν βαρβάροις, ἀνὴρ οὐκ ἐν ἀνδράσιν ἀπολωλόσι καὶ τρυφῶσιν, Ἀττικῶς μάλα ἔχων τοῦ τρίβωνος, ἀγορεύει σοφὸν οἶμαί τι, μεταποιῶν αὐτοὺς καὶ μεθιστὰς τοῦ θρύπτεσθαι. Μῆδοι ταῦτα καὶ Βαβυλὼν μέση· καὶ τὸ σημεῖον τὸ βασίλειον ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τῆς πέλτης ἀετός. Καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐπὶ χρυ-

σοῦ θρόνου, στικτὸς οἷον ταὼς. Οὐκ ἀξιοῖ ἐπαινεῖσθαι ὁ ζωγράφος, εἰ τιάραν καλῶς μεμίμηται, καὶ καλάσιριν, ἢ κάνδυν, ἢ θηρίων τερατώδεις μορφάς, οἷα ποικίλλουσι βάρβαροι. Ἀλλ' ἐπαινείσθω μὲν ἐπὶ τῷ χρυσῷ, γράφων αὐτὸν εὐήτριον, καὶ σώζοντα ὃ ἠνάγκασται, καὶ νὴ Δία ἐπὶ τῷ τῶν τυνοίχων εἴδει. Καὶ ἡ αὐλὴ χρυσῆ ἔστω. Δοκεῖ γὰρ μὴ γεγράφθαι· γέγραπται γὰρ οἷα ᾠκοδομῆσθαι. Λιβανωτοῦ τε καὶ σμύρνης αἰσθανόμεθα· τὰς γὰρ τῶν ἀέρων ἐλευθερίας οὕτω παραφθείρουσιν οἱ βάρβαροι. Καὶ δορυφόρος ἄλλος ἄλλῳ διαλεγέσθω περὶ τοῦ Ἕλληνος, ἐκπληττόμενοι αὐτὸν κατά δή τινα σύνεσιν μεγάλων αὐτοῦ ἔργων. ¶ Θεμιστοκλέα γάρ, οἶμαι, ἀκούεις, τὸν τοῦ Νεοκλέους, Ἀθήνηθεν ἐς Βαβυλῶνα ἥκειν, μετὰ τὴν Σαλαμῖνα τὴν θείαν, ἀπορροῦντα ὅπῃ σωθήσεταί ποτε τῆς Ἑλλάδος, καὶ διαλέγεσθαι βασιλεῖ περὶ ὧν στρατηγοῦντος αὐτοῦ ὁ Ξέρξης ὤνητο. Ἐκπλήττει δὲ αὐτὸν οὐδὲν τῶν Μηδικῶν, ἀλλὰ τεθάρσηκεν, οἷον καθεστὼς ἐπὶ τοῦ λίθου. Καὶ ἡ φωνὴ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἡμεδαποῦ τρόπου· μηδίζων ὁ Θεμιστοκλῆς ἐξεπόνησε γὰρ ἐκεῖ τοῦτο. Εἰ δ' ἀπιστεῖς, ὅρα τοὺς ἀκούοντας, ὡς εὐξύνετον ἐπισημαίνουσι τοῖς ὄμμασιν· ὅρα καὶ τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν μὲν τοῦ προσώπου στάσιν παραπλήσιον τοῖς λέγουσι, πεπλανημένον δὲ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοιαν ὑπὸ τοῦ λέγειν ὡς μετέμαθεν.

XXXII.

ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ.

Ὁ μὲν χῶρος Ἀρκαδία, καὶ τὸ κάλλιστον Ἀρκαδίας, καὶ ᾧ μάλιστα ὁ Ζεὺς χαίρει· Ὀλυμπίαν αὐτὸ ὀνομάζομεν. Ἄθλον δὲ οὕτω

πάλης, οὐδὲ τοῦ παλαίειν ἔρως, ἀλλ' ἔσται. Παλαίστρα γάρ, ἡ Ἑρμοῦ, ἡβήσασα νῦν ἐν Ἀρκαδίᾳ, πάλην εὗρηκε, καὶ ἡ γῆ χαίρει πως ἐπὶ τῷ εὑρήματι, ἐπειδὴ σίδηρος μὲν πολεμιστήριος ἔνσπονδος ἀποκείσεται τοῖς ἀνθρώποις, στάδια δὲ ἡδίω ἀτρατοπέδων δόξει. Καὶ ἀγωνιοῦνται γυμνοί. Τὰ μὲν δὴ παλαίσματα, παιδία. Ταυτὶ γὰρ ἀγέρωχα σκιρτᾷ περὶ τὴν Παλαίστραν, ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἐς αὐτὴν λυγίζοντα. Εἴη δ' ἂν γηγενῆ· φησὶ γὰρ ὑπ' ἀνδρίας ἡ κόρη μήτ' ἂν γήμασθαί τῳ ἑκοῦσα, μήτ' ἂν τεκεῖν. Διαπέφυκε δὲ ἀπ' ἀλλήλων τὰ Παλαίσματα. Κράτιστον μὲν γὰρ δὴ τὸ ξυνημμένον τῇ πάλῃ. Τὸ δὲ εἶδος τῆς Παλαίστρας, εἰ μὲν ἐφήβῳ εἰκάζοιτο, κόρη ἔσται· εἰ δὲ ¶ ἐς κόρην λαμβάνοιτο, ἔφηβος δόξει. Κόμη τε γὰρ ὅση μηδ' ἀναπλέκεσθαι, ὄμμα τε ἀμφοτέρῳ τῷ ἤθει, καὶ ὀφρὺς οἵα καὶ ἐρώντων ὑπερορᾶν καὶ παλαιόντων. Φησὶ γὰρ πρὸς ἄμφω τὰ ἔθνη ἐρρῶσθαι, μαζῶν τε οὐδ' ἂν παλαίοντα ὀΐγειν τινά· τοσοῦτον αὐτῇ περιεῖναι τῆς τέχνης. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ μαζοὶ μικρὰ τῆς ὁρμῆς παραφαίνουσιν, ὥσπερ ἐν μειρακίῳ ἀπαλῷ. Θῆλύ τε ἐπαινεῖ οὐδέν. Ὅθεν οὐδὲ λεμνώλενος θέλει εἶναι, οὐδὲ τὰς Δρυάδας ἐπαινεῖν ἔοικεν, ὅτι λευκαίνουσιν ἑαυτὰς ἐν ταῖς σκιαῖς· ἀλλὰ τὸν ἥλιον, ἅτε κοίλην Ἀρκαδίαν οἰκοῦσα, αἰτεῖ χρῶμα. Ὁ δ' οἷον ἄνθος τι ἐπάμει αὐτό, καὶ φοινίττει τὴν κόρην μετρίᾳ τῇ Ἴδῃ. Καθῆσθαι δέ, ὦ παῖ, τὴν κόρην, πάνσοφόν τι τοῦ ζωγράφου· πλεῖσται γὰρ τοῖς καθημένοις αἱ σκιαί. Καὶ τὸ καθῆσθαι αὐτῆς εὔσχημον. Πράττει δὲ τοῦτο καὶ ὁ θαλλὸς τῆς ἐλαίας ἐν γυμνῷ τῷ κόλπῳ. Ἀσπάζεται δέ που τὸ φυτὸν τοῦτο ἡ Παλαίστρα, ἐπειδὴ πάλῃ τε ἀρήγει, καὶ χαίρουσιν ἐπ' αὐτῷ πάνυ ἄνθρωποι.

Digitized by Google

XXXIII.

Δ Ω Δ Ω Ν Η.

Ἡ μὲν χρυσῆ πέλεια ἔτ' ἐπὶ τῆς δρυός, ἐν λογίοις ἡ σοφή, καὶ χρησμοί, οὓς ἐκ Διὸς ἀναφθέγγεται. Κεῖται δ' οὗτος ὁ πέλεκυς, ὃν μεθῆκεν ¶ Ἕλλὸς ὁ δρυτόμος, ἀφ' οὗ κατὰ Δωδώνην οἱ Ἕλλοί. Στέμματα δ' ἀνῆπται τῆς δρυός, ἐπειδή, καθάπερ ὁ Πυθοῖ τρίπους, χρησμούς ἐκφέρει. Φοιτᾷ δ' ὁ μὲν ἔρεσθαί τι αὐτήν, ὁ δὲ θῦσαι. Καὶ χορὸς ἐκ Θηβῶν οὗτοι περιεστᾶσι τὴν δρῦν, οἰκειούμενοι τὴν σοφίαν τοῦ δένδρου, οἶμαι, τῷ τὴν χρυσῆν ὄρνιν ἐκεῖ καλευσθῆναι. Οἱ δ' ὑποφῆται τοῦ Διός, οὓς ἀνιπτόποδάς τε καὶ χαμαιεύνας ἔγνω Ὅμηρος, αὐτοσχέδιοί τινές εἰσι, καὶ οὔπω κατεσκευασμένοι τὸν βίον. Φασὶ δὲ μηδ' ἂν καταακευάσασθαι· τὸν γὰρ Δία χαίρειν σφίσιν, ἐπειδὴ ἀστάζονται τὸ αὐτόθεν. Ἱερεῖς γὰρ οὗτοι. Καὶ ὁ μὲν τοῦ ἐρέψαι κύριος, ὁ δὲ τοῦ κατεύξασθαι, τῷ δὲ πόπανα χρὴ τάττειν, τὸν δὲ ἐς οἰλὰς καὶ κανᾶ· ὁ δὲ θύει τι, ὁ δ' οὐ παρήσει ἑτέρῳ δεῖραι τὸ ἱερεῖον. Ἐνταῦθα δὲ ἱέρειαι Δωδωνίδες, ἐν στρυφνῷ τε καὶ ἱερῷ τῷ εἴδει. Ἐοίκασι γὰρ θυμαμάτων τε ἀναπνεῖν καὶ ἀπονδῶν. Καὶ τὸ χωρίον δὲ αὐτὸ θυῶδες, ὦ παῖ, γέγραπται καὶ ὀμφῆς μεστόν. Χαλκῆ τε Ἠχὼ ἐν αὐτῷ τετίμηται, ἥν, οἶμαι, ὁρᾷς ἐπιβάλλουσαν τὴν χεῖρα τῷ στόματι, ἐπειδὴ χαλκεῖον ἀνέκειτο τῷ Διΐ κατὰ Δωδώνην, ἠχοῖν ἐς πολὺ τῆς ἡμέρας, καὶ μέχρι λέβοιτό τε αὐτοῦ μὴ σιωπῶν.

Digitized by Google

¶ XXXIV.

Ω P A I.

Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς Ὥραις εἶναι τὰς τοῦ οὐρανοῦ πύλας, Ὁμήρῳ ἀφῶμεν εἰδέναι καὶ ἔχειν. Εἰκὸς γάρ που αὐτὸν ξυγγενέσθαι ταῖς Ὥραις, ὅτε τὸν αἰθέρα ἔλαχε. Τουτὶ δὲ τὸ σπουδαζόμενον ὑπὸ τῆς γραφῆς, καὶ ἄλλῳ ξυμβαλεῖν ῥᾴδιον. Αἱ γὰρ δὴ Ὥραι αὐτοῖς εἰδεσιν ἐς τὴν γῆν ἀφικόμεναι, ξυνάπτουσαι τὰς χεῖρας, ἐνιαυτόν, οἶμαι, ἐλίττουσι. Καὶ ἡ γῆ, σοφὴ οὖσα, εὐφορεῖ αὐταῖς τὰ ἐνιαυτοῦ πάντα. Μὴ πατεῖτε τὴν ὑάκινθον, ἢ τὰ ῥόδα, οὐκ ἐρῶ πρὸς τὰς ἠρινάς· ὑπὸ γὰρ τοῦ πατεῖσθαι ἡδίω φαίνεται, καὶ αὐτῶν τι τῶν Ὡρῶν ἥδιον πνεῖ. Καὶ μὴ ἐμβαίνετε ἁπαλαῖς ταῖς ἀρούραις, οὐκ ἐρῶ πρὸς τὰς χειμερίους σφῶν. Τὸ γὰρ πατεῖσθαι αὐτὰς ὑπὸ τῶν Ὡρῶν ποιήσει ἄσταχυν. Αἱ ξανθαὶ δὲ αὗται βαίνουσιν ἐπὶ τῆς τῶν ἀσταχύων κόμης, οὐ μὴν ὡς κλάσαι ἢ κάμψαι, ἀλλ' εἰσὶν οὕτω τι ἐλαφραί, ὡς μηδὲ ἐπημύειν τι τῶν λήϊων. Χάριεν ὑμῖν, ὦ ἄμπελοι, τὸ λαβέσθαι τῶν ὀπωρινῶν ἐθέλειν. Ἐρᾶτε γάρ που τῶν Ὡρῶν, ὅτι ὑμᾶς ἐργάζονται καλὰς καὶ ἡδυάνους. Ταυτὶ μὲν οὖν οἷον γεωργίαι τῆς γραφῆς. Αὗται δ' αἱ Ὥραι μάλα ἡδεῖαι καὶ δαιμονίου τέχνης. Οἷον μὲν γὰρ αὐτῶν τὸ ᾄδειν, οἷα δὲ ἡ δίνη τοῦ κύκλου, καὶ τὸ κατόπιν ἡμῖν μηδεμιᾶς φαίνεσθαι, ὑπὸ τοῦ πάσας οἷον ἔρχεσθαι. Βραχίονα δὲ ἄνω, καὶ ἐλευθερίαν ἀφέτου κόμης, καὶ παρειὰ θερμὴ ὑπὸ τοῦ δρόμου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ συγχορεύοντες. Τάχα τι καὶ μυθολογῆσαι συγχωροῦσιν ὑπὲρ τοῦ ζωγράφου. Δοκεῖ γάρ μοι χορευούσαις ταῖς Ὥραις ἐντυχών, σεισθῆναι ὑπ' αὐτῶν ἐς τὴν τέχνην, ἴσως αἰνιττομένων τῶν θεῶν, ὅτι χρὴ σὺν ὥρᾳ γράφειν.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Digitized by Google

Digitized by Google

PHILOSTRATI IVNIORIS IMAGINES.

PROOEMIVM.

1. ACHILLES IN SCYRO.
2. MARSYAS.
3. VENATORES.
4. HERCVLES AVT ACHELOVS.
5. HERCVLES IN CVNIS.
6. ORPHEVS.
7. MEDEA IN COLCHIS.
8. LVDIBVNDI.
9. PELOPS.
10. PYRRHI AVT MYSI.
11. ARGO AVT AEETES.
12. HESIONE.
13. SOPHOCLES.
14. HYACINTHVS.
15. MELEAGER.
16. NESSVS.
17. PHILOCTETES.

Digitized by Google

Digitized by Google

¶ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

¶ Μὴ ἀφαιρώμεθα τὰς τέχνας τὸ ἀεὶ σώζεσθαι, δυσαντίβλεπτον ἡγούμενοι τὸ πρεσβύτερον· μηδ' εἴ τῳ τῶν παλαιοτέρων προείληπταί [τι], τοῦτο ζηλοῦν κατὰ δύναμιν φειδώμεθα, σχήματι εὐπρεπεῖ τὸ ῥάθυμον ὑποχοριζόμενοι, ἀλλ' ἐπιβάλωμεν τῷ φθάσαντι. Τυχόντες γὰρ σκοποῦ, ἀξίως λόγου πράξομεν· εἰ δέ πη καὶ σφαλῆναι ξυμβαίη, τὸ γοῦν ἐπαινοῦντα φαίνεσθαι ζηλοῦν τὰ εὖ ἔχοντα ἑαυτοῖς δώσομεν. Τί δή μοι ταυτὶ προανακέκρουσται; Ἐσπούδασταί τις γραφικῆς ἔργων ἔκφρασις τῷ ἐμῷ ὁμωνύμῳ τε καὶ μητροπάτορι, λίαν ἀττικῶς τῆς γλώττης ἔχουσα, ξὺν ὥρᾳ τε προηγμένῃ καὶ τόνῳ. Ταύτης κατ' ἴχνη χωρῆσαι θελήσαντες, ἀνάγκην ἔσχομεν πρὸ τῆς ὅλης ἐπιβολῆς καὶ περὶ ζωγραφίας τινὰ διελθεῖν, ὡς ἂν καὶ ὁ λόγος ἔχῃ τὴν οἰκείαν ὕλην, ἐφαρμόττουσαν τοῖς ὑποκειμένοις ζωγραφίας. Ἄριστον καὶ οὐκ ἐπὶ σμικροῖς τὸ ἐπιτήδευμα. Χρὴ γὰρ τὸν ὀρθῶς προστατεύσοντα τῆς τέχνης φύσιν τε ἀνθρωπείαν εὖ διεσκέφθαι, καὶ ἱκανὸν εἶναι γνωματεῦσαι ἠθῶν ξύμβολα, καὶ σιωπώντων· καὶ τί μὲν ἐν παρειῶν καταστάσει, τί δὲ ἐν ὀφθαλμῶν κράσει, τί δὲ ἐν ὀφρύων ἤθει κεῖται, καὶ ξυνελόντι εἰπεῖν, ὁπόσα ἐς γνώμην τείνει. ¶ Τούτων δὲ ἱκανῶς ἔχων ξυναιρήσει πάντα, καὶ ἄριστα ὑποκρινεῖται ἡ χεὶρ τὸ οἰκεῖον ἑκάστου δρᾶμα, μεμηνότα εἰ τύχοι,

Digitized by Google

ἢ ὀργιζόμενον, ἢ ἔννουν, ἢ χαίροντα, ἢ ὁρμητήν, ἢ ἐρῶντα· καὶ καθάπαξ τὸ ἁρμόδιον ἑφ' ἑκάστῳ γράψει. Ἡδεῖα δὲ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἀπάτη, καὶ οὐδὲν ὄνειδος φέρουσα. Τὸ γὰρ τοῖς οὐκ οὖσιν ὡς οὖσι προεστάναι, καὶ ἄγεσθαι ὑπ' αὐτῶν, ὡς εἶναι νομίζειν, ἀφ' οὗ βλάβος οὐδέν, πῶς οὐ ψυχαγωγῆσαι ἱκανὸν καὶ αἰτίας ἐκτός; Δοκοῦσι δέ μοι παλαιοί τε καὶ σοφοὶ ἄνδρες πολλὰ ὑπὲρ ξυμμετρίας τῆς ἐν γραφικῇ γράψαι, οἷον νόμους τιθέντες τῆς ἑκάστου τῶν μελῶν ἀναλογίας· ὡς οὐκ ἐνὸν τῆς κατ' ἐννοίαν κινήσεως ἐπιτυχεῖν ἄριστα, μὴ εἴσω τοῦ ἐκ φύσεως μέτρου τῆς ἁρμονίας ἡκούσης· τὸ γὰρ ἔκφυλον καὶ ἔξω μέτρου οὐκ ἀποδέχεσθαι φύσει ὀρθῶς ἐχούσης κίνησιν. Σκοποῦντι δὲ καὶ ξυγγένειάν τινα πρὸς ποιητικὴν ἔχειν ἡ τέχνη εὑρίσκεται, καὶ κοινή τις ἀμφοῖν εἶναι φαντασία. Θεῶν γὰρ παρουσίαν οἱ ποιηταὶ ἐς τὴν ἑαυτῶν σκηνὴν ἐσάγονται, καὶ πάντα ὅσα ὄγκου καὶ σεμνότητος καὶ ψυχαγωγίας ἔχεται· γραφικὴ τε ὁμοίως, ἃ λέγειν οἱ ποιηταὶ ἔχουσι, ταῦτ' ἐν τῷ γράμματι σημαίνουσα. Καὶ τί χρὴ λέγειν περὶ τῶν ἀριζήλως εἰρημένων πολλοῖς, ἢ πλείονα λέγοντα δοκεῖν ἐς ἐγκώμια καθίστασθαι τοῦ πράγματος; Ἀρκεῖ γὰρ καὶ ταῦτα δεικνύναι, τὸ σπουδαζόμενον ἡμῖν ὡς οὐκ ἀποβεβλήσεταί ποι, ἢ κομιδῇ σμικρά. Γράμμασι γὰρ προστυχὼν χειρὸς ἀστείας, ἐν αἷς ἀρχαῖαι πράξεις οὐκ ἀμούσως ἔχουσαι ἦσαν, οὐκ ἠξίωσα σιωπῇ παρελθεῖν ταῦτα. Ἀλλ' ἵν' ἡμῖν μὴ ἐφ' ἑνὸς τὸ γράμμα προΐδοι, ἔστω τις ὑποκείμενος, πρὸς ὃν χρὴ τὰ καθ' ἕκαστα ¶ διαρθροῦν, ἵν' οὕτω καὶ ὁ λόγος τὸ ἁρμόττον ἔχῃ.

I.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΕΝ ΣΚΥΡΩ.

Ἡ κομῶσα τῷ σχοίνῳ ἡρωΐνη, ὁρᾷς γάρ που τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει, στιφρὰν τὸ εἶδος, καὶ ἐσταλμένην κυανῷ, Σκῦρος, ὦ παῖ, νῆσος, ἣν ὁ θεῖος Σοφοκλῆς ἀνεμώδεα καλεῖ. Ἔστι δ' αὐτῇ καὶ πτόρθος ἐλαίας ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ ἀμπέλου κλῆμα. Ὁ δ' ὑπὸ τοῖς πρόποσι τοῦ ὄρους πύργος, παρθενεύονται ἐνταῦθα αἱ τοῦ Λυκομήδους κόραι ξὺν τῇ δοκούσῃ παρὰ Θέτιδος ἥκειν. Τὸ γάρ τοι Μοιρῶν ἐπὶ τῷ παιδὶ δόγμα τοῦ πατρὸς Νηρέως ἡ Θέτις μαθοῦσα, καὶ ὡς ἐπ' ἄμφω πεπρωμένον αὐτῷ εἴη, ἢ ζῆν ἀκλεῶς, ἢ εὐκλεᾶ γενόμενον τάχιστα τελευτᾶν, ἀπόθετος αὐτῇ ὁ παῖς ξὺν ταῖς Λυκομήδους θυγατράσιν ἐν Σκύρῳ κρύπτεται, κόρη μὲν εἶναι δοκῶν ταῖς ἄλλαις, μίαν δὲ αὐτῶν, τὴν πρεσβυτάτην, ξὺν ἀπορρήτῳ γνοὺς ἔρωτι· καὶ προϊών γε ἐς τόκου ὥραν ὁ χρόνος, τὸν Πύρρον ἐκδώσει. Ἀλλ' οὐκ ἐνταῦθα ταῦτα. Λειμὼν δὲ πρὸ τοῦ πύργου· ἐπιτήδειος γὰρ ὁ τόπος τῆς νήσου κόραις ἀνθέων ἀφθονίαν δοῦναι. Καὶ ὁρᾷς γε ὡς ἄλλη ἀλλαχόσε ἀποσκίδνανται, τὰ ἄνθη ἀποκείρουσαι. Κάλλος μὲν οὖν ἀμήχανον ἁπασῶν· ἀλλ' αἱ μὲν ἀτεχνῶς ἐς θήλειαν ὥραν ἀποκλίνουσι, βολαῖς τε ὀφθαλμῶν ἁπαλαὶ ἐκβλεπούσαις, καὶ παρειᾶς ἄνθῃ, καὶ τῇ πρὸς ἕκαστα ὁρμῇ εὖ μάλα τὸ θῆλυ ἐλέγχουσαι· ἤδη δὲ ἡ ἀναχαιτίζουσα τὴν κόμην, καὶ βλοσυρὰ ξὺν ἀβρότητι, αὐτίκα μάλα διελεγχθήσεται τὴν φύσιν, καὶ τὸ ξὺν ἀνάγκῃ ἐπίπλαστον ἐκδῦσα, τὸν Ἀχιλλέα ἐκδείξει. Λόγου γὰρ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐμπεσόντος τοῦ τῆς Θέτιδος ἀπορρήτου, στέλλεται Διομήδης ξὺν Ὀδυσσεῖ ἐπὶ τὴν Σκῦρον, διελέγξοντες ὅπῃ ταῦτα ἔχει. Ὁρᾷς δὲ ἄμφω, τὸν μὲν καὶ

βεβυθισμένον τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτῖνα διὰ πανουργίαν, οἶμαι, καὶ τὸ διαθρεῖν τι ἀεί· ὁ δὲ τοῦ Τυδέως ἔμφρων μέν, ἕτοιμος δὲ ¶ τὴν γνώμην, καὶ τὸ δραστήριον προτείνων. Κατόπιν δὲ αὐτῶν καὶ ὁ τῇ σάλπιγγι σημαίνων τί δὴ βούλεται; καὶ τί τὸ ἦθος τῆς γραφῆς; Σοφὸς ὢν Ὀδυσσεύς, καὶ ἱκανὸς τῶν ἀδήλων θηρατής, πρὸς τὸν τῶν θηρωμένων ἔλεγχον μηχανᾶται τὰ νῦν. Ῥίψας γὰρ ἐς τὸν λειμῶνα ταλάρους τε καὶ ὅσα παισὶ κόραις ἐς παιδιὰν εὐπρεπῆ, καὶ πανοπλίαν, αἱ μὲν οὖν Λυκομήδους ἐς τὸ οἰκεῖον χωροῦσιν, ὁ δὲ τοῦ Πηλέως ταλάροις μὲν καὶ κερκίσι χαίρειν λέγει, παραλιπὼν αὐτὰ ταῖς κόραις, ἤδη, ἐς δὲ τὴν πανοπλίαν ὁρμήσας, γυμνοῦταί τε τὸ ἐντεῦθεν. * *

* * *

*** σθαι. Ὁ δὲ Πύῤῥος, οὐκ ἄγροικος ἔτι, οὐδ' ἐν αὐχμῷ σφριγῶν, οἷα βουκόλων νεανιεύματα, ἀλλ' ἤδη στρατιώτης. Ἕστη μὲν γὰρ ἀκοντίῳ ἐπερείσας ἑαυτόν, καὶ ἀποβλέπων ἐς τὴν ναῦν. Ἐσθὴς δὲ αὐτῷ φοινικὶς ἐξ ὤμου ἄκρου ἐς τὴν ἀριστερὰν ἀνειλημμένη χεῖρα, καὶ λευκὸς ὑπὲρ γόνυ χιτών. Τὸ δὲ ὄμμα αὐτῷ γοργὸν μέν, οὐκ ἐν ὁρμῇ δέ, ἀλλ' ἐν ἀναβολαῖς ἔτι, καὶ τῷ ἀσχάλλειν τῇ τριβῇ, καὶ ἀνατροπί τι ἡ γνώμη τῶν ἐν Ἰλίῳ μικρὸν ὕστερον. Ἡ κόμη νῦν μὲν ἡσυχάζοντος ἐπικρέμαται τῷ μετώπῳ, ὁρμήσαντος δὲ ἀτακτήσειε, συναπονεύουσα ταῖς τοῦ θυμοῦ κινήσεσιν. Αἱ δὲ ἀνασκιρτῶσαι ἄνετον αἴγες, καὶ τὰ ἀτακτοῦντα βουκόλια, καὶ ἡ ἐν μέσοις ἐῤῥιμμένη κορύνη ξὺν καλαύροπι, τοιοῦδε, ὦ παῖ, λόγου ἔχεται. Ἀχθόμενος τῇ μητρὶ καὶ τῷ πάππῳ τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἕδρας, ἐπειδὴ ἐπ' Ἀχιλλεῖ τεθνεῶτι δεί-

σαντες περὶ τῷ παιδὶ ἀπώμοτον ἐποιήσαντο τὴν τοῦ Πύῤῥου ἔξοδον, αὐπολίοις τε καὶ βουσὶν ἑαυτὸν ἐφιστησιν, ἀπαυχενίζων τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν ἀγέλην ταύρους, οἳ δὴ πρὸς τῷ ἐν δεξιᾷ ἐνδείκνυνται ὄρει. Λοιπὸν δὲ ἐς τοὺς ¶ Ἕλληνας ἐμπεσόντος, ὡς οὐκ ἄλλῳ τῳ ἁλωτὸς ἔσοιτο ἡ Τροία πλὴν τοῖς Αἰακίδαις, ἀτέλλεται ὁ Φοίνιξ ἐς τὴν Σκῦρον, ἀνάξων τὸν παῖδα· καὶ καθορμισάμενος ἐντυγχάνει οἱ, οὐκ εἰδότι οὐκ εἰδώς, πλὴν ὅσα τὸ ἄβρόν τε καὶ ἁδρὸν τοῦ εἴδους ἀπεδείκνυ αὐτὸν Ἀχιλλέως εἶναι παῖδα. Κἀντεῦθεν γνωρίσας ὃς εἴη, ἔκπυστος γίγνεται τῷ τε Λυκομήδει καὶ τῇ Δηϊδαμείᾳ. Ταῦθ' ἡ τέχνη βραχεῖ τούτῳ γράμματι ἀναδιδάσκειν ἡμᾶς ἐθέλει. Γέγραπται δὲ ὡς καὶ ποιηταῖς ᾠδὴν παρασχεῖν.

II.

ΜΑΡΣΥΑΣ.

Καθήρηται ὁ Φρύξ. Βλέπει γοῦν ἀπολωλὸς ἤδη διὰ ξύνεσιν ὧν πείσεται, καὶ ὕστατα δὴ αὐλήσαι πεπίστευκεν, οὐκ ἐς καιρὸν ἐς τὸν τῆς Λητοῦς θρασυνάμενος. Ἔρριπταί τε αὐτῷ ὁ αὐλὸς ἄτιμος, μὴ αὐλεῖν ἔτι, ὡς καὶ νῦν ἀπράδων ἐλήλεγκται. Καὶ παρέστηκε μὲν τῇ πίτυϊ, ἀφ' ἧς κρεμασθήσεσθαι οἶδε, ταύτην ἑαυτοῦ καταδικασάμενος δίκην, ἀσκὸς δεδάρθαι. Ὑποβλέπει δὲ ἐς τὸν βάρβαρον τοῦτον, τὴν ἀκμὴν τῆς μαχαίρας παρακονώμενον ἐς αὐτόν. Ὁρᾷς γάρ που ὡς αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην αὐτῷ καὶ τὸν σίδηρον· ἀναβλέπει δὲ ἐς τὸν Μαρσύαν, γλαυκιῶν τὼ ὀφθαλμώ, καὶ κόμην τινὰ διανιστὰς ἀγρίαν τε καὶ αὐχμῶσαν. Τὸ δὲ ἐπὶ τῆς παρειᾶς ἔρευθος φονῶντος, οἶμαι· καὶ ἡ ὀφρὺς δὲ ὑπέρκειται

τοῦ ὄμματος, ἐς ἀσχὴν ξυνηγμένη, καὶ διδοῦσά τε τῷ θυμῷ ἦθος. Ἀλλὰ καὶ σέσηρεν ἄγριόν τι ὑπὲρ τῶν μελλόντων αὐτῷ δρᾶσθαι, καὶ οὔκ οἶδ' εἴτε χαίρων, εἴτε καὶ ἀνοιδούσης ἐς τὴν ὀφρὺν τῆς γνώμης. Ὁ δὲ Ἀπόλλων γέγραπται διανεπαύων ἑαυτὸν ἐπὶ πέτρας τινός· ἡ λύρα δὲ ἐν ἀριστερᾷ κειμένη ἔτι πλήττεται ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς λαιᾶς, ἐμπιπτούσης ἠρεμαίως, καὶ οἷον διαψαλλούσης. Ὁρᾷ δὲ καὶ ῥᾳθύμιον τὸ τοῦ θεοῦ εἶδος, καὶ μειδίαμα ἐπανθοῦν τῷ προσώπῳ· ἥ τε χεὶρ ἡ δεξιὰ ἐπέκειται τῷ κόλπῳ, πρᾴως ¶ ξυνέχουσα τὸ πλῆκτρον, καταῤῥᾳθυμουμένη ὑπὸ τοῦ ἐς τὴν νίκην χαίροντος αὐτοῦ. Καὶ ὁ ποταμὸς τὸν Μαρσύα τὴν ἐπωνυμίαν ἀμείψων Ὅρα μοι καὶ τὴν τῶν Σατύρων ἀγέλην, ὅσα θρηνοῦντες τὸν Μαρσύαν γεγράφαται, ὡς ἐπιφαίνοντες τὸ ἀγέρωχον καὶ ἀνεσκιρτηκὸς ξὺν τῷ ἀνιᾶσθαι.

III.

ΚΥΝΗΓΕΤΑΙ.

Τί δ' οὐκ ἂν εἴποις περὶ τούτων, οὓς ἄγει μὲν ἀπὸ θήρας ἡ γραφή, πηγὴν δ' αὐτοῖς ἀναδίδωσιν ἀκραιφνῆ ποτίμου τε καὶ διαυγοῦς ῥεύματος; Ὁρᾷς δέ που καὶ τὸ περὶ τὴν πηγὴν ἄλσος, φύσεως ἔργον, οἶμαι, τῆς σοφῆς. Ἱκανὴ γὰρ πάντα ὅσα βούλεται, καὶ δεῖται τέχνης οὐδέν, ἥ γε καὶ τέχναις αὐταῖς ἀρχὴ καθέστηκε. Τί γὰρ ἐνδεῖ πρὸς τὴν τῆς ὀπιᾶς παρασκευήν; αἰδὶ μὲν αἱ ἡμερίδες ἄγριαι, ἀνερπύσασαι τῶν δένδρων, ξυμβεβλήκασι τοὺς τῶν κλημάτων κορύμβους, ἄλλον ἄλλῳ ξυνδέσουσαι. Σμίλαξ δὲ αὕτη καὶ κιττός, ὁμοῦ τε καὶ καθ' ἓν διασχόντες, πυκνόν τινα τοῦτον καὶ ἰδίῳ τέχνης ὄροφον ἡμῖν παρέχουσιν. Ὁ δὲ τῶν

Digitized by Google

ἀηδόνων χορός, καὶ τὰ τῶν ἄλλων ὀρνέων μουσεῖα, σαφῶς ἡμῖν τὰ τοῦ μελιχροτάτου Σοφοκλέους ἐπὶ γλῶτταν ἄγει, „πυκνότερον δ' εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες,“ εἰτόν-
τος. Ἀλλ' ὄγε τῶν θηρευτῶν ὅμιλος, ἡδὺς μὲν καὶ στιφρὸς, καὶ πνέοντες ἔτι τὸν ἐν τῇ θήρᾳ θυμόν. Ἄλλος δὲ ἄλλο τι πρᾶττοντες, διανα-
παύουσι σφᾶς αὐτούς. Ὅσον, ὦ θεοί, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ σαφὲς τῆς τέχνης, καὶ ὡς ἐστὶν ὁρᾶν τὴν ἑκάστου τύχην. Στιβὰς μὲν αὐτοσχέδιος αὕτη, δικτύων, οἶμαι, ξυμπεσεμένη, δέχεται τοὺς ἄρχοντας, καλὸν εἰπεῖν, τῆς θήρας. Καὶ πέντε μὲν οὗτοι. Ὁρᾷς δὲ τὸν μεσαίτατον αὐτῶν, ὡς διεγείρας ἑαυτὸν, ἔστραπται πρὸς τοὺς ὑπερκειμένους, τὸν ἑαυτοῦ, μοι δοκεῖν, αὖλον ἀφηγούμενος, καὶ τὸ κατα-
βαλεῖν θάτερον τῶν θηρίων πρῶτος, ἃ δὴ τῶν δρυῶν ἐξήρτηται, δικτύοις, ἔλαφος, οἶμαι, καὶ σῦς, ἐγκείμενα. Ἦ γὰρ οὐκ ἐπῆρθαί σοι δοκεῖ, καὶ χαίρειν τῷ ἔργῳ; Οἱ δ' ἀτενὲς μὲν ὁρῶσιν ἐς αὐτὸν ἀφηγούμενον. Ἄτερος δὲ σφῶν, ἐναποκλίνας ἑαυτὸν τῇ στιβάδι, διανα-
παύει που, καὶ αὐτὸς τάχα ἀναγράφων τε τῆς θήρας οἰκεῖον ἔργον. Θάτερον δὲ τοῦ ξυσσιτίου κέρας, ὁ πρὸς τῷ μεσαιτάτῳ, κύλικος ἡμιδεοῦς ἐν θατέρᾳ ταὶν χεροῖν οὔσης, τὴν δεξιὰν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς περιαγαγών, τὴν Ἀγροτέραν ᾄδειν μοι δοκεῖ· ὁ δὲ ἐς τὸν διά-
κονον ὁρῶν, σοβεῖν κελεύει τὴν κύλικα. Σο-
φός τε ὁ ζωγράφος καὶ ἀκριβὴς τὴν χεῖρα. Ἀνασκοποῦντι γὰρ πάντα, παραλέλειπται οὐδὲ τῶν ὀπαόνων οὐδέν. Ὀδὶ μὲν γὰρ τρύφος δένδρου κατειληφὼς κάθηται, ἐνεσκευασμένος ὡς εἶχεν ἐν τῷ περὶ τὴν θήραν δρόμῳ, καὶ πήρας ἐνημμένης αὐτῷ δεεπνῶν. Λυεῖν δὲ κυνῶν ὁ μὲν ἐκτείνας ἑαυτὸν πρὸ αὐτοῦ ἑσθίει, ὁ δὲ τοῖς ὀπισθίοις ἐναλεάσας, ἀνέχει τὴν

δέρην, ἐνδεχόμενος τὰ ἐς αὐτὸν ἀποῤῥιπτούμενα. Ὁ δὲ πῦρ ἀνάψας καὶ ἐνθεὶς τῶν σκευῶν ὅσα πρὸς τοῦτο χρηστά, τὰ πρὸς τὴν δαῖτα ἄφθονα παρέχει σφίσι, μάλα ἐπισπέρχων αὐτὸς ἑαυτόν. Ἀσκός τε οὗτος εἰκῇ ἔῤῥιπται, ποτὸν ἀπαντλεῖν τῷ βουλομένῳ. Δυεῖν τε θεραπόντοιν, ὁ μὲν ἰατρός, οἶμαι, μοίρας τέμνειν φησί, τῆς ἰσαίας ἐπιμελούμενος ἐν τῷ ἀποτέμνειν· ὁ δ' ὑπέχει τὸ ὑποδεξόμενον, τὰς μοίρας ἴσας που ἀπαιτῶν εἶναι. Τὸ γὰρ ἐν θήρᾳ, κατά γε τοῦτο, διαλλάττον ἐς τύχην οὐδέν.

IV.

ΗΡΑΚΛΗΣ Η ΑΧΕΛΩΟΣ.

Ζητεῖς ἴσως τίς ἡ κοινωνία δράκοντός τε, ὃς ἐνταῦθα πολὺς ἀνέστηκεν, ἐγείρας τὸν πῆχυν, κατὰ νῶτα δαφοινός, καὶ γένεια καθιεὶς ὑπ' ὀρθῇ καὶ πριονώτῃ τῇ λοφιᾷ, βλέπων τε δεινῶς δεδορκώς, καὶ ἱκανὸν ἐς ἐκπλῆξιν ἀγαγεῖν· γαύρου τε ἵππου, ὃς ὑπὸ τοσαύτῃ κεραίᾳ γυρώσας τὸν αὐχένα, καὶ διασκάπτων τὴν ἐν ποσὶ γῆν, ὡς ἐς ἐμβολὴν ἴεται· καὶ ἀνδρὸς τούτου ἡμίθηρος. Βούπρωρα μὲν γὰρ αὐτῷ πρόσωπα, καὶ γενειὰς ἀμφιλαφής, πηγαί τε ναμάτων ἐκπλημμυροῦσαι τοῦ γενείου. Τό τε ξυνερῥυηκὸς ὡς ἐς θέαν πλῆθος, καὶ ἡ ἐν μέσοις κόρη, νύμφη τις, οἶμαι· τουτὶ γὰρ χρὴ νοεῖν τῷ ἀμφ' αὐτὴν κόσμῳ· καὶ γέρων οὗτος ἐν ἀθύμῳ τῷ εἴδει, νεανίας τε ἐκδυόμενος λεοντῆς, καὶ ῥόπαλον ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, Ἡρωΐνη τέ τις αὕτη στιφρά, καὶ πρὸς λόγου τῷ μύθῳ τῆς Ἀρκαδίας τροφῆς φηγῷ ἐστεμμένη· Καλυδών, οἶμαι, ταῦτα. Τίς δὲ ὁ τῆς γραφῆς λόγος; Ἀχελῷος ὁ ποταμός, ὦ παῖ, Δηϊανείρας τῆς Οἰνέως ἐρῶν, τὸν γάμον σπεύ-

δει, καὶ πειθὼ μὲν ἅπεστι τῶν δρωμένων. Ἄλλος τε ἄλλοτε δοκῶν, ὑπὸ τοῖς ὁρωμένοις εἰδεσιν ἐκπλήξειν ἡγεῖται τὸν Οἰνέα. Τοῦτον γὰρ εἶναι γίγνωσκε τὸν ἐν τῇ γραφῇ, κατηφῆ δὲ ἐπὶ τῇ παιδὶ Δηϊανείρᾳ, ἀθύμως τὸν μνηστῆρα ὁρώσῃ. Ἐγγραπται γὰρ οὐκ αἰδοῖ τὴν παρειὰν ἐξανθοῦσα, ἀλλὰ περιδεὴς οἷα πείσεται, τῷ παρὰ φύσιν τῆς συζυγίας. Ἀλλ' ὁ μὲν γενναῖος Ἡρακλῆς ὁδοῦ πάρεργον, φασίν, ἑκουσίως ὑφίσταται τὸν ἆθλον. Καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναβολαῖς ταῦτα. ¶ Ἴδοὺ δὲ καὶ ὡς ξυνεστήκασιν ἤδη. Καὶ ὅσα μὲν ἐν ἀρχαῖς τῆς διαμάχης, θεοῦ τε καὶ ἀτρέπτου ἥρωος ὑπονοείσθω. Τὸ δ' αὖ τέλος, ὁ μὲν ἐς βούκερων ἀναμορφώσας ἑαυτὸν ὁ ποταμός, ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα ὥρμησεν· ὁ δὲ τῇ λαιᾷ τοῦ δεξιοῦ λαβόμενος κέρως, θάτερον τῷ ῥοπάλῳ τῶν κροτάφων ἐκπρεμνίζει. Κἀντεῦθεν ὁ μὲν αἵματος ἤδη μᾶλλον ἢ νάματος ἀφίησι κρουνοὺς ἀπαγορεύων· ὁ δὲ Ἡρακλῆς γανύμενος τῷ ἔργῳ ἐς τὴν Δηϊάνειραν ὁρᾷ. Καὶ τὸ μὲν ῥόπαλον αὐτῷ ἐς γῆν ἔρριπται, προτείνει δὲ αὐτῇ τὸ τοῦ Ἀχελῴου κέρας οἷον ἔδνον τοῦ γάμου.

V.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΕΝ ΣΠΑΡΓΑΝΟΙΣ.

Ἀθύρεις, Ἡράκλεις, ἀθύρεις, καὶ γελᾷς ἤδη τὸν ἆθλον, ἐν σπαργάνοις ὢν καὶ ταῦτα· καὶ τοὺς ἐξ Ἥρας δράκοντας, ἑκάτερον ἑκατέρᾳ χειρὶ ἁπολαβών, οὐδὲν ἐπιστρέφῃ τῆς μητρός, ἔκφρονος παρεστώσης καὶ περιδεοῦς. Ἀλλ' οἱ μὲν ἤδη παρεῖνται, μηκύνοντες ἐς γῆν τοὺς ὀλκούς, καὶ τὰς κεφαλὰς ὑποκλίναντες ταῖς τοῦ νηπίου χερσίν, ὑποφαινούσας τι καὶ τῶν ὀδόντων· κἀρχαροι δὲ οὗτοι καὶ ἰώδεις·

Digitized by Google

Λοφιαί τε αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ θανάτου ἐς θάτερα ἐπικρεμεῖς· καὶ τὰ ὄμματα οὐ δεδορκότα· ἥ τε φολὶς οὐκ ἐξανθοῦσα χρυσῷ καὶ φοίνικι ἔτι, οὐδὲ πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπὰς ὑπαυγάζουσα, ἀλλ' ὕπωχρος, καὶ ἐν τῷ δαφοινῷ πελιδνός. Τὸ δὲ τῆς Ἀλκμήνης εἶδος ἀνασκοποῦντι, ἀναφέρειν μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως δοκεῖ· ἀπιστεῖ δὲ νῦν οἷς ἤδη ὁρᾷ. Ἡ δ' ἔκπληξις αὐτὴν οὐδὲ λεχὼ κεῖσθαι ξυνεχώρησεν. Ὁρᾷς γάρ που ὡς ἄβλαυτος καὶ μονοχίτων, ἀναπηδήσασα τῆς εὐνῆς, σὺν ἀτάκτῳ τῇ κόμῃ, τὰς χεῖρας ἐκπετάσασα βοᾷ· θεράπαιναί τε, ὅσαι παρῆσαν τικτούσῃ, ἐκπλαγεῖσαι ἄλλη ἄλλο τι προςδιαλέγονται τῇ πλησίον. Οἱ δὲ ἐν ὅπλοις οὗτοι, καὶ ὁ γυμνῷ τῷ ξίφει ἕτοιμος, οἱ μὲν Θηβαίων ἔκκριτοι, βοηθοῦντες Ἀμφιτρύωνι. Ὁ δ' ὑπὸ τὴν πρώτην ἀγγελίαν σπασάμενος τὸ ξίφος, ἐς ἄμυναν ὁμοῦ ἐπέστη τοῖς δρωμένοις. Καὶ οὐκ οἶδ' εἰ ἐκπέπληγεν, εἴτε χαίρει λοιπόν. Ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ἔτ' ἐν τῷ ἑτοίμῳ· ἡ δὲ ¶ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια χαλινὰ τῇ χειρὶ ἐφίστησιν, οὐδὲ ἔχοντος ὅ τι καὶ ἀμύναιτο, καὶ χρησμοῦ προμηθείας δεόμενα τὰ παρόντα ὁρῶντος. Ταῦτά τοι καὶ ὡδὶ πλησίον ὁ Τειρεσίας θεσπίζων, οἶμαι, ὁπόσος ὁ νῦν ἐν σπαργάνοις ὢν ἔσται. Γέγραπται δὲ ἔνθεος καὶ μαντικὸν ἐπασθμαίνων. Γέγραπται καὶ ἡ Νὺξ ἐν εἴδει, ἐν ᾗ ταῦτα, λαμπαδίῳ καταλάμπουσα ἑαυτήν, ὡς μὴ ἀμάρτυρος τοῦ παιδὸς ὁ ἆθλος γένηται.

VI.

ΟΡΦΕΥΣ.

Ὀρφέα τὸν τῆς Μούσης θέλξαι τῇ μουσικῇ καὶ τὰ μὴ μετέχοντα λόγου λογοποιοί φασι

πάντες. Λέγει δὲ καὶ ὁ ζωγράφος. Λέων τε οὖν καὶ σὺς αὐτῷ πλησίον ἀκροαταὶ τοῦ Ὀρφέως, καὶ ἔλαφος καὶ λαγωός, οὐκ ἀπαπηδῶντες τῆς ὁρμῆς τοῦ λέοντος· καὶ ὅσοις ἐν θήρᾳ δεινὸς ὁ θήρ, ξυναγελάζονται αὐτῷ, ῥᾳθύμῳ νῦν ῥάθυμοι. Σὺ δὲ μηδὲ τοὺς ὄρνιθας ἀργῶς ἴδῃς, μὴ τοὺς μουσικοὺς μόνον, οἷς ἐνευστομεῖν τοῖς ἄλσεσιν ἔθος, ἀλλ' ὅρα μοι καὶ τὸν κραγέτην κολοιόν, καὶ τὴν λακέρυζαν αὐτήν, καὶ τὸν τοῦ Διὸς ἀετόν. Ὁ μέν, ὁποῖος ἄμφω τὼ πτέρυγε ταλαντεύσας, ἐξ ἑαυτοῦ ἀτενὲς ἐς τὸν Ὀρφέα βλέπει, οὐδ' ἐπιστρεφόμενος τοῦ πτωκός, πλησίον ὄντος· οἱ δὲ ξυγκλείσαντες τὰς γένυς, ὅλοι εἰσὶ τοῦ θέλγοντος. Λύκοι τε οὗτοι καὶ ἄρνες ἀναμίξ, ἢ τεθηπότες. Νεανιεύεται δέ τι καὶ μεῖζον ὁ ζωγράφος. Δένδρα γὰρ ἀνασπάσας τῶν ῥιζῶν, ἀκροατὰς ἄγει ταῦτα τῷ Ὀρφεῖ, καὶ περιΐστησιν αὐτῷ. Πεύκη τε οὖν, καὶ κυπάριττος, καὶ κλῆθρος, καὶ αἴγειρος αὖτη, καὶ ὅσα ἄλλα δένδρα ξυμβαλόντα τοὺς πτόρθους οἷον χεῖρας, περὶ τὸν Ὀρφέα ἕστηκε. Καὶ τὸ θέατρον οὖν αὐτῷ ξυγκλείουσιν, οὐ δεηθέντα τέχνης, ¶ ἵν' οἵ τε ὄρνιθες ἐπ' αὐτῶν καθέζοιντο, καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ σκιᾷ μουσουργοίη. Ὁ δὲ κάθηται ἀρτίχνουν μὲν ἐκβάλλων ἴουλον, ἐπιῤῥέοντα τῇ παρειᾷ, τιάραν δὲ χρυσαυγῆ ἐπὶ κεφαλῆς αἰωρῶν. Τό τε ὄμμα αὐτῷ ξὺν ἐβρότητι ἐνεργὸν καὶ ἔνθεον, ἀεὶ τῆς γνώμης ἐς θεολογίαν τεινούσης. Τάχα δέ τι καὶ νῦν ᾄδει, καὶ ἡ ὀφρὺς οἷον ἀποσημαίνουσα τὸν νοῦν τὸν ᾀσμάτων, ἐσθής τε αὐτῷ μετανθοῦσα πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπάς. Καὶ τοῖν ποδοῖν ὁ μὲν λαιὸς ἀπερείδων ἐς τὴν γῆν, ἀνέχει τὴν κιθάραν, ὑπὲρ μηροῦ κειμένην· ὁ δεξιὸς δὲ ἀναβάλλεται τὸν ῥυθμόν, ἐπικροτῶν τοὔδαφος τῷ πεδίλῳ. Αἱ χεῖρες δέ; ἡ μὲν δεξιὰ ξυνέχουσα ἀπριξ τὰ

πλῆκτρον, ἐπιτέταται τοῖς φθόγγοις, ἐγκειμένῳ τῷ ἀγκῶνι, καὶ καρπῷ ἔσω νεύοντι· ἡ λαιὰ δὲ ὀρθοῖς πλήττει τοῖς δακτύλοις τοὺς μίτους. Ἀλλ' ἔσται τις ἀλογία κατὰ σοῦ, ὦ Ὀρφεῦ. Καὶ νῦν μὲν θηρία θέλγεις καὶ δένδρα, Θρᾴτταις δὲ γυναιξὶν ἐκμελὴς δόξεις. Καὶ διασπάσονταί σῶμα, ᾧ καὶ τὰ θηρία φθεγγομένῳ εὐμενεῖς ἀκοὰς παρέσχεν.

VII.

ΜΗΔΕΙΑ ΕΝ ΚΟΛΧΟΙΣ.

Τίς ἡ βλοσυρὸν μὲν ἐπισκύνιον ὑπὲρ ὀφθαλμῶν αἴρουσα, τὴν δὲ ὀφρὺν ἐννοίας μεστή, καὶ ἱεροπρεπὴς τὴν κόμην, τό τε ὄμμα οὐκ οἶδ' εἴτε ἐρωτικὸν ἤδη, εἴτε τι ἔνθεον ὑποφαίνουσα, αὐτήν τε ἄῤῥητον ἐκδεικνῦσα τοῦ προσώπου τὴν θέαν; Τοῦτο δὴ τὸ τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα· Μήδειαν, οἶμαι, χρὴ νοεῖν, τὴν Αἰήτου. Ἐνορμισάμενος γὰρ τῷ Φάσιδι ὁ τοῦ Ἰάσονος στόλος, ὅτε τὸ χρυσοῦν μετήει δέρας, καὶ ἐς τὴν τοῦ Αἰήτου παρελθὼν πόλιν, ἐρᾷ ἡ κόρη τοῦ ξένου, λογισμός τε ὑπεισιν αὐτὴν ἀήθης. Καὶ ὅ τι μὲν πέπονθεν οὐκ οἶδα. Ἀτακτεῖ δὲ τὰς ἐννοίας, καὶ τῇ ψυχῇ ἀλγεῖ. Ἔσταλται δὲ οὐκ ἐνεργὸς νῦν, οὐδὲ ἐν ξυνουσίᾳ τῶν κρειττόνων, ἀλλ' ὡς καὶ πολλοῖς ὁρᾶν. Τὸ δὲ τοῦ Ἰάσονος εἶδος ἁβρὸν μέν, οὐ μὴν ἔξω τοῦ ἐῤῥῶσθαι. Ὄμμα τε αὐτῷ χαροπὸν μὲν ὑπόκειται τῷ τῆς ὀφρύος ἤθει, φρονούσης τε καὶ παντὸς ὑπεραιρούσης τοῦ ἀντιξόου. Ἰούλῳ τε ἤδη βρύει ¶ καθέροντι, καὶ ἡ κόμη ξανθὴ ἐπισαλεύει τῷ μετώπῳ. Τὰ δέ γε τῆς στολῆς, λευκὸν χιτῶνα ἔζωσται, λεοντῆν ἐξηρτημένος, καὶ κρηπῖδα ἐνῆπται. Ἀκοντίῳ τε ἐπερείσας ἑαυτὸν ἕστηκε.

Τὸ δὲ ἦθος τοῦ προσώπου οἷον μήτε ὑπερφρονεῖν· αἰδεῖται γάρ· μήτε ὑποκεῖσθαι· θαρρεῖ γὰρ τὸν ἄθλον. Ἔρως δὲ ἑαυτοῦ ποιεῖται ταῦτα, καὶ τῷ τόξῳ ἐπερείσας ἑαυτόν, ἐναλλὰξ τῷ πόδε ἵστησι, τὸ λαμπάδιον ἐς τὴν γῆν τρέψας, ἐπειδὴ ἐν ἀναβολαῖς ἔτι τὰ τοῦ Ἔρωτος.

VIII.

ΑΘΥΡΟΝΤΕΣ.

Οἱ ἐν τῇ Διὸς αὐλῇ ἀθύροντες, Ἔρως, οἶμαι, καὶ Γανυμήδης, εἴ τι χρὴ τὸν μὲν τῇ τιάρᾳ νοεῖν, τὸν δ' ἀπὸ τοῦ τόξου καὶ τῶν πτερῶν ἐς ἐπίγνωσιν ἄγειν. Ἀθύρουσι μὲν οὖν ἀστραγάλοις οὗτοι. Γεγράφαται δὲ ὁ μὲν ὑβριστικῶς ἐπιτωθάζων ὁ Ἔρως, καὶ πλήρη τῆς νίκης τὸν κόλπον ἀνασείων· ὁ δὲ δυεῖν ἀστραγάλοιν ἔτι τὸν μὲν καὶ αὐτὸν ἀπολωλεκώς, τὸν δ' ἐφ' ὁμοίᾳ προπέμπων ἐλπίδι. Κατηφὴς δὲ αὐτῷ ἡ παρειά, καὶ ἡ τοῦ ὄμματος ἀκτίς, καί τοι ἀβροῦ ὄντος, βεβυθισμένον τὸ τῆς ἀνίας ἐπισημαίνει. Θεαί τε τρεῖς αὗται ἐφεστῶσι σφίσιν, αἳ μὲν οὐδ' ἐφερμηνεύοντος δέονται. Ἀθηνᾶ τε γὰρ αὐτόθεν ἰδόντι δήλη, τὴν ὁμόγνιον, ποιηταί φασι, πανοπλίαν ἀμπεχομένη, καὶ γλαυκὸν ὑπὸ τῆς κόρυθος ὁρῶσα, ξὺν ἀρρενωπῷ τε τῷ ἤθει τὴν παρειὰν ἐπιφοινίττουσα. Ἥδε δὲ αὖ τὸ φιλομειδὲς ὑπὸ τῇ τοῦ κεστοῦ ἴυγγι κἂν τῷ γράμματι σημαίνει. Ἥραν δέ γε τὴν τρίτην ¶ εἶναι, τὸ σεμνὸν καὶ βασιλικὸν τοῦ εἴδους φησί. Τί δὴ βούλονται, καὶ τίς ἡ τῆς ξυνουσίας αὐταῖς ἀνάγκη; Ἄγουσα τοὺς πεντήκοντα ἡ Ἀργὼ ἐνώρμισται τῷ Φάσιδι, Βόσπορόν τε καὶ Συμπληγάδας διεξελθοῦσα. Ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν ποταμὸν αὐτὸν

ἐν βαθεῖ δόναχι κείμενον, ἐν βλοσυρῷ τῷ εἴδει. Κόμη τε γὰρ ἀμφιλαφὴς αὐτῷ καὶ ἀνεστηκυῖα, γενειάς τε ὑποφρίττουσα, καὶ γλαυκιῶντες ὀφθαλμοί· τό τε ἀθρόον τοῦ ῥεύματος οὐκ ἀπὸ κάλπιδος ἐκχεόμενον, ἥπερ οὖν εἴωθεν, ἀλλ' ἀπὸ παντὸς ἐκπλημμῦρον, ἐννοεῖν δίδωσιν ἡμῖν ὁπόσος ἐπιχεῖται τῷ πόντῳ. Τὸν δὲ τῆς ναυτιλίας ἆθλον ἀκούεις, ῥῖμαι, καὶ ποιητῶν, τὸ χρυσοῦν δέρας λεγόντων. Πασιμέλουσάν τε τὴν Ἀργὼ καὶ Ὁμήρου ᾠδαὶ φράζουσιν. Ἀλλ' οἱ μὲν τῆς Ἀργοῦς ναυάται ἐν ἐπισκέψει τῶν κατειληφότων, αἱ θεαὶ δὲ ἐς ἱκεσίαν ταῦ Ἔρωτος ἥκουσιν, αἰτοῦσαι ξυλλαβεῖν σφίσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν πλωτήρων, τὴν Λιήτου Μήδειαν μετελθόντα. Μισθὸν δέ οἱ τῆς ὑπουργίας ἡ μήτηρ σφαῖραν προδείκνυσι, Διὸς αὐτὴν ἄθυρμα γεγονέναι λέγουσα. Ὁρᾷς καὶ τὴν τέχνην ἐν τῇ γραφῇ; χρυσοῦ μὲν αὕτη, ῥαφὴ δὲ αὐτῇ οἵα νοεῖσθαι μᾶλλον ἢ ὁρᾶσθαι, ἕλικάς τε κυαγοῦ ἐφ' ἑαυτῆς ἑλίττουσα· καὶ ἀναῤῥιφεῖσα τάχα που, τὸ ἀποχωροῦν σέλας μαρμαρυγαῖς ἀστέρων εἰκάζειν αὐτῇ δώσει. Ὁ δὲ τοὺς μὲν ἀστραγάλους οὐδὲ ὁρᾷ ἔτι. Ῥίψας δὲ αὐτοὺς χαμᾶζε, ἐξήρτηται τοῦ τῆς μητρὸς πέπλου, ἐπαληθεῦσαι τὴν ὑπόσχεσιν αὐτῷ· οὐ γὰρ ἐλλείπειν τὸν ἆθλον.

IX.

ΠΕΛΟΨ.

Ὁ μὲν ὑπὲρ τετρώρων δι' ἠπείρου μέσης ἱππεύσειν μέλλων ὑπ' ὀρθῇ τιάρᾳ καὶ Λυδίᾳ στολῇ, Πέλοψ, οἶμαι, θρασὺς ἡνίοχος, καλὸν εἰπεῖν. Ἴθυνε γάρ ποτε καὶ διὰ θαλάσσης τοῦτο τὸ ἅρμα, Ποσειδῶνος, οἶμαι, δόντος, ἄκρᾳ τῇ τοῦ τροχοῦ ἀψῖδι, ὑπ' ἀδιάντῳ ἄξονι.

Digitized by Google

τὰ τῆς γαλήνης διαθέων νῶτα. Ὄμμα δ' αὐτῷ γοργόν, καὶ αὐχὴν ἀνεστηκὼς τὸ τῆς γνώμης ἕτοιμον ἐλέγχει· ἥ τε ὀφρὺς ὑπερφέρουσα δηλοῖ καταφρονεῖσθαι τὸν Οἰνόμαον ὑπὸ τοῦ μειρακίου. Φρονεῖ γὰρ τοῖς ἵπποις, ἐπειδὴ ὑψαύχενές τε καὶ πολλοὶ τὸν μυκτῆρα, καὶ κοῖλοι τὴν ὀπλήν, καὶ τὸ ὄμμα κυάνεοί τε καὶ ἕτοιμοι, χαίτην τε ἀμφιλαφῆ κυανῶν ἀπαιωροῦντες αὐχένων, ὡς δὴ θαλασσίων τρόπος. Πλησίον δὲ αὐτῶν Ἱπποδάμεια, τὴν μὲν παρειὰν αἰδοῖ γράφουσα, νύμφης δὲ στολὴν ἀμπεχομένη, βλέπουσά τε ὀφθαλμοῖς οἵοις αἱρεῖσθαι τὸ τοῦ ξένου μᾶλλον. Ἐρᾶται γὰρ, καὶ τὸν γεννήτορα μυσάττεται, τοιούτοις ἀκροθινίοις φρονοῦντα, ἃ δὴ καὶ ὁρᾷς, κεφαλὰς ταύτας, τῶν προπυλαίων ἀνημμένη ἑκάστη, καὶ σχῆμα δέδωκεν ὁ χρόνος ἴδιον, ὃν ἕκαστος ἀπώλετο σφῶν. Τοὺς γὰρ δὴ μνηστῆρας τῆς θυγατρὸς ἥκοντας κτείνων, ἀγάλλεται τοῖς γνωρίσμασι τοῦ φόνου. Εἴδωλα δὲ ὑπεριπτάμενα σφῶν ὀλοφύρεται τὸν ἑαυτῶν ἀγῶνα, τῇ τοῦ γάμου ξυμβάσει ἐφυμνοῦντα. Ξυμβῆναι γὰρ δὴ ὁ Πέλοψ, ὡς ἐλευθέρα λοιπὸν ἡ παῖς εἴη τοῦ ἀλάστορος· καὶ ὁ Μυρτίλος δὲ ξυνίστωρ τῆς ξυμβάσεως αὐτοῖν ἐστιν. Ὁ δ' οὐκ ἄποθεν ὁ Οἰνόμαος, ἀλλ' ἕτοιμον αὐτῷ τὸ ἅρμα, καὶ τὸ δόρυ ὑπερτέταται τοῦ δίφρου, καταλαβόντι τὸ μειράκιον κτεῖναι. Ὁ δὲ τῷ πατρὶ θύων Ἄρει σπεύδει, ἄγριος ἰδεῖν καὶ φονῶν τὸ ὄμμα, καὶ τὸν Μυρτίλον ἐπισπέρχει. Ἔρως δὲ κατηφὴς τὸν ἄξονα τοῦ ἅρματος ἐντέμνει, ἑκάτερον δίδους ἐννοεῖν, ὅτι τε ἐρῶσα ἡ κόρη τοῦ ἐρῶντος ἐπὶ τὸν πατέρα ξυμβαίνει, καὶ τὰ μέλλοντα περὶ τὴν Πέλοπος οἰκίαν ἐκ Μοιρῶν γίγνεσθαι.

X.

¶ ΠΥΡΡΟΣ Η ΜΥΣΟΙ.

Τὰ Εὐρυπύλου καὶ Νεοπτολέμου ποιητῶν ὑμνεῖ χορός, πατρῴζειν τε αὐτους ἄμφω, καὶ τὴν χεῖρα εὐδοκίμους κατ' ἰσχὺν εἶναι. Φησὶ δὲ καὶ ἡ γραφὴ ταῦτα. Ἡ τύχη γὰρ τὴν ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὴν ἐς μίαν πόλιν συνενεγκοῦσα, οἱ μὲν οὐκ ἀκλεεῖς οἴχονται, ἀλλ' οἷοι πρὸς πολλούς, „Δυστήνων δέ τε παῖδες, εἰπεῖν, σΐ ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν“· οἱ δὲ γενναῖοι γενναίων κρατοῦσι. Τὰ μὲν δὴ περὶ τῶν ἑκανῶν ἕτερα, νυνὶ δὲ περὶ τοὺς ξυνεστῶτας ἡ θέα. Πόλις μὲν αὕτη Ἴλιος ὀφρυόεσσα, καθ' Ὅμηρον, περιθεῖ δὲ αὐτὴν τεῖχος, οἷον καὶ θεοὺς μὴ ἀπαξιῶσαι τῆς ἑαυτῶν χειρός· ναύσταθμόν τε ἐπὶ θάτερα, καὶ στενὸς Ἑλλησπόντου διάῤῥους, Ἀσίαν Εὐρώπης διείργων. Τοὺν μέσῳ δὲ πεδίον ποταμῷ διαιρεῖται Ξάνθῳ. Γέγραπται δὲ οὐ μορμύρων ἀφρῷ, οὐδ' οἷος ἐπὶ τὸν τοῦ Πηλέως ἐπλήμμυρεν· ἀλλ' εὐνῇ μὲν αὐτῷ λωτὸς καὶ θρύον καὶ ἁπαλοῦ δόνακος κόμαι. Κατάκειται δὲ μᾶλλον ἢ ἀνέστηκε, καὶ τὸν πόδα ἐπέχει ταῖς πηγαῖς, ὑπὲρ ξυμμετρίας νῦν, διυγραίνων αὐτὸν νάματος. Τὸ ῥεῦμα μέτριον, στρατιά τε ἑκατέρωθεν, Μυσῶν τε ξὺν Τρωσί, καὶ Ἑλλήνων ἑκατέρου· οἱ μὲν κεκμηκότες ἤδη, οἱ Τρῶες, οἱ δὲ ἀκμῆτες, οἱ ξὺν Εὐρυπύλῳ. Ὁρᾷς δὲ αὐτῶν ὡς οἱ μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις κάθηνται, τάχα που τοῦτο Εὐρυπύλου αἰτήσαντος, καὶ χαίρουσι τῇ ἀνακωχῇ· οἱ δὲ ἔκθυμοί τε καὶ ἐξορμῶντες, οἱ Μυσοί, ἵενται, τότε τῶν Ἑλλήνων ἐν ὁμοίᾳ καταστάσει τοῖς Τρωσὶν ὄντων, πλὴν Μυρμιδόνων. Ἐνεργοὶ γὰρ καὶ περὶ τὸν Πύῤῥον ἕτοιμοι. Τῷ νεανίᾳ δέ, κάλλους μὲν ἕνεκεν

ἐφερμηνεύοις ἂν οὐδέν, ἐπειδὴ ἐν ὅπλοις τυγχάνω. Μεγάλοι γε μὴν καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους· ἡλικίαι τε ἀμφοῖν ἴσαι· τάς τε τῶν ¶ ὀφθαλμῶν βολὰς ἐνεργοὶ καὶ οὐ μέλλοντες. Γοργὼν γὰρ τὸ δέμας ὑπὸ τῆς κόρυθος ἑκάστῳ, καὶ ξυναπανεύοντες ταῖς τῶν λόφων κινήσεσι, καὶ ὁ θυμὸς ἐπιπρέπει σφίσι, σιγῇ τε μένεα πνείουσιν ἐοίκασι. Καὶ τὰ ὅπλα δὲ ἀμφοῖν πατρῷα. Ἀλλ' ὁ μὲν Εὐρύπυλος ἀφήμους ἔσταλται, καὶ παραλλάττουσι τὴν αὐγὴν ὅπη τε καὶ ὅπως κινοῖτο ἡ Ἶρις. Τῷ Πύῤῥῳ δὲ τὰ ἐξ Ἡφαίστου πάρεστιν· ἑστάναι ποτ' αὐτῶν Ὀδυσσεύς, καὶ ἀπευξάμενος τὴν ἑαυτοῦ νίκην. Θεωρῶν δέ τις τὰ ὅπλα, λεῖπον εὑρήσει τῶν Ὁμήρου ἐκτυπωμάτων οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ τέχνη δείκνυσι κἀκεῖθεν πάντα. Τὸ μὲν γὰρ γῆς τε καὶ θαλάσσης καὶ οὐρανοῦ σχῆμα, οὐδὲ φράζοντος, οἶμαι, δεήσει τινός. Ἡ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἰδόντι δήλη, τὴν ἑαυτῆς χρόαν ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ λαβοῦσα· τὴν δ' αἱ πόλεις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ γῇ γράφουσι. Καὶ μικρόν γε ὕστερον πεύσῃ περὶ ἑκάστων. Οὐρανὸς δὲ ὅδε. Ὁρᾷς που τόν τε τοῦ ἡλίου κύκλον, ὡς ὑκάμας ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ τῆς πανσελήνου φαιδρόν. Ἀλλά μοι δοκεῖς περὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἄστρων ποιεῖν ἀκοῦσαι. Τὸ γὰρ διαλλάττον αὐτῶν τὴν αἰτίαν σοι παρέχει τῆς πεύσεως. Αἰδὶ μέν σοι Πληϊάδες σπορού τε καὶ ἀμητοῦ ξύμβολα δυόμεναι, ἢ αὖ πάλιν ἐκφανῶς ἔχουσαι, ὡς ἂν καὶ τὰ τῆς ὥρας αὐταῖς ἄγει. Ὑάδες δ' ἐπὶ θάτερα. Ὁρᾷς καὶ τὸν Ὠρίωνα. Τὸν δὲ ἐπ' αὐτῷ μῦθον, καὶ τὴν ἐν ἄστροις αἰτίαν· ἐς ἕτερον ἀναβαλλώμεθα, ὦ παῖ, καιρόν, ὡς ἂν μὴ ἀπάγοιμέν σε τῶν νῦν ἐν πόθῳ. Οἱ δ' ἐπ' αὐτῷ ἀστέρες, ἄρκτος, ἢ εἰ ἅμαξαν καλεῖν βούλοιο, φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ μόνην οὐ λούεσθαι ἐν Ὠκεανῷ, ἀλλ' αὐτὴν περὶ αὐτὴν στρέφε-

σθαι, οἷον φύλακα τοῦ Ὡρίωνος. Ἴωμεν δὴ λοιπὸν διὰ γῆς, ἀρξάμενοι τῶν ἄνω· καὶ τῶν γε ἐν γῇ κάλλιστον θεώμεθα τὰς πόλεις. Ὁρᾷς μὲν δὴ ὡς διτταί τινες αὗται. Ποτέραν οὖν προτέραν ἐφερμηνευθῆναί σοι βούλει; Ἢ τὸ τῶν λαμπάδων φῶς, καὶ τὸ τοῦ ὑμεναίου μέλος, καὶ ὁ τῶν αὐλῶν ἦχος, καὶ ἡ τῆς αἰθέρας κρούσις, καὶ ὁ τῶν ὀρχουμένων ῥυθμὸς ἐς αὐτά σε ἄγει; Ὁρᾷς δὲ καὶ τὰ γύναια, ὧν προθύραν ὡς διαφαίνονται, θαυμάζοντα, καὶ μόνον οὐκ ἐκβοῶντα ὑπὸ χαρμονῆς. Γάμοι ταῦτα, ὦ παῖ, καὶ πρώτη ξύνοδος νυμφίων, καὶ ἄγονται τὰς νύμφας οἱ γαμβροί. Τὸ δὲ τῆς αὐδοῦς καὶ τοῦ ἱμέρου ὡς ἐπιρρεπὲς ἑκάστῳ, παρῆμαι λέγειν, σοφώτερον αὐτὸς τοῦ δημιουργοῦ αἰνιξαμένου. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ δικαστήριόν τι, καὶ ξυνέδρα κοινή, καὶ γέροντες σεμνοί, σεμνῶς προκαθήμενοι τοῦ ὁμίλου. Τὸ δὲ ἐν μέσῳ χρυσίον, τάλαντα μὲν δύο ταῦτ', οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ ἢ νὴ Δί' εἰκάσαι χρή, ὡς μισθὸς τῷ ὀρθῶς ἐκδικάσοντι, ὡς ἂν μὴ πρὸς δῶρά τις τὴν εὐθεῖαν φέροι. Τίς δ' ἡ δίκη; Δίττοι μὲν ἐν μέσῳ τινὲς οὗτοι, δοκεῖν ἐμοί, φονικὸν ἔγκλημα· ὁ μὲν ἐπάγων θατέρῳ, τὸν δ' ὑρᾷς ὡς ἔξερνός ἐστιν. Οὐ γὰρ * κατὰ ἔχει νῶν ὅπερ αὐτῷ προφέρει ὁ κατήγορος, κατιθεὶς δὲ τὰ ὑποφόνια παθαρὸς ἥκειν. Ὁρᾷς καὶ τοὺς ἐπιβοηθοῦντας ἑκατέρῳ δίχῃ, καὶ νέμοντας τὴν βοὴν ὅτῳ φίλον. Ἀλλ' ἡ τε τῶν κηρύκων παρουσία καθίστησιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ ἡσυχαῖον ἄγει. Ταυτὶ μὲν οὖν σοι μέση τις πολέμου καὶ εἰρήνης ἐν σὺ πολεμουμένῃ πόλει κατάστασις. Ἑτέραν δὲ ὁρᾷς, ὡς τειχήρης, καὶ τό γε τεῖχος ὡς οἱ δι' ἡλικίαν ἀπόμαχοι φρουροῦσι διαλαβόντες. Γύναιά τε γὰρ ἔστιν οὐ τῶν ἐπάλξεων, καὶ γέροντες οὗτοι, καὶ κομιδῇ παιδία. Ποῖ δὴ τὸ μάχιμον αὐτοῖς; Ἐνταῦθα

εὕροις ἂν τούτους, οἳ δὴ Ἄρεΐ τε καὶ Ἀθηνᾷ ἕπονται. Τουτὶ γάρ, μοι δοκεῖν, ἡ τέχνη φησί, τοὺς μὲν χρυσῷ τε καὶ μεγέθει δηλώσασα θεοὺς εἶναι, τοῖς δὲ τὸ ὑποδεέστερον δι' αὐτῆς δοῦσα. Ἐξίασι δὲ τὴν τῶν ἐναντίων οὐ δεξάμενοι πρόκλησιν· νέμεσθαι γὰρ τὸν ἐν τῇ πόλει πλοῦτον, ἢ μὴ νεμομένων ἐν τοῖς ὅπλοις εἶναι. Λόχον δὴ διαλλάττουσιν ἐντεῦθεν. Τουτὶ γάρ, μοι ¶ δοκεῖν, ἡ πρὸς ταῖς ὄχθαις αἰνίττεται λόχμη, οὗ δὴ καθωπλισμένους αὐτοὺς ὁρᾷς. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγγένοιτ' αὐτοῖς χρήσασθαι τῷ λόχῳ. Ὁ γάρ τοι ἔπηλυς στρατὸς σκοπούς τινας καθίσας, λείαν ἐλάσασθαι περινοεῖ. Καὶ δὴ οἱ μὲν ἄγουσι νομεῖς τὰ θρέμματα ὑπὸ συρίγγων. Ἢ οὐ προσβάλλει σε τὸ λιτὸν καὶ αὐτοφυὲς τῆς μούσης, καὶ ἀτεχνῶς ὄρειον; Ἵστατα δὲ χρησάμενοι τῇ μουσικῇ, δι' ἄγνοιαν τοῦ ἐπ' αὐτοῖς δόλου τεθνᾶσιν, ὡς ὁρᾷς, τῶν πολεμίων ἐπελθόντων. Καὶ ἀπελαύνεταί τις λεία πρὸς αὐτῶν. Φήμη δὴ τῶν πραχθέντων ἐς τοὺς λοχῶντας ἐλθοῦσα, ἀνίστανται οὗτοι, καὶ ἐφ' ἵππων ἐς τὸν πόλεμον χωροῦσι. Καὶ τάς τε ὄχθας ἔστιν ἰδεῖν πλήρεις τῶν μαχομένων καὶ βαλλόντων ἐς αὐτούς. Τοὺς δὲ ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφομένους, καὶ τὴν πεφοινιγμένην λύθρῳ δαίμονα, αὐτήν τε καὶ τὴν ἐσθῆτα, τί ἐροῦμεν; Ἔρις καὶ Κυδοιμὸς ταῦτα, καὶ Κήρ, ὑφ' ᾗ τὰ πολέμου πάντα. Ὁρᾷς γάρ τοι, ὡς οὐ μίαν ὁδὸν χωρεῖ· ἀλλ' ὃν μὲν ἄτρωτον ἐς τὰ ξίφη προβάλλει· ὃς δ' ὑφέλκεται ὑπ' αὐτῆς νεκρός· ὁ δὲ καὶ νεότρωτον ἐπισπέρχει. Οἱ δ' ἄνδρες φοβεροὶ τῆς ὁρμῆς καὶ τοῦ βλέμματος, ὡς οὐδὲν διαλλάττειν ἐμοὶ ζώντων ἐν ταῖς ὁρμαῖς δοκοῦσιν. Ἀλλ' ἰδοὺ πάλιν εἰρήνης ἔργα. Νειὸς γὰρ αὕτη διαφαίνεται, τρίπολος οἶμαί τις, εἴ τι χρὴ τῷ τῶν ἀροτήρων ξυμβάλλεσθαι πλήθει. Καὶ τάγε ζεύγη τῶν βοῶν θαμὰ ἀναστρέφει ἐν

Digitized by Google

ταύτη, κύλικός τινος ἐκδεχομένης αὐτὴν ἐπὶ τῷ τῆς ἄμπελος τέλει. * Μελαίνεσθαί τε τὸν χρυσὸν περιαχοῦσα. Ἐξῆς ὁρᾷς τέμενος, βασιλέως τινὸς οἶμαι τεκμήρασθαι, ὃς τὸ γεγηθὸς ἐλέγχεται τῆς ψυχῆς ἐν τῇ ὄψει φαιδρότητι. Καὶ εἰ γε αἰτίαν τῆς χαρᾶς οὐδὲν ζητεῖν χρή. Τὸ γὰρ τοι λήϊον πολλῷ τῷ μέτρῳ τὴν ὀσφὺν ὑπερβαλεῖσθαι, διελέγχουσιν αἵ τε διὰ σπουδῆς ἀμῶντες, καὶ οἱ ταῖς ἁμάξαις τὰ κειρόμενα τῶν δραγμάτων δέοντες, οἷς ἕτεροι προσάγουσι καὶ μάλα συντόνως. Ἡ δὲ δρῦς οὐκ ἀκαίρως ἐντεῦθα, οὐδ' ἔξω λόγου. Σκιά τε γὰρ ἀμφιλαφής, ὑπ' αὐτῇ ψυχάσαι τοῖς ἐν τῷ ἔργῳ καμοῦσι. Καὶ βοῦς οὑτοσὶ πιὼν καθιερωθεὶς ὑπὸ τῶν κηρύκων, οὓς ὁρᾷς, ἀπὸ τῇ δρυῒ δαὶς προτίθεται τοῖς περὶ τὴν ξυλλογὴν τοῦ πυροῦ κάμνουσιν. Τὰ δὲ γύναια τί φῄς; ἀρ' οὐκ ἐπτοῆσθαί σοι δοκεῖ, καὶ διακελεύεσθαι ἀλλήλοις συχνὰ μάττειν τῶν ἀλφίτων, δεῖπνον εἶναι τοῖς ἐρίθοις; Εἰ δὲ καὶ ὀπώρας δεήσῃ, πάρεστί σοι αὕτη, χρυσῇ μὲν τῶν ἀμπέλων, μέλαινα δὲ τοῦ καρποῦ. Τὸ δὲ τῆς καπέτου κυανὸν ἐτεχνήθη, οἶμαι, τῷ δημιουργῷ πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν αὐτῇ βάθους. Ἀρκεῖ γάρ σοι τὸ περὶ ταῖς ἡμερίσιν ἔρκος ἐν τῷ καττιτέρῳ νοεῖν. Ὁ δ' ἄργυρος ὁ ἐν τῷ ἀμπελῶνι, κάμακες ταῦτα, τοῦ μὴ χαμαὶ κλιθῆναι τὰ φυτὰ βρίσαντα τῷ καρπῷ. Τί δ' ἂν εἴποις περὶ τῶν τρυγώντων; οἳ διὰ τῆς στενῆς ταύτης εἰσόδου εἰσφρήσαντες ἑαυτούς, ταλάροις ἀναποτίθενται τὸν καρπόν, μάλα ἡδεῖς καὶ πρόσφοροι τὴν ἡλικίαν τῷ ἔργῳ. Παρθένοι τε γὰρ καὶ ἠΐθεοι εὔιον καὶ βακχικὸν ἐν ῥυθμῷ βαίνουσιν, ἐνδιδόντος αὐτοῖς τὸν ῥυθμὸν ἑτέρου, ὃν οἶμαι ξυνίης ἀπό τε τῆς κιθάρας καὶ τοῦ λεπτὸν προσᾴδειν δοκεῖν τοῖς φθόγγοις. Εἰ δὲ καὶ τὴν ἀγέλην ἐννοήσειας

τῶν βοῶν, αἳ δὴ πρὸς τὴν νομὴν ἴενται, ἑπομένων αὐταῖς τῶν νομέων, τῆς μὲν χρόας οὐκ ἂν θαυμάσειας, εἰ καὶ χρυσοῦ καὶ καττιτέρου πᾶσα. Τὸ δὲ καὶ μυκωμένων ὥςπερ ἀκούειν ἐν τῇ γραφῇ, καὶ τὸν ποταμὸν ¶ κελάδοντα εἶναι δοκεῖν, παρ' ὃν οἱ βόες, πῶς οὐκ ἐναργείας πρόσω; Τοὺς δὲ λέοντας οὐδ' ἂν ἀφερμηνεῦσαί μοί τις ἐπαξίως δοκεῖ, καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῖς ταῦρον. Ὁ μὲν γὰρ μεμυκέναι δοκῶν καὶ σπαίρειν, σπαράττεται ἤδη πως ἐμπεφυκότων τοῖς ἐντοσθιδίοις τῶν λεόντων. Οἱ δὲ κύνες, ἐννέα δ' οἶμαι οὗτοι, ἕπονται τῇ ἀγέλῃ, καὶ παρὰ τῶν ἰθυνόντων αὐτοὺς νομέων ἐγγὺς μὲν ἴενται τῶν λεόντων, ὑλακῇ πτοεῖν ἐθέλοντες αὐτούς, προςμιγνῦναι δ' οὐ τολμῶσιν, ἐπισπερχόντων αὐτοὺς καὶ ταῦτα τῶν νομέων. Ὁρᾷς δὲ καὶ διασκιρτῶντα τοῦ ὄρους θρέμματα, καὶ τοὺς σταθμούς, καὶ τὰς σκηνάς, καὶ τοὺς σηκούς. Οἶκον ποιμνίων νόει ταῦτα. Λοιπὸς οἶμαι χορός τις οὑτοσὶ προςόμοιος τῷ Δαιδάλου. Φασὶ δ' αὐτὸν Ἀριάδνῃ τῇ Μίνω πρὸς αὐτοῦ δοθῆναι. Τίς δ' ἡ τέχνη; Παρθένοις ἠΐθεοι τὰς χεῖρας ἐπιπλέξαντες χορεύουσι. Σὺ δ', ὡς ἔοικεν, οὐκ ἀρκεσθήσῃ τούτῳ, εἰ μή σοι καὶ τὰ τῆς ἐσθῆτος ἐξακριβώσομαι τῷ λόγῳ. Οὐκοῦν αἱδὶ μὲν ὀθόναις ἤσθηνται, στεφάνας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς χρυσᾶς φέρουσαι· τοῖς δ' εὐήτριοι μὲν καὶ λεπτοὶ περίκεινται χιτῶνες· μαχαίρας δὲ τῶν χειρῶν ἐξήρτηνται χρυσᾶς, ἀργύρων τελαμώνων ξυνεχόντων αὐτάς. Ἀλλ' ἐν κύκλῳ μὲν ἰόντων, τοῦτ' ἐκεῖνο τροχοῦ περιδίνησιν ὁρᾷς νοήσει κεραμέως ἔργον τινὸς εἴπῃ δυςκολείους μὴ τοῦ περιθεῖν ἔχοι πειρῶντος. Στοιχηδὸν δὲ ἰόντων αὖθις, πολύ τι χρῆμα ἐπιῤῥεῖ, ὅπως ἔχουσι τέρψεως ἐπιδηλούντων. Καὶ γάρ τινες ἐν μέσοις οὗτοι κυβιστῶντες; καὶ ἄλλοτε ἄλλην ὄρχησιν ἐπιδεικ-

νύμενοι, ἄγειν μοι σαφῶς αὐτοὺς ἐς τὸ θαῦμα δοκοῦσιν. ¶ Ἡ δὲ δὴ κύκλῳ τῆς ἄντυγος, θαλάσσης εἰκών, οὐ θάλαττα, ὦ παῖ. Ὠκεανὸν δὲ νοεῖν χρή, ὅρον εἶναι τεχνηθέντα τῆς ἐν τῷ σάκει γῆς. Ἱκανῶς ἔχεις τῶν ἐκτυπωμάτων. Ἄθρει δὴ καὶ τὰ περὶ τοὺς νεανίας, ξὺν ὁποτέρῳ αὐτῶν ἡ νίκη. Ἰδοὺ γὰρ καὶ καθήρηται ὁ Εὐρύπυλος, κατὰ τῆς μασχάλης ὤσαντος αὐτῷ καιρίαν τοῦ Πύῤῥου· καὶ κρουνηδὸν ἐκχεῖται τὸ αἷμα. Κεῖταί τε ἀνοιμωκτὶ πολυς κατὰ τῆς γῆς ἐκχυθείς, μόνον οὐ φθάσας τὴν πληγὴν τῷ πτώματι διὰ τὸ ἐς καιρὸν τοῦ τραύματος. Ἔτ' ἐν τῷ τῆς πληγῆς ὁ Πύῤῥος σχήματι, ῥεόμενος τὴν χεῖρα τῷ λύθρῳ πολλῷ, κατὰ τοῦ ξίφους ἐνεχθέντι. Οἱ Μυσοί τε οὐκ ἀνασχετὰ ἡγούμενοι ταῦτα, ἐπὶ τὸν νεανίαν χωροῦσιν. Ὁ δ' ἐς αὐτοὺς βλοσυρὸν ὁρῶν, μειδιᾷ καὶ ὑφίσταται τὸ στίφος, καὶ τάχα που κρύψει τὸν Εὐρυπύλου νεκρὸν σωηδὸν ἐπ' αὐτῷ τοὺς νεκροὺς νήσας.

XI.

ΑΡΓΩ Η ΛΙΜΝΗΣ.

Ἡ διεκπαίουσα τοῦ ποταμοῦ ναῦς ὑπὸ πολλῷ τῷ ῥοθίῳ τῆς εἰρεσίας; κόρη τέ τις αὕτη ἐπὶ τῆς πρύμνης, ὁπλίτου πλησίον, καὶ ὁ ἐμμελὲς προῳδὸν τοῖς τῆς κιθάρας κρούμασι ξὺν ὀρθῇ τιάρᾳ, ὅ τε ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης φηγοῦ δράκων, πολλῷ σπειράματι κεχυμένος, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὴν γῆν νεύων, ὕπνῳ βρίθουσαν; τὸν ποταμὸν μὲν Φάσιν γίγνωσκε, Μήδειαν δὲ ταύτην. Ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρύμνης ὁπλίτης Ἰάσων ἂν εἴη. Κιθάραν δὲ καὶ τιάραν ὁρῶντας, καὶ τὸν δι' ἀμφοῖν κοσμούμενον, Ὀρφεὺς ὑπεισιν ἡμᾶς, ὁ τῆς Καλλιόπης. Μετὰ γὰρ τὸν ἐπὶ τοῖς ταύροις ἆθλον

θέλξασα ἐς ὕπνον τὸν δράκοντα τοῦνον ἡ Μήδεια, σεσύληται μὲν τὸ χρυσόμαλλον τοῦ κριοῦ νάκος. Φυγῇ δὲ ἴενται λοιπὸν οἱ τῆς Ἀργοῦς πλωτῆρες, ἐπειδὴ ἀνάπυστα τοῖς Κόλχοις καὶ τῷ Αἰήτῃ τὰ τῆς κόρης. Καὶ τὰ μὲν τῶν τῆς Ἀργοῦς ναυβατῶν, τί ἂν σοι λέγοιμι; Ὁρᾷς γὰρ βραχίονας μὲν ἐξωθηκότας αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἐς τὴν εἰρεσίαν ξυντόνου, τὰ δὲ πρόσωπα, οἷα γένοιτ' ἂν ἑαυτοὺς σπερχόντων. Τὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ κλυδώνιον ὑπερκαχλάζον τοῦ τῆς νεὼς ἐμβόλου, καταφερομένης ξὺν πολλῇ τῇ ῥύμῃ, τάχους δεῖγμα. Ἡ κόρη δέ, ἀμήχανόν τινα νοῦν δείκνυσιν ἐκ τοῦ προσώπου. Ὄμμα μὲν γὰρ αὐτῇ δεδακρυμένον ἐς γῆν ὁρᾷ. Περίφοβος δέ ἐστιν ὑπ' ἐννοίας ὧν δέδρακε, καὶ λογισμοῦ τῶν μελλόντων πλήρους. Αὐτή τε πρὸς ἑαυτὴν ἀνακυκλεῖν δοκεῖ μοι τὰς ἐννοίας, διορῶσα τῇ ψυχῇ ἕκαστα, καὶ πεπηγυῖα τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βολὰς ἐς τὰ τῆς ψυχῆς ἀπόῤῥητα. Ἰασόνα δὲ αὐτῇ πλησίαν ξὺν ὅπλοις ἕτοιμος ἐς ἄμυναν. Ὁδὶ δὲ τὸ ἐνδόσιμον τοῖς ἑρέταις ᾄδει, ὕμνους, μοι δοκεῖν, ἀναπορυόμενος θεοῖς, τοὺς μὲν χαριστηρίους ἐφ' οἷς κατωρθώκασι, τοὺς δὲ ἐς ἱκεσίαν τείνοντας ἐφ' οἷς δεδοίκασιν. Ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν Αἰήτην ἐπὶ τετρώρου, μέγαν τε καὶ ὑπεραίροντα ἀνθρώπους, ὅπλα μὲν ἐνδεδυκότα ἀρήϊα, γίγαντος δ' ἔμοιγε τινος (τὸ γὰρ ὑπὲρ ἄνθρωπον τοῦθ' ἡγεῖσθαι δίδωσι) θυμοῦ δὲ τὸ πρόσωπον πλήρη, καὶ μόνον οὐ πῦρ ἐξιέντα τῶν ὀφθαλμῶν, λαμπάδιόν τε τῇ δεξιᾷ αἰωροῦντα· ἐμπρήσειν γὰρ αὐτοῖς πλωτῆρσι τὴν Ἀργώ. Τὸ δόρυ δὲ αὐτῷ ὑπὲρ τὴν ἄντυγα τοῦ δίφρου πρόχειρον ἵσταται. Τί δὴ ποθεῖς τῶν γεγραμμένων; ἢ τὸ τῶν ἵππων; Μυκτῆρες μὲν ἀναπεπταμένοι τούτοις, καὶ ἀνεστηκὼς αὐχήν, βολαί τε ὀφθαλμῶν ἕτοιμοι, ἄλλως

τε καὶ ἐνεργοὶ νῦν οὖσαι. Δίδωσι γὰρ τοῦτο θεωρεῖν ἡ γραφή· τὸ δὲ ἅρμα ἐξαματτωμένων ἐς τὸν δρόμον τῇ μάστιγι ὑπὸ τοῦ Ἀψύρτου (παραβατεῖν γὰρ τοῦτόν φασι τῷ Αἰήτῃ) ὑπὸ παντὸς ἑλκόμενον τοῦ στέρνου, καὶ ἡ τῶν τροχῶν δίνη μόνον οὐ προσβαλοῦσα τῷ ἁρματείῳ αὐρμάτι τὰς ἀκοάς, τὸ τάχος δίδωσι μαγνώσκειν. Ἡ γὰρ διανισταμένη κόνις καὶ ἱδρῶσις ἐπανθοῦσα τοῖς ἵπποις, ἀμυδρὰν τῆς χρόας ποιεῖ τὴν διάσκεψιν.

XII.

ΗΣΙΟΝΗ.

Ταυτὶ μὲν οὐδ' ἐπιτάττοντος, οἶμαι, τινὸς ὁ γενναῖος Ἡρακλῆς μοχθεῖ· οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς ¶ Εὐρυσθεὺς δι' ὄχλου νῦν αὐτῷ. Δεσπόζειν δὲ τὴν ἀρετὴν ἑαυτοῦ τάξας, ἐθελουσίους ἄθλους ὑπομένει. Ἢ τί μαθὼν φοβερὸν οὕτω κῆτος ὑφίσταται; Ὁρᾷς γὰρ ὁπόσοι μὲν αὐτῷ οἱ ὀφθαλμοί, κυκλοτερεῖς, ταύτην ὄψιν ἀποτορνεύοντες, καὶ δεινῶς ἐς πολὺ δεδορκότες, ἐπισκύνιόν τε ὀφρύων ἀκανθῶδες καὶ ἄγριον ἐφ' ἑαυτοὺς ἕλκοντες· ὅπως δὲ ὀξεῖα ἡ τοῦ στόματος ἐκβολή, καρχάρους καὶ τριστοίχους ὀδόντας ἐκφαίνουσα· ὧν οἱ μὲν ἀγκιστρώδεις καὶ ἀνεστραμμένοι, κατέχειν τὰ ληφθέντα· οἱ δὲ ὀξεῖς τὴν αἰχμήν, καὶ ἐς πολὺ ἀνεστῶτες. Ὅση δὲ ἡ κεφαλὴ σκολιοῦ καὶ ὑγροῦ τοῦ αὐχένος ἐξιοῦσα. Μέγεθος δὲ ἄπιστον μέν, εἰπεῖν ἐν μικρῷ, ἡ δὲ ὄψις νικᾷ τοὺς ἀπιστοῦντας. Ἐκνυρτουμένου γὰρ οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ κήτους, τὰ μὲν ὑφαλὰ διαφαίνεται, τὸ ἀκριβὲς τῆς ὄψεως κλέπτοντα τῷ βάθει· τὰ δὲ ἀνίσχει, νησίδες ἂν τοῖς ἀπειροθαλάττοις δόξαντα. Ἀτρεμοῦντι προσε-

τύχομεν τῷ κήτει. Κινούμενον δὲ νυνὶ σφοδροτάτῃ ῥύμῃ πολὺν ἐγείρει ῥοθίου κτύπον, ἐν γαλήνῃ καὶ ταῦτα. Καὶ κλύδων οὗτος ὑπὸ τῆς ἐμβολῆς αὐτοῦ διανιστάμενος, ὁ μὲν περὶ τοῖς ἐκφαινομένοις μέρεσι κυμαίνει, περιχλύζων αὐτὰ καὶ διαλευκαίνων κάτωθεν· ὁ δὲ τὰς ἠόνας προσβέβληκεν. Ἦτε τῶν οὐραίων ἀνάκλασις, ἐπὶ πολὺ τὴν θάλασσαν ἐς ὕψος ἀναῤῥιπτούντων, ἑστία νεὼς ἂν ἀπεικασθείη, ποικίλως προσαυγάζοντα. Ἀλλ' οὐκ ἐκπλήττεται ταῦτα ὁ θεσπέσιος οὗτος. Ἀλλ' ἡ μὲν λεοντῆ καὶ τὸ ῥόπαλον ἐν ποσὶν αὐτῷ, ἕτοιμα πρὸς τὴν χρείαν, εἰ τούτων δεήσειεν. Ἕστηκε δὲ γυμνὸς ἐν προβολῇ, τὸν μὲν ἀρίστερον πρότεινας πόδα, ὄχημα εἶναι τῷ παντὶ σώματι, μεθισταμένῳ πρὸς τὸ τῆς κινήσεως ὀξύῤῥοπον. Καὶ τῆς πλευρᾶς δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἅμα τῇ χειρὶ περικειμένης, πρὸς τὴν ἐπίτασιν τοῦ τόξου τὰ δεξιὰ ὑπέσταλται, τῆς δεξιᾶς χειρὸς πρὸς τὸν μαστὸν τὴν νευρὰν ἑλκούσης. Τὴν δ' αἰτίαν, ὦ παῖ, μὴ ζητῶμεν τούτων. Ἡ γὰρ τῶν πετρῶν ἀνημμένη κόρη πρόκειται τῷ κήτει βορά. Ἡσιόνην δ' αὐτὴν ¶ Λαομέδοντος παῖδα νομίζωμεν. Ποῦ δὲ οὗτος; Εἴσω, μοι δοκεῖν, τοῦ τῆς πόλεως τείχους, ἐν περιωπῇ τῶν πραττομένων. Ὁρᾷς γὰρ πόλεως κύκλον, καὶ τὰς ἐπάλξεις ἀνθρώπων μεστάς, καὶ ὡς ἀνατετάκασιν ἐς οὐρανὸν εὐχόμενοι τὰς χεῖρας, τάχα που δεδοικότες ὑπ' ἐκπλήξεως περιττῆς, μὴ καὶ προσβάλοι τῷ τείχει τὸ κῆτος, ἐπειδὴ ὡς χερσεῦσον ὥρμηκε. Τὸ δὲ τῆς κόρης κάλλος ὁ καιρὸς ἐφερμηνεύειν ἐπ' ἀκριβὲς οὐκ ἐᾷ. Τὸ γὰρ περὶ τῇ ψυχῇ δέος, καὶ ὁ ἐπὶ τοῖς ὁρωμένοις ἀγὼν ἀπομαραίνει μὲν τὸ τῆς ὥρας ἄνθος, δίδωσι δ' ὅμως τοῖς ὁρῶσιν ἐκ τῶν παρόντων τὸ ἐντελὲς στοχάσασθαι.

Digitized by Google

XIII.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

Τί διαμέλλεις, ὦ θεῖε Σοφόκλεις, τὰ τῆς Μελπομένης δέχεσθαι δῶρα; τί δ' ἐς γῆν ὁρᾷς; ὡς ἔγωγ' οὐκ οἶδα, εἴτε ἀθροίζων ἐννοίας ἤδη, εἴθ' ὑπὸ τῆς πρὸς τὴν θεὸν ἐκπλήξεως; ἀλλὰ θάρσει, ὦ γαθέ, καὶ δέχου τὰ διδόμενα. Ἀπόβλητα γὰρ οὐκ εἶναι τὰ θεῶν δῶρα, οἶσθά που ἐξ ἑνὸς τῶν Καλλιόπης θιασωτῶν ἀκούσας. Ὁρᾷς γὰρ καὶ τὰς μελίττας, ὡς ὑπερπέτονταί σου, καὶ βομβοῦσιν ἤδύ τι καὶ θεῖον, ἐπιλείβουσαι σταγόνας ἀπορρήτους τῆς οἰκείας δρόσου. Τοὐτὶ γὰρ καὶ τῆς σῆς ποιήσεως διαφύσεσθαι παντὸς μᾶλλον. Ἦ πού τις καὶ ἀναφθέγξεται μικρὸν ὕστερον ἐπὶ σοί, Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον λέγων· καὶ δεδοικέναι τῷ παρεγγυήσει, μή πη λάθῃ τις ἐκπτάσας τοῦ σοῦ στόματος μέλιττα, καὶ τὸ κέντρον ἀφυλάκτως ἐγχρίσασα. Ὁρᾷς δέ που καὶ τὴν θεὸν αὐτήν, τὸ μὲν ὑψηγόρον καὶ ἐπηρμένον τῆς γνώμης ἀπόθετον ἔχουσαν ἐς σὲ νῦν, καὶ μειδιάματι εὐμενεῖ τὸ δῶρον μετροῦσαν. Ἀσκληπιὸς δέ, οἶμαι, οὕτως ἐγγύς, Παιᾶνά που παρεγγυῶν γράφειν, καὶ κλυτομήτης οὐκ ἀπαξιῶν παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι. Βλέμμα τε αὐτοῦ πρὸς σὲ φαιδρότητι μεμιγμένον, παρὰ μικρὸν ὕστερον ἐπιξενώσεις αἰνίττεται.

XIV.

ΤΑΚΙΝΘΟΣ.

Πυθώμεθα τοῦ μειρακίου, ὦ παιδίον, τίς τε αὐτὸς εἴη, καὶ τίς αὐτίκα τῆς Ἀπόλλωνος αὐτῷ παρουσίας; Θαρσήσει γὰρ ἡμᾶς γοῦν προς-

βλέψαι. Οὐκοῦν ὁ μὲν Ὑάκινθος εἶναί φησιν, ὁ Οἰβάλου. Μαθόντας δὲ τοῦτο, χρὴ λοιπὸν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ θεοῦ παρουσίας γιγνώσκειν. Ἔρως ὁ τῆς Λητοῦς τοῦ μειρακίου πάντα δώσειν αὐτῷ φησιν, ὅσα ἔχει, τὸ ξυνεῖναί οἱ προσεμένῳ. Τοξείαν τε γὰρ καὶ μουσικὴν διδάξειν, καὶ μαντικῆς ἐπαΐειν, καὶ λύρας μὴ ἀπῳδὸν εἶναι, καὶ τοῖς ἀμφὶ παλαίστραν ἐπιστήσειν· δώσειν τε ὑπὲρ κύκνων αὐτὸν ὀχούμενον περιπολεῖν χωρία, ὅσα Ἀπόλλωνος φίλα. Ταυτὶ μὲν ὁ θεός. Γέγραπται δὲ ἀπειρεκόμης μέν, τὸ εἰωθός, φαιδράν τε ὀφρὺν ὑπὲρ ὀφθαλμῶν ἐγείρων, ὧν ἀκτῖνες οἷον ἐκλάμπουσι· καὶ μειδιάματι ἡδεῖ τὸν Ὑάκινθον θαρσύνων, προτείνων μὲν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ· τὸ μειράκιον δὲ ἐς γῆν μὲν ἀτενὲς ὁρᾷ, πολλὴ δὲ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια· γάνυται γὰρ ἐφ' οἷς ἀκούει, καὶ τὸ θάρσος ἔτι μᾶλλον αἰδοῖ μίγνυσιν. Ἕστηκε δὲ τὰ μὲν ἀριστερὰ τῷ σώματι ἁλιπορφύρῳ χλανίδι καλύπτων, ἃ δὴ καὶ ὑπέσταλται· ἀκοντίῳ δὲ τὴν δεξιὰν ἐπερείδει, ἐκκειμένῳ τῷ γλουτῷ, καὶ τῇ πλευρᾷ διορωμένῃ· βραχίων τε οὑτοσὶ γυμνὸς δίδωσιν ἡμῖν ἐς τὰ ὁρώμενα λέγειν. Σφυρὸν μὲν αὐτῷ κοῦφον ἐπ' εὐθείᾳ τῇ κνήμῃ, καὶ ἐπιγουνὶς αὖτη ἁλαφρὰ ὑπὲρ κνήμης, μηροί τε ἀπέριττοι, καὶ ἰσχίον ἀνέχον τὸ λοιπὸν σῶμα. Πλευρά τε εὔπνουν ἀποτορνεύουσα τὸ στέρνον καὶ βραχίων ξὺν ἀπαλότητι σφριγῶν, καὶ αὐχὴν ἀνεστηκὼς τὸ μέτριον. ¶ Ἡ κόμη τε οὐκ ἄγροικος, οὐδὲ ἐν αὐχμῷ ἀνεστηκυῖα, ἀλλ' ἐπικρεμαμένη τῷ μετώπῳ, ξυναπονεύουσα δὲ ταῖς τοῦ ἰούλου ἀρχαῖς. Ὁ δ' ἐν ποσὶ δίσκος ἔχων καὶ σκόπει τι περὶ ἑαυτόν. Ἔρως τε καὶ [παρὼν] φαιδρὸς ἅμα καὶ κατηφής, καὶ Ζέφυρος ἐκ περιωπῆς, ἄγριον ὑποφαίνων τὸ ὄμμα, αἰνίττεται ὁ ζωγράφος τὴν ἀπώλειαν τοῦ

μειρακίου. Διοκεύοντι δὲ τῷ Ἀπόλλωνι πλάγιος ἐμπνεύσας, ἐμβάλλει τῷ Ὑακίνθῳ τὸν δίσκον.

XV.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ.

Θαυμάζεις ὁρῶν ἐς τοσοῦτον ἀγῶνα κόρην ὁρμῶσαν, ἀγρίου τε οὕτω συὸς καὶ τοσούτου ὁρμὴν ὑφισταμένην; Ὁρᾷς γὰρ ὡς ὕφαιμον μὲν αὐτῷ τὸ ὄμμα, λοφιά τε φρίττουσα, καὶ παλὺς ὁ κατὰ τῶν ὀδόντων ἀφρός, ἐς πολὺ ἀνεστηκότων, καὶ τὴν αἰχμὴν ἀτρίπτων. Τό τε εὖρος, ὡς πρὸς λόγου τῇ βάσει, ἣν δὴ καὶ τὰ ἴχνη ταυτὶ δείκνυσι, ταύρων ἀποδέοντα οὐδέν· οὐδὲ γὰρ τούτων παρέλιπέ τι ὁ ζωγράφος, ἐντυπώσας αὐτὰ τῇ γραφῇ. Τὰ δὲ ὁρώμενα καὶ δεινὰ ἤδη. Ἐμπεπτωκὼς γὰρ ὁ σῦς Ἀγκαίῳ τούτῳ κατὰ τὸν μηρόν, κεῖται ὁ νεανίας, ἀθρόον ἐκρέων τὸ αἷμα, καὶ ἐς πολὺ ἀνερρώγως τοῦ μηροῦ. Ὅθεν ¶ ἐν χερσὶν ἤδη τοῦ ἄθλου ὄντος, ἡ μὲν Ἀταλάντη, ταύτην γὰρ εἶναι τὴν κόρην νοεῖν χρή, πρόχειρον ἐπιθεῖσα τῇ νευρᾷ τὸ βέλος ἀφήσειν μέλλει. Ἔσταλται δὲ ἐαθῆτι μὲν ὑπὲρ γόνυ, κρηπῖδα δὲ τοῖν ποδοῖν ἀνῆπται. Καὶ αἱ χεῖρες ἐς ὦμον γυμναὶ διὰ τὸ ἐνεργὰς εἶναι, τῆς ἐσθῆτος ἐκεῖ ἐς περόνας ξυνεχομένης. Τὸ δὲ κάλλος ἀῤῥενωπὸν ἐκ φύσεως ὄν, ἀνίστησιν ὁ καιρὸς ἐπὶ μᾶλλον, οὐκ ἐφίμερον βλεπούσης, ἀλλὰ τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βολὰς ἐς τὴν τῶν θρωμένων ἔννοιαν τεινούσης. Οἱ νεανίαι δὲ οὗτοι Μελέαγρος καὶ Πηλεύς (τούτους γὰρ δὴ τοὺς καθελόντας τὸν σῦν φησὶν ἡ γραφή)· ὁ μὲν ἐπερείσας ἐν προβολῇ τῷ λαιῷ ποδὶ ἑαυτόν, ὁ Μελέαγρος, καὶ τὴν βάσιν τηρήσας ἀσφαλῶς ἐκδέχεται τὴν ὁρμὴν τοῦ συός, λόγχην ὑπο-

στήσας. Φέρε δὴ καὶ τὰ περὶ αὐτὸν ἐπαμεῖν. Σκιφρὸς μὲν ὁ νεανίας καὶ πάντῃ ὀφριγῶν· Κνῆμαι δ' αὐτῷ εὐπαγεῖς καὶ ἀρθαί, φέρειν τε ἔν τε τοῖς δρόμοις ἱκαναί, καὶ ὑφισταμένῳ τὸν ἐκ χειρὸς ἀγῶνα φύλακες ἀγαθαί. Μηρός τε ξὺν ἐπιγουνίδι ὁμολογῶν τοῖς κάτω· καὶ ἰσχίον οἷον διδόναι θαρσεῖν, ὡς οὐκ ἀναπραπησομένου ὑπὸ τῆς τοῦ συὸς ἐμβολῆς τοῦ νεανίου· πλευρά τε βαθεῖα, καὶ γαστὴρ ἀπέριττος, καὶ στέρνα τὸ μέτριον προεκκείμενα, καὶ βραχίων διηρθρωμένος, καὶ ὦμοι πρὸς αὐχένα ἐρρωμένον ξυνάπτοντες, καὶ βάσιν αὐτῷ διδόντες· κόμη τε ἡλιῶσα καὶ ἀνεστηκυῖα νῦν ὑπὸ τοῦ τῆς ὁρμῆς ἐνεργοῦ, καὶ χαροπὸν ἱκανῶς δεδορκὸς τὸ ὄμμα· ἥ τε ὀφρὺς οὐκ ἀνειμένη, ἀλλ' ἐν τῷ θυμῷ πᾶσα· καὶ ἡ τοῦ προσώπου κατάστασις, οὐδὲ ξυγχωροῦσα περὶ κάλλους τι λέγειν, διὰ τὸ ἐπιτετάσθαι. Ἐαύῃς δὲ λευκὴ ὑπὲρ γόνυ, καὶ κρηπὶς ὑπὲρ σφυρόν, ἔρεισμα ἀσφαλὲς τῇ βάσει. Χλαμύδα τε κοκκοβαφῆ ὑπὲρ αὐχένος κολπώσας, τὸ θηρίον ὑφίσταται. Ταυτὶ μέν σοι τὰ τοῦ Οἰνέως. Πηλεὺς δὲ οὗτος προβέβληται φοινικοῦν φᾶρος. Μάχαιρα δὲ αὐτῷ ἡ παρ' Ἡφαίστου ἐν χερσίν, ἐκδεξομένῳ τὴν τοῦ συὸς ὁρμήν. Τὸ δὲ ὄμμα ἄτρεπτος καὶ ὀξὺ ὁρῶν, καὶ οἷος μηδὲ ὑπερόριον ἆθλον τὸν ἐς Κόλχους σὺν Ἰάσονι θεῖσαι.

XVI.

ΝΕΣΣΟΣ.

Μὴ δέδιθι, ὦ παῖ, τὸν Εὔηνον ποταμὸν πολλῷ κυμαίνοντα καὶ ὑπὲρ τὰς ὄχθας αἰρόμενον· γέγραπται γάρ. Ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐν αὐτῷ διασκεψώμεθα, ὅπη τε καὶ ὅπως ἔχει τὰ τῆς τέχνης. Ἡ γὰρ οὐκ ἐπιστρέφει σε πρὸς

ἑαυτὸν ὁ θεῖος Ἡρακλῆς, οὕτως ἐμβεβηκὼς μέσῳ τῷ ποταμῷ; καὶ γὰρ ἐκλάμπων ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν σκοπὸν μετρούντων, τόξον τε ἔχων ἐν τῇ λαιᾷ προβεβλημένῃ, ἔτι καὶ τὴν δεξιὰν ἐν τῷ τῆς ἀφέσεως τοῦ βέλους ἔχων σχήματι. Ἐς μαζὸν γὰρ αὕτη. Τί δ' ἂν εἴποις περὶ τῆς νευρᾶς; Ἆρ' οὐκ οὐκ αἰσθάνεσθαι δοκεῖς ἐπιχούσης τῇ τοῦ ὀϊστοῦ ἀφέσει; Ποῦ δὲ οὗτος; Ὁρᾷς τὸν ὕστατον ἀνασκιρτῶντα Κένταυρον; Νέσσος δέ, οἶμαι, οὗτος, διαφυγὼν ἐκ τῆς Φολόης τὴν Ἡράκλειαν μόνος χεῖρα, ὅτ' ἐπεχειροῦντες ἀδίκως αὐτῷ διέφυγεν οὐδεὶς πλὴν οὗτος. Οἴχεται δὲ καὶ οὗτος, ἄδικος ἐς αὐτὸν φανείς. Πορθμεύοντος γὰρ τοὺς δεομένους τούτου, ἐπιστὰς ὁ Ἡρακλῆς ξὺν τῇ γυναικὶ Δηϊανείρᾳ καὶ τῷ παιδὶ Ὕλλῳ, ἐπειδὴ ἄπορος ὁ ποταμὸς ἐφαίνετο, τὴν γυναῖκα πορθμεῦσαι παρεγγυᾷ, αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τοῦ δίφρου, ξὺν τῷ παιδὶ ἐχώρει διὰ τοῦ παταμοῦ. Κἀνταῦθα ὁ μὲν κακῶς ἰδὼν τὴν γυναῖκα, ἀτόποις ἐπετόλμα, τῆς ὄχθης ἐπεβάς. Ὁ δὲ βαὴς ἀκούσας ὁ Ἡρακλῆς τοξεύει κατὰ τοῦ Νέσσου. Γεγράφαται δὲ ἡ μὲν Δηϊάνειρα ἐν τῷ τοῦ κινδύνου σχήματι, καὶ περιδεὴς ἐς τὸν Ἡρακλέα τὰς χεῖρας τείνουσα. Ὁ δὲ Νέσσος ἅρτι τὸν ὀϊστὸν δεξάμενος, καὶ περὶ ἑαυτῷ ¶ σφαδάζων, οὔπω, δοκεῖν, τὸν ἑαυτοῦ *διφρον ἀπόθετον ἐς Ἡρακλέα τῇ Δηϊανείρᾳ δεδωκώς. Τὸ δὲ παιδίον ὁ Ὕλλος ἐφέστηκε μὲν τῷ πρώτῳ δίφρῳ, κατὰ τῆς ἄντυγος δεθέντων, ὥστε ἀτρεμεῖν, τῶν ἵππων. Κροτεῖ δὲ ὑφ' ἡδονῆς τὰς χεῖρας, γέλωτι δοὺς ἃ μήπω ἔρρωται.

XVII.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

Ὁ μὲν ἐπὶ τῷ στρατηγεῖν ἔτι, καὶ τοὺς ἐκ Μελιβοίας ἐπὶ Τροίαν ἀνάγων τιμωρους Μενελάῳ κατὰ τοῦ Φρυγός, Φιλοκτήτης ὁ τοῦ Ποίαντος, γενναῖός που, καὶ ἀναφέρων ἐς τὴν ὑφ' Ἡρακλεῖ τροφήν. Θεράπων δὴ γενέσθαι τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Φιλοκτήτης ἐκ νηπίου, ὅτε καὶ φορεὺς εἶναί οἱ τῶν τόξων, ἃ δὴ καὶ ὕστερον μισθὸν λαβεῖν παρ' αὐτοῦ τῆς ἐς τὴν πυρὰν ὑπουργίας. Ὁ δὲ νῦν ἐνταῦθα ξυμπεπτωκότι διὰ τὴν νόσον τῷ προσώπῳ, ξυννεφῆ ὀφρὺν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐφέλκων, κάτω που καὶ ἐν βάθει ὄντας, καὶ ἀμενηνὸν ὁρῶντας, κόμην τε καὶ αὐχμοῦ πλήρη δεικνύς, καὶ τὴν γενειάδα ὑπανεστηκὼς καὶ φρίττων, καὶ ῥάκια αὐτός τε ἀμπισχόμενος, καὶ τὸν ταρσὸν καλύπτων, τοιόνδε, ὦ παῖ, δίδωσι λόγον. Ἀναπλέοντες ἐς Τροίαν οἱ Ἀχαιοί, καὶ προσχόντες ταῖς νήσοις, ἐμαστεύοντο τὸν τῆς Χρύσης βωμόν, ὃν Ἰάσων ποτὲ ἱδρύσατο, ὅτε ἐς Κόλχους ἔπλει. Φιλοκτήτης τε ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ μνήμης τὸν βωμὸν τοῖς ζητοῦσι δεικνύς, ἐγχρίψαντος αὐτῷ τοῦ Ὕδρου τὸν ἰὸν ἐς θάτερον τοῖν ποδοῖν, οἱ μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται, ὁ δὲ ἐν Λήμνῳ ταύτῃ κεῖται, διαβόρῳ, φησὶ Σοφοκλῆς, κατασταζων ἰῷ τὸν πόδα. * * *

Digitized by Google

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ.

Digitized by Google

Digitized by Google

CALLISTRATI STATVAE.

1. Satyrvs.
2. Baccha.
3. Indvs.
4. Amor.
5. Narcissvs.
6. Occasio.
7. Orpheus.
8. Bacchvs.
9. Memnon.
10. Aescvlapivs.
11. Amor.
12. Centavrvs.
13. Medea.
14. Athamas.

Digitized by Google

ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ.

I.

¶ ΕΙΣ ΣΑΤΥΡΟΝ.

Ἄντρον ἦν τι περὶ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, προσεικασμένον βώμιγγι, εἰς ἕλικας αὐτοφυῶς ἐν κύκλῳ περὶ τοὺς τῆς χῆς ἑλιττόμενον πυθμένας. Οὐ γὰρ ἐπ' εὐθείας ἀνοιγόμενον, εἰς εὐυπόρους αὐλῶνας ἐσχίζετο, ἀλλὰ τὴν ὑπώρειον περιτρέχον καμπήν, ὑπογείους ἕλικας ἐξέτεινεν, εἰς δυσεύρετον πλάνην ἐκπίπτον. Ἵδρυτο δὲ ἐν αὐτῷ Σατύρου τι σχῆμα τεχνηθὲν ἐκ λίθου. Εἱστήκει μὲν ἐπί τινος κρηπῖδος, εἰς χορείαν εὐτρεπίζων τὸ σχῆμα, καὶ τῆς δεξιᾶς βάσεως τὸν ταρσὸν ὄπισθεν ἐξαίρων. Μετεχειρίζετο καὶ αὐλόν, καὶ πρὸς τὴν ἠχὴν πρῶτος ἐξανίστατο. Τῇ μὲν γὰρ ἀκοῇ μέλος οὐ προσῆπτεν αὐλοῦντος, οὐδὲ ἦν ὁ αὐλὸς ἔμφωνος· τὸ δὲ τῶν αὐλούντων πάθος διὰ τῆς τέχνης εἰς τὴν πέτραν εἰσῆκτο. Εἶδες ἂν ὑπανισταμένας καὶ φλέβας, ὡς ἂν ἔκ τινος γεμιζομένας πνεύματος, καὶ εἰς τὴν ἐπίχησιν τοῦ αὐλοῦ τὴν πνοὴν ἐκ στέρνων τὸν Σάτυρον ἀνασπῶντα, καὶ ἐνεργεῖν ἐθέλον τὸ εἴδωλον, καὶ εἰς ἀγωνίαν τὸν λίθον πίπτοντα. Εἶναι γὰρ ἔπειθε καὶ πνοῆς ἐξουσίαν ἐν ἑαυτῷ ἔμφυτον, καὶ ἄσθματος ἔνδειξιν, ἐγειρομένην οἴκοθεν ἐκ τῶν ἀμηχάνων πόρων. Οὐκ ἦν δὲ ἀβρότητος μετέχον τὸ σῶμα, ἀλλ' ἡ τῶν μελῶν

στερρότης τὴν ὥραν ἔκλεπτεν, εἰς ἄρθρων συμμετρίαν ἀνδρικῶν τὴν ἰδέαν τραχύνουσα. Καλὴ μὲν γὰρ κόρη· χρῶτες μαλθακοὶ καὶ πρόσφοροι, καὶ μέλη θρυπτόμενα· Σατύρῳ δὲ αἰχμηρὸν τὸ εἶδος, ὡς ἂν ὀρείου δαίμονος ¶ καὶ Διονύσῳ σκιρτῶντος. Κισσὸς δὲ αὐτὸν ἐστεφάνου, οὐκ ἐκ λειμώνων δρεψαμένης τὸν καρπὸν τῆς τέχνης· ἀλλ' ὁ λίθος ἀπὸ στερρότητος εἰς κλῶνας χυθείς, περιέθει τὴν κόμην εἰς συμβολήν, ἐπὶ τοὺς αὐχενίους τένοντας ἐκ μετώπων προσέρπων. Παρεστήκει δὲ καὶ ὁ Πάν, γανύμενος τῇ αὐλητικῇ, καὶ ἐναγκαλισάμενος τὴν Ἠχώ, ὥσπερ, οἶμαι, δεδιὼς μή τινα φθόγγον ἔμμουσον ὁ αὐλὸς κινήσας, ἀντιτέχνῃ ἀναπείσῃ τῷ Σατύρῳ τὴν νύμφην. Τοῦτο θεασάμενοι τὸ εἴδωλον, καὶ τὸν Αἰθιόπων λίθον ἔμφωνον Μέμνονος ἐπιστεύομεν γενέσθαι, ὃς προσιούσης μὲν τῆς Ἡμέρας ἐπὶ ταῖς παρουσίαις ἐφαιδρύνετο, ἀπιούσης δὲ ἀνίᾳ βαλλόμενος πένθιμον ἐπέστενε· καὶ μόνος ἐκ λίθων ἡδονῆς καὶ λύπης παρουσίᾳ διοικούμενος, τῆς οἰκείας ἀπέστη ἀφωνότητος, εἰς ἐξουσίαν φωνῆς τὴν ἀναισθησίαν ἐπικήσας.

II.

ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΚΧΗΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Οὐ ποιητῶν δὲ καὶ λογοποιῶν μόνον πνέονται τέχναι, ἐπὶ τὰς γλώττας ἐκ θεῶν θειασμοῦ πεσόντος, ἀλλὰ καὶ τῶν δημιουργῶν αἱ χεῖρες θειοτέρων πνευμάτων ἐράνοις ληφθεῖσαι, κάτοχα καὶ μεστὰ μανίας προφητεύουσι τὰ ποιήματα. Ὁ γὰρ δὴ Σκόπας ὥσπερ ἔκτινος ἐπιπνοίας κινηθείς, εἰς τὴν τοῦ ἀγάλματος δημιουργίαν τὴν θεοφορίαν ἐφῆκε. Τί δὲ ὑμῖν οὐκ ἄνωθεν τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς τέχνης διηγοῦμαι; Ἦν Βάκχης ¶ ἄγαλμα, ἐκ

λίθου Πάριον πεποιημένην, ἀλλαττόμενον πρὸς
την ὄντως Βάκχην. Ἐν γὰρ τῇ οἰκείᾳ τάξει
μένων ὁ λίθος, τὸν ἐν τοῖς λίθοις νόμον ἐκ-
βαίνειν ἐδόκει. Τὸ μὲν γὰρ φαινόμενον ὄντως
ἦν εἴδωλον· ἡ τέχνη δ' εἰς τὸ ὄντως ὂν ἀπήγαγε
την μίμησιν. Εἶδες ἄν, ὅτι καὶ στερεὸς ὢν εἰς
την τοῦ θήλεος εἰκασίαν ἐμαλάττετο, γοργό-
τητος διορθουμένης τὸ θῆλυ, καὶ εἰς ἐξουσίαν *
ἀμοιρῶν κινήσεως, ἤδει βακχεύεσθαι, καὶ τῷ
θεῷ εἰσιόντι τὰ ἔνδον ὑπῆκτο. Πρόσωπόν γε
μὴν ἰδόντες ὑπὸ ἀφασίας ἔστημεν· οὕτω δὴ
καὶ αἰσθήσεως συνείπετο δήλωμα, μὴ παρούσης
αἰσθήσεως, καὶ Βάκχης ἐκβακχεύων θειασμὸς
ἐμηνύετο, θειασμοῦ μὴ πλήττοντος. Καὶ ὅσα
φέρει μανίας οἰστρῶσα ψυχή, τοσαῦτα πάθους
δείγματα τὰ τεκμήρια ὑπὸ τῆς τέχνης, ἀῤῥήτῳ
λόγῳ κραθέντα. Ἀνεῖτο δὲ ἡ κόμη ζεφύρῳ
σοβεῖν, καὶ εἰς τριχὸς ἄνθησιν λίθος ὑπεσχί-
ζετο. Ὁ δὴ καὶ μάλιστα τὸν λογισμὸν ὑπεξ-
αίστη, ὅτι καὶ τριχὸς λεπτότητι λίθος ὢν ἐπεί-
θετο, καὶ πλοκάμων ὑπήκουσα τοῖς μιμήμασι,
καὶ τῆς ζωτικῆς ἕξεως γεγυμνωμένος, τὸ ζωτι-
κὸν εἶχεν. Ἔφης ἄν, ὅτι καὶ αὐξήσεως ἀφορ-
μὰς ἡ τέχνη συνεισηγαγεν· οὕτω καὶ τὸ ὁρώ-
μενον ἄπιστον, καὶ τὸ μὴ πιστὸν ὁρώμενον.
Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ χεῖρας ἀνέργους ἐπεδείκ-
νυτο. Οὐ γὰρ τὸν βακχικὸν ἐτινασσε θύρσον,
ἀλλά τι σφάγιον ἔφερεν, ὥσπερ εὐάζουσα, πικρο-
τέρας μανίας σύμβολον. Τὸ δὲ ἦν χιμαίρας
ὄντι πλάσμα, πελιδνὸν τὴν χρόαν. Καὶ γὰρ τὸ
τεθνηκὸς ὁ λίθος ὑπεδύετο· καὶ μίαν οὖσαν
τὴν ὕλην εἰς θανάτου καὶ ζωῆς διῄρει τὴν
μίμησιν, τὴν μὲν ἔμπνουν στήσασαν καὶ οἷον
ὀργομένην Κυθαιρῶνος, τὴν δὲ ἐκ τοῦ βακ-
χεύειν θανατωθεῖσαν οἴστρου, καὶ τῶν αἰσθή-
σεων ἀπομαραίνουσαν τὴν ἀκμήν. Ὁ μὲν
οὖν Σκόπας καὶ τὰς ἀψύχους εἰδωλοποιῶν

γενέσεις, δημιουργὸς ἀληθείας ἦν, ¶ καὶ τοῖς σώμασι τῆς ὕλης ἀπετυποῦτο τὰ θαύματα. Ὁ δὲ τὰ ἐν λόγοις διαπλάττων Δημοσθένης ἀγάλματα, μικροῦ καὶ λόγων ἔδειξεν εἶδος αἰσθητόν, τοῖς νοῦ καὶ φρονήσεως γεννήμασι συγκεραννὺς τὰ τῆς τέχνης φάρμακα. Καὶ γνώσεσθε δὲ αὐτίκα, ὡς οὐδὲ τῆς οἴκοθεν κινήσεως ἐστέρηται τὸ εἰς θεωρίαν προκείμενον ἄγαλμα, ἀλλὰ καὶ ὁμοῦ δεσπόζει, καὶ ἐν τῷ χαρακτῆρι σώζει τὸν οἰκεῖον γεννήτορα· [ἀπὸ δὲ τῆς Βάκχης τὸν Ἔρωτα.]

III.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΙΝΔΟΥ ΑΓΑΛΜΑ.

Παρὰ κρήνην Ἰνδὸς ἵστηκεν, ἀνάθημα ταῖς Νύμφαις ἱδρυθείς. Ἦν δὲ ὁ Ἰνδὸς λίθος μελαινόμενος, καὶ πρὸς τὴν ἐκ φύσεως τοῦ γένους αὐτομολῶν χροιάν. Εἶχε δὲ εὐθαλῆ μὲν καὶ οὔλην τὴν χαίτην, οὐκ ἀπράτῳ τῷ μέλανι λάμπουσαν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Οἷον γὰρ εὐπαθοῦσα καὶ νοτιζομένη τοῖς προσοίκοις νύμφαις ἡ θρίξ, ἐκ ῥιζῶν ἀνιοῦσα μελάντερος πρὸς τοῖς ἄκροις ἐπόρφυρεν. Ὀφθαλμοὶ μὲν μὴν οὐ συνῆδον τῷ λίθῳ. Κατὰ ¶ γὰρ τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας περιέθει λευκότης, κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πέτρας μεταπιπτούσης εἰς τὸ λευκότερον, καθ' ὃ καὶ τῆς τοῦ Ἰνδοῦ φύσεως ἡ χρόα λευκαίνεται. Μέθη δὲ αὐτὸν ἐξίστη· καὶ τὸ μεμεθυσμένον οὐ κατεμήνυσεν ἡ τοῦ λίθου χρόα — οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ μηχάνημα τὰς παρειὰς φοινίξαι, σκέποντος τοῦ μέλανος τὴν μέθην — ἐκ δὲ τοῦ σχήματος κατηγόρει τοῦ πέθους. Παράφορός τε γὰρ καὶ κωμάζων ἵστηκεν, οὐ δυνάμενος ἐρείδειν τὸ πόδε, ἀλλ' ὑπότρομός τε καὶ εἰς τὴν γῆν ὀκλάζων. Ὁ δὲ

λίθος ὑπὸ τοῦ πάθους ἐῴκει πληγέντι, καὶ οἱονεὶ σπαίρει, τὸν ἀπὸ τῆς μέθης ἐμφανίζων σεισμόν. Εἶχε δὲ οὐδὲν ἁβρὸν τοῦ Ἰνδοῦ τὸ εἴδωλον, οὐδ' εἰς τὴν κατὰ χρόαν ἐξήσκητο χάριν, ἀλλ' εἰς μόνην τῶν μελῶν συμβολὴν διήρθρωτο. Ἀσκεπὴς δὲ ἦν καὶ γυμνός, ὡς ἂν τῶν Ἰνδικῶν σωμάτων πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς φλογῶδες εἰωθότων ἀπανδρίζεσθαι.

IV.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Καὶ ἑτέρας ἱερᾶς τέχνης οἱ λόγοι προφητεῦσαι βούλονται. Οὐ γάρ μοι θεμιτὸν μὴ καλεῖν ἱερὰ τέχνης γεννήματα. Ἔρως ἦν Πραξιτέλους τέχνημα· ὁ Ἔρως αὐτός, παῖς ἀνθηρὸς καὶ νέος, πτέρυγας ἔχων καὶ τόξα. Χαλκὸς δὲ αὐτὸν ἐτύπου, καὶ ὡς ἂν Ἔρωτα τυπῶν, τύραννον θεὸν καὶ μέγαν, καὶ αὐτὸς ἐδυναστεύετο. Οὐ γὰρ ἠνείχετο χαλκὸς εἶναι τὰ πάντα, ἀλλ', ὅσος ἦν, Ἔρως ἐγένετο. Εἶδες ἂν τὸν χαλκὸν θρυπτόμενον, καὶ εἰς εὐσαρκίαν ἀμηχάνως χλιδῶντα· καὶ, ὡς βραχέως εἰπεῖν, τὰ ἀναγκαῖα πληροῦν ἑαυτὴν τὴν ὕλην ἀρκοῦσαν. Ὑγρὸς μὲν ἦν ἀμοιρῶν μεγαλειότητος· χαλκῷ δὲ ἔχων συνῳδὸν τὴν χρόαν, εὐανθὴς ἑωρᾶτο· τῶν δὲ κινήσεως ἔργων ¶ ἐστερημένος, ἕτοιμος ἦν δεῖξαι κίνησιν. Εἰς μὲν γὰρ ἕδραν στάσιμον ἵδρυτο· ἠπάτα δὲ ὡς καὶ τῆς μετεώρου κυριεύων φορᾶς. Ἐγαυροῦτο δὲ εἰς γέλωτα, ἔμπυρόν τι καὶ μείλιχον ἐξ ὀμμάτων διαυγάζων. Καὶ ἦν ἰδεῖν ὑπακούοντα τῷ πάθει τὸν χαλκόν, καὶ δεχόμενον εὐκόλως τὴν γέλωτος μίμησιν. Ἵδρυτο δὲ εἰς μὲν τὴν κορυφὴν τὸν δεξιὸν ἐπικάμπτων καρπόν, τῇ δὲ ἑτέρᾳ μετεωρίζων τὸ τόξον, καὶ τὴν τῆς βάσεως ἰσορροπίαν ἐπικλίνων ἐπὶ τὰ λαιά. Τὴν

Digitized by Google

γὰρ τῆς ἀριστερᾶς λαγόνος ἔκστασιν ἀνίστη, πρὸς τὴν εὐμαρότητα τοῦ χαλκοῦ τὸ στεγανὸν ἐκκλάσας. Πλόκαμοι δὲ αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐσκίαζον ἀνθηροὶ καὶ ἕνουλοι, νεοτήσιον ὑπολάμποντες ἄνθος. Καὶ ἦν θαυμαστὸς οἷος ὁ χαλκός. Ἰδόντι μὲν γὰρ ἔρευθος ἀπέστιλβεν ἐξ ἄκρων βοστρύχων αἰρόμενον· ἁψαμένῳ δὲ ἡ θριξ ὑπεξανίστατο, μαλθακιζομένη πρὸς τὴν αἴσθησιν. Ἐμοὶ δὲ θεασαμένῳ τὴν τέχνην ἐπῄει πιστεύειν, ὅτι καὶ χορὸν ἤσκησε κινούμενον Δαίδαλος, καὶ χρόα παρεῖχεν αἰσθήσεις, ὅπου Πραξιτέλης εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἔρωτος ἐνέθηκε μικροῦ καὶ νοήματα, καὶ πτέρυγι τὸν ἀέρα τέμνειν ἐμηχανήσατο.

V.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΝΑΡΚΙΣΣΟΥ ΑΓΑΛΜΑ.

Ἄλσος ἦν, καὶ ἐν αὐτῷ κρήνη πάγκαλος ἐκ μάλα καθαροῦ καὶ διαυγοῖς ὕδατος· εἱστήκει δὲ ἐπ' αὐτῇ Νάρκισσος ἐκ λίθου λευκοῦ πεποιημένος. Παῖς ἦν, μᾶλλον δὲ ἡϋθεος, ἡλικιώτης Ἐρώτων, ἀστραπὴν οἷον ἐξ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολάμπων κάλλους. Ἦν δὲ τοιόνδε τὸ σχῆμα. Κόμαις ἐπιχρύσοις ἤστραπτε, κατὰ μὲν τὸ μέτωπον τῆς τριχὸς ἑλισσομένης εἰς κύκλον, κατὰ δὲ τὸν αὐχένα κεχυμένης εἰς νῶτα. Ἔβλεπε δὲ οὐκ ἀκράτως γαῦρον, οὐδὲ ἱλαρὸν καθαρῶς. Ἐπιπερύκει γὰρ ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐκ τῆς τέχνης καὶ λύπη, ἵνα μετὰ τοῦ Ναρκίσσου καὶ τὴν τύχην ἡ εἰκὼν μιμῆται. Ἐσταλτο δὲ ὥσπερ οἱ Ἔρωτες, οἷς καὶ τῆς ὥρας τὴν ἀκμὴν προσείκαστο. Σχῆμα δὲ ἦν τὸ κοσμοῦν τοιόνδε. Πέπλος λευκανθείς, ὁμόχρως τῷ σώματι τοῦ λίθου, περιθέων εἰς κύκλον, κατὰ δὲ τὸν δεξιὸν ὦμον περονηθείς, ὑπὲρ γόνυ καταβαίνων, ἐπαύετο, μόνην

ἀπὸ τοῦ πορπήματος ἐλευθερῶν τὴν χεῖρα. Οὕτω δὲ ἦν ἁπαλὸς καὶ πρὸς πέπλου γεγονὼς μίμησιν, ὡς καὶ τὴν τοῦ σώματος διαλάμπειν χρόαν, τῆς ἐν τῇ περιβολῇ λευκότητος τὴν ἐν τοῖς μέλεσιν ¶ αὐγὴν ἐξιέναι συγχωρούσης. Ἔστη δὲ καθάπερ κατόπτρῳ τῇ πηγῇ χρώμενος, καὶ εἰς αὐτὴν περιχέων τοῦ προσώπου τὸ εἶδος. Ἡ δὲ τοὺς ἀπ' αὐτοῦ δεχομένη χαρακτῆρας, τὴν αὐτὴν εἰδωλοποιΐαν ἤνυεν, ὡς δοκεῖν ἀλλήλοις ἀντιφιλοτιμεῖσθαι τὰς φύσεις. Ἡ μὲν γὰρ λίθος ὅλη πρὸς ἐκεῖνον μετηλλάττετο τὸν ὄντως παῖδα· ἡ δὲ πηγὴ πρὸς τὰ ἐν τῇ λίθῳ μηχανήματα τῆς τέχνης ἀντηγωνίζετο, ἐν ἀσωμάτῳ σχήματι τὴν ἐκ σώματος ἀπεργαζομένη τοῦ παραδείγματος ὁμοιότητα, καὶ τῷ ἐκ τῆς εἰκόνος κατεχομένῳ σκιάσματι οἷόν τινα σάρκα τὴν τοῦ ὕδατος φύσιν περιθεῖσα. Οὕτω δὲ ἦν ζωτικὸν καὶ ἔμπνουν τὸ καθ' ὑδάτων σχῆμα, ὡς αὐτὸν εἶναι δοξάσαι τὸν Νάρκισσον, ὃν ἐπὶ πηγὴν ἐλθόντα, τῆς μορφῆς αὐτῷ καθ' ὑδάτων ὀφθείσης, παρὰ Νύμφαις τελευτῆσαι λέγουσιν, ἐρασθέντα τῷ εἰδώλῳ συμμίξαι, καὶ νῦν ἐν λειμῶνι φαντάζεσθαι, ἐν ἠρινοῖς ὥραις ἀνθοῦντα. Εἶδες δ' ἄν, ὡς εἷς ὢν ὁ λίθος τὴν χρόαν, καὶ ὀμμάτων κατασκευὴν ἥρμοζε, καὶ ἠθῶν ἱστορίαν ἔσωζε, καὶ αἰσθήσεις ἐνεδείκνυτο, καὶ πάθη ἐμήνυε, καὶ πρὸς τριχώματος ἐξουσίαν ἠκολούθει, εἰς τὴν τριχὸς καμπὴν λυόμενος. Τὰ δὲ οὐδὲ λόγῳ ῥητόν, λίθος εἰς ὑγρότητα κεχαλασμένος, καὶ ἐναντίον σῶμα τῇ οὐσίᾳ παρεχόμενος. Στερεωτέρας γὰρ τετυχηκὼς φύσεως, τρυφερότητος ἀπέστελλεν αἴσθησιν, εἰς ἀραιόν τινα σώματος ὄγκον διαχεόμενος. Μετεχειρίζετο δὲ καὶ σύριγγα, ἧς νομίοις θεοῖς ἐκεῖνος ἀπήρχετο, καὶ τὴν ἐρημίαν κατήχει τοῖς μέλεσιν, εἴποτε μουσικοῖς ψαλτηρίοις προσομιλῆσαι ποθήσειε. Τοῦτον

θαυμάσας, ὦ νέοι, τὸν Νάρκισσον, καὶ εἰς ὑμᾶς παρήγαγον, εἰς Μουσῶν αὐλὴν ὑποτιπωσάμενος. Ἔχει δὲ ὁ λόγος, ὡς καὶ ἡ εἰκὼν εἶχεν.

VI.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΝ ΣΙΚΥΩΝΙ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ τὸ Λυσίππου δημιούργημα ¶ τῷ λόγῳ παραστῆσαι, ὅπερ ἀγαλμάτων κάλλιστον ὁ δημιουργὸς τεχνησάμενος, Σικυωνίοις εἰς θέαν προὔθηκε. Καιρὸς ἦν εἰς ἄγαλμα τετυπωμένος ἐκ χαλκοῦ, πρὸς τὴν φύσιν ἀμιλλωμένης τῆς τέχνης. Παῖς δὲ ἦν ὁ Καιρὸς ἡβῶν, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας ἐπανθῶν τὸ τῆς ἥβης ἄνθος. Ἦν δὲ τὴν μὲν ὄψιν ὡραῖος, σείων ἴουλον, καὶ ζεφύρῳ τινάσσειν πρὸς ὃ βούλοιτο καταλιπὼν τὴν κόμην ἄνετον. Τὴν δὲ χρόαν εἶχεν ἀνθηράν, τῇ λαμπηδόνι τοῦ σώματος τὰ ἄνθη δηλῶν. Ἦν δὲ διονύσῳ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐμφερής. Τὰ μὲν γὰρ μέτωπα χάρισιν ἔστιλβεν· αἱ παρειαὶ δὲ αὐτῷ εἰς ἄνθος ἐρευθόμεναι νεοτήσιον ὡραΐζοντο, ἐπιβάλλουσαι τοῖς ὄμμασιν ἅπαλὸν ἐρύθημα. Ἐστήκει δὲ ἐπί τινος σφαίρας, ἐπ' ἄκρων τῶν ταρσῶν βεβηκώς, ἐπτερωμένος τὼ πόδε. Ἐπεφύκει δὲ οὐ νενομισμένως ἡ θρίξ· ἀλλ' ἡ μὲν κόμη κατὰ τῶν ὀφρύων ἐφέρπουσα, ταῖς παρειαῖς ἐπέφυε τὸν βόστρυχον· τὰ δὲ ὄπισθεν ἦν τοῦ Καιροῦ πλοκάμων ἐλεύθερα, μόνην τὴν ἐκ γενέσεως βλάστην ἐπιφαίνοντα τῆς τριχός. Ἡμεῖς μὲν οὖν ἀφασίᾳ πληγέντες πρὸς τὴν θέαν εἰστήκειμεν τὸν χαλκὸν ὁρῶντες, ἔργα φύσεως μιμανώμενον, καὶ τῆς οἰκείας ἐκβαίνοντα τάξεως. Χαλκὸς μὲν γὰρ ὢν ἐρυθραίνετο· σκληρὸς δὲ ὢν τὴν φύσιν διεχεῖτο μαλθακῶς, εἴκων τῇ τέχνῃ πρὸς ὃ βούλοιτο. Σφυγμίζων δὲ αἰσθήσεως ζωτικῆς, ἔνοιαν ἔχειν

ἐπιστοῦτο τὴν αἴσθησιν. Καὶ ὄντως ἐσκήρυκτο πάγιον τὸν ταρσὸν ἐρείσας· ἑστὼς δὲ ὁρμῆς ἐξουσίαν ἔχειν ἐδείκνυτο, καί σοι τὸν ὀφθαλμὸν ἡπατα, ὡς καὶ τῆς εἰς τὸ πρόσω κυριεύων φορᾶς, καὶ παρὰ τοῦ δημιουργοῦ λαβὼν καὶ τὴν ἀέριον πλῆξιν τέμνειν, εἰ βούλοιτο, ταῖς πτέρυξι. Καὶ τὸ μὲν ἡμῖν θαῦμα τοιοῦτον ἦν. Εἴς δέ τις τῶν περὶ τὰς τέχνας σοφῶν, καὶ εἰδότων σὺν αἰσθήσει τεχνικωτέρᾳ τὰ τῶν δημιουργῶν ἀνιχνεύειν θαύματα, καὶ λογισμὸν ἐπῆγε τῷ τεχνήματι, τὴν τοῦ καιροῦ δύναμιν ἐν τῇ τέχνῃ σωζομένην ἐξηγούμενος. Τὸ μὲν γὰρ πτέρωμα τῶν ταρσῶν αἰνίττεσθαι τὴν ὀξύτητα, καὶ ὡς τὸν πολὺν ἀνελίττων αἰῶνα φέρεται ταῖς Ὥραις ἑπόμενος. Τὴν δὲ ἐπανθοῦσαν ὥραν, ὅτι πᾶν εὔκαιρον τὸ ὡραῖον, καὶ μόνος κάλλους δημιουργὸς ὁ καιρός. Τὸ δὲ ἀπηνθηκὸς ἄπαν ἔξω τῆς καιροῦ φύσεως. Τὴν δὲ κατὰ τοῦ μετώπου κόμην, ὅτι προϊόντος μὲν αὐτοῦ λαβέσθαι ῥᾴδιον, παρελθόντος δέ, ἡ τῶν πραγμάτων ἀκμὴ συνεξέρχεται, καὶ οὐκ ἔστιν ὀλιγωρηθέντα λαβεῖν τὸν Καιρόν.

VII.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΟΥ ΟΡΦΕΩΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Ἐν τῷ Ἑλικῶνι, τέμενος δὲ τῶν Μουσῶν σκιερὸν ὁ χῶρος, παρὰ τοὺς Ὀλμειοῦ τοῦ ποταμοῦ ῥύακας, καὶ τὴν ἰοειδέα Πηγάσου κρήνην, Ὀρφέως ἄγαλμα, τοῦ τῆς Καλλιόπης, παρὰ τὰς Μούσας εἱστήκει, ἰδεῖν μὲν κάλλιστον. Ὁ γὰρ χαλκὸς τῇ τέχνῃ συναπέτικτε τὸ κάλλος, τῇ δὲ τοῦ σώματος ἁγλαΐᾳ τὸ μουσικὸν ἐσημαίνων τῆς ψυχῆς. Ἐκόσμει δὲ αὐτὸν τιάρα Περσική, χρυσῷ κατάστικτος, ἀπὸ κορυφῆς εἰς ὕψος ἀνισχνουσα· χιτὼν δὲ ἐξ ὤμων

ἀπαχθόμενος εἰς πόδας, ταλαμῶσι χρυσέῳ κατὰ τῶν στέρνων ἐσφίγγετο. Κόμη δὲ οὕτως ἦν εὐανθής, καὶ ζωτικὴν ἐπισημαίνουσα καὶ ἔμπνουν, ὡς ἀπατᾶν τὴν αἴσθησιν, ὅτι καὶ πρὸς τὰς ζεφύρου πνοὰς σειομένη δονεῖται. Ἡ μὲν γὰρ ἐπαυχένιος κατὰ νώτου χεθεῖσα, ἡ δὲ ταῖς ὀφρύσιν ἄνωθεν δισχιδὴς ἐπιβαίνουσα, καθαρὰς τῶν ὀμμάτων ἔφαινε τὰς βολάς. Τὸ πέδιλον δὲ αὐτῷ ξανθοτάτῳ χρυσῷ κατήνθιστο, καὶ πέπλος κατὰ νώτου ἄφετος εἰς σφυρὰ κατήει. Μετεχειρίζετο δὲ τὴν λύραν· ἡ δὲ ἰσαρίθμους ταῖς Μούσαις ἐξῆπτο τοὺς φθόγγους. Ὁ γὰρ χαλκὸς καὶ νευρὰς ὑπεκρίνετο, καὶ πρὸς τὴν ἑκάστου μίμησιν ἀλλαττόμενος, πιθηνίως ὑπήγετο, μικροῦ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἠχὴν τῶν φθόγγων φωνήεις γενόμενος. Ὑπὸ δὲ τῶν ποδῶν τὴν βάσιν οὐκ οὐρανὸς ἦν τυπωθείς, οὐδὲ Πλειάδες τὸν αἰθέρα τέμνουσαι, οὐδὲ ἄρκτου περιστροφαὶ ¶ τῶν ὠκεανοῦ λουτρῶν ἄμοιροι, ἀλλ' ἦν πᾶν μὲν τὸ ὀρνίθων γένος πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐξιστάμενον, πάντες δὲ οἱ ὄρειοι θῆρες, καὶ ὅσον ἐν θαλάττης μυχοῖς νέμεται. Καὶ ἵππος ἐθέλγετο, ἀντὶ χαλινοῦ τῷ μέλει κρατούμενος· καὶ βοῦς ἀφεὶς τὰς νομὰς τῆς λυρῳδίας ἤκουε· καὶ λεόντων ἄτεγκτος φύσις πρὸς τὴν ἁρμονίαν κατηυνάζετο. Εἶδες ἂν καὶ ποταμοὺς τυποῦντα τὸν χαλκὸν ἐκ πηγῶν ἐπὶ τὰ μέλη ῥέοντας, καὶ κῦμα θαλάσσης ἔρωτι τῆς ᾠδῆς ὑμοιούμενον, καὶ πέτρας αἰσθήσει πληττομένας μουσικῆς, καὶ πᾶσαν βλάστην ὥριον ἐξ ἠθῶν ἐπὶ τὴν μοῦσαν τὴν Ὀρφικὴν σπεύδουσαν. Καὶ οὐδὲν μὲν ἦν τὸ ἠχοῦν, οὐδὲ τὴν ἁρμονίαν τὴν λυρῳδὸν ἐγείρων· ἡ τέχνη δὲ ἐν τοῖς ζώοις ταῖς περὶ τὴν μουσικὴν ἔρωτας τὰ πάθη κατεμήνυε, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ τὰς ἡδονὰς ἐπαίει φαίνεσθαι, καὶ τὰ ἐπανθοῦντα τῇ αἰσθήσει τῶν ζώων θελκτήρια ἀῤῥήτως ἐξέφαινεν.

VIII.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΤΣΟΥ ΑΓΑΛΜΑ.

Δαιδάλῳ μὲν ἐξῆν, εἰ δεῖ τῷ περὶ Κρήτην πιστεύειν θαύματι, κινούμενα μηχανᾶσθαι ποιήματα, καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην αἴσθησιν ἐκβιάζεσθαι τὸν χρυσόν· αἱ δὲ δὴ Πραξιτέλειοι χεῖρες ζωτικὰ διόλου κατεσκεύαζον τὰ τεχνήματα. Ἄλσος ἦν, καὶ Διόνυσος εἱστήκει, ἠϊθέου ¶ σχῆμα μιμούμενος· οὕτω μὲν ἁπαλὸς ὡς πρὸς σάρκα μεταῤῥυθμίζεσθαι τὸν χαλκόν· οὕτω δὲ ὑγρὸν καὶ κεχαλασμένον ἔχων τὸ σῶμα, ὡς ἐξ ἑτέρας ὕλης, ἀλλὰ μὴ χαλκοῦ πεφυκός· ὃς χαλκὸς μὲν ὢν ἠρυθραίνετο, ζωῆς δὲ μετουσίαν οὐκ ἔχων, ἐβούλετο τὴν ἰδέαν δεικνύναι, ἁψαμένῳ δέ σοι πρὸς τὴν ἀκμὴν ὑπεξίστατο. Καὶ ὄντως μὲν ὁ χαλκὸς ἦν στεγανός, ὑπὸ δὲ τῆς τέχνης μαλαττόμενος εἰς σάρκα, ἀπεδίδρασκε τῆς χειρὸς τὴν αἴσθησιν. Ἦν δὲ ἀνθηρός, ἁβρότητος γέμων, ἱμέρῳ ῥεόμενος, οἷον αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις εἰδροποιήσας ἐξέφηνε. Κισσὸς δὲ αὐτὸν ἔστεφε περιθέων ἐν κύκλῳ. Ὡς μισσὸς ἦν ὁ χαλκὸς εἰς κλῶνας καμπτόμενος, καὶ τῶν βοστρύχων τοὺς ἑλικτῆρας ἐκ μετώπου κεχυμένους ἀναστέλλων. Γέλωτος δὲ ἔμπλεως, ὃ δὴ καὶ πάντος ἦν ἐπέκεινα θαύματος, ἡδονῆς ἀφιέναι τὴν ὕλην τεκμήρια, καὶ τὴν παθῶν δήλωσιν ὑποκρίνεσθαι τὸν χαλκόν. Νεβρὶς δὲ αὐτὸν ἔσκιρτεν, οὐχ οἵαν εἴωθεν ὁ Διόνυσος ἐξάπτεσθαι, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς δορᾶς μίμησιν ὁ χαλκὸς μετεβάλλετο. Ἑστήκει δὲ τὴν λύραν ἐπειδὼν τῷ θύρσῳ. Ὁ δὲ θύρσος ἡπάτα τὴν αἴσθησιν. Ἐκ χαλκοῦ πεποιημένος, χλοερόν τι καὶ τεθηλὸς ἀποστίλβειν ἐδοξάζετο, πρὸς αὐτὴν ἀμειβόμενος τὴν ὕλην. Ὄμμα δὲ ἦν πυρὶ δεδηγμένῃ, μανικὸν ἰδεῖν. Καὶ γὰρ τὸ

βαχχεύσιμον ὁ χαλκὸς ἐνεδείκνυτο, καὶ ἐπιθειάζειν ἐδόκει, ὥςπερ, οἶμαι, τοῦ Ηραξιτέλους καὶ τὸν βαχχεῖον οἶστρον ἐγκαταμίξαι δυνηθέντος.

IX.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΜΝΟΝΟΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Ἐθέλω δέ σοι καὶ τὸ Μέμνονος ἀφηγήσασθαι θαῦμα. Καὶ γὰρ ὄντως παράδοξος ἡ τέχνη καὶ κρείττων ἀνθρωπίνης χειρός. Τοῦ Τιθωνοῦ Μέμνονος εἰκὼν ἦν ἐν Αἰθιοπίᾳ ἐκ λίθου πεποιημένη. Οὐ μὴν ἐν τοῖς οἰκείοις ὅροις ἔμενε λίθος ὤν, οὐδὲ τὸ τῆς φύσεως ἀγηλὸν ἠνείχετο, ¶ ἀλλὰ καὶ λίθος ὢν, εἶχεν ἐξουσίαν φωνῆς. Νῦν μὲν γὰρ ἀνίσχουσαν τὴν Ἡμέραν προσεφθέγγετο, ἐπισημαίνων τῇ φωνῇ τὴν χαράν, καὶ ἐπὶ ταῖς τῆς μητρὸς παρουσίαις φαιδρυνόμενος· νῦν δὲ ἀποκλινομένης εἰς νύκτα, ἐλεεινόν τι καὶ ἀλγεινὸν ἔστενε, πρὸς τὴν ἀπουσίαν ἀνιώμενος. Ἠπόρει δὲ οὐδὲ δακρύων ὁ λίθος, ἀλλ' εἶχεν ὑπηρετούμενα τῇ βουλήσει καὶ ταῦτα. Καὶ ἦν Μέμνονος ἡ εἰκὼν μόνῳ μὲν τῷ ἀνθρωπείῳ διαλάττειν μοι δοκοῦσα σώματι, ὑπὸ δὲ τύχης τινὸς ὁμοίας καὶ προαιρέσεως ἀγομένη κατηυθύνετο. Εἶχεν οὖν ἐγκεκραμένα καὶ τὰ λυποῦντα. Καὶ πάλιν ἡδονῆς αἴσθησις αὐτὸν κατελάμβανεν, ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν παθῶν πληττόμενον. Καὶ ἡ μὲν φύσις τὴν λίθων γένεσιν ἄφθογγον παρήγαγε καὶ κωφήν, καὶ μήτε ὑπὸ λύπης ἐθέλουσαν διοικῆσαι, μήτε εἰδυῖαν ἡσθῆναι, ἀλλὰ καὶ πάσαις τύχαις ἄτρωτον· ἐκείνῳ δὲ τῷ Μέμνονος λίθῳ καὶ ἡδονὴν παρέδωκεν ἡ φύσις, καὶ πέτραν ἀνέμιξεν ἀλγεινῷ, καὶ μόνην ταύτην ἐπιστάμεθα τὴν τέχνην, νοήματα λίθῳ καὶ φωνὴν ἐνθεῖσαν. Ὁ

μὲν γὰρ Δαιδάλος μέχρι μὲν κινήσεως ἐνεανιεύετο, καὶ δύναμιν εἶχεν ἡ ἐκείνου τέχνη ἐξιστάναι τὰς ὕλας, καὶ εἰς χορείαν κινεῖν· ἀμήχανον δὲ ἦν καὶ παντελῶς ἄπορον, καὶ ἀφωνῆς μέτοχα πραγματεύεσθαι τὰ ποιήματα. Αἱ δὲ Αἰθιόπων χεῖρες πόρους τῶν ἀμηχάνων ἐξεῦραν, καὶ τὴν ἀφωνίαν ἐξενίκησαν τῆς λίθου. Ἐκείνῳ τῷ Μέμνονι καὶ τὴν Ἠχὼ λόγος ἀντηχεῖν, ὁπότε φθέγγοιτο, καὶ γοερὸν μὲν σκενάζοντι γοερὸν ἀντιπέμπειν μέλος, εὐπαθοῦντι δὲ ἀνταποδιδόναι τὴν ἠχὴν ἀντίμιμον. Ἐκεῖνο τὸ δημιούργημα καὶ τῇ Ἡμέρᾳ τὰς ἀνίας ἐκοίμιζε, καὶ οὐκ εἴα μαστεύειν τὸν παῖδα, ὡς ἂν ἀντιτιθείσης αὐτῷ τῶν Αἰθιόπων τέχνης τὸν ἐκ τῆς εἱμαρμένης ἀφανισθέντα Μέμνονα.

X.

ΕΙΣ ΤΟ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΑΓΑΛΜΑ.

Εἶτα τὸ μὲν Ἀργῶον σκάφος ἔμφρονον γενέσθαι πειθόμεθα, τὸ ὑπὸ τῶν Ἀθηνᾶς τεχνηθὲν ¶ χειρῶν, ᾧ καὶ τὴν ἐν ἄστροις ἐκληροῦχησε τύχην· ἄγαλμα δὲ οὐ πιστεύσομεν, εἰς ὃ τὰς δυνάμεις Ἀσκληπιὸς ἀνίησιν, τὸν προνοητικὸν ἐπεισάγων νοῦν, ἐπὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἐνοικοῦντος τὴν δύναμιν τρέπειν; ἀλλ' εἰς ἀνθρώπινα σώματα κατάγεσθαι τὸ θεῖον δώσομεν, ἔνθα καὶ μανθῆναι παθήμασιν, οὐ πιστεύσομεν δὲ εἰ, [ᾧ] μηδὲν ἔγγονον κακίας, παραπέφυκεν; Ἐμοὶ μὲν οὖν οὐ τύπος εἶναι δοκεῖ τὸ ὁρώμενον, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας πλάσμα. Ἰδοὺ γὰρ ὡς οὐκ ἂν ἠθοποίητος ἡ τέχνη, ἀλλ' ἐνεικονισαμένη τὸν θεόν, εἰς αὐτὸν ἐξίσταται. Ὕλη μὲν οὖσα θεοειδὲς ἀνακέμπει νόημα· δημιούργημα δὲ χειρὸς τυγχάνουσα, ἃ μὴ δημιουργίαις ἔξεστι πράττει, τεχ-

Digitized by Google

μήρια ψυχῆς ἀῤῥήτων ἀποτίκτουσα. Πρόσωθεν δέ σοι θεασαμένῳ δουλοῦται τὴν αἴσθησιν. Οὐ γὰρ εἰς κάλλος ἐπίθετον ἐσχημάτισται, ἀλλὰ παιδὸς καὶ ἴλεων ἀνακινοῦν ὄμμα, βάθος ἄφραστον ὑπαστράπτει σεμνότητος αἰδοῖ μιγείσης. Πλοκάμων δὲ ἕλικες ῥεύμενοι χάριν, οἱ μὲν εἰς νῶτα τεθηλότες ἄφετοι κέχυνται· οἱ δὲ ὑπὲρ μετώπου πρὸς τὰς ὀφρῦς ἐπιβαίνοντες τοῖς ὄμμασιν, εἱλοῦνται. Οἷον δὲ ἐκ τῆς ζωτικῆς αἰτίας καὶ αὐτοὶ καταῤῥόμενοι εἰς τὴν τῶν βοστρύχων καμπὴν συνελίττονται, τῷ νόμῳ τῆς τέχνης μὴ πειθομένης τῆς ὕλης, ἀλλὰ νοούσης, ὅτι σχηματίζει θεὸν καὶ δεῖ συναστεύειν. Τῶν δὲ γενομένων εἰωθότων φθείρεσθαι, ἡ τοῦ ἀγάλματος ἰδέα ἅτε δὴ τῆς ὑγείας τὴν οὐσίαν ἐν ἑαυτῇ φέρουσα, ἀκμὴν ἀνώλεθρον ἐπικτωμένη θάλλει. Ἡμεῖς μὲν δή σοι καὶ λόγων, ὦ παῖ, νεαρῶν καὶ μνήμης ἐγγόνων ἀπηρξάμεθα. Κελεύεις γάρ, οἶμαι. Πρόθυμος δέ σοι καὶ τὸν νόμον ἄδειν, εἰ νέμοις ὑγείαν.

XII.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ ΕΡΩΤΑ.

Τεθέασαι τὸν θεὸν ἐπ' ἀκροπόλει, ὃν Πραξιτέλης ἵδρυσεν; ἢ δεῖ σοι τῆς τέχνης παραστῆσαι τὸ πρᾶγμα; Παῖς ἦν ἁπαλός τε καὶ νέος, πρὸς τὸ μαλθακόν τε καὶ νεοτήσιον τῆς τέχνης τὸν χαλκὸν μαλαττούσης. Χλιδὴς δὲ ἦν καὶ ἱμέρου μεστός, καὶ τὸ τῆς ἥβης ἔφαινεν ἄνθος. Πάντα δὲ ἦν ἰδεῖν πρὸς τὴν τῆς τέχνης βούλησιν ἀμειβόμενα. Καὶ γὰρ ἁπαλὸς ἦν, μαχομένην τῇ ἁπαλότητι τὴν οὐσίαν ἔχων· καὶ πρὸς τὸ ὑγρὸν ἤγετο, ἐστερημένος ὑγρότητος. Καὶ ὅλος ἐξέβαινε τῆς αὐτοῦ φύσεως ὁ χαλκὸς τοὺς ὅρους, εἰς τὸν ἀληθῆ τύ-

κον μεθιστάμενος. Ἄμοιρος δὲ ὢν πνεύματος, καὶ τὸ ἔμπνουν ὑπεδύετο. Ἃ γὰρ μὴ παρέλαβεν ὕλη, μηδὲ εἶχε τὸν φῦντα, τούτων ἡ τέχνη τὴν ἐξουσίαν ἐπορίζετο. Ἐκοινοῦτο δὲ τὰς παρειὰς ἐρυθήματι, ὃ δὴ καὶ παράδοξον ἦν, χαλκὸν τικτόμενον ἐρευθος. Καὶ παιδικῆς ἦν ἡλικίας ἄνθος ἐκλάμπων. Κόμης δὲ εἶχεν ἕλικας ταῖς ὀφρύσιν ἐπιβαίνοντας. Ὁ δὲ τῷ τελαμῶνι καταστέφων τὴν κεφαλῆς κόμην, καὶ ἐκ ¶ τῶν ὀφρύων ἀπωθούμενος τῷ διαδήματι τὰς τρίχας, γύμνὸν πλοκάμων ἐτήρει τὸ μέτωπον. Ὡς δὲ καὶ κατὰ μέρος ἐξητάζομεν τὴν τέχνην καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δὲ ἕλματα, ἀφεσίας πληγέντες εἰστήκειμεν. Ὅ τε γὰρ χαλκὸς εὐθραφὴ καὶ λιπῶσαν ἐπεδείκνυτο τὴν σάρκα, καὶ πρὸς τὴν τῆς τριχὸς μίμησιν μεθηρμόζετο, ὁτὲ μὲν βοστρύχων οὔλων πλοκαῖς συνεξελικτόμενος, ὁτὲ δὲ θελούσῃ τῇ τριχὶ ἐκταδὸν κατὰ νώτου χεθῆναι συναπλούμενος, ὁτὲ δὲ ἐπιτεῖναι τὰ μέλη πρὸς τὸ σύντονον μεθιστάμενος. Ὄμμα δὲ ἱμερῶδες, αἰδοῖ συμμιγές, ἀφροδισίου ἐρωτικοῦ γέμον χάριτος. Καὶ γὰρ ἤδει ζηλοῦν ὁ χαλκὸς τὸ ἐράσμιον, καὶ ὑπήκουσε ἐθέλοντι τῷ εἰδώλῳ γαυρῶσαι. Ἀκίνητος δὲ οὗτος ὁ εὔφημος, ἔδοξεν ἄν σοι κινήσεως μετέχειν, καὶ εἰς χορείαν εὐτρεπίζεσθαι.

XII.

ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑ ΚΕΝΤΑΥΡΟΥ.

Εἰς ἱερὸν εἰσιὼν σεμνόν τι καὶ μέγα, ὃ τὴν καλλίστην εἰκασίαν εἰς ἑαυτὸ μεθίστησι, ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ νεὼ ἱδρυμένον θεῶμαι Κένταυρον, οὐκ ἀνδρὶ κατὰ τὴν Ὁμήρειον εἰκόνα, ἀλλὰ θηρίῳ παραπλήσιον ὑλήεντι. Ἄνθρωπος ἦν ἄχρι λαγόνος κατιών ὁ Κένταυρος, εἰς ἵππου βάσιν τετρασκελῆ λήγων.

Τῶν γὰρ ἵππων καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις ἐξ ἡμισείας τεμοῦσα* εἰς ἓν σῶμα συνήρμοσε, τὸ μὲν ἀποκρίνασα τῶν μερῶν, τὰ δὲ ἀλλήλοις τεχνησαμένη σύμφωνα. Τῆς μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης, ὅσον ἀπ' ἰξύος εἰς ἄκραν ὑποφέρεται τὴν βάσιν, ἀφεῖλε, τοῦ δὲ ἵππου σώματος, ὅσον ἐπ' ὀμφαλὸν καταβαίνει, τεμοῦσα, τῷ ἀνθρωπείῳ συνῆγε τύπῳ· ὡς τὸν μὲν ἵππον τὴν κεφαλὴν ποθεῖν καὶ τοὺς αὐχενίους τένοντας, καὶ ὅσον εἰς τὸ νῶτον καταβαῖνον εὐρύνεται, τὸν δὲ ἄνθρωπον τὸν ἀπὸ ὀμφαλοῦ μέχρι τῆς βάσεως στηριγμὸν ζητεῖν. Τοιούτου δὲ ὄντος τοῦ σώματος, εἰδες ἂν θυμὸν ἐπιπλέοντα τῷ τεχνήματι, καὶ ¶ ἠγριωμένον τὸ σῶμα, καὶ τῷ προσώπῳ τὸ θηριῶδες ἐπανθοῦν, καὶ τὸ τῆς τριχὸς κάλλιστα ὑποκρινομένην τὴν πέτραν, καὶ πάντα πρὸς τὸν ἀληθῆ τύπον σπεύδοντα.

XIII.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΗΔΕΙΑΣ ΑΓΑΛΜΑ.

Εἶδον καὶ τὴν πολυθρύλλητον ἐν ὅροις Μακεδόνων Μήδειαν. Λίθος ἦν μηνύων τὸ τῆς ψυχῆς εἶδος, ἀπομαξαμένης εἰς αὐτὴν τῆς τέχνης τὰ συμπληροῦντα τὴν ψυχήν. Καὶ γὰρ λογισμοῦ κατηγόρει τὸ δήλωμα, καὶ θυμὸς ὑπανίστατο, καὶ πρὸς λύπης διάθεσιν μετέβαινεν ἡ εἰκών, καὶ ὡς βραχέως εἰπεῖν, τοῦ περὶ αὐτὴν δράματος ἐξήγησις ἦν τὸ ὁρώμενον. Ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς ὑπὲρ τὴν πρᾶξιν ἐδήλου τῆς γυναικὸς τὰ βουλεύματα· ὁ δὲ θυμός, τῇ ῥύμῃ τῆς ὀργῆς παραγραφόμενος τὴν φύσιν, πρὸς τὸ ἔργον ἤγειρε, τὴν ἐπὶ τὸν ψόγον ὁρμὴν εἰσηγούμενος. Ἡ λύπη δὲ τὸν ἐπὶ τοῖς παισὶν ἐπεσήμαινεν οἶκτον, εἰς τὴν μητρῴαν σύνεσιν ἀῤῥώστως ἐκ τοῦ θυμοῦ τὴν λύθον ἕλκουσα. Οὐ γὰρ ἄτεγκτός, οὐδὲ θηριώδης ἡ εἰκών,

ἀλλ' εἰς θυμοῦ καὶ μανίας ἔνδειξιν διηρθρωμένη, ὑπηρετουμένη τοῖς τῆς γυναικὸς φύσεως βουλεύμασιν. Εἰκὸς γὰρ ἦν μετὰ τὸν χόλον καθαρεύουσαν τοῦ θυμοῦ, ἐπιστρέφεσθαι πρὸς οἶκτον, καὶ εἰς ἔννοιαν ἐρχομένην τοῦ κακοῦ τὴν ψυχὴν οἰκτίζεσθαι. Ταῦτα μὲν τοῦ σώματος τὰ πάθη ἡ εἰκὼν ἐμιμεῖτο· καὶ ἦν ἰδεῖν τὴν λίθον ὅτε μὲν φέρουσαν τὸν θυμὸν ἐν ὄμμασιν, ὅτε δὲ σκυθρωπὸν ὁρῶσαν καὶ μαλαττομένην εἰς στενότητα, ὥστερ ἀντικρυς τοῦ τιχνησαμένου τὴν ὁρμὴν εἰς τῆς Εὐριπίδου δραματοποιΐας πλήσαντος τὴν μίμησιν. Καὶ βουλεύεται συναναικινοῦσα καὶ σύνεσιν ἔμφρονα, καὶ εἰς θυμὸν ἀγριαίνει τὸ ἦθος, τοὺς πεπηγότας τῇ φύσει πρὸς ¶ τὰ ἔγγονα τῆς φιλογονίας ὅρους ἐκβάλλουσα, καὶ παιδικῶν λόγων μετὰ τὴν ἄνομον σφαγὴν ἅπτεται. Ἦν δὲ αὐτῇ καὶ ξιφηφόρος ἡ χεὶρ, διακονεῖν ἑτοίμη τῷ θυμῷ, ἐπὶ τὸ μίασμα σπευδούσῃ, καὶ ἡμελημένη θριξ, τὸ αὐχμηρὸν ἐπισημαίνουσα, καὶ στολή τις πένθιμος ἀκόλουθος τῇ ψυχῇ.

XIV.

ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑ ΑΘΑΜΑΝΤΟΣ.

Εἰκὼν ἦν ἐπὶ ταῖς Σκυθικαῖς ἠϊόσιν, οὐκ εἰς ἐπίδειξιν, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίαν τῶν γραφῆς καλῶν, οὐ κάλλους ὡς ἐξησκημένη. Ἐκτετύπωται δὲ κατ' αὐτὴν Ἀθάμας, μανίας οἰστρούμενος. Ἦν δ' ἰδεῖν γυμνός, αἵματι φοινίσσων τὴν κόμην, ἠνεμωμένος τὴν τρίχα, παράφορος τὸ ὄμμα, ἐκπληξίας γέμων. Καὶ ὥπλιστο δὲ οὐ μανίαις μόνον εἰς τόλμαν, οὐδὲ τοῖς ἐξ Ἐριννύων δείμασι δημοφθόροις ἠγρίωτο, ἀλλὰ καὶ σίδηρος τῆς χειρὸς προεκβέβλητο, ἐκθέοντι

παραπλήσιος. Ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ὄντως ἦν ἀκίνητος, ἐδόκει δὲ οὐ τί ἦν τὸ στάσιμον, ἀλλὰ δόξῃ κινήσεως * * * ὑπὸ τοῦ φόβου χλωρόν τι καὶ τεθνηκὸς ὁρῶσα. Ἐνηγκάλιστο δὲ καὶ παῖδα νήπιον, καὶ τὴν θηλὴν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ προῆγε, τὰς τροφίμους ἐπιστάζουσα πηγὰς τοῖς τροφίμοις. Ἐπείγετο δὲ ἡ εἰκὼν καὶ τὴν ἄκραν τῆς Σκιρῶνος καὶ τὴν θάλατταν τὴν ὑπώρειον. Τὸ δὲ ῥόθιον πρὸς ὑποδοχὴν ἐκολπαῦτο, κυμαίνειν εἰωθός. Καὶ ζεφύρου τι κατέχει τὸ σῶμα, λιγυρῷ πνεύματι τὴν θάλατταν κατευνάζοντος. Ὁ γὰρ δὴ κηρὸς ἐφάνταζε τὴν αἴσθησιν, ὡς καὶ πνοὴν δημιουργεῖν ἐπιστάμενος, καὶ ἀνακοντίζειν θαλασσίους αὔρας, καὶ εἰς ἔργα φύσεως ἐπάγειν τὴν μίμησιν. Παρεσκίρτων δὲ καὶ ¶ εἰνάλιοι δελφῖνες, τὸ ῥόθιον ἐν τῇ γραφῇ τέμνοντες· καὶ ὁ κηρὸς ἐδόκει διαπνέεσθαι, καὶ πρὸς τὸ τῆς θαλάσσης νομίζεσθαι μίμημα, πρὸς αὐτῆς τὴν ἐξουσίαν ἐξαλλαττόμενος. Εἰ γέμων τοῖς τοῦ πίνακος τέρμασιν Ἀμφιτρίτη ἐκβυθιζομένη, ἄγριόν τι καὶ φρικῶδες ὁρῶσα, καὶ ἡλιακόν τι σέλας ἐκ τῶν ὀμμάτων μαρμαίρουσα. Νηρηΐδες δὲ περὶ αὐτὴν εἱστήκεσαν. Ἅπαλαὶ δὲ ἦσαν αὗται καὶ ἀνθηραὶ προσιδεῖν, καὶ ἀφροδίσιον ἵμερον ἐξ ὀμμάτων στάζουσαι. Ὑπὲρ δὲ ἄκρων τῶν θαλαττίων κυμάτων ἐλίσσουσαι τὴν πορείαν ἔπλητον. Περὶ δὲ αὐτὰς ὠκεανὸς φεῦ ᾤχετό γε, μικροῦ τῆς τοῦ ποταμοῦ κινήσεως καὶ κυμαίνειν διδαχθείσης.

ΤΕΛΟΣ.

Digitized by Google

GLOSSAE

DUOBUS CODICIBUS GUELPHERBYTANIS ADSCRIPTAE.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROOEMIUM.

P. 3, 1. "Οστις. ἄνθρωπος δηλ. D. C. — ἀσπάζεται. φιλεῖ. ἀποδέχεται. D. C. — 2. ἀδικεῖ. ledit. — καὶ σοφίαν. τήν. — ἐς. ad. — 3. ἥκει. ἐγγίζει. pertinet. D. C. — φορά. ὁρμή. D. C. — ἴση, ὁμοία. — ἀμφοῖν, τῆς ζωγραφίας καὶ τῆς ποιητικῆς. D. C. — 4. ἔργα. κατορθώματα. — εἴδη. μορφάς. C. — ξυμμετρίαν. commensurationemque. — ἐπαινεῖ. στέργει. — 5. ἡ τέχνη. ἡ ζωγραφία. D. C. — ἅπτεται. tangit. In marg. ἅπτομαι cum genitivo. — 6. βουλομένῳ, τινὶ ἄνῳ. — σοφίζεσθαι. philosophice dicere. εὕρεμα. (sic) γρ. τὸ εὕρεμα. inventio s. est pictura. — 7. εἴδη. θεωρίας. — 8. λειμῶνας. campos. — γράφουσι. κοσμοῦσι. D. C. — 9. βασανίζοντι. ἐπιμελῶς ἐξετάζοντι. D. C. perscrutanti. — τὴν γένεσιν. τὴν αἰτίαν. D. C. — τῆς τέχνης. τῆς ζωγραφίας. D. C. — 10. μίμησις. imitatio. — εὕρεμα. inventio. — πρεσβύτατον. ἀρχαιότατον. C. D. — ξυγγενέστατον. ἐγγύτατον. D. C. cogatissima. D. — 11. εὗρον. ἐπενόησαν. — 12. τὸ μὲν μέρος τῆς μιμήσεως. D. C. — 14. πλάττειν. ἡ πλαστουργική. — χαλκῷ. οἱ ἀνδριαντοποιηταί. — 15. ξέοντες. ἦγουν οἱ μεταχειριζόμενοι. τὴν λυγδίνην. τὴν γλυφικήν. D. C. — 16. Δία. Jovem. ὁ ἐλέφας. οἱ εἰς ἐλεφάντινα ὀστὰ γλύφοντες. D. C. — πλαστική. ὡς εἰς γένος εἴδη. — 17. συμβάλληται. συντέθειται. D. C. — 18. πράττει. ἀποτελεῖ. D. C. — 18. πλείω. τὰ πλείονα. πλείω· ἀττικῶς *): σοφίζεται. ἐπινοεῖ. D. C. — 20. ἑτέρα. ἄλλη. — ἀποφαίνει. ἀποδεικνύει. D. C. — 21. μεμηνότος. μαινομένου. D. C. — 22. ἀλγοῦντος. λυπουμένου. D. C. — 23. αὐγάς. λαμπήβολας. D. C. χρώματα. D. — 24. ἥκιστα. οὐδαμῆ. D. C. — χαροπόν. χάριεν. τερπνόν. D. C. agurinu. iocundu. D. — 25. ξανθήν, χρυσοειδῆ. — 26. πυρ-

*) Glossas latinas ab hoc inde loco describere supervacaneum existimavi.

σὴν. ἐρυθράν. D. C. — ἡλιῶσαν. ὑπόλευκον. D. C. P. 4, 1. ἐσθῆτος. ἱματίου. D. C. — 2. ἄλση. συνδένδρους τόπους. D. C. — 3. αἰθέρα. τὸν οὐρανόν. D. C. — 5. ἔρωτι. πόθῳ. ἀγάπῃ. — αὐτήν. τὴν ζωγραφίαν. D. C. — 6. ἐκ Καρίας. ὄνομα ἐπαρχίας ἢ πόλεως. — 7. ξένον. φίλον. — ἐτῶν. πρὸ χρόνων. — 8. ἔγραφε. ἤγουν ἐζωγράφει. — εὐμήλου. παλαιοῦ ζωγράφου. D. C. — 9. ἐπίχαρι. τὸ τερπνὸν καὶ χαριέν. D. C. — αὐτήν. τὴν ζωγραφίαν. — ὁ λόγος. ὁ παρών. D. C. — 10. ἱστορίας. συγγραφῆς τοῦ βίου αὐτῶν. D. C. — 11. εἴδη. μέρη, ἰδέας. — ἀπαγγέλλομεν. ἐξηγούμεθα. D. C. — 12. ἀφ' ὧν. ὁμιλιῶν. D. C. — ἑρμηνεύσουσι. συγγράψουσι. D. C. — 13. τοῦ δοκίμου. τοῦ ἄκρου. D. C. ἀφορμαί. αἰτίαι. D. C. — 15. πόλις. ἡ νεάπολις. D. C. — 16. ἀστυκοί. πολῖται. D. C. — 17. τὰς σπανδάς. κατά. — ἑλληνικοί. κατὰ τὰ ἤθη τῶν ἑλλήνων. — 19. παρεῖχεν. ἐδίδου. D. C. — τοῦ ξένου. φίλου. D. — 20. κατέλυον. κατεσκήνουν. D. C. — 21. τοῦ πείχους. τῆς νεαπόλεως. — τετραμμένῳ. ἀφορῶντι. D. C. — 22. ἐν ᾧ. προαστείῳ. D. C. — 24. ὀροφῶν. στεγῶν. σκεπασμάτων. D. C. — 25. ἤστραπτο. ἐλάμπετο. D. C. — 26. τρυφή. χάρις. D. C. delicie. D. — ἥνθει. ἀνθηρὸν ἦν. ἐκοσμεῖτο. D. C. (ἄνθηρα C.) — 27. ἐνηρμοσμένων. ἐντεθειμένων. D. — αὐτῇ. τῇ στοᾷ. D. C. — οὖς, πίνακας. — 28. ἀπαθῶς. ἀπόνως. D. C. — συνελέξατο. συνῆξεν. D. C. — 29. αὐτοῖς. τοῖς πίναξιν. D. C. — 30. ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἀπὸ τῆς ἐμῆς γνώμης. D. C. — τὰς γραφάς. τὰς ἐν τοῖς πίναξι ζωγραφίας. D. C. — 31. κομιδῆ. λίαν. D. C. — 33. δεινέος. — ἐπεφύλαττε. παρετήρει. D. C. — ἐπιόντα. ἐπερχόμενον. D. θεωροῦντα. D. C. — αὐτάς. ζωγραφίας. D. C. — 34. ἑρμηνεύειν. ἐξηγεῖσθαι. D. C. — σκαιόν. τραχύν. ἀπαίδευτον. D. C. — 35. ἡγοῖτο. νομίζοι. D. C. — 37. προβεβλήσθω. προκεκρίσθω. D. C. — P. 5, 2. ὑμεῖς. οἱ λοιποὶ νέοι. D. C. — ξυντιθέμενοι. ἀποδεχόμενοι. D. C. στέργοντες. D. — 3. σαφῶς. φανερῶς. D. C.

CAPUT I.

P. 5, 5. ἔγνως. ἐνόησας. D. C. — ταῦτα. τὰ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ γεγραμμένα. D. C. — 6. θαῦμα. παράδοξον. D. C. — ἡγούμενος. νομίζων. D. C. — 8. νοεῖς. λογίζῃ. — σὺ δέ, ὦ παῖ. D. C. — 9. ἡ γραφή. ἡ ζωγραφία. D. C. — οἶσθα.

Digitized by Google

γιγνώσκεις. — 10. τὴν γνώμην. τὸν σκοπόν. D. C. — ἀνίστησι. ἀνασεῖναι λέγει. D. C. — 11. ἐπὶ τῷ Π. δῦναι τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου. D. C. — 12. πολεμεῖν. μάχεσθαι. — 13. ἡ γραφή. ἡ ζωγραφία. — 14. οἶδε. γινώσκει. — 15. σκαμάνδρῳ, ποταμῷ. D. C. — ὅρα. βλέπε. D. C. — 17. τὰ κρήδεμνα. τὰ ἄκρα. D. τὰ προμαχιόνια. D. — πεδίον. λιβάδιον. D. C. — τουτί. τοῦτο. D. C. — 18. ἀποχρῶν. ἀρκοῦν. ἱκανόν. D. C. — 19. ἀντιτάξαι. ἀντιτεταγμένην δέξασθαι, D. C. — πλυμμυρεῖ. ἐπιπολαζεῖ. D. C. — 20. πεδίου. λιβαδίου. D. C. — 21. ἕρπει. βαδίζει. D. C. — δένδρα. ὡς περιφλεχθέντα. D. C. — 23. ἀλγεῖ. λυπεῖται. D. C. — ἱκετεύει. ἀξιοῖ. D. C. — 25. κομῶν. κόμην ἔχων. D. C. — 27. τὸ ἄνθος. τὸ χρῶμα τὸ ἐρυθρόν. D. C. — τῇ εἰθισμένῃ. τῇ συνήθει. D. C. — 28. ὄψει. θεωρίᾳ. D. C. — ἠλιῶδες. ὑπόλευκον. D. C. — 29. Ὁμήρου. ὡς μὴ ἀκριβολογουμένου (ἀκριβολουμένου. D.) περὶ ταῦτα. D. C.

CAPUT II.

P. 6, 1. ὁ κῶμος. ὁ παραδιαβαστὴς λεγόμενος. D. C. — 3. βραδεῖα. ἀργή. D. C. ὡς δύσληπτος. D. — 4. αὐτῶν. τῶν θυρῶν. D. C. — 5. τοῦ σώματος. ἦγουν οὐ σκοτεινή. D. C. — 6. ἀπὸ τοῦ καιροῦ. ἤτοι ὑπέρυθρος. D. C. — 7. ὀλβίους. πλουσίους. εὐδαίμονας. D. C. — 8. ἁπαλός. τρυφερός. D. C. — 9. καθεύδει. κοιμᾶται. D. C. — 11. τὰ στέρνα. τὰ στήθη. D. C. — τῆς δειρῆς. τοῦ λαιμοῦ. D. C. — 13. προβολίῳ. μικρῷ θορατίῳ. D. C. — 15. σαίνοντος. κολακεύοντος. D. C. γλυκαίνοντος. D. — 16. μετέρχηται. μεταβαίνῃ. D. C. — εἰς λήθην. εἰς ἀναισθησίαν. D. C. — συνέχει. συγκρατεῖ. D. C. — 17. δοξιᾷ. χειρί. D. C. — 18. καταῤῥαθυμοῦντος. ῥᾴθυμον καὶ ἐκλελυμένην ἀποτελοῦντος. — 19. δεδιώς. φοβούμενος. D. C. — προσβάλλον. αὐτῷ προσεγγίζοντος πυρός. D. C. — 20. παραφέρει. παρακλίνει. D. C. — 21. τὰ δεξιά, μέρη. D. C. — 22. ἐκκλίνῃ. ἀποφύγῃ. D. C. — 23. τὸν ἀτμὸν. τὸν καπνόν. D. C. — 24. ἀφιστάς. ἀποχωρῶν. D. C. — 25. τοῖς ἐν ὥρᾳ. τοῖς οὖσιν ἐν κάλλει. D. C. — τυφλώττουσι. ἀμαυραὶ καὶ ἀκαλλώπιστοι φαίνονται. D. C. — 27. σμικρά. ὀλίγα. — ἕλκοντι. ἐπισπωμένῳ. D. C. — 30. λοιπά. μέρη. — 31. διηκρίβωται. ἀκριβῶς ἐκτέθειται. D. C. — περιλάμποντος. κύκλῳ φωτίζοντος. D. C. — 32. ἐς φῶς. εἰς ἐπιφάνειαν. D. C. — 34. τοῦ εἴδους. τῆς θεωρίας. D. C. — P. 7, 2. ὁ ἄθλος. ὁ ἀγών. D. C. — τὸ χαῦνον. τὸ ἐκλελυμένον. D. C. —

3. καὶ ἁπαλόν. καὶ τρυφερόν. D. C. — 4. ὕδρουσον τὸ οἷον ἔνυδρον. D. C. — 5. τῆς ὁσμῆς. τῆς εὐωδίας. D. C. — 7. προσβάλλει. προσεγγίζει. D. C. — κρότεια. ὄργανα κρουστά. κύμβαλα. — 8. παρ' ὧν, λαμπάδων. — 10. ὁρᾶσθαι. φαίνεσθαι. — 10. ξυνέξαίρεται. συνυψοῦται. — 11. λεώς. λαὸς ἀττικῶς. D. C. ἕΐεται. ὁρμᾷ. C. — 12. παρὰ τὸ οἰκεῖον. ἔξω τοῦ συνήθους. — 14. ἀνδρίζεσθαι. ἀνδρῶσι στολὴν φορεῖν. — καί, τὸ ἀντίπαλιν. D. C. — 15. θῆλυ βαίνειν. γυναικοπρεπῶς περιπατεῖν. — 16. τὸ ἱλαρόν. τὸ χάριεν. — 19. παραιτεῖται. ἀπαναίνεται. — 20. αὐτά. τὰ ἄνθη. — 21. δεῖται. χρήζει. — 23. πλήττει. κρούει. — τρόπῳ. τῷ εἴδει. D. C.

CAPUT III.

P. 7, 27. αὐτῶν. τῶν μύθων. D. C. — ἐμέλησε. διὰ φροντίδος ἐγένετο. — 30. ἐκμεμύθωται. μυθικῶς ἐκτέθειται. — 32. πλεονεξίαν. διὰ τῶν ἐπιμυθίων. — P. 8, 1. ἀπάτην. δολιότητα. — αὐτῷ. τῷ Αἴσωπῳ. — 3. ἄφωνος. ἄλαλος παρ' αὐτῷ τῷ αἴσωπῳ. — ὑφ' ὧν. μύθων. — 4. παιδία. οἱ νέοι. — 6. τὸν αἴσωπον. τὸν μυθοποιόν. — φοιτῶσιν. ἔρχονται. — 7. ταινίαις. στεφάνοις. — ἀναδήσοντες. στεφανώσοντες. — 8. ὁ δέ, ὁ αἴσωπος. — 9. ὑφαίνει. πλέκει. συνιδήσει. — 10. ἑστῶτες. ἡδρασμένοι. — 11. τοῦτο. τὸ πλέκειν μῦθον. — 12. ἀνειμένης. ἀπολελυμένης. D. C. ἀφέτου. ἀὐφρανομένης. D. — 14. θηρία. ἄγρια ζῶα. — συμβάλλουσα. συντιθεῖσα. — περιῴστησι. περιτίθησι. — 16. συμπλάσασα. συναρμόσασα. — κορυφαίε. πρώτη. ἐξαίρετος. — 17. αὐτῇ. τῇ ἀλώπεκι. — 18. διακόνῳ. ὑπηρέτῃ. — 19. κωμῳδία. χρῆται δηλ. D. C.

CAPUT IV.

P. 8, 21. ὁ τοῦ, υἱὸς δηλ. D. C. — 22. λόχοι. τὰ τῶν λοχάγων συστήματα. — πελάζει. πλησιάζει. — 23. ἀθύμῳ. βαρεῖ. λυπηρῷ. — ξυνιέντι, νοοῦντι. — 24. πείσονται. μέλλουσι πάσχειν. C. — δεδίασι, φοβοῦνται. — 25. αἱροῦσι. ὑψοῦσι. — 26. περιφρονῶν. περισκοπῶν. περιεργαζόμενος. — τὰς ἐπάλξεις. τὰ λεγόμενα προμαχιόνια. — 27. ἀλωτάς. πορθητὰς δυναμένας. — βάλλεται. πλήττεται. — 28. ὀκνοῦντες. ἀντὶ τοῦ, ὀκνούντων τῶν θηβαίων. — 29. ἄρξαι, ἀρχὴν ποιήσασθαι. — ἡδύ, τερπνόν. — 31. ἀρτίους. σώους. ὁλοκλήρους. — P. 9, 1. στέρνα. στῆθη. — κόρυθας. κασσίδια. — 2. αἰχμάς.

κέντάρια. — 3. δεῖ. χρέια, ἀνάγκη ἐστί. — 5. λόγιον. χρησμῶδημα. — 6. τεῖνον. ἀπορλέπον. — 7. ἡ χειά. ἡ φωλεά. — 9. τὸν πατέρα. τὸν Κρέοντα. — τῆς ἡλικίας, ἕνεκα. — 11. γράφει. ζωγραφεῖ. — 12. εὔψυχον. ἀνδρεῖον. στερρόν. — 13. ἄνθος. χρῶμα. C. — 14. ἀρίστωνος. ὁ πλάτων. — διαφράττει. διόλου ὁπλίζει. — 16. ἐρρῶται. ἐστερέωται. — 17. οὐκ ἀτρέπτῳ. ἀλλ' εὐκινήτῳ. — 18. τῇ χειᾷ. τῇ φωλεᾷ. D. C. τῇ καταδύσει. D. — 21. ὑποσχόντες. ὑποβαλόντες. — 22. τετρίγυιας. ἠχούσης. βοώσης. — 23. ἔρωτα. πόθον. D. C. ἀγάπην. D. — τῶν καλῶν. τῶν ὡραίων. — 24. ἰσχουσιν. ἔχουσιν. — 25. ἀπαλλάττονται. ἐλευθεροῦνται. D. C. ἐξίπτανται. D. — 26. ὀκλάζει. κλίνει. — οἷον. ὥςπερ. D. C.

CAPUT V.

P. 9, 29. ἀθύρουσι. παίζουσι. D. C. — 30. ξύμμετρα. πηχυαῖα ὄφλ. — αὐτοῖς. τοῖς πήχεσιν. — 31. ὑπεργάννυται. ὑπερχαίρει. — 32. αὐτὸν. τὸν Νεῖλον. — προσάγεται. προσελκέται. — P. 10; 2. ἀπαλά. τρυφερά. — 4. ἐφιζάνουσιν. ἐπικάθηνται. — 6. καιράζουσιν. παίζουσιν. — στέρνου. στήθους. — 8. ὡς. ἵνα. — 11. ταυτί. ἀντὶ τοῦ ταῦτα, τὰ σεῖσρα. — 15. τῇ θίνῃ. τῇ συστροφῇ τοῦ ὕδατος. — μή, ἵνα. — ἐμπέσῃ. ἐγγένηται. — 16. σύμβολον. σημεῖον. C. — 18. πλωτὴν, κατάρρυτον. — ἐργασάμενος. ποιήσας. — 19. πεδίων. λιβαδίων. — 20. ταμίας. χορηγός. — 22. οὐρανομήκης. μακρότατος. — 24. οἷον. ὁποῖον. θαυμάσιον. — 25. ὁ ποταμός. ὁ Νεῖλος. — αἰτεῖ. ζητεῖ τὰ βρέφη. τοὺς πήχεις.

CAPUT VI.

P. 10, 28. αὐτῶν. τῶν ἐρώτων. D. C. — 29. κυβερνῶντες. διοικοῦντες. — 32. μῶν. ἆρα. — ἐπῄσθου. αἰσθησιν ἔλαβες. — τι, κατά τι. — τὸν κῆπον. τὸν παράδεισον. — P. 11, 2. προσβαλεῖ. προσεγγίσει. — 3. ὄρχοι, γρ. ὄρπηκες. D. C. — ὀρθοί. ἴσοι. — 4. τοῦ μέσου. διά. — 4. ἐλευθερίᾳ, ἄφεια. — βαδίζειν. ὥστε. — 6. κατακλιθέντι, τινί. — 7. ὄζων. κλάδων. — χρυσᾶ. ξανθά. — πυρᾷ. πυροειδῆ. ἐρυθρά. — 8. ἡλιώδη. ὑπόλευκα. — προσάγονται. ἕλκουσι. — ἐαμὸν. τὸ πλῆθος. — 9. γεωργεῖν. τρυγᾶν. — φαρέτραι. βελοθῆκαι. ἀπὸ τοῦ φέρειν τὰ τιτρῶσκον. — 10. χρυσόπαστοι. κεχρυσωμέναι. ad φαρέτραι μὲν οὖν signum refert ad marginem, ubi scholion: ὅρα σχῆμα σάλοικον. πολλαχῇ δὲ παρὰ Φιλοστράτῳ

Digitized by Google

τὸ τοιοῦτον, εἴτε χάριν κάλλους, εἴτε τῆς πρὸς τοὺς νέους πείρας. D. C. — 11. κοῦφοι. ἐλαφροί. — 12. περιαρτήσαντες. κρεμάσαντες. D. κρεμμάσαντες. C. — 13. ἐφεστρίδες. εἶδος ἱματίου ἢ ἐφεστρίς. — κεῖνται. ἀποτέθεινται. — 14. μυρία. πολλά. ἄπειρα. — τὰ ἄνθη. τὰ χρώματα. — 15. αὐτῆς. τοῖς ἔρωσιν. — 16. κυάνεα. γεραναῖα. D. C. — φοινικᾶ. κόκκινα. — 17. ἐνίοις. τισί. — μονονουχί. σχεδόν. — πλήττει. κρούει. — 18. φεῦ. θαυμαστικόν. — τῶν καλάρων ἕνεκεν. C. D. τῶν καλαθίσκων. D. — 19. ὡς, λίαν. — 20. αὐτούς, τοὺς καλαθίσκους. — ἡ σαρδώ. τὸ χρῶμα τῆς σαρδοῦς λίθου. — σμάραγδος. λίθος. — 22. δέονται. χρήζουσι. — 23. παρ' αὐτοῦ. τοῦ ἡφαίστου. — 24. πέτονται. ὡς πτερωτοὶ οἱ ἔρωτες. — 25. διαθέοντας. τρέχοντας. — 26. γάννυνται. εὐφραίνονται. — 27. νοοῦσιν. βούλονται. — 30. ἀντιπέμπουσιν. ἀντιδιδόασι. — 31. ὁ μέν. ὁ εἷς ἔρως. — ὁ δέ. ὁ ἄλλος ἔρως. — 32. ἀπειλή. θυμός. — 33. στέρνα. στήθη. — 34. πελάσῃ. πλησιάσῃ. — σκόπει. ὅρα. λογίζου. — 35. ξυνίημι. νοῶ. — 36. ἵμερος. ἐπιθυμία. — 37. ἄρχονται. ἀρχὴν ποιοῦνται. — P. 12, 2. αὐτό. τὸ μῆλον. — 4. ζεῦγος. ἡ δυάς. — ἐμπεδοῦσιν. στερεοῦσι. βεβαιοῦσιν. — 5. φθάνονται. ἧττον ἐγγίζονται. — φημί. λέγω. — τοὺς μέν. τοὺς πρώτους δύο. — 6. τοὺς δέ. τοὺς ὑστέρους. — 7. τῷ πόθου. τῆς ἀγάπης. — ἐκεῖνοι. ἄλλοι. — 9. πάλη. τὴν παλαίστραν. — 10. ἐκλιπαρεῖς. παρακαλεῖς. — ἥρπαξε. ἐκράτησε. — 12. ἀπολαμβάνει. περικρατεῖ. D. κρατεῖ. C. — 13. ὁ δέ. ὁ λοιπός. — ἀπαγορεύει. ἀποκάμνει. ἀπελπίζει. — 14. ἄγχεται. πνίγεται. — 16. ἔχουσι. κρατοῦσι. — ἀπρίξ. ἀμεταστάτου. D. ἀμεταβάτου. C. ἀλγεῖ. λυπεῖται. — 17. κατεσθίει. μασᾶ. — 18. τὸ οὖς. τὸ ὦτιον. — δυσχεραίνουσιν. λυποῦνται. — 19. ἐκπαλαίονται. ἔξω τῶν νόμων τῆς παλαίστρας ἐπιτεχνωμένῳ. (ἐπιτιχομένῳ. C.) D. C. — 20. αὐτόν. τὸν ἀδικοῦντα. — 21. ξυνθηράσωμεν. συγκυνηγήσωμεν. — αὐτόν. τὸν λαγωόν. — 23. σιτούμενον. ἐδώδιμον. — 25. διαθηρῶσιν. κυνηγοῦσιν. — οὗτοι. οἱ ἔρωτες. — 26. κεκραγώς. βοῶν. — 27. ὑπερπέτονται. ἐπάνω. — 28. μεθέπουσιν. μεταδιώκουσιν. — 29. κατίχνος. κατὰ πόδας. — 30. τὸ θηρίον. ὁ λαγώς. — ἄλλην. ὁδόν. — ἐτράπετο. ἔκλινεν. ἐβάδισεν. — 31. ἐπιβουλεύει. ἐνεδρεύει. — τῷ σκέλει. τῷ ποδί. — λαγώ. ἀττικῶς. — 32. ὑιωλίσθησεν. ἐξέφυγεν. — ἠρηκότα. κρατήσαντα. — 33. ἐς πλευράν. πλαγίως. — πρηνής. ἐπὶ πρόσωπον. — 34. ὕπτιοι. ἠπλωμένοι. — διαμαρτίας. ἀποτυχίας. — 35. οὐδείς, ἔρως. — πειρῶνται. δοκιμάζουσιν. — 36. αὐτόν. τὸν λαγώον. — ἑλεῖν. λαβεῖν. — ἱερεῖον. θῦμα. ἀνάθημα. — 37. οἶδα. γινώσκεις. —

Digitized by Google

P. 13, 1. ὡς, ὅτι. — πολύ, μέρος. — αὐτῷ. τῷ λαγῳ. — 2. θήλεος. λαγωοῦ. — 3. ἃ, τέκνα. — ταὐτῷ. τῷ ὁμοίῳ. ἐνί. — 5. αὐτῷ. τῷ θήλει. — 6. ὡς. καθά. — ἀποκυΐσκει. γεννᾶ. — παρ' ὃ. ἔξω τῆς φύσεως. τῶν ἀρρένων. — 26. πειθώ. ἑλκτικὴν δύναμιν. — 9. παιδικά. τὰ ἐρώμενα. — θηρώμενοι. ἕλκοντες. — 11. ἀντεραῦσθαι. ἀντιφιλεῖσθαι. — 12. ποῦ δή. ἐν τίνι τόπῳ. — κατὰ τί, μέρος. — ἐκείνη, ἀφροδίτη. — 13. τὴν ὕπαντρον. τὴν ἔχουσαν ὑπ' αὐτῇ σπήλαιον. — 14. χλωρόν. πέριξ πόαν ἔχον. — 15. διοχετεύεται. ὀχετοῖς διαμερίζεται. — ταῖς μηλέαις. τοῖς δένδροις. — 16. ἐνταῦθα. ἐκεῖσε. — 17. αὐτήν. τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἢ τὸν ναὸν οἰκοδομησαμένων. — 18. εὐπαιδας. καλλίπαιδας. — 20. σανδάλιον. ἀαλήγιον (sic) sotulais. D. — 20. περόναι. βελώνιον. — 21. ἀνῆπται. ἀνατέθειται. ἀνακρέμαται. — 22. τοῦτο, τὸ εἶναι ταῦτα τῆς ἀφροδίτης. — 24. ἀπάρχονται. ἀπαρχαῖς τιμῶσι. — 25. καλόν. ὡραῖον. — τὸν κῆπον, τὸν παράδεισον.

CAPUT VII.

P. 13, 26. μὐκρῖς, τοῖς στρατιώταις. D. C. — 27. τὸν μέγιστον. τὸν Μέμνονα. — 28. βέβληται. τέτρωται. — τὸ στέρνον. τὸ στῆθος. — 29. τῆς μελίας. τοῦ δόρατος. — εὑρών. καταλαβὼν ἐγώ. — 30. ταῖχος. ᾧ οἱ Ἕλληνες προὐβάλλοντο τῶν νεῶν ἐν Ἰλίῳ. — 31. πόλιν. τὴν τροίαν δηλ. — P. 14, 2. ἀμῦναι. βοηθῆσαι. — ὁ τοῦ Πηλέως, υἱός. Ἀχιλλεύς. — 3. οὐδέν. οὐδαμῶς. — αὐτοῦ, Ἀχιλλέως. — 4. μείω. ἐλάττονα. — 4. ὅσος. ὅτι μέγας. — κατά. ἐπάνω. — 5. ὅσος. ὅτι πολύς. — 6. οὖς. βοστρύχους τῆς κόμης. — 8. ὅρα, σκόπει. — τὸ εἶδος. τὴν ἰδέαν. τὴν μορφήν. — ὡς. λίαν. πῶς. — 9. τῶν ὀφθαλμῶν. τῆς ἐνεργείας τῶν ὀφθαλμῶν. — τὸν ἰουλον. τὴν ἄνθην τοῦ πώγωνος. — ὡς, ἁρμοδίως. — 10. κατ' ἡλικίαν. ἢ ἐν ἴσῃ ἡλικίᾳ τοῦ ἀχιλλέως δηλ. — μέλανα. ὡς ἐντεῦθεν δηλ. εὔχαριν. — 11. ἀκρότως. ἀμίκτως. — αὐτῷ. τῷ μέμνονι. — 12. ὑποφαίνει. ὑποδεικνύει. — ἄνθους. χαρίεντος χρώματος. — μετέωροι. ὑψηλοί. — 13. δαίμονες. θεαί. — τῷ παιδί. υἱῷ αὐτῆς τῷ μέμνονι. — 15. καιροῦ. τοῦ τεταγμένου. — 16. οἱ. αὐτῇ. — τὸν υἱόν. τὸν Μέμνονα. — 17. νεύσαντος. θελήσαντος. — 18. σπουδή. ὁ σκοπός. — 20. μεταβεβληκώς. μεταβληθεὶς ἑαυτόν. — 22. ἐκεῖνο. αὐτὸ ἐκεῖνο. τὸ τοῦ Μέμνονος. — προσβάλλει. ἐγγίζει. — 26. σοφίσματι. ἀπάτῃ. — 27. Ἡμέραν. ὡς αὐτοῦ μητέρα.

Digitized by Google

CAPUT VIII.

P. 14, 28. πεζεύοντι. ὡς ἐν ξηρᾷ περιπατοῦντι. — 29. κατὰ. εἰς. — 30. στέλλεται. πορεύεται. — P. 15, 1. ἕπεται. ἀκολουθεῖ. — σαίνει. κολακεύει. — 3. χαλκόποδας. στερεόποδας. — αὐτούς. τοὺς ἵππους. — 8. ὠκυπέτας. ταχυτάτους. καὶ οἱονεὶ πετομένους. — 6. νευστικοί, εὔκλιτοι. — 7. ὅσα. καθὼς εἰσὶ καὶ οἱ. — νεμεσᾶν. μέμφεσθαι, — 9. κλίνονει. τρέποντι. — 10. ἀπὸ τοῦ χείρονος, πίθου δηλ. — φαιδρός, χαρίεις. — 8. ἴλαρόν. ῥᾷον. ἥμερον. — σεσόβηται. γαυριᾷ. — 13. θαμίζουσα. συνεχῶς ἐρχομένη. — Ἰνάχου, τοῦ ποταμοῦ. — κεκράτηκε, τῷ αὐτῆς ἔρωτι. — 15. ξυνιεῖσαν. νοοῦσαν. αἰσθανομένην. — 16. τὸ πάλλεσθαι. τὸ κινεῖσθαι. — 17. ἡ κάλπις. ποτήριον. — 18. ἐκπεπλῆχθαι. τεταράχθαι. — 19. παυσυδί. παντελεί. — 21. περιστίλβει. περιλάμπει. — τὴν αὐγήν. τὴν λαμπηδόνα. — 22. ὑπεκστῶμεν. ὅρα ἵνα ὑποχωρήσωμεν. — 24. πορφυροῦν. ὑποκοκκινίζον. πυρανγίζον. — αὐτό. τὸ κῦμα.

CAPUT IX.

P. 15, 26. ὕπομβρος. ὑδατώδης. — φέρει. φύει. — 27. φλοιόν. παπύριον. — 28. εὐφυΐα. ἀφθονία. καλημερία. — μυρίκη. μυρσίνη. — 30. τῶν ἑλῶν. ἴδια δηλ. — περιβέβληται. κύκλῳ συντέθειται. — 31. μιᾶς. μονοειδοῦς. — 32. τιθεῖ. ποιεῖ. — κομῶντα. θάλλοντα. — P. 16. 1. ἀργιλώδους, γῆς ἴδια. — 2. τί ἄλλο. δηλοῦσι δή. — 3. ἀσπάζονται. ἀποδέχονται. — βῶλον. γῆν ἐριβώλακα. — θάλπεσθαι. θερμαίνεσθαι. — 4. ταῦτά τοι. διὰ ταῦτα, — 4. πεδίων. τῶν λιβαδίων καὶ πεδινῶν τόπων. — 5. ῥᾷον. εὐκολώτερον. — 6. αἳ δή. πηγαί. — 7. κοινούμεναι. κοινὸν ποιούμεναι. — 8. ἄτακτον. ἀδιόριστον. — 9. πεφύρθαι. συγκεχύσθαι. — διῆκται. διαμεμέρισται. — 10. αὐτό. τὸ ὕδωρ. — 11. ἡ σοφή. ἡ σοφωτέρα. — μαιάνδρους. ὁδούς. — 12. ἑλίττει. ἑλικοειδῶς ἄγει. — βρύοντας. θάλλοντας. — ἀγαθούς. ἐπιτηδείους. — 13. τοῖς ὑγροῖς. τοῖς φιλύδροις. — 14. τὰς νήττας. τὰ νησσάρια. — ὡς. ὅτι. — ἔφυδροι. ἐπάνω τοῦ ὕδατος. — διολισθαίνουσιν. ὀλισθηρῶς νέουσιν. — ἀναφυσῶσαι. ἀναπέμπρυσαι. — 16. ἔθνος. γένος. — κἀκεῖνοι. οἱ χῆνες. — 18. τοὺς δὲ ἐπί. ἴσως τοὺς καλουμένους καπουκάνους. — 19. τοῖν σκελοῖν. ποδοῖν. — 20. ἁβρούς. λαμπρούς. — 21. πτεροῦ. χρώματος. — 22. ἐπὶ. ἐπάνω. — 23. ψήχει. ψηκτρίζει. — 24. ῥῆκε. ἐκράτησε. — 25. ἐπισιτίσασθαι. ἐπὶ τροφὴν προλαβέσθαι. —

Digitized by Google

ἐκεῖθεν. ἀπὸ τοῦ ὕδατος. — 26. ἡνιοχεῖσθαι. ἄγεσθαι ἱππικῶς. C. — 27. ἀγέροχοι. ἀλαζόνες. — οἱ θεοί. οἱ ἔρωτες. — 28. δεινοί. ἐπιτήδειοι. — τοὺς ὄρνιθας. τοὺς κύκνους. — 29. ἀργῶς. ἀμελῶς. — 31. κάλλιστον. ὡραιότατον. — αὐτό. τὸ ὕδωρ. — διδούσης. ἀναβλυζούσης. — 32. παγκάλην. χαρίεσσαν. ὡραίαν. — 33. γεύει. κλίνει. — 34. ἀστάχυες. ὥσπερ. — 35. ἄνθει. χρώματι. — 37. ἀνακόπτων. ἀναστέλλων. — P. 17, 1. ἐπιστρέφων. ἐπικλίνων. νύσσαν. τὴν καμπτήν. — 3. δόκει. νόμιζε. — 4. τωθαζόντων. σκωπτόντων. D. σκοπτόντων. C. — 5. καταβάλλει. καθαρίπτει. — 6. ἠγάπησεν. ἠθέλησεν. ἐκουσίως. — 7. ὡς. ἵνα. — 9. τὸν ὄρθιον. τὸν σύντονον καὶ ἐναγώνιον τρόπον. — 10. τρόπου. συνηθείας. — τοῖς ἀμιλλ. τοῖς ἀγωνιζομένοις. — 12. ἐνδιδούς. προξενῶν. — 13. ἁπαλόν. τρυφερόν. — 14. αἴνιγμα. τύπον. — 17. εὐρύς. πλατύς. — ὑποκυμαίνων. μετρίως κύματα ἐγείρων. — διαβαίνουσι. περῶσι. — 18. αὐτόν. τὸν ποταμόν. — αἰπόλοι. αἰγῶν βοσκοί. — ἐπὶ ζεύγματος. ἐπὶ γεφύρας. — 19. τῶν αἰγῶν, ἕνεκεν. — 20. αὐτάς. τὰς αἶγας. — ἀγερώχους. ἐκ τοῦ ἄγειν ῥᾳδίως τὸν αὐχένα. — 21. ἢ . εἰ ἐπαινοιεν. D. ἐπαινοίης. C. — τῶν προβάτων. ἕνεκεν. — σχολαῖον. ἀργόν. βραδύ. — 22. ἄχθος. βάρος. — 24. αὐταῖς. ταῖς σύριγξι. — ὑπεσταλμένῳ. συμμεμυκότι. — 25. μικρόν. μέρος. — γραφῆς. ζωγραφίας. — 27. κράτιστα. ἐξαίρετα. — τῆς τέχνης. τῆς γραφικῆς. — 28. ζεῦγμα. ζυάδα. D. ζύαδα. C. — φοινίκων. δένδρων. — 29. μάλα. λίαν. — ἐπ' αὐτῷ τῷ ζεύγματι τῶν φοινίκων. — 31. αὐτῶν. τῶν φοινίκων. — ὁ μὲν. φοῖνιξ. — 33. ἄγονται. οἱ ἄῤῥενες φοίνικες. — περιβάλλοντες. περιπλέκοντες. D. πλέκοντες. C. — 35. τοῦ γένους. τοῦ ἄῤῥενος καὶ (ἢ C.) τοῦ θήλεος. — 37. ὑπεράλλεται. ὑπερπηδᾷ. — P. 18, 1. τῆς θέ. φοίνικος. — 2. ἔχων. δυνάμενος. — 3. ζεύξας. γεφυρώσας. D. γεφυράσας. C. — 4. ἀσφαλὴς. ἀκίνδυνος. — τραχύτητος. σκληρότητος.

CAPUT X.

P. 18, 6. κεράτων. ἀπὸ κεράτων. — 7. δοῦναι. χαρίσασθαι. — μετά. ὕστερον τοῦ. — ἀπόλλω. δωρικῶς καὶ ἀττικῶς. — 9. ὕδωρ. χάριν. — 12. διαθεῖ. περισκόπει. — 13. καθ' αὐτήν. ὡς πέφυκε δῆ. — 14. ἐξάλου. ὁρμητικῆς. ἐκ τοῦ ἅλλομαι τὸ πηδῶ. — 15. αὐτῷ τῷ κέρατι. — 16. τὰ οἰκεῖα. τὰ προσήκοντα τῇ τέχνῃ αὐτοῦ τῇ τόξικῇ. — 18. δεῖ. χρεία ἐστί. — λύρᾳ. τῇ συνθήκῃ τῆς λύρας. — 19. λεῖον. ὁμαλοῦ. — τὸν ὄζον.

Digitized by Google

κατὰ τὸν πλοῦν. — ἐλέφας. ἤγουν ἐλεφάντινον ὀστοῦν. — 20. οὔπω. οὐκέτι πω τῶν ἀνω γεγνωσκόντων. — 21. τὸ θηρίον. τὸν ἐλέφαντα. — 22. διηκρίβωται. ἀκριβῶς ἐζωγράφηται. — 24. ξυνάπτοντας. συνερχομένους. — 25. τὰ μέν. τὰ μέρη τά. — 27. ἀπαντῶσι. συνέρχονται. — 29. σιρᾶς. αὐτὰς τὰς νευράς. — 31. παραιφαίνει. ὑποδεικνύει. — 32. ἀπόχρη. ἀρκεῖ. — P. 19, 1. ᾄδει. ᾄδων ὑμνεῖ. — 2. αὐτόματα. αὐτοκέλευστα. D. C. αὐτόκτιστα. — 4. ἐναλύουσα. ὑποταραττομένη καὶ κινουμένη. — 5. ἰούλῳ. τῷ γενείῳ. — χρυσοῦ τι. χρῶμα. — 6. τῆς μίτρας. ἀειτανίου. ἀναθέσμιου. — 8. κοσμεῖν. πλέκειν. σὺν κόσμῳ. — 9. κατειλημμένον. κεκρατημένον. — 12. φέρει. ἔχει. ἐστί. — 15. τρέπεται. μεταβάλλεται. — μετανθεῖ. ποικίλως χρωματίζεται. — 14. κολωνοῦ. ὑψηλοῦ τόπου. — 15. ξυμμελές. σύμφωνον ἐν μέλει. — 17. πλαστικήν. τὴν γλυφικήν. — 18. εἶεν. ἔστω ταῦτα. — 19. πάντες. οἱ λίθοι. — ἐπὶ τὴν ὠδήν. ὡς τῆς ὠδῆς αἰσθανόμενοι συντρέχουσι. — 20. τὸ μέν. μέρος τοῦ τείχους. — 22. φιλότιμοι. εὐμεγέθεις. — ἡδεῖς. καὶ ὡραῖοι. — 23. θητεύοντες. δουλεύοντες. — 24. οἱ τόνοι. ἑπτὰ γάρ. D. C.

CAPUT XI.

P. 19, 25. φαέθοντι. ἕνεκα τοῦ. D. C. — 26. λόγος. φήμη. — παῖδα. υἱόν. — 27. ἐπιτολμῆσαι. θαρρῆσαι. D. θαρρῆσαι δυνηθέντα. C. — κατὰ ἔρωτα. διὰ πόθον. — 28. κατασχόντα. κρατῆσαι δυνηθέντα. D. κρατῆσαι. C. — 29. σφαλῆναι. ἀστοχῆσαι. — ἠριδανῷ. ποταμῷ. — 30. πλεονεξία. πλεονασμός. — 31. τοῦ πυρώδους. τῆς τοῦ πυρὸς οὐσίας. στοιχείου. — P. 20, 1. ἐλαύνει. ἀποδιώκει. — 2. αὔκλος. ὁ δίσκος. — ῥέων. πίπτων. — 3. ὥραι. οἱ καθ' ὅμηρ. πυλωροὶ τοῦ οὐνοῦ. — 5. ἀχλύν. σκοτομήνην. D. σκότος. C. — 7. ὄμβρει. ὑψοῖ. — ῥαγδαίου. σφοδροῦ. καταφορικοῦ. — 9. ἐμπέτρωται. κατακέκαυται. — 10. τὰ στέρνα. τὰ στήθη. — ὑποτύφεται. μετρίως καίεται. — 11. παρέξει. δώσει. — 12. ἀναφυσῶντες. ἀναπεμπόμενοι. — 14. αὐτῶν τῶν κύκνων. — καῦσιρῳ. τῷ ποταμῷ. — 17. ἐλαφρῷ. κούφῳ. — ἐνοδίῳ. καὶ ἐπιτηδείῳ εἰς τὴν ὁδόν. — 18. ὁμολογῆσαι. συμφωνῆσαι. — 20. ὥρα. καιρός. — αὐτούς. τοὺς κύκνους. — οἷον. ὥσπερ. — 22. τῷ ἀδελφῷ. τῷ φαέθοντι. — μεταῦναι. μεταποιηθῆναι. — 25. τὰ μὲν εἰς ὀμφαλόν. τὰ μέρη τὰ μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. — 26. ὄζαι. κλάδοι. — 27. φεῦ. τὸ φεῦ ἐνταῦθα ἐπὶ θυμάτος μετὰ χαρᾶς. — ὡς. ὄντως ἢ πῶς. D. πῶς. C. — 28. πλημμέλειαν. τὸ ἐπιπολάζον. — 29. ἐπαυγά-

Digitized by Google

ζει. ἐπιλάμπει. — 31. μαρμαίρει. λάμπει. — 33. χρυσός. ἀπολιθωμένον, δάκρυον ἤγουν τὸ ἤλεκτρον. D. C. — 34. ἀνέχων. ἀναπεμπόμενος. — δίνης. τοῦ ῥεύματος. — Φαέθοντι. τῷ υἱῷ τοῦ ἡλίου. — 35. χρῶμα. ἴδιον δη. D. C. — 36. γεωργήσει. ὡς καρπὸν τὸ ἤλεκτρον καρποφορῆσαι παρασκευάσει. — 37. κρυμοῖς. ψυχραῖς ἀναθυμιάσεσιν. — λιθουργήσει. τὸν τῶν αἰγείρων ὀπόν, εἰς λίθον ἤλεκτρον μεταποιήσει. — P. 21, 1. φαιδροῦ. καθαροῦ. — 3. ψήγματα. καθὸ χρυσοειδῆ. D. κευθοχρυσοειδῆ. C.

CAPUT XII.

P. 21, 5. ἐοίκασι. φαίνονται. — 6. ἀποπτύσαι. ἀποβαλεῖν. — 7. ἐλεῖν. καταβαλεῖν. — οἱ δὲ. οἱ ἵπποι. — 9. δαῖτα. εὐωχίαν. — διαπορθμεύει. διαπερᾷ. — 12. αὐτερέται. αὐτοὶ ἐκεῖνοι αὐτοῖς κωπηλάται. — 15. πεῖσμα. σχοινίον πρωρίσιον. — 14. ἡδεῖα. τερπνή. — 15. ἀνδρᾶνας. τρικλίνους. — ἴχνη. τύπους. — 16. περιβέβληται. κύκλῳ ἔχει. — ἐπάλξεις. προμαχιόνια. — 17. αὐτῆς. τῆς οἰκίας. — 18. κιβδοειδής. κιτρινόχρους. — 19. γένεσις. σύστασις. — 20. ὑπεκρέον. ὑπεκτρέχον. — 21. εἰςάγον. εἰςφέρον. — 22. ἐργάζεται. ποιεῖ. — 23. τὴν ἔκφυσιν. τὴν ἀναβλάστησιν. — αὐτῶν. τῶν λίθων. — 25. ἔνθα. ὅπου. — 26. κρυσταλλοειδές. διαφανὲς ὡς κρύσταλλον. — 27. ποικίλλει. διαφόρως χρωματίζει. — 29. φέρει. δεικνύει. — 30. καλοί. ὡραῖοι. — 31. προσεκαύθησαν. ἐξεμάνησαν. — περιβάλλειν. περιπλακῆναι. — P. 22, 2. ἐν ὑστάταις. τελευταίαις. — 3. περιβολαῖς. περιπλοκαῖς. — 4. τείνει. ἀποτείνει. D. ἀποτίνει. C. — 6. χηρεύει. χήραν ἔχει τινά. — 7. ὄχλον. πλῆθος. — 8. ἔφασαν. ὑπενόησαν. — ἀφειδῶς. ἀνηλεῶς. — 9. ἔπειρων. ἐδοκίμαζον. — ἡ δ'. ἡ χήρα γυνή. — κομψόν. χάριεν. — αὐτούς. τοὺς νέους. — 10. κνίζει. ἐρωτικῶς λυπεῖ. — θεῦρο. ἐνταῦθα. — 11. τὴν ἐχυράν. τὴν ἀπόρθητον. — 12. σκέψαι. λόγισαι. — ὠχύρωται. κατησφάλισται. — 13. κλυζόμενα. κατὰ τὰ ὑπὸ θαλάττης περιῤῥεόμενα. — 14. ἔφαλον. ἐπιθαλάσσιον. — 15. ἀνέχων. ἀνιβαστάζων. — 16. καθιεμένων. καταβαλλομένων. — 17. τῶν ὀφθαλμῶν. τῶν ἐξ ὀμμάτων ἀκίνων. — παρέχεται. δίδωσι. — τὰ νεὼς. ἰδιώματα δη. — 19. ὥς. οὕτως. — 22. κῶμος. ὁ θεός. — 23. καλοί. ὡραῖοι. — 26. ἐρέττουσιν. κωπηλατοῦσιν. — 26. ἐπέχουσι. κρατοῦσι. — τὴν εἰρεσίαν. τὴν κωπηλασίαν. — 28. περιωπῆς. ὑ ψ η λ ο ῦ (ὑψιλοῦ D.) τόπου. — 29. χλιδῶσα. τρυφῶσα. — 31. νεῖν. κολυμβᾶν. — 32. προχωρῶν. προβαίνων. — μυκωμένων. ποιὰ φωνή. — 35. ἐκμέμακται. ἀκρι-

Digitized by Google

βῶς μεμίμηται. — 37. αὐτῶν. τῶν ὄντων. — ῥαδιουργοῦσα. ψευδομένη κ] συσκιάζουσα. — 4. παρίδρυται. παραπεπήγασι. — 6. ἤρτηται. ἀνακρέμαται. — 7. τοῦ πόντου. τοῦ εὐξείνου.

CAPUT XIII.

P. 23, 8. ὁ παῖς. ὡς ἐρωτῶν. — ἱκανῶς. ἀρκούντως. — 9. διανενόηται. ἐξηγουμένου σου διέγνωσται. — τί φήσεις. λέξεις. ὁ ἐκφράζων ὡς ἀπολογούμενος. — 10. ἐπηγγειλάμην. ὑπεσχόμην. — 11. μικρῶν. εὐτελῶν. — διεξίοιμεν. διηγώμεθα. — 13. ἀνιμᾷ. ἀναφέρει. — 14. ἐναράττει. ἐμβάλλει. — ἀφέλωμεν. ὅρα ἵνα. — 15. τοῦ λόγου. τῆς ὑποθέσεως. — σμικρὰ. εὐτελῆ. — 16. τῆς γραφῆς. ζωγραφίας. — 17. ἴδωμεν. σκεψώμεθα. 19. φοιτῶσιν. ἔρχονται. — 21. νομάς. διατριβάς. — 22. ἰλύων. ῥυπῶν. — χυμῶν. ποιοτάτων. — ἴστρος. ὁ ποταμός. — 23. μαιῶτις. ἡ λίμνη. — ὑφ' ὧν. ἴστρου καὶ μαιώτιδος. — 25. νέουσι. κολυμβῶσι. — φάλαγξ. σύστημα. — 26. δὶς τόσοι. διπλῶς τοσοῦτοι. — 28. βάθος. ἐν τετραγώνου σχήματι ἢ μᾶλλον κύβου. — τὸ εὖρος. τὸ πλάτος. — 29. ἰδέαι. τρόποι. διαφοραί. — μυρίαι. πολλαί. — 30. σίδηρον. ἄγκιστρον. ἐπ' αὐτούς. κατ' αὐτῶν τῶν ἰχθύων. — θήξασθαι. ἀκονῆσαι. — 31. ἐπιπάσαι. ἐπιχέαι. — P. 24, 1. ὅτῳ. ᾧτινι ἁλιεῖ. — μικρόν. ὀλίγον τι μέρος ἐκ. — 2. σκοπιωρεῖται. ἀποβλέπει. — 3. ταχύς. ὀξύς. — 4. ἀριθμῆσαι. ὥςτε μετρῆσαι. — ὄψιν. τὴν ὀπτικὴν δύναμιν. — δεῖ. χρεία ἐστί. — αὐτῷ. τῷ σκοπῷ. — 6. ἐξικνεῖσθαι. φθάνειν. — 7. ὡς. λίαν. 8. δεῖ. χρεία ἐςί. — 9. τὸν ἀριθμὸν. τὸ πλῆθος. τὴν ποσότητα. — οἱ δέ. οἱ ἁλιεῖς. — 11. δικτύῳ. γρύπῳ — λαμπράν. μεγάλην. πολυτελῆ. — ὑφ' ἧς. ὄγρας. — 12. ἕτοιμον. πρόχειρον. — 13. κατόψει. μέλλεις ἰδεῖν. — 14. σκοπιωρός. ὁ θυννοσκόπος. — 15. διαπέμπων. ἀφιείς. — 16. σύλληψιν. κράτησιν. — 17. ἄνθει. χρώματι. — 18. οἱ ἄνω. ὡς ἐγγυτέρω τῶν ὀφθαλμῶν. — 19. παραψεύδονται. ἀπατῶσι. — 22. ἀμβλύνεται. ἐξασθενεῖ. ἀμαυροῦται. — διακριβοῦν. λεπτομερῶς ἐπιδεικνύειν. — 24. ξανθοί. ὑπέρυθροι. — θέρεσθαι. θερμαίνεσθαι τῷ ἡλίῳ. — 25. ἐρέττει. κωπηλατεῖ. — 26. διεξῳδηκότι. ἐξωγκωμένῳ. — 27. πέλας. ὄντι πλησίον. — παίει. τύπτει. — 28. ἐμπεπτωκότων. ἐμβληθέντων. — 29. τοὺς μὲν. ἰχθῦς. — 30. τοὺς δέ. τινὰς δέ. — 30. ἀμηχανοῦντες. εὐποροῦντες. — 31. τῷ πλήθει. τῶν ἰχθύων. — παρανοίγουσι. μέρος τὶ ὑπ. — 32. συγχωροῦσιν. συγκαταβαίνουσιν. ἐνίους. τινάς. — 33. τοσοῦτον. πάνυ πολλὴν ὥςπερ ἔφημεν.

Digitized by Google

CAPVT XIV.

P. 26. l. 1. εἴδει. θεωρίᾳ. — 2. ἱεῖσα. ἀφιεῖσα. — ῥαγδαῖον. καταφορικόν. — 3. τυραννικῆς. βασιλικῆς. αὐθεντικῆς. — 5. περισχοῦσα. περιλαβοῦσα. — 6. στέγην. οἰκίαν. — κωμάσαντος. χανταρίσαντος. — 7. ἀπόλλυται. τῷ κεραυνῷ ἔφθαρται. — 9. τὸ πῦρ. τὸ ἐκ κεραυνοῦ. — 11. αὐτήν. σεμέλην. — 12. ἐκθρώσκει. ἐκπηδᾷ. — 13. ἀχλυῶδες. νεφῶδες. σκιερόν. ὑπόζοφον. — 14. αὐτός. ὁ διόνυσος. — 15. διασχοῦσα. διαιρεθεῖσα. ὀχισθεῖσα. — ἄντρον. σπηλαιῶδες. σκήνωμα. — 18. κόρυμβοι. βοτρυώδεις καρποί. — 19. θύρσου δένδρα. τὸ λεγόμενον διασημί. — 20. ἀνασχόντα. ἀναδοθέντα. — 21. στεφανοῖ. κοσμεῖ. — 22. συμβακχεύσει. συγχορεύσει. — 23. ἀφύσσειν. ἀντλεῖν. ἀρύεσθαι. — 25. βώλου. ἠροτριασμένης γῆς. — πανός. τοῦ θεοῦ. — 27. κιθαιρῶνος. ὄρους. — εὔιον. εὐκίνητον. — 28. ὀλοφύρεται. θρηνεῖ. — εἴδει. ἰδέᾳ. — 29. αὐτῷ. τῷ κιθαιρῶνι. — ἄχη. πάθη. — 31. αὐτῷ. τῷ κιττῷ. — ἐλάτην. τὸ δένδρον. — 34. αἵματι. φόνῳ.

CAPVT XV.

P. 26, 2. οἱ δ'. τινὲς τῶν συγγραφέων. — ἐκ διονύσου. ἐξ ἐνεργείας τοῦ διονύσου. — 4. τίτθης. βυζασταίας. — σοφαί. ἐπιτήδειαι. — 5. αὐτοῖς. τοῖς λυπηροῖς διηγήμασι. — 7. ἐν τῇ νηΐ. ὄντα δηΐ. — 8. ἐπιστρέφοιμι. ἐπάνιμι. D: ἐπάγοιμι. C. — 9. μαλακῷ. ἡδεῖ. χαρίεντι. — 10. ἀπόχρη. ἀρκεῖ. — 11. ἅπαντι. ζωγράφῳ. — καλήν. ὡραίαν. — 12. γράφειν. ζωγράφειν. — 13. μυρία. πλεῖστα. — 14. γράφειν. ζωγράφειν. — πλάττειν. γλύφειν. — 15. ᾕρηκε. ἐπέτυχε. — τὸν θεόν. τὸν διόνυσον. — ὁ κόρυμβοι. τοῦ κιττοῦ. — 16. γνώρισμα. σημεῖον. — 17. φαύλως. εὐτελῶς. ἀτεχνῶς. — 18. κροτάφων. κρόταφοι. οἱ μήνιγγες, παρὰ τοῦ κρούω καὶ τοῦ τάφος· ὅτι ἅμα τῇ κρούσει καὶ τάφος παρακολουθεῖ. — 22. ἠνθισμένη. ποικίλως κεχρωματισμένη. — 23. ὡς. ὄντα. — 25. κατέχει. ἐμποδίζει. — 27. στείλας. κοσμήσας. — 28. ἀνθίσας. στεφανώσας. — 33. λαβυρίνθου. τοῦ ἐν κρήτῃ. — 34. ἔχειν. δύνασθαι. — P. 27. l. 5. εἰς ὀμφαλόν. τὰ μέχρι τοῦ ὀμ. — στέρνα. στήθη. — δέρη. λαιμός. — 6. ἑτέρα. ἡ ἀριστερά. — 6. μή. ἵνα. — ὡς. λίαν. — 8. ἀπόζει. μυρίζει.

Digitized by Google

CAPVT XVI.

P. 27. l. 11. σοφίσασθαι. ἐπινοῆσαι. — 13. ἐθάδι. συνήθει. — 14. ἤ τις. ὁποῖο τις. — ἡ εὐνή. ἡ συνουσία. — 15. ἀτόπως. ἔξω τῆς φύσεως συνελθόν. C. συνελθεῖν. D. — 18. αὐτῷ (sic Codd.) τῷ δαιδάλῳ. — 22. ἀττικίζει. ἀθηναΐζει. — 24. ἔννουν. γνωστικόν. νουνεχές. — 25. φαιόν. κατὰ φιλοσόφους. — ἀμπέχεται. ἐνδύεται. φορεῖ. — 26. ἀντοποδησίας. τοὺς ἀνιπτόποδας καὶ χαμαιεύνας πλάτων φησὶν ὁ φιλόσοφος. — 28. ἁρμονίᾳ. συνθήκῃ. — 29. μηχανήματος. τεχνουργήματος. — 30. ἐπιδεῖν. ἐπ' αὐτῷ χρείαν ἔχειν. D. ἐπ' αὐτῷ δεῖν καὶ χρείαν ἔχειν. — 32. λεαίνοντες. ὁμαλίζοντες. P. 28. l. 1. ἠκριβωμένα. ἀκριβῶς τεχνουργημένα. — σταθμώμενοι. μετροῦντες. — 2. ξυμμετρίαν. τὴν ἀναλογίαν. — βαίνει. τὸ ἄριστον καὶ τέλειον ἔχει. — 3. οἱ δέ. ὄντες δηλ. — ὑπερβεβλήκασι. ὑπερνικῶσι. — 5. σκόπει. ὅρα. — 6. ἐμβέβληται. — ἐντέθειται.

CAPVT XXI.

P. 34. l. 24. πάλλεσθαι. κινεῖσθαι. — ὑπορχεῖσθαι. ὑποσκιρτᾶν. — 29. τὸ πνεῦμα. ἡ ἀναπνοή. — 30. αὐλῷ. ἐν τῷ αὐλεῖν. — 31. ἀργή. ἀκίνητος. — ἀστυκῷ. πολίτῃ. — 32. λιπῶσα. λιπαρὰ οὖσαι. — ἐγήγερται. ἀνέστηκε. P. 35. l. 1. αὐχμοῦ. ἀλουσίας. — αὐχμηρόν. ἄχαρι καὶ ξηρόν. — 2. χλωρᾷ. δροσερᾷ. — 3. δεινός. ἐπιτήδειος. — ἐπιπρέψαι, ἐφαρμόσαι. — τοῖς ἐν ὥρᾳ. τοῖς ἐν κάλλει. — 5. ἔρευθος. κόκκινον βάμμα ταῖς παρειαῖς. — τὰ στέρνα. στήθη. — 7. ἐννοίας. σκοποῦ.

CAPVT XXVI.

P. 41. l. 19. λεχὼ κειμένην. ἀρτίως γεννήσασαν καὶ ἐπὶ κοίτην κειμένην. — ὁ δ'. ὁ ἑρμῆς. — 21. αὐτῷ. τῷ ἑρμῇ. — αὐτοῦ. τοῦ ὄρους. — 23. ἐγένετο. ἐγεννήθη. — 24. ἡ κλοπή. ἡ τοῦ ἑρμοῦ. — 25. πρόποδι. κατωτέρω μέρει τοῦ ὄρους. — 26. ἀνεῖνται. ἀνατεθεῖνται. — 27. σοβῶν. διώκων. ἐλαύνων. — ὡς ἀπόλοιντο. ἵνα διαφθαρεῖεν. — 28. ἐς μίαν. μέχρι. — 29. δάκῃ. λυπήσῃ. τρώσῃ.

CAPVT XXVIII.

P. 43. l. 22. χλούνην. ἀγριόχοιρον. παρὰ τὸ ἐν τῇ χλόῃ εὐνάζεσθαι ὥςπερ σῦς παρὰ τὸ σεύω, τὸ ὁρμῶ. — 24. ἐκτέτμηκε, ἐξέκοψε. — 26. ἐξῄρηκεν. ἀνέσπασεν. ἐφάνισεν. — 27. παρακνώμενος. παρατριβόμενος. — αὐτόν. τὸν σῦν. — 29. πῦρ.

Digitized by Google

πυροειδές. — P. 44. 11. ἀνειργασθαι. ἐνακόπτεσθαι. — 12. σκοπῶμεν. ὅρα ἵνα. — 16. εὐπατρίδαι. εὐγενεῖς. — 18. ἐκ βιβλίου. ἤτοι σοφὸν, ἐμπνόν. — 19. αὐτούς. τοὺς θηρατάς. — 20. ἄλλος ἄλλῳ. ἵππος ἵππῳ. — P. 45, 2. τὸ μὲν χρῶμα. τῆς χλαμύδος. — 3. ἀγαπάσθω. προτιμάσθω. — 4. σκυθρωπάζειν. ὑπομελανίζειν. — 5. ὥραν. χάριν. κάλλος. — 6. τῆς ὕδης. βοτάνη τις ἡ ἕδη. — αἰδοῖ. δι' αἰδῶ. — 7. ἔσταλται. περιβέβληται. κεκόσμηται. — χειριδωτῷ. εἶδος ἱματίου. — 8. ὁ χιτών. ὁ χειριδωτός. — ἥμισυ. μέρος. — 22. ἔθνη. τὰ γένη. — τὴν βῆνα. τὰ ζευγάρια λεγόμενα. — αἱ γενναῖαι. ὡς τὰ καθούμενα ὀγκάρια (obscuri ductus in Cod. In altero haec glossa non habetur.) — 24. ἕδει. χρεία ἦν. — ἀλκῆς. ἰσχύος. — 25. γράφει. ὁ ζωγράφος. — 26. ἀγερώχους. ἀλάζονας. θρασεῖς. — 27. μεθέπουσι. ἀκολουθοῦσι. — ἀεσήρασι. χάσκουσι. — 28. ἀγροτέραν. τὴν ἄρτεμιν. — 29. αὐτῆς. τῆς θεᾶς. — 30. λεῖον. ἐν ὁμαλότητι παρατετριμμένον. — συῶν. ἀγρίων χοίρων. (L. ἀγριοχοίρων.) — 32. νεβροί. ἐλάφων γεννήματα. — 33. δεδιότα. δειλιῶντα. — 34. ἔχονται. ἀντιλαμβάνονται. — 35. ἀνέχεται. ὑπομένει. — 37. ταράσσει. θορυβεῖ. — P. 46. 1. καιρία. πληγῆ. — 4. μαλαχθείς. δαμασθείς. — 5. ὕλης. διὰ τοῦ συνδένδρου τόπου. — ἐκδέχεται. διαδέχεται. — αὐτόν. τὸν σῦν. — 9. τῷ θηρίῳ. τῷ συΐ. — 10. ἴεται. ὁρμᾷ. — 13. τῇ χειρὶ πάσῃ. τῇ τῆς χειρὸς δυνάμει. — βάλλει. πλήττει. κατ' αὐτό. τὸ μέρος. — 18. ὑπερκεκράξεται. νικήσει ἐν τῇ φωνῇ. — 19. καταἀχών. κρατήσας. — θορυβήσας. ἐκταράξας. — 20. αὐτῷ, τῷ νέῳ.

CAPVT XXX.

P. 48. l. 13. ἁυχμηρῷ. ἀνύδρῳ. ἀβρόχῳ. — τῇ ὁπλῇ. τῷ ποδί. — 14. ἄθλος. ὁ ἀγών. — 17. ἀγῶνος. ἴδιον θηλ. — ξυνθεῖναι. συναρμόσαι. — 18. τὸ κατὰ ἕνα. τὸ μέρος τὸ ἀνῆκον ἑκάστῳ αὐτῶν τῶν ἵππων. — 19. τοῦ γαληνοῦ. ἡμέρου. — φρόνημα. ἔπαρσιν. — 20. τὸν μέν. ἐκ τῶν ἵππων. — 21. κροαίνειν. σκαρτᾶν. — πείθεσθαι. ὑποτάσσεσθαι. — 22. γάννυται. χαίρει. — τῇ ὥρᾳ. τῷ κάλλει. — 23. εὐρεῖαι. ἡνεωγμέναι. πλατεῖαι. — 24. σοφίας. ἴδιον θηλ. — 26. τὸν λέβητα. τὴν μανδύαν. — τὴν κλωθώ. τὴν μοῖραν. — 27. δοκεῖ. νομίζεται. — 34. ὑπέρφρον. μετέωρον. ἐπηρμένον. — ἀφνειόν. ἁβρόν. πλούσιον. — P. 49. l. 1. ἡδύ. χάριεν. — μετέωρον. ὑψηλόν. — τιάρᾳ. στεφάνῳ. — ἧς. τιάρας. — 2. λιβάδες. ἐκτῖνες. — 3. ἀποστάζουσα. νεύουσα.

CAPVT XXXI.

P. 49. l. 16. συκάσαι. σῦκα συλλέξαι. — 18. ἐπί. ἐπάνω. — 19. ῥηγμάτων. σχισμάτων. — 20. ὑποχέχηνε. χάσκει. — 21. τῆς ὥρας. τοῦ ἐξώρου. — 23. σκιάζει. ὑπὸ σκιὰν ἄγει. — 24. ἀλύνθους. ἄωρα. — ῥυσά. ῥερυτιδωμένα. τρόπῳ γερόντων. — 27. στρουθός. κυρίως ὁ σπουργίτης. — 29. παρατέτρηται. παρατριβέντα ἐκβέβληται. — 30. ἔγκειται. ἐπίκειται. — 31. διαφυήν. τὸ σχίσμα. — ὄγνας. ἀπίδους. — P. 50. l. 2. ἐπιβεβλῆσθαι. χρώματι ἐπικεῖσθαι. (ductus obscuri). — 3. ὑπηνθηκέναι. ὡς ἡ φύσις. — 4. ταλάρῳ. καλαθίσκῳ. — 6. φυτοῦ. κεράσου. — 9. λιόνυσον. ὡς ἔφορον τοῦ οἴνου. — 10. πότνια. σεβασμία. — 11. φαιῆς. εἴποις. — ἐδωδίμους. τροφίμους. — ὑποδύσας. οἴνου ἰδίωμα καὶ χρῶμα ἐνδεικνύοντες. — 12. ἐπί. ἐπάνω. φύλλων. — κράδη. συκῆς. — 13. ἐνδεδυκός. ἐνισχῆμενον. ἐνυπάρχον. — 14. ἀναπλημμυρεῖν. ἀναβλύζειν. — ὡραῖον. ἔγκαιρον. — 15. τρυφαλίς. τὸ νῦν λεγόμενον γάλλα ἰταλικόν. — 16. ψυκτῆρες. κανᾶ. πιλνίκαι. (?) — 18. ἐοικεν. φαίνεὶ δοκεῖ. — ἐπισπολαζούσης. ἐπιφαινομένης. — 19. πιμελῆς. λίπους.

LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

P. 53. l. 1. ἐλεφαντίνην. ἐλεφαντίνων τὸ δοκοῦν ὀστέων συντεθειμένην ὑπὸ τοῦ ζωγράφου. — μυρίνωσιν. παραθείσοις μυρίνων πληρόῦσιν. — 2. ἁπαλαί. τρυφεραί. δροσεραί. — 3. ἄγει. διευθύνει. — ἔξωρος. ἄμορφος. — 4. ῥυτίδι. ἐν ἀρχῇ τοῦ ῥυτιδοῦσθαι. — 5. κεραννῦσα. μιγνύουσα. ἐροῦσα. — τὸ σωζόμενον. τὸ περιλειπόμενον τῆς ἀκμῆς. τὸ μήπω γηρᾶσαι. — 7. αἰδοῦς ἐυμνῆ. τοῦ γυναικείου αἰδοίου χωρίς. — καὶ εὐσχήμων. ἐντεῦθεν. — 8. μεμυκότος. ἀμαυροῦ. ἀστίλβους. — 9. ἔκκειται. γέγραπται ἐκκειμένη. — 10. οἷα λαβέσθαι. λαβῆ ὑποκεῖσθαι. — 12. κασίας. εἴδη ἀρωμάτων. — σαπφοῦς. σαπφικοῦ ὕμνου. — 15. περιβαλοῦσα. ἤγουν περιπλέκεσθαι ποιοῦσα αὐτῇ. — 16. ἐκ τοῦ φωτός. ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ φωτοειδεῖς καὶ ἡλιοειδεῖς αὐτὸς ἐργασάμενος. — κέντρον. τὴν κόρην. — 17. ἐνθέσθαι. ἐμβαλοῦσα. — 20. ὑποβλέπει. ἤγουν ὀργίλως βλέπει. βλεφαρῷ ὄμματι. — ἀπάθουσαν. τὴν παρηχοῦσαν. — 21. ἐμβιβάζουσα.

Digitized by Google

ἐμβαίνουσα. — 22. ἀπέριττον. ἀπερίληπτον. κοῦφον. — 23. ἀθύρματι· παίζοντι. — 24. ἐς βραχίονα, μέχρι τοῦ βραχίονος. — 26. ἀναψυχήν. ψυχαγωγίαν. — ἔλκουσα. ἀκαλαμβάνουσα. — P. 54. l. 1. λειμῶν. ἤγουν λειμῶνος ἀνθηρότης. — 2. ἐπιπρέπει. ἐφαρμόζει. — δαιμονίως. λαμπρῶς. θαυμασίως. — 3. ξυμβαίνοντα. τὰ εἰωθότα συμβαίνειν. — 4. γράφοντες. ζωγραφοῦντες. — 5. ἔβη. τὰς ῥῦψεις. — τῷ πάριδι. τῷ ἀλεξάνδρῳ. — 6. ἐπιτρέποιμεν. συγχωροῖμεν. — 7. ψηφίσασθαι. τὴν νικῶσαν ἀποφῆναι ψῆφον. — ἀμιλλῶνται. ἐρίζουσι πρὸς ἀλλήλας. — 8. ἐλικώπιδες. εὐόφθαλμοι. — καλλιπάρηοι. εὐπρόσωποι. — 10. πρόσφθεγμα. πρόρρημα. — 11. ἀνακλίνας. παρασύρας. — 14. ῥυθμόν, μέλος. ἦχον. — διανοοῦντες. διασκοποῦντες. ᾄδουσι. ὑμνοῦσι. — 15. γέγραπται. ἐζωγράφηται. — ᾠδῆς. μέλους. — 16. ἐκφῦναι. γεννηθῆναι. — λέγουσιν. φημίζουσιν. — 17. ἐπιβοῆ. ἤγουν διὰ τῆς γονορρίας τῶν ὄρχεων. — ὅπου. ὁτιοῦν δή τινι τῶν μήσων. — 19. γένεσιν. τὴν ἀπὸ τοῦ ὄντος ὕπαρξιν. — 20. ἐμφαίνουσιν. δεικνύουσι. — 21. ὑποκινοῦσαι, σαλεύουσαι. — μειδίαμα, ὁ γέλως τοῦ προσώπου. — 23. αἴνιγμα. σημεῖον. σύμβολον.

CAPVT II.

P. 54. l. 25. αἱρήσει. κρατήσει. πορθήσει. — 27. μαχοῦνται. ἀντιστήσονται. — 28. ἀποίσεται. λήψεται. — 30. ἐπ' αὐτῷ. ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. — P. 55. l. 1, ἀπαξιώσων. ἀποπεμψόμενος. — 2. τὸ κῆδος. τὴν συμπενθερίαν. — 3. ὁ κλίνας. στρέψας. — 5. ἐρυθραίνων. βάπτων αἵματι. — 6. Ἵππος. ξάνθος καὶ βαλίος. — ἕλξεις. ἑλκυσμοί. — 8. ὁμήρῳ. ὑπὸ τοῦ. — 10. οὔπω. τὸ οὔπω ἀναιρεῖ τὸ παρεληλυθός. οἷον, οὔπω ἐστὶ καιρός, ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἀκμὴν οὐκ ἔστι καιρὸς ἀλλὰ ἔσται δηλ. τὸ δὲ οὐκέτι τὸ μέλλον. οἷον οὐκέτι ἔσται καιρός. ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν οὐκ ἔσται καιρός, ἀλλὰ παρῆλθε δη. — ξυνιέντα. αἰσθανόμενον. — ἀρετῆς ἀνδρὸς. — 13. ἀγέρωχον. γαῦρον. — κοῦφον. μετέωρον. — εὐθεῖα. ἀστραβής. — 15. ἀγαθαὶ. ἐπιτήδειοι. — πομποὶ ὁδηγοί. — 16. ἡδεῖα. τερπνή. — 17. ἔοικε. ἔοικεν ἀντὶ τοῦ φαίνεται. καὶ συντάσσεται ἀπαρεμφάτῳ. ὡς ἐν τῷ, ἀπιστεῖν ἔοικεν. καὶ ἀντὶ τοῦ ὁμοιοῦται. καὶ συντάσσεται δοτικῇ. οἷον, ἔοικεν ὁ δεῖνος τῷ δεῖνι, καὶ ἔοικεν ἀντὶ τοῦ πρέπει ποιητικῶς. καὶ ἔστιν ἀπάλυτον. ὥςπερ ὁμήρ. ἔτει οὐκ ἔοικεν. — προσαθύρων, μετὰ ἀθύρματος καὶ γαληνῶς προσβάλλων. — μεταπαίττειν. μεταιθέναι. — 18. τῆδε κἀκεῖσε. ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ. — 19. ἄλλοτε, διαφορὰς ἔχοι τοῦ σχήματος. — ἐπισκύη

γιον. ἐστὶ τὸ περὶ τὰς ὀφρῦς προῦχον, διότι τοῖς κυνλοῖς ἐπίκειται. κύνια δέ ἐστι τὸ μέσον τῶν βλεφάρων καὶ τῶν ὀφρύων. βλέφαρον δέ ἐστι τὸ ἐπιτετανυμένον δέρμα, καὶ συγκλεῖον τοὺς ὀφθαλμούς. ἃ καὶ καλύμματα καλεῖται, ὧν τὰ ὑπεράνω κύνια. ὅθεν καὶ τὰ περὶ τὰς ὀφρῦς γεῖσσα ἐπισκύνια λέγεται. — 20. θυμοειδὲς φρύαγμα. θυμικὸν φύσημα. — 21. πραΰνει. ἡμεροῖ. ἱλαρύνει. — 24. ἁλιπόρφυρος. πορφυρόχροος. ἐκ τῆς θαλαττίας πορφύρας κεχρωματισμένος. — 26. οἷον. ὥσπερ. — 28. ἠρηκὼς. νῦν κρατήσας. — ἦκει. παρεγένετο. — 30. ἀπαιτούμενος. ἤγουν ἀποδοῦναι αἰτούμενος. — τοὺς προσθίους. τοὺς ἐμπροσθεν πόδας. — 31. καθίσταται. τοῦ τῆς ἡλικίας μήκους γίνεται. — 32. ὀρέγων. διδούς. — 33. τοῦτο. τὸ εὐῶδες. — 35. εὐνομίαν. εὐπορίαν νομῆς. — ὅταν. τότε γὰρ καὶ καρπογονίας ἐρῶσι καὶ σπουδαιότεραι περὶ τὸ μελιτουργεῖν αἱ μέλισσαι γίνονται, ὅταν φύτων εὐπορήσωσι καὶ ἐφιζάνειν ἄνθεσιν ἀφθόνως ἔχωσιν. — 36. κυΐσκωσι. γόνιμοι γένωνται. — περιπλήθη. πλήρη. — 37. ἀποβλύζουσι. ἀποστάζουσι. — P. 56. l. 1. οἱ οἶκοι. τὰ σίμβλια δῆ. — 2. συμβαλεῖν. συμπλέξαι. — 3. θαῦμα οὐδέν. οὐ δοκεῖ θαυμαστόν. — ἐνῶσαι. τῷ ἀνθρωπίνῳ τὸ ἱππικὸν σῶμα. — 7. τὸ ἤμερον. τὸ πρᾶον. — 8. ἦθος. τὴν φιάθεσιν τοῦ σχήματος. — 9. αὐτῆς. τῆς δικαιοσύνης. — πεπνύσθαι. συνετίζεσθαι. πυκνοῦσθαι. — 10. ἡ πηκτίς. τὸ τῆς κιθάρας ξύλον ὃ λέγεται ζυγός. ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ πηγνύσθαι τοὺς κολάβους. — 10. ἐκμεμούσωται. ἤγουν μουσικῆς ἐμμελείας πεπλήρωται. — 11. ὑποκοριαμοῦ. κολαχείας. — ἔπειστιν. ἔπανθεῖ. — εἰδώς. εἰδότι τῷ χείρωνι. — 12. μειλίσσεται. πραΰνει. — 17. ἱππάζεσθαι. ἐφ' ἵππου ἐντέχνως φέρεσθαι. — ὅσα. τοσαῦτα. — 18. τὸ ἀνεκτόν. τὸ φορητόν. — 21. κροαίνω. μετὰ κτύπου ποδῶν τρέχω. — 22. ἐπικελεύομαι. βοῶ. — ὀξύς. σύντομος. ταχύς. — 23. ἀφαιρεῖν. ὥστε παύειν. — λαγαρῶς. διηκριβωμένως. ἐπιμελῶς. — 27. συνεκφεύγοντας. τοσοῦτον ὅσον ἔχειν τοὺς φεύγοντας συνεκφεύγοντας, τοσοῦτον αὐτοὺς κατέτρεχε.

CAPVT III.

P. 56. l. 30. ὅου. ἐνόμιζες. — ἀγέλην. τὸ πλῆθος. — 31. ἐκπεφυκέναι. γεγενῆθαι. — 32. ἐπιθόρνυσθαι. ἐποχεῖσθαι. — P. 57. l. 1. οἰνωθέντες. οἴνῳ βαρυνθέντες. — κράσιν. μῖξιν. — 3. ὁμόφυλοι. ὁμογενεῖς. — 4. εἶδει. θεωρίᾳ. — 5. ἄχθεσθαι. βαρύνεσθαι. — 7. τὸ ἰσόν. τὸ ἴσον. — 8. κλᾶσθαι. περικεκόφθαι. — τὰ ἄντρα. τὰ σπήλαια. — 10. τῶν ἵππων. τοῦ εἴδους

τῶν. — 11. παῖδες. νηρηΐδες. — 12. οἷον. ὥςπερ. — 13. ἀρρότης. τρυφερότης. μαλακότητος. — 15. βάννυται. ἀνθρείουται. — 16. ὑπεκδύεται. διεξέρχεται. — 17. μειδιᾷ. εὐθυμεῖ. — ἀτάλλει. παίζει. — 19. περιβάλλει. περιπλέκεται. — ὀκλαζούσας. κλινούσας. — ὁ δέ. κένταυρος. — 20. ὑβρίζων. ἀτιμάζων. — 21. σαφές. ἔκδηλον. — 23. ἐκφαίνει. δηλοῖ. — 24. ὁπλαί. ὄνυχες. — 25. ὡς. λίαν. — ἐν τοῖς ἵπποις. καὶ ἐν τῷ εἴδει τῶν ἵππων. — 29. κομιδῇ. ἐν ἐπιμελείᾳ. — 30. τὰ ἐναντιώτατα. τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκόν. — 31. συνθήκην. ὁμόνοιαν καὶ μίξιν. ὁμολογεῖ. συμφωνεῖ.

CAPVT IV.

P. 58. l. 2. ἐν εἴδει. ἐν θεωρίᾳ. — 3. ἦκεν. ἦλθεν. — 5. συνθεῖσα. συμπλάσασα. — λόγον. φήμην. — 7. αὐτή. ἡ φαίδρα. In marg. ὅρα τὸ σόλοικον. — ἀπαιτᾶται. ἀπαιτηθῆναι ἐποίησε τὸν θησέα. — 9. ἀτιμάσαντες. ἀποῤῥίψαντες. — 11. κρούοντες. τοὺς πόδας κυπτοῦντες. — οἱ λαμπροί. οἱ γενναῖοι. — 12. ἔμφρονες. γνωστικοί. — ἐξημμένοι. παρατεταραμμένοι. — πτοᾷς. πτοιήσει. τρόμῳ. — 22. στροβούσης. κινούσης. — 23. ὀπαδῶν. ἀκολούθων. — 25. ἐρῶν. ἐπιθυμοῦν. — 26. μητρυιᾶς. τῆς φαίδρας. — 27. τοῦ πατρός. τοῦ θησέως. — ὠδύρατο. ἐθρήνησε. — 28. ξυνθεῖσα. συμπλάσασα. — 29. σὺν ἀρτέμιδι. σὺν τῇ βοηθείᾳ τῆς θεᾶς. — 30. ῥίπτονται. ξαίνουσι. — εἶδει. θεωρίᾳ. μορφῇ. — 31. ὥρᾳ. κάλλει. — ἀκηράτους. ἀθανάτους. — 33. τροφοὶ βυζάστριαι. — 33. ἀνασχοῦσαι, ἀναπεμφθεῖσαι, — σπαράττουσι. ξαίνουσι. — P. 59. l. 1. ἤμυνε. ἐβοήθησε. — 4. πέφυται. συγκέχυται. — στέρνον. στῆθος. — 5. μεθιέμενον. ἀπολύον. — 6. περιαθρεῖ. περισκοπεῖ. — 8. ἐπιτρέπει. ἐπιλάμπει.

CAPVT V.

P. 59. l. 11. φοινικίσι. τῇς φοινικῇ ἱματί. — 13. ἀνακτοῦντες. ἀτάκτως φερόμενοι. — 17. ἀνακτήσαντας. παρασπονδήσαντας. — 18. λέγεται. φημίζεται. — 19. ἀναλαβεῖν. ἀναλαβοῦσα κατασῆσαι καὶ κοσμῆσαι. ἔοικε γὰρ τῆς κόμης ἐπιμελεῖσθαι ὅτι ἤκουσε τὴν παρασπόνδησιν τῶν ἀμαζόνων, καὶ τοσαύτῃ ἐχρήσατο τῇ σπουδῇ, ὡς μὴ ἐθελῆσαι καὶ τὰ ξεῖα πρὸς τοῖς ἀριστεροῖς εὐθετίσαι τῇ κεφαλῇ. — 21. φρονεῖ. μεγαλοφρονεῖ. — ξυνίησιν. νοεῖ. καταλαμβάνει. — 22. φοίδιμος. περίφημος. — ἐν κιθάρᾳ. ἐν τοῖς κιθαριστικοῖς. καὶ ἐν τοῖς αὐλητικοῖς. — 23. ἔνθα. ὅπου. — 26. τὸ πνεῦμα. ἡ ἀνα-

Digitized by Google

πνοή. — 28. ὅρμων. περιτραχηλίων κόσμων. — 29. ὡς ἀγάλλοιτο. ἵνα κοσμοῖτο. — 30. διαπτύοι. ἀποπέμποιτο. ὡς καὶ δίχα τούτου εὐπειθὴς καὶ εὐήνιος ἐσόμενος. — P. 60. l. 2. ἀναξυρίδι. ἐπανωβρακίῳ. — ἀπὸ κερκίδος. οὐ τέχνῃ ζωγραφικῇ ἀλλὰ ἃς ἡ ὑφαντικὴ γράφει, δι' ἐργαλείου τινὸς κερκίδος λεγομένου. — 4. πόρπαι. δεσμοί. — ὑπανισχούσης. ἀνατελλούσης. — 5. ἔνθα. ὅπου. — 6. ἀμάζονος. ἀνδρείας. — 8. ἀποχρῶν. ἀρκοῦν. — 10. τὸν πόρπακα. ἔνθα συμβάλλεται ἡ αἰχμή. ἀπὸ τοῦ πεπορπῆσθαι καὶ ἐνηρμόσθαι. — 12. τῆς ἴτυος. τῆς περιφερείας. — 14. οἷον ζῶα. ὥςπερ φαινόμενα. — 15. αἰσθάνεσθαι. νοεῖν. — δοκεῖς. φαίνῃ. — 19. τροπῇ. ἥττῃ. — 20. αἱρεῖν. νικῆσαι. — ᾕρηκεν. κατέβαλεν. — 22. ἀνειλημμένον. ἀνατεταμένον. — 23. τὸ ἀγέρωχον. τὸ ἀλαζονικόν. — ἄνετον. τὸ ἄφετον. — 24. ῥώννυσι. ἀνδρείας ἀποτελεῖ. — 25. τὸ ἀτακτοῦν. τὸ ἄδετον. — 27. παραλλάττον. οὐ μόνον παρήλλακται εἰς τὸ ἀνειμένον τῆς κόμης ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ῥοδογούνην ἀνοικείως ἔχει ἅτε σεσοβημένην ἐντρεχῆ καὶ διεγηγερμένην. — 30. τὸ περιῆχθαι. κυκλοειδῶς περικεῖσθαι. — 31. προβεβλῆσθαι. προέχειν. — 32. περιβεβλῆσθαι. κυκλοτερῶς. — 33. ἵμερον. ἐπιθυμίαν. — 34. φιλομειδές. φιλόγελων. — 35. κέκρανται. μέμικται. — 36. παρέχονται. διδόασι. — 37. ἱλαρόν. τὸ πρᾶον καὶ γαληνόν. — P. 61. l. 1. τὸ ὡραῖον. τὸ εὔμορφον. — γαῦρον. τὸ ἐπηρμένον. — 2. ἁπαλόν. τρυφερόν. — ἀνάμεστον. πλῆρες. — 3. ἥδιστον. γλυκύτατον. — 5. ὅρα. βλέπε. — 5. ἴσα. ἀνάλογα. ὅμοιον τὸ ἄνω τῷ κάτω. — 7. παρακοῦσαι. πλησιάσαντες ἀκοῦσαι θελήσωσιν. — 8. ἑλληνιεῖ. ἑλληνικῶς φθέγξεται.

CAPVT VI.

P. 61. l. 9. ὀλύμπια. τὴν ὑπόθεσιν τῶν ὀλυμπίων. — 11. τὸ παγκράτιον. ὁ ἀγών. — 12. στεφανοῖ. τιμᾷ. — 13. ἀτρεκής. ἀληθής. — 17. ἀλφειοῦ. ποταμοῦ. — 18. κοῦφον. ἐλαφρόν. — ταῦτά τοι. διὰ τοῦτο. — 19. ὀχεῖται. ἐπιπολαίως. — 20. περιτεθήλασιν. περιφυέντες θάλλουσιν. — 21. οὐλότητα. σγουρότητα (?). — 24. σκοπῶμεν. ὅρα ἵνα προςέξωμεν. — 26. κεκρατηκέναι. νικῆσαι. — 27. θάκων. θρόνων. — 28. αἴρονται. ὑψοῦνται. — 29. ἱλαροί. πραεῖς. — 30. συγχωρεῖ. ἐνδίδωσι. — 31. ἐν τῷ καθεκτῷ. τῷ ὑπομνήτῳ. — 32. ἀνακραγεῖν. ἀναβοᾶν. — P. 62. l. 3. ψυχῆς. ἀντὶ τοῦ ζωῆς. — 5. ξυντυχία. σύμβαμα. — 9. ὑπτιασμῶν. ἁπλωμάτων. — ἀσφαλεῖς. ἀκίνδυνοι. — 10. περιγίνεσθαι. νικᾶν. — 11. δεῖ. χρεία ἐστί. — 12. ἄγχειν. πνίγειν. — 13. σφυρῷ. τῷ τοῦ ποδὸς ἀσεραγά-

Digitized by Google

λῳ. — 14. ἐνάλλεσθαι. ἐπιπηδᾶν. — 16. ὀρύττειν. κονδυλίζειν ἢ ξέειν. — 18. τὰς μάχας. τοὺς πολέμους. — 20. ἡρηκώς. κρατήσας. — 25. πνίγματι. τῇ πνιγμονῇ. — ἔφθη. περιέλαβεν. — 28. ἀνειμένη. ἀπολελυμένη. — 32. ξυνέχει. συγκρατεῖ. — 37. ἀδρανές. ἀσθενές. — P. 63. l. 3. ἀπαγορεῦον. τὸ ἀπελπίζον. — 6. ἄνθει. τῷ ἰδίῳ χρώματι.

CAPVT VII.

P. 63. l. 9. πεφώρακας. κατέλαβες. — 12. τὸ ἐπὶ τῷ ἀγῶνι. βραβεῖον. — 13. ἀπαγγέλλει. μηνύει. δηλοῖ. — κεῖσθαι. πεσεῖν. θανεῖν. — 14. σοφισαμένου. ἐφευρόντος. — 16. τὰ παιδικά. τὸν ἐρώμενον ἀντίλοχον. — 17. συνέχει. συσφίγγει. — 21. ἀφικόμενος. καὶ ἐλθών. — 22. προβεβλημένον. προαγωνιζόμενον. — 23. δεῖμα. φόβητρον. — πρὸ γὰρ τοῦ ἀγαμέμνονος (sic Cod.) ἤγουν πρὸ τῶν τρωϊκῶν. — 24. μῦθος. ἐν μύθῳ ἐλογίζοντο οἱ αἰθίοπες. — 25. τοῦ σώματος. τοῦ νεκροῦ τοῦ ἀντιλόχου. — 26. οἱ ἀτρεῖδαι. ὁ ἀγαμέμνων καὶ ὁ μενέλαος. — ὁ ἐκ τῆς ἰθάκης, — ὁ ὀδυσσεύς. — 27. ὁ ἐκ τοῦ Τυδέως. ὁ διομήδης. — οἱ ὁμώνυμοι. αἴαντες δη. — 28. στρυφνοῦ. σκυθρωποῦ. — ἐγρηγορότος. διεγεγερμένου. — 30. ἡμέρου. πράου. — ἐνθέου. τοῦ μεγαλοπρεποῦς. — 31. ἡ ἐλευθερία. τὸ ἐλεύθερον. τὸ ἀδούλωτον. τὸ πεπαρρησιασμένον λαβὼν ὁ ζωγράφος. ἔγραψε τὸν τοῦ τυδέως. τοσοῦτον γὰρ τούτων μετεῖχεν ὡς ὁρμᾶν μὲν κατὰ τῶν θεῶν ἐν πολέμῳ, μέμψασθαι δὲ τὸν ἀγαμέμνονα τῷ ἀχιλλεῖ πρεσβευσάμενον.

CAPVT VIII.

P. 66. l. 4. ἀλουργεῖ. ἀλουργὸν χρῶμα. ἀλουργὲς δὲ ἔνδυμα. καὶ ἀλουργὶς ὡς φοινικίς.

CAPVT IX.

P. 67. l. 13. ἄγειν. τὸ μὲν ἄγειν ταῖς γυναιξὶ μόναις. τὸ δὲ αἱρεῖν. καὶ ἀμφοτέροις ἁρμόζει. — P. 68. l. 13. ἀνήρτηται. οὔπω ἀπέλυσε μὲν ἐμβεβλημένον τῷ στήθει τὸ ξίφος τὴν δὲ κώπην ἐκκείμενον. — 16. τοὺς ὄζους. τοὺς ἐν τῇ λαβῇ ἐκκειμένους, ἐν οἷς ἡ χεὶρ ἐρείδεται. — 22. ἀσκεύαστον. ἀνεπιτήδευτον. ἀνόθευτον. ἀπερίεργον. ἢ χωρὶς σκευῆς καὶ ἐπιβλημάτων. σκευὴ γὰρ τὰ τῶν ὑποκριτῶν ἐνδύματα πολυειδῆ ὄντα τινά. — P. 69. l. 8. ἐν ἱστορίᾳ. ἀναγινώσκωσιν οἱ θεώμενοι ὅτι ταῦτα διὰ τὸν πρὸς ἀβραδάτην ἔρωτα εἴργασται.

Digitized by Google

CAPVT XIII.

P. 72. l. 29. *θειράδες πέτραι περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, αἳ καὶ συμπληγάδες λέγονται, ἃς ἐμυθεύοντο συνέρχεσθαι ἀλλήλαις καὶ εἴργειν τὰς ναῦς ἐξιέναι εἰς τὸν εὔξεινον πόντον. αἱ δὲ κυάνεαι πρὸς τῷ στόματι τοῦ πόντου εἰσὶ δύο νησίδες, τὸ μὲν τῇ εὐρώπῃ προσεχὲς, τὸ δὲ τῇ ἀσίᾳ πορθμῷ διειργόμενα ὅσον Κ σταδίων. ἄλλοι δὲ κυανέας χοιράδας καὶ συμπληγάδας τὰς αὐτὰς καλοῦσιν, αἱ δὲ χελιδονέαι πέτραι εἰσὶν ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ μεταξὺ λυκίας καὶ παμφυλίας καθ' ὃ καὶ τὸ ὄρος ὁ ταῦρος ἀποτελευτᾷ, μᾶλλον δὲ ἄρχεται, τὴν ἀσίαν ἅπασαν ἀναζωννὺς, καὶ πρὸς τὴν ἰνδικὴν ἀναπαύων. αἱ γυναῖ δὲ πέτραι εἰσὶν ὑπερφαίνουσαι τοῦ αἰγαίου κόλπου.* — P. 73. l. 18. *λευκή. προσβαλόντος γὰρ τοῦ ἡλίου ἐγηγερμένοις τοῖς κύμασι καὶ ἀντικλωμένου, λευκαίνεται ἡ θάλασσα. φρίσσουσα δὲ καὶ ὀλίγον τραχυνομένη μᾶλλον μελαίνεται. καὶ ὅμηρος μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς.* — 29. *τὸ τρύφος. ἀπὸ τοῦ θρύπτειν τὸ εἰς λεπτὰ τέμνειν. καὶ τρυφὴ ἀπὸ τοῦ θρύπτεσθαι τὸ καλλωπίζεσθαι.*

CAPVT XIV.

P. 74. l. 25. *ἀνίσχει. δοκεῖ ἀνίσχειν ἤγουν ἀναδύεσθαι ἐν ὑπαίθρῳ κεκλυσμένη τὸ πρότερον. ἐπὶ ἐμψύχων γὰρ τὸ ἀνίσχειν καὶ ἐπὶ προαιρετικῆς κινήσεως. ἐνταῦθα δὲ δόκησις ἐστὶ τὸ γινόμενον. τοῦ ὕδατος συνιζάνοντος. εἰ μή τις ὡς γυναῖκα ἀνίσχειν ἐκδέξεται, θηλὴν ἐπὶ κόμης καὶ ἄσταχυν φέρουσαν, καὶ παύλου ἐφαπτομένην. καὶ οἷον ἐξηρτημένην συναναδύοντος.*

CAPVT XVII.

P. 80. l. 34. *ὀπωρίζουσι. τὸ ὀπωρίζω γὰρ καὶ παθητικῶς καὶ ἐνεργητικῶς. οἷον ὀπωρίζω καὶ ὀπωρίζομαι. οὕτω καὶ ἀπανθίζω καὶ ἀπανθίζομαι, τὸ τὰ ἄνθη συλλέγω.* — P. 83. l. 13. *βασιλικόν. εὐγενές.* — *ἄθυρμα. τόπος παιγνίου.* — 14. *αὐτόν. τὸν νέον.* — *συμπαίστας. τοὺς συμπαιγνιώτας.* — 16. *ἐξῳκοδόμηται. περιτετείχισται.* — 17. *ἀποχρῶν. ἀρκῶν.* — *μελιταίοις. τοῖς ἀπὸ τῆς μελίτης νήσου.* — 18. *ἵππους. ἵππων τάξιν.* — *ταῦτα. τὰ κυνίδια.* — 19. *συνέχει. συγκλείει.* — 22. *ἐξῳκισμένος. ἀγρευθεὶς καὶ εἴσω τῆς οἰκίας γεγονώς.* — *ξυνέχεται. συγχρατεῖται.* — 23. *ἱμάντι. λωρῳ.* — 24. *διολισθῆσαι. ἐκφυγεῖν.* — 25. *ἐθέλει. σπουδάζει.* — *πιστεύων. θαῤῥῶν πρὸς τὸ ἐκφυγεῖν.* — 26. *ψιττακός, πτηνὰ μιμητά.* —

Digitized by Google

οἰκίσκῳ. κλουβίῳ δή. — 27. δίκην. τρόπον. — 28. ἡ μέν. ἡ κρέσσα. — οἶδεν. γινώσκει οἰκόθεν. — ὁ δέ, ὁ ψιττακός. — μανθάνει. ἀπομιμούμενη φωνάς.

CAPVT XVIII.

P. 83. l. 30. τὰ λήϊα. τὰ χωράφια. — 31. ἤροσαν. ἠροτρίασαν. — ταῦτα. τὰ λήϊα. — 32. ἐφύτευσαν. ὡς πρὸς τὰς ἀμπέλους. — σφίσιν. χάριν αὐτῶν. — P. 84. l. 1. ταῦτα. καὶ ἄμφω. — 2. ἐξ ὅτου. ἀφ' οὗ τρόπου. — 3. φέρει. φύει. — πεποίηται. ἤγουν ποιητικῶς ἀναγέγραπται ἡ γῆ καθιστῶσα αὐτοὺς κύκλωπας καὶ βοσκούς. — 5. ἡγοῦνται. νομίζουσι. — ὄψον. προσφάγιον. — 7. τὰ ῥήγματα. τὰ σπηλαιώδη σχίσματα. εἰσοικισάμενοι. οἰκοῦσιν. ἡ ἀπόδοσις ἀκολούθως περὶ τῶν ὅλων κυκλώπων ἀποδοθῆναι ζητεῖ. ὁ δὲ ὡς παραμεληθείς, ἀφεὶς τοὺς ἄλλους περὶ τοῦ πολυφήμου διαλέγεται. — 8. ἄλλους ἔα. κύκλωπας ἄφες. — 12. σιτούμενος. τρώγων. — 13. οἱ ὠμοί. οἱ ἄγριοι καὶ ὠμοφάγοι. — 14. ἀπέχεται. ἀφίσταται. — βορός. λαίμαργος. — 15. ἀηδής. βδελυρὸς καὶ ἄχαρις. — 15. τῆς γαλατείας, τῆς νηρηΐδος. — 16. ἀφιστορῶν. ἀποσκοπῶν. — 17. σύριγξ. ὁ αὐλός. — 18. μάλης. ἀγκάλης. — ἀτρεμεῖ. ἡσυχάζει. — αὐτῷ. τῷ πολυφήμῳ. — ποιμενικόν. ἁπλοῦν καὶ ἀγροικῶδες. — 19. γαῦρος. θρασεῖα. — ὄμφακος, ἀώρου παρθένου. — νεβρούς. νέους ἐλάφους. — 21. σκυμνεύει, τρέφει. — 22. ὑπὸ πρίνῳ. ὑποκάτω δένδρου πρίνου. — 24. δεινός. φοβερός. — 25. χαίτην. κόμην. — ἀμφιλαφῆ. δασεῖαν. — 26. καρχάρους. ἀραιούς. — 27. βορᾶ. λαιμάργου. — 28. τὸ ἐς ὄνυχα. τὸ μέχρι τῶν ὀνύχων ἐρχόμενον. — λάσιος. δασύτριχος. — 29. ἥμερον. πρᾶον. πρόσηνές. — 30. ὑποκαθήμενον. βλοσσυρόν. — 32. ἀπαλῇ. γαληνιώσῃ. — κέχρωρον. ὡς τέθριππον. — 33. ὁμοζυγούντων. ὁμονοούντων ᾧ ἐναντίον τὸ ἑτεροζυγεῖν, ὅταν μὴ συνέρχωνται τῷ ζυγῷ, ἀλλὰ ζυγομάχωσιν. — 34. αὐτούς. τοὺς δελφῖνας. — 35. αἱ δμωαί. αἱ δουλίδες. — 36. ἀγέρωχον. ἀγέρωχος, ὁ ἀλαζών, ἀπὸ τοῦ ἄγειν καὶ αἴρειν τὸν αὐχένα. — παρὰ τὴν ἡνίαν. ἔξω τοῦ θελήματος τοῦ ἡνιόχου. — P. 85. l. 1. λήδιον. λεπτὸν ἱμάτιον. — αἴρει. ὑψοῖ. — 2. ἱστίον. ἄρμενον. — ἀφ' οὗ, ἱματίου. — 4. ἄνθους. χρώματος ἐρυθροῦ. — 5. ἀνεῖνται. ἀπολέλυνται. — 7. τοῦ ἀνέμου, ὡς βαρεῖς ἐκ τοῦ ὕδατος. — 10. ὑπανίσταται. μετρίως ἐξογκοῦται. — 11. τὴν ἐπιγουνίδα. τὴν πρὸς τὰ γόνατα σιν διάπα. ἀφησιν. — ὥρα. ἡ χάρις. τὸ κάλλος. — 14. οἷον. ὡσπερεί. — 15. ὑπερόριον. μακρόστεγον.

Digitized by Google

CAPVT XIX.

P. 85. l. 19. Φλεγύαι, ὄνομα ἔθνους. — πόλεις, ἐν πόλει οἰκοῦντες. — 24. ὑπέρ. ἕνεκεν. — 25. εὐθύ. τὴν κατευθεῖαν. — 26. κατασχών. κρατήσας. — 27. παιᾶνας, ὕμνους. — τῷ θεῷ. τῷ ἀπόλλωνι. — 28. ἐκλέλειπται. ἐξέλιπον. — 29. ἀποτάξας, ἀπομερίσας. — 32. δικασόμενοι. κριθησόμενοι. — P. 86. l. 3. ληΐζεσθαι. τῶν ληΐων ἐπιμελεῖσθαι. — ἀποινᾶν. καὶ τῶν ἀμπέλων φροντίζειν. — 4. ἀνταποδύεται. ἐξ ἐναντίας ἀγωνίζεται. — 5. καταπαλαίει. νικᾷ τῇ παλαίστρᾳ. — ὑπερτρέχει. νικᾷ τῷ δρόμῳ. — 6. αἱρεῖ. κρατεῖ. — 7. ἀνάπτει. ὑπερκρεμᾷ. — 8. τῷ λύθρῳ, τῷ ἐκ φόνων αἵματι. — 9. ἀπήρτηνται. ἀκοκρέμανται. — τῶν πτόρθων, τῶν κλάδων. — μυδῶσαι. ἐζαρωμέναι. — 10. αὔους, ξηράς. — προσφάτους. νεωστὶ ἐσφαγμένας. — ἐς κρανία. γυμνὰ ὀστία. — 11. σεσήρασι, χαίνουσι. — ὀλολύζειν. θρηνεῖν. — 12. ἐκπνέοντος. εἰσδυομένου τῇ πνοῇ. — 13. φρονοῦντι. ἐπαιρομένῳ. — αὐτῷ, τῷ φόρβαντι. — 13. Ὀλυμπιάσι. ταῖς νίκαις. — 14. εἰκάσας. ὁμοιώσας. — μειρακίῳ. νέῳ. — 15. ἀκειρεκόμης. ἄτμητος κατὰ τὴν κόμην. — 17. εὐζώνῳ. ἐλαφρᾷ. κούφῃ. — 19. ξυγκεκραμένον, μεμιγμένον. — 20. βολαί. ἀκτῖνες. — 23. πεπύκτευται. πυγμῇ καταβέβληκε. — 25. καταλύουσαν. παύουσαν. — ᾧ ἤρηκεν. δι' οὗ ἐκράτησεν. — 26. ὁπόσον. μέρος. — 28. κρόταφον. κρόταφος. παρὰ τὸ κρούω καὶ τοῦ τάφος. Vid. supra ad l. 15. p. 26, 18. — 30. ὠμός. ἄγριος. — οἷος. καὶ τοιοῦτος ὁποῖος. — σιτεῖσθαι. ἐσθίειν. — 32. σκηπτός. κεραυνός. — 35. ἔτι. ᾄδονται.

CAPVT XX.

P. 87. 1. προστάξαντος. οὐδὲ γὰρ εἷς τῶν ιβ ἄθλων. — 2. ἥρισεν. ἐφιλονείκησεν. — 4. πεπιεσμένον. συντεθλιμμένον. — κείμενον. κεκλιμένον. — 6. μετεωρίσαι, ἀνυψῶσαι. — 7. ἀναθέμενος. ἀναβαστάζων. — 9. συναλγεῖν. συλλυπεῖσθαι. — 10. μοχθεῖ. κοπιᾷ. — 11. ἄχθους. βάρους. — 12. ἱκετεύειν. δέεσθαι. — τλῆναι. ὑπομεῖναι. — 13. ἀπειρηκώς. ἀπαγορεύων. — 14. συμβαλέσθαι. νοῆσαι. — 16. τοῦ ἄθλου. τοῦ ἀγῶνος. — 17. καταβεβλημένον. κάτω ἐρριμένον. — 20. τὰ γὰρ σχήματα τῆς σκιᾶς τῶν κειμένων καὶ τὰ σχήματα τῆς σκιᾶς τῶν ὀρθῶς ἱσταμένων εὔθετα καὶ ἁπλᾶ καὶ εὐμίμητα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς σκιᾶς φαίνονται. καὶ τὸ ἀκριβάζεσθαι περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἀπεύθεκτα μιμεῖσθαι οὐ σαφοῦς καὶ φρονίμου ζωγράφου. — 22. ἀκριβοῦν. τὸ ἀκριβῶς γράφειν. —

Digitized by Google

σοφόν. ἴδιον σόφισῦ ζωγράφου. — 14. συνεζηκότος. συγκαθημένου. — 25. ἐμθολοῦσιν. ταράττουσι, συγχέουσι. — 28. ἀσθμαίνοντος. κοντανασαίνοντος. (?) — 29. φέρει. βαστάζει. — 32. ἐν οὐρανῷ. ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ. — 33. πνευμάτων. ἀνέμων. — P. 88. l. 1. σώζειν. φυλάττειν. — 3. ἀναθήσεις. ἀναβαστάσεις. — ταῦτα. τὰ θεῖα σώματα. — 5. ἄξῃ. ὡς γυναῖκα καὶ σύμβιον. — 6. αὐτήν. τὴν ἤβην.

CAPVT XXI.

P. 88. l. 8. κοιλα ἡ ἄσβεστος. κόγις ἡ λεπτοτάτη γῆ. παρ' ὁμήρῳ δὲ ταυτὸν ἄμφω. κονιορτὸς κόνις αἰρομένη. ὃν ὅμηρος κονίσαλον καλεῖ. ἐνίοτε καὶ ἡ κόνις κονιορτὸς ὀνομάζεται. — πάλαις. παλαίσματος. — 11. κοῖλα. γεγλυμμένα. — τὰ ἔνθεν. ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις. — 13. ἀνῆκε. ἀνέδωκε. — σίνεσθαι. ὥστε βλάπτειν. — 14. πάλην παλαίσματα. — ἀθλοῦντι. ἀγωνιζομένῳ. — 16. ἄγει. εἰσφέρει. — 17. ἠρηκότα. λαβόντα. κρατήσαντα. — 18. ἀδομένον. ψηφιζομένου. — 20. κάμψας. κλίνας. — ἀποδύεται. ἀγωνίζεται. — 22. τείνων. ἀποκλίνων. — νοῦν. λογισμόν. — 23. ἡνίαν. ἐποχήν. — 24. τοῦ λογισμοῦ. τοῦ καθήκοντος. — 25. θυστήνων. ἀθλίων. — τὸ ἐλλεῖπον τοῦ ὁμηρικοῦ στίχου, ἐμῷ μένει ἀχτιώσει. — 27. ἐοικὸς ἐνδεχόμενον. — 28. οὐκ ἄλλως. ἀντιστρόφως ἔδει. οὐκάλλως γέγραπται ἢ ὡς ἐπεφύκει. — 31. πελώριος. μέγιστος. — 32. ὑπερβολῇ. ὑπερμεγέθει. — P. 89. l. 1. ἄνθος. χρῶμα. — 2. ἐν ὠδῖνι. ἐξογκώσει. — ὑποδεδυκότος. ὑπεισελθόντος. — αὐτὰς, τὰς φλέβας. — 3. δέδιας. φοβῇ. — 4. ἀποδέων. ἐλλείπων. — 5. τὸ εὖρος. πλάτος. — 6. τὸ πολύ. τὸ πλέον μέρος. — 7. περιῆκται. περιηγμένος ἔρχεται. — 15. πεπαλαικότας. ἤγουν παλαίσαντας. — 18. κυρτουμένη. ἐξογκουμένη. — μετοχλίζουσα. καὶ μεταφέρουσα. — 19. ἀπορῶν. ἀμηχανῶν. — 20. συνείληφε. συνέσφιγξε. — 21. ἔνθα. ὅπου. — 23. ξυμβαλών. συμπλέξας. — λαγαρᾷ. θερμῇ. διακεχυμένῃ. — ἀσθμαινούσῃ. πνευστιώσῃ. — 24. ὑποσχών. ὑποβαλών. — τὸν πῆχυν. τὴν χεῖρα. — 25. ἀποσφάττει. πνίγει.

CAPVT XXIII.

P. 91. l. 11. τοῦ λοιποῦ. ἀποκτείνας γὰρ τοὺς δύο υἱεῖς τριῶν ὄντων, οὐδὲ τοῦ λοιποῦ φείσεται. — 26. κανᾶ. ἀγγεῖα δεχόμενα τὰ πρὸς θυσίαν ἐπιτήδεια, ἐν οἷς τὰς χεῖρας νίπτουσι πρὸ τῆς θυσίας. P. 92. l. 17. βλέμματος. ἤγουν ἐκ τῶν ὁρωμένων νοῦν ἀθροίζων ὁδηγεῖται καταφεῖν ὅπως ἐξηπάτηται.

Digitized by Google

CAPVT XXVIII.

P. 97. l. 25. ἀναρριχωμένας. τὸ ἀναρριχᾶσθαι λέγεται πρώτως ἐπὶ τῆς τῶν ἀραχνῶν διὰ τῆς τοῦ νήματος αὐτῶν ἀναβάσεως, μεταφορικῶς δὲ ἀπὸ τῆς ἀράχνης καὶ ἐπὶ τῶν διὰ μηρίνθου τινὰ κατωθεν ἄνω ἰόντων καὶ ἀντιλαμβανομένων καὶ χερὶ καὶ ποδὶ τρόπον ἀράχνης. οἱονεὶ γὰρ ἀραχνιᾶσθαι ἐστί. λέγεται δὲ ἀναρριχᾶσθαι τὸ ὕδωρ διὰ σωλῆνος φερόμενον ἢ ἀνιμώμενον. κλίνεται δὲ ὁ παρατατικὸς ἀνεριχώμην, εὕρηται δὲ παρ' ἄλλοις καὶ ἀναρριχώμην. ἄρριχος δέ ἐστιν ὁ κόφινος ἐν ᾧ κομίζονται βότρυας. — P. 98. l. 2. ὑπομάχθηρον . . . περὶ τοῦ ἔχοντος μάχθον. τὸ γὰρ καλλιεργούμενον ἐπιμελῶς καὶ εὐθετούμενον τοσοῦτον ὡς τὸ τραχὺ μὲν ἀποτίθεσθαι, καθίσασθαι δὲ πρὸς τὸ λεῖον καὶ ἡμερώτερον, πολλοῦ μάχθου δεῖται.

CAPVT XXX.

P. 100. l. 15. ἐξασκοῦντες. ἐξ ὕλης τινὸς ἀσκοῦντες, ἐνεργοῦντες, συντιθέντες ἢ ἐξαρτώμενοι.

CAPVT XXXII.

P. 102. l. 15. ἐφήβῳ. μέσον ἑστηκε γυναικείου καὶ ἀνδρείου σχήματος ἐντρεχεστέρα μὲν γυναικὸς ὡς ἀνδρώδης, θηλυτέρα δὲ ἀνδρὸς καὶ ὡς γυναικώδης.

ANIMADVERSIONES

IN

PHILOSTRATI SENIORIS

IMAGINES.

Digitized by Google

PROOEMIVM.

Εἰκόνες Φιλοστράτου. προοίμιον, ἑλλάδια. Sic edit. vett. usque ad *Olearium*, qui ἑλλάδια omisit. Ἑλλαδία. P. C. D. ἑλλαδίᾳ. Cod. Matrit. ap. Iriarten p. 391. unde *Harlesius* ad *Fabric.* B. Gr. T. V. p. 544. hoc Imaginum opus *Helladiae* cuidam dicatum esse suspicatur. *Olearius* vocabulum ex Ἑλλαδικὰ depravatum existimabat; huc trahens verba *Plinii* XXXV. 10. 36. p. 694. de Eupompo agentis: *Ipsius auctoritas tanta fuit, ut diviserit picturam in genera tria, quae ante eum duo fuere, Helladicum et quod Asiaticum appellabant. Propter hunc, qui erat Sicyonius, divisae Helladico tria facta sunt, Ionicum, Sicyonicum, Atticum.* quem locum attigit *Boettigerus* in libro doctissimo de Archaeologia Picturae p. 108. *Philostrati* tum fortasse immemor, aut, quod probabilius, nihil eum ad *Plinium* facere arbitratus.

Προοιμιον. P. 5, 1. ἀδικεῖ τὴν ἀλήθειαν. Vit. Apollon. II. 22. p. 73. ὦ Δάμι, ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, ἔστι τι γραφική; Εἶγε, εἶπε, καὶ ἀλήθεια. ubi scribendum cum Cod. Vratisl. ἔστι γάρ τι γραφική; ut ap. *Liban.* T. IV. p. 165. 8. ex Cod. Mon. 113. ἔστι γὰρ ἐργύριόν σοι;

P. 3, 2. ἀδικεῖ δὲ καὶ σοφίαν ὑπόθεσις ἐς ποιητὰς ἥκει. δὲ om. Cod. Flor. Vit. Sophist. II. 14. p. 694. Ἀθηνόδωρος δὲ ὁ σοφιστὴς τὸ μὲν ἐς πατέρας ἦκον ἐπιφανέστατος ἦν. nec aliter in Vit. Apollon. II. 30. p. 82. τὸ ἐς πατέρα καὶ μητέρα ἦκον. Ib. VIII. 7. 10. p. 345. ἄξιον — λόγου παντὸς τοῦ ἐς εὐφημίαν ἥκοντος. Obiter corrige Ib. I. 29. p. 37. ex Cod. Vrat. ἐδόκει γὰρ Χαραξέρξης εἶναι ὁ καὶ Ξέρξου, καὶ μεθεστηκέναι ἐς ἐκεῖνον τὸ εἶδος. Περιδεῶς δὲ εἶχε μὴ ἐς μεταβολὴν ἥκοι (ἥκῃ vulgo) καὶ πράγματα αὐτῷ ἄδῃ.

P. 5, 3. φορὰ γὰρ ἴση ἀμφοῖν. φορὰ, ut ὁρμὴ, de motu cum animi tum corporis. Vid. *Boissonad.* ad Heroic. p. 671. *Wyttenb.* ad *Plutarch.* T. XII. p. 848.

P. 5, 4. εἴδη καὶ ἔργα. inverso ordine ἔργα καὶ εἴδη. Cod. Flor. — ξυμμετρίαν δὲ οὐκ ἐπαινεῖ συμμετρίαν. C. D. De symmetriae legibus in pictura observandis monet etiam *Philostr. Iun.* p. 310. 8.

Digitized by Google

P. 3, 5. *δι' ἣν καὶ λόγου ἡ τέχνη ἅπτεται.* *λόγος* non de loquela cum *Oleario* et *Heynio* acceperim, sed de ratione, unde symmetriae leges emanent. Pictura igitur, quae historiam complectitur et poesin, veritatem rerum et inventionem poeticam, simul e philosophia quaedam participat. F. G. Welcker. Etiam in eloquentia commendatur symmetria. De qua orationis virtute monens *Aristides* Or. in Sarapid. T. 1. p. 49. (88) non scripsit: *οὔτε γὰρ ὑπερβαλεῖν, οὔτ' ἐνδοτέρω τῆς ἀξίας ἐλθεῖν ἐᾷ.* nec *τῆς τάξεως*, quod Anglo editori in mentem venit, sed, *τῆς ἁμαξιᾶς.* *nec ultra orbitam evagari, nec intra eam subsistere patitur.*

P. 3, 5. *καὶ βουλομένῳ μὲν σοφίζεσθαι.* *si quis rem argute exornare velit.* Vid. *Olear.* de hoc vocabulo p. 92. 3. Vita Apoll. II. 6. p. 54. *οἶνον ὃν ἀπὸ τῶν φοινίκων σοφίζονται·* quibus verbis paulo post respondet, *ὕλη κεκομψευμένη τοῖς Ἰνδοῖς.* Ib. II. 22. p. 76. de tabula ex aere varii coloris ita composita, ut picta esse videretur: *ἡγώμεθα σοφίσασθαι αὐτὰ γραφικόν τε καὶ χαλκευτικὸν ἕνα ἄνδρα.* In talibus verbum *σοφίζεσθαι faciendi* habet significationem, adiuncta exquisiti cuiusdam artificii notione. Sic Vit. Apoll. V. 12. p. 197. *ἰδὼν δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τοὺς τρίποδας καὶ τοὺς οἰνοχόους — οὔθ' ὅπως σοφίζοιντο αὐτὰ ἤρετο, οὔτ' ἐδεήθη μαθεῖν.* Ib. V. 26. p. 209. *καὶ Τροίαν μέν, ὡς ἔοικεν, ἵππος εἷς διεπόρθησεν, ὃν ἐσοφίσαντο οἱ Ἀχαιοὶ τότε.* Cf. VI. 10. p. 238. lin. ult. Imagg. II. 8. p. 65, 25. *σοφίζεταί τινα ὑμῖν θάλαμον.* In Vit. Apoll. VI. 10. p. 259. *σοφισάμενοι δὲ οἱ Μακεδαιμόνιοι τὸ ἀπαραίτητον τῆς θυσίας, callide interpretari* significat. Ap. *Plutarch.* Vit. Aemil. Paul. c. 5. T. II. p. 125. ed. Cor. *ταῦτα μὲν οὖν ἡ ἱστορία λογίζεσθαι καὶ παρεπισκοπεῖν δίδωσι τοῖς σώζεσθαι βουλομένοις.* vir doctus in *Creuzeri* Meletem. II. p. 35 s. *σοφίζεσθαι* legendum existimat, invito scriptore, qui *σώζεσθαι* pro *ὠφελεῖσθαι* usurpare solet. Vid. *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* Tom. XI. p. 549.

P. 5, 6. *θεῶν τὸ εὕρημα.* hoc loco et paulo post *εὕρεμα* C. D. nec aliter Auctor libelli de Constr. Verb. ap. Herm. de Em. Rat. Gr. p. 366. ubi haec verba excitantur usque ad *φαινόμενα.* Editt. vett. Cod. Flor. et Pal. *εὕρημα*, quod sine lect. var. habetur etiam in Vit. Apoll. l. 18. p. 22. Formam *εὕρεμα* ut minus atticam repudiat *Thom. Mag.* p. 393. praeeunte *Phrynicho* p. 445. ubi vide editorem eximium. Caeterum similia de deo, rerum architecto, narrat *Himer.* Or. XXI. 6. p. 738. *ὁ δὲ δὴ μέγας ἐν τῷ οὐρανῷ σοφιστὴς* (artifex) *πῶς περὶ τῶν ἄλλον* (ὅλων corr. editor) *βεβούλευται; νῦν κρύπτει νεφέλαις ἥλιον — νῦν ἔαρ ἀνθρώποις δίδωσι [σκεδάσας] τὰς νεφέλας, καὶ χρυσοῦν ἐκπέμψας ἥλιον· καὶ γῆν μὲν στέφει τοῖς ἄνθεσιν, οὐρανὸν δὲ ἄστρων χοροῖς, γαλήνῃ δὲ νηνεμίᾳ τὴν θάλασσαν.*

Digitized by Google

P. 3, 8. *διά τε τὰ ἐν οὐρανῷ φαινόμενα.* licet referre ad astra, quibus coelum distinctum est. De Orione scorpionis morsu necato Schol. ad Odyss. V. 121. *οἱ οὖν θεοὶ ἐλεήσαντες αὐτόν, δι' ἄστρων ὑπεζωγράφησαν αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ σκορπίου.* De nubibus earumque figuris nostra verba interpretatur *Olearius.* In fragmento ab Eod. edito in Praef. ad Epist. p. 913. natura dicitur interdum simulacra sponte edere, *οἷον τῆς αὐτῆς καὶ τὰς νεφέλας ἐς εἴδη ζώων ἀγούσης. Βλέψαντι γοῦν ἐς αὐτὰς λύκοις τε ὁμοιοῦνται, καὶ παρδάλεσι καὶ κενταύροις καὶ ἅρμασι.* Vit. Apoll. II. 22. p. 74. *τὰ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ βλεπόμενα, ἐπειδὰν αἱ νεφέλαι διασπασθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τοὺς κενταύρους καὶ τραγελάφους, καὶ νὴ Δία οἱ λύκοι τε καὶ ἵπποι* (cf. *Aristoph.* Nub. 342 – 346.), *τί φήσεις; ἆρ' οὐ μιμητικῆς εἶναι ἔργα; ἔοικεν, ἔφη. Ζωγράφος οὖν ὁ θεός, ὦ Δάμι, καταλιπὼν τὸ πτηνὸν ἅρμα — κάθηται τότε, ὡσεὶ* (sic scribe pro ὡς ὅ, quas voculas *Olearius* delevit) *ἀθύρων τε καὶ γράφων ταῦτα, ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν τῇ ψάμμῳ;*

P. 3, 10. *ξυγγενέστατον.* editt. vett. et Flor. *συγγενέστατον.* C. D. G.

P. 3, 13. *καὶ πλαστικῆς μὲν πολλὰ εἴδη. πλ. μὲν οὖν π. εἴ.* Cod. Flor. Saepissime veteres vocabulum *πλαστικὴ* retulerunt cum ad figlinam tum ad statuariam et sculpturam, quod a recentioribus factum esse improbat vir veteris artis egregie peritus, *Quatremère de Quincy* in Iove Olymp. p. 87. Passim iungitur *γραφικὴ* cum *πλαστικῇ*, ita ut haec verba totum hoc artium genus, quod in imitandis corporibus versatur, complectantur; ut ap. *Aelian.* V. H. IV. 4. *Aristid.* de Musica T. II. p. 63. In eundem modum *πλαστῶν καὶ γραφέων παῖδες* iunguntur ap. *Lucian.* T. VI. p. 11. ed. Bip. Cf. *Iens.* Lectt. Lucian. III. 9. p. 360. Statim accurate distinguuntur diversae eiusdem artis partes, *αὐτὸ τὸ πλάττειν* i. e. ars Promethea, quae limo utitur; tum statuaria et sculptura, gemmarum denique scalptura et caelatura, *ἡ γλυφική.* Ecphrasis Msc. in Cod. Guelph. 82. *τὰ μὲν οὖν ἄλλα γραφικῆς τε καὶ πλαστικῆς, καὶ ὅσα χρωμάτων ἅπτει ἢ πρὸς διαφόροις ὕλαις γράφοντες* (Scr. *γλύφοντες*) *ἢ πλάττοντες ἢ ξέοντες οἱ δημιουργοῦντες ἐξεικονίζουσιν.*

P. 3, 13. Ab ipso Philostrato *πλαστικὴ* in hunc modum usurpatur. I. 10. p. 19, 17. et I. 15. p. 26, 14. *τοῖς γράφειν ἢ πλάττειν δυναμένοις.* Nec aliter *Callistratus* c. X. *ἀληθείας πλάσμα.* et c. XIII. *τοῦ τεχνησαμένου – πλάσαντος τὴν μίμησιν.* Cf. Vit. Apoll. p. 75, 12. *Plat.* Hipp. Mai. p. 298. A. *Xenoph.* Symp. IV. 21. *ὡς εἰ πλαστικὸς ἢ ζωγραφικὸς ἦν.* Anthol. Pal. VI. 317. p. 291. *Πραξιτέλης ἔπλασεν — λύγδινα.* Idem sculptor ap. *Athen.* XIII. 591. A. *ἐπλάσατο* Venerem Cnidiam (ex marmore). Agesi-

Digitized by Google

lans secundum *Plutarch.* T. II. p. 215. A. *ἐνετείλατο τοῖς περὶ αὐτὸν μήτε πλαστὰν μήτε μιμηλὰν τοῦ σώματος εἰκόνα ποιήσασθαι.* (*Galenus* Comment. 3. in VI. Epidem. s. 14. *Σατύρους οὓς γράφουσί τε καὶ πλάττουσι προμήκεις ἔχοχὰς ἔχοντας παρὰ τοῖς ὠσίν.* *Lucianus* Phidiam *πλάστην* vocat in Hermot. c. 54. et de Morte Peregr. c. 6. et hoc quidem loco ut Iovis Olympici fabricatorem. Hac voce etiam *Pausan.* V. 20. 1. de sculptoribus universim utitur, ut incertum sit, num Sacadae statua IX. 30. 2. ex aere fuerit conflata an ex marmore sculpta. Polycletus autem ubi *πλάστης* dicitur, vereor, ne semper et ubique diverso fiat sensu, sc. ut de aeris fundendi artificio cogitetur, quae post primariam verbi *πλάττειν* significationem in arte est proxima, ut Romani *fingere* et *fictor* primum de argilla et cera, tum de aere usurpant. Sic Lysippus constanter vocatur *πλάστης*; sic Myron, quem statuarium fuisse omnes norunt, in aliquot epigrammatis; Silanion etiam a *Plutarcho* Vit. Thes. 4. atque *Pausania* VI. 4. 3. qui *Plinio* est fictor. *Tatiano χαλκοῦργος;* et Pythagoras Rheginus, qui *Plinio* iudice *fingendi peritia nemini secundus erat*, a *Pausania* Ib. §. 2. Hi igitur omnes *χαλκοπλάσται*, quam vocem apud *Xenophontem* et *Plutarchum* obvisam, illustrat similis *κηροπλάστης*. *Plutarchus* de Pyth. Orac. c. 21. *καὶ κηρὸν μὲν ἐῶ καὶ χρυσὸν ἄρχυρόν τε καὶ χαλκὸν ὅσα τε ἄλλα πλαττομένης οὐσίας εἶδη δέχεται μὲν ἰδέαν μίαν ἐκτυπουμένης ὁμοιότητος.* Mirus est error *Plinii* XXXV. 43. qui locum graeci scriptoris de Rhoeci et Theodori plastice obiter inspectum exscribens, figulis eos immiscet. F. G. Welcker.

P. 3, 15. *τὴν λυγδίνην.* Vid. Anim. ad Anthol. Vol. II. 1. p. 32. et 139. Notanda structurae in his verbis varietas, quae sic procedere debebant: *καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ πλάττειν καὶ ἡ ἐν τῷ χαλκῷ μίμησις, πλαστική· καὶ οἱ ξέοντες τὴν λυγδίνην ἢ τὴν παρίαν λίθον, καὶ τὸν ἐλέφαντα, καὶ νὴ Δία οἱ γλύφοντες λίθους, πλάσται.*

P. 3, 17. *ξυμβέβληται.* sic Flor. Aug. C. D. *συμβέβληται.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Cod. Pal.

P. 3, 19. *ἀπὸ τούτου γε ἑνός. τούτου τοῦ ἑνός.* Cod. Flor.

P. 3, 21. *καὶ βλέμμα γιγνώσκει.* obtutum repraesentat, quo ipso animi affectiones significantur. *ἢ τοῦ χαίροντος.* articulum om. Cod. Flor. et Guelph. 77.

P. 3, 23. *ὁ πλαστικὸς μέν τις ἥκιστα ἐργάζεται.* sic Aug. B. G. δ. P. C. Ald. 1. 2. Iunt. — *τις* post *μὲν* abesse velis.

P. 3, 23. Neque tamen in oculis exprimendis omnino nihil valuit sculptura antiqua. *Lucian.* Imagg. c. 6. *καὶ τῶν ὀφθαλμῶν*

Digitized by Google

δὲ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ καὶ κεχαρισμένῳ; καὶ τοῦτο διαφυλάξει κατὰ τὸ Πραξιτέλει δοκοῦν. Nec merum fucum puto, quae *Callistratus* refert de oculis Amoris Praxitelei p. 159, 20. et alius Amoris p. 149, 26. itemque de oculis Medeae p. 161, 9. et Athamantis p. 161, 28. Narcissi p. 150, 24. 151, 25. Bacchi p. 155, 33. Aesculapii p. 158, 4. Sed quid hoc ad pictorum artificium et vitietatem in oculis exprimendis, in quibus examinandis et collaudandis inprimis diligens est Philostratus. F. G. Welcker.

P. 3, 26. καὶ ἡλιῶσαν. II. 7. p. 64, 9. κομᾷ δὲ ἐν ἡλιάσῃ κόμῃ. *Philostr. Iun.* XV. p. 137, 13. κόμη τε ἡλιῶσα καὶ γενστηκυῖα νῦν. Vit. Apoll. VII. 42. p. 321. ἔστι δὲ οἶμαι ἡλιῶσά τε καὶ ὑποφαίνουσα. ubi novissimum vocabulum ambiguae significationis. *Eunap.* Vit. Phil. p. 27. (16) πλὴν ὅσον αἱ κόμαι μελάντεραί τε καὶ ἡλιῶσαι κατεσείχυτο. ubi vid. *Boisson.* p. 188. apud *Heliodor.* III. 4. p. 113. τὴν δὲ ἀπὸ κορυφῆς καὶ τοῦ μετώπου (sic Cod. Mon. 96.) δάφνης ἁπαλοὶ κλῶνες ἔστεφον, ῥοδοειδῆ τε καὶ ἡλιῶσαν διαδέοντες. *candidam* non bene vertunt. Comam πορφύρουσαν in radicibus, rutilam et splendentem in apicibus imitatus esse videtur Epeus, equi dutatei artifex, qui dicitur ap. *Tryphiodorum* v. 66. ξανθῷ πορφυρόπεζαν ἐπιβρήνας τρίχα χρυσῷ. ut est ap. *Anner.* Od. XXIX. λιταρὰς κόμας ποίησον, τὰ μὲν ἔνδοθεν μελαίνας, τὰ δ' ἐς ἄκρον ἡλιώσας.

P. 4, 4. ἤραντο. ἤρανον Ald. 1. 2. Pal. — τρίτος ἐπιστήμης. *id quod in artis scientia summum esse* Vit. Apollon. I. 7. p. 7. μνήμης τε ἰσχὺν καὶ μελέτης κράτος. *summum studium.*

P. 4, 5. ἔρωτι ἐς αὐτήν. αὐ. E. D. De Aristodemo Care nihil, quod scham, aliunde constat. ἐπὶ ζωγραφίᾳ. ζωγραφίαν. Pal. ἐτῶν τεττάρων. sic C. τεσσάρων. vulgo cum Cod. Flor. πάνυ (pro ἐτῶν) vitiose Iunt. a.

P. 4, 8. κατὰ τὴν Εὐμήλου σοφίαν. Helenam in foro Romano ab Eumelo pictam commemorat Noster in Vit. Soph. II. 5. p. 570. Nec aliunde hunc pictorem cognitum habuit *Plinius*, nec *Winckelm.* in Opp. T. VI. 1. p. 328.

P. 4, 11. ὁμιλίας αὐτὰ τοῖς νέοις ξυντιθέντες. argumentum sermonis cum iuvenibus, ξυντιθέντες. Cod. Flor. C. D. συντιθέντες. Vulgo. — ἀφ' ὧν ἑρμηνεύουσι. Ed. Iunt. 2. et C. ἑρμηνεύουσιν. Iunt. 1. et aliae edit. cum Cod. Flor. et Paris. 1696. Frequens omissio litterae ν ante et post ευ. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 624. ad *Achill. Tat.* p. 447. Verbi ἑρμηνεύειν et compositorum *ap. Philostratum* usum illustravit *Boissonade* ad Heroic. p. 302.

P. 4, 15. ἀφορμὰ δὲ ἐμοί. nihil mutant libri nostri. Scribendum tamen ἀφορμαὶ δέ μοι.

P. 4, 16. Ἕλληνες καὶ ἀστυκοί. ad mores refer. et sermonem. Vid. *Ruhnken.* ad *Longin.* p. 259. s. ad *Rutil. Lup.* p. 117. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 210. At illi non solum Graeci et ἀστυκοὶ fuerunt, aut ἀστικοί, sed Ἀττικοί, si fides Codici Flor. Comparaveris Epigr. *Meleagri* in Anth. Pal. VII. 417. πάτρα δέ μοι τεχνοῖ Ἀθὼς ἐν Ἀσσυρίοις ναιομένα Γαβάροις.

P. 4, 17. τῶν λόγων. pm. P. sed in marg. a man. rec. additum.

P. 4, 21. τοῦ τείχους. τοίχους. P. — πρὸς θάλασσαν. ἐς Cod. Flor.

P. 4, 22. ἐξῳκοδόμητο. ἐξῳκοδόμηται. sic C.

P. 4, 23. ἐπὶ τεττάρων, οἶμαι, ἢ καὶ πέντε ὀροφῶν. splendidum profecto opus. De Babylone *Herodotus* I. 180. τὸ δὲ ἄστυ αὐτὸ ἐὸν πλῆρες οἰκιῶν τριορόφων καὶ τετρορόφων. unde *Dion. Halic.* Art. Rhet. 4. T. V. p. 228. memoriae lapse πεντόροφα καὶ ἑξόροφα fecit. Antiochiae τὰς τῶν εὐδαιμόνων οἰκίας τριωρόφους nobis repraesentat *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 347. 1. τετρωρόφους autem et πεντωρόφους Thebis in Aegypto ap. *Diodor. Sicul.* I. 45. p. 54, 40. et πολυορόφους in Arado insula ap. *Straban.* XVI. p. 1093. D. Cf. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 630. s.

P. 4, 27. ἐνηρμοσμένων αὐτῇ πινάκων. „Non ergo picti fuere parietes, sed tabulae parieti insertae, eaeque undique conquisitae seu collectae. Erat autem is solemnis mos, ut tabulas pictas conquisitas in parietibus porticuum includerent, quas etiam habebant gymnasia et academiae bibliothecis contiguae, ut inambulando et disputando animum corpusque recrearent. Adiunctae quoque erant porticibus, etiam publicis, *scholae*, seu quas Graecis λέσχαι; ut in *Octaviae porticibus* schola memoretur. *Plinio* L. XXXVI. p. 27. in qua Antiphili Hesione, et Alexander ac Philippus cum Minerva in tabulis picti conspiciebantur, et in *Philippi porticu* Cadmus et Europe, omnia ab Antiphili manu. Ita plures in iisdem porticibus memorantur tabulae Zeuxidis, Cephisodori, Pausiae, Theodori." Verba sunt *Heynii* in Opusc. Acad. T. V. p. 15. not. 1. Vt hoc loco ἐνηρμοσμένοι πίνακες, sic in templo Indico, χαλκοῖ πίνακες ἐγκεκόσμηνται τοίχῳ ἑκάστῳ γεγραμμένοι. Vit. Apollon. II. 20. p. 71. Polygnoti quoque tabulas Athenis ἐν τῇ ποικίλῃ parietibus insertas, apparet ex loco *Synesii* Epist. CXXXV. p. 272. B. quo ad hanc rem usus est doctissimus *Böttigerus* in Archaeol. Pict. p. 280. s. Adde *Plin.* XXXV. 10. *Augustus in curia quoque, quam in comitio consecrabat, duas tabulas imprimis sit parieti.*

P. 4, 27. ἐμοὶ δοκεῖν. ἴσως, ἐμοὶ ἐδόκει. margo inferior Cod. P. Vid. *Borneman.* ad *Xenoph.* Symp. c. 3, 6. p. 92. —

οὐκ ἀπαθῶς. οὐκ ἀπόνως gl. Cod. C. *non sine labore.* Cod. P. Est: non sine acri studio artisque amore. Similia vid. c. VI. p. 13, 21.

P. 4, 29. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ᾤμην ἐπαινεῖν τὰς γραφάς. οὖν om. P. οὖν καὶ om. Cod. Flor. Post ἐπαινεῖν *Olearius* ex Cod. Laud. δεῖν in ordinem recepit, nullo librorum nostrorum accinente. Nemo facile hoc additamentum desideraverit. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* Gorg. p. 155. et quos commemorat *Baehr.* in *Creuzeri* Meletem. III. p. 88. ss. Apud *Dinarchum* c. Demosth. p. 62. τέτταρα γὰρ τάλαντά ἐστι καὶ ἑξήκοντα ἤδη εὑρημένα, ὧν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τουτοισὶν ἀναθεῖναι. *Reiskius* frustra desiderabat δεῖν post οἴεσθε. In *Platonis* Menexeno p. 247. C. πατέρας δὲ ἡμῶν, οἷς εἰσί, καὶ μητέρας ἀεὶ χρὴ παραμυθεῖσθαι, ὡς χρὴ ῥᾷστα φέρειν. alterum χρὴ dele auctore Cod. Mon. 490. Etiam in Vitis Soph. I. 24. p. 528. ὁ τὴν Ἶριν ἰδὼν ὡς ἓν χρῶμα, οὐκ εἶδεν (Scr. οἶδεν) ὡς χρὴ θαυμάσαι. χρὴ omittitur in Cod. Guelph. Passim post verbalia sequitur infinitivus, ad quem δεῖ assumendum; de qua structura monuimus in Epist. ad Goeller. p. 274. quare in loco *Democriti* ap. *Stobae.* Tit. XLIV. p. 310. 34. καὶ οἱ φυγῆς ἄξια ἔρδουσιν — καταψηφισματέον, καὶ μὴ ἀπολύειν, non erat cur haereret clarissimus editor Opusc. Sent. Tom. I. p. 513.

P. 4, 32. ἐς ἔτος δέκατον ἤδη, φιλήκοος. exspectaveris: ἐς ἔτος δέκατον, ἤδη δὲ φιλήκοος. in libris tamen nihil varietatis.

P. 4, 34. ἑρμηνεύειν. τὰς γραφὰς addit Cod. Flor. quod temere repetitum ex l. 30.

P. 4, 35. ἡγοῖτο. ἡγεῖτο. P. — ἐπιδείξειν αὐτὰ ποιησόμεθα. *Olearius* ποιησώμεθα cum Morello. et Iunt. 2. Libri nostri, etiam Iunt. 1. Flor. et Paris. ποιησόμεθα.

P. 4, 36. ἐπιδεῖν ἔχῃ. ἐπιδὴ *Olear.* pt in sexcentis locis, ubi *Morelli* editio, quam eius operae exscribebant, ἐπειδὴ habet.

P. 4, 37. ὁ μὲν παῖς προβεβλήσθω, προκεκρίσθω. gloss. C. Usum verbi προβάλλειν et προβάλλεσθαι apud sophistas illustravit *Olearius* p. 482. Cf. *Ernesti* Lex. Techn. Rhet. p. 286. Usitatius activa forma; media utebatur Marcus in Vit. Soph. I. 24. 2. p. 529. καὶ προβαλοῦμαι καὶ μελετήσομαι.

P. 5, 2. ξυντιθέμενοι. συντιθέμενοι. C. D.

P. 5, 3. μὴ σαφῶς. σαφές. Cod. Angl. — φράζοιμεν. φράζοιμι. Cod. Flor.

Digitized by Google

I.

SCAMANDER.

Scamandrum ad eundem fere modum tibi finge expressum, quo in Danubio formando sculptorem columnae Traiani usum videmus, nr. 39. editionis *Caroli Rossii*. Aqua igitur apparebat per campum effusa, unde pectori aut umbilico tenus humana Fluvii figura emergebat, eaque retroversa et manus ad insequentem Vulcanum tendens deprecantes. Tab. XI. Θρηνεῖ καὶ ὁ ποταμός, ἀνέχων τῆς δίνης. Tab. XVII. Ἡδὺ καὶ Ἀλφειὸς ἐκ τῆς δίνης. Cf. Xanthi descriptio ap. *Philostr. iun.* tab. X. p. 124, 16. Fluminis ripas flammae lambebant per latum campum (πολὺ μὲν κατὰ τοῦ πεδίου, πολὺ δὲ κατὰ τὰς ὄχθας, quasi per ἐν διὰ δυοῖν) et circa pedes maxime Vulcani in Fluvii figuram irruentis ludebant; quas ex illo, ut aqua ex Scamandro, ortum habuisse, non dubitamus. Aliter visum est expositori recentissimo, qui Vulcanum ex alto se facit prorumpentem, dum flammae planitiem inundant et fluminis instar ad verum fluvium prorepunt. (*Ueber Kunst und Alterthum von Goethe* Vol. II. p. 53.) Male res tractata est in picturis *Codicis Iliadis Mediolanensis* ab *Angelo Maio* editis tab. 52., ubi Scamander Achillem obiurgans sub senis specie integra repraesentatus est, fluvio simul ad verum appicto, et tab. 53, ubi Vulcanus in exundantes fluminis aquas faces duas immittit, Scamandro daemone in rupe sedente, brachio super urnam, unde flumen oritur, nixo; Iuno autem, precibus eius mota, Vulcanum reprimere videtur. Heynii iudicium, quo huius tabulae argumentum picturae nationibus repugnare censet, probare nequeo. Ignis, in cuius descriptione offendere videor interpretem Danum, *Torkillum Baden*, in *Commentatione de arte ac iudicio Fl. Philostr. in descr. imaginibus*, *Hafniae* 1792. p. 17., non consueto colore rubro erat, sed coruscum fulmen et candentem in camino flammam vel ipsum solis iubar referebat, quo significaretur, non vulgarem hunc esse ignem, sed coelestis et aeterni ignis imaginem. Eadem elementa invicem sibi adversantia sub Apollinis et Neptuni personis pugnam committunt *Iliad.* XX, 67. XXI, 461. F. G. Welcker.

Argumentum huius tabulae ductum ex Λ, φ. 305 ss. unde etiam *Lucian.* Dial. Mar. XI. Hoc caput *tertium* est in C. D.

P. 5, 5. *Ἴγνως οὖν*. *οὖν* om. G. C. D. et Cod. Flor. Refertur illa particula ad enuntiationem alunde assumendam. Nostrum locum sic expleveris: ut igitur ab hac tabula disserendi capiamus initium, nostine, haec ex Homero esse derivata, an ignoras?

Digitized by Google

P. 5, 7. ὅπως δή ποτε. sic G. C. D. ὁπωσδήποτε. Vulgo. — συμβάλλωμεν, οὖν ὅ τι νοεῖς. συμβάλω μὲν. G. C. P. Editt. Ald. Iunt. συμβάλλωμεν οὖν. Cod. Flor. Paris. nec aliter Morell. et Olear. Haeremus in νοεῖς. Non enim nunc quaeritur, puer quid intelligat, sed quid flamma velit in undis vivens. Quare legendum puto: ὅ τι νοεῖ. i. e. τὸ πῦρ ἐν τῷ ὕδατι τί βούλεται. Vid. *Wernsdorf.* ad *Himer.* Or. XX. p. 725. Eadem vi infra c. VI. p. 11, 27. ἴδωμεν ὅ τι ποτε οὗτοι νοοῦσιν. Vit. Apoll. V. 24. p. 207. τί δὲ αὐτῷ ἐνόει τοῦτο (quo hoc spectaret) αὐτίκα ἐδείχθη. *Aelian.* Hist. An. VIII. 2. νοεῖ δὲ αὐτῷ τηνικαῦτα ἡ βοὴ εἰς ἀνάστασιν τὸν σῦν ὑποθῆξαι. Ib. VIII. 5. καὶ ἴσασιν ὅ τι καὶ νοεῖ ἥκε ἄφιξις αὐτῶν κληθέντων. Hac correctione admissa, iam recte sequitur, oratione ad puerum conversa: σὺ δὲ ἀπόβλεψον αὐτῷ, τῶν γεγραμμένων scil. Nam hoc quoque loco αὐτὸς pro οὗτος positum; de quo usu vid. *Schneider.* ad *Xenoph.* Mem. III. 10. 4. *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 5. T. IV. p. 457. *Baehr.* in *Creuzeri* Melet. III. p. 58 s. Sed ap. *Aelian.* H. A. I. 10. p. 8. ἀλλὰ τρέφονται μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων καὶ αὐταὶ πετόμεναι. rectius scribes αὗται cum Cod. Mon. et Aug. Paulo post in verbis, αἴπερ οὖν αἱ (αἱ tollendum videtur) πρεσβύτεραι καθ' αὑτὰς αἱ τῷ βασιλεῖ παραμένουσιν. iidem libri iterum αὗται.

P. 5, 8. ἀπόβλεψον. ἀπόβλεπον. Iunt. 2.

P. 5, 9. ἐκεῖνα ἀφ' ὧν ἡ γραφή. i. e. fabulam ipsam apud Homerum, quam pictor in hac tabula repraesentavit. — Mox ἡ Ἰλιάδος γνώμη, est rerum in Iliade descriptio, *eo consilio facta*, ut Achilles, ira in Agamemnonen deposita, in ultionem Patrocli arma caperet.

P. 5, 10. ἐν οἷς Ὅμηρος ἀνίστησι μὲν τὸν Ἀχ. laudantur haec verba in libello de Constr. ap. *Hermann.* p. 377, ubi μὲν inseritur post Ὅμηρος. Ibid. p. 387 s. quaedam ex proximis excitantur.

P. 5, 15. ὅρα δὴ πάλιν· πάντα ἐκεῖθεν. spectant haec verba ad ea, quae praecedunt: σὺ δὲ ἀπόβλεψον αὐτῶν, contemplare Homeri descriptionem (omissa tantisper tabulae inspectione). — Iam denuo tabulam pictam respice, omnia illinc sumta sunt. F. G. Welcker. Similiter c. XIV. p. 24, 12. βλέπε πρὸς τὴν γραφὴν ἤδη, κατόψει γὰρ αὐτὰ καὶ δρώμενα.

P. 5, 18. ἀποχρῶν τὴν Ἀσίαν πρὸς τὴν Εὐρώπην ἀντιτάξαι. hac hyperbole usus est *Isocrates* Enc. Hel. c. 30. p. 219. de belli Troiani exitu: τότε πρῶτον τὴν Εὐρώπην κατὰ τῆς Ἀσίας τρόπαιον στήσασαν. unde auctor Charidemi inter Lucianea §. 18. T. IX. p. 284. γενομένης δὲ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ τῶν Τρώων, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς

Ἀσίας ἐλθούσης. *Clem. Alex.* Paedag. III. 2. p. 259. ἤπειροι κεκίνηνται δύο ἀπαιδεύτοις ἡδοναῖς — Ἑλλὰς ὅλη γαυτίλλεται. *Aristid.* Panath. p. 129. θορύβου τοσούτου διὰ γῆς ἁπάσης καταῤῥαγέντος, καὶ τῶν ἠπείρων ἀμφοτέρων κρινομένων (L. κεκινημένων, aut, cum Anglo, κινουμένων) ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. *Liban.* T. IV. p. 114. 25. καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐκεκίνητο, καὶ πάντα τῆς Ἀσίας ἐχώρει, ubi Cod. Mon. 96. κατὰ τῆς Ἀσίας. Guelph. πάντα τὰ κατὰ τῆς Ἀ, unde vide an fuerit; καὶ πᾶσα κατὰ τῆς Ἀ. ἐχώρει. Optime in hunc modum *Tasso* (Hieros. lib. Cant. XIX. 58.) in descriptione castrorum regis Aegypti: *Quì l' Africa tutta Traslata viene, e quì l' Asia è condutta.*

P. 5, 20. κατὰ τὰς ὄχθας, περὶ τὰς ὄχθας. Cod. Flor.

P. 5, 28. ἀλλὰ χρυσοειδὲς καὶ ἡλιῶδες, χρυσῶδες. G. Illud est ap. *Polluc.* II, 214. X. 43. et *Diod. Sic.* II. 52. Splendorem aureum et solarem igni Vulcaneo tribui ob originem coelestem et divinam, recte monuit *Olearius.* — ταῦτ' οὐκέτι, ταῦτα, Cod. Flor.

II.

COMVS.

Comus, tametsi a Philostrato δαίμων dicitur, longe tamen abest a propria huius nominis vi; persona enim est mere allegorica sive poetica, in quam, haud ineleganti sed vulgari significandi modo, translata sunt, quibus apte depingi possint iuvenes κωμάζοντες. Varia est vocis κῶμος potestas; ea, quae hic obtinet, Latino vocabulo, quum res non sit Latina, vix bene declarari potest, neque reponendum est iis, qui iuvenum Romanorum ebriam petulantiam ap. *Iuvenalem* III, 277. confuderunt.

Comissatio, convivium post coenam continuatum, et ipsa quidem Graece κῶμος dicitur, ut a *Pind.* I. II, 45, *Eurip. Cycl.* 345, *Alc.* 344. 806. 818, *Xenoph. Symp.* II, 1, *Anacr.* Od. 6, *Lucian. Toxar.* 12, *Plutarch. Praec. reip. ger.* 4: Θεμιστοκλῆς ἅπτεσθαι τῆς πολιτείας διανοούμενος, ἀπέστησε τῶν πότων καὶ τῶν κώμων ἑαυτόν. Sed hanc comus, qualem Philostratus describit, subsequitur. Quare tum *H. Stephanus* in Thesauro, tum *Schwarzius de Comissationibus Veterum* p. 43. hoc sensu Latinam vocem usurpari posse dubitarunt. Etiam apud Ciceronem vagationis nocturnae, quae in *Lex. Ciceroniano* infertur, cum comissatione coniunctae vestigia nulla, etiamsi addas locos *Philipp.* V, 6. et *ad Attic.* I, 16, 6. Quamvis casu factum videtur, quod nemo Latinorum scriptorum, de Graecis loquens, vocem *comissatio* eo sensu adhibuerit, qui Graecis

Digitized by Google

est proprius, quum in hunc derivatis *comissabundus* et *comissator* usi fuerint *Livius* IX, 17. XL, 2. hoc etiam *Gell.* IV, 14. et *Donatus* ad *Ter. Adelph.* V, 11, 8.

Antiquissimus erat mos, ut usum late per antiquitatem Graecam patentem extremis lineis circumscribamus, ut iuvenes catervatim, ut simul a comissatione surrexerant, vespere cum facibus, ad tibiae vel citharae sonos cantantes saltantesque per vicos vagarentur. Sic rem Homero quamvis ab eo non memoretur, facile antiquiorem tradunt *Scut. Herc.* 281. et *Hymn. in Merc.* in cuius V. 481, mea sententia, non inest, quod voluit Vir πρωτοσόφατος, *Mythologische Briefe* T. I. p. 107., ut κῶμος sit *ein Schmausreigen*. Hinc *Aeschylus Agam.* 1200 (1164) summa cum vi Furias ait in Pelopidarum domo, sanguine humano inebriatas, infelici concentu aedes personantes, quum iam tanquam comus foras egredi et discurrere deberent, pertinaciter intus haerere, κῶμος ἐν δόμοις, δύσπεμπτος ἔξω, ξυγγένειαν ἔρυκόντων, ubi Κῶμος deus a Stanlejo Furiis comes datus monstri similis est. Ὁ κῶμος, a κώμη (*Poll.* V, 37, IX, 2, *Fest. Comissa.*) ut ἄστυ ab ἄστυ, quamvis hoc non collective, primitus idem sonasse videtur ac ὁ δῆμος, quod ipsum descendit a δῆ, γῆ, ut κώμη (aeque ac κῶμα) a κεῖμαι, *Dorfschaft, Landschaft, Gemeinde*, οἱ κωμῆται; tum praecipue eiusdem κώμης incolae κωμάζειν dicebantur quatenus vel in symposiis, antiquitus etiam in sysitiis fortasse, vel in choris nocturnis per vicos agitandis, vel in choris et pompis Bacchicis, vel victoribus gymnicis deducendis in unum congregati essent. De pompis Bacchicis intelligendus *Demosth.* p. 433. Reisk. ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ προσώπου κωμάζει. Indos Baccho κῶμον ἄγειν *Dionys. Per.* 578, cuius trieteria τριετὴς κῶμος dicuntur in *Orph. H.* LII, 5. Hinc translate κῶμος de quovis coetu et comitatu adhibetur, ut de Hyacinthi pompa nocturna, *Eurip. Hel.* 1491, de Hippolyti sociis venatricem deam celebrantibus, *Hippol.* 55, de virginibus, quas Polyxena ad tumulum matris ductura est, *Troad.* 1191; aliquando ironice et facete respectu habito ad ludicrum comum, ut *Phoen.* 797. *Suppl.* 390.; κωμάζειν autem de quibuscunque festis celebrandis, *Xenoph. Cyrop.* VII, 5. 15. 25. 26. *Demosth. de cor.* p. 321. Reisk. κῶμον ἐπινύμβιον ἐγείρειν, *Nonn.* XIX, 148, 179. Secundario sensu comus est *carmen*, quod canitur vel a como convivali et amatorio (*Hesych. Suid.*), vel in festis Bacchicis, non in dei tantum honorem (ἐγὼ δὲ κώμοις σε φιλοχόροισι μέλψω Εὔϊον, *Aristoph. Thesm.* 988. πρὸς μέλος κερκύλου Φρυγίου καὶ οὔρεα κῶμον βοᾶσαι Λυδοῖ, *Lucian. Tragopod.* 33.), sed in hominum etiam ludibrium (et de hoc quidem genere solo κωμῳδός vulgo usurpatur; inscriptiones autem docuerunt, hoc verbum etiam ad epinicia relatum esse) —

et utrumque quale fuerit optime discimus ex *Aristoph. Ran.* 518 ss. ubi epulum hos etiam choros antecedit, 376. — vel denique victoribus celebrandis, κῶμος ἐπινίκιος, de quo v. *Pindarus* et *Boeckhii* ad eum Expl. p. 143. Denique κῶμος interdum pro hymno qualicunque adhibetur, ut ap. *Aristoph. Thesm.* 104. νῦν δαιμόνων ὁ κῶμος; *Eurip. Phaeth.* fr. I, 44. κῶμον ὑμεναίων — ὑμνεῖν. *Nonn.* XIX, 104. Tibiae etiam modus como peculiaris et saltationis genus ei congruum κῶμος dicebantur, *Suid. Athen.* XIV. p. 618. C. v. νόμος κωμάρχιος ap. *Plutarch. de Mus.* 4., unde nomen Κώμυλος. Erant autem variae eiusmodi nomorum species, κῶμος, τετρακῶμος, ἡδύκωμος, θυροκοπικόν sive προυσίθυρον (quod *Plutarchus Amator.* 8. p. 753. παρακλαυσίθυρον vocat), cum saltatione omnes coniunctae. *Athen.* l. l. *Poll.* IV, 109.

Illud comorum genus, quod est in vegatione nocturna, accuratius examinemus. Atque hoc antiquis temporibus fortasse fuit solennius. Ex comis publicis festisque ortum est hoc genus magis notum, ut et praeter dies festos lascivi iuvenes ex compotationibus intempesta nocte tum cantu tibisque et cithara, saltatione varioque hilaritatis et licentiae apparatu per urbem grassati vel ad alios convivantes comissatum irent (ut Alcibiades in *Platonis Symposio*, et coniurati Thebani ad Polemarchos, ὡς κωμάσοντες εἰσελθόντες, *Xenoph. H. Gr.* V, 4, 6.), vel ante fores amicarum comissabundi convenirent, quas cantionibus atque musica oblectarent. *Theognis* 885.: Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πάλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων Κωμάζοιμι. *Id.* 1063.:

Ἐν δ' ἤβῃ πάρα μὲν ξὺν ὁμήλικι πάννυχον εὕδειν,
ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν·
τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἔπι τερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

(Vbi puellas ne cogites comissabundas, sed amore gaudentes.) cf. 939—941. In pace, ut *Bacchylides* canit, γυμνασίων τε νέοις αὐλῶν τε καὶ κώμων μέλει. Pacem et καλλιχόρους ἀοιδὰς φιλοστεφάνους τε καὶ κώμους *Euripides* etiam coniungit in *Cresphont.* fr. 4. Corollae ante cubiculi fores suspendebantur, saepe etiam fores effractae sunt, saepe in rixam itum inter ipsos comissabundos et cum iis, qui erant intus. *Pratinae* ap. *Athen.* XIV. p. 617. D. ὁ αὐλὸς dicitur ὑπηρέτας κώμων μόνον, θυραμάχοις τε πυγμαχίαισι νέων (ita leg.) θέα (ita Codd.), εἰς πάροινον ἕμμεναι στρατηλάτας. *Euripid. Cycl.* 582.: πληγὰς ὁ κῶμος λοίδορόν θ' ὕβριν φέρει. *Isaeus, Or.* 2. p. 59, 21.: — οὐ μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλὴν — μεμαρτυρήκασι γεγενῆσθαι

περὶ αὐτῆς. *Tertullianus Apolog.* 39. *catervas caesionum* vocat, *et classes discursantium eruptionesque lasciviarum*, in quas ab ethnicorum conviviis discessum sit. Rixas has et verbera imitata est saltatio κῶμος dicta, ὄρχησις καμαστική, *Poll.* IV, 4. 100. Insignis est colore poetico Bacchi comus ad Althaeam actus apud *Eurip. Cycl.* 37.:

Τί ταῦτα; μῶν κρότος' σικιννίδων,
ὅμοιος ὑμῖν νῦν τε, χὥτε Βακχίῳ
κώμους συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους
προσῆλθ', ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι;

Λαΐδος κώμων meminit *Philostratus Epist.* 42. Idem *Ie.* II, 12. eleganter de apibus: κωμάζουσιν ἐπὶ τὰς τοῦ Διοφάνευ θύρας. Dicebatur etiam ἐπὶ κῶμον βαίνειν (Theogn. 940.), seu βαδίζειν, κῶμον ἄγειν, ἐπικωμάζειν ἐπὶ θύρας, ἐπίκωμον ἰέναι. (*Strat.* n. 250. Musae.)

Tandem κωμάζειν improprie (fere ut nostrum *schwärmen* a turba ad singulos translatum) de singulis usurpatur puellas adeuntibus et earum ante prothyron, nisi exciperentur, excubantibus (κοιμήσας ἐπὶ θύρας, *Plat. Symp.* c. 10. *Callim.* ep. inter *Anthologiae Amatoria* n. 23. *Asclep.* ib. n. 167. ἔργα θυραυλικὰ καὶ χαμαικοιτίας, *Philostr. Epist.* 53.) Comissabantur autem, si hoc uti licet verbo, et hi cum corona et face (*Aristoph. Plut.* 1041 *), cum cithara (*Anacr.* fr. 16.) vel tibia, ut Mimnermus, Nannus amore flagrans, ap. *Hermesianactem* v. 38. *) (ubi perperam Schweigh. convertit: *cum tibia comissationes cum illa instituit perfecitque*, uti etiam Pratinae verba supra laudata ad convivia falso trahit) et luditur a Comicis, qui incoenatus nec bene potus facem et coronas sumat. *Antiphanes* ap. *Athen.* VI. p. 243., cui opem affert *Meinek.* in *Quaest. Menandr.* p. 34. et *Apollodorus* ibid. Ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται καὶ θυροκοπῆσαι καὶ παράξαι καὶ βαλεῖν, quae verba sunt *Aristophanis Vesp.* 1234. Hinc sextus demum crater comorum est, *Bubul.* ap. *Athen.* II. p. 36. cf. etiam *Anacr.* l. l. Huc pertinent haec *Alcaei*: Λέξαι με κωμάζοντα, δέξαι, λίσσομαί σε, λίσσομαι (ad modum popularis cantilenae, ut sunt quaedam in Sapphus fragmentis), et Bionis iucundissimum carmen 16. Κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα, *Theocr.* III, 1. Cf. praeterea *Eurip. Cycl.* 1495. *Plaut. Curcul.* I. 2, 60, epigrammata inter carmina *Theognidea* 1207. *Philostr.* I, 14.: κωμάσαντος ἐπὶ τὴν Σεμέλην τοῦ Διός. Post Callimachum, Asclepiadem, Posidippum, Meleagrum, Philodemum harum elegantiarum monumenta

*) De vera h. l. lectione v. Jacobs. Leben und Kunst der Alten I, 2. p. 341.

certa non suppetunt. Vid. *Strat. Musa*, *Anthol. Pal.* p. 586. n. 115–119. p. 594. n. 167., p. 606. n. 250. Ep. ἐρωτ. p. 97. n. 64. p. 103. n. 112. p. 117. n. 197. p. 119. n. 211. Simile est quod plebs nostra hic illic adhuc vocat *das Fenstergehn*, *den Fenstergang* (*Meinerts Volkslieder des Kuhländchens* T. I. p. 75.). Hoc canticorum genus, apud Romanos etiam frequenter obvium (v. *Kuinoel.* ad *Propert.* I, 16, 15.), primum omnium extitisse, lepidum commentum est *Ovidii Fast.* IV, 109. Postes coronis ornatos idem memorat *Metam.* XIV. 733. ut *Tibullus* etiam I, 2, 14.

Iam nos ad Philostrati Comum convertamus. Hic igitur ad splendidas aedes accedebat (ἤχει), temulentus viribusque aeta combatione exhaustis, ita ut ad vestibulum iam appropinquans inter ambulandum somnum tenere non posset, a quo quomodo pedetentim leniterque occuparetur, argutulus pictor lepide finxerat. Videlicet caput ille in pectus inclinabat, ut neque colli quidquam appareret, neque facies; sinistra manus solvebatur, dextra faculam remissius tenebat, nec multum abfuit, quin elabi sineret, cuius ille ardorem, quantumvis obrepente sopore, declinabat, sinistrum crus dextro superponens, manumque armatam face ab illo genu removens.

Plurimum offensae fuit viris doctis in *hasta*, cui sinistra inniti visa est: τὴν δὲ ἀριστερὰν προβολίῳ ἐπέχων. *Zoega Anagl.* tab. 92. confitetur: *Il significato del dardo relativo al dio de' conviti non arrivo a penetrarci.* *Ilgenius de Scol. poesi* p. CXCVII. cf. CCV. iuvenes κωμάζοντας armatos fuisse asserit ob locum *Heliodori* IV, 12. (17). Sed ibi non consuetum comi genus, sed singularis violentia describitur; eadem est ratio narrationis ap. *Plutarch. Narr. amator.* 2. p. 772. Et vulgarem etiam commum in violentiam interdum versum esse, quis dubitet? Sic ap. *Philostr.* I, 12. puella (γύναιόν τι) urbem relinquit δι' ὄχλον νέων. ἁρπάσεσθαι γὰρ αὐτὸ ἔφασαν, καὶ ἀφειδῶς ἐκώμαζον, καὶ δώροις ἐτείρων. Notabile est *Meleagri* epigramma 100. (*Anthol. Pal.* p. 592.) ita incipiens: Ἅρπασται· τίς τόσσον ἐναιχμάσαι ἄγριος εἶναι; (ubi ἐναιχμάσαι, ne quem ludat, sensu improprio intelligendum), cuius vera vis et elegantia interpretes adhuc fugit, diversa tentantes. Poeta comissabundus Heliodorae suae fores frustra pulsavit; quare raptam eam ex domo suspicatur. Tandem sonitus auditur, prodit diu exspectata, iamiam se foras edet, vel ianuam aperiet, ac animus amanti redit. Haec tibi magis etiam se commendabit explicatio, si comparaveris eiusdem poetae ep. 102. 103. 64. 56. (Ep. ἐρωτ. n. 165. 166. 191. *Strat. Mus.* n. 117.) At hostilia arma, quasi ad pugnam irent, gestasse comissabundos, non est credibile. Τίς γὰρ εἰς ἑστίαν ἢ κῶμον ὡπλι-

Digitized by Google

σμένος ἔρχεται; *Herodian.* III, 12, 23. Οὐ φοιτῶσιν μετὰ ξιφῶν ἐπὶ τὰς τῶν παιδικῶν θύρας οἱ ἄξιοι τοῦ ἀντερᾶσθαι· οὐ γὰρ πολεμικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ μουσικῶν οἱ ἐρῶντες δέονται. *Philostr. Vit. Soph.* I, 2. Ita etiam qui comissatum eunt. Vnde Perseus ap. *Liv.* XL, 9. in accusatione fratris non sine vi dicit: *Aperienda nimirum nocte ianua fuit et armati comissatores accipiendi, praebendumque ferro iugulum.* Neque arti hoc imponendum, quae, ne ornatus idoneus deesset, heroibus nobilibusque adolescentibus extra bellum quoque et venatum hastam tribuerit. Fax enim ad ornatum et actionem Comi sufficit; faci autem adeo incongrua et contraria esset hasta. Quare persuasum habeo, προβόλιον ignotum esse vestimenti vel genus vel nomen, fortasse ἀμπεχόνιον i. e. μικρὸν περίβλημα, utrique sexui commune (*Poll.* VII, 49.), eoque Como, ut statim videbimus, apprime conveniens. Probabiliter hoc nomine usus est *Viscontius* in figura muliebri, *Mus. Pioclem.* T. I. tab. 8. Προβολή universim et tegumentum, ut προβολή sive πρόβλημα σπλάγχνων, quod ex *Aristotele* de *partibus animal.* Schneiderus affert, et in structura capitis προβολαὶ et συμβολαί, *Poll.* II, 36. Ab eodem verbo sunt ἐπίβλημα, quod mulierum erat, ἵβολος, περιβόλαιον (ἐνεύναιον), *Poll.* VII, 47. et ἀμφιβολή atque ἀμφίβλημα. Huic coniecturae, in quam ante nos incidit etiam Heynii Censor in *Ephemerid. Ienens.* 1796. n. 372., et hoc favet, quod hastam cadentem Rhetor vix tacuisset. Per facem ardentem Comi figura illuminabatur (p. 6, 31.), uti per partes reliqua tabula per faces in turba dispersas (p. 7, 8.): maior pars quasi in tenebris erat, ὡς ἐν νυκτί (lin. 4.), quae pessime interpretatus est Olearius. Luminibus per alteram tabulae partem liberaliter sparsis, domus ex opposito, grata oculis varietate, in obscuro posita, eaque ipsa obscuritate tempus nocturnum expressum erat. Simile luminis artificium observes tab. XXX, p. 49, 10. in Pelope, tum II, 10. p. 69, 30., ubi Agamemnonis et Clytaemnestrae caedes foculis collustratur, porro II, 29. in Penelope telam diurnam noctu solvente, denique ap. *Philostr. iun.* tab. V., ubi Nox ad Herculis cunas adstat cum lampade.

Cum allegorica figura universum comum repraesentante coniuncta erat naturalis eiusdem imago, iuvenum turba, cum facibus confusisque clamoribus, mulierculis, tibicina et crotalistria, vel pluribus intermixtis, comissabunda incessens, illo veluti duce, ut in quem dictum illud veterum cuiusdam accommodari possit, nempe caeteros esse comissabundos, illum vero comum ipsum; vel quod *Plinius* XXXIV, 20. de Silanionis fictoris Apollodoro ait, in quo insania expressa erat, *non hominem ex aere factum esse, sed iracundiam.* Atque in hunc modum Noster etiam I, 15.: Ὄρος καὶ

Digitized by Google

τὴν Ἀριάδνην, μᾶλλον δὲ τὸν ὕπνον, et *Zenobius* in Anthol. Pal. IX, 711. T. II. p. 247. αὐτὴν Γραμματικὴν ὁ ζωγράφος ἤθελε γράψαι· Βίκτορα γράψας, τὸν σκοπόν, εἶπεν, ἔχω. Nemini enim ulli, qui Philostrati descriptionem curiose contulerit, fidem faciet *Heynius*, solius Comi figuram „ad picturam referri debere, caetera Rhetori deberi, qui omnia, quae in comissatione sint ac fiant, comissantium turbam et habitum, et ipsum plausum, κρότον, apposuerit, non quasi ea in tabula visa fuerint, sed quae ipse mente et animo videre sibi visus fuerit; esse ea adeo orationis ornamentum, non argumentum picturae." Vt des, figurarum copiam oratione aliquanto exaggeratam videri, Heynianae tamen explicationi cum totius descriptionis tenor et habitus repugnat; tum litem facillime dirimunt singularia quaedam, ut quod observatur, ad lampadum lucem comissabundos et quae ante pedes sint videre posse, et vicissim eos a spectatoribus videri, puellas etiam adesse, viros muliebri habitu incedere, coronas denique marcescere. Talia mente videre, ubi nil nisi una figura ante oculos posita fuerit, non Rhetoris foret, sed nugatoris et delirantis. Disertis adeo verbis auctor μιμεῖσθαί τινα τῇ γραφῇ καὶ κρότον ait, quo maxime comus egeat, unde non omittit eum in comi descriptione vivida tab. XII. p. 22, 23. Et peculiaris quidem comi is κρότος, qui statim pingitur p. 7, 22., neque confundendus cum eo, quo puellarum cantui subvenit magistra II, 1. p. 53, 20.

Aliud est, in quo haeremus. Quid enim est rei, quod ad novi sponsi aedes comus agitur? Num ad amici nuptias concentu concelebrandas? Non crediderim. Ad coenam potius comus irrumpit; qui nullam sperneret quidem, — quippe ἄκλητοι κωμάζουσιν εἰς φίλους φίλοι (*Adag.* p. 346. ed. Schotti); — sed prae aliis frequentare amaret nuptialem. Apud *Euripidem* in *Alc.* 918. Admetus post mortem coniugis nuptiarum recordatur, quomodo in thalamum cum taedis et cum cantu introierit, sponsae tenens manum, sodaliumque turba hymenaeum canentium ipsum secuta sit: πολυάχητος δ' εἵπετο κῶμος, ut Danaidum sponsi ap. *Ovid. Her.* XIV, 29. *mero dubii*, *comitum clamore frequentes* intrant thalamos. Hic quidem κῶμος improprie intelligendum; *Philippus* autem ep. 79. (*Anthol. Pal.* p. 234. n. 186.) ad hunc morem, quod ad nuptiales coenas comissabundi venire solerent amici, multo cum lepore alludere videtur:

Ἄρτι μὲν θαλάμοις Νικιππίδος ἡδὺς ἐπήχει
λωτός, καὶ γαμικοῖς ὕμνος ἔχαιρε κρότοις.
Φρῆνος δ' εἰς ὑμέναιον ἐκώμασεν κ. τ. λ.

Tangit eundem *Nonn.* V, 557.: μετὰ προτέρους ὑμεναίους Ε ς θαλάμους Ἀθάμαντος ἐκώμασε παρθένος Ἰνώ. (Κρότοι iidem

sunt, quos Philostratus in fine capitis describit.) Noster quidem sponsus coenam iam reliquerat; quod G. Zoega ad *Anagl.* tab. 92. illius circa thalamum comissationem continuari putat, verbis non inest. Sed produci eam a iuvenibus ultro ingressis post sponsi discessum apud Romanos quoque esse solitam, observat *Cilano* in *Antiquitatt. Rom.* T. IV. p. 1024. 1026. Pertinet huc, quod *Euripides Ion.* 1200. columbarum alatum comum in templum ait irruere vinumque ex sacris crateribus libare ac bibere. Cyclops ap. eundem (444. 506. 535.) ἐπὶ κῶμον iturus est ad fratres. Sic etiam in plerisque locis a doctissimo enarratore ad Philippi ep. laudatis verbum ἐξκωμάζειν significantius usurpatum, et nunc potorius nunc amatorius comus respici videtur. In eodem ludunt *Aeschylus* fr. 419. φορίας Ἐκάτης κῶμον ἐξέω, de somniis homicidae; *Hermogenes*, κωμάσας ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, *Antigonus*, *Anthol. Pal.* p. 427, 406, ubi rana in poculum argenteum immissa: ὑψέ ποτ' εἰς Διόνυσον ἐκώμασα, *Plutarch.* καί τις λόγος ὡς ἡ Ἀφροδίτη κωμάζοι παρὰ τὸν Διόνυσον, ut ap. *Hor.* IV, 1. 11. Romanorum quidem *comissatum ire* de amore nunquam adhibetur. *Quin comissatum* (e convivio) *ad fratrem imus? Liv.* XL, 7. *in domum — comissabere. Hor.* IV, 1, 11. *Quisquis praeterea, comissatum volo vocari Plaut. Stich.* V, 4, 4.

Meretrices ut symposiis Graecorum interessent, eo erat usitatius, quo minus matronis et virginibus maritos ac patres ad convivia comitari licebat. *Isaeus* p. 39, 23. *Cornel. Nep. praef.* Aderant tibicinae, psaltriae (*Plat. Com.* ap. *Athen.* XV. p. 665. *Xenoph. Symp.* II, 1. *Ael. V. H.* VII, 2.), tympanistriae, crotalistriae (ut in tabula nostra) (*Meleag.* ep. 60. ἐρωτ. n. 175.), arundine canentes (*Leonid.* ep. 1. ἐρωτ. n. 206.), saltatrices. Praeterea delicatus quisque et libidinosus amicam suam vel pulchellum puerum comissatum (ἐπὶ κῶμον) secum ducebat. *Demosth.* in *Neaer.* p. 1356. Reisk. cf. *Soph.* ap. *Athen.* XI. p. 783. F. *Posidipp.* ep. 12. ἐρωτ. n. 183. Hinc si iuvenes comissabundi evolabant, tibicinae alineque *Μουσέων εὔκολοι ἐργατίδες* laetam catervam sequebantur. *Dio Chrys. Or.* 4. p. 77. voluptatem pingit sub specie iuvenis comissabundi, ebrii, saltantis atque canentis, ab impudicis cymbalistriis et tibicinis abrepti. Optime hunc usum illustrat septem Thebanorum coniuratio ap. *Xenophontem H. Gr.* V, 4, 6. et Plutarchum, quorum hic ita describit coniuratorum dolum, de *Genio Socr.* 29.: Ἔνιοι καὶ χιτῶνα τῶν γυναικῶν ἀμπεχόμενοι, μεθύοντας ἀπομιμούμενοι κώμῳ χρωμένους μετὰ γυναικῶν, et in *Vit. Pelop.* 11.: Χάρων δὲ καὶ Μέλλων ἐπὶ τὸν Ἀρχίαν καὶ Φίλιππον, ἐσθῆτας ἐπενδεδυμένοι γυναικείας τοῖς θώραξι καὶ θαμεῖς στεφάνους ἑλάτης τε καὶ πεύκης περικείμενοι,

Digitized by Google

παταγκιάζοντας τὰ πρόσωπα (quibus Centauri etiam κωμάζοντες dicuntur ap. *Aelian. V. H.* XIII, 1.) Διὸ καὶ ταῖς θύραις τοῦ συμποσίου τὸ πρῶτον ἐπιστάντων, ἃς πάλαι προσεδόκων γυναῖκας ἥκειν. Aelianus illic de duobus Centauris Atalantes amatoribus narrans, ἦν δὲ ἔρα, inquit, ὁ κῶμος αὐτῶν οὔτε αὐλητρίδες, οὔτε αὐτὰ δήπου τὰ τῶν μειραχίων τῶν κατὰ πόλιν, sed totae piceae incensae pro facibus erant, quarum flammae universum populum, nedum virginem unam exterrere possent. Centaurorum comos superavit Alexander, quum Persepoli festo ob victoriam instituto, Thaide suadente, cum ebriis familiaribus foeminisque musicis, quae epulo intererant, cum facibus, cantu tibisque et syringibus immanem comum agens regiam incesseret, cui primam Thais facem iniecit. Atque hunc simul Baccho epinicium comum se celebrare profitebantur. *Diodor.* XVII, 72. Regiam solam, non urbem incensam esse demonstrat *Sainte Croix Examen crit. sur les anciens historiens d' Alex.* p. 311 s. ubi de como ne γρῦ quidem. Talem vero ducem quis miretur iter per Caramaniam in compotationem per septem dies atque noctes non intermissam, exercitum in comum mutasse, *Plutarch. Alex.* p. 702. B., ut de hoc itinere vere dici possit, quod *Livius* IX, 17. figurate ait: *Temulento agmine comissabundus per Indiam incessit?*

Comos amatorios in vasculis pictis, in quibus nihil magis obvium quam comissationes sive compotationes cum tibicinis et psaltriis, tres mihi videor agnoscere ex eodem archetypo, paucis mutatis, expressos, in collectione *Milliniana* T. I. tab. 27. et T. II. tab. 42., et in ea, quae nuper edi coepta est a cl. *Laborde*, tab. 32.; quibus tibi indicatis, si forte irascaris, quod plura, quae nunc non exspectares nec appeteres, tibi sint devoranda, in gratiam mecum redibis; adeo hae picturae sunt venustae si verus lineamentis accesserit sensus. Comum agunt iuvenes quidam, quos initiatos vocat editor, daduchos, bacchanalia, res sublimes somnians, cum tibicina, facibus et tympano instructi, partim saltantes; agunt autem Dionysiorum tempore, quod capitis ornamentum hederaceum prodere videtur: ceteroquin species haud diversa ab ea, qua vulgaris comus aptissime repraesentari possit.

Vt iam ad nostram tabulam revertar, praeter puellas viri etiam aderant muliebriter cincti et stolati, miro ad primum adspectum usu, sed cuius luculentum exemplum habes ap. *Plutarch. X. Orat. Vit.* in *Demosth.* Φασὶ δέ, τινες καὶ ἀσώτως αὐτὸν βιῶναι γυναικείαις τ' ἐσθῆσι χρώμενον καὶ κωμάζοντα (comma inter utrumque verbum consulto omitto) ἐκάστοτε, ὅθεν Βάταλος ἐπικληθῆναι (ab Aeschine; *de Coron.* p. 288. Reisk.). Probabiliorem convicii originem solam idem indicat *Vit. Demosth.* 4.

Digitized by Google

Sed ex altero loco discimus, nullam aliam ab caussam quam ob corruptelam masculamque Venerem viros muliebri in comis se induisse veste; nam Batalum, i. e. hominem mollem et cinaedum vocatum esse, qui hoc fecerit, credebatur. Ceterum Batali nomine celebris erat persona comica (quod fugit *Hemsterhusium* ad *Aristoph. Plut.* p. 365. locos veterum de Batalo ut persona historica tractantem), ex eo genere, quo pertinent antiquiores illi Margites, Maricas et alii quidam, Apollis etiam Ἄβρων aliique similes pictorum personae, ipso nomine mores, quibus adumbrandis fictae sunt, declarantes. Ad rem nostram facit, quod *Libanius* Batalum comoediae muliebriter calceatum fuisse tradit. Fictum etiam est Batali tanquam poetae nomen, ad cantilenas molles et lascivas, quales batali comissabundi desiderarent, indicandas, de quo *Plutarchus Demosth.* 4.: Ἔνιοι δέ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερὰ καὶ παροίνια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηνται.

In ipsius Comi persona indicanda miro quodam casu factum est, Heynius ut in falsa erroris a Philostrato commissi suspicione cum alio praestantissimo viro conspiraret, *Georgio Zoega* ad *Anagl.* tab. 93. p. 216. not. 45. Vterque enim Sophistam pictoris mentem non assecutum esse suspicabatur, uterque Somni potius, i. e. quietis nocturnae (non Nocturni somno sopiti) imaginem exhibitam fuisse opinatus est, et Zoega quidem novorum coniugum „tempus nocturnum et quietem." Enimvero Como nostro nihil prorsus cum Somno commune est praeter corollam, somni perinde ac mortis genium apprime decentem, de qua re alias dixi, *Zeitschrift für alte Kunst*, T. I. p. 464. Discrepat caput non leniter inclinatum, sed lassitudine somnoque altius depressum, abhorret fax non consulto inversa, sed per somnolentiam oblique sinistrorsum directa, id quod nunquam in istis Geniis videmus; neque profecto pictor id agens, ut ostenderet, quomodo in somnolento mentis tamen veluti recordatio quaedam atque consuetudo esse soleat, ut a periculo imminente sibi cavere, et, sensibus quacunque re affectis, tanquam mentis conscius, agere etiam quaedam possit, pedem pedi simpliciter imponere satis habuit, quomodo somni Genius et alia quaedam statuarum genera formari solent; sed totus in eo esse debuit, ut incertum non prorsus vigilis, neque tamen somno plane oppressi statum proprie, i. e. non ad solennem aliarum figurarum normam exprimeret.

Iam quum ab hoc solo Philostrati loco, cuius verum sensum eruere conatus sum, deus Comus repetitus sit, festorum ac conviviorum praeses (saltem si comissabundorum sive vagationis nocturnae deum dixissent, species aliqua veritatis foret), convulsa hoc modo inveterata opinione, exsulet in posterum meo quidem voto

Digitized by Google

hoc numen, quod antiquitas non ignovit, ex libris mythologicis. Comus praeterea casu fortuito dictus est ab Aenea Vico Genius in gemma quadam levis aut nullius momenti, cum face inversa, sine corona, stans ante fores, opposito supra basi altiore vasculo: quod delineare repetierunt *Maffeius Gemm.* T. III. tab. 83., *Montefalc. Antiqu.* T. I. P. 2. tab. 205., *Meyerus de diis ac deabus δαδούχ.* p. 30. aliique. Monuit Heynius, nec de vetustate artis constare, et perinde esse posse Hymenaeum. Capidinis etiam Comi nomen in *Millini Gallerie mythologique* T. II. p. 69. taedifero cuidam in *Zoegae Anaglyph.* tab. 52. sculpto impositum est. A. *Zoega* tab. 92. illud nominis inditum est iuvenili figurae, alis instructae capillis muliebriter compositis, in templi vestibulo stanti; et hoc praeter veritatem, quum alae, ne plura proferam, in Como, etsi vino somnoque non gravatus esset, nullo modo ferri possint. Praeterea fictum numen ab eodem viro in anaglyphorum doctrina regnante intruditur in marmor Vaticanum, v. librum meum modo cit. p. 389., et in duo alia, quae in schedis eius descripta inveniuntur, Matteianum unum, alterum in suburbana ecclesia S. Agnetis exstans. Eodem nomine aliae figurae satis inter se diversae, inter quas adeo Amor est cum Sileno ipsum amplectente, inventum si quod aliud haud ambigua significatione, copulatae sunt in *Hirts Bilderbuch* p. 224., ubi Zoegae Pseudocomus, fere ut librorum texta de coniectura emendantur, mutationes quasdam expertus est. Librum obscurum *Dissertations sur le culte, que les Grecs et les Romains ont rendu à Antinous et à Comus par M. de Riancourt* 1723. non vidi.

Philostrati Comus ex deorum concilio relegatus in classem non multo minus numerosam allegoricarum figurarum intrat. Eiusdem ille naturae est ac *Palaestra* infra II, 33. descripta, et Ἀγών, quem nos illic ad partes vocabimus, cuius Lysippi *Κωμός*, cuius porro ὁ Δῆμος est Atheniensium aliarumque civitatum arte expressus, tum *Musica*, qualis in Pherecratis comoedia prodibat a recentioribus musicis male habita, *Plutarch. de Mus.* p. 1141, et *Comoedia* ipsa et *Tragoedia* ex marmore sculptae in Museo Vaticano et pictae olim ab Echione. Prae aliis autem cum Como componenda est *Methe*, Bacchi filia, mater et uxor, *Nonn.* XIX, 17 ss. quae ap. eundem XVIII, 124. Staphylo Satyro nupta est (en tibi Praxitelis *Ebrietatem nobilemque una Satyrum, quem Graeci periboeton cognominant, Plin.* XXXIV, 19, 10.), quae in Pausii pictura avidis bibit haustibus, *Paus.* II, 27, 3, in Sileni sacello poculum huic daemoni praebet, *Id.* VI, 24, 6, et Baccho poculum infundit in anaglypho eleganti in theatro Atheniensi effosso ap. *Stuartum* T. II. cap. 3. p. 23.; quaeque in hoc aliisque anaglyphis caput

Digitized by Google

eredemno coepertum habet (v. illud, quod editum est a *Zoega* tab. 71., ubi Methe cum Staphylo aut Ampelo iuncta est, et quae illic not. 3. laudata sunt), uti Alcaei potores guapballo, *Athen.* X. p. 430. Voce δαίμων, unde omnino error natus, Philostratus ex suae aetatis more latiore sensu usus est. Sic *Dio Chrysost.* Or. 4 p. 73 ss. sub daemonum specie avaritiam, voluptatem, gloriae cupiditatem allegorice depingit.

Unum addamus, ad argumentum nostrum proxime pertinentem, *Comum Bacchicum*, cum nostro como nocturno et, ut ita dicam, profano et privato non confundendum, qui Satyri barbati persona indutus, in vasculis pictis plus semel repraesentatus est. Nempe hoc habitu et sub Silenorum forma plebs Bacchi festum celebrabat: mulieres Baccharum personam agebant. Quaenam in rebus Bacchicis omnibus Graecise popalis communia fuerint, quibus Dorienses maxime et Ioues differant, nondum satis accurate distinctum. Sed in vulgus notus est Lenaeorum comus per vicos vagans (περὶ κωμῳδίας in Kiisteri ed. Aristophanis p. 11.) nec minus is, qui ultimo Anthesteriorum die Athenis quidem a templo ἐν λίμναις procedebat (χοαπαλόκωμος λαῶν ὄχλος, *Aristoph. Ran.* 218.), atque is, qui in magnis sive urbicis Dionysiis agebatur (v. lex ap. *Demosth. in Mid.* p. 517. Reisk.). In vasculis Comus variis personis allegoricis, Bacchico ornatu insignibus, deoque ipsi sociatur. Apud *Tischbeinium* T. II. tab. 44. (50.) praeter Comum, Dorice ΚΑΜΟΣ scriptum, adsunt ΘΑΛΙΑ, quam Comus, fasciolam sinistra tenens, altera manu attrectat, et ΕΥΑΙΑ, sub Baccharum specie, tum ΠΟΘΟΣ cum tibiis, et ΟΙΝΟΣ sub Satyri imagine, cuius personam alibi et Ἄμπελος agit atque Στάφυλος itemque Βότρυς. Staphylus Bacchi et Ariadnes filius perhibetur in Naxiorum fabulis, Ampelon intonsum memorat *Ovidius Fast.* III. 409. Ἄμπελος, Οἶνος, Βότρυς ap. *Himer.* Or. 9. p. 560. ex appellativis restituendi sunt. — In novissima collectione a *Dubois Maisonneuve* edita tab. 22. est vasculum quovis pretio dignum, cum quo convenit pictura sine nominibus et figurarum numero restrictior ap. *Tischb.* T. II. tab. 46. (35.), et quod attinet ad argumenti summam etiam *ib.* tab. 47. (38.) in d' *Hancarvillii* Vasculis T. II. tab. 57. T. IV. tab. 28. 46. 72. ed. Paris, 1785. 4to, et prioris collectionis *Millingianae* tab. 24. ΔΙΟΝΥCΟC invenis in medio sedet cum thyrso et phiala, cui a dextra sertum vel fasciam porrigit ΙΜΕΡΟΣ, poma seu μῆλα Κυδώνια offert ΟΠΩΡΑ. Post hanc stat ΚΑΜΟC, thyrso instructus, deum attente intuens, una cum *Oenanthe* (ita enim legendum est pro ΑΙΝΟΝΟΗ), quae γένος ἀμπέλου, Oporna filia, sacram fenens uvam, a poetis dicitur. Oenanthen agnoscimus etiam ap. *Eurip. Phoen.* 257., ubi

Digitized by Google

οἰνάνθας vulgo per minusculam scribitur. Ex poesi nomen ad homines transiit, quo e. g. tympanistria Samia utitur ap. *Plutarch.* in *Cleomene.* Ab altera parte *ΗΛΥΟΙΝ* (tu lege Ἡδύοινος, ut ἡδύκωμος) cum scypho, *ΕΙΡΗΝΗ* cum cornu potorio et face, et *ΙΩΜ*, cum melone et aliis fructibus. Alius Satyrus lyram sonat. Pacem et comos poetae copulant supra laudati. In *Aristophanis Pace* Trygaeus, cui postquam illam liberavit Opora in matrimonium datur 605., Pacem invocat 975.: πότνι' Εἰρήνη, δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων. Hoc ego vasculum Viennae olim in aedibus Lambergianis examinans, nomina paulo aliter notaveram atque hic edita sunt; legi enim *ΚΑΜΟϹ*, non *ΚΩΜΟΙ*, quod hic scriptum est; tum *ΕΡΟΣ* pro *ΙΜΕΡΟΣ*, et *ΙΑΜ* vel *ΙΑΣ* pro *ΙΩΜ*, unde quid faciam neque nunc video. Etiam super Satyro post Oenanthen, quem nondum memoravi, scriptum notaveram nomen, sed incertum. In *eadem collectione* tab. 33. vasculum delineatum est cum quinque Satyris, quorum unus nomen habet adscriptum *ΝΑΥΟΙΝΟΣ*, quod iterum Ἡδύοινος i. e. Ἄμπελος esse, mecum non dubitabis (ἡδύοινος vitium est epitheton, v. infra II, 34. p. 104, 22. ubi cf. *Iacobsius*, *Lucian. Cynic.* 5.) alius dicitur *ΚΩΜΟΣ*, qui reliquos puellae instantes contuetur. Sed corrigendum est *ΚΑΜΟΣ*; editori Dorkam formam incognitam fuisse, quis miretur, quam *Viscontius* quoque *Mus. Piocl.* V. p. 86., et *Millinus*, *Vases peints* T. I. p. 20. not. 3. in κῶμος mutaturi fuerint; Viscontius postea pro *Κημός Labeo*, poni putaverit, in *Memoires de l' Institut de France*, T. III. Classe d' Hist. et de Litter. anc. p. 43. Eandem ut in *Καλός* converteret, frustra desudavit *Inghiramius* ad vasorum Graecorum, quae ob nomen obsoletum utilissimae suae *Etruscorum Monumentorum* collectioni adiungere ei placuit, tab. 26. — Quarto Comus Satyrus comparet in vasculo olim Rossiano, cuius prima notitia *Zoegae* in *Anagl.* tab. 15. not. 10, adumbratio autem debetur viro vasculis editis meritissimo, *Iacobo Millingen*, in vasculis nunc *Coghillianis* tab. 19. *ΔΙΟΝΥΣΟΣ*, qualis Indicus vocari solet, *ΚΑΜΟΣ* tibias inflans, sedens inter *ΕΥΟΙΑ*(ν), quae Como corollam imposuisse videtur, et *ΓΑΛΗΝΗ*(ν) cum tympano. Galene et Euoea Irenes locum tenent. *ΕΥΟΙΑ* legit tum Zoega, Derossii proximus, tum in vivis erat, vicinus, cum quo vas illud plus semel me inspicere memini, tum Viscontius l. l. p. 42. Ille autem emendabat *ΕΥΔΙΑ*, hic Εὐοίαν eandem esse vidit ac Εὐιάδα *Horatii Od. III*, 25, 9. (Sic θυῖα et θυιάς. Noster habet formam Εὐάς, c. XIX. p. 32, 30.) Hinc fit probabile, in primo quoque horum vasorum scriptum esse *ΕΥΟΙΑ*. Vltimae tres figurae sine nominibus repetitae sunt, mutata solummodo Galenes actione, ap. *Tischb.* T. II. tab. 50. (52), ubi praeterea quarta tan-

tum figura, Satyrus, adest. Editor opinioni vulgari adhaeret Comum esse *Comissationem*, *le Banquet, ou le génie de la table*. Ad hoc hilaritatis et nequitiae genus vasculorum pictorum bona pars pertinet. Ex nominibus autem adscriptis iam nunc liquet, Bacchi comites in artis operibus saepe amplius quid significasse veteribus, quam quod statim in oculos incurrat. Componi cum his vasculis velim anaglyphum Bacchicum eximium, in quo Oporan et Mystida agnovi. *Zeitschrift für alte Kunst* T. I. p. 508 ss. Mystida ab artificibus esse repraesentatam, discimus ab *Anacr.* XVIII, 10.

Non temere diutius in his versatus sum, sed ad illustrandam tabulam huius libri XXV. Dionysia ibi celebrant Andrii, quorum ipsi deo participi placet fieri, nave advecto cum Satyris, Lenaeis et Silenis (πλεῖ καὶ ὁ Διόνυσος ἐπὶ κῶμον τῆς Ἄνδρου). Amat enim comos, *Βάκχαις — ἐμπρέπων*, κωμάστης Διόνυσος, *Aristoph. Nub.* 601. ἀγέτης κώμων, *Orph. H. LI.* 7. eiusque fabulosa turba, semper festiva, omnino κῶμος appellari potest, κῶμος Εὐίου θεοῦ. *Eurip. Bacch.* 1167. Διονύσου κῶμοι, *Id. Palam.* fr. 5. Philostratus pergit: Τὸν Γέλωτά τε ἄγει καὶ τὸν Κῶμον, ἱλαρωτάτω καὶ ξυμποτικωτάτω δαίμονε. Hos sub Satyrorum forma, ut Bacchi comites, tibi finge repraesentatos, nominibus fortasse adscriptis, quia in Bacchico hoc comitatu personae non ad rerum et iustae imaginis veritatem adumbrari poterant. *Iocus* quod in artis operibus nondum occurrit, in tanta rerum varietate et quum nova quotidie in lucem protrahantur, quo minus illic revera ἐν εἴδει pictum fuisse credamus, non impedit. Cum como semper ille iunctus est: τοῦ γελασθῆναι χάριν cantiones phallicas i. e. comasticas inventas esse traditur (*Suid.* Ἐξ ἀμάξης). Iungit utrumque etiam *Euripides Alc.* 807.: οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια, ubi comissatio intelligenda. Spartae, ut pavori aliisque affectibus, ita Risui seu Ioco aedicula cum statua antiquissima sacrata erat, quem tanquam laboris et severioris disciplinae condimentum in *comos* (εἰς τὰ συμπόσια) indnci voluerant maiores. *Plutarch. Cleomen.* p. 808. C. *Sosib.* ap. eund. in *Lycurg.* p. 55. B. Hoc Ioco obtigit: Como etiam sacra quantulacunque instituta esse, quo magis constaret, quantum intersit, ut iuvenes ebrii ex intempestivis conviviis cum meretricibus comissabundi per vicos grassarentur, nemo veterum memoriae prodidit. At hoc etiam ille a Como Bacchico differt, cui si quis in hymnorum poesi cum Irene, cum Oenanthe, Opora, Methe et similibus pluribus locum fuisse putaverit, non obero. F. G. Welcker.

Heynii suspicio, Philostratum in hac tabula explicanda a pictoris mente aberrasse, mirum peperit coniecturam *Lenzii* in *Matthiae* Miscell. T. II. p. 64. Hymenaeum fuisse repraesentatum, sed cum non κῶμον, sed κόμμον agentem, quippe qui in propylaeis

Digitized by Google

thalami mortem cuiusdam *νυμφίου ὀλβίου*, Adonidis fortasse, lugeat. Caeterum hoc caput est *quartum* in C. D.

P. 6, 1. *παρ' οὗ τὸ κωμάζειν τοῖς ἀνθρώποις. παρ' οὗ τοῖς ἀνθρώποις τὸ κωμάζειν.* Parisin. 1696. *κομάζειν.* P. C.

P. 6, 3. *βραδεῖα δὲ ἡ κατάληψις αὐτῶν. ἀσθενής.* Similiter c. VI. p. 10, 32. *μῶν ἐπήσθου τι τῆς ἀνὰ τὸν κῆπον εὐωδίας; ἢ βραδύνει σοι τοῦτο;*

P. 6, 5. *οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ. τοῦ* ante *καιροῦ* a correctore additum in Paris. — Contra ap. *Philostr. Iun.* c. V. p. 118, 27. *γέγραπται καὶ ἡ Νὺξ ἐν εἴδει, ἐν ᾗ ναῦται, λαμπαδίῳ καταλάμπουσα ἑαυτήν.* Noctis et Diei imagines circumferebantur in pompa Antiochi ap. *Polyb.* XXXI. 3. p. 498.

P. 6, 6. *τὰ προπύλαια.* magnificentia vestibuli, ornati illius fortasse, magnam de novorum nuptorum opulentia opinionem concitabat. In hac parte aedium comissantes coronas solebant deponere. Cf. *Athen.* XV. p. 670. D. Hinc Callirhoë ap. *Chariton.* p. 5, 22. *οὐδεὶς ἐπὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἐκώμασεν, εἶπε. τὰ δὲ σὰ* (sic scribe pro *τὰ δὲ τὰ*) *πρόθυρα συνήθη τυχὸν ἐστι τοῖς κώμοις, καὶ τὸ γεγαμηκέναι σε λυπεῖ τοὺς ἐραστάς.*

P. 6, 10. *τὸ μὲν πρόσωπον ἐπὶ τὰ στέρνα ῥίψας.* de *κύψας* aut *τρέψας* cogitabat *Wyttenbach* Ep. crit. p. 276. Mutatione nihil opus.

P. 6, 12. *τὴν δὲ ἀριστερὰν προβολίῳ ἐπέχων. venabulum, προβόλιον*, est ap. Nostrum inter alia instrumenta venatoria, I. 28. p. 45, 19. Cf. *Xenoph.* de Venat. X. 3. *Polluc.* V. 23. ibique *Iungerm.* Sed venabulum a Como teneri, idque *manus sinistra*, *Heynio* videbatur suspiciosum. At sinistrae quidem manus commemoratio non habet quod offendat; non magis, quam verbi *ἐπέχειν* usus, in quo haerebat Vir D. in Diario litter. univers. an. 1796. nr. 372. Vtrumque egregie tuetur Noster c. XXIII. p. 37, 17. de Narcisso: *ὀρθὸν ἀναπαύεται ἐναλλὰξ τὸ πόδε, καὶ τὴν χεῖρα ἐπέχον πεπηγότι τῷ ἀκοντίῳ ἐν ἀριστερῷ.* Nec aliter *Lucian.* in D. D. XI. 2. qui locus etiam ad proxima illustranda facit, de Endymione: *ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ καλὸς δοκεῖ, καὶ μάλιστα ὅταν ὑποβαλλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη ἐκ τῆς χειρὸς ὑποῤῥέοντα.* Verbo *ἐπέχειν* autem sic iam usus est *Homer.* Od. ρ. 409. *θρῆνυν — ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.* et in Il. α. 219. *ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ σκέπτῳ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν. Philostr. Iun.* X. p. 124, 21. de Xantho: *τὸν πόδα ἐπέχει ταῖς πηγαῖς.* Quid sit autem, quod Comus venabulo sit armatus, non satis apparet. Nota quidem violentia ad quam iuvenes interdum comum agentes procedebant;

Digitized by Google

quare mulier ap. Nestrum c. XII. p. 22, 12. iuvenum *παιζόντων* petulantiam timens, in domum munitam concessisse dicitur. Cf. *Theocrit.* Id. II. 127 s. et *Horat.* III. Od. 26, 7. ubi vid. Interpp. Sed nemo in talibus venabulo utatur tamquam vecte aut securi. Videtur igitur Comus venabulo uti ad gressum firmandum, fere ut Bacchum videmus in antiquis operibus thyrso, qui proprie telum est, nixum, *Ebria Maconius firmat vestigia thyrsus. Claudian.* de R. Pros. I. 19. *)

P. 6, 14. *καὶ ἀμελεῖ, τὸ εἰωθός. καὶ ἀμέλει τὸ ἦθος.* Morell. *ἀμελεῖ.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Cod. Flor. G. C. D. Verbum cohaeret cum *ὧν συνέχει.* — *τὸ εἰωθὸς Olearius* restituit ex Cod. Laudan. *τὸ εἰοθός.* C. cum glossa, *κατὰ τὸ συνηθές.* Infra c. XXIX. p. 47, 6. *γέγραπται δὲ πτηνὸς μὲν, τὸ εἰωθός. Philostr. Iun.* c. XIV. p. 135, 11. *γέγραπται δὲ ἀκειροκόμης μέν, τὸ εἰωθός, φαιδρὰν δὲ ὀφρὺν ὑπὲρ ὀφθαλμῶν ἐγείρων.* Apud *Liban.* T. IV. p. 165. scribe cum Mon. 113. *ἐξελθὼν ἔωθεν, κεκλεισμένας εἶδον τὰς τοῦ γείτονος θύρας, οὐκ εἰωθὸς ὄν.*

P. 6, 15. *τοῦ ὕπνου.* articulum om. Cod. Flor.

P. 6, 16. *ὧν συνέχει. συνέχεις.* G.

P. 6. 17. *ἔοικε διαφεύγειν. τοῦτο* inserit *Thom. Mag.* p. 171. qui haec verba laudat usque ad *τοῦτο.* — Locum *Luciani* de Endymione huc inprimis facientem, supra laudavimus. *Lycon* ap. *Rutil. Lupum* p. 112. *novissime solus in triclinii relictus, non prius poculum ex manibus emittit, quam somnus oppressit bibentem, ac dissolutis artubus ipsum poculum suapte natura dormienti excidit.* quae verba *Merrickius* commode admovit *Tryphiodoro* v. 501 s. Quod somnolentiae h. l., idem tristitiae tribuit *Liban.* T. I. p. 516. 8. de Iuliani militibus: *τῶν ὅπλων δὲ αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐκφυγόντων.*

P. 6, 22. *ἐπὶ τὰ ἀριστερά. ἐπὶ τῇ ἀριστερᾷ.* Cod. Flor. Idem *ἐκκλίνοι* pro *ἐκκλίνῃ.*

P. 6, 23. *ἐκκειμένῳ. ἐκκειμένου.* Cod. Flor.

P. 6, 25. *τοῖς ἐν ὥρᾳ.* opponuntur *οἱ ἐν ὥρᾳ*, non *qui forma praestant*, sed qui animi vigore et alacritate et coloris flore splendent, et Comus, in cuius vultu cum dormiens umbram a capite traheret, cura omnis et elegantia artis perditae fuissent. Eadem vi infra II. 34. fin. dicitur *σὺν ὥρᾳ γράφειν*, quod ad orationem

*) Haec non plane satisfaciunt, quia quod in Baccho comitumque eius imaginibus frequentissimum est, et usum habet omnibus notum, non cum eo componi posse videtur, quod in Como insolens est, et, quantum intelligimus, personae eius et loco contrarium. F. G. Welcker.

Digitized by Google

transfert *Philostr. Iun.* p. 109, 13. Ipsum est, quod additur, Coïni faciem, quum in iuvenum vultu exornando pictores inter se aemulari soleant, eo fortasse in umbra positum esse, ut iuvenes tenera aetate, *ἁπαλοὺς καὶ οὔπω ἐφήβους*, velata facie comum agendum esse monerentur. F. G. WELCKER.

P. 6, 25. *καὶ τυφλώττουσί γε ἄνευ τούτων αἱ γραφαί. praecipuo suo lumine et ornamento destituuntur.* Vi translata *Pindar.* Isthm. V. 72. *οὗτοι τετύφλωται μαχρὸς μόχθος ἀνδρῶν.* i. e. *splendore privatur, ἀμαυροῦται.* Vid. ibi *Dissenium*, virum doctissimum, T. II. 2. p. 520. Eadem vi *Plutarch.* T. II. p. 1101. C. *μὴ συνεκκόπτειν, μηδὲ τυφλοῦν τὴν πίστιν.* Cf. Eund. T. II. p. 169. A. *Welckerus* noster comparavit etiam locum *Ammiani Marc.* XXV. 4. de Iuliano Imperatore: *recolebat saepe dictum Lyrici Bacchylidis, quem legebat iucunde, id asserentem, quod ut egregius pictor vultum speciosum effingit, ita pudicitia celsius consurgentem vitam exornat.* qui locus non fugit novissimum reliquiarum Lyrici editorem *Chr. Frider. Neue* p. 8.

P. 6, 26. *σμικρὰ δεῖ τοῦ προσώπου.* in Paris. 1696. prius *δὴ* videtur fuisse.

P. 6, 28. *κελεύει δέ. κελεύειν.* C. — *ἀπεριχαλύπτους. ἀπαραχαλύπτους.* Cod. Flor. — *τούτου, τοῦ κωμάζειν* scilicet.

P. 7, 2. *οὐ μέγας. ὄμμεγας.* G.

Ib. *ἀλλ' ἐπαινεῖν. ἀλλὰ* editt. vett. cum libris nonnullis. *ἄλλ' ἐπαινεῖν*, Flor. — *τὸ χαῦνον. τὸ μαλακὸν καὶ τρυφερόν. Nicander* Ther. 897. *χαύνης οἰνάνθης βρύα λευκά.* Ib. 940. *ῥιζία χαῦνα νεωρυχέος γλυκυσίδης.*

P. 7, 5. *τί λοιπὸν τοῦ κώμου; τί λιπόν.* sic P. *κόσμου.* G. Sic ap. *Aristid.* Encom. Rom. T. I. p. 224. *εἰς δὲ κῶμον καὶ πάσας εὐφροσύνας τέτραπται.* plures libri cum ed. Flor. *εἰς δὲ κόσμον.*

P. 7, 6. *ἢ οὐ προσβάλλει σε κρόταλα. σε* om. C. sed glossator restituit. *προβάλλει.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Marg. Mor. In *προσβάλλει* libri nostri conspirant. Vit. Soph. I. 7, p. 554. *προσβάλλει γάρ με χεὶρ γυναικός. manum mulieris odoror.* ubi *προβάλλει* Cod. Guelph. Ex nostro loco *Philostr. Iun.* X. p. 878. 6. *ἢ οὐ προσβάλλει σε τὸ λιτὸν καὶ αὐτοφυὲς τῆς μούσης.* S. *Basilius* Hexaëm. Hom. IV. p. 38. D. *ἡδὺ δὲ καὶ ὅταν πρωΐαις αὔραις τραχυνομένη τὰ νῶτα (ἡ θάλασσα) πορφύρουσαν χρόαν ἡ κυανῆν τοῖς ὁρῶσι προσβάλλῃ.* Fons locutionis est ap. *Platon.* de Rep. III. p. 401. C. Cf. *Koen.* ad *Gregor.* p. 36 s.

Digitized by Google

P. 7. 7. καὶ θροῦς ἔναυλος. *strepitus agmine*, vertitur; quo sensu idem vocabulum est in Heroic. XIX. 12. p. 738. de Thetide: ἐβόα δὲ τορόν, μέγα τε καὶ ἔναυλον. nisi est strepitus, tibiarum sono motus. Ap. *Dion. Hal.* de Thucyd. c. 36. T. VI. p. 900. ἁρμονία ἔναυλος, harmonia esse videtur, quam tibiarum concentus efficit. Obscura sunt verba in Od. Anacr. XLIX. 3. φιλοπαίγμονός τε Βάκχου Ἐτεροπνόους ἐναύλους. ubi fortasse post *Βάκχου* versus excidit, Perperam *Μανιάσιν ἐναύλοις* vulgo legitur in *Eurip.* Herc. Fur. 873. pro *μανίαισιν ἀναύλοις*, quae *Tyrwhitti* est correctio, probata ab *Elmsleio* ad calcem Iphigen. p. 293. ed. Lips. Quum comus sine tibiis esse non soleat, Martis in pugna furores κῶμον ἀναυλότατον appellat *Euripid.* Phoen. 797.

P. 7, 8. βοὴ ἄτακτος. ὠδή. Cod. Flor. — λαμπάδες τε ὑπεκφαίνονται. λαμπάδια ὑπεκφαίνεται. Cod. Flor. λαμπάδια etiam Paris. 1696.

P. 7, 10. καὶ ἡμῖν ὁρᾶσθαι, καὶ ἡμῖν μὴ ὁρᾶσθαι. Cod. Flor. et Paris. Vulgata vertitur: *et vicissim a nobis videantur.* Hoc si voluisset *Philostratus*, perspicuitatis causa scripsisset, καὶ ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι — nunc autem fieri non potest, quin dativus ἡμῖν ad τοῖς κωμάζουσιν referatur, unde sensus efficitur hic: lampadum ope comissantibus contingit, ut quae ante pedes sunt, videant; nobis autem, ut videamur. Quod quum vehementer frigeat, recepi μὴ ex bonis libris. Iam hoc dicit rhetor: comissantibus lampadum ope lumine collustratis, nobis contingit, ut umbra et tenebris tecti, illos quidem observare possimus, neque tamen ipsi videamur.

P. 7, 10. ξυνεξαίρεται δὲ καὶ πολὺς λεώς. συνεξαίρεσθαι. Iunt. 2. ξυναίρεται δέ. Cod. Flor. συναίρεταί τε δὲ καὶ. P. cum glossa *tripudiat*, et in marg. *simul saltat.* Vid. ad II. 11. p. 71, 5. — καὶ γύναια μετ' ἀνδρῶν ἴεται. ἴσται. vulgo. Vid. ad I. 28. p. 43, 22.

P. 7, 10. καὶ ὑπόδημα κοινὸν ἔχουσι. novissima duo vocabula desunt in Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. et omnibus libris nostris. Primus ea addidit Morell. — ζώννυται. ζώνυνται. C. D. ζώννυται. Cod. Flor.

P. 7, 11. In hoc loco interpretando *Winckelmannum* sequor Hist. Art. VI. 1. 21. ut ἔχουσι non ad *γύναια* trahatur, sed aliunde assumatur *οἱ κωμάζοντες*. Hi igitur calceos habent communes cum mulieribus i. e. genus calceorum utrique sexui commune et huic ludo reservatum quum non daretur, viri muliebribus utuntur calceis (ut Batali) et cinctura non sua, sed quae muliebris stolae adspectum redderet; idque in sequentibus repetitur, in quibus quod

Digitized by Google

de mulieribus dictum est, *ἀνδρίζεσθαι*, ad habitum omnino non spectat, sed eo tantum, quod viris se aggregant. Itaque *ξυγχωρεῖ κ. τ. λ.* nil nisi *ἐπεξήγησις* sunt antecedentis enuntiati, *καὶ γύναια μετ' ἀνδρῶν ἴεται κ. τ. λ.* F. G. Welcker. De verbo *ἀνδρίζεσθαι* vid. ad *Achill. Tat.* p. 516. et 689.

P. 7, 13. *ξυγχωρεῖ. συνεχώρει.* Cod. Flor.

P. 7, 14. *καὶ ἀνδρὶ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν. Θῆλυς φύσις* est in Epigr. Append. Anth. Pal. T. II. p. 712. nr. 286. et *θῆλυν χάριν* Ibid. nr. 287. *Athen.* V. p. 189. D. *βαθὺς διαφύεται αὐλών, ἀντὶ τοῦ βαθεῖα, καθάπερ λέγεται θῆλυς ἔρση.* Similia huius generis enallages exempla vide ap. *Schaefer.* ad *Naekii* Dissert. de Choerilo p. 267. unde tamen ap. *Antig. Caryst.* c. 144. nolim cum *Niclasio* defendere *γλυκέας πηγάς*, ubi obvium est *γλυκείας. θῆλυν στολὴν* Noster debet *Euripidi* Bacch. v. 834. ubi vid. *Elmsl. Wyttenbachius* in Epist. crit. p. 234. comparat *Iulian.* Or. II. p. 98. D. *ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται χαλεπῶς μὲν εἶχον πρὸς τὴν ἀπιστίαν, θῆλυν δὲ οὐχ ὑπομένοντες ὁρᾶν ἐνδεδυκότα στολήν.* Muliebri vestitu in Bacchi festo utebantur viri; quare Demetrium Platonicum inimici calumniabantur ap. Ptolemaeum, *ὅτι μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις.* auctore *Luciano* de Calumn. §. 16. T. VIII. p. 46. Et secundum *Io. Lydum* de Mens. April. c. 4. p. 93. in Herculis sacro Romani *τοὺς ἀῤῥένας γυναικείαις στολαῖς κοσμοῦσιν, ἅτε δὴ ἐξ ἀγριότητος καὶ ἀγονίας τῆς κατὰ τὸν χειμῶνα ἀρχομένου τοῦ σπερματικοῦ τόκου θηλύνεσθαι.* ut haec emendavimus in Not. ad Anth. Pal. p. 503. In insula Cypro masculae Veneri a viris in veste muliebri, a mulieribus in veste virili sacra fuisse facta narrat *Servius* ad Aeneid. II. 632. quae Atyn nobis in memoriam revocant, quem virilitate privatum, *μορφὴν θηλέην ἀμείψασθαι καὶ ἐσθῆτα γυναικηΐην ἐνδύσασθαι* narrat *Lucian.* de Dea Syr. §. 15. T. IX. p. 97.

P. 7, 15. *καὶ θῆλυ βαίνειν. καὶ ἀνδρὶ θῆλυ βαίνειν.* Cod. Flor. vocabulo ex praecedentibus perperam repetito. De molli incessu *σαυλὰ βαίνειν* usurpavit *Anacreon* in Fragm. LXXXVIII. *ἁβρὰ βαίνειν Aeschyl.* Pers. 1077. Eleganter *Aelian.* H. A. II. 11. de elephantis, qui mulierum ad modum vestiti *εἰσήεσαν ἁβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες.*

P. 7, 17. *διὰ τὸ ἀτακτεῖν ἐν τῇ δρόμῳ.* praepositionem, ab *Oleario* unius Cod. auctoritate omissam, restitui cum editt. vett. et libris Flor. Paris. 1696. G. D. C.

P. 7, 18. *ἡ γὰρ τῶν ἀνθέων ἐλευθερία παραιτεῖται τὴν χεῖρα,* vocabulo *χεὶρ* adhaeret quaedam violentiae notio, quae inprimis apparet in locutionibus *ὑπὸ χειρῶν ποιεῖσθαι, ἐν χειρῶν*

γόμῳ et similibus. Floribus, natura sua venustate maxime conspicuis, ἐλευθερία tribuitur, ut pedibus nudis πάλλος ἐλεύθερον in Epist. XXII. p. 922. et Dianae *libertas* comarum ap. *Claudian.* de R. P. II. 149. Caeterum quaedam verba ex loco nostro affert *Thom. Mag.* in ἀνθέων. p. 73.

P. 7, 21. καὶ κρέκον. exscripsit hunc locum *Aristaenet.* I. 10. p. 27. ἕτερος δὲ τοῖς ᾄσμασιν ἐπεκρότει, καὶ ἡ δεξιὰ τοῖς δακτύλοις ὑπεσταλμένοις ὑποκειμένην τὴν ἀριστερὰν ἔπληττεν εἰς τὸ κοῖλον, ἵν' ὦσιν αἱ χεῖρες εὔφωνοι συμπληττόμεναι τρόπον κυμβάλων. unde suspiceris, epistolographum in suo *Philostrati* codice nonnulla aliter invenisse scripta, quam in nostris est libris. Sed tum mallem: ἵν' ὦσι καὶ χεῖρες εὔφωνοι συμπληττόμεναι. Caeterum h. l. attigit de plausu agens *Boettigerus* in Archaeol. Pict. p. 356. quem vide etiam in commentatiuncula, cui titulus: *Der Händeball.* 1822.

P. 7, 23. ἐς τὸ κοῖλον. nonnulli libri εἰς.

P. 7, 24. κρόπῳ. τρόπον fortasse versus. Locis a *Fr. Osanno* allatis in Auctar. Lex. Gr. p. 18. adde *Herodot.* VII. 69. κέρας δορκάδος ἐπὴν ὀξύ, πεποιημένον τρόπον λόγχης. *Phile* de Anim. Propr. 25, 7. Θῆλυς δὲ συγῶν εὐπρεποῦς νύμφης τρόπον.

III.

FABVLAE.

Aesopus, oculis in terram defixis, sed leniter ridens, quia universo huic fabularum generi ridiculi plurimum inest, — (Αἰσώπου γελοῖα vocat Aristophanes, *fictas iocos* Phaedrus) — sedens sine dubio, meditatur fabulam. Sic ingenii contentionem in fabulis inveniendis cum animi hilaritate et fronte remisso coniungendam esse indicatur. Tragoediarum scriptorem meditantem pinxerat Protogenes, teste *Plinio* XXXV, 36, 20.; marmora scenicos poetas meditantes, et sedentes quidem omnes, exhibentia supersunt plura, v. *Zoegae Anaglypha* tab. 24. cum annotatis meis in editione Theotisca, et doctissimi *A. G. Langii* in *Vindiciis tragoediae Rom.* 1822. p. 20. Aesopus picturae nostrae naturali erat forma, nec sine specie figurae et dignitate, toto igitur coelo diversus a gibbero isto et prodigioso marmoreo Aesopo, Romae in Albania Villa asservato. *Indicazione antiqu. per la Villa Albani* n. 375. Gibbam istam figuram *Visconti* vel ad Lysippi vel ad Aristodemi statuam expressam esse male coniecit in *Museo Pio-Clementino* T. VII. p. 45. not. c. cf. quae mihi haec scribenti non est ad manus, eiusdem *Iconographia Graeca* T. I. cap. 2. Lysippus qui-

Digitized by Google

dem Aesopum suum, ut Agathias refert *Brunck. Anal.* T. III. p. 45. n. 55., ante septem sapientes collocaverat, pessimum sane coryphaeum, si pumilionei isti dorsi pectorisque tumoribus foedati simillis fuisset. Aristodemi autem Aesopum non εἰς τὸ χεῖρον factum fuisse, ipsa *Tutiani* verba *adv. Gr.* c. 55. probant manifesto, qui non fabulas tantum, sed Aristodemi etiam plasticen Aesopum invidia dignum (περιπόθεστον) reddidisse ait. Plura alia huius artificis opera a *Plinio* memorantur XXXIV, 19, 26. Quare et Lysippi et Aristodemi Aesopum, quamvis neutrum unum et eundem fuisse contenderim atque eum, de quo loquitur *Phaedrus Epil.* l. 2. 2. *Aesopo ingentem statuam posuere Attici, ingentes* profecto et ipsos fuisse oportet. Bentleius fabellam ex Planudae Vita Aesopi (modo is huius opusculi auctor fuerit, quod negat *de Furia* in praef. ed. Aesopi p. VI.) per vulgus olim sparsam explodens, ante Planudem ne minimam quidem deformitatis Aesopi significationem datam esse statuebat. Contra quod quum *Huschkius* in *Diss. de fabulis Archilochi* p. 8. *Himerium*, seculi quarti scriptorem, (XIII, 5. p. 69a.) evocaverit, iam nobis status Albania argumento esto, quarto etiam seculo commentum illud esse vetustius. Neque tamen satis Plutarchum extitisse putaverim, cuius Septem Sapientes Convivantes, ludo iocoque non prorsus alieni, Aesopi deformitati, si iam tum ficta fuisset, non pepercissent, quippe qui aliorum dicteria eo magis provocaret, quo ipse carpendi ridendique studiosior esset. Atque hoc usus est etiam vir non indoctus, sed cui Bentleius, quamvis non laudatus, facem praetulisse videtur, *Fr. G. Freytag* in *Diss. narrationem M. Planudae de insigni Aesopi deformitate examinantes Lips.* 1717. p. 19. Aliud idem argumentum p. 21. Bentleianis addit, ex *Aristotelis Rhetor.* II. 2. petitum, ubi qui in foro Samiorum causas tractat Aesopus, non deformitate et balbutiendo insignis fuisse potest. Ingeniosa est Iablonskii coniectura, ad Socratis imitationem, qualis ille in *Theaeteto* describitur (cf. *Fabricii B. Gr.* T. I. p. 629. not. i.) Aesopi turpitudinem fuisse fictam: magis tamen arridet Clarissimi *de Furia* opinio, derivantis eam ex dicto apud *Stobaeum* in Sermonibus: *Ὁ κύτος ὀνειδιζόμενος; ὅτι χαλεπὴν ἔχει τὴν ὄψιν, ἔφη· μή μου τὸ εἶδος, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν πρόσεχε.* Nimirum in Aesopi personam fere translata sunt, quae in apologis Aesopiis posita essent. Sed e diverticulo in viam! — Aesopi igitur fabulam aliquam componentis limen intrant eumque circum sistunt *Fabulae*, taeniis et coronis eum ornaturae, sub fictarum ex hominibus atque animalibus personarum formis; quod manifesto inest scriptoris verbis p. 8, 13. Errat igitur Cl. *Toelken* in doctissimo libello: *Ueber das verschiedene Verhältniss der antiken und modernen Male-*

Digitized by Google

rey zur Poesie, 1802. p. 15., animalia a Fabulis seiungens: *Mit Binden und grünen Zweigen nahten sich ihm die Fabeln, in Gestalt munterer Knaben, um ihren Meister zu kränzen; und umher bildeten die Thiere, welche in seinen Dichtungen vorkommen, einen Chor.* In eundem errorem delapsus est interpres Vimariensis l. l. ad tab. l. p. 46.: *Die Muse der Fabel kömmt zu ihm, bekränzt ihn, Thiere stehn menschenartig umher*, siquidem Musam non prorsus de suo addidit, sed ex fabulis ab animalibus seiunctis finxit. Equidem existimaveram, artificem meras bestias pinxisse, chorum ex ipsa Aesopi scena, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς, petitum, non vero compositis ex homine et animalibus et commixtis monstra, quae a fabulae Aesopiae proprietate animum avocatura fuisse videbantur; verba igitur: φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν Μύθων σώματα i. e. σοφὴ ἐστι κατὰ τὰ τ. M. σ. (τὸ σοφόν autem in arte ad cogitata et inventa quaecunque spectat) de habitu atque incessu, quibus homines exprimerent bestiae, quae etiam *I. A. Fabricii* fuit sententia *Bibl. Gr.* T. I. p. 624., acceperam, et quidem proxime de statu et ingressu, quo chorum aliquem sive pompam imitarentur; participium autem θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, quum συμβάλλειν τινί ap. Herod. valeat *comparare cum aliquo*, Philostratus vero nove haud raro et violentius utatur verbis, interpretatus eram *bestias hominibus similes* reddens, i. e. hominum instar agentes, chorum formantes, poetam coronantes. Sed accedo nunc *Iacobsio* meo, qui verum unus vidit, et argumentum addo, quod est in verbo composito συμπλάσασα. Animalia vera si pictor exhibuisset ad fabulas repraesentandas, falsa facile nasci potuisset opinio, quasi ipsa Aesopo narranti, ut Orpheo cantanti, auscultassent, ideoque eum praemio donarent. Musa autem fabularis, quum, quod inter bestias versatur, unius alicuius bestiae specie exprimi non posset, tot fingitur esse formarum quot in scenam adducit actores; quarum praecipuas quasdam nunc imitatur pictura. Recte autem ea dicitur θηρία συμβάλλειν ἀνθρώποις, quaedam a bestiis mutuata humanae insinuare figurae, non ἀνθρώπους θηρίοις. Personae allegoricae cuiuscunque generis, nonnunquam adeo urbium, constanter nominis sequuntur genus; *Μῦθος* igitur in celeberrimo Archelai anaglypho, in Anglia haud ita pridem transportato, in quo *Οἰκουμένη* et *Χρόνος* Homero lauream imponunt, pueri formam induit, Ilias, Odyssea, Historia, Poesis feminarum. Hinc fit probabile, *Μύθους* Aesopeos pueros fuisse ferinis vultibus et auribus, cornibus, pellium etiam fortasse amictu varie distinctos. Herculem et alios heroes in vetustissimis monumentis leonum et luporum exuviis ita videmus indutos, ut quae pars ferae capiti detracta et ipsorum fronti iniecta est, quasi inhaerere,

Digitized by Google

itemque exuda de tergore pendens cum ipsis coaluisse videatur. F. G. Welcker.

Hoc caput *quintum* est in C. D.

P. 7, 27. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ. nota fabula *Hesiodi* in O. et D. v. 202 ss. *Homerus* inter fabulae auctores relatus ob verba Achillis eque tributa Ἰλ. XIX. 407. ubi *Heynius* T. VII. p. 700. excitavit Schol. ex Cod. Townl. εἰ θείας μετέχουσι φύσεως, τί ἄτοπον καὶ φωνεῖν; πρῶτος δὲ Ὅμηρος τοῦτο ἐποίησεν· Ἡσίοδος δὲ ἐπὶ τοῦ ἱέρακος· Ἀρχίλοχος ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ· καὶ Αἴσωπος ὕστερον κατεχρήσατο. Cf. *Gregor. Guil. Nitzsch* V. cl. in Quaest. Homer. Spec. primo p. 2. Eosdem poetas iunxit *Theon* in Progymn. de Fabula. Vide de his et inprimis de Archilocho docte disputantem *Huschkium* in *Matthiae* Miscell. I. p. 6 ss. et inde *Liebel* in Rel. Arch. p. 166.

P. 7, 30. πάντα τὰ τῶν. τὰ om. C. D.

P. 7, 31. καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. μετέδωκε. P. ἕνεκεν. Cod. Flor. et Paris. 1696. Similiter lusit Noster in Vit. Soph. II. 28. p. 620. οἱ τὸν Λαοδικέα Οὔαρον λόγου ἀξιοῦντες, αὐτοὶ μὴ ἀξιούσθων λόγων. *Liban.* T. I. p. 238, 4. λόγον τις οὐ πολλῷ ὕστερον φέρων ἔρχεται νέος — καὶ γὰρ ἦν τις περὶ τοῦ λόγου λόγος. Nostri loci sententiam explicant verba *Maximi Tyr.* Diss. III. 1. p. 28. Αἰσώπῳ τῷ Φρυγὶ πεποίηνται διάλογοί τε θηρίων καὶ ξυνουσίαι — κατεμέμικται δὲ ἐν τοῖς λόγοις τούτοις νοῦς βραχὺς αἰνιττόμενός τι τῶν ἀληθῶν.

P. 7, 32. πλεονεξίαν ἐπικόπτει. *cohibet, reprimit.* Vit. Soph. I. 15. 4. p. 535, ἀλλ' εὖ γιγνώσκων, ὅτι τὰς Ἀθηναίων φύσεις ἐπικόπτειν χρὴ μᾶλλον ἢ ἐπαίρειν. Cod. Guel. ἐπισκόπτειν, pro ἐπισκήπτειν, quod verbum saepe in alterius locum successit. Vid. *Olear.* ad Prooem. p. 483. not. 33. In Vit. Soph. II. 5. 3. p. 573. pro ἐπισκώπτων αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, lege ἐπικόπτων, quum id, quod sequitur, lenem admonitionem habeat potius quam irrisionem. Nobiscum facit *Hamackerus* Lectt. Phil. p. 7. Recte Ibid. II. 27. p. 616. legitur: καὶ ἐπέκοπτε τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἐπαίνων. Cod. Guel. ἐπέσκωπτε. et sic iterum II. 1. 8. p. 555. ὅθεν ἐπικόπτων αὐτὸν ὁ Ἡρώδης. ubi lectio Cod. Guel. etiam admitti possit. Vit. Apollon. V. 25. p. 208. τούτοις ἐπέσκωπτε τὸν Αἰγύπτιον. ἐπέκοπτε mallet doctissimus *Meineke* in Specim. I. Quaest. Menandr. p. 33. Ibid. VII. 14. p. 295. de conscientia mali: οὐδὲ γὰρ χεῖρα αἴρειν ξυγχωρεῖ ἐς τὰ ἀγάλματα, ἀλλ' ἐπισκώπτει αἴροντας, ὥςπερ τοὺς ἐπανατεινομένους οἱ νόμοι. verissime *Salmasius* ἐπικόπτει. ut leges cohibent eos, qui manibus sublatis verbera minitantur, sic mala conscientia manus ad Deorum simulacra attollere vetat. Hic sensus loci.

Digitized by Google

P. 8, 3. *ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίγνονται.* *Dio Chrys.* Or. LXXII. p. 387. 16. de Aesopi hominum emendandorum studio: *ὡς ἂν μάλιστα ἠνείχοντο* (*ἀνέχοιντο.* *Reisk.*) *αὐτόν, ἡδέμενοι ἐπὶ τῷ γελοίῳ καὶ τοῖς μύθοις, ὥσπερ τὰ παιδία ταῖς τίτθαις μυθολογούμενα προσέχουσί τε καὶ ἥδονται.*

P. 8, 6. *φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ.* Huc adverteris, quae de choro *ἐπ' αὐλείαις θύραις* hospitis stante monuit *Dissen.* ad *Pindar.* T. II. 2. p. 354. Inprimis autem frequens de discipulis, *φοιτᾶν ἐπὶ φιλοσόφων τε καὶ σοφιστῶν θύρας.* Vid. *Olear.* ad Vit. Soph. II. 3. p. 567. not. 6. etiam de amantibus; unde Philippus Macedo, Byzantium obsidione premens, dicebat, *ἐπὶ θύρας* (*τῶν* adde ex Cod. Guelph.) *ἐμαυτοῦ παιδικῶν ἥκω.* Vit. Soph. I. 3. p. 485. de aulicis denique. Vid. *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XII. p. 1028. Hinc elegans translatio in in Vit. Soph. II. 3. p. 567. de Aristocle: *ἡδονὰς πάσας εἰσηγάγετο ἐπὶ τὴν βίαιταν, ὥσπερ ἐπὶ θύρας αὐτῷ ἠκούσας.* et Apollonii Vespasiano suadentis, *μὴ ἀπαξιοῦν ἑαυτὸν ἀρχῆς ἐπὶ θύρας αὐτῷ φοιτώσης.* Vit. Apoll. VIII. 7. 2. p. 320. Obiter monemus, Ibid. IV. 21. p. 160. in verbis: *οἱ πάλαι μὲν ὤμνυσαν Ἀγραύλου φοιτῶντες.* *Olearium* lectionem ab ipso quaesitam, *ἐς Ἀγραύλου*, invenire potuisse in Cod. Vratisl. si eum diligentius excussisset.

P. 8, 7. *ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ταινίας.* C. a pr. m. *στεφάνου.* G. Taeniis Fabulae ornant Aesopum honoris causa, ut bene de ipsis meritum; sicut Teleutiam domum abeuntem milites, *ὁ μὲν ἐστεφάνωσεν, ὁ δὲ ἐταινίωσεν, οἱ δὲ ὑστερήσαντες, ὅμως καὶ ἀναγομένου ἐρρίπτον ἐς τὴν θάλατταν στεφάνους.* ap. *Xenoph.* Hist. Gr. V. 1. 3. Vid. *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* T. II. p. 258. 40. *Ruhnken* ad *Timae.* p. 246. Ap. *Parthenium* c. 9. p. 27. Nasii Polycritum *μίτραις ἀνέδουν καὶ ζώναις* i. e. *ταινίαις.* *Aristides* in Epit. Alex. Cotyaici T. I. p. 88. non dubitat, poetarum oratorumque choros Alexandrum circumdaturos esse, *ἁπάντων ὡς αὐτὸν ἑκάστου καλοῦντος, καὶ μετ' αὐτοῦ σπεύδεσθαι κελεύοντος, ταινιούντων, ἀναδούντων.* Huc refer, quae in Vit. Apoll. II. 12. p. 62. de sene elephante narrantur; quem locum minus recte accepit *Olearius*; sicut etiam historiam de leone, quem Aegyptii in templum deduxerunt, *στρεπτῷ καὶ ταινίαις κοσμήσαντες.* Ib. V. 42. p. 227.

P. 8, 8. *ὁ δέ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνει μῦθον.* *Philo* de Cal. p. 752. B. *μυθογράφοι — πρὸς ἀπάτην ἀκεοῖς εὖ τετεχνασμένα πλάσματα συγγράφοντες.* Nostro obversabantur Homerica de Menelao et Ulysse *Il. γ.* 212. *ἀλλ' ὅτε δὴ μύθοισι καὶ ἀμφάδα πᾶσιν*

ὕφαινον. ubi quae de Vlysse dicuntur v. 217. στάσκεν, ὑπαὶ δ' ἴδεσκε κατὰ χθόνα ὄμματα πήξας. ea Noster ad Aesopum transtulit. Vit. Apoll. I. 10. p. 11. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος — τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς τὴν γῆν στήσας, τί δὲ δὴ ὄνομα αὐτῷ ἤρετο. Vit. Soph. I. 25. 3. p. 533. de Polemone: ὁ δὲ ὥςπερ εἰώθει στήσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὰς ἤδη παρισταμένας ἐννοίας, ἐπαφῆκεν ἑαυτὸν τῷ λόγῳ.

P. 8, 9. τοῦ προσώπου. τοῦ αἰσώπου. Cod. Flor. Paris. 1696. Vid. ad *Philostr. Iun.* II. p. 114. 11. — κατὰ τῆς γῆς. articulum om. Flor. C. D. ut in talibus saepenumero. Cf. *Abresch.* Lectt. Aristaen. p. 100 s. *Boissonad* ad *Philostr.* Her. p. 484 s. Vit. Apoll. VI. 10. p. 240. ὁπόσα ἀπὸ τῆς γῆς αἴρουσιν. Vratisl. ἀπὸ τῆς αἴρουσιν. quem ἀπὸ γῆς voluisse, noli dubitare. Ib. VII. 26. p. 305. εἶτ' ἐν πάσῃ τῇ γῇ φύεται. idem liber ἐν ἁπάσῃ γῇ.

P. 8, 13. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν Μύθων σώματα. in corporibus quoque et formis Fabularum exhibendis pictor monstravit solertiam. *Gregor. Naz.* Ep. I. p. 768. A. αὐτὸ δὴ τοῦτο κάλλιστόν ἐστιν ἡμῶν, ὅτι μέτρῳ φιλοσοφοῦμεν τὸ μέλος. De cygno loca irrigua amanti *Aelian.* H. A. X. 36. ἐνταῦθα γοῦν καὶ τὰς ἑαυτοῦ μούσας αὐτὸν φιλοσοφεῖν οἱ σοφοὶ τούτων φασίν.

P. 8, 14. θηρία γὰρ συμβάλλουσα ἀνθρώποις. num dictum pro μιγνύουσα? bestias cum hominibus in eodem coetu miscens? *Maxim. Tyr.* III. 1. p. 28. Αἰσώπῳ τῷ Φρυγὶ πεποίηνται διάλογοί τε θηρίων καὶ ξυνουσίαι· διαλέγεται δὲ αὐτῷ καὶ τὰ δένδρα, καὶ οἱ ἰχθύες ἄλλο ἄλλῳ καὶ ἀνθρώποις ἀναμίξ. At haec explicatio quum haud una difficultate prematur, nullus equidem dubito, pictorem bestiis, Fabulas repraesentantibus, humanam quodammodo speciem tribuisse, prorsus ut Comoedia chorum Avium, Vesparum aliarumque bestiarum in orchestram induxit, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις. De Centauris agens Noster II. 3. p. 813. ἀλλὰ ἵππον ἀνθρώπῳ συμβαλεῖν, θαῦμα οὐδέν. ubi vid. not. Si pictor ipsas ferarum species Aesopo circumdedisset, non esset, unde intelligeretur, *Fabulas* significari; nec dicere potuisset rhetor, τοὺς Μύθους ad Aesopi portam accessisse, taeniis eum ornaturos. Nec magis intelligo, quam solertiam pictor in repraesentandis Fabularum corporibus demonstraverit, si ipsas bestias exhibuit. Evanescunt hae difficultates, si chorum comicum a pictore exhibitum fuisse cogites, humana specie cum bestiarum forma quodammodo commista. Quod qua ratione commode effecerit ille, artium peritis excogitandum relinquo.

Digitized by Google

P. 8, 15. *περιΐστησι χορόν*. ***Philostr. Iun.*** **VI.** p. 119. *ὁ ζωγράφος — ἀκροατὰς ἄγει ταῦτα τῷ Ὀρφεῖ, καὶ περιΐστησιν αὐτῷ*. Vit. Apoll. VII. 14. p. 295. de conscientia recti: *ἐφυμνήσει δὲ αὐτῷ καὶ καθεύδοντι παριστᾶσα χορὸν εὔφημον ἐκ τοῦ τῶν ὀνείρων δήμου*. Vratisl. *περιστᾶσα* voluit, ni fallor, *περιϊστᾶσα*.

P. 8, 16. *κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται: κορυφαῖα*. P. *πρωταγωνιστὴς τοῦ χοροῦ* vulpes vocatur ap. ***Maxim. Tyr.*** VII. 1. p. 100. Cf. ***Themist.*** Or. XXII. p. 278. C. Vt primae partes vulpi, sic secundae, iudice ***Heynio***, lupo, tertiae fortasse simio tributae, quae est sententia ***Huschkii*** l. c. p. 42.

P. 8, 18. *ὥςπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ. τῷ δανεῷ*. Flor. et Paris. 1696. De servili Davi nomine vide Interpp. *Luciani* de Salt. §. 29. T. V. p. 461. ubi *Δάων* exhibuit *Reiskius*. Obiter corrige in Fabula *Gabriae* de Leone et Vulpe in Band. Catal. Mss. gr. T. I. p. 29. nr. XXVI. *μόνη δ' ἀλώπηξ γέντο μηχανῆς ὕπερ, Ἴχνος σκοπήσας ἐξιόντων οὐδ' ὅλως*. pro *οὖ δόλος*.

IV.

MENOECEVS.

Tabulae huius argumentum multum differt ab urbium obsidionibus et expugnationibus, quales haud paucas a sculptoribus antiquis et pictoribus, inde a clypeo Achilleo usque ad ultima artis secula, repraesentatas esse novimus. Oechaliae expugnatione, ***Plinio*** teste, innotuit Ctesidemus pictor. Ad Thebas obsessas pertinent et Etrusca anaglypha (apud ***Dempsterum***, ***Etrur. Regal.*** I, 72, 2., et ***Micalium***, ***Storia d' Italia*** tab. 30. 31., et plura alia, quae in Etruriae urbibus se vidisse narrat doctissimus ***Uhden***, ***Ueber die Todtenkisten der alten Etrusker*** in ***Commentatt. Academiae Berolinensis*** annorum 1816. 17. p. 33.), et a Romanis artificibus elaborata duo, Romae in Villa Pamphylia exstantia, necdum edita, quorum hoc Argivos oppressos, Capaneum, Amphiaraum et reliquos quinque Argivorum duces, tum a dextra Polynicen mortuum cum sororibus, a sinistra Tiresiam et Creontem de Polynicis sepultura altercantes; illud autem urbem expugnatam et incolas exsulantes exhibet. Philostrateae tabulae argumentum est ***Menoeceus morti pro patriae salute se devovens*** cum ***Tiresia*** vaticinante, quippe cuius vaticinia ad hanc devotionem eum impulerunt, — nam severae unitatis temporis legi ars Graecorum se non subiicit — urbs eo tantum consilio, ut de Menoecei persona et facto constaret, minutula forma et tenuioribus ductibus descripta fuisse videtur, sicuti tab. I. et tab. VII, quod probe annotatum est ab Heynio, Troia e longin-

Digitized by Google

quo prospicitur. Verba δεῖ γὰρ κλέπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ἐπιτηδείοις κύκλοις, συναπιόντας recte interpretatur Olearius: τοὺς ὡπλισμένους, τοῖς ἑπταπλ. κύκλοις συναπιόντας, τοὺς ὀφθ. κλέπτ. δεῖ, ut ἀφαιρεῖσθαί τινά τι p. 109, 1. F. G. Welcker.

In Cod. C. D. hoc caput legitur post cap. quintum.

P. 8, 20. τὸ γὰρ τεῖχος. τὸ δὲ τεῖχος. Cod. Flor. — ? στρατιὰ δέ, πολυνείκης. i. e. ἡ στρατιὰ Πολυνείκους, ὡς οἱ ἑπτὰ λόχοι δηλοῦσιν.

P. 8, 22. πελάζει δ' αὐτοῖς. πλάζει. Morell. πελάζει αὐτοῖς. Cod. Flor. Paris. 1696.

P. 8, 23. Ἀμφιάραος ἀθύμῳ εἶδει. Fortasse: ἐν ἀθύμῳ εἴδει. ut ap. *Phil. Iun.* IV. p. 116. 25. καὶ γέρων οὗτος ἐν ἀθύμῳ τῷ εἴδει. Ib. VIII. p. 122. 1. ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν ποταμόν — ἐν βλοσυρῷ τῷ εἴδει. Comparanda eximia Amphiarai descriptio in *Aeschyli* VII. c. Th. 556 ss.

P. 8, 24. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι λοχαγοὶ δεδίασι ταῦτα, καὶ τὰς χεῖρας εἰς τὸν Δία αἴρουσι. λοχαγωγοί. C. λοχᾶροι. Flor. — ἐς τὸν Δία. sic Paris. vulgo εἰς τὸν Δ. Pro Δία est οὐρανὸν in Laud. G. C. D. — ταῦτα. ταὐτὰ mallet *Heynius*. Vide, an distinctio sit mutanda: δεδίασι· ταῦτα καὶ τὰς χ. *qua de causa etiam manus ad Iovem tendunt.* Frequens ταῦτα et ταὐτά tot ap. Nostrum. Vid. ad II. 6. p. 61. 18. *Bos* de Ell. p. 676.

P. 8, 26. περιφρονῶν τὰς ἐπάλξεις. *accurate contemplans et examinans.* ut Vit. Apoll. II. 11. p. 60. φιλομαθῶν καὶ περιφρονῶν τὰ ἐν τῇ ξένῃ. Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. XII. 52. fortasse etiam admixta notione contemtus, ut in *Aristoph.* Nub. 226. ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. *Aristaenet.* II. 9. p. 86. ἐπείπερ ὡς ἁπλουστάτη καὶ νέα περιφρονοῦσα τηλίκως τὸν ὅρκον παρέβης. Obversabatur nostro *Eurip.* Phoen. 184 s.

P. 8, 28. ὀκνοῦντές που οἱ Θηβαῖοι. de his nominativis absolutis, quibus haud raro abutitur *Philostratus*, vid. *Hamacker* in Lectt. Phil. p. 2 s.

P. 8, 29. ἡδὺ τὸ σόφισμα τοῦ ζωγράφου. περιβάλλων γοῦν — laudat haec Grammaticus ap. *Hermannum* l. c. p. 363. ubi προβάλλει. In Cod. Flor. utraque enuntiatio iunctim exhibetur: ἡδὺ τὸ σόφισμα τοῦ ζωγράφου περιβάλλον τοῖς τείχεσι. Schol. ad *Eurip.* Orest. 362. περιβάλλειν· περιβάλλω τινά, ἀντὶ τοῦ περιπτύσσομαι· καὶ περιβάλλει ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, ἀντὶ τοῦ ἐνδύει· καὶ παρὰ Φιλοστράτῳ· περιβάλλων τοῖς τείχεσιν ἄνδρας ὡπλισμένους, ἀντὶ τοῦ κύκλῳ τιθείς. Cf. *Thom. Mag.* p. 705. et *Moschopulus* Ecl. in περιβάλλω.

P. 8, 31. τοὺς μὲν ἀρτίους παρέχει ὁρᾶν. exercitus Argivorum moenibus circumdatus in loco acclivi, ita, ut par erat, in tabula

erat repraesentatus, ut novissimi ordinis milites cernerentur toti et integri; qui his proximi erant, dimidio corpore; eorum autem, qui remotissimi stabant in extremo loco, cuspides tantum hastarum prominerent. Similiter *Libanius* in Ecphr. δρόμου. T. IV. p. 1056. ἐφαίνετο δὲ τῷ μὲν τὰ ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἄχρι τοῦ στέρνου, τοῖς δὲ οὐδέν· ἀλλὰ καὶ χλαμύδες αὐτοῖς ἦσαν. Mira profecto res: homines in tabula ita picti, ut *nihil* eorum cerneretur; chlamydibus tamen vestiti! Mutila verba in hunc fortasse modum restituas: τοῖς δὲ οὐδὲν ἀλλ' ἢ τὰ κράνη, aut, ἢ πάρα. De ἀλλ' ἢ pro εἰ μὴ usurpato, vide *Heindorf.* ad *Platon.* T. IV. p. 622.

P. 9, 3. δεῖ γὰρ κλέπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ἐπιτηδείοις κύκλοις συναπιόντας. Verbum συναπιόντας *Olearius* referebat non ad ὀφθαλμούς, sed ad ἄνδρας, viros, qui in moenibus et post moenia repraesentati erant; „ut scilicet συναπιέναι illi „intelligantur κύκλοις ἐπιτηδείοις h. e. pro varia altitudine moe„niorum, valli, ἐπάλξεων, quae sunt κύκλοι, inferioribus partibus *disparere*, et *pro ratione* eorum quasi *discedere*." In qua explicatione grammaticam rationem constare negans *Heynius*, sic vertit: *fallendi sunt oculi, progredientes per ea, quae in eadem linea posita sunt;* fere ut Scholiastes, qui margini Cod. Pal. allevit haec: ὀφθαλμούς. οὐ γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴσως λέγει τῶν γεγραμμένων, ἀλλὰ τοὺς ἰδίους αὐτῶν λέγει ἀπατᾶσθαι τῇ γραφῇ. Lucem lucrantur haec ex II. 19. p. 85, 15, ubi rhetor de Galatea: θαῦμα οἱ ὀφθαλμοί· βλέπουσι γὰρ ὑπερῷρίόν τι, καὶ ξυναπιὸν τῷ μήκει τοῦ πελάγους. quae etiam sic efferri poterant: οἱ ὀφθαλμοὶ βλέποντες ὑπερόριόν τι καὶ ξυναπιόντες τῷ μήκει τοῦ πελάγους. prorsus ut in nostro loco, τοὺς ὀφθαλμοὺς συναπιόντας τοῖς κύκλοις. oculi ordines ita, ut supra diximus, dispositos et artificiose exhibitos quodammodo sequentes cumque iis recedentes, decipiuntur et falluntur, ita ut verum exercitum se videre existiment in hunc modum moenibus circumdatum, non pictum. — Caeterum *Heynius* monuit, facere hunc locum ad disputationem de perspectiva lineari et optica veterum, de qua disputavit *Boettiger.* Aldobrand. Hochzeit p. 20. et Archaeol. Pict. p. 310.

P. 9, 4. οὐδὲ αἱ Θῆβαι ἀμάντευτοι. nempe quoniam antea vatem Amphiaraum secum adduxisse Argivos obsidentes dixit, iam nec Thebas vate destitutas fuisse dicit. Olearius.

P. 9, 6. τεῖνον ἐς Μενοικέα τὸν τοῦ Κρέοντος. τοῦ, quod vulgo abest, restitui ex Cod. Flor. C. D. G. Saepe sic duobus articulis deinceps positis alter a librariis negligitur. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 398. et 779 s. Ex praecedentibus nonnulla laudantur sp. Grammaticum ab *Herm.* editum l. c. p. 390.

Digitized by Google

P. 9, 10. εὐδαίμων δὲ τοῦ θάρσους. θράσους Cod. Flor. G.

P. 9, 11. οὐ λεύκον, οὐδ' ἐκ τρυφῆς. Non hic haesit *Heindorfius*, qui hunc locum excitavit ad *Horat.* II. Serm. II. 21. *Meinekius* autem in Vit. Euphor. p. 14. scribendum censet, οὐ λευκὸν ἐκ τρυφῆς, aut οὐ λευκόν, οὐδὲ τρυφῆς. Prius mihi quoque placeret; nec tamen necessaria videtur correctio. Commode *Olearius* comparavit *Dio. Chrys.* Or. IV. p. 177. de tyranno vitam agente inter mulieres, λευκὸς ἰδεῖν, ἐντρύφερος, αἰθρίας καὶ πόνων ἄπειρος. ubi *Reiskio* forma ἐντρύφερος suspecta. Tuetur eam simile compositum ἀτρύφερος, quod ex *Eupolidis* Βάπταις servavit *Suidas* T. I. p. 375. Idem Or. LXII. p. 323. τὸν μὲν τρέχηλον ἀνακλίνων, ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς λευκός.

P. 9, 12. εὔψυχον καὶ παλαίστρας πνέον, *Lucian.* Navig. 2. T. VIII. p. 157. ᾧ τοσοῦτον Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται — παλαίστρας ἀποπνέοντες. Similiter *Aristoph.* Eqq. 437. ὡς οὗτος ἤδη Καικίας καὶ συκοφαντίας πνεῖ. *Heliodor.* I. p. 3. κόρη — τοῖς μὲν παροῦσι περιαλγοῦσα, φρονήματος δὲ εὐγενοῦς ἔτι πνέουσα. Ad rem facit *Strato* in Anthol. Pal. XII. 192. ad quem cf. Anim. in Anth. T. II. 3. p. 81.

P. 9, 13. οἷον τὸ τῶν μελιχρόων ἄνθος, οὗς ἐπαινεῖ ὁ τοῦ Ἀρίστωνος. Ἀρίστονος. G. Respicitur locus *Platonis* de Rep. V. p. 474. D. E. de amantium erroribus, ubi vulgo: μελαγχλώρους δὲ καὶ τοὔνομα οἶει τίνος ἄλλου ποίημα εἶναι ἢ ἐραστοῦ ὑποκριζομένου τε καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα. sed μελιχρόους legendum esse apparet ex *Plutarch.* T. II. p. 44. F. et p. 56. C. quod non fugit *Stephan.* Th. Gr. T. II. p. 378. D. Cf. *Boeckh.* de *Platon.* Minoe p. 139 s. *Wakefield* ad *Lucret.* IV. 1153. et inprimis *Frider. Astium* ad *Plat.* Remp. p. 529 s. *Meinekius* tamen Vit. Euphor. p. 14. mallet ap. Nostrum, τὸ τῶν μελαγχρόων ἄνθος. Apud *Aristaenetum* I. 18. p. 46. qui *Platonem* exscripsit, dubia est lectio. Noster de Achillis παιδικοῖς in Her. XIX. 9. p. 736. καὶ μελίχρως ἦν ὁ Πάτροκλος καὶ ἱκανῶς ξύνοφρυς. *Meleager* in Anth. Pal. XII. 165. λευκανθὴς Κλεόβουλος· ὃ δ' ἀντία τοῦδε μελίχρους. *Strato* Ib. nr. 5. τοὺς λευκοὺς ἀγαπῶ· φιλέω δ' ἅμα τοὺς μελιχρώδεις. et 244. ἦν ἐξίδω τινὰ λευκόν, ἀπόλλυμαι· ἢν δὲ μελίχρουν, καίομαι. Hecuba μελίχροιος est ap. *Tzetz.* in Posthom. 366. Aiax Oïleï μελίχρους Ib. 665. Hoc vocabulum de crinium colore usurpari perperam statuit *Winckelm.* in Opp. T. IV. p. 221 s.

P. 9, 14. διαφράττει δὲ αὐτὸ στέρνοις εὐαφέσι. εὐβαφέσι. G. superscripta gl. *solidis.* εὐβαφέσι. etiam Flor. Dixi de εὐαφὴς in Anim. ad Anth. T. II. 3. p. 152. Cf. *Toup.* in Suid.

Digitized by Google

T. II. p. 505. ed. Oxon. καὶ γλουτῷ. ἢ καὶ γλ. Cod. Flor. Par. 1696.

P. 9, 16. ἔξῶσται καὶ πόνων ἐπαγγελίᾳ. revocavi lectionem edit. et librorum omnium, quam *Olearius* in εὐπαγίᾳ mutavit. Vsum Philostrateum in voce ἐπαγγελία docte illustravit *Boisson.* ad Heroic. p. 546. Cf. *Coray* ad *Heliodor.* p. 372.

Ib. καὶ οὐκ ἀτρέπτῳ τένοντι. omissa negatione *Niger* vertit, *inflexibilique cervice;* contra quem *Olearius* monuit, cervicem rigidam et inflexibilem non esse in laude. In iuvene tamen magnanimo et servitutis impatiente αὐχὴν ἄτρεπτος bene laudari potuit. Sic Achaemenes ap. *Heliodor.* VII. 25. de Theagene: ὁ σοβαρὸς ἡμῖν ἀστὶος καὶ ὑπερήφανος, ὁ τὰχ αὐχένα ἄκαμπτος καὶ μόνος ἐλεύθερος. Passim ἄτρεπτος de forti; ut II. 15. *Ἡρακλῆς* ἄτρεπτος μένει τοῦ θυμοῦ. *Philostr. Iun.* c. IV. ἀτρέπτου ἥρωος. Ib. c. XV. *Πηλεὺς* τὸ ὄμμα ἄτρεπτος. Facile igitur probaveris lectionem *Nigri*, si libri accederent. Nunc acquiescamus in οὐκ ἀτρέπτῳ τένοντι i. e. cervice, forti illa quidem, sed minime rigida et inflexibili, verum tali, qualem palaestra format, ut est de Patroclo in Heroic. XIX. 9. p. 736. ἡ κεφαλὴ δὲ ἐρρύηκει ἐπ' αὐχένος, οἷον αἱ παλαῖστραι ἀσκοῦσιν.

P. 9, 17. μετέχει δὲ καὶ κόμης, ὅσον μὴ κομᾶν. i. e. μέτρα ἐπαινῶν κόμης; ut est de Patroclo in Heroic. l. c. nam κομᾶν est superbientium. *Etym. M.* p. 527. 7. κομᾶν σημαίνει ὑπερηφανεύειν. Vid. *Valckenar.* ad Ammon. p. 128. *Aelian.* H. A. V. 21. p. 152. de pavone pulchritudinis suae sibi conscio, καὶ τοῦτο οἶδε καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, καὶ σοβαρός ἐστι. In Vit. Apoll. VIII. 7. 6. p. 335. Leonidas narratur coma promissa amicis venerabilem, hostibus terribilem fuisse visum: ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ. *Sparta eo non minus gloriatur, quam Lycurgo et Iphito.* Male *Olearius*, Spartam Leonidae aevo comam aluisse, interpretatur. Ap. *Himer.* Or. VII. 3. p. 514. ἵνα τοὺς πώποτε τῇδε τῇ τύχῃ κοσμήσαντάς ἀρετῇ πρὸ τῆς τύχης νικήσειεν. corrigunt, κοσμηθέντας. Tu scribe, κομήσαντας. ut §. 10. p. 530. τῇ τοῦ Λάκωνος ἀρετῇ κομῶσι πλέον. ubi Cod. Rom. κοσμῶσι.

P. 9, 18. ἔφεστηκε δὲ τῇ χειρὶ τοῦ δράκοντος. hoc *lustrum*, θαλάμας vocat *Euripid.* Phoen. 931. fuitque illud sub moenibus urbis, ut apparet ex v. 1091. ubi Menoeceus dicitur πύργων ἐπ' ἄκρων στὰς μελάνδετον ξίφος λαιμῶν διηκέναι. et *Stat.* Theb. X. 756. *electa murorum in parte — animam mucrone corusco — arripit, atque uno quaesitam vulnere rumpit.*

P. 9, 19. ἕλκον τὸ ξίφος. ἕλκων *Olear.*, libris invitis.

καὶ ἐνδεδυκὼς. καὶ om. Cod. Flor. — δεξάμενος καὶ δεξάμενος. Cod. Flor.

P. 9, 22. τετρηγυίας αὐτῆς. τετρηγυίας. G. τετρωγυίας. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. P. Flor. τετρωγυίας dedi cum C. D. consentiente. *Hemsterhusio* in Lexx. Phil. p. 26. Vit. Apoll. II. 4. p. 52. libri, καὶ τὸ φάσμα φυγῇ ᾤχετο τετριγός, ὥσπερ τὰ εἴδωλα. pro τετριγός, Animarum est τρίζειν. *Homer.* Od. ω. 5 sq. *Lucian.* Necyom. c. 11. T. III. p. 14. περιεπέτοντο ἁμῶς τετριγυῖαι τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. *Tibull.* I. El. V. 50. *Hanc volitant animae circum, sua fata querentes Semper.* De elephanto in Vit. Apoll. II. 11. p. 61. fluctuant libri inter τετρυγὸς et τετριγός. Cod. Vratisl. utrumque iunxit, τετρυγὸς offerens. Cf. *Boisson.* ad *Planud.* Metamorph. p. 383. Apud *Creuzer.* in Melet. I. p. 11. mallem τετρηγέναι ἀμαξῶν, quam τετρυγέναι. Vid. Not. ad Auth. Pal. p. 714. *Wernick.* ad *Tryphiodor.* p. 285. In Nostri Epist. XXI. p. 922. ὅτι τρύζοι αὐτῆς τὸ ὑπόδημα. facile praetulerim τρίζοι. Sed ibidem procul dubio reponendum: ταῦτα μὲν ἡμῖν ὁ μῦθος· σὺ δὲ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἔοικας βουλεύεσθαι ἄμεινον. quam optimam lectionem *Olearius* cum εὖ δὲ permutavit. Sic Epist. XXVI. p. 924. ἐφήβου δὲ ἄρα ἐρείσατο καὶ τὸ δρᾶμα· σὺ δὲ οὐκ οἶδα τί παθὼν σεαυτῷ πεπολέμηκας.

P. 9, 25. τοῦ αἵματος. τοῦ σώματος. G.

P. 9, 27. ἡδεῖ τῷ ὄμματι, καὶ οἷον ὕπνον ἕλκοντι. Infra c. XI. p. 20, 28. καὶ τὸ μὲν πλημμύρον ἐν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν ὥρᾳ — οἷον ἀκτῖνα ἕλκει. Paulo aliter *Heliod.* II. 2a. p. 125. πρὸς ὕπνον τραπεὶς ὁ Θέρμουθις, χάλκεόν τινα καὶ πύμασιν ὕπνον ἕλκυσεν, ἀσπίδος δίκην.

V.

NILVS.

Nili puerulis stipati imago quum celeberrima illa statua olim Vaticana, *Mus. Piocl.* T. I. tab. 38, affatim illustretur, verbum addam de Genio, quem Philostratus nobis propinare videtur, Nili. Rem vero tam inauditam quis non miretur, iuxta Nilum, ut Fluvii solent, decumbentem, quem Deum dicas an Daemonem tantundem est, alium etiam eiusdem fluvii Daemonem adstare? Assumtus est hic Daemon ex *Pindari* loco sublimi, ab *Heynio* investigati quidem sagaciter, sed non intellecti, *Pind. Fragm.* p. 125. Heyn. p. 627. Boeckh. Loquitur poeta de Aquario coelesti, cui signo, Pindari aetate sine dubio antiquiori, alii veterum Cecropis, Aristaei alii (τὸν Ἰκμαῖον) vel Deucalionis etiam nomen imposuerunt, eum-

Digitized by Google

que ob multum, quem ex urna sua effundit, liquorem, Ganymedem, lusu poetico, appellat, i. e. cum Ganymede, Iovis pincerna, comparat. *Eratosthenes* in *Catast.* 26.: *Λέγουσι δέ τινες αὐτὸν* (Aquarium) *εἶναι τὸν Γανυμήδην, ἱκανὸν ὑπολαμβάνοντες σημεῖον εἶναι τὸ ἐσχηματίσθαι τὸ εἴδωλον οὕτως, ὥςπερ ἂν οἰνοχόον χέειν.* Iam hunc talem Ganymedem Pindarus *ἑκατοντόργυιον ἀνδριάντα* i. e. immensi corporis *ζώδιον*, dixerat, *ἀφ' οὗ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν τὸν Νεῖλον πλημμυρεῖν.* Vltimorum, quae ex Pindaro ducta esse fragmentorum editores non videntur animadvertisse, hic, nisi fallor, sensus est: Nili inundationes ex Aethiopiae pluviis provenire, et ipsam, quibus cresceret, auctuum mensuram cubitorumque numerum ex Aquarii pedum rhythmo pendere, saltantis in *choreis astricis*, quae verba sunt *Varronis* ap. *Non.* c. 6. n. 16. Ad pluviae speciem ex coeli vertice ad terram pertinentis composita est immensae altitudinis figura. Philostratus Nilum ait ab hoc Daemone mitti *ταῖς ὥραις σύμμετρον*, vel (*V. A.* VI, 26.) Nili fontibus eum (a Pindaro) praefici *ὑπὲρ ξυμμετρίας τοῦ Νείλου.* In pictura signum coeleste, ad terram deductum, Nilo crescendi mensuram eo dabat modo, quo Fluvii decumbentes, qui pedem fontibus opponunt, *τὸν πόδα ἐπέχουσι ταῖς πηγαῖς ὑπὲρ ξυμμετρίας*, *Philostr. Iun.* X. Daemonem igitur, quem non Nili, sed Nili fontium Genium recte vocaveris, capite tibi finge summam tabulae marginem attingentem; — *γέγραπται δὲ οὐρανομήκης ἐπινοῆσαι*; Pindari *ἀνδριὰς ἑκατοντόργυιος* — aquas ex urna, tanquam ex nubibus, effundentem, fontique hinc orto pedem, Neptuni more, et quidem ad constituendum inundationis Niliacae modum Cubitorumque numerum, imponentem. Ab Aquario Nilus aquas magnas, sive multorum cubitorum incrementa petere potest apte; a suis fontibus, qui sui ipsius pars sunt, non potest.

Auctor doctrinae illius de Nili incremento, teste Diodoro, fuit Democritus, Pindaro circiter triginta annos natu minor. Notabile est, quantum haec quaestio a Thalete inde Graecos exercuerit, v. scriptores a Iungermanno ad *Herod.* I, 20. excerptos, praeter reliquos *Diodorum* I, 37 ss. Quantam Democriti solutio inter aequales famam nacta sit, Pindari docet fragmentum. Democrito autem illam deberi, neque ante nostram illius interpretationem dubitabile erat. Nam quod Aristoteles et Eudoxus secundum Eustathium et *Schol. Odyss.* IV, 477. quibus minus recte utitur *Creuzerus*, *Mythol. et Symbol.* T. I. p. 271. ed. nov. Homerum illam ipsam causam a sacerdotibus Aegyptiis accepisse volebant; ob epitheton *διοτετής*, haud una ratione falsum est. Huic voci, quod Grammatici probe intellexerunt, non inest, Nilum statis auctibus

crescere, sed Sperchio et omnibus omnino fluviis cum Nilo communis, nihil aliud ea sonat, quam *ex Ioeis pluvia ortus*; unde sponte apparet, fontem, ex quo sexcenta alia falso derivarunt Graeci, nunc etiam mentitum esse. *Herodotus* II, 19. se multum ait sciscitatum nihil a sacerdotibus Aegyptiorum de Nili auctibus comperisse; et quam Diodorus iisdem tribuit opinionem, Nilum ex Oceano nasci, ea ab Herodoto ut Graecorum philosophorum commentum deridetur *).

Ceterum puerorum numerus in statua marmorea supra laudata, idem, non est modo nunc, sed semper fuit, quem *Plinius* XXXVI, fuisse memorat in statua ex basalte ferrei coloris in templo Pacis exstante (v. *Zoega* in libro meo *Zeitschrift* T. I. p. 324.), quam illius sculptor fortasse imitando effinxit. Similis statua cum sedecim puerulis parisque artificii, Ostiae reperta, edita est in *Museo Worsleiano* Class. 3. tab. 2. Alia eaque multo minor, Tibure olim in Villa Estensi a *Winckelmanno*, Oper. T. II. p. 550, observata est cum tredecim pusionibus, nisi vetustate forte quidam erant deleti. Octo videre est apud *Buonarottium*, *Medaglioni* p. 328.; quatuor in numis Hadriani et Alexandri Severi ap. *Spanhem. V. et P. N.* p. 174. et *Zoegam*, *Num. Aegypt.* tab. 16, 7. Ceterum eorum sententiam probare nequeo, qui Nili *Πήχεις* cum Pygmaeis, vetusta fabula, confundunt. F. G. Welcker.

In Cod. C. D. hoc caput legitur post caput tertium.

P. 9, 29. *περὶ τὸν Νεῖλον οἱ Πήχεις ἀθύρουσι. Lucian.* Rhet. Praec. c. 6. T. VII. p. 225. *εἴ που τὸν Νεῖλον εἶδες γραφῇ μεμιμημένον, αὐτὸν μὲν κείμενον ἐπὶ κροκοδείλου τινὸς ἢ ἱπποκάμπου, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ* (vitiosa haec) · *μικρὰ δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα* (*Πήχεις αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι*) *τοιοῦτοι καὶ περὶ τὴν ῥητορικὴν οἱ ἔπαινοι.* ubi vid. *Solan.* p. 511. Adde *Wernsd.* ad *Himer.* Ecl. XV. 1. p. 246. Ad hos *πήχεις*, Nili mensuram significantes, respiciens Dionysius Sophista frigide dicebat de Polemone: *τοῖς μὲν δωδεκάχρουνον δοκεῖ τὸ στόμα, οἱ δὲ καὶ πήχεσι διαμετροῦσι τὴν γλῶσσαν, ὥσπερ τὰς τοῦ Νείλου ἀναβάσεις.* Vitae Soph. I. 22. 4. p. 525. Interdum unus horum pusionum prominet e cornu copiae, quod Nilus tenet; unde haec figura passim in numis pro foecunditatis symbolo conspicitur. Vid. *Boettiger.* in Amalth. T. I. p. 70 s.

P. 9, 30. *ξύμμετρα. ξύμμετροι.* Paris. 2696.

*) Aeschylus Suppl. 559 ss. et ap. Anonym. *περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναπληρώσεως* (Fragm. 299.) cum Anaxagora Nilum ex nivibus, liquefactis increscere credit, et sic reliqui Tragici.

Digitized by Google

P. 9, 31. ὑπεργάνυται. genninam hanc scripturam solus habet G. Caeteri ὑπεργάννυται. — κηρύττουσιν. κυρήττουσιν. P.

P. 9, 32. προσάγεταί γοῦν. sic Cod. Flor. Paris. 1696. οὖν. vulgo.

P. 10, 1. καὶ οἷον ἔρχεται αὐτῷ. αὐτοῖς. C. D. G. Flor. Paris. quod ad *Aἰγυπτίοις* referri posse monet *Heynius*. Haereo in οἷον ἔρχεται (quae verba in P. omissa margo supplet) ubi post οἷον translatum verbum exspectatur; quod *Hamackerus* etiam intelligens p. 49. ἐκκέχυται tentat. Ipse de ἄρχεται cogitabam (vid. ad *Achill. Tat.* p. 409.), quod verbum de fontium scaturigine usurpatur. Fortasse tamen verius, quod ante hos plures annos margini allevi: καὶ οἷον ἕλκεται. *alliciuntur et quasi blanda quadam vi invitantur ab eo pusiones illi. Philipp.* Anth. Pal. XI. 36. νῦν φίλον ἕλκων, τὴν καλάμην δωρῇ. Ib. nr. 44. *Philodemus:* μῦριον ἐς λιτὴν σε καλιάδα, φίλτατε Πείσων, Ἐξ ἑνάτης ἕλκει μουσοφιλὴς ἕταρος. Ib. XII. 175. *Strato:* κἀκεῖ Τειρεσίην ἢ Τάνταλον ἐς πότον ἕλκε. Cf. Anim. ad Anth. Gr. II. 2. p. 142.

Ib. καὶ οἷον ἔρχεται. num negligentiam (in verborum positione Sophista affectat, ut intelligendum sit: προσάγεται καὶ οἷον ἐκ τοῦ ὕδατος ἔρχεται αὐτῷ? F. G. WELCKER.

P. 10, 12. μετέχειν δὲ οἶμαι αὐτά, μετέχει. Cod. Angl. — οἶμαί τι αὐτά. Cod. Flor. Paris. quod recipere non dubitavi. Herodot. IX. 18. εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. *Charito* VII, 7. p. 124, 3. τοὺς δὲ ἀξιώματός τι μετέχοντας. Vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* de Ellips. p. 278 s.

P. 10, 5. οἱ δὲ τῇ ἀγκάλῃ καθεύδουσιν. Mallem, οἱ δ' ἐν τῇ ἀ. aut οἱ δὲ τῇ ἀγκάλῃ ἐγκαθεύδουσιν. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 762. *Euripid.* Bacch. 1280. τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις; *Aelian.* V. H. X. 21. ὅτι τὸν Πλάτωνα ἡ Περικτιόνη ἔφερεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις.

P. 10, 7. ἀπὸ τοῦ κόλπου. τοῦ om. C.

P. 10, 9. ἱεροὶ καὶ εὐώδεις. prius vocabulum suspectum *Heynio*, qui διεροὶ tentat p. 52. ἵμεροι suspicabatur *G. Wakefield* in Add. ad Bion. VI. 1. ἱλαροὶ *Boissonad.* ad Heroic. p. 316. Num ἱεροὶ dicuntur illi propterea, quod Nili numini sacri, et ob id ipsum tuti sunt et inviolabiles? In εὐώδεις frustra haerebat *Heynius*. Vt Iamus floribus tectus ap. *Pindar.* Ol. VI. 91. colorem inde, ita Nili pusiones suaveolentiam a floribus, quibus incubant, traxisse videntur.

P. 10, 10. καὶ ἐπαναβαίνουσιν ἄλλος ἄλλῳ τὰ παιδία. hoc recepi ex Paris. 1696. pro ἄλλο ἄλλῳ. *Philostr. Iun.* III. p. 115. 7. ἄλλος δὲ ἄλλο τι πράττοντες διαναπαύουσι σφᾶς αὐτούς. Vid. infra c. XXVIII. p. 44, 19. Iungi posset etiam ἐπαναβαί-

Digitized by Google

γνῶσι τὰ παιδία. ut c. VI. p. 11, 7. μῆλα χρυσᾶ προσάγονται τὸν ἐσμόν. Vid. Additam. ad Athen. p. 228, not. Sed in Vit. Apoll. I. 38. p. 47. τῶν θηρίων ἃ παρ' ἡμῖν ἁλισκόμενα φοιτᾶσιν, Vratisl. φοιτᾷ, Ibid. c. 39. τὰ ἐν Ἐκβατάνοις τείχη — θεᾶν μὲν οὐκ εἰσὶν ὅλως οἴκησις. fortasse οὐκ ἔστιν scribendum; ut ap. *Lucian.* Vit. Auct. c. 4. T. III. p. 84. ταῦτα δέκα εἰσί. Cod. Par. ἐστί. Plura tamen sunt et apud hunc scriptorem et ap. Nostrum loca, ubi in huiusmodi pluralibus nulla lectionis varietas observatur.

P. 10, 11. ταυτὶ γὰρ ἕναυλα ἐκείνῳ τῷ ὕδατι. latinus interpres: *ea enim domestica sunt illi fluvio.* *Sophocl.* Philoctet. v. 158. τίν' ἔχει στέβον; ἕναυλον ἢ θυραῖον; unde verbum ἐναυλίζειν Ibid. v. 33. Etym. M. p. 338. 1. ἕναυλος. ἔγχος. ἔμπνους. καὶ ἐναυλιζόμενον, ἀντὶ τοῦ ἐνοικοῦντα. Hoc sensu ἕναυλος λέων est in *Euripid.* Phoen. 1556. In nostro tamen loco *resonandi* quoque vim admiseris, quia et ripae Nili et ipse fluvius saepe sistris resonat. Vid. inprimis *Herodot.* II. 60. p. 132. *Himer.* Or. XIV. 9. p. 620.

P. 10, 14. ἐν βαθείᾳ τῇ δίνῃ. *Homer.* Od. Z. 116. βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ. de Rheno *Dionys.* Perieg. 567. ὑστατίην ὑπερρεύγεται εἰς ἅλα δίνην.

P. 10, 15. ἐμπέσῃ. ἐμπέσοι. Cod. Flor. Paris. 1696. ἐμπέσοι. C. — σύμβολον. sic vulgo. σύμβολα. Flor. Par. C. quod recepi. Plura sunt enim symbola γεωργίας καὶ ναυτιλίας, cum Nilo conjuncta, temo inprimis et aratrum.

P. 10, 17. ἐκ τοιοῦδε, ἐκ τοῦ τοιοῦδε. P. Haud raro articulus excidit ante τοιόσδε et τοιοῦτος. Vid. *Schaeferi* Meletem. p. 32. Vita Apoll. IV. 4. p. 142. καὶ τοιαῦτα ἐπειφθέγγετο. τὰ τοιαῦτα. Cod. Vrat. *Liban.* T. IV. p. 179. 11. πολλοῖς ἔσομαι τοιούτου θανάτου διδάσκαλος. τοῦ τοιούτου. Mon. 113.

P. 10, 20. ὅθεν ἄρχεται, sic Cod. Flor. Par. C. D. G. ἔρχεται. Vulgo.

Ib. ταμίας αὐτῷ δαίμων ἐφέστηκεν — σύμμετρος. de eodem daemone Vit. Apoll. VI. 26. p. 267. οἷα καὶ Πινδάρῳ — ὑμνεῖται περὶ τοῦ δαίμονος, ὃν ταῖς πηγαῖς ταύταις ἐφιστησὼν ὑπὲρ ξυμμετρίας τοῦ Νείλου, Vid. *Schneid.* ad Fragm. Pindari p. 627. ed. *Boeckh.* Rex Indorum quotannis modium aureum immergebat flumini Indo, ἢ ὑπὲρ ἀφθονίας καρπῶν — ἢ ὑπὲρ ξυμμετρίας τοῦ ῥεύματος, ὡς μὴ καταχλύσειε τὴν γῆν πολὺς ἀφικόμενος. Quid sit quod pedem fontibus Nili admotum habeat daemon, ignorare nos non patitur *Philostr. Iun.* c. X. de Xanthro: καθάπτεται δὲ μᾶλλον ἢ ἀνέστηκε· καὶ τὸν πόδα ἐπέχει ταῖς

πηγαῖς, ὑπὲρ ξυμμετρίας νῦν. Praeclare huc facit *Schol.* ad *Arati* Phaen. v. 282. τὸν Γανυμήδην γὰρ αὐτὸν ἔφασαν οἱ περὶ Πίνδαρον ἑκατοντόργυιον ἀνδριάντα, ἀφ' οὗ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν τὸν Νεῖλον πλημμυρεῖν.

P. 10, 23. καὶ τὸν πόδα ἔχει πρὸς ταῖς πηγαῖς, οἷον, ἕ Πόσειδον, προςνεύων. πρὸς post ἔχει om. C. Flor. τὸν παῖδα ἔχει ταῖς π. Paris. 1696. fortasse pro ἐπέχει. τὸν παῖδα. C. sed in marg. πόδα. Vulgo distinguitur post *πόσειδον*, participio *προςνεύων* iuncto cum *πρὸς τοῦτον*. Nos adoptavimus distinctionem Codd. Flor. et Paris. cui etiam orationis tenor favet. Genius ille, qui, pedibus fonti admotis, coelum vertice tangebat, aquarum Nili dispensator, vultus gravitate rei, cui praeerat, magnitudinem et gravitatem significabat.

P. 10, 24. οἷον, ὦ *Πόσειδον*. Sic I. 5. p. 27, 7. οἷον, ὦ *Διόνυσε*, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ ἄσθμα. de Ariadna dormiente. *Philostr. Iun.* III. p. 115, 8. οἷον, ὦ θεοί, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ σαφὲς τῆς τέχνης. In talibus exclamationibus dii fere ad rem praesentem accommodate eliguntur; Neptunus igitur testis adhibetur, si quis aquae vim aut stupendam dei geniive ad aquam pertinentis speciem intuetur, Vulcanus, si incendii adspectus terrorem incutit. F. G. Welcker.

P. 10, 24. ἐς τοῦτον. sic G. εἰς. D. Flor. Par. πρὸς. Vulgo.

VI.

AMORES.

Amores, quos *Plato* in Convivio a vulgari Venere originem ducere finxit, cum Amor summum bonum consectans pro Vraniae deae filio sit habendus, Philostratus cum aliis quibusdam seriorum, quorum *Iacobsio* debemus notitiam, haud male Nympharum dicit filios. Ex aqua enim procreatrice et nutrice, secundum veterum theologiam, et Arvales Amores sive Pomonales, si ita dicere licet, oriuntur, et, cum ipsa Venere, varii amoris affectus, οἱ *Πόθοι*, ut ap. *Philodemum* in *Anthol. Cod. Pal.* p. 454 et 493, quales Veneri famulantes et passeribus insidentes tapeti Babylonio intexti torum genialem exornant ap. *Xenophontem Ephesium* I, 8.; cum his vero cognatione quadam coniunctum est reliquorum appetituum agmen multiplex, variae etiam facultates hominum quamcunque rem, artem, seria, ludum appetentium et tractantium. Venus tamen, quae illud adeo efficit, ut e Iove sive Coelo terra concipiat, quamvis interpositis Nymphis, tanquam causa primaria agnoscitur, p. 13, 16, eoque

Digitized by Google

vulgaris cultus cum Platonico mytho quodammodo conciliatur. Omnes autem Amores isti varii, quibus terra frugum ferax est, et mortalium vita gubernatur, per puellos aligeros significantur. Et ad ultimam quidem eorum classem pertinent in *Picturis Herculanensibus* Amores venantes, T. I. tab. 37. II, 43. VII, 159 cet. tibiam sonantes, VII, 94, variis instrumentis instructi VII, 8 ss. varias artes factitantes, I, 35. 36. cf. 32. ap. Nostrum luctantes II. 33. Sic alibi eos conspicimus varia deorum attributa gestitantes, ut significent bellum, iter marinum, vitam agrestem, eloquentiam cet. Apud *Lucianum, Rhetor. praec.* 6, ad Rhetoricen in alto sedentem sub pusillorum Cupidinum specie adstant Gloria, Vis et Plausus (οἱ Ἔπαινοι). Mira res sunt Amores multi cum duabus Victoriis dulcissimae patriae dedicati in inscriptione Trallibus reperta et in *Diario Classico Londinensi* Vol. 4. p. 88. edita (επιχρυσους ερωτας ιή και β' νεικας συν ταις βαθεσιν).

Sed nunc tabula nostra ad primum ex tribus, quos posuimus, *Amorum ordinibus nos avocat, in qua Amores pomis colligendis; simulque variis ludis iocisque delectantur.* Venustissimae huius et lepidissimae tabulae qui quasi effigiem quandam animis suis informare veliut, iis, ut ante omnia haud absimilis argumenti anaglypha quaedam oculis suis proponant, auctores sumus. Frequentissime quidem uvis colligendis puellos occupatos exhibuerunt artifices antiqui, vel alatos, ut in anaglypho eleganti Ephesino ap. *Montefalconium, Supplem.* T. III. tab. 54, et in alio Romae exstante, ibid. T. I. tab. 62, ubi simul calcantur uvae, tum in vase marmoreo grandiori in *Piranesi Vasi Candelabri* cet. T. I. tab. 14. 15, et in aliis anaglyphis minus spectabilibus necdum editis Musei Pioclementini et Barberiniani, vel alis non praeditos, ut in *Montefalconii Supplem.* T. I. tab. 3, ubi sex pusiones vitibus insidentes uvas colligunt. Tum olivas legunt, quibus corbes cumulant, alii et hi carentes, in anaglypho aere insculpto in *Antiquités d'Arles* tab. 20. et in *Millini Galèrie mythologique* tab. 85. Poma carpentes Amores tres sistit gemma ap. *Maffeium* et *Montefalc. Antiq. expl.* T. I. tab. 117, 7, quae tamen pro genuina vix haberi potest. Sarcophagus Luccae asservatus, in fronte defuncti effigie et quatuor anni tempestatibus ornatus, in altera parte transversa Amores alatos duo habet poma colligentes, totidem in altera vindemiantes. *Osservazioni sopra alcuni antichi monum. di belle arti nello stato Lucchese* 1815. p. 7 ss. Maxime autem cum pictura nostra dignum est, quod conferatur marmor Albanium apud *Zoegam* tab. 90, lusus Amorum varios repraesentans, et calathos duo, alterum pomis atque uvis, alterum variis proventibus refertum, sed ita ut emineant poma, inter quae unus, ut editori videtur, nidum sibi struit, dum

alius, oculos sursum attollens, aliquot poma inde subtracta matri suae coelesti offert. Poma in sportula feruntur a duobus Amoribus in *Antiq. Herculan.* T. VII. tab. 7.

Picturae nostrae proprii sunt lusus amatorii, quibus Pomonales Amores cum Cupidinibus quodammodo confusi et in unum mixti sunt, pharetris etiam aureis appictis, quas illi deposuerant, p. 11, 9. Atque his quidem lusibus secundum egregiam Philostrati expositionem singulatim pensitatis, ubi de nexu, quo inter se iuncti esse possint, quaesiveris, veri tibi haud videbitur absimile, amoris quendam clinamen propositum esse tribus Cupidinum paribus; quorum hoc pomis, tanquam sphaeris, alterum sagittis sese petit invicem, tertium luctatur, quod cave de Anterote cum Erote certante intelligas. Quartum non posuit pictor; sed in eundem cyclum, nisi egregie fallor, leporem, Veneris famulum, admitti voluit, Veneris fructibus non ludere, sed frui gestientem, in cuius temeritate et appetentia punienda reliqui facillime conspirant. At hinc nescio an palam fiat, pictorem quidem non de Nymphis, a quibus alienus est amor, sed de Venere ut Amorum matre cogitasse, cuius vel sic in pomario hoc divino colle poterat status. Certe nec Nymphae aderant, quas Philostratus praeterire non potuisset, nec aliud quidquam memoratur ad Nymphas quoquomodo spectans. Igitur quod ille poetice interpretando conficit (οἶμαι p. 13, 17, ut p. 19, 1, quid cecinerit Amphion, p. 40, 1, quid Andrii, p. 41, 35, quid locutus fuerit Apollo) statuam a Nymphis positam, ab ipsis mundum, quo illa instructa erat, dedicatum et inscriptionem dedicatoriam his insignibus impositam fuisse, quamvis per se non improbabile, quia res inter deos agitur, hortus non verus est et ab hominibus cultus, igitur nec statua a mortalibus posita, hoc cadere videtur, et ductus quidam inscriptionem dedicatoriam significantes si forte appicti erant, quia titulus qualiscunque ad perfectam statuae imaginem requireretur, de argumento eius coniecturare ultra licebit. F. G. Welcker.

Hoc caput proximum locum post Prooemium habet in C. D.

P. 10, 27. μῆλα. marg. P. μῆλα καὶ πρόβατα. καταχρησις τὸ ζυγῶ. altera pars huius glossae pertinere videtur ad p. 12, 4.

P. 10, 28. μὴ θαυμάσῃς. θαμάσῃς. G.

P. 10, 29. τὸ θνητὸν ἅπαν διακυβερνῶντες. recepi lectionem oblatam a Cod. Flor. et Paris. κυβερνῶντες. Vulgo. Illo composito usus est *Plutarch.* T. II. p. 712. B. διακυβερνῆσαι τὸν πότον. *Themist.* Or. VII. p. 84. D. δύο εἰσὶν ἀρχαὶ — διακυβερνῶσαι τὸν βίον.

Digitized by Google

P. 10, 30. *πολλοὶ διὰ πολλὰ ὧν ἐρῶσιν ἄνθρωποι, multi Amores, quia multi homines amant.* Locum Platonicum de Amore uno Vraniae, reliquisque multis Pandemi filiis in Conviv. p. 185. B. indicavit *Olearius.* Cf. Marian. Schol. Ep. Anal. T. II. p. 511. Anth. Pal. T. II. p. 686. nr. 201. cum Anim. ad Anth. T. II. 3. p. 399. *Xenoph.* Conv. VIII. 9 s. *Himerius* Ecl. X. 6. p. 180. veteris et cosmogonici Amoris mentione facta, eum narrat in terram descendisse, ubi *τὰς μὲν πολλὰς καὶ ἀγελαίους ψυχὰς τοῖς πανδήμοις Ἔρωσι, τοῖς τῶν Νυμφῶν παισί, ποιμαίνειν ἀπένειμεν, αὐτὸς δὲ τὰς θείας καὶ οὐρανίας ψυχὰς ἐνῳκίσατο, καὶ ταύτας ἀναβαχεύων ἐπὶ μανίαν ἐρωτικήν. Claudian.* X. 72. *Mille pharetrati ludunt in margine fratres — gens mollis Amorum. Hos Nymphae pariunt, illum Venus aurea solum Edidit. Ille Deos — Temperat — Hi plebem feriunt.*

P. 11, 2. *προσβαλεῖ γάρ σε μετὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ μῆλα mna cum oratione mala te quoque advertent, ipsa mala percipies.* Locum vulgo male acceptum illustravit *Koen.* ad *Greg. Cor.* p. 37. Vid. ad p. 7, 7.

P. 11, 3. *Ὄρχοι μὲν αὗτοι φυτῶν ὀρθοὶ πορεύονται.* Sic *Olearius* ex Cod. Laud. *πόρθοι.* editt. vett. et P. in cuius tunica marg. *ἴσως ὄρχοι. ὀρχοὶ.* Cod. Flor. C. D. G. in C. superscriptum *ὄρτηκες. Marcelli* Inscr. Triep. 23. *ἡμερίδων ὄρχους — ἢ ποίην χιλῷ εὐαλδέϊ χλωρὰ θέουσαν.* de quo loco vid. *Eichst.* Quaest. Phil. p. 32. *Achill. Tat.* V. 17. *τοὺς ὀρχάτους τῶν φυτῶν.* Verbo *πορεύεσθαι* simili elegantia utitur Noster Vit. Apoll. II. 2. p. 50. *τὸ περὶ τοῦ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ Ταύρου λεγόμενον, ὡς ὑπὲρ τὴν Ἀρμενίων πορεύοιτο.* Noli huc referre verba *Aristid.* Encom. Rom. T. I. p. 205. *ἀλλ' οὐ μὲν τότε ὡρίζετο τοῦ Πέρσου ἡ ἀρχή, ἐντεῦθεν ἀρξαμένη βαδίζειν πρὸς ἑσπέραν πολὺ πλείων ἐστὶν ἡ λοιπὴ τῆς ἐκείνου πάσης.* ibi enim cum optimo Barocc. legendum: *ἐντεῦθεν ἀρξαμένῳ βαδίζειν.* ut p. 219. *ἀρξαμένῳ βαδίζειν ἀπὸ τῆς πόλεως.*

P. 11, 4. *τοῦ μέσου δὲ αὐτῶν ἐλευθερία βαδίζειν.* sic Flor. Par. C. D. G. *δ' αὐτῶν.* Vulg. Vias liberas, ad ambulandum relictas, statim *δρόμους* vocat, ut in Heroic. p. 663. *τοὺς δρόμους δὲ οὓς ἀνῆκας χαρέντας μὲν ἡγοῦμαι, τρυφᾶν δέ μοι δοκεῖς — τοσαύτῃ γῇ ἀργῷ χρώμενος.*

P. 11, 6. *οἷα καὶ κατακλιθέντι στρωμνὴ εἶναι.* sic Laud. et pars librorum nostrorum, etiam quinque Parisini. *στρωμνήν.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Morell. Cod. Flor. et Paris. 1698. Videtur sophista Homericum *λεχεποίης* exprimere voluisse.

P. 11, 7. *μῆλα χρυσᾶ — προσάγονται.* vide ad V. p. 10, 10. —

Digitized by Google

τὸν ἐσμὸν ὅλον τῶν Ἐρώτων. sic editt. vett. et libri nostri tantum non omnes. ὅλων. Morell. Olear.

P. 11, 10. χρυσόπαστοι καὶ χρυσαῖ. χρυσᾶ. Olear. qui hoc vocabulum iunxit cum βέλη. nihil mutant libri, nec *Schol. Eurip.* Or. 976. qui h. l. excitat in exemplum τοῦ σολοικοφανοῦς. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 324. Conspiciebantur igitur pharetrae auro distinctae aliaeque totae aureae. χρυσέην φαρέτρην Amori tribuit *Anacr.* Od. XIV. 6. *auratam.* *Claudian.* X. 134. sagittas etiam aureas. *Aristaen.* II. 21. p. 106. ἐγὼ δὲ μέχρι παντὸς τὸ χρυσοῦν τῶν Ἐρώτων εὐτυχήσαιμι βέλος. De Venere *Himer.* Ecl. XVIII. 3. p. 262. τῇ δὲ χρυσοῖ μὲν οἱ παῖδες, χρυσᾶ δὲ τὰ τούτων καὶ βέλη. fortasse ex *Sapphus* epithalamiis, ut suspicari licet ex Ei. Or. I. 4. p. 330. ubi poetria dicitur Amorum πτερὰ καὶ βοστρύχους χρυσῷ κοσμῆσαι. χρυσοχαίτας et χρυσοκόμης Ἔρως passim commemoratur; aureus aureae matris filius. Eidem χρυσοφαεννῶν πτερύγων ταρσοὶ tribuuntur, si recte emendavimus in *Anacr.* Fr. CVII. Caeterum nostrum locum ante oculos videtur habuisse Auctor Ecphr. μαρτύρων στεφανιτῶν Msc. in Cod. Guelph. 82. καὶ ἡ φαρέτρα προσήρτηται χρυσόπαστος ἥδε, καὶ τῶν βελῶν προδεικνῦσα καθ' ὃ τοῦ πώματος ἀφαιρεῖται.

P. 11, 13. αἱ δὲ ἐφεστρίδες αἱ ποικίλαι. Vit. Soph. I. 20. 1. p. 513. ἀπέδυ δὲ καὶ τὰς τῶν ἐφεστρίδων βαφάς. *Lucian.* Dial. Mer. IX. T. VIII. p. 233. ἐφεστρίδα περιπόρφυρον. Vid. *Piers.* ad *Moer.* p. 139 s.

P. 11, 14. μυρία δὲ αὐτῶν τὰ ἄνθη. Noster p. 24, 14. ἐν γλαυκῷ τῷ τῆς θαλάττης ἄνθει. ubi vid. not. Heroic. p. 674. ἁλουργὶς δὲ ἡ χλαμύς, θείου ἄνθους. ubi vid. *Boisson.* De rubro colore accipe etiam in cap. proxime sequ. p. 14, 12. τὸ γὰρ ἀκράτως ἐν αὐτῷ μέλαν ὑποφαίνει τι ἄνθους, cf. ad p. 45, 8. Ithyphallorum χειρίδες sunt ἀνθιναί apud *Athen.* p. 622. B. F. G. Welcker.

P. 11, 14. οὐδὲ ἐστεφάνωνται τὰς κεφαλάς. Hinc *Aristaen.* II. 21. p. 105. οὐδὲ στεφανοῦσθαί σοι τὴν κεφαλήν, ἅτε τῆς κόμης ἀποχρώσης αὐτῇ — κατὰ τὰς κεφαλάς. P. — ἀποχρώσης. ἀποκρώσις. ed. Iunt. 2. — πτερὰ φοινικᾶ. Ap. *Claudian.* XXXI. 141. vocante Venere duo Amores *rutilas respersi murice plumas Prosiliunt.*

P. 11, 17. μονονουχὶ καὶ αὐτόν. sic C. D. μονονοὺ Vulgo. μονονοὺ καὐτόν. Cod. Flor. Paris. 1696. Vit. Apoll. II. 11. p. 60. ὃν σὺ μονονουχὶ προσκυνεῖς. V. 10. p. 196. μονονουχὶ ὅπλα ὑπὲρ τῆς Ῥώμης τιθέμενος.

Digitized by Google

P. 11, 19. ἐς οὓς ἀποτίθενται τὰ μῆλα. restitui lect. edit. vett. et librorum nostrorum Flor. Paris. C. D. G. P. ἀποτίθεται. Olear.

P. 11, 20. πολλὴ δὲ ἡ ἀμάραγδος. δὲ om. G. ἀληθὴς δὲ ἡ μαργηλίς. δ', ἡ μ. Paris. 1696. μαργηλὶς ex hoc uno loco in Lexica relatum. ἀληθὴς refer ad veritatis speciem, pictoris artificio effectam.

P. 11, 22. οὐδὲ κλιμάκων. fortasse rectius, οὐ δὲ κλ. scalis autem Vulcani non habent opus. — ἐς αὐτά. sic G. D. G. Flor. Paris. usque ad mala ipsa. παρ' αὐτά. P. ἐπ' αὐτά. Vulgo.

P. 11, 25. λέγωμεν. λέγομεν. G. Similem imaginem habes Amorum ludentium ap. *Claudian.* Epith. Pallad. et Celerinae v. 10. 11. *Pennati passim pueri, quo quemque vocavit Vmbra, iacent. Fluitant arcus remisque propinquis Pendentes placido suspirant igne pharetrae. Pars vigiles ludunt, aut per virgulta vagantur. Scrutantur nidos avium, vel roscida laeti Mala legunt, donum Veneris, flexusque sequuntur Palmitis et summas pennis librantur in ulmos.*

P. 11, 26. γάνυνται. sic G. γάννυνται. Vulgo. Cf. V. p. 9, 51. XXX. p. 48, 22.

P. 11, 27. ἴδωμεν. εἰδῶμεν. Flor. εἰδωμεν. Par. — ὅ τι ποτέ. τοτε. C.

P. 11, 28. ἰδοὺ δή. δὴ om. C. D. G. Cod. Flor. Par.

P. 11, 29. οἱ δύο μέν. οἱ om. Flor. Paris. De malorum iactu in amoris principio multi dixerunt ad *Virgil.* Ecl. III. 64. ad *Longum* p. 19, 20. ed. Vill.

P. 11, 34. τὰ βέλη πελάσῃ. πετάσῃ. Flor.

P. 11, 35. εἴ τι ξυνίημι. ὅπου ξυνίημι. Flor.

P. 12, 1. φιλήσας τὸ μῆλον — ὡς ἀντιφιλήσων. recte *Olearius: osculatus* et *vicissim osculaturus*, quod *Heynium* p. 33. improbasse miror. Similem lusum sibi fingebat *Meleager* Ep. XCVII. Anth. Pal. V. 214. ubi vid. Animadvv. T. I. 1. p. 110.

P. 12, 4. τῶν τοξοτῶν ζεῦγος. τόξων. C. in marg. alterum a m. rec. adscriptum.

P. 12, 6. ἐπὶ τῷ μὴ λῆξαι. sic C. D. G. Cod. Flor. Par. Land. μὴ δὲ editt. vett. et P. μηδὲ. Morell.

P. 12, 8. ξυμπεπτώκασι. C. D. συμπεπτώκασι. Vulgo.

P. 12, 11. περιπὰς αὐτῷ κατὰ τῶν νώτων. περιττὰς. Iunt. 2. Morell. κατὰ. om. G. νότων. C. D. Apud *Lucian.* Gymn. c. 31. T. VII. p. 191. Anacharsis Solonem interrogat, num existimet, hostes in pugna fugituros tergumque praebituros esse,

Digitized by Google

μὴ σφίσι κεχηνόαι πάσαητέ τὴν ψάμμον ἐς τὸ στόμα, ἢ περιπηδήσαντες, ὡς κατὰ νώτου γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὴν γαστέρα, καὶ διάγχητε. Vid. ad II. 6. p. 62.

P. 12, 11. καὶ ἐς πνῖγμα ἀπολαμβάνει. ἢ εἰς. Flor. in marg. καὶ. πνίγμα vulgo, quod mutavi, non exspectato librorum assensu. Alienissima ad h. l. *Olearius* attulit de πνιγμῷ, Veneris πανδήμου nomine. πνῖγμα solemne in lucta, ut πνιγίζειν et ἄγχειν. *Strato* Ep. LXIV. ἀλλ' οὐκ ὢν ἀπάλαιστος ὁ δεσπόσυνος προσέκειτεν· παῦσαι, πνιγίζεις, φησί, τὸ παιδάριον· ubi vid. Anim. T. II. 3. p. 106 s. *Aelian.* H. A. I. 32. τοὺς γε μὴν καραβους αὐτοὶ συλλαβόντες ἐς πνῖγμα. Ib. IX. 25. ἑαυτὸν δὲ περιχέας αὐτῷ ἐς πνῖγμα ἄγχει. Ib. X. 48. αὐτοὺς ἐς πνῖγμα ἄγχων.

P. 12, 12. καὶ καταδεῖ τοῖς σκέλεσι. *Lucian.* Gymn. c. I. T. VII. p. 155. οἱ μὲν αὐτῶν περιπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δὲ ἄγχουσι καὶ λυγίζουσι — τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη κατὰ τὴν γαστέρα, τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει.

P. 12, 13. ὁ δὲ οὔτε ἀπαγορεύει. οὔτει scribendum videtur. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* IV. p. 111. et *Wesfer* in Act. Mon. T. I. p. 261 s. Ap. *Clem. Alex.* Paed. III. p. 274. 5. αὐτὸς δὲ χαλκῶν ἐστι τιμιώτερος τριῶν. negationem addendam esse recte vidit *Lowth*; sed scnarium esse non vidit, qui sic scribendus:

αὐτὸς δὲ χαλκῶν οὔ τι τιμιώτερος
τριῶν.

P. 12, 15. μεθ' ὃν οὐκέτι οἱ λοιποὶ ἔχουσι. *quo solato.* Vit. Apoll. VII. 22. p. 302. οὐκ ἀπιστῶ καὶ τὴν Λευκοθέαν ποτὲ κρήδεμνον Ὀδυσσεῖ (τῷ Ὀδ. Vrat.) δοῦναι μετὰ τὴν ναῦν, ἧς ἐκπεσὼν ἀνεμέτρει ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ τοὺ πελάγους. Fortasse scr. τὰ τοῦ πελάγους. *Longus* IV. p. 125, 16. μηδὲ ἀφελέσθαι τραπέζης, μεθ' ἣν τεθνήξεται λιμῷ. De hoc usu praepositionis vid. inprimis *Boisson.* ad *Heroic.* p. 429. *Schaefer.* ad *Aesopi* Fab. p. 145.

P. 12, 16. οὐδὲ εἰσιν ἐν τῷ ἀπρὶξ. notanda locutio, pro οὐδὲ ἀπρὶξ δύνανται ἔχειν. — ἀλγεῖ δὲ στρεβλούμενος. Scribendum videtur, ὁ στρεβλούμενος.

P. 12, 17. καὶ κατεσθίει τοῦ παλαιστοῦ τὸ οὖς. *mordere* inotantibus vetitum, qua de causa spectantes irascuntur illi, ὡς ἀδικοῦντι καὶ ἐκπαλαίοντι i. e. *palaestrae leges migranti.* Cf. *Lucian.* Demon. c. 49. T. V. p. 249. Apud Spartanos tantum in epheborum certaminibus μάχονται καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐμπηδῶντες λάξ, δάκνουσί τε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνορύσσουσι — secundum *Pausan.* III. 14. 9. Vt h. l. puer adversarii aurem dentibus invadit, sic philosophus ap. *Lucian.* Hermot. c. 9. T. IV. p. 13. εἰ

Digitized by Google

μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ γενόμενοι ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, εὖ ἴσθι, προσφὺς ἄν, ἀπέτραγεν αὐτοῦ τὴν ῥῖνα ὁ γέρων· οὕτως ἠγανάκτει. Cf. Conviv. c. 44. T. IX. p. 82.

P. 12, 19. ἐκπαλαίοντι. i. e. παρανομοῦντι τὴν πάλην. Alibi hoc compositum nonduum reperi.

Ib. μήλοις αὐτὸν καταλιθοῦσι. Similes καταχρήσεις vid. ap. *Valcken.* ad *Herodot.* VI. 129. p. 498. 8. ad *Achill. Tat.* p. 558.

P. 12, 20. μηδὲ ὁ λαγωὸς ἡμᾶς ἐκεινοσὶ διαφευγέτω. μηδὲ editt. vett. hoc loco et in sequentibus; λαγὼς ἢ. ἐκεῖνος διαφυγέτω. Flor. λαγὼς et διαφυγέτω. Paris. Formam ab Atticistis probatam restitui, licet II. 17. p. 83, 21. λαγωὸς legatur. Vid. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 186 s. Paulo post bis τοῦ λαγώ.

P. 12, 23. ἐς γῆν. G. εἰς. Vulgo.

P. 12, 24. καταλεῖπον. καταλοῖπον. G.

P. 12, 25. καὶ ταράττουσιν. καὶ καταταράττουσιν. Flor. ubi nullus dubito praepositionem natam esse ex vicinis syllabis.

P. 12, 29. πεζοὶ κατ' ἴχνος. πεζοὶ. C. D. G. P. πεζοῖ. editt. omnes. κατὰ ἴχνος. G. — ὁ δ' ὡς. ὅδ' ὡς. Vulgo.

P. 12, 33. ἐς πλευράν. G. C. Flor. Paris. εἰς. Vulgo. — πρηνὴς. πρωνὴς. P.

P. 12, 34. πάντες ἐν τοῖς. πάντες δὲ ἐν. Flor. Par. quod nec ipsum male habet.

P. 12, 37. τὸ περὶ τοῦ λαγώ. λαγῶ. D. P.

P. 13, 1. ὡς πολὺ τῆς Ἀφροδίτης. πολλῆς τῆς. Flor.

P. 13, 2. περὶ μὲν τοῦ θήλεος. τοῦ λαγὼ. Laud. — θηλάζειν τε αὐτό. sic C. D. G. τὸ θῆλυ scil. ut mox τὸ δὲ ἄῤῥεν. Vulgo αὐτόν.

P. 13, 4. καὶ ἀποκυΐσκει δέ. hoc dedi ex Cod. Angl. Flor. Par. C. D. G. pro ἐπικυΐσκειν. Illud accommodatius orationi *Philostrati*, qui verborum structuram in hunc modum variare solet. Media voce de eadem re utitur *Herodot.* II. 108. 63. sed ap. *Athen.* IX. p. 400. E. habetur: ἐπικυΐσκει τε μόνον πάντων θηρίων. ubi non assenserim editori doctissimo, qui spreta codicum et *Eustathii* auctoritate, ἐπικυΐσκεται probat. Noster Vit. Apoll. I. 22. p. 28. ὁ δὲ τῆς λεαίνης τόκος, αἱ λέαιναι μηνῶν μὲν κυΐσκουσιν ἕξ, τρὶς δ' ἀποτίκτουσιν. De utraque forma disputans *G. I. Bekkerus* in Spec. p. 20 s. commode excitavit Geopon. XIV. 1. de columbis: φύσει δὲ καὶ πολύγονον τὸ ζῶον. Ἐν πάσαις γὰρ τεσσαράκοντα ἡμέραις κυΐσκει, καὶ τίκτει καὶ θάλπει καὶ ἐκτρέφει. Cf. *Hamacker.* Lect. Phil. p. 57.

P. 13, 5. ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ. lectionem a Flor. et Par. oblatam recepi. τοῦ τόκου. Vulg.

Digitized by Google

P. 13, 7. *οἱ δὲ ἄτοποι τῶν ἐραστῶν.* qui pro bonis artibus, quibus amor conciliatur, vi et dolo utuntur. Nessus ap. *Philostr. Iun.* XVI. *κακῶν ἰδὼν τὴν γυναῖκα ἀτόποις ἐπετόλμα.* De amore nefando *ἔρωτας ἀτόπους* usurpat Noster Vit. Apoll. V. 14. p. 198. et *Aelian.* H. A. VI. 44. p. 204.

P. 13, 8. *βιαίῳ τέχνῃ. τῇ τῆς μαγείας ἀνάγκῃ. θαυμασιουργία* et *βίαιος τέχνη* iungitur in Vit. Apoll. VI. 10. p. 239. Hinc *βιαίως σοφοὶ* Ib. I. 2. p. 3. de iis, qui fato et Parcis vim dicuntur facere. Vid. ibi *Olear.* et L. VIII. 7. 2. p. 330. *). Hinc ap. *Menandr.* in *Stobaei* Flor. LXXII. p. 437. probabiliter *Bentleius*: *ἀλλ' ἔστι τόλμης καὶ βίας ταῦτ' ὄργανα.* pro *βίου.* Vid. *Meinek.* ad *Menandr.* p. 87. Passim *vis*, *ἡ βία*, in amore opponitur *τῇ πειθοῖ.* Vid. Anim. in Anth. T. II. 1. p. 16. Eleganter Noster de elephanto in Vit. Apoll. II. 11. p. 61. *αὐτὸς δὴ ἑαυτοῦ ἄρχει, καὶ ἡ πειθὼ αὐτὸν ἡ* (sic recte Vrat.) *τῆς φύσεως ἄγει μᾶλλον, ἢ ὁ ἐπικείμενός τε καὶ ἀπευθύνων.*

P. 13, 11. *σὺ δέ μοι τὴν Ἀφροδίτην βλέπε, ποῦ δή, καὶ κατὰ τί τῶν μήλων ἐκείνη;* restitui lectionem et distinctionem editt. vett. pro eo, quod *Olearius* dedit: *ποῦ δή; καὶ κατὰ τί τῶν μήλων ἐκείνῃ; μήλων* pro ipsis arboribus accipiebat *Heynius.* Sed hoc si volebat *Phil.* cur non scripsit *μηλεῶν*? Nec sub arboribus collocatum Veneris signum, sed in antro. Quare aliud quid latere suspicor. Tenendum autem, Venerem hortis praeesse et floribus gaudere, unde plurima eius *τεμένη* hortorum in modum consita fuisse suspicatur *Boeckhius* ad *Pindar.* T. II. 2. p. 283. *ἐκείνη* habent Cod. Paris. 1696. 1698. quatuor alii *ἐκείνῃ.* Prius mihi *Philostrati* orationi magis videtur consentaneum.

P. 13, 11. Scribam cum *Oleario*: *ποῦ δὴ* (*ἔστι*), *καὶ κατὰ τί τῶν μήλων ἐκείνῃ* (non *δεῖ*, ut ille, sed *μέλει*); Respondetur ad prius, conspici deam in antro, ad alterum, cum pomis ei hoc esse, quod per ipsam Nymphae Amorum huius pomarii matres foecundae, sive mali ipsae feraces sint, sicuti horti omnino arborum florumque. F. G. Welcker. Haec si vera est sententia, ut certe est admodum probabilis, scriptum velim: *καὶ κατὰ τί τῶν μήλων ἔχει δὴ ὥραν; ὁρᾷς* — ubi quam facile *ὥραν* excidere potuerit, apparet.

---

*) Ibi in verbis: *σὺ μὲν γὰρ ἴσως τὸν πατέρα ἡγῇ τὸν σεαυτοῦ, βασιλείας ἐρῶντα γόησι μᾶλλον ἢ ἑαυτῷ πιστεῦσαι, καὶ ἀνάγειν ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἵνα τούτου τύχοι, παρ' ἐμοῦ εὑρέσθαι.* scribendum puto: *ἀνάγκην — παρ' ἐμοῦ εὑρέσθαι, a me accepisse rationem deos cogendi ad id, quod cuperet, tribuendum.*

Digitized by Google

P. 13, 13. *ὁρᾷς τὴν ὕπαντρον πέτραν ἐκείνην.* novissimam vocem om. Flor. Paris. *ὕπαντρος πέτρα* est ap. *Aelian.* H. A. IV. 56. VII. 48. VIII. 3. Ap. Eund. IX. 56. scr. cum libris: *καὶ ὀλκίας ὑπάντρου τινός.*

P. 13, 15. *διοχετεύεται, διοχεύεται.* C.

P. 13, 18. *καὶ κύσπιτρον δὲ τὸ ἀργυροῦν.* copulam adieci ex Flor. Paris. Speculum Veneri dedicat Lais in *Platonis* Ep. VII, et ap. *Iul. Aeg.* Ep. III. IV. V. *σανδάλιον* et *περόναι* iunguntur, ut ap. *Aelian.* V. H. I. 18. *χρυσοῦν σάνδαλον* inter ornamenta meretricum commemorat *Lucian.* de Domo c. 7. T. VIII. p. 97. et *σανδάλια ἐπίχρυσα ἐκ Πατάρων.* Dial. Mer. XIV. p. 265. — *περόναι, περῶναι.* C.

P. 13, 21. *ταῦτα πάντα οὐκ ἀργῶς ἀνῆπται. οὐκ ἀνῆπται ἀργῶς.* C. D. Infra IX. p. 16, 28. *ὅθεν μηδὲ τὴν ἡνιόχησιν ἀργῶς παρέλθωμεν.* Vid. ad *Philostr. Iun.* VI. p. 118. 6.

P. 13, 21. *λέγει δὲ Ἀφροδίτης εἶναι.* hae res ita sunt repraesentatae, ut eas deae dicatas esse sponte intelligatur. De usu Philostrateo verborum *λέγει, φάναι*, vid. ad *Philostr. Iun.* III. p. 116. 8. — *καὶ γέγραπται τοῦτο.* inscriptionibus, puta, donariis additis; non tamen ita, ut superiorum temporum pictores solebant facere, sed vestigiis tantum litterarum obiter indicatis. Quamquam nec hoc necessarium. — *καὶ Νυμφῶν δῶρα εἶναι λέγεται.* Mallem sane: *N. δῶρα, οἶμαι, λέγεται.* ut in rebus dubiis solet Noster. De verborum *εἶναι* et *οἶμαι* permutatione dixi in Addit. ad Athen. p. 225.

P. 13, 24. *περιεδῶτες, περιέσθοντες.* Flor. quod lepidum.

Ib. *εὔχονται καλὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν κῆπον.* quid votis opus in re praesenti? amoenissimum esse hortum abunde docet eius descriptio. Hoc procul dubio sensit *Olearius*, qui vertit: *ut pulcro sibi horto frui liceat precantur.* Num scribendum: *εὔχονται καλὸν αὐτοῖς ἀεὶ τὸν κῆπον*? Bonis enim rebus et iucundis perpetuitatem solemus optare. Idem adverbium cum verbo substantivo videtur permutatum in Epist. *Pseudo-Platonis* II. p. 313. B. *οὐ μὴν ἄλλο γέ ποτ' ἔφην ἐντετυχηκέναι τοῦδ' εὑρηκότι· ἀλλὰ ἡ πολλή μοι πραγματεία περὶ τοῦτ' εἴη. σὺ δὲ ἴσως μὲν ἀκούσας του, τάχα δ' ἂν θείᾳ μοίρᾳ κατὰ τοῦδ' ὥρμησας.* Oratio constabit, si scripseris: *ἡ πολλή μοι πραγματεία περὶ τοῦτ' ἀεί· σὺ δὲ ἴσως μὲν ἤκουσάς του, τάχα δ' αὖ θ. μ. κατὰ τοῦδ' ὥρμησας.* Nostro tamen loco fere malim *εὔχονται ἀεὶ καλὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν κῆπον.*

Digitized by Google

VII.

MEMNON.

Memnonis et Achillis monomachium vascula picta exhibent eximiae pulchritudinis, primum in *Millini* collectione T. I. tab. 19—22, alterum in *Millingenii* prima tab. 49, tertium idque olim Vaticanum, a Dempstero antea, Montefalconio et d' Hancarvillio editum, in novissima Parisiensi cl. *Dubois Maisonneuve* tab. 9, aliud nuperrime editum ad II, 7. indicabo; anaglyphum etiam apud *Zoëgam* tab. 55, ubi artis operibus, quae not. 7. ex auctoribus recensentur, addenda est urna Cypseli, *Paus.* V, 19, 1. Tabula nostra continet *Aethiopes ducem suum mortuum plangentes* in castris Troianis, urbe in conspectu longinquo posita. In parte superiore matrem Memnonis, Auroram, luctu perditam, quod Solem offuscare atque Noctem, ut ante tempus adveniat, precari ait Sophista, ex posta aliquo derivatum est, cf. locos a *Iacobsio* nostro laudatos, quibus optime haec dilucidantur. His verbis fucata hominis oratio transitum parat ad id, quod sequitur, nocte ineunte a matre surreptum esse Memnonis cadaver (quod argumentum finit Memnonis Aeschylei et in vasculo infra describendo adumbratum est), et in lapidem versum. Solem ab alio quoquam deo tenebris obductum ars Graecorum ignorat; Auroram simul Solem obscurantem, simul ad noctem conversam precesque fundentem nulla ars exprimere potest. Pictor Solis moerorem (*κατήφειαν*) et propinquum noctis adventum luminis decremento et apto colorum in fundo tabulae temperamento expresserat. Commentator Vimariensis p. 35. alieni quid infert: *Memnon von Achill getödtet, von Aurora, der Mutter, lieblich bestattet.* In extrema tabulae parte fabulosa Memnonis statua appicta erat, a solis radio percussa, more consueto ex nigro lapide, sedentis habitu, caeterum quod affectatius adiicitur, figurae cadaveris humi porrecti simillima; non quidem quantum video, tanquam nova scena, sed quasi parergon, quo picturam contemplantes commonefierent eorum, quibus tristitia ex praematura nobilissimi iuvenis morte percepta mitigari posset. Sic in vasculo supra laudato altero axis ad Memnonem Achilli succumbentem advolans ad Memnonidum fabulam spectat, quibus Polygnotus chlamydem Memnonis in Oreo sedentis ornaverat. Paus. X. 31. Haec ultima *Heynium* non recte intellexisse, non est quod pluribus exponam. Genus illud prolepseos in artis operibus haud est infrequens; quo pertinent cycni ad Eridani ripas tab. XI, Citharoedus lamentans cum abiete fatali tab. XIV, Hippodamia in ipso certamine cum Pelope iuncta, v. ad c. XVII. Aliquando ad continuationem

aut consummationem historiae significandam nec iterata figura principalis, nec nova opus est persona, sed sufficit leve symbolum, ut quod Midas tab. XXII. p. 56, 10. magnis auribus iamiam instructus est; quod Narcisso in fontem etiamnum prospiciente lilia nascuntur tab. XXIII, p. 56, 51, sicuti malus Punica ex Polynice dum cum Antigone humo tegit II, 29. p. 99, 17, et ut hyacinthis pratum floret dum iuvenis perit I, 24,; et quod iuxta Apollinem cum Hyacintho adhuc colloquentem discus cum Zephyro appictus innuit, hunc amorem funestae mortis causam iuveni esse futuram. *Philostrat. Iun.* XIV. p. 135, 54. Nec prorsus huic pictorum rationi absimile est, quod in tragoediis aliquando, quae extra ipsam actionem sunt et post futura, respiciuntur. F. G. Welcker. Loca veterum de Memnone, Troianis suppetias ferente, inque illa expeditione oppresso, collegi ad *Tzetzae* Posthom. 216. et in Operibus Academiae Monacensis Annor. 1809 et 1810. Adde doctissimum *Naeke* ad Choerilum p. 185 sqq.

P. 13, 27. *ἀπόκειται. ὑπόκειται.* C.

P. 13, 29. *ὑπὸ τῆς μελίας.* nobili illa hasta Achillis II. 3. p. 57. 5. *Liban.* T. IV. p. 192. 3. *ὑπὲρ τὸ μειράκιον τὸ Θετταλόν — ὃ τὸ Πύλιον* (L. *Πήλιον*) *καταλιπὸν καὶ τὴν μελίαν ἐπὶ τὴν Σκῦρον ᾔει καὶ τὸν παρθενῶνα.* Apud *Themist.* Or. XXIV. p. 308. C. scribe cum Cod. Ambros. *ὁ δὲ γενναῖος Ἀχιλλεὺς ὁ τὴν μελίαν ἐκείνην πάλλων — ὅμως οὐδὲν πάνυ προσεῖχε τῷ Φοίνικι.*

P. 13, 30. *καὶ σκηνάς.* marg. Paris. 1696. *γρ. πηγάς.*

P. 14, 3. *οὐδὲν ἂν αὐτοῦ μείω.* *ἂν* om. Paris.

P. 14, 6. *οὕς, οἶμαι, Νείλῳ ἔτρεφε.* ut Achilles comam suam Sperchio nutrivisse dicitur Il. ψ. 142 ss. ubi vid. *Heyn.* T. VIII. p. 387. in Scholio ibi laudato scribe cum *Welckero* nostro: *διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν καὶ εἰς τοὺς γάμους* (*ποταμοὺς* vulgo) *ἀπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ ἐκόμιζον, τέκνων τε γενέσεως καὶ παιδοτροφίας οἰωνὸν τιθέμενοι.* Inde ductum, quod in Heroic. XI. 2. p. 720. Aiax dicitur *κομᾶν τῷ ποταμῷ Ἰλισσῷ.* ubi vid. *Boissan.* Etiam Orestes ap. *Aeschylum* in Choeph. 6. in tumulo patris dicat — *πλόκαμον Ἰνάχῳ θρεπτήριον.* *Schol.* ad *Pindar.* ad Pyth. IV, 145. causam illius consuetudinis affert physicam. Ingeniose *Aristides* Or. de Smyrna T. I. p. 233. de Melete fluvio: *διὸ καὶ δικαίως ἄν μοι δοκοῦσιν ἅπαντες εἰς τὰς πηγάς, ὥσπερ ἐκεῖνος ἔφη τοῦ Σπερχειοῦ, τοῦ Μέλητος ἀπάρχεσθαι τῶν λόγων, ὥσπερ βοστρύχων, ᾄδοντας Ὁμήρου χάριν τὸν ποταμόν.*

P. 14, 19. *ὅρα τὸν ἴουλον ὡς καθ' ἡλικίαν τῷ κτείναντι.* Ianugo in Memnonis genis indicat, eum Achilli aetate fuisse parem. Vterque annumeratur iuvenibus immatura morte oppressis ap. *Dion.*

Digitized by Google

Chrys. Or. XXIX. p. 544. ubi scribendum puto: ἔτι δὲ (ἔτι δὲ vulg.) τῶν παλαιῶν τοὺς ἐξοχωτάτους· ἀκούομεν οὐδένα αὐτῶν ἐπὶ πολὺ ἐλθόντα τοῦ βίου, Πάτροκλόν τε καὶ Ἀντίλοχον, ἔτι δὲ Σαρπηδόνα καὶ Μέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα καὶ Ἱππόλυτον.

P. 14, 10, μέλανα. μέλαινα, G. De colore Memnonis vid. ad L. II. 7. p. 63, 22. — τὸ γὰρ ἀκράτως ἐν αὐτῷ μέλαν ἀπαφαίνει τι ἄνθους. Vid. ad VI. p. 11, 14. Pro ἐν αὐτῷ, quod frigide additum, Cod. Flor. et Paris. ἐν αὐτῇ. Quum femininum genus non habeat quo referatur, non dubito in lectione ἐν αὐγῇ latere ἐν αὐγῇ. de quo erroris genere vid. ad L. II. 5. p. 60, 26. Puram autem illam nigritudinem, qualis in Aethiopibus conspicitur, aphlandore, αὐγῇ, non destitutam esse, nemo ignorat. Praeterea in Memnonis ruboris aliquid apparebat. Similiter Vit. Apoll. VI. 12. p. 249. ὑπὸ γὰρ τῶν Ἀπολλωνίου λόγων οὕτως διατεθῆναι καὶ τοὺς Αἰγυπτίους, ὡς τὸν Θεσπεσίωνα μὲν καί τοι μέλανα ὄντα, κατάθηλον εἶναι ὅτι ἐρυθρόν. *Heliodor.* X. 24. p. 381. ὁ δὲ Μερόηβος πρὸς τὴν ἀκρὰν τῆς νύμφης, ὑφ' ἡδονῆς τε ἅμα καὶ αἰδοῦς οὐδὲ ἐν μελαίνᾳ τῇ χροιᾷ διελαθε φοινιχθείς. Cf. *Callistr.* Stat. IV. p. 148, 16. ubi est ἀκράτῳ τῷ μέλανι, ut ap. *Achill. Tat.* III. 7, p. 64, 26. ubi vid. not. p. 418 et 632. In his ἄκρατος item quo καθαρός. Cf. *Ast* ad *Platon.* de Rep. p. 591. Ap. Nostr. Vit. Soph. II. 1. 7. p. 553. ὑγιαίνει αὐτοῖς ἡ φωνή, καὶ ἡ γλῶττα τὴν ἄκραν Ἀτθίδα ὑποψάλλει, ne quis de ἄκρατον cogitet, scribendum cum Cod. Guelph. τὴν ἄκρα καθαρὰν Ἀτθίδα. fere ut ap. *Dionys. Hal.* T. I. p. 232. φωνὴν οὔτ' ἄκρα βάρβαρον. ut emendavit *Schaefer*, Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 871, et p. 296.

P. 14, 12. οἱ δὲ μετέωροι δαίμονες. haec verba excitat *Greg. Cor.* p. 87, ed. Lips. — *Aelian.* H. A. V. 1. p. 140, de Memnone: αὐτὸν μὲν τὸν νεκρὸν εἰς τὰ Σοῦσα — ὑπὸ τῆς μητρὸς καμισθέντα μετέωρον ἐκ τῶν φόνων, τυχεῖν κηδεύσεως τῆς προσηκούσης αὐτῷ.

P. 14, 13. Ἠὼς ἐπὶ τῷ παιδὶ πενθαῦσα κατηφῆ ποιεῖ τὸν Ἥλιον. illustrat haec *Typhiod.* v, 30. ἡ δ' ἐπὶ πότμῳ Μέμνονος οὐρανίην νεφέλην ἐνεδύσατο μήτηρ, Φέγγος ὑποκλέψασα κατηφέος ἤματος Ἠώς. *Crinagor.* in Anth. Pal. VII. 633. καί ῥ' αὐτὴ ἤχλυσεν ἀκηδέσπερος ἀντέλλουσα Μήνη, πένθος ἑὸν νυκτὶ καλυψαμένη, Οὕνεκα τὴν χαρίεσσαν ὁμώνυμον εἶδε Σελήνην Ἄπνουν.

P. 14, 16. Ἵν' ἐγγένηται οἱ. ἵνα. Flor. Par.

P. 14, 17. ἐκπέλαπται. ἐκπλέπτει. P.

P. 14, 17. καὶ ἔστιν ἐπὶ τέρμασι τῆς γραφῆς σκουδή, καὶ κατά τι τῆς γῆς τάφος οὐδαμοῦ Μέμνονος· ὁ δὲ Μέμνων ἦν

Αἰθιοπίᾳ. ἡ σπουδή. C. D. cum gl. *ἐν* utroque, *ὁ σκοπός, κατὰ τῆς γῆς*, omisso *τι*, Paris. In extrema tabulae parte nova scena exhibetur, fere ut ap. *Callistratum* XIV. p. 162, 20. *ἐν γε μὴν τοῖς τοῦ πίνακος τέρμασιν Ἀφροδίτη ἐκβυθιζομένη.* Sed quid sit illud, quod ibi repraesentetur, non tam facile dictu est. Dixeris voce *σπουδὴ* significari festinationem hominum in finibus Aethiopiae circa Memnonem occupatorum. Sed quid prohibebat, quominus hoc uno alterove vocabulo addito disertius indicaretur? In proximis *Μέμνονος Heynius* mutat in *Μέμνων*; qua correctione res non conficitur. Suspicor itaque *σπουδὴ* depravatum esse ex *ποῦ δή*, ut ap. *Pausan.* IV. 2. p. 282. *πυθέσθαι δέ που δὴ πάνυ ἐθελήσας*, scriptum pro *σπουδῇ*. quod *Valcken.* monuit in Praef. ad Phalar. p. XVII. et post eum *Porson* Misc. Tracts. p. 279 a. ap. *Thucydidem* quoque VIII. 27. *προτέρους που ἐπιχειρεῖν, ποῦ δή*. editt. vett. et libri nonnulli *σπουδῇ*. In superiore capite p. 13, 11. *σὺ δέ μοι τὴν Ἀφροδίτην βλέπε, ποῦ δή, καὶ κατὰ τί τῶν μήλων.* Totum autem locum sic velim scriptum: *καὶ ἰδοὺ ἐκκέκλεπται, καὶ ἔστιν ἐπὶ τέρμασι τῆς γραφῆς. Ποῦ δὴ καὶ κατὰ τί τῆς γῆς τάφος; τάφος οὐδαμοῦ Μέμνονος· ὁ δὲ Μέμνων ἐν Αἰθιοπίᾳ μεταβεβληκὼς ἐς λίθον μέλανα.* *et ecce iam surreptus est, et est in extrema tabula* (quasi dicas, *in extremis terris*). *At ubi tandem et in quanam terrae parte sepulcrum eius? Sepulcrum Memnonis nusquam reperitur; ipse autem Memnon in Aethiopia in saxum atrum mutatus est.* Vox *τάφος* quomodo exciderit, apparet. Vide de hoc genere erroris in Addit. ad Athen. p. 127 b. Caeterum sic est *ποῦ δὴ* ap. *Homer.* Il. ε. 473. *Euripid.* Iphig. Taur. 1147.

P. 14, 17. Iacobsii emendationem auctoris mentem restituere mihi persuasum est. Malim tamen, non iterata voce *τάφος*: *καὶ ἰδοὺ ἐκκέκλεπται, καὶ ἔστιν ἐπὶ τέρμασι τῆς γραφῆς. ποῦ δὴ καὶ κατὰ τί τῆς γῆς; τάφος οὐδαμοῦ Μέμνονος.* Acumen est in oppositis *γραφῆς* et *γῆς*, et cadaver surreptum, an tumulum nusquam terrarum inveniri dicas, nihil differt. Verbum, non subiectum mutatur. F. G. WELCKER.

P. 14, 20. *ἐν Αἰθιοπίᾳ. ἐν* om. G. Ad rem conf. *Hieron.* Ecl. XX. 5. p. 270.

P. 14, 21. *καὶ τὸ σχῆμα μὲν παθημένου. μὲν* om. Flor. — *τὸ δὲ εἶδος ἐκείνου.* Sic ex coniectura restitui pro *ἐκεῖνο*, quod erat in vulgatis. Sensus est, faciem lapidis et formam Memnonem referre. OLEARIVS. *ἐκεῖνο* est in edd. vett. et libris nostris omnibus, etiam Flor. et septem Parisinis. Hoc restitui. Vultus saxei illius in Aethiopia Memnonis is, ni fallor, qui hic in tabula conspicitur.

Digitized by Google

P. 14, 23. ἡ ἀκτὶς τοῦ Πλίου. ἀκτῆς, G. Ad rem cf. *Himer.* Or. XVI. p. 680. ubi legendum μουσικόν τι ἠχεῖ. Ap. *Lucian.* in Philops. c. 33. T. VII. p. 286. Eucrates narrat, se non solum vocem audivisse Memnonis, sed eum oraculum sibi septem versibus comprehensum edidisse, ἀνοίξας τὸ στόμα ἓν ἔπεσιν ἑπτά. καὶ εἴ γε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. Quomodo, quaeso, supervacaneum illud, quod ad firmandum rei miraculum accommodatissimum? At ille non videtur dixisse, εἴ γε μὴ περιττὸν ἦν, sed potius: εἴ γε μὴ ἀπόῤῥητον ἦν. Prom. c. 21. T. I. p. 156. ἀλλ' οὔ χρὴ λέγειν· φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον. Huiusmodi excusatione passim utitur *Herodotus* in rebus sacris et *Pausanias*.

P. 14, 24. κατὰ τὸ στόμα. τὸ om. Flor. Paris.

VIII.

NEPTVNVS aut AMYMONE.

Cum hac tabula digna est quae conferatur *Christodori Ecphr.* 61 ss. ubi *Neptunus* ad *Amymonen* accedit, delphinum quidem manu tenens, ut saepe alias, e. g. in anaglyphis *Mon. ined.* tab. 5. *Mus. Piocl.* T. 4. tab. 32, in nummis Boeotorum, Teniorum, cet. in numo Antonini Pii cum portu Cenchraeo et Neptuni in eo statua aerea, cuius mentio est ap. *Paus.* II, 2. cf. *Dodwell. Itiner. Graec.* T. 2. p. 194 s. *Eratosth.* 31. *Hyg.* P. A. 2, 17. ut aliquando etiam hippocampum, e. g. Helice, *Strabo* VIII. p. 384. Nunc vero hippocampis vectus, ut in *Naevii Aegistho*, *Statii Theb.* II, 45. *Achill.* I, 56. et anaglypho inedito praeclaro, Neptuni et Amphitrites nuptias repraesentante, Romae in aedibus Lancellotorum, et illic quidem quadrigis, tum in gemma cum nomine incisoris Quintilli, *Bracci* tab. C, ubi in eo est deus, ut Amymonem terrore attonitam rapiat. Anaglyphum *Admir. R. A.* tab. 29. (58.) *Montef.* T. I. tab. 33, 10. non est genuinum, v. *Zeitschr. für alte Kunst*, T. I. p. 194. In Platonis Atlantide equi alati sex Neptuni currui iuncti sunt; Amymones raptorem in gemma antiqua, *Pierres gravées de Stosch*, p. 105, 452, simplices vehunt quadrigae. Iidem Neptuni amores secus atque a nostro pictore tractati sunt in vasculorum picturis ap. *Passerium* T. II. tab. 171., cf. *Boettig.* in *Amalthea* T. II. p. 286, tum ap. *Millinum*, *Peintures de Vases* T. II. tab. 20. et *Galerie mythol.* tab. 62, quam primus recte interpretatus est *Boettigerus*, *Kunstmythol. des Zeus*, p. 158. In priore, quod Amymone placentam comedendam manu tenet, matri-

Digitized by Google

monium imagendum significare videtur, v. *Aristoph. Pac.* 870, ubi post lavacrum Theoriae nuptiale ὁ πλακοῦς πέπεπται, σησαμοῦς ξυμπλάττεται, et in fine chorus sponsis acclinit; πλακοῦντας ἔδεσθε. Cf. etiam *Schol. Pac.* 869. Ceterum v. de hoc argumento *Creuz. Mythol.* T. III. p. 479, ed. alt. Tertia aeri incisa est in *Amalthea* T. II. p. 278. quarta descripta ibidem p. 281, et quantum hae omnes a Philostratea tabula differant, docte explicatum. Vltimam nunc vide in *Labordii Vasc.* tab. 25. Iacobsii coniecturae ab Heynio olim probatae ἱππόκαμποι τὰ οὐρᾶα obstat, quod nomen ἱππόκαμποι non ad posteriores partes spectat, sed ad totam figuram ex equo, aquae symbolo, et pisce, in quem ille desinit, κάμπτει, compositam. Notum nunc in vulgus cetus hoc monstrosum in sexcentis artis antiquae monumentis obvium, Thetidem maxime, Nereidum chorum et Venerem Marinam dorso gestans, de quo praeter *Olearium* ad *Heroic.* p. 729. et *Scalig.* ad *Varr.* L. L. IV. p. 23, 20. ed. Bipont. quorum non meminerat *Winkelmannus*, Oper. T. II. p. 505. vid. *J. H. Voſs Mythol. Briefe*, T. II. p. 184 ss. 221 ss. Verba λευκὴν ὑπὸ φύσεως pet. lin. 20. *Boettigerus* l. l. p. 285. recte trahit ad Amymonen, et aureum eius monile, quo resplendeat mare. Vltima κῦμα ἤδη κυρτοῦται κ. τ. λ. num pictoris sint an rhetoris, mente haec et cogitatione prospicientis, doctrinaeque elegantiam captantis imitando loco Homerico de Neptuni et Tyri amoribus, quem *Epist.* 58. iterum tangit, pro imperio non decerno; quum thalamus eiusmodi infra quidem II, 8. p. 65. 26. a pictore expressus, hic autem ad picturam non tam, quam in illa tabula necessarius sit. Illud tamen praefero cum Heynio. Eodem Homeri invento *Himerius* utitur Or. I, 6. de thalamo Hippodamiae constructo loquens: κῦμα δ' ἦν, δῖμαι, ὁ θάλαμος, ποφυροῦν τε καὶ μετάρσιον ἵνα παστάδα μιμήσηται. F. G. Welcker.

In titulo *Ποσειδὼν ἢ* om. Cod. Laud. G, C. Sunt haec verba in editt. vett. et P. *Ἀμυμώνη*. D. et in marg. *Ποσειδῶν*. Historiam amorum Neptuni et Amymones tractavit *Lucian.* in Dial. Mar. VI.

P. 14, 28. *πεζεύοντι τὴν θάλασσαν*. frequens locutio de expeditione Xerxis. Vid. Addit. ad Athen. p. 354. *Gregor. Naz.* Or. XVIII. p. 279. C. Χριστὸν — ὃς πεζεύει πέλαγος. Mire *Himerius* Or. XI, 1. p. 572. de Ionibus; ἐπέζευσαν μὲν Αἰγαίου, τὴν Περσῶν ὕβριν καθαιροῦντες, ἔπλευσαν δὲ Ἰόνιον. ubi editor coniicit: ἐπεξίεσαν. Vide an fuit, ὑπέζευξαν. — Locus *Homeri* est Il. *N.* 17 ss. quem cum gravi reprehensione a *Philostrato* commemorari censet *Olearius*, negante *Heynio* in Opusc. p. 35. Ibi deus quum de Samo Thraeicia venisset Aegas, ibi equis curru im-

Digitized by Google

ctis, ἑοῦ ἐπεβήσατο δίφρου, Βῆ δ' ἐλάων ἐπὶ κύματ', ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῷ Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν. Hinc *Pindar.* Nem. V. 68. ὃς Αἰγᾶθεν ποτὶ κλειτὰν Θαμὰ νίσσεται Ἰσθμὸν δωρίαν.

P. 14, 30. ἀπὸ τῶν Αἰγῶν. articulum restitui ex P. — ἡ θάλασσα γαλήνην ἄγει. Similis pompae descriptio est ap. *Lucian.* Dial. Mar. XV. 3. ἡ μὲν γὰρ θάλαττα εὐθὺς ἀκύμων ἐγένετο, καὶ τὴν γαλήνην ἐπισπασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. κ. τ. λ.

P. 14, 31. αὐτὸν αὐτοῖς ἵπποις. αὐτὸν τοῖς ἵπποις. Flor.

P. 14, 32. καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἕπεται καὶ σαίνει τὸν Ποσειδῶνα ὡς ἐνταῦθα. desideratur aliquid ad iustam antithesin. Fortasse fuit: κἀκεῖ γὰρ ἐκεῖνα ἕπεται — *apud Homerum, ut hic in tabula picta.* Sic paulo post: κἀκεῖ μὲν δυςχεραίνειν ὁ Ποσειδῶν ἔοικε — ἐνταῦθα δὲ φαιδρὸς γέγραπται.

P. 15, 2. ἠπειρωτῶν. Sic iterum c. XXX. p. 48, 12. ἠπειρῶται δὲ οἱ ἵπποι καὶ οἷοι διαδραμεῖν τὸν Αἰγαῖον αὐχμηρῷ τῷ ἄξονι.

P. 15, 5. ἐνταῦθα δὲ ἱππόκαμποι τὸ ἅρμα. ἱππόκαμπτοι. C. D. Quod olim scribere sum conatus in Exercitatt. cr. T. II. p. 75. ἱππόκαμποι τὰ οὐραῖα, probante *Heynio* p. 35. id facile nunc repudio. Sincera vulgata. Quod de Thetide dixit Noster in Heroic. XIX. p. 729. γαλήνης ἐπεχούσης τὴν θάλατταν, ἡ μὲν ἔτυχεν ἐπὶ δελφίνων τε καὶ ἱπποκάμπων ἀθύρουσα — etiam sic potuit efferri: ἡ μὲν ἔτυχε δελφίνοις τε καὶ ἱπποκάμποις χρησαμένη ἅρματι. Pro ζεύγει est ἅρμα ap. *Dion. Chrys.* Or. XXXVI. p. 93. τῷ Διὶ τρέφουσιν ἅρμα Νισαίων ἵππων. Ap. *Himerium* Or. XIV. 10. p. 624. Iupiter Apollinem muneribus ornat, δοὺς ἐπὶ τούτοις ἅρμα ἐλαύνειν· κύκνοι δὲ ἦσαν τὸ ἅρμα — ὁ δὲ ἐπιβὰς ἐπὶ τῶν ἁρμάτων ἔφη καὶ (Scr. ἐφῆκε) τοὺς κύκνους ἐς Ὑπερβορέους πέτεσθαι.

P. 15, 5. ἔφυδροι. ὕφεδροι. Flor. ὕφυδροι. Paris. — καὶ νευστικοί. de πνευστικοὶ cogitabat *Claud. Christianus* ap. Morell. p. 914. qui etiam, si νευστικοὶ magis probaretur, id ἀπὸ τοῦ νεύειν derivatum, *nutantes* volebat verti. Ap. *Aristot.* H. A. I. 1. p. 828. C. D. νευστικὸς opponitur τῷ πορευτικῷ.

P. 15, 7. δελφῖνες. δελφίνες. P. Paulo post idem liber δυςχεραίνει et νεμεσᾷ.

P. 15, 9. κλίνοντι τὸ Ἑλληνικόν. Il. ε. 37. Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί. *Apoll. Rh.* I. 75. ἐπαΐξαι μετόπισθεν Εὖ δεδαὼς δηΐοισιν, ὅτε κλίνειε φάλαγγας. — καὶ βραβεύοντι αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ χείρονος. *iniquius in illos statuenti.* οὕτω καθ' ἡμῶν βραβεύει τὸ δαιμόνιον. *Liban.* T. IV. p. 1043. βραβεύειν τὸ δίκαιον

Digitized by Google

illustravit *Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 693. 76. cf. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 404. ἀπὸ τοῦ χειρίστου dictum ut ἀπὸ τοῦ βελτίστου, ἀπὸ τοῦ κρατίστου et similia, de quibus *Schaefer.* ad *L. Bos.* p. 194. Similis est dictio ap. *Aelian.* V. H. IX. 29. ἄλλοις προσπαίζειν διὰ τὴν σχολὴν τὴν ἐπὶ τὰ χείρω.

P. 15, 11. ἀμεινον βλέπει. recepi oblatum a Flor. et Paris. Vulgo βλέπων.

P. 15, 15. τὸ γοῦν. sic Flor. τὸ οὖν. vulgo.

P. 15, 16. ἡ κάλπις ἡ χρυσῆ. urna, qua instructa exierat ad hauriendam aquam pro prisca morum simplicitate, quam minus recte interpretatus *Lucian.* Dial. Mar. VI. T. II. p. 104. ὁ Δαναός, ait, σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πέμπει ὕδωρ ἀρυσομένας. καλπίδα ἀργυρέαν Evadnae tribuit *Pindarus* Ol. VI. 67. ubi vide doctissimum enarratorem. De Amymone nostra *Propert.* II. 20. 49. *Iam Deus amplexu votum persolvit, at illi Aurea divinas urna profudit aquas.*

P. 15, 19. ἐκλείπει πανσυδὶ τὴν θάλασσαν. ἐλλείπει πανσυδί. Flor. ἐκλ. πανσυδί. Paris. C. D. G. πάσσυδι. vulgo. Eadem diversitas est II. 11. p. 71. πανσυδὶ tantum legitur II. 22. p. 91. Cf. *Xenoph.* Cyrop. I. 4. 28. *Thucyd.* VIII. 1. init. Apud *Homerum* πανσυδίῃ probabat *Aristarchus* prae πασσυδίῃ. Vid. *Gerhard.* Lectt. Apoll. p. 94 s. *Wernick.* ad *Tryphiod.* p. 167.

P. 15, 20. λευκὴν τε ὑπὸ φύσεως οὖσαν. ἀπὸ φύσεως videtur requiri.

P. 15, 22. κῦμα γὰρ ἤδη κυρτοῦται. καὶ γὰρ κῦμα. Flor. dicta haec ex *Homer.* Od. λ. 240. quem locum expressit etiam *Lucian.* Dial. Mar. XIII. 2. T. II. p. 119. ubi vid. *Hemsterh.* nec semel *Himerius.* Praeter eum locum, quem *Welckerus* comparavit, cf. Or. I. 11. p. 342. de Enipeo: ὁ δὲ κυμαίνει, καὶ τέρπεται, πορφύρων τε καὶ εἰς παστάδα κυρτούμενος. Or. XIV. 11. p. 626. ῥεῖ καὶ ἀργυροῖς ἡ Κασταλία κατὰ ποίησιν νάμασι, καὶ Κηφισσὸς μέγα αἴρεται πορφύρων τοῖς κύμασι, τὸν Ὑγιπέα τοῦ Ὁμήρου μιμούμενος. Or. XVI. 4. p. 686. Διὸ δὴ καὶ Ὁμήρῳ μέμιμαι, ὅτι γάμον Ποσειδῶνος ποιῆσαι βουλόμενος, κῦμα αὐτῷ ποταμοῦ ποιεῖ τὸν θάλαμον· δέον ἐπὶ ταῖς ὑμετέραις ὄσι τοῦ θεοῦ τὴν παστάδα πήξασθαι.

P. 15, 24. πορφυροῦν δὲ αὐτὸ ὁ Ποσειδῶν γράφει. dixit sophista, undam adhuc servare usitatum colorem caeruleum; quare quae hic dicuntur de colore purpureo non referenda ad id, quod revera pictum fuit, sed ad id, quod sophista factum iri suspicatur. Pro γράφει igitur γράψει videtur scribendum. Quae *Winckelm.* in Opp. T. IV. p. 103. de maris colore monuit, an ad nostrum locum illustrandum faciant, dubito.

Digitized by Google

P. 15, 24. γράφει non mutaverim equidem, praecedente praesenti, ἤδη κυρτοῦται. Caeterum cf. p. 123, 11. Ἱπποδάμεια τὴν πυρειὰν αἰδοῖ γράφει. p. 125, 20. τὴν δ' αἱ πόλεις καὶ τὶ ἐν αὐτῇ γῆν γράφουσιν. F. G. Welcker.

IX.

PALVDES.

Regio amoenissima, duobus distincta inventis poeticis; σοφίαν, σοφίσματα vocat Rhetor genus imitationi oppositum. Hic enim *Amores cycnis inequitantes*, in piscina, veluti in naumachia quadam, certant; illic *palmarum* par pictum erat, mas et femina, et mascula palma super rivum inclinata, ut pro ponte esse posset, alterius desiderio duci et amatae arboris amplexus appetere videbatur. De quo palmarum amore v. quos Olearius citavit, *Theophr. de plant.* I, 1. *Plin.* XIII, 7. Quod pusilla Ἐρωτάρια ficta erant cycnis vecta, ad argumentum artis antiquae valde usitatum pertinet. Ita in *Pictur. Hercul.* T. II. tab. 44. eiusmodi puelli alati capros, quibus insidunt, *ibid.* T. I. tab. 37. delphinos bigulis per undas trahendis iunctos regunt frenis. Cycnorum pars expansis alis repraesentata erat, ut sonum illum edere viderentur, qui cantus improprie vocari solet. *Zephyrus*, alas eorum perstrepens, subspecie iuvenis venusti et, qualis in Italia ventus ille sentitur, mollis, praeterea nudi sine dubio et alati, adstabat.

Regionum picturae inter Philostrati tabulas qualem in universum praebuerint adspectum, facile discimus ex variis picturis Herculanensibus et quibusdam aliis fortuna favente servatis, inter quas eminet quae a *Winckelmanno* pridem edita est in *Monum. ined.* tab. 208. F. G. Welcker.

Hoc caput est *tertium* huius libri in C. D. et post *Amores* collocatum. In titulo ἕλος. C. et Paris 1696.

P. 15, 27, φλοιόν. dubitabat *Vigenerius*, annon φλοὸν potius legendum sit, vel φλογίον. Sed tamen tueri se posse φλοιὸν concludit, quod *librum* vel *corticem* interpretatur. Nempe ex palustribus ista, ut ex Plinio notum. Olearius. Idem φλοιός, φλοεύς, φλόος. *Theophr.* Hist. Pl. IV. 8. p. 145. in recensu plantarum palustrium: κάλαμον, κύπειρον, φλεών, σχοῖνον. cf. IV. 10. p. 152. *Schneider.* T. III. p. 356. s. *Scaliger* ad *Phrynich.* p. 211. ss. ed. Lob. *Strabo* XVI. p. 774. ὁ δ' ὁρίζων ταύτην ποταμὸς φέρει καὶ φλοῦν πάμπολυν.

Digitized by Google

P. 15, 27. ἃ δὴ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα δίδωσιν. ἄσπαστα. G. ἅπαντα. Flor. ἀνήρωτα. Morell. et Olear. de quo errore monuerunt *Wessel.* ad *Diodor.* T. I. p. 331. et *Boisson.* Her. p. 290. Fons dictionis est ap. *Homer.* Od. IX. 108. unde *Aeschylus* in Προμηθεῖ λυομένῳ, de Abiis vel Gabiis: ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γατόμος Τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτοσπόροι Γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς. Noster Vit. Apoll. VI. 11. p. 148. σὺ δὲ Ὁμήρου μὲν ἐν Κυκλωπείᾳ ἀκούων, ὡς ἡ γῆ τοὺς ἀγριωτάτους ἄσπορος καὶ ἀνήροτος (ἀνήρωτος. Vratisl.) ἐστιᾷ, χαίρεις τῷ λόγῳ. *Strabo* XI. p. 502. T. IV. p. 422. de Albaniae solo: τυγχάνει δ' ἐπιμελείας οὐδὲ μικρᾶς, ἀλλὰ τἀγαθὰ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα ἅπαντα φύεται, καθάπερ οἱ στρατεύσαντές φασι, Κυκλώπειόν τινα διηγούμενοι βίον. Ap. *Lucian.* Saturn. c. 7. T. IX. p. 8. Saturnus regnum suum iactat, ὁπότε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἔφυτο. Cf. Eiusd. Ep. Saturn. c. 20. p. 24. Phalar. II. c. 8. T. V. p. 59. Parasit. c. 24. T. VII. p. 121. ubi vett. editt. etiam *ἀνήρωτα.* *Liban.* T. IV. p. 812. 27. ἆρα ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα κατὰ τοὺς Κύκλωπας; *Theodoretus* ad Graec. IV. p. 68, 37. πάλαι δὲ ἡ γῆ καὶ ἀνήροτος καὶ ἄσπαρτος ἐβλάστησε πᾶσαν φυτῶν ἰδέαν. Suo more hac locutione usus est *Plutarch.* T. II. p. 987. C. de bestiarum natura dicens, ὅτι ἀνεπίκτητος καὶ ἀδίδακτος, ὥςπερ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος, τὴν ἀρετὴν ἔχφέρει. Obversabatur eadem poetae ingeniosissimo, qui de insulis felicibus agens in Hieros. liber. Cant. XV. 35. veteres existimasse ait, *che volontarie e non arate Qui partorir le terre, e'n più gradita Frutti non culte germogliar le viti.*

P. 15, 24. καὶ μυρίκη γέγραπται καὶ κύπειρον. has herbas in Xanthi ripis commemorat *Homer.* Il. φ. 350. καίοντο—μυρίκαι, Καίετο δὲ λωτός τ' ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον. Cf. Od. δ. 603. Hymn. in Merc. 107.

P. 15, 31. λεπτόγεων τιθεῖ. ἡ γραφὴ scil. Vid. ad *Phil. Imm.* III. p. 146. 8. Mallem articulo addito, τῶν λεπτόγεων.

P. 16, 1. ἐλάται δὲ ἐκεῖναι. ἐκεῖνο. G.

P. 16, 2. τί ἄλλο ἢ. τί ἄλλο γε ἢ. Paris. et Flor. quod recepi. *Aristoph.* Eccl. 769. τί γὰρ ἄλλο γ' ἢ φέρειν παρεσκευασμένοι τὰ χρήματ' εἰσίν. Platonica vide ap. *Heindorf.* ad *Platon.* T. IV. p. 32. Noster X. p. 18, 30. τί ἄλλο γε ἢ ψάλλει;

P. 16, 3. ἀσπάζονται. ἀσπάζεται. G.

P. 16, 5. ὡς ἐν τοῖς ὄρεσι ῥᾷον αὐξανόμενοι τοῦ ἄνεμ. αὐξόμεναι. Flor. τοῦ ἄνω *Olearius* e textu circumscripsit, ἢ πάντῃ legendum suspicatus. Proposui olim: ῥᾷον αὐξανόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, aut τῷ ἀνέμῳ. Ventis arbores aluntur et roborantur; unde ἀνεμοτραφῆ φυτὰ κούφοις αὐξόμενα πνεύμασιν, ap. *Eu-*

stath. ad *Il.* p. 1126. quem cf. etiam ad *Il.* λ. 256. p. 779. 45. Noster II. 3. p. 57. 6. τῷ τῆς μελίας φυτῷ ἀνεμοτρεφεῖ ὄντι. Hanc ob causam venti dicuntur φυτουργοῦντες ap. *Lucian.* Bis Acc. c. 1. T. VII. p. 49. Cf. Gymn. c. 21. T. VII. p. 177. *Synes.* Encom. Calv. p. 76. B. τῶν δοράτων τὰ μὲν ἔλεια καὶ τὰ πεδινὰ χείρω, τὰ δὲ ὄρεια χρείττω· τὴν δὲ αἰτίαν Ὁμήρου πυνθάνου, καὶ ἀκούσῃ λέγοντος· ἀνεμοτρεφῆ γάρ ἐστι καὶ γεγυμνασμένα. Adde *Bentl.* ad *Horat.* 1. Od. XXII. 18. Perperam ἄνω legitur etiam in *Bandur.* Antiqq. Chr. L. VI. p. 125. B. ἀπὸ μεταφορᾶς ψαλίδος, τῆς ἄνω χειρούσης τὰς τρίχας. Scr. τῆς ἀποχειρούσης. Vid. *Wernsd.* ad *Himer.* Or. XXIII. 6. p. 776. Contra ap. hunc sophistam Or. XXI. 6. p. 738. ὁ δὲ δὴ μέγας ἐν τῷ οὐρανῷ σοφιστὴς πᾶς περὶ τῶν ἄλλων βεβούλευται; non ὅλων legendum cum editore, sed περὶ τῶν ἄνω. — His scriptis intelligo ex *Boissonadii* V. cl. notis ad *Eunapium* p. 194. *Toupium* ad *Schol. Theocr.* p. 218. legere αὐξανόμενα τὸ ἄνω. nec aliter haec verba laudari a *Valckenario* ad Adoniaz. p. 238. C. Hanc correctionem ipse probat *Boissonadius*, praesertim ob verba *Eunapii* Vit. Iamblich. p. 17. κατὰ δὲ τὸ κλέος ἀμυδρῶς αὐξόμενον ἄνω. in quibus tamen haerebat *Wyttenbachius* p. 65.

P. 16, 6. αἱ δὲ ῥέουσαι. hoc quoque loco Ph. nominativos absolutos genitivis praetulit. Vid. ad p. 8, 28.

P. 16, 9. οἷον πεφύρθαι. πεφῦρθαι. G.

P. 16, 12. ναυτίλλεσθαι. ναυτιλεσθαι. C. D. P.

P. 16, 14. ὁρᾷς γάρ που τὰς νήττας. vulgo που abest, quod recepi ex Flor. Paris. — ὡς ἐφυδρον διολισθαίνουσι *Lucian.* de Dom. c. 12. T. VIII. p. 101. τὴν νᾶῦν ἠρέμα διολισθαίνουσαν τῶν κυμάτων. *Greg. Naz.* Or. XXXIV. p. 553. C. σκέψαι μου καὶ νηχτὴν φύσιν τῶν ὑδάτων διολισθαίνουσαν.

P. 16, 14. ἀναφυσῶσαί τινας οἷον αὐλοὺς τοῦ ὕδατος. vertitur, quasi ἀσκοὺς legeretur: *quosdam velut aquae utres inflantes.* In notis *Olearius* monet, anatibus aquae et pastibus sese ingurgitantibus intumescere guttur. Hoc nihil ad rem. Translatum usum vocabuli αὐλὸς arguit appositum οἷον. *Homer.* Od. X. 18. αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν Αἵματος ἀνδρομέοιο. ad quem locum respiciens *Athen.* V. p. 189. C. πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύνσεται σχῆμα αὐλὸν καλοῦμεν, ὥσπερ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρουνὸν τοῦ αἵματος. Quare aptes tibi finge aquam haustam e rostris eructantes et spargentes. De Tritonibus Noster I. 25. ἀρύονται κύγχοις τοῦ οἴνου· καὶ τὸ μὲν πίνουσιν αὐτοῦ, τὸ δ' ἀναφυσῶσιν. Idem verbum ad cantum refertur I. 11. p. 20, 12. κύκνος γὰρ δὴ ἀναφυσᾶντες ᾄδε.

Digitized by Google

P. 16, 16. τί δὴ τὸ τῶν χηνῶν ἔθνος τί τὸ δὴ τῶν. Morell. genuina lectione in margin. reiecta. ἔ^θχνος. C. ἔθνη de animalibus passim Noster. ἔθνη κυνῶν. Vit. Soph. I. 25. 2. p. 532. τὰ ζωογόνα ἔθνη. Vit. Apoll. II. 14. p. 66. τὰ ἔθνη τῶν ὀρνίθων. *Liban.* T. IV. p. 149, 16. Vid. *Markland.* ad *Max. Tyr.* Diss. V. 9. p. 82.

P. 16, 16. γεγράφαται. Forma passim ap. Nostrum obvia. Vid. *Piers.* ad *Moer.* p. 154. *Koen.* ad *Greg. Cor.* p. 484. de formis Ionicis ap. *Philostratum* disputavit *G. I. Bekker* in Spec. p. 29. s.

P. 16, 20. ἄλλον ἀλλοίου πτεροῦ. restitui lectionem editt. vett. et Cod. Flor. P. pro ἄλλον ἄλλου, quod *Olear.* ex Cod. Laud. in ordinem recepit. *Hesiod.* O. et D. 769. ἄλλος δ' ἀλλοίην, αἰνεῖ. *Pindar.* Ol. VII. 175: ἄλλοι ἀλλοῖαι διαφύσσουσιν αὔραι. Pyth. III. 90. λύσκις, ἄλλον ἀλλοίων ἀχέων. Ib. 186; ἄλλοτε δ' ἀλλοῖαι, πνοαὶ ὑψιπετᾶν ἀνέμων. cf. *Athen.* XII. p. 513. C. et *Schaefer.* ad *Dion. Hal.* de Comp. Verb. p. 62. — Caeterum similem mihi imaginem repraesentat Auctor ἐκφρ. τῆς ὑσίας τοῦ ἐφραίμ, in Cod. Guelph. 82. quem Nostrum ante oculos habuisse, nullus dubito: καὶ ἕλος ὑποβέβληται τῷ τεχνίτῃ· καὶ ἐν αὐτῷ πολλὴ μὲν ἡ σχοῖνος, πολλοὶ δὲ ὄρνιθες τῶν ὑγρῶν παίζοντες, λουόμενοι, κοινωνοῦντες ἐμμελῶς ἀλλήλοις. Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ δαίτα καθίησι τὴν δειρὴν ὁρμιᾶς δίκην, ὁ δὲ ἐκκαθαίρει τὸ πτερόν. Ἡ δὲ νῆττα καὶ σκιὰν ἑαυτῆς παρέχεται πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς διπλῆ ἐοικέναι. Τὸν κύκνον δὲ ὁρᾷς, ὡς ἐπινήχεται σοβαρῶν καὶ οἷον ἐρδυναστεύει τοῖς ὕδασιν.

P. 16, 22. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει. Haec usque ad ἐκεῖθεν exscripsit *Aristaen.* I. 3. p. 9. cum hac varietate: ἠρέ τι. pro ἤρηκε. κατανένευκεν pro ἀπονένευκεν. ἀποσιτίσασθαι pro ἐπισιτίσασθαι. Postremum hoc Aristaeneto reddendum censebat *Abresch.* p. 12.

P. 16, 23. ὁ δὲ ψύχει τὸ πτερόν in ψύχει consentiunt editt. cum Flor. Paris. et aliis libris. etiam *Aristaeneto.* ψήχει. C. D. cum gl. ψηκτρίζει. minus hoc probat *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 284. ob sequens ἐκκαθαίρει. Sic tamen legit Auctor alius Ecphrasios Mac. in Cod. Guelph. 82. qui haec ad ζεῦγος περιστερῶν transtulit: καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ψύχει τὸ πτερόν, καὶ ὡς εὐρυθῶς ὡραΐζεται, ἡ δὲ ἐκκαθαίρει. Idem monuit de permutatione horum vocabulorum ad *Bunap.* p. 332. Ap. *Clem. Alex.* p. 254. 11. ψύχουσι τὴν παρειάν. Scr. ψήχουσι.

P. 16, 25. ἐπισιτίσασθαί τι. ἐπισιτήσασθαι P.

P. 16, 26. ἡνιοχεῖσθαι δὲ τοὺς κύκνους ὑπὸ τῶν ἐρώτων. ἡνιοχεῖσθαι. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. P. ἀπὸ τῶν. C. Similis imago

Digitized by Google

est ap. *Claudian.* in Epith. Pall. et Celer. v. 109. *Bridani ripas et raucae stagna Padusae Diffugiens nudavit olor. Laetantur Amores, Frenatisque truces avibus per nubila vecti Ostentant se quisque Deae, magnoque tumultu Confligunt; pronique manus in verbera tendunt, Atque impune cadunt.*

P. 16, 28. ἐς τοὺς ὄρνιθας. εἰς. C. D.

P. 16, 30. τὸ μὲν γὰρ δὴ ὕδωρ. Vulgo γὰρ abest, quod addidi ex Flor. Vid. II. 4. p. 58, 28.

P. 16, 32. συνίσταται δέ — ἐκεῖθεν. laudat haec verba Grammaticus ap. *Herm.* l. c. p. 384. ubi διὰ μέσου γάρ. pro δέ. Priora verba habet etiam *Thom. Mag.* p. 824. διὰ μέσου γάρ. habet etiam Flor. Paris. G. recte. Refertur enim haec enuntiatio ad παγκάλην. — ἀμάραντα νεύει. ἀμαρτανεύει. G.

P. 16, 37. ἡνίαν ἐνδιδοὺς. ordine inverso C. D.

P. 17, 1. περὶ νύσσαν ἐκκλίνων. ἐλαύνων. Flor. Paris. in hoc tamen Cod. marg. γρ. ἐκκλίνων. Ad significandam artem aurigae, cui meta fervidis rotis evitanda est (vid. *Mitscherl* ad *Horat.* I. Od. I. 4.) verbum ἐκκλίνειν accommodatum. Sed cum praepositione περὶ alterum videtur verius.

P. 17, 7. ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ. ita vocat ipsam piscinam, quod in ea cycnos equitando se exercerent Cupidines. OLEARIVS, ἐφεστᾶσιν. ἐφεστῶσιν. Flor.

P. 17, 9. ἐπάδοντες, οἶμαι, τὸν ὄρθιον. sic C. D. G. Paris. τὸ ὄρθιον. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Mor. Olear. P. De Arione. *Herodot.* I. 24. στάντα ἐν τοῖς ἐδωλίοισι διεξελθεῖν νόμον τὸν ὄρθιον. *Dio Chr.* Or. I. p. 43. αὐτόν, οἶμαι, τὸν ὄρθιον, τὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπικαλούμενον νόμον. *Themist.* Or. XXVI. p. 330. A. καὶ οὐκ ἀντιτάσσεις αὐτοῖς τὸν ὄρθιον νόμον. ut est in Cod. Ambr. pro ὄρθριον. Cf. *Schol.* ad *Aristoph.* Acharn. 16. Similiter Bacchus dicitur ἐνδιδόναι ταῖς Βάκχαις τὸν Εὔιον. ap. *Himer.* Or. XIII. 7. p. 596. Μουσικὴν ὀρθίαν ap. *Plutarch.* T. II. p. 397. B. scripsit *Reiskius*, pro ὀρθάν, quam lectionem tuetur *Aristid.* Or. c. Plat. T. II. p. 296. (III. p. 491. B.) cf. Fragm. *Pindari* T. II. 2. p. 562. s.

P. 17, 9. ὡς πρὸς τρόπου τοῖς ἁμιλλωμένοις. *Heynius* p. 36. iungit ἁμιλλᾶσθαι πρὸς τρόπου, *certare ad numeros musicos.* Minus recte. Hoc dicit, olores orthium canentes inter se aemulari, eamque aemulationem illis convenire. Sic passim πρὸς τρόπου cum dativo iungitur. Infra II. 9. p. 67, 27. τὸ γὰρ κατακόπτειν πρὸς τρόπου τῇ τοιαύτῃ μάχῃ. Vit. Apoll. VIII. 6. p. 327. ῥητορικοῖς μὲν γὰρ πρὸς τρόπον (τρόπου. Vratisl.) ταῦτα, καὶ οὐδὲ ἐκείνοις δή. Ib. VI. 20. p. 259. οὐδενὶ Ἑλλήνων πρὸς τρόπου βάρβαρα ἐξασκεῖν ἤθη. Vit. Soph. II. 1. 3. p. 548. ἐπῄ-

στοιν ὁ κύκνος τὰ ὑπεναλλάττα, ὡς πρὸς τρόπον ἑαυτῷ ἔκτασ. God. Guelph. 26. πρὸς τρόπον. Lobeck. T. IV. p. 810. 10. τὸ πρὸς τρόπου νοοῦσιν μὲν εἶναι τῇ πόλει. ut recte haec emendavimus ad Anth. Pal. p. 208.

P. 17, 10. σημεῖον τῆς φδῆς, ὀρθῆς τὸ πτηνὸν περιάκτιον. de cygnis Zephyro iuvante cantantibus vid. I. 11. p. 20, 16. I. 20. p. 33, 30. Vit. Apoll. I. 6. p. 7. κύκνοι χορὸν ἐστήσαντο, καὶ ἀδρόον ἤχησαν· καὶ γάρ τι καὶ Ζεφύρου ἦν ἐν τῷ λειμῶνι. — Mox dicuntur alas pandere, ut ventum excipiant. Himer. Ecl. XIV. p. 244. ἦκον οὖν παρὰ τὸν κύκνον· ὁ δ' ἔτυχεν ἐπί τινος λειμῶνος ἡρινοῦ, ἄρας Ζεφύρῳ πρὸς φδὴν ἐκδιδόναι μέλλων τὰς πτέρυγας. Cf. Idem Or. XIV. 7. p. 618. Greg. Naz. Or. XXXIV. p. 554. A. τίς ὁ κύκνῳ συναφαίνων τὴν φδὴν, ὅταν ἐπιτείνῃ τὸ πτερὸν ταῖς αὔραις. Id. Ep. I. p. 768. A. ubi cygni, ἕνεκέν ὧν — κἂν εἰς τὴν ἑρημίαν ἀφίκοιτό τις, ὅταν ἀνῶμεν τῷ Ζεφύρῳ τὰς πτέρυγας, ἐμπνεῖν ἡδύ τι καὶ ἐναρμόνιον. Hinc explicandus Dio Chrys. Or. XXXIII. p. 21. ἢ καὶ γένος τι πέφηνεν ἀνθρώπων ταῖς φωναῖς ἐθμοῦσον, ὥσπερ τοὺς κύκνους φασὶ τοῖς πτεροῖς; Facit huc, quod ap. Philon de Animal. Propr. c. X. 6. Zephyrus πιθήτερον cygni appellatur.

P. 17, 13. χάρεν. S. P. χαρίεν. Vulgo χάριεν. τὴν τρίτην ἀπὸ τέλους ὀξύνει Ἡρωδιανός. Etym. M. p. 807. 15. Cf. Suid. T. III. p. 656. et Theodosii Gramm. p. 114, 10. — ἐς αἰνίγμα. ἐναγμά. G. Tenerum Zephyri corpus venti lenitatem significat, αἰνίττεται. Sic Noster II. 1. p. 54, 22. τὸ μειδίαμά τε αὐτῶν γαμικῆς ἐστιν αἰνίγμα: Arethas in Apocal. c. XVII. p. 707. D. ἡ λευκὴ στολὴ αἰνίγμα τοῦ κεκαθάρθαι αὐτοὺς τῷ οἰκείῳ αἵματι. Heliod. VII. 2. p. 265. ὀφθαλμούς τε ἐπέβαλεν οὐ σώφρονας, καὶ νεύματα τῶν αἰσχροτέρων αἰνίγματα.

P. 17, 17. ἰδοὺ καὶ ποταμός — καὶ νομεῖς. excitat haec Grammat. ap. Herm. I. c. p. 365. qui καὶ post ἰδοὺ omittit. — In εὐρὺς καὶ ὑποσυμαίνων haerebat Hamaekerus Lect. Phil. p. 43. qui latum fuisse amnem negare, εὐρέος corrigit. Necessitatem correctionis non video.

P. 17, 20. ἀγερώχους. ἀγερόχους. P.

P. 17, 21. δεῖ σχολαίου αὐτοῖς τὸ βάδισμα, καὶ οἷον ἄχθος ἢ μᾶλλον νάς τε σύριγγας ἐν διεξιόντες σχόλιον. P. Ovatio non integra, et vocibus ἢ μᾶλλον, copula τε sequente, sententiae sensus impeditur. Fortasse scribendum: καὶ οἷον ἄχθος εἰ μᾶλλον, νάς τε σ. ἐν διεξιόντες. Heliod. O. et D. 255. ἱρουσίους δ' ὅλως μᾶλλοις καταβεβρίθασι. Dionys. Periag. 1055. πάσας — δόξῃ βαρυθύτοις μᾶλλοις. Heliod. V. 14. p. 191. de ovibus in amethysto sculptis: εἶπεν ἄν τις αὐτὰ καὶ χρυσοῖς βαρυθύτοις τοῖς μαλλοῖς,

Philo de Mundi Opif. T. I. p. 58. ed. Pf. *κριοὶ δὲ βρίθοντες βαθέσι μαλλοῖς ὑποπόκοι*: ubi paulo post legendum cum Cod. Vat. *καὶ ἡσυχῇ κατακλινέντες* (pro *κατακλίνοντες*) *ἐμπαρέχουσιν ἀποκείρεσθαι τὸ ἔριον*. Similiter in Fragm. *Euphorionis* in Schol. ad Lycophr. 440. *ἐκτίσαντο μᾶλλον* legitur, pro *Μαλλόν*, quod nunc exhibuit *Meinek.* in Euphor. p. 117. s. cf. *Pausan.* I. 34. p. 84.

P. 17, 24. *ὑπεσταλμένῳ τῷ στόματι*. supra II. p. 7, 22. *ὑπεσταλμένοις τοῖς δακτύλοις*. *Lucian.* Amor. c. 36. T. V. p. 298. *ὑπεσταλμένῳ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ*, cui opponitur *ἐπηρμένη φωνή*.

P. 17, 25. *σμικρόν*. Flor. *μικρόν*, vulgo.

P. 17, 26. *καὶ ὅσον, οἷον*. Flor.

P. 17, 28. *τίς οὖν ἡ σοφία*; articulum om. Morell. Est in editt. vett. et libris nostris.

P. 17, 30. *εἰδὼς γὰρ τὸ περὶ φοινίκων λεγόμενον*. *οἶδας γάρ*. Flor. Paris. Etiam pro *διακηκοώς*, Flor. *διακήκοας*. Vtrumque participium refertur ad *ζωγράφος* et cohaeret cum *γέγραφεν*. Veterum loca de palmarum amoribus vid. ad *Achill. Tat.* I. 17. p. 481.

P. 17, 31. *καὶ ὅτι αὐτῶν*. *καὶ* om. Flor. et abesse possit; ut statim l. 33. *καὶ ὅτι ἄγονται*, idem liber copulam ignorat. Quum eam delere non auderem, uncinis inclusi. — *ἄρσην τις. ἄῤῥην*. C. D.

P. 17, 35. *αὑτοὺς ἐπ' αὐτάς. αὐτούς*, G. *ἀφ' ἑκατέρου τοῦ γένους*. articulum addidi ex Flor. in quo libro *δύο φοίκινας* omittitur. Haec quoque uncinis circumscripsi. Si genuina, verba sic videntur collocanda: *δύο φοίνικας, ἀφ' ἑκατέρου γένους, ἕνα κατὰ μ. ὄχθην, γέγραφεν*. In septem tamen Parisinis nihil hic varietatis.

P. 17, 37. *καὶ ἐπικλίνεται*. *Claudian.* de Nupt. Hon. et Mar. 65. *Vivunt in Venerem frondes, omnisque vicissim Felix arbor amat, Nutant ad mutua palmae Foedera.* — *καὶ ὑπεράλλεται. ὑπερβάλλεται*. G. gl. in C. *ὑπερπηδᾷ*.

X.

AMPHION.

Tabulae huius argumentum adeo simplex est, ut vix egeat illustratore. Vna res, sed levioris momenti, haud nimis liquet. Nempe dextera manu *Amphion* chordas pulsat; altera quid faciat, obscurum est. *Τῇ δεξιᾷ δὲ παραπλήττων τὰς νευρὰς ψάλλει· καὶ ἡ*

Digitized by Google

ἑτέρα χεὶρ ἐν ὀρθαῖς ταῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς. Et antea: Καὶ ἡ ἑνέρα χεὶρ τείνει τὸν νοῦν εἰς τὴν πηκτίδα. Sic de Orpheo Polygnoti *Pausanias* X, 30, 2: ἁρμόττεται δὲ καὶ τῇ ἀριστερᾷ κιθάρας, τῇ δὲ ἑτέρᾳ χειρὶ ἐτέας ψαύει. *Iacobsius* olim Rhetorem manui mentem tribuere existimabat, et manum ad lyram porrectam dici, non plectrum, posteriorem igitur locum de dextera accipiebat. *Olearius* contra de sinistra, cuius haec est nota: „Non eam intelligit, qua plectrum ducit, sed alteram, quae eo situ picta est, quali esse solet manus eorum, qui animum ad aliquid intendunt, ἐν ὀρθαῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς, h. e. *exertis digitis*, ut paulo post legitur — qui gestus est meditantium." Potuisset etiam auscultantis dicere gestum, quo auditores, ut idem faciant et advertant animum, admonentur; fere ut Philostratus adolescentulum suum interdum, ubi personam aliquam vividiore imagine effictam cernit, sonos eius audire *), ubi res fragrantior expressa est, olfacere iubet. Recentiores etiam artifices, medii maxime aevi, canentes aut lyram pulsantes, ob eandem causam, haud raro hoc ipso auscultandi gestu exhibuerunt. Nimis tamen longe petita est haec ratio, neque dubium mihi videtur, etiam posteriore loco τὴν ἑτέραν χεῖρα, quae sola illic memoratur, esse dextram. Quaeritur, quid de Amphionis figura seu actione sentiendum sit. Indicia certa sunt tam quod dextra manus fides pulsans mentem eius in lyra defixam tenet, pro simplici, quod dextra manu fides pulsat, tum quod dentes cantum produnt. Manus fidibus admota, ubi fidicinis figura describitur praeteriri neqnit. De altera Rhetor nihil hic ait quia protensa erat pro arbitrio, ἐν ὀρθαῖς ταῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς, nec faciebat ad rem, arte tantum spectabilis. In vasculo inter Coghilliana a Cl. *Millingen* edita tab. 4. Nympha, lyra ad pectus acclinata, solam sinistram fidibus admovet, altera manus alioversum directa est, dum illa socios vel alloquitur vel adspicit E. G. Welcker.

Titulus Ἑρμῆς in C. D. ubi hoc caput legitur post cap. VIImum.

P. 18, 5. τὴν λύραν, τὸ σόφισμα.] τῆς λύρας τὸ σόφισμα: Flor. Paris. 1696. quod praetuli ob Codicum praestantiam. Sex alii Paris. nihil variant.

Ib. Accurate lyrae Mercurii structuram delineat *Homerus* Hymn. in eum V. 47. et ex parte *Aratus* in Phaen. 268. eiusque interpres *Germanicus*; it. *Theon.* ad *Arat.* p. 37. Adde de inventa a Mercurio lyra *Pausan.* in Arcad. p. 251. et *Hygin.*

*) Vt c. II. p. 7, 6. c. XIV. p. 25, 25. c. XVII. p. 28, 30. c. XXV. p. 40, 13. c. XXVIII. p. 44, 9. II, 1. p. 54, 15. II, 4. p. 58, 18. II, 6. p. 61, 7. Imitatur Iunior c. X. p. 127, 15, 129, 4. c. XI. p. 132, 7. c. XVI. p. 138, 7.

Digitized by Google

Poet. Astr. c. 7. Olearius. Adde *Lucian.* D. D. VII. 4. T. II. p. 24. ibique Interpp. p. 268 ss.

P. 18, 7. *καὶ θεῦναι.* *δοῦ.* G.

P. 18, 8. *Ἀμφίονι τῷ Θηβαίῳ δῶρον.* *Ἀμφίονι* Olear. *τὸ δῶρον,* Flor. Amphionem lyram dono accepisse a Mercurio, *Myron* tradidit *Byzantius,* si fides *Pausaniae* IX. 5. p. 721. *Μύρων δὲ ὁ Βυζάντιος ποιήσας ἔπη καὶ ἐλεγεῖα, Ἑρμῆ βωμὸν φησιν ἱδρύσασθαι πρῶτον Ἀμφίονα, καὶ ἐπὶ τούτῳ λύραν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν.* ubi *Clavierius* edidit, *Μυρὼ δὲ Βυζαντία, ποιήσασα ἔπη* — secutus correctionem *Olearii* in *Wolfii* Poetriis p. 37. Alia alii tradiderunt. *Schol. Apoll. Rhod.* I. 741. *ἔτι δὲ αὐτόματοι ἠκολούθουν τῷ Ἀμφίονι οἱ λίθοι, ἱστορεῖ καὶ Ἀντιμενίδας ἐν α'. Ὁ δ' αὐτὸς καὶ Φερεκύδης καὶ τὴν λύραν τῷ Ἀμφίονι ὑπὸ Μουσῶν φασι δοθῆναι, Διοσκορίδης δὲ ὑπὸ Ἀπόλλωνος.* Vid. *Sturz,* ad *Pherecyd.* p. 135 ss. Ap. *Plutarchum* T. II. p. 1131. F. Amphion musicam a Iove accepisse narratur.

P. 18, 10. *τὰ μέλη, βέλη,* P. articulum om. Flor.

P. 18, 12. *διαθεῶ.* *διαθῶμεν.* Flor. Par.

P. 18, 13. *εἰ καθ' αὑτὴν γέγραπται.* *καθ' αὑτήν,* Vulgo. Sensus: *εἰ ὡς προσήκει γέγραπται, καὶ ἀληθῆ λύρᾳ ὁμοίως.*

P. 18, 14. *κέρας αἰγὸς ἰξάλου.* ex *Il. δ.* 105. ubi vid. *Heyn.* T. IV. p. 572.

P. 18, 15. *ἐς τὴν λύραν,* Flor. *εἰς.* Vulgo.

P. 18, 16. *πριόνωτα.* Vit. Apollon. III. 7. p. 99. de draconibus: *οἱ δὲ δὴ πυρσῖται καὶ πριόνωτοι γίνονται.* *Philostr. Iun.* IV. p. 116, 15. *καὶ γένεια καθιεὶς ὑπ' ὀρθῇ καὶ πριονώτῃ τῇ λοφιᾷ.* In *Schneideri* Lex. Gr. perperam *πριονωτὸς* scribitur.

P. 18, 17. *καὶ δεινὰ ἐναράξαι. ξύλα δὲ, ὅσων δεῖ — ἐναρράξαι.* Paris. *ξύλα δὴ ὅσων.* Vulgo. *δὲ* C. D. G, Flor. Par. *ὅσα δεῖ.* Flor. Par.

P. 18, 18. *πύξου πάντα στρυφνοῦ, στρεφνοῦ.* Flor. *στριφνοῦ* praestare existimat *Piers.* ad *Moer.* p. 342. Vid. ad *Philostr, Iun.* IV. 116, 28. Dixeris buxi naturam amaram et adstringentem respici. *Diodor. Sic.* V. 14. p. 341. 85. Sed rectius lignum durum et solidum intelligetur, Vid. *Ruhnken,* ad *Timae.* p. 237. s.

P. 18, 20. *οὔτε αὐτὸ τὸ θηρίον.* *Vigenerii* coniecturam *αὐτῷ τῷ θηρίῳ* merito repudiavit *Olearius.* Elephantum Graecis ante expeditionem Alexandri Magni ignotum fuisse, narrat *Pausan.* I. 12. p. 29. dentibus autem eiusdem antiquissimo aevo usos esse homines; rectius quam Noster. — *τοῖς κέρασιν.* non dentes, sed cornua elephantum gestare contendit *Philostr.* Vit. Apoll. II. 12.

Digitized by Google

p. 62. Cf. *Pausan.* IV. 13. p. 404 9. *Bochart.* Hieroz. I. 2. 24. — οὔθ' ὅ τι. οὔτε ὅτι. Flor. Paris.

P. 18, 22. καὶ ἡ χέλυς — περιβέβληται κύκλους. laudat haec verba *Grammat. Hermanni* p. 364.

P. 18, 23. λαγαροὺς περιβέβληται κύκλους. in Cod. P. nota adscripta: δύσκολον ἐννοεισθέν (ἐννοεῖσθαι). Κύκλοι λαγαροὶ in testudine *orbes* illi esse videntur, quibus eius testa distingnitur, negligenter et rudi arte a natura expressi, ita ut τὸ λαγαρὸν oppositum sit τῷ ἀκριβεῖ et ἐπιμελῶς γεγραμμένῳ. Illi orbes iuxta positi, ita ut alius alium tangat, ἄλλον ἁπτόντας ἄλλῳ. συνάπτοντας. Flor. Paris.

P. 18, 25. ξανθοῖς τοῖς ὀμφαλοῖς. ὀφθαλμοῖς. P. a pr. m. ὀφθλμοῖς. G. eadem vocabula permutata ap. *Achill. Tat.* I. 1. p. 5, 24. Vid. *Koppiers* Obss. Phil. c. XI. p. 113. *Valcken.* ad *Herodot.* IX. 22. p. 701. 51. Quid sint ὀμφαλοὶ in ea parte lyrae, quam Noster testudinem vocat, non satis apparet. In proximis quidem ὀμφαλοὶ sunt umbilici sive κάλλοπες, quibus chordae aptantur. At illi sunt in ingo. Num igitur in circulis illis, quibus testa distincta, media pars tamquam in scutulis eminebat, eaque eminentia, ut umbo, ὀμφαλὸς vocatur? At scrupulum iniicit hoc, quod statim idem vocabulum de alia re usurpatur.

P. 18, 25. νευραὶ δέ, τὰ μὲν ἐπὶ τῇ μαγάδι. ὑπὸ τῇ μ. Flor. Paris. πρόσκεινται. iidem libri pro πρόκεινται. In marg. P. nota: ὅρα σύνταξιν. et ad μαγάδι. σουΐδας περὶ μαγάδος φησίν. Verba *Suidae* sunt: μαγάς. σανὶς τετράγωνος ὑπόκυφος, δεχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τῆς κιθάρας νευράς, καὶ ἀποτελοῦσα φθόγγον. ἡ τῆς κιθάρας καμάλη, καὶ τῆς λύρας, ἡ τὰς νευρὰς βαστάζουσα. Cf. *Hesych.* in μαγάς. et *Phot.* Lex. p. 239. Noster Vit. Soph. I. 7. p. 487. βλέπων δὲ πρὸς τὴν Δημοσθένους ἠχὼ καὶ Πλάτωνος, καθάπερ αἱ μαγάδες τοῖς ὀργάνοις, προσηχεῖ ὁ Δίων τὸ ἑαυτοῦ ἴδιον. ubi vid. *Olear.* Chordae, si recte intelligo, a μαγαδίῳ, quod est in inferiore lyrae parte, procurrentes ad τὰ ἐπιτόνια, quae h. l. sunt ὀμφαλοί, porriguntur; τὰ δὲ ὑπὸ τῷ ζυγῷ κοῖλα δοκοῦσι. Si haec quoque verba, ut praecedentia, τὰ μὲν πρόκεινται, ad νευρὰς referenda, κοῖλαι scribendum. In superiore parte lyrae, a iugo usque ad μαγάδιον, chordis nihil substratum, sed sunt κοῖλαι, *patentes*, ut in polychordo illo, quod *Harfe* vocamus. Bene sic procedit oratio: νευραὶ τὰ μὲν πρόκεινται, τὰ δὲ κοῖλαι δοκοῦσιν. Quae sequuntur me non magis intelligere fateor, quam *Olearii* notam, qui ad ὀρθὰς haec notavit: "nempe in lyris, quarum forma erat nostris testudinibus non absimilis, qualem Mercurii fuisse aiunt, non ὀρθαὶ

Digitized by Google

fides, sed qua ex testudine versus cornua continuabantur, inflexae."

P. 18, 29. *σφᾶς ορθάς. ὀρθούς.* Flor. Par.

P. 18, 30. *καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ τείνει τὸν νοῦν ἐς τὴν. πηκτίδα. πυκτίδα.* Flor. *πύκτιδα.* Paris. *ἡ ἑτέρα χεὶρ* est manus sinistra. Vid. *Wesseling.* ad *Herodot.* p. 702. *Lennep.* ad *Phalar.* p. 112. quamquam mirari subeat, *sinistrae* tribui munus, quod dextrae est; praesertim quum paulo post p. 13, 17. *ἡ ἑτέρα χεὶρ* porrecta digitisque extensis repraesentetur. Fac autem hoc nostro loco *τὴν ἑτέραν χεῖρα* dextram significare, quae *mentem intendat* ad lyram (quod durissime dictum), in sequentibus autem, *τὴν ἑτέραν ἐν ὀρθαῖς ταῖς τῶν δακτύλων προβολαῖς οὖσαν, sinistram* porrectam et extensam, non apparet, quomodo, utraque manu in hunc modum occupata, lyra teneri potuerit. Si dixeris, verba *τείνει τὸν νοῦν ἐς τὴν πηκτίδα,* ad Amphionem spectare, verbis *καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ* absolute positis, hoc quoque ad grammaticam rationem durissimum, nec apparet, cur alterius huius manus mentio facta sit, quum non dicatur, quid fecerit. Non multum in his salebris iuvamur coniectura *Heynii*, *καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ τείνεται οὖν ἐς τὴν πηκτίδα,* in quibus nec *Philostrati* orationem agnoscimus. Idem suspicabatur etiam, spectantis animum (*νοῦν*) intelligi. Quod nec ipsum admitti potest. Omnia praeclare procedent, verbis in hunc modum scriptis: *ὁ δὲ Ἀμφίων τί φησί; τί ἄλλο γε ἢ ψάλλει· καὶ τείνει τὸν νοῦν ἐς τὴν πηκτίδα, καὶ παραφαίνει τῶν ὀδόντων ὅσον ἀπόχρη τῷ ᾄδοντι.* Verba, quae delevimus, *ἡ ἑτέρα χεὶρ*, irrepserunt ex fine capitis p. 19, 16. ubi est: *τῇ δεξιᾷ — ψάλλει· καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ.* Quum librarii oculus a verbo *ψάλλει* priore aberrasset ad alterum *ψάλλει*, errorem animadvertit scriptis iam verbis, *καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ*, quae, ne rasura librum foedaret, subsistere passus est. Caeterum *πηκτὶς* est *lyra*, non, ut Latinus interpres, *plectrum*. Vid. Animadv. ad Anth. Gr. T. III. 1. p. 25.

P. 19, 1. *τὴν γῆν, ὅτι πάντων γενέτειρα καὶ μήτηρ οὖσα, καὶ αὐτόματα ἤδη τεῖχη δίδωσιν. ἤδε τὰ τείχη δίδωσιν.* Flor. *ἤδε τείχη.* edit. vett. quod quum ferri non posse videretur cum *οὖσα*, *Olearius* hoc participium e textu circumscripsit. Leniore remedio *ἤδε* mutavi in *ἤδη* in Exercitt. p. 78. hancque correctionem firmavit G. *tellus reliquarum rerum omnium mater ac parens, iam moenia quoque sponte edit.* Obiter corrige in Vit. Apoll. VIII. 5. p. 325. ex Cod. Vratisl. *ἀλλὰ πολὺν μὲν ἤδη χρόνον διαλιπών.* Etiam ap. *Liban.* T. III. p. 111. scribendum, ni fal-

Ior: *μὴ συνεσθίοντα μόνον καὶ συμπιόντα, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ* (vulgo *οὐδὲ κατὰ*) *βλεπόμενα πείθεσθαι βουλόμενον.*

P. 19, 4. *ἐναλύουσα μὲν τῷ μετώπῳ. ἐναλίουσα.* Iunt. 2. „Nescio an cum *ἐναλύειν τῷ μετώπῳ* comparari possit Latinorum *inerrare capiti*, de crinibus positum. Certe praestat mea sententia, *ἐπισαλεύουσα τῷ μετώπῳ*. ut p. 798. *τὸ δὲ* (*τῆς κόμης*) *τῷ μετώπῳ ἐπισαλεύει καὶ τῇ ὑπήνῃ ἐπιῤῥεῖ*, et p. 872. *ἡ κόμη ξανθὴ ἐπισαλεύει τῷ μετώπῳ.*" *Pierson.* Verisim. p. 230, Obversabatur hic locus *Aristaeneto* I. 11. p. 29. *ἡ κόμη, καλὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν οὖσα, ἔτι δὲ καλλίων περικειμένη μὲν τῷ μετώπῳ, συγκατιοῦσα δὲ τῷ ἰούλῳ παρὰ τὸ οὖς.* Accepit itaque *ἐναλύειν* pro *immorari*, ut II. 8. p. 65, 13. *ὅταν ἐναλύῃ αὐτῇ ὁ λόγος*, *Heliodor*, VII. 9. p. 269. *πολλάκις ἀναστρέφουσα, καὶ πλείονι θεραπείᾳ δῆθεν τῇ περὶ τὴν θεὸν ἐναλύουσα.* Vulgatam contra *Piersonum* tuetur V. D. in Actis Eruditor. An. 1753. p. 283. eamque elegantem et *Philostrati* lepore dignam propuntiat, nullis tamen huius dictionis exemplis allatis.

P. 19, 4. *συγκατιοῦσα. Philostr.* Ep. LXI. p. 943. *μελέτῳ σοι τῶν βοστρύχων, ὡς τοὺς ταῖς παρειαῖς συγκαταβαλνειν ἠρέμα — τοὺς δὲ τοῖς ὤμοις ἐπικαθῆσθαι, Himer.* Or. XXI. p. 736. *κομᾷ τὴν παρειὰν ὁ θεὸς, καὶ χρυσοῦς καθέρπει τῆς γενειάδος ἰούλος*, quae ducta ex *Xenoph.* Conv. e. IV. 23, *οὐχ ὁρᾷς ὅτι τούτῳ μὲν παρὰ τὰ ὦτα ἄρτι ἰουλος καθέρπει*, quem *Aristaeneto* admovit *Boisson.* p. 394.

P. 19, 6. *ἐπιφαίνουσα. ἀποφαίνουσα.* P. — *ἡδίων δέ.* refer ad *ἡ κόμη ἡδεῖα μὲν καθ' ἑαυτήν* — coma pulchra et iucunda etiam per se spectata, iucundior etiam sub mitra. — *τῆς μίτρας. τῆς μήτρας.* Flor.

P. 19, 7. *οἱ τῶν ἀποθέτων ποιηταί. ποιητῶν* G. Carmina *ἀπόθετα* quid rei sint, *Heynius* coniectura non assecutus est, interpretans, *carmina minus frequentata et lecta*, vel (ad *Homer.* T. VIII. p. 793.) *recondita*, *minus nota* *). Sunt enim hymni sacri, quos familiae sacerdotales *sepositos* habent et *reconditos*, quales a Lycomedis communicati sunt cum *Pausania* IX. 27, 2. Ib. 30, 6. Cf. I. 22, 7. a Musaeo in ipsorum, ut ferebant, usum conditi. Opponenda est *δημώδης μουσική*, *Platon.* Phaedon. p. 61. B. Idem in Phaedro p. 252. B. (quo spectat *Athen.* XV. p. 669. B.) Homeridas quosdam *ἐκ τῶν ἀποθέτων ἐπῶν* mutuos sumsisse narrat versus duos in Amorem, qui mystici argumenti sunt et Orphicam scholam sapiunt, uti et duo alii in eundem deum,

*) Cf. *Heinrich.* Prolusio de Diasc. p. 25. *Fr. Schlegel* in Hist. poes. epicae c. 1. interpretatus est *geheime Gesänge.*

Digitized by Google

Symp. p. 197. C. Priores *Hesiodo* daturus erat V. cl. *Sturz.* ad *Empedocl.* p. 556. sed nullam aliam ob causam, quam quod de Amore loquuntur. Modus Clonae a musicis ἀπόθετος dictus *Plutarch.* de Music. 4. T. II, p. 1132. D. *Pollux* IV. 65. is fuerit, qui ad hymnos sacros, nec in vulgus editos adhiberi soleret. *Philostr.* Icon. II. 16. ὁ μὲν οὖν τῆς θυσίας λόγος καὶ ἡ τῶν θυσάντων ἐσθής, καὶ τὰ ἐναγίσματα, ὦ παῖ, καὶ τὸ σφάττειν εἰς τὸ τοῦ Παλαίμονος ἀποκείσθω ὄργια (mystica)· σεμνὸς γὰρ ὁ λόγος καὶ κομιδῇ ἀπόθετος. *Plutarch.* Symp. VIII. 8. 2. ὡς ὁ μὲν ἀληθὴς ἴσως λόγος καὶ νῦν ἀπόθετος καὶ ἄῤῥητος εἴη. *Himer.* Or. III. p. 430. vocem ἀπόθετος in *Anacreontis* carmina transfert rhetorice, neque sensu proprio, sed hoc potius; divini cuiusdam ea spiritus et altissimorum sensorum haud minus ac hymnos sacros plena esse, quod alii veterum auctoritate sua affirmant. Vid. Libellus meus: *Sappho von einem herrschenden Vorurtheile befreyt.* p. 80 ss. *Wernsdorfius* et *Himerium* et *Platonem* prave interpretatus, τὰ ἀπόθετα, pro *brevibus, excisis, separatis* habet; cuius explicationem improbavit *Heynius* p. 39. amplexi sunt *Heindorfius* et *Schleiermacherus.* Meam confirmatam nunc video *Hermiae* indicio, cum quo facit *Astius* p. 324. suae edit. eo tantum falsus, quod *Platonem* hinos illos versus in Ἔρωτα πτέρωτα per ironiam finxisse putat. Cf. Eiusd. *Phädrus u. Symposium übersetzt und erläutert.* p. 223. Primario sensu vox occurrit ap. *Herodian.* III. 8. 12. *Polluc.* et *Philostr.* Vit. Soph. II. 1. 1. τοὺς δὲ θησαυροὺς ἐς οὓς ἀποτίθενται τὰ χρήματα ἔνιοι, πλούτου δεσμωτήρια· τοὺς δὲ καὶ φύειν ἀξιοῦντας ἀποθέτοις χρήμασιν, Ἀλωάδας ἐπωνόμαζε, θύοντας Ἄρει μετὰ τὸ δῆσαι αὐτόν. Non semper tamen ἀπόθετος valet *in futurum usum repositus*, sed etiam *reiectus, neglectus.* *Plutarch.* VII. Sap. Conv. c. 16. οὐκ Ἀσκληπίῳ θύσομεν, οὐκ ἀποτροπαίοις· ἰατρικὴ δὲ μετὰ ὀργάνων καὶ φαρμάκων ἀποκείσεται τοσούτων ἀκλεὴς καὶ ἀπόθετος *). Forma ἀπόθεστος in Odyssea extat, ubi quod habent Scholia, ἀπόθητος, corruptum est ex ἀπόθετος. Vtramque terminationem non adiectiva solum verbalia usurpant, de quibus breviter agit *Matthiae* in Gr. gr. p. 287. sed substantiva etiam, ut πελάτης et πελάσης. F. G. Welcker.

Vulgari significatione, quam illustravit *Markland.* ad *Lysiam*

*) In hoc *Plutarchi* loco T. II. p. 159. F. de lectionis sinceritate dubitat *Wyttenb.* T. XII. p. 977. ἀπόθεστος corrigens ex Od. ρ. 296. Vid. *T. Hemsterh.* ad *Hesych.* T. I. p. 462. Fr. I.

Digitized by Google

p. 552. Noster I. 29, p. 47, 22. de Perseo: ὁ δὲ οὐ πρόρριζος τῆς κόρης κεῖται — τὸ δεῖμα τῆς Γοργοῦς ἔχων ἀπόθετον, *Phil. Imp.* XIII. p. 134, 18. de Sophocle: τὸ μὲν ὑψηγόρον καὶ ἐπηρμένον τῆς γνώμης ἀπόθετον ἔχουσαν εἰς σέ, Ib. XVI, p. 138, Nessus τὸ ἑαυτοῦ φίλτρον ἀπόθετον ἐς Ἡρακλέα τῇ Δηϊανείρᾳ δεδωκώς. De virgine pia et casta *Gregor. Naz.* Or. XVIII. p. 278. C. νύμφη Χριστοῦ γνησία, κάλλος ἀπόθετον — ἀνάθημα ἄσυλον. De re arcana Noster Vit. Apoll. III. 7. p. 99, de draconibus: ἰσχὺν δ' αὐτῶν ἀμήχανον εἶναί φασιν εἰς πολλὰ τῶν ἀποθέτων. *Themist.* Or. IV. p. 60. C. σοφίας οὐ κοινῆς —, ἀλλὰ σπανίου καὶ ἀποθέτου. Ib. Or. XXV. p. 311, A. προχειριστέον τι σοι τῶν ἀποθέτων, Cod. Ambr. τῶν ἀπορρήτων. quod bonum glossema. Huc facit *Plutarch.* Vit. Crass. c. 16. T. III. p. 515. de Ateii imprecationibus: ταύτας φασὶ Ῥωμαῖοι τὰς ἀρὰς ἀποθέτους καὶ παλαιὰς τοιαύτην ἔχειν δύναμιν, ὡς περιφυγεῖν μηδένα τῶν ἐνσχεθέντων αὐταῖς.

P. 19, 7. Χάριτας καμεῖν, sic vulgo, κοσμεῖν. Paris. D. G. οσ
καμεῖν. Flor. κορμεῖν. C. cum gl. πλέκειν αὖν κόσμῳ, non male. Sic fere *Homer.* Od. *H.* 15, Ἤ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.

P. 19, 8. προσεχέσατον τῇ λύρᾳ. veram lectionem servavit C. D. pro πρὸς ἔαχον. quod P. habet cum glossa inepta: ἡ πρὸς πρὸς τῇ λύρᾳ συντέταχται. Veram lectionem coniectura assecutus est *Koen.* ad *Greg. Cor.* p. 195.

P. 19, 10. δοῦναι τῷ Ἀμφίονι, articulum inserui cum Flor. D.

P. 19, 11. παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ αὖχη, κἀκείνη παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ ταῦτα. Flor. Emendatius Paris. 1696. κἀκείνη παρὰ τ. Ἑ. τάχα. in marg. γρ. ταῦτα. Vid. *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 394. Recepi lectionem Cod. regii, quia verisimile est, hoc quoque cum dubitatione quadam a rhetore dictum esse.

P. 19, 12. οὐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς φέρει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ κατὰ τὴν ἶριν μεταυθεῖ. φέροι et κατὰ τὴν ῥῖνα. G. τρέπεται κατὰ τὴν ἶριν καὶ μεταυθεῖ. Cod. Lugd. teste *Bernardo* in *Abreschii* Addend. ad Aristaen. p. 128. Exscripsit hunc locum Epistolographus I. 11, p. 29. τὸ δὲ χλανιδίσκιον, βαβαὶ τῶν χρωμάτων· οὐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς μένει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ μεταυθεῖ. unde *Abresch.* p. 61. etiam ap. Nostrum corrigit, οὐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς μένει χρ. quod verum videtur. *Boisson.* autem ad *Aristaen.* p. 396. φαίνει mallet. Comparationem cum Iride illustravit Idem ad Heroic. p. 603. Cf. *Winckelm.* Opp. T. V. p. 8. ibique p. 518. Cf. inprimis *Lucian.* de Domo c. 11. Tom. VIII.

Digitized by Google

p. 160. *Ovid.* Met. VI. 61. de certamine Arachnes cum Pallade: *Illic et Tyrium quae purpura sensit aënum Texitur, et tenues parvi discriminis umbrae: Qualis ab imbre solet percussis solibus arcus, Inficere ingenti longum curvamine coelum: In quo diversi niteant cum mille colores, Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit.* Noster locus obversabatur *Philostrato Iun.* VI. p. 119, 31. ἐσθής τε αὐτῷ μετανθοῦσα πρὸς τὰς τῶν κινήσεων τροπάς.

P. 19, 14. τῷ μὲν ποδί. vitiose Morell. et Olear. τὸ μέν.

P. 19, 15. ξυμμελές. συμμελές. Flor. Paris. — παραπλήτταν. πλήττων. G.

P. 19, 16. ψάλλει. καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ ἐν ὀρθαῖς. ψάλλει καὶ ἡ ἑτ. χ. ὀρθαῖς. Flor. distinctione post νευρὰς posita. ἐν omittit etiam Paris. — προβολαῖς. προςβολαῖς. P. De computante *Aristid.* Serm. Sacr. II. T. I. p. 295. ἐν τούτῳ τῷ σχήματι στὰς ἔμπροσθεν τῆς εὐνῆς, προβαλὼν τοὺς δακτύλους, καὶ χρόνους τινὰς συλλογισάμενος. quae meditantis gestum graphice repraesentant. In nostra tabula digiti videbantur extra aream tabulae porrigi et extare: ὅπερ οἶμαι πλαστικὴν ἀπαυδαθιεῖσθαι μόνον. ᾤμην videtur requiri: *id quod, ante hanc tabulam vicam, sculpturam solam audere existimaveram.*

P. 19, 19. πάντες ἐπὶ τὴν ᾠδὴν συνθέουσι. ὁδὸν habet *Grammat. Hermanni* p. 367. sed ᾠδὴν Idem p. 375. *Pausan.* IX. 17. T. III. p. 53. τοὺς δὲ παρὰ Ἀμφίονος μνῆμα λίθους — ἐκείνας εἶναί φασι τὰς πέτρας, αἳ τῇ ᾠδῇ τοῦ Ἀμφίονος ἠκολούθησαν. *Themist.* Or. X. p. 137. C. de munimento quodam a Valente Imp. exstructo: βασιλεὺς δὲ ἐνίκα τὴν Ἀμφίονος μουσικήν, ἣν ἐκεῖνος εἰς τὸν τειχισμὸν τῶν Θηβῶν ἐνεδείξατο. εἶπες ἂν αὐτομάτους (αὐτομάτως. Cod. Mon.) μὲν φέρεσθαι τοὺς λίθους, αὐτομάτην δὲ τὴν πλίνθον. Eleganter hunc fabulam interpretatur *Himer.* Or. XXI. 12. p. 748. Erant, qui Amphionis auditores ob insignem stuporem et ἠλιθιότητα saxa vocatos fuisse dicerent. Vid. *Creuzeri* Meletem. I. p. 94. not. 80.

P. 19, 20. καὶ γίγνονται τεῖχος. καὶ γίνεται. Flor. quod vulgato nec melius, nec deterius. — τὸ δὲ ἄρτι κατέλαβε. κατέλαβεν. P. κατελάβοντο. Flor. Paris. Vulgata recte videtur verti: *pars modo assecuta est caeteros*, aut simpliciter, *advenit.*

P. 19, 22. ἡδεῖς οἱ λίθοι. articulum om. Flor. Paris.

P. 19, 23. τὸ δὲ τεῖχος ἑπτάπυλον, ὅσοι τῆς λύρας οἱ τόνοι. καὶ τὸ τεῖχος. G. *Onestes* in Anth. Pal. IX. 250. de Thebarum moenibus: πέτροι μουσοδόμοις τείχεσιν αὐτόμολοι, Σῆς χερὸς, Ἀμφίων, ἄπονος χάρις· ἑπτάπυλον γὰρ Πάτρην ἑπταμίτῳ νεί-

Digitized by Google

χιονν ἐν κιθάρᾳ. ubi vid. Anim. T. II. a. p. 337. In numero chordarum veteres discrepant; septenarium tamen probant plurimi. Vid. *Creuzerum*, virum doctissimum, Symbol. T. III. p. 276 ss.

XI.

PHAETHON.

Mira est huius picturae simplicitas, si cum anaglyphis quibusdam seriori aetati comparatur, Borghesiis tribus, quorum unum editum est a *Winckelmanno* in *Monum. ined.* tab. 43 et repetitum a *Millino*; *Galerie mythol.* tab. 27, duobusque aliis et ab his et inter se abhorrentibus, quorum hoc Florentiae observatur, ex *Gorii Inscriptiones Etruriae* T. III. tab. 57, ex librum novellum, *Reale Galerie di Firenze*, *Statue* T. II. tab. 97, Venetae illud, v. *Mus. Veron.* p. LXXI. Quorum quidem auctores, Borghesianum maxime, totius fere naturae imaginibus allegoricis *Phaethontis casum* circumstipantes, perquam sunt alieni a Philostrati iudicio, poetis ac pictoribus hanc fabulam *equos esse et currum*; ea paulo propius accedunt ad Ovidianae narrationis varietatem, quamquam singula plurima diversa sunt et imitationis vestigia nulla apparent. Gemmae apud *Montefalc.* T. I. p. 121 manifesto et impudenter spuriae sunt, nec suspicione caret, quae in *C. Ph. Mauritii mythologia* p. 262. seri incisa est. Tabulae igitur summa est: *Phaethon*, comam pectusque ambustus, curru excidens, ab equis efferatis, excusso iugo, transversum acto, ac praeceps ruens. *Eridanus*, quem anaglyphe praeter Florentinum omnia iuvenili figura et imberbem, ac Phaethontem dextra leniter complectentem exhibent, hic lugens quidem, sinum expandit, ut excipiat cadentem. *Terra* autem, ἡ Γῆ, deficientis, ob ignis ardorem, habitu et manibus sursum sublatis picta erat, ab altera, uti coniicio, Phaethontis parte, et ita, ut apta cum figurae proportione quasi imgeretur. Terrae artifices symbolicas figuras varias apponere solent; quas, si aderant, Philostratus silet. Cum Fluvio iunctae erant *Heliades* transformatae et succinum lacrymis fundentes, non septem, opinor, quot constituit Hesiodus ap. Hyginum, sed *tres*, quot Euripides, *Hippol.* 738. et Ovidius, quot ea anaglypha habent; Borghesia duo, quum in tertio una tantum adsit. In lacrymarum colore exornando operosior fuit, si non pictor, at saltem interpres. Praeterea *cycni*, quidam conspiciebantur, qui nec in anaglyphis aliquot desunt, ad iudicandum velut in transcursu commentum illud de *cycni* cantu lugubri. Phaethontis fabulae adiungi et quasi inseri

solitum. Monemur, alitem lugubri cantu praeditum ex hoc casu fatali originem cepisse: quomodo factum sit, tacetur. Poterant, praeter Cycnum, Phaethontis amicum, in avem mutatum, *Aeneid.* X, 186, et Apollinis comites in cycnos mutatos, *Lucian. de electr.* 4, et aliae ferri fabulae. *Κύκνοι γὰρ δὴ ἀναφυσῶντες ἡδὺ τὸ ἔγθεν* (*τὸ ἀπὸ τοῦδε, Soph. Ai.* 1363) *καὶ ποιήσονται ᾠδὴν τὸ μειράκιον κ. τ. λ. Cycni, ab hoc inde tempore dulce intonantes, canent etiam hunc iuvenem per Eridanum, Caystrum atque Istrum*, quos aliquando olores aluisse fama fuerit oportet, Caystrum certe atque Istrum. *Ἀναφυσᾷν* de tibiis inflandis ad cycnorum alas, quas Zephyrus tanquam instrumentum inflat, translatum est, ut p. 16, 14 ad anatem: *ἀναφυσῶσαί τινας οἷον αὐλοὺς τοῦ ὕδατος.* Zephyrus enim cycnis, ne ob Phaethontem eos adesse nesciremus, adiunctus erat, ut tab. IX. (tab. XX. Zephyrus in verbis est, non in pictura.) *Ταῦτά τοι* (*διὰ ταῦτα*, v. ad p. 61, 18.) *καὶ πάρεστι* (*ὁ Ζέφυρος*) *τοῖς ὄρνισιν, ὥστε ὥρα καὶ ψάλλειν αὐτοὺς οἷον ὄργανα*, quae ita emendo: *ὥστε, ὅρα*, quo alloquio saepiuscule utitur Philostratus *) *καὶ ψάλλειν αὐτούς.* Ita haec expedienda mihi videntur. Heynius quod cycnos omnino a pictura rescindit, ut Sophista affinxerit, graviter errat.

Maior restat difficultas solvenda in his verbis: *Καὶ συγχεῖται τὰ οὐράνια. Σκόπει γάρ. Νὺξ μὲν ἐκ μεσημβρίας ἐλαύνει τὴν ἡμέραν· ὁ δὲ ἡλίου κύκλος, εἰς γῆν ῥέων, ἕλκει τοὺς ἀστέρας· αἱ δὲ Ὧραι, τὰς πύλας ἐκλιποῦσαι, φεύγουσιν εἰς τὴν ἀπαντῶσαν αὐταῖς ἀχλύν.* Heynius his se absolvit: „*Caelestia* turbata; medio die suboritur nox; solis orbis *in terram defluens stellas trahit. Horae, quae caeli portas servant, in tenebras sibi occurrentes ruunt.* Tenebras subortas versus orientem volvi, sic necesse est. At prius illud portentosum esse debuit. Sol in terram pronus cum stellis cadentibus. Nec vero apparet, quomodo artifex *Solis orbem*, *ἡλίου κύκλον*, apponere potuerit; cum ille Phaethontem Solis curru invectum et ex eo solis lucem spargentem exhibere debuerit.“ Haec Heynius. Coniectare quidem poteramus, poetice sic obscuritatem denotari, qua superior tabulae pars obducta fuerit, stellis hinc inde apparentibus, nec Horas igitur ad Caliginem aufugientes ad litteram, sed figurate accipiendas esse. Vidimus enim in his Sophistam poetica quadam licentia utentem tab. VII. p. 14, 14; qui etiam tab. II. init. monendum duxerit: *γέγραπται δὲ ἡ νὺξ οὐκ ἀπὸ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ*, ut

*) Iunior etiam c. X. p. 130, 17: *ὁ δ' ἐς αὐτοὺς βλοσυρὸν, ὅρα, μειδιᾷ.* Non differt *ὁρᾷς*, ut II. 4. p. 58, 9: *οἱ μὲν δὴ ἵπποι, ὁρᾷς, ὡς ἀτιμάσαντες κ. τ. λ.*

contrarium *Philostr. iun.* tab. V. fin. γέγραπται καὶ ἡ νὺξ ἐν εἴδει, ἐν ᾗ ταῦτα, λαμπαδίῳ καταλάμπουσα ἑαυτήν — (ἐν εἴδει, ut ὁ ὕπνος ἐν εἴδει II, 21, αἱ Ὧραι αὐτοῖς εἶδεσιν II, 35 init.) Sed huic tamen huic suspicioni locus non est: primum quia verbum συγχεῖσθαι non de coloribus, sed de personis confusis et perturbatis usurpatur, et quia equi oestro abrepti, tanquam eiusdem confusionis pars, cum Nocte ac Horis arctissime cohaerent; tum quia, si rem allegorice expressam fuisse verbis clare loquentibus credimus, non absonum habemus inventum; sed artis Graecae indoli ac consuetudini convenientissimum et ingeniosissimum, quod inmentem revocat illud *Theogoniae* 748—752. *Nox* enim ab altera tabulae parte ex latibulo prorumpit (πύλαι καὶ ἐδέθλια Νυκτός, *Apoll. Rh.* IV, 650); ab altera, i. e. orientali, *Horae*, coeli portas linquentes, occurrunt, εἰς ἣν ἀπαντῶσιν αὐτοῖς Ἀχλύν, id vero est Noctem, extensis fortasse brachiis obviam venientem; illa, ut ipso meridie lucem pellat, quae quidem non expressa erat; haec quasi ut tenebris sese abscondant. Inter Noctem advolantem et Horas suffugientes, in medio erat *solis orbis*, i. e. ipse *solis currus* radiis stellasque tenebris obortis, quae quidem simul per colorem expressae erant, apparentes secum trahens. Ὁ δὲ ἡλίου κύκλος, cum vi; nam etsi deus non aderat, lumen tamen eius iam in terram decidit; quod pictor haud dubie radiorum circulo vel circum Phaethontis caput vel supra singulorum equorum capite appicto significaverat. Sic Sol et Aurora in vasculo praeclaro a *Millino* edito, *Tombeaux de Canosa* tab. 5, repraesentati sunt; ubi orbis utriusque dei caput cingens amplissimus est, simulque stellae super equis additae sunt, quales etiam Dioscuris appingi solent. Simili ornatu insignis est Sol in vasculis maioris collectionis *Millinianae* T. I. tab. 15. T. II. tab. 49. Cf. inter vascula a *Dubois Maisonneuve* edita tab. 29. Eadem qua Nbster dictione usus est Euripides El. 465. φαέθων κύκλος ἠελίου ἵπποις ἐν πτεροέσσαις.

Iam quae totius picturae compositio fuerit, dubium esse nequit. Habes in medio ruentem quadrigam, qua tabula a summo propemodum ad imum occupatur; tum in inferiori eius parte hinc Eridanum ex undis emergentem, cum Heliadibus, cycnis et Zephyro, i. e. puerulo alato, illinc Terram, non sine arbustorum, pato, segetumque significatione; in superiore autem parte hinc tres Horas, illinc Noctem; omnia locis suis ut quae maxime accommodata. Eridanus exadversum Terrae collocatus erat ut saepissime in artis antiquae operibus vel Oceanus vel Fluvius aliquis decumbens, ad orbis terrarum universitatem aut partem aliquam designandam. Terra igitur et Eridanus, tanquam universa natura subhumi-

ria, oppositi sunt superna et ita pencissimis figuris rerum universitas Phaethontis impotentiâ periclitans elegantissime comprehenditur. F. G. Welcker.

P. 19, 26. χρυσᾶ τῶν Ἡλιάδων τὰ δάκρυα. ut p. 20, 27. φρεῦ τῶν δακρύων ὡς χρυσᾶ. In Vit. Apoll. V. 5. p. 190. Apollonius se Gadibus arbores vidisse narrat, λειβόμενα αἵματι, καθάπερ τῷ χρυσῷ τὴν Ἡλιάδα ἀλγεινόν. Lucian. de Electr. c. 6. T. VII. p. 323. ἄλλοις μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανεῖς τισι, καὶ οἷς οὐκ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τῶν λόγων. Sophocles electrum ex Meleagridum lacrymis concrevisse finxit, teste Plinio H. N. XXXVII, 11. Tom. II. p. 770. Attigit fabulam Mellman. de Caus. et Auct. Narr. de mut. formis. p. 60.

P. 19, 27. ἐπιτολμῆσαι τῷ πατρῴῳ δίφρῳ. Aelian. H. A. IV. 8. τελευτῶντα δὲ ἐπιτολμῆσαι τῷ λέχει τῷ ξένῳ καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. Ib. IV. 37. ἡ δὲ οὐκ ἐπιτολμᾷ τῇ πτήσει. In eundem modum verbo ἐπιθαρρεῖν utitur Idem V. 56. τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει.

P. 19, 29. ὃν τῷ Ἠριδανῷ πεσεῖν. Phaethonteae perpessus damna ruinae Eridanus. Claudian. in Prob. et Olyb. Cons. 258. Vid. Valck. ad Euripid. Hipp. p. 243.

P. 20, 2. ὁ δὲ ἡλίου κύκλος εἰς γῆν ῥέων ἕλκει τοὺς ἀστέρας. Sole in terram labente, nox coelum occupat, stellaeque cum illa. Tryphiodor. 209. ἠέλιος δ' ὅτε νύκτα παλίσσυτον ἀνδράσιν ἔλκων, Ἐς δύσιν ἕτραπεν ἠῶ. Apt. Claudian. de R. Pr. II. 188. Plutone ex lucis infernis erumpente, Apparet subitus coeli tinctor; astra viarum Mutavere fidem; vetito se proluit Arctos Aequore, praecipitat pigrum formido Bootem.

P. 20, 4. ἐκλείποῦσαι. ἐκλείπουσαι. C. D.

P. 20, 6. ἀπαγορεύει δὲ ἡ γῆ. δὲ om. G. Terram illa coeli ruina aestu labefactam precesque ad Iovem mittentem, repraesentavit etiam Ovid. Met. II. 272. sq.

P. 20, 7. φαγδαίου τοῦ πυρὸς ἐς αὐτὴν ἰόντος. I. 14. p. 25. 2. πῦρ δὲ φαγδαῖον ἐξ οὐρανοῦ. Theophyl. Simoc. Ep. XXIV. φαγδαῖος σκηπτὸς ἡμῖν ἐπεδήμησε. Cf. Lucian. Tim. c. 3. Tom. I. p. 73. Demosth. Enc. c. 31. T. IX. p. 189.

P. 20, 10. καὶ τὰ στέρνα ὑποτύφεται. Marg. Morell. γρ. κἂν. fume iam suffocatus, vertit Heynius p. 43. Fumum potius e pectore prodire puta, ignis in puerum missi indicem. De Capaneo Noster II. 30. Καπανεὺς δὲ βέβληται ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ ἐπιτύφεται. Usurpatur verbum ὑποτύφεσθαι de malis latentibus, et iamiam eruptura; ut de invidia Synes. de Provid. p. 91. B.

Digitized by Google

de bello *Plutarch.* Vit. Pericl. c. 32. Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. IX. 41.

P. 20, 12. *κύκνοι γὰρ δὴ ἀναφυσῶντες ἡδὺ τὸ ἔνθεν καὶ ποιήσονται ᾠδὴν τὸ μειράκιον.* Cygni hic pinguntur, quoniam Cycnus Ligurum rex, prae Phaethontis luctu in cygnum mutatus est. Vid. *Virgil.* Aen. X. 186. et ad eum *Servius.* *Ovid.* Met. II. 367. s. Nisi *Lucianus* potius sequendus de Electro et Cycnis, qui cycnos Apollinis assessores, canorosque homines in aves illas mutatos esse ait. OLEARIVS. *καὶ* post *ἔνθεν*, quod est in editt. vett. et libris nostris, tacite sustulit *Olear.*, quam omissionem non animadvertens *Hamackerus* Lectt. Phil. p. 49. *τὸ ἐντεῦθεν*, *in posterum*, corrigendum suspicatur. Quum post *καὶ* aliquid exciderit, legendum puto: *κύκνοι γὰρ δὴ ἀναφυσῶντες ἡδύ τι ἔνθεν καὶ ἔνθεν.* Sic *Lucian.* de Electr. c. 4. T. VII. p. 321. in eadem fabula: *ἀλλ' οἵ γε κύκνοι, πηνίκα ἡμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεστῶτες τῷ ποταμῷ ἔνθεν καὶ ἔνθεν.* *Themist.* Or. II. p. 38. D. *ὁ τῶν ἀληθινῶν παθημάτων μυθοποιός, περιστήσας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῷ βασιλεῖ ἢ ἀδικίας ἀνάγκην, ἢ ἀνανδρίας, ὅμως ἐπήγαγε μηχανὴν (μηχανάς.* Cod. Ambr.) *ὥστε ἄμφω διαφυγεῖν.* Id. Or. VI. p. 82. *ἀγαλλόμενος ἑκάτερος τῷ συνέδρῳ* (sic Ambr. pro *ξυνεταίρῳ*) *μᾶλλον ἢ ἑαυτῷ, περιῤῥεόντων ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν ὑπηκόων.* Ap. *Liban.* T. IV. p. 1049. 13. de plaustro onusto, lege et distingue: *ἅτε οὖν οὐκ ἀκριβῶς καταλίσαντες* (*καταλύσαντες* vulgo) *τὸ φορτίον, ἀλλὰ ῥᾳθύμως, βοηθεῖν ἐπειρῶντο, ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δὲ ἔνθεν.* In *Eugenii* Descr. Plantae Panormitanae ap. *Bandin.* Mssc. gr. T. I. p. 24. v. 45. male legitur: *χωρεῖν ἔνθεν οὐ σθένει περαιτέρω.* Scr. *ἔνερθεν.*

P. 20, 13. *ποιήσονται ᾠδὴν τὸ μειράκιον.* Vit. Apoll. II. 33. p. 86. *πεποίηνται αὐτὴν ἀνάθημα οἱ σοφοί.* Heroic. X. 8. p. 714. de Achille: *ᾠδήν τε γὰρ τῆς λύρας τὸν Παλαμήδην ἐπεποίητο.* ubi *Boiss.* p. 544. Ib. XI. 3. p. 721. *οἱ δὲ Ἕλληνες — πένθος τὴν τοῦ Αἴαντος μανίαν ἐποιοῦντο.* *Theocrit.* Idyll. XII. 11. *ἐπεσσομένοις δὲ γενοίμεθα πᾶσιν ἀοιδή.*

P. 20, 14. *Καΰστρῳ ταῦτα καὶ Ἴστρῳ ᾄσονται.* *Pierson.* Veris. p. 230. de frigido Istro a cygnis frequentato nihil se legisse recordatus, verba *καὶ Ἴστρῳ* ex depravata lectione nominis *Καΰστρῳ* orta, adeoque delenda esse existimat; quam suspicionem libri non firmant. Vid. *Boissonad.* ad Heroic. p. 569. At cycnos non tantum in illis plagis, quas Ister rigat, sed etiam in aliis magis etiam arctois reperiri, satis constat. Vid. *Blumenbach Handb. der Naturg.* p. 216. ed. 5ta et *Ernest.* ad *Callim.* H. in Apoll. 5. Huc traxeris *Himer.* Or. XIV. 36. p. 668. nisi allegorica esset oratio: *ἐγὼ δὲ σὲ*

Digitized by Google

καὶ ἐπὶ Ἴστρου δίναις ἔτι μετὰ τῶν κύκνων ἐκεῖ τῷ Μουσηγέτῃ χορεύοντα, καὶ τινὰ ἐξήτουν καὶ αὐτὸς τοιαύτην εὑρεῖν τέχνην, δι' ἧς ἀρθεὶς ἀφ' Ἑλλήνων ὑπόπτερος μετάρσιος ἐκεῖσε πέτομαι. Cum Hebro Caystrum iunxit Idem Or. III. 4. p. 434. κύκνοι δὲ εἰ μὲν ἀμφὶ τὰς ὄχθας Ἰλισσοῦ μετὰ Ζεφύρου ποτὲ μέλος εἰργάσαντο, ὥσπερ ἐπὶ Καϋστρῳ τε καὶ Ἕβρῳ. ubi de Εὐρώτᾳ ἐπ Ἑρμῷ cogitarunt editores. Et *Hermo* quidem ipse favet Or. VI. 2. p. 498. κύκνος νῦν μὲν ἐπ' ὠκεανῷ μελῳδεῖ — νῦν δὲ ἐπὶ Καϋστρου δίναις καὶ Ἑρμοῦ καὶ Ὕλλου νάμασιν. Ad Hyperboreos Apollinem portasse cycnos, narrat Idem Or. XIV. 10. p. 624. quem locum emendatum dedimus ad VIII. p. 15, 5.

P. 20, 15. καὶ οὐδέν. καὶ οὐ σθένει. C.

P. 20, 16. Ζεφύρῳ τε χρήσονται. Vid. ad c. IX. p. 17, 10.

P. 20, 17. ἐλαφρῷ καὶ εὐδίῳ. sic scripsi ex emendatione *Heynii* p. 44. pro ἐνδίῳ. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 768. In Vit. Apoll. VIII. 7, 9. p. 340. τοῦτό μοι, ὦ βασιλεῦ, τὰς αἰσθήσεις ἐν αἰτίᾳ τινὶ ἀποῤῥήτῳ φυλάττει, καὶ οὐκ ἐᾷ θολερὸν περὶ αὐτὰς οὐδὲν εἶναι. scribendum videtur, ἐν εὐδίᾳ τινὶ ἀποῤῥήτῳ, cui lectioni iam recte opponitur, θολερὸν οὐδέν. Vid. Creuzer. ad *Prael.* de Vn. et Pulcr. p. 95. nisi malis, ἐν αἰθέρι τινὶ ἀποῤῥήτῳ. ut I. 8. p. 10. τὸν οἶνον — διαθολοῦντα τὸν ἐν τῇ ψυχῇ αἰθέρα. ubi vid. *Olearius.*

P. 20, 18. ξυναυλίαν τοῦ θρήνου. συναυλίαν. Flor. Paris. Sic *Liban.* Monod. de Nicom. T. III. p. 344. 4. νῦν ἔδει καὶ πέτραις δοθῆναι θάκρυ, καὶ ὄρνισι νοῦν εἰς συναυλίαν τοῦ πένθους. *Synes.* Epist. IV. p. 161. D. τότε γὰρ ἔξον σώζεσθαι, νῦν πρὸς ἐρήμοις ἀκταῖς συναυλίαν ὀλοφυρόμεθα. *Aristid.* Monod. de Smyrn. T. I. p. 261. ποῖαι πηγαὶ δακρύων ἱκαναὶ τοσούτῳ κακῷ; ποῖαι συναυλίαι καὶ συνῳδίαι χορῶν πάντων τὴν καλλίχωρον (Scr. καλλίχορον cum Barocc.) ἀνοιμώξαι πόλιν. Fontem locutionis aperuit *Hemsterhus.* ad *Lucian.* T. II. p. 358. s.

P. 20, 19. ταῦτά τοι. ταῦτά τι. Flor. Vid. ad II. 6. p. 61, 18.

P. 20, 20. ὥστε ὥρα καὶ ψάλλειν ἑαυτούς. Frequens locutio ὥστε ὥρα, subiecto infinitivo, de qua diximus ad *Achill. Tat.* p. 409. s. Sed huius loci diversa est ratio, nec dubito, verum vidisse *Welckeram* corrigentem: ὥστε, ὥρα, καὶ ψάλλειν αὐτούς. Zephyrus cycnos tanquam instrumenta musica impellit, ψάλλει, ῥοῦσι. Similiter de tempore diei ad canendum invitante in Vit. Apoll. VII. 11. p. 287. οἱ μὲν τέττιγες, ὑποψαλλούσης αὐτοῖς τῆς ὥρας (τῆς μεσημβρίας scil.) ἐν ᾠδαῖς ἦσαν. ubi αὔρας malet *Boissonad.* ad Heroic. p. 643. et ad *Aristaen.* p. 282.

P. 20, 21. γύναια, al. hoc σολοικοφανὲς cum similibus excitat *Bast.* in Addend. ad Epist. crit. p. 282.

Digitized by Google

P. 20, 24. ὀζας γὰρ βαλλομένη ταῖς κορυφαῖς, τὰ μὲν ἐς ὀμφαλὸν δένδρα αὖτα. sic Flor. Paris. C. D. G. βαλομένη. vulgo. Haeremus autem in κορυφαῖς, quae quomodo *radices* potuerint agere, non apparet. Hoc portentum placere conatus est Latinus interpres, vertens, *radices proiectas extremis partibus.* et *Vigenerus: ce que la peinture a bien pris; car leur ayant jetté des racines aux extrémités, elles monstrent d'estre arbres jusqu'au nombril.* At κορυφαὶ est *pars summa capitis*, non pars extrema quaecunque. De παρυφαῖς cogitavi olim in Exercitatt. p. 80. de κόραις *Heynius* p. 45. quod probati possit. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 508. Magis tamen probabile, rhetorem partem corporis dicere nuncupasse, unde transformatio initium ceperit; ut *Ovidius* Met. I. 550. *in frondem crines, in ramos brachia crescunt: Pes modo tam velox pigris radicibus haeret; Ora cacumen obit.* Cf. lb. IX. 350. ss. 490. ss. XI. 71. ss. Arsinoën Nicocreontis filiam Venus ἐποίησεν ἐξ ἀνθρώπου λίθον, καὶ τοὺς πόδας ἐρρίζωσεν ἐπὶ τὴν γῆν. *Antonin. Liber.* c. XXXIX. p. 308. De Ampelo in vitem mutato *Nonn.* Dion. XII. p. 336. 27. ἄκρα δὲ χειρῶν Ἀκρέμονες βλάστησαν· ἐνερρίζωντο δὲ ταρσοί. Paulo accommodatius igitur foret τοῖς σφυροῖς, *pedibus*, ut ap. *Oppian. K.* III. 143. ὄμμα θοὸν, σφυρὸν ὀκύτατον. sed lenius aliquod requiro remedium.

P. 20, 26. τὰς δὲ χεῖρας. δὲ om. G. — ὄζοι. ὄζη. Flor.

P. 20, 29. ἐπαυγάζει. ἐπ' αὐγάζει. G. ἀπαυγάζει. P. Lacryma in oculis adhuc haerens, novum illis splendorem conciliat, lucemque quodammodo attrahit.

P. 20, 31. μαρμαίρει περὶ τὸ ἐκείνῃ ἔρευθος. recepi ἐκείνῃ a Flor. oblatum. Ex hac lectione nata corrupta lectio C. D. G. ἐκείναις. Vulgo ἐκείνων. De ἐκείνῃ pro ἐκεῖ, vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* de Ellips. p. 520. nos in Not. ad Anth. Pal. p. 666.

P. 20, 32. τὰ δὲ στάζοντα κατὰ τοῦ στέρνου. libri nostri C. D. G. P. Flor. Par. confirmarunt correctionem. *Wyttenbachii* Ep. cr. p. 277. vulgo, τὰ δὲ στεγάζοντα. Error natus ex ducta calligraphico, a librariis pro γ habito. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 26. et 305. *Xenoph.* Cyrop V. 1. 5. δῆλα δ' ἦν αὐτῇ καὶ τὰ δάκρυα καταστάζοντα, τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας. ubi nonnulli Codd. στάζοντα. *Himer.* Ecl. XIII. 21. p. 222. ἔτι λευκὸν ἐκ τῆς θαλάττης ἀφρὸν ἐξ ἄκρων πλοκάμων στάζουσα. ubi editt. *Photii* βαστάζουσαι.

P. 20, 34. ἀνέχων τῆς δίνης. non est, ut Latinus habet, *vorticem suum cohibens*; sed, *emergens, esse attollens ex undis*, quod

bene monuit *Heynius*. Sic Noster c. XIV, p. 25, 19. *δένδρα — ἀνασχόντα τῆς γῆς*, Ib. c. XXIV. p. 58, 15. *καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἐκπέφυκεν ὁποῖα τῆς γῆς ἀνέσχε*. L. II. 4. p. 58, 34. *Νύμφαι τε αἱ σαὶ προφοὶ τουτωνὶ τῶν πηγῶν ἀνασχοῦσαι*, *Aristaenet.* I. Ep. VII. *εἶπες ἂν τὴν κόρην ἀνίσχουσαν τῶν κυμάτων ἰδών*. In hunc modum *Suidas* T. I. p. 202. accepit etiam verba *Sophoclis* in Oed. Tyr. 174. *οὐκ ἀνέχουσιν ἰηὼν καμάτων*. Plene, praepositione addita, *Plutarch.* Vit. Rom. c. 2. T. I. p. 52. *φαλλὸν ἐκ τῆς ἑστίας ἀνασχεῖν*. et in eadem historia *Dion. Hal.* Arch. Rom. IV. 2. p. 636. *ὑπὲρ τοῦ πυρὸς ἀνασχεῖν λέγουσιν αἰδοῖον ἀνδρός*.

P. 20, 35. *τὸ γὰρ σχῆμα δεξαμένου. χρῶμα.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Morell. Codd. C. D. G. F. *σχῆμα* obtulit marg. Mor. et Cod. Flor. in marg. *σχῆμα δεξαμένου*. Paris. Glossa interlinearis Cod. P. *nam color est accipientis*. Sed in marg. *nam corpus est accipientis*, *ὃ καὶ ἄμεινον διὰ τὸ κόλπον*. Videtur igitur *τὸ γὰρ σῶμα* correxisse. *Olearius*, qui *σχῆμα* recepit, dedit etiam *δεξομένου*, quod minus necessarium.

P. 20, 35. *τὰς δὲ Ἡλιάδας γεωργήσει αὐτίκα*. Epist. LXII. p. 944. fluminis aqua dicitur *γεωργεῖν τὴν γῆν*. *rigando colere*. Vid. *Achill. Tat.* II. 3. et II, 14. ibique not. p. 533. *Liban.* T. IV. p. 618. 19. *ὄχθον τραχὺν, θύμον γεωργοῦντα καὶ σφακόν*. ubi *Reiskius* perperam dubitabat de lectionis sinceritate. *Heliodor.* VI. 5. p. 96. *ὅτι μοι βίος ἐστὶν ἐμπορικός, καὶ ταύτην γεωργῶ τὴν τέχνην*. *Plutarch.* T. II. p. 776. B. *φιλίαν τιμᾶν καὶ μετιέναι καὶ προσδέχεσθαι καὶ γεωργεῖν*. Eadem vi usurpatur *κηπεύειν* in fabula de Phaethontis sororibus, *Eubulus* ap. *Athen.* XIII. p. 568. F. *ἐν λεπτοπήνοις ὑμέσιν ἑστῶσας, ὅσας* (sic *Porson.* Misc. Tr. p. 243.) *Ἠριδανὸς ἀγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας*. et Noster Vit. Apoll. I. 21. p. 27. *λάχανα ὁπόσα ὁ Τίγρις κηπεύει*. Ib. II. 26. p. 78. *τὰ δὲ ἐμὰ σιτία λάχανα — καὶ ὁπόσα μοι ὁ ποταμὸς κηπεύει*. VII. 39. p. 280. *ἀρώματα ὁπόσα ἡ Ἰνδῶν γῆ κηπεύει*,

P. 20, 36. *κρυμοῖς, οἷς ἀναδῦσαι*. *οὓς ἀναδ.* Flor. Par. *λιθουργήσει*, sic edidit, vett. et libri nostri; nisi fortasse in Paris. 1696. *λεπτουργήσει* habetur, quod exhibent Mor. et Olear. Heliadum lacrymae, quas *roscida electra* i. e. mollia, appellat *Claudian.* VII. 125. frigida aura, quae ex Eridano adspirat, duratas. *Aristid.* Monod. in Smyrn. T. I. p. 265. *Ἠλιάδας μὲν δὴ λέγεται πενθούσας τὸν ἀδελφὸν τελευτώσας αἰγείρων ἀλλάξασθαι φύσιν, καὶ τὸ δάκρυον αὐτῶν εἰς ἤλεκτρον παγῆναι*. *Basil.* Hexaëm. Homil. V. T. I. p. 48. A. *λόγος δέ τις ἐστὶ καὶ τὸ ἤλεκτρον ὀπὸν εἶναι φυτῶν εἰς λίθου φύσιν ἀποπηγνύμενον*. Succus

Digitized by Google

quoque ostrei margaritiferi, ab urinatoribus forma quadam argillacea (*πλινθίδι*) exceptus *λιθοῦται τὸ ἐντεῦθεν καὶ ῥυθμίζεται.* ut est in Vit. Apoll. III. 57. p. 139. In nostro loco perspicuitas narrationis eximie iuvaretur, si cod. offerret: *λιθουργήσει τὰ αὐτῶν δάκρυα, καὶ πεσόντα ὑποδέξεται.* Ovid. Met. II. 364. de Heliadibus: *Inde fluunt lacrymae; stillataque sole rigescunt De ramis electra novis: quae lucidus amnis Excipit et nuribus mittit gestanda Latinis.* Nunc verba *λιθουργήσει, ὑποδέξεται* et *ἁπάξει* cohaerent cum *ψήγματα.*

P. 21, 1. *τὰ πεσόντα ὑποδέξεται.* articulum om. Paris. fortasse recte. — *τὰ τῶν ἀλγείρων ψήγματα.* sic dictae Heliadum lacrymae ob similitudinem cum auro. Vit. Apoll. VI. 37. p. 274. *ὡς ὁ Πακτωλὸς — ψῆγμα χρυσοῦν ἄγει. χρυσοῦ.* Vratisl. *ψῆγμα χρυσίου* Themist. Or. XVIII. p. 221. XXIV. p. 307. A. Eleganter de Herodis attici eloquentia Vit. Soph. II. 1. 14. p. 564. *ἡ ἐπίπαν ἰδέα τοῦ λόγου, χρυσοῦ ψῆγμα, ποταμῷ ἀργυροδίνῃ ὑπαυγάζον.*

XII. XIII.

BOSPORVS et PISCATORES.

Tabulam huius et decimi tertii capitis descriptione, quod et res docet et claris verbis alterius initium, comprehensam, iniquius carpit Heynius, qui etiam in tab. VI. dispositionem totius operis iustam, ad certa praecepta factam desiderabat. Queritur enim, nec a Philostrato accurate ad artis leges descriptam, et ipsam nullo cum iudicio, nulla arte dispositam esse picturam, ita ut nullam rerum summam, consensum nullum et concentum animadvertere liceat. Sed primum non liquet, num chorographiarum veterum genus, si novo hoc uti licet nomine, legibus certis et nunquam migrandis fuerit adstrictum; tum, si vel aptissima et gratissima partium dispositio et in argumento distinctiore unitas tamen quaedam et in varietate consensus spectabatur, res haec in eiusmodi operibus tam ad iudicandum est difficilis, tam subtilis et ab oculorum arbitrio pendens, ut eleganti scriptori non videatur succensendum, quod res enumerare, convenienter eas ad locum, sed non anxie delectas, quam spatia metiri et computare hominum bestiarumque figuras, atque omnia in unius cuiusdam actionis schema cogere maluerit. Vituperandus contrario est, quod scenam, quae in ulteriore Bospori ripa conspiciebatur, pueros citatis equis venantes, puellis aliquot spectantibus, cum altera in citeriore ripa exhibita

Digitized by Google

imagit, ubi iuvenum turba navibus ad domum mulierculae in alta rupe exstructam advehitur, quasi, qui antea venati fuerint, iidem sint, qui nunc, ceu comissabundi, venustissimam puellam, ex alta domo prospicientem, tibiarum cantu et amatoriis carminibus colunt. Post scenam alacriorem in utrâque Bospori ripa, qua dexterum tabulae latus claudebatur, longior ripae tractus, ut mihi quidem fit probabile, rusticae vitae imagine, armentis, agricolis, venatoribus, occupabatur. Heynius haec in interioribus continentis inde a domo mulierculae prospici statuens, picturae conformationem non bene animo effinxit. Templum etiam p. 23, 3, quod cuinam deo assignandum sit, quum ne Philostratus quidem curaverit, ne multum laboremus, et pharus longius nos progredi monent, litus sequentes, donec in sinistro latere tabula finitur thynnorum piscatione, multis navigiis et altiore litore, unde unus piscatorum de pertica, in quam ascendit, thynnos speculatur. Hoc modo symmetriam, haud aegre mihi concedes, quam in hoc veteris picturae genere vix flagitare poteramus, hic tamen ultro se nobis offerre, latus lateri respondere, et hunc lateralium scenarum responsum eo facilius in oculos incurrere, quo magis quae intermedia sunt, abhorrentem ab illis speciem et naturam habeant. Nam quum tribus tantum verbis designata sint, figurae et remotiores minutioresque et rariores fuisse videntur, minus quaesita actionis varietas vel nulla, ripa ipsa minus alta, ut in his omnibus minus haererent adspicientium oculi. Tum in thynnorum captura describenda laudibus denuo assurgit oratio et rem tanquam praesentem ante oculos sistit.

Iam ad dexterum latus revocandus est animus, ubi, praeclaro invento, pictor prope ipsam domum (ἐφεξῆς) puellae amorem fastidientis, quae importunos iuvenum comos ne in transmarino quidem refugio devitare potest, ardentissimi et occulti amoris miserandam sortem, ut ἥδυσμά τι τῆς γραφῆς, velut in transcursu, operte atque figurate, neque tamen ambigue expresserat, cuius in hac ora memoria duobus fortasse cippis aut quocunque monumento retinebatur. Quod aliter visum est Heynio, haec annotanti: „Porro in litoris parte paulo editiore stat Amor digitum in mare intendens. Quis ex his assequatur, quod significatum voluit pictor, puellam cum amatore, omni spe potiundi votis suis abscissa, ex hoc scopulo mutuo amplexu se in mare praecipitasse?“ Sed reminiscendum est, quantum tristia amantium fata Graecorum animos tenuerint; Daphnis et Calyce, utrique iam a Stesichoro celebrati, et Harpalyce quam inclyta fuerint popularium cantilenarum argumenta, et in templis adeo interdum et sacrorum institutionibus similium narrationem memoriam cultam esse. *Pausan.* VII, 19, 2. 21, 1. Quare, si una Leucas amantium sanabat furores, insanabilis amoris haud pauca

Digitized by Google

Graeciae et insularum littora monumenta tulisse, translata etiam haud raro in plura loca una eademque fabula populari, coniici potest. Quam facile igitur fieri potuit, ut Bosporus, aeque ac Hellespontus, duorum amantium fato inclaruerit! Quod puer et puella eundem frequentasse praeceptorem dicuntur, fabulam isti loco propriam, non rem a Philostrato inventam, indicare videtur. Hoc extra dubium positum est, nisi hoc, quod narratur, simile certe aliquod factum Amorem ex alto littore undas digitis monstrantem ingeniose et plano facilique ad intelligendum modo significarre. F. G. Welcker.

Totam hanc descriptionem *P. Gyllius* inseruit operi de Bosp. Thrac. L. III. *Salmasius* hanc imaginem initio carere existimabat, sine causa idonea.

P. 21, 4. *τὰ δὲ ἐπί.* sic Flor. C. D. *τὰ δ' ἐπί.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. *τάδε ἐπί.* G. *τάδ' ἐπί.* Olear.

P. 21, 5. *παρακαλεῖν δὲ καὶ τοὺς ἵππους ἐοίκασι, καὶ* restitui ex vett. editt. et libris nostris. Omissum a Mor. et Olear. — *ἐοίκασιν.* P.

P. 21, 6. *τὰ παιδία. πεδία.* C. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 33.

Ib. *μηδὲ ἀποπτύσαι τὸν χαλινόν. Plutarch.* T. II. p. 328. C. *ἀλλὰ Κριτίαι καὶ Ἀλκιβιάδαι καὶ Κλειτοφῶντες ὥςπερ χαλινὸν τὸν λόγον ἀποπτύσαντες, ἄλλῃ που παρετράπησαν.* et eadem imagine *Theod. Prodr.* Amor. p. 350. *πάντας ἐκπτύσασα δεσμοὺς αἰσχύνης.* Equum *ἀπειθέα Nonn.* Dion. I. p. 26, 22. *ἀποπτυστῆρα χαλινοῦ* dicit; quod ductum ex *Oppian.* Hal. II. 11, *ἅτε πῶλον ἀποπτυστῆρα χαλινῶν.*

P. 21, 10. *ἐς τὴν Ἀσίαν. εἰς.* C. D.

P. 21, 11. *σταδίους μάλιστά που τέτταρας, μάλιστα ποῦ.* Flor. *τέσσαρας.* editt. vett. cum Flor. C. D. G. P. De Bospori latitudine *Strabo* II. p. 187. *τὸ γὰρ Βυζαντικὸν στόμα οὕτω καλοῦσι Θρᾴκιον Βόσπορον, ὃ τετραστάδιόν ἐστι.* praeeunte *Herodoto* IV. 86. p. 321. Vid. inprimis *Hamacker.* Lectt. Philostr. p. 69.

P. 21, 12. *τοὺν μέσῳ τοῖν ἐθνοῖν. θεοῖν.* G. *ἐθνειν.* C. In iis, quae praecedunt, *τουτὶ γάρ που τοὺν μέσῳ.* Flor. et Par. *τουτὶ γὰρ τὸ ἐν μέσῳ.* omisso *που*, quod ob similitudinem cum vicinis syllabis excidere potuit.

P. 21, 15. *καὶ ἀνδρῶνας. κἀ κδρωνας.* C.

P. 21, 16. *καὶ τεῖχος δέ. δὲ* om. G. P.

Digitized by Google

P. 21, 17. *ἡμίκυκλος περίστηκε στοά*, porticus ad litus exstructa, māris sinum ambiens, unde prospectus in mare; quales porticus in tabulis Herculanensibus conspici observavit *Heynius*. Vocem *στοὰ* om. *Grammaticus Hermanni* p. 377. et facile ea caret. Bene haberet *ἡμικύκλιος στοά*, ut *ἡμικύκλιος κατάκλισις*. ap. *Diogen. Laert.* VIII. 87. Vid. *Schaefer.* ad *Apoll. Rhod.* II. p. 335.

P. 21, 18. *κιββοειδὴς ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ λίθου. σκιββοειδὴς Grammaticus* modo laudatus l. c. *σκιροειδής*. Paris. *κιββοειδής*. C. D. G. *κηροειδής*. Vulgo, et Flor. P. Sic quoque in proximis. Etym. M. p. 515. *κίββις. ὁ ἰχθύς. ἐπειδὴ κιββός ἐστι τὴν χροιάν. Zonar.* Lex. *κιββόν. τὸ κίτρινον.* In verbis *Apollodori* ap. *Athen.* VII. p. 281. F. *ἰχθῦς τινες οἱ ἁλφησταί, τὸ μὲν ὅλον κηροειδεῖς, πορφυρίζοντες δὲ κατά τινα μέρη.* ex Codd. et Etymol. M. in *ἁλφηστής* p. 72. *κιββοειδὴς* edidit *Schweigh.* quem vide T. IV. p. 78 s. In *Philostr.* Epist. XL. p. 931. *τὸ δὲ φυκίον καὶ ὁ κηρός.* Cod. Paris. 1696. *καὶ ὁ κιββός, ὑπόκιββος* est ap. *Manass.* in Chron. p. 3. A. Pro *ὑπὸ τοῦ Heynius* p. 48. *ἀπὸ* legendum existimat.

P. 21, 19. *ἐκ πηγῶν*. Cod. Flor. Par. et C. *πηγῆς*. Vulgo. — *θερμόν. θερμῆ*. P. cum gl. interlineari: *calida n. hagua.*

P. 21, 20. *τὰ τῆς κάτω Φρυγίας ὄρη.* restituimus adverbium ex Flor. et Paris. Vid. *Boissonad.* ad *Planudis* Metam. p. 607. Nobilissimum marmor Synnadicum, quod ad pagum Docimiam effodiebatur, *Strabo* XII. p. 577. T. V. p. 231. *Statius* Sylv. I. v. 36. de Baluco Claudii Etrusci: *sola nitet — cavo Phrygiae quam Synnados antro Ipse cruentavit maculis liventibus Attys. Sidon. Apollin.* XXII. 137. *cedat puniceo pretiosus livor in antro Synnados.*

P. 21, 21. *καὶ τὸ ῥεῦμα, καὶ* om. Paris. Post verba *ῥεῦμα εἰς* in P. deest quaternio, unde lacuna usque ad p. 31, 18.

P. 21, 22. *τῶν πετρῶν ἐνίας. ἐνίους.* C. D.

P. 21, 24. *θολερὸν μὲν γάρ. θολόν*, C. in marg. a m. rec. *θολερόν.*

P. 21, 25. *καὶ κιββοειδές, χρῶμα* &c. Hoc quoque loco vulgo *κηροειδές. καὶ* om. Flor. recte, ut mihi videtur. Natum *καὶ* ex proxima syllaba.

P. 21, 26. *κρυσταλλοειδές, κρυσταλοειδές*, Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. C. D. G. Flor. Sic ap. *Aelian.* H. A. XV. 8. Codd. Mon. duo *κρυστάλου.* Hanc scripturam probabat *Schneid.* in Lex. Gr. V.

P. 21, 28. *ταῖς ὀπαῖς. ταῖς τροπαῖς*, Cod. Flor. Paris. 1696.

P. 21, 29. καὶ τοιοῦδε, τοῦδε G. — ξύμβολον. σύμβολα. Flor. Paris.

P. 21, 30. καὶ φοιτῶντες ταὐτῷ διδασκάλῳ. αὐτῷ. Iunt. 1. 2. φοιτῶντες. C. φοιτᾶν τινι est iterum p. 23, 19. Vit. Apoll. III. 15. p. 106. Ib. 25. p. 115. Cf. *Boisson.* ad Heroic. p. 521. Sed in Vit. Apoll. IV. 12. p. 149. de Antisthene Pario: ἐβδόμην δὲ οὗτος ἡμέραν ἐτύγχανεν ἤδη προσπεφοιτηκὼς αὐτῷ ἐν Ἴλῳ. facile praetulerim lectionem Vratisl. προσπεφυκώς.

P. 21, 31. προσεκαύθησαν ἀλλήλοις. totus hic locus ductus ex *Xenophont.* Conv. IV. 23. p. 182. de Clinia et Critobule: οὗτος οὖν συμφοιτῶν εἰς ταὐτὰ διδασκαλεῖα ἐκείνῳ, τότε ἰσχυρῶς προσεκαύθη.

P. 22, 1. πάντεθθεν ἤρθησαν ἐς τὴν θάλατταν. sic Paris. Flor. θάλασσαν. Vulgo. *Wyttenbachius* dubitans, an de eo, qui se in mare praecipitat, αἴρεσθαι dici possit, ἠνέχθησαν corrigit in Epist. crit. p. 277. Dubitationem tollit *Anacreon.* ap. *Hephaest.* p. 130. ed. *Gaisf.* ἀφθεὶς δ' ηὗρ' ἀπὸ Λευκάδος πέτρης ἐς πολιὸν κῦμα, πολυμβῶ μεθύων ἔρωτι. Noster II. 31. p. 99, 27. ἡ γυνή τε ἡ σφοδρὸν οὕτω πήδημα ἐς τὸ πῦρ αἴρουσα. In Vit. Apoll. I. 18. p. 22. optime habent verba, προσήκειν φήσας νέῳ ἀνδρὶ ἀποδημεῖν καὶ ὑπερορίῳ αἴρεσθαι. quae frustra sollicitavit *Olear.* In Fabul. Aesop. a *Furia* editis IV. p. 5. de vulpe: γενναίως ἐπινάξασα, ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος εὑρέθη. Scr. ἤρθη. dixerat eadem: ἀναδραμοῦσα τοίνυν ἐγὼ διὰ τοῦ σοῦ νώτου καὶ ἀρθεῖσα ἄνωθεν καὶ σὲ ἀνελκύσω ἔξω. Sic Vit. Apoll. VI. 10. p. 240. pro ἠρηκέναι Vratisl. male εὑρηκέναι.

P. 22, 2. ἐν ὑστάταις καὶ πρώταις περιβολαῖς. Eodem ordine *Achill. Tat.* I. 8. p. 14. ὁ μὲν οὖν ἀπῆει τὴν τελευταίαν ὁδόν, ὕστατα καὶ πρῶτα μελλήσων ἐκπάζεσθαι. Vid. *Schaefer.* ad Poet. Gnom. p. 3.

P. 22, 3. καὶ ὁ Ἔρως ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τείνει τὴν χεῖρα ἐς τὴν θάλασσαν, ὑποσημαίνων τὸν μῦθον ὁ ζωγράφος. Scribendum: καὶ ὁ Ἔρως — τείνων τὴν χεῖρα — ὑποσημαίνει τ. μ. ὁ ζ. Sic duplex nominativus bene habet, priore ex usu *Philostrati* absolute posito.

P. 22, 7. ἁρπάσεσθαι. ἁρπάσασθαι. Flor.

P. 22, 9. ἡ δ' οἶμαι κομψόν τι ἐς αὐτοὺς ἔχουσα. Vulgo ἦδ'. Non recte vertitur: *paulo elatius adversus eos se gerens.* Est potius τὸ κομψὸν *scita calliditas*, qua mulieres utuntur ad alliciendos incendendosque iuvenum animos. κομψὰ ῥήματα καὶ ἀστικὰ iungit *Lucian.* Bis Accus. c. 11. T. VII. p. 62. τὰ κομψὰ et πανοῦργα *Themist.* p. 261. B. Id. p. 55. A. ἀλλ' οὕτως ἄρα

ἐγὼ κομψὸς τε εἰμὶ καὶ ἀλαζών. ut est in Ambros. κομψεία, ἡ πανουργία. et κομψεύεσθαι, τὸ πανουργεύεσθαι. Erotian. Voc. Hippocr. p. 222.

P. 22, 11. οἰκεῖ τὴν ἐχυρὰν ταύτην οἰκίαν. sic Flor. Par. C. D. G. ἐχυρὰν vulgo. Vid. not. ad Anth. Pal. p. 596. In Vit. Soph. II. 1, 11. p. 560. πύργων ὃς ἦν ὀχυρώτατος. Cod. Guelph. ἐχυμώτατος. Voluit ἐχυρώτατος. Xenoph. K. π. III. 1. 19. ἃ ἐνόμιζεν ἑαυτῷ ἐχυρὰ χωρία ἀποκεῖσθαι ταῦτῳ εἱρκτάς, αὐτῷ ἔλαθες προκατασκευάσας. quidam Codd. ἰσχυρά. Sed bene Cod. Vict. Monac. ταῦτα σὺ εἱρκτάς, Brodaei emendationem firmans. Ap. Pausan. IV. 12. p. 497. pro καί τε χορῶν στεφάγωμα. praeclare correxit Lobeck. ad Phrynich. p. 621. καὶ τ' ὀχυρόν. non minus bene haberet ἐχυρόν.

P. 22, 12. τῇ θαλάττῃ. Flor. Patis. τῇ θαλάσσῃ. Vulgo.

P. 22, 13. τὰ μὲν κλυζόμενα ὑπωλισθηκώς. ipsa haec lectio editt. vett. et librorum nostrorum. Solus Morell. κλυζόμενος. quod cum κλυζόμενα permutans Olearius, Gruterus et Salmasii emendationem dare arbitrabatur. — ὑπωλλισθηκώς. G. κρημνὸς ὑπωλισθηκὼς esse videtur rupes sensim recedens in iis partibus, quas fluctus exederant.

P. 22, 14. τὰ δὲ ἄνω. τὰ δ' ἄνω. P. προεκκείμενος. ὑπερκείμενος. Flor.

P. 22, 15. ταύτην ἀνέχων οἰκίαν. medium vocabulum excidit in ed. Morell. — ὑφ' ἧς καὶ ἡ θάλαττα. ἀφ' ἧς. C. D. θάλαττα. Flor. Par. θάλασσα. Vulgo.

P. 22, 17. καὶ ἡ γῆ παρέχεται τὰ νεὼς πάντα. Perperam. Olearius illam domum ad formam navis constructam fuisse existimat. Similitudo cum nave in eo est posita, quod rupes, in qua illa erat, ab omni parte undis circumdata erat. Sic Charito de Tyro in peninsula sita VII. 2. p. 117. 1. ἔοικε δὲ νῆϊ καθορμισμένῃ, καὶ ἐπὶ γῆς τεθειχνίᾳ τὴν ἐπίβαθραν.

P. 22, 19. οὐδὲ ὡς ἀπολελοίπασιν αὐτὴν οἱ ἐρῶντες. οὐδὲ om. Morell. οἱ ἔρωτες. Laud. In Flor. ἔρωτες. marg. ἐρῶντες. Niger vertit Cupidines. οἱ ἐρῶτες. G. ubi ῶ a man. rec. superscriptum. Idem libes paulo post l. 30. ἐς τοὺς ἔρωτας, pro ἐρῶντας. Cf. Philostr. Iun. IX. p. 123, 32. Callistrat. Stat. V. p. 150, 28. Ap. Lucian. in Iov. Trag. c. 2. Tom. VI. p. 225. οὐκ ἄλλου τον ἢ ἔρωτος. rectius ἐρῶντος Cod. Paris. Plura dedi ad Achill. Tat. p. 406.

P. 22, 21. χρυσόπρωρον. χρυσόπρυμνον. ed. Olear.

P. 22, 22. ἐμβεβηκώς. ἐμβεβηκός. C. D. — καὶ κῶμος αὐτός. καὶ om. Flor. Paris. qui haec verba iungunt cum πλεῖ, pro αὐτὸς suum αὐτῇ habent. κῶμος αὐτὸς dictum pro αὐτὸ

τοῦτο κῶμος. De frequentia navigantium in Nilo *Achill. Tat.* IV. 18. ἔφασαν δὲ ὁ πλοῦς κωμάζοντι παραπλῆ. Similitudo autem cum κώμῳ in eo est, quod iuvenes sunt, et pulchri, et coronis ornati, et tibias inflant, et canentes manibus plaudunt. Vid. supra ad p. 7, 20.

P. 22, 23. ὁ δὲ κροτεῖν φησι. κροτεῖ. editt. vett. et G. C. In D. εἴ est in rasura. Verum est et Philostrateum κροτεῖν φησι, *plausum edere repraesentatur.* Vid. ad *Philostrat. Imm.* c. 3, p. 116. 7.

P. 22, 26. ἀλλὰ ἐπέχουσι, ἀλλ' ἐπ. Flor.

P. 22, 27. ὑφορμίζονται, ἐφερμίζονται, Flor. ἐφορμίζονται. Paris.

P. 22, 29. χλιδῶσα ἐς τοὺς ἐρῶντας. ἐρωντας. Cod. Laud. χλιδᾶν ἐς τινα dictum ut τρυφᾶν, de quo diximus ad *Achill. Tat.* p. 637. Iungitur χλιδᾶν et ἐντρυφᾶν ap. *Aristaen.* I. 11, p. 29. ut χλιδὴ et τρυφὴ ap. *Athen.* VI. p. 273. C. Vt ap. Nostrum mulier χλιδᾷ ἐς τοὺς ἐρῶντας, sic de Lamia a Demetrio amata *Machon.* ap. *Athen.* XIII. p. 577. E. ἀποδοκιμαζούσης δὲ πάντα, καὶ πάνυ κατεγχλιδώσης τῇ βασιλεῖ.

P. 22, 30. ὡς οὐ πλεῖν μόνον. vulgo καὶ οὐ πλ. Veriorem lectionem obtulerunt Codd. Flor. Paris. et Guelpherbytani tres. De permutatione harum particularum dixi ad *Achill. Tat.* p. 643. Vid. ad *Phil. Iun.* I. p. 111, 54.

P. 22, 31. καὶ ποίμναις ἐντεύξῃ προχωρῶν. καὶ γεωργοῖς addit Flor. librarii oculis aberrantibus ad l. 34. προχωρῶν hoc loco non est in contextu Paris. (sed in marg.) paulo post autem: καὶ κυνηγέταις ἐντεύξῃ προσχωρῶν (sic) καὶ γεωργοῖς.

P. 22, 31. μικωμένων, μακωμένων. Ald. 1. 2. et G. D, μηκωμένων. C.

P. 22, 34. καὶ λίμναις, λήμναις, G. Proxima verba ab ἐκμέμακται usque ad ἔγραφεν pro parentheticis habenda esse monuit *Hamacher.* p. 65. Iungenda enim verba καὶ κυνηγέταις ἐντεύξῃ cum ἴστ' ἂν ἐφ' ἱερὸν ἀφικόμεθα.

P. 22, 37. οὐ διὰ πλῆθος αὐτῶν ῥᾳδιουργοῦσα τὴν ἀλήθειαν. non negligens uniuscuiusque rei veritatem ob earum multitudinem. Notandus usus verbi ῥᾳδιουργεῖν, pro ὀλιγωρεῖν, ut ῥᾳδιουργία pro ὀλιγωρία. Similiter ῥᾳθυμεῖν ap. *Diod. Sic.* XIV. 116. p. 730. οἱ μὲν φύλακες παρεῤῥᾳθυμηκότες ἦσαν τῆς φυλακῆς. *Liban.* T. I. p. 322. 18. φωνὴν δὲ τόνος οὐ παρειμένος (οὐκ ἀνειμένος Cod. Mon. 115.) πρὸς ἀηδίαν· ῥάδιομα δὲ εὔσχημον· ἀμπεχόνη δὲ οὐκ ἐῤῥαθυμημένη.

P. 23, 2. ὡσανεὶ αὖν εἴ τι γέγραφεν. sic Iunt. 2. Morell. et

Digitized by Google

Olear. cum quinque Parisinis. ὡςὰν κἂν. Paris. 2075. Temporum ratio favebat lectioni a nobis receptae, ἔγραφεν. quae est in Ald. 1. 2. Iunt. 1. Cod. Flor. C. G. In ὡσανεὶ κἂν εἰ haerens *Heynius* p. 48. corrigit, ὡσανεὶ καὶ ἕν τι. *Hamackerus* autem l. c. ὡσανεὶ ἕν τι. syllabas κἂν εἰ ex repetitione syllabarum σανει natas arbitratus. In his si quid mutandum, certe κἂν εἰ loco moveri non debet. *Plato* Laches. p. 184. E. κἂν εἴ τις περὶ ἀγωνίας τοῦ υἱέος σοι βούλῃ εἴη. et sic in Lysid. p. 209. E. p. 210. A. *Aristid.* T. I. p. 238. κἂν εἴ τις τὰ χώματα ἀνέλοι. *Io. Lydus* de Mensib. p. 16. κἂν εἰ Ζωροάστρης αὐτὸν πρὸ τῶν ἀπλανῶν τάττῃ. Scr. τάττοι. Cf. *Stallbaum* ad *Platon.* Phileb. p. 193. In Nostri Epist. XIII. p. 919. perperam legitur ex correctione *Morelli*: οὐδὲ ὁ θεσπέσιος Πλάτων τοῖς σοφισταῖς ἐβάσκηνε, κἂν σφόδρα ἐνίοις δοκεῖ τοῦτο. quod tuearis exemplis a *Schaefero* congestis ad *Aristoph.* Plut. Epim. II. p. XXXVIII. Sed vett. editt. habent καί. Vnde scr. εἰ καὶ σφόδρα ἐνίοις δοκεῖ. Nostro autem loco fortasse scribendum: ὡς κἂν εἰ ἕν τι ἔγραφεν.

P. 23, 5. ἔστ' ἂν ἐφ' ἱερὸν ἀφικώμεθα. *Hamackerus* p. 64. comparato loco in Vit. Soph. I. 24. p. 528. τὸ δὲ ἱερὸν παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου — Magnae matris templum significari suspicatur, quod *Herodotus* commemorat IV. 87. pontem Darii fuisse arbitratus μέσον Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ τῷ στόματι ἱροῦ. Probabilis opinio. Vid. *Gyll.* de Bospor. Thrac. II. 19.

P. 23, 5. τὸν ἐπὶ τῷ στόματι πυρσόν. Pharus vertici montis imposita, πρὸς τὰς Βοσπόρου ἐκβολάς. Cf. *Gyll.* l. c. II. 20.

Ib. ὃς ἤρτηται εἰς φρυκτωρίαν τῶν νεῶν. Potest quidem ferri ἤρτηται, sed malim tamen ἦρται. et sic certe *Gyllius* legisse videtur L. III. c. 5. p. m. 303. vertens: *et in ore Ponti faces ex specula sublatae.* αἴρειν huic rei propria vox est. *Philostr.* Vit. Apoll. V. 17. p. 201. φρυκτὸν ἤδη αἴρει. Heroic. p. 716. τὸ δὲ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου — ἀρθῆναι. *Plutarch.* in Camill. p. 146. B. τὴν δὲ Τουτούλαν — ἆραι πυρσὸν εἰς τὴν Ῥώμην. et paulo post Ib. D. διὰ τὸν ἐρινεὸν ἀφ' οὗ τὴν παιδίσκην τὸν πυρσὸν ἆραι. HAMACKER. Lectt. Phil. p. 65. Praeter haec loca haud pauca alia in promtu sunt, quibus *faces*, πυρσοί, φρυκτοί, πῦρ dicitur αἴρεσθαι, sed in his omnibus factum singulare, certum ob consilium susceptum narratur. Noster agit de igne, [non semel accenso et elato, sed de face navigantium causa semper in turre illa ardente. Quare ἤρτηται genuinum puto.

P. 23, 6. ἐς φρυκτωρίαν. Flor. εἰς. Vulgo.

[XIII.]

[PISCATORES.]

Hoc caput a superiore temere avulsum esse, eiusdemque tabulae descriptionem continuari, recte suspicatur *Olearius*; cui sententiae calculum adiecit *Heynius* p. 47. et 49. Nulla inscriptio in tribus libris Guelph. ut nec in Flor. et Paris.

P. 23, 8. τί οὖν. his verbis in C. D. praefixum ὁ παῖς, et paulo post Φιλόπατρος verbis τί φήσεις; Sic *Olearius* quoque hunc locum accepit et alii. Mihi omnia haec unius rhetoris esse videntur, pueri mentem interpretantis. Male autem interrogationem τί φήσεις; orationis cursus interrumpitur. Quare in Exercitatt. ver. p. 85. emendavi: τί οὖν οὐκ ἐπ' ἄλλο ἄγεις; ἱκανῶς γάρ μοι τὰ τοῦ Βοσπόρου διανενόηται, φήσεις. Aut si malis: διανενόηται, σὺ φήσεις. De loci depravatione mecum conveniens *Hermackerus* l. c. corrigit: τί φής; aut τί φήσεις, εἰ λέλοιπε — alii iudicent; me coniecturae meae non poenitet.

P. 23, 10. λέλοιπέ μοι τὰ τῶν ἁλιέων. λέλοιπέ μοι τὰ τῶν. Flor. Paris.

P. 23, 11. περὶ σμικρῶν. sic Paris. σμικρόν. Flor. μικρόν. Vulgo.

P. 23, 13. ἢ εἴ τις ἀνιμᾷ δίκτυον. Infra XXIV. p. 39, 1. de eo, qui discum est iacturus, ῥιπτεῖν οἷον ἀνιμῶντα. Ap. *Longum* I. p. 14. Daphnis in fossam delapsus, τὸν ἀνιμησόμενον — δακρύων ἀνέμενεν. Vit. Apoll. IV. 9. p. 146. in recensu operum nauticorum, οἱ δ' ἀγκύρας ἀνιμῶσίν τε καὶ ἀναρτῶσι. Ibi post pauca: εἰ δὲ τούτων εἷς ἐλλείποι τι τῶν ἑαυτοῦ ἔργων. repone ex Vratisl. εἰ δὲ ἕν τούτων εἷς ἐλλείποι τις τῶν ἑ. ἔ. In *Eustath.* Amor. Hysm. III. p. 100. τοὺς ὀφθαλμοὺς κατεφίλησα, καὶ ὅλον εἰς τὴν ψυχὴν ἀνεμασάμην τὸν ἔρωτα. Codd. Monac. tres, ἀνιμασάμην, quod restituendum. Notandum compositum προσιμᾶν ap. *Aristid.* Panath. p. 155. l. pen. ubi tamen *Canterus* de lectionis sinceritate dubitat.

P. 23, 15. σμικρὰ γὰρ ἀκούσῃ περὶ αὐτῶν, καὶ φανεῖταί σοι μᾶλλον ἡδύσματα τῆς γραφῆς. σμικρὸν γὰρ ἀκούσει. Flor. Hoc dicit: minutas illas res varietate quadam iucunda ornare quidem tabulam, accuratam autem descriptione digna non videri. Usum vocis ἡδύσματα illustravit *Boissonad.* ad Heroic. p. 305. nostrum locum vindicans a prava correctione nostra in Exercitatt. p. 85. s. Locis a Viro doctissimo laudatis adde Vit. Soph. I. 7. p. 487. de Dione, ubi cum Cod. Guelph. legendum: ἦν δὲ αὐτῷ καὶ τὸ τῆς ἄλλης φιλοσοφίας

ἦθος οὐ κοινόν, οὐδ' εἰρωνικόν, ἀλλ' ἐμβριθῶς μὲν ἀγκείμενον, κεχρωσμένον δὲ οἷον ἡδύσματι τῇ πρᾳότητι. *Themist.* Or. XV. p. 195. B. ἀλλὰ ταῦτα ἅπαντα γαλήνης παραμυθία καὶ ἡδύσματα. *Iulian.* Or. VII. p. 203. B. Ἀρχίλοχος ὥςπερ ἥδυσμά τι περιτιθεὶς τῇ ποιήσει, μύθοις ὀλιγάκις ἐχρήσατο. *Heliodor.* V. 16. p. 194. τὸν Ἑρμῆν τῷ Διονύσῳ συγκαθιδρύων καὶ λόγων ἥδυσμα τῷ πότῳ συναναχέων.

P. 23, 17. τοὺς δὲ ἐπιχειροῦντας τοῖς θύννοις. τοὺς δ' ἐπιχ. Flor. τοῖς θύνοις. C. D. τοὺς θύννους. G. Vid. *Perizon.* ad *Aeli.* V. H. VII. 13. hoc loco dativus casus procul dubio praeferendus.

P. 23, 18. διὰ τὸ μέγεθος. articulum om. Flor.

P. 23, 19. οἱ θύννοι. θύνοι. C. D. — θαλάττῃ. Flor. Par. θαλάσσῃ. Vulgo.

P. 23, 22. οὓς Ἴστρος ἐς αὐτὸν φέρει. vulgo ὁ Ἴστρος. Articulum om. C. D. G. Flor. Paris. Sic sine eo XI. p. 20, 14. Καΰστρῳ ταῦτα καὶ Ἴστρῳ ᾄσονται. Infra XXV. p. 39, 27. Νείλου τε ὑπεριδεῖν καὶ Ἴστρου. Cf. II. 8. p. 66, 30. — ἐς αὐτόν. Paris. εἰς. Vulgo.

P. 23, 23. γλυκερώτερος. de dulcioribus Ponti aquis vid. *Aristotel.* H. An. VII. 13. [ed. *Schneideri* c. 12.] qui et ipse propterea piscibus alendis eum magis idoneum esse docet. Olearius. γλυκύτερος. Flor. *Plin.* H. N. IX. 15. *Piscium genus omne praecipua celeritate adolescit, maxime in Ponto. Causa multitudo amnium dulces inferentium aquas. Cum thynnis et pelamydes in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum suis quaeque ducibus.*

P. 23, 25. οἷον στρατιωτῶν φάλαγξ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ ἐφ' ἑκκαίδεκα καὶ δὶς τόσοι. Voce φάλαγξ in eadem re utitur *Oppian.* Hal. III. 643. οἱ δὲ θοῶς σεύονται ἐπὶ στίχας, ὥςτε φάλαγγες Ἀνδρῶν ἐρχομένων καταφυλαδόν. Phalanx, quae proprie dicitur, ἐφ' ἑκκαίδεκα τὸ βάθος ἦν, secundum *Polyb.* XVIII. 13. sed δὶς τόσοι *ordines armatorum patebant*, teste *Livio* XXXVII. 40. *Plutarchus* thynnorum agmen narrat tantum in altitudinem patere, quantum in latitudinem, ἀεὶ τὸ πλῆθος τῷ σχήματι κυβίζουσι, καὶ στερεὸν ἐκ πάντων ποιοῦσιν, ἓξ ἴσοις ἐπιπέδοις περιεχόμενον. T. II. p. 979. F. Plane ut Noster, τοσοῦτον βάθος, ὅσον αὐτῶν τὸ εὖρος.

P. 23, 27. ὑποκυματίζουσιν ἀλλήλοις, i. e. νέουσιν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ. Infra II. 12. de fontibus calidis e lacu scaturientibus, τό τοι ῥόθιον τοῦτο πηγαὶ ὑποκυματίζουσι ζέουσαι. Vit. Apoll. III. 8. p. 100. ὑπόχαλκόν τε ἠχὼ φέρουσιν, ἐπειδὰν τῇ γῇ ὑποκυμαίνωσιν.

Digitized by Google

P. 23, 31. φάρμακα ἐπιπάσαι. ἐπιπᾶσαι C.

P. 24, 1. καὶ σμικρόν τι τῆς ἀγέλης. recepi oblatum a Flor. Paris. pro καὶ μικρὸν τῆς ἀγέλης. — ἀγέλη de thynnis ap. *Aelian.* H. A. XV. 3. qui alios narrat μονίους εἶναι — ἄλλοι δὲ κατ' ἀγέλας, ὡςπεροῦν τὰ αἰπόλια, πλατείας νομὰς νενεμημένοι. Ib. XV. 5. ἀθρόαι δὲ ἄρα αἱ τῶνδε τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰςνέουσιν. *Oppian.* Hal. III. 638. θυννοσκόπος, ὅςτε κιούσας Παντοίας ἀγέλας τεκμαίρεται.

P. 24, 2. ἀρίστη δὲ ἥδε ἡ θήρα. ἥδε om. G. ut statim μὲν post ταχύς. Proxima de thynnorum captura optime illustrat *Aelian.* H. A. XV. 5. Cf. *Hamacker.* Lectt. Phil. p. 68. et *Houel* Voyage pitt. en Sicile. T. I. pl. 27. 2.

P. 24, 5. πεπηγέναι. πεπηγμέναι C. — ἐς τὴν θάλατταν. εἰς vulgo. ἐς Paris. θάλασσαν. C. D. G.

P. 24, 6. ἐξικνεῖσθαι δὲ πορρωτάτω. τε. Paris. Xenophontea locutio, ὄμμα δυνάμενον ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι. Memor. I. 4. 17. ὀφθαλμοὶ οἱ δοκοῦντες ἐπὶ πλεῖστον ἐξικνεῖσθαι. Ib. II. 3. 19.

Ib. κἂν ἐμβάλλοντας τοὺς ἰχθῦς ἴδῃ. ἴδοι. Flor. Par.

P. 24, 8. αὐτῷ δεῖ. δεῖ αὐτῷ. Flor.

P. 24, 10. βαθεῖ καὶ κλειστῷ δικτύῳ. de κλωστῷ cogitabat *Heynius* p. 50. quamquam nec vulgatam damnans. Et sane bene habet. στεγανὸν δίκτυον vocat *Aeschyl.* Agam. 356. Ap. *Liban.* T. III. p. 300, 26. καὶ πλήρωμα πόλεως οὐ φαυλοτάτης ἐν Πέρσαις αὐτοβοεί, καθάπερ ἐν δικτύῳ συγκλεισθέντες, πανοικεσίᾳ μετηνέχθη. ubi editores frustra haeserunt in participio, quod rectissime refertur ad πλήρωμα i. e. homines urbem complentes.

P. 24, 16. ἐν γλαυκῷ δὲ τῷ τῆς θαλάττης ἄνθει τὰ τῶν
τε
ἰχθύων χρώματα. θαλάσσης. C. In his verbis aliquid ad integritatem requiritur. *Heynius* ανθεῖ corrigebat p. 50. probante *Hamackero* p. 35. Sed γλαυκῷ ἄνθει tuetur *Himer.* Ecl. XIII. 2. p. 210. τὸ δὲ ὕδωρ ὅλον ἐπόρφυρε πρὸς αὐταῖς ἠϊόσιν, εἰς γλαυκὸν ἄνθος ἠρέμα μεθισταμένου τοῦ κύματος. Nihil desideraretur, si esset: ἐν γλαυκῷ δὲ τῷ τῆς θαλάττης ἄνθει, ἄθρει (aut ὅρα) τὰ τῶν ἰχθύων χρώματα. nisi fuit: πάντα aut πολλὰ τῶν ἰχθ. χρώματα. subaudito ἐστί.

P. 24, 18. ἧττον δὲ οἱ ἐφεξῆς. ἧττονες δὲ οἱ. Flor. ἧττον δ' οἱ. C. D. Bene haec adumbrata. Ad σκιώδεις facit *Pausan.* X. 28. p. 866. in descriptione Νεκυίας, in qua Acheron, καὶ κάλαμοί τε ἐν αὐτῷ πεφυκότες, καὶ ἀμυδρὰ οὕτω δή τι τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων, σκιὰς μᾶλλον ἢ ἰχθῦς εἰκάσεις. — εἶτα ὑπονοῆσαι.

Digitized by Google

piscium infimi ordinis vix tenue apparet vestigium, ita ut eos adesse suspiceris magis quam videas.

P. 24, 21. ἐς τὸ ὕδωρ. sic Par. εἰς. vulgo. — ἡ ὄψις ἀμβλύνεται διακριβοῦν. bene Latinus interpres: *oculorum enim acies, in aquam se altius immittens, ita hebetatur, ut, quae in ipsa sint, dignoscere nequeat.* quae in hunc quoque modum efferri poterant: ἡ ὄψις ἀμβλεῖα γίνεται διακριβοῦν. ut in *Platon.* Menex. p. 239. B. ὅτι χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγήσασθαι. ubi Cod. Mon. ὥστε addit ante infinitivum. Vid. *Schaefer.* ad *Soph.* T. I. p. 241. T. II. p. 325. Infra II. 17, p. 80, 27.

P. 24, 23. ἡδεῖς καὶ ξανθοὶ τὴν χρόαν. vulgo male distinguitur post ἡδεῖς. ἡλιώδεις mallet *Hemsterh.* p. 49. quod me hac significatione legere non memini.

P. 24, 33. τρυφῶσιν. Flor. Par. C. D. G. vulgo τρυφῶσι. Post διαπεσεῖν maiorem distinctionem posui.

XIV.

SEMELE.

Non Semeles, sed *Bacchi ignigenae* nomen huic imponendum est tabulae, cuius summa virtus posita fuerit oportet in igneis nubibus, fulminibus, flammis, flammasque vincente et perlucente Dei nascentis lumine. Urbs nube est obtecta, Cadmi aedes fulminibus iotae et raptim consumtae, ut, nisi coniectura fallit, in Aeschyli tragoedia, quae inscripta fuit, Semele sive Ὑδροφόροι; disrupto matris utero hilari vultu prosilit infans, ignis aspectu, tanquam elemento naturae suae maxime congruo, gaudens. Flammae non minantur ei, sed distantes, ut fluctus in Neptuni thalamum incurvantur (*Odyss.* XI. 242.), antrum formant, solitum Bacchi infantis domicilium, quod hedera, arundine, vitibus, statim sponte nascentibus, eleganter cingitur. Sponte et praeter naturam nasci, eo maxime se prodit, quod quaedam etiam per ipsum ignem progerminant. Semeles vix aliqua species tenuissimis lineis indicata, per nimium lucis candorem, in conspectum venit, et quidem in lecto decumbentis (p. 25, 9.) Iovem, ob verba l. 6. κωμάσαντος ἐπὶ τὴν Σεμέλην τοῦ Διός praesentem fuisse, ne suspiceris. Sed duae aliae personae expressae erant, Βροντή et Ἀστραπή, illa quidem naturae convenienter dura et aspera specie, ἐν εἴδει σκληρῷ, haec terribiliore etiam adspectu, flammas ex oculis coruscans, σέλας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἱεῖσα; ut *Aeschyli* Typhon, *Prom.* 356. ἐξ ὀμμάτων δ' ἥστραπτε γοργωπὸν σέλας, de quo

Apollodorus I, 6, 3: πῦρ δὲ ἐξέχεεν τοῖς ὄμμασι. In quibus effingendis pictor Apellis secutus est exemplum qui, *Plinio* teste XXXV, 36, 17, *pinxit, et quae pingi non possunt, tonitrua fulgetraque; Bronten, Astrapen, Cetraunobolian appellant.* Pingi non posse etiam omnes Philostrati lectores credidisse videntur; unde nata est olim Lacobaii emendatio Heynio probata ἐκ τῶν νεφελῶν. Sed primum βροντὴ ἐν αἰθέρι σκληρῷ alium sensum, quam quo accepi, vix habere potest: tum ἀστραπὴ φλὰξ ἐκ τῶν νεφελῶν ἐοῖσα εἰ πῦρ φαγδαῖον ἐξ οὐρανοῦ inanis tautologia foret. Allegoricas figuras inductim cum vera elementorum specie et effectu exhibitas vidimus tab. I. et XI, ut comi Genium cum como ipso coniunctum, et similia frequenter occurrunt. Quod Heynius miratur, Iovem curru invectum cum fulmine, cum Semelen adiret, non esse exhibitum; hoc tale est, ut si Iove fulminatore in tempestate exornanda Philostratus usus esset, id equidem pro ornamento rhetorico ducerem, quia huius Dei species oculos a Deo nascente abripuisset, et, animum ad furtivos amores avocando, argumenti unitati, quod totum in illo est, obfuisset.

Montem Cithaeronem, qui praeterea adumbratus erat, non iuxta, sed pone urbem nube obtectam in alto prospectum fuisse, Bronten ex uno, Astrapen ex altero eius latere apparuisse coniicio. Ita superior quidam figurarum ordo constitutus erat, qualem in vasculorum picturis permultis videmus. In Cithaeronis cacumine, quamvis a Thebis longius distante, figurae tamen quaedam, more artificum Graecorum solito, libertate quadam poetica hac in re utentium, expressae erant, minutulae illae, ob distantiam. Sic saepe in anaglyphis Bacchicis aliisque in montium verticibus Genii eorum sculpti cernuntur. In anaglypho Romae in Villa Pamphylia exstante cum iudicio Paridis in Idae radicibus simul in eius cacumine aliquid agitur inter Deos tres, quorum medius est Iupiter sedens. In tabula *Philostrati* II, 27. spatii unitatem, quam nos dicimus, tam parum quaesivit pictor, ut Athenienses in Minervae natalibus Rhodiosque domi suae utrosque sacrificantes eadem pictura complecteretur.

Hoc Cithaeronis parergon ad Bacchi laudes optime inventum. *Pan* enim sacro *furore* percitus trieterica in Cithaerone ab hoc inde tempore celebranda, et *montis Genius* ob regis cruentam caedem in sinu suo peractam lamentans Bacchi triumphum discerpto Pentheo quasi portendunt. Cithaeronis capiti corona hederacea defuit, quae luctui et moerori non convenit: nam ipsum etiam Baccho reluctantem et coactum esse impietatis, non est probabile. Tertia figura aderat ad Penthei scelus atque furum manifestius significandum, *Megaera* cum abiete Pentheo fatali (v. tab. XVIII), cui divinos

honores habere iussit Pythia, *Pausania* teste II, 2, 6. Montis Idae Nympha cum una arbore sculpta est in anaglypho *Mus. Pioclem.* T. V. *tab.* 16. Megaeram hanc arborem iuxta Cithaeronem nunc adserere demum ait Sophista, quod ab Heynio miror ingeniosum dici inventum; ineptum enim potius est et ab artis simplicitate abhorrens. Certe Furia non simul abietem plantans, simul fontem edens exhiberi poterat. Rectius Noster II, 29. p. 99, 17. ubi ex pictura memoratur malus Punica e Polynicis tumulo germinans, fabula autem, ex qua Furiae eam plantaverint, separatim ponitur. Sed potuit fontis etiam Nympha appicta esse, ut adest in anaglypho Iustinianeo, quod ad tab. XVIII. describemus. Ex eodem Furiae hic suas esse partes apparebit. Actaeon a canibus in Cithaerone discerptus, quamvis symbolica eius significatio ad ipsius Bacchi morientis similitudinem accedat, huc tamen pertinet eo, quod a poetis Cadmo datus erat nepos. *Eurip. Bacch.* 1225.

Argumentum huius tabulae arti longo usu excultae conveniens, ingeniosa grataque simplicitate tractatum est a pictore nostro, qui si arte et colorum commissuris inventionem aequavit, admiratione fuit dignissimus. Semelen parturientem cum aliis argumentis Bacchicis in Bacchi templo in villa quadam Lesbi pictam fuisse narrat *Longus* IV. p. 109. F. G. WELCKER.

P. 25, 1. *Βροντὴ ἐν εἴδει σκληρῷ. ἐν εἴδη.* D. *ἐν εἴδει.* C. tonitru ipsum in tabula repraesentatum, fortasse ut in nobili illa gemma, Iovem cum Semele exhibente, quae est ap. *Winckelm.* Mon. Ined. tab. I. Videbantur itaque *τὰ σκληρὰ τῆς βροντῆς βέλη*, circumdata illa *fulgore ex nubibus* prorumpente. Nam in proximis, *σέλας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἱεῖσα*, ubi *Olearius* contra librorum fidem *κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν*, fortasse legendum *ἐκ τῶν νεφελῶν*. Vita Apoll. IV. 34. p. 175. *βροντὴ δὲ οὐκ ἐκ νεφελῶν* (*νεφῶν* Vratisl.) *ἀλλ' ἐκ τῆς γῆς ὑπήχησεν. Heliod.* I. 7. p. 266. *ὥςπερ ὑπ' ἀκτῖνος ἐκ νεφῶν διαττούσης καταυγασθείς.* Iungitur *βροντὴ* cum *ἀστραπῇ* et *πυρὶ* etiam ap. *Nonn.* Dion. VIII. 371. in hac ipsa historia. Erant, qui Iovem sibi fingerent descendentem *εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς ὁμοῦ, καὶ κεραυνὸν ἱέντα.* ut est in Schol. ad *Il.* ξ. 323. Differunt autem *ἀστραπή*, *fulgor*, et *πῦρ*. *ἀστραπὴ* nubes dividebat, caliginem illustrans; ignis ex alto delapsus Cadmi domum corripiebat incendio. — Sic hunc locum explicari et emendari posse existimabam. Nunc autem verior videtur *Welckeri* nostri sententia, pictorem *Βροντὴν* et *Ἀστραπὴν* personatas induxisse, Apellis, ut videtur, exemplo. Qua explicatione admissa, *Ἀστραπὴ* maiore

Digitized by Google

initiali edendum curavi; verba ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν autem, iam per se perspicua, correctione non indigent.

P. 25, 2. ἰεῖσα. ἰεῖσα. Ald. 1. 2. C. τυρανικῆς. C. De πῦρ ῥαγδαῖον vid. ad XI. p. 20, 7.

P. 25, 4. λόγου τοιοῦδε, εἰ μὴ ἀγνοεῖς, ἅπτεται. locutio Platonica, sed in alium sensum nonnihil deflexa. Vid. *Heindorf.* ad *Plat.* T. IV. p. 132. *Philostratus Iun.* I. p. 112, 32. καὶ ἡ ἐν μέσοις ἐῤῥιμμένη κορύνη τοιοῦδε, ὦ παῖ, λόγου ἔχεται. Obiter distingue et corrige in Vit. Apoll. VI. 16. p. 253. ὅρα δὲ μὴ αὐτῷ τῷ οὕτω μὲν σοφίας, οὕτω δὲ ἡλικίας ἔχειν, ἐκεῖνά γε ὀρθῶς εἰρημένα φαίνωνται, ταῦτά τε ξὺν εἰκότι λόγῳ παραιτούμενος σύ γε, θρασυτέρου λόγου δοκῇς ἅπτεσθαι. ubi meliores, quas reposuimus lectiones praeter μὴ omnes debentur libro Vratislavensi.

P. 25, 8. ὡς δοκοῦμεν ἡ Σεμέλη. ὡς δοκουμένη σεμέλη. Flor. — τίκτεται δὲ Διόνυσος. ὁ Διόνυσος. Morell. Olear. articulum ignorant editt. vett. et libri nostri omnes. — οἶμαι, νὴ Δία, πρὸς τὸ πῦρ. Verba πρὸς τὸ πῦρ *Heynius* p. 52. interpretatur ἐν πυρί, quod durum esse, non latebat ipsum. Sic potius accipe: ut Semele flammis perit, sic, quod mireris (hinc νὴ Δία), Bacchus propter ignem ignisque ope nascitur. Latine dixeris etiam *ad ignem* i. e. igne exorto. Vid. *Bentl.* ad *Horat.* I. Serm. VI. 87. Hanc vim praepositionis πρὸς illustravit *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. I. p. 464. Flammae itaque partum quodammodo iuvant, ut ap. *Nonn.* Dion. VIII. 397. κόλπου δ' αἰθομένοιο διαθρώσκοντα τεκούσης Βάκχον ἐπουρανίη μαιώσατο φειδομένη φλόξ. IX. 2. Ζεύς — ἡμιτελῆ λοχίοιο διαθρώσκοντα κερουνοῦ Δεξάμενος Διόνυσον.

P. 25, 9. καὶ τὸ μὲν τῆς Σεμέλης εἶδος ἀμυδρὸν διαφαίνεται, ἰούσης ἐς τὸν οὐρανόν. His verbis non inest, aliam scenam, Semelen in coelum adscendentem, cum partu fuisse coniunctam. Haec si *Philostrati* sententia fuisset, quae sequuntur, ὁ δὲ Διόνυσος τῆς μητρὸς ἐκθρώσκει, ῥαγείσης τὴν γαστέρα, quod momentum pictor sibi delegit, anteponenda fuissent. Contra, quae praecedunt, ἡ Σεμέλη, τίκτεται δὲ Διόνυσος, οἶμαι, πρὸς τὸ πῦρ, aperte demonstrant, ne hoc quidem discerni potuisse, num tamquam moriens, an demortua repraesentata fuerit. F. G. Welcker.

Ib. τῆς Σεμέλης. σελήνης. C. error in marg. emendatus. — ἰούσης ἐς τὸν οὐρανόν. εἰς. C. D. G. De Semele sive Thyone in Deorum concilium recepta, unde Ὀλυμπιάδων ἀγυιᾶτις ap. *Pindar.* Pyth. XI. 1. vid. *Davis.* ad *Ciceron.* de N. D. III. 23. *Valcken.* Diatr. p. 154. nos in Exercitatt. cr. T. II. p. 145. s.

Digitized by Google

P. 25, 10. ἐς τὸν οὐρανόν. articulum om. Flor. Paris.

P. 25, 11. καὶ αἱ Μοῦσαι αὐτὴν ἐκεῖ ᾄσονται. ἐς αὐτήν. Morell. Olear. Praepositio abest ab editt. vett. Cod. Laud. et libris nostris omnibus.

P. 25, 12. τῆς μὲν μητρὸς ἐκθρώσκει. ἐκτρώσκει. Mor. Olear. Notanda divini pueri ὁρμή, quam verbo ἐκθρώσκειν significavit *Nonnus* in locis supra laudatis. Hymn. Homer. in Apoll. 116. δὴ τότε τὴν τόκος εἷλε — ἐκ δ' ἔθορε προφόωσδε. *Callim.* H. in Del. 255. ὄγδοον οὐκέτ' ἄεισαν, ὁ δ' ἔκθορεν. de Mercurio H. Homer. 20. ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γυίων, Οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λικνῷ. De Baccho *Meleager.* Anth. Pal. IX. 331. αἱ Νύμφαι τὸν Βάκχον, ὅτ' ἐκ πυρὸς ἥλατο κοῦρος, Νίψαν ὑπὲρ τέφρης ἄρτι κυλιόμενον.

P. 25, 13. τὸ δὲ πῦρ ἀχλυῶδες ἐργάζεται, φαιδρὸς αὐτὸς οἷον ἀστήρ τις ἀστράπτων. ἀπεστράπτων. Flor. Frequens formosorum puerorum comparatio cum astris post *Homer. Il.* ζ. 401. Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. I. 1. p. 353. II. 1. p. 123. Parior dei formosi splendor efficit, ut ignis, quo Semele totaque regia circumfusa est, videatur obscurior.

P. 25, 14. διασχοῦσα δὲ ἡ φλὸξ ἄντρον τι τῷ Διονύσῳ σκιαγραφεῖ, παντὸς ἥδιον Ἀσσυρίου τε καὶ Λυδίου. τι post ἄντρον addidi ex Flor. Paris. — Ἀσυρίου Ald. 1. 2. Iunt. — τε ante καὶ om. C. De Baccho in antro educato locus est memorabilis ap. *Apoll. Rh.* IV. 1131. ss. ubi vid. Schol. cuius fabulae causam ex Platonicis illustravit *Creuzerus* Symbolik. T. III. p. 419. et 492. Eiusmodi antrum exhibet anaglyphum in Museo Giustin. T. II. p. 61. (Amalthea Tom. I.) in quo Iovem vident, qui Bacchus est. Antrum Nysaeum poeticis exornavit coloribus *Diodor. Sic.* III. 67. 68. Hym. Homer. XXVI. ὁ δ' ἀέξετο πατρὸς ἕκητι Ἄντρῳ ἐν εὐώδει. Loca, in quibus educatus fuerit Bacchus, recenset *Euripid.* Bacch. 13 ss.

P. 25, 17. ἕλικές τε γάρ. restitui lectionem Ald. 1. 2. cum libris nostris pro ἕλικές τε καί. quod prima dedit Iunt. 1. 2. l. 30. p. 49, 13. νύξ τε γὰρ ἐπέχει. I. 23. p. 36, 21. φαύλου τε γὰρ τέχνης. Basil. in Hex. VII. T. I. p. 82. A. ὁμοῦ τε γὰρ ἐκτίσθη ἕκαστον καὶ συνεπηγάγετο ἑαυτῷ τῆς φύσεως τὸ ἰδίωμα. Color ut ap. *Aelianum* in descriptione τῶν Τεμπῶν. V. H. III. 1. — περὶ αὐτῷ, αὐτό. Paris. D. G.

P. 25, 19. καὶ θύρσου δένδρα. *Heynius* p. 61. scribit et distinguit: καὶ ἤδη ἄμπελοι καὶ θύρσοι. δένδρα οὕτω τοι ἐκούσης — Vid. ad c. XVIII. p. 30, 10. — οὕτω τε ἐκούσης. sic Flor. οὕτω τοι. vulgo. Fluctuant saepenumero libri inter utram-

que lectionem. Vid. *Boissonn.* ad Heroic. p. 428. qui magis probat οὕτω τι ad *Nicetam* p. 268. Nuper de iisdem particulis disputavit *Bekker.* in Spec. p. 64 s. In plurimis locis *Philostrati* οὕτω τι scribitur, plerumque assentientibus libris. Cf. Vit. Apoll. I. 23. p. 32. ubi φιλόδημος videtur scribendum pro φιλότιμος cum V. D. in Ephemer. Lips. an. 1817. nr. 269. Ib. I. 35. p. 43. οὕτω τι ἐς τοὺς Διονυσίου. Vratisl. τοι. Sed II. 32. p. 85. idem liber οὕτω τι ἄσμενοι προσεδέξαντο. pro ἐδέξαντο. Adde III. 17. p. 108. IV. 28. p. 167. VI. 11. p. 243. VI. 22. p. 264. Ib. 26. p. 266. Ib. 34. p. 272. VII. 4. p. 282. Ib. 17. p. 297. Ib. 18. p. 298. Ib. 23. p. 304. Ib. 31. p. 310. VIII. 7. p. 328. 329. 333. 337. 343. 363. Non minor est exemplorum numerus in Vitis Sophistarum. Ap. *Heliodor.* II. 35. p. 101. ὡραιότητι δὲ σώματος οὕτω δή τοι τὰς πάσας ὑπερβέβληκεν. Cod. Mon. 96. οὕτω δή τι. *Plato* Menex. p. 245. C. οὕτω δή τοι τόγε τῆς πόλεως γενναῖον. Mon. 490. οὕτω δή τι.

P. 25, 20. ὡς καὶ τῷ πυρὶ εἶναι ἔνια. *Heyn.* p. 52. corrigit: ὡς καὶ ἐν τῷ πυρί. Scr. una linea addita: ὡς κἀν τῷ πυρί.

Ib. Mihi quoque legendum videtur, ὡς κἀν τῷ πυρί. *Heynius* non bene interpretatus est; *ita igni coruscabat locus, ut et arbores viderentur in medio igni efflorescere.* Imo reipsa efflorescebant; miraculum admirari nos iubet scriptor. *Thyrsi arbores*, i. e. arundo, unde fiunt thyrsi. F. G. Welcker.

P. 25, 21. εἰ στεφανοῖ τὸ πῦρ ἐπὶ τῷ Διονύσῳ ἡ γῆ. nec haec verba accurate interpretatur *Heynius.* Terra enim non *coronat se igni*, sed Bacchi ortu laeta, *ignem* i. e. igneam illam nascentis deae speciem plantis suis cingit; quod non magis mirandum, quam quod mox eidem deo bacchanti pro aqua vinum et lac e fluviis suis hauriendum praebebit. F. G. Welcker. Verbum στεφανοῦν *ornandi* vi accipiebam. Vit. Apoll. IV. 7. p. 145. καὶ γάρ, εἰ καὶ καλλίστη πόλεων ὁπόσαι ὑπὸ ἡλίῳ εἰσί — ἀλλ' ἀνδράσιν ἐστεφανῶσθαι αὐτὴν ἥδιον ἢ στοαῖς τε καὶ γραφαῖς καὶ χρυσῷ πλείσνι τοῦ ὄντος. Vid. *Wesseling.* ad *Diodor. Sic.* T. I. p. 684. 22.

P. 25, 22. ἥγε καὶ συμβακχεύσει αὐτῷ. *Euripid.* Bacch. 723. de Bacchantium strepitu et clamoribus: πᾶν δὲ συνεβάκχευσ' ὄρος. Praeiverat *Aeschyl.* in Lycurgo ap. *Longin. II. Y. c. XV.* ἐνθουσιᾷ τε δῶμα, βακχεύει στέγη. Noster II. 17. καὶ ξυνεξαίρουσι βοὴν κύνες ἀνδράσιν, ὡς καὶ τὴν ἠχὼ φάναι ξυμβακχεύειν τῇ θήρᾳ.

P. 25, 23. καὶ οἶνον ἀφύσσειν ἐκ πηγῶν δώσει. sic Flor. Par. C. D. ἐκ τῶν πηγῶν. vulgo. Illud rectius. Non fontes

Digitized by Google

enim aquae in vinum mutati, sed vini fontes e terra nunc demum erumpentes, vini inde hauriendi opportunitatem facimt. *Euripid.* Bacch. 706. ἄλλη δὲ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς, Καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ οἴνου θεός, Ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν, Ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα, Γάλακτος ἐσμοὺς εἶχον. quem locum ante oculos habuit *Philostr.* Vit. Soph. I. 19. p. 511. Cf. infra XVIII. p. 30, 7. *Himer.* Or. XIII. 9. p. 596. τὴν γῆν — λόγος ῥεῖν μὲν μέλι καὶ γάλα καὶ ποταμοὺς τινας ἀὐτοῦ τοῦ κέντρου.

P. 25, 25. οἶον ἀπὸ οἴνου. C.

P. 25, 26. ἐν ταῖς κορυφαῖς. articulum om. Flor. Par. — ὑποσκιρτῶν εἶδεν. videre Elev. ὑποσκιρτῆσα. *Thom. Mag.* in Vita Pindari p. 6. λόγος καὶ τὸν Πίνδαρον ἀφικέσθαι ποτε τὸν κιθαιρῶνα, καὶ μέσων ἄδοντα τρῦξαι. ἐπὶ ἐν ταῖς ὄρεσιν. in Cithaerone pernoctasse, ut est in altera vita p. 9. — ὑπεσκιρτῶν. Εἶδον dictum, ut ap. *Heliodor.* VI. p. 237. ἄσμεν. αὐτῷ θρήνους, καὶ γόους ὑπεσκιρτήσαμεν. Verbum ὑποσκιρτῶν Lexicis addendum. Usus est eo etiam *Theod. Prodrom.* in Amor. Drus. p. 173. ὑποσκιρτῶσαν κόμην συνέφιγκτο.

P. 25, 28. ἐν εἴδει ἀνθρώπου. mons Cithaeron humana specie praeditus, ut passim montes in numis, unde ducta imago montis Simplonis in egregio numo imperatoris Galliarum. Vid. *Histoire métallique de Napoléon.* tab. XLII. 228. Iam Aesopus in fabula quadam Heliconem induxerat loquentem, teste *Himerio* Or. XX. 5. p. 726. cuius verba sic videntur scribenda: ἤδη δὲ καὶ ὁ Ἑλικὼν αὐτὸς αὐτὸν στρέψας μεταβληθεὶς εἰς ἄνθρωπον, φανήν τε ἀφῆσι, καὶ κατὰ Νυμφῶν ἐπιπλώσεται. Καὶ μὴ τολμήσῃ τὸ τοῦ μύθου προβλέψαιεν. Καὶ γὰρ δή μου αὐτὸς μὲν ὁ Ἑλικὼν ἐν ποιήσεσιν οὐδὲ ποιητὰς ἐργάζεσθαι, καὶ τοῦτο πάντως Ἡσιόδῳ πολεμοῦμεν ἡμεῖς, σὺ δὲ καὶ Φρυγὶ νεφρῶν ἄξιον, ὅτι λαλοῦν ὄρος εἰσεμήνυσε. Ea quoque, quae ap. Eustathium requiruntur de Cithaerone, ad nostrum locum metuntur temperari.

P. 25, 29. ἐν αὐτῷ ἄχη. ἄχθη. Flor.

P. 25, 30. στέφανον, ἀποκλίνοντα τῆς κεφαλῆς. quod fieri solet moerentibus. *Asclepiades* in Anth. Pal. XII. 135. καὶ γὰρ ἐδάκρυσεν καὶ ἐνύστασε, καί νι κατηφὴς ἔβλεπε, χὠ σφιγχθεὶς οὐκ ἔμενε στέφανος. Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. I. 2. p. 265.

P. 25, 34. δένδρων δὲ αὐτῷ παραφυτεύει. Megacra abietem plantat, una Pegasides, fontemque exstruit, ad quem Actaeon pereat. Cadmi enim familia eximium argumentum καὶ τοῦ

Κιθαιρῶνος τραγῳδιῶν *). In fabula de Actaeone ap. *Palaephatum* c. 3. male legitur: *κύων γὰρ τὸν δεσπότην καὶ μάλιστα φιλεῖ, ἄλλως τε καὶ αἱ θηρευτικαὶ πάντας ἀνθρώπους σαίνουσιν.* Pessimum utique genus canum, qui omnibus sine discrimine adulantur. Scribe: *ἄλλως τε καὶ αἱ θηρευτικαὶ πάντως.* Sic *Aeschyl.* Prom. 637. *ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.* Eumen. 729. *οὐκοῦν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν, Ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχοι.* Vid. *Hermann.* ad *Viger.* p. 780. In eodem *Palaephati* capite §. 2. scribe cum Codd. *ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, Ἄρτεμιν μὲν δύνασθαι ὅ τι θέλοι ποιῆσαι, οὐ μέντοι ἐστὶν ἀληθὲς ἔλαφον ἐξ ἀνδρὸς γενέσθαι.*

P. 25, 34. *καὶ Πενθέως αἵματι caede.* Vid. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 374. et *Schwenck* ad *Aeschyl.* Eumen. v. 195. p. 118. In Vita Apollon. IV. 22. p. 162. Apollonius gladiatorum munera exhibita vituperans *σὺ δέ μοι* (sic Vrat.), *Διόνυσε*, inquit, *μετὰ τοιοῦτον αἷμα ἐς τὸ θέατρον φοιτᾷς; — μετάστηθι καὶ σύ, Διόνυσε; Κιθαιρὼν καθαρώτερος.* ubi *Olearius* novissima verba perperam interpretatur.

XV.

ARIADNE.

Ariadne dormiens, accedente Baccho cum comitatu illius pulchritudine stupefacto. Quod argumentum num Aristides pictor praeiverit ac praemonstraverit, cuius *Liberum patrem et Ariadnen Romae in aede Cereris spectatos* memorat *Plinius* XXXV, 36, 19, incertum est. Pictum illud, sed non sine quadam in singulis varietate occurrit inter *Picturas Herculan.* Tom. II. tab. 16, sculptum et multo venustius quidem sublimiusque adornatum, in anaglypho Vaticano, *Mus. Pioclem.* T. V. tab. 8. aliisque similibus. In his omnibus res minus decore tractata est, quam in nostra tabula. *Pan* enim, lascivus deus, qui in ea, Ariadnes ne somnus turbetur, saltus, ut etiam *Satyri Bacchaeque* tibiarum et cymbalorum sonitum, intermittit, illic, ut venustum corpus Dei oculis pateat, laenam tollit, in qua illa somno se sternit. Dormientis Ariadnes imitatio et quasi parodia est Hermaphroditus dormiens a

*) Secundum *Hermesianactem* ap. *Pseudo-Plutarch.* de Flumin. p. 1151. B. *Κιθαιρὼν διὰ τὴν ἀσέβειαν, Ἐριννύων μῦθος* (*μυχὸς* corr. *Wyttenbach*), *Ἑλικὼν δὲ διὰ φιλοστοργίαν, Μουσῶν ἐνδιαίτημα.*

Digitized by Google

Pane et Satyro deprehensus, qualis in pompa Bacchica sculptus est ap. *Zoëgam*, *Anaglyph.* tab. 77, et singulatim in gemma eleganti in *Guattanii* libro, qui inscribitur *Monumenti inediti* 1785. Sept. M. 1. Alia similis, olim Mantuana, delineata est in *Mus. Worsleiano* T. II. Cl. 4. No. 1, in qua pro Androgyno Ariadnen agnovit *Tassii* Gemmarum Catalogus. Pan solus cum Hermaphrodito quater exstat in *Picturis Harcul.* T. VII. tab. 31—34, ubi Hermaphroditus pro Baccha habitus est ab editoribus et ab artis peritissimo *Böttigero*, *Archaeol. Museum* p. 50. Ad nostrae picturae pudicum characterem proxime accedit inclyta dormientis Ariadnes statua Vaticana, quam cum aliis statuis, quamvis diversa figurarum compositione, in eandem scenae imaginem coniunctam fuisse, ex Perinthiorum nummo in elegantissima Commentatione demonstravit *Jacobsius* in Operibus Academiae Monacensis Anni 1814. Prope Megaram haud ita pridem ab Anglo Jones effossa est Bacchi statua elegantissima, in Satyrum reclinati, altero brachio in caput reflexo, cuius in basi simul eruta sculpta est Ariadne dormiens, quo anaglypho significetur, coram tali fere Ariadnes statua Bacchi statuam fingendam esse collocatam. Vid. *Travels in Sicily, Greece and Albania by the Rev. Th. Sm. Hughes*, T. I. p. 244. 1822. F. G. Welcker.

P. 26, 2. οἱ δ' οὐκ ἄδικα φασίν, οἶδ' οὐκ. vulgo. ἀλλ' ἐκ Διονύσου δεδραχέναι. Scil. non, quod *Olearius* volebat, εἶναι. *Schol. Theocr.* Id. II. 45. Θησεὺς ἁρπάσας Ἀριάδνην τὴν Μίνωος, καὶ ἀπάρας εἰς Δίαν, τὴν νῦν καλουμένην Νάξον, κατὰ Διονύσου βούλησιν λήθῃ τινὶ χρησάμενος, ἀπέλιπεν αὐτὴν καθεύδουσαν. Aliam fabulam sequitur *Diodor. Sic.* IV. 61. V. 52, aliam *Pherecydes* in Schol. ad Odyss. λ. 320.

P. 26, 3. ἐν Δίᾳ. ἐν ὕπν. Flor.

P. 26, 3. τάχα που καὶ τίτθης διαπήσας. sic Flor. Paris. ἀπήσας. Vulgo. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 349. ubi vir doctissimus nostra admovit verbis *Philostr.* in Heroic. p. 668, παῖς μὲν γὰρ ὢν ἔτι ἐπίστευον τοῖς τοιούτοις, καὶ κατεμυθολόγει με ἡ τίτθη, χαριέντως αὐτὰ ἐπάδουσα, καί τοι καὶ κλάουσα ἐφ' ἑτοίμοις αὐτοῖς. Similiter *Dio Chrys.* Or. LXXII. p. 587. 16. ὥσπερ τὰ παιδία ταῖς τιτθαῖς μυθολογούμενα, ubi cave *Reiskium* audias. De fabulis circa inferos *Plutarch.* T. II. p. 1105. B. καί τοι ταῦτα μέν, ὥσπερ ἔφην, οὐ πάνυ πολλοὶ ἐδέδιασι, μητέρων ὄντα καὶ τιτθῶν δόγματα *), καὶ λόγους μυθώδεις. Mo-

*) διηγήματα corrigunt. Possis etiam δείματα, terriculamenta. Cf. *Ruhnk.* Ep. crit. p. 257. *Poëtarum et pictorum portenta* notat *Cicero* Tusc. Qu. I. 16.

nippus in Vit. Apoll. V. 14. p. 198. Aesopicarum fabularum argumenta recensens, βάτραχοι, καὶ ὄνοι καὶ λῆροι, χραυσὶν οἷοι μασᾶσθαι καὶ παιδίοις. ubi notanda imitatio loci *Demosthen.* Olynth. III. p. 36. τὰς ἐπάλξεις — καὶ τὰς ὁδούς — καὶ κρήνας καὶ λήρους. et iterum in Orat. supposititia π. συντ. p. 175. 4. Quae si comparaveris cum similibus locis, quae congessimus in Addit. ad Athen. p. 49. et aliis haud paucis eiusdem generis, quae commodiore aliquando loco proferentur, de sinceritate lectionis Demosthenicae non dubitabis cum doctissimo *Rüdigero* p. 141. Ad nostrum faciunt verba *Tibulli* I. 3. 83. et fortasse Philopatr. inter Lucianea c. 6. T. IX. p. 244. ὁ Ἵππειος Ποσειδῶν ἔκλαυσε δακρυῤῥοῶν, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια — ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες (τὰς) κόρας ἐξαπατῶσαι. *oblectamentis fabularum decipientes.* Nisi forte de lenis agitur, quae falsis lacrymis castarum puellarum animos movere conantur. Obiter vocem τίτθην restitue *Himerio* Or. XXIII. 13. p. 790. de Rufino filio: διετέλεις τὴν φίλην σοῦ Ἀθηνᾶν ἀναφθεγγόμενος. ubi *Photius*: τὴν φίλην τίθην ἀναφθ. Repone: τὴν φίλην σοῦ τίτθην Ἀθηνᾶν. Ap. *Liban.* T. IV. p. 64, 23. καὶ πότερον τὴν τίθην ἢ τὴν τιτθίδα μεμίμηται. Scr. τὴν τήθην ἢ τὴν τηθίδα. et iterum p. 140, 22. καὶ λέγει τίτθας καὶ τιτθίδας, πάππους καὶ ἐπιπάππους. Scr. τήθας καὶ τηθίδας. Vid. de horum vocabulorum discrimine *Lobeck*, ad *Phrynich.* p. 134 s. *Meinek*, ad *Menandr.* p. 190.

P. 26, 7. τὸν ἐν τῇ νηΐ, Διόνυσον δὲ τὸν ἐν τῇ. haec verba om. C. supplentur in marg. — οὐδ' ὡς ἀγνοοῦντα ἐπιστρέφοιμ' ἂν ἐς τὴν ἐπὶ τῶν πετρῶν. Ad ἐπιστρέφοιμ' ἂν subaudi σέ, nam excidisse pronomen non crediderim. *Philostr. Iun.* XVI. ἢ γὰρ οὐκ ἐπιστρέφει σε ὁ θεῖος Ἡρακλῆς. Vita Apoll. I. 17. p. 22. ὧδε ἐπέστρεφεν εἰς ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἀμουσοτάτους. Ib. IV. 9. p. 146. V. 16. p. 200. VII. 9. p. 285. Vit. Soph. II. 10. 5. p. 589.

P. 26, 9. ἐπὶ τῶν πετρῶν. de ὑπὸ cogitabat *Heynius.*

P. 26, 12. Verba καλόν τε τὸν Θησέα usque ad γράφειν om. Flor.

P. 26, 13. Διονύσου τε μυρία φάσματα. Facit huc *Plutarch.* T. II. p. 389. B. qui Apollinem cum Baccho componens, ἀγήρω τε τοῦτον ἀεί, ait, καὶ νέον, ἐκεῖνόν τε πολυειδῆ τε καὶ πολύμορφον ἐν γραφαῖς καὶ πλάσμασι δημιουργοῦσι. *Macrob.* Saturn. I. 8. *Liberi patris simulacra partim puerili aetate, partim iuvenili fingunt, praeterea barbata specie, senili quoque, ut Graeci eius, quem Baccapea, item quem Brisea appellant, et ut in Campania Neapolitani celebrant, Hebona cognominantes.* Vid. *Creuzer.* Symbol. T. III. p. 468 ss.

Digitized by Google

P. 26, 15. *φάσμασι* cum *Heynio* de attributis symbolicis accipio, quae *γνωρίσματα* in seqq. vocantur. Auctor quid velnerit explicat ipse: *καὶ γὰρ οἱ κόρυμβοι — καὶ αἴρας — καὶ πάρδαλιν.* Haec sunt, quae, utut parva, si quis expresserit, *ἂν κάν μικροῦ τύχῃ τις*, Bacchum designavit. In hac autem picturae Baccha ex solo amictu agnoscitur, tam perfecta in eo est amoris imitatio (l. 21), ut symbolis pictor supersedere posset. Quod rhetorice auctum est; nam ex corpore etiam et habitu cognoscitur Bacchus. Eadem vi vox *σχῆμα* usurpatur ab *Appiano* de B. C. II. 106. *σχήματά τε ἐπεγράφετο τοῖς εἰκόσι ποικίλα.* F. G. Welcker.

P. 26, 14. *πλάττειν δυναμένοις.* *βουλομένοις*, Flor. Pith.

P. 26, 15. *ἤρηκε.* *εἴρηκε.* Flor.

P. 26, 17. *φαύλως ἔχῃ.* *ἔχοι.* Flor. Par.

P. 26, 18. *Διόνυσον θηλοῖ, Διώνυσος.* Iunt. 1. 2. Morell.

P. 26, 19. *καὶ πάρδαλις, πάρδαλης.* C. — *αὖ τοῦ, αὐτοῦ.* Flor.

P. 26, 21. *σκευὴ μὲν γὰρ ἠνθισμένη.* vestis *floridis* variisque coloribus distincta, qua Bacchus alibi utitur, fortasse respectu habito ad agrorum variietatem, quae *Welckeri* est sententia, *Beitschrift* Vol. I, p. 635.

Ib. Adde ex hoc ipso capite p. 26, 28. *κεφαλὴν ῥόδοις ἠνθισμένην.* Opponuntur autem *σκευὴ ἠνθισμένη*, quae abiecta est, et *ἀλουργίς*, quam sumsit. Non potest igitur illud de colore intelligi. Bacchum *Εὐάνθην* tangit *Obarius* ad Heroic. p. 681. *Catullo* Epith. 25. Bacchus *Ariadnes* amator dicitur *florens*. R. G. Welcker.

P. 26, 22. *πορφύρας.* *πορφύρεας.* C. D.

P. 26, 27. *ἀλουργὴς δὲ στολὰς ἐκείνου, ἀλλοπορφύρου τινὸς* Flor. Par. vestem purpuream Bacchi vini colorem spectare existimat *Winckelm.* in Opp. T. II. p. 60a. *Creuzerus* autem Symbol. T. I. p. 226. colore purpureo significari censet victoriam de Ariadne reportandam. At cur non acquiescamus in eo, quod color purpureus deum iuvenem et formosum imprimis ornat? Tali veste amictum in Hym. Homerico VII. 6. *Φοῖβος δὲ περὶ στέρνοισι βάλητο φάρεα Παρνησσόθεν.* Elegantes Proclus in An. V. P. T. II. p. 646. *τὸν Εὔανθον | Διόνυσον* repraesentat — *ξανθὴν μὲν ἀφ' ὑγροτάτης καρήατος αἴθοπι κισσῷ Χαίτην, καὶ λιπὴ θύρσοφόρον παλάμῃ, Βεντὶ δὲ πέπλῳ φέροντα κατὰ χροὸς ἅπτεται ὤμων.* Καὶ *στυπτὴν πορφύρεαι ἀμφιχρόῳ χλαῖναι* Nonn. Dion. XLVI. p. 1164. Bacchus *χροὶ δύσατο πέπλα — Τυρίῃ πεπαλυγγαίνων*

κόχλῳ. Ib. XX. 228. ἀπτολέμου δὲ Βάκχου ξανθὰ πέδιλα, γυναικείους τε χιτῶνας Πορφυρέους. *Lucian.* Bacch. c. 1. T. VII. p. 504. ἐν πορφυρίδι καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. *Ovid.* Met. III. 554. Pentheus invectus in Bacchum puerum: *quem non bella iuvant, nec tela, nec usus equorum; Sed madidus myrrha crinis, mollesque coronae, Purpuraque, et pictis intextum vestibus aurum.*

P. 26, 27. ῥόδοις ἀνθίσας. ἀερθίσας. G. ἀνθήσας. Flor. Paris. Hinc *Aristaen.* II. 19. ἦλθεν, ἐφάνη τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἀνθίσας. quam verissimam *Piersoni* emendationem, in ordinem recepit doctissimus *Boissonad.* quem vide p. 718.

P. 26, 28. παρὰ τὴν Ἀριάδνην. περὶ. Flor.

P. 26, 29. μεθύων ἔρωτι. recepi oblatum a Flor. Par. pro vulgato, μεθύων τῷ ἔρωτι. Articulum hic abundantem restitui in proximis: φησὶ περὶ τῶν ἀκρατῶς ἐρώντων ὁ Τήϊος. sic C. D. G. Verba *Anacreontis* sunt ap. *Hephaest.* p. 70. ἀρθεὶς δ' ηὖτ' ἀπὸ Λευκάδος πέτρης ἐς πολιὸν κῦμα κολυμβῶ, μεθύων ἔρωτι. *Achill. Tat.* I. 6. p. 10, 18. ἀπῆλθον μεθύων ἔρωτι. In Vit. Apoll. V. 33. p. 215. scr. cum Vratisl. μιαρὸν γὰρ τὸν ἄνδρα οἶδα, καὶ μεθύοντα ἀσελγείᾳ πάσῃ· σὲ δ' ἄνδρα ἰδὼν ἀγαθὸν κ. τ. λ. Vit. Soph. II. 1. p. 547. τουτὶ δὲ μὴ τῶν εὐμεταχειρίστων ἡγώμεθα (hoc addit Guelph. 125.) ἀλλὰ τῶν πάνυ χαλεπῶν τε καὶ δυσκόλων. Οἱ γὰρ πλούτῳ μεθύοντες ὕβριν τοῖς ἀνθρώποις ἐπαντλοῦσιν.

P. 26, 30. ὁ Θησεὺς δὲ ἐρᾷ μέν, ἀλλὰ τοῦ τῶν Ἀθηνῶν καπνοῦ. recte admovit *Olearius* locum notissimum Od. α. 58. ubi vid. *Clark.* Noster Vit. Apoll. VII. 10. p. 286. de Campaniae amoenitate agens, ibi ait, λέγεται καὶ Ὀδυσσεὺς Καλυψοῖ ξυνὼν ἐκλαθέσθαι καπνοῦ Ἰθακησίου καὶ οἴκου. Ap. *Liban.* T. I. p. 11, 23. οἶμαι δὲ κατὰ τὸν Ὀδυσσέα καὶ θεῖον ὑπεριδεῖν ἂν γάμον πρὸς τὸν Ἀθηναίων καπνόν. recte emendavit *Reiskius* Ἀθηνῶν. Cf. *Boissonad.* ad *Eunap.* p. 374. Ap. *Eustath.* de Amor. Hysm. L. III. p. 110. de Vlysse: ὁ δὲ (ὃς καὶ tres Monacc.) καπνὸν πατρίδος οὐ μόνον ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ θεώσεως αὐτῆς τιμιώτερον ἔκρινε.

P. 26, 32. Ἀριάδνην δὲ οὔτε οἶδεν ἔτι. nemo ad haec verba meminit loci Theocriti Id. II. 45. ubi Simaetha Delphidi suo, si in alius mulieris amplexibus haereat, imprecatur: τόσσον ἔχοι λάθας, ὅσσον πόκα Θασέα φαντὶ Ἐν Δίᾳ λασθῆμεν ἐϋπλοκάμω Ἀριάδνας. Vid. supra ad p. 26, 2.

P. 26, 34. καὶ μηδὲ εἰπεῖν ἔχειν. ex libris et editt. vett. revocavi copulam, solius Cod. Laud. auctoritate ab *Oleario* ostissam.

P. 27, 1. τὰ ἐκ πρώρας πρώτης. Flor. ἐκ πρώτης πρῳρας Paris.

P. 27, 6. μὴ αἰσχύνῃ τι ὁ ἄνεμος. *ne ventus retegat, quas pudor velari iubet.* Ariadne, dormiens quoque pudoris causam habet, ut Polyxena moriens.

P. 27, 8. εἰ δὲ μήλων. haec iterum exscripsit *Aristaenet.* I, 12. καὶ τὸ ἆσθμα ἡδύ· εἰ (ἢ vulgo) δὲ μήλων ἢ ῥόδων πόμασι συμμιγέντων ἀπόζει, φιλήσας ἐρεῖς. ut haec recte emendavit *Olearius*, probante *Wyttenbachio* Epist. cr. p. 266.

P. 27, 9. φιλήσας ἐρεῖς φιλῆσαι. Flor.

XVI.

PASIPHAE.

Duo, quae haec fabula repraesentat, *Daedali vaccam fabricantis officina* et *taurus* iuvencam, delicias suas, sequens cum Pasiphae taurum appetente, in unitatem quandam coalescunt ipso *Pasiphaes furore.* Iuvenca viva albi coloris erat cum capite nigro; ita equus tab. XXVIII. Alibi (II. 5.) equus nigro pectore et extremis pedibus albis pictus erat. Cf. etiam II, 3. p. 57, 29. Diverso modo haec tractata sunt in anaglypho eleganti, quod cum septem aliis eiusdem artificis una repertis Romae in Principis Spadae aedibus adservatur et, post Winckelmannum, a *Guattanio* editum est, *Monum. ined.* 1805; itemque in alio nunc Parisiensi, quod *Millinus, Galerie mythol.* tab. 132., simul cum praecedenti tab. 130., iterum dedit aeri incisum. In Daedali officina statuae circumstant, partim ut immobiles, partim ut iamiam ingredientes. Daedalus sub nigro pallio (tribone alte cincto), fabrili habitu, qui simul esset Atticus vetustissimus, et nudis pedibus, sedet in opere occupatus. *Duo Amores*, laboris socii, serra lignum findunt, quorum opera vera ac vivida imitatione describitur. Quibus Veneris famulis in anaglypho laudato qui Pasiphaen cum bubuleo colloquentem excitat, et qui ad vaccam ligneam adducit comparandi sunt; comparanda sunt etiam in variis aliis artis monumentis Amoris ministeria, proximeque apud *Philostrat. Iun.* tab. IX, ubi ille axem currus, quo Oenomaus cum Pelope certaturus est, incidit; tum tab. VII. et XIV, ubi quae conditio sit amantis Medeae et Hyacinthi amati idem puer indicat; apud *Nostrum* autem I, 29, ubi Andromedam vinculis solvit, et II, 30, ubi sublimi invento, Euadnes rogus ab Amoribus incenditur. In

Aetionis Roxanes et Alexandri nuptiis Cupidines flammeum a capite sponsae reducunt, sandalium demunt, regem laena prehensum adducunt, *Lucian. Herod.* 5.; in tabula ab *Achille Tatio* I, 1. descripta alter Iovem intuetur, alter bovem Europae admovet; in alia ap. *Xenoph. Ephes.* I, 8. Amor cum face ardente Martem versus Venerem trahit.

Miratur Heynius, Amores addidisse pictorem, Sophistam hoc non vituperasse; tam parum sensum amoris incesti eos tetigisse. Quid autem si pictor Pasiphaen *divino splendore et omnem Isidem vincente fulgentem* (p. 28, 16.), i. e. nisi fallimur, capite largiter radiato, eo consilio exhibuit, ut statim appareret, non de incestu hic, sed de physicis rationibus et symbolica vi vetustissimae fabulae esse cogitandum. F. G. Welcker.

P. 27, 11. *σοφίσασθαί τινα πειθὼ τοῦ θηρίου. τινὰ τοῦ θηρίου πειθῶ.* G. Exemplis de usu peculiari verbi *σοφίζεσθαι*, supra ad Prooem. p. 3, 5. allatis, adde *Heliodor.* IX. 15. p. 369. *κράνος ὄψιν ἀνδρὸς εἰς ἀκρίβειαν ὥσπερ τὰ προσωπεῖα σοφιζόμενον.* Ib. X. 5. p. 396. de Meroë: *μέγεθος οὖσα μεγίστη, καὶ ἤπειρον ἐν νήσῳ σοφιζομένη.* *Longus* III. p. 67, 5. *οἱ δὲ πάγας ὀρνίθων ἐσοφίζοντο.*

P. 27, 13. *τοῦ ταύρου ἐθάδι. cui taurus ille adsuetus.* ut *στρατιῶται πολλῶν ἐθάδες ἀγώνων* ap. *Dionys. Halic.* Antiqq. Rom. II. 41. p. 522. *ἐθὰς ὁμιλεῖν τοῖς πολλοῖς.* *Maxim. Tyr.* Diss. XXI. 2. p. 398. Noster Imagg. II. 24. *σφόδρα ἐθὰς ὢν τοῦ τοιούτου σιτίου.*

P. 27, 14. *σφῶν ἡ εὐνή. ἡ εὐνὴ σφῶν.* Flor. Paris.

P. 27, 15. *τὸ τοῦ Μινωταύρου εἶδος. Μινοταύρου.* vulgo. *Μηνοταύρου.* G. *τὸν Μινόταυρον* scribitur ap. *Eudociam* p. 101. *Diodor. Sic.* IV. 60. p. 304, 21. Vid. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 698.

Ib. *ἀτόπως συντελεσθὲν τῇ φύσει. συντεθέν.* Flor. Sic etiam Paris. sed in marg. *γρ. συντελεσθέν.* Vtrumque verbum innxit *Lucian.* Imagg. c. 15. T. VI. p. 19. *οὐ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ἐκ πολλῶν συνθεὶς ἐπιδεῖξαι διέγνωκα, ἧττον γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθὲν, κάλλη τοσαῦτα — ἀποτελεῖν.*

P. 27, 17. *ἐργαστήριον μὲν τοῦτο πεποίηται τῷ Δαιδάλῳ. τοῦ Δαιδάλου.* Flor. Par.

P. 27, 18. *περιέστηκε δὲ αὐτό.* D. G. *δ' αὐτό.* Vulgo. *δ' αὐτόν.* Cod. Laud. *δὲ αὐτῷ.* Flor. et C. *περιέστη δὲ αὐτῷ.* Paris. Vterque casus in usu.

P. 27, 18. *τὰ μὲν ἐν μορφαῖς, τὰ δὲ ἐν τῷ διορθοῦσθαι, διαβεβηκότα ἤδη.* in aliis illarum statuarum forma tantum apparebat leviter adumbrata, aliae iam magis elaboratae, ita ut ad perfectio-

Digitized by Google

nem non multum discesset, et iam, cruribus diductis, progressurae viderentur. Postrema haec spectant ad inventum Daedalo tributum, de quo monuit Noster Vit. Apoll. VI. 4. p. 235. Disertius *Diod. Sic.* IV. 76. p. 319. 87. *πρῶτος δὲ ὀμματώσας, καὶ διαβεβηκότα τὰ σκέλη ποιήσας, ἔτι δὲ τὰς χεῖρας διατεταμένας ποιῶν, εἰκότως ἐθαυμάζετο.* Ad eundem scriptorem I. 98. p. 111. 57. *σκέλη διαβεβηκότα* illustravit *Wesseling.* Verbum *διορθοῦν*, quod corrigendi et emendandi vim habet, ad artificium sculptoris haud inepte tum. Vid. *Sallier* ad *Thom. Mag.* p. 242. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 260. qua vi Deus dicitur *ἀπευθύνειν καὶ διορθοῦν τὴν ὅλην κοσμοποιΐαν* ap. *Damasc.* in *Creuzeri* Melet. T. I. p. 45. Sic etiam *διαχειροῦν* usurpari solet. In nostro tamen loco disertius quid requirens post verba *τὰ μὲν ἐν μορφαῖς*, cogitabam de *διαρθροῦσθαι*, quod verbum in hac re peculiare, huic contextui imprimis convenit. Vid. ad *Philostr. Iun.* XV. p. 137. 11. Inprimis huc facit *Plutarch.* T. II. p. 636. C. *καὶ γὰρ αἱ τέχναι πρῶτον ἀτύπωτα καὶ ἄμορφα πλάττουσιν, εἶτα ὕστερον ἕκαστα τοῖς εἴδεσι διαρθροῦσιν.* Ap. hunc scriptorem T. II. p. 1059. C. pro *διορθώσας ἕκαστον*, *Wyttenbachius διαρθρώσας* mallet.

Ib. *τὰ μὲν ἐν μορφαῖς, τὰ δὲ ἐν τῷ διορθοῦσθαι, διαβεβηκότα ἤδη.* ut pars *formae* vita prius esse, reliqua spiritu et incedere viderentur. *Μορφὴ* fere ut nostrum *Figur*, quod animantibus opponi solet. Verbum *διορθοῦσθαι* cum *διαβεβηκότα* arctissime nectendum, statum rectum, ut progredientium significasse videtur. Nimirum fabulam de animatis Daedali statuis intactam noluit relinquere. F. G. Welckerus. Pro *διαβεβηκότα*, *βεβηκότα*. Flor. Par.

P. 27, 20. *ἐν ἀπαγγελίᾳ τοῦ βαδίζειν. ἀπαγγελίᾳ.* Iunt. 1. 2. Mor. Olear. *ἐπαγγελίᾳ* ab *Heynio* p. 54. et *Boissonadio* ad Her. p. 547. probatum, habet Ald. 1. 2. Flor. Par. C. D. G. — *τοῦτ᾽ δὲ ἄρα. τοῦτοι* Flor. *τοῦτό* (sic) *δὲ ἄρα.* Paris.

P. 27, 22. *ἐς νοῦν.* Paris. *εἰς* vulgo.

Ib. *αὐτὸς δὲ ὁ Δαίδαλος ἀττικίζει μὲν καὶ τὸ εἶδος, ὑπέρσοφόν τι καὶ ἔννουν βλέπων.* Comparat *Olearius Ἀττικὸν βλέπος* ap. *Aristoph.* Nub. 1178. ubi tamen urbanae frontis impudentia significatur. *τὸ ὑπέρσοφον* Chirohi tribuit Noster Heroic. c. X. p. 708. et infra c. XXVII. p. 42. Amphiaraus sub terram dicitur descendisse, *ὡς μαντεύοιτο ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ ὑπερφύως σοφὸς ἐν πανσόφοις.*

P. 27, 24. *καὶ αὐτὸ τὸ σχῆμα. τὸ* om. Flor. Par.

P. 27, 25. *φαιὸν γὰρ τρίβωνα τοῦτον ἀμπέχεται.* Veteres quum officinam instituisset Syracusis, *in ea maiorem partem diei*

Digitized by Google

cum *tunica palla* sedere solebat, et *pallio*, teste *Cicerone* II. in Verr. IV. 24. Erat autem τρίβων priscorum hominum. Apollonius de muneribus a rege Babylonio ipsi oblatis, nihil se ait accipere, τὰς δὲ ὀθόνας λαμβάνειν, ἐπειδὴ ἔοικασι τρίβωνι τῶν ἀρχαίων τε καὶ πάνυ Ἀττικῶν. Vit. Apoll. II. 40. p. 93. Infra de Themistocle II. 32. p. 100. ἀνὴρ — ἀττικῶς μάλα ἔχων τοῦ τρίβωνος. Eodem vestitus genere diutissime utebantur Lacedaemonii; quare his praesertim tribuebatur τὸ τριβωνοφορεῖν. Vid. *Wyttenb.* ad *Plutarch.* T. II. p. 52. E. XI. p. 446. 6. quique cultiore aevo Athenis adhuc τρίβωνι incedebant vestiti, non tam maiorum, quam Spartanorum consuetudinem aemulari dicebantur. Cf. *Plutarch.* Vit. Phoc. c. 10. T. V. p. 9. Maxime autem philosophorum erat τρίβων. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. V. 6. et seriori aevo ὁ φαιὸς τρίβων a monachis, veterem austeritatem aemulantibus, usurpari coepit. Hinc *Synes.* Ep. CLIII. p. 292. B. τῶν ἐν λευκοῖς ἑνιοι τριβωσι καὶ τῶν ἐν φαιοῖς ἔφασάν με παρανομεῖν εἰς φιλοσοφίαν. Vid. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 276.

P. 27, 26. ἀνυποδησίας, ᾗ μάλιστα δὴ οἱ Ἀττικοὶ κοσμοῦνται. De ἀνυποδησίᾳ veterum omnia nota post *Salmas.* ad *Tertull.* de Pall. p. 416. ss. et *Spanhem.* ad *Callim.* H. in Cer. v. 125. Notandum autem acumen sophisticum, quo ornamentorum contemtus pro ornamento esse dicitur. Sic Vit. Apoll. I. 9. p. 10. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν τῆς γαστρὸς τοιαύτην γενομένην, ἀνυποδησίαν ποιεῖται κόσμημα. Ib. VI. 10. p. 240. de virtute: ἡ δ' αὖ τραχὺ ὁρῶσα, τὸν δὲ αὐχμὸν πεποιημένη κόσμημα, καὶ ἀνυπόδητος ἡ ἀρετή. VI. 11. p. 249. ἀνυποδησία δὲ καὶ τρίβων καὶ πῆρα ἀνῆφθαι, κόσμου εὕρημα κ. τ. λ. Heroic. p. 549. de Pythagora p. 725. τὴν κόμην ἣν σοφὸς γενόμενος ἐκοσμεῖτο αὐχμῷ. Vid. *Boisson.* p. 549. Derivata fortasse locutio ex dicto Socratis ad Antisthenem, οὐ παύσῃ ἐγκαλλωπιζόμενος ἡμῖν, ἐπὶ τῷ διερρωγότι ἱματίῳ scil. ap. *Aelian.* V. H. IX. 35. Certe in hunc modum *Xenophon K. II.* II. 4. 6. ubi Cyrus ad Cyaxarem vocatus, cum parte exercitus festinato cursu, sed viliore vestitu, accurrens, Cyaxari, ob φαυλότητα τῆς στολῆς indignanti, καὶ ποτέρως ἄν, respondet, μᾶλλόν σε ἐκόσμουν, εἰπερ πορφυρίδα ἐνδὺς — σχολῇ σαλεύων ὑπήκουόν σοι, ἢ νῦν, ὅτε σὺν τοιαύτῃ δυνάμει οὕτως ὀξέως σοι ὑπακούω, διὰ τὸ σὲ τιμᾶν, ἰδρῶτι καὶ σπουδῇ καὶ αὐτὸς κεκοσμημένος, καὶ σὲ κοσμῶν. Ap. *Plutarchum* Vit. Agid. c. 4. T. V. p. 104. rex narratur, πᾶσαν ἐκδὺς καὶ διαφυγὼν πολυτέλειαν, ἐγκαλλωπίζεσθαι τῷ τριβωνίῳ. et Ib. c. 14. p. 112. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς ὁ νεανίσκος, εὐτελείᾳ καὶ φιλοπονίᾳ καὶ τῷ μηδὲν ἰδιώτου λαμπρότερον ἠμφίσθαι καὶ ὑπολίφθαι, σεμνυνόμενος, ἐξιόθεατος ἦν. Magis etiam ad

Philostrateam locutionem accedit oxymoron in *Iuliani* Caesar. p. 317. C. de Marco Antonino, *κάλλος ἀμήχανον ἐν αἰσχῷ τούτῳ δεικνύων, ἐν ᾧ παρεῖχεν ἑαυτὸν ἄκομψον καὶ ἀκαλλώπιστον.* Cf. Anthol. Pal. XII. 192. v. 5. 6. T. II. p. 510.

P. 27, 27. *κάθηται δὲ ἐφ' ἁρμονίᾳ τῆς βοός.* archaïstice dictum secundum Homericam illam fabri lignarii appellationem, *Ἁρμονίδης, Ἄρμων. Il. N.* 59. F. G. Welcker. *Componendae bovi navat operam. ἁρμονία τοῦ σώματος, commoda est membrorum compositio,* in Vit. Apoll. V. 35. p. 218. et ap. *Phocylid. Π. N.* 96. *οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλύεμεν ἀνθρώποιο. Philipp.* in Anth. Pal. VII. 383. de cadavere putredine soluto, *καὶ κώλων ἔκλυτος ἁρμονίη, Epicrates* ap. *Athen.* XIII. p. 570. D. de Laïde: *ἐπεὶ δὲ δολιχὸν τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει, Τὰς ἁρμονίας τε διαχαλᾷ τοῦ σώματος.* Etiam de commissuris saxorum *Paul. Sil.* Ecphr. S. Soph. v. 40. p. 512. *πέτρας ὧν — ἁρμονίην ξύνωσεν ἀνὴρ δωμήτορι τέχνῃ.* Ib. v. 60. *ἁρμονίαν ἐνέηκε πλάκας μολίβδου.*

P. 27, 29. *τοῦ μηχανήματος.* Articulum, quo vett. edit. carent, ex Cod. Laud. adiecit *Olearius.* Habent eum Codd. Guelph. Flor. Paris.

Ib. *ὡς Ἀφροδίτης τι αὐτῷ ἐπιδεῖν.* vitiose Florent. *τί αὐτῷ δεῖ ἐπειδή.* De *ἐπιδεῖν* cogitabat *Heynius,* quo nihil opus. Recte Latinus interpres: *ut qui Venere quodammodo hic sit opus. αὐτῷ* ad *μηχάνημα* relato. Composito *ἐπιδεῖ* utitur etiam *Dion. Hal.* Antiqq. Rom. VI. 63. T. II. p. 1185. *ἐὰν δὲ καὶ ἄλλης ἐπιδέῃ βοηθείας.* Amores operi adsunt, ut venustatem ei concilient, et arcanas quasdam adspirent illecebras. Vt Amores Daedalo, sic Prometheo Pallas adest ap. *Lucian.* Prom. c. 3. T. I. p. 20. *συνεργάζετο δέ τοι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸν ἡλόν, καὶ ἔμψυχα ποιοῦσα εἶναι τὰ πλάσματα.*

P. 27, 32. *καὶ νὴ Δία οἱ.* νὴ δὲ οἱ. Flor.

P. 28, 1. *καὶ οἱ σταθμώμενοι τὴν ξυμμετρίαν.* i. e. *στάθμην ἐφιστάντες ἢ τὸ μὴ σύμμετρον ἐκφανὲς ποιεῖ,* ut loquitur *Themist.* Or. XXI. p. 247. C. Efficit enim amussis, ut omnia sint *ἐσόρροπα,* nihil *ἑτερόβαρες,* quod ubi negligitur, symmetria deest, qua omnis ars nititur, *ἐφ' ἧς ἡ τέχνη, βαίνει. ἐφ' οἷς.* Flor. Hinc *Isidor. Pelus.* Ep. v. 188. p. 615. C. *ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν ἀγαλματοποιῶν σταθμῶνται τὴν συμμετρίαν, ἐφ' ἧς ἡ δημιουργία [τὴν συμμετρίαν] διαβαίνει.* ubi verba uncinis a nobis inclusa recte absunt a Codd. in Isidor. Collectt. p. 344.

P. 28, 4. *χειρός τε καὶ χρωμάτων. χρομάτων.* G. *χρωματίων.* Flor. haec forma est ap. *Helladium* in Anth. Pal. XI. 423. *βάπτων πάντα, βαφεῦ, καὶ χρωματίοις μεταβάλλων.* De *χεὶρ* vid. Anim. ad Anth. Gr. T. II. 2. p. 310.

V

P. 28, 5. τῷ ξύλῳ πρέων ἐμβέβληται, καὶ διήκτεα αὐτοῦ ἤδη. πρίων ἐμβέβληται τῷ ξύλῳ καὶ διήκει αὐτῷ ἤδη. Flor. πρ. ἐμβ. τοῦ ξύλου καὶ διήκει αὐτοῦ. Paris.

P. 28, 7. ὁ μὲν ἐκ τῆς γῆς, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς μηχανῆς. ὅδ' ἀπὸ. vulgo. ἀπὸ μηχανῆς omisso articulo Paris. ἀπὸ τοῦ μετεώρου *Olearius* in textu posuit, libris invitis, sed, ut ait, sensu suadente. Quam audaciam merito improbavit *Heynius*. Alter Amorum, qui serram trahebant, in terra stabat, alter in machina. Ap. *Lucian.* Contempl. c. 5. T. III. p. 57. Charon in montes, alterum alteri impositos, enisurus, ὄρεξον, ait, ὦ Ἑρμῆ, τὴν χεῖρα· οὐ γὰρ ἐπὶ μικρὰν με ταύτην τὴν μηχανὴν ἀναβιβάζεις. Vit. Apoll. II. 5. p. 53. de homine in montium iugo collocato: ἐπὶ μηχανῆς τινὶ καθήμενος καὶ θείας οὔτως (sic Vrat.) ἐστηκότα. In proximis sophista verba sua, non, quod *Olearius* existimasse videtur, iterat, sed interpretatur: καὶ ὁ μὲν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπὶ τὸ στέρνον ἀναπέμπει τὸ ἄσθμα, ὁ δ' ἀπὸ τοῦ μετεώρου — ubi Iunt. 1. 2. ὁδ' ἀπό. Marg. Morell. οἱ δ'. In C. D. ὁ δ' ἀπό. Verba ὁ μὲν ἀπὸ τῆς γῆς circumscribunt alterum Amorum, qui in terra stans ἐπὶ τὸ στέρνον ἀναπέμπει τὸ ἄσθμα, i. e. spiritum omnem colligit in pectus, quo fit ut pectus infletur, inferiores autem partes contrahantur. Vsum praepositionis ἀπὸ illustrat *Peerlcamp.* ad *Xen. Eph.* p. 156.

P. 28, 8. καὶ προνεύοντε. προσνεύοντε. Flor. Paris.

P. 28, 9. ἡγώμεθα. ἡγούμεθα. Flor. Paris.

P. 28, 14. ξυνερείδων καὶ χεῖρα. συνερείδων. Flor. Paris. τὸ χεῖρε. Morell. Olear.

P. 28, 16. οἰομένη προσάξεσθαι αὐτὸν τῇ ὁδῷ. sic D. G. προσάξασθαι. C. προσάξαι. vulgo. Aliis fortasse magis placuerit προσάξασθαι. Vid. *Wunderlich.* Praef. ad *Demosth.* Or. pro Cor. p. XV.

P. 28, 16. θεῖόν τε ἀπολαμπούσῃ καὶ ὑπὲρ πᾶσαν Ἶριν. mallem θεῖόν τι, ut c. XVIII. χρεμετίζοντες ἡμερόν τι καὶ εὐξύνετον νίκης. *Callistr.* c. IX. ἐλεεινόν τι καὶ ἀλγεινὸν ἔστενε. — De armis Minervae recens natae Noster II. 27. p. 96. ὅσα γὰρ τὰ Ἴριδος χρώματα — τοσαῦτα καὶ τῶν ὅπλων. ubi vid. not.

P. 28, 17. βλέπει δὲ ἀμήχανον. ut ἦμερον et ἀχρεῖον βλέπειν infra II. 18. *consilii inopiam in summo cupiditatis aestu oculis prodit.* De Daphnide *Theocrit.* Id. 1, 85. δυσερώς τις ἄγαν καὶ ἀμάχανος. *Philostr. Iun.* de Medea XI. p. 131. ἡ κόρη δὲ ἀμήχανόν τινα νοῦν δείκνυσιν ἐκ τοῦ προσώπου. Ap.

Digitized by Google

Euripid. Hipp. 643. ἐμήχανος γυνή, est mulier destituta solertia ad machinas inveniendas. Vid. *Valcken.* p. 234. E.

P. 28, 18. καὶ γὰρ γιγνώσκει. τε addit C.

P. 28, 19. καὶ περιβάλλειν τὸ θηρίον ὥρμηκεν. sic optime Flor. Par. C. D. G. pro ὥρμησεν. Infra c. XVIII. p. 31. ἡ δ' Ἀγαύη περιβάλλειν μὲν τὸν υἱὸν ὥρμηκε, θήγειν δὲ ὀκνεῖ. II. 10. p. 70. αὐτὴ δέ — περιπεσεῖν ὥρμηκε τῷ Ἀγαμέμνονι. II. 23. p. 91. ὁ μὲν θάλαμος, ἐφ' ὃν ὥρμηκε, Μέγαιραν ἔχει. Adde II. 29. p. 99. II. 30. p. 100. Iterum hoc perfectum restituimus pro importuno aoristo c. XXX. p. 48, 28.

P. 28, 22. καὶ ἡγεμὼν τῆς ἀγέλης. Taurus quod dicitur ἡγεμὼν τῆς ἀγέλης, hinc non sequitur, gregem fuisse additum; sed *ferocem* significat tamquam gregis ducem. F. G. Welcker. *Oppian.* Cyn. II. 46. εἷς βασιλεὺς ἀγέλῃφι τυραννεύων ὄχ' ἄριστος Βαιοτέρρις ταύροις καὶ θηλυτέρῃσιν ἀνάσσει. Πέφρικεν δ' ἀγέλη κεραὸν μέγαν ἡγεμονῆα.

P. 28, 23. καὶ βεβηκώς. πεπηγὼς correxit *Valesius* in not. mst. teste *Bastio* in Epist. cr. p. 43. Frustra. καὶ βεβηκὼς ἦδη. Flor. Paris. ex superioribus, ut videtur p. 27, 19. Firmo gradu niti plerumque dicitur εὖ βεβηκέναι, quod illustrarunt VV. DD. ad *Herodotum* p. 581. 10. Sed etiam sine εὖ verbum βεβηκέναι eadem vi usurpari monuit *Hemsterh.* ad *Lucian.* T. II. p. 328. e. *Philostr.* V. Soph. II. 20. p. 601. σεμνοπρεπὴς τὴν ἀπαγγελίαν. δοκεῖ καὶ βεβηκώς. quo loco commode pro est doctissimus *Boissonad.* ad confirmandam lectionem in Heroic. IV. 4. p. 702. τὸν Διομήδη δὲ βεβηκότα τε ἀναγράφει. Eodem modo *Nicephorus Gr.* p. 13. A. τρόπων εὐστάθειαν καὶ ἦθος βεβηκός. *Gregor. Naz.* Epist. XXI. p. 784. B. ἐμοὶ δοκεῖς σὺ δόξαν μὲν ἔχειν ἀνδρὸς βεβηκότος καὶ ἀσφαλοῦς καὶ στερροῦ τὴν διάνοιαν. Etiam aliis verbis εὖ modo additur, modo detrahitur. Ap. Nostr. Vit. Soph. II. p. 622. ἐστάλη ἐς τὴν Ῥώμην ὡς τὰ ἑαυτῷ θησόμενος. vir doctissimus *Hamacker* in Lectt. p. 4. εὖ ante θησόμενος censet inserendum. Quod non magis necessarium existimaverim, quam ap. *Plutarch.* Vit. Demosth. c. 23. τὰ περὶ τὴν χώραν θέμενος. ubi *Coray* eandem medicinam adhibitam voluit. Sic etiam in Vit. Apoll. I. 7. p. 9. de psittacorum vocibus bene ominatis, quas εὔχονται οὔτε εἰδότες ὅ τι λέγουσιν, οὔτε διακείμενοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. *Abresch.* ad *Aeschyl.* T. II. p. 423. εὖ διακείμενοι corrigit, et post eum *Hamackerus* p. 5. margini libri Vratisl. adscripta glossa, διάθεσιν ἔχοντες. Verum iterum Vit. Soph. II. 10. 1. p. 586. ἀπὸ τοῦ διακειμένου τε καὶ ἥλεω ἀκροασάμενος. ubi idem vir eruditissimus iterum εὖ inserit: ut etiam in Vit. Apoll. IV. 36. p. 176. τὴν μὲν γλῶτταν ξυγκείμενος. At hunc

Digitized by Google

quidem locum tuentur haec in Vit. Soph. I. γ. p. 488. ubi Cod. Guelph. 25. ἐν αἷς εἰ καὶ πολύς, ἀλλὰ καὶ ἐναργὴς καὶ τοῖς συγκειμένοις ὅμοιος. ubi vulgo, τοῖς ὑποκειμένοις. *Suid.* in *Μεδόδιος*. T. II. p. 519. οὗτος λαμπροῦ καὶ συγκειμένου λόγου κατὰ Πορφυρίου συνέταξε τεύχη.

P. 28, 23. βαθὺς τὴν φάρυγγα. in descriptione taurorum aras admotorum *Heliodori*. III. 1. p. 170. οἱ βόες μέλανες πάντες, τὸν αὐχένα σφριγῶντες — σιμοὶ τὴν κνήμην, καὶ βαθεῖαν τὴν φάρυγγα τοῖς γόνασιν ἐπαιωρούντες. Cf. *Virgil.* Georg. III. 51.

P. 28, 26. λευκὴ πᾶσα, ἐπὶ μελαίνῃ τῇ κεφαλῇ. elegans usus praepositionis, cuius exemplum in Od. ρ. 308. εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἶδεϊ τῷδε. *Hesiod.* Theog. 143. ἰσχὺς δ' ἄπλατος κρατερὴ μεγάλῳ ἐπὶ εἴδει. *Oppian.* Cyn. II. 519. de elephanto, ἰφθιμον δὲ κάρηνον ἐπ' ὄμοισι βαιοτέροισι. *Apoll. Rh.* III. 1260. de equo: κυδιόων ὀρθοῖσιν ἐπ' οὔασιν αὐχένα εἴρει.

P. 28, 27. σκίρτημα γὰρ ὑποφαίνει κόρης δή τινος, ὑποφευγούσης ἑαυτοῦ ὕβριν. Vt de invenca noster tamquam de puella, sic *Horatius* de puella tamquam de invenca loquitur. Od. II. v. 1. ss. praeeunte *Anacreonte*. Od. LXI. νῦν δὲ λειμῶνάς τε βόσκεαι, Κοῦφά τε σκιρτῶσα παίζεις. Erat, qui tentaret κόρης ἀδμῆτος, quod facile exoriri; sed frustra. Vit. Apoll. III. 9. p. 101. νομέως δή τινος ἀγέλην τάττοντος, ut recte ex *Photio* restituit *Olearius*. Saepe sic *Plato*, cuius loca vid. ap. *Heindorf.* T. IV. p. 220. et *Stallbaum* ad *Phileb.* p. 159. recentioresque, ex quibus exempla congessit *Boiss.* ad Heroic. p. 299. Ap. *Iamblich.* de Myster. III. 16. p. 80. ἀλλ' ὑπερφυὲς δὴ τὸ ἔργον ἐστὶ τοῦτο. Scr. cum Cod. Goth. ὑπερφυὲς δή τι. In loco depravatissimo Vit. Apoll. VII. 14. p. 295. de vi conscientiae: ἐξίστησι δὲ αὐτοὺς καὶ ὁμιλοῦν παντός, καὶ δειματοῖ καθεύδοντας, καὶ ἃ μὲν ὁρῶσι μεθημέραν, καὶ ἤδη τινά (sic libri et editt. vett.) ἀκούειν καὶ λέγειν οἴονται, ὀνειρώδη καὶ ἀνεμιαῖα ποιεῖ τούτοις. quem violenta correctione tentavit *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 396. scribendum puto: καὶ ἃ μὲν ὁρῶσι μεθ' ἡμέραν, νυκτὶ ἀκούειν ἢ λέγειν οἴονται, καὶ ὀνειρώδη δή τινα καὶ ἀνεμιαῖα ποιεῖ τοιούτους. ubi voculae καὶ δή τινα. in textu forte omissae et in margine positae, tum alieno loco insertae, depravationi locum fecerunt. De permutatione verborum ὁρᾶν et ὁρᾶν vide ad *Phil. Iun.* c. XV.

Digitized by Google

XVII.

PELOPS aut HIPPODAMIA.

Pelopis et Oenomai certamen tam dilucide ab Heynio explicatum est, ut novo enarratori feriari liceat. Non debebat tamen scena in templi Iovis Olympici fastigio posteriori repraesentata cum nostra, sed cum tab. XXX. conferri. Alpheus et illic aderat. Nostrae tabulae argumentum exhibitum est in sarcophago Graeci operis et elegantis, quem Romae apud pictorem Nostratem *Rehberg* me videre memini. Hoc anaglyphum aeri male incisum est in *Guattanii* opere menstruo aliquoties laudato, *Monum. inediti* 1785, Ianuar. tab. 3. p. VIII. et in *Millini Galerie Mythol.* tab. 133. Pictor quod *Hippodamia* cum Pelope currum conscendit, in eo antiquorum artificum usum secutus erat. In Cypseli enim arca erat Οἰνόμαος διώκων Πέλοπα ἔχοντα Ἱπποδάμειαν. Hoc *Apollonius* etiam I, 754. tenet, cuius Scholiastes artificem scienter hoc ita instituisse animadvertit, ut utrumque, et cursum et victoriam, monstraret. Cf. quae ad c. VII. annotavimus, quamvis quod ad Hippodamiam attinet praestat fortasse *Iacobsii* nostri interpretatio. Sic etiam in anaglypho coctili in *Winckelmanni Monum. ined.* tab. 117. et in *Ancient Terracottas of the British Museum* tab. 34. Pelops expressus est currum conscendens, in quo stat Hippodamia, pro Paride is quidem cum Helena huc usque habitus. Illos agnoscimus etiam in similibus anaglyphis Etruscis ap. *Gorium, Mus. Etrusc.* T. III. tab. 29, 1. et tab. 7, ubi Myrtilus adiunctus est. Aliter anaglyphum Rehbergianum. In hoc enim Hippodamia, non sine nutrice, iuxta patrem pone cursum suum humi stratum adstat, oculis in illum directis et manibus aliquantisper sublatis in perterritae et exclamantis habitum figurata. Oenomai quadrigam, quamvis altera rotarum fracta et ipso iam decusso, Myrtilus recto statu regit. Pelopis quadriga, alteram praegressa, ad metam advolat. Quadrigas Oenomao dat *Eurip. Hel.* 393, bigas alii v. *Munck.* ad *Hyg.* 84. Hippodromus non metis tantum, sed muris etiam qualibuscunque indicatus, in rupe supra Oenomaum Olympiae Nympha sculpta est. — Idem argumentum expressum est in sarcophagi *Borghesiani* fronte. Oenomai currus non comparet, utpote iam confractus; quadrigas retinet Myrtilus, quibus subiectus est Oenomaus. Subter Pelopis quadrigis iacet Peloponnesi Nympha; ipsum coronat Victoria. Adiectus est a manu dextra Pelopis adventus, qui coram rege stat in throno sedente; a sinistra Pelops cum Hippodamia et Amore. Hippodamiam nutrix versus heroem protrudit. — Oenomai nomine etiam ex urnis Vola-

Digitized by Google

terranensibus ineditis unam insignit *L. Lanzius, Giornale de' letterati* T. 47. p. 49. F. G. Welcker.

Tres sunt in Philostrateis tabulae ad Pelopis certamen spectantes: praeter hanc, est ultima L. primi, et una *Phil. Iun.* nr. IX. tria diversa eventus momenta complexae. In ea, quae medio loco memorata est, equi a Neptuno dati ad cursum iunguntur et adornantur, ipso Deo adstante; in tertia tabula cursus initium exhibetur: in nostra exitus. Nam fracto iam Oenomai curru ad metam properat Pelops. Circumstat Oenomaum turba, regis fortunam lamentis prosequuta. Currus sunt quatuor equis iuncti. Equi Oenomai sunt nigro colore, feroces, saevi, consternati, spuma madentes; Pelopis autem candidi, frenis et imperio adsueti, hinnientes, utpote iam victoria potiti. Oenomaus ferus et truculentus, in terra prostratus; Pelops, tamquam is, qui dei amore dignus habitus esset, pulcherrimus adolescens; currus levitate commendabilis; insistunt ei Pelops et Hippodamia, mutuo sui adspectu amorem testantes; iste molli Lydio ac delicato vestitu, haec nuptiali habitu, ut tamen iam in eo esset, ut velamine sublato genam retegeret, certa iam victoriae, qua in amatoris amplexus ventura esset: hoc pictoris acumen esse videtur admodum suave. Parerga sunt: Alpheus fluvius, amne emergens, et coronam ex oleastro Pelopi protendens; in hippodromo sepulcra tredecim procorum, qui victi perierant; terra tamen circa eos herbis et floribus laeta. Fabula non male exhibita esse videtur a prisco artifice. Heyne.

Titulo caret hoc caput in C. Verba *Πέλοψ ἢ* desiderantur in Cod. Angl. *ἢ Ἱπποδάμεια* in C. D.

P. 28, 29. *ἐπ' Οἰνομάῳ τῷ Ἀρκάδι.* Pisae rex Oenomai in Elide, quare nec ipse satis accurate Arcas vocatur, nec, quod *Heynius* monuit, turba circumstantium hominum Arcadiae incolae. Verum et auctor Charidemi inter Lucianea T. IX. p. 286. *τὴν Ἀρκάδος Ἱπποδάμειαν Οἰνομάου.* Antiquius aevum Elidem cum Arcadia videtur iunxisse. Cf. *Pausan.* V. 1. p. 374. Quod Arcadia terrore perculsa dicitur, id iam mirari non debemus, quum vicina sit regio, et stadium, quo currebatur, per illam regionem usque ad Isthmum porrectum dicatur. *Diod. Sic.* IV. 73.

P. 28, 31. *ἥ τε Ἀρκαδία. ἐστὶ* addit Flor. et Paris.

P. 28, 32. *τέχνῃ Μυρτίλου.* rem narrat *Schol.* ad *Apoll. Rh.* I. 751. *Pausan.* VI. 20. p. 504. Myrtili *ἡρῷον* exstructum fuisse narrat, idque *παράξιππον* appellatum, *ὅτι τῷ Οἰνομάῳ διὰ τοῦ Μυρτίλου τῆς τέχνης ἐταράχθησαν οἱ ἵπποι.* Cf. Eund. VIII. 14. p. 629.

P. 29, 1. *τὸ δὲ ἵππων ξύγκειται τεττάρων. σύγκειται.* Flor. Paris. Sic loquitur *Philostr. Iun.* III. p. 115. *στιβὰς μὲν αὐτοσχέ-*

Digitized by Google

διος αὖτη, δοκέων, οἶμαι, ξυγκειμένη. Vit. Apoll. VIII. 18. p. 361. καὶ μὴν καὶ τεχνῶν πλείστων εἰκὸς αὐτὴν ξυγκεῖσθαι καὶ σοφισμάτων. Vid. *Hamack.* Lectt. p. 57. s.

P. 29, 1. τουτὶ γὰρ ἐς μὲν τὰ πολεμικὰ οὔπω ἐθαρσεῖτο. Infra XXVII. p. 42. τὸ τοῖν δυοῖν ἅρμα ἵπποιν (τὸ γὰρ ἐπὶ τεττάρων οὔπω τοῖς ἥρωσι διὰ χειρὸς ἦν, εἰ μὴ ἄρα Ἕκτορι τῷ θρασεῖ) φέρει τὸν Ἀμφιάρεων. ubi vid. not. Nostrum locum *Schneiderus* admovit *Xenophontis* Cyrop. VI. 1. 27. p. 424.

P. 29, 3. ἀγῶνες. om. C. D.

P. 29, 4. καὶ οἱ Λυδοὶ δὲ φιλιππότατοι ὄντες. φιλιππότατοί τε ὄντες. G. *Μῆονες ἱπποκορυσταὶ* sunt ap. *Homer.* Il. π. 431. *Herodotus* I. 79. de Lydis: ἡ δὲ μάχη σφῶν ἦν ἀφ' ἵππων· δοῦράτα δὲ ἐφόρεον μεγάλα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἱππεύεσθαι ἀγαθοί. ubi *Wesselingius* nostri loci non fuit immemor. A currumm ap. Lydos usu natum existimatur proverbium *παρὰ Λύδιον ἅρμα πεζὸν οἰχνεύειν.* De quo vid. *Boeckh.* ad *Pindar.* T. II. 2. p. 667. *Creuzer.* Meletem. T. I. p. 81.

P. 29, 4. ἐπὶ μὲν Πέλοπος τέθριπποί τε ἦσαν. Frequens τέθριππον ἅρμα, et τέθριππος ἀγών. *Euripid.* Helen. 396. τεθρίππους ἁμίλλας. De hominibus autem τεθριππηλάτας, aut τεθριπποβάτας, non memini me legisse τέθριπποι, nisi in *Euripidis* Archel. Fr. II. τεθρίππου ὄντος Ἡλίου δὲ αἰθέρα. quae depravata esse apparet. Vid. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 624. Praeterea haecemus in verborum ordine. Nam si quadrigis Lydi utebantur, per se intelligitur, eos ἁρματίτας fuisse, nec dici potuit, τέθριπποί τε ἦσαν, καὶ ἤδη ἁρματῖται. sed potius: ἁρματῖταί τε ἦσαν καὶ ἤδη — et sic *Heynium* p. 57. voluisse suspicor. Librorum exspectandum auxilium. *μετὰ ταῦτα δὲ* recepi ex Flor. Paris. pro μετὰ δὲ ταῦτα. Solet enim particula δὲ a secundo loco ad tertium quartumve removeri, quum priora vocabula arcte cohaerent. Vid. *Poppo* Obss. cr. ad Thucyd. p. 50.

P. 29, 6. τετραρρύμου τε ἥψαντο. τεθραρρύμου vitiose Morell. Qlear. τετραρύμου. Flor. Paris. — καὶ λέγονται. λέγεται. Flor. Paris.

P. 29, 10. τουτὶ δὲ περὶ τοὺς Ἀρκάδας εὔροις ἂν μάλιστα. ἂν om. Flor. Paris. *Lucian.* in Charidem. c. 19. T. IX. p. 287. de Oenomao: ὑπὸ γὰρ ἅρματι, ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξειργασμένῳ, τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους, ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης. *Strabo* VIII. 9. p. 388. ἔστι δὲ καὶ τὸ γένος τῶν ἵππων ἄριστον τὸ Ἀρκαδικόν, καθάπερ καὶ τὸ Ἀργολικὸν καὶ τὸ Ἐπιδαύριον.

P. 29, 11. καὶ ὡς μέλανες, ἐπειδὴ ἐπ' ἀτόποις καὶ οὐκ εὐφήμοις ἐζεύγνυντο. Vt Oenomai equi nigro sunt colore, ob

Digitized by Google

nefaria, quae agitabat consilia, infinstumque eorum exitum, sic contra Pelopis equi candidi. Vid. ad XXVII. p. 42, 29. et *Creuzeri* Symbol. T. IV. p. 115. s.

P. 29, 13. *λευκοί τε. λευκός τε.* D. *καὶ τῇ ἡνίᾳ. πρόσφοροι. τὴν ἡνίαν.* G. frenis adsueti lisque parentes. i. e. *εὐήνιοι. Themist.* Or. XXVI. p. 326. C. *ἐμοὶ δὲ εὐήκοος μὲν ὁ δῆμος καὶ εὐπειθής.* Ambros. *εὐήνιος. Dio Chrys.* Or. XXVI. p. 95. *ἵππος εὐήνιος καὶ μαλθακός.* Pro *accommodato* est *πρόσφορος* in Vit. Apoll. VII. 12. p. 289. *τοῦ μὲν προσφόρου βασιλείᾳ σχήματος.* VIII. 19. p. 363. *φέρων βιβλίον προσφορώτατον τῇ ἐρωτήσει. Philostr. Iun.* X. p. 128. iuvenes *μάλα ἡδεῖς καὶ πρόσφοροι τὴν ἡλικίαν τῷ ἔργῳ.*

P. 29, 16. *ὡς ἴσα. ἴσα.* C. D. *βάρβαρός τε κεῖται.* copulam inseruimus cum Flor.

P. 29, 19. *αὐτὸν ἠγάσθη τῆς ὥρας.* de Helena Auctor Charidemi inter Lucian. c. 16. T. IX. p. 282. *ὁ Θησεὺς οὕτω τῆς ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη.* ubi *Iensius* de *ἠράσθη* cogitabat, recte improbante *Solano. Plato* Enthyd. p. 276. D. *ἐθορύβησαν οἱ ἐρασταὶ τοῖν ἀνδροῖν ἀγασθέντες τῆς σοφίας αὐτῶν. Xenoph.* Memor. II. 6. 33. *ὅτι ἄγασαί τε αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμεῖς φίλος αὐτοῦ εἶναι.*

P. 29, 19. *οἰνοχοοῦντα ἐν Σιπύλῳ τοῖς θεοῖς.* Deorum ap. Tantalum convivio interfuit Pelops secundum *Pindarum* Ol. I. 60 ss. neque tamen ibi quidquam de pincernae munere. Cum Ganymede coniungitur in Charidemo c. 7. T. IX. p. 274. *ἀλλὰ μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ τοῦ Λαρδάνου.* Vid. *Boeckh.* ad *Pindar.* T. II. 2. p. 108. Ap. *Nonnum* Dionys. XI. 273. Neptunus Pelopem *χρύσειον εἰς Διὸς οἶκον ἀνήγαγεν ἀστὸν Ὀλύμπου.*

P. 29, 20. *ἀγασθείς. ἀγαθείς.* G.

P. 29, 21. *μειράκιόν γε. τε* Flor.

P. 29, 22. *ἴσα τῇ γῇ. ἴσα.* C. D. *τὴν θάλατταν.* Flor. *θάλασσαν.* Vulgo. Similiter Europa ad taurum ap. *Moech.* Id. II. 137. *οὔτε τι ταῦροι ἐν πόντῳ στείχουσι· σὺ δὲ χθόνα καὶ κατὰ πόντον Ἄβροχος ἄϊσσεις* i. e. *ἴσα τῇ γῇ τὴν θάλασσαν.* De Erichthonii equis *Il.* XX. 229. *ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.* Similiter de Euphemo *Apoll. Rh.* I. 182. Cf. *Virgil.* Aen. I. 145. V. 819.

P. 29, 23. *ῥανὶς ἐξ αὐτῆς πηδᾷ. ἀπ' αὐτῆς πηδᾷ.* Paris. *ἐπ' αὐτῆς πεδᾶ.* Flor.

P. 29, 24. *καὶ τῇ γῇ.* καὶ om. Flor. Par.

P. 29, 26. *καὶ ἡ Ἱπποδάμεια.* articulum om. Flor.

Digitized by Google

P. 29, 27. κἀκεῖ συζυγέντε, *Apoll. Rh.* I. 753. καὶ τὸν μὲν (δίφρον) προπάροιθε Πέλοψ ἴθυνε τινάσσων Ἡνία, σὺν δέ οἱ ἔσκε παραιβάτις Ἱπποδάμεια. ubi Schol. φασὶ δέ τινες μὴ εἶναι ἀληθῶς τὴν Ἱπποδάμειαν ἐν τῷ ἅρματι τοῦ Πέλοπος παραβάτιν. Πλάττεται δὲ οὕτω, ἵνα δείξῃ, ὅτι καὶ τοῦτο περιεῖχεν η γραφή, καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν νίκην. Tabulae nostrae pictor non hoc, sed amorem significare voluit, quo ambo erant inflammati. Et certe Hippodamiam Pelope conspecto statim fuisse incensam, ex *Pherecyde* tradidit *Schol. Apollon.* l. c. Idem de Pelope tradit *Diodor. Sic.* IV. 73. Ipsa Hippodamia amoris pectore concepti impotentiam descripsit ap. *Sophocl.* in Oenomao, ut apparet ex versibus ap. *Athen.* XIII. p. 564. servatis, quos *Erfurdtius* in Horreo Regiom. an. 1812. p. 468. sic emendavit: τοιάνδ' ἐν ὄψει λίγγα θηρατηρίαν Ἔρωτος, ἀστραπήν τιν' ὀμμάτων ἔχει.

P. 29, 27. οὕτως ἥττησθον. οὗτοι. Flor. Paris.

P. 29, 29. ἔσταλται δὲ ὁ μὲν τὸν Λύδιόν τε καὶ ἁβρὸν τρόπον, καὶ τὸν ἁβρὸν τρ. Flor. Infra XXX. p. 48. στολὴ δὲ ἁπαλή, σχῆμα ἐκ Λυδίας. Nota Lydorum mollities, unde λυδοπαθὴς de homine deliciis diffluente *Anacreon.* ap. *Athen.* XV. p. 690. B. τὴν Λυδῶν τρυφὴν Atticorum εὐτελείᾳ opponit *Dio Chrys.* Or. LXIV. p. 333.

P. 29, 30. ἣν μικρῷ πρόσθεν εἶδες. sic vulgo. καὶ μικρῷ, Paris. omisso ἥν. ἣν καὶ μικρῷ. Flor. Caeterum ex his verbis manifestum, has imagines alio ordine ab auctore fuisse dispositas, quam quo nunc exhibentur.

P. 29, 31. τὸν Ποσειδῶνα ἐζήτει. sic Flor. et Paris. Vulgo Ποσειδῶ. Hanc formam habet II. 13. p. 73, 24. II. 17. p. 78, 23. Altera est I. 8. p. 15, 1. Neminem in his verbis haesisse miror, quum manifestum sit, legendum esse: ὅτε τοὺς ἵππους τὸν Ποσειδῶνα ἐξήτει. de quorum verborum permutatione dixit *Schaefer.* Melet. p. 74. Quaedam inde loca corrigenda suscepimus in Actis Phil. Mon. T. II. 4. p. 479. In *Platon.* Menexeno p. 245. B. ἐξήτει τοὺς Ἕλληνας. Cod. Mon. 490. perperam ἐζήτει. Dicitur autem ἐξαιτεῖν τινά τι, ut ap. *Euripid.* 131. τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν. et παρά τινος. Vit. Apoll. I. 7. p. 9. ἐξαιτήσας ἑαυτῷ προάστειον παρὰ τοῦ πατρός.

P. 29, 33. ἄρτι τὴν παρειὰν ἀνακαλύπτουσα. recens nupta, flammeo velata, non sine quibusdam caeremoniis ἀνεκαλύπτετο, unde ἀνακαλυπτήρια, de quibus *Spanh.* ad *Callim.* H. in Dian. 74. *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* V. 2. T. I. p. 330, 44. Thebas Iupiter Proserpinae dicitur tribuisse — ὅτε πρῶτον ὀπωπήσασθαι ἔμελλεν, Νυμφιδίου σπείροιο παρακλίνασα καλύπτρην. ap. *Euphorion.* ubi vide egregium editorem p. 114. s.

Digitized by Google

P. 29, 35. ὅτε ἐς τὸν ἀνδρὸς ἥκειν κενέκηκε. vulgo εἰς et ἐς ἀνδρός. Articulum adiecimus ex C. G. quem in talibus addi negat *Valcken.* ad Adon. p. 522. contra dicente *Schaefero* ad *L. Bos.* p. 545. Ceterum in his verbis non debet urgeri propria eorum significatio, sed simpliciter de puella viro desponsata accipienda sunt.

P. 29, 35. κοτίνου τινὰ ἐξαίρων στέφανον. de oleastri corona Olympionicis tributa, vid. *Pausan.* V. 7. p. 392. *Schol. Arist.* Plut. 585. ibique *Hemsterh.* p. 179 ss. comparato *Boeckhio* ad *Pindari* Schol. p. 102.

P. 30, 2. ἐπὶ τρισκαίδεκα ἤδη νέοις. νέοις editt. veteres et libri nostri omnes. νέους ex coniectura *Olearius.* Perperam. Oenomaus *post* tredecim procos interemtos filiae nuptias differebat adhuc. Idem foret, μετὰ τρισκαίδεκα νέους. — ἐπὶ τρεῖς καὶ δέκα. Vulgo. τρὶς καὶ δέκα. C. τρικαίδεκα. D. τρεισκαίδεκα. G. τρισκαίδεκα. Flor. Choridemus Pseudo-Luciani c. 19. T. IX. p. 287. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος. *Schol. Pind.* Ol. I. 124. p. 41. πέφνε δὲ τρεῖς καὶ δέκα ἄνδρας. Vratisl. τρισκαίδεκα. *Schol. Apoll. Rh.* I. 782. καὶ ἀνεῖλε τρεισκαίδεκα μνηστῆρας, ὡς Πίνδαρος ἱστορεῖ. Vid. *Pindari* Fragm. T. II. 2. p. 624.

P. 30, 3. παρὰ τοῖς σήμασιν. περὶ. Cod. Flor.

P. 30, 5. Οἰνομάου νίκῃ. *victoria de Oenomao reportata.* δίκῃ. Flor. Par. De horum vocabulorum permutatione vid. *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 633.

XVIII.

PENTHEVS.

Verissime Heynius *Bacchas insanientes* a Bacchis iam *resipiscentibus* seiungit. „Quae sequuntur, ait, alius tabulae argumentum esse debuere; narrantur tamen ita, ac si in eadem tabula alium locum, tanquam in prospectu, occupaverint.“ Idem viderat *Torkillus Baden* p. 36, cuius scriptiuncula supra a me laudata quinque annos ante Heynii programma edita illum latuisse videtur. Et huius verba ob rei gravitatem apponam: „Duplicis argumenti picturas, si quae occurrant in Philostrato, totidem tabulas existimo esse, brevi interposito spatio, contiguas. Talem picturam Michaelis Angeli (nisi nomen pictoris summi mentiatur tabula sublesta) servat Pinacotheca Vindobonensis, orantem Iesum in oliveto eundemque ex adverso discipulos dormientes increpantem referentem,

Digitized by Google

intercapedine area divisa. Ex hoc numero tabula est, inscripta Ἀχιλλέως τροφαί, (Lib. 2, 2.) picto in ea Achille puero qualis ad Chironem venit hinnulo modo capto gaudens praemiaque postulans, eodemque rursus, qualem equitare Chiron docet. Similiter Bacchae Pentheum discerpentes, (Lib. 1, 18.) eundemque agnito errore deflentes, argumenta contigua, altero alteri succedente; divisa tabula, suo quaeque loco spectantur." Equidem tamen separatas tabulas fuisse conicio, cum eiusdem tabulae momenta tam disparia, qualia in hac tabula repraesentata sunt, copulari quidem soleant (socias, *compagni*, vocare solent Itali), sed non tam arcte, quam quae eiusdem et aequabilis argumenti tenore continentur.

Prioris picturae argumentum, ab Aeschylo olim in Xantriis tractatum, *Pentheus a Bacchis discerptus*, sculptura expressum exstat. Primum in sarcophago Pisae in coemeterio, quod dicitur *Campo santo*, adservato, cuius adumbrationem amicissimus Ludovicus Lund, pictor egregius, mecum olim communicavit. In hoc igitur trium Baccharum una pede alte sublato Penthei humi sedentis aurem calcaus brachium sinistrum distrahit; altera ab altera parte in dextrum genu se demittens et sinistro pede genu illius dextrum premens, pedem dextrum super suum genu dextrum attrahit, ita, ut in diversas partes diripi et portentosa mulierum vi divelli videatur; tertia eaque media magno ligone caput eius caedit. Agave cum sororibus amictu longo circumdata, Pentheus in hoc et in reliquis marmoribus iuvenis est imberbis, ut in pictura (p. 30. l. 30.), atque nudus. — Magis notum est anaglyphum Iustinianeum a sarcophago sera praecisum, *Galleria Giustiniani* T. II. tab. 104., *Millin Galerie mythol.* tab. 53, ubi quatuor sunt, quae Pentheum discerpunt, brachio ab una, pede ab altera arrepto, dum duo aliae capillos vellicant. *Furia* est, quae accurrit, alte cincta, endromidibus instructa, eaque manu dextra faculam olim contra Pentheum directam tenuisse videtur. Hac certe armata est Furia in argumento simillimo, Lycurgi supplicio, divinae vindictae ministra; v. anaglyphum a me denuo editum in Appendice ad *Zoegae* Commentationes (*Abhandlungen* 1817.) tab. I. et picturam vasculi in eadem tabula additam. Atque hinc omnino pro Furia illam figuram habendam esse, probo. Praeterea efficta est fontis Cithaeronii Nympha, caput manu subnixa, moerens ut Cithaeronis Genius tab. XIV. Ex altera parte marmor mutilum est, sed restant Centauri, Bacchi, ut videtur, currum trahentes, quorum lyram alter, alter isque falso delineatus, tibias sonans, Bacchi potentiam hymnis celebrant. In anaglypho Lycurgeo deus non curru vehitur, sed pedes it, vel subsistit potius, Furiis, ut de contemtore supplicium sumant, imperans; plane ut in pictura nostra adstat, oestrum mulieribus incutiens. —

Digitized by Google

Denique fragmentum exstat, a sarcophago et illud procul dubio desumtum, *Marm. Taurin.* T. I. tab. 9, p. 91, ubi quatuor itidem Maenades Pentheum discerpturae, alia laevo brachio, alia dextro pede, alia crinibus, ut in tabula nostra, apprehensum in partes contrarias pertrahunt, alia vero ramo, ex pinu fatali fortasse abciso magno ictu caedit. Cum his conferri potest caedis descriptio in *Nonni Dionysiacis* XLVI, 209 ss.

Ad alterius picturae descriptionem nihil magnopere est, quod moneam, nisi quod *Cadmus et Harmonia* in serpentes mutati parergon sunt ad locum fabulae vel obiter inspicienti indicandum, minutiore quidem forma appictum. Res nota ex *Ovidio*, *Metam.* IV, 594, quam Philostratus praeter rem Penthei morti annectit; neque aliter facit Euripides in fine Baccharum, et is quidem ex perversa Aeschyli imitatione, de qua re alius locus erit inquirendi. F. G. Welcker.

Titulo *Βάχχαι* addit Cod. Laud. *Βάκχαι* sine altero Flor. et Paris.

P. 30, 7. *καὶ ὕποινοι πέτραι — ἡ γῆ λιπαίνει.* ducta haec ex *Euripid.* Bacch. v. 142. *ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν νέκταρι.* Ib. 704. *θύρσον δέ τις λαβοῦσ', ἔπαισεν εἰς πέτραν, ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.* ubi *Elmsleius* quaedam in nostro loco ex *Aeschyli* Pentheo aut Xantriis derivata suspicatur. Ap. Nostrum Vit. Apoll. VI. 10. p. 238. Gymnosophistae se cum Indorum Brachmanibus comparantes, *ἡμεῖς δέ*, dicunt, *γυμνοί· οὐχ ὑποστόρνυσιν ἡ γῆ οὐδὲν ἐνταῦθα, οὐδὲ γάλα, ὥσπερ Βάκχαις ἡ οἶνον δίδωσιν.* VI. 11. p. 248. *κἂν Ἥδωνοί τινες ἢ Λυδοὶ βακχεύωσιν, οἷς ἀπιστεῖς, ὡς γάλακτος αὐτοῖς καὶ οἴνου πηγὰς ἡ γῆ δώσει, καὶ ποτιεῖ τούτους.* Cf. *Dion. Chrys.* Alexandriae cives cum Bacchi comitatu comparantem Or. XXXII. p. 682. Ap. *Aristidem* Or. Platon. I. T. II. p. 20. (III. p. 34.) *καὶ γὰρ αἱ Βάκχαι ἐπειδὰν ἔνθεοι γένωνται, ὅθεν οἱ ἄλλοι [ἐκ τῶν ῥρεάτων] οὐδὲ ὕδωρ δύνανται ὑδρεύεσθαι (ὑδρεύσασθαι optimus Barocc.), ἐκεῖναι μέλι καὶ γάλα ἀρύονται.* si deleveris voces *ἐκ τῶν ῥρεάτων*, a glossatore vocabulo *ὅθεν* adscriptas, orationem multum iuvari senties.

P. 30, 8. *τὴν βῶλον, τὸν βῶλον.* Flor. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 650.

P. 30, 10. *ὄφεις ὀρθοί.* auscultantes imperio Baccharum, quae comam serpentibus coërcent ap. *Euripid.* Bacch. 101. nebridasque eorum nodis vinciunt. Ib. 695. s. Cf. *Horat.* II. Od. XIX. 19. In descriptione orgiorum *Catullus* LXIV. 259. *Pars esse totis serpentibus incingebant.*

Digitized by Google

P. 30, 10. *καὶ θύρσοι δένδρα, οἶμαι, μέλι στάζοντα. καὶ θύρσοι καὶ δένδρα* corrigenduin censebat *Heyn.* p. 62. Cf. XIV. p. 25, 19. *Pierson.* Verisim. p. 253. *καὶ θύρσου, οἶμαι.* ut in loco modo laudato: *ἄμπελοι καὶ θύρσου δένδρα.* Hanc correctionem damnat V. D. in Nov. Act. Erudit. an. 1783. p. 289. Hoc certum videtur, thyrsos et arbores hoc loco non ut diversa distingui. Ipsi thyrsi mella manant ap. *Euripid.* Bacch. 710. *ἐκ δὲ κισσήνων θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἵσταζον ῥοαί.* unde *Philostr.* Vit. Soph. I. 19. p. 511. *τὰς δὲ ἐννοίας ἰδίας τε καὶ παραδόξους ἐκδίδωσιν, ὥςπερ οἱ Βακχεῖοι θύρσοι τὸ μέλι καὶ τοῖς ἑσμοὺς τοῦ γάλακτος.* quae verba eximie illustrant lectionem Euripidei versus, *γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον.* ubi quod olim correximus *νασμοὺς γάλακτος* — multis disputationibus locum dedit. Vid. Anal. Litt. a *F. A. Wolfio* edita Fasc. III. p. 63. et p. 67 ss. *Barkeri* Not. ad *Steph.* Th. Gr. L. T. I. p. 47. not. 3. *Elmsley* ad Bacch. 709. s. *Aelian.* H. A. V. 42. *ἐν Μηδίᾳ δὲ ἀποστάζειν τῶν δένδρων ἀκούω μέλι, ὡς ὁ Εὐριπίδης ἐν ταῖς Βάκχαις ἐν τῷ Κιθαιρῶνι φησὶν ἐκ τῶν κλάδων γλυκείας σταγόνας ἀποῤῥεῖν.* ubi *κλάδοι* sunt thyrsi; *θύρσου χλοερὸν κισσοφόρου κάμακα. Phalaecus* commemorat in apparatu Bacchico. Anth. Pal. VI. 165. T. I. p. 237. Quum Bacchus, ut Minyae filias terreret miraculo, ferae speciem sumsisset, ap. *Parthen.* Erot. c. 16. *καὶ ἐκ τῶν κελεόντων ἐῤῥύη νέκταρ αὐτῷ καὶ γάλα.* quae ex poeta ducta esse, minime dubito; sed versus, quem ludens olim inde concinnavi, minus recte exhibitus in *Bastii* Epist. cr. p. 123. in hunc modum scribi debuit: *αὐτίκα οἱ νέκταρ τε ῥέεν γάλα τ' ἐκ κελεόντων.*

P. 30, 11. *καὶ ἥδε σοι ἐλάτη.* ἡ ἐλάτη Flor. abies illa, quam Megaera dicitur plantasse c. XIV. p. 25, 30. *Euripid.* Bacch. 1062 s. quem expressit *Nonn.* Dion. XLVI. 152. Nostro loco inprimis spectantur Tragici versus 1107. ss. *αἱ δὲ μυρίαν χέρα Ἠροςέθεσαν ἐλάτῃ, κἀξανέσπασαν χθονός. Ὑψοῦ δὲ φάσσων, ὑψόθεν χαμαιπετὴς Πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασι Πενθεύς.*

P. 30, 13. *ἀποσεισαμένη ταῖς Βάκχαις.* abies Pentheum excussum Baccharum furori tradit. *ἐν εἴδει λέοντος.* non in leonem mutatum, sed a mulieribus externatis pro leone habitum. Etiam hoc debetur *Euripidi* v. 1137 ss. 1173. 1194. 1212. *Nonnus* Dion. XLVI. p. 1190. *ὡς φαμένη σκοπιαζε καθήμενον ὑψόθι δένδρου Ἄγριον οἷα λέοντα θεημάχον υἷα μήτηρ.*

P. 30, 14. *αἱ δὲ καὶ ξαίνουσι τὸ θήραμα.* his verbis *Philostratum* ad *Aeschyli* Xantrias respexisse existimat *P. Elmsley* in Not. ad Argum. Baccharum *Euripidis* p. 5. In illa tragoedia

supplicium a Pentheo sumtum in Cithaerone; in *Πενθεῖ* eiusdem poëtae autem in Parnasso, si vera tradit *Schol.* ad Eumen. v. 24. In nostris verbis olim haerens in *καί*, tentabam: *αἱ δὲ καταξαίνουσι τὸ θήραμα*, invito *Boissonadio* ad Heroic. p. 650. Certe et simplex verbum et compositum in eundem modum usurpatur. Locis a Viro doctissimo laudatis adde Vit. Apoll. I. 22. p. 28. *οὐ γὰρ προσεκτέα τοῖς λέγουσιν, ὡς ξήναντες οἱ σκύμνοι τὰς τῶν λεαινῶν μήτρας ἐκδίδονται του σπλάγχνου.* in qua historia *διαξαίνειν* est ap. *Aelian.* H. A. IV. 34. *Aristid.* Sacri Serm. II. p. 308. *περιέθεον παρέχων τῷ Βορέᾳ ξαίνειν εὖ καὶ καλῶς.* Vid. ad *Achill. Tat.* p. 799. Verbo *σπαράττειν* in hac re utitur *Lucian.* T. VIII. p. 19.

P. 30, 15. *αἱ μὲν ἀποῤῥηγνῦσαι τὰς χεῖρας.* sic restitui ex Ald. 1. 2. Iunt. 1. C. D. G. *ἀπορηγνῦσαι.* Paris. *ἀποῤῥηγνύσαι.* ed. Iunt. 2. Cod. Flor. *ἀποῤῥυγνῦσαι.* Morell. *ἀποῤῥηγνοῦσαι.* Olear. De *ἀποῤῥηγνύουσαι* cogitabat *Heynius* p. 63. Ap. *Euripid.* Bacch. 1082. mater Penthei *πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος ἀπεσπάραξεν ὦμον.* — *Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο, Ῥηγνῦσα σάρκας.* Noster Heroic. p. 752. *τὰ στέρνα ῥηγνῦσαι, προσέκειντο τοῖς σπλάγχνοις.*

P. 30, 18. *εἴποις δ' ἂν ὡς καὶ ἀλαλάζουσιν. καὶ ὡς ἀλ.* Flor. *ἀλλάζουσιν.* G. — *τὸ ἄσθμα.* G.

P. 30, 19. *ἐν περιωπῇ. περιοπῇ.* Paris. Vid. ad II. 21. p. 89, 31.

P. 30, 20. *ἐμπλήσας τὴν παρειὰν χόλου.* miro modo dictum hoc videbatur *Heynio*, qui tum similium, quae legerat, non recordabatur. *Eustath.* Amor. Hysm. I. p. 22. *καθ' ὅλης θυμοῦται, καθ' ὅλης ὀργίζεται, ἐρυθαίνεται* (*ἐρυθραίνεται* tres Monacc.) *τὴν παρειάν· ὃ καὶ παράδοξόν μοι δοκεῖ, θυμοῦ τικτόμενον ἔρευθος. Ὠχριᾷ πάλιν, ὡς τοῦ παντὸς* (sic iidem libri pro *παρόντος*) *καθ' ὅλου τοῦ τῆς Ὑσμίνης προσώπου καταῤῥυέντος.* Passim apud Nostrum genae sedes irae et nuntiae; nam in universum *πολλὰ ἐν ὀφρύσι καὶ παρειαῖς κεῖται γνωματεύειν τε καὶ θεωρεῖν*, ut est in Vit. Apoll. II. 30. p. 83. quod obversabatur *Philostrato Iuniori* in Prooem. p. 861. *καὶ τί μὲν ἐν παρειῶν καταστάσει, τί δὲ ἐν ὀφθαλμῶν κράσει, τί δὲ ἐν ὀφρύων ἤθει κεῖται.* Facit huc iuprimis Vit. Apoll. VII. 28. p. 308. de Domitiano: *ἡ δὲ ὀφρὺς ἐπίκειται τῷ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἤθει, μεστὴ δ' ἡ παρειὰ χολῆς.* Infra II. 2. p. 812. de Achille: *πραΰνει δὲ αὐτὸ ἀκάκῳ βλέμματι, καὶ παρειᾷ μάλα ἵλεῳ.* II. 19. p. 842. *μειδίαμα θυμῷ ξυγκεκραμένον ἡ παρειὰ πέμπει.*

P. 30, 20. *τὸν δὲ οἶστρον προσβακχεύσας ταῖς γυναιξίν, τὸ δὲ et προβακχεύσας.* G. *Aelian.* V. H. III. 42. *ἀκούω δὲ*

Digitized by Google

ὅτι καὶ ταῖς Λακεδαιμονίαις γυναιξὶν ἐνέπεσέ τις οἶστρος βακχικός. *Heliodor.* VI. 8. p. 237. ἡ Χαρίκλεια δέ — βάκχιόν τι οἰστρηθεῖσα. Insolentius autem Bacchus dicitur aestrum i. e. furorem bacchicum mulieribus illis προσβακχεῦσαι, pro eo quod vulgo dicitur, ἐκβακχεῦσαι τὰς γυναῖκας εἰς μανίαν. ut ap. *Themist.* Or. XXIV. p. 304. B. ὁ δ' ἀχαλίνωτος ὢν κοσμιότητι, πολλάκις καὶ εἰς ἀταξίαν ἄμουσον ἐκβακχεύεται. *Plutarch.* T. II. p. 1091. C. εἰς βρόμους καὶ ὀλολυγμοὺς ἐκβακχεύοντες ὑφ' ἡδονῆς. Verbum προσβακχεύειν vi neutra, sed structura haud absimili habetur in Heroic. p. 666 s. ὅτε δὴ καὶ μαντικῆς σοφίας ἐμπορεύονται, καὶ τὸ χρησμῶδες αὐταῖς προσβακχεύει.

P. 30, 23. ἀκούειν φασί. φησί. Flor.

P. 30, 24. τὰ δὲ ἐγγὺς ταῦτα ἤδη, Θῆβαι. ταῦτα, Θῆβαι ἤδη. Flor. Paris.

P. 30, 25. καὶ θρῆνος ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ. haec verba om. C. D. ἀγορᾷ. Morell. cum *Nigro*, qui vertit: *et in foro luctus.* ἄγρᾳ. editt. vett. et margo Morell. Ap. *Euripid.* Bacch. 1136. Agavae cum Penthei capite redeunti gratulatur chorus: εὐτυχεῖς τᾷδ' ἄγρᾳ. *Nonn.* Dion. XLVI. p. 1192. 17. de eadem: ψευδομένου δὲ λέοντος ἀγαλλομένη χάριν ἄγρης Τοῖον ἀπερρόιβδησεν ἔπος λυσσώδεϊ λαιμῷ.

P. 30, 26. καὶ ξυναρμόττουσιν οἱ προσήκοντες τὸν νεκρόν, εἴ πη σωθείη τῷ τάφῳ. *Euripid.* l. c. 1190. κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στύφλοις Πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ, Οὐ ῥᾴδιον ζήτημα. et v. 1170. ubi Cadmus: Πενθέως — σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι Φέρω τόδ' εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς, Διασπαραχτόν, κοὐδὲν ἐν ταυτῷ πέδῳ Λαβών, ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ. Cf. 1252 s. Haec imitatus est *Seneca* in Hippol. 1256. *Disiecta genitor membra laceri corporis In ordinem dispone, et errantes loco Restitue partes.*

P. 30, 28. πρόκειται προσκεῖται. Flor. πρόσκειται. Paris. — οὐκέτ' ἀμφίβολος. iam ab ipsis agnitum mulieribus. Cf. *Euripid.* l. c. v. 1235 ss.

P. 30, 29. ἀλλ' οἷα καὶ τῷ *Διονύσῳ* ἐλεεῖν. ἐλεῖν. Paris.

P. 30, 30. νεωτάτη καὶ ἀπαλὴ τὴν γένυν. in eadem tragoedia v. 1137. νέος ὁ μόσχος ἄρτι γένυν ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα Κατάκομον βάλλει i. e. ἐκβάλλει.

P. 30, 31. ἐς οὔτε πιττὸς ἤρειψεν. Infra c. XXIII. p. 36, 27. de fonte Bacchico: ἀμπέλῳ γοῦν καὶ πιττῷ ἤρεπται. Tiresias ap. *Euripid.* 303. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς, Κισσῷ τ' ἐρειψόμεσθα καὶ χορεύσομεν. ubi vid. *Elmsl. Pindar.* Ol. XIII. 45. δύο δ' αὐτὸν ἔρειψαν πλόκοι σελίνων. Nem. VI.

Digitized by Google

71. βασάνα τέ νιν πόθ' ἁ λέοντος Νικάσαντ' ἔρεφε. *Oppian.* Cyn. IV. 208. ὡς δὲ βροτὸς πολλοῖσιν ἐρεψάμενος κοτίνοισι Πυγμαχίης ἐν ἀγῶσιν. .

P. 31, 1. Ἐβρώννυτο [μὲν ὑπ' αὐτῶν. Sic Flor. et Paris. γὰρ ὑπ' αὐτῶν. edidit vett. ἐπ' αὐτῶν. Morell. et Olear. Obscurior locus ob pronomina αὐτῶν et αὐτάς. Et αὐτῶν quidem ad Bacchici furoris instrumenta referas, quae in praecedentibus commemorantur, capitis rotatio, tibia, hedera etiam; ut est ap. *Ovid.* Met. III. 706. *Penthea — ictus longis ululatibus aethet Movit, et audita clangore recanduit ira.* Sed quid facias cum αὐτάς? Hoc certe pronomen ad Bacchas debet referri, quarum tamen in praecedentibus nulla facta mentio. Quare vide, an locus sit integer. Si post οἴστρος quaedam olim de Bacchis fuerunt dicta, quae nunc interciderunt, noster locus facilem habet interpretationem: Pentheum Baccharum (αὐτῶν) ululatibus ita fuisse concitatum, ipsumque vicissim pervicacia sua religionisque contemtu illas in se concitasse. Sic II. 21. de Antaeo in Herculem superbiente, τοιοῦτό τι πρὸς τὸν Ἡρακλέα ἐοικὼς λέγειν, καὶ ῥωννὺς αὐτὸν τῇ ὕβρει. Vit. Apoll. II. 14. p. 65. λέων ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ σκύμνων δεινὸν βλέπει, καὶ ῥώννυσιν ἑαυτὸν μάχης ἅπτεσθαι. IV. 7. p. 145. σπουδῇ δὲ ὁρῶν τοὺς Σμυρναίους καὶ πάντων (Fort. Σμ. ἁπάντων) ἁπτομένους λόγων, ἐπερρώννυε καὶ σπουδαιοτέρους ἐποίει. IV. 38. p. 179. ὑπὸ τῶν τοῦ Ἀπολλωνίου λόγων ξυγκροτηθέντες, ἀποθνήσκειν ὑπὲρ φιλοσοφίας ἐῤῥωντο. V. 34. p. 217. ὁ γὰρ τὴν ταραχὴν τῶν ἐκείνου πραγμάτων εὖ τιθέμενος, ἐῤῥωννύ ποι (Leg. που. ex Vratisl. μου) τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ πάντας, οὓς κακῶς ἔῤῥωτο. VII. 8. p. 285. τοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας ἐῤῥώννυ. *Plutarch.* Vit. Timol. c. 25. τούτους μὲν οὖν Τιμολέων κέρδος ἡγεῖτο πρὸ τῆς μάχης φανεροὺς γεγονότας, τοὺς δ' ἄλλους ἐπιῤῥώσας, κατὰ τάχος ἦγεν πρὸς τὸν Κρίμησον ποταμόν. quae verba contra *Reiskii* correctionem tuetur *G. H. Moser* in *Creuzeri* Melet. Fasc. II. p. 34. s.

P. 31, 2. ἐμαίνετο δὲ αὐτὸ τὸ μὴ μετὰ Διονύσου μαίνεσθαι. Similiter *Lucian.* in Anth. Pal. XI. 429. Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκινδυνος ἤθελε νήφειν, Τοὔνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

P. 31, 3. καὶ τὰ τῶν γυναικῶν ἠγώμεθα. ante postremam vocem καὶ inserit. C. D.

P. 31, 4. οἷα μὲν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἠγνόησαν. *Xenoph.* Cyrop. VII. 5. 13. κατοικτείρων τήν τε γυναῖκα, οἵου ἀνδρὸς στερεῖτο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἵαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτι ὄψοιτο.

Digitized by Google

Tryphiodor. v. 398. *καὶ σὲ πάτερ καὶ μῆτερ ὀδύρομαι, οἷά μοι ἤδη Ἀμφότεροι πείσεσθε.*

P. 31, 8. *ὡς μεσταὶ τοῦ ἄθλου φέρονται. ut nihil agitent animo nisi certamen. μεστὰ.* Paris. *μεσταὶ τοῦ ἄθλου.* ut ap. Nostrum Vit. Apoll. V. 7. p. 193. in verbis passim emendandis: *τί οὖν; εἴ τις αὐτῶν (τῶν τραγῳδῶν) μετὰ τὸν Οἰνόμαον ἢ τὸν Κρεσφόντην, ἀπελθὼν τοῦ θεάτρου, μεστὸς οὕτω τοῦ προσωπείου γένοιτο, ὡς ἄρχειν μὲν ἑτέρων βούλεσθαι, τύραννον δὲ αὐτὸν ἡγεῖσθαι, τί φήσεις τοῦτον; ἆρ' οὐκ ἀλεβόρου δεῖσθαι* (sic Vratisl.) *καὶ φαρμακοποσίας, ὁπόση τοὺς ἀνθρώπους* (sic idem pro *νοῦς*) *ἐκκαθαίρει;* Ib. c. 24. p. 206. *καὶ ἡ Αἴγυπτος δὲ ἡ ἄνω μεστοὶ θεολογίας ὄντες.* Vid. *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 491.

P. 31, 9. *συνεξαίρουσαι τὴν ἠχὼ τοῦ ὄρους. ἠχῶ.* D. Mire vertitur: *clamore quam alte mons surgit sublato.* Est potius: *clamoribus sublatis Echo in monte suscitantes. ἐξεγειρουσαι.* Vtrumque verbum iungitur ap. *Lucian.* de Dom. c. 4. T. VIII. p. 93. *ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ καὶ συνεξαίρεσθαι οἶκου πολυτελείᾳ ἡ τοῦ λέγοντος γνώμη, καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἐπεγείρεσθαι.*

P. 31, 10. *ἐνταῦθα δὲ καθίστανται. παρίστανται.* Flor.

P. 31, 11. *ἰζάνουσαι δὲ κατὰ τῆς γῆς, τῆς μὲν ἐς γόνατα ἡ κεφαλὴ βρίθει, τῆς δὲ ἐς ὦμον. ἰζάνουσι δέ.* Flor. Paris. Bene habet participium absolutum. Exscripsit haec *Aristaenet.* II. 5. p. 78. *ἀλλὰ πικρὰς ὀδύνας μεταξύ πως ἠσθόμην. Πυκνὰ παλλομένης ἐφάπτομαι τῆς καρδίας, καὶ δεινῶς ἐκπηδᾶν καὶ φλέγεσθαί μοι δοκεῖ· τοτὲ μὲν οὖν εἰς τὰ γόνατα ἡ κεφαλὴ βρίθει, τοτὲ δ' εἰς ὦμον ἐγκλίνει. Caput inter genua depositum,* ut *Appuleius* loquitur Metam. IV. p. 80. gravis luctus significationem habet. Hinc in Cebetis Tabula p. 82. *ἡ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῖς γόνασιν ἔχουσα, λύπη.* quem locum cum aliis illustravit *Boettiger.* in Ilythia p. 44. s. et *A. G Langius* in *Welckeri Zeitschrift* T. I. p. 497. 1. ubi videndus etiam Editor. Gemmam ex *Begeri* Excid. Troiae p. 31. *Langius* adiunxit in Vindic. Trag. Rom. p. 37.

P. 31, 13. *ἡ δ' Ἀγαύη. ἦδ' Ἀγαυή.* Accentum retraxi, non exspectato librorum adsensu. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 809. *Elmsley* ad *Eurip.* Bacch. 229.

P. 31, 15. *τὸ μὲν ἐς χεῖρας. χέρας.* Flor. — *τὸ δὲ ἐς παρειάν.* obversabatur Nostro fortasse quae de Bacchis ex proelio cum viris redeuntibus narrat Nuntius ap. *Euripid.* 721. *πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα Κρήνας ἐπ' αὐτάς, ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός. Νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηΐδων Γλώσσῃ δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.*

X

P. 31, 16. *ἐς τὰ γυμνά. γαμνέν.* G.

P. 31, 19. *δράκοντες γὰρ ἤδη ἐκ μοιρῶν γίγνονται. μειρῶν.* G. *ἐκ μηρῶν* emendavi in Exercitatt. cr. I. p. 147. probante *Heynio*. De Typhone *Anton. Liber.* c. XXVIII. p. 224. *ἐκ δὲ τῶν μηρῶν μέγιστοι δρακόντων σπεῖραι (ἐκπεφύκεσαν). Lucian.* Dea Syr. c. 14. T. IX. p. 96. de Derceto: *ἡμισέη μὲν γυνή, τὸ δὲ ὀκόσον ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος οὐρὴ ἀποτείνεται.* De Cecrope *Himer.* Or. VII. 4. p. 318. *οὔπω καθαρὸς ὁ Κέκροψ ἄνθρωπος, ὅτε τὰς ἐκ λαγόνων ἀπείρας τῆς μητρὸς εἶχεν.* De mutatione Cadmi et Harmoniae locus est mutilus in *Eurip.* Tragoedia 1328 s. Cf. *Ovid.* Metam. IV. 575. ss. *Heyn.* ad *Apollodor.* III. 5. 4.

P. 31, 20. *φροῦδοι πόδες, φροῦδοι γλουτοί.* Simili colore Strepsiades in Nubib. 720. *φροῦδα τὰ χρήματα, φροῦδη χροιά, φροῦδη ψυχή, φροῦδη δ' ἐμβάς.* Quae sequuntur egregie illustrantur verbis *Ovidii* l. c. 576. ss. *durataeque cuti squamas increscere sentit — Brachia iam restant: quae restant brachia tendit; Et lacrimis per adhuc humana fluentibus ora, Accede, o coniux, accede, miserrima, dixit: Dumque aliquid superest de me, me tange, manumque Accipe, dum manus est, tum non totum occupat anguis.*

XIX.

TYRRHENI.

In *Tyrrhenorum transformatione* effingenda picturae auctor et ab Homerico hymno, Ovidio ac Nonno, iuxta quos Bacchum de littore piratae in navem suam rapiunt, et a Naxiorum narratione propius abest, quam a spectabili illo Lysicratis monumento, in quo res non in mari agitur, sed Tyrrheni de littore in mare coniiciuntur. Naxii, ut ex Aglaosthenis Naxicis tradit *Hyginus P. A.* II, 17, piratas Bacchum puerum, quum Naxum ad nutrices transvehendum recepissent, spe praedae inductos (Baccharum venustatem et vinum Maroneum ponit Noster), navem avertere conatos esse narrabant: quod suspicatus Bacchus comites suos symphoniam canere iubet, qua audita Tyrrheni saltandi furore correpti in mare se proiiciunt et in Delphinos mutantur. Pictori proprium est, quod Bacchum nave sua vectum alia navis adoritur.

Et piratarum quidem navis, glauco colore inducta, puppi tenui, inflexa et in piscis caudam exeunte, speciem praebebat ceti marini. Pictae puppes et carinae ex multis veterum, praesertim poetarum

Digitized by Google

Romanorum locis notae sunt, pictaque in puppibus numina tutelaria, et fuit peculiare aliquod navium extrinsecus pingendarum genus, de quo *Plinius* XXXV, 41.: *Tertium genus accessit, resolutis igne ceris, penicillo utendi: quae pictura in navibus nec sole nec sale nec ventis corrumpitur. Seneca Ep.* 76: *Navis bona dicitur, non quae pretiosis coloribus picta est, — sed stabilis et firma.* Hieronis illam navem convenientibus picturis totam fuisse exornatam legimus *Athen.* V. p. 208. B. Protogenem naves pinxisse usque ad annum aetatis quinquagesimum, refert *Plinius* XXXV, 36, 20.; et multo antiquiorem navium pictorem, Mimnetum, ex *Hipponacte* fr. 7. cognoscimus. Quid, quod huius usus ac artis initia, quod mihi quidem dubium non videtur, in Homeri navibus *μιλτοπαρήοις*, *Il.* II. 637. (*μιλτηλιφέας* vocat *Herodotus* III, 58.) inveniuntur. Praeterea *oculus* in prora (utrimque) appictus erat, quod ornamentum tantum abest, ne privum et huic navi peculiare fuerit, ut hinc potius sine dubio pars quaedam prorae, cui nomen navis inscribi solebat, *oculus* appellaretur. *Poll.* I, 86. Obvius est hic oculus in Columna Traiani nr. 236. editionis Lostii, in nave Solis in vasculo ap. *Winckelmannum, Monum. ined.* tab. 22, nunc inter vascula a *Dubois Maisonneuve* edita tab. I, in zophoro Capitolino cum curriculo navali, *Mus. Capit.* T. IV, tab. 34, in Vlyssis nave Sirenes praetervehentis in sarcophago aedium Barberinianarum cum novem Musis in parte antica. *Zoegà* in notis ad Winckelmannum mss. illo oculo prodi censet, vetustissimos homines navigia tanquam animantia fretum percursantia admiratos esse, eodemque trahit naves in *Pictur. Hercul.* T. I. tab. 46. cum proris in faciem humanam edolatis. Mihi, quamvis haud nego, quod monumenta testantur, et quod ipsius Homeri naves, quibus commune est cum delphinis epitheton *μεγαχήτης*, testari videntur, veteres, nisi animalium qualiumcunque, cetorum utique speciem in navigiis affectasse, unde ortum traxit navale illud insigne pinnas referens, quod aplustre dicitur, oculus tamen magis specialiter *circumspicientiae*, in nave igitur, quoties figurae ratione non habita adhiberetur, Lyncei cuiusdam oculati tessera fuisse videtur, qui apud *Nostrum* II, 15. p. 75, 20. prorae praepositus est, aut Melanthi, quem *prorae tutelam* vocat *Ovidius*, aut Palinuri, qui *stans in puppi explorat ventos.* (Fuerunt enim et naves *ἀμφίπρυμναι*, Suid. v. *Ἀλκυον.* et in zophoro Capitolino gubernaculo prora etiam instructa est.) Cum eiusdem admonitionis vi oculus in scutis positus est, *Tischbein. Vasc.* T. IV. tab. 27. et in tela e scuto dependente, ignoto antea armaturae genere, in *Vasc. Tischb.* T. IV. tab. 51. et in *Vasc. Coghill.* a *Millingen* editis tab. 10. Lyrae tamen etiam idem ornamentum iniunctum est ap.

Digitized by Google

ap. *Tischb.* T. II. tab. 39. Prorae insigni alludere *Aeschylum Suppl.* 730.: *Καὶ πρῶρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' ὁδόν*, Commentatores non animadverterunt. Aliis eiusdem poetae locis nostram huius symboli explicationem adstruere licet. *Sept. c. Th.* 5. *χρὴ λέγειν τὰ καίρια, Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως Οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ. Pers.* 976. *ἦ καὶ Περσῶν αἰτοῦ Σὸν πιστὸν ὄντ' ὀφθαλμόν*, ubi cf. Schütz. Domus oculus vocatur Orestes, *Choeph.* 931. et omnino dominus, *Pers.* 167. Apud Aegyptios oculus symbolum erat dei *παντόπτου*, et maxime Osiridis, v. *Creuz. Commentat. Herod.* p. 408 s. Ceterum in nostro navigio oculum simul ad ceti speciem augendam facere liquet. Sed falsum est, quod Philostratus ait, qui saepe nugas argutulas mavult comminisci, quum veras picturae rationes eruere, navigium ad terrorem incutiendum et colore ceti marini depictum et oculis trucis scilicet aspectus praeditum esse, qua fictione Heynius in errorem se duci passus est. Non monstrosam piratarum navi formam destinavit pictor, sed eam, qua vitae eorum conditio declararetur; neque alio consilio delphinorum genus electum est, in quos converterentur Tyrrheni, eoque totus huius tabulae intimus sensus, nisi egregie fallimur, recludi poterit. Mutationis istius obiter indicabo monumentum minus obvium, gemmam Etruscam in *Lanzii* libro, qui inscribitur *Saggio di lingua Etrusca* T. II. tab. VIII, 3, p. 141. Gorii enim explicatio praeferenda est.

Contra Bacchi navis, quae sacra sive *θεωρὶς* optime vocatur, proram habet in pardalis figuram elaboratam, quae bestia a Baccho et vino haud fere minus inseparabilis est quam a Nereo cete. Ipsa navigia externa specie quasi symbola sunt diversorum vitae generum, vitium cultorum et mercatorum piratarumque, diversorumque sacrorum. Hoc igitur vel solo gratum illud efficitur, quod ex disparibus et contrariis certa ratione et loco commodo iunctis existit. Sed reliqua etiam omnia inter se quam maxime opposita sunt. Hic enim orgia celebrantur, dum illic socii navales supplicio miraculoso in delphinos mutantur. Piratica navis iis omnibus, quae bellicis opus sunt, instructa; in nave sacra pro malo thyrsus erat et ex eo, subtili invento, vela purpurea intextis Maenadibus et Satyris in Tmolo bacchantibus, vitibus et hederis *), ita suspensa, ut ipsae Tmoli rupes et cavernae huc translatae et veri comites

*) p. 32. l. ult. Ita enim verba *κατηρεφῆ δὲ τὴν ναῦν ἀμπέλῳ κ. τ. λ.* ob nexum cum Bacchis intextis intelligi possunt, quamvis in hymno etiam in nave vites nascuntur sponte.

Digitized by Google

Bacchici super navis constratum picti cum illis in unam seriem coalescere viderentur. Hinc est, quod rupi Bacchicam navem comparat auctor (p. 32, 20.). Satyricas scenas arboribus, speluncis, montibus reliquisque agrestibus rebus ornatas fuisse, *Vitruvius* V, 8, docet. Vini fons quasi ex interiore navi scaturiebat. Panthera, quae Lycurgum et in anaglypho Iustinianeo Pentheum lacerat, hic etiam Bacchi adversarios inhiat. F. G. Welcker.

Titulus: *Νῆες. Διόνυσος ἢ Τυρρηνοί.* Ç. D. *Philostratus* in hac tabula enarranda sequitur inprimis Hymn. Homer. VII. *εἰς Διόνυσον.* Fabulam a *Nonno* quoque narratam in Dion. XLV. p. 766, s. illustravit *Groddeck.* in Diss. de H. Homer. Reliq. p. 63.

P. 31, 25. *ναῦς θεωρίς.* proprie *εἰ*, quae *θεωροὺς* sacram legationem obeuntes vehit. Heroic. p. 740. *θεωρὶς δὲ ναῦς ἐκ Δήλου πυρφορεῖ.* Schol. *ἡ τοὺς θεωροὺς ἔχουσα.* Notissima *ἡ Δηλία θεωρίς*, de qua *Heindorf.* ad Phaedon. p. 6. Solebant autem *οἱ θεωροί*, chorusque sacer iis additus, vestibus theoricis instructi esse, quas *Theophrasto* ap. *Athen.* X, p. 424. F. ubi vulgo, *ἱμάτια τῶν Θηραϊκῶν*, restitutas voluit *Spanh.* ad *Callim.* H. in Del. 314. p. 585. cuius coniecturae non recordatus est eruditissimus *Schweighäuser.* Theseus in *Euripid.* Suppl. 108. mulierum lugubri habitu aris advolutarum coetum miratur, *κουράς τε καὶ πεπλώματ' οὐ θεωρικά.* Vestitum *κήρυκος θεωροῦ* descriptum vide ap. *Eustath.* de Amor. Hysm. I. init. *θεωρίας* pompam ap. *Heliodor.* III. 2. p. 108. s. *Achill. Tat.* II. 15. p. 38. Hoc loco Bacchi navis, quae omnem eius comitatum, tamquam ad sacra celebranda instructum et exornatum vehebat, rectissime appellatur *θεωρίς.* — In proximis bis *θαλάττης* scripsimus cum Flor. Paris.

P. 31, 29. *καὶ ἐπιῤῥοθοῦσιν αἱ Βάκχαι. Bacchae adstrepunt. Euripid.* Hec. 553. *λαοὶ δ' ἐπερῥόθησαν.* Orest. 889. *ἐπερῥόθησαν δ' οἱ μὲν ὡς καλῶς λέγοι, Οἱ δ' οὐκ ἐπήνουν.* unde fortasse *Pseudo-Orph.* Argon. 295. *ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· ἐν δ' ἄρα φωνῇ Λαὸς ἐπερῥόθεεν, Μινύαις ἔπι κοίρανον εἶναι Ἀλκείδην.*

P. 31, 30. *ἁρμονία δὲ ὁπόση ὀργιάζει. musica quae in orgiis usurpari solet.* i. e. musica sacrae indolis, quae animos religioso quodam horrore implet. Alibi *ὀργιάζειν* est *orgia celebrare. Hermias* ad *Platon.* Phaedr. p. 158, *τὸ τὰ ὄργια μετιέναι καὶ τὰ μυστήρια ὀργιάζειν λέγεται. Apoll. Rh.* II. 905. *ἔνθ' ἐνέπουσι Διὸς Νυσήϊον υἷα — ὀργιάσαι.*

P. 31, 31. *καθάπερ ἡ Λυδῶν γῆ.* fere ut supra p. 29. *τὸ δὲ ἅρμα ἴσα τῇ γῇ τὴν θάλατταν διαστείχει*, mare viam deo

Digitized by Google

praebet non minus tutam, quam terra continens, et quidem Lydia, quam primam ille ad cultum suum adduxerat. Hoc autem efficiebatur sacra illa musica, quae mare haud secus ac homines demulcebat. τὰ νῶτα θαλάσσης, ut *Philostr. Iun.* IX. p. 122, 32. de Pelope: ἐπ' ἀδιάντῳ ἄξονι τὰ τῆς γαλήνης διαθέων νῶτα. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 655. Novi autem, qui ob musices commemorationem suspicaretur, Nostrum non scripsisse, ἡ δὲ ὑπέχει τὰ ἑαυτῆς νῶτα — sed τὰ ἑαυτῆς ὦτα; ut mare diceretur Baccho non minus fuisse dicto audiens, quam olim terra Lydia. Et certe sic loquuntur veteres. *Aelian.* H. A. VIII. 17. ὅτῳ σχολὴ μανθάνειν, οὗτος ὑπέχων τὰ ὦτα ἀκουέτω. *Themist.* Or. VIII. p. 107. A. ὅταν οἶν αὐτὸς μὲν ὑπέχῃς τὰ ὦτα. Or. XV. p. 184. D. de Hesiodo: καὶ ταῦτα ᾄδοντι αὐτῷ ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος τὰ ὦτα ὑπεῖχον οἱ Ἕλληνες καὶ ἐκηλοῦντο. *Synesius* p. 90. A. τῷ πατρὶ τὰ ὦτα ὑπεῖχε. *Proclus* H. in Minerv. 33. κέκλυθι, κέκλυθι, καί μοι μείλιχος οὖας ὑπόσχες. Nec inepte, τῇ Θαλάσσῃ, quae dea est, coniux Ponti et numerosae mater sobolis (cf. XXVII. p. 43, 9.), *aures* tribuuntur. Nemo ignorat *auritas quercus* ap. *Horat.* I. Od. XII. 14. cum quibus comparantur *auriti muri*, ope musices exstructi, ap. *Sidon. Apoll.* XVI. 4. saxis se lyra demulceri passis, ut venti et mare Orphei cantu ap. *Antip. Sid.* Ep. LXVII. Cf. *Orphei* Argon. v. 1011. s. Plurimum huc facit Noster II. 15. p. 75, 3. καὶ θέλγει τὴν θάλατταν Ὀρφεὺς ᾄδων· ἡ δὲ ἀκούει, καὶ ὑπὸ τῇ φδῇ κεῖται ὁ Πόντος. ὦτα et νῶτα passim confunduntur. Vid. XXIII. p. 38, 2. Equidem pro lusu haec habeo, non pro emendatione.

P. 32, 2. καὶ ἀπολώλασιν. καὶ om. Flor. Par. — Ante verba τίς ἡ γραφὴ inseritur ὁ παῖς in C. D. C. et Cod. Angl. ut statim Φιλόστρατος in C. ὁ διδάσκαλος in D. ante τὸν Διόνυσον. Nihil interest, utrum puerum illa verba interrogandi causa interiecisse, an solum rhetorem ea omnia dixisse existimes.

P. 32, 4. λόγου, λόγον. G. θηλύς τε, θηλυτὲ. G. P.

P. 32, 5. καὶ χρυσοῦς τὴν ναῦν. de homine navem auro et divitiis onustam habente, non sine audacia dictum. De moribus frequens ὁ χρυσοῦς, *Antiphan.* ap. *Athen.* XIII. p. 572. A. ἦθός τι χρυσοῦν πρὸς ἀρετὴν κεκτημένης. Vid. *Bergler.* ad *Alciphr.* III. 17. p. 314. Sensu proprio, sed respectu ad illam translationem habito, Epigr. in Stat. Anrig. X. ἔνθεν ἀνέστη Χρύσεος ἄντ' ἀρετῆς, χάλκεος ἀντὶ πόνων. Ap. *Antip. Thess.* in Anth. Pal. V. 31. de Venere, καὶ χρυσοῦν τίει καὶ χάλκεον ἄνδρ' ἐφύλησεν, Καὶ τοὺς ἀργυρέους οὔποτ' ἀποστρέφεται. ubi *bene nummatus* est, respectu habito ad homines aureae aetatis, qui

Digitized by Google

ὁλόχρυσοι. *Lucian.* Saturn. c. 8. T. IX. p. 10. Mercator dives ἐπίχρυσος ap. *Heliodor.* II. 8. p. 62.

P. 32, 6. γύναιά γε, γύναιά τε. G. cum hac descriptione *Olearius* comparavit *Luciani* Bacch. c. 1. T. VII. p. 303. s. ubi Silenus πρεσβύτης, νάρθηκα ἐπερειδόμενος.

P. 32, 9. καὶ αὐτὸς ὁ *Μάρων*. hunc in Bacchi comitatu memoraverant antiquiores, ut ap. *Athen.* I. p. 33. D. et passim *Nonnus* Dion. XVIII. 207. ss. Heyne. Cf. *Wesseling* ad *Diod. Sic.* I. 18. T. I. p. 21, 81. *Moser* ad *Nonni* libros sex p. 247. ss. Notabilis de Marone locus Heroic. II. 8. p. 680.

P. 32, 9. καὶ *Πᾶνας*. *Πᾶνα*; Flor. *Πᾶνας* cum Satyria et *Πρεήποιο* habes ap. *Mosch.* Id. III, 27. s.

P. 32, 10. αὐτοὶ μὲν ἄξεσθαι τὰς *Βάκχας*. ἄξασθαι. C. m. p. 28, 16. Subaudiendum verbum, ut *Silentes*, προθυμούμενοι, aut simile, ex verbis λοχῶσι *Τυρρηνοὶ* assumendum.

P. 32, 11. αἶγας δὲ ἀνήσειν ἐκέλευεν. ἀνήσει. G. Vix recte Latinus interpres: *capras illis pascendas permissuri.* Hoc vult potius, Tyrrhenos Panibus τραγοσκελέσι munus τράγων in caprarum gregibus destinasse. Pan enim αἰγιβάτης. Vid. Anth. Pall. XII. 41. ibique Not. p. 739. et *Boeckh.* ad *Pindar.* T. II. 2. p. 664.

P. 32, 14. ἐπωτίσι τε γάρ. τε om. Flor. — καὶ σιδηραῖ αὐτῇ χεῖρες. σιδηραῖ. Vulgo. Cf. de his instrumentis *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* XVII. 44. p. 194. ἐπωτίδας illustrat *Schol. Thucyd.* VII. 34. δρέπανα ἢ δοράτων. Simili circumscriptione *Plato* in Lach. p. 183. D. τὸ δὲ σόφισμα τὸ τοῦ δρεπάνου πρὸς τῇ λόγχῃ. δρεπανηφόρους κεφαλάς in defensione murorum urbis oppugnatae commemorat *Diod. Sic.* XVII. 44. p. 193. 9.

P. 32, 16. ὡς ἐντυγχάνοντας. καὶ ante ὡς excidisse suspicor, quod quam facile fieri potuerit, docuimus ad *Achill. Tat.* p. 643. et 987.

P. 32, 18. βλοσυροῖς, βλοσσυροῖς. C. D. Sic iterum II. 23. p. 92, 15.

P. 32, 21. ἡ δὲ τοῦ *Διονύσου* ναῦς τὰ μὲν ἄλλα. πέτρᾳ μοι διείλασται. restitui lectionem editt. vett. cum, qua libri nostri consentiunt. πέτρᾳ μοι δοκεῖ διείλασται. Cod. Angl. unde *Olear.* dedit, πέτρᾳ, μοι δοκεῖν, διείλασται. Quum etiam Codd. quidam Parisini δοκεῖ exhibeant, *Oeannus* in Auctar. Lex. Gr. p. 50. ait hoc servato διείλασται legendum, aut, δοκεῖ cum altera parte Codd. Parisin. omisso, διείλασται servandum censet. V. D. in marg. Aldinae Bibl. Goettingensis coniecit: πέτρᾳ, μᾶ Δί', εἴλασται. Sed νὴ Δί' requiritur. Vox πέτρᾳ μοι genuina est, non aliter potest accipi, quam *Welckerus* fecit, nave ob vites et hederam, per

funes serpentem, sacri mentis Bacchici speciem referente. Sic *Horat.* II. Od. XIX. 1. se Bacchum *in remotis rupibus*, ἐν πέτραις κεχωρισμέναις, *carmina docentem* vidisse narrat; quas ὄρη εὔια appellat *Euripides* Bacch. 747. *) At scrupulum iniicit hoc, quod verba, comparationem illam cum *rupe*, per se haud parum insolentem, illustrantia et emolliantia (κατηρεφῆ τὴν ναῦν ἀμπέλῳ καὶ κιττῷ φαίνεσθαι, καὶ βότρυς ὑπὲρ αὐτῆς αἰωρεῖσθαι) post longius demum intervallum adduntur; tum, quod vites, hedera, fons vini et quae praeterea huc trahas, ad interiora navis spectant; nostro autem loco externa eius species describitur, quae et *rupi* similis, et *pantherae*, eique *squamatae!* Quamquam squamarum speciem cymbala navi appensa efficiunt, nec illae prohibent, quominus totum navigii corpus *ferae* fuerit simile. Nec tamen cum *Heynio* sentio, qui litterarum vestigia secutus, τὰ μὲν ἄλλα τετράποδι εἰκασται, suspicatur; θηρὶ enim tum scripsisset sophista. Sic Argo navis ap. *Catull.* Epith. Pel. v. 14. *feri vultus monstrum*, τέρας ἀγριωπόν, si, quod equidem arbitror, recte haec verba iunxit *Huschkius* in Ep. crit. p. 98. et *Caep. Orelli* in Ed. Poet. Latin. p. 89. Navibus Colchorum visis — ἄσπετα πάντα λεῖπον Ποιμένες ἄγραυλοι, νηῶν φόβῳ, οἷά τε θῆρας Ὀσσόμενοι πόντου μεγακήτεος ἐξανιόντας. *Apoll. Rhod.* IV. 516. ss. Facit huc *Hesych.* in Σαμιακὸς τρόπος. unde versum: *Ναῦς δέ τις ὠκύπορος Σαμίας, φυὸς εἶδος ἔχουσα.* inter *Choerili* reliquias retulit doctissimus *Naecke* p. 154. ss. qui hinc explicuit *Herodot.* VIII. 59. τῶν νηῶν κεπρίους ἐχουσέων τὰς πρώρας, *Plutarch.* Vit. Pericl. c. 26. T. I. p. 307. ἡ δὲ Σάμαινα ναῦς ἐστιν ὑόπρωρος. ut recte emendavit *Io. Enschedé* de Tutel. et Inst. Nav. c. IV. p. 44. et *Coray*, quem vide p. 462. s. Andromedam narrat *Conon* c. 40. a Phoenicibus raptam fuisse nave, κῆτος appellata: κῆτος δ' αὐτὴ ἐκαλεῖτο, ἢ μίμησιν ἔχουσα τοῦ ζῳοῦ, ἢ καὶ κατὰ τύχην. Hinc fabulam de Arione interpretatur *Tzetza* in Chil. I. 17. citharoedum illum dicens ἐν νηῒ δελφικομόρφῳ in Peloponnesum fuisse servatum. Huc referas etiam *Non. Marc.* p. 535. *Pristis navigii genus, a forma pristium marinarum, quae longi corporis sunt, sed angusti.* Quare si reperiri possit nomen *ferae* cuiusdam marinae aut terrestris, cum Bacchicis sacris coniunctae, quod syllabis πετραμοιδὲ commode possit substitui, *rupi* illi *Bacchicae* facile renuntiaverim.

P. 32, 22. φολιδωτὸς δὲ ὁρᾶται. φολιδωτὴ. Flor. Paris

*) Num apud Nostrum scribendum: πέτρῳ οἰνάδι aut εἰνάδι εἴκοσται?

fortasse rectius, — τὰ ἐς πρώραν. τὸ ἐς. Flor. Sed vide an recte habeat πρώραν, quum sequatur; τὴν δὲ πρώραν ἐς χρυσῆν πάρδαλιν εἴκασται. Hinc suspicor fuisse: φολιδωτὸς δὲ ὁρᾶται τὰ ἐς πρύμναν.

Ib. Vocem πέτρας in fera pomen mutare non ausim, quia figura hoc modo ex pardalide et alia fera terrestri combinata prorsus nova foret, nec probabile est, eiusmodi compositionem in nave primum esse affectatam. Ad piscis quidem formam puppis facile accedere poterat aliquatenus, et admissa vocis πρώραν in πρύμναν mutatione, quae *Iacobsii* emendatio certissima mihi videtur et prorsus necessaria, eo cum maxime alludit *Philostratus*, dum cymbala navi appensa cum squamis comparat. Sed ob levem hanc similitudinem nomen aliquod speciale ferae marinae huic navis parti impositum haud exspectaverim; neque propriis nominibus appellari solent monstra marina ex pantheris, bovibus, arietibus composita, quae in Tritonum pompis obvia sunt. Vnde nihil video melius, quam ut bene distinguantur τὰ μὲν ἄλλα, tamquam navis ipsa, quae in rupis similitudinem qualemcunque non efformata, sed exornata esset, et eatenus certe cum rupe comparari posset, quod thiasus in eius constrato haud aliter quam in rupibus baccharetur, a prora in pantheram exeunte et puppi squamata. F. G. Welckeri.

P. 32, 23. κυμβάλων αὐτῇ παραλλὰξ ἐνηρμοσμένων. verbum compositum praetuli ex Paris. 1696. 1761. 2562. C. G. et Flor. pro ἠρμοσμένων. κυμβάλλων. G. Quod *Olearius* dicit, se αὐτῇ, in editis desideratum, ex Angl. addidisse, ille Morellianam tantum inspexit editionem. In vett. editt. non magis deest pronomen, quam in libris nostris, et quinque Parisinis ap. *Qsannum* l. c.

P. 32, 26. μὴ ἀψοφητὶ πλέοι, πλέῃ. C. D.

P. 32, 27. καὶ ἐξῆκται. ἐξήσκηται, *elaborata*, mallet *Heyn.* p. 64.

P. 32, 30. καὶ αὐτὸ τὸ θηρίον. τὰ om. Flor. ubi post θηρίον plene distinguitur. — ξυμπλέον, συμπλέων. P. συμπλεούσας et πηδώσας. Flor. Paris.

P. 32, 32. θώρακος δὲ οὗτοσί. sic P. Flor. Paris. οὗτοσιν. Vulgo, Vit. Apoll. I. 11. p. 12. οὗτος ἄρα ἔφη. Vratisl. οὑτοσὶν. οὑτωσὶν reperitur ap. *Aristidem* T. I. p. 334. 10. p. 337. 13. et alibi. Damnat hanc scripturam *Coray* ad *Heliodor.* II. p. 246. et *F. A. Wolfius* in Anal. litter. T. I. p. 437. Ei tamen patrocinatur *Buttmannus* in Gr. gr. maiore T. I. p. 315. not. Ad rem cf. *Nonn.* Dion. XLV. p. 1166. 8.

Digitized by Google

P. 32, 33. *μέσης νεὼς ἐκπέφυκε*, recepi verbum compositum ex Flor. Par. pro *πέφυκε*.

P. 32, 34. *ἱστία μεθῆπται ἁλουργῆ*. supra Bacchum ipsum vidimus purpurea veste indutum. c. XV. p. 26, 27. Vela illa *μεταυγάζοντα ἐν τῷ κόλπῳ*, ut Amphionis chlamys supra X. p. 19, 12. *τρέπεται καὶ κατὰ τὴν ἰρὶν μεταυθεῖ*. Cf. *Philostr. Iun.* VI, p. 119, 31.

P. 32, 36. *ἐν τῷ Τμώλῳ*. articulum om. Flor.

P. 32, 37. *κατηρεφῆ*. haec et quae sequuntur ducta ex Hymn. Homer. VII. 35. *οἶνος μὲν πρώτιστα ῥοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν Ἡδύποτος κελάρυζε, εὐώδης, ὤρνυτο δ' ὀδμὴ Ἀμβροσίη. — Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἱστίον ἐξετανύσθη Ἄμπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντό δὲ πολλοὶ Βότρυες· ἀμφ' ἱστὸν δὲ μέλας εἱλίσσετο κισσὸς Ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὁρώρει. Πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον*. His similia dedit *Nonn.* Dion. p. 1166.

P. 33, 3. *αὐτὸν ἡ ναῦς*. *αὐτῶν*. C. D. G.

P. 33, 4. *ἀλλ' ἐπὶ τοὺς*. editt. vett. et libri nostri, *ἀλλὰ ἐπὶ*. Mor. Olear. — *Τυρσηνούς*. Flor.

P. 33, 6. *ἰδέαι δελφίνων*. *ἰδέα*. Flor.

P. 33, 7. *τῇ θαλάττῃ*. P. *θαλάσσῃ*. Vulg. Quae sequuntur de formarum mutatione prorsus conveniunt cum Ovidianis Met. III. 671. ss.

P. 33, 8. *τὰ πλευρὰ κυάνεα*. *Ovid.* l. c. *Medon nigrescere pinnis Corpore depresso incipit*. — *ὀλισθηρὰ τὰ στέρνα*. de Epeo *Tryphiod.* v. 80. *νῶτα δ' ὁμοῦ λαγόνεσσι συνήρμοσε καὶ ῥάχιν ὑγρήν· Ἰσχία τε γλουτοῖσιν ὀλισθηροῖσι συνῆψε*.

P. 33, 9. *τῷ δ' ἐκφύεται*. *δὲ* D. *μεταφέρνφ*. G.

P. 33, 10. *οὐραῖα*. *οὐρέα*. P.

P. 33, 11. *τῷ δὲ ἡ χειρ*. *δὲ χειρ*. C. D.

P. 33, 12. *ὁ δ' ὑπὲρ*. *ὅδ' ὑπὲρ*. vulgo, *ὁ δὲ ὑπὲρ*. C. D.

P. 33, 13. *ὁ δὲ Διόνυσος ἐκ πρώρας γελᾷ ταῦτα, καὶ κελεύει τοῖς Τυῤῥηνοῖς*. Quid Tyrrhenos facere iubeat Deus, non apparet; nam quae *Olearius* in Latinis posuit, *Tyrrhenisque nutu suo formam quidem piscis pro humana induit, mores vero pro improbis probos*. — ea graecis non respondent. Hactenus rectius *Niger*: *Sed Dionysius haec de prora ridet, iubetque Tyrrhenis specie quidem piscibus, moribus vero probis pro malis*. Ad verba, *τὰ μὲν εἴδη ἰχθύσιν*, subaudiendum οὖσιν, aut *γεγενημένοις*; unde apparet, *κελεύει* non habere, quo referri possit. Quare suspicor, non ita scripsisse Nostrum, sed fortasse: *ὁ δὲ Διόνυσος ἐκ πρώρας γελᾷ ταῦτα· καὶ κελεύη ἐπὶ τοῖς Τυῤῥηνοῖς —*

Digitized by Google

ut non Bacchus solum, sed comites quoque eius Tyrrhenos dicuntur ridere. Deos enim *χλεύη* non dedecet. *Heliodor.* V. 4. p. 178. *δαιμόνιον — ὃ χλεύην ὡς ἐπίπαν τὰ ἀνθρώπεια καὶ παιδιὰν πεποίηται.* Recte iungitur *γελᾶν* et *χλεύην ποιεῖσθαι*, ut saepenumero *γέλως* et *χλεύη*. *Himer.* Or. XIII. 5. p. 592. *γέλωτα καὶ χλεύην ἤγηντο*. *Liban.* T. IV. p. 194. 25. *τὴν χλεύην οὐ φέρων καὶ τὸν γέλωτα*. Ap. Eund. p. 805. 18. *πῶς οὐκ ἄν, ὦ πρὸς Διός, ΜΗ καὶ γέλως δοκοίη τὸ ψήφισμα*, fortasse scribendum: *ΧΛΕΥΗ καὶ γέλως δοκοίη*. Epigr. in Anth. Pal. VII. 345. *μή μ', ὦ μάταιε ναῦτα, — χλεύην τε ποιεῦ, καὶ γέλωτα καὶ λάσθην*. *Io. Chrysost.* Ep. I. in Opp. T. III. p. 506. C. *πᾶν εἶδος χλευασίας κινοῦντες καὶ γέλωτος*. et paulo post: *πᾶσαν τὴν ἡμέραν εἰς τοῦτο ἀνηλίσκοντο, εἰς σκώμματα καὶ λοιδορίας καὶ χλευασίαν καὶ γέλωτα*. Vt autem Bacchus de vindicta peracta gaudet, sic infra c. XXIV. Zephyrus: *καὶ γέλως δοκεῖ τῷ ἀνέμῳ ταῦτα καὶ τωθάζει*.

P. 33, 15. *τὰ δὲ ἤθη χρηστοῖς*. de probis delphinorum moribus omnibus omnia plena. Vid. *Aelian.* H. A. II. 6. et inprimis *Lucian.* Dial. Mar. VIII. 1.

P. 33, 16. *ὀχήσεται γοῦν, οὖν*. C. D. De Palaemone vid. L. II. 16. p. 76, 31. *καὶ ὁ δελφὶς τὰ νῶτα ὑποστρωννὺς φέρει καθεύδοντα, διολισθαίνων ἀψοφητὶ τῆς γαλήνης, ὡς μὴ ἐκπέσοι τοῦ ὕπνου. — ἐπὶ δελφῖνος*. *δελφίνος*, P.

P. 33, 18. *ὕπτιος ἐπ' αὐτοῦ*. *ὑπτίου ὑπ' αὐ*. Flor. *ὑπ'* Paris. sed correctum *ἐπ'*. — *καὶ Ἀρίων δέ*. *ὁ Ἀρίων*, Paris.

P. 33, 19. *τοὺς δελφῖνας*. *δελφίνας*. C. P. — *ἑταίρους τε εἶναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ ᾠδῆς φίλους*. *τοῖς* om. Flor. *Aelian.* H. A. XII. 45. *τὸ τῶν δελφίνων φῦλον, ὥς εἰσι φιλῳδοί τε καὶ φίλαυλοι, τεκμηριῶσαι κανὸς καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἔκ τε τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἐπὶ Ταινάρῳ, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντος ἐπιγράμματος*. Secundum *Pindarum* οἱ δελφῖνες *ἐξ ἀνθρώπων γενόμενοι φιλάοιδοι οὐκ ἔλιπον βιοτάν*. ut est ap. *Eustath.* Od. *K.* p. 1657. 13.

P. 33, 22. *ὑπὲρ ἀνθρώπων*, *ὑπὸ*. C.

XX. XXI.

SATYRI et OLYMPVS.

Picturae non dissociandae, quarum illa *Olympum aulodum*, haec eundem *auletem*, utraque Fauni assidentem exhibet. Sed cau-

Digitized by Google

torem tres quatuorve Satyri, tot enim sunt, qui *grex* dicuntur, amoris pleni, circumstant, flores adspergentes vel corollas imponentes; tibicen solus in solitario loco se ipsum et tibiam maxime in fonte speculatur. Tibiae etiam prope cantillantem adiacent, quo utramque eum artem callere appareat; atque adeo modo desiit tibias inflare; nam unus e Satyris amore deperientibus Olympi tibiam ori admovet, quasi ut halitum illius adhuc calidum imbibat. Cum quo commento mirifice conspirat, quod in vasculo collectionis *Millinianae* T. II. tab. 36. Marsyan cantantem cum Bacchis duabus unoque Satyro auscultantibus exhibente, Baccha citharam, quasi nunc ipsum illam deposuisset, arripuit et supra caput eius sustinet. Marsyan sine tibia et cithara canentem videmus T. I. tab. 28, ubi victoriae (non „mysticorum") Genius taeniam supra caput eius suspensam tenet. Ibidemque alia tabula est, qua nostra illustrari possit, Bacchus (*Μελπόμενος*) citharam sonans, Satyris duobus totidemque Bacchis auscultantibus, T. I. tab. 53. (54.) Olympus in altera tabula nostra coronam habet pineam, quae propria est Satyrorum, cf. *Pitture d' Ercol.* T. II. p. 74. not. *b*, et Baccharum, cf. pompae Bacchicae descriptionem ap. *Athen.* V, p. 200. A. Panum, *Ovid. Metam.* XIV, 637, *Pitture d' Ercol.* T. VII. tab. 32, comissantium, v. ad tab. II, castarum etiam virginum, *Callim. in Dian.* 201, cf. Spanh. itemque Isthmicarum. F. G. WELCKER.

Titulus desideratur in G. *Κελαιναὶ Σάτυροι*, C, D. In Polygnoti *Νεκυίᾳ* ap. *Paus.* X. 30. p. 873. Marsyas conspiciebatur *ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος — καὶ Ὄλυμπος παρ' αὐτόν, παιδὸς ὡραίου καὶ αὐλεῖν διδασκομένου σχῆμα ἔχων.*

P. 33, 24. *Μαρσύας. μαρσίας.* C. P. *ἢ ποιμαίνων. καὶ ποιμ.* Flor.

P. 33, 26. *ἢ μετὰ τὴν ἔριν.* aut res agitur post Marsyae cum Apolline certamen, in quo ille periit. Nisi malis cum *Welcker*: ad certamen cum Apolline subeundum abiit.

P. 33, 27. *ποτιμωτέρῳ ἐντεύξῃ τῷ Ὀλύμπῳ.* de Hippodromo Noster Vit. Soph. II. 27. 6. p. 620. *τὰ δὲ τῆς μελέτης κατὰ τοῦ Πολέμωνος ἐῤῥωμένα, καί που καὶ ποτιμώτερα.* i. e. *γλυκίονα.* hoc enim cum altero iungitur supra I. 13. de Ponti aqua: *ὑφ' ὧν γλυκερώτερος καὶ ποτιμώτερος τῆς ἄλλης θαλάττης.* Similiter *Theodor. Metochita* c. XV. p. 113. de scriptore: *καὶ ῥεῖ γε μὴν ἔτι ποτίμου τινὸς καὶ διειδοῦς τοῦ ὕδατος.* In Vit. Soph. I. 8. 4. p. 491. de Favorino: *ἤρμοστο δὲ τὴν γλῶτταν ἀνειμένως μὲν, σοφῶς δὲ καὶ προθύμως. ἐλέγετο δὲ καὶ σὺν εὐροίᾳ σχεδιάσαι.* Optime Guelph. 25. et Parisin. 1696. *σοφῶς τε καὶ ποτίμως*, et *σὺν εὐροίᾳ. Heliodor.* III. 10. p. 193. *εὐό-*

Digitized by Google

μιλόν τε καὶ ποτιμώτερὸν τὸ συμπόσιον ἀπεργαζόμενος. Ap. Xenoph. Ephes. I. 9. p. 15, 7. καὶ αὐτῷ ἔδόκει παντὸς μὲν εἶναι νέκταρος ποτιμώτερα τὰ δάκρυα. novissimus editor ex coniectura scripsit προτιμότερα, provocans ad *Lucian.* D. D. V. 3. T. II. p. 15. οὐκέτι μέμψῃ μοι προτιμότερον τοῦ νέκταρος οἰομένῳ τὸ φίλημα εἶναι. At hoc ipso loco *Wyttenbachius* in Epist. cr. p. 271. non dubitabat rescribendum esse ποτιμώτερον. Quam correctionem, a Cod. Parisino confirmatam, temere tamen a *Schmiederó* in ordinem receptam esse censet *Io. Th. Lehmannus*, qui nuper *Luciani* Opera denuo exornare instituit. Mihi et ob usum sophistarum, quem *Wyttenbachius* docte illustravit, videtur probanda, et ob locum *Theocriti* in Παιδικοῖς v. 31. ταῦτα χρὴ νοέοντα πέλειν ποτιμώτερον, Καί μοι τὼραμένῳ συνερᾶν ἀδόλως σέθεν. Eundem in modum ap. *Athen.* II. p. 46. B. ἐν τῷ περὶ ὑδάτων Ἱπποκράτης καλεῖ τὸ χρηστὸν ὕδωρ πολύτιμον. *Casaubonus* corrigit πότιμον. Vid. *Coray Discours préliminaire sur le Traité d'Hippocr. de l'eau* etc. Adde Nostr. in Heroic. II. 8. p. 680. ὁρᾶται τοῖς γεωργοῖς ὁ Μάρων καλός τε καὶ ἄβρός, καὶ ἀναπνέων πότιμόν τι καὶ εἰνῶδες.

P. 33, 28. καὶ ᾠδαὶ δὲ μετὰ τὴν αὔλησιν. copulam addidi cum Flor. Paris. Post haec verba nulla distinctio in Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Tota autem enuntiatio nec cum praecedentibus cohaeret, nec cum proximis. Vide igitur, an aliquid exciderit. Bene enim haberent omnia, si scriptum esset: ποτιμωτέρῳ ἐντεύξῃ τῷ Ὀλύμπῳ, καθημένῳ παρὰ τὸ ὕδωρ καὶ αὐλοῦντι. Καὶ ᾠδαὶ δὲ μετὰ τὴν αὔλησιν.

P. 33, 28. ἁβρὸς ἐν ἁβροῖς ἄνθεσι. vulgo καὶ insertum ante ἐν, natum illud ex praecedente ς. καὶ abest a C. D. G. Laud. Flor. Paris.

P. 33, 29. τῇ τοῦ λειμῶνος δρόσῳ. χειμῶνος editt. vett. et libri nostri omnes. Veram lectionem reposuit *Olearius*. Ap. *Themist.* Or. XX. p. 240. C. ἡμᾶς δὲ ἀπέλιπες ἐν τῷ κλύδωνι καὶ τῷ χειμῶνι τῆς ἄτης. recte λειμῶνι. Monac. 461. λιμῶνι. alter Mon. 59. Vera lectio non fugerat acutissimum *Petavium*. Cf. Or. XIII. p. 178. A. et *Valcken.* ad Hippol. p. 193. E. De illorum vocabulorum permutatione monuit *Boisson.* ad *Nicet.* p. 173. ad *Eunap.* p. 269. *Eustath.* Amor. Hysm. IV. p. 138. βλέπει τὸν λειμῶνα τερπνόν. duo Codd. Mon. χειμῶνα. *Himer.* Ecl. XXXVI. 13. p. 316. ὁρῶντες δὲ αὐτὸν κατὰ τοῦ λειμῶνος ὡς κατὰ γαλήνης τὸν στόλον πέμποντα. Vere *Wernsdorfius*, κατὰ τοῦ χειμῶνος.

P. 33, 30. καὶ ὁ Ζέφυρος ἐκκαλεῖ αὐτόν. ut c. IX. p. 17,

Digitized by Google

10. Zephyrus cygnos, sic h. l. puerum ad cantum excitat. Ad αὐτὸν Schol. in P. τὸν Ὄλυμπον δηλ.

P. 33, 31. ὁ δὲ ἀναπνεῖ τοῦ ἀνέμου. Olympus suavem Zephyri afflatum ipse per tibiam reddit. Frequens de odoribus ἀναπνεῖν τινος. ut II. 34. p. 103. et saepe alibi. Sed nihil reperio, quod cum nostro loco conveniat, ubi Olympus dicitur ἀναπνεῖν τοῦ ἀνέμου, idque ἔλκων το ἀπὸ τοῦ στέρνου ἄσθμα. Si esset, ὁ δὲ ἀντιπνεῖ τῷ ανέμῳ — hoc sensui bene responderet. ἀντιπνέοντας et ἀναπνέοντας confunditur ap. *Diod. Sic.* l. 38. p. 46, 87.

P. 34, 2. οἷς ἐπιθρύπτονται οἱ αὐλοί. οἱ ἐπιθρ. C. ἐπιτρωπῶνται corrig. Gruter. et Salm. Vulgata vertitur: *quibus tibiae poliuntur*, improbante *Heynio*, qui intelligit instrumenta *perforandis* tibiis idonea. At ἐπιθρύπτειν *perforandi* vi non occurrit. *Stephan.* Th. Gr L. Tom. V. p. 923. E. „ἐπιθρύπτομαι. orno. polio. v. L. sed huius significationis exemplum desidero." Qui hoc primus in Lexicon retulit, nostrum fortasse locum in mente habuit.

P. 34, 5. τοῦ στέρνου θίγειν. τοῖν στέρνοιν. G. Fortasse rectius θιγεῖν, ut mox σπάσαι φλημα. Sic enim scribendum, non, ut vulgo, σπᾶσαι. Ducta haec locutio a bibentibus. Vid. *Bergler.* ad *Alciphr.* l. 34. p. 148. s.

P. 34, 7. ἄνθη δὲ ἐπιπάττουσι. Sic in pompa nuptiali Europae ap. *Lucian.* Dial. mar. XV. 3. Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον — ἄνθη παντοῖα ἐπιπάττουσαν τῇ νύμφῃ· cum quibus comparandus *Claudian.* de Nupt. Honor. v. 151 ss., ubi etiam *serta per omnem Neptuni dispersa domum.* Noster infra c. XXVI. p. 41, 16. Horae Mercurium σπαργάνοις ἀμπίσχουσιν, ἐπιπάττουσαι τὰ κάλλιστα τῶν ἀνθέων.

P. 34, 7. καὶ προςκυνοῦσιν ὡς ἄγαλμα. προςκυοῦσιν. P. Noster Epist. XXII. p. 923. non scripsit: καὶ ἀπήει καλῶς, σεσυλημένος μηδενὶ τῷ μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ποδός· μὴ φοβηθῇς. Λέξεται τὴν βάσιν ἡ κόνις, ὡς πόαν (sic Codd.), καὶ τὸ ἴχνος προςκυνήσομεν πάντες sed sic, ni fallor: καλῶς σεσυλημένος. εἰ δὲ μηδὲν ἔτι μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ποδός, μὴ φοβηθῇς. Postrema huius epistolae verba illustravit *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 360.

P. 34, 8. ὁ σοφώτατος δὲ αὐτῶν. σοφίαν ἐρωτικὴν monstrabat in eo, quod linguula calami, quo usus fuerat puer, arrepta, per eam Olympum sibi videbatur osculari. τὴν γλῶτταν Flor. Par. C. D. γλῶσσαν. Vulgo. — ἔτι θερμοῦ τοῦ αὐλοῦ. sic II. 17. κρατῆρες ἀνεστραμμένοι χρυσοῖ; καὶ αὐλοὶ θερμοὶ ἔτι.

Digitized by Google

[XXI.]

[OLYMPVS.]

In Cod. G. hoc caput cohaeret cum praecedenti. Olympus cum Marsya praestantissimis tibicinibus annumeratur ap. *Dion. Chrys.* Or. I. p. 44, 25. Marsyae non solum discipulus, sed etiam *παιδικὰ* secundum *Platon.* in Conviv. p. 215. et in Minoe p. 318. B. et inde *Plutarch.* T. II. p. 1133. E. De *μέλεσι πρὸς τὰς ἐκστάσεις οἰκείοις* agens *Iamblich.* de Myster. Sect. III. 9. p. 69. Olympum commemorat in verbis mutilis, quae Cod. Goth. in eundem modum supplet, quo liber *Thomae Gale.* p. 225. Marsyam supplicio affectum *Et Satyri fratres, et tunc quoque clarus Olympus, Et Nymphae flerunt.* ut est ap. *Ovid.* Met. VI. 393. Erant etiam, qui *reliquum Marsyae corpus* ob Apolline discipulo eius Olympo ad sepulturam traditum fuisse dicerent; narrante *Hygino* Fab. CLXV. p. 256.

P. 34, 14. *οὐκ αἰπόλος.* *οὐ καὶ πόλος.* G. Similes errores vid. ad *Callistrat.* p. 161, 24.

P. 34, 16. *ὑπωρχήσαντο.* *ὑπωρχήσαντο.* C. quem *ὑπορχήσαιντο* voluisse, probabile.

Ib. *παθὼν δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι.* *μαθὼν δὲ οὐκ οἶδα.* Flor. *οὐκ οἶδα ὅτι.* Paris.

P. 34, 17. *χαίρεις τῷ ἐπὶ τῇ πέτρᾳ ὕδατι.* *τῇ* om. G. *ὑπὸ τῇ πέτρᾳ* mallet *Heyn.* p. 67. Non opus correctione. Olympus sedet in saxo, ita ut aqua, saxum illud alluens, ad eius pedes sit. Est igitur illa *ἐπὶ τῇ πέτρᾳ*, *prope ad rupem.*

P. 34, 19. *οὔτε κελαρύζει σοι.* *κελαρίζει.* editt. Nostrum est in C. D. G. Paris. *σοὶ* om. G.

Ib. *καὶ πρὸς τὸν αὐλὸν ὑποέσται.* corrupta ultima vox, sed sine codice vix expedienda. Sensus esse debet, aut, aquae murmur ad tibiae sonum obmutescit, *ὑποστέλλεται*, *ὑφίεται*: vel est *καὶ* (*οὔτε*) *ὑπηχεῖ*, *ὑποχρέκει*, *ὑπᾴδει*, aut simile quid, quod scripturae vulgatae respondeat. Heynius. *ὕπο ἔσται.* C. D. In Paris. 1696. est Scholion: *ὑπήκοον ἔσται.*

Ib. In *ὑποέσται* latere videtur technicum vocabulum, fortasse *ὑφίημι*, pro quo nescio num usurpatum etiam fuerit *ἐπικρούειν τὴν κλεψύδραν.* *Pollux.* X. 61. (*anlassen*). Quid tibi, Olympe, cum fonte? quid aquam intueris a rupe, clepsydrae instar, decurrentem? Non tibi ea murmurat; non tibi decursus eius observandus est, non ad cantum tuum, tamquam clepsydra, *immissa* est, neque diem ea tibi admetimur, sed auscultamus unque. Rhetores di-

Digitized by Google

cuntur *παρὰ τὴν κρεψύδραν παρεῖσθαι ἀεὶ τὸν βίον. Pollux* IV. 37. Sorte eligebatur, qui clepsydrae aequalitatem custodiret, *ἐφύδωρ* dictus. Id. VIII. 113. F. G. WELCKER.

P. 34, 20. *οὔτε διαμετροῦμέν σοι τὴν ἡμέραν. οὔπω.* C. De umbra cogitabat *Heynius*, qua diei tempus diiudicatur. Rectius *Olearius* de clepsydra. Vid. Nostr. Vit. Soph. II. 10. 1. p. 585. *Aristotel.* Poet. VII. 11. Eleganter *Synesius* in Dione p. 55. D. *ἐγὼ δέ, ἐπ' ἐμαυτοῦ γὰρ ᾄδω, καὶ ταῖσδε ταῖς κυπαρίττοις προσᾴδω, ὕδωρ δὲ τουτὶ θεῖ θᾶττον ὑρόμου οὐ μεμετρημένον, οὐδὲ πρὸς κλεψύδραν ταμιευόμενον. Petav.* p. 21 a.

P. 34, 21. *βουλοίμεθ' ἄν. βουλοίμεθα ἄν.* C. D. G.

P. 34, 22. *εἰ δὲ τὸ κάλλος ἀναχρίνεις. κάλος.* G. *ἀναζητεῖς.* P. vulgata superscripta.

P. 34, 24. *τὸ μὲν ὄμμα σοι χαροπόν. χαρωπὸν.* Paris.

P. 34, 26. *πολλὰ δὲ αὐτοῦ τὰ πρὸς τὸν αὐλὸν τὰ κέντρα. Olearius* vertit: *multumque ille tibiis gratiae addit. Niger: multi ipsius ad tibiam aculei. Vigenerius* denique: *tu as donque prémièrement l'oeil bien affecté et joly; et y a tout plein d'esguillons en luy propres pour accompagner ton aubois.* Sensus est potius: puerum omnem oculorum suorum aciem in tibiam intendere, tota mente nimirum in hac una re defixa. Sic fortasse accepit auctor glossae, *αἱ ἀκτῖνες*, in Paris. Nec aliter *Isidorus Pelusiota*, qui theologicas suas disputationes Philostrateis pigmentis infucare non dubitavit. Lib. V. 33. p. 564. a. quae Noster de Olympo dicit, ad gravissimum quendam magistrum transtulit: *ἐνέτυχόν ποτε ἀνδρὶ ἀγίῳ, οὗ τὸ μὲν ὄμμα διδάσκοντος φοβερὸν ἐτύγχανε καὶ σοφόν. πολλὰ γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς* (*παρὰ* Codd. nonnulli) *τὸν λόγον τὰ κέντρα· ἡ δὲ ὀφρὺς ὑπερβεβλημένη τοῖς ὀφθαλμοῖς διεσήμαινε τὸν νοῦν τῶν διδαγμάτων.* Id. V. 263. p. 638. E. *πρῶτον μὲν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐμφαίνει τὴν εὐλάβειαν· πολλὰ γὰρ αὐτῶν πρὸς τὸν λόγον τὰ κέντρα· ἔπειτα δὲ καὶ διὰ τῶν ὀφρύων διασημαίνει τὸν νοῦν τῶν διδαγμάτων.* Similiter *Philostratus Iun.* c. XIV. *τὸ μειράκιον ἐς γῆν μὲν ἀτενὲς ὁρᾷ· πολλὴ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια.* Elegans usus vocis *κέντρον* de oculis. Onomarchus ap. Nostrum Vit. Soph. II. 18. p. 599. *προσώπου στάσις, χρόας ἄνθος, βλέμματος κέντρον, μειδίαμα κεχαρισμένον.* Infra II. 1. p. 53, 16. de gemmis: *οὐκ ἐκ τῶν χρωμάτων αὐτὰς ἐμιμήσατο, ἀλλ' ἐκ τοῦ φωτός, οἷον ὀφθαλμῷ κέντρον, τὴν διαύγειαν αὐταῖς ἐνθεῖσα. — πολλα δὲ κέντρα* autem dictum, ut *πολλοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς τινα περισκοπεῖν* ap. *Heliodor.* VI. 3. p. 229. quod recte *Coraius.* T. II. p. 203 comparavit cum Callimacheis H. in Dian. v. 27. ipse tamen pronior in *δλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς*, quam correctionem personasit *Handio* ad *Statii* Sylv.

Digitized by Google

I. 3. 24. p. 392. non item *Bastio* in Epist. cr. p. 263. Nos de hac locutione diximus in Animad. in Anth. Gr. T. I. 1. p. 406.

P. 34, 26. ὀφρὺς δὲ αὐτῷ περιβέβληται. Vulgo ὀφρῦς. Noster II. 5. p. 60, 30. de superciliorum pulchritudine: δεῖ γὰρ αὐτὰς μὴ προβεβλῆσθαι τῶν ὀφθαλμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ περιβεβλῆσθαι αὐτοῖς.

P. 34, 29. τὸ πνεῦμα δὲ οὐδὲν ἐπαίρει τοῦ προσώπου. Sic Pronomus tibicen λέγεται ὡς καὶ τοῦ προσώπου τῷ σχήματι καὶ ἐπὶ (Fort. τῇ) τοῦ παντὸς κινήσει σώματος περισσῶς δή τι ἕτερπε τὰ θέατρα. ut est ap. *Pausan.* IX. 12. p. 735. Quid tibicinem deceat, docet Apollonius in Vita V. 20. p. 205. ἔστι δὲ εὔπνοια μέν, ἣν τορὸν καὶ λευκὸν ᾖ τὸ πνεῦμα, καὶ μὴ ἐπικτυπεῖ (Scr. ἐπικτυπῇ.) ἡ φάρυγξ. — Εὐστομία δέ, ἣν τὰ χείλη ἐνθέμενα τὴν τοῦ αὐλοῦ γλῶτταν μὴ πιμπραμένου (ἐπιμπρ. Vratisl. voluit ἐμπιμπραμένου) τοῦ προσώπου αὐλῇ. cum quibus cf. *Heliodor.* II. 8. p. 62. de Arsinoë tibicina: ἐπεὶδὴ κυρτουμένην αὐτῇ τὴν παρειὰν ἐν τοῖς αὐλήμασιν εἶδε, καὶ πρὸς τὸ βίαιον τῶν φυσημάτων ἀπρεπέστερον ἐπὶ τὰς ῥῖνας ἀνισταμένην, τό τε ὄμμα πιμπράμενον, καὶ τῆς οἰκείας ἕδρας ἐξωθούμενον.

P. 34, 31. ἐν ἀστυκῷ. ἀστικῷ. Paris.

P. 34, 32. ἀλλ' ἐγήγερται μὲν ὑπὸ τοῦ αὐχμοῦ, παρέχεται δὲ αὐχμηρὸν οὐδέν. *squalor*, αὐχμός, in coma praecipue cernitur. Statuaria ap. *Lucian.* Somn. c. 6. ἐργατικὴ καὶ ἀνδρικὴ καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην. Thraces a Carano ad epulas vocati in loco *Anaxandridae* ap. *Athen.* IV. p. 131. B. ξειπνεῖν δ' ἄνδρας — αὐχμηροκόμας. *Philostr. Iun.* XIV. p. 135. ἡ κόμη τε οὐκ ἄγροικος, οὐδὲ ἐν αὐχμῷ ἀνεστηκυῖα. In Olympo puero squalor ille non admodum apparebat ob coronam pineam capillos cohibentem; accommodate de puero inter Satyros et silvestres deos vitam agente. *Ovid.* Met. XIV. 638. *Pinu praecincti cornua Panes.* Centauri Atalantam petentes ap. *Aelian.* V. H. XIII. 1. κλάδους πιτύων νεοδρεπεῖς ἀποκλάσαντες, εἶτα τούτοις ἑαυτοὺς διαπλέξαντες, εἰργάζοντο στεφάνους. ubi ἑαυτοὺς fortasse mutandum in ἐλατίνους. Sic certe *Plutarch.* vit. Pelop. c. 11. δασεῖς στεφάνους ἐλάτης τε καὶ πεύκης περικείμενοι. et in eadem historia T. II. p. 596. D. στεφάνους δασεῖς ἔχοντες, οἱ μὲν ἐλάτης, οἱ δὲ πεύκης.

P. 35, 3. δεινὸς ἐπιτρέψαι τοῖς ἐν ὥρᾳ. ἐπιτρέψαι editt. vett. δεινοὶ ἐπιτρέψαι τοὺς ἐν ὥρᾳ. G. ἐπιπρέπραι. C. ἐπιπρέψαι. Flor. Par. Vera lectio non fugit *Olearium.* Etiam ap. *Aristaen.* I. 3. 11. ἡ δὲ λειμώνη τοῖς ἄνθεσιν οἷον λειμῶνα τὴν κεφαλὴν ἐποιεῖτο· καλὸς δὲ ὁ στέφανος καὶ δεινὸς ἐπιτρέψαι ταῖς ὥραις. ταῖς ὡραίαις probabiliter corrigit *Boissonad.* p. 293.

Digitized by Google

Nullus fere error frequentior. Noster II. 4. p. 59, 8. ἀλλ' ἐπιπρέπει τι καὶ τοῖς τραύμασιν. vett. editt. ἐπιτρέπει. Sic etiam ap. *Philostr. Iun.* 10. p. 125, 6. *Lucian.* Dial. mar. I. 1. de Cyclope: ὁ δὲ ὀφθαλμὸς ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ. Ap. Eundem in Amor. c. 29. T. V. p. 291. καιρὸς οὖν — ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας, Περικλέους δὲ πειθὼ καὶ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀνθωπλισμένας γλώττας ἐνὶ τῷ σῷ λόγῳ διατρίψαι. Fortasse, διαπρέψαι. de quo verbo vid. *Thom. M.* p. 220. quod ab *Heindorfio* ad *Platon.* Gorg. p. 131. non recte impugnatur. Eo utitur etiam *Philostr.* Vit. Apoll. IV. 21. p. 160. γυναικομίμῳ κατὰ τὸν Εὐριπίδην αἰσχρως διαπρέπων. cf. *Pierson.* Praef. ad Moer. p. XLII s. Facit huc etiam alius locus in Vit. Apoll. I. 15. p. 17. διέτριψε δὲ τοὺς τῆς σιωπῆς χρόνους, τὸ μὲν ἐν Παμφύλοις, τὸ δὲ ἐν Κιλικίᾳ. ubi Cod. Vrat. διέπρεψε — τοὺς μὲν ἐν Π. τοὺς δὲ ἐν Κ. Frequentior usus verbi ἐπιπρέπειν ap. Nostrum. Vit. Soph. I. 25. 10. p. 542. II. 5. 1. p. 570. δάκτυλοι — τῇ τοῦ λόγου ἡνίᾳ ἐπιπρέποντες. ubi ante *Olearium* ἐπιτρέποντες. *Philostr. Iun.* X. p. 126, 14. *Plutarch.* Vit. Agid. c. 4. T. V. p. 104. καὶ τὸν ἐπιπρέψαι μάλιστα τῇ χάριτι τῆς μορφῆς ὡραϊσμὸν δοκοῦντα περισπάσας τοῦ σώματος. ut cum *Bryanto* emendavit *Coray* pro ἐπιτρέψαι. Primus ita locutus esse videtur *Pindar.* Pyth. VIII. 62. τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων παισὶ λῆμα.

P. 35, 4. καὶ γυναίοις ἔρευθος ἑαυτὰ ἐργαζέσθω. de rosis praecipue cogitandum, quae crinibus implicatae colorem suum cum fronte genisque communicant.

P. 35, 6. φημί σοι. haec quoque paululum immutata in usum suum convertit *Aristaen.* II. 5. p. 78. πλῆρες δὲ μουσικῆς ἐννοίας τὸ βλέμμα καὶ διασκέψεως τῶν μελῶν. — πνεύματος ἔμπλεα. recepimus quod offerebat Flor. Paris. C. D. G. pro ἔμπλεω. Vid. *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 646. ἔμπλεως est ap. *Callistr.* VIII, 155. 23. Utraque forma utuntur Attici. Vid. *Blomfield.* Glossar. in *Aeschyli* Prom. 721. Matthiae Gr. gr. §. 117. not.

P. 35, 8. μέχρι τούτων, τῶν στέρνων scil. caput et pectus pueri in rupe sedentis, pronoque corpore aquam ad rupis illius radices stagnantem, contemplantis, inde tanquam e speculo reflectebatur; quae autem infra pectus sunt, ventre pedibusque reductis, ibi non apparebant.

P. 35, 10. ἔγραφεν. ἔγραφε τὰ ἐπὶ τῷ στέρνῳ. P. omissis verbis, οὐκ ἂν εὐσχήμονα, quae margini adscripta.

P. 35, 11. ἐπιπόλαιοι. ἐπιπόλεοι. P. Sensum esse suspicor, formas aqua expressas, leviter tantum videri adumbratas, fluitantes nimirum et sese miscentes. Proprie autem verba sonunt hoc: Imagines aqua effictae in superficie natant (*superficiariae sunt*, vertit

Digitized by Google

Olearius.) quia quae longa sunt, in iis considunt et contrahuntur. *Vigenerius: ce que les eaux contrefont et imitent, surnage toussiours en la face d'icelles, où les traicts qui s'y estendent en long viennent à se répouser et rassoir.* Ceterum ignoro equidem, eniam rei obscurae haec observatio mitatur, nec quomodo cum praecedentibus cohaereat.

P. 35, 12. ὑπὸ τοῦ συνιζάνειν. ἀπὸ. Flor. — ἐν αὐταῖς. αὐταῖς. Laudun.

P. 35, 13. τὸ δὲ κλύζεσθαί σοι, σε. G. τὸ δὲ καὶ κλύζεσθαι. Flor. Paris.

P. 35, 15. ἔστω δὲ καὶ παρὰ τοῦ Ζεφύρου ταῦτα πάντα. praeclaram hanc lectionem restitui ex Flor. et Paris. In hoc marg. γρ. ζωγράφου. quae est vulgata lectio, sed, ut mihi quidem videtur, vehementer frigida. Zephyro recte tribui ταῦτα πάντα, ὁ αὐλὸς ἐν τῷ αὐλεῖν κ. τ. λ. apparet ex c. XX. p. 33, 30. καὶ ὁ Ζέφυρος ἐκκαλεῖ αὐτὸν (Ὄλυμπον), προσπνέων τῇ κόμῃ· ὁ δὲ ἀναπνεῖ τοῦ ἀνέμου.

P. 35, 17. καὶ ἡ πηγὴ ἐν τῷ καταυλεῖσθαι. Quum Zephyrus tibiae cantum provocet, necessario efficitur, ut fons quoque hunc cantum illius venti ope percipiat. De καταυλεῖσθαι vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. IX. 8.

XXII.

MIDAS.

Midas, aut, ut inscribenda erat tabula, Satyrus a Mida captus, apud alios nomine Silenus; de quo diserta narratio est ap. *Aelian.* V. H. III. 18. ex *Theopompi* Mirabilibus. Commentus erat is, qui tabulam invenerat, Silenum a Mida captum, qui ex eo quaesierat multa de rebus philosophicis. Color quaesitus commento ex eo, quod Bacchicis religionibus imbutus erat Midas, quodque ex Orphei disciplina ille prodierat. — Captus Satyrus a Mida fonte vino mixto, ut inebriaret illum. Quo consilio id factum sit, hic non memoratur; at, ex aliorum fide, factum id est, ut ille caneret, seu doceret recondita sapientiae praecepta. Vnde Virgilianum carmen Silent ductum est. In *Philostrato* hoc unum memoratu dignum est, quod Satyri forma accuratius descripta est. Midas, utpote Phryx, tamquam mollis homo exhibetur, mitra cingens comam in cinciunos redactam, stola aurea indutus, thyrsum gestans. Ita inter Bacchi comites eum esse putes; forte et ipsum e Satyrorum genere; qui quum auriti sint, locus inde fieri potuit fabulae, prominentes aures eum

Digitized by Google

habuisse: quae seriae forte in Mida in asininas mutatae sunt, aliis de eo variisque fabulis adiunctis, inque iis de auro et avaritia, quarum hic mentio non fit. Omnino Midas ad fabulas est referendus, quarum nonnisi fragmenta ad nos pervenerunt, amissis iis poetis et scriptoribus, qui plura de eo copiosius exposuerant. Sedes autem fabulae fuit inter fabulas Bacchicas. Hvnn. Loca veterum, qui fabulam de Satyro capto commemorarunt, collegit *Davisius* ad *Max. Tyr.* Diss. XI. 1. p. 188. *Wernsdorf.* ad *Himer.* p. 253. *Frommelius* in *Creuzeri* Meletem. T. 3. p. 140 s. Fabulam de Mida docte persecutus est *Boettiger* in Mus. Attic. T. I. 2. p. 333 sq. De Sileni sapientia vid. *Creuzer.* in Studiis. II. p. 224. ss.

P. 35, 19. ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ λέγωμεν περὶ αὐτοῦ. περὶ αὐτοῦ λέγωμεν. Flor. Paris. In hoc marg. γρ. χρώμεθα. Hinc *Aristaenet.* I. 3. ἡμεῖς δὲ ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ διελεγόμεθα περὶ τούτων, ὅπως μὴ ἀποπτήσωνται. Sic fere in Epigr. *Platonis* Anth. Pal. IX. 826. de puero ad fontem dormiente: εὕκηλον δ' ὕπνῳ φέρων πόδα, μὴ τάχα κοῦρον Κινήσῃς, ἁπαλῷ κώματι θελγόμενον.

P. 35, 21. οἴνῳ, τεθήρακεν ἐν Φρυγίᾳ. τεθάρρηκεν. Paris. quae depravatio interpolationi locum dedit in Flor. ubi legitur: οἴνῳ τεθάρρηκεν ἐν Φρυγίᾳ ἐλεῖν. Vita Apollon. VI. 27. p. 267. μετεῖχε μὲν γὰρ τοῦ τῶν Σατύρων γένους ὁ Μίδας οὗτος, ὡς ἔδήλου τὰ ὦτα. Σάτυρος δὲ ἐπ' αὐτὸν εἷς κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἐκώμαζε, τὰ τοῦ Μίδου διαβάλλων (διαβαλὼν. Vratisl.) ὦτα, καὶ οὐ μόνον ᾄδων, ἀλλὰ καὶ αὐλῶν τούτω (τὼ ὦτε scil. Sic Vrat. pro τοῦτο). Ὁ δ' οἷμαι τῆς μητρὸς ἀκηκοώς, ὅτι Σάτυρος οἴνῳ θηρευθείς, ἐπειδὰν ἐς ὕπνον καταπέσῃ, σωφρονεῖ — κρήνην, τὴν οὖσαν αὐτῷ περὶ τὰ βασίλεια, κεράσας οἴνῳ, ἐπαφῆκεν αὐτῇ τὸν Σάτυρον. Memorabilis etiam locus, et a nemine, quod sciam, commemoratus, est ap. *Libanium* Or. de Servit. T. II. p. 69 s. quem quum longior sit, quam ut describatur, indicasse sufficiat.

P. 35, 22. περὶ αὐτά. αὐτὴν. C. D. G. — οἰνοχοήσας. οἰνοχούσας. G. — ἐν ᾗ pro ἐφ' ᾗ. ut est ap. *Xenoph.* Anab. I. 1. 13. ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη, ἣ Μίδου καλουμένη, — ἐφ' ᾗ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι, οἴνῳ κεράσας αὐτήν. De hoc usu praepositionis ἐν vid. *Periz.* ad *Aelian.* V. H. II. 25. *Wesseling.* ad *Diodor.* XIV. 68. p. 695. 92. *Boeckh.* Not. cr. ad Pindar. T. II. p. 397.

P. 35, 23. παραβλύζων τοῦ οἴνου. de Achille puero Phoenix in *Il. ι.* 487. πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα, Οἴνου ἀποβλύζων. *Eunap.* Vit. Aedesii p. 22. παραβλυζόντων κραιπάλης ἀνθρώπων. ubi vid. *Boisson.* p. 208. μέθυ βλύζων Anacreon ap. *Antip. Sid.* LXXIII. 7. *Suidas:* παραβλύσας. παρα-

Digitized by Google

βαλών· ἀποπτύσας· εἶπότε ἡττηθεὶς οἴνου καὶ παραβλῦσας τὸ περιττόν, εἶτα ὕπνου μέτοχος γένοιτο.

P. 35, 24. Σατύρων ἡδὺ μὲν τὸ σφοδρόν. φαιδρὸν mallet *Wyttenbach*, Ep. cr. p. 277. et sane haec vocabula passim inter se permutantur. *Dio Chrys.* Or. I. p. 44, 11. ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς σφοδρούς τε καὶ πράους. marg. Morell. φαιδρούς. Verum acris illa vehementia, τὸ σφοδρόν, Satyris, Panibus totique illi generi peculiare, iucunditate non carebat. *Plutarch.* Vit. Pyrrhi c. 8. ἦν δὲ καὶ πρὸς τοὺς συνήθεις ἐπιεικὴς καὶ πρᾶος ὀργήν, σφοδρὸς δὲ καὶ πρόθυμος ἐν ταῖς χάρισιν. Id. Vit. Alex. c. 8. αἱ φιλοφροσύναι τὸ σφοδρὸν ἐκεῖνο καὶ στερκτικὸν οὐκ ἔχουσαι. De Protesilao Noster Heroic. II. 2. p. 673. βλέπει δὲ ἐν μὲν ταῖς σπουδαῖς σύντονον καὶ σφοδρόν, εἰ δὲ ἀνειμένου τύχοιμεν, φεῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς ἐπαφρόδιτοι.

P. 35, 25. ἡδὺ δὲ τὸ βωμολόχον· cum his arcte cohaerent verba: ὅτε μειδιῶσι καὶ ἐρῶσι καὶ ὑποποιοῦνται τὰς λύδας. quae Latinus interpres male divulsit. ὑποποιεῖσθαι est *voluntatem suam pertrahere*, quod fit adulando, persuadendo, orando. Adriapus Sophista ὑπεποιεῖτο αὐτοὺς (τοὺς Ἀθηναίους) καὶ παιδιαῖς καὶ πότοις καὶ θήραις, καὶ κοινωνίᾳ πανηγύρεων Ἑλληνικῶν. Vit. Soph. II. 10. p. 587. Vit. Apoll. II. 26. p. 78. τοὺς βαρβάρους τῇ χώρᾳ ταύτῃ προσοικοῦντας — ὑποποιοῦμαι τουτοισὶ τοῖς χρήμασιν. quae ibi praecedunt, μακάριε τοῦ θησαυροῦ, εἶπεν, εἰ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀντερύῃ τοὺς φίλους, si comparaveris cum Theognideis v. 77 ss. unde ducta sunt, verum sensum, qui *Olearium* fugit, facile erues. Philoxenum ἔφασαν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποποιεῖσθαι, ἵνα θερμότατα παρατιθῶσιν, ut narrat *Chrysippus* ap. *Athen.* I. 9. p. 5. E.

P. 35, 27. αἰκάλλοντες τέχνῃ. αὐτὰς interponit Flor. et Paris. probante *Boissonadio* ad Heroic. p. 437. Vit. Apollon. II. 11. p. 61. de elephanto, τὸν προσιόντα τῇ προνομαίᾳ αἰκάλλει. Hoc verbum Ib. Ib. IV. 25. p. 165. latere suspicabar in depravatis: καὶ πάλλουσι τοῖς Ἀφροδισίοις. Exercitatt. cr. T. II. p. 86. nec poenitet coniecturae; quamquam παλεύουσι quoque, quod *Lobeckius* proposuit ad *Sophocl.* Ai. p. 400. valde arrideat. Et de hoc quidem verbo disputavi in Addit. Anim. ad Athen. p. 123. et in Not. ad Anth. Pal. p. 603. ap. *Aristid.* T. I. p. 265. (464) καὶ τοὺς φιλοτιμησομένους ὑπ' ἐλπίδων ἐκάλουν, καὶ χειρῶν βοήθειαν ἐκάλουν. fortasse scribendum: ὑπ' ἐλπίδων ἤχαλλον. nisi malis ἐκήλουν cum *Reiskio*.

P. 35, 28. σκληροὶ — τὰ ἔντα. haec verba omittit G. — καὶ περιττοί. copulam adieci ex Flor. et Paris.

Ib. Intelligimus duros, non molli cute, et *toto corpore rubentes*, nullo candore admixto, quod agrestium corporum proprium

esse solet, ut rubeant; *auribus prominentibus*, σαῦλοι τὸ ἰσχίον, *lumbis non satis carnosis*, *omnino ferocientes*, *et cauda equina*. HEYNIVS. ἁβληροὶ opponuntur τοῖς ἁπαλοῖς, macilenti et retroridi teneris et succulentis, nec minus ob aetatem, quam ob vitae rationem. ἄκρατοι τὸ αἷμα, *fervidi sanguinis*, ut ἄκρατος ὀργὴν ap. *Aeschyl.* Prom. 699. De colore ἄκρατον illustravimus ad *Achill. Tat.* p. 418. et supra ad VII. p. 14, 19. ὑπέρυθρος καὶ ἕτοιμος τὸ αἷμα Strenelus in Heroic. IV. 4. p. 702.

P. 35, 31. καὶ τὸ ἐπὶ τὰ οὐρανία. ἐπὶ τό. G. ἐπὶ τῇ οὐρανίᾳ. Paris. Flor. *Philostr. Imm.* XII. p. 133, 7. ἥτε τῶν οὐρανίων ἀνάκλασις. Supra XIX. p. 33, 10, ὁ δ' ἐκδίδυσι τὰ οὐρανία. II. 15, p. 76, 14. ἰχθὺν δηλοῖ τὰ οὐρανία ἐξηρμένα.

P. 36, 4. τωθάζουσαι τὸν Σάτυρον. Sic pueri ap. *Virgil.* Ecl. VI. 14. Sileno somno oppresso vincula iniiciunt: *addit se sociam timidisque supervenit Aegle*, *Aegle*, *Naïadum pulcherrima*; *iamque videnti Sanguineis frontem moris et tempora pingit.*

P. 36, 5. ὡς ἄρρὸς ὁ *Midas*, ὡς δὲ ῥᾴθυμος. non dubitavi revocare interpunctionem, edilt. vett. et librorum C. D. G. quam immutavit *Olearius*, haec verba iungens cum praecedentibus.

P. 36, 7. καὶ στολὴν ἐγχρυσον, ut Bacchus ipse ap. *Ovid.* Met. III. 556. quem *purpura* invat, *et picti intextum vestibus aurum*. ἁλουργῷ καὶ χρυσοπάστῳ τῇ ἐσθῆτι φαιδρυνομένην Arsace sese ostendit Theageni ap. *Heliodor.* VII. 19. p. 287. De regis cuiusdam Persici (τῶν Περσικῶν τινὸς βασιλέων, Ambros.) imagine *Themist.* Or. XXIV. p. 306. χλαῖναν ἁλουργῆ καὶ χρυσόπαστον ἠμφιεσμένον. In vasis Campanis, quae vocantur, reges barbari plerumque vestibus χρυσοπάστοις repraesentantur.

P. 36, 7. ἰδοὺ καὶ ὦτα μεγάλα, ὑφ' ὧν ἡδεῖς οἱ ὀφθαλμοὶ δοκοῦντες ὑπνηλοὶ φαίνεται. Supra IV. p. 29, 27. de Menoeceo: ἡδεῖ τῷ ὄμματι καὶ οἷον ὕπνον ἕλκοντι. Magnas Midae aures, quas politice interpretatur *Schol. Luciani* de Calum. c. 5. T. VIII. p. 35. a poetis Atticis in asininas fuisse transformatas, suspicatur *Boettiger.* in Museo Att. l. c. cui sententiae patrocinatur locus *Sosithei* in Lytherse de Celaenis, patria Midae, ὅστις ὦτ' ἔχων ὄνου Ἴνασσα, καὶ νοῦν φωτὸς εὐήθους ἄγαν, de quo vid. *Eichstaedt.* de Dram. Gr. Comico-Sat. p. 137. In nostra tabula ob maiores illas aures etiam alia in Midae vultu ad asininam speciem accommodata fuisse videntur. Hinc oculi somnolenti et νωθρότητα quamdam prodentes. Solet autem mansuetudo somnolentiae speciem conciliare. Quare *Aristidis* T. I. p. 72, 6. de Apellae oculis: οὔτε γὰρ ὑπανεστᾶσιν (sic leg. pro ὑπανεστᾶσιν)

ἀτενεῖς, αὖτε ὕπνῳ δή τινι καθῃρημένοις ἐοίκασιν ὑπὸ ταπεινότητος.

P. 36, 11. ἐκμεμηνύσθαι ταῦτ' ἤδη. Cf. *Ovid.* Met. XI. 180 ss.

P. 36, 12. κατασχούσης, negationem om. Flor.

XXIII.

NARCISSVS.

Narcissi fabulam enarrare et ex originibus suis repetere quum longum sit, pictura autem simplex admodum et facilis ad imaginandum, nil nisi pauca, quae restant artis opera Narcissum exhibentia, maximam partem etiam a doctissimo *Creuzero* ad *Plotini Librum de pulchrit.* p. LXV sq. adhibita, recensere in animo est: nam similes in quocunque argumento imagines semper fere cum magno vel voluptatis vel interioris cognitionis fructu conferri solent. Ante omnia cyclus quidam picturarum nos advertit, perverso ordine editus in *Antiqu. Hercul.* T. VII. tab. 28–31. In quarum *prima*, tab. 29. Narcissus venatu lassatus, venabula duo tenens, sedet in rupe, amore nondum captus. Vnicum Narcissi documentum petendum est e loco, quem pictura tenuisse videtur; de quo tamen non omnino constat. In *sequenti* autem tab 30. fons sub rupe, in qua venator, plane ut illic, in recessu silvestri requiescit, scaturiens imaginem eius reddit, quam ille vel nondum aspexit vel iamiam aspectam tranquillus adhuc in animo versat cogitabundus. Ita amoris stadium ingressus, celeri illud pede quammaxime potest currit in tab. *tertia*, quae est 31, Venabulo longe, ut videtur, abiecto, amore perditus et summa cum voluptate suo ipsius aspectu cupide fruitur; pallidum rubrum, quod in reliquis negligenter pendet, hic speciose pone tergum, gestu e scena petito, sursum subduxit, quasi umbrae amatae amorem captans, aut pulchritudinis suae quandam velut pompam agens. Floribus caput nunc habet ornatum. Amor etiam adest, cum face ardente, sed deorsum directa cum vi, vel ad innuendum, subtus, in fonte esse, quo incendatur Narcissus, vel, quam interpretationem mecum communicavit *Iacobsius*, quia post breve tempus amor ille temere conceptus simul cum vita pueri extinguetur. Alia est caussa facis inversae in tab. *Philostr. Iun.* VII. p. 121, 3. In *quarta* denique pictura, tab. 28, violento amore iuvenis consumi et prope iam confectus esse videtur. Amor, qui ei adstat, assiduus amantium in artis monumentis comes, nunc quidem, ore diducto, eiulat et inversa pronusque extincta facula humum tundit, tanquam desperati amoris testis, ut morte iam absoluti, ubi Adonidi mortuo

in multis anaglyphis ineditis adiunctus est. Huius et antecedentis picturae prototypa a perito et ingenioso pictore profecta esse, haud negabis.

Reliquae Narcissi imagines omnes ad medium rei momentum, quod est in Herculanensi pictura tertia, spectant. Ita et nostra, in qua Narcissus stat pedibus decussatim positis, dextra lumbo innixa, vola extrorsum versa, unde ex hac parte impressione facta clunes sinistrorsum prominent. Amor, in illa quidem omissus, adest in gemma a *Winckelmanno* edita, *Monum. ined.* tab. 24, non ultor ille et dissimulator, sed qualis semper et ubique, quasi genio indulgens, animos accendit. Ad Narcissum eum spectare, non ad Echus affectum, quae non adest, luce clarius est. Gemma Florentina a W. laudata solam habet Narcissi figuram. Echo autem, cuius amor in narratione anterior est, ab artifice in rei praesentis imaginem introducitur in *puteali marmoreo* prope Ostiam 1797. ab Anglo Fagan effosso, iunctas Hylae et Narcissi fabulas exhibente Hadriani vel Antonini Pii aetate non posteriore. Narcissus ibi pedum habet, ut in Callistrati statua syringem pastoritiam; boves in monte pascunt. Echo cum desiderio in illum, ipse, manu admirantis gestu sublata, in frontem prospectat. Narcissus in tribus hisce monumentis et in statua Callistrati stat erectus vel leniter incurvatus. Comas in collum promissas observes in secunda pictura Herculanensi, in puteali et in statua Callistrati; post aurem revocatas, quales Philostratus describit, in secunda pictura Herculanensi, flavas in Herculanensibus omnibus et aureatas in statua.

Sculptas Narcissi imagines duas tantum sibi notas esse scripsit *Zoega* in epistola quadam Demico olim publici iuris facta (in qua de puteali illo agit) quas statuas fuisse suspicor, unam in *Guattanii Monum. ined.* 1805. tab. 7 et 8, et in Museo Florentino alteram, v. *Gorii Mus. Florent.* T. III. tab. 71. Sed in hac Niobes filium ex dorso vulnerato nuper agnovit Danorum decus, Albertus Thorwaldsen, v. *Zannonii Galeria di Firenze, Statue* T. 2. tab. 74. F. G. WELCKER.

P. 36, 14. *ἡ γραφὴ δὲ καὶ τὴν πηγήν.* Sic Vulgo. *ἡ δὲ γραφὴ τὴν πηγήν.* Flor. Paris. Nec aliter legisse videtur *Aristaenet.* II. 10. p. 87. ubi pictor puellae, quam pinxerat, amore insensus scribit: *ἐκ τῶν πινάκων ἐπίσταμαι Φαίδραν, Νάρκισσον, Πασιφάην — ἡ μὲν γὰρ πηγὴ γράφει τὸν Νάρκισσον, ἡ δὲ γραφὴ καὶ τὴν πηγὴν καὶ τὸν Νάρκισσον, οἷον διψῶντα τοῦ κάλλους.* ubi vid. *Boissonad.* p. 680.

P. 36, 16. *ἄρτι θήρας. θύρας.* G. *πηγῇ ἐφέστηκεν. πηγὴν.* Flor. *ἐφέστηκε.*

P. 36, 18. *ἀρῶν τὴς ἑαυτοῦ ὄψεως,* hoc reposui ex Flor. Par. *τῆς αὐτοῦ.* Vulgo.

Digitized by Google

P. 36, 19. *ἐς τὸ ὕδωρ. εἰς.* Vulgo. *ἐς.* G. Paris. Omissa praepositio in Flor. Narcissus formae suae splendorem cum fonte communicat.

P. 36, 19. *τὸ μὲν οὖν ἄντρον Ἀχελῴου καὶ Νυμφῶν.* Plato Phaedr. p. 230. B. de fonte ad platanum: *Νυμφῶν δέ τινων καὶ Ἀχελῴου ἱερὸν ἀπὸ τῶν πορῶν τε καὶ ἀγαλμάτων ἔοικεν εἶναι.* Vid. *Heindorf.* T. I. p. 199. De scena fabulae loous est ap. *Pausan.* IX. 31. p. 772. qui lucam exspectat a viro doctissimo, qui nunc cum maxime in illo scriptore emendando et illustrando versatur.

P. 36, 20. *γέγραπται δὲ τὰ εἰκότα.* Iunt. 1. 2.

P. 36, 21. *φαύλου τε γὰρ τέχνης τὰ ἀγάλματα. τε* om. P. sed a m. rec. adscriptum. *ἄγαλμα.* G. In descriptione antri, in quo Philoctetes habitabat, ap. *Sophocl.* 35. *αὐτόξυλόν γ' ἕκπωμα, φλαυρούργου τινὸς Τεχνήματ' ἀνδρός.* unde suspiceris apud Nostrum fuisse: *φαύλου τε γὰρ τεχνίτου ἀγάλματα.* Sed *φαύλου τέχνης* dictum esse potest, ut *ἄμπελοι ἀργοὶ* in Heroic. p. 661. ubi vid. *Boisson.* p. 295. *ὄψεις ἀργοὶ* Ib. p. 666. Vid. *Matthiae* G. gr. §. 118. p. 143.

P. 36, 22. *τὰ μὲν περιτέτριπται ὑπὸ τοῦ χρόνου.* de Protesilai signo in Heroic. p. 673. *περιτρίψας δὲ αὐτὸ ὁ χρόνος, καὶ νὴ Δί' οἱ ἀλείφοντές τε καὶ οἱ ἐπισφραγιζόμενοι τὰς εὐχάς, ἐξαλλάξασι τοῦ εἴδους.* Infra I. 28. p. 45, 30. Dianae *ἄγαλμα λεῖον ὑπὸ τοῦ χρόνου.* — *ποιμένων. ποιμαίνων.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. — *παῖδες. παῖδας.* G.

P. 36, 25. *ἀναίσθητοι τοῦ θεοῦ.* i. e. *τῆς θειότητος τῆς τοῖς ἀγάλμασιν ἐνοικούσης.* Vid. ad *Callistr.* c. X. p. 157. 23.

P. 36, 26. *ἀναφήναντος αὐτὴν ταῖς ληναῖς. ἀναφήσαντος.* C. *ταῖς ληνοῖς.* vett. editt. et libri nostri omnes. Solus Angl. *ληναῖς.* Eodem modo etiam alibi erratum. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 875. et infra XXV. p. 40, 26. Fontem illum Baccho originem debere, rhetor existimandus est colligere inde, quod vitibus et hedera circumdatus est.

P. 36, 27. *κιττῷ ἥρεπται.* Vid. ad XVIII. p. 30, 31.

P. 36, 29. *ὅθεν οἱ θύρσοι.* non apparet, quo pertineat *ὅθεν*, De re ipsa dubitari non potest, arundines ibi et ferulas fuisse repraesentatas, hedera illas et palmitibus vestitas, ita ut thyrsorum haberent speciem. Cf. XXV. p. 40, 17. Bene haberent haec sic scripta: *καὶ βοτρύων μετέσχηκε, καὶ ναρθηκος, ὅθεν οἱ θύρσοι.* *Nonnus* Dion. XXX. p. 764. *οἶνοπα θύρσον ἄειρε — Διὸς καὶ ἐμοὶ κλονέειν χλοερὸν βέλος· ἡμετέρου γὰρ Ἀπτολέμου νάρθηκος ἐνικήθησαν ὀϊστοί.*

P. 36, 31. *ἄνθη λευκὰ τῇ κηγῇ παραπέφυκεν. περιπέφυκεν.* Flor. Flos narcissi intelligitur, qui tum demum pueri illius causa (*ἐπὶ τῷ μει-*

Digitized by Google

ραχίῳ) nascitur. Sic XXIV. hyacinthus dicitur ἀναφυναι τῆς γῆς ἐπὶ μειραχίῳ καλῷ.

P. 37, 4. οὐκ οἶδ' εἴτ' ἐξαπατηθεῖσα, οἶδα εἴτ', Flor. Paris. Sax vocabula hic qm. G. ἐξηπατῆσθαι χρή. sic Flor. Paris. C. D. G. pro ἐξαπατεῖσθαι,

P. 37, 6. ἀλλ' ἔστω. ἐστὼ. G. — τὸ μειράκιον, ὦ μειράκιον. C. τὸ μειράκιον. D. superscripto ὦ,

P. 37, 7. οὔτε χρώμασιν ἢ κηρῷ προστέτηκας. cerae, puta, *adhibitae ad picturam*; ut ap. *Callistr.* XIV. p. 162, 13, 18. ne cum *Oleario* cogites de ape in cera defixa. — προστέτηκας. Margo P. ἴσως προστέτηκε,

P. 37, 8. ἐκτυπῶσάν σε τὸ ὕδωρ, τὸ εἶδος. C. D. Verba sic interpretatur *Welckerus* noster: aqua te fefellit, ea te repraesentans forma, qua tu adspiciebas, i. e. tam pulchra; aqua in culpa est, quia tuam ipsius tibi prodidit pulchritudinem. — Verum hunc sensum loci esse, dubitari non potest; sed ἐκτυπῶσαν non pendet ab ἐξηπάτησεν, sed ab οὐκ οἶσθα; quam meliorem distinctionem obtulit Flor. et Paris. ex quibus etiam ἐλέγχεις recepi pro ἐλέγχειν.

P. 37, 10. νεῦσαί τε. νεῦσαι δὲ. Flor. Par. particulae adversativae locum hic non video. Ad infinitivos ὥςτε subaudiendum hoc loco, ut in haud paucis aliis. Vid. *Wyttenbach.* ad Sel. Hist. p. 345. *Schaefer.* ad *Sophocl.* T. I. p. 241. T. II. p. 325. Supra durius etiam, ἡ ὄψις ἀμβλύνεται διακριβοῦν, pro ὥςτε μὴ διακριβοῦν. XIII. p. 24, 21.

P. 37, 10. παρακρέψαι τοῦ εἴδους. ut παρατρέψαι τῆς ὁδοῦ. ap. Aelian. H. A. I. 11. *Ovid.* l. c. 468. *cumque ego porrexi tibi brachia, porrigis ultro; Cum risi, arrides, nutu quoque signa remittis, Et quantum motu formosi suspicor oris, Verba refers aures non pervenientia nostras.*

P. 37, 12. ἑστάναι, ἑστάναι, C. D.

P. 37, 13. τἀκεῖθεν περιμένεις. τὰ κεῖθεν. G. τἀκεῖ. Flor. expectas, quae in tali cum amico congressu merito possunt expectari, ut ille tecum sermonem instituat.

Ib. εἴ τί σοι ἡ πηγὴ μύθῳ χρήσεται. sic audacter emendavi pro εἰτά σοι. quod tamen tuetur vir doctissimus in Praef. ad *Plotin.* de Pulcr. p. LXII. existimans, sophistam Narcissum increpare: εἰτά σοι ἡ πηγὴ μύθῳ χρήσεται; qualis increpatio pro meo quidem sensu lenem orationis tractum nimis turbaret. Elegans autem dictio, περιμένεις εἴτι σοι μύθῳ χρήσεται, cujus exempla congerere supervacaneum sit.

P. 37, 15. ἀλλ' ἐμπέπτωκεν. ἐπιπέπτωκεν. C. D.

P. 37, 16. ἡμεῖς δὲ αὐτό. αὐτὸ δὲ ἡμεῖς. Flor. Paris. ordine inverso concinno.

Digitized by Google

P. 37, 17. ὀρθὸν ἀναπαύεται ἐναλλὰξ τῷ πόδε τὸ μειράκιον. novissimam vocem adjecimus ex Flor, et Paris, ἐναλλάξαν, C.D.G. Paris. Infra II. 5. p. 60, 4. ὑπανασχούσης ἐναλλὰξ τῆς ὠλένης. *Philostr. Iun.* VII. τῷ τόξῳ ἐπερείσας ἑαυτὸν ἐναλλὰξ τῷ πόδε ἱστησιν. *Aristoph.* Nub. 981, in enumeratione eorum, quae ingenuum puerum dedecent: οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

P. 37, 18. τὴν χεῖρα ἐπέχον. edidit, ante Morell, ὑπέχον. et sic C, D, G. ἐπέχον, Flor, Par,

P. 37, 19. ἡ δὲ δεξιά. δὲ om. D. ἡ δεξιὰ δέ. Flor. Paris.

P. 37, 20. ἀναισχεῖν τε αὐτόν, ἀκαυσχεῖν, Flor. Manus imposita est femori, *ut ille promineat* (hac parte) καὶ σχῆμα πράττειν ἐκκειμένων γλουτῶν, *utque speciem ille praebeat lumbi dextri sublati, διὰ τὴν τῶν ἀριστερῶν ἔκκλιμιν, quoniam sinister lumbus recedit.* Heyn. Dextram lumbo inniti ait Philostratus, simul quo illa, *Narcissum suspendet*, quod sine hoc fulcro qui pedem pede premit facile vacillat (ὥστε ἀναισχεῖν αὐτὸν) simul quo manu fortiter in lumbum dextrum pressa, nates, quas pro praecipua venustatis parte habet (p. 49, 5. Cf. p. 135, 22.) in alteram partem compactae appareant. Verbum ἀναισχεῖν active, ut ap. *Philostr. Iun.* p. 135, 27. ἰσχίον ἐνέχον τὸ λοιπὸν σῶμα. Hanc verbi vim ut ponamus flagitat locus, quem confuse interpretatur Heynius. Ἡ δεξιὰ περιῆκται, ut p. 71, 13. et 89, 7. F. G. Welcker.

Ib. Revocanda, ni fallor, vett. editt. distinctio, καὶ σχῆμα πράττειν, ἐκκειμένων τῶν γλουτῶν. voce σχῆμα peculiari illa vi posita, quam illustravit *Bergler* ad *Alciphr.* I. 34. p. 140 a. ut sit status corporis venustior cum dignitate coniunctus. Sic pastor ap. *Theocr.* Id. X. 35. τὼς αἶγας μὲν ἔχοισα, καὶ ἢ ῥόδον ἢ τύ γε μᾶλον· Σχῆμα δ' ἐγὼ καὶ καινὰς ἐπ' ἀμφοτέροισιν Ἀμύκλας.

P. 37, 22. ἔκκλισιν. Iunt. 2. et P. ἔκλισιν. C.

P. 37, 23. ῥυτίδας δέ. ῥυτίδα δέ. Flor. Paris.

P. 37, 25. συνιζάνουσα ἐς τὸ θέναρ. hoc recepi ex Flor. participio relata ad χεῖρ, συνιζάνουσαν. Vulgo, σωιζάσουσαν. C.

Ib. λοξαὶ δὲ αἱ ἀκτῖνες τῆς σκιᾶς. αἱ om Flor. digitis inenervatis et ad volam inclinatis, vola umbra obliqua distinguitur. Minus recte de umbra inaequali ob inaequalitatem digitorum cogitabat *Olearius*.

P. 37, 26. διὰ τὴν εἴσω ἐπιστροφήν, ἔσω, Paris. ut est II. 18. p. 83, 13.

P. 37, 29. ἐρωτικόν, ζωτικόν, Flor. — τό γε μὴν ὄμμα. τό γε μέν. Olear.

P. 37, 31. ἐφιζάνων. ἐφιζανὼν, G. Infra XXVI. p. 42. μεμέτρηται δὲ ὁ γέλως, οἷος ἐφιζάνει τῷ προσώπῳ. II. 1. p. 53. ἐφιζάνει γάρ τις ὥρα καὶ ῥυσίδι πρώτῃ. Vit. Apoll. II. 35. p. 87. ἐπ-

πτὸν ὕπνον, ὅνπερ ἄκροις αὐτῶν (αὐτὸν Vrat.) ὀφθαλμοῖς ἐφιζάνειν φῶμεν. ubi fortasse scribendum: ὅνπερ ἄκροις ἂν ὀφθ. ἐφ. φῶμεν. *Moschus* Id. II. 3. ὕπνος — βλεφάροισιν ἐφίζων. *Critias* ap. *Athen.* X. p. 432. E. πρὸς δ' ὄμμ' ἀχλὺς ἀμβλωπὸς ἐφίζει. — Τὸ χαροπὸν καὶ γοργὸν oculorum, quod ἵμερος πραΰνει; illustratur verbis *Heliodori* VII. p. 271. de Theagene, γλαυκῶν (i. e. χαροπὸν) τὸ βλέμμα, καὶ ἐπέραστον ἅμα καὶ γοργὸν προσβλέπων. *Asclepiades* in Anth. Pal. V. 153. αἱ χαροπαὶ γλυκεροῦ βλέμματος ἀστεροπαί. Similiter Noster Heroic. II. 10. p. 685. de Hectoris imagine: ἄγαλμα φρονηματῶδες δοκεῖ καὶ γοργὸν καὶ φαιδρόν. *Dio Chrys.* Or. I. p. 68. de lustitia: ἥδε μὲν ἡ πρυσοῤῥῶσα γοργόν τε καὶ πρᾷον, ἐκ δεξιῶν καθημένη.

P. 57, 32. καὶ ἀντερᾶσθαι. καὶ ab *Oleario* omissum restitui ex editt. vett. et libris meis.

P. 57, 33. ὡς παρ' αὐτοῦ ὁρᾶται. sic *Olearius* ex coniectura, ut ipse ait, minime fallaci, pro ἐρᾶται. Confirmavit eam G. et Flor. ubi praeterea ἀπ' αὐτοῦ, et Paris. De frequenti permutatione verborum ἐρᾶν et ὁρᾶν dixi ad *Achill. Tat.* p. 768. *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 546. ἡμᾶς δὲ ὁ Ζέφυρος οὐ προαδικήσας, εἶτα εὖ ποιεῖ, ἀλλ' ἐρᾷ μέν, ἐρᾷ δὲ οὐ κόρης, ἀλλ' ὅλης τῆς πόλεως. Monac. 113. ἀλλ' ἐφορᾷ μέν.

P. 57, 34. θηρῶντες. θυρῶντι. P. ἐνετύχομεν, ἐντύχομεν. G. ἀνετύχομεν. Iunt. 2.

P. 57, 36. ἐπειδάν. restitui ex editt. vett. pro ἐπειδὴ *Olearii*.

P. 57, 39. τύχοι δ' ἂν καὶ νῦν λόγου. τύχη δ' ἂν καὶ λόγου νῦν. Flor. Paris.

P. 58, 1. ἀμφιλαφοῦς γὰρ οὔσης αὐτῆς, καὶ οἷον χρυσῆς. Sic plane Heroic. XIX. 5. p. 733. τὴν μὲν δὴ κόμην, ἀμφιλαφῆ — καὶ χρυσοῦ ἡδίω καὶ εὐσχήμονα; ὅπη καὶ ὅπως κινοῖτ' ἂν αὐτὸν ἢ ἄνεμος ἢ αὐτός. ubi vid. *Boisson.* p. 604.

P. 58, 2. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν ὤτων κρίνεται, τῶν νώτων. G. ἐπὶ τῶν ὤτων κρέμαται corrigit *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 277. ex *Phil. Iun.* XIV. ἡ κόμη — ἐπικρεμαμένη τῷ μετώπῳ. Corrigendi nulla necessitas. Puerî coma pars ad cervicem descendit, pars ad aures porrecta ibi dívitur. Similis locus *Aristaeneti* I. 11. p. 29. quem supra adscripsimus X. p. 19, 4. *Petronius* c. XVIII. Quartillà — *ex lacrymis in risum mota, descendentes ab aure capillos meos dentata manu duxit.* *Lucian.* Amor. c. 26. T. V. p. 287. οἱ μὲν (βόστρυχοι) ἐπινώτιοι κέχυνται, μεταφρένων κόσμος, οἱ δὲ παρ' ὦτα καὶ κροτάφους. *Liban.* T. IV. p. 1071. 16. βόστρυχον πρὸς τὸ ὦτε περικεκλασμένον. vulgo: περικεκλωσμένον. Ibidem post pauca lege: τὸ δὲ τῆς κόμης (κόρης vulg.) ξάνθουλον (πάνθουλον. vulg.) ταῖς παρειαῖς ὑπαζόμενον, πρὸς μὲν τὸ συγγενὲς τοῦ φοινίγματος

καί τι χρυσαυγίζον ἐμίγνυε, πρὸς δέ γε τὸ λευκόχρουν χρυσοειδῆ πετάσματα (τε πάντα vulg.) παρέτειναν. ubi ξάνθουλον, compositum formatum ut τριχούλον ap. *Archilochum Polluc.* II. 23. Lexicis addendum.

P. 38, 3. τῷ μετώπῳ. μετόπῳ. C.

P. 38, 4. τῇ ὑπήνῃ. τῇ πήνῃ. G. — εἰσὶ δέ. εἰσί τε. Flor. Paris.

P. 38, 5. ἴσον. ἴσον. C. D. ἴσα. Flor. ἴσα. Paris. Hoc reponendum videtur, ita tamen, ut praeterea, sublato frigido et ieiuno εἰσί, legatur: Ἴσοι δὲ ἄμφω οἱ Νάρκισσοι, τὸ εἶδος ἴσα ἐμφαίνοντες ἀλλήλων.

P. 38, 6. ἔκκειται. ἔκκυται. Iunt. 2. ἔκκεῖται. Flor.

P. 38, 9. καὶ οἷον διυφῶντι τοῦ κάλλους. *Aristaenetus*, qui haec verba exscripsit II. 10. p. 87. (vid. supra p. 36, 14.) participium retulit ad Narcissum; quod melius procul dubio.

XXIV.

HYACINTHVS.

Hyacinthum Nicias Atheniensis pinxerat, *quem Caesar Augustus delectatus eo secum deportavit Alexandria capta. Plin.* XXXV, 40, 28. Nostrae picturae ratio haec est. Iuvenis in prato floridо discо ictus concidit; discus, causa mortis ut oculis incurreret, capiti inhaeret, e quo sanguis profluit; ex sanguine natus iam efflоruit, veris nuntius, lugubris hyacinthus. Ceterum Hyacinthus non mollis erat, sed Laconicam originem prodens, cruribus ad cursum factis, brachiisque ad graviores palaestrae artes, lnctam et pugilatum, iam aspirantibus. *Apollo*, in halbide, i. e. solo paulum elevato; in quo discoboli stare solebant, consistit, animo consternatus, quasi solo infixus, oculis in terram delectis, nec accedendo igitur, nec prospiciendo quidem, num plaga fatalis fuerit, dignoscere audens. Philostratus palaestrae peritiam loco incommodissimo venditans, quo statu Apollo discum iaculatus fuerit, describit. Sed pictor eum statu recto exhibuerat, tum, ut discum non nunc emitti, sed emissum esse appareret, tum maxime, quia discoboli status, quicquid sit fabulae, in arte minus decorus est deo. Praeterea in loco altiore positus erat *Zephyrus*, cuius imaginem etiam tab. IX. vidimus, tempora alatus et corolla florum omnium, redimitus, quippe quos mollis eius halitus nutrit et *fovet*. *Aura parit flores tepidi fecunda Favoni.* F. G. Welcker.

Loca veterum de Hyacinthi fabula collegit *Fischer.* ad *Palaeph.* c. XLVII. p. 183. Cf. *Philostr. Ium.* c. XIV.

Digitized by Google

P. 38, 10. *ἀνάγνωθι τὴν ὑάκινθον.* intelligimus de litteris *αἰ* flori inscriptis, ut fabula ferebat; convenit hoc acumini sophistae. Pergit: *ἐὶ declarat flos, ἐὲ ex adolescentis sanguine natum esse. Nec de eo dubitare te sinit pratum hoc: καὶ γὰρ ἐνταῦθα ἐκπέφυκεν, ὁποῖα τῆς γῆς ἀνέσχε. nam nascuntur hic et alii flores, quotquot quidem terra edi solent.* Heynius. *τὸν ὑάκινθον.* Flor. *Flebilibus moerens figuris* dicitur hyacinthus ap. *Claudian.* de R. P. II. 131. nam *γράμματα ἔχει ἐπαιάζοντα τῷ νεκρῷ*, ut Apollo ait ap. *Lucian.* D. D. XIV. 2. ubi vid. *Hemsterh. Euphorion* ap. *Schol. Theocr.* Eid. X. 28. hyacinthi originem ad Aiacis caedem referens: *πορφυρέη ὑάκινθε, σὲ μὲν μία φῆμις ἀοιδῶν — Εἶαρος ἀντέλλειν γεγραμμένα κωκύουσα.* quem locum docte illustravit *Aug. Meineke* de Euph. Vit. et Scr. p. 89. s.

P. 38, 12. *γένεσιν. γενεήν.* Flor.

P. 38, 14. *καὶ μή σε λειμὼν ἀναβάλῃ τοῦτο.* haec verba cum proximis adeo sibi impedita videri scribit *Wyttenbach.* Ep. crit. p. 277. ut non videat; quomodo probabili coniectura expediri queant. Et *Heynii* quidem interpretatio non satis facit. *ἀναβαλλεῖν* hoc loco est *morari, impedire*, ut in cantilena ap. *Plutarch.* T. II. p. 654. B. *ἀνάβαλε ἄνω τὸ γῆρας, ὦ παλὰ Ἀφροδίτα.* unde *ἀμβολογήρας* appellata Venus ap. *Pausan.* III. 18. p. 253. Nostra autem verba vide, an referenda sint ad initium capitis in hunc modum: nec te pratum, omni genere florum distinctum et refertum, moretur, quominus illud facias (*μή σε ἀναβάλῃ τοῦτο*), nempe, ut hyacinthi flori contemplando operam naves. Tum proxime: *καὶ γὰρ ἐνταῦθα — ἀνέσχε*, continent descriptionem obiter additam prati, quod pro *παρέργῳ* tabulae haberi debet. De *ἀνέσχε γῆς* vid. supra ad XI. p. 20, 34.

P. 38, 14. Locus falso acumine impeditus, quales in hoc scriptore sunt multi. Hoc mihi rhetor videtur dicere: *ne te pratum moretur*, i. e. de floris origine dubitare te sinat, quasi ubi tam laetum pratum sit, flos ille per se nasci potuerit. Natus quidem hic loci est scilicet, sed (ut recte *Olearius*) *in quantam terreae particeps est naturae.* Tum ludens in verbo *ὑακίνθινος*, quod, uti *violaceus* etiam color, de coma usurpatur (Odyss. VI. 231. XXII. 158. *Dionys.* Perieg. V. 1114. Cf. *Theocr.* Id. XV. 28.) hoc etiam assertionis suae argumento utitur, quod quum, secundum picturam, coma Hyacinthi hyacinthina sit, idem color ex illius sanguine vitali in florem transierit. Vis argumenti sita est in *οἰκεῖον*. *Heynius* nondum rubentem expressum fuisse florem putabat. F. G. Welcker.

P. 38, 16. *καὶ ὑακινθίνην εἶναι τῇ μυθικῇ τὴν κόμην.*

capilli et colore et crispitudine (ut cum *Arnobio* loquar) flore hyacinthi similes, docent, quam facile ex sanguine pueri flos talis existere potuerit. Nam in hac comparatione non solum colorem, sed etiam τὸ οὖλον respici, docent loca Odysseae a *Welckero* nostro allata, cum aliis. *Aristaen.* I. 1. p. 3. ἡ δὲ κόμη φυσικῶς ἑνουλισμένη, ὑακινθίνῳ ἄνθει καθ' Ὅμηρον ἐμφερής. ubi vid. *Bastium* p. 221. *Lucian.* pro Imagg. c. 5. T. VI. 31. Amor. c. 26. T. V. p. 287. Rhet. Praec. c. 11. T. VII. p. 231. ὀλίγας μὲν ἔτι, οὔλας δὲ καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας εὐθετίζοντα. Flos hyacinthus purpureus. *Pancrat.* ap. *Athen.* XV. p. 677. F. λευκὸν κρίνον ἠδ' ὑάκινθον πορφυρέην. Vid. *Meinek.* ad *Euphorion.* p. 90.

P. 38, 18. πινόμενον. γινόμενον. Flor. Paris.

P. 38, 20. δεινὴ μὲν ἡ διαμαρτία. δεινὴ δὲ ἡ. Paris.

P. 38, 22. οὐ σοφισταὶ τῶν μύθων. fabularum interpretes, num probabiliter fictae sint, nec ne, examinantes. θεαταὶ δὲ μόνον. δαιμόνων. G. Similes librariorum errores congessimus in Not. ad Anth. Pal. p. 96.

P. 38, 25. βαλβῖδα. Sic G. βαλβίδα. Vulgo. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 48. — διαχέχωσται. διαχεχώρισται. P. a pr. man.

Ib. βαλβὶς alibi de curriculi principio dicta, nunc de loco, in quo stat ille, qui discum emissurus est. Debuit esse solum paululum elevatum, quod satis esset ei, qui insisteret. Spectat huc in Hesychianis βαλβὶς — βουνός. Adiicitur causa elevati soli, ut dextro pede ei innixus aliquis promineat laevo pede, ut maiore cum nisu dextra discum emittere possit. Pergit idem: discobolum ait in iactu caput reclinare in dextrum latus, eo usque, ut latera sua prospiciat, et iacere discum debere, tamquam si e profundo hauriat, dextris corporis partibus innixus. Notissimum est signum Myronis, cuius descriptiones sunt ap. *Lucian.* in Philops. c. 18. et *Quinctil.* 3. Or. II. 13. 10. Convenit prior locus saltem in hoc, quod in dextrum latus reclinatum corpus superius in eo memoratur, ἀπεστραμμένον εἰς τὴν δισκοφόρον (χεῖρα). Sunt quoque nonnulla in *Statii* Theb. VI. 646. ss. quae comparari possunt. Aliud fuit signum Naucydis. *Plin.* XXXIV. s. 19, 19. Iam supersunt signa antiquae diversae classis: alterum genus, statu recto; quale est in Pio-Clem. Vol. III. tab. 26. quod Naucydis exemplum referre coniectat *Visconti*. Similis est pictura Herculanensis Vol. III. p. 129. Alterius generis sunt plura, ut in domo Marchionum de Maximis; aliud Londini in domo Townleii; aliud ante aliquot annos repertum, quod a Canova sculptore reficitur. Creduntur haec esse ad Myronis exemplum facta. Cum *Philostrati*

Digitized by Google

tabula non consentiunt. Potuit itaque in tabula ars tertio aliquo modo esse variata. HEYNIVS.

P. 58, 25. Descriptio Discoboli tam parum luculenta, ut a nemine adhuc perspectum fuerit, convenire eam omnino in *discobolum Myronianum*, a quo diversissimum eum esse vult etiam *Z. Baden* p. 26. Et tamen, si cum illa statua contuleris singula, tum demum omnia inter se optime cohaerere videbis. Tricae in eo maxime sunt, quod τὴν βαλβίδα ait τὸ δεξιὸν σκέλος ἀνέχειν, πρανῆ τὰ ἔμπροσθεν ἐργάζεσθαι, καὶ κουφίζειν θάτερον τοῖν σκελοῖν (sinistrum), et hinc demum transit ad personam discoboli, τὸ δὲ σχῆμα κ. τ. λ. quasi nihil adhuc de illius statu dixisset. Sed haec non debent ad litteram intelligi. Balbidi non unus pes impositus est, quo, utrumlibet ponas, status existit impeditus et fere ridiculus; sed in ea stat discobolus (βαλβὶς ἀποχρῶσα ἐνὶ ἴχνεσι), cuius nisus eo, quod paulum super solum elevatus est, augetur. Iam quomodo, quaeso, omnia illa per locum, in quo quis stat, efficientur? Immo ab arte et voluntate discoboli unice pendent. Dextro ille pedi insistit firmiter, quem simul, quod solum *Ph.* non annotavit, manu genuque sinistro utrimque suffulcit atque firmat; mox quum discum est emissurus, tota corporis parte dextra incumbit (προσεμβάλλων τοῖς δεξιοῖς πᾶσι, non *in dextras partes*), dum pes sinister, qui ante iactum ad nisum saltumve paratus extremo tantum digito terram tangit (κουφιζόμενος) dextram vibrantem motu suo subsequetur (συναναπάλλεται, *mitausfährt*). Vltima, quod discobolum capite ita reclinato, ut totum latus contueri possit, discum ita emittere ait, ut quasi ex profundo, in quod primo manus motu descendit, haurire videatur, quam vera sint, nemo iuste aestimare potest, nisi statua inspecta. Simul hac descriptione confirmatur, quod ex comparatione plurium istius statuae exemplarium olim coniectavi *Zeitschrift für Geschichte und Auslegung der alten Kunst.* 1818. Tom. I. p. 268., in statua Vaticana caput praefractum male accommodatum esse, et verum statum in exemplari aedium Maximiorum cerni, quod aeri incisum est in Histor. Artis. edit. Ital. T. II. tab. 2. in Operum *Winckelmanni* ed. Dresdensi T. VI. tab. 3. F. G. WELCKER.

P. 58, 26 ἢ δὴ τὸ κάτοπτον. Paris. et Flor. εἰ μὴ τὸ κ.

P. 58, 28. πρανῆ τὰ ἔμπροσθεν ἐργάζεται. ἔμπροσθεν. C. ἐργάζεται om. Flor.

P. 58, 29. δ χρὴ συναναπάλλεσθαι. sic tres Guelph. probante *Heynio* p. 73. pro συνεφάλλεσθαι. συναναβάλλεσθαι. Flor. συναναβαλλεσθαι. Paris.

Digitized by Google

P. 38, 30. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ δίσκου ἀνέχοντος. Scribendum: τοῦ τὸν δίσκον ἀνέχοντος. Saepenumero duobus articulis deinceps positis, alter a librariis omissus. Vid. App. ad Porson. Adv. p. 287. *Boisson.* ad Eunap. p. 230.

Ib. Quod Iacobsius emendat, τοῦ τὸν δίσκον sensum restituit. Sed verba tam plana quomodo corrumpi potuerint, minus perspicuum est. Quare coniicere quis possit, scriptum fuisse: τὸ δὲ σχῆμα τοῦ δισκανέχοντος. ut δισκανέχειν vocabulum fuerit in arte palaestrica ei statui, qui describitur, proprium, δισκοβόλος alteri, qui illum sequitur, et de quo etiam dicitur δίσκον ἀφεῖναι, ἐκπέμψαι, ἐκρῖψαι. Ita etiam ἡ δισκοφόρος (manus) in Lucianea discoboli descriptione vox est ex palaestra petita. F. G. Welcker.

P. 38, 32. ἐπιδεξιά. ἐπὶ δεξιᾷ. C. a pr. man. — χρὴ κυρτοῦσθαι τοσοῦτον. hoc recepi ex Flor. κυρτοῦσθαι τόσον. Paris. κυρτοῦν vulgo. Plurimum huc facit *Lucian.* in Philops. c. 18. T. VII. p. 268. τὸν δισκεύοντα — τὸν ἐπικεκυφότα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς ἀφέσεως, ἀπεστραμμένον εἰς τὴν δισκοφόρον, ἠρέμα ὀκλάζοντα τῷ ἑτέρῳ, ἐοικότα ξυναναστησομένῳ μετὰ τῆς βολῆς.

P. 39, 2. προσεμβάλλοντα. προσεμβαλλόντα. P.

P. 39, 3. οὕτω πως. sic libri nostri cum Ald. 1. Iunt. 1. οὕτω πῶς. Ald. 2. Iunt. 2. Mor. Olear.

P. 39, 5. ἐς τὸ μειράκιον. sic Flor. εἰς. Vulgo.

P. 39, 5. τὸ μὲν κεῖται ἐπ' αὐτοῦ γε τοῦ δίσκου. sic editt. vett. et plurimi librorum nostrorum. ἐπ' αὐτοῦ τὲ τοῦ δ. Flor. κεῖται καὶ ἐπ' αὐτοῦ τε. Paris. ὑπ' αὐτοῦ. Mor. Olear. Ex lectione Paris. suspiceris, *Philostratum* scripsisse: ἐμπεσὼν δὲ ὁ δίσκος ἐς τὸ μειράκιον, τὸ μὲν κεῖται, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ τοῦ δίσκου. *puer humi iacet occisus, et in eo discus.* De periphrasi substantivi per articulum nihil attinet monere. Vid. *Schaefer.* Melet. p. 31. s. Recte autem καὶ post μὲν infertur; de quo usu dixi ad Anth. Pal. p. 89. Cf. *Boeckh.* ad *Pindar.* T. I. 2. p. 384.

P. 39, 6. λακωνικὸν μειράκιον. sic Flor. Paris. omisso τὸ, quod vulgo insertum. *Suid.* λακωνικός. ὁ στερρὸς καὶ ἀνδρεῖος· τοιοῦτοι γὰρ οἱ λάκωνες. καὶ λακωνικὸν πνέων, ἀντὶ τοῦ ἰσχυρόν. Perperam *Olearius* cogitabat de vestitu. Ad Hyacinthum, puerum formosissimum, spectant verba Timonis ap. *Liban.* T. IV. p. 195, 28. ὑπὲρ Νικίαν, ὑπὲρ τὸν Ἀμυκλαῖον ἐκεῖνον, ἕψηβος Ἀλκιβιάδης. Scr. ὑπὲρ Νιρέα. Nireus cum Hyacintho iungitur ap. *Oppian.* Cyn. I. 359. γράψαντες πινάκεσσιν — ἀγλαὰ κάλλη — Νιρέα καὶ Νάρκισσον, ἐϋμμελίην θ' Ὑάκινθον. et in Charidemo Pseudo-Luciani c. 24. T. IX. p. 291. ἀλλ' ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν εἰς Ἴλιόν ποτε συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ'

Digitized by Google

Ὑάκινθον τὸν καλὸν ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν. ubi fortasse vocibus transpositis legendum: Ὑάκινθον τὸν Λακεδαιμόνιον, ἢ τὸν καλὸν Νάρκισσον. *Ovid.* A. A. II. 109. *Sis licet antiquo Nireus adamatus Homero; Naïadumque tener crimine raptus Hylas.*

P. 39, 7. τὴν κνήμην ὀρθόν. tibiae rectae laudantur II. 2. p. 55, 13. εὐθεῖα μὲν γὰρ ἡ κνήμη τῷ παιδίῳ crassae contra et incurvatae notantur. II. 21. p. 89, 9. de Antaeo, τὸ μὴ ὀρθὸν τῆς κνήμης, ἀλλὰ ἀνελεύθερον. Non obstat, quod *Archilocho* probatur dux belli περὶ κνήμας ἰδεῖν Ῥοικός, ἀσφαλέως βεβηκώς. ap. *Dion. Chrys.* Or. XXXIII. p. 8. Cf. *Liebel.* in Archil. Rel. p. 110 ss. In milite enim firmus status, in puero agili pedum et crurum pernicitas probatur. De Hyacintho *Phil. Iun.* XIV. σφυρὸν μὲν αὐτῷ κοῦφον ἐπ' εὐθείᾳ τῇ κνήμῃ. Idem de Meleagro XV. κνῆμαι δὲ αὐτῷ εὐπαγεῖς καὶ ὀρθαί, φέρειν ἔν τε τοῖς δρόμοις ἱκαναί. Ap. *Aristaen.* I. Ep. 27. p. 66. (121) puella nudat crura, ἵνα δείξῃ κνήμην ἰθυτενῆ καὶ πόδα λεπτόν.

P. 39, 7. καὶ δρόμων οὐκ ἀγύμναστον. δρόμον. Mor. Ole. ω δρόμον. D. δρόμων. edit. vett. C. G. P. Flor. Parisini duo. Vid. *Boisson.* ad Her. p. 451. *Eurip.* Bacch. 491. οὐκ ἀγύμναστος λόγων. *Xenoph.* Cyrop. I. 6. 29. εἰ δέ ποτε πόλεμος γένοιτο, μηδὲ τούτων ἀγύμναστοι εἶητε. *Aristaen.* I. 14. p. 36. ὡς ἐρωτικῶν ἀγύμναστον. Philostratea nonnulla excitat *Thom. Mag.* in γεγυμνασμένος. p. 183.

P. 39, 8. καὶ βραχίονα ὑπεγεῖρον ἤδη. ineptit *Olearius* media vertens: *brachiumque iam elevans*, cum tale signetur, in quo musculi torique, pro roboris maturitate iam tumescentes, appareant. Hamacker Lectt. p. 44 s. *Philostr. Iun.* XIV. p. 135, 29. de eodem puero: καὶ βραχίων ξὺν ἀπαλότητι σφριγῶν. Composito ὑπεγείρειν augenda Lexica. Iterum habetur infra II. 26. p. 95, 3. Vit. Soph. I. 21. 4. p. 519.

P. 39, 9. καὶ τὴν ὥραν τῶν ὀστῶν ὑπεκφαῖνον. *ossium pulchritudinem* laudari in formoso puero, etiam nunc miror. Diversum certe, quod de Laide praedicat *Aristaen.* I. 1. οὕτω μέντοι σύμμετρα καὶ τρυφερὰ τῆς Λαΐδος τὰ μέλη, ὡς ὑγροφυῶς αὐτῆς λυγίζεσθαι τὰ ὀστᾶ δοκεῖν. quae comparanda cum *Antipatro* Anth. Pal. IX. 567. de Antiodemide: ὑδατίνους φορέουσα βραχίονας, ἢ μόνη ὀστοῦν Οὐ λάχεν. et cum *exossato pectore Lucretii* IV. 1264. In Nostro nondum poenitet coniecturae, olim prolatae in Exercitt. cr. T. II. p. 88. τὴν ὥραν τῶν ὀσφύων. probantibus *Heynio* et *Hamackero*. In Cyro suo τὴν ὀσφὺν τὴν περίβλεπτον miratur *Strato* in Anth. Pal. XII. 213 *Meleager* Ib. XII. 94. τερπνὸς μὲν Διό-

Digitized by Google

δωρος — ὀσφὺν δ' Οὐδιάδης. *Lucian.* Luc. c. 6. T. VI. p. 136. ὡς εὐρύθμως, ὦ καλὴ παλαίστρα τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ὁμοῦ συμπεριφέρεις καὶ κλίνεις· ἡ δὲ ὀσφὺς ἢ μὴν (ἡμῖν vulg.) ὑγρῶς ὑποκινεῖται. In Hyacintho μηροὶ ἀπέριττοι laudantur ap. *Phil. Iun.* XIV. p. 135, 26.

P. 39, 9. Vocem *Λαχωνικὸν Olearius* de vestitu intelligit. Sed nudus sine dubio effictus erat Hyacinthus. *Τὴν ὥραν τῶν ὀστῶν* non de pulchritudine, sed de *aetate* ad palaestram *iam matura* intelligo. Idem exprimit, quod *βραχίονα ὑπεγείρον*. F. G. Welcker.

P. 39, 10. ὁ *Ἀπόλλων*. articulum om. Flor. — *τῇ βαλβῖδι*. sic G. *βαλβίδι*. vulgo.

P. 39, 11. *πεπηγέναι φήσεις αὐτόν*. de hoc usu verbi *πεπηγέναι* monui in Addit. ad Athen. p. 216. ap. *Lucian.* D. Mer. XIII. T. VIII. p. 258. *οἱ μὲν οὖν ἄλλοι καταπεπλήγεσαν*. Fortasse praeferendum *κατεπεπήγεσαν* ex Cod. Paris. Cf. *Hase Notices et Extraits* T. IX. p. 192 s.

P. 39, 14. *ἐς τὸ μειράκιον ἐπαφείς*. *ὡς τὸ μειρ. παρείς*. Flor. Paris. Mythographus ad calcem *Palaephati* XLVII. p. 184. ed. *Fisch.* *Δίσκος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ διακονήσας, ὑπὸ τούτου (Ἀπόλλωνος) μὲν ἀφεθείς, ὑπ' ἐκείνου δὲ (Ζεφύρου) ἐνιχθείς*. De Zephyro *Phil. Iun.* XIV. p. 136, 1. *δισκεύοντι δὲ τῷ Ἀπόλλωνι πλάγιος ἐμπνεύσας, ἐμβάλλει τῷ Ὑακίνθῳ τὸν δίσκον*.

P. 39, 17. *ἐν ἁβρῷ τῷ εἴδει. ἁβρῷ*. G. utrumque iunctum ap. *Phil. Iun.* I. p. 113, 10. *τὸ ἁβρόν τε καὶ ἁδρὸν τοῦ εἴδους*. Zephyro propria *ἁβρότης*. Vid. supra IX. p. 17, 13.

P. 39, 18. *καὶ τὴν ὑάκινθον· τὸν ὑάκ.* Flor. Par. ut supra p. 38, 10.

XXV.

ANDRII.

Pictura si qua alia iucunda atque lepida, *Andriorum Dionysia* exhibens, quae proprio nomine vel *Θεοδαίσια* vel *Θεοδοσία* vocabantur. Hoc legitur in *Plinii* editionibus *H. N.* II, 106: *Dies Theodosia vocatur*, unde per coniecturam ortum videtur *Διὸς Θεοδοσία*. Igitur ut *προδοσία*. An *Θεοδόσια* leges i. e. *ὑπὸ θεοῦ διδόμενα*? (*Hesych.*) Sed utrumque falsum videtur; certe inauditum est. *Θεοδαίσια* autem, verbo formato ut *γαμοδαίσια*, et Iunonis festum vocabatur (*Hesych.* *Ἡρόχεα*), et Bacchi, et huius quidem Olonte, *Chishul. Ant.*

Digitized by Google

As. p. 134 s. et in aliis sine dubio Cretae urbibus. Hinc deum etiam *Θεοδαίσιον* dixerunt, *Hesych.* v. *Θεοδέσιος* (*ε̄* pro *αι̅*, ut sexcenties), et Cretenses mensem etiam ei sacrum, qui in epigraphe quadam *ΘΕΟΔΟCI* . . . sive scriptus est sive lectus. In quo festo vini sponte profluentis miraculum ex mythorum et hymnorum excelsitate (*Eurip. Bacch.* 142. 703. cf. *Noster* p. 25, 24. 30, 7. 33, 2.) in terram unoquoque anno deducebatur, idque miraculum, sacerdotum artificio et liberalitate effectum, plebeculae superstitione et credulitate monstruose auctum et amplificatum, picturae argumentum est. Quamvis Consul etiam Romanus *fontem — in Andro insula — Liberi Patris templo nonis Ianuariis semper vini sapore fluere credidit*, *Plin.* l. l. et XXXI, 13: *Mucianus Andri e fonte Liberi patris statis diebus septenis eius dei vinum fluere; si auferatur a conspectu templi, in aquam transeunte.* Et credere talia Graecis oportet, ut ait *Pausanias* VI, 26, 1, idem templi Andrii miraculum referens. *Vini sapore;* rivulus igitur vino infuso modice temperatus erat, ut alios conquestos esse crediderim, quod in Achaei Aethone legitur: *Totusne Achelous mixtus vino est?* Athen. X. p. 427. Eadem caerimonia usi sunt Teii, qui inde, quod *adhuc fons per se scaturiens in urbe sua fragrantissimum e terra vinum stato tempore* (i. e. festi Bacchici) *effundat*, Bacchum apud se natum arguebant. *Diod.* III, 65. (66.) Eiusmodi iactantiam et exaggerationem ridere videtur *Lucianus* a Iacobsio cit. quum flumen mentitur Chium vinum fluens, adeo copiosum, ut quibusdam locis navigari posset. Etiam Naxiis vini perdulcis manasse fontem *Stephanus* refert *Byzantinus.* In Ariadnes enim nuptiis *Pumice ex sicco fluxit Nyctelius latex; Garruli gramen secuere rivi. Senec. Oedip.* 490. cf. *Eurip. Bacch.* 142. 696. *Horat. Od.* II, 19, 10. Apud Eleos Bacchi ahena tria in templo eius vino ultro repleri ferebantur. *Pausan.* VI, 26, 1. *Pseudo-Aristot. Mirab. Ausc.* 134. Aliud fuit miraculum in Dionysiis Aegarum Euboeae et Achaiae. *Schol. Eurip. Phoen.* 235 cf. Valcken. *Euphor. Fragm.* p. 170. Per ipsum enim festi diem vitis sacra florem edebat, uvas maturabat, vinum prodigiosum vespere bibebant choreutae. Iam in pictura *Fluvii daemon* super racemis recubat, quas premens fontem haud nimis miraculosum edit; sed hoc ita opus erat facto, quia ex solo profluvii colore res minus etiam patuisset. Fluvialis dei figuram in templo quoque fonti adiacuisse non dubitamus, cuius ex urna fortasse vinum illic emanabat. Quod hoc modo de portento demsit pictor, alia ex parte adiecit; vini enim rivulus latius in pictura quam re factum esse in festo credo, et arundinibus, unde thyrsi excidi possint, cinctus per campum procurrit; in cuius utraque ripa Andrii bacchantur cum mulieribus et infantibus,

Digitized by Google

hedera ac smilace coronati, quidam saltantes, alii humi procumbentes bibentesque et hymnos canentes. Os fluvii intrat *Bacchi navis*, quam a piratis supra oppugnatam vidimus, cum *Satyris* et *Silenis*, interque eos *Como* et *Ioco*, de quibus dixi ad tab. II, ad Andrios comissatum veniens. Bacchum navigantem, ut alibi Neptunum et Amphitriten, comitantur *Tritones* (Philostratus per se et quasi odorato vino allectos adnatare putat), qui vinum obvium cochleis haustum bibant et suavitate eius permulcti, ut delphini solent (*Hesiod. Scut.* 211), sursum efflant; quidam etiam quasi ebrii saltant. Hisce fluvii ostiis a dextra parte pictura terminatur, quibus in sinistra rei gravitate et specie respondet vini fons; quicquid inter utrumque spatii restat (p. 40, 19.) homunculis datum est laetabundis. *Μακάριος, ὃς εὐϊάζει βοτρύων φίλαισι πηγαῖς ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθείς. Eurip. Cycl.* 493. F. G. Welcker.

P. 39, 20. *τὸ τοῦ οἴνου ῥεῦμα.* Semel quotannis sp. Andrios fiebat, quod Saturno regnante semper et ubique, *ὅτι ὁ οἶνος ἔῤῥει ποταμηδόν.* ut est ap. *Lucian.* Sat. c. 7. Tom. IX. p. 8. coll. Epist. Sat. c. 20. p. 24. In eundem modum amnes vini, lactis et mellis in India, teste *Dione Chrys.* Or. XXXV. p. 434.

P. 39, 23. *ἡ γῆ ὕποινος.* Supra XVIII. p. 30, 7. *ὕποινοι πέτραι.* XXXI. p. 50, 11. *βότρυς ἐδωδίμους καὶ ὑποίνους.*

P. 39, 24. *αὐτοῖς. αὐτῆς.* Flor.

P. 39, 25. *οὔπω μέγαν. μέγα.* Flor. Paris. marg. P. *ἴσως μέγας.* De *μέγα* dubites, anne praeferendum sit vulgatae. — *οὔπω* pro simplici negatione plures post *Boissonad.* ad Heroic. p. 502. illustrarunt. Ap. *Aristid.* Panath. T. I. p. 155. *καὶ οὔπω ταῦτα μεγάλα.* perperam editor Anglus *οὔ πως* emendare conatus est.

P. 39, 26. *ἀρυσαμένῳ. ἀρυσαμένου.* Flor.

P. 39, 28. *φάναι. φᾶναι.* C. D, G.

P. 39, 32. *ἐφ' ἑκατέρας τῆς ὄχθης. ἐπ'* vitium ed. Olear. *τῆς* om Flor. C. D.

P. 40, 2. *ὡς δῶνακα μὲν Ἀχελῷος, Πηνειὸς δὲ Τέμπη φέρει, Πάκτωλὸς δὲ ἄνθη λοιπόν.* Similiter aquam in puteo Acculapii laudatissimis praeferens amnibus *Aristid.* T. I. p. 256. (448.) *ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε Κνίδιον* (Scr. *Κύδνον* *)) *οὔτε Εὐρυμέδοντα,*

*) Hanc emendationem adstruxi in Bibl. crit. quae a *Seebodio* V. cl. Hildesiae editur, an. 1820. p. 489. Cydnum cum Peneo iungit *Dio Chrys.* Or. XXXIII. p. 401. Perperam legitur ap. *Aristidem* in Rom. Encom. p. 201. (350.) *ἐκ Νάξου ἢ Κύδνου.* pro *Κύδνου*, quod *Canterum* non fugit. Vit. Apoll. VI. 43. p. 278. *ἐπεὶ διέβη τὸν Κύδνον.* Vratisl. *κύκνον.* Elegantem de illo flumine locum *Parthenii* servavit *Eustath.* ad *Π.* p. 248, 6. qui fonte

οὔτε Χόασπιν — οὔτε ᾧ τοὺς καλλίστους στεφάνους ἀνῆκεν ἡ γῆ περὶ τὴν ὄχθην ἑκατέραν Πηνειόν, οὔτε πηγὴν ἄβυσσον, οὔθ' ὅ τι ἐρεῖς ἕτερον ὕδωρ παραβάλοιμ' ἂν τούτῳ τῷ πάντα ἱερῷ. qui locus facit ad Nostri verba, ὡς Πηνειὸς Τέμπη φέρει. i. e. herbas, flores, hederam, quibus Tempe exornata perhibentur. Proxima verba, Παχτωλὸς δὲ ἄνθη λοιπόν, quin foedissime depravata essent, non dubitabat *Hamackerus* p. 33. et ob florum commemorationem a Pactolo alienam, et ob λοιπόν. Corrigit ille: Παχτωλὸς δὲ ἄνθη λίθων. *Pactolus versicolores lapides producit*, ex *Pseudo-Plutarcho* de Flumin. p. 1152. D. γεννᾶται δὲ ἐν αὐτῷ (Pactolo) λίθος κισσήρει παρόμοιος, καὶ σπανίως εὑρίσκεται· τετράκις γὰρ τῆς ἡμέρας ἀλλάσσει τὴν χρόαν. At sic mirarer equidem, *Philostratum* in illius fluminis commendationem rem tam paucis notam commemorare maluisse, quam id, quod uno ore omnes praedicant, aurum, quod ille trahebat, et τὰ χρυσοῦ ψήγματα. Sed integra est res. De λοιπὸν quidem *G. I. Bakkerus* in Spec. Obss. p. 49. tot *Philostrati* loca congessit, ut de hoc vocabulo mutando vix cogitari possit; in ἄνθη autem rhetor Tmolum spectavit, montem florentissimum, unde Pactolus oritur. Τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον *Euripides* laudat in Bacch. 462. et ap. *Macedon.* in Anth. Pal. IX. 645. Τμώλῳ ὑπ' ἀνθεμόεντι membranae obtulerunt. Vid. An. ad Anth. Gr. T. III. 1. p. 232. et in Not. ad Anth. Pal. p. 611. *Virgil.* Georg. I. 56. *nonne vides, croceos ut Tmolus odores, India mittit ebur.* Hinc Pactolus ipse χροκόεις ap. *Nonn.* Dion. XII. p. 334. 11.

P. 40, 4. οὗτοι δὲ ὁ ποταμός. Imitatur Sophista *Bacchylidem* ap. *Athen.* II. p. 39. vel similes poetarum locos. Cf. *Pindari* dictum ap. Eund. XI. p. 782. Fragm. p. 674. ed. *Boeckh.* F. G. Welcker. Transpositis vocabulis Flor. et Par. ὁ ποταμὸς πλουσίους τ' ἀποφαίνει καὶ δυνατοὺς τὰ ἐν ἀγορᾷ. Commode *Olearius* comparavit *Aristoph.* Eqq. 91. ss. Alia vid. ap. *Hamacker*, p. 32. *Mitscherl.* ad *Horat.* III. Od. XXI. 15.

P. 40, 6. καὶ τετραπήχεις ἐκ μικρῶν. *Diphil.* ap. *Athen.* II. p. 35. D. de Bacchо: ὡς ἡδύς τις εἶ· Ὃς τὸν ταπεινὸν μέγα

---

quodam ad Tarsum commemorato, περὶ ἧς, ait, Παρθένος γράφων, ἄλλα τε λέγει, καὶ ὅτι παρθένος Κιλίκων ἀνακτορίην ἔχουσα, ἀγχίγαμος πέλε,

καθαρῷ δ' ἐπεμαίνετο Κύδνῳ
Κύπριδος ἐξ ἀδύτων πυρσὸν ἀναψαμένη,
εἰσόκε μιν Κύπρις πηγὴν θέτο, μῖξε δ' ἔρωτι
Κύδνου καὶ Νύμφης ὑδατοέντα γάμον.

Digitized by Google

φρονεῖν ποσὶς μέτρος. Homines autem τετραπήχεις i. e. sex pedum (vid. *Spanh.* ap. *Aristoph.* Ran. 1041.) pro μεγάλοις cum gravitate dictum. *Aristoph.* Vesp. 572. ὃν πρῶτον μὲν ἔρροντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις Ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις. Eius staturae homines trans Caucasum se vidisse narrabat Apollonius, trans Indum autem πενταπήχεις. Vit. Apoll. II. 4. p. 52. ubi vid. *Olear.* Heroes δεκαπήχεις secundum Heroic. p. 668.

P. 40, 8. καὶ ἐσιέγεσθαι ἐς τὴν γνώμην. sic Cod. Flor. εἰσάγ. εἰς. Vulgo. In proximis obversabatur rhetori locus *Eurip.* Hipp. 74. ss. quem expressit etiam in Heroic. p. 665.

P. 40, 12. ταυτὶ μὲν ἀκούειν ἡγοῦ, καὶ ᾠδόντων αὐτὰ ἐνίων, καταψελλισμένων τὴν φωνήν. ἡγοῦμαι, P. sed μαι inductum. Quum καὶ non habeat quo referatur, corrigendum suspicor: καταᾠδόντων αὐτὰ ἐνίων, καὶ ἐψελλισμένων. Frequens est usus verbi ψελλίζεσθαι; composito καταψελλίζεσθαι qui usus sit, novi neminem.

P. 40, 14. τὰ δὲ ὁρώμενα, τὰ μὲν ὁρ. Flor. δὲ erasum in Paris.

P. 40, 15. ἐν βοτρύων εὐνῇ. ἐν βοτρύωνα, G.

P. 40, 16. ἄκρατός τε καὶ ὀργῶν τὸ εἶδος. cuius adspectus ad *meri* ex hoc fonte scaturientis haustus, ad haec *orgia* invitaret. F. G. Welcker. ἄκρατός γε. Flor. et Paris. Color numinis, quod flumini illi praeerat, οἶνον, quem funderet, ἄκρατον esse significabat; ἄκρατος τὸ εἶδος. ut supra p. 35, 29. de Satyris, ἄκρατοι τὸ αἷμα, Ὀργῶν refero ad habitum eorum, qui se largiter invitarunt vino (ut Silenus in *Virgil.* Ecl. VI. 15. *inflatus venas Iaccho.*) et ad ipsas uvas musto tumentes. Cf. II. 17. p. 80, 29. ἄμπελος ὀργῶσα, *Pollux* I, 61.

P. 40, 17. αὐτῷ παραπεφύκασι. αὐτὸν περιπεφύκασι. Flor. περιπεφύκασι enotatum etiam ex Paris. Supra XXIII. p. 36, 31. ἄνθη λευκὰ τῇ πηγῇ παραπέφυκεν. idem liber περιπέφυκεν.

P. 40, 18. καθάπερ αἱ κάλαμοι. καθάπαξ. lunt. 1. 2. et marg. Morell. Sic iterum II. 33. p. 103, 6. Vit. Apoll. IV. 31. p. 170. περὶ σοφίας δὲ γὰρ καὶ ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης, καὶ καθάπαξ ὁπόσαι ἀρεταί εἰσιν, Vrat. καθάπερ, omisso καί.

P. 40, 21. ἀρύτονται κόχλοις τοῦ οἴνου. sic editt. vett. et P. ἀρύονται. Flor. et ed. Olear. Vid. T. H. ad *Aristoph.* Plut. 607. *Davis.* ad *Max. Tyr.* V. 3. p. 70. — κόγχοις. C.

P. 40, 22. καὶ τὸ μὲν πίνουσιν αὐτοῦ, τὸ δὲ ἀναφυσῶσιν. Hoc ita accipiebat *Heynius*, ut Tritones vinum cochleis haustum, iisdem cochleis, ori tamquam ad canendum admotis, efflare crederet. Vide supra *Welckeri* interpretationem. De Verbo ἀναφυσᾶν vid. ad IX. p. 16, 14.

P. 40, 24. ὁ Διόνυσος. articulum om. Flor.

Digitized by Google

P. 40, 25. *καὶ καθώρμισται, καθόρμισται.* Mor. Olear. *καθώρμισται.* Iunt. 2.

P. 40, 26. *καὶ ληναίους ἄγει.* sic edit. vett. et libri. *ληναλοὺς* (sic) Paris. 1696. *Ληνὰς* dedit *Olearius* ex coniectura, confirmata uno libro Paris 1761. tres alii in vitioso *ληναίους* conspirant. Bacchum novimus *ληναῖον*; Bacchae autem *ληναὶ* vocantur. Vid. supra XXIII. p. 36, 25.

P. 40, 27. *καὶ Σειληνούς. Τὸν Γέλωτά τε ἄγει καὶ τὸν Κῶμον,* Flor. et Paris. 1696. *καὶ σειληνοὺς ὅσοι τὸν γέλωτα —.* Hoc restitui, distinctione post *ὅσοι* posita: *Satyros illa navis portat, et Bacchas, et Silanos, quotquot sunt.* Elegans in his omissio verbi substantivi, quam attigit *Hoogeveen* ad *Viger.* p. 326. not. 71. Infra II. 22. p. 90, 31. *ἐκπληττόμενοι τὴν κνήμην ὅση, — Γέλωτα* et *Κῶμον* maioribus scripsi initialibus. Vid. de his Bacchi comitibus, quae *Welckerus* monuit supra ad c. II.

P. 40, 28. *ἱλαρωτάτῳ καὶ ξυμποτικωτάτῳ δαίμονι. ἱλαρωτάτῳ καὶ ξυμποτικωτάτῳ δαίμονι.* Flor.

P. 40, 29. *ὡς ἥδιστα ὁ ποταμὸς αὐτῷ τρυγῷτο,* i. e. *ὑπ' αὐτοῦ.* de amne vini sophista loquitur, ut de vincto. Mallem autem reperiri: *ἵν' ὡς ἥδιστα — τρυγῷτο.* De usu translato verbi *τρυγᾶν* monui in Anim. ad Anth. Gr. T. I. 2. p. 15. T. III. 1. p. 207.

XXVI.

MERCVRII NATALES.

Mercurii modo nati furta. Hic iustus est huius picturae titulus, cuius diversa est ratio a natalibus Herculis in anaglypho *Musei Pioclem.* T. IV. tab. 37. *Gal. mythol.* tab. 109, et Dioscurorum in alio a *Millino* edito, *Voyage au Midi de la France* T. II. tab. 57, *Gal. mythol.* tab. 144. In utroque mater modo peperit, quod natalium imagini unice convenit. In nostra autem pictura *mater in lecto* quidem exhibita est ut puerpera, sed eo tantum consilio, ut puellum, cuius furtum adspicimus, vix unum diem natum esse poetis credere posimus; eoque Maiae longe alius habitus ac vultus quam Ledae et Alcmenae animo concipiendus est. Eodem spectant *Horae*, Mercurii nutrices, fascias floribus intextis ornatas et varios anni temporum proventus tenentes, ad Maiam conversae. Coram eadem stat *Apollo* de bobus a filiolo abactis cum matre mirante et incredula expostulans, dum ille interim accusantis et minantis dei dorso leviter ac furtim insiliens arcum et pharetram (*βέλη* p. 40, 32.) solvit ac surripit, quo Apollinis gra-

Digitized by Google

vis iracundia in ridum lenem mutatur. Haec geruntur in Olympi vertice, cuius serenitas, quasi ob auctum deorum numerum, vel cum hominis gaudio comparatur p. 41, 21. (*omnia nunc rident*), vel per montis Genium, i. e. humanam figuram, hominis instar ridentem expressa fuisse narratur.

Atque hoc eadem picturae argumentum est, „Apollo cum Maia agens, serpente interea a tergo Mercurio puero et arcum surripiente", non ultima pars, quod Heynius dubitanter proponit, quamvis probe intelligens, illud per se idoneum et sufficiens esse. Duo, quae praeterea picta fuisse videbantur, rei momenta non ad picturam, sed ad expositionem facti pertinent. Philostratus rei narrationem a picturae descriptione nunc secernit, ut II, 13: ὁ μὲν δὴ λόγος τῆς γραφῆς οὗτος· τὸ δὲ ἐναργὲς κ. τ. λ. nunc ei immiscet. Illuc pertinent et haec p. 40, 15 et p. 58, 19. τὰ ὁρώμενα τῆς γραφῆς; p. 63, 20. τὸ δὲ τοῦ ζωγράφου δρᾶμα; p. 67. 18. ἐπειδὴ ταῦτα ἡ γραφὴ βούλεται; p. 37, 16. ἡμεῖς δὲ αὐτὸ ὥσπερ γέγραπται λέγωμεν; p. 58, 24. ἐξετάσωμεν τὴν γραφήν. II. 18. p. 84, 8. τοὺς μὲν ἄλλους ἑκ. Πολύφημος δέ — οἰκεῖ ἐνταῦθα. Imitatur hoc etiam *Philostr. Iun.* IV, p. 116, 30. 117, 21. Vbi fabulae universae tenor et continuitas cum pictis aliquatenus confunditur, discernendi difficultas eo augetur, quod scriptor cum elegantia quadam, quasi omnia per Musas afflatum mente intueatur, tempore praesenti etiam in narratione eorum utitur, quae pictura non reddita sunt. Iudicium de singulis iustum ac firmum comparatione paritur. Sic e. g. II, 13. quae oculis subiecta et quae ante acta sunt eodem verbi tempore copulantur; II, 3. p. 55, 26. παλαχεύει de adhortatione dictum, quae praecessit id, quod pictum est et statim sequitur, ἥκει. Memnon II, 7. p. 63, 21. in pictura Antilochum dicitur occidere, hic ab Achaeis plangi, quum alterum tantum ponere possit pictura. Tab. 19. eiusdem libri attendas ad verba πυκτεύει p. 85, 24. λῃστεύει l. 29, φοιτῶσιν l. 31. Iam in praesentis tabulae expolitione singula ponderemus. Si Horas Mercurium curare et fasciis involvere statueremus (p. 41, 14. χομίζονται), partum etiam repraesentari dicendum esset: narratio enim incipit τίκτεται. At hoc nemo suadebit. Et quis credet, Horas bis eodem loco dictas esse, iam Mercurium fasciis involventes, iam sine illo. Tum si cum Heynio ponere velis, Mercurium in pictura Phoebi vaccas in Olympi radicibus pascentes abigere, absonum esset, Apollinem non videre, quae in propatulo sunt, cui, si furtum investigare potuisset, grex suus vindicandus ipsi erat, nec a Mala frustra repetendus. Denique Apollinem semel exhibitum esse nemo dubitat. At de hoc primum narratur p. 41, 31. ἥκει καὶ ὁ Ἀ. παρὰ τὴν Μαῖαν, accedentem tamen pictura non noverat, sed de

Digitized by Google

novo furto ridentem. Igitur etiam reliqua de Mercurio ἤδη βαδίζει l. 20, ἄγει, σοβῶν l. 27, ὑποδύεται τὰ σπάργανα l. 30, (nempe quasi fasciae suspicionem facillime amoverent) narratoris sunt. Ceterum ars probe exercitata eam etiam actionis partem motusve personarum, qui proxime praecesserunt, aut statim sequentur, manifestare saepe aut innuere valet, de qua re breviter monuit *T. Baden* p. 10, cuius verba transscribam. Oculis aliquid subiecisse, ait, pictorem, aliud ostendisse. Tum pergit: „Late patet haec observatio, neque solum ad venustatem valet, quae aliter verbis enuntari nequit, sed omnem omnino pictorium motum vel praecedentis actionis artificium, quale in optimis nonnullis operibus non sommniavit sed animo vere collegit Philostratus, intelligenter aperit. Multum illi nocuere arti, qui unicum, quod vocant, momentum, unum locum nimis sciter urgendo, atque ea, quae fiunt, sola pictori relinquendo, quidquid punctum illud temporis praecedat aut sequatur, pictura eliminaverunt. Nolumus his opinatoribus antiquitatis de suis pictoribus obiicere testimonium cuius nulla vetus pictura fidem probat, sed Raffaelli potius auctoritate convincamus, pictoris omnium, quotquot fuerunt, facile principis; de quo memorabile iudicium exstat *Mengsii*, T. I, p. 70. Inter alia docte observata de Raffaello, etiam hoc de ubertate imaginum habet; quorum felicem delectum vel in vestimentis personarum manifestasse Raffaellum scribit. Apparet in his interdum (sunt verba Mengsii) quales habuerint sinus rugasque vestes ante quam ita plicarentur uti pictura prae se fert. Monstrat plicatura, quis situs pedis, quis brachii fuerit prius quam hoc, quo cernuntur, ponerentur status; apparet adeo utrum inflexum nuper membrum porrigatur an vero mutata ratione porrectum proxime inflectatur." Haec ille, qui etiam de hac ipsa pictura verissime iudicat p. 35, „Apollini Maiae quaerenti boves per dolum amotas, post terga stat Mercurius viduatque pharetra. Haec simpliciter in tabula adfuisse praetereaque nihil, ex ipsis auctoris verbis patet, quibus spectantem de furtis dei praemonitum ad picturam admittit: *Εἰ δὲ βούλει καὶ ἔγνως αὐτοῦ κατιδεῖν, ὅρα τὰ ἐν γραφῇ.*" In contrariam sententiam obiter nuperrime Cl. *Toelken* in commentatione de veteris picturae ratione p. 24: *Ein Gemälde enthält sogar fast alle Begebenheiten des Homerischen Hymnus an den Mercur.*

Maia raro in artis monumentis occurrit. Mercurio mammam praebet in ara quadrilatera, Iunoni Lucinae, ut videtur, dedicata, quam *Zoega* a 1791. Romae in sculptoris cuiusdam officina descripsit. Mercurii pueri pharetrati icon parva descripta est et ad fabulam nostram tracta in *Mem. de l' acad. des inscript.* T. XII, p. 258. Eiusdem dei statuam, fasciis involuti cum clava Herculis,

nescio an simili furto surrepta, in Museo Imperatoris Austriae videre me memini. F. G. WELCKER.

P. 40, 30. ὁ κομιδῆ παῖς. articulum om. G. P. In C. a rec. m. adscriptus.

P. 40, 33. ὁ συλῶν. συλλῶν. C.

P. 41, 1. μάλα ἡδεῖαι αἱ κλοπαὶ τοῦ θεοῦ. dei *callidi quicquid placuit iocoso Condere furto*, ut est ap. *Horat.* I. Od. X. 14. De furtis Mercurii nota omnia ex iucundissimo Hymno Homerico. Vid. Schol. *Il.* ω. 24.

P. 41, 3. οὔ τι που, πω. Flor.

P. 41, 4. εὐφροσύνη διδοὺς καὶ παίζων. Plene *Aeschyl.* in Pers. 837. χαίρετ' ἐν κακοῖς ὅμως, ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ καθ' ἡμέραν. omisso accusativo *Eurip.* Phoen. 21. ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς ἕς τε Βακχεῖον πεσών, ἔσπευρε παῖδα. Quantopere Noster hanc locutionem amaverit, exempla docent ab *Oleario* congesta ad Vit. Apoll. I. 7. p. 8. not. 9. Attigit eandem *Valcken.* Diatr. p. 233. C. *Schaefer* ad *L. Bos.* p. 127. *Boissonad.* ad *Nicet.* p. 55. Adde *Synes.* Dion. p. 36. A. de Aristocle; καὶ κοττάβοις ἐδέδωκε, καὶ αὐλητρίδας ἐκόμιζε. *Plat.* Phaedr. p. 250. E. ἡδονῇ παραδοὺς τετράποδος νόμῳ βαίνειν ἐπεχειρεῖ καὶ παιδοσπορεῖν.

P. 41, 5. εἰ δὲ βούλει καὶ ἴχνος αὐτοῦ κατιδεῖν, αὐτὸν referendum ad verba κλέπτειν παιδιᾶς ἕνεκα: ἴχνος autem positum pro τεκμηρίῳ. *Wyttenbachius* Ep. cr. p. 278. cogitabat de τέχνην αὐτοῦ; mihi λίκνον in mentem venerat ex Hymn. Hom. in Mercur. 20. 150. 254. 289. λίκνον καὶ σπάργανα iunxit. *Themist.* Or. XVIII. p. 224. C. Neque per se absonum videri poterat, cunas pueri in tabula fuisse repraesentatas, quibus eum recens natum esse significaretur.

P. 41, 5. In tabula nostra λίκνος non fuit exhibitus. Nec tropice acceptam hanc vocem ferri posse crediderim. In lectione vulgata, αὐτοῦ quidni referamus ad Mercurium? Iucunda sunt, quae de furtis huius dei narrantur. Si vero furacitatis eius indicia et vestigia videre, si eum cognoscere et veluti deprehendere vis in furtis, en adspice hanc tabulam. F. G. WELCKER.

P. 41, 6. τὰ ἐν γραφῇ. τὰ τῆς γραφῆς. G.

P. 41, 7. ἐν κορυφῇ. κορυφαῖς. Flor. Paris.

P. 41, 9. οὔτε ὄμβρων αἰσθάνεσθαι. sic Ald. 1. 2. Iunt. 1. cum libris nostris. ὄμβρῶν (sic) Paris. ὄμβρον. Iunt. 2. Mor. Olear. *Callim.* in Anth. Pal. XII. 51. οὐδ' Ἀχελῶος κείνου τῶν ἱερῶν αἰσθάνεται κυάθων. Locus *Homeri*, quem Noster spectat, est Od. ζ. 42. ubi vid. *Clark.* *Claudian.* de Nupt. Honor. 49 ss.

P. 41, 10. βληθῆναί ποτε αὐτὸ. commodiorem hanc positionem cum Flor. praestulit vulgatae, βληθῆναι αὐτό ποτε.

Digitized by Google

P. 41, 12. *ἁπάντων παθῶν.* sic Flor. Paris. *πάντων.* vulgo.

P. 41, 13. *τὸν Ἑρμῆν ἀποτεχθέντα ὧραι κομίζονται.* non est *excipiunt*, sed *curant*. Vid. *Muncker.* ad *Anton. Lib.* c. I. p. 9. Idem munus Horis tribuitur in Vit. Apoll. V. 16. p. 200. ubi Mercurius *ἐνθυμεῖται τὰς Ὥρας, ὑφ' ὧν αὐτὸς ἐν κορυφαῖς τοῦ Ὀλύμπου ἐτράφη.* Nymphis ap. *Pausan.* VIII. 16. p. 632. Ab Horis nutrita etiam Iuno ap. Eund. II. 13. p. 140. Aristaeus ap. *Pindar.* Pyth. IX. 104 ss. ubi vid. Boeckh. T. II. 2. p. 324. Bacchus ap. *Nonnum* Dion. IX. p. 250, 1.

P. 41, 15. *ὡς ὥρα ἑκάστης.* *ὥρα* non forma, ut vertit *Oleatius*, sed *anni tempus.* F. G. Welcker. *ἐπιπάττουσαι.* Vid. ad XX. p. 54, 7.

η

P. 41, 17. *τύχῃ. τυχοι.* D.

P. 41, 19. *λεχὼ κειμένην.* sic C. D. G. *λέχει.* Vulgo. *Phil. Iun.* V. p. 118, 9. *ἡ δ' ἔκπληξις αὐτὴν οὐδὲ λεχὼ κεῖσθαι συνεχώρησεν.* Ap. *Theophr.* Char. XVI. *οὔτ' ἐπὶ λεχώ.* editt. vett. *λέχει. Aelian.* H. A. I. 14. *εἴτε ἐπ' ὠδῖσιν εἴη, εἴτε ἤδη λεχώ.* Mon. 87. *λεχώς. Charit.* III. p. 56, 8. *νῦν μὲν οὖν λεχῶς ἔτι εἰμί.* pro *λεχώ.* Vid. *Piers.* ad *Moer.* p. 247.

P. 41, 19. *ὁ δ' ὑπεκδὺς τῶν σπαργάνων. δδ'* vulgo. Duo novissima om. Flor.

P. 41, 21. *τὸ γὰρ μεσόλαμα.* Cf. supra XIV. p. 25, 27.

P. 41, 26. *ὑπὲρ χιόνα λευκάς, ὑπὸ χίονα.* G. *Eustath.* Amor. Hysm. I. p. 26. *λίνον κατὰ χιόνα λευκόν.* II. p. 58. *μάργαροι κατὰ χιόνα λευκοί.*

P. 41, 27. *ἄγει σοβῶν ἐς χάσμα. στροβῶν εἰς.* Flor. *στροβῶν.* Paris. in marg. *γρ. σοβῶν.* — *οὐχ ὡς ἀπόλοιντο. ἀπόλοιντο.* Vulgo. Vid. *Thom. M.* qui haec verba laudat p. 131. *οὐκ ἀπόλοιντο.* Flor. *οὐχ ὡς ἀπόλοιντο.* Paris. C. D. G.

P. 41, 29. *δάκῃ τοῖτο. ἐς τοῦτο.* G.

P. 41, 30. *ὡς οὐδὲν μετὸν αὐτῷ τοῦ γεγονότος. μεστὸν.* G. Verborum structura ut ap. *Galen.* T. II. p. 3. ed. *Char. κἂν λόγου μέτεστι τοῖς ἄλλοις ζώοις. Plato* Phileb. p. 22. E. *οὔτ' αὖ τῶν πρωτείων, οὐδ' αὖ τῶν δευτερείων ἡδονῇ μετόν,* ubi vid. *Stallbaum* p. 56.

P. 41, 34. *δοκεῖ γάρ μοι μὴ φωνῆς. μοι,* quod vulgo abest, adieci ex Flor. Paris.

P. 41, 35. *καὶ λόγου τι.* sic Ald. 1. 2. C. D. P. Flor. Par. *λόγον.* G. Iunt. 1. 2. Mor.

P. 42, 1. *ἐμβέβληκεν. ἐμβέβλη.* G.

P. 42, 2. *οὐκ οἶδ' ὅποι τῆς γῆς. ὅπῃ.* Flor. Paris. *πῇ* et *ὅπῃ γῆς* ex Atticorum scriptis prorsus dicienda esse censet *Blase-*

Digitized by Google

ley ad *Euripid.* Heracl. v. 19. invito *Hermanno* ad Heracl. Fur. p. 78. Cf. *Reisig.* in Comment. crit. ad Oedip. Col. 23. p. 175. a.

P. 42, 2. ἀπολεῖται δὴ. δὲ. Paris. — ἐμβεβλήσεται κατωτέρω πρὸ τῶν βοῶν. ἐμβλήσεται. G. haec et alia huius enarrationis derivata ex H. Homer. 256. ss. Praepositionem πρὸ post comparativum sic posuit *Herodot.* I. 62. οἷσιν ἡ τυραννὶς πρὸ ἐλευθερίης ἦν ἀσπαστότερον. *Plato.* Phaedo. p. 99. A. εἰ μὴ δικαιότερον ᾤμην καὶ κάλλιον εἶναι πρὸ τοῦ φυγεῖν.

P. 42, 4. οὐ προσδέχεται τὸν λόγον. dei verbis fidem non habet. Frequentius hac vi usurpatur ἀποδέχεσθαι. Vid. *Coray* ad *Isocr.* Panath. c. 8. p. 179 et 323. Vitiose Flor. οὐ προσάρχεται.

P. 42, 7. ἀψοφητὶ λύει τὰ τόξα. haec comparavit *Mitsch.* cum *Horat.* I. Od. X. 10. *Te, boves olim nisi reddidisses Per dolum amotas, puerum minaci Voce dum terret, viduus pharetra Risit Apollo.* quae ex *Alcaeo* derivata esse docent Scholia.

P. 42, 10. διαχεῖ γὰρ τὸν Ἀπόλλωνα. Ἀπόλλω. Flor. et Paris. Vid. ad p. 29, 31. Vit. Soph. I. 23. 1. p. 526. Pancratius dicto quodam διέχεεν οὕτω τοὺς Ἀθηναίους, ὡς μεθεῖναι τοὺς λίθους διὰ χειρῶν αὐτοῖς ὄντας. Ib. II. 10. 1. p. 586. ταῦτα ἐπαγγελθέντα τῷ Ἡρώδῃ διέχεεν αὐτόν. ut bene emendavit *Salm.* assentiente Guelph. 25. pro διέκναιεν. Cf. *Alciphr.* I. 10. p. 56. I. 12. p. 69. Frequens διαχεχυμένος de fronte serena animoque hilari. ἱλαρῷ καὶ διαχεχυμένῳ τῷ βλέμματι. *Heliodor.* VIII. 13. p. 258. Cf. Vit. Soph. I. 25. 7. p. 537.

P. 42, 11. μεμέτρηται δὲ ὁ γέλως. *modicus est risus.* Eadem vi *Aelian.* H. A. 1. 2. βαρεῖται δὲ οὗτος ἡσυχῇ λίθῳ μεμετρημένῳ. *saxo modici ponderis.* Ib. II. 17. κατὰ τὴν μεμετρημένην ἔγχελυν. *anguillam modicae magnitudinis. Lucian.* de Salt. c. 67. T. V. p. 160. saltationem ait exhibere νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενον — καὶ ἅπαντα ταῦτα μεμετρημένως.

P. 42, 11. οἷος ἐφιζάνει τῷ προσώπῳ. ἐφιζάνων. Flor. Paris. ἐφιζάνει. G. P. ἐφιζάνειν. Vulgo. Vid. ad XXIII. p. 37, 31. Obversabantur haec *Isidoro Pelus.* Ep. V. 192. p. 617. A. μειδιάσας γὰρ ἡρέμα ἔφηνε τῷ προσώπῳ ἡδονὴν ἐκνικώσης ὀργῆς. Modicus erat in Apollinis vultu risus, qualis esse solet, ubi hilaritas iram vincit.

Digitized by Google

XXVII.

AMPHIARAVS.

Amphiaraus (nomine sacerdotali, ἀρητήρ; praepositio enim vim auget, ut in Ἀμφήνωρ, Ἀμφίνομος, Ἀμφίδοκος, Ἀμφιτρίτη, Ἀμφιθόη), in Odyssea et Thebaide vates, cum reliquis Argivorum ducibus occumbens, ante Thebarum portas in terram Iovis fulminibus diffissam cum equis recipitur. *Odyss.* XV, 246. *Pind. Nem.* IX, 57. X, 15. (ἐν Θήβαις), *Ol.* VI, 25. Hoc sequitur enaglyphum Pamphylianum ad tab. IV. productum; Amphiaraus ad Thebas in voraginem absorbetur, ex qua Tellus (εὐρύστερνος Γῆ), quasi eum exceptura, superiore corporis parte prominet. Mortis genus antiquitus somnia respexisse videtur, quorum ille interpres esset celeberrimus. Namque insomnia ex inferis proficiscuntur. Apud posteriores tanta fama valuit Amphiaraus et auctoritate, ut etiam e terrae sinu somnia ipse consulentibus mittere crederetur, et oraculum eius per somnia magnetica, quae hodie appellantur, institueretur, quod primum Cnopiae conditum, postea Oropum, in confiniis Boeotiae et Atticae ad mare sitam, translatum, ibique iam a Croeso consultum est. *Strab.* IX. p. 404. *Herod.* I. 46. Eo aegroti maxime tam frequenter usi sunt, ut Amphiaraus tandem, quasi alter Aesculapius, pro deo non ab Oropiis modo, sed ab omnibus Graecis haberetur, Paus. I, 34, 2, et Iupiter cognominaretur, *Dicaearch. B. E.* p. 184. ed. Marx. Ἄναξ Ἀμφιάρεως — γῦν ὑπὸ γαίας — πάμψυχος ἀνάσσει, *Sophocl. El.* 839. Hinc inclyta erant Amphiarai balnea, utpote incubaturis, quod ex Aristide aliisque notum, inservientia. Κλίτορες, Ὀρωπός τε καὶ Ἀμφιάρεια λοετρά, *Euphorionis* est hexameter, si vocem αὐλητής post Κλίτορις ut glossam eiicias. Hoc oraculum cum urbe Oropo, Philippo donante, in Atheniensium ditionem pervenerat, *Paus.* l. l. §. 1.; unde Philostratus Amphiaraum σοφὸν ἐν πανσόφοις, i. e. vel inter Athenienses, quorum sagacitatem et ingenium (κλεινοτάτην σοφίαν, ut est ap. *Eurip. Med.* 824.) etiam p. 27, 23. 96, 29. et 100, 29. vel delicias facit, vel admiratur, sapientia conspicuum, et oraculum eius *scholam, φροντιστήριον*, ludicre vocat. Doctissimus *A. Meineke* de *Euphor. vita et scriptis* p. 138. Amphiarai aquam cum fonte Clario comparat. Sed ex hoc, quem arcanum vocat Tacitus, sacerdotes oracula edituri bibebant, *Tacit. Ann.* II, 54., *Anacr.* XIII, cf. oraculum ap. *Euseb. Praep.* Ev. V, 16.; Amphiarai fons balneis inserviebat; Ἀμφιάρεια λοετρά habet etiam

Digitized by Google

Arati epigramma. Caeterum fontem, ad quem in Euphorionis fr. 19. veloces equi Amphiaraum ferunt, hunc ipsum Oropium esse et *Φυγάδειαν* ab illius fuga cognominari, nullus dubito.

Hoc tale oraculum, quia fabulae singula contexere amant et nihil dissiti aut abrupti patiuntur, non potuit fieri, quin cum descensu Amphiarai Thebano connecteretur, ita ut, quod illic transitus ex hac vita in regna Plutonis sive mortis effugium fuerat, in fugam et introitum in domicilium aliquod privatum converteretur. Veritas, qualem ars postulat, quomodo in his desiderari possit, non intelligo. Amphiareum autem pictor non ad verum, sub templi forma, reddidisse videtur, sed quale quadrigis in terrae viscera incursuris concordaret; terrae igitur hiatum pinxerat, sive specum, *ὀῆγμα*, cum *porta somniorum*, e qua Amphiaraum in arietis sacrificati pelle incubantibus *insomnia haud fallacia* mittere *Morpheus* et veste candida *Veritas* significabant. Hanc quidem *Pindarus* invocat tanquam Iovis filiam, *Ol.* X, 5. et fragm. 221, Boeckh. Saturni filia dicebatur a Romanis, *Plutarch. Quaest. Rom.* 11 sq. Nudam praedicat Veritatem *Horatius* Od. I, 24, 7, ubi cf. Mitscherl. Alter deus, quem Philostr. *Ὄνειρον* vocat, *Somni* speciem refert, et *Ὕπνον* ei appellandum fuisse, *Zoegae* sententia est in commentatione egregia de variis Somni imaginibus, *Anagl.* T. II. p. 207. not. 19.; *Heynius* etiam vertit *Somnus*, ut ante eum *Olearius*, eo reprehensus a *Lessingio*. Ad situm oraculi prope Oropum in ora marina indicandum *Oropus* pictus erat, non heros, quales ad plerarumque urbium nomina deducenda fingi solebant, sed urbs ipsa sub specie iuvenis, ut Ialysus, ob terminationem masculinam. Nominis genus etiam *Thucydides* VIII, 95. sequitur, adnotante etiam *Steph. Byz.* alii urbis, ut *Paus.* VII, 11, 2. Oropum *Nereides* quaedam comitantur, quas *Thalattas*, sicuti etiam tab. XVI, i. e. *Νύμφας θαλασσίας* (*Schol. Apoll. Rh.* IV, 1412.) interpretando vocare Philostrato placuit. Homerus *Iliad.* XVIII, 86. *Ἁλίας* vocat; et *Ἁλίη* unius ex Nereidibus nomen est ibid. vs. 40., in Theogonia *Ἁλιμήδη*. Sed *Amphiaraum* solum spectare nos iubet enarrator, armatum eum, quasi Thebis reducem, p. 42, 21, sed capite insula et laurea ornato, ut vatem. Ingeniosa erat pictura in pernicitate et impetu bigarum exprimendis; bigae enim erant, quibus vates etiam in anaglypho Pamphyliano et in *Antimachi Thebaide*, secundum *Schol. Pind.* VI, 21. et *Statii* vehitur; alii dant quadrigas, *Sophocles* ap. *Strab.* IX p. 499, *Euripides Suppl.* 950, *Propertius* II, 34, 39.; vasculum etiam *Millingenianum* tab. 20. 21, in quo bis Amphiaraus exhibitus est cum Eriphyla, et tab. 21. cum Batone auriga, cuius per-

Digitized by Google

tona, cum super Amphiarao nomen scriptum sit; dubia esse non potest. F. G. Welcker.

Titulus Ἀμφιάρεως ὅσων κατὰ γῆς. D.

P. 42, 15. τὸ γὰρ ἀπὸ τεττάρων. τετάρων. C. de eadem re vide supra XVII. p. 29, 1. Heroic. II. 10. p. 682. περὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος, ὃς ἵππους ξυνεῖχε τέτταρας, ὃ μηδεὶς τῶν ἡρώων ἕτερος. Ib. II. 16. p. 690. τὸν τοῦ Ἕκτορος τρόπον ἀπὸ τεττάρων μαχομένους ἵππων. Boisson. p. 425. a. Quae verba abunde tuentur proxima; εἰ μὴ ἄρα Ἕκτορι τῷ θρασεῖ; quae ab interpolatore profecta suspicatur Valckenaer. ad Eurip. Phoen. p. 19. Cf. Heyn. ad Homer. Il. Θ. 185. T. V. p. 445. a.

P. 42, 17. ἐκ Θηβῶν ἐπανιόντα. conatum significat effectu carentem; nam in fuga interceptus est. Sic iterum Vit. Apoll. II. 37. p. 89. λέγεις γάρ που τὸν τοῦ Ὀϊκλέους, ὃν ἐκ Θηβῶν ἐπανιόντα ἐπεσπάσατο ἡ γῆ ζῶντα.

P. 42, 17. ὁπότε ἡ γῆ λέγεται αὐτῷ διασχεῖν. alio ordine Flor. et Paris. ὁπότε αὐτῷ ἡ γῆ λ. διασχεῖν. Ap. Liban. T. IV. p. 1100. ἀπειλοῦντα Καπανέα, καὶ ἄκοντος Διὸς αἱρήσειν τὰς Θήβας, ὁ Ζεὺς κεραυνῷ βάλλει, τὸν δὲ Ἄδραστον ἵπποις αὐτοῖς ἡ γῆ διασᾶσα δέχεται. Adrasti nomen cum Amphiarao permutandum. Nisi vulgatam tuearis Scholio Venet. ad Il. β. 499. p. 74. Ἅρμα, ὅτι ἐκεῖ κατεπάγη τὸ ἅρμα Ἀδράστου, οἱ δὲ τὸ Ἀμφιαράου. admissa correctione Meinekii ad Euphor. p. 139. κατεπόθη τὸ ἅρμα. Sed ibi certa emendatione scribendum: ὅτι ἐκεῖ κατεάγη τὸ ἅρμα. praeeunte Eustathio Il. β. p. 202. 8. ἐκλήθη δέ φασιν οὕτως, ἢ ὅτι ἐκεῖ κατεάγη τὸ τοῦ Ἀδραστου ἅρμα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἅρματος Ἀμφιαράου, καταφυγόντος ἐκεῖ καὶ μὴ ἐνδοθέντος τοῖς μὴ διώκουσιν. cum quibus cf. Steph. Byz. V. Ἅρμα. Ceterum ex hoc capite plurima iisdem verbis transcripsit Eudocia p. 25. — διασχεῖν. II. 16. p. 77, 8. de Palaemone: προσιόντι δὲ αὐτῷ ῥήγνυταί τι κατὰ τὴν Ἰσθμὸν ἔδυτον, διασχούσης τῆς γῆς ἐκ Ποσειδῶνος. Heroic. 1. 2. p. 669. σεισμῷ τῆς γῆς διασχούσης.

P. 42, 19. ἀληθεύοι. ἀλληθεύοι. G. ἀληθεύει. C.

P. 42, 20. Πολυνείκει. Πολυνείκη. D.

P. 42, 21. οὐδεὶς ἐνόστησε πλὴν Ἀδράστου καὶ Ἀμφιάρεω. Amphiaraum, qui et ipse perierit, h. l. tollendum existimabat Heynius p. 82. Verum Adrastus cum Amphiarao opponitur iis de septem ducibus, qui ad Thebas occisi et postea Atheniensium cura sepulti sunt. Utrumque iungit etiam Pindar. Ol. VI. 20. τὸν δ' αἶνος ἑτοῖμος, ὃν ἐν δίκᾳ Ἀπὸ γλώσσας Ἄδραστος μάντιν Ὀϊκλείδαν ποτ' ἐς Ἀμφιάρηον Φθέγξατ', ἐπεὶ κατὰ γαῖ' αὐτόν τέ νιν καὶ Φαιδίμας ἵππους ἔμαρψεν. ubi Schol.: Ἄδραστος ἐξεχεχωρήκει πρὸς Ἄργος, Ἀμφιάρεως δὲ ζῶν ὑπὸ γῆς κατε-

πόθη. Cf. Nem. IX. 67. ss. Facete Bion Borysthenites ap. *Diog. Laert.* IV. 48. ad prodigum: τὸν μὲν Ἀμφιάραον ἡ γῆ κατέπιε, σὺ δὲ τὴν γῆν. De Adrasto, equi Arionis ope servato vid. *Apollodor.* III. 6. 8. et *Schellenb.* ab *Antimachi* Reliqq. p. 68.

P. 42, 22. τοὺς δὲ λοιποὺς ἡ Καδμεία κατέσχεν. Sic de Dioscuris *Homer.* Il. γ. 245. τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι. *Schol. Pindari* Ol. VI. 18. τὸν Ἀμφιάρεων — ἡνίκα κατέσχεν ἡ γῆ αὐτόν.

P. 42, 24. Καπανεὺς δὲ λέγεται κεραυνῷ βεβλῆσθαι. βληθῆναι. *Eudocia.*

P. 42, 25. πρότερος μέν, οἶμαι, κόμπῳ βαλὼν τὸν Δία. πρότερον λέγεται. G. omisso μέν. quod etiam abest a Flor. Paris. Et recte abest. — βάλλων. Flor. πρὸς τὸν Δία. Cod. Laud. unde ap. *Wyttenb.* ad *Plut.* de S. N. V. p. 6. *Ruhnkenius* tentat, κομπολαικῶν πρὸς τὸν Δία. Infra II. 31. Καπανεὺς κομπάσας ἐς τὸν Δία κεραυνῷ ἐβλήθη. Cave, ne vulgatam mutans tollas antithesin studiose quaesitam. Dictum autem κόμπῳ βάλλειν, ut βάλλειν λοιδορίαις, σκώμμασιν et similia, de quibus *Musgrav.* ad *Sophocl.* Aiac. 1231. et *Erfurd.* ibid. p. 642.

P. 42, 29. αὐτοῖς στέμμασι καὶ αὐτῇ δάφνῃ. στέμματα gerit Amphiaraus, ut Chryses sacerdos ap. *Homerum*, sed hic in sceptro, ille in fronte. Utroque ornamento Chrysen instruxerat statuarius ap. *Christodor.* in Ecphr. 86. δεξιτερῇ μὲν Σκῆπτρον ἀνασχόμενος Φοιβήϊον, ἐν δὲ καρήνῳ Στέμμα φέρων. De nostro Idem 259. ἕστενε δ' Ἀμφιάρηος ἔχων περιλαμπέϊ χαίτην Στέμματι δαφνηΐῳ. Cf. cum his locum de Amphitryone Ib. 367. ss. et 394.

P. 42, 29. καὶ οἱ ἵπποι λευκοί. etiam ap. *Eurip.* Phoen. 172. Amphiaraus ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώς. *Pindar.* Ol. VI. 22. eiusdem equos appellat φαιδίμας. *Scholiaste* interprete λαμπρὰς καὶ περιφανεῖς. Rectius λευκάς. Vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 155. et p. 163. 273.

P. 42, 31. ἀπὸ παντὸς τοῦ μυκτῆρος. *nares totas aperientes.* de Pelopis equis *Philostr. Iun.* IX. p. 123. ὑψαύχενές τε καὶ πολλοὶ τὸν μυκτῆρα. Vid *Boisson.* Heroic. p. 614.

P. 43, 3. ὑπὸ ἱδρῶτος. articulum inserit C. D. ὑδρῶτος. P. C. ut ap. *Anacr.* Od. Z. 6. in editt. Fisch. πεῖρεν ὕδρος. pro πεῖρεν ἱδρώς. — λεπτὴ κόνις. Sic *Euphorion* in loco memorabili de Amphiarai equis ap. *Steph. Byz.* V. Ἀσβώτιος. ὑστάτιον ῥώσαντο κονισαλέῃσιν ἐθείραις. Vid. *Meineke* ad *Euphor.* p. 71. s.

P. 43, 4. ἔφερον μὲν καλοὺς ἀποφαίνουσα. recepi oblatum a Flor. pro ὑποφαίνουσα.

Digitized by Google

P. 43, 7. *βλέπων ἱερὸν καὶ χρησμῴδες.* adiecitvo *χρησμώδης* carent Lexica. Est in Heroic. X. 4. p. 711. *πᾶν τὸ ἐκ Παλαμήδους θεῖον τε ἡγουμένους καὶ χρησμῳδές.* Dictum illud ut *τετανῳδές βλέπων* ap. *Lucian.* Tim. c. 54. Heroic. II. 8. p. 680. *Μάρων ἀναπνέων πότιμόν τι καὶ οἰνῳδες.*

P. 43, 8. *τὸν Ὠρωπόν.* ad Oropum Amphiarai adytum. *Dicaearch.* Vita Gr. in *Creuzeri* Melet. II. p. 184. *ἐντεῦθεν εἰς Ὠρωπὸν διὰ δαφνίδιον (Δελφινίου corr. Marx.) καὶ τοῦ Ἀμφιαράου Διὸς ἱεροῦ ὁδὸν ἐλευθέρᾳ* (Fort. *ἐλευθέρας*) *βαδίζοντι ἀχεδὸν ἡμέρας πρόσαντες.* (Fort. *προσάντης*). Erat ibi balneum. Amphiarai, de quo dixi in Anim. ad Anth. Gr. T. I. 2. p. 169 s. *Meineke* ad *Euphor.* p. 138.

P. 43, 9. *γλαυκοῖς γυναίοις. τὰ δέ ἐστι Θάλατται.* haerebat in his *Heynius*, qui legendum suspicabatur: *γράφει δὲ καὶ τὸν Ὠρωπὸν νεανίαν ἐν γλαυκοῖς ἱματίοις· τὰ δέ ἐστι θαλάττια.* *coeruleas vestes* et *colorem marinum* eo referens, quod Oropus ad mare est sita. At Oropus iuvenis, mulieribus glaucis stipatus, non habet quod offendat, quum pictor hoc admixtu maris vicinitatem significaverit. Sic II. 16. Isthmus sub numinis specie positus inter Hadriam et Aegaeum: *Θάλαττα δὲ αὖτε καλὰ καὶ ἱκανῶς εὐδιος τῇ τὸν Ἰσθμὸν ἀποφαινούσῃ γῇ παρακάθηκται.*

P. 43, 10. *γράφει καὶ τὸ φροντιστήριον.* sic editt. vett. et libri nostri. *γράφει δὲ τὸ φρ.* Olear. Heroic. II. 8. p. 680. *τὸν Ἀμφιάρεων, ὃν λέγεται ἐν σοφῷ ἀδύτῳ ἔχειν,* unde apparet, quo sensu h. l. *φροντιστήριον* dictum sit. *Aristid.* Or. Rhod. T. I. p. 555. (II. p. 370.) *ἀλλ' Ἀμφιάραος δὺς κατὰ τῆς γῆς ὁμοῦ τῷ ἅρματι, σεμνὸς ἥρως ᾤδεται, καὶ ὁ δεξάμενος τόπος τέμενος εἶναι δύναται τὸ λοιπὸν αὐτῷ.* De illo adyto, inter Harma et Oropum sito, vid. *Meinek.* l. c.

P. 43, 10. *τοῦ Ἀμφιάρεω.* articulum om. Flor. — *ῥῆγμα ἱερὸν καὶ θειῶδες.* Heroic. V. 3. p. 703. de Orpheo: *ἡ κεφαλὴ γὰρ μετὰ τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον ἐς Λέσβον κατασχοῦσα, ῥῆγμα τῆς Λέσβου ᾤκησε, καὶ ἐν κοίλῃ τῇ γῇ ἐχρησμῴδει.* In Vit. Apoll. II. 10. p. 58. de monte Aorno: *ἐν κορυφῇ τῆς πέτρας ῥῆγμα. Olearius* hoc vocabulum accipiebat de *fonte*; est autem id quod *χάσμα*, ut XXVI. p. 40. *ῥῆγμα* dicitur, quod p. 41, 27. *χάσμα* est.

P. 43, 12. *Ἀλήθειά λευχειμονοῦσα.* Veritas veste candida ad oraculi veracitatem significandam; ut fortasse etiam *προμάντεις* illae *ἱέρειαι*, quae exercitus Cimbrorum sequebantur, *λευχείμονες*, teste *Strab.* VII. p. 294. *Ἀλήθεια* repraesentata in Cebetis Tab. c. 18. eiusdemque sunt partes in quaestione de philosophia ap. *Lucian.* Pisc. c. 16. T. III. p. 133. ubi tamen ob eximiam gravissimae

ἀμυδρὰ καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα. Ap. Eund. de Calumn. c. 6. T. VIII. p. 36. ἡ Μιτάνοια — μελανείμων — μετ' αὐδοὺς πάνυ κὴν Ἀλήθειαν προσιοῦσαν ὑπέβλεπε. Verbo λευχειμονεῖν utitur *Plutarch.* Vit. Arat. c. 53. *Himer.* Or. VIII. 1. p. 542.

P. 43, 12. αὐτοῦ καὶ Ὀνείρων πύλης. Amphiarai vaticinandi facultatem per somnum erat adeptus, secundum *Pausan.* II. 13. p. 141. τὴν νύκτα ἐγκατακοιμηθείς, μαντεύεσθαι τότε πρῶτον, ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ἤρξατο. Tum somniosum interpretatione inprimis inclaruit, narrante Eodem I. 34. p. 84. Consultantibus eum somnia misisse docent verba supra a nobis laudata ex Vit. Apoll. II. 37. p. 89.

P. 43, 16. τό, οἶμαι, νύκτωρ αὐτοῦ καὶ μεθ' ἡμέραν μεθημέραν. C.

Ib. Somnus veste indutus est candida super atrum iniecta; additur, τὸ, οἶμαι, νύκτωρ αὐτοῦ καὶ μεθ' ἡμέραν. Obscurum hoc, et excidisse videtur aliquid. Sensus est: spectare hoc eo, quod noctu et die exacto Somnus nos opprimit. Heyne. Festinantius haec scripsit vir doctissimus; μεθ' ἡμέραν est interdiu. Locutionem νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν Illustravit *Boisson.* ad *Marin.* Vit. Procl. p. 68. s. quare ates colon in Somni vestitu referri debet ad noctem, candidus ad diem, quo et ipso interdum homo indulgemus. Ad verborum structuram implendam commode addidéris αἰνιττομένην. ἐσθῆτα, τό, οἶμαι, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν αἰνιττομένην, nocturnum diurnumque eius munus significantem. et XXII. p. 56. αἰνιττομένης σπουδῇ τῷ γραφῆς. cf. *Philostr.* Iun. XIII. p. 134, 25. XIV. p. 135, 57.

P. 43, 18. τὰ ἐνύπνια. τὰ ὕπτια. C. — ἀνάγων. ἀνάγων. Flor.

Ib. Supplendum τῆς ἐληθοῦς πύλης. Miro modo petit hoc *Philostratus* a portis Somniorum cornea et eburnea, de quibus vid. Exc. ad Aen. VI. Quidni reputabat cornu Somni, quo somnum in mortales effundit, ut toties ap. poetas, et statim in Thebaide II. 143. s. *Miles post verbera fessos Exceptamque hiemem, cornu perfuderat omni Somnus.* Heyne.

XXVIII.

APRORVM VENATORES.

Tabula haec elegantiarum et ornatus plena quasi parodia est heroicarum venationum. Vt in illis Meleager heroum est validissimus, sic in pictura nostra iuvenis longe pulcherrimus et deli-

catus, vestitu cultuque exquisito, quem quasi comitantur quatuor alii pulchri ac nobiles adolescentes, illum amantes omnes, ceterum tam diversae indolis, ut in illo amando omnes omnino adolescentes conspirare significari videantur, quo nihil magis valere potest ad eius venustatem extollendam. Huius igitur vultus palaestram spirat, dum ille aliis ipse in amore et deliciis esse videtur; urbanus hic et festivus, ille philosophiae deditus, (τὸν δὲ ἀναπεπυφέναι φήσεις ἐκ βιβλίου, unde nomen βιβλιοκύφων formare possimus ad normam Demosthenei γραμματοκύφων.) Varius etiam et diversus singulorum habitus et ornatus; diversus equorum color, diversae quatuor canum species (p. 45, 25,) Quo magis amorem primas in hoc argumento tenere appareat, amatores apri vulnerati in paludem insectandi et conficiendi gloriam duci suo cedunt, plaudentes ipsi certatim et admirantes. Telum ille iam emisit, quatuor canes aprum iam arripiunt in terram deducturi, sed iaculantis status adhuc immutatus est. Momentum felicius sane eligi non potuisset. Parerga sunt Dianae Silvestris sedicula cum dicuratis feris sacris pascentibus, muli cum mulionibus, venabula, retia, tendiculas gestantes, canum ductores et speculatores, vel potius unus alterve, si demas, in his etiam pluralem numerum enarratoris ardori debere. Est enim omnino haec declamatio inter eas, in quibus maxime Noster Hontarium illud artis operum describendorum genus imitatur ex clypeo Achillis satis manifestum, quod ad tab. XXVI. tetigi. Videt ille aprum setis horrentem, igne ex oculis emicante, in adolescentes dentes stridentem p. 43, 28. At revera aper, antequam telo confoderetur fugiens, in equum ducis conversus irruerat, dum illi in ripa spectabant securi. Videt ille adeo iuvenes pro amato duce periclitandi cupidos se urgere invicem et trudere, p. 44, 3; cum illi tamen victori acclamarent, unus etiam corollam necteret, p. 46, 16. Igitur hoc praecessisse quidem, non expressum esse cogitari potest. Neque quod adolescentes περίκεινται τῷ μειρακίῳ. p. 44, 14. ad picturam spectat; neque quod aper ἔκπηδᾷ τῆς λόχμης καὶ ἐμπίπτει τοῖς ἱππεῦσιν p. 46, 35 et quod *fugit* p. 46, 5, cum iam canes in eo sint, ut in terram deducant, lin. 15; neque quod iuvenis βάλλει τὸν σῦν p. 46, 15; telum enim iam est emissum, lin. 23. Quare non erraverimus, quum quatuor canum generibus, Locrensi, Laconico, Indico, Cretico, p. 45, 21, non nisi quatuor illos canes, qui aprum deducunt, p. 46, 9. subesse statuerimus. Figuras cumulare et in iis etiam, quae nil nisi numerus esse possint, operis neque vim neque varietatem augentes, operam consumere, ars Graecorum repudiavit; praeterea otiosi canes huic rei momento non fuissent accommodati. F. G. WELCKER.

Digitized by Google

In C. D. hoc caput sequitur post c. XXX. In Flor. titulus est Θηρευτικὸς.

P. 43, 20. ἐπιτελεύεσθε τοῖς ἵπποις, verbum proprium de venatoribus. Vid. *Schneider* ad *Xenophont.* de Venat. c. 9. p. 396.

P. 43, 20. *πρὶν ὑμῶν ἐξιχνεύσομεν.* ἡμῶν. G. *ἐξιχνεύσομεν.* Flor. Paris. quod recepi. Attigi hanc structuram in Not. ad Anth. Pal. p. 816. Ibi IX. 169. εἶθε δὲ σὺν Δαναοῖς με κατάκτανε μῆνις ἐκείνη, Πρὶν χαλεπὸς λιμὸς γραμματικῆς ὀλέσαι. Il. ω. 727. οὐδέ μιν οἵω Ἥβην ἐξεσθαι πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης πέρσεται. *Liban.* T. IV. p. 176, 2. πρὶν οὖν ταύτης γεύσομαι τῆς χειροποιήτου νυκτός, εἰς ἐκείνην ἄπειμι τὴν ὑπὸ γῆν. Adde *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. I. 15. ubi πρὶν ἢ φιλήσει.

P. 43, 21. καὶ ὅ τι θηρᾶτε. sic Flor. Par. C. D. G. Lavd. Vulgo θηρᾶσθε. quod nec ipsum male habet. Vid. *Wyttenbach.* ad *Plut.* T. XI. p. 409.

P. 43, 22. ἐπὶ χλούνην σῦν φατε ἴεσθαι. χλοῦνιν. Flor. Par. χλούνην σῦν debetur *Homero Il.* ι. 535. ubi vid. *Heyn.* T. V. p. 651. ex eodem loco derivata devastationis a fera factae descriptio. — ἴεσθαι scripsi pro ἴεσθαι. Vid. supra II. p. 7, 10. Ap. *Themist.* Or. IV. p. 68. D. ὥςπερ δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀθλοθέτην ἴενται μὲν ἅπαντες οἱ σταδιεῖς. Sqq. ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀ. ἴενται.

P. 43, 22. καὶ ὁρῶ τὰ ἔργα τοῦ θηρίου, καὶ τὰς ἐλάας ἐξορώρυχε, καὶ τὰς ἀμπέλους — medium καὶ om. G. D. Flor. Paris. molesta copula, sed, si quid video, non delenda, sed cum ὡς permutanda: ὁρῶ τὰ ἔργα τοῦ θηρίου, ὡς τὰς ἐλ. ἐξ. Saepe sp. Nostrum ὡς infertur post ὁρᾶν. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 371. — Deinde καὶ ante τὰς ἀμπέλους testituimus ex Flor. Caeterum, ut in toto hoc loco, sic in hac potissimum descriptione obversabatur Nostro *Xenophon* de Venat. qui c. X. §. de investigandis apris agens, ἔστω δέ, ait, ἐν μὲν μαλακοῖς τῶν χωρίων τὰ ἴχνη· ἐν δὲ τοῖς λασίοις, τῆς ὕλης κλάσματα, ὅπου δ' ἂν δένδρα ᾖ, πληγαὶ τῶν ὀδόντων. ubi vid. *Schneid.* p. 100. *Homerus* l. c. de apro Calydonio, πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρά, Αὐτῇσιν ῥίζῃσι καὶ αὐγοῖς ἄνθεσι μήλων. quae verba quum veteres de ἀκροδρύοις in universum accepissent (*Eustath.* p. 682, 22.) Noster singula genera arborum recensens, scripsit, οὐδὲ συκῆν καταλέλοιπεν, οὐδὲ μῆλον, ἢ μηλάνθην. Vbi μηλάνθη quid sit, nemo interpretum docuit. Facile

suspiceris, rhetorem scripsisse, οὐδὲ μῆλον, ἢ μήλου ἄνθην *). Edidi autem ἢ μηλάνθην. cum C. D. G. Flor. Paris. pro vulgato, οὐδὲ μηλ. Solet sic inferri ἤ post negationem, ut II. 17. οὐ Λέσβος, οὐδὲ Ἴμβρος, ἢ Λῆμνος. *Rufin.* Anth. Pal. V. 62. οὐδὲ τὸ καλὸν τῶν ἱλαρῶν μήλων ἢ ῥόδον ἐξέφυγεν. Ap. *Themist.* in Epist. Const. p. 22. C. ὅτι μηδὲν ἀνεξέταστον ἢ ἀβασάνιστον παραλιμπάνω. Cod. Ambros. μηδὲ ἀβασάνιστον. — ἀνορύττων. ἐνορύττων. Flor. Paris.

P. 43, 24. τοῖς δὲ παραπνώμενος. Vsitatius προσκνῆσθαι. *Xenophon* Mem. I. 2. 30. ἐπιθυμῶν Εὐθυδήμῳ προσκνῆσθαι, ὥςπερ τὰ ὑΐδια τοῖς λίθοις. unde *Max. Tyr.* XXVI. 8. T. II. p. 26. *Plutarch.* T. II. p. 917. D. de apris, τῶν πλείστων προσκνωμένων τοῖς στελέχεσι θρύπτεσθαι τοὺς ὄρχεις. *Dio Chrys.* de piscibus Or. VI. p. 204. 21. ὅταν γὰρ δέωνται τὸ σπέρμα ἀποβαλεῖν, ἐλθόντας ἔξω προσκνῆσθαι πρὸς τὸ τραχύ.

P. 43, 28. τὴν χαίτην φρίττοντα. haec quoque sunt Homerica. *Il. N.* 473. ss. Cf. *Archiam* de apro Calydonio in Anth. Pal. XV. 51. Noster Vit. Soph. I, 25, 5. p. 536. de Timocrate philosopho: ἐπιχολώτερος δὲ οὕτω τι ἦν τοῦ ξυμμέτρου, ὡς ὑπανίστασθαι αὐτῷ διαλεγομένῳ τὴν γενειάδα, καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ χαίτας (τρίχας. Guelph.) ὥςπερ τῶν λεόντων ἐν ταῖς ὁρμαῖς.

P. 43, 29 καὶ πῦρ ἐμβλέποντα. Similia congessit *Abresch.* ad *Aeschyl.* T. I. p. 75. Ecphras. μαρτύρων ἀτεφανιτῶν Mac. in Cod. Guelph. 82. de θηρίῳ διφυεῖ superato: ὅ γε καὶ πῦρ βλέπει καὶ λάσιον οἷον κομᾷ. ἐμβλέπειν solemne de torvo obtutu. δεινὸν ἐμβλέπειν. *Dio Chr.* Or. I. p. 62, 4. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δεινὸν ἐμβλέψας, ὥςπερ λέων.

P. 43, 30. καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ παταγοῦσιν. αὐτοῦ. Vulgo. Recepi elegantiorem lectionem Flor. Paris. πατάγουσιν. G. Flor. Par.

P. 43, 31. δεινὰ γὰρ τὰ τοιαυτὶ θηρία. articulum inserui ex Flor. Par. G. ταυτὶ τὰ θηρία. C. D. De articulo passim ante τοιοῦτος omisso vid. *Schaefer.* Melet. p. 32. Obiter scr. in Vit. Apoll. VI. 11. p. 242. ἐρωτές τε καὶ ἵμεροι, καὶ τὰ τοιαῦτα πάθη, ut est in Cod. Vrat. pro καὶ τὰ ταῦτα.

P. 43, 31. ὅτι ἐκ πλείστου κατακούειν τοῦ ὁμάδου. Marg. P. ἴσως ὅτε. quod non intelligo. Notanda verborum positio. Vit.

*) μηλάνθη, ut οἰνάνθη, nihil aliud esse arbitror, quam μήλου ἄνθη, nec plura quam duo genera recenseri a rhetore; in altero autem simul Homericae phrasi alludit. F. G. Wᴇʟᴏᴋᴇʀ.

Digitized by Google

Apoll. VIII. 4. p. 324. ἀγῶνα ποιουμένου τοῦ βασιλέως ὅτι ἐκ πλείστου ἐλεῖν αὐτόν. Superlativo postpositum ὅτι ap. *Leon. Diac.* Hist. X. 7. p. 105. πλείστων ὅτι τῶν ὑπασπιστῶν συναναρτεθέντων. Ib. 8. p. 107. πλεῖστον ὅτι πλῆθος ἀνδρῶν διέφθειραν.

P. 41, 1. τὴν ὥραν ἐκείνου. ἐκείνην. Flor.

P. 44, 3. τί γὰρ οὕτω πλησίον; τί δὲ παραιφαίνοντες; priorem enuntiationem om. G. Sic plane *Aelian.* H. A. I. 2. de scaris: οἰκοῦν οἱ ἀδελφεοὶ, ὥσπερ οὖν νύμφην ἐρωτικὴν (Fort. ἐρωτικοὶ) νεανίαι θεασάμενοι, οἰστροῦνται τε καὶ μεταθέουσι, καὶ ἐπείγονται φθάσαι ἄλλος ἄλλον, καὶ γενέσθαι πλησίον καὶ παραψαῦσαι, ὥσπερ οὖν δυσέρωτες ἄνθρωποι φίλημα ἢ κνίσμα θηρώμενοι, ἤ τι ἄλλο κλέμμα ἐρωτικόν. In tali re προχαναχρώννυσθαι de amantibus usus est *Plutarch.* T. II. p. 754. C.

P. 44, 4. τί δὲ παρ' αὐτὸ ἐπέστραφε, παρ' αὐτῷ. vulgo. ἐπ' αὐτὸ malebat *Heynius.* Nostrum est in C. D. G. Paris. Recte dicitur ἐπιστρέφεσθαι, ut πορεύεσθαι, ἰέναι, φοιτᾶν παρά τινα. Vid. *Gronov.* ad *Herodot.* p. 130. F.

P. 44, 5. ὠστίζεσθε. ἐνστίζεσθε. Flor.

P. 44, 6. ἐξήχθην ὑπὸ τῆς γραφῆς. de hoc usu verbi ἐξάγεσθαι dixi ad *Ach. Tat.* p. 590, 8.

P. 44, 9. σὺ δὲ οὐδ' ὅσα ἐπιστρέψαι παραπαίοντα ἐφθέγξω τι. vulgo ἐπιστρέψας. Infinitivum assumsi ex Flor. Paris. C. D. G. H. 5, p. 59, 19. οὐδὲ ὅσον τὰ δεξιὰ τῆς χαίτης ἀναλαβεῖν ξυγχωρήσασα ἑαυτῇ βραδῦναι. *Liban.* T. IV, p. 1095. 13. λέων τις ἦν ὅσα πρῶτον ἰδεῖν, — ἐπιστρέψαι in talibus est *monendo avertere*; cum μεταπαλεῖν iunxit *Lucian.* Catapl. c. 15. T. III. p. 195. Vid. *Olear.* Vit. Apoll. p. 246. Hunc locum expressit Auctor τῆς ὁσίας Ἐφραίμ. in Msc. Guelph. nr. 82. ἀλλά τί με οὐκ ἐπέστρεψας ἐπηρμένον ὑπὸ τῆς τέχνης, καὶ μονονοὺ παρεστάναι τοῖς γεγραμμένοις ὡς ἀληθέσιν.

P. 44, 10. παραπαίοντα, frequens huius verbi, ex veteri Comoedia ducti, apud sophistas usus. Vit. Soph. I. 21. 4. p. 517. πρεσβύτην ἐρῶντα ἔθελξεν, ἴσως καὶ παραπαίοντα ὑπὸ ἡλικίας. *Lucian.* Philops. c. 20. T. VII. p. 271. κἀμὲ ὥσπερ τὸν Μίνωος ἡλικιώτην παραπαίειν ἤδη δοκεῖ. Et sic saepe de senibus deliranibus, addito interdum verbo synonymo; ut παραπαιόντων καὶ μεμηνότων sp. *Bunap.* Vit. Phil. p. 83. μαίνεσθαι καὶ παραπαίειν. *Io. Chrys.* Opp. T. II. p. 541. A. παραπαίων καὶ ἐξεστηκώς. Ib. p. 542. C. Idem fere valet παραληρεῖν. ut *Aeli.* sp. *Suid.* T. III. p. 36. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο παραληρεῖν αὐτόν, ἀλλὰ τὴν τῶν λόγων παραπλῆγα λύτταν κατεσίγασε.

P. 44, 11. οὐκ ἔχων ἀνείργεσθαι τῆς ἀπάτης καὶ τοῦ ἐν

αὐτῇ ὕπνου. οὐκ ἔχω. Flor. — ἀπάτη est illusio, quam vocant; ut in nobili illo Gorgiae dicto ap. *Plut.* T. II. p. 15. D. tragoediam esse dicentis ἀπάτην — ἣν ὁ ἀπατήσας δικαιότερος τοῦ μὴ ἀπατήσαντος, καὶ ὁ ἀπατηθεὶς σοφώτερος τοῦ μὴ ἀπατηθέντος. Vid. *Spanhem.* ad Ran. 941. Non autem intelligo, quemnam illa ἀπάτη somnum conciliet? aut cur is, qui arte decipitur, magis dormiat, quam quivis alius. Verbum παραπαίειν, quo rhetor de illo errore suo utitur, eo ducit, ut scribamus; καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὕθλου, λῆρον et ὕθλον iungit *Lucian.* Dial. Mort. X. 8. p. 161. ut λῆρεῖν et παραπαίειν *Aristoph.* Plut. 508. *Liban.* T. IV. p. 143. 19. βαλλόμενος ὥσπερ χαλάζῃ τοῖς ὕθλοις, πολλάκις ἐλιποψύχησα, μεσὸς γενόμενος τῶν λήρων ἐκείνων. Ib. p. 575. 22. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνα τὰ ἀρχαῖα καὶ μακρῷ βεβαιωθέντα χρόνῳ, πάντα ὕθλον ἀπέφηνας. *Photius* in Bibl. Cod. CXXIX. p. 311. τῶν παλαιῶν μύθων ὕθλον καὶ φλήναφον. Etiam Noster hac voce utitur in Vit. Apoll. IV. 38. p. 179. τὰ δὲ τῶν ὑβριζόντων ὕθλον ἡγεῖσθαι, καθάπερ τὰ τῶν μεμεθυσμένων.

P. 44, 12. σκοπῶμεν. σκεπῶμεν. Ald. 1. 2. P. Iunt. 1. 2. Nostrum primus dedit Mor. assentientibus C. D. G. Flor. Paris.

P. 44, 13. παρεστήκαμεν. προεστήκαμεν, Flor.

P. 44, 17. ὁ δὲ ἀστεϊσμοῦ. recte vertitur *urbanitas*, vera et genuina, quam habet hoc vocabulum, significatione, non ea, qua hodie de politis et ad urbanum usum castigatis moribus accipi solet. Vid. *Piers.* ad *Moer.* p. 74. s. *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 5.

P. 44, 18. τὸν δὲ ἀνακεκυφέναι. hunc dixeris paulo ante libros reliquisse et litterarum studium, sicut primus ille palaestram. Iunguntur enim diversa iugenuorum puerorum studia, similiter ut ap. *Isocr.* Areop. c. 17. p. 146. *Cor.* de disciplina iuniorum: τοὺς δὲ βίον ἱκανὸν κεκτημένους, περί τε ἱππικὴν καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἠνάγκασαν διατρίβειν. quae verba *Lindenbrogius* admovit Terentianis in Andria I. 1. 28. *quod plerique omnes faciunt adolescentuli, Vt animum ad aliquod studium adiungant, aut equos alere, aut canes ad venandum, aut ad philosophos, Horum ille nihil egregie praeter caetera studebat.* — Qui ad litteras libroque incumbunt, ἐπικύπτειν dicuntur. *Achill. Tat.* I. 6. p. 11, 13. βιβλίον ἅμα κρατῶν, καὶ ἐγκεκυφὼς ἀνεγινωσκον. *Lucian.* Fugit. c. 17. T. VIII. p. 319. πονοῦντας καὶ κάμνοντας, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις. Quod Noster habet ἀνακύπτειν, sic usus est *Synes.* Epist. CV. p. 267. C. οἶσθα γὰρ ὅταν ἀνακύψω τῶν βιβλίων, ἐπιβρεπὴς εἰμι πρὸς ἅπασαν παιδιάν. Anon. in ὁσίᾳ S. Ephraim Cod. Guelph. 82. ὁ ἐπὶ συνουσίας οὐτοσὶ καθήμενος, ἄρτι τοῦ γράφειν ἀνεγεγκών.

Digitized by Google

P. 44, 19. *Ἵπποι παραπλήσιοι οὐδεὶς ἄλλος ἄλλοι.* sic G. vulgo *παραπλήσιος*, sic supra c. 5. p. 10, 10. II. 5. *καὶ χάριεν τῆς γραφῆς οἱ ἄλλος ἄλλῳ πεπτωκότες.* II. 10. *οἱ κείμενοι κατ' ἄλλο ἄλλος τοῦ ἀνδρῶνος.* *Philostr. Iun.* I. *καὶ ὁρᾷς γε ὡς ἄλλη ἀλλαχόσε ἀποσκίδνανται.* Ib. III. *ἄλλος δὲ ἄλλο τι πράττοντες διαταράττουσι σφᾶς αὐτούς.* *Liban.* T. IV. p. 808. 9. *οἱ μὲν τῆς ἡμετέρας, οἱ δ' ἐξ ἀστυγειτόνων ὄντες, οἱ δὲ ἄλλοι ἀλλαχόθεν.* Monac. 113. *ἄλλος ἀλλαχόθεν.*

P. 44, 21. *ἀργυροχάλινοι, καὶ στικτοὶ καὶ χρυσοῖ τὰ φάλαρα.* Vit. Soph. II. 10. 2. de Adriano Sophista: *ἐσθῆνα πλείστου ἀξίαν ἀμπεχόμενος — καὶ κατιὼν ἐπὶ τὰς σπουδὰς ἐπ' ἀργυροχαλίνου ὀχήματος.* Ib. I. 25. 2. p. 532. de Polemone: *αὐτὸς δὲ ἐπὶ ζεύγους ἀργυροχαλίνου, Φρυγίου τινὸς ἢ Κελτικοῦ πορεύοιτο.* Nostro loco. *στικτοὶ* de Phrygio opere cogitare nos iubent, quod illustrat *Harduin.* ad *Plin.* H. N. VIII. 48. s. 74.

P. 44, 23. *ταῦτά φασι τὰ χρώματα τοὺς ἐν ὠκεανῷ Βαρβάρους ἐγχεῖν τῷ χαλκῷ διαπύρῳ.* Britannos designari existimabat *Heynius*; quod si Gallos ad oram borealem habitantes significare voluisset sophista, scripsisset, *τοὺς ἐπ' ὠκεανῷ.* Verum *ἐν* etiam de vicinitate loci usurpatur. Et Gallos designari apparet non solum ex loco *Philostrati* paulo ante adscripto, sed magis etiam ex *Plinio* XXXIV. 17. s. 48. T. II. p. 669. *Album* (plumbum) *incoquitur aereis operibus Galliarum invento, ita ut vix discerni possit ab argento, eaque incoctilia vocant. Deinde et argentum incoquere simili modo coepere, equorum maxime ornamentis, iumentorum iugis, in Alexia oppido; reliqua gloria Biturigum fuit. Coepere deinde et esseda et vehicula et petorita exornare; similique modo ad aurea quoque, non modo argentea staticula inanis luxuria pervenit; quaeque in scyphis cerni prodigium erat, haec in vehiculis atteri cultus vocatur.* cum quibus conferenda, quae de incoctilibus docuit *Beckm. Beytr. zur Gesch. der Erfind.* T. IV. p. 361. ss. Facit huc quod de Achillis armis narratur in Heroic. XIX. 4. p. 733. *τὰ δὲ ὅπλα κατεσκευάσθαι μὲν ἄσημα καὶ σώφρονα, συγκεκράσθαι δὲ αὐτοῖς ποικίλμα ὕλης, μεθιστάμενον ἐς αὐγὰς ἄλλοτε ἄλλας, ὅσας ἡ Ἶρις.*

P. 44, 27. *ὁ μὲν γὰρ εὔζωνος ἱππάζεται.* restitui *γὰρ* ex Flor. Paris. In proximis autem revocavi lectionem et distinctionem editt. vett. et librorum meorum, quam *Olearius*, Cod. Angl. secutus, mutaverat sic: *καὶ κοῦφος ἀκοντιστής, οἶμαι, κἀγαθὸς ὤν.*

P. 44, 30. *ὀχεῖται.* sic primus Morell. *ὀχλεῖται.* editt. vett. et P.

Digitized by Google

P. 44, 31. *μέλαινα δέ, μέλανα.* Flor.

P. 44, 32. *καὶ λευκὸν ἀποτετόρνευται κύκλον ἐπὶ τοῦ μετώπου. λευκοῦ.* G. Ad *μετώπου.* Paris. marg. *γρ. προσώπου.* De Rhodogunes equo II. 5. p. 59. *μέλαινα ἐπὶ λευκοῖς τοῖς σκέλεσι — καὶ τὸ μέτωπον ἐν ἀρτίῳ τῷ κύκλῳ.* ubi vid. Verbo *ἀποτορνεύειν* sic utitur Noster de retibus araneae II. 28. p. 98. *ἱστὸς πολλοὺς ἀποτετορνευμένος τοὺς κύκλους.* *Philostr. Iun.* XII. p. 132, 17. de monstro marino, *ὁρᾷς γὰρ ὁπόσοι μὲν αὐτῷ οἱ ὀφθαλμοὶ κυκλοτερεῖς ταύτην τὴν ὄψιν ἀποτορνεύοντες.* Ad sermonem translatum Epist. I. p. 916. *κύκλον δὲ ἀποτορνεύειν ἐν ταῖς βραχυτέραις τῶν ἐπιστολῶν.* Vid. *Creuzer.* in *Bekkeri* Specim. p. 66.

P. 44, 35. *χαλινὸν κοκκου Μηδικοῦ. ἐκόκου.* P. De cocco Medico veteres tacent. *Βαβυλώνιον κόκκον* cum purpura Tyria iungit Noster Epist. XXVIII. p. 926. ap. *Dioscorid.* IV. 43. *κόκκῳ Ἀσιανῇ* secundus in hoc genere tincturae locus tribuitur, — Galaticae et Armeniacae primus. Vid. *Salm.* Exerc. Plin. p. 194. s.

P. 44, 36. *καθάπερ οἱ πυρώδεις λίθοι. καθάπερ καὶ οἱ.* C. fortasse recte. Fallitur *Olearius*, quum existimat, frenum illud coccinei coloris non auro solum, sed etiam pretiosis lapidibus fuisse distinctum.

P. 44, 37. *στολὴ τῷ μειρακίῳ χλαμύς. καὶ χλαμὺς.* Flor. chlamys pueri, inflata vento sinum habet.

P. 45, 4. *δοκοῦν γὰρ σκυθρωπάζειν, ἕλκει τινὰ παρὰ τοῦ ἡλίου ὥραν. ἕλκειν.* P. Comparavit *Olear. Plinium* IX. 38. s. 62. de purpura Tyria: *laus ei summa in colore sanguinis concreti, nigricans adspectu, idemque suspectu refulgens.* *Pollux.* I. 49. de variis purpurae generibus: *καὶ τὸ μὲν ξανθίζεται, τὸ δὲ κυαναυγὲς γίγνεται, τὸ δὲ ἄλλο ἐς ἄλλην χρόαν τρέπεται — χαίρει δὲ ἡλίῳ ὁμιλοῦσα τῆς πορφύρας ἡ βαφὴ καὶ ἡ ἀκτὶς αὐτὴν ἀναπυρσεύει, καὶ πλείω ποιεῖ καὶ φαιδροτέραν τὴν αὐγήν.* Vt h. l. color purpureus *σκυθρωπάζειν* dicitur, sic *λίθος λέσβιος*, qui *niger* est, dicitur *κατηφὴς* in Vit. Soph. II. 1. 9. p. 556. *Himer.* Or. XXIII. 20. p. 800. *ἀλαμπὴς καὶ σκυθρωποτάτη κατήφεια.* Ib. p. 804. de fluvio nescio quo, *νῦν δέ μοι σκυθρωπὸς οὕτως καὶ μέλας ἐγένετο, καὶ Κωκυτοῦ καὶ Ἀχέροντος παντὸς στυγνότερος.*

P. 45, 5. *καὶ τῶ τῆς Ἴδης ἄνθει ῥαίνεται. τῶς τῆς Ἴ. ἄνθει ῥέναι.* P. *Olearius* sylvam aliquam in tabula nostra repraesentatam, *Idae* nomine a *Philostrato* appellari existimabat. Perperam. *Ἴριδος* corrigebat *Wyttenb.* Ep. cr. 278. Nondum me poenitet eorum, quae ante hos viginti quinque annos scripsi in Exercitt. cr. II. p. 90. colorum quandam varietatem significari, respectu habito ad Iovis Iunonisque cubile ap. *Homer.* Il. XIV.

Digitized by Google

347. unde Noster Ep. XXXII. p. 927. καὶ τῷ Διΐ ὅτε ἐκοιμᾶτο ἐν τῇ Ἴδῃ ἡ γῆ ἀνῆκεν. *Petron.* c. 127. *Idaeo quales fudit de vertice flores Terra parens, quum se confusso iunxit amore Iupiter.* Paulo aliter autem haec accepit doctissimus *Boissonad.* ad Heroic. p. 603. collatis verbis *Moschopuli* in Ecl. ἄνθος. λέγεται ἄνθος κατὰ μεταφορὰν τὸ χρῶμα, ὡς παρὰ τῷ Φιλοστράτῳ· τῷ τῆς Ἥβης ἄνθει ῥαίνεται. ἦγουν τῷ χρώματι τῆς Ἴδης. ἔστι δὲ Ἴδη βοτάνη τις. At de huiusmodi planta nihil, quod sciam, aliunde constat. Pro *colore* tamen est ἴδα infra II. 32. p. 102, 30. pro *silvis* ἴδαι in Ersgm. quod ex Cod. Vat. edidit *Olear.* in Praef. ad Epist. p. 912. καὶ ποταμοὺς καὶ ἴδας· καὶ πεδία. In verbis τῷ ἄνθει ῥαίνεται rhetori obversabantur fortasse Pindarica Ol. VI. 89. de Iamo: ἀλλ' ἐγκέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατίᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ, ἰὼν ξανθαῖσι καὶ πάμπορφύροις ἀκτῖσι βεβρεγμένος. quod verbum *Scholiastes* ad rorem retulit, quum de *tinctura* cogitandum sit. Purpurei enim flores, sub quibus cubabat puer, ipsi quoque splendidiorem colorem conciliabant.

P. 45, 7. χειριδωτῷ φοινικῷ. χειριδῷ τῷ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. χειριδῶ τῷ. G. Marg. P. χειριδωτὸς χειτὼν ὁ χειρίδας ἔχων. Tunica superior manicata, ἡ χειριδωτός, barbarorum est, Persarum inprimis. *Strabo* XV. p. 734, T. VI. p. 231. Vid. *Boettiger* in *Amalthea* T. I. p. 171. Inter Romanos imperatores primus, ut videtur, Commodus χειριδωτὸν χιτῶνα σηρικὸν sumsit, ut est ap. *Dion. Cass.* LXXII. 17. p. 1217. Teste Herodiano V. 5. 13. Heliogabalus προῆει σχήματι βαρβάρῳ, χιτῶνας χρυσοϋφεῖς καὶ ἁλουργεῖς χειριδωτοὺς καὶ ποδήρεις ἀνεζωσμένος, τά τε σκέλη σκέπων.

P. 45, 8. φοινικῷ. φοίνικι. G.

Ib. συμμετρεῖται δὲ ὁ χιτὼν ἐς ἥμισυ τοῦ μηροῦ. II. 2. p. 56, 18. καὶ συμμετρεῖται μὲν τὸν δρόμον ἐς τὸ ἀνεκτὸν τῷ παιδί. II. 5. p. 60, 1. de zona, τὴν ἐσθῆτα μετρούσῃ ἐς γόνυ.

P. 45, 9. ἴσα. ἴσα. C. D.

P. 45, 10. καὶ χαροπὸν βλέπει. Vid. ad XXIII. p. 37, 31.

P. 45, 11. ἐπισκοτεῖσθαι. ἐπισκυτεῖσθαι. G. — ὅτε ἀτακτήσει ἡ κόμη. hoc dedi ex Paris. Flor. C. D. G. pro ἀτακτήσῃ. *Philostr. Iun.* I. p. 112, 26. ἡ κόμη, νῦν μὲν ἡσυχάζοντος ἐπιπνεύματος τῷ μετώπῳ, ὁρμήσαντος δὲ ἀτακτήσει.

P. 45, 12. ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. ἀπὸ. C. sed ὑπὸ superscriptum.

P. 45, 14. καὶ κατ' ἐν οὐσιοῦ τὰ ἐν τῷ προσώπῳ. et sic

singula omnia in vultu. Mallet fortasse aliquis: καὶ καθ' ἓν οὕτωσὶ ἕκαστα ἐν τῷ πρ. ut in exemplis a Schaefero allatis ad *Dion. Hal.* de Comp. Verb. p. 358, et ad *Schol. Apoll. Rh.* p. 258. Cf. *Ast.* ad *Platon.* de LL. p. 233. Abesse tamen posse videtur ἕκαστα, alio nomine in eius locum succedente. *Theophr.* Char. VII. καὶ ὅταν γε τοὺς καθ' ἕνα ἀποκτείσῃ. i. e. πάντας καθ' ἕνα. Noster Heroic. Prooem. p. 666. τὴν ἐν Αὐλίδι ξυλλογὴν τοῦ στρατοῦ, καὶ καθ' ἕνα τοὺς ἥρως. Ib. II. 20. p. 695. δίιμι γὰρ καὶ καθ' ἕνα τοὺς ἥρως.

P. 45, 16. καὶ ὑπὸ τοῦ ἵππου ἐπῆρται. hoc restitui ex Flor. Paris. et C. D. G. II. 5. p. 59. de Rhodogune: ἦ οὐκ ἐπῆρται καὶ φρονεῖ ἐπὶ τῇ νίκῃ. *Xenoph.* Mem. I. 2. 25. αἰγικαμίνω μὲν ἐπὶ γένει, ἐπηρμένω δὲ ἐπὶ πλούτῳ, πεφυσημένω δ' ἐπὶ δυνάμει, διατεθρυμμένω δὲ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων.

P. 45, 18. ὀρεωκόμοι, ὀρεωκόμος. Flor.

Ib. ποδοστράβας. de his instrumentis venaticis consule *Xenoph.* de Ven. X. 3. ex quo ductae etiam αἱ λόγχαι, ἐφ' ὧν οἱ κνώδοντες, κνώδοντες sunt *morae*, in ea parte, qua cuspis cum hasta cohaeret, utrimque eminentes. Vid. *Lobeck* ad *Soph.* Aiac. 814. p. 350. Eadem fere instrumenta carpebantur in cippo venatoris in Anth. Pal. VII. 338. T. I. p. 403.

P. 45, 19. ἄρκυς. ἄρκους. Iunt.

P. 45, 22. τὰ ἤθνη τῶν κυνῶν. Vit. Soph. I. 25. 2. p. 532. de Polemone: ὡς ὁδοιποροῦντι αὐτῷ πολλὰ μὲν σκευοφόρα ἵποιτο, πολλοὶ δὲ ἵπποι, πολλοὶ δὲ οἰκέται, πολλὰ δὲ ἤθνη κυνῶν, ἄλλα ἐς ἄλλην θήραν. Vid. *Markl.* ad *Max. Tyr.* V. 9. p. 81. Ap. *Philon.* de Somn. II. T. V. p. 164. φασμάτων καὶ ὀνειράτων ἤθη μυρία. verissime marg. Hoesch. ἤθνη, Perperam *Mang.* εἴδη. De ἤθνη et ἤθη inter se permutatis vid. *Hamack.* Lectt. p. 30.

P. 45, 22. οὐχ αἱ τὴν ῥῖνα ἀγαθαὶ μόνον. τὴν ab *Oleario* forte omissum restitui. μόνον. C. D. G. μόναι. Vulgo.

P. 45, 25. γράφει δὴ Λοχρίδας. haec quoque *Xenophonti* debet de Ven. X. 1. Easdem fere canum gentes enumerat *Themist.* Or. XXVII. p. 335. B. Λοχρίδας et Λοχροὺς canes commemorat *Oppian. Kyn.* I. 374. et *Anyte* ap. *Polluc.* V, 48. de Indicis vide *Aelian.* H. A. IV. 19. VIII. 1. de Creticis diximus in Anim. ad Anth. Gr. T. II. 1. 2. p. 320. De Lacedaemonicis insignis est locus *Pindari* ap. *Athen.* I. p. 28. A. Κύνα Λάμυκλαίαν poëta laudat ap. Plutarch. T. II. p. 748. B. cuius verba probabiliter emendavit *A. Meineke* de Vit. et Scr. Euphor. p. 72.

P. 45, 27. αἳ δὲ μισθέουσιν. dedi ablatum a Flor. Paris.

Digitized by Google

Fortasse utrumque iungendum: αἱ δὲ καὶ μεθέπουσιν. αἱ καὶ μεθ. Vulgo. καὶ om. C. — καὶ σεσήρασι κατὰ τοῦ ἴχνους. τοὺς ἴχνους. C. D. Similiter de canibus investigatoribus *Xenoph.* Ven. IV. 3. ἰχνευέτωσαν — ἐμμειδιῶσαι μὲν πρὸς τὰ ἴχνη. Respondent sibi verba μειδιᾶν et σεσηρέναι. ut ap. *Theocr.* Id. VII. 19. *Heliodor.* X. 31. p. 434. ὁ δὲ Αἰθίοψ ἐνορῶν ἐμειδία σεσηρός. *Themist.* Or. XXII. p. 282. A. ἀντὶ δὲ γαληνοῦ μειδιάματος ὕπουλον ἐσεσήρει. Similiter canes dicuntur ἐπισκυθρωπάζειν διὰ τοῦ ἴχνους ap. *Xenoph.* l. c. IV. 5. ubi vid. *Schneid.* p. 333.

P. 45, 28. καὶ τὴν Ἀγροτέραν προϊόντες ᾄσονται. dum procedunt, hymnum canunt Dianae, memores praecepti ap. *Xenoph.* Ven. VI. 13. *Arrian.* Ven. c. XXXIV. p. 466. Etiam ap. *Phil. Iun.* III. venator τὴν Ἀγροτέραν ᾄδειν δοκεῖ. Ap. *Plutarch.* T. II. p. 865. D. de venatore, ὃς πολλῆς μὲν ἐνάλου, πολλῆς δὲ ὀρείου πολλάκις ἄγρας ἀκροθινίοις ἀγλαΐσας τὴν Ἀγροτέραν ἅμα θεὸν καὶ Δίκτυναν. colorem poëticum facile agnoscas. Antiquissimum Dianae Ἀγροτέρας fanum in Attica. *Pausan.* I. 19. p. 45. et ap. Athenienses inprimis culta hoc nomine. *Schol. Arist.* Eqq. 666. Vid. *Periz.* ad *Aelian.* V. H. II. 25. *Muncker* ad *Ant. Lib.* IV. p. 32. Ad nostrum locum facit *Liban.* T. IV. p. 1065. in ecphrasi venationis: οὐ μὴν ἀτίμους (sic Mon. 113.) τοὺς θεοὺς κατελίμπανον· ἀλλ' ἀπάρχονται (ἀπέρχονται vulgo) μὲν τῆς θήρας θεοῖς, οἳ θήραν ἀνθρώποις ἐξεῦρον.

P. 45, 29. νεὼς γάρ τις. νεῶς. P. D. νέως. Mor. Olear.

P. 45, 30. ἄγαλμα λεῖον ὑπὸ τοῦ χρόνου. In λεῖον haerebat *Heynius* sed frustra. Idem est quod περιτετριμμένον ὑπὸ τοῦ χρόνου supra XXIII. p. 36, 22.

P. 45, 30. καὶ συῶν κεφαλαί. ex *Xenoph.* de Ven. VI. 13. Illustravit morem *Spanhem.* ad *Callim.* H. in Dian. 104. *Liban.* T. I. p. 225. ὁ μὲν κρατῆρας ἀνατιθείς — ποιμὴν δὲ αὐλόν, καὶ θηρατὴς θηρίου κεφαλήν.

P. 45, 31. νέμεται δὲ αὐτῇ καὶ θηρία ἄνετα. In insula Icaro Dianae templum, in quo πλήθη αἰγῶν ἀγρίων καὶ δορκάδων εὖ μάλα εὐτραφῶν καὶ λαγῶν. ap. *Aelian.* H. A. XI. 9. Sed hoc non mirabile. Apud Venetos autem lucos fuisse, unum Dianae, Iunonis alterum narrat *Strabo*, in quibus ferae mansuescerent. V. p. 215. T. II. p. 111.

P. 45, 33. καὶ μὴ δεδιότα τοὺς ἀνθρώπους. sic dedi cum C. D. καὶ δεδιότα. editt. vett. μὴ δεδιότα, sine καὶ, Olear. ex Cod. Laud. καὶ μὴ δεδιότας. Flor. Paris. nobiscum facit *Naeke* V. cl. ad *Choeril.* p. 124. qui haec verba tamen non a *Philostrato*

Digitized by Google

prefecta, sed a docto librario inserta esset. Quod mihi sane videtur.

P. 45, 34. ἔχονται μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θήρας. ἔχονται. Par. Flor. πρὸ τῆς θήρας. Flor. ἔχονται δὲ corrigit *Heynius*. Sed tum mallem: οἱ δὲ ἔχονται —

P. 45, 35. ἀλλ' ἐκπηδᾷ τῆς λόχμης, εἶτα ἐμπίπτει τοῖς ἱππεῦσιν. Malles fortasse ex usu veterum: ἀλλ' ἐκπηδᾷ τῆς λ. εἶτα — In descriptione venationis apri *Liban.* T. IV. p. 1065. 6. καὶ τῆς εὐνῆς τὸ θηρίον ἐξαναστὰν πρὸς τὴν ἔκπληξιν, ὁμόσε τοῖς θηρῶσιν ἐφέρετο, καὶ καταστὰν εἰς ἀλκήν, φόβον παρέσυρε ἢ πόθον τῆς τέχνης παρείχετο. In eodem capite corrupte legitur: ἐσπέρα μὲν ἦν, καὶ φῶς σελήνης, οἷον μήπε ἅπαν ἰδεῖν, μήτε λαθεῖν παντελῶς ἰὸν τὰ φαινόμενα· ἄνδρες δὲ ἄρτι πόλεως ἦσαν (Fort. ἐξῆσαν) οἷς βίος πρὸς θήραν, ἐπαγόμενοι θῆρας (θήρας Cod. Mon.) ἅμα καὶ στάλικας, οἷς ΕΣΤΙ ΘΗΡΑΝ (Fortasse: οἷον ΕΣ ΣΥΟΘΗΡΑΝ)· καὶ δυοῖκειν μὲν ἵππους, ἰχνεύειν δὲ κύνας. — ὡς δὲ εἰς ὄρος προῆσαν (sic Mon. pro προσῆεσαν), θηρῶν ἐπεκήδευον.

P. 45, 37. ταράττει μήν. sic Flor. Par. ταράσσει. vulgo.

P. 46, 1. καιρίᾳ μὲν οὐκ ἐντυχών. incepi lectionem Flor. Paris. pro καιρίᾳ μὲν οὐκ ἐντυχόντων. ubi *Heynius* corrigebat καιρίᾳ. *Iethali vulnere*; *Wyttenbach.* autem Ep. cr. p. 278. εὐστοχούντων. De καιρίᾳ vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 380. *Herodot.* III. 64. de Cambyse: τρωματισθεὶς δέ — ὡς οἱ καιρίη ἔδοξε τετύφθαι, εἴρετο. *Aelian.* V. H. XII. 5. ἐρρύθη καιρίαν.

P. 46, 2. διά τε τὸ φράττεσθαι πρὸς τὰς πληγάς. φράττειν. Flor. Paris.

P. 46, 5. ὑπὸ θαβρούντων, ὑποθαβρούντων iunctim P.

P. 46, 6. λίμνη. λίμνην, G.

P. 46, 9. καὶ τέτταρες, C. D. G. Flor. τέσσαρες. Vulgo.

P. 46, 10. τὸ μὲν θηρίον ἕεται. ἕετον. Vulgo.

P. 46, 11. ἀπανεῦσαν — καὶ ἐς τὰ ἀξιὰ μετακλῖναν. Hoc recepi ex Flor. Par. C. D. G. et Laud. pro κλῖναν. *pusr ab equo se inclinans, corpus ad dextram partem inflectens.* Vulgo haec minus recte vertuntur.

P. 46, 12. ἀφῆσαι. βέλος &c. Vid. ad *L. Bos* p. 86. *Themist.* Or. I. p. 16. A. Ἄδραστον — θηρεύοντα ἀφέντα ἐπὶ τὰ θηρία.

P. 46, 16. οἱ δὲ ἑρπετοὶ ἕεται. G.

P. 46, 18. ὑπερκεκράξεται. ὕπερ κεκράξεται. G.

ἕετο

P. 46, 19. ἀλλ' ἐκθορυβήσας. ἐκθορυβήσας. Paris.

Digitized by Google

P. 46, 20. ὁ δὲ καὶ στέφανον, sic C. D. ὃς δέ. Vulgo.

P. 46, 22. ἐπὶ τοῦ σχήματος. ὀχήματος. Flor. — ᾧ τὸν παλτὸν ἀφῆκεν. πλατὸν. G.

P. 46, 24. θεωροῦσι τὸ αὐτό. articulus quid velit h. l. non video. Exspectabas: θεωροῦσι πρὸς αὐτό, τὸ μειράκιον sc. — οἷον γραφέν. argute in descriptione tabulae pictae. ὡς ἐν γραφαῖς sic dixit *Aeschyl.* Agam. 237. ubi cf. Blomfield. *Chaeremon.* ap. *Athen.* XIII. p. 608. B. γυμνὴ δ' αἰθέρος θεάμασιν Ζῶσαν γραφὴν ἔφαινε. Frequens in talibus, ὡς ἄγαλμα. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 377.

XXIX.

PERSEVS.

Perseus et Andromeda, pictura proprietate in quibusdam conspicua, sed nescio an parum felici. Perseus enim, quasi exhaustis viribus, sudore madens, anhelante pectore et turgentibus venis, cubitu sinistro innixus, humi totus cubat, humerum sanie conspersus; Andromedae ex vinculis solvendae cura *Amori*, laboranti et ipsi atque anhelanti, iuvenili figura, non puerili, picto, relicta est, qui in hoc etiam officio melius fortasse Persei adiutor fuisset, ut, quod Rhetor vult, in oppugnanda bestia. Ita illud quidem consequitur artifex, ut immanis belluae et peracti laboris gravior in animo existat imago; quo simul confert, quod *Aethiopum bubulci*, damno liberati, lac et vinum Perseo hilares, quasi deum aliquem, opinor, suspicientes, offerunt: atque ii haud dubie a parte rupi cetoque opposita accedunt. Sed non omnes probabunt, quod ille Andromeda priusquam a rupe descenderit, quieti se dare sustinet, solo eius aspectu gaudens, et donis accipiendis sibi placens (ἀσπάζεται μὲν καὶ ταῦτα). Alia est ratio operis musivi in *Winckelmanni Mon. ined.* tab. 66, ubi Telamon, ab Hercule monstro occiso, Hesionen de rupe eximit; amor enim ab hac fabula alienus. In anaglypho praestantissimo Capitolino *Mus. Capit.* T. IV. tab. 52, *Admir.* tab. 62. (54.), *Thes. Ant. Gr.* T. I. p. LI, *Galerie mythol.* tab. 96, ad quod omnino aptatum est Antiphili epigramma, *Anal.* T. II. p. 172, 15, eo etiam, quod lento gressu Andromeda descendit, heros virginem manu ducit, certamen quale fuerit, non ex illius anhelitu, sed ex occisa bellua apparet. Simile anaglyphum est in *Monum. Matthaeiorum* T. III. tab. 2, 1. cf. 28, 1. 2. Alia classis est imaginum certamen ipsum exhibentium, *Pict. Hercul.* T. IV, tab. 61. (cf. tab. 62, Hesione), quales sunt, quas Lucianus et Achilles Tatius describunt. Tatii picturam non

fictam, ab illo autem optime redditam fuisse, *Lessingius* etiam iudicavit in *Collectaneen aus Litteratur* v. *Ach. Tat.* In Museo Neapolitano anaglyphum est Farnesium Andromedae liberationem exhibens, quod ad utram classem pertineat, non bene memini. De vasculi pictura pulcherrima, quam ad nostram fabulam falso traxit Millinus, alio loco luperrime dixi. In tabula nostra Andromeda vel coram populatibus nigris, albo colore, ut venustiore, depicta est, cultu etiam Graeco, quia delectare et pulchri sensui blandiri ante omnia volunt artifices." F. G. Welcker.

In C. D. hoc caput positum post XXVII. In Flor. post XXXI.

P. 46, 25. *ἀλλ' οὐκ ἐρυθρά — κατὰ ἕρωτα.* interrogative haec omnia accepta in ed. *Olearii*, non in Ald. 1. 2. Iunt. Mor. Sensum interpretatur, probante *Heynio*, Schol. Cod. Guelph. quod ibi praecedenti adhaeret capiti: *τὸ πᾶν τοιοῦτόν ἐστι· σὺ μὲν νομίζεις ἴσως τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἶναι ταύτην, διότι βεβαμμένην αὐτὴν ὁρᾷς ὑπὸ τοῦ αἵματος τοῦ κήτους. ἀλλ' οὐκ ἔστι. καὶ τὸ ἑξῆς.* In hunc sensum verterunt *Steph. Niger* et *Vigenerius*. Scena fabulae de Andromeda non certa; nec tamen ad Indiam pertinet, sed ad Africam et Aethiopiam. Perseus, Medusa interemta, *κατὰ τὴν παράλιον Αἰθιοπίας ἐγένετο*, ibique Andromedam videt, ut ait *Lucian.* Dial. Mar. XIV. 3. qui totam illam historiam *διήγημαν Αἰθιοπικὴν* vocat. Idem de Salt. c. 44. T. V. p. 150. et *πάθος Αἰθιοπικόν*. de Domo c. 22. T. VIII. p. 109. Mare sanguine ceti tinctum (p. 49, 5.) suspicionem poterat iniicere, rubrum hoc mare esse. Quum ut reiiciat, rhetor tabulae nostrae interpretationem satis vivide creditur his verbis: *ἀλλ' οὐκ ἐρυθρά γε αὕτη ἡ θάλασσα.* Fortasse rectius *Ἐρυθρά*.

P. 46, 25. Heynium, quod interpunctionem mutavit, falli arbitror. Particula *ἀλλά* interrogationi convenit, sine qua exordium nimis foret abruptum. Nonne mare hoc rubrum est? Nonne India haec et Aethiopia? Indiae nomen, ut negligentiae ne res fiat sophista, si proprie sumamus, et Aethiopiae oppositum: tu putas Rubrum hoc esse mare; at hic non Indos vides, sed Aethiopes, in graviorem eum immittimus errorem, ut mare illud in Indiam transposuerit. Quare *δὲ* mutandum videtur in *τέ*. Indos Aethiopum vicinos vocat *Aeschylus* Suppl. 300. — Fabula fuisse videtur, ex huius ceti sanguine mare colorem rubrum duxisse. F. G. Welcker. Nostra Vit. Apoll. VI. p. 228. *Αἰθιοπία δὲ τῆς μὲν ὑπὸ ἡλίῳ πάσης ἔοικε τὸ ἀνατέλλον μέρος, ὅσπερ Ἰνδοὶ τὸ πρὸς ἕω.*

P. 46, 26. *Αἰθίοπας δέ* pro *ἀλλὰ Αἰθίοπας*. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 402.

Digitized by Google

P. 46, 27. ὃν ἐκὼν ἔτλη κατὰ ἔρωτα. sic Flor. Par. C. D. P. ὃς vulgo. κατὰ ἔρωτα. *amoris causa.* Vid. *Abresch.* ad *Aesch.* T. I. p. 161. *Steph.* Th. Gr. L. T. II. p. 90.

P. 46, 29. Ἀτλαντικὸν κῆτος. quasi sedes fabulae esset in occidentali Africae litore, quod *Heynius* monuit p. 87. ἀτλαντικόν. Flor.

P. 46, 30. πεζεῦον ἐπὶ τὰς ἀγέλας. πεζεύων. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. quod emendavit Morell. πεζεύων. C. κῆτος γῆν λυμαινόμενον est ap. *Liban.* in hac historia T. IV. p. 1110. et *Tzetz.* ad *Lycophr.* 638.

P. 46, 31. καὶ τοὺς ἐν τῇ γῇ. τῇ om. Flor. Par. Vid. ad III. p. 8, 9.

Ib. ὁ ζωγράφος — τετέλεσται ἤδη ὁ ἆθλος. editt. vett. et sermonis Philostrati usum secutus, coniunxi has enuntiationes, sublata maiore distinctione post ἐξεδόθη, quam *Olear.* primus invexit. ἐπαινῶν. ut II. 17. ἡ γραφὴ δὲ τὰ τῶν ποιητῶν ἐπαινοῦσα, καὶ μῦθον τῇ νήσῳ ἐπιγράφει. Vit. Apoll. V. 14. p. 198. ἔστι τις μυθολογία; νὴ Δί', εἶπεν ὁ Μένιππος, ἣν γε οἱ ποιηταὶ ἐπαινοῦσιν. Heroic. X. 3. p. 710. αἱ γέρανοι τάξιν ἐπαινοῦσαι πέτονται. Schol. χρώμεναι. ubi vid. *Boisson.* et ad *Eunap.* p. 269. In fragmento Tragoediae *Ezechielis* de Mose ap. *Clem. Alex.* p. 414, 23. θέλεις, τροφόν σοι παιδὶ τῷδ' εὕρω ταχύ, Ἐκ τῶν Ἑβραίων; ἡ δ' ἐπένευσεν κόρη. Scr. ἡ δ' ἐπήνεσεν.

P. 47, 2. τετέλεσται. τετέλεσθαι. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2.

P. 47, 3. πρὸ τῆς ἠόνος. sic Flor. Paris. ἠϊόνος. Vulgo.

P. 47, 4. πηγαῖς αἵματος. πηγαῖν. G. *Ovid.* Met. IV, 727. *Bellua puniceo mistos cum sanguine fluctus Ore vomit.*

P. 47, 6. ἀπαλλάττει τῶν δεσμῶν. τοῦ δεσμοῦ. Flor.

P. 47, 7. δὲ πτηνός. duo haec vocabula in contextu om. P. — παρ' ὃ εἴωθε. παρὸ. Par.

P. 47, 8. καὶ ἀσθμαίνων γέγραπται. Amor enim pugnanti opem tulerat. οὐκ ἔξω τοῦ μεμοχθέναι. et ipsum Amorem laboris non expertem fuisse apparet. Vit. Apollon. II. 28. p. 80. ἐπεισάγονται ἀγερωχίας ἐπικινδύνους, καὶ οὐκ ἔξω τοῦ σπουδάζειν. ubi notanda significatio vocis ἀγερωχία de lusu audaciae et periculi pleno. De ἔξω vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 552.

P. 47, 9. καὶ γὰρ εὐχὴν ἀνεβάλετο τῷ ἔρωτι. ἀνεβάλλετο. Flor. G. ἀναβάλλεσθαι de canentibus passim. Vit. Apoll. IV. 39. p. 180. ἀναβαλλόμενος (scr. ἀναβαλόμενος cum *Suida*) οὐν ὅπως εἴωθε, καὶ βραχὺν διεξελθὼν ὕμνον τοῦ Νέρωνος ἐπῆγε μέλη. Vit. Soph. I. 25. 9. p. 540. μηδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι, αὐτοῦ ἥδιον, ὁπότε πρὸς τὸ ᾄδειν τράποιτο. quod inde sumsit

auctor Neronis inter Lucianea c. 2. T. IX. p. 296. Ap. *Thom. M.* p. 65. *οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλοντο σύντονον.* Peculiaris autem h. l. huius verbi significatio in *εὐχὴν ἀναβάλλεσθαι*, *preces fundere*, cuius aliud exemplum nunc non in promtu.

P. 47, 11. *καὶ κατά.* *καὶ* om. G. quod frequens ante *κατά*. Vid. Addit. ad Athen. p. 20.

P. 47, 12. *ὁ δὲ ἀφίκετο, καὶ ἤκουσε τοῦ Ἕλληνος. ἀφίκεται.* Iunt. 1. 2. *ἀφήκετο.* P. Notandum hysteron proteron in his verbis, cuius similia sunt ap. *Schaefer.* in Meletem. p. 16. ad *Sophoclem* T. I. p. 257. II. p. 332.

P. 47, 13. *ὅτι λευκὴ ἐν Αἰθιοπίᾳ.* candida repraesentari solebat Andromeda, unde Charicleae historia pendet ap. *Heliodor.* IV. 8. p. 149. s. *ἧς χροιὰ ξένη τῆς Αἰθιοπίδος ἐλάμπρυνε.* Ib. X. 14. p. 410.

P. 47, 14. *ἡδίων δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος. ἡδύ.* Flor.

P. 47, 15. *Ἀτθίδα ὑπόσεμνον.* de gravitate quadam Atticis matronis inprimis peculiari hoc vocabulum interpretatur *Winckelm.* Tratt. prelim. §. 38. in Opp. VII. p. 101. Frustra olim de hoc composito dubitavit *Schneiderus* in Lexico. V. Non infrequens est ap. Nostrum. Infra II. 1. *γήρως τὸ ὑπόσεμνον.* Vit. Apoll. VIII. 6. p. 327. 16. Vit. Soph. II. 5. 3. p. 572. *Aristaen.* II. 18. p. 100. *Synes.* Encom. Calv. p. 87. A. *φαλακρὸς ὑπόσεμνος.* *Phot.* Bibl. CXXI. p. 302. *τὴν δὲ φράσιν σαφὴς ἐστι καὶ ὑπόσεμνος.*

P. 47, 16. *καὶ Σπαρτιάτιν ἐῤῥωμένην.* sic C. G. *Σπαρτιάτην.* Vulgo. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 327. *ἐῤῥωμένην* primus dedit Morell. *ἐρωμένην.* D. *ἐρομένην.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2.

P. 47, 16. *κεκαλλώπισται δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ. καινοῦ.* G. Infra II. 5. p. 60, 36. de Rhodogunes oculis: *παρέχονται δὲ τὸ μὲν ἱλαρὸν ἀπὸ τοῦ καιροῦ, τὸ δὲ ὡραῖον ἀπὸ τῆς φύσεως.* quae obversabantur *Phil. Iun.* XII. p. 133, 31. Ib. XV. p. 136, 24. de Atalanta: *τὸ δὲ κάλλος ἀῤῥενωπὸν ἐκ φύσεως ὄν, ἀνίστησιν ὁ καιρὸς ἔτι μᾶλλον.*

P. 47, 14. *καὶ γὰρ ἀπιστεῖν ἔοικε καὶ χαίρειν μετ' ἔκπλήξεως. καὶ χαίρει.* Flor. Paris. quod nec ipsum male habet. *Philostr. Iun.* V. p. 118, 8. *ἀπιστεῖ δὲ νῦν οἷς ἤδη ὁρᾷ. Ἡ δ' ἔκπληξις αὐτὴν οὐδὲ λεχὼ κεῖσθαι ξυνεχώρει.*

P. 47, 19. *μειδιαμά τι ἤδη ἐς αὐτὸν πέμπουσα.* non dubito, rhetorem scripsisse, *μειδιαμά τι ἡδύ*, in quod etiam *Hamackerus* incidit p. 10. *Philostr. Iun.* XIV. p. 135. B. Apollo *μειδιάματι ἡδεῖ τὸν Ὑάκινθον θαρσύνων.* *Himer.* Or. I. 20. p. 364. *Ἀφροδίτην — μειδιῶσαν ἡδύ.* Or. XIII. 7. p. 598. *μειδιᾷν μὲν ὁμοῦ ἡδύ τι.* Etiam ap. *Plutarch.* Vit. Brut. c. 51. pro *ἡδιστῶς δὲ σφό-*

δρα μειδιάσας. *Hesius* v. cl. in Obss. ad Vit. Timol. p. 77. corrigit ἡδέως. Sed bene habet vulgata, quae *placide et leniter* subridere significat. Vid. *Wyttenb. Plut.* T. XI. p. 212.

P. 47, 21. ἐς τὴν γῆν. sic Flor. εἰς. Vulgo.

P. 47, 22. τὸ δεῖμα τῆς Γοργοῦς. δεῖγμα. Flor. κάρη δεινοῖο πελώρου Γοργοῦς ap. *Hesiod.* Scut. 223. δεῖμα pro φοβήτρῳ sic est ap. *Sophocl.* Electr. 403. de monstro *Oppian.* Hal. I. 47. δυσδερκέα δείματα λίμνης. Ib. V. 24. ἀναιδέα δείματα πόντου.

P. 47, 22. μὴ ἐντυχόντες αὐτῷ λαοὶ λίθοι γένωνται. ducta haec ex *Il.* ω. 602. de liberis Niobes: οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν Καθάψαι, λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων. ubi vid. *Eustath.* p. 1607. 12. Vulgo dicitur λίθος ἐξ ἀνθρώπου γίνεσθαι, ut ap. *Lucian.* Imag. c. 14. T. VI. p. 17. Respicitur vulgaris etymologia vocabuli λαός, quae obversabatur etiam *Pindaro* Ol. IX. 69. de Deucalione et Pyrrha, ὁμόδαμον κτήσασθαι λίθινον γόνον Λαοὶ δ' ὀνόμασθεν.

P. 47, 23. γένωνται. γέννωνται. C. — πολλοὶ δὲ οἱ βουκόλοι. δὲ om. Flor.

P. 47, 24. καὶ οἶνου ἐπισπάσαι. genuinam prosodiam restituimus ex C. D. G. pro ἐπισπᾶσαι ut supra XX. p. 34, 6. ἔσπασε τοῦ ὕδατος. Heroic. II. 6. p. 678. Perperam vulgo malòr ante ἡδεῖς distinctio.

P. 47, 26. βλοσυρὸν μειδιῶντες. Vid. ad *Phil. Iun.* X. p. 130, 17.

P. 47, 28. ἀσπάζεται μὲν καὶ ταῦτα. sic editt. vett. et libri nostri. καὶ om. *Olear.* cum Laud. Mallem: ἀσπάζεται μὲν δὴ ταῦτα. Vit. Apoll. II. 18. p. 69. τὸν μὲν δὴ Ἰνδὸν ὧδε ἐπεραιώθησαν. III. 43. p. 131. ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἐγέλασαν οἱ σοφοί. Eadem particula restituenda Ib. II. 29. p. 81. οἱ μὲν δὴ (sic Vrat.) περὶ τὸν Δάμιν ἐξεπλήττοντο. VIII. 5. p. 325. ἀλλὰ πολὺν μὲν ἤδη (sic Vrat.) χρόνον διαλιπών.

P. 47, 28. στηρίζων δὲ ἑαυτόν. sic Flor. C. D. G. αὐτόν. P. αὐτὸν. Vulgo.

P. 47, 30. ἔμπνους ὑπὸ τοῦ ἄσθματος. ἔμπνουν ὑπὸ ἄσθμ. Flor. Par. τοῦ om. etiam C. D. G.

P. 47, 32. φοινικῆν οὖσαν. φοινικῆς. G. φοινικὴν. C. Theagenes φοινικοβαφῆ χλαμύδα καθειμένος ap. *Heliod.* III. 3. p. 111. Noster in Her. II. 2. p. 674. de Protesilao: ἀλουργὶς δὲ ἡ χλαμὺς θείου ἄνθους.

P. 47, 33. αἵματος ῥανίσιν ἅς. ῥανίσι καὶ. Flor.

P. 47, 34. ἐρρώσθων Πελοπίδαι παρὰ τὸν τοῦ Περσέως ὦμον. Πελοπίδα. Inst. 1. 2. πελοπίσι. G. Dicta haec nota breviloquentia pro ἐρρώσθω ὁ τῶν Πελοπιδῶν ὦμος. Vid. ad Anth.

Pal. p. 63. Elephantinus humerus Pelopis *κατὰ γένος τοῖς Πελοπίδαις ἐτύγχανε γνώρισμα.* in Schol. ad Lycophr. V. 152. *Himer.* Or. VIII. 4. *οὐκ ἐξ ἐλέφαντος ὦμος τῶν Πελοπιδῶν τὸ γνώρισμα — ἀλλ' αἰδώς.* ubi vid. *Wernsd.* p. 546. a. *Themist.* Or. VI. p. 77. B. *ἢ τοῖς Πελοπίδαις μὲν ἐξῆρκει καὶ μόριόν τι περὶ τὸν ὦμον, ἐξεικασμένον ἐλέφαντι πρὸς ἀπόδειξιν τῆς συγγενείας.*

P. 47, 35. *καλῷ γάρ ὄντι αὐτῷ. ὅτε* G. *προσήνθηκέ τι τοῦ καμάτου.* naturali humerorum colori vividior etiam color accesserat ex pugna modo superata. Verbo *προσανθεῖν* sic iterum utitur Noster II. 5. de manubrio clypei: *τὰ δὲ ἔσω, καὶ ἔνθα ἡ χεὶρ ἁλουργά, προσανθεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ πῆχυς.*

P. 47, 36. *καὶ ὑπῳδήκασιν αἱ φλέβες. ὑποδήκασιν αἱ φλέβας.* C.

P. 47, 37. *ἐπιλαμβάνον τοῦτο αὐτάς.* hanc lectionem restitui ex editt. vett. et libris nostris omnibus, pro eo, quod *Morellus* in textu posuit, *ἐπιλαμβάνοντος τούτου αὐτάς*, ubi *Pierson.* Verisim. p. 235. *καμάτου* subaudit ad *τούτου.* Pronomen refertur ad *τὰς φλέβας ὑπῳδηκέναι.* Participio absoluto sic utitur Noster II. 27. *αἱ μὲν ἐκπληττόμενοι θεοὶ καὶ θεαί, προειρημένον αὐτοῖς, μηδὲ Νύμφας ἀπεῖναι.* II. 30. *Ἀντιγόνη — νύκτωρ ἐκφοιτήσασα τοῦ τείχους, καίτοι κεκηρυγμένον ἐπ' αὐτῷ.* Vid. *Hermann.* ad *Viger.* p. 769. Eiusmodi participio restituto sanari potest locus depravatus *Lesbonactis* in Protrept. Oratt. Gr. T. VIII. p. 28. *ὡς οὖν καὶ τῶν θεῶν συμμάχων ὄντων, καὶ ὑπαρχόντων ὑμῖν τούτων ἀμείνοσιν εἶναι — μακρὰν δόξαν κατασήσεσθε ἀρετῆς.* Scr. *ὑπάρχον.* *) *iam quum dii nobiscum pugnent, ubi vobis contigerit, ut superiores evadatis, ingentem in omne tempus gloriam reportabimini.* Ap. *Liban.* T. IV. p. 203, 17. *οἱ δὲ καταπατοῦσιν οἱ ἠλίθιοι, ἃ πωλεῖν ἐξόν.* delendum *ἅ.*

P. 48, 1. *ὅταν πλεονεκτήσῃ τὸ ἄσθμα. ὅτε.* D. Ad proxima: *πολλὰ καὶ παρὰ τῆς κόρης ἄρνυται.* recte notavit *Olear.* Perseo, forma puellae accenso, anhelitus frequentiores venire, venasque magis intumescere. Sed verba nimis abrupta, ambigua etiam. Malles scribi: *ὅταν πλεονεκτήσῃ τὸ ἄσθμα· οὗ πολλὰ καὶ παρὰ τῆς κόρης ἄρνυται.*

*) Hoc ipsum nunc legitur in *Imm. Bekkeri* Edit. Declamationum Sophistarum p. 14. etiam, ut videtur, ex coniectura.

Digitized by Google

XXX.

PELOPS.

Pelops in littore maris cum *quadrigis*, precibus illius ab Equestri deo concessis, et *Neptuno* ipso, quem Pamphos, *Pausania* VII, 21, 5. tradente, Ἵππων τε δοτῆρα νεῶν τ' ἰθυντῆρα νώτων dixit. Tanta erat fama ludorum currulium, quos a Pelope ferebant institutos, ut et currus Lydius adagio ferretur (*Pind. fragm.* 232. Boeckh.) et Neptunus Pelopem amasse diceretur. Haec unica fabulae de raptu Pelopis causa est, quae ex Phrygica et Cretica de Ganymede expressa, postea a Pindaro, superstitioso homine, qui rem non fictam, sed veram credidit, ob genealogicas rationes, pro primitiva habita est. Neptunus, manu pulcherrimi iuvenis apprehensa, artis quaedam praecepta in discrimine instanti salutaria et suggerit. Sic in *Iliade* XXIII, 307. Antilochum artem equestrem docet, eundemque amat, in pugna utique tuetur, XIII, 554. Pelops certaminis appetens, moraeque impatiens, humero dextro lucente insignis est; nam pictor ut humerum eburneum, in Pelopeis fabulis maxime celebratum, in rem suam verteret, *Pindarum* imitatus est, *Ol.* I, 114, ubi noctu Pelops Neptunum invocat: Ἄγχι δ' ἐλθὼν πολιᾶς ἁλὸς οἷος ἐν ὄρφνᾳ ἄπνευ βαρύκτυπον Εὐτριαίναν· ὁ δ' αὐτῷ πὰρ ποδὶ σχεδὸν φάνη. Umbra igitur sublustri, velut crepusculo, figuras suas obvolverat, unde humerus dexter, quasi casu quodam denudatus (nam habitus est Phrygius), „ut in *vespertino* coelo hesperus" effulgebat. Quod equi non marini sunt, qualibus Neptunus I, 8. utitur, sed veris similes, quia aliter deridiculum fuisset, vix notatu erat dignum. Sed Philostratus aliam fabellam respiciebat, iuxta quam Pelops immortalibus equis Neptuniis per mare ad Peloponnesum vehitur. *Eurip. Or.* 994. *Cic.* Tusc. II, 27. *Himer. Ecl.* 32, 8. *Or.* I, 6. (*Philostratus Iun.* tab. IX. haec confundit; nihil tamen eorum, quae de Pelopis quadrigis refert, non in veros equos quadrat. Pro argutiola igitur habendum, quod cum equis marinis comparationem instituit. Marini equi sunt hippocampi; medium inter eos et equestres genus non datur.) Observari potius debuisset, neque alatos fuisse hosce Pelopis equos, quod ex *Pindari* vs. 140. coniecerat Schneiderus, v. *Boeckhii Expl.* p. 111. Tantum non audebat adulta Graecorum ars, veritatis studiosissima. Currus auro fulgebat. F. G. Welcker.

Hoc caput a scriptore collocatum fuisse ante c. XVII. probabiliter suspicatur *Olear.* Vid. ad p. 29, 13. In Flor. legitur post c. XXVIII. Titulus om. in D.

P. 48, 3. στολὴ δὲ ἁπαλή, σχῆμα ἐκ Λυδίας. σχῆμα et στολὴ haud raro iunguntur. Sic in Cynico inter Lucianea c. 16. T. IX. p. 210. θαυμάζω δέ σου, πῶς ποτε κιθαρῳδοῦ μέν τινα νομίζεις στολὴν καὶ σχῆμα, καὶ αὐλητοῦ νὴ Δία σχῆμα, καὶ στολὴν τραγῳδοῦ, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ σχῆμα καὶ στολὴν οὐκέτι νομίζεις. ubi concinnior foret oratio, verbis sic scriptis: καὶ αὐλητοῦ νὴ Δία σχῆμα καὶ στολήν, καὶ τραγῳδοῦ. De Pelope supra XVII. ἔσταλται τὸν Λύδιόν τε καὶ ἁβρὸν τρόπον. Ecphrasis Msc. in Cod. Guelph. 82. εἰ διεξίοιμεν ἓν ἑκάστῳ καὶ ἦθος καὶ σχῆμα καὶ στολῆς τρόπον.

P. 48, 4. μειράκιον ἐν ὑπήνῃ πρώτῃ. Vit. Soph. II. 1. 7. p. 552. νεανίας οὗτος ἦν ἐν ὑπήνῃ πρώτῃ. *Aristaen.* II. 19. p. 102. ἐν ἁπαλῇ τῇ ὑπήνῃ. Similiter de Pelope *Pindaro* Ol. I. 109. πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε φυὰν Λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔρεφον, ἕτοιμον ἀνειφρόντισε γάμον. ubi μέλαν per anticipationem. De Achille *Himer.* Or. XIII. p. 600. παῖδα ἔτι νέον ὄντα καὶ ὑπηνήτην. Or. XV. 4. p. 678. νέον ὄντα καὶ ὑπηνήτην, καὶ μηδέπω τὴν ἡλικίαν ὡραῖον πρὸς τὰς μάχας. Vid. infra II. 7. p. 64, 19.

P. 48, 5. ἐς τὸ μειράκιον. sic Flor. εἰς. vulgo. — καὶ ἀγάλλων αὐτὸ ἵπποις. ἀγάλλον. Ald. 1. 2. Iunt. Et hoc ex *Pindaro* l. c. 139. τὸν μὲν ἀγάλλων θεὸς Ἔδωκε δίφρον χρύσεον, ἐν πτεροῖσί τ' ἀκάμαντας ἵππους. i. e. ὑποπτέρους. ut est ap. *Palaeph.* c. 30. *Pausan.* V. 17. p. 420. De verbo ἀγάλλειν pro κοσμεῖν et τιμᾶν vid. *Barker* ad *Steph.* Thes. T. I. p. 170 s.

P. 48, 8. ὅτι μὴ χρῆται. Similis prorsus historia de Sithone rege ap. *Parthenium* c. VI. p. 14. s. τὸν δὲ Σίθονα πρῶτον μὲν κελεύειν τοὺς ἀφικνουμένους μνηστῆρας πρὸς μάχην ἰέναι τὴν κόρην ἔχοντα. εἰ δὲ ἥττων φανείη τεθνάναι. ubi quid alii tentaverint, vid. ap. *Bast.* Ep. cr. p. 221. Mihi satis videtur veriimile, colon excidisse, sic fere: πρὸς μάχην ἰέναι· καὶ τὸν μὲν νικήσαντα ἀπιέναι τὴν κόρην ἔχοντα.

P. 48, 9. τοὺς τῆς Ἱπποδαμείας μνηστῆρας. restitui τοὺς a Mor. et Olear. per incuriam omissum. τοὺς τῆς Ἱπποδαμείας μνηστῆρας, φρονεῖ τοῖς τούτων ἀκροθινίοις. Flor. et Paris. 1696. ubi τοὺς additum ex corr. μνηστῆρας autem a pr. manu. Hoc recepi pro vulgato, in quo quatuor alii Paris. conspirant: Ἱπποδαμείας ἐρῶντας, φρονεῖ τοῖς τῶν μνηστήρων ἀκροθινίοις. ubi molesta synonymorum coacervatio. Eadem varietas ap. *Pindar.* l. c. 127. ἐπεὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις ἐρῶντας ἀναβάλλεται γάμον θυγατρός. ut multi libri μνηστῆρας. Post ἀκροθινίοις sequitur in Flor. colon aliunde illatum: ἀτάκτων λεόντων κεφαλαῖς οἷον θήρων ἠρημότες. quod etiam in Parisino 1696. fuisse non dubito, ubi inter ἀκροθινίοις et

καὶ linea fere integra erasa est. Haec verba unde venerint, ignoro equidem.

P. 48, 10. τοῖς τούτων ἀκροθινίοις. τοῖς τῶν μνηστήρων ἀ. editt. vett. τοῖς om. Mor. et Clear. φρονεῖν dictum ut II. 19. p. 86, 13. de Phorbante, φρονοῦντι δὲ αὐτῷ ταῖς Ὀλυμπιάσι ταύταις. II. 27. p. 96, 20. φρονῶν τῷ τόκῳ. Epist. XLVII. p. 936. Interdum ἐπὶ additur, ut in Imagg. II. 5. ἡ δ' οὖν ἐπῆρται καὶ φρονεῖ ἐπὶ τῇ νίκῃ. Vit. Apollon. V. 23. p. 206. νεανίαν φρονοῦντα ἐπὶ τῷ πλεῖστα ἐσθίειν. VII. 42. p. 321. in descriptione formosi pueri, θέρη δὲ τούτοις (Scr. ἐπὶ τούτοις) ἐλευθέρα καὶ φρονοῦσα. Ap. Themist. Or. IV. p. 60. D. scr. ex optimo Ambrosiano: καὶ ὅτι φρονοίητε (φανείητε vulgo) ἂν εἰς αὐτῷ μᾶλλον δικαίως, ἢ ἐπὶ τοῖς λιμέσι τοῖς ἐντὸς πυλῶν, δι' ὧν εἰσρεῖ καὶ ἐμπλέκεται ἡ θάλασσα τοῖς ἐν μέσαις ταῖς ἀγοραῖς. Or. VI. p. 82. B. ἢ Πλαταιεῖς μὲν ἐφρόνουν δικαίως, ὅτι τὴν χώραν παρέσχον (παρέχοντο. Ambr. Scr. παρέσχοντο) τοῖς Ἕλλησιν εἰς τὸν κατὰ τοὺς βαρβάρους ἀγῶνα· ἡμεῖς δὲ οὐ σεμνυνούμεθα καὶ φρονήσομεν, ὅτι παρεσχόμεθα ὑμῖν τὸ θάνατον τῆς φιλοσοφίας, ubi Petavius perperam mallet, καὶ μέγα φρονήσομεν. Cf. Sylburg. App. Pausan. p. 927.

P. 48, 11. χρυσοῦν ἅρμα, ex Pindaro Ol. I. 159. Vid. Boeckh. T. II. 2. p. 108.

P. 48, 12. ἠπειρῶται δὲ οἱ ἵπποι, ἐπτέρωνται correxisse Schneiderum narrat Gedicke ad Carm. Sel. Pindari p. 171. non memorem loci c. VII. p. 15, 12. de Neptuno Homerico: ἐκεῖ μὲν οὖν ἠπειρωτῶν, οἶμαι, τῶν ἵππων αἰσθάνῃ, χαλκόποδάς τε γὰρ αὐτοὺς ἀξιοῖ εἶναι, καὶ ὠκυπέτας. Vid. Boeckh. l. c. p. 111.

P. 48, 13. αὐχμηρῷ τῷ ἄξονι. Cf. Homer. Il. N. 29. de Neptuno per mare vecto: τοὶ δ' ἐπέτοντο Ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων. Himer. Or. I. 6. p. 334. Ἥρα Ποσειδῶν τοῦ Πέλοπος νέον μὲν οὖν ὄντα αὐτὸν ἵππους ἀναβαλλειν ἐδίδασκε, καὶ κατὰ κυμάτων ἐλαύνειν ἅρματα, τῶν ἄκρων ψαύοντα τῆς θαλάσσης.

P. 48, 14. ὁ μὲν οὖν ἄθλος εὐθρομήσει τῷ Πέλοπι. bene succedet. Arguta delectum verbum, de quo vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 618.

P. 48, 19. ἐμβαλεῖν δὲ αὐτοῖς μετὰ τοῦ χαλινοῦ φρόνημα, recepi lectionem Flor. et Paris pro μετὰ τοῦ γαληνοῦ. quod et ipsum elegans et probabile. De Thessalis equo Heliodor. III. 3. p. 111. ἔφερέ τε καὶ ἐφέρετο γαυρούμενος — εἰς γαληνὸν κίνημα τὸ βῆμα κατερρύθμιζεν. Sed recepta lectio est argutior, et imprimis ob verbum ἐμβαλεῖν commendabilis, et firmatur praeterea

imitatione *Isidori Palusiotae* Ep. CXCVIII. p. 619. A. de pictore equi: *ἐμβάλλει μὲν αὐτῷ μετὰ χαλινοῦ φρόνημα, ἵστησι δὲ αὐτὸν ἐν αὐτῷ τῷ μὴ θέλειν ἑστάναι.* sic duo Codd. Vat. in Coll. ad Isid. p. 348. In schedis *Boissonadii* invenio, notata esse nonnulla de h. l. a *Bernardo* ad *Demetr. Pepagom.* de Podagr. p. 86. qui liber mihi non est ad manus.

P. 48, 21. *ἑστάναι.* *ἑστᾶναι.* D.

P. 48, 22. *ἐν τῷ πεύθεσθαι.* *πυθέσθαι.* Paris. — *ὁ δὲ γάνυται.* sic G. vulgo *γάννυται.* Mirum haec verba ab interpretibus ad Neptunum fuisse relata, quasi huic tribuerentur *εὐρεῖαι αἱ ῥῖνες, ὅσα χρεμετίζοντι.* Est quidem de Patroclo in Heroic. XIX. 9. p. 736. *ἡ δὲ ῥὶς ὀρθή τε ἦν, καὶ τοὺς μυκτῆρας ἀνευρύνετο, καθάπερ οἱ προθυμοι τῶν ἵππων.* ubi vid. *Boisson.* p. 614. neque tamen facile de heroe scripsisset, *καθάπερ χρεμετίζων.* Nec de Deo Noster h. l. agit, sed de equo. De tribus quum dixisset, non poterat non dicere de quarto. Iam primus repraesentatus est irrequietus; alter solum pulsans; tertius iam ad obsequium redactus; iam quartus superest, qui reliquis mansuetior, heri pulchritudine etiam oblectari se significat. Sic de equo Theagenis *Heliodor.* III. 3. p. 111. *εἶπες ἄν καὶ τὸν ἵππον αὐτὸν συνιέναι τῆς ὡραιότητος τοῦ θεαπάτου, καὶ ὡς καλὸν κάλλιστον φέρειν τὸν ἡνίοχον αἰσθάνεσθαι.* Vid. ad *Achill. Tat.* p. 468.

P. 48, 24. *κἀκεῖνο*, referendum ad sequentia. *καὶ ἀναφέρει αὐτὸ ἐς τὸν λέβητα καὶ τὴν Κλωθώ.* haec quoque ex *Pindaro* Ol. I. 37. *τοῦ μεγασθενὴς ἐράσσατο γαιάοχος Ποσειδᾶν, ἐπεὶ νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε Κλωθώ, ἐλέφαντι φαίδιμον ὦμον κεκαδμένον.* Sensus: Neptunus Pelopem amat, isque amor tum originem cepit, quum Clotho Pelopem, humore eburneo ornatum, ex lebete protraxit. Cuius originis ut memoriam revocaret pictor, Pelopem humero splendente repraesentavit. Vt autem aliquis dicitur *ἀναφέρειν τὸ γένος εἴς τινα*, aut simpliciter *ἀναφέρειν* (vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 76 s. et *Ast.* ad *Platon.* de Rep. p. 534.) sic Neptunus amorem de Pelope conceptum (*αὐτὸ* ad *ἐρᾶν* retulerim magis quam ad *μειράκιον*), refert ad lebetem, unde ille denuo natus est. *Philostr. Iun.* de Philoctete XVII. *γενναῖός που κἀναφέρων ἐς τὴν ὑφ' Ἡρακλεῖ τροφήν.* Theagenes ap. *Heliodor.* II. 35. p. 105. *Ἀχιλλειόν τι τῷ ὄντι πνέων, καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὸ βλέμμα καὶ τὸ φρόνημα ἀναφέρων.* Quod si *αὐτὸ* retuleris ad *μειράκιον*, sensus esse debet: recordabatur et in animo sibi fingebat puerum, qualis tum erat, quum ex lebete prodiret. Sic fere Heroic. II. 11. p. 685. *ξυνῆκεν ὁ γεωργὸς ὅτι ὁ Παλαμήδης εἴη, καὶ τὸ εἶδος ἐς ἥρω ἀνέφερε μέγαν τε καὶ καλὸν καὶ ἀνθρεῖον.*

Digitized by Google

P. 48, a6. ὅ τε Πέλωψ. ὅτε. cum. P. De Pelopidarum γνωρίσματι vid. ad p. 47, 34. Facit huc *Aristid.* Or. de Smyrn. T. I. p. 272. (476.) οἶσθ' ὅτι φασὶν οἱ ποιηταὶ τὸν Πέλοπα κατὰ μέλη τμηθέντα, ἑψηθέντα ἐν λέβητι, συνεσθῆναι πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐκ τοῦ λέβητος, ἐλλείποντος δὲ ὤμου (sic Baroca.) σχεῖν ἐλεφάντινον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ, καὶ φασὶ τὸ ἔργον Δήμητρος γενέσθαι. ὡς δὲ καὶ τῇ πόλει (Fort. ὡσαύτως δὲ καὶ τ. π.) μετ' ἐκεῖνον τὸν λέβητα, ὃς αὐτῇ πάντα ἐπέφλεξεν, ἡ δευτέρα σύστασις εἰς θαυμαστήν τινα ἐλήλυθε κάλλους περιουσίαν.

P. 48, 27. καὶ τοῦ μὲν γαμεῖν οὐκ ἀπάγει αὐτόν. sic Flor. et reliqui libri. οὐκ ἐπάγει. vett. edititi, ἀπάγει sine οὐκ. Morell. οὐκ om. etiam Paris. ἀπάγω. τὸ ἀπελαύνω, marg. P. Quamvis amans Neptunus, non tamen delicias suas a matrimonio dehortatur *). Sic Vit. Apoll. IV. 2. p. 141. τῶν μὲν ἄλλων ἀπάγων τε καὶ ἀποσπουδάζων. Vit. Soph. I. 15. p. 500. καὶ μὴν καὶ τοῦ τραγῳδίαν ποιεῖν ἀπάγων τὸν Διονύσιον, ἀπῆγε τοῦ ῥᾳθυμεῖν, ubi statim scr. cum Guelph. καὶ οἱ τύραννοι δὲ αἱρετώτεροι τοῖς ἀρχομένοις ἀνειμένοι μᾶλλον ἢ ξυντείνοντες. Vt autem nostro loco, τοῦ μὲν γαμεῖν οὐκ ἀπάγει, ὑποτιθέμενος αὐτῷ τὰ ἐς τὸν δρόμον. sic in Heroic. X. 5. p. 712. de Palamede et Achille: μὴ ἀπάγοντι μὲν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φορᾶς, ὑποτιθεμένῳ δὲ ὡς χρὴ μάχεσθαι.

P. 48, 28. ἐπειδὴ ὥρμηκεν. revocavi lectionem vett. edititi. et librorum, pro ὥρμησεν. Mor. Olear. Vid. ad XVI. p. 28, 19.

P. 48, 29. ἀγαπῶν δὲ ἀλλ' ἐφάψασθαι τῆς χειρός. recepi lectionem oblatam a Flor. et Paris. 1696. pro δὲ ἄλλως. Iunguntur particulae δὲ ἀλλὰ praecipue in exhortationibus, ut ap. *Xenoph.* Hell. III. 4. 26. σὺ δ' ἀλλὰ μεταχώρησον. Vid. *Heindorf.* Plat. T. IV. p. 341. etiam in aliis. *Sophocl.* Electr. 331. τοιαῦτα δ' ἀλλὰ καὶ σὲ βούλομαι ποιεῖν. Hinc restitue in Ep. *Leonidae* Anth. Pal. IX. 335. Ἑρμῆς δ' ἀλλ' ἴδε τὸν κρήγυον ὀληρόρον, ubi olim particulam δὲ abundare existimavi. — In nostro loco ἀγαπῶν non est *gestiens*, sed *contentus*. Sic II. 2. p. 54, 32. ἀγαπᾷς μικρὰ δῶρα. *parvis contentus es munusculis.* Ap. *Liban.* T. IV. p. 32, 9. distingue: εἶθ' ὑμεῖς ὑπεκκύπτετε ῥᾳδίως, ἀγαπῶντες εἴ τις εἰάσειε ζῆν.

P. 48, 29. ἐμπέφυκε. gl. P. ἐπλησίασε. Homericum: ἦν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί.

*) Hoc discrimen inter Ganymeden, Iovis delicias, et Pelopem, Neptuni, quod ille non factus est conditor gentis, in Pelope utrumque coniunctum est. F. G. Wagnerus.

P. 48, 31. *ὁ δὲ ὑπέρφρων, ὑπέρφρον.* C. D. Paris.

P. 48, 32. *καὶ Ἀλφειὸν πνεῖ.* recepi certissimam *Salmasii* correctionem pro *ἀφνειόν*. In Vit. Apoll. VIII. 18. p. 362, idem nomen Cod. Vrat. depravavit in *ἀδελφειός*. De translato usu verbi *πνεῖν* vid. *Abresch.* ad *Aesch.* T. II. p. 114. Ap. *Dion. Chrys.* VIII. p. 286. Hercules *ὀξὺ βλέπων, ὀξὺ ἀκούων, λιμοῦ πνέων*, perperam *Koehlerus* cogitabat de *πλέως*.

P. 49, 1, *ὑπὸ τοῦ τιάρᾳ ἐπισοβεῖν. τι ἄρα.* Flor. De *τιάρᾳ* vid. ad *Philostr. Iun.* VI. p. 119. 27. *ἐν τιάρᾳ* fortasse scribendum. In verbo *ἐπισοβεῖν* est iactantiae quaedam nota cum incedendi significatione coniuncta. Vit. Apoll. VIII. 7. 6. p. 335. *Ἐμπεδοκλῆς μὲν γὰρ καὶ στρόφιον* (sic scr. pro *στροφίων*) *τῶν ἁλουργοτάτων περὶ αὐτὴν* (*τὴν κόμην*) *ἁρμόσας, ἐσόβει περὶ τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀγυιάς.* Ib. II. 29. p. 81. *τοὺς δὲ πολλοὺς, ὥςπερ σκυλεύσαντας ἂν τὸ ἑτέρων, περιβεβλῆσθαί τε αὐτὸ ἀναρμόστως, καὶ σοβεῖν ἀλλοτρίαν ἐσθῆτα ἐπισύροντας.* Cod. Vrat. *ἀλλοτρίους ἐσθῆτας.* Ib. VI. 10. p. 240. de voluptate: *ἔστι δὲ αὐτῇ καὶ χρυσοῦν πέδιλον· γέγραπται γὰρ καὶ τούτῳ ἐνσοβοῦσα. Alciphr.* I. 38. p. 174. *οἶσθα τὸν Μήδειον ἐκεῖνον — μεθ' ὅσης θεραπείας καὶ παρασκευῆς ἐσόβει.* ibi vid. *Bergl.* ad l. 34. p. 140. Caeterum miratur *Wesseling.* ad *Herod.* I. 132. p. 66, 4. a Nostro scriptum esse, *ὑπὸ τοῦ τιάρα ἧς* — et *οὗ* corrigit; non pro solita summi viri prudentia. Iunge: *ὑπὸ τοῦ ἐπισοβεῖν τιάρᾳ, ἧς ἡ κόμη ἀποστάζουσα* etc. Verbum *ἀποστάζειν* inprimis elegans de cincinnis sub tiara circum genas et tempora ludentibus, *Heynius* scribendum censebat: *βλέπει δὲ ἡδὺ, καὶ μετέωρον ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖ, οἷά τε χρυσᾶς λιβάδας ἡ κόμη τοῦ μειρακίου ἀποστάζουσα, μετώπῳ ὁμολογεῖ, obtutu est iucunda, et sub tiara in sublime se efferente; et tamquam aureas guttas destillans coma adolescentis respondet fronti.* Scilicet utraque madescit sudore. — Nullus hic sudori locus, sed cincinni, *aureis guttis similes* (flavi enim, et omnino coma aurea), *ὁμολογεῖ μετώπῳ*, respondet fronti serenae et resplendenti, quippe quam et ipsam verisimile est habere aliquid superbiae illius, quae oculis Pelopis inest, quibus tiara τὸ *μετέωρον* conciliat. Ante oculos hunc locum habuit *Philostr. Iun.* X. p. 122. ubi Pelops repraesentatur *ὑπ' ὀρθῇ τιάρᾳ — ὄμμα γοργὸν καὶ αὐχὴν ἀνεστηκώς.*

P. 49, 4. *μεταπίπτουσα τῇδε κἀκεῖσε.* II. 2. *ἔοικε γὰρ παρασαθύρων ὁ Ζέφυρος μετατάττειν αὐτήν, εἰς μεταπιπτούσης τῇδε κἀκεῖσε, ἄλλοτε ἄλλος ὁ παῖς εἴη.*

P. 49, 5. *ἐν τῷ καιρίῳ, καιρῷ.* Flor. Paris. *ἐν καιρίῳ* id

quod ἐν χώρᾳ, aut ἐν καλῷ, Aristoph. Thesm. 299. ποῦ καθέζωμ' ἐν καλῷ. Schol. ἐν ἁρμοστῷ καὶ κατοίκῳ τόπῳ.

P. 49, 6. καὶ ὅσα περὶ γυμνοῦ τοῦ Πέλοπος ἐλέχθη ἄν, καλύπτει ἡ γραφή. ἐλέγχῃ, vulgo. Id quod in ordinem recepimus, in omnibus libris nostris habetur. Mira varietas in Flor. τοῦ Πέλοπος ἐλέχθη ἀνακαλύπτει ἡ γραφὴ ἐσθῆς μίτρᾳ καὶ κνήμῃ. Ἀνδοὶ γάρ — et sic Paris. 1696. nisi quod ἐσθῆς αὐτῇ scribitur. ἐλέχθη est etiam in quatuor aliis Paris. qui in reliquis cum *Oleario* conveniunt. Ex his alii fortasse veram lectionem exsculpent; nam ego quidem caecutio. Sensus tamen minime obscurus, satisque apparet, Pelopem veste longiore et ampliore indutum, neque pectus neque femora denudasse, *Heynio* in mentem venit, καὶ ὅσαπερ γ. τ. Π. ἐλέγχῃ. Num fuit; καὶ ὅσα περ. γυμνοῦ τοῦ Πέλοπος ἐλέγχῃ (sic Iunt. 1. 2.) ἄν, καλύπτει ἡ γραφή. Ἐσθῆς αὐτῷ καὶ ἐς κνήμην. Ἀνδοὶ γάρ —

P. 49, 7. Ἀνδοὶ γὰρ καὶ οἱ ἄνω βάρβαροι, καὶ om. Flor. *Herodot.* I. 10. p. 6. παρὰ γὰρ τοῖσι Ἀνδοῖσι, σχεδὸν δὲ καὶ παρὰ τοῖσι ἄλλοισι βαρβάροισι, καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει. ubi *Wesseling.* nostri loci non oblitus, comparat *Platon.* de Rep. V. p. 452. C. Nostro utitur *Winckelm.* ad velatum Herculis caput explicandum in Opp. T. IV. p. 192. T. VII. p. 134.

P. 49, 8. ἐς τοσάσδε. duo haec vocabula om. C.

P. 49, 12. ἔνθα ὁ ὦμος ὁ ἀριστερός, prior articulus erasus in Paris. Ea para vestis, ubi laevus humerus, non sine arte neglectus erat, ne eboris splendor quoque occultaretur. νύξ τε γὰρ ἐπέχει. perperam *Olearius* chirodotam, quae Pelopis corpus tegebat, cum nocte comparari existimat. Res inter Pelopem et Neptunum agitur noctu, secundum *Pindar.* Ol. I. 114. Haud aliter Iamus ad Apollinem et Neptunum noctu preces facit ap. Eund. Ol. VI. 96. Ἀλφεῷ μέσσῳ κατα βάς — αἰτέων ἀοιτρόφους τιμάν — Νυκτὸς ὑπαίθριος. Sensum loci explicui in Exercitatt. cr. T. II. p. 92.

P. 49, 15. ὅσα ἡ νύξ. ὅσον. Flor. Paris. fortasse ob hiatum vitatum rectius.

XXXI.

XENIA.

Xenia i. e. *fruges dapesque campestres* praeter hanccc consimilis pictura II, 26. exhibet. In praesenti continentur ficus, uuces,

pira, mala, cerasa, uvae, tum etiam mel, oasetis, lac in crateribus, ut igitur discriminis non nihil inter hoc tabularum genus sit et illud recentiorum pictorum, quod a frugibus nomen traxit (*Fruchtstücke*); in altera autem lepus vivus in casula inclusus, assidente subter cane (ut in anaglypho elegantí, in quo Satyrus venator sedens leporem suspensum tenet, *Musée des Antiques* T. I. tab. 79.), alius exenteratus, decem anates totidemque anseres suspensi, corbis panarius, olera, poma, mespila, uglandes, palathe, i. e. massa e ficubus, *Xenia* Sophista illic sit (p. 96, 1.) quasi agri domino offerri in urbe degenti, et prae balneis, vinis exoticis, deliciis ruris dotium immemori. Nomen igitur a liberalitate rusticantium, qui ex locupleti agrorum et venatus proventu amicis urbanis dona mittere solerent, ad copias campestres universim significandas traductum est.

Nomen ex arte petitum huic picturarum generi si quaeras, ad *rhopographias* trahendae erunt. Ita enim *Plinius* XXXV, 37.: *Namque subtexi par est minoris picturae celebres in penicillo, e quibus fuit Pyreicus, arte paucis postferendus: proposito nescio an destruxerit se, quoniam humilia quidem secutus, humilitatis tamen summam adeptus est gloriam. Tonstrinas sutrinasque pinxit et asselles et obsonia ac similia; ob hoc cognominatus rhopographos, in iis consummatae voluptatis, quippe eae pluris veniere, quam maximae multorum. Parva et Callicles fecit. — Parva τὸν ῥῶπον* etiam *Propertius* interpretatur III, 9, 12. *Pyreicus parva vindicat arte locum*, ubi pro nomine minus noto librariorum et editorum quorundam inscitia *Parrhasius* substitutus est. Respicit hoc genus *Leonidas Tarentinus* in ep. ludicro n. 15, in quo mater paupera filiolum suum Micythum, nisi appellative intelligere malis, *parvulum*, dum alii picturas nobilis argumenti dedicare solent, quum ob pauperiatem alere et educare nequeat) vivum Baccho dedicat, i. e. servitio eius destinat, *ῥωπικὰ γραφαμένα*, i. e. humile donum ferens, pusionem pauperculum ex infima plebe, quem optat, deus ut in templo omnibus rebus affluente benigne velit exaltare (*ὑψώῃ*) et ad meliorem conditionem extrahere. In Plinii editionibus posterioribus, non librariorum magis erroribus quam criticorum peccatis scatentibus, legitur *rhyparographos*; sed ante Hermolaum legebatur *ῥυπογράφος*, et *ῥῶπος* in *ῥύπος* etiam in Dioscoridis l. l. corruptum invenitur, *ῥωποπώλης* in *ῥυποπώλης* ap. *Schol. Aristoph. Plut.* 16. ut *ῥύμη* et *ῥῶμη* permutantur *Ach. Tat.* p. 18, 23. Iacobs. Illud emendatione falsa introductum est: nam de humilibus agit Plinius, non de obscoenis. Verbum, quod nuper viri quidam docti revocarunt, omnino non est Graecum.

Digitized by Google

Ῥῶπος proprie sunt minutae variaeque merces, eaedemque carae, *kurze Waare*, ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος, παντοῖος sive παντοδαπὸς φορτος. *Strabo* IV, p. 200.: ἐλεφάντινα ψάλια καὶ περιαυχένια καὶ ὑαλᾶ σκεύη, καὶ ἄλλος ῥῶπος τοιοῦτος. *Plutarchus Lycurg.* 9. Spartanos ait nihil fere τῶν ξενικῶν καὶ ῥωπικῶν mercari potuisse, quia pecunia esset ferrea. Tum, quia minutae res saepe nullius pretii sunt, ῥωπικόν hoc etiam sensu *interdum* usurpatur.

Picturarum ex genere rhopico specimina quaedam levia in *Antiq. Herculanensibus* occurrunt, T. I. tab. 9. 11. 45. 47. T. II. tab. 56–58. T. III. tab. 38. 54. T. VII. tab. 14. 84. 89. 91, 18. 92, 21. Magis notatu digna est, quam Noster describit II, 28. In opere adeo anaglypho illud imitati sunt, v. *Zoega Anagl.* tab. 27. Hadrianus imperator cucurbitas pinxit, v. *Iun. Catal.* p. 2. Nec tamen rhopographiae vocabulum statim adhibendum erit, ubi summi quique pictores aliquando id egerunt, ut naturae veritatem etiam in frugibus et animalibus aemularentur, ut Zeuxis in uvis, Aristides in venatoribus cum captura, Nicias in quadrupedibus, canibus maxime pingendis.

Sed alia etiam erat rhopographiae species, quam chorographicam dixeris, nomen habens a voce ῥῶπες, *virgulta*, significatione tantum, non etymo, ut videtur, ab altera diversa. Il. XIII, 199. ῥωπήϊα πυκνά, *Odyss.* X, 166. ῥῶπάς τε λύγους τε. *Hesych.* Ῥῶπες, τὰ δασέα τῶν φυτῶν· καὶ θαμνώδης ὕλη, ἢ εἶδος λύγου. De hac loquitur *Cicero ad Atticum* XV, 16.: *Et tamen haec ῥωπογραφία ripulae videtur habitura celerem satietatem.* *Salmasius* quidem ad *Spartiani Hadrian.* p. 88, ubi lectionem ῥωπογράφος ap. Plinium pro vera agnoscit, hanc etiam rhopographiam non ἀπὸ τῶν ῥώπων, a virgultis, sed ἀπὸ τοῦ ῥώπου descendere, vocabulum unum idemque esse vult, res humiles et argumenta varia atque exigua complectens. Sed obstat *Etym. M.* Ῥῶπες, ὕλη καὶ ὑλώδη φυτά, καὶ ῥωπογράφους, τοὺς τὰ τοιαῦτα ὑπογράφοντας. Vtrumvis autem ponas picturae genus, opponi possit μεγαλογραφία, priori etiam ad verbum, huic ex usu *Vitruvii* VII, 5. cf. 4. *Postea ingressi sunt — ut — ambulationes propter spatia longitudinis varietatibus topiorum ornarent, ab certis locorum proprietatibus imagines exprimentes: pinguntur enim portus, promontoria, littora, flumina, fontes, euripi, fana, luci, montes, pecora, pastores: nonnullis locis item signarent megalographiam habentem deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, non minus Troianas pugnas seu Vlyssis errationes.* — Graviter errat *Schneiderus* in *Lex.* ῥωπικόν interpretans *von schlechter Sudeley, von schlechter Farbe.* Spectant haec

Digitized by Google

non ad res pictas, quarum duo genera hac voce comprehendi ostendimus, sed ad artem, qua illa tractantur. De hac autem ubi adhibetur vocabulum, idem fere valet ac τὸ κακόζηλον, nimium ac perversum *in parvo labore* et minimarum partium absolvendarum studium; in quod vitium multos incurrisse non mirandum, quum nonnulli in *parvis* excellentes magnam adepti essent gloriam; operosam igitur illam artem in res parvas impensam et ornatum frigidum. Ex arte demum ad orationem translatum est a Polybio, ad historiam, ab Erasistrato ad naturam, οὐδὲν ῥωπικὸν ἔχουσαν, locis a Toupio ad *Longin.* III, 4. allatis. *Longinus* puerile genus definit, ut sit cogitatio scholastica, mala sedulitate in frigidum desinens, in quod prolabantur ὀρεγόμενοι τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου, καὶ μάλιστα τοῦ ἡδέος, ἐποκέλλοντες δὲ εἰς ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον. Genus illud, sive vitium, quod ῥῶπον pingentes sectabantur, τὸ ῥωπικόν, et ipsum ῥῶπος dictum est, ut apparet ex *Dion. Hal.* Fragm. ab *A. Maio* editis XVI. 6. αἱ ἐντοίχιοι, γραφαὶ ταῖς τε γραμμαῖς πάνυ ἀκριβεῖς ἦσαν, καὶ τοῖς μίγμασιν ἡδεῖαι, παντὸς ἀπηλλαγμένον ἔχουσαι τοῦ καλουμένου ῥώπου τὸ ἄνθηρον, quod de Fabio Pictore dici recte monuit *Visconti*us *Journal des Savans.* 1817. p. 364. verba male interpretatus: *Les peintures des murs, remarquables par la finesse des contures et par l'agrément des teintes, avoient une certaine fleur des coloris tout à fait singulier.* Nec melius editor Italus. Quod Demostheni Comicorum aliquis tribuit ῥωποστωμυλήθραν, *Diog. L.* II, 108, sive ῥωποπερπερήθραν, *Plutarch. Vit. Dem.* 9, lucernam Demosthenis, quae adagio fertur, in mentem revocat. Alio sensu accepit Reiskius; num vero, tu vide. F. G. Welcker.

P. 49, 16. καλὸν δὲ καὶ. δὲ om. Flor.

P. 49, 17. σῦκα μέλανα. μέλαινα. Flor. de nigris ficubus vid. *Plin.* H. N. XV. 18. s. 19. μελανόφαια et λευκόφαια σῦκα commemorantur ap. *Athen.* III. p. 78. A.

P. 49, 18. ἐπὶ φύλλων. φύλων. D.

P. 49, 19. μετὰ τῶν τοῦ φλοιοῦ ῥηγμάτων. hoc restitui ex Flor. Par. D. P. μετὰ τῶν φλοιοῦ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Mor. μετὰ τοῦ φλοιοῦ. Olear.

P. 49, 20. παραπτύοντα τοῦ μέλιτος. παραβλύοντα corrigit *Wyttenb.* Ep. cr. p. 278. Supra XXII. ἐν ᾗ κεῖται παραβλύζων τοῦ οἴνου. II. 2. περιπληθῆ τὰ κηρία γίνεται, καὶ ἀποβλύζουσι τὸ μέλι οἱ οἶκοι αὐτῶν. Vulgata non videtur sollicitanda. *Heliodor.* II. 40. p. 70. ὡς δὲ εἶδεν ὁ Θέρμουθις ἔτι τοῦ αἵματος ἀποστάζον (τὸ ξίφος), καὶ τὸν πρὸ ὀλίγου φόνον θερμὸν ἔτι τὸν οἶδηρον ἀποπτύοντα. Vit. Soph. II. 9. 3. p. 585. de Aristide:

Digitized by Google

ἐφ' ὧν μᾶλλον αὐτὸν θεωρητέον ἢ εἴ που καὶ παρέπτυσέ τι ἐξ φιλοτιμίαν ἐκπεσών. *Eunap.* Vit. Phil. p. 3. Φιλόστρατος μὲν ὁ Λήμνιος τοὺς τῶν ἀρίστων σοφιστῶν ἐξ ἐπιδρομῆς μετὰ χάριτος παρέπτυσε βίους. quam verissimam lectionem docte tuetur *Boisson.* p. 135. *Phile* de Anim. Propr. c. XVIII. 9. de luscinia: τὸν φθόγγον ἁπλοῦν καὶ βραχὺν παραπτύει. l. e. edit. Vbi paulo ante: μελῶν ἀγαθῶν ἐξερύγεται κτύπους. Tenendum autem, sophistas interdum, ut orationi novitatis speciem conciliarent, vocabula minus honesta (ἄσεμνα vocat *Longin.* π. Υ. c. 5.) de rebus iucundis et venustis usurpasse. Cuius generis est, quod *Herodi* scripsit *Favorinus*: ποῦ σε ἴδω, καὶ πότε σου περιλείξω τὸ στόμα. et versus *Furii Bibaculi* servatus ad Horat. Serm. II. 5. 41. *Iupiter hibernas cana nive conspuit Alpes.* quem poetam quum vetustiores linguam latinam dedecorasse scripsissent, *Gellius* N. A. XVIII. 11. ipse saeculo corruptus, locutiones ab eo fictas *dicta prefatusque tetras et insuaves* esse negavit. Recte autem iudicat *Longin.* l. c. hoc vitium ἐμφύεσθαι τοῖς λόγοις διὰ τὸ περὶ τὰς νοήσεις ναυσπουδον, περὶ δὲ δὴ μάλιστα κορυβαντιῶσιν οἱ νῦν.

P. 49, 23. σκιάζει δὲ σῦκα. δὲ καὶ. Flor.

P. 49, 24. καὶ ὀλύνθους ἔτι. ὀλύνθοις. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. P. ὀλύνθους libri nostri cum Mor. et Olear. *Wesselingius* monuit, quod cum ficubus maturis ὄλυνθοι in eodem ramo iuncti sint, frustra ab *Heynio* vituperari, quum natura ita instituerit.

P. 49, 24. τὰ δὲ ῥυσσά. Flor. Paris. ῥυσά. Vulgo; de qua orthographia dixi in Not. ad Anth. Pal. p. 60 et 137.

P. 49, 25. τὰ δὲ ὑποσέσηρε. ὑποσέσυρε. G. ὑποσέσηρα. editt. omnes, unde *Abresch.* ad *Cattier.* p. 24. ὑποσεσηρότα corrigendum suspicatur. Nostrum est in Flor. Paris. C. D. P. Cf. *Lobeck* ad *Phrynich.* p. 120. — παραφαίνοντα. παρεμφαίνοντα. P. ut post pauca, τὰ δὲ παρεμφαίνει τὴν διαφυήν.

P. 49, 26. τοῦ χυμοῦ τὸ ἄνθος. *Archestrat.* ap. *Athen.* I. p. 29. B. γεραὸν — οἶνον, ὑγρὰν χαίταν λευκῷ πεπυκασμένον ἄνθει. Vid. *Schaefer.* Melet. p. 79.

P. 49, 26. ἐπ' ἄκρῳ τοῦ ὄζου. ἄκρου. G.

P. 49, 28. καρύοις δὲ ἅπαν. Flor. Par. δ' ἅπαν. Vulgo.

P. 49, 29. ὧν τὰ μὲν παρατέτριπται τοῦ ἐλύτρου. ἐλλύτρου. Flor. Sensus horum verborum non potest esse alius, nisi is, quem *Olearii* interpretatio reddit, *aliae putamine extritae sunt*; sed haud apparet, quomodo verbum παρατρίβειν hanc vim habere possit, nec genitivi causam perspicimus. Quare scribendum videtur, παρεκτέτριπται. Eiusmodi composita quamtopere animadversa

Philostratus', docent exempla verborum ex ὑπερ:— compositorum, quae *Hamackerus* collegit in Lectt. p. 43. ss.

P. 49, 31. ἀλλὰ καὶ ὄχνας ἐπ' ὄχναις. καὶ om. C. ὄγχνας ἐπ' ὄγχνας. Par. D. ἐπ' ὄχνας. C. Ducta haec ex Odyss. *H.* 120. de hortis Alcinoi: ὄχνη ἐπ' ὄχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ; Αἰπὺ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.

P. 50, 2. ἐπιβεβλῆσθαι. ἐπὶ βεβλ. G.

P. 50, 3. ἀλλὰ ἔνδον. ἀλλ' ἔνδον. Flor. P.

P. 50, 3. κεράσου δὲ ταῦτα δῶρα, ὀπώρα τις αὕτη βοτρυόδυν ἐν ταλάρῳ. haec non cohaerere monet *Heynius*; sed vereor, ut difficultas tollatur distinctione ab eo commendata, ὀπώρα τίς αὕτη β. ἐν ταλάρῳ. quamquam τίς est in Morell., sed nulla interrogandi nota appositа. Suspicabar equidem: ὀπώρα τε αὕτη — *carasi munera haec sunt, et racemi illic in canistro conservati.* De uvis enim agi proxima docent.

P. 50, 7. τῶν κλημάτων. κλημάτων. P. εἰ βλέποις — ᾗσῃ τὸν Διόνυσον. optativum recepi ex Flor. C. D. Eadem structura Epist. LXII. p. 944. εἰ δὲ καὶ σκάπτειν δέοι, λήψομαι τὴν δικέλλαν. *Apollon. Rhod.* III. 1005. χάρις ἔσσεται, εἴ γε σαώσαις. Vit. Not. ad Anth. Pal. p. 102.

P. 50, 8. ἐκκρεμαμένας. ἐγκρεμαμένας. C. D.

P. 50, 9. αἱ ῥᾶγες. ῥάγες. vulgo. ῥᾶγες. C. D.

P. 50, 10. ὦ πότνια βοτρυόδωρε. hoc restitui ex vett. editt. et libris nostris pro barbaro πότνιε. πώτνια. Paris. Ducta verba ex *Aristoph.* Pac. 520. ὦ πότνια βοτρυόδωρε, τί προσείπω σ' ἔπος; ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δή, ὦ Θεωρία. — Vt h. ἄμπελος βοτρυόδωρος, sic βοτρυομήτωρ ἄμπελος ap. *Manass.* Chron. p. 3. C.

P. 50, 11. καὶ τοὺς βότρυς τῇ γραφῇ. βότρυς τὴν γραφὴν. Paris.

P. 50, 12. κἀκεῖνο ἥδιστον ἐπὶ φύλλων κράδης μέλι χλωρόν. κράμης. G. Articulus quum requiratur, scribendum suspicor: κἀκεῖνο ἡδὺ τὸ ἐπὶ φ. κρ. μέλι χλωρόν. Vit. Apoll. III. 27. p. 118. τρωκτὰ ὡραῖα, διακείμενα ἥδιον, ἢ εἰ ὀψοποιοὶ αὐτὰ παρεσκεύαζον. — ἐνδεδυκός. ἐνδεδυκώς. G.

P. 50, 14. τῷ κηρῷ. τῷ καιρῷ. Flor.

P. 50, 15. καὶ τρυφαλὶς. τρυφαλλὶς. D. τροφαλὶς. Flor. Paris. *) τυροῦ τρυφαλίδας habet *Lucian.* Lexiphan. c. 13. T. V.

*) Schol. Cod. Paris. 1696. τροφαλίς, τὸ τραφὲν καὶ παγὲν γάλα· τροφὴ γὰρ ἡ πιμελίς. πιμελὴ corrigit *Osann* in Auctar. Lex. Gr. p. 49. not.

p. 191. ubi Schol. τὰ ἀπὸ τυροῦ ἐπιμήκη πεπλασμένα. *Hesych.* τρυφαλίδες ἢ τροφαλίδες τὰ τμήματα τοῦ ἁπαλοῦ τυροῦ. *Aristoph.* Vesp. 833. ὁ κύων — Τροφαλίδα τυροῦ Σικελὴν κατεδήδοκε. Schol. οἱ μὲν τὸν ἐπιμήκη τυρόν, οἱ δὲ τροχὸν τυροῦ Σικελικοῦ. *Phot.* Lex. τροφαλὶς, τυρός. οὕτως Εὔπολις. *Phrynich.* Praep. Soph. m *Bekkeri* Anecd. I. p. 65. τροφαλὶς τυροῦ. εἴρηται ἀπὸ τοῦ θρέψαι, ὅ ἐστι πῆξαι. Hanc formam vulgatae τρυφαλὶς praetuli cum ob Codicum nostrorum, in quibus illa habetur, praestantiam, tum ob Grammaticos, qui ei magis favent. Adde *Athen.* XIV. p. 658. A. ἐπεὶ δὲ καὶ Σικελίας αὔχημα τροφαλὶς ἥδε ἐστί, λέξωμέν τι καὶ περὶ τυρῶν.

P. 50, 15. φύλλου. φύλου. C.

P. 50, 16. νεοπαγὴς καὶ σαλεύουσα. *Alciphr.* I. 39. p. 188. Μυρρίνη — τρέμουσαν οἷόν τι νεόπηκτον γάλα τὴν ὀσφὺν ἀνεσάλευσεν. Vid. Anim. in Anth. Gr. T. II. 1. p. 313. s.

P. 50, 18. καὶ γὰρ στίλβειν ἔοικεν. στίβειν. Mor. Olear. καὶ στίλβειν γὰρ. C. D. — ἐπιπολαζούσης. ἐπιπολλαζούσης. C.

Digitized by Google

LIBER SECVNDVS.

Φιλοστράτου εἰκόνων βιβλίον δεύτερον. γρ. Φιλοστράτου εἰκόνες ὑμνήτριαι. P. τῶν εἰκόνων τοῦ φιλοστράτου βιβλίον τὸ β. D.

I.

VIRGINES HYMNVM CANENTES.

Puellas Veneri sacras, ἱεροδούλους, postquam *Zoega* in marmoribus agnovit saltantes, *Angl.* tab. 20. (*Winckelm. Mon. ined.* tab. 47), ecce in hac tabula conspicimus hymnum canentes. De quo si comparatione instituta vix dubitari poterit, hanc tabulam et si quae sunt similes, quarum argumentum, quum ipse non recte percepisset, latet in Philostrati descriptione, perpendant ii, quibus, dum altius non inquisiverint, de eius fide nondum plane persuasum est. Habitus in marmore expressus tabulae descriptionem illustrat. *Τὸ μὲν τῆς στολῆς ἀπέριττον καὶ μὴ δι' ὄχλου αὐταῖς, εἰ ἀθύροιεν*, pedibus a genu inde nudis, *ἢ τὸ ἐν χρῷ τῆς ζώνης*, tunica subducta, cingulo super femora succincta, *ἢ τὸ ἐς βραχίονα τοῦ χιτῶνος*, ad brachium pertingente et super humero fibulâ coercita, nudis igitur brachiis, *ἢ ὡς ἀνυποδησίᾳ χαίρουσιν, ἐφεστῶσαι ἁπαλῇ πόᾳ*, soleis tenuissimis, tam eleganter revinctis, ut quasi nudi videantur pedes. In his *στολήν* et *χιτῶνα* non diversos esse arbitror. Vnum est, quod Rhetor non memorat; in anaplypho enim comam inuncis cinctam habent sacrae meretriculae. Quod nudis pedibus illas per herbas roscidas incedere ait, ut frigore recreentur, non magis verum est, quam quod totum vestitum adeo levem esse censet, quo minus, si forte discursare vellint atque ludere, impeditae essent. Ludit ille aliquando, vel potius, nisi per lusum aut ironiam verum dissimulat, delirat in rerum rationibus iudicandis. Cultus hicce liberior et lasciviter elegans Peithus famulis omnino competit. Praeterea advertendae sunt *manus* precantium *supinae*, *χεῖρες ὕπτιαι*, quae nec sunt *subtus in*

Digitized by Google

terram flexae, ut Heynius, nec *supinae fluctuum instar motae*, ut Olearius vertit; sed, dum ad coelum elevantur, in palmam re supinatae, quocum mirum in modum concinit marmor. *Heliodorus* infra ad p. 71, 13: *ὑπτίας προτείνοντες (τὰς χεῖρας) εἰς ἱκεσίας ἔμφασιν.* Scriptor anonymus ap. *Suid.* v. *Ὑπτιος* hostem ait, portis apertis, excipi *ὑπτίαις χερσί. Nostr.* I, 6. p. 12, 1: *ὑπτίαις αὐτὸ ὑποδέχεται ταῖς χερσί. Aeschyli* Prometheus v. 1013. Iovem non vult placare *γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν. Pindarus* N. V, 20. *πίτναν τ' εἰς αἰθέρα χεῖρας.* Romani poetae frequenter *supinas* manus usurpant pro *passis*. Homerus passim *χεῖρας ἀνασχεῖν, ὀρέγειν εἰς οὐρανόν, Euripides Helen.* 1101. *ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν ῥιπτεῖν*, Demosthenes, Aristoteles, Callimachus aliique *τείνειν, ἀνατείνειν, προσανατείνειν.* Notus est Corinthiorum mos, ut si quando de re quadam gravi et imminente periculo Veneri supplicaret civitas, meretrices etiam quam plurimae ad illam supplicationem adhiberentur (*Athen.* XIII. p. 573. C.), quae canendo saltandoque circa aras assuetae solenni quodam et scenico habitu deam invocarent.

Ara et statua Veneris, quas circumsistunt puellae, in myrteto positae sunt: ita Pindarus in scolio illo Xenophontem puellas, quas voverat, in *lucum* Cypriae donasse canit. Ara, ut in anaglypho, calet thure, casia et myrrha, quarum hae quidem Syriae huius deae sacris propriae sunt. Thura virentia Pindarus ait hospitales Corinthiae Veneris puellas adolere, quum precibus sive hymnis deam adirent. Quae cantum moderatur quasi choragus, aetate iam provectior, ipsa quoque deae famula est. Philostratus ludi magistram eam nuncupat, ut supra Amphiarai oraculum *φρονιστήριον* (scholae enim Rhetorum ingenia quam maxime obsidebant); *διδάσκαλος αὐτὰς ἄγει*, ut de ea, quam poetae chorici et dramatici exercent, didascalia cogitari nequeat. Vel ignoravit igitur vel dissimulavit, puellis ingenuis ad Veneris myrteta aditum non patuisse. Putida autem et fere intolerabilis affectatio est in eo, quod aram Sapphici etiam aliquid exhalare ait, quod puellas, quasi cantus audiatur (p. 53, 19), *μελιφώνους* vocat, et quod in oculis earum sursum elatis, ac in manibus supinis ortum deae ex Vrano et mari (quod Graeci aeque ac Romani supinum vocitare solent, v. p. 78, 5), et in ridenti adeo earum vultu maris serenitatem indicatam suspicatur. Pictor etiam calamistros adhibuit. Amorem enim, quem quod personis ad vivum expressis apposuit non vituperamus, arcus nervo pro cithara utentem atque ita quasi cantum puellarum regentem fecit. F. G. Welcker.

P. 53, 1. *Ἀφροδίτην ἐλεφαντίνην ἁπαλοῖς μυρρινῶσιν ἕδουσιν ἁπαλαὶ κόραι. ἐν* videtur excidisse. *μυρρίνῶσιν* P. Vocabu-

Digitized by Google

lum μυξδινῶν, formatum ut δαφνῶν, φυτῶν, ἀμπελῶν et simili (vid. *Schaefer* ad *Gregor. Cor.* p. 224. a.) in veteribus Lexicis non comparet; apud *Schneiderum* sine auctoritate prostat. Est etiam ap. *Aristoph.* Ran. v. 186. — De Venere ἐλεφαντίνῃ Phidiae, quae etiam χρυσελεφαντίνη vocatur, vid. *Scaliger* ad *Eusebii* Chron. p. 105. A. *Creuzer* Meletem. I. p. 24. *Syncell.* p. 248. A. Φειδίας τὴν ἐλεφαντίνην Ἀθηνᾶν ἐποίησεν.

P. 53, 3. ἐφιζάνει γάρ τις ὥρα καὶ ῥυτίδι πρώτῃ. ῥητίδι. C. de Archeanassa *Asclepiades* in Anth. Pal. VII. 217. ἧς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων ὁ γλυκὺς ἕζετ' Ἔρως. De Apollonio in Vit. VIII. 29. p. 369. qui dicebatur πρόσω τῶν ἑκατὸν ἐληλεῖν γηράσκων, πᾶν τὸ σῶμα ἄρτιος (sic haec videntur distinguenda), νεότητος δὲ ἡδίων. Ἔστι γάρ τις ὥρα καὶ περὶ ῥυτίσιν, ἣ μάλιστα περὶ ἐκεῖνον ἤνθησεν.

P. 53, 4. γήρως μὲν τὸ ὑπόσεμνον ἔλκουσα. ἔχουσα. Paris.

P. 53, 6. καὶ τὸ μὲν σχῆμα τῆς Ἀφροδίτης Αἰδοῦς, γυμνὴ καὶ εὐσχήμων. Sic scripsi et distinxi cum *Welckero*, pro vulgato: τῆς Ἀφροδίτης, αἰδοῦς γυμνὴ καὶ εὐσχήμων. αἰδοῦς γυνή. Paris. in rasura. *Toup.* in Em. in Hesych. T. IV. p. 225. tentabat: καὶ τὸ μὲν σχ. τῆς Ἀφροδίτης, εἶδος γυμνὴ καὶ εὐσχ. Mea ipsius commenta silentio premo.

P. 53, 6. Legerim: καὶ τὸ μὲν σχῆμα τῆς Ἀφροδίτης Αἰδοῦς· γυμνὴ καὶ εὐσχήμων. *Veneris figura ipsius Aedus similis est*; quod planius, quam quod *Heynius* proposuit: *habitus deae seu status est habitus pudoris*, αἰδοῦς *). Veneris Mediceae imaginem expressam fuisse puta. *Aedus* ara Athenis, statua prope Lacedaemonem dedicata erat. A Pindaro quidem Corinthia Venus non Αἰδὼς sed Πειθὼ cognominatur, quod verius. F. G. Welcker. *Xenoph.* Conv. c. VIII. 35. de Lacedaemoniis, θεὸν γὰρ οὐ τὴν Ἀναίδειαν, ἀλλὰ τὴν Αἰδῶ νομίζουσιν. ubi vid. *Bornem.* p. 212. *Meinek.* ad *Menandr.* p. 92. *Heinrich.* in Epimenide p. 98. Venerem ad Αἰδοῦς speciem effictam describit *Lucian.* Amor. c. 13. T. V. p. 270. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκάλυπτον — γεγύμνωται, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὴν αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτειν. De Eteoneo *Aristides* T. I. p. 77, 15. ἄγαλμα δ' ἄν τις ἔφησε τῆς Αἰδοῦς αὐτὸν εἶναι. fortasse ex *Aristoph.* Nub. v. 992. ubi puer ingenuus inbetur — μηδὲν Αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς Αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀναπλάττειν. De Apella invene idem rhetor in Or. Genethl. p. 72. (128) χάρις τοίνυν — οὔτι που γυμνὴ κατὰ τοὺς ζωγράφους, ἀλλ' αἰδῶ πολλὴν ἐπαμφια-

*) Cf. Reale Galleria di Firenze. Serie IV. p. 121.

Digitized by Google

σαμένη, πᾶσι τοῖς μέρεσιν ἐντέτηκεν. Huc traxeris etiam *Themist.* Or. XXIV. p. 303. C. in descriptione Philosophiae, quae et ipsa insignis σχήματι σεμνῷ — Βλέμμα τέ αἰδοῦς γέμει, καὶ οἷον τὴν αἰδῶ καὶ τοῖς προσβλέπουσιν (προσβλήμασιν Cod. Ambr.) ἐνδιδόναι.

P. 55, 3. συνθήκη μεμυκότος ἐλέφαντος. *ex sectis eboris tessellis coagmentatis*, de qua re disputavit *Heyn. Antiqu. Aufs.* T. II. p. 155. ita tamen ut rem non expediret iudice *Quatremère de Quincy Jupiter Olymp.* p. 430, ss.

P. 53, 8. ἀλλ' οὐ βούλεται. ἀλλὰ οὐ. Paris.

P. 53, 9. ἔχεται δὲ οἷα λαβέσθαι. fere ut supra de Amphionis manu porrecta I. 10. p. 19, 16. Vid. ad *Philostr. Iun.* VI. p. 120, 1. Huc Auctor ἐκφράσ. μαστύρων στεφανιτῶν in God. Guelph. 82. καὶ εἰ πρὸς τὰ γλύμματα τῶν τοίχων ἀπίδοις, ἔτι μᾶλλον θαυμάσεις. ἔχειται γὰρ καὶ εἶσιν οἷα λαβέσθαι. — Apud Nostrum οἷα pro οἷα corrigendum censet *Osann* in Auctar. Lex. Gr. p. 28.

P. 53, 10. βούλει λόγου τι ἐπιλεξώμεν, sic Olear. ex Land. consentiente Flor. ἐπιλάβωμεν. editt. priores.

P. 53, 12. πασίας καὶ σμύρνης. κασσίας. Flor. — δοκεῖ δέ μοι καὶ Σαπφοῦς τι ἀναπνεῖν. Schol. in Marg. P. καὶ οὐκ ᾄδει τὰ τῆς σαπφοῦς, φησὶ τὸ ἐπίγραμμα. Verba sunt *Philodemi* in Anth. Pal. V. 132, 7. εἰ δ' ὀπικὴ καὶ φλυαρὴ καὶ οὐκ ᾄδουσα τὰ Σαπφοῦς. quae ad nostrum locum nihil faciunt. Dixeris Sophistam respexisse ad locum quendam poëtriae de sacro Veneri peracto, quelia plura in eius carminibus fuisse, suspicati postumus ex *Himer.* Or. I. 4. p. 528. νὺ δὲ Ἀφροδίτης ὄργια μόνη παρῆκαν τῇ Λέσβιᾳ Σαπφοῖ καὶ ᾄδειν πρὸς λύραν καὶ ποιεῖν τὸν θάλαμον. ubi novissima verba significant *thalamum carmine celebrare*; nec opus ᾠδὴν addas cum editore. Vid. *Wesseling.* ad *Herodot.* I. p. 129. s.

P. 53, 12. Videtur mihi amorem spirare fervidum, qualem Sapphica carmina. F. G. Welcker.

P. 53, 14. τὰς ἀγαπωμένας λίθους. τὰς θαυμασιωτάτας τῶν λίθων. Vit. Soph. II. 10. p. 586. *Aelian.* Hist An. I. 59. σὺν τοῖς ἄρρεσι ἐκεῖνος χτίζει, καὶ τοῖν τερπνοῖν ἐκεῖνος καὶ μεγαπίμοις λίθοις.

P. 53, 15. οὐκ ἐκ τῶν χρωμάτων. *gemmarum* non colores solos, sed ipsum earum fulgorem et pelluciditatem exprimere vult pictor. Aliter vertit *Heynius*. F. G. Welcker.

P. 53, 16. οἷον ὀφθαλμῷ κέντρον, κέντρῳ. C. *pelluciditatem illis tribuens, ut oculis κέντρον.* De κέντρῳ oculorum vid. supra I. 31. p. 34, 25.

Digitized by Google

P. 53, 18. εἶτα καὶ ὅτι. εἶτα ὅτι καί. Flor. Paris.

P. 53, 19. καὶ ἡ διδάσκαλος ὑποβλέπει τὴν ἀπᾴδουσαν. Marg. Mor. γρ. τὴν ἐπᾴδουσαν. Sic Cod. Vindob. ap. *Aristaen.* I. 10. p. 27. αἱ δὲ τῆς παιδὸς ἡλικιώτιδες ἐνεργὸν ὑμέναιον ᾖδον — καὶ ἡ διδάσκαλος ἐπέβλεπε τὴν ἐπᾴδουσαν, καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐνεβίβαζε χειρονομοῦσα τὸν τρόπον. ubi vera lectio editores non fugit. Vid. p. 382. ed. *Boiss.* Canentes magistrum intuentur, eiusque nutus et signa observant, ut subditi dominorum ap. *Aristid.* Or. de Rom. T. I. p. 207. (361.) ἐρωτῶντες τί δεῖ ποιεῖν, καὶ μένουσιν, ἔστ' ἂν ἀποσημήνῃ, οὐχ ἧττον ἢ διδάσκαλον χορός. sic ibi' legendum. Recte ap. Nostrum ὑποβλέπειν. Vid. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 506. In Vit. Apoll. III. 22. p. 112. de adolescente quodam, philosophiae osore, sed apud philosophos nutrito: καὶ καθειρκτὰι μέν, ἀποβλέπει δέ, ἡμῶν τιθασσευόντων. αὐτὸν καὶ καταψώντων. scribendum videtur, ὑποβλέπει. Ap. *Plutarch.* Vit. Cleom. 33. T. V. p. 151. de Cleomene inter aulicos Ptolemaei versante: καὶ πολλῶν ἦν ἀκούειν λεγόντων, ὅτι οὖχος ὁ λέων ἐν τούτοις τρῄς προβάτοις ἀναστρέφεται. τῷ γὰρ ὄντι τοιοῦτο διέφαινεν ἦθος ἐν τοῖς βασιλικοῖς, ὑποβλέπων ἁρπία καὶ περισκοπῶν τὰ πραττόμενα. Frustra *Reiskius* cogitabat de ἀποβλέπων. In praecedentibus autem verbis fortasse nihil mutandum, nisi ὅτι in ἐς τί; [Quid est quod hic leo inter illas oves versatur?]

P. 53, 21. καὶ ἐς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα. Frequens huius verbi usus apud Nostrum. Vit. Apoll. II. 5. p. 53. ὁ δὲ ἐμβιβάζων αὐτὸν ἐς ὃ ἐξ ἀρχῆς ᾠρώτα. III. 24. p. 114. ἐπεί με ἐς κιθαρῳδικὸν ἐμβιβάζεις λόγον. VI. 11. p. 248. ἡγοῦμαι δὲ αὐτὸν κόσμου ἕνεκα. καὶ εἰς μέτρα ἐμβιβάζειν τοὺς χρησμούς. *Dio Chrys.* Or. XXXVII. p. 102. φασὶ τοὺς κύκνους — προορωμένους τὸν θάνατον, ἐμβιβάζειν τὴν ψυχὴν οἷον εἰς ὄχημα τὸ μέλος. Apud *Lucian.* Fugit. c. 9. T. VIII. p. 313. Philosophia Orpheum se in Graeciam ait misisse, ὡς ἐπῴδων προσβιβάζοι τῇ μουσικῇ. ut legendum cum duobus Paris. pro προσβιάζοι. Id. Gymn. c. 12. T. VII. p. 163. οὐ γὰρ οὕτω λέγων ἂν προσβιβάσαιτό σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐκεῖ ῥωμένων.

P. 53, 22 — 24. *Meynius* non recte interpretatur. F. G. Welcker.

P. 53, 22. καὶ μὴ δι' ὄχλου αὐτοῖς. *Philostr.* Imm. XII. p. 132, 12. οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς Εὐρυσθεὺς δι' ὄχλου ἦν αὐτῷ. *Thucyd.* I. 73. εἰκὸς δι' ὄχλου μᾶλλον ἔσται. *Pausan.* IX. 5. p. 716. ὄρνιθες δὲ αἱ μὲν ἄλλοι σφίσιν ἤκιστά εἰσι δι' ὄχλου. P. 53, 23. εἰ ἐθύραιεν. ἀθύρροιεν Flor. — ἢ τὸ ἐν χρῷ τῆς ζώνης. zona corpus arcto complexu ambiens. De locutione ἐν χρῷ vid.

Boisson. ad Heroic. p. 547. *Plutarch.* T. II. p. 966. E. de hirundinibus: *λίμνης ἢ θαλάττης ἐν χρῷ παραπετόμεναι ψαύουσι τοῖς πτίλοις ἐπιπολῆς.* Cf. Ibid. p. 161. F. p. 925. B. *Lucian.* Qu. Hist. scr. c. 24. T. IV. p. 187. *τῶν ποταμῶν ἐκατέρωθεν ἐν χρῷ παραμειβομένων.* Ib. Fugit. c. 25. T. VIII. p. 526.

P. 53, 24. *ἢ ὡς ἀνυποδησία. ἢ ἀνυποδοσία.* C.

P. 54, 1. *λειμών τε ὁ περὶ τὰς ἐσθῆτας.* colorum, quibus vestes distinctae, iucunda varietas. Vid. *Boisson.* ad *Nicetam* p. 203. a. Nos ad *Achill. Tat.* p. 478.

P. 54, 2. *καὶ ὡς ἄλλο ἐπιπρέπει.* καὶ om. Flor. — *ἐπιτρέπει.* Ald. 1. 2. Iunt. Vid. supra I. 21. p. 35, 3.

P. 54, 3. *τὰ ξυμβαίνοντα Hgnio* sunt colores congrui, qui inter se conveniunt, consentiunt. Sed illa vox simul complectitur *τὸν λειμῶνα*, et *ὡς ἄλλῳ ἄλλο ἐπιπρέπει.* Sunt ergo res argumento principali aliqua ex parte annexae et ad illud accommodatae, *Nebenumstände, Umgebungen.* F. G. Welcker.

P. 54, 6. *ἢ ἄλλῳ τῳ χριτῇ. τῷ.* Ald. 2. Iunt. 1. 2. Mor. *ἄλλῳ τω.* P.

P. 54, 6. *ἀπορῆσαι ἄν μοι δοκεῖ.* indicativum restitui ex vett. editt. et D. P. *δοκοῖ.* Olear. ex Laud. *ἂν δοκῇ.* omisso *μοι.* Flor. *ἄν μοι δοκῇ.* Paris, *ἂν* iungendum cum *ἀπορῆσαι. videtur mihi haesitaturus esse.*

P. 54, 7. *ἀμιλλῶντω. ἀμιλῶνται.* D.

P. 54, 9. *καὶ μελίφωνοι, Σαπφοῦς τοῦτο δὴ τὸ ἡδὺ πρόσφθεγμα. δὴ* restitui ex Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Paris. C. D. Vulgo h. l. male distinctus, nec melius explicatus. Verba *τοῦτο δὴ τὸ ἡδὺ πρ.* ad solam vocem *μελίφωνοι* referenda, qua Sappho prima, ut videtur, usa fuit. De qua re nos dubitare non patitur *Aristaen.* I. 10. p. 26. ubi Cod. Vind. *μειλιχίφωνοι.* unde *Mercerus μειλιχόφωνοι* fecit. Fortasse Epistolographus non aliter scripsit quam Noster: *καὶ πρὸ τῆς παστάδος τὸν ὑμέναιον ᾄδον αἱ μουσικώτεραι τῶν παρθένων καὶ μ ε λ ί φ ω ν ο ι, τοῦτο δὴ Σαπφοῦς τὸ ἡδὺ πρόσφθεγμα.* Vid. ibi *Boisson.* p. 579. qui postrema verba ita prorsus ut nos interpretatur. Vocem a poëtria Lesbia inventam ad eandem retulit *Antipater* in Anth. Pal. IX. 66. *τᾶς μελιφώνου Σαπφοῦς. μελίφθογγοι Μοῦσαι* sunt ap. *Pindar.* Ol. VI. 36.

P. 54, 11. *τοῦ τόξου τὸν πῆχυν. τὴν πῆχυν* vitiose Olear.

P. 54, 12. *καί φησι πάντα ἔχειν, ὅσα ἡ λύρα. ἠχεῖν* malebat *Wyttenb.* Ep. cr. p. 278. Mihi vulgata non videtur sollicitanda. Imagg. II. 19. *ἐπεὶ τὸν τῆς Πηνελόπης ἴστὸν ᾄδεις — καὶ δοκεῖ σοι πάντα ἱστοῦ ἔχειν.* Vit. Apoll. III. 27. p. 117. *πεζικεῖά τε (τράπεζα) καὶ πάντα ἔχουσα ὁπόσα ἐνταῦθα.* IV. 34. p. 174. *καὶ ἦν αὐτῇ στέφανος πάντ' ἔχων τὰ ἐν γῆς καὶ θαλάσσ-*

Digitized by Google

σης. Heroic. p. 753. *χαίρων ἴδι πάντα ἔχων, ὁπόσα ὁ πῆπος φέρει.* De peculiari usu verbi *φησὶ* vid. ad *Philostr. Iun.* III. p. 116, 7.

P. 54, 13. *ταχεῖς δέ.* vett. edd. et Paris. *ταχεῖς τε. δὲ* Olear. ex Laud. Nec aliter C. D. G. et Flor.

P. 54, 14. *οἶμαι διανοοῦντες. εἶναι.* Flor. De hac permutatione vid. Addit. ad Athen. p. 225.

P. 54, 17. *ἀποῤῥοῆ τοῦ Οὐρανοῦ.* sic legendum esse non dubitabam pro *ἐπιῤῥοῆ*, et correctionem firmavit Flor. et Paris. Infra c. XIV. p. 76. *ἔσται γὰρ καὶ ἵππος αὐτῇ παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος, ὅταν τὴν ἀποῤῥοὴν τοῦ θεοῦ καθεύδοντος ἡ Γῆ ὑποδέξηται ἐς ἵππον. Aristid.* H. in Iov. p. 4. *καὶ θεῶν ὅσα φῦλα ἀποῤῥοὴν τοῦ Διὸς τοῦ πάντων πατρὸς δυνάμεως ἕκαστα ἔχει. Himer.* Or. I. 10. p. 340. Heroum genus ait *τῷ Γάμῳ* progenitum, *ἵνα τὴν θείαν ἀποῤῥοὴν διαπορθμεύοι τῷ χείρονι. Max Tyr.* IV. 7. p. 60. de homine, *παρὰ μὲν θνητῆς πλημμελείας τὸ σῶμα ἔχοντι, ἐκ δὲ τῆς ἀθανάτου ἀποῤῥοῆς τὸν νοῦν λαμβάνοντι.* ubi vid. *Markl. ἀποῤῥοίας οὐρανίας* commemorat *Iamblich.* de Myster. III. 16. p. 80. ubi tolle soloecismum: *ἐὰν δέ τις καὶ νομίζει.* Cod. Goth. *νομίζῃ*

P. 54, 18. *ἔροῦσι δέ, οἶμαι, Πάφον.* Vit. Apoll. III. 58. p. 139. *προσπλεῦσαι Κύπρῳ κατὰ τὴν Πάφον, οὗ τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἕδος, ὃ ξυμβολικῶς ἱδρυμένον θαυμάσαι τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ πολλὰ τοὺς ἱερέας ἐς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱεροῦ διδαξάμενον, ἐς Ἰωνίαν πλεῦσαι.* nemo in his, quod sciam, haesit. Scribendum autem cum Vratisl. *πολλὰ τοὺς ἱερέας ἐς τὴν ὁσίαν τοῦ ἱεροῦ διδ. multa, quae ad religionem templi facerent.*

P. 54, 21. *ὑποκινοῦσαι.* in Paris. *ὕπο* erasum.

P. 54, 23. *αἴνιγμα.* Vid. supra ad I. 9. p. 17, 13.

II.

ACHILLIS EDVCATIO.

Achillem puerum heroicas artes edocet *Chiron Centaurus*; hic, ad antri portas pedibus anterioribus flexis et subducta ungula subsidens, poma ac saxos hilari vultu e sinu proferens quasi victori cursus praemia tradit; illic, in campo, illum dorso suo gestat, in ipso cursu ore ad eum reflexo enm cohortans et prae gaudio exsultanti arridens. Apponi potuisset tertia ayaygia gemella, Centaurus Achillem citharam pulsare docens, in *Picturis Hercul.* T. I.

tab. 8. Talia in eadem tabula non minus idonea, quam Herculis labores, componuntur. Marmor inter *Taurinensia* T. II. tab. 23. Achillem puellulum exhibens Centauro inequitantem, adstante Nympha, vel spurium est, vel male restitutum, vel pessime delineatum. In marmore Capitolino circulari *Mus. Capit.* T. IV. tab. 17. Chiron Achillem venatu instituit, qui dorso eius inequitans leonem sagitta petit. Apud *Sidon. Epist.* IX, 131. *Chiron Achillem instituit venatu, fidibus, palaestra et herbis.* F. G. WELCKER.

De Achillis pueri exercitationibus ad antrum Chironis dixit inprimis *Pindar.* Nem. III. 41 — 51. ubi *Dissen.* in Explic. T. II. 2. p. 371. ss. *Liban.* T. IV. p. 1014. s.

P. 54, 24. *νέβροι καὶ λαγὼς ταῦτα, θηράματα* — vulgo post *λαγὼς* distinguitur. Praetuli distinctionem in P. repertam. *Ἀχιλλεὺς — παιδίον ὢν ἔτι τοῦ Χείρωνος φοιτητής, καπὰ θηρίων τὰς μελέτας ποιούμενος. Liban.* T. IV. p. 86, 18.

P. 54, 26. *καὶ ποταμοὶ αὐτῷ μαχοῦνται, καὶ οἱ ποταμοί.* Flor. Vid. ad I. 1. et *Homer. Il.* XXI. 212. ss.

P. 54, 30. *καὶ τὸ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπ' αὐτῷ εἶναι.* τὸ a *Morello* restituit *Olear.* ex Laud. Est in vett. editt. omnibus et in libris nostris. Munera ab Agamemnone promissa, quae h. l. commemorantur, ex *Il.* IX. 279. graviter traducit Achilles ap. *Liban.* T. IV. p. 62. a. ubi inter alia: *φέρε γάρ, εἰ μὴ τὴν Λέσβον ἔλον, ἆρ' ἂν εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τὰς ἐπτὰ γυναῖκας τὰς Λεσβίδας; τί δ' εἰ μὴ τὰς ἄλλας* [Scr. *τὰ ἄλλα*] *ἠρήκειν, ἆρ' ἂν εἶχεν ὑπισχνεῖσθαι τἄλλα;*

P. 54. 31. *ταῦτα.* venationes illas aliaeque corporis exercitationes, ad quas Chiron puerum bellariis propositis excitabat. Vid. p. 55, 28.

P. 55, 2. *ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τῇ τάφρῳ, ἐπὶ τῇ σῇ τάφρῳ.* Paris. *ἐπὶ τῆς τάφρου.* Flor.

P. 55, 3. *καὶ ὁ κλίνας τοὺς Τρῶας ἐκ μόνου τοῦ βοῆσαι.* Sic passim rhetores de Achille. *Dio Chrys.* Or. II. p. 92. *ὅ τε Ἀχιλλεὺς φθεγξάμενος μόνον, πρὶν ὀφθῆναι, τροπὴν ἐποίησε τῶν Τρώων.* Id. Or. XXXV. p. 80. *περὶ τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πηδήσεών τε καὶ ὀρούσεων, καὶ τῆς φωνῆς, ὅτι μόνον φθεγξάμενος ἔτρεπε τοὺς Τρῶας. Themist.* Or. XIV. p. 181. C. *οὐκ ἦν μῦθος ποιητικὸς τάραχον ἐμβαλεῖν τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἐμβοήσαντα μόνον τοῖς βαρβάροις τέως ἡκῶσιν.* sic legendum cum Ambros. pro *καὶ ἐμβήσαντα.* Id. Or. XVIII. p. 220. D. ubi ex eodem libro scribendum: *καὶ ὅτῳ τοῦτο μικρὸν δοκεῖ, ἐνθυμείσθω ὅτι αὐτὴ ἡ γνώμη μόνη, καὶ ὁρμὴ καὶ ἡ ἐπιβολὴ τὴν τόλμαν ἔστησε τῆς ἑσπέρας ἤδη σφριγώσης, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς ἀλαλάξας τε μόνον καὶ ἐμβοήσας — ἔσβεσεν ἀναπτομένην ἤδη*

Digitized by Google

τὴν φλόγα τοῦ ναυστάθμου τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ τοὺς Τρῶας κατεπλήξατο τῆς αὐθαδείας.

P. 55, 4. καὶ ὁ κτείνων ἐπιστροφάδην. Il. φ. 18. ὁ δ' ἔκθορε δαίμονι ἴσος — Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην. — καὶ ἐρυθαίνων τὸ τοῦ Σκαμάνδρου ὕδωρ, recepi formam oblatam a C. D. pro vulgato ἐρυθραίνων. In Paris. ῥ erasum. Haec quoque ex Il. φ. 20. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ. Passim haec permutantur. Vid. *Arat.* Phaen. 835, et locum *Eustathii* supra laudatum ad I. XVIII. p. 30, 20.

P. 55, 6. καὶ ἕλξεις Ἕκτορος. ἕξεις. C. Heroic. II. 10. p. 683. μειράκιον — ἐλοιδορεῖτο τῷ Ἕκτορι, προφέρων αὐτῷ τάς τε ἕλξεις, αἳ ἐξ Ἀχιλλέως ποτὲ ἐς αὐτὸν ἐγένοντο. *Tryphiodor.* Exc. II. 21. Τρωσὶ δὲ λωβητοῖσιν ἐφ' Ἕκτορος ἑλκυθμοῖσι Μυρομένοις. ubi vid. *Wernick.* p. 67. ss.

P. 55, 7. καὶ ὁ βρυχώμενος. βρυχόμενος. Paris. βρυχᾶσθαι de lamentantibus illustravit *Lobeck*, ad Aiac. p. 269. — ἐπὶ τοῖς τοῦ Πατρόκλου στέρνοις. τοῦ recepi ex Flor. ἐπὶ τοῖς Πατροκλείοις. Laud. Locus *Homeri* est Il. XVIII. 316. s.

P. 55, 9. ᾄδοντα. Il. IX. 186. ss. — εὐχόμενον. Il. XVI. 231. — καὶ ὁμωρόφιον τῷ Πριάμῳ, qui noctem cum Priamo sub eodem tentorio peregerat. Cum genitivo *Lucian.* Phal. Pr. c. 1. T. V. p. 38. de incolis Delphorum, πάρεδροι τοῦ Πυθίου, καὶ μόνον οὐ σύνοικοι, καὶ ὁμωρόφιοι τοῦ θεοῦ.

P. 55, 11. γάλακτι ὑποθρέψας καὶ μυελῷ καὶ μέλιτι. lacte Achillem nutritum esse negat *Nonnus* in *Creuzeri* Melet. I. p. 72. de Chirone: οὐ γάλακτι καὶ ἄρτῳ τρέφων αὐτόν, ἀλλὰ μυελοῖς ἐλάφων καὶ ἄλλων ζώων. ut etiam *Eudocia* p. 84. quae, ut Noster, medullae τὰ κήρια addit. Malles voci γάλακτι additum esse nomen ferae cuiusdam, ut λεόντων, Aristid. Or. Dionys. T. I. p. 29. (B.) λεόντων γάλα ἀμέλγειν. ex *Alcmane*. Sic melius intelligeretur τὸ ἀγέρωχον. De Amore *Theocrit.* Id. III. 15. ἦ ῥα λεαίνας μασδὸν ἐθήλαξε, δρυμῷ τέ μιν ἔτραφε μήτηρ. Facit huc *Apollodor.* III. 13. 7. ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων, καὶ ἄρκτων μυελοῖς.

P. 55, 13. εὐθεῖα μὲν γὰρ ἡ κνήμη. Vid. not. ad I. 24. p. 39, 6. — ἐς γόνυ δὲ αἱ χεῖρες. εὔτονοι suspicatus sum in Exercitatt. cr. II. p. 95. s. i. e. ἰσχυραί, ἐλαφραί. Vulgatum tuetur *Boettigerus Vasen-Gem.* Fasc. III. p. 95. s. quia cursus membra extendat, praesertim brachia. Vid. *Mercurial.* de Arte Gymn. V. 7. p. 317.

P. 55, 16. κόμη τε ἡδεῖα. βαθεῖα in mentem venit *Wyttenbachio* Ep. cr. p. 278. Nihil mutandum. I. 11. ἡ κόμη δὲ ἡδεῖα μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν — ἡδίων δὲ μετὰ τῆς μίτρας. He-

Digitized by Google

roica p. 733, de Achille: τὴν μὲν δὴ κόμην ἀμφιλαφῆ αὐτῷ φησιν εἶναι, καὶ χρυσοῦ ἡδίω καὶ εὐσχήμονα.

P. 55, 17. προςαθύρων. προαθύρων. Flor.

P. 55, 19. ὁ παῖς εἴη. εἴε. C.

P. 55, 21. πραΰνει δὲ αὐτὸ ἀκάκῳ βλέμματι. *Polyb.* III. 98. de Bostare: τοῦτον μὲν ἄκακον ὄντα τὸν ἄνδρα καὶ πρᾷον τῇ φύσει. Cf. *Ruhnk.* ad *Timae.* p. 16. — παρειᾷ μάλα ἵλεῳ. Vid. supra ad I. XVIII. p. 30, 20.

P. 55, 22. καὶ προςβαλλούσῃ τι ἁπαλοῦ γέλωτος. Fortasse rectius προβαλλούσῃ. i. e. φαινούσῃ.

P. 55, 23. παρὰ τῆς μητρός. περὶ. Ald. 1. 2.

P. 55, 25. πυραυγής. πυραυγές. Paris. — ἐξαλλάττουσα τοῦ κυανῆ εἶναι. sic C. D. Flor. Paris. κυανῆν. Vulgo. In marg. Paris. γρ. ἀπαστράπτουσα. In illa chlamyde color cyaneus in vividiorem et laetiorem vergebat. Similiter Vit. Apoll. IV. 15. p. 152. de Achille: δεινός τε ὁρώμενος οὐκ ἐξηλλάττετο τοῦ φαιδροῦ. κυανῆν nostro loco de *veste viridi* interpretabatur *Winckelm.* in Opp. T. V. p. 13. quem errorem corrigunt editores not. 61. p. 314.

P. 55, 26. κολακεύει δὲ αὐτὸν ὁ Χείρων, οἷον λέοντα, πτῶκας ἁρπάζειν καὶ νεβροῖς συμπέτεσθαι. merito hic haesit *Valckenar.* qui ad *Herodot.* p. 650. 10. corrigit: οἷόντε ὄντα, valde probante *Lennepio* ad *Phalar.* p. 248. *Schaeferus* autem ad *L. Bos* p. 245. mallet: οἷον θέοντα πτῶκας ἁρπάζειν. Sic passim ap. Nostrum. I. 6. πόα — οἷα καὶ κατακλιθέντι στρωμνὴ εἶναι. I. 30. ἵπποι, καὶ οἷοι διαδραμεῖν τὸν Αἰγαῖον. II. 17. de mergis: γαστέρα — οἵαν τοὺς γευσαμένους αὐτῆς εὐσίτους ἀποφαίνειν. II. 19. de Phorbante: γέγραπται οἷος σιτεῖσθαι μᾶλλον τοὺς ξένους ἢ κτείνειν. Nolim tamen leonum commemorationem obliterari ob verba *Pindari* Nem. III. 43. quae Nostro obversata fuisse vix dubites: ἴσα δ' ἀνέμοις Μάχᾳ λεόντεσσιν ἀγροτέροις ἔπρασσεν φόνον, Κάπρους τ' ἔναιρε, σώματι δὲ παρὰ Κρονίδαν Κένταυρον ἀσθμαίνοντι κόμιζεν, Ἑξέτης τοπρῶτον. Sic etiam *Liban.* T. IV. p. 1014. 11. ubi Chiron de Achille inter puellas muliebri habitu versante questus: ὑπέμειναν πόδες ὑπὸ θηρίων (Fort. ὑπόδημα, οἱ ἐν) τοῖς ὄρεσι βαίνοντες, οἱ δρόμῳ φοβήσαντες (Fort. φθάσαντες) τοὺς πάντων τάχει κρατήσαντας; Σὰς χεῖρας οὐ διέφυγεν οὐδ' ἵππος κροαίνων, οὐδὲ λέων ὁρμῇ φερόμενος. Quare vide, an ap. Nostrum fuerit: κολακεύει δὲ αὐτὸν ὁ Χείρων, οἷον λέοντας καὶ πτῶκας ἁρπάζειν.

Digitized by Google

P. 55, 28. ἥκει παρὰ τὸν Χείρωνα, περὶ. Ald. 1, 2, παρα. P. Χειρονα. P.

P. 55, 29. καὶ ἀπαιτεῖ τὰ ἆθλα. τὸν ἆθλον. Flor. τὸ ἆθλον. Paris.

P. 55, 30. καὶ τους προσθίους ἐνοκλάσας. ὀκλάσας. Flor. Par. Composito utitur *Philostr. Iun.* I. 3. p. 115, 17. sed diversa rectione: ὁ δὲ τοῖς ὀπισθίοις ἐνοκλάσας. Quare vide, an hoc quoque loco fuerit, τοῖς προσθίοις ἐνοκλάσας. aut τοὺς προσθίους ὀκλάσας. *Aelian.* H. A. VII. 4. ταύρους — ὀκλάσαντας τοὺς προσθίους. *Xenoph.* de Re Equ. XI. 3, equus ὀκλάζει μὲν τὰ ὀπίσθια ἐν τοῖς ἀστραγάλοις.

P. 55, 31. ἐς ἴσον. εἰς Flor. ἴσον. Vulgo. ἴσον. C. D.

P. 55, 32. ὀρέγων αὐτῷ. ὀγέρων. P. a pr. m. — καὶ γὰρ καὶ τοῦτο. alterum καὶ om. Flor.

P. 55, 35. δι' εὐνομίαν τῶν μελιττῶν. εὐνομία, *pastus bonus*, sensu non obvio. F. G. Welcker. Monitum nunc, sed ex hoc solo loco, in Thes. Gr. L. Valpy. Fascic. XIX. p. 6521. B.

P. 56, 37. καὶ ἀποβλύζουσι. καὶ om. Flor. — οἱ οἶκοι αὐτῶν. Sic τὴν τῶν κηρίων οἰκοδομίαν. *Aelian.* H. A. I. 10. τὰς τῶν μελισσῶν οἰκοδομάς. Id. I. 59.

P. 56, 2. ἵππον ἀνθρώπῳ συμβαλεῖν. συμπλέξαι. C. marg. γρ. συμβαλεῖν. Vid. ad I. 3. p. 8, 14. Notabilis lectio συμπλέξαι, ut ap. *Io. Chrys.* Homil. X. in Genes. Opp. T. IV. p. 74. B. σώματι γὰρ ἡμᾶς συνέπλεξεν ὁ δεσπότης. Arguite *Eustath.* ad *Il.* α. p. 101. ed. Rom. eos qui primi equites vidissent, existimasse ait, ὡς ἐξ ἡμισείας εἰσὶν ἄνθρωποι ἐγκεκεντρισμένοι ἵπποις. praeeunte *Euodo* in Anth. Pal. ὃν γε φύσις παίζουσα θοῷ ἐνεκέντρισεν ἵππῳ.

P. 56, 4. καὶ διαδοῦναι ἄμφω λήγειν καὶ ἄρχεσθαι. Sensus esse debet, boni pictoris esse, equum cum homine ita committere, ut utriusque initium et finis in commissura illa lateat. Sed huic sententiae verbum διαδοῦναι, *dispertiri*, non convenit. Quare vide, an fuerit: συναλεῖψαι μὴν καὶ ἑνῶσαι, καὶ γὴ Δία δοῦναι ἄμφω λήγειν καὶ ἄρχεσθαι, ὡς διαφεύγειν τοὺς ὀφθαλμούς — *). Nec proxima difficultate carent: εἰ τὸ γράμμα

*) *Welckerus* vulgatam sic explicari posse censebat: *zwischen Anfang und Ende des Rosses oder Mannes theilt die Kunst den Ausdruck.*

τοῦ ἀνθρώπου ἐλέγχοιεν. Ad postremum verbum ὀφθαλμοὶ subaudiendum, sed ἀνθρώπου vix genuinum, quum non solum de equi, sed etiam de hominis τέρματι quaerendo agatur. Bene, ni fallor, res habebit, verbis sic scriptis: ὡς διαφεύγειν τοὺς ὀφθαλμούς, εἰ τὸ τέρμα τὸ θατέρου ἐλέγχοιεν. *ut si oculi finem alterutrius, equi hominisve, quaerant et investigent, hic eos lateat et effugiat.* Lucem nostro loco affundit, simulque coniecturam propositam firmat *Lucianus* in Zeuxide c. 6. T. IV. p. 230. de Centauride: τὸ δ' ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς πάγκαλον — καὶ ἡ μίξις δὲ καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων καθὸ συνάπτεται καὶ συνδεῖται τῷ γυναικείῳ τὸ ἱππικόν, ἠρέμα καὶ οὐκ ἀθρόως μεταβαίνουσα — λανθάνει τὴν ὄψιν ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένη.

P. 56, 6. ἀγαθοῦ, οἶμαι, ζωγράφου. δὲ post ἀγαθοῦ inserit C.

P. 56, 7. καὶ τὸ ἥμερον δὲ φαίνεσθαι καὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἦθος. mutilus hic locus in ed. *Olearii*: ζωγράφου. καὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἦθος ἐργάζεται. — Sic ut nos dedimus legitur in editt. vett. nisi quod alterum καὶ deest, quod ex Flor. reposuimus. In eodem libro pro ἦθος habetur ὄμμα, quod quantumvis probabile, non tamen ex unius libri auctoritate recipere sum ausus. Ap. *Pindar.* Pyth. IX. 39. Chiron Κένταυρος ζαμενὴς ἀγανῷ χλιαρὰν γελάξαις ὀφρύι. Ap. *Alciphr.* II. 4. p. 324. καὶ τὸ σὸν ὄμμα γεγάνωσαι καὶ διαλάμπεις ἐπίχαρτόν τι. si recte emendavimus. Cf. *Meineke* ad *Menandr.* p. 349.

P. 56, 8. ἐργάζεται μὲν ἡ δικαιοσύνη ex *Il.* λ. 832. ubi Χείρων δικαιότατος Κενταύρων. vid. *Heyn.* T. VI. p. 266. Hinc *Plutarch.* T. II. p. 1146. A. Ἡρακλέα τε γὰρ ἀκούομεν ἠχρημένον μουσικῆ, καὶ Ἀχιλλέα καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν παιδευτὴς ὁ σοφώτατος Χείρων παραδέδοται, μουσικῆς τε ἅμα ὢν καὶ δικαιοσύνης καὶ ἰατρικῆς διδάσκαλος. Specimen disciplinae Chironicae habes ap. *Pindar.* Pyth. VI. 20. ss. eiusque praecepta in ὑποθήκαις Χείρωνος, *Hesiodo* tributis, circumferebantur.

P. 56, 10. ὑφ' ἧς ἐκμεμούσωται. *Euripid.* Bacch. 823. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν νόθε.

P. 56, 11. εἰδώς που. ante haec verba maior vulgo distinctio. Est autem nominativus absolutus, dativo subiectus per σχῆμα σολοικοφανές. Vulgaris ratio genitivos requireret.

P. 56, 12. καὶ τρέφει μᾶλλον ἢ τὸ γάλα. μάλα ἢ. Flor.

P. 56, 13. περὶ τὰς θύρας τοῦ ἄντρου. τὰς om. Par. Flor. C. D. θύρας. C. Da filiis Constantini Magni *Liban.* T. III.

p. 282. 21. ἐτρέφοντο οὔπερ ἐτέχθησαν, ἐν βασιλείοις, ὧν οὐδὲ τοῖς προπυλαίοις ὁ παραβάλλων τὸ Χειρώνος ἄντρον σωφρονεῖ. εἶλκον δὲ μασθὸν οὐ λυκαίνης κ. τ. λ. *Dicaearchus* in Descr. Pelii in *Creuzeri* Melet. III. p. 200. ἐπ' ἄκρας δὲ τῆς τοῦ ὄρους κορυφῆς σπηλαῖόν ἐστι καλούμενον Χειρώνιον.

P. 56, 15. ὁ ἱππηδὸν ἐπὶ τοῦ Κενταύρου ἀθύρων. fortasse ex *Pindari* Nem. III. 78. παῖς ἐὼν ἄθυρεν μεγάλα ἔργα.

P. 56, 16. οἱ αὐτοὶ ἔτι. Sic vulgo. οἷα ἀϋτεῖ tentabat *Claud. Florens* ap. *Morell.* ὁ αὐτὸς ἔτι. *Gruter.* et *Salm.* Et sic etiam Flor. unde recepi. In nostro tamen scriptore fortasse etiam vulgatam tuearis, ut pluralem retulerit ad id, quod cogitabat: ὁ ἐν τῷ πεδίῳ παῖς καὶ ὁ Κένταυρος, ἐφ' οὗ ἐκεῖνος ἀθύρει —

P. 56, 17. καὶ κεχρῆσθαι αὐτῷ ὅσα ἵππῳ. de eadem re agens *Gregor. Naz.* p. 79. 9. Achillem ait didicisse πωλοδαμνεῖν ἄριστα, τῷ αὐτῷ πώλῳ καὶ διδασκάλῳ.

P. 56, 18. συμμετρεῖται μὲν τὸν δρόμον. I. 28. p. 45, 8. συμμετρεῖται δὲ ὁ χιτὼν ἐς ἥμισυ τοῦ μηροῦ. — ἐς τὸ ἀνεκτόν. εἰς. Flor.

P. 56, 20. καὶ μονονουχὶ λέγει. sic Flor. Paris. μονονού. Vulgo.

P. 56, 22. ὁ ἵππος ὀξὺς ἄρα καὶ ἀφαιρεῖ γέλωτα. ἀφαιρεῖν. editt. ante *Olear.* et C. D. ἀφαιρεῖ. Laud. Flor. ἀφαιρῇ. Paris. Nexus verborum paulo obscurior. Sed sensum esse existimo hunc: nunc quidem rides, quia obsequium tibi praesto; verus autem equus acer et vehemens, negotia tibi faciet risumque auferet. *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 228. haec verba in fine capitis ponenda censebat sic: οὐχ οἷα ὁ Ξάνθος ὁ ἵππος ὀξὺς ἅμα καὶ ἀφαιρῶν γέλωτα. Parum feliciter.

P. 56, 23. λαγαρῶς γάρ μοι ἱππασθείς. λαγαρῶς h. l. vix aliud esse potest quam ῥᾳθύμως. πόνῳ μετρίῳ. ubi sic, ut nunc fit, sine magna contentione, facile et sine periculo, equitandi artem a me didicisti, Xanthum aliquando conscendes et Balium. Facit huc glossa *Hesychii*, λαγαρίττεται. μετριεύεται. quam non neglexit, de λαγαρὸς disputans, *Stephan.* Th. Gr. T. V. p. 1336. 1337. Nostrum locum nemo, quod sciam, commemoravit.

P. 56, 24. καὶ τοιῷδε ἵππῳ πρέπων. divine puer et tali i. e. obsequioso et divinae originis equo digne!

P. 56, 24. ὀχήσῃ ποτὲ καὶ ἐπὶ Ξάνθου καὶ Βαλίου. καὶ ab *Oleario* omissum, restitui ex editt. vett. et libris meis. — βαλλίου. Flor. De his equis, Harpyiae Podargae et Zephyri liberis, vid. *Heyn.* ad Il. XVI. 149. s. T. VII. p. 167.

P. 56, 25. ἅσα καὶ συνεπφεύγοντες. Num hoc vult Rhetor:

Digitized by Google

multos viros, cursu valens, quantumvis praecipitem fugam capessentes interficies? F. G. Welcker.

P. 56, 27. *θέων, ὅσα καὶ συνεκφεύγοντας. θεόν.* Paris. In *συνεκφεύγοντας* consentiunt vett. editt. et libri scripti, praeter Paris. 1696. et 3019. ubi *συνεκφεύγονται.* Vid. *Osann* Auct. Lex. Gr. p. 152. *Olearius συνεκφεύγοντες* dedit. Sed tum saltem addito articulo scribendum erat, *οἱ συνεκφεύγοντες. Morellus* vulgatae *διώκειν* addendum existimabat. At facile apparet, verbum illud compositum ab h. l. alienum esse. Comparanti locum *Homeri* Il. X. 138. de Achille, Hectorem persequente: *Πηλεΐδης δ' ἐπόρουσε, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς· Ἥΰτε κίρκος ὄρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν, Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πελειάν.* talem imaginem etiam h. l. latere videbitur probabile. Post *Homerum* etiam alii hac imagine usi sunt. *Aeschyl.* Prom. 862. *οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας, Κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι Ἥξουσι. Euripid.* Androm. 1117. *οἱ δ' ὅπως πελειάδες Ἱέρακ' ἰδοῦσαι, πρὸς φυγὴν ἐνώτισαν.* Cf. *Apoll. Rhod.* I. 1049. III. 540. IV. 485. *Ovid.* Met. V. 605. Hinc videant alii, an *Philostrati* manus restitui queat. Nos nihil invenimus, quod probabile sit. *Fr. Osann* l. c. corrigit: *ἀποκτενεῖς, διώκων καὶ συνεκφεύγοντας.*

P. 56, 29. *καὶ οὐχ οἷα ὁ Ξάνθος.* qui hero tristia vaticinatur *Il. T.* 408. ss.

III.

CENTAVRIDES.

Tabula supparis argumenti vinculo cum antecedente iuncta, quam *Heynius* immerito parum ab arte commendandam esse censet; argumentum enim bene et ex arte se habet, tamque et tam iucunde varium est, ut, si figurarum etiam pulchritudine, quam Rhetor quidem collaudat, et colorum temperamento cum inventione certabat, inter praecipuas numerari mereatur. *Septem* erant Centaurides cum pullo quaeque suo ita effictae, ut pulli ab infima aetate ad puerilem progressione facta varios praeberent aspectus. Hic fasciis convolutus iacet (*ἔγκειται*), hic ex iis sese expedit (*ὑπεκδύεται*), alius plorare videtur. A quarto inde ad maiorem vigorem et actionis vim assurgit pictura; quippe is, dum mater lactitat, suaviter ridet ac bene ei est. Tum sequitur qui sub matre (inter subcuminandum) ludit, alius matrem geniculantem amplectitur, ultimus denique, iam petulantior, suam lapide petit.

Digitized by Google

Minimorum, utpote tenerorum et ex lacte uberrimo pinguescentium, forma rudior necdum exacte circumscripta, inpatam feritatem montanam exprimebat, quae in reliquis ex altera parte iam se integra exserebat. Vides, pictorem imitatum esse gregem equarum cum pullis pascentium, dum gregem suum Centaurinum per clivos supinos montis Pelii, fontibus atque antris, Centaurorum domiciliis, distincti, modo montanae regioni adaptato, dispertiret. In celebri Zeuxidis pictura Centaurus mas in alto constitutus in uxorem, parvos suos in prato lactantem despiciebat. Nota est Centauris pullo humanam mammam praebens in gemma ap. *Winckelm. Mon. ined.* tab. 80., ex anaglypho Borghesiano expressa. Alia dormiens cum duobus onocentauris spectanda est in *Status di S. Marco* T. I. tab. 32., de quo monumento secus iudicat doctissimus *Boettigerus Vasengemälde* P. III. p. 150. F. G. Welcker.

Centaurinam pulchérrimam, Baccham amplexu tenentum, quae ipsius tergo insidet, repraesentant Picturae Hercul. I. p. 141. item aliam, quae lyram tenet et cum puero cymbalum impellit I. p. 149. Praeivit his Zeuxis in tabula picta, quam descriptam dedit *Lucian.* in Zeuxide T. IV. p. 128. quamvis hanc ideam illo pictore antiquiorem esse censet *Boettiger. Vasen-Gem.* Fasc. III. p. 148. ss.

P. 56, 30. *τὴν τῶν Κενταύρων ἀγέλην.* sic Flor. Paris. Laud. C. D. *Κενταυρίδων.* Ald. 1. 2. Iunt. Mor.

P. 56, 31. *δρυῶν ἐκπεφυκέναι καὶ πετρῶν.* Ex *Homer.* Od. τ. 163. ubi *Clarkius* nostri loci non fuit memor, ut nec *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 343.

P. 56, 32. *Ἵππων μόνον. μόνων.* Laud.

Ib. *αἷς τὸν τοῦ Ἰξίονος ἐπιθόρνυσθαί φασιν. ἐς τὸν.* Flor. *Lucian.* Amor. c. 22. T. V. p. 282. *Ταῦρος ἀγελάρχης βουσὶν ἐπιθόρνυται. Aelian.* H. A. XVII. 46. de quodam gallinaceorum genere: *οἱ δὲ ἄρρενες, ὅταν ἡ καιρὸς ἐπιθόρνυσθαι, ὑπερπέτονται τὸν ὀχετόν.*

P. 57, 1. *ὑφ' οὗ οἱ Κένταυροι οἰνωθέντες ἦλθον ἐς κρᾶσιν. ἐνωθέντες.* Morell. Olear. fonte lectionis non indicato. Nostram tuentur Paris. Flor. C. D. *κενταύριοι οἰνωθέντες.* Ald. 1. 2. Iunt. *εἰς κράσιν.* Flor. D. G. Vertit *Morell. ex equabus solum, quas Ixionis equum inire ferunt, a quo Centauri compacti coierunt.* quod sensum non habet. *Vigenerius: on bien seulement des Jumens que saillist, à ce que l' on dit, cet engendré d' Ixion, dont les Centaures yvronges ont été ainsi meslangez.* ubi editor notavit ad marg. *Il traduit comme sil avoit leu οἰνωθέντες, au lieu de ἐνωθέντες, Centaures ont été ainsi con-*

Digitized by Google

jointe et unie en 'ce meslange: à scavoir de la nature humaine avec celle du cheval. Lucem haec lucrantur ex *Pindaro* Pyth. II. 78. ss. qui Ixionem ex Nube genuisse ait filium, *Κένταυρον — οὔτ' ἐν ἀνδράσι γερασφόρον, οὔτ' ἐν θεῶν νομοῖς — ὃς ἵπποισι Μαγνητίδεσσιν ἐμίγνυτ' ἐν Πηλίου σφυροῖς· ἐκ δ' ἐγένοντο στρατὸς Θαυμαστός, ἀμφοτέροις Ὁμοῖοι τοκεῦσι, τὰ μητρόθεν μὲν κάτω, τὰ δ' ὕπερθε πατρός.* ubi vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 246. Sensus igitur esse debet, Centauros ex illa cum equabus commistione originem cepisse, equo cum homine in hunc modum coniuncto: *ἦλθον ἐς κρᾶσιν, ἐς ταύτην, ἣν ὁρᾷς, κρᾶσιν τῆς ἱππικῆς καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως.* Sed haeremus in *οἰνωθέντες*; quod verbum si retuleris ad notam de Centauris vino ebriis fabulam (*Od. φ.* 295. ss.), *οἳ ἀκράτου οἴνου ἐμφορησάμενοι ταῖς τῶν Λαπιθῶν γυναιξὶν ἐφώρμησαν* — sensum tamen habebis minime integrum. Probarem *ἐνωθέντες*, si esset: *ὑφ' οὗ* (*ἔργου* sc. quo concubitu) *ἄνθρωποι καὶ ἵπποι ἐνωθέντες* — nunc autem aliud quid anquirendum puto.

P. 57, 1. Praefero *Vigenerii* interpretationem: ex quo concubitu Centauri illi ebrietate sua famosi mixtam nacti sunt naturam.

P. 57, 4. *ἐν εἴδει βρεφῶν, καὶ οἶκος ἥδιστος. Οὐ γὰρ οἶμαί σε ἄχθεσθαι.* — Restitui verba in *Olearii* edit. temere omissa, ubi habetur: *ἐν εἴδει βρεφῶν, καὶ οἶμαί σε ἄχθεσθαι.* Latina tamen interpretatio reddit lectionem editt. vett. et librorum.

P. 57, 6. *ἀνεμοτροφεῖ ὄντι.* dubitaham, utrum hoc servarem, quod est in editt. vett. et Flor. an *ἀνεμοτρεφεῖ* reciperem ex C. D. Paris. Illud ex hoc solo loco noverat *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 577. comparans *διοτροφής* in Ep. *Ptolemaei* Anth. Pal. IX. 577. in quo *Synes.* p. 311. D. *διοτροφέος*, Planud. p. 67. *διοτρεφέος ἀμβροσίης* habent; Palatinae autem membr. *θεοτροφίης. ἔγχος ἀνεμοτρεφὲς* est ap. *Homer. Il. λ.* 256. ubi vid. *Heyn.* T. VI. p. 164. *ἀνεμοτρεφὲς κῦμα Il. ο.* 625. ubi Cod. quidam *ἀνεμοτραφές.* Vid. supra I. 9. p. 16, 5. Probabile est, Nostrum a forma Homerica non recessisse, quam etiam *Toup.* in Em. ad *Hesych.* T. IV. p. 225. restituendam censebat, non improbante, ut videtur, *Boissonadio* ad Heroic. p. 601.

P. 57, 7. *παρεχομένῳ τὸ ἰθὺ ὁμοῦ καὶ τὸ μὴ κλᾶσθαι ἐν τῇ αἰχμῇ.* De *μελίᾳ* Noster Heroic. p. 732. *καί φησι μῆκος μὲν εἶναι τῇ μελίᾳ, ὃ μὴ ἄλλη αἰχμῇ, εὐθὺ δὲ τὸ ξύλον, καὶ οὕτω τοι ἐῤῥωμένον, ὡς μὴ ἂν κλασθῆναι.*

P. 57, 9. *καὶ αἱ παρ' αὐτοῖς Κενταυρίδες. Κενταυρίδαις.* C. *Ἵππον Κενταυρίδην* habet *Lucian.* adv. Ind. c. 5. T. VIII. p. 7. ubi Schol. *Κενταυρίδαι δὲ ἵπποι οἱ ἐκ Λαρίσσης τῆς Θετταλίας.*

Digitized by Google

τάχα ἀπὸ τῶν Κενταύρων ὀνομαστοί. In αὐτοῖς libri nihil variant. Referendum pronomen simul ad ἄντρα et ad πηγάς.

P. 57, 11. λογιζοίμεθα. λογιζόμεθα. D.

P. 57, 13. συνορωμένου. συναρωμένου. C. D.

P. 57, 15. τὰ μὲν ἀπαργάνοις ἔγκειται adverte pluralem pro singulari, per idiotismum rhetoricum usurpatum, ut I. 28. p. 45, 25. γράφει δὴ Λοκρίδας κ. τ. λ. ubi res non est dubia. II. 6. p. 61, 26. ubi quinque sunt, qui Arrhichionis victoriosa morte percelluntur; quis enim ferret eundem statum motumque bis terve deinceps repetitum? Porro II. 34. ubi Horae χειμέριαι, ἠριναί, ξανθαί tres tantum sunt; fortasse etiam in tabula proxime sequenti p. 58, 23. διεπτόηνται καὶ οἱ τῶν ὀπαδῶν ἵπποι, καὶ τοὺς μὲν (hunc) ἀποσείονται, τοὺς δὲ (illum) ἄγχοντές ποι ἤδη φέρουσι. Sic etiam verbis maioribus quam pro vero personarum numero nonnunquam utitur rhetor, ut ἀγέλη Σατύρων. I. 20. tres sunt, neque plures fortasse ap. *Philost. Iun.* II. p. 114, 13. Centauridum grex in hoc ipso capite septem, Graecorum et Aethiopum exercitus, στρατιά, c. VII. p. 64, 1. 16. aliquot, ni fallor, e plebe viri, et ap. *Philostr. Iun.* IV. p. 116, 23. haud plures spectatores dicuntur πλῆθος. Nihil tamen in his mendacii; sed oratio artis rationem imitari videtur, quae singulis aut paucis personis plurimas significare solet. F. G. Welcker.

P. 57, 18. τὰ δὲ ἀτάλλει ὑπὸ ταῖς μητράσι. ἀττάλλει. vulgo. ἀτάλλει. Flor. ut *Heynius* correxit p. 96. ἀτάλει. C. ἀττάλει. D. *Hesiod.* O. et D. 131. ἐτρέφετ' ἀτάλλων μέγα νήπιος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ. *Themist.* Or. XX. p. 234. B. οὓς ἐν χρόνῳ τοσῷδε ἅμα ἔτραφες ἠδ' ἠτίαλλες. duo Codd. Mon. ἀτίταλλες. Ambr. ἀτίταλες. Cf. Od. XIX. 354. XV. 450. *Il.* XVI. 191. XXIV. 60. et *Heyn.* ad Iliad. T. VI. p. 375.

P. 57, 21. ἐκπλημμυροῦντος. ἐμπλημμυροῦντος. Flor.

P. 57, 23. ἐκφαίνει τι. sic Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. C. D. Flor. ἐμφαίνει. vulgo. In Morell. marg. γρ. ἐκφαίνει.

P. 57, 24. χαίτη μέλλουσα. Vit. Apoll. II. 1. 19. p. 23. de statua Ius: καὶ κέρατα τῶν κροτάφων ἐκπρούει μικρὰ καὶ οἷον μέλλοντα. Vid. ad *Philostr. Iun.* XIV. p. 135, 18.

P. 57, 26. τὰς δὲ ποικίλλει μέν. ἡ γραφὴ sc. durior subiecti, quod vocant, mutatio. — τῶν ἐν κομιδῇ ἵππων. *equorum cum cura nutritorum.* Heroic. XIX. 11. p. 738. ζῇν ἐν κομιδῇ λαμπρᾷ, καθάπερ ἐν πατρὸς οἰκίᾳ. In vett. editt. distinguitur post ἐκπέφυκε, quod tacite mutavit *Olearius.*

P. 57, 30. καὶ τὰ ἐναντιώτατα τῶν χρωμάτων. τῶν om. Flor. — ἐς τὴν τοῦ κάλλους συνθήκην. εἰς τήν. Flor. ἐς τὸν. Olear.

Digitized by Google

IV.

HIPPOLYTVS.

Hippolytus tauro emisso expavescens in hac tabula et ab Antiphilo olim pictus (*Plin.* XXXV, 37), in sarcophagis, in quibus toties sculpta superat Hippolyti tragoedia, non nisi semel expressus hodie invenitur; sed in eo, qui inter praestantissimos, quotquot sunt, numerari debeat. Fata incestum amorem secuta, Phaedrae suspendium et Hippolyti supplicium, sculptores spectantium oculis subiicere refugisse, non minus, quam tragoedos, qui talia fere per chorum nunciumve narrari maluerunt, observatio est. *Zoega*, *Anagl.* tab. 49. p. 230. Fragmentum tamen praeterea, quod Romae in Villa Rusconia exstat, ab eodem 1791. descriptum, ad Hippolyti fatum spectare videtur: *Frammento d'una facciata di sarcofago, di lavoro molto cattivo; la caduta di Faetonte, o forse la morte d' Ippolito. In mezzo agli avanzi di quattro cavalli spaventati ed inferociti vedesi un carro, che ribalta indietro, e da cui cade un giovine clamidato. Arriva una piccola figura muliebre, alata e tunicata, la quale sembra che stendesse le braccia verso il cadente, come per salvarlo. Essa ha perduta la testa e le braccia.* De sarcophago Agrigentino, qui in Cathedrali illic aquae baptismi recipiendae inservit, consulendi sunt in *Itinerariis* viri cl. *Riedesel* 1771. p. 82. *Borch* 1782. T. II. p. 30, *Swinburne* 1783. T. V. p. 100. 122. ed. Gallicae, *Bartels* 1787. T. III. p. 452, *Münter* 1790. p. 271, ed. Danicae p. 353. 390, *Göthe* T. II. P. 2. Vitae suae p. 254, qui anaglyphum magis perfectum se non vidisse profitetur, *Carolus Graff* denique, pictor, meus, dum in vivis erat, amicus, 1815. T. I. p. 139, qui effusius admirantibus obloquitur: praeterea V. cl. *Guil. Uhden* in Dissertatione de Hippolyto in Actis Berolin. a. 1818. Picturae lineares dederant post *Pancratium* (1751) et *Pignatum* (1767) *d' Orvillius* in *Siculis* p. 90. cf. p. IX, *Vincentius Galli*, Agrigentinus, cuius prolixam de hoc opere dissertationem in Latinum convertit *G. H. Martini* in *Antiquorum monumentorum Sylloge*, et Francogalli duo, *Houel*, *Voyage Pittoresque de Sicile et de Malte* T. IV. tab. 238. ss. et *Saint Non*, *Voy. pitt. de Naples et de Sicile* T. IV. p. 82. cf. 204; sufficientem autem et affabre factam nemo: quam ut Anglus aliquis artis studiosus, cum ectypum sarcophagi gypso expressum una cum marmoribus Elgini in Museum Britannicum illatum sit, mox exhibere velit optamus. Magno artificio in hoc monumento, sed aliter quam in pictura, ex-

Digitized by Google

pressus est quadrigarum pavor; Hippolytus misere raptatur, comitum unus equo insidens illas retinere studet, iuxta illud *Euripidis* 1242: *Τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρών; Πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρῳ ποδὶ Ἐλειπόμεσθα.* Alterius comitis equus tantum, atque is solo capite comparet. Totidem comites in pictura adesse, conieci ad p. 57, 15. Monstri marini, cuius descriptio fuci plena est ap. *Senecam* Act. IV. sc. 1, in marmore non nisi caput visibile est. (Rotarum altera modiolo excussa magnoque impetu circumacta picturae propria. *Σύριγγές τ' ἄνω τροχῶν ἐπήδων, Eurip.* 1234.) Haec laniati Hippolyti imago quamvis laudabilis est, est, multo tamen, si summam spectes, notabiliores sunt urnae duae Clusinae inter antiqua monumenta ad *Micalii* Italiae ante Romanorum dominium historiam annexa tab. 32. 33: in quibus taurus marinus, cuius in altera quidem caput leonem refert, cum audacia quadam in sculptura minus quam in pictura frequenti, in scenam et actionem immissus, quadrigae admirandum in modum distractae, pavore percultae et quasi absumtae cernuntur. Taurus marinus in pictura glauco est colore ut delphini, Hippolytus laniatus, pectus adhuc anhelans, oculi moribundi in vulnera intenti.

Caeterum hic etiam *symbolicae* personae additae sunt, simul locum, simul sensum exprimentes, quo afficiantur, quibus testibus tam acerba calamitas accidat. Non lascivit autem in his pictoris ingenium, quod egregii viri arbitrati sunt, sed inventum Graecae artis et poeseos usui conveniens, verba tantum, vel insolentiora, vel obscuriora et ambigua esse videbimus. *Oreades* Nymphae genas, *Naides* pratorum capillos et pectus laniant, iusto luctu, quia in montibus et convallibus vita fuerat iuvenis, Dianae cultoris. Mos iste lugentium, feminarum maxime, Spartae in regum funeribus ex remota antiquitate conservatus erat, (*Herod.* VI, 58), cuius pleni sunt poetae. *Iliad.* XVIII, 30. 51. de Achillis ancillis deque Nereidibus, *χερσὶ δὲ πᾶσαι στήθεα πεπλήγοντο. Aesch. Pers.* 1046 ss. *καὶ στέρν' ἄρασσε — πέπλον ἔρεικε κολπίαν — καὶ ψάλλ' ἔθειραν. Choeph.* 22, *πρέπει παρηΐς φοινίοις ἀμυγμοῖς ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ.* cf. Schütz et *Suppl.* 126. *Soph. Ai.* 631. *χερόπλακτοι δ' ἐν στέρνοισι πεσοῦνται δοῦποι, καὶ πολιᾶς ἀμύγματα χαίτας,* cf. *El.* 89. *Eurip. Tr.* 689. *πλήγματα κρατὸς στέρνων τε κτύπους.* Noster tab. IX. p. 68, 27. de Panthia, *τὴν δέρην ἐδρύψατο.* Oreades autem nomine non populari, sed ex schola petito *Σκοπιάς* interpretando vocat Rhetor, ut Nereides binis locis *Θαλάττας.* Naiades improprie, ut videtur, dicuntur *τῶν πηγῶν ἀνασχοῦσαι*, quasi parte tantum corporis exstantes, quod dearum terrenarum est, a Nymphis alienum. Crines eas carpere, ex papillis aquam profluere, ita dictum est, ut elegans brevitas facum facile possit facere. Sensus est, dum

Digitized by Google

capillos vellicant et pectus tundunt, et hinc et illinc manat aqua, qui sanguis est Nympharum. Quum a pectore fluat aqua, sequitur, comas etiam scissas caput rigasse, et quum comae ob luctum carperentur, supponendum est: neque ex mamma spontе liquorem manare, sed verberibus extundi. *Heynius*, quum totum locum tanquam absurdum respuit, tum aquam ex Nympharum papillis scaturientem ne proloqui quidem audet. Et absonus sane talis fuisset aquae fons, qualem ille in animo habuisse videtur. Haud minus probabilis foret Nais lacrymans, quia guttatim lacrymamus. Quod Pythagoras mare Rheae, alii fontes lacrymas Nympharum vocarunt, tropus est poesi non artі convenions. Sed quod ex usu, illo derivavit pictor, nec prodigiosum videri debet, nec vi et pulchritudine caret. *Philostratus Iun.* VIII. p. 122. Fluvium describit, cuius ex corpore undique exaestuat lympha, dum simul aquam ex urna effundit; et coma Fluviorum ac marinorum Deorum plerumque aqua diffluere solet. Glauco c. XV. p. 76, 4. uvidi sunt barbae cirri, candidi aspectu (spuma aquarum albentes) instar scatebrarum; comae autem cincinni graves sunt et quam imbiberunt aquam marinam humeris infundunt. Ex Acheloi barba ap. *Philostr. Iun.* IV. p. 136, 21. lympharum quasi fontes emanant. De nostris autem Naiadibus commode dici possit Germanice *in Thraenen zerfliessen*, quod maiorem habet vim, quam *effundi in lacrymas*; neque abundantissimum lymphae profluvium ceu velum albicans et pellucidum plangendis Naidis (quasi Albuneae cuiusdam) personae superfusum, iudicibus Graecis, eam dedecuisse crediderim. Vtinam talem imaginem, una cum Astrape ex oculis fulminante tempus nobis minus invidum servasset, quum hoc genus picturae magis aptum quam sculpturae nimis nunc ignotum est.

Specula (*Σκοπιαί**) pictae erant *ἐν εἴδει γυναικῶν*: de Naiadibus haud minus constat. Sed offendimus in *prātis*, quae inter utrasque, quasi in eodem figurarum genere comprehensa interponit Rhetor: *Λειμῶνες δ' ἐν ὥρᾳ μειραχίων, οὓς ἀκηράτους ὠνόμαζες*, (Hippolyte, apud Euripidem) *μειραίνουσιν ἐπὶ σοὶ τὰ ἄνθη*. Fluvii quidem, montes, urbes etiam sub iuvenum specie occurrunt; prata autem nusquam. *Zoega* l. l. not. 3. ea per infantes i. e. Amores, quales in pomario I, 6. fruges colligunt, quorumque varius est usus, expressa fuisse putabat. Sed vox *μειράκιον* tenenda est. Doctissimus *Tölken*, de pictura antiqua et recentiori p. 13:

*) *Ἰδαίαν Νύμφᾶν σκοπιαὶ Eurip. Hel.* 1344.

Die Wiesen, als Kinglinge, nehmen ihre welkenden Blumenkränze von den Locken. Equidem veror, ne prata omnino non personata fuerint. Neque ἐν εἴδει ea picta esse dicuntur, sed ἐν ὥρᾳ μειρακίων, i. e. florentia, ut I, 26 p. 42, 21. de Olympo monte: τὸ γὰρ μειδίαμα αὐτοῦ οἷον ἀνθρώπου: et quod sequitur, λειμῶνες μαραίνουσιν τὰ ἄνθη, de serto haud facile accipi posse videtur; quamvis neque pratorum marcorem picturam ut exprimeret affectasse credibile est. Elegantiae hae sunt verborum pravae, quibus simillima sunt quae leguntur c. IX. p. 69, 5. F. G. Welcker.

P. 58, 1. τὸ μὲν θηρίον ἄρα Θησέως. vide, an sincera sit lectio. Bellua Hippolyto inmissa non Thesei est, sed Neptuni; verum a deo ob imprecationes Thesei excitata. Quare legendum suspicabar: τὸ μὲν θηρίον, ἀρὰ Θησέως. Ap. *Euripid.* Hipp. 1166. nuntius praeclari filii mortem referens: οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ' ἁρμάτων ὄχος, Ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ τῷ πατρὶ Πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι. Heroic. p. 731. φησὶ γὰρ Θησέα ἐξ Ἀθηνῶν φεύγοντα ἐπὶ τῇ ἀρᾷ τῇ εἰς τὸν υἱόν. Cf. *Themist.* XXXII. p. 362. C. Vit. Apollon. VII. 42. p. 320. in dialogo Apollonii cum puero formoso, a Domitiano in vincula coniecto: τὸν γὰρ Ἱππόλυτον ἐπὶ σωφροσύνῃ ἀπώλλυ ὁ πατὴρ αὐτός. αὐτὸς κἀμὲ, εἶπεν, ὁ πατὴρ ἀπολώλεκεν. Delendum alterum αὐτὸς cum Vratisl.

P. 58, 2. γλαυκοῦ κατὰ τοὺς δελφῖνας. sic *Olear.* ex Laud. assentiente Paris. 1696. pro λευκοῦ, quod est in editt. vett. et quatuor Parisin. δελφοῦ C. supersc. γρ. λευκοῦ.

P. 58, 4. οὐδεμιᾷ δίκῃ. οὐδεμία δίκη. C. — μητρυιὰ γὰρ φαίδρα. distinctionem emendavimus. Vulgo post ἤρα interpungitur. — ξυνθεῖσα. συνθεῖσα. C. D.

P. 58, 6. ὡς δὴ ἐρῷτο ὑπὸ τοῦ Ἱππολύτου. ὡς διερῷτο Paris. 1760 et 1761. teste *Osanno* ad *Philem.* Gramm. p. 262. In posteriore Cod. glossa, ποθοῖτο σφοδρῶς. Quod vir doctissimus existimat, ὡς δή cum participio tantum reperiri, id vereor ut satis firmum sit. *Dio Chrys.* Or. VII. p. 271. ὦ σοφοὶ νομοθέται — ὡς δή τι θαυμαστὸν εὑρήκατε ταῖς πόλεσιν ὑμεῖς σωφροσύνης φάρμακον. *Lucian.* Dial. mort. XXIV. 2. ὁ δὲ τάφος — Ἁλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι — ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστιν.

P. 58, 9. τὰ ὁρώμενα. haec quae spectantium oculis in tabula nostra exhibentur. — ἀτιμάσαντες τὸν ζυγόν. *Eurip.* Hipp. 1213. αἱ δ' ἐνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γναθμοῖς, Βίᾳ φέρουσιν, οὔτε ναυκλήρου χερός, Οὔθ' ἱπποδέσμων, οὔτε κολλητῶν ὄχων Μεταστρέφουσαι.

P. 58, 11. οὐδὲ κροαίνοντες ὥςπερ οἱ λαμπροί. οὐδὲ perperam omisit Morell. et Olear. Et hic quidem adscripsit notam: „priores interpretes verterunt ac si legissent, κροαίνοντες οὐχ ὥςπερ.

quae mihi perplacet lectio, auctoritate tamen Codd. Mss. destituitur." Si vett. editt. consuluisset, reperisset quod quaerebat. *ὅδε κροαίνοντες*, Flor. In descriptione equi generosi, aut, ut Noster, *λαμπροῦ καὶ ἐμφρονος*, *Il.* ζ. 506. *θείει πεδίοιο κροαίνων — κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει.* quem locum respexit *Philostrat.* Vit. Soph. I. 25. 7. p. 557. de Polemone: *κροαίνειν ἐν τοῖς τῶν ὑποθέσεων χωρίοις* (in floridioribus argumentorum locis) *οὐδὲν μεῖον τοῦ ἡρωϊκοῦ ἵππου.* ubi *ὁμηρικοῦ* legendum esse apparet ex *Gregor. Naz.* p. 83, 18. *ἐπιμείναντά μοι ταῖς Ἀθήναις χρόνον οὐχὶ συχνὸν ποιεῖ τὸν ὁμηρικὸν ἵππον ὁ πόθος, καὶ τὰ δεσμὰ ῥήξας τῶν κατεχόντων, κροαίνω κατὰ πεδίων, καὶ πρὸς τὸν σύννομον ἐφερόμην.* *Eustath.* Amor. Ism. VIII. p. 332. de nave vento secundo usa: *καὶ ἦν ἡ τριήρης ὡς ἵππος εἰς πεδίον προβαίνουσα.* optime Cod. Mon. *κροαίνουσα.*

P. 58, 12. *ἀλλ' ἐξηρμένοι φόβῳ καὶ πτοίᾳ. ἐξηρμένοι.* Flor. Paris. Sic *διηρμένα* et *διηρμένα* inter se permutata ap. *Aristaen.* ubi vid. Interpp. p. 213. s. *Plutarch.* T. II. p. 360. C. *εἰ δέ τινες ἐξαρθέντες ὑπὸ μεγαλαυχίας.* vulgo *ἐξωρεθέντες. ἀμήχανοι φόβοι καὶ πτοῖαι τῆς ψυχῆς. Plutarch.* T. II. p. 451. A. *πτοία* et *ταραχὴ* saepe iungitur. Vid. *Wyttenbach.* ad *Plut.* T. XI. p. 596. s.

P. 58, 14. *ὁδ' ἀνεσχίρτησεν. ὅδ' ἀνεσχίρτησεν.* ed. *Olear. ἀνεσκίρτησεν.* vett. editt. omnes. De simili errore vid. ad I. 16. p. 28, 19.

P. 58, 15. *ἐς τὴν θάλατταν. εἰς τὴν θάλασσαν.* D.

P. 58, 18. *εἰ μὴ παρακούεις τῆς γραφῆς.* hinnitum quidque equorum tibi audire videberis, si quae pictoris ars in tabula repraesentavit, recte intelligis. Sic supra II. 1. p. 53. *ἐπαινέτω τοίνυν ἡ σοφία τῆς γραφῆς — ὅτι τοῦ ὕμνου παρέχει ἀκούειν.* Verbi *παρακούειν* cum genitivo iuncti vim illustratam dedit *Boisson.* ad Heroic. p. 356. ad *Eunap.* p. 151.

P. 58, 19. *ὁ μὲν ἐξήρμοσται τὰς κνήμας.* sic editiones vett. cum optimis libris *τὰς πλήμνας*, C. D. In marg. D. *γρ. κνήμας. ἄγουν τὰς ὀπὰς δι' ὧν ὁ ἄξων προκύπτει τοῦ ἅρματος. Pollux* I. 144. *ἡ δὲ ἀψὶς καὶ σῶστρα καλεῖται. αἱ δὲ ἐνηρμόσμέναι αὐτῇ ῥάβδοι, κνῆμαι. τὸ δὲ ἐφ' ἑκάστῃ κνήμῃ σιδηροῦν, ἀετός· αὐτὸ δὲ τὸ περιειλούμενον τῷ ἄξονι, πλήμνη.*

P. 58, 20. *ὑπὸ τοῦ συγκλιθῆναι τὸ ἅρμα ἐς αὐτόν. ἐς τὸν τροχὸν* scil. quod recte monuit *Olearius*, ne *ἐς αὐλὸν* corrigas cum *Salmasio.* Post *αὐτὸν* vulgo legitur *τῆς δίνης*, qui genitivus non habet unde pendeat. Delendam esse vocem, ex sequenti periodo (*στροβούσης αὐτὸν ἔτι τῆς δίνης*) huc translatam, monui in Exercitatt. II. p. 96. Quam correctionem firmarunt libri Flor. C. D.

P. 58, 20. *ὁ δ' ἐκλελοιπώς.* ὃδ' vulgo.

P. 58, 21. *φέρεται καθ' αὑτόν. ἑαυτόν.* Flor. Par.

P. 58, 22. *στρόβούσης αὐτὸν ἔτι τῆς δίνης.* hoc recepi ex Flor. Par. C. D. pro vulgato *στρομβούσης.*

P. 58, 24. *τοὺς δ' ἄγχοντάς ποι ἤδη φέρουσι.* editt. vett. et C. D. *ἄγχοντες.* quod ex coniectura in *ἄγχοντας* mutavit *Olear.* quam firmat Flor. Par. Et in Flor. quidem legitur sic: *τοὺς δ' ἄγχον τὰς ποι ἤδη.* In *ποί* consentit Par. C. D, Vulgo *πη.* Equi aurigam compescere eos et retrahere studentem iam secum auferunt. *Isidor. Pelus.* IV. Ep. CXLV, p. 494. C. *καθάπερ πῶλοι πόρρω τῆς νύσσης ὁρμῶντες, τῷ ἄγχεσθαι καὶ ἀνακόπτεσθαι ὠφελοῦνται.* *Pachymeres* in *Banduri* Antiqq. CP. VI. p. 116. B. *ὕππον — τῷ ῥυτῆρι ἀγχόμενον, κρούειν ἐκ βίας τῷ ἔμπροσθεν.* *Io. Chrysost.* T. IV, p. 589. de animo legibus reluctante: *οἶδα ὅτι ἀποπηδᾷ καὶ οὐκ ἀνέχεται τὸ συνειδὸς ὑπὸ τῆς μνήμης μαστίζεσθαι τῶν κακῶν· ἀλλ' ἄγχον τὴν ψυχὴν καὶ ἐπίθες αὐτῇ κημόν· καθάπερ γὰρ ἵππος δυσήνιος, οὕτω δυσανασχετεῖ.*

P. 58, 28. *σκοπιαὶ μὲν γὰρ αὗται.* *μὲν* ante *γὰρ* a Flor. et Par. ohlatum recepi. Vid. 1. 9. p. 16, 30. Not. ad Anth. Pal. p. 674. — *ξὺν Ἀρτέμιδι. σύν.* Par. C. D.

P. 58, 31. *λειμῶνες — οὓς ἀκηράτους ὠνόμαζες.* Olearius *ἀκήρατος* h. l. de castimonia usurpatum monens, non meminerat, rhetorem spectare verba Hippolyti ap. *Euripid.* 73. *σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω.* ubi vid. *Valcken.* p. 171. Respicit eadem *Clem. Alex.* Paedag. II. p. 211. *τὸ δὲ πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος κοσμήσαντας οἴκοι περιφέρειν, οὐ σωφρόνων.* Vid. *Naeke* ad *Choerili* Fragm. p. 103. et 197. ubi *ἀκείρατος λειμὼν* cum *Scaligero* mutatur in *ἀκήρατος*, invito *Osanno* in Auctar. Lex. gr. p. 8. qui vel in loco *Euripidis*, tot imitationibus expresso, si vel unus Cod. offerret *ἀκείρατος*, id vulgatae praeferret. Nimis, ut mihi quidem videtur, calide.

P. 58, 33. *τῶν πηγῶν ἀνασχοῦσαι.* Vid. ad. I. 11. p. 20, 34.

P. 58, 34. *ἀποβλύζουσαι τῶν μαζῶν ὕδωρ.* mira res, Naiades prae luctu aquam fundentes ex mammis. Probabilius, pro meo quidem sensu, oculos emittere lacrymas copiosas, *ἀποβλύζουσαι τῶν ὀμμάτων ὕδωρ.* Ludens Noster Epist. XXV. p. 924. ad copam: *καί μοι δοκεῖς τὸ ὕδωρ φέρειν ὡς ἀπὸ πηγῶν τῶν ὀμμάτων, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι Νυμφῶν μία.* Sic ap. *Bion.* Id. I. 34. *αἱ παγαὶ τὸν Ἄδωνιν ἐν ὥρεσι δακρύοντι.* eumque imitatus *Moschus* Id. III. 29 *Κρανίδες ὠδύραντο καὶ ὕδατα δάκρυα γέντο.*

P. 59, 5. *καθάπερ μὴ μεθιέμενον τῆς ψυχῆς.* l. 4. p. 9. de Menoeceo: *ἔρωτα γὰρ τῶν καλῶν σωμάτων καὶ αἱ ψυχαὶ ἴσχουσιν, ὅθεν ἄκουσαι αὐτῶν ἀπαλλάττονται.*

Digitized by Google

P. 59, 7. ὡς ἄτρωτός τις, tanta adolescentis pulchritudo, ut, quod nemo antea credidisset, ne vulneribus quidem tolli et exstingui potuerit. In ἄτρωτος arguta est ambiguitas, fere ut ap. *Callistrat.* IX. p. 156, de Memnone: καὶ ἡ μὲν φύσις τὴν λίθων γένεσιν ἄφθογγον παρήγαγε — καὶ μήτε ὑπὸ λύπης ἐθέλουσαν διοικῆσαι, μήτε ἐξυῖαν ἡσθῆναι, ἀλλὰ καὶ πάσαις τύχαις ἄτρωτον.

P. 59, 7. οὐδὲ γὰρ νῦν, οὐ γάρ. Flor.

P. 59, 8. ἄλλ' ἐπιπρέπει τι. ἐπιτρέπει. vett. editt. ἐπιπρέπει. *Olear.* dedit ex correctione V. D. in marg. Ald. et sic habet C. D. etiam Paris. ex correctione. Vid. I. 21. p. 35, 3.

P. 59, 9. τραύμασιν. Flor, τραύμασι. Vulgo.

V.

RHODOGVNE.

Facit huc insignis historia in Libello de Mulieribus bello claris ab *Heeremio* edito in Bibl. Litter. Fasc. VI. p. 19. ubi ex Aeschine philosopho traditur, eam Persarum reginam fuisse, illudque imperium ad summum evexisse fastigium. Οὕτως γάρ φησιν ἀνδρείαν αὐτὴν ἐν τοῖς ἔργοις καὶ φοβερὰν γενέσθαι, ὥστε πυνθέσθαι περὶ τὴν ἄσκησιν τῶν τριχῶν οὐδαμῆ ἀκούσασαν ἀποστάντα τινὰ τῶν ἐθνῶν, ἀφιέναι μὲν ἡμιτέλεστον τὴν πλοκήν, μὴ πρότερον δὲ ἀναπλέξασθαι, πρὶν καταλαβοῦσαν ὑποτάξαι τὰ προειρημένα ἔθνη. Διὸ καὶ εἰκὼν αὐτῆς ἀνετέθη χρυσέα, τὰς μὲν ἡμίσεις ἔχουσα τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀναπεπλεγμένας, τὰς δὲ ἡμίσεις καθειμένας. Idem fere narrat *Polyaen.* Strateg. L. VIII. p. 600. ed. Cas. ubi additur: τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι σφραγὶς βασιλικὴ εἰκών ἐστιν ἀναλελυμένην τὰς τρίχας ἔχουσα Ῥοδογούνην. Eiusmodi quid tradit idem p. 598. de Semiramide: Σεμίραμις λουομένη τῶν Σιρανῶν ἤκουσε τὴν ἀπόστασιν· καὶ παραυτίκα ἀνυπόδητος, μηδὲ τὰς τρίχας ἀναπλεξαμένη ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξῆλθε. Inter illustres prisci aevi mulieres *Dio Chrysost.* Or. LXIV. p. 528. commemorat Ῥοδογούνην πολεμικήν, Σεμίραμιν βασιλικήν. Nero puero, quem deperibat, nomen *Rhodogunes* imposuit, habita quoque eius ad reginae illius morem composito; ἀλλ' ἐκεῖνός γε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας διεκέκριτο, καὶ παιδίσκαι ἠκολούθουν, ὁπότε βαδίζοι, καὶ ἀμπίσχετο ἐσθῆτα γυναικείαν.

P. 59, 11. προσβάλλει τι ἄνθος, splendorem varietatemque conciliat. Cf. infra VIII. p. 65, 1.

Digitized by Google

P. 59, 12. οἱ ἄλλος ἄλλως, ἄλλοι, Iunt. 2.

P. 59, 14. καὶ παρεφθορὸς ὕδωρ. aqua sanguine polluta et turbata. De ea parte Cissiae, quam Eretrienses habitabant, Vit. Apoll. I. 24. p. 31. λόφος — ὃν ὑπεραίροντα τοῦ παρεφθορότος χωρίου σπείρουσι. Heroic. p. 711. τῆς γῆς παρεφθορυίας.

P. 59, 15. τὸ ἐπ' αὐτοῖς τροπαῖον, ἐφ' αὐτοῖς. Mor. Olear. ἐπ' αὐτῆς. Flor.

P. 59, 17. ὅτε δὴ λέγεται. usum harum coniunctionum illustravit *Boisson.* ad Heroic. p. 340. quae nunc pro ὅτε δὲ restituitae *Luciano* de Sacrif. c. 4. Vita Apoll. III. 20. p. 111. ὅτε δὴ ἀτεράμονα καὶ ὠμὸν δόξαι. ubi *Kuster.* ad *Suid.* T. I. p. 461. not. 4. ὥστε δὴ perperam suspicatur. Etiam ὅτε sine δὴ occurrit eadem vi ap. *Plutarch.* Vit. Timol. c. 11. T. II. p. 93. ed. Cor. ὅτε καὶ παντάπασι συνέβη τοὺς Συρακουσίους ἀπογνῶναι τὴν σωτηρίαν. Vit. Phoc. c. 23. T. V. p. 21. ὅτε καί φασι τὴν μὲν πόλιν ἐπ' ἐλπίδος μεγάλης γενομένην, quae loca cum aliis quibusdam frustra sollicitavit V. D. in Obss. crit. in *Plutarchi* Timol. p. 57. Vid. ad VI. p. 62, 1.

P. 59, 19. ξυγχωρήσασα. ξυγχωρήσουσα. Morell. Verba sic iunge: οὐδὲ τοσοῦτον βραδῦναι ξυγχωρήσασα ἑαυτῇ, ὅσον ἀναλαβεῖν τὰ δεξιὰ τῆς χαίτης.

P. 59, 20. ἢ οὐκ ἐπῆρται. ἢ οὐκ ἐπ. Flor. et Laud. unde Olear. hoc recepit pro ᾗ οὐκ ἐπῆρται, quae verba Morell. coniunxit cum praecedentibus. *Heynius* suspicabatur ἢ δ' οὖν ἐπῆρται. non memor loci ex nostro expressi ap. *Philostr.* Iun. III. p. 115, 19. ἦ γὰρ οὐκ ἐπῆρθαί σοι δοκεῖ, καὶ χαίρειν τῷ ἔργῳ; Similiter in hoc capite p. 60, 13. ἦ οὐ χρυσᾶ ταῦτα; *Homer.* Il. o. 18. ἦ οὐ μέμνῃ. Ib. 506. ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα Ἕκτορος; De φρονεῖν vid. ad I. 30, p. 48, 10.

P. 59, 23. καὶ ἐν αὐλοῖς, αὐλῷ. Flor. Par. C. D. — καὶ ἔγθα Ἕλληνες. nam Persica quoque mulier laudis Graecorum studiosa; ut Arsace ap. *Heliodor.* VII. 14. p. 279. quae Περσὶς οὖσα τὸ γένος, σφόδρα ἦν ἑλληνίζουσα τὴν γνώμην.

P. 59, 24. καὶ Νισαῖα ἵππος, μέλαινα — Flor. νησαῖα. frequente errore. Vid. ad Anth. Pal. p. 507. *Suid.* in Ἵππος Νισαῖος, T. II. p. 147. omnes huius generis equos ξανθοὺς vult esse, cui *Olearius* hunc locum opposuit et Vit. Apoll. I. 31. p. 39. λευκὸν ἵππον τῶν ὑφόδρα Νισαίων. Vid. *Bochart.* Hieroz. I. 2. c. 9. *Wernsd.* ad *Himer.* p. 237. a.

P. 59, 27. καὶ τὸ μέτωπον ἐν ἀρτίῳ τῷ κύκλῳ. non *frons*, ut latina habet interpretatio, *exactissimae rotunditatis* videtur fuisse, sed signum in ea, ut I. 28. μέλαινα, ὡς ὁρᾷς, ἡ κεφαλὴ τῷ ἵππῳ· καὶ λευκὸν ἀποτετόρνευται κύκλον ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Digitized by Google

Quare illa verba sic accipio: καὶ τὸ μέτωπον λευκόν ἐστι ὅσον ἀπ' ἀρτίου τοῦ κύκλου. idque dictum pro: καὶ ἐν τῷ μετώπῳ λευκὸς κύκλος ἄρτιος. De margaritis exacte rotundis *Heliodor.* II. 30. p. 96. εἰς κύκλον ἀκριβῶς ἀπαρτιζόμεναι.

P. 59, 28. ὅρμων. servavi librorum et editt. scriptionem, quamquam sint, qui ὁρμὸς malint. Vid. *Boeckh.* ad *Pindar.* Not. cr. p. 359. — καὶ παντὸς ἁπαλοῦ κόσμου. Marg. Morell. γρ. ἄλλου, ἁπαλὸς κόσμος gemmae et uniones, delicatiorum hominum ornamenta.

P. 59, 30. τὸν χαλινὸν διαπτύοι. *Heliodor.* III. 3. p. 110. ἡ δὲ ἵππος Θετταλικὴ μὲν πᾶσα — τὸν χαλινὸν ὅσα μὲν δεσπότην ἠρνεῖτο, διαπτύουσα καὶ θαμὰ προσαφρίζουσα, διαπτυστῆρα χαλινῶν ἵππον habet *Gregor. Naz.* Carm. X. 105.

P. 59, 30. κοκκοβαφεῖ δὲ ἐσθῆτι. κοκκοβαφῆ. Flor. φοινικοβαφῆ χλαμύδα Theogeni tribuit *Heliodor.* l. c. p. 141. Charicleae autem χιτῶνα χρυσοϋφῆ καὶ ἀκτῖσι κοκκοβαφέσι κατάπαστον. Coccinea illa veste omnia circum videbantur splendere, praeter ipsius Rhodogunes vultum, qui proprio suo et peculiari resplendebat fulgore.

P. 60, 2. καὶ παρεχομένῃ γραφὰς ἀπὸ κερκίδος. *Aristaen.* I. Ep. 27. de iuvene: ὡς εὐπάρυφον τὸ θερίστριον καὶ ποικίλον τοῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς. imagines radio textorio aestivae vesti intextae, ut *Bastius* interpretatur in Specim. p. 36. Apud *Platonem* de Rep. VIII. p. 557. C. κινδυνεύει — καλλίστη αὕτη πολιτειῶν εἶναι· ὥσπερ ἱμάτιον ποικίλον, πᾶσιν ἄνθεσι πεποικιλμένον, καλλίστη ἂν φαίνοιτο, non *flores* intextos intelligi existimo cum VV. DD. ad *Winckelm.* Opp. T. V. p. 316. sed floridam colorum varietatem. Cf. ad *Callistr.* VII. p. 153, 32.

P. 60, 3. τὸ δὲ ἀπὸ ὤμου. ἀπὸ τοῦ ὤμου. Paris. ex correctione. binae illae partes, ex quibus vestis consistit, non sutura iunctae, sed fibulis, ita ut nudum brachium per fibularum intervalla conspiciatur.

P. 60, 5. ἔνθα ὁ δεσμός. sic omnes editt. et libri. ἔνθα οὐ δεσμός. *Olear.* tacite posuit, vertens: *ubi vinculo vestis non adducitur.* Sed bene habet vulgata: brachium in ea parte, quae fibulis continetur, tamen per vices elucet.

P. 60, 6. ὁ δὲ ὦμος ἔγκειται. ἐγχεῖται. Flor. Humerus velatus est, καλύπτεται, ut supra III. 57. 15. τὰ μὲν σπαργάνοις ἔγκειται, ubi opponitur, τῶν σπαργάνων ὑπεκδύεται. *Philostr. Iun.* III. p. 115, 19.

P. 60, 6. καὶ τὸ σχῆμα. καὶ om. Flor. Par. C. D. Habitus non est Amazonicus — Amazonum enim humerus et pectus nudum.

Digitized by Google

P. 60, 7. καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γραφῆς, quantum sit robur in heroina, quam vides pictam. Illustrant hoc verba proxime sequentia. Cf. ad p. 68, 13. F. G. WELCKER.

Ib. ἄγασθαι, ἄγεσθαι. Flor. — καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γραφῆς. id est, quod alibi τὴν σοφίαν τῆς γραφῆς vocat. Artificium autem est in eo, quod etiam ornamenta parmae conspici possunt. Sic ἡ ἰσχὺς τῆς φύσεως laudatur in Vit. Soph. II. 25. p. 608. Male legitur ap. *Iamblich.* de Myster. VII. 2. p. 152, 20. de Harpocrate: τὸ γὰρ ἐπὶ λωτῷ καθέζεσθαι ὑπεροχήν τε καὶ τὴν ἰσχὺν αἰνίττεται μὴ ψαύουσαν μηδαμῶς τῆς ἰλύος. Cod. Goth. ὑπεροχήν τε ὑπὲρ τὴν ἰλύν. volvit ἰλύν.

P. 60, 9. ὑπερβάλλουσα γὰρ ἡ ἀριστερὰ τὸν πόρπακα. pro lectione omnium editt. *Olearius* ex coniectura dedit ὑποβάλλουσα. quam nullus librorum nostrorum confirmat, nisi fortasse Paris. 1696. ex quo nihil notatum. Sed bene habet ὑπερβάλλουσα, quod recte expressit *Vigenerius*: *le bras gauche en se roidissant passe au travers de la boucle, et courroye, et tient un javelot empoigné.* Hoc habitu inter alia Minerva conspicitur in numis Bruttiorum et aliis.

P. 60, 11. ἀφιστᾶσα. ἀφιστᾶσαι, Flor.

P. 60, 12. ὀρθῆς δὲ ἐχειμένης τῆς ἴτυος. obtemperavi *Olearii* sic legenti ex Cod. Laud. quum editt. et libri nostri omnes ἐγκειμένης habeant. Quae lectio quem sensum habeat, aut quomodo defendi possit, non video. Vt ornamenta parmae conspiciantur, ἡ ἴτυς, quae h. l. circumferentia parmae est, debet ἐκκεῖσθαι, i. e. spectantibus esse ex adverso. De permutatione verborum ἐγκεῖσθαι et ἐκκεῖσθαι vid. *Philostr. Iun.* V. p. 120, 1.

P. 60, 13. ἢ οὐ χρυσᾶ ταῦτα. ἢ vulgo. Vid. supra p. 59, 20. χρυσᾶ sensu translato accipiendum videtur, *praeclara, vere aurea.* c. XXIII. p. 92, 5. πανὺ γὰρ χρυσοῦν τὸ δάκρυον. Vid. *Bast.* et *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 206 — ζῶα, ut ζῶντα, *viventia* et *animata.*

P. 60, 15. προσανθεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ πῆχυς. αὐτῆς. C. De verbo προσανθεῖν vid. ad I. 29. p. 47, 33. Simile est I. 28. τουτὶ γὰρ τὸ χρῶμα προσαστράπτει τῷ χρυσῷ.

Ib. αἰσθάνεσθαι δέ μοι δοκεῖς. δὲ om. Flor. Paris.

P. 60, 19. εὔχεται δὲ αἱρεῖν τοὺς ἄνδρας, οὓς νῦν ἥρηκεν. sic editt. omnes et libri nostri, *Olearius* ex coniectura ὡς dedit; nec inepta mutatio. Rhodogune precatur, ut ipsi contingat hostes superare; votique eam damnatam esse, ipsa fabula docet. Alia quaevis mulier victorias amore partas sibi optasset; haec amoris parum studiosa, viros quidem αἱρεῖν cupit, verum non pulcritu-

Digitized by Google

dibus, sed vi et armis. — Hanc sententiam proxima postulant; quae ut efficiatur, legendum: *εὔχεται δὲ αἱρεῖν ἄνδρας, ὡς νῦν ἥρηκεν*, aut *οἷς νῦν ἥρηκεν*, *ea ratione, qua nunc eos vicit.* Acumen esse apparet in verbis *αἱρεῖν ἄνδρας*, quae de amoris illecebris haud raro usurpantur.

P. 60, 19. *εὔχεται δὲ αἱρεῖν τοὺς ἄνδρας, οὓς νῦν ἥρηκεν.* Paulo obscurius et argutius, pro Nostri more, dictum: tales viros *αἱρεῖν* cupit, quales nunc *ἥρηκεν*, nimirum inimicos, non amorosos; truces, non elegantiores et delicatos. F. G. Welcker.

P. 60, 21. *καὶ τὸ μὲν ἀνειλημμένον.* quod pars comae composita est, id modestiae habet significationem, qua ferocia mulieris temperatur. *αἰδοῖ κεκόσμηται*, fere ut *Chaeremon* ap. *Athen.* XIII. p. 608. D. de puella candoris eximii: *αἰδὼς δ' ἐπερρύθμιζεν ἠπιώτατον Ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι.* De Virtute Prodicus ap. *Xenophont.* Mem. II. 1, 22. *κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνῃ.* — Verbum *κολάζειν*, ut Latini *castigare*, pro *temperare, coercere*, passim usurpat Noster. Vit. Soph. II. 1. p. 547. *πλοῦτον φειδοῖ κεκολασμένον.* Heroic. p. 701. *καὶ ἐκόλαζε τὸ ἐξοιδοῦν τῆς ὀργῆς.* cum gl. *ἐσωφρόνιζε.*

P. 60, 23. *τὸ δὲ ἄνετον.* pars soluta capilli animi vehementius commoti et fortitudinis significationem habet. De verbo *ζωννύναι* vid. I. 18. p. 31, 1. Quod in Rhodogune casu accidit, id in Venere ornanda studiose facit Gratia ap. *Claudian.* X. 104. *iusto dividit orbes Ordine, neglectam partem studiosa relinquens. Plus error decuit.*

P. 60, 25. *καὶ χρυσοῦ πέρα. καὶ, idque.* Vid. *Schaefer.* ad *Long.* p. 351. ad *Greg. Cor.* p. 985. s. — *πέρα* sic est ap. *Platon.* Phileb. p. 12. C. *τὸ δ' ἐμὸν δέος — οὐκ ἔστι κατ' ἄνθρωπον, ἀλλὰ πέρα τοῦ μεγίστου φόβου.* Cf. *Boisson.* ad Heroic. p. 584.

P. 60, 26. *τὸ δὲ ἑπὶ θάτερα κείμενον ἔχει τι καὶ ἐς αὐγὴν παραλλάττον.* sic ausus sum scribere pro *αὐτήν*, quod sensum non habet. *Ea pars comae, quae composita est, splendorem aliquem habet propter hoc ipsum, eoque ab altera parte discrepat.* Frequens permutatio, de qua monui supra I. 7. p. 14, 10. et monebimus iterum ad *Phil. Im.* c. VIII. p. 122, 19. Ap. *Iamblich.* de Myster. III. 14. p. 78. recte emendavit *Gale*, *τὴν ὑπαίθριον αὐγήν*, pro *αὐτήν*, quam correctionem firmat Cod. Goth. Sed ap. *Aristid.* de Music. III. p. 147. de Luna: *προϊέσθαι καὶ παρ' αὐτῆς εἰς γῆν τὰς γεννητικὰς καὶ θρεπτικὰς δυνάμεις σωμάτων* — frustra *Meibomius παρ' αὐγῆς* corrigit. In Vit. Apoll. III. 24. p. 103. de puteo quodam, *οὗ τὴν ἀτμὴν ἐπὶ τὸ*

Digitized by Google

στόμιον ἀναπέμπεσθαι, κυανωτάτην οὖσαν· καὶ ὁπότε ἡ μεσημβρία τοῦ ἡλίου σταίη περὶ αὐτὸ, ἀνιμᾶσθαι τὴν ἀτμὴν ἀπὸ τῆς ἀκτῖνος, καὶ χωρεῖν ἄνω. Cod. Vratisl. αὐγήν. unde scribendum: ἀνιμᾶσθαι αὐτὴν ὑπὸ τῆς ἀκτῖνος.

P. 60, 27. τῶν δὲ ὀφρύων χάριεν μὲν τὸ ἐπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρχεσθαι. dedi lectionem Paris. Flor. C. D. quam habet etiam *Iunius* de Pict. Vet. III. 9, 9. p. 244. Vett. editt. τὸ ἀπὸ τοῦ ἄρχεσθαι. ἀπὸ τούτου τοῦ ἄρχεσθαι. G. ubi vera lectio haud obscure latet, quam magis etiam obscuravit *Olearius*, exhibens: χάριεν μὲν ἀπὸ τοῦ ἄρχεσθαι.

P. 60, 29. καὶ ὁμόθεν ἐκπεφυκέναι τῆς ῥινός. τὴν ῥῖνα. Paris. sed correctum. De Palamede Heroic. X. 9. p. 715. τὰς δὲ ὀφρῦς ἐλευθέρας τε καὶ ὀρθάς, καὶ ξυμβαλλούσας πρὸς τὴν ῥῖνα. Loca veterum huiusmodi supercilia laudantium vid. ap. *Iunium* l. c. et ap. *Anacreont.* Od. XXVIII. 13.

P. 60, 31. μὴ προβεβλῆσθαι τῶν ὀφθαλμῶν μόνον. verba τῶν ὀφθαλμῶν usque ad περιβεβλῆσθαι ob homoeoteleuton om. C. Respexit Noster fortasse *Xenoph.* Mem. I. 4. 6. qui providentiam dicit ὀφρῦσι ἀπογεισώσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων. — ἀλλὰ καὶ περιβεβλῆσθαι αὐτοῖς. I. 21. p. 34. ὀφρὺς δὲ αὐτῷ περιβέβληται. Heroic. p. 673. φαιδρὰν δὲ ὀφρὺν περὶ το ὄμμα βέβληται.

P. 60, 32. ἡ παρειὰ δὲ ὑποδέχεται μὲν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων ἵμερον. haec verba operi suo tesselato inseruit *Aristaenet.* II. 4. p. 138. ed. Boiss.

P. 60, 36. ἀπὸ τοῦ χαροποῦ ἐς τὸ μέλαν. εἰς. D. τὸ χαροπὸν saepe certum quendam colorem significare, etiam hic locus docet. Eum cum γλαυκῷ cognatum esse existimat *Schneider.* Lex. V. Cf. *Fischer.* ad *Anacr.* Od. LIII. 30.

Ib. παρέχονται δὲ τὸ μὲν ἱλαρὸν ἀπὸ τοῦ καιροῦ. I, 29. p. 47, 16. κεκαλλώπισται δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ.

P. 61, 2. στόμα δὲ ἁπαλὸν καὶ ἀνάμεστον ὀπώρας ἐρωτικῆς. Ἀφροδίτης εὐθρόνου μνάστειρα ἁδίστα ὀπώρα est ap. *Pindar.* Isthm. II. 7. *Chaeremon* ap. *Athen.* XIII. p. 608. F. πολλὴν ὀπώραν Κύπριδος εἰσορᾶν παρῆν. *Aristaen.* II. 1. p. 72. (130.) ἄλλως δὲ ὀπώραν πωλεῖς, ἡ καλή. Ἔστι δὲ ἡ σὴ ὀπώρα ἡδίων τῆς ἀπὸ τῶν δένδρων.

P. 61, 3. φιλῆσαι μὲν ἥδιστον, ἀπαγγεῖλαι δὲ οὐ ῥᾴδιον. Haec quoque verba Nostro sublegit *Aristaenet.* II. 4. p. 77. (138.) ubi δν ante φιλῆσαι aut delendum, aut cum στόμα permutandum.

P. 61, 7. κἂν παραιτῆσαι βουληθῇμεν. *negligenter au-*

Digitized by Google

dire est παραχούειν supra IV. p. 58, 18. h. l. est *subauscultare*, ut ap. *Platon.* in *Euthyd.* p. 300. D. ubi vid. *Heindorf.* T. III. p. 398. Adde *Theophr.* Char. VIII. 3.

VI.

ARRHICHIO.

Arrhichio appellatur Arrhachio *Pausaniae*, cuius haec sunt VIII. 40. p. 682. Φιγαλεῦσι δὲ ἀνδριάς ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Ἀρράχιονος τοῦ παγκρατιαστοῦ, τά τε ἄλλα ἐρχαῖος, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῷ σχήματι. Οὐ διεστᾶσι μὲν πολὺ οἱ πόδες, καθεῖνται δὲ παρὰ πλευρὰν αἱ χεῖρες ἄχρι τῶν γλουτῶν. πεποίηται μὲν δὴ ἡ εἰκὼν λίθου· λέγουσι δὲ καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ γραφῆναι· καὶ τοῦτο μὲν ἠφάνιστο ὑπὸ τοῦ χρόνου. Τῷ δὲ Ἀρράχιονι ἐγένοντο Ὀλυμπιακαὶ νῖκαι, δύο μὲν Ὀλυμπιάσι ταῖς πρὸ τῆς τετάρτης καὶ πεντηκοστῆς· ἐγένετο δὲ καὶ ἐν αὐτῇ σὺν δικαίῳ τε ἐκ τῶν Ἑλλανοδικῶν, καὶ Ἀρράχιονος αὐτοῦ τῇ ἀρετῇ. Ὡς γὰρ δὴ πρὸς τὸν καταλειπόμενον ἔτι τῶν ἀνταγωνιστῶν ἐμάχετο ὑπὲρ τοῦ κοτίνου, ὁ μὲν προέλαβεν ὅστις δὴ ὁ ἀνταγωνιζόμενος, καὶ τοῖς ποσὶ τὸν Ἀρράχιονα εἶχεν ἐζωκὼς, καὶ τὸν τράχηλον ἐπίεζεν ἅμα αὐτοῦ ταῖς χερσίν. ὁ δὲ Ἀρράχιων ἐκκλᾷ τὸν ἐν τῷ ποδὶ τοῦ ἀνταγωνιζομένου δάκτυλον, καὶ Ἀρράχιων τε τὴν ψυχὴν ἀφιησιν ἀγχόμενος, καὶ ὁ ἄγχων τὸν Ἀρράχιονα ὑπὸ τῆς τοῦ δακτύλου ὀδύνης κατὰ τὸν καιρὸν ἀπαγορεύει τὸν αὐτόν. Ἠλεῖοι δὲ ἐστεφάνωσάν τε καὶ ἀνηγόρευσαν νικῶντα τοῦ Ἀρράχιονος τὸν νεκρόν. De illa Arrhachionis statua, quam *Pausanias* descripsit, monuit quaedam *F. Thierschius Ueber die Epochen der bildenden Kunst unter den Griechen* I. p. 12. et in not. p. 27.

P. 61, 9. ἐς αὐτά. εἰς. D.

P. 61, 13. Ἑλλανοδίκης, ἀτρεκὴς δὲ προσειρήσθω. recte *Heynius* monuit, respici *Pindar.* Ol. III. 19. ᾧ τινι — ἀτρεκὴς Ἑλλανοδίκας — ὑψόθεν ἀμφὶ κόμαισι βάλοι γλανκόχροα κόσμον ἐλαίας. ubi Schol. Ἑλλανοδίκης τῶν ἐκεῖ ἀγωνιζομένων Ἑλλήνων κριτὴς ἀτρεκὴς καὶ ἀληθὴς καὶ ἀπροσωπόληπτος. Noster Hellanodicam in tabula repraesentatum ob duas causas laude dignum esse dicit, et ob artem pictoris, qui *verum* Hellanodicam expresserit, et ob iustitiam huic indicum generi peculiarem. Magna sane eorum auctoritas, ita ut Nero quoque, Olympicam victoriam appetens, eos timeret. Vit. Apoll. V. 7. p. 192. ubi legendum: ἦν γε,

ἔφη, μὴ βασκήνωσιν Ἠλεῖοι. ut est in Vratisl. Ibid. VI. 10, p. 238. de Gymnosophistis: οἱ δὲ ὥσπερ Ἑλλανοδίκαι τῷ πρεσβυτάτῳ εἵποντο, κοσμίῳ ἅμα καὶ σχολαίῳ. βαδίσματι. ubi Vratisl. κόσμῳ ἅμα. Videntur autem Hellanodicae corona laurea ornati fuisse; si quidem apud Eleenses mos obtinuit, qui apud Antiochenses in Olympicis Antiochiae celebratis. *Liban.* Orat. Antioch. T. I. p. 364. τοῦτον ἤδη τις τὸν ἀγῶνα καὶ βασιλεὺς ἔθηκε· καὶ τὴν αὐτοῦ στολὴν ἀφεὶς, τὴν Ὀλυμπικὴν ἔλαβεν. Ὁ δέ τις Ἑλλανοδίκης ὤφθη, καὶ τὸν ἐκ δάφνης ἀμφέθετο. Ad iustitiam et veracitatem Hellanodicarum respiciens *Theodor. Metoch.* Misc. c. LXXI. p. 468. de Plutarcho dicit: ὡς Ἑλλανοδίκης τις καὶ κριτὴς ἐπόπτης ἄνωθεν ἦκων τῶν τῆς φιλοσοφίας ἀγώνων.

P. 61, 15. Στάδιόν τε ἡ γῆ δίδωσιν ἐν ἁπλῇ αὐλῶνι καὶ εὐ
εἰσεχούσῃ τοσοῦτον. ἐν ἁπλῇ. C. ἁπλῇ. D. ἀπαλῇ. Laud. Contra vulgarem usum Ph. αὐλὼν usurpavit in feminino genere, ut poëtae nonnulli. *Athen.* V. p. 189. C. D. καλοῦσι δ' ἀρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας — πάντες οἱ καταλογάδην συγγραφεῖς· οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. Καρκῖνος μὲν Ἀχιλλεῖ· βαθεῖαν εἰς αὐλῶνα. καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις: Κρημνούς τε καὶ σήραγγας, ἠδ' ἐπακτίας Αὐλῶνας. De valle, in qua stadium, αὐλὼν est etiam in Vit. Apoll. VIII. 18. p. 362. Ἀλφειὸς δὲ οὗτος, καὶ ἱππόδρομος, καὶ στάδιον, καὶ ἄλση, πρὸ ἀνθρώπων δήπου ἐγένετο· ὁ μὲν ἀποχρῶν ποτὸν εἶναι καὶ λουτρόν· ὁ δ' εὐρὺ πεδίον ἐναγωνίσασθαι τοῖς ἵπποις· ὁ δ' ἐγκονίσασθαι καὶ διαδραμεῖν ἀθληταῖς, διὰ τὸ παρέχεσθαί τινα ὄρον, αὐλῶνα σταδίου μῆκος. Quae verba illustrant etiam nostrum locum, in quo εἰσεχούσῃ τοσοῦτον *Heynio* p. 106. videbatur depravatum. Sine causa idonea. Vallis significatur in longitudinem stadii, εἰς σταδίου μῆκος, porrecta.

P. 61, 18. ταῦτά τοι καὶ μόνος ποταμῶν ἐπὶ τῆς θαλάττης ὀχεῖται. *quapropter.* ut I. 9. p. 16, 4. I. 11. p. 20, 9. II. 17. p. 82, 15. *Philostr. Iun.* V. p. 118, 24. Heroic. p. 690. ταῦτά τοι καὶ ἐπὶ τοὺς τοῦ ποταμοῦ παῖδας ἦξεν. Vid. ad *Greg. Cor.* p. 30. *Himer.* Or. XI. 3. p. 576. ταῦτά τοι καὶ ὁ Μουσηγέτης τὴν ὑφ' ἡλίου πᾶσαν πρὸς τὴν ἀδελφὴν νειμάμενος, οὗτος (scr. αὐτὸς) μὲν οἰκεῖ παρ' Ἕλλησιν, Ἀρτέμιδος δὲ ἀπέδειξε κλῆρον ὑπάρχειν τὴν Ἔφεσον. Apud Eund. VI. 4. p. 502. ταῦτά τοι *Wernsdorfius* malebat pro τῷ τοι. Frustra. Hoc enim eandem vim habet. Callimacheis ap. *Valcken.* Fragm. Eleg. p. 82. adde *Apoll. Rh.* II. 247. 873. Arat. 758. Nostrum Imagg. II. 14. p. 74, 18. Vit. Apoll. I. 7. p. 8. II. 40. p. 92. ubi vulgo: τό τοι τῶν καμήλων οὐ διομολογεῖται πρὸς σέ. Cod. Vrat. τῷ τοι. *Theodoret.* ad

Digitized by Google

Graec. Serm. I. p. 6, 53. τῷ τοι καὶ τὴν Διοτίμαν οὐκ ἠνυθρία προσαγορεύων διδάσκαλον. Ib. p. 12, 18. p. 13, 20. p. 18, 28. et sic saepius. Eodem sensu etiam ταύτῃ τοι usurpatur. *Aelian.* H. A. V. 39. VI. 27. IX. 7. X. 16. 26. 28.

Quod autem *Ph.* de Alphaeo dicit, eum ἀπὸ τῆς θαλάττης ὀχεῖσθαι, alii hoc solum tradunt, dulcem eius aquam cum marina non misceri. Vid. loca veterum ad *Lucian.* Dial. Mar. III. T. II. p. 97. Anim. ad Anth. T. III. 1. p. 279. Adde *Nonni* Narr. vigiuti in *Creuzeri* Melet. I. p. 79. De Titaressio, de quo simile narratur miraculum, vid. infra XIV. p. 74, 23.

P. 61, 18. καὶ μόνος. καὶ om. C.

P. 61, 19. κότινοί τε αὐτῷ περιτεθήλασιν. de Alpheo *Maschus* VII. 2. ἔρχεται εἰς Ἀρέθουσαν ἄγων κοτινηφόρον ὕδωρ. Idem Πισαῖος ἐλαιόκομος ποταμὸς ap. *Nonn.* Dion. XXXVII. p. 928.

P. 61, 20. καὶ κατὰ τὴν τῶν σελίνων ὀβλότητα. Cum apio hic comparat oleas, forte quod, ut ex his in Olympiis, ita ex illo in Nemeis et Isthmiis, victoribus coronae imponerentur. OLEARIVS. Mira sane res oleaster cum apii crispitudine comparatus; non tamen putaverim rhetorem id voluisse, quod *Olearius* sibi fingebat animo.

P. 61, 23. τὸ τοῦ Ἀρριχίωνος. τὸ om. Flor. Par.

P. 61, 25. τοῦ Ἑλληνικοῦ. τῶν θεατῶν, Ἑλλήνων ὄντων.

P. 61, 26. βοῶσι γοῦν. Cf. ad p. 57, 15. totam hanc descriptionem expressit *Aristaen.* I. 26. p. 63. (117.) ὁ δὲ δῆμος ἀνέστηκέ τε ὀρθὸς ὑπὸ θαύματος, καὶ φωνὰς ἀμοιβαίας ἀφίησιν ἐμμελῶς, καὶ τῷ χεῖρε κινεῖ, καὶ τὴν ἐσθῆτα σοβεῖ. ubi vid. *Bast.* et *Boisson.* p. 580. hic etiam ad *Eunap.* p. 346, *Bastius* in Spec. p. 32. verba media, de acclamationibus rhythmicis, quibus veteres in tali negotio utebantur, accipienda, minus recte interpretatur. Noster Vit. Soph. II. 32. p. 626. de Heliodoro: ἀναπηδήσας ὁ αὐτοκράτωρ, ἄνδρα τε οἷον οὔπω ἔγνωκα τὸν ἐμαυτοῦ καιρὸν εὕρηκα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐκάλει τὸν Ἡλιόδωρον, ἀνασείων τὴν χεῖρα καὶ τὸν κόλπον τῆς χλαμύδος. ubi scr. cum Guelph. 25. τῶν ἐμαυτοῦ καιρῶν εὕρημα. De lentis et frigidis auditoribus *Plinius* VI. 17. 2. *surdis mutisque similes audiebant. Non labra diduxerunt, non moverunt manum, non denique assurrexerunt.* De talibus signis, quibus favorem testabantur veteres, vid. *Gierig* in Excursu de Recitatt. Rom. ad Plin. T. II. p. 544. s.

P. 61, 28. αἴρονται ἀπὸ τῆς γῆς. *subsiliunt.* Vid. supra I. 12. p. 22, 1.

Digitized by Google

P. 61, 29. *οἱ δὲ τοῖς πλησίον ἵλαροὶ προσπαλαίουσιν.* sic vulgo. *Ἱλαρόν.* Flor. Spectatores quodammodo imitantur id, quod in stadio fieri vident, ut pantomimae. Spectatores ap. *Aristaen.* l. c. ubi *πᾶς θεατὴς ὑφ' ἡδονῆς χειρονόμος εἶναι πειρᾶται.* Similia fere de iis qui proelium navale spectabant de littore narrat *Thucyd.* VII. 71.

P. 61, 30. *τὰ γὰρ οὕτως ἐκπληκτικὰ, ὄντως.* Flor. *ἐπιπλήκτα.* C. *ἐπιπληκτικὰ.* D.

P. 61, 31. *ἐν τῷ καθεκτῷ εἶναι.* pro *κατέχειν ἑαυτούς*, aut *καθεκτῶς θεᾶσθαι.* ut Heroic. p. 712. *ἐμάχοντο δέ, ὁ μὲν Παλαμήδης γενναίως τε καὶ σωφρόνως, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς οὐ καθεκτῶς.* Auctor *τῆς ὁσίας Ἐφραίμ*, in Msc. Guelph. 82. *σχέσιν τινὰ ἐνδείκνυται, ὅτ' ἦν οὐδὲ καθεκτῶς ἔχειν.*

P. 62, 1. *μεγάλου γὰρ δὴ* quum iam duas in Olympicis victorias reportasset, quae magna sane res, maius tamen etiam hoc ei contigit, ut tertiam victoriam vita redimeret, et pulvere arenae adhuc conspersus ad beatos abiret. — *ὅτε.* vid. supra V. p. 59, 17. Pro *αὐτὰ Heynius* p. 105. corrigebat *αὐτό, τὸ νικῆσαι* scil. quod non necessarium, quum *τὰ Ὀλύμπια* subaudiri possit. — *τῆς ψυχῆς αὐτὰ κτησάμενος. Xenoph.* III. 1. 36. *κἂν τῆς ψυχῆς πριαίμην. Euripid.* Med. 937. *τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον.* Nota loculio *περὶ ψυχῆς ἀγωνίζεσθαι*, quam illustravit cum similibus *Valcken.* ad *Herodot.* p. 537, 45.

P. 62, 4. *ἐς τὸν. εἰς.* D. C. — *κόνει.* Alpheus Arethusae affert *καλὰ φύλλα καὶ ἄνθεα καὶ κόνιν ἱράν.* ap. *Mosch.* VII. 5.

P. 62, 5. *μὴ δὲ συντυχία νοείσθω τοῦτο.* recepi lectionem Par. Flor. Laud. C. D. pro vulgato *μὴ συντυχία.* Perperam *Olearius τοῦτο* retulit ad pulverationem, quum ad universum illum casum referri debeat.

Ib. *σοφώτατα γὰρ προὐνοήθη τῆς νίκης. Καὶ τὸ πάλαισμα οὐκ ἀγνοήσεις.* turbata verba in C. D. *προὐνοήθη καὶ τὸ πάλ. τῆς νίκης. Οἱ παγκρ.* In Flor. et Paris. *πρ. τῆς νίκης. καὶ τὸ πάλαισμα τῆς νίκης. Οἱ παγκρ.* omissis verbis *οὐκ ἀγνοήσεις.*

P. 62, 8. *τῇ πάλῃ. τῇ παλάμῃ.* Flor. — *δεῖ γὰρ αὐτοῖς ὑπτιασμῶν. ὑποπτιασμῶν* Paris. Flor. *ὑποπτιασμῶν.* C. Cf. *Boisson.* ad Heroic. p. 401. et *Fr. Osann.* ad *Philem.* Gramm. p. 175. Ad hoc Pancratiastarum artificium referenda verba Palaestrae ap. *Lucian.* in Lucio c. 9. T. VI. p. 140. *συμπλέκου τῷ ἀνταγωνιστῇ καὶ διὰ μηρῶν σπάσας, κλίνου ὑπτίαν.* Eiusmodi *παλαίσματι* vulpem pollere dicit *Pindar.* Isthm. III. 79. de Meliseo agens pancratiasta, ibique Schol. *ἔοικε δὲ διδάσκειν αὐτοῦ τὸ πάλαισμα, ὡς χαμαὶ κειμένου καὶ τὸν μείζονα τέχνῃ νενικότος. καὶ γὰρ ἡ ἀλώπηξ ὑπτία τοῖς ποσὶν ἀμύνεται, τὰ μὲν συλλαβομένη, τὰ δὲ*

Digitized by Google

ἀμύσσουσα. quem locum illustrat *Huschkius* in Matth. Miscell. T. I. p. 22. Illud pancratiastarum artificium, ὁ χαμαὶ κείμενος τρόπος appellatum, commemorat, et ab illud Antaeum γηγενῆ appellatum fuisse ait *Eusebius* ap. *Syncell.* p. 163. A, cuius vide Chron. Canonem p. 294. ed. *Ang. Maii.* ad quem *Ios. Scaliger* p. 48. τοὺς ὑπτιασμοὺς docte illustrat. Compara cum eo *Salmas.* Exercitt. Plin. p. 205. Neuter eorum commemoravit locum memorabilem in Heroic. p. 678. de Protesilao: τὸ δὲ ἀποπτερνίζειν ἐν ἀγωνίᾳ πρῶτος εὑρών, ξυνῆκεν ὕστερον, ὅτι κελεύει (ὁ χρησμὸς) αὐτὸν μὴ μεθίεσθαι τοῦ ποδός. Τὸν γὰρ προσπαλαίοντα τῇ πτέρνῃ, πατεῖσθαί τε ξυνεχῶς χρὴ καὶ ὑποκεῖσθαι τῷ ἀντιπάλῳ.

P. 62, 9. οἳ μή εἰσιν ἀσφαλεῖς τῷ παλαίοντι. εἰ μὴ εἰσὶν. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. οἱ μὴ εἰσὶν. Mor. Olear. οἳ μή εἰσιν. Flor. Par. C. D. In luctа, πάλῃ, victor erat, qui adversarium deiecisset, quum in pancratio artis esset succubuisse; nam et humi volutantes nexus suos expediebant, impediebantque, viribusque superiores adversarios saepenumero sic vincebant. Quae *Salmasii* verba sunt l. c. p. 206. B. qui et συμπλοκὰς interpretatur, nexus humi explicandos et implicandos a pancratiastis, quasi πίπτουσι καὶ χαμαὶ κειμένοις. Ib. p. 205. E.

P. 62, 12. ἐς τὸ ἄλλοτε ἄλλως ἄγχειν. ἄλλους suspicatur *Boisson.* ad Her. p. 402.

P. 62, 13. καὶ τὴν χεῖρα στρεβλοῖσιν. Supra I. 6. p. 12, 14. in certamine Amorum: ὁ δὲ οὔτε ἀπαγορεύει — καὶ διαλύει τὴν χεῖρα ὑφ' ἧς ἄγχεται, στρεβλώσας ἕνα τῶν δακτύλων. — — Ἀλγεῖ δὲ ὁ στρεβλούμενος. In ascriptione pugnae Herculis cum Antaeo ap. *Liban.* T. IV. p. 1083. 7. ταῖν δὲ δὴ χεροῖν ἡ μὲν δεξιὰ λύειν πειρᾶται τῶν Ἡρακλέους δεσμῶν τὴν πληγήν. Fortasse: τὴν πλοκήν. Ib. p. 1092. 7. δηλοῖ δὲ τὴν λύσσαν (καὶ adde) ἡ πλοκὴ τῶν χειρῶν. *Heliodor.* IV. 1. p. 135. δρόμων ἅμιλλαι, καὶ πάλης συμπλοκαὶ, καὶ πυγμῆς χειρονομία.

P. 62, 14. ἐναλλεσθαι. ἐναλλάττεσθαι. C.

P. 62, 15. πλὴν τοῦ δάκνειν ἢ ὀρύττειν. καὶ ὀρ. Laud. et marg. Morell. hoc praetuli. Ad rem conf. I. VI. p. 12, 17. ὀρύττειν praecipue refertur ad oculos. Vit. Apoll. VIII. 25. p. 366. καταβαλὼν τὸν Στέφανον ἐπέκειτο, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀρύττων. Ap. *Plutarch.* Vit. Artax. 14. p. 293. Parysatis ἐκέλευσε τὸν ἄνθρωπον — στρεβλοῦν, εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαντας, εἰς τὰ ὦτα θερμὰν ἐντήκειν χαλκόν, ἕως ἀποθάνοι.

P. 62, 17. ἀπογυμνάζοντες. ἀπογυμνάζουσιν. D. — ἐς τὰς μάχας. sic Paris. εἰς vulgo. — Ἠλεῖοι δὲ ἀγῶνες. καὶ post δὲ iunxit Flor. —

P. 62. 19. τὸ δὲ ἄγχειν ἐπαινοῦσιν. quod et τραχηλίζειν vocatur. Vid. Anim. ad Anth. II. 3. p. 107.

P. 62, 21. καὶ τὸν μὲν πῆχυν τῇ δειρῇ ἐνέβαλεν. ἤδη τῇ δειρῇ. Flor. Par. quod ex praecedentibus videtur repetitum. Adversarius Arrhichionis, in terram deiectus, guttur et collum incumbentis sibi Arrhichionis brachiis tenebat constrictum, spiritum ei praecludens; cruribus autem inguina praemebat, traiectis simul extremis pedibus sub poplitibus alterius. Et iam Arrhichio in eo erat, ut exspiraret: ὑπνηλοῦ τὸ ἐντεῦθεν θανάτου τοῖς αἰσθητηρίοις ἐντρέχοντος. sic scripsi cum Flor. pro τοῦ ἐντεῦθεν. quod ortum ex τοὐντεῦθεν. ut supra I. 28. p. 46, 15. τοὐντεῦθεν οἱ μὲν κύνες κατάγουσι τὸν σῦν.

P. 62, 27. τῇ δὲ ἐπιτάσει τῶν σκελῶν ἀνειμένῃ χρησάμενος. τῇδε. Morell. Olear. τῇ δὲ editt. vett. Arrhichio, intentione crurum adversarii remissa, opportunitate usus, alterum illius pedem, quo dextrum ipsius latus premebatur, calcitrando removit, ita ut iam poplite (dextro) liberato, inguine adversarium comprimeret.

P. 62, 28. τὸν λυγισμόν. Marg. Morell. γρ. τὸν λογισμόν. et sic habent vett. editt. omnes cum Paris. Flor. C. D. De horum vocabulorum permutatione monui ad *Achill. Tat.* p. 710. Cf. infra II. 32. p. 102, 8. — τὸν ταρσὸν τοῦ ποδός. ὑπὸ τοῦ ποδὸς Paris. ex correct. — κρεμαννυμένης. κρεμμανυμένης. C. — ἐκεῖνον μὲν. ἐκεῖνος. Flor.

P. 62, 33. τοῖς δέ γε ἀριστεροῖς ἐνιζήσας. Arrhichio, dextero suo latere liberato, eo sinistrum adversarii latus premebat, simul pedem illius poplite suo ita constringens, ut malleolum eius luxaret et extorqueret. — οὐκ ἐᾷ μένειν. i. e. τὸν ἀστράγαλον τοῦ σφυροῦ οὐκ ἐᾷ μένειν ἐν χώρᾳ. In hac parte narrationis *Phil.* recedit a *Pausania*, qui Arrhichionem digitum pedis adversarii fregisse narrat.

P. 62, 34. τὸ περὶ τὸ ἄκρον. τὸ περιττὸν ἄκρον. Par. τὸ περιττὸν ἄκρον. Flor. De simili errore monuit *Bast.* Ep. cr. p. 116. not. 43. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 309.

P. 62, 36. βιαίου ἀποστροφῆς. ἀποστροφῆς. Flor.

P. 63, 1. δίδωσι δὲ αὐτῷ ἰσχύειν. αὐτὸ. Paris. Mortuorum aut morientium corpora graviore pondere incumbunt [eo, quod anima corpus reliquit, efficitur, ut id maiore pondere incumbat. F. G. Welcker.]

P. 63, 3. τὸ ἀπαγορεῦον σημαίνων τῇ χειρί. manu sublata se victum esse significans. *Suidas.* αἶρε δάκτυλον. τίθεται ἐπὶ τῶν ἀπαγορευόντων ἐν τῇ ἀγωνίᾳ. ἐπαίρεσθαι γὰρ τὴν χεῖρα

σύμβολόν ἐστι τοῦ νενικῆσθαι. Vid. Schott. ad Prov. Graec. p. 343. Aristaenet. I. 15. p. 38. (73). γέγονε ῥίψασπις εὐθὺς ὁ τέως θρασύς, καὶ τὴν δεξιὰν ἀκοντὶ προσανατείνας ὡμολόγει τὴν ἧτταν. ubi vid. Boisson. p. 449. Plurima de hac consuetudine collegit Faber Agon. I. 8. Adde ad eam respicientem Antiphan. ap. Athen. VI. p. 222. B. C. ἔπειθ' ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι, Κομιδῆ δ' ἀπειρήκασιν ἐν τοῖς δράμασιν, Αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανήν.

P. 63, 5. τὸ αἷμα ἐν τῷ ἄνθει. color corporis non ut morientis, sed rubicundus et integer. II. 21. p. 88, 32. ἔστιν αὐτῷ καὶ ἄνθος αἵματος.

P. 63, 6. ὁ ἱδρὼς ἀκραιφνής. sudor recens et calidus, non squalidus, qualem in morientibus videmus. αἷμα ἀκραιφνὲς est II. 9. p. 67, 28. πηγαὶ ἀκραιφνεῖς. II. 17. p. 82, 37. — ἔτι καὶ μειδιᾷ. sic editt. vett. Distinctione mutata Olear. καὶ ὁ ἱδρὼς ἀκραιφνὴς ἔτι, καὶ μειδιᾷ. Utrumque habet, quo se tueatur. Xenoph. Κ. Π. 1. 4. 3. καὶ ἦν μὲν ἴσως ὁ Κῦρος πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παιδείαν — ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθὴς εἶναι. Oecon. II. 6. ἔτι δὲ καὶ τὴν πόλιν αἰσθάνομαι τὰ μὲν ἤδη σοι προστάττουσαν μεγάλα τελεῖν. Cf. infra II. 21. p. 89, 22.

P. 63, 7. ἐπειδὰν νίκης αἰσθάνωνται. perperam Olear. ἐπειδή.

VII.

ANTILOCHVS.

Antilochum gloriosa morte peremtum, Troianis ereptum, plangunt Achivi, Achilles, Agamemnon, Vlysses, Diomedes, Aiaces, septem igitur heroes, quot sunt etiam, qui Iphigeniam ad aram sedentem vel iam enecatam circumsistunt in vase marmoreo Mediceo, nunc Florentino, Tischbein Homer nach Antiken Fasc. V. tab. 3, Galerie mythol. tab. 155. Achilles, accisis ex luctu de Patroclo concepto crinibus, Antilochi pectori se acclinans lamentatur. Achillis erga Antilochum amorem respicit ζήτημα Grammaticorum Alexandrinorum, a Iacobsio nostro ad partes vocatum, cur Antilochus Achilli nuncium de Patrocli morte attulerit, non alius heroum. Quaerebatur enim, num loci quidam Homerici illius fabulae fundamentum sint, nec ne. Noster Homericam eam esse affirmat, non solum eo, quod Menelaus apud Homerum Antilochum circumspicit, quem mortis nuncium ad Achillem, quasi in eius solatium, mittat, sed etiam quod hic Antilocho pretium cursus auget, Il. XXIII, 795. Parum haec, ita posita, satisfaciunt. Amor quidem ab Achillis moribus

Digitized by Google

inseparabilis; sed amorem hunc vel potius amicitiam, imagine purissima et omnium perfectissima ab Homero adumbratam posteriorum quorundam deturpare instituit frivola argutia; de qua re nuperrime dixi in libro de Aeschyli Prometheo. Qualiscunque autem mente conciperetur Achillis in Patroclum amor, eundem in Antilochum, quum ultra illius mortem novo opere vetus poema continuaretur, translatum fuisse oportet, eumque amorem simul coniicere possumus monomachiae cum Memnone quasi introductioni fuisse, sicut Patroclus Hectori necis caussa fuerat. Antilochi pietas in patrem a Pindaro celebrata, gravissima illa ad commovendum in praematura iuvenis morte animum, ex Aethiopide procul dubio ducta. Cum hac autem pietate in illa poesi Achillis etiam erga eum amor, ut pugnae cum Memnone caussa et incitamentum, iunctus fuisse atque hinc tanquam res in vulgus nota in cantu *Odysseae* assuto v. 15. 78. tangi videtur. Hinc apparet, cur ab Arctino Achillis cadaver ad Antilochi sepulturam admotum sit, secundum *Proclum*: Ἔπειτα Ἀντίλοχόν τε θάπτον καὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀχιλλέως προτιθέντες. Sic uniti Orcum petunt amici. Neque negandum est, hunc amorem ex ipsa Iliade facillime derivari potuisse; ac nescio, an magis ex eo, quod Antilochus, minimus inter Achaeos natu et optimus post Pelidem cursor (XXIII, 604. 766. *Odyss.* IV, 201. *Philostr. Her.* p. 697); multis cum lacrymis nuncium fert et lacrymas fundens Achillis manus tenet (XVIII, 17. 32), quam ex missione per se spectata. Talis enim affectus maximam vim habere debuit in animum Achilleum. Sed diversum fuisse Achillis erga Antilochum amorem in Aethiopide ab Homerica in Patroclum, indicium nullum adest. Amorem in Antilochum tragicorum inventum fuisse, coniecerat Heynius. Sed prorsus a vero abhorret, quod ex amore erga Antilochum Heynius cogit, Philostrato Patroclum non amasium, sed amatorem Achillis fuisse. In pictura observatione dignum est, quod inter heroes Antilochum moerentes, non adest Nestor, nempe ne ab Achillis amore, qui maximi in ea momenti est, per patris dolorem, quem in simili pictura Timanthes caput rei fecerat, animus averteretur. Alius operis argumentum fuisset Nestor filium cum heroibus lugens, cui simile est, quod in urna Etrusca repraesentatum est, pater cum sociis Antilochum mortuum in currum ponens et abducens, v. *Tischbein* l. l. Fasc. I. tab. 6. Neque tamen totius picturae, sed huius tantum partis summa est Achillis dolor. Illud visum est viro artis peritissimo, saepius iam laudato p. 51: *Das Haupterfordernis einer grossen Composition war schon von den Alten anerkannt, dass nämlich viele bedeutende Charaktere sich um einen Mittelpunkt vereinigen müssen, der, wirksam genug, sie anrege, bey einem gemeinsamen Interesse, ihre Eigenheiten*

Digitized by Google

auszusprechen. Im gegenwärtigen Fall ist dieser Lebenspunkt ein getödeter, allgemein bedauerter Jüngling. Examinemus igitur reliqua. Heroibus Graecis additus est *Achaeorum exercitus*, tres quatuorve, opinor, gregariorum militum (cf. ad p. 57, 15.) Ex opposita autem parte comparet *Memnon* leonis exuviis indutus, hastam tenens, feroci aspectu, et *Aethiopum exercitus*, i. e. nisi fallimur, duces aliquot, de quibus Noster tacet, quia nomina non essent fabulis celebrata, et militum quantum huius partis ad alteram responsus flagitaret. Fingendus igitur est Achilles, medius, ut facile inducas animum, inter sex alios principes Achaeorum, Nestoridae pectori acclinatus; e regione Achillis adversarius Memnon, de Antilochi caede triumphans et Achilli acerbe irridens. Hinc si verissime Noster auguratur, hunc amatae umbrae vovere rogum et occisoris ultionem, sequitur, summam operis positam esse in *Antilochi morte tanquam pugnae Achillis cum Memnone caussa*, ita ut ad frequentes istius pugnae imagines haec pictura, quasi socia accedat, vel potius eis antecedat. Quod egregie confirmatur iis artis operibus, in quibus pugna fit super ipso Antilochi cadavere, ut in *tabula Iliaca* et in vasculo Agrigentino nuper primum edito, Aeschili aetate aut Sophoclis fabricato, ut probabiliter coniicit editor *I. Millingen*, *Ancient unedited monuments* 1822. Fasc. I. tab. 4. 5. In hoc quod litteris antiquis, miro figuli errore, adscriptum est *ΑΗΙΛΕΕVS* (sic) et *ϘΟΤΝΞΗ* non impedivit virum doctissimum, quo minus verum agnosceret, quum in aversa parte (ex Aethiopide) Aurora expressa sit filium asportans, cum nominibus *HEOS* et *MEMNON*, et quum tantum nec poetis nec ars Homero consulto repugnare posset, ut certamen inter Achillem et Hectorem dissimularet. F. G. Welcker.

De Antilochi morte consulendus inprimis *Pindar.* Pyth. VI. 27. sqq. ibique *Boeckh.* T. II. 2. p. 299. Fons fabulae est ap. *Homer.* Od. IV. 195.

P. 63, 10. *νεώτατον τοῦ ἑλληνικοῦ. Homer. Il. O.* 569. *Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν.* Similiter de Memnone Noster in Heroic. p. 699. *Τρῶα δὲ ἕτερόν φησι γενέσθαι Μέμνονα, νεώτερον τοῦ τρωϊκοῦ.* ubi *Visconti* ap. *Boisson.* p. 491. *τοῦ Αἰθιοπικοῦ* corrigit; ipse *Boissonadius* comparativum pro superlativo positum esse existimat. Non me poenitet coniecturae expromptae in Opp. Academ. Monacensis anni 1810. p. 9. not. 17. *νεώτερον τοῦ Τρωΐλου.* in quam postea etiam incidit doctissimus *Naekius* ad *Choeril.* p. 187.

P. 63, 11. *καὶ τὸ ἡμιτάλαντον.* auri pondus, quod in certaminibus Achilles in Antilochi gratiam adiecerat. *Il. ψ.* 796.

P. 63, 13. *καὶ ἀπαγγέλλει. Il. Σ.* 2. *Ζήτημα* fuisse veterum, cur Antilochus Achilli nuntium de morte Patrocli attulisset, non Automedon

aliusve, intelligitur ex Scholio, quod *Heynius* commemorat, T. VII. p. 425. De Achillis erga Antilochum amore eiusque prima origine elegans est narratio ap. Nostr. Heroic. III. 2. p. 697. unde sua duxit *Tzetza* in Posthom. 262. s.

P. 63, 14. τῇ *Μενέλεω. Μενελάου.* D.

P. 63, 16. ἐς τὰ *παιδικὰ. τὰ* om. Flor. Paris.

P. 63, 17. *καὶ συνέχει τὸ χεῖρε, μὴ ἀποκτείνῃ ἑαυτόν. χέρε μὴ ἀποκτείνει.* Flor. *Il. Σ.* 32. *Ἀντίλοχος δ' ἐτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυα λείβων, Χεῖρας ἔχων βασιλῆος — Δείδιε γὰρ μὴ λαμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.*

P. 63, 18. *ὁ δ' οἶμαι. ὅδ'.* Vulgo.

P. 63, 19. *αὐτὰ μὲν οὖν Ὁμήρου γραφαί.* Nonne scribendum: *τοιαῦται?* aut saltem *αὗται μὲν οὖν Ὁ. γρ.*

P. 63, 20. *δρᾶμα. δράμα.* C. D.

P. 63, 22. *προβεβλημένον τοῦ πατρός.* qui se ipsum, ceu scutum, hostibus obiecit pro patre. Supra V. p. 68, 31. *προβεβλῆσθαι τῶν ἁμμάτων. Himer.* Ecl. V. 41. p. 160. *προβάλλεσθαι τῆς πόλεως. Pindar.* l. c. *ὃς ὑπερέφθιτο πατρός, ἐναρίμβροτον ἀνα μείνας στράταρχον Αἰθιόπων Μέμνονα.* Hanc fabulam illustrans *Neoptus* ad *Choerilum* p. 185. ingeniose corrigit ap. *Propert.* II. 10. 48. *cui* (Nestori) *sat tam longae minuisset fata senectae Coerulus Iliacis miles in aggeribus. Non ille Antilochi vidisset corpus hiantis.*

P. 63, 23. *καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς οἷον δεῖμα ἐκπλήττει.* ob nigrum colorem, *cui per mediam nolis occurrere noctem*, ut de Mauro *Iuvenal.* V. 53. Vid. nos in Anim. ad Anthol. T. II. 3. p. 137. s. De Favorino Noster Vit. Soph. I. 8. 3. p. 490. dixisse videtur: *Ἀθηναίοις δὲ δεῖμα ἐφαίνετο — ὡς πολεμιώτατος τῷ αὐτοκράτορι.* non, ut vulgo, *δεινά*, nec, ut *Olearius* correxit, *δεινός.* Et *Philo* de Propr. An. 66, 89. non *δεῖγμα δεινὸν* scripsit, quod de phasmate interpretatur *C. de Pauw*, sed *δεῖμα δεινόν.* Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 369. De Memnonis colore disputavimus in comment. de Memnoniis (Opera Academiae Monac. 1810.) p. 14. not. 25. cum quibus cf. *Naek.* ad *Choeril.* p. 186. Antiquioribus albus fuit; tum niger et fuscus. Vid. I. 7. p. 14, 10.

P. 63, 24. *πρὸ γὰρ τοῦ Μέμνονος μῦθος οἱ μέλανες τοῦ Ἀγαμέμνονος.* C. D. *Aristid.* de Eteoneo T. I. p. 77. *ἃ δὲ τοῖς ἐντεῦθα ἥκουσιν ἡλικίας ἐφ' ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ παίζεται, ταῦτ' ἐκείνῳ καθάπερ μῦθοί τινες ἦσαν.* Idem in Romae Encom. p. 216. temporum suorum tranquillitatem laudans: *πόλεμοι οὐδ' εἰ πώποτε ἐγένοντο, ἔτι πιστεύονται, ἀλλ' ἐν ἄλλων μύθων τάξει τοῖς πολλοῖς ἀκούονται.* Id. in Palinod. T. I. p. 265. de Antonino et Vero Smyrnae, terrae motu eversae, restitutoribus: *οἳ καὶ τὸ*

Digitized by Google

τῆς Σμύρνης ὄνομα οὐ περιεῖδον ἐν μύθου τάξει γενόμενον. Sic fere *Apollonid.* in Anth. Pal. IX. 287. ὁ πρὶν ἐγὼ Ῥοδίοισιν ἀνέμβατος ἱερὸς ὄρνις, Ὁ πρὶν Κερκαφίδαις αἰετὸς ἱστορίη. Ap. Nostrum autem Epist. XX. p. 921. τὰ δῶρα μύθους ἐποίησαν. scribendum, θεοὺς ἐποίησαν.

P. 63, 26. καὶ ὁ ἐκ τῆς Ἰθάκης. τῆς erasum in Paris. ut iterum τοῦ in verbis ὁ ἐκ τοῦ Τυδέως. et l. 28. in verbis ἀπὸ τοῦ στρυφνοῦ. — καὶ οἱ ὁμώνυμοι. duo Aiaces.

P. 63, 28. ἐπίδηλος δὲ ὁ μὲν Ἰθακήσιος ἀπὸ τοῦ στρυφνοῦ καὶ ἐγρηγορότος. Respondent, quae de Vlysse narrantur in Heroic. X. 12. p. 717. et ap. *Philostr. Iun.* I. p. 111, 34. τον μὲν καὶ βεβυθισμένον τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτῖνα διὰ πανουργίαν, οἶμαι, καὶ τὸ διαθρεῖν τι ἀεί. quorum color ductus ex *Ιλ. γ.* 216. unde profecit etiam *Tryphiodor.* 115. ss. De στρυφνὸς vid. ad *Philostr. Iun.* IV. p. 116, 28.

P. 63, 30. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἀπὸ τοῦ ἐνθέου. Rhetor Homeri respicere videtur Ἀγαμέμνονα δῖον. Diomedes *Iliad.* V, 376. dicitur ὑπέρθυμος. F. G. Welcker.

P. 63, 31. τὸν δὲ τοῦ Τυδέως ἡ ἐλευθερία γράφει. respicitur fortasse oratio Diomedis ad Agamemnonem, *Ιλ. ι.* 32. ss. Heroic. IV. 4. p. 701. de Diomede: μετρίως πρὸς τὰς ἐπιπλήξεις εἶχε, καὶ ἐκόλαζε τὸ ἐξοιδοῦν τῆς ὀργῆς, ὑβρίζειν τε οὐ ξυνεχώρει τοῖς πλήθεσιν.

P. 63, 32. ἀπὸ τοῦ βλοσυροῦ. βλοσσυροῦ. D.

P. 63, 33. καὶ τὸν Λοκρὸν ἀπὸ τοῦ ἑτοίμου. de Aiace Heroic. VIII. 1. p. 706. γοργὸν βλέπων καὶ ἀναχαιτίζων τὴν κόμην, ὑπὸ τοῦ τῆς γνώμης ἑτοίμου. Ib. XIX. 2. p. 730. μουσικὴν γὰρ ἱκανὴ πραΰνειν τὸ ἕτοιμόν τε καὶ ὑπερανεστηκὸς τῆς γνώμης. Vit. Soph. II. 8. 3. p. 580. de Philagro: τὴν ὀφρῦν πικρὸς καὶ τὸ ὄμμα ἕτοιμος. De Diomede *Philostr. Iun.* I. p. 112, 3. ὁ δὲ τοῦ Τυδέως ἔμφρων μέν, ἕτοιμος δὲ τὴν γνώμην, καὶ τὸ δραστήριον προτείνων. Ib. IX. p. 123, 4. De duobus tyrannidis generibus agens Apollonius in Vit. VII. 14. p. 292. ἐοίκασι δ' αἱ μὲν τοῖς θερμοῖς τε καὶ ἑτοίμοις τῶν θηρίων. quibus opponuntur τὰ μαλακώτερα et λήθαργα.

P. 64, 1. περιεστῶτες αὐτὸ. αὐτῷ. Paris. C.

P. 64, 4. στηρίζονται ἐπὶ τῶν αἰχμῶν. ὑπὸ, Laud. — Ad proximum ἀπερείσαντες subaudi αἰχμαῖς.

P. 64, 6. μὴ ἀπὸ τῆς κόμης. γίνωσκε scil. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ εἴδους. Parenthesis τὴν ἀκολουθίαν sermonis interrupit. — οἴχεται γὰρ τοῦτο τὸ κομᾶν, aut κόμην ἔχειν scil. Heroic. XIX. 12. p. 739. de Graecis Achillem lugentibus: ἐτάφη δὲ ἐκδηλότατα ἀνθρώπων — οὐδὲ κομᾶν ἔτι μετὰ τὸν Ἀχιλλέα καλὸν ἡγουμένοι. i. e. μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀχιλλέως. ut Schol. Monni de

haec breviloquentia in Anim. ad. Anth. III. δ. p. 82. a. et ad *Achill. Tat.* p. 876.

P. 64, 9. *θρηνεῖ δὲ προσκείμενος τοῖς στέρνοις τοῦ Ἀντιλόχου. Il. Σ.* 316. *τοῖσι δὲ Πηλείδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο, Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου.* Patrocli sc. Supra II. 2. *ὁ βρυχώμενος ἐπὶ τοῖς Πατρόκλου στέρνοις.*

P. 64, 11. *ἐπαγγέλλεται αὐτῷ. αὐτῷ* om. Flor. Paris. C. D. Fortasse recte.

P. 64, 13. *ἀποτίσαι γὰρ καὶ τὸν Μέμνονα.* recepi lectionem Paris. prd *ἀποτίναι. ἀποκτεῖναι.* Flor. Infinitivus pendet ab *ἀπαγγέλλεται.* Etiam hoc promittit fore, ut Memnon easdem poenas persolvat, quas Hector.

P. 64, 14. *ὡς μηδὲ ταῦτα. μὴ δὲ.* C. D. — *ἔχοι. ἔχει,* οι C.

P. 64, 15. *ὁ δ' ἐν τῷ. ὅδ',* vulgo.

P. 64, 17. *καὶ σεσηρὼς ἐς τον Ἀχιλλέα.* irrisionis habet significationem. Barbarus ap. *Philostr. Iun.* II. p. 114, 2. *σέσηρεν ἄγριόν τι ὑπὲρ τῶν μελλόντων αὐτῷ δρᾶσθαι, Synes.* Epist. C. p. 239. A. *ἔδοξας οὖν σεσηρὸς ἦθος παρέχεσθαι καὶ εἰρωνείας ἀνάπλεων.*

P. 64, 19. *ἠβάσκει μὲν ὑπήνης πρόσω. Wyttenbach.* in Ep. cr. p. 266. comparat *Homer. Il.* ω. 347. de Mercurio: *κούρῳ αἰσυητῆρι ἐοικώς, Πρώτῳ ὑπηνήτῃ, τοὔπερ χαριεστάτη ἥβη. Aristaen.* I. Ep. XI. p. 29. (54). *οὗτος ἡμῖν εὐκταῖος ἐραστής, ἠβάσκων ἀμφὶ πρώτην ὑπήνην.* Vid. supra ad I. 30. p. 48, 4.

P. 64, 19. *κομᾷ δὲ ἐν ἡλιώσῃ κόμῃ, καὶ κοῦφος ἡ κνήμη.* καὶ δὲ ἐν ἡλ. Paris. ubi *καὶ* a correctore superscriptum, alieno loco; nam paulo post *καὶ* ibi omissum ante *κοῦφος. — ἐν ἡλιώσῃ κόμῃ.* Vid. ad Prooem. p. 3, 26. Attigit haec *Winckelm.* in Opp. V. p. 179. not. 751. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 185.

P. 64, 20. *καὶ κοῦφος ἡ κνήμη, καὶ* om. Flor. Paris. D.

P. 64, 21. *σύμμετρον ἐς ῥᾳστώνην τοῦ δρόμου.* pedum enim pernicitate praestabat Antilochus. *Il.* ψ. 756. *ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱός, Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους πυδ πάντας ἐνίκα.* Heroica p. 698. Antilochum Nestori similem fuisse narrant, *δρομικώτερον δέ,* tum *γενναῖον καὶ πτηνὸν τὼ πόδε, καὶ ταχὺν τὴν ἐν τοῖς ἅπλοις κίνησιν.*

P. 64, 21. *καὶ τὸ αἷμα δὲ οἷον ἐπ' ἐλέφαντι χρῶμα ἤνθησεν. δὲ* om. Flor. Par. C. D. respicitur *Homer. Il. δ.* 141 unde profecit etiam *Lucian.* Imagg. c. 6. T. VI. p. 10. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 418. s. De Proserpina erubescente *Claudian.* XXXIII.

Digitized by Google

272. *non sic decus ardet eburnum, Lydia Sidonio quod femina tinxerit ostro.*

P. 64, 23. *ἐμπεσούσης.* *ἐσπεσούσης.* Flor. Par. C. D.

P. 64, 25. *φαιδρόν τε καὶ μειδιῶν.* *φαιδρόν τι.* Flor. Par. Mallem, *φαιδρὸν δὲ καὶ μ.* ut haec opponantur verbis, *πεῖται οὐ κατηφές.*

P. 64, 26. *ἐπὶ τῷ τόν.* *τῷ* dm. C.

VIII.

M E L E S.

Et huius picturae argumentum ex integerrimis Graecae antiquitatis et poeticarum elegantiarum thesauris petitum. *Nais Nympha Cretheis Meletem amans* undas ex fluvio manu haustas bibit, murmurantem, quasi loquela praeditum, alloquitur, lacrymas fundit. Sic Iphimedea, Aloadum mater, Neptunum deperiens, littus assidue frequentat, fluctusque manibus suis in sinum ingerit quo pectoris ardorem mitiget vel amato misceatur. *Apollod.* I, 7, 3. Quam *Dio*, a Iacobsio citatus, cum Cretheide confundere videtur, cum *virginem* quotidie ad *fluvium* accessisse et aquam ulnis in sinum intulisse narret. Flumen, cuius curaus est brevissimus, a fonte ad exitum in tabula cernitur. Ad illum simul *Meles daemon* pictus est; choream agunt *Musae*, Parcarum quodammodo officio fungentes (unde impropriе, *Κλώθειν τῷ Ὁμήρῳ γένειαν* dicuntur p. 66, 28); nam ex hoc amore nascetur Homerus. De Musarum ac Parcarum consortio dixi in Append. ad *Zoegae Commentationes* p. 360 et *Zeitschrift* T. I. p. 230. Vnum addere licebit. In Pelei nuptiis apud Euripidem canunt Musae, apud Catullum Parcae. Sed quo magis palam fieret ad Cretheidis amorem tectius indicatum eiusque fructum, Homerum, spectare Musas exsultantes, aliud artificium adhibitum est, Neptunius ille thalamus, de quo sermo fuit ad I, 8. Thalamum hunc non Rhetoris phantasma esse, sed picturae expressum, singula fere in huius partis expositione ostendunt. Numen, quod Cretheis amat, aqua est, *ὕδωρ οἶνος*, unde illa videri possit somniis pasci. At fluvius, ipsâ inscia, nec ab ea visus, redamans eam, thalamum tollit, structum ex unda tenaciter suspensa, convexa atque solis radios in varios colores infractos remittente (cui ille animum non intendit.) Cilix virgo fluvium Cydnum amans in fontem mutata cum eo miscetur, secundum *Parthenium* supra ad p. 40, 2. a Iacobsio allatum. In Archelai apotheosi Homeri qui sculptus est mons cum specu rupes et

Digitized by Google

specus ad Meletis ripam post vicum Burnabad Homeri nomine hodie insignitas ad vivum reddere dicitur; v. *Bartholdy, Reise nach Griechenland* p. 185. De Homerico antro prope Smyrnam v. etiam *Ch. Tricon* in *Millini Magazin Encyclop.* 1813. T. V. p. 1 — 38.

Meles, figura principalis (τὸ χάριεν τῆς γραφῆς), sub ephebi specie pictus est, in croco ac loto cubans, hyacintho, veris et iuventutis symbolo, ornatus, numine, quod ex oculis adparet, afflatus, quippe ex quo nasci debebat summus poeta; venustus et mollis, ἁβρός, fere ut Cassandra c. X, p. 70, 29. dicitur ἁβρῶς τε καὶ ἐνθέως ἔχουσα. Is vero fonti, non nimis rapide, sed leniter fluenti, manum subdit, ut aqua per digitos aequabiliter et sine fragore manans orationis Homericae lenem et legitimum per dactylos lapsum portenderet. Iuvenili specie, quae in Fluviis minus quam senilis frequens est, ficti sunt Ilissus, Phidiaco opere inclytus, Inopus, cuius simulacrum mutilum Delo nuper in Galliam transvectum est, *Antiqu. du Musée Royal* n. 78, Eridanus in plerisque anaglyphis Phaethontis lapsum continentibus, Acragas et Hypsas, Acis, Polyphemi amasius, Eutychidis etiam, ut videtur, Eurotas, *in quo artem ipse amnes liquidiorem plurimi dixere*, *Plin.* XXXIV, 19, 16; epigrammatistae puta, ut *Philippus, Anthol. Palat.* p. 475. De fluviorum signis cf. *Facius, Collectaneen zur Alterthumskunde* p. 186 s. *Cretheis* Ionico habitu cultuque est, et credemno purpureo ornata, qualia Nereides et Naiades (cum pluribus aliis) gestare solent; quod cum respectu ad Leucotheam dici Viscontius et Zoega crediderunt, *Anagl.* tab. 41. not. 9*; sed frustra, ut mihi videtur. F. G. Welcker.

P. 64, 31. τὸ μὲν τοῦ Ἐνιπέως. locus *Homeri* est Od. XI. 234. s. Cf. *Lucian.* Dial. Mar. XIII. Ad hanc fabulam respexit Noster in Epist. XLII. p. 932. verbis vix integris: ἡ δὲ Τυρὼ τῷ Ἐνιπεῖ ἐπενήξατο, καὶ ἀγρεύοντι ἐπὶ θάλατταν συνήγαγεν.

P. 64, 32. λέγει δὲ καὶ ἀπάτην τὴν ἐκ Ποσειδῶνος. καὶ et τὴν om. Flor. Paris.

P. 65, 1. καὶ τὸ ἄνθος τοῦ κύματος, ὑφ' ᾧ ἡ εὐνή. Od. l. c. 244. πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα παρεστάθη, οὔρεϊ ἶσον, Κυρτωθέν· κρύψεν τε θεὸν θνητήν τε γυναῖκα. unde *Lucianus* profecit l. c. cf. supra l. 8. p. 15, 24. unde apparet ἄνθος h. l. splendidum esse colorem et purpureum. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 382.

P. 65, 4. ὁ δ' ἐτήτῳ ἔοικε. δὲ vulgo. Monuit *Olearius*, fluvium Meletem in numis Smyrnaeorum et Amastrianorum repraesentari barbatum; verum alii amnes passim forma iuvenili conspiciuntur. *Aelian.* V. H. II. 33. Ἀχαγαντῖνοι δὲ τὸν ἐπώνυμον τῆς πόλεως

ποταμὸν παιδὶ ὡραίῳ εἰκάσαντες, θύουσιν. Plura commémoravit *Welckerus*.

P. 65, 6. ἐκεῖ ἐκβάλλων. restitui lectionem editt. vett. et librorum mss. pro ἐμβάλλων, quod cum *Mor.* dedit *Olear.* Ap. *Diod. Sic.* II. 48. p. 160. ἐκβαλλόντων δ' εἰς αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων. Cod. Mutin. ἐμβαλλόντων. *Polyb.* III. 47. 2. de Rhodano: ῥεῖ δὲ πρὸς τὰς χειμερινὰς δύσεις, ἐκβάλλει δ' εἰς τὸ Σαρδῷον πέλαγος. Ib. IV. 39. 2. εἰς δὲ τὰ προειρημένα κοιλώματα πολλῶν μὲν καὶ μεγάλων ποταμῶν ἐκ τῆς Ἀσίας ἐκβαλλόντων. Convenit cum Nostro elegans Meletis descriptio ap. *Himer.* Ecl. XIII. 31. p. 234. ἀνίσχειν μὲν ἐκ προαστείων τῆς Σμύρνης — παραμείψας δὲ τὰς ἑκατέρωθεν ὄχθας, κυπαρίττῳ κομώσας καὶ δόνακι, τῇ πλησίον θαλάττῃ κοινοῦται τὸ ῥεῦμα. Cf. *Aristid.* Or. Smyrn. T. I. p. 233. (407.) et in προσφων. Σμυρν. p. 273. (478.) καὶ μὴν οὐδὲ πλάνης γε ὁ Μέλης, οὔθ' οἷος ἀποφοιτᾶν· ἀλλ' ἔοικεν ἐραστῇ τινι τῆς πόλεως, οὐ τολμῶντι μακροτέραν ἀπογίγνεσθαι, ἅτε, οἶμαι, ἄσβεστον μὲν αὐτῆς τὸν ἔρωτα, ἄσβεστον δὲ τὴν φυλακὴν ἔχων. ὥστε αὐτόθεν ὁρμηθεὶς, αὐτοῦ καὶ παύεται.

P. 65, 7. καὶ λαμβάνεται τοῦ ὕδατος. *Dio Chrys.* Or. XXXII. p. 692. πάλιν δὲ ἑτέραν παρθένον ποταμοῦ τινος ἐρασθεῖσαν, ὁσημέραι φοιτᾶν ἐπὶ τὸ ῥεῦμα, καὶ τόν τε ἀφρὸν ἐντίθεσθαι ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τὸ ὕδωρ ὑποδέχεσθαι τοῖς κόλποις.

P. 65, 12. ἐν κρόκῳ καὶ ἰωτῷ κείμενος. fere ut Iupiter in Π. ξ. 348. cui tellus ediderat ἰωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον. unde *Plin.* H. N. XXI. 17. de croco: *iuxta semitas ac fontes laetissimum. Troianis temporibus iam erat honos ei. Hos certe flores Homerus tres laudat, loton, crocum. hyacinthum* Noster Epist. XXXII. p. 927. καὶ τῷ Διΐ, ὅτε ἐκοιμᾶτο ἐν τῇ Ἴδῃ τῷ ὄρει, ἄνθη ἡ γῆ ἀνῆκε, λωτόν τε καὶ ὑάκινθον, καὶ κρόκον. ubi in proximis verba οἱ δὲ ἐδέοντο καὶ καθεύδειν (sic Par. 1696.) ad Achaeos referenda, perperam mutata sunt ab *Oleario*.

P. 65, 16. ἀνασκοπεῖν τι τῶν ποιητικῶν. revocavi lectionem editt. vett. et Cod. Flor. Par. C. D. Laud. et marg. Morell. pro ἀναπολεῖν, quae est Mor. et Olear. lectio; et ipsa elegans, modo fontem teneremus, unde profluxit. Illustratum verbum ad *Hesych.* ἀνεπόλησα. T. I. p. 366. 23. a *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* de S. N. V. p. 60. et nuper a *Stallbaumio* ad Phileb. c. 67. p. 98. *Theophyl. Simoc.* ἀπορ. φυσ. p. 26. ἐπὶ τὴν Ἀττικήν που ἑστάναι δοκῶ, καὶ τὸ Θεαγένους ἀναπολεῖν πως συμπόσιον. Apud *Himer.* Or. VIII. 1. p. 542. fortasse nihil excidit, sed scribem-

Digitized by Google

dum: Ὀδυσσέα παρ' Ὁμήρῳ πατρίδα ἀναπολοῦντα (ποθοῦντα. vulgo) καὶ τῶν οἰκείων τὴν μνήμην.

P. 65, 19. ἀλλὰ τὴν γῆν ἄκροις τοῖς δακτύλοις διαμώμενος. τοῖς om. Paris. ἄκραν τοῖς δ. Flor. Ducta haec ex *Eurip.* Bacch. 665. ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα, Γάλακτος ἐσμοὺς εἶχον. unde *Dio Chrys.* Or. XXXII. p. 682. πλὴν οὐκ αὐτόματος ὑμῖν ἀναβλύζει διψήσασιν ὁ οἶνος — οὐδὲ γάλα καὶ μέλι δύνασθε εὐχερῶς οὕτως ἔχειν, ἄκροις δακτύλοις διαμῶντες χθόνα. ut emendavit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in διαμώμενοι. pro διασμῶντες. *Heliodor.* II. 6. p. 59. πίδακά τινα διαμώμενος. vulgo διασμώμενος. et sic etiam alibi.

P. 65, 19. In digitis aliud dicterium rei magis accommodatum facere debuerat rhetor. Nam quod *Euripidis* versum, a Iacobsio investigatum imitatur, picturae contrarium est; si quidem Meletis aqua non eo modo scaturit ac labitur, quo Baccharum terram radentium digitos lac sequitur. Interpres Vimariensis eleganter quidem, neque tamen vere p. 100: *Indem er mit seiner Hand über die Oberfläche der Erde hinfährt, lässt er das sanftquellende Wasser durch die Finger rauschen, als ein Wasser, geschickt Liebesträume zu wecken. Aber kein Traum ist's, Critheïs! denn deine stillen Wünsche sind nicht vergebens.* u. s. w. F. G. Welcker.

υ

P. 65, 21. ἀψοφητὶ βλύζοντι. βληζοντι. C. de eodem flumine *Aristides* I. c. πρὸς δὲ ταῖς ἐκβολαῖς βέβρυχε μὲν ἥκιστα· ὁ δὲ τὸ ῥόθιον (Fort. τὸ δὲ ῥόθιον) ἐπιλείπων, ἀψοφητὶ καταμίγνυται. nec aliter *Himerius* l. c. οὐ γὰρ ἠχοῦντος ἀκούσῃ, οὐδὲ δόξειεν ἄν σοι τὸ ὕδωρ φέρεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ τις ἐραστὴς παιδικῶν συνουσίαν κλέψαι βουλόμενος, λάθρα τῇ θαλάττῃ χιρνᾶται.

P. 65, 22. καὶ παρακάθηται ὀνείρατι, ὥς φασιν. fluminibus Critheis adhaerens, eumque frequentans semper, somnio videtur indulgere et phantasmati, amoris fructum exspectans ab amne, qui vulgi oculis nihil nisi mera aqua esse videtur.

P. 65, 24. οὐδὲ ἐς ὕδωρ τὸν ἔρωτα τοῦτον γράφεις. argute orator h. l. usus est paroemia vulgo usurpata περὶ τῶν μάτην πονούντων. quam illustravit *Huschk.* Anal. cr. in Anth. Gr. p. 62. s.

P. 65, 27. ὑφ' ᾧ. ὧν. C. D.

P. 65, 28. λεπτὴ αὔρα. αὖρα. Vulgo.

Ib. Quod sophista puero explicat, quomodo miraculum thalami per auram, aquam subeuntem et suscitantem efficiatur, languet. Ingeniosius est, quod magnam solis ab undis expansis refulgentis vim eo significat quod puer, quasi stupefactus magistrum apprehendit seque in eum acclinat. Similia occurrunt

in Dantae Divina Comoedia. F. A. WELCKER. Quod puer rhetorem manu apprehendit, id ad sequentia retulerim equidem, puero Critheïdem sibi describi cupiente.

P. 65, 30. περιεχές. περιηχὲς. Paris.

P. 65, 31. προςβάλλει. προβάλλει. C.

P. 65, 35. ὅταν ἐναλύῃ αὐτῇ ὁ λόγος. αὐτὰς. C. D. αὐτοῖς. Flor. Paris. ἐναλύειν *morandi* significatione supra I. 10. p. 19, 4. ἡ κόμη ἐναλύουσα τῷ μετώπῳ. ubi vid. not.

P. 65, 37. καὶ μάλα Ἰωνικόν. Nota Ionum ἁβρότης, non in vestitu tantum cultuque, sed in toto, ut videtur, corporis habitu conspicua. In laude hoc ponit *Dio Chrys.* Or. XXXVI. p. 77. de Callistrato quodam: πάνυ καλὸς καὶ μέγας, πολὺ ἔχων Ἰωνικὸν τοῦ εἴδους. Ibi in proximis: διὰ ταῦτα δὴ ταῦτα εὐδοκίμει παρὰ τοῖς πολίταις: non πολὺ εὐδοκίμει legendum cum *Reiskio*, sed διὰ ταῦτα δὴ πάντα εὐδοκίμει.

P. 65, 37. αἰδὼς δὲ τῷ εἴδει ἐπιπρέπει. ut II. 9. p. 68, 29. τὸ δὲ ἐν τῇ παρειᾷ ἔρευθος οὐδὲ ἀποθνήσκουσαν διαφεύγει, χορηγοὶ δὲ αὐτοῦ ἥ τε ὥρα καὶ ἡ αἰδώς. *Lycophronid.* ap. *Athen.* XIII. p. 564. B. πρόσωπον — κόσμιον πεφύκει. Ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει. *Chaeremon.* Ib. p. 608. D. αἰδὼς δ' ἐπεῤῥύθμιζεν ἠπιώτατον Ἐρύθημα.

P. 65, 4. δῶρον Νηρηΐδος ἢ Ναΐδος. coniuncta maris et fluminis numina ob maris vicinitatem, ut ap. *Aristid.* in Σμυρν. πολιτ. T. I. p. 233. (407). Ὁ δὲ δὴ προπύλαιος τῇ πόλει, Μέλης ὁ ἐπώνυμος Νυμφῶν (a quo nymphae Meletides appellantur) διωρυχὴν ἐκ πηγῶν εἰς θάλατταν ποιεῖ, αὐταῖς τε εἶναι λουτρὸν ῥυτόν (bene habet), καὶ Νηρηΐδας παρὰ Νηρέως δέξασθαι δι' ὀλίγου.

P. 66, 5. εἰκὸς γάρ. Ex hoc etiam loco disci potest, quam caute saepe apud Nostrum a rebus pictis non pictae discernendae sint. Quod enim addit: εἰκὸς γὰρ συγχορεύειν τὰς θεὰς ἐπὶ τῷ Μέλητι, pertinet ad ipsius commentum de credemno Nereïdum dono, non ad picturam. F. G. WELCKER.

P. 66, 8. ὡς μηδὲ. μὴ δὲ. C. D.

P. 66, 10. ὅρμοι γὰρ. ὁρμοὶ δὲ. Flor. Vid. supra ad V. p. 59, 28. — αὐγαὶ λίθων. *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 339, 10. λίθων αὐγαῖς καὶ κιόνων χροιαῖς καὶ γραφῆς αἴγλῃ — ὀφθαλμὸν ἐπιστρέφον. *Isidor. Pelus.* V. Epist. XXV. p. 560. C. οὐχ ὑφάσματος ἁλουργὲς ἄνθος, οὐδὲ λίθων ποικίλων αὐγὰς πρὸς χρυσὸν κερασθείσας, κόσμον γυναικὸς εἶναι νομιστέον.

P. 66, 11. καὶ περιδέραια. περιδέῤῥαια. Flor. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 519. *Bast.* ad *Aristaenet.* p. 223.

P. 66, 12. οὐκ ἀηδῶς προςανθοῦσι. vulgo ἀειδῶς. nostrum

est in Flor. Paris. C. D. et legendum esse vidit *Hamacker*. Lectt. Phil. p. 38.

P. 66, 15. τὰς μὲν γὰρ ἐλέγχουσι. diu est quod sic emendavi pro τὰ μέν, et confirmavit correctionem Paris. Nec aliter legit *Isid. Pelus.* V. Ep. CC. p. 619. qui totum locum exscripsit: ὅτι ὁρμοὶ καὶ αὐγαὶ λίθων καὶ περιδέῤῥαια καὶ ταῖς δυςειδέσι καὶ ταῖς ἄγαν ὡραίαις ἀντιπράττουσι· τὰς μὲν γὰρ ἐλέγχουσι, τῶν δὲ ἀπάγουσι. τὰς μὲν refertur ad deformes, quarum deformitatem quaesitus cultus magis ostendit; τῶν δὲ ad formosas, a quibus contemplandis et admirandis ille abducit.

P. 66, 18. ὡς διὰ λευκῆς τῆς ἐσθῆτος λευκοτέρα ὑποφαίνεται. λευκότερα. Mor. Olear. λευκοτέρα. Ald 1. 2. Iunt. 1. 2. Flor. Ad rem cf. not. in *Achill. Tat.* p. 403.

P. 66, 22. Ἀθηναῖοι. Ἀθηναίοις. Paris. ex corr.

P. 66, 23. Μοῦσαι ἡγοῦνται τοῦ ναυτικοῦ, ἐν εἴδει μελιττῶν. *Himer.* Or. X. 1. p. 562. Ἴωνες οἱ ξένοι, γένος Ἀττικόν — Μέλιττα γὰρ ἀπιοῦσιν αὐτοῖς ἐπ' Ἰωνίαν ἡγήσατο. ubi vid. *Wernsdorf.* Ad hanc historiam pertinere videtur alius eiusdem oratoris locus mutilus Or. XXVIII. 7. p. 848. ubi fuisse videtur: ἡγήσεται δὲ τῆς ἀποικίας ὑμῖν οὐ σμήνη μελισσῶν. „Apes coloniarum et omnino advenarum praenuntias a tota antiquitate habitas esse, tum proverbialis versus docet ap. *Phot.* Lex. p. 373. σειρὴν μὲν φίλον ἀγγέλλει, ξεῖνον δὲ μέλισσα, tum ex iis perspicue intelligitur, quae leguntur ap. *Plutarch.* Vit. Brut. c. 39. *Virgil.* Aen. VII. 64. *Plin.* H. N. XI. 17. et alios." Verba sunt *Meinekii* ad *Euphor.* p. 95. Adde *Crenzer.* Symb. II. p. 183. s. Welck. ad C. XII.

P. 66, 25. ὡς Κηφισσοῦ. Κηφισοῦ. Flor. Paris. Vid. ad Anth. Pal. p. 886. Verior videtur scriptura cum simplici sibilante.

P. 66, 26. καὶ χορευούσαις ποτὲ. novissimam vocem restitui, quam unius Cod. Laud. auctoritate delevit *Olear.* Nec apparet, cur delenda sit. Non enim agitur his verbis de Musis in tabula picta saltantibus — illae enim circa futuros Homeri natales occupatae — sed quum verisimile sit, deas illas ad Meletis ripas interdum choreas instituisse, dicit, fore aliquando, ut Musae in his regionibus saltantes reperiantur.

P. 66, 27. νυνὶ δὲ γένεσιν τῷ Ὁμήρῳ αἱ Μοῦσαι κλώθουσι, Μοίραις δοκοῦν. Ioniae laudem celebrans *Himerius* Or. XI. 2. p. 576. ἐκεῖ, inquit, καὶ ποταμοὶ ποιητὰς γεννῆσαι λέγονται, καὶ τὴν Ὁμήρου φύσιν Μέλητι πάντες χαρίζονται. Partubus insignium hominum adesse solent Parcae, ut Iami ap. *Pindar.* Ol. VI. 70. τᾷ μὲν (Evadnae) ὁ χρυσοκόμας πραΰμητίν τ' Ἐλευθὼ συμπαρεστασέν τε Μοίρας. ubi vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 157. Par-

Digitized by Google

carum autem decreta alii dii exsequuntur. Ap. Nostrum Heroic. p. 731. quum Achilles poeticam facultatem sibi expetivisset, Calliope negat, mihi, dicens, et Minervae placet, *εἶναί σε καὶ δεινὸν ἐν στρατοπέδοις. Μοῖραι δὲ οὕτω κελεύουσιν.* ubi habes Musam Parcis auscultantem ut in nostro loco. Ibid. p. 732. Thetis Achillem *διεπόρθμευσεν ἐς τὴν Φθίαν, διὰ τὰ ἐπ' αὐτῷ κεκλωσμένα.* Iunguntur Musae cum Parcis Ibid. XVIII. 4. p. 728. ubi Protesilaus narratur patriam poetae scire, sed prodere nolle: *οὔτε' ἐν ταῖς Μοίραις, οὔτ' αὖ ταῖς Μούσαις φίλα γ' ἔφη αὐτὸν πράττειν, εἰ τοῦτ' ἐκφέροι.* Loco Parcarum Noster Musas nacturo puero apposuit, poetae scilicet futuro; fere ut *Statius* Silv. V. 3. in Patris Epicedio v. 121. *Protenus exorto dextrum risere sorores Aonides.* Vid. *Interpp. Horat.* IV. 3. 1. et quod Parcis est proprium, *τὸ κλώθειν*, non sine arguto acumine tribuit deabus, Parcarum decreta exsequentibus. Erat quum existimarem *Μούσας* et *Μοίρας* in nostro loco sedes suas inter se permutavisse; sed frustra.

P. 66, 29. *καὶ δώσει διὰ τοῦ παιδὸς κ. τ. λ.* alios quoque fluvios Meles per filium suum illustrabit. — *Τιταρησίῳ.* sic dedi cum Flor. pro *Τιταρήσῳ. Il. β.* 751. *οἵ τ' ἀμφ' Ἰμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο· Ὃς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ, Οὐδ' ἄγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ.* Sic etiam infra XIV. p. 74, 23. et ap. *Strabon.* IX. p. 441. T. III. p. 654. *Aristides* de Puteo Aesculap. T. I. p. 253. (443). *Ὅμηρος μὲν γὰρ ἔφη τὸν Τιταρήσιον ἐπιῤῥεῖν ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, ὥςπερ ἄνδρα ἐπινηχόμενον, ὑπὸ καυφότητος τοῦ ὕδατος, τὸ δέ μοι δοκεῖν, εἰ ἐπιῤῥέψαις αὐτῷ ὕδωρ ξένον, ἀντάνεισιν εἰς τὸ ἄνω, τὸ δὲ δύεται ὥςπερ οἱ φαλλοὶ νεύοντες εἰς μυχὸν ἐκ τοῦ μετεώρου.* ubi legendum: *ὥςπερ οἱ σφαλλοί. ut disci, aut massae plumbeae. Hesych. σφαλλός. ἔστι γὰρ ξύλον ποδῶν δεσμωτήριον, οἱ δὲ κόρμον ἢ δίσκον· ἄλλοι δισκοειδές τι σκεῦος μολύβδινον, ἔχον κρίκον. Titaresus* vocatur amnis ap. *Lucan.* VI. 376. *Solus in alterius nomen quum venerit undae, Defendit Titaresus aquas, lapsusque superne Gurgite Penei pro siccis utitur arvis.*

P. 66, 30. *Ἐνιπεῖ δὲ θείῳ. ἐνιππεῖ.* Flor. Locus *Homeri* est Od. λ. 237. *Ἀξίῳ κάλλιστον ὕδωρ* tribuitur *Il. β.* 850. *Ἀξίῳ, τῷ νῦν Βαρδαρίῳ.* Schol. ad h. l. *Ἀξιὸς* non *Ἄξιος* mallet *Boisson.* ad *Planud.* Methamorph. III. 606. p. 127.

P. 66, 32. *Ξάνθῳ τὸ ἐκ Διός.* Cf. *Il. ξ.* 434. *φ.* 2. *ω.* 693. Ex Oceano autem omnes fluvios originem ducere dicitur *Il. Ο.* 195. s.

Digitized by Google

IX.

PANTHIA.

Panthia, super cadaver *Abradatis* humi in armis porrecti, cruore conspersi, ensem pectori infigit, formositate non temerata luctu, quamvis eius vestigia in niveo collo planctibus lacerato apparent, laeto potius ore, quod recuperatum it maritum. Nobilem historiam insignem artificem (γράφειν ἐναργώτατον) pinxisse ait Philostratus, quod ex reliquarum tabularum virtutibus aestimemus oportet; unde mirum non est, quod in Panthiae pulchritudine declaranda diutius immoratur. Illud maxime observa, quod nigris eius oculis altam mentem et summa animi bona inhabitare dicit. Ceterum figuram paullulum inclinatam fuisse coniicio, vultu tamen erecto; labia illa mariti iacentis ori admovere non potuit, dum ense pectus feriebat; neque tunc scriptor oris, nasi et oculorum venustatem mirari potuisset (p. 68, 10. 32.). Scena tragici casus quo minus spectatorem lateret, adiecta est, ut in sexcentis monumentis antiquis, provincia personata, *Lydia* igitur, et quidem aureo amiculo (ut Thebe χρυσοχίτων ap. *Pindarum* fr. 207. ed. Boeckh.), respectu ad Pactolum habito, et aliis fortasse symbolis insignita. Quod si hanc figuram humi fingimus recubare, quod provinciarum et terrae imaginibus non est incongruens, non sane ineptum dici poterit, cum praeterea spatia vacua in eiusmodi pictura solis pauciisque figuris humanis constante non placerent, quod sanguis ex Panthiae vulnere in patriae terrae sinum defluit.

In tam simplicis picturae descriptionem, Philostrati fortasse culpa, factum est, *Heynius* ut aliquot errores irrepere passus sit. Arma enim non in solo circumiacent, sed cadaveri sunt ἐντάφια, i. e. pro veste, qua mortui ornari solebant; inferias intellexerat *Olearius*, ut c. XXX. p. 100, 1. Neque urbs capta et incensa cum mulieribus captivis in prospectu erat; sed diserte haec omnia ait Rhetor et rogum Croesi, quem ne Xenophon quidem memoraverit (cum haec in tabula non existent), mittere se et unice considerare Abradatem et immorituram ei Panthiam, ἐπειδὴ ταῦτα ἡ γραφὴ βούλεται. Haud magis munera aderant a Cyro ad sepulcri honorem missa; sed horum scriptor mentionem infert, ut tropum illum eis applicet, quo Panthia *inferias* se ipsam marito dare dicitur, cum nondum, quae fas essent, habere arbitrata, nisi et se haberet, p. 100, 12. Cyrus Abradatae tumulo dona advehens ut pingatur, ante omnia tumulus vel rogus saltem adesse debet: ad id autem, quod nunc pictura celebratur, actionis momentum, ista

Digitized by Google

non pertinent. Sensus foret manifestus si pro praesenti positum esset ἀπάξει. Denique Amoris etiam persona non appicta, sed vis eius ipso Panthiae facinore, ἐν ἱστορίᾳ τοῦ ἔργου, expressa fuisse videtur, sicuti „socius eius Cupido" in oculis amantis Panthiae situs erat. Auroram, Solem, Noctem Sophistam ad partes vocare vidimus I, 7. ad obscuritatem imminentem significandam. Locutione autem ista obiter ille fortasse voluit admonere, in talibus fere pictores Amoris personam adhibere solere, quocum Ἵμερος etiam saepe iungatur; de quo v. *Fischerus* ad *Anacr.* 51. De Amore tamen non constat *), cum Lydia, ad quam transit oratio, picta sit certo, et cum iterata verba γέγραπται καί eundem exprimendi modum prodere videantur. Sed placuit Rhetori talis ambiguitas, pravum illud descriptionis genus, in quo quae maxime diversa sunt, res verae et allegoricae, fere ut colores in se invicem vergentes, ut nunc hic, nunc alius superior sit, miscentur; quod vidimus etiam in Speculis, pratis, et Naiadibus c. VII. F. G. Welcker.

P. 67, 1. Πανθία ἡ καλή. Sunt haec omnia in Cyropaed. V. 1. 4. et 6. et de Araspe ab honestissima muliere spreto VI. 1. 52. ss. Eandem historiam versibus persecutus erat *Soterichus*. Vid. *Suid.* Σωτήριχος. et *Celer* quidam sophista in oratione. Noster Vit. Soph. I. 22. 3. p. 524. Illustris merito historia, quare *Plutarch.* T. II. p. 1093. B. τίς δ' ἂν ἡσθείη συναναπαυσάμενος τῇ καλλίστῃ γυναικὶ μᾶλλον, ἢ προσαγορευπήσας οἷς γέγραφε περὶ Πανθείας Ξενοφῶν, ἢ περὶ Τιμοκλείας Ἀριστόβουλος, ἢ Θήβης Θεόπομπος. ubi proxima: ἀλλὰ ταῦτα τῆς ψυχῆς. Ἐξαθοῦσι δὲ καὶ τὰς ἀπὸ τῶν μαθημάτων. sic videntur legenda: ἀλλὰ καὶ ταύτας τῆς ψυχῆς ἐξωθοῦσιν οἵδε (Epicurei) καὶ τὰς ἀπὸ τ. μ. Cf. *Lucian.* Imagg. c. 10. T. VI. p. 13. ubi, ni fallor, scribendum: ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ τοῦ Ἀβραδάτου ἐκείνῃ τῇ καλῇ. Οἶσθα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τὴν (vulgo τινα) σώφρονα καὶ καλὴν γυναῖκα. Nomen mulieris apud alios scribitur Πάνθεια.

P. 67, 3. καὶ Ἀβραδάτῃ ἐβούλετο κοινὴν γῆν σπάσασθαι. diversa est dictio in Vit. Apllon. II. 37. p. 89. de Amphiarao, ὃν ἐπεσπάσατο ἡ γῆ ζῶντα. et Ib. VIII. 19. p. 363. de antro Trophonii, ἡ δὲ κάθοδος, οἷα ἐνιζήσαντα ἐπισπάσασθαι. Propius ad Nostrum accedit *Antiphil.* in Anth. Pal. IX. 86. ubi mus ostrea

*) Acutissima est Iacobsii nostri interpretatio; sed haesito ob id quod maius aliquid in hac re esse videtur Amor quam ἵστωρ, et quod Ἱστορία hoc sensu non obvium est, artis aut muneris vocabulum.

Digitized by Google

captus, αὐτόφορον τύμβου ἐπεσπάσατο. quamquam hoc ad muris constum ostreae deglutiendae referri possit. Quum Noster respiciat *Xenoph.* Cyrop. VI. 4. 6. ubi Panthia: ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν, ἣ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ — κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον ἢ ζῆν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη, *Hemsterh.* ad *Hesych.* T. I. p. 1352. ἐπιέσασθαι ap. Nostrum ex *Xenophonte*, ap. *Xenophontem* autem ex Nostro κοινὴν γῆν legendum existimavit. Elegans correctio, et si quid mutandum, praeferenda illa coniecturae *Salmasii* ἀσπάσασθαι. *Pindar.* Nem. XI. 20. θνατὰ μεμνᾶσθω περιστέλλων μέλη, Καὶ τελευτὰν ἁπάντων γᾶν ἐπισσόμενος. *Leonid.* Anth. Pal. VII. 283. Ἅιδαο κάκην ἐπιειμένος ἀχλύν. *Hegesipp.* Ib. VII. 446. Ἑρμιονεὺς ὁ ξεῖνος, ἐν ἀλλοδαποῖν δὲ τέθαπται, Ζωΐλος, Ἀργείαν γαῖαν ἐπεσσάμενος. *Leonid.* Ib. VII. 480. τί πλέον γῆν ἐπιεννύμεθα. Fortasse etiam *Chaeremon.* Ib. VII. 720.

P. 67, 4. ὁποία δὲ ἡ κόμη. ὁποῖα. C. Notandus in proximis usus verbi περιλαλῆσαι, quem attigit *Abresch.* ad *Cattier.* Gaz. p. 86.

P. 67, 9. αὐτῇ μὲν τῇ Πανθίᾳ. τῇ. om. Flor. Par. — γράφει. γράφῃ. C.

P. 67, 11. ὁποίαν τῇ ψυχῇ ἐτεκμήρατο. τὴν ψυχήν. Flor. *Olearius* τῇ ψυχῇ ad Panthiae refert animum et indolem, ex qua, a *Xenophonte* egregie descripta, pictor formam corporis et habitum quasi suspicando finxerit. Sic dicitur τεκμαίρεσθαι τῇ ἐσθῆτι, ἐκ τῶν ὀνύχων, et similia. Potest tamen etiam τῇ ψυχῇ referri ad pictoris mentem, ut τεκμαίρεσθαι τῇ ψυχῇ dictum sit pro ἀναστυποῦσθαι et ἀναπλάττειν. Sic *Vigenerius*: *il la pourtraicte ici telle qu'il l'a imaginée dans son esprit.*

P. 67, 13. Πέρσαις ταῦτα ἀφῶμεν ἄγειν τε καὶ αἱρεῖν. φέρειν volebant *Gruterus* et *Salmasius*, assentiente *Oleario*. At αἱρεῖν bene dictum pro πορθεῖν, aut χειροῦσθαι. Vid. *Steph.* Thes. Gr. L. Valpy p. 1563. C. D. Cf. *Soph.* Trach. 244. *Heyn.* ad *Apollod.* p. 778. Caeterum noli cum *Oleario* existimare, Lydiae devastationem, captivas mulieres et quae sunt alia huius generis in tabula nostra fuisse exhibita. *Philostratus* se ea dicit praetermittere, quae *Xenophon* in illa parte historiae suae commemoraverit.

P. 67, 14. καὶ ὁ Κροῖσος, ἐφ' ὃν ἡ πυρὰ οὐχὶ αὐτῷ Ξενοφῶντι, Οὔκουν οἶδεν αὐτόν, ἢ ξυγχωρεῖ τῷ Κύρῳ. postrema verba referenda esse ad pictorem, *Olearius* monuit. Hic Croesum, quem *Xenophon* non, ut alii, ad rogum damnavit, non magis repraesentaverat, quam reliquam belli cladem, de qua modo

Digitized by Google

diximus. Durior ellipsis in verbis ἐφ' ὃν ἡ πυρὰ κ. τ. λ. ferenda tamen; in proximis autem mallem sane: ἢ οὐκ οἶδεν αὐτὸν ἢ ξυγχ. τῷ Κύρῳ. *Quod ad Croesum attinet, cuius ad ignem condemnatio ne apud Xenophontem quidem habetur, eum pictor aut non novit, aut Cyro eum condonavit* i. e. in Cyri honorem saevi illius supplicii significationem omisit.

P. 67, 19. τὸ δρᾶμα. δράμα. C. D.

P. 67, 20. τὸν κόσμον ἡ γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ὅπλα αὐτῷ ἔπρισεῖτο. Vid. *Xenoph.* Cyrop. VI. 4. 2, 3. ubi verissime *Schaefarus*: ἐπεὶ δὲ ἔμελλε τὸν λινοῦν θώρακα — ἐνδύεσθαι, προσφέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν, καὶ χρυσοῦν κράνος, quam correctionem firmant proxima ap. Nostrum l. 30. ὁ δὲ (λόφος) ἅρα χρυσοῦ τοῦ κράνους ἀνέστηκεν ὑακίνθινος.

P. 67, 32. ἐπὶ τετραῤῥύμου ἅρματος. τετραρύμου. Flor. Ap. *Xenoph.* Cyrop. VI. 4. 2. τὸ τετράρυμον ἅρμα, Cod. Victor, Mon. τετράῤῥυμον. Vid. I. 17, p. 29, 6.

P. 67, 23. νέος ἔτι ἐν ἀπαλῇ τῇ ὑπήνῃ. Vid. supra ad VII. p. 64, 19. *Aristaenet.* II. 19, p. 102 (185.) σὲ γάρ τις νέος καὶ ταβόστρυχος ἔτι ἐν ἀπαλῇ τῇ ὑπήνῃ πάλαι ποθεῖ.

P. 67, 34. ὁπότε καὶ οἱ ποιηταὶ τὰ δένδρα τὰ νέα ἐλεεινὰ ἡγοῦνται. Sic *Olear.* ait se correxisse ex Cod. Laud. pro ἐλεεῖν, quod esset in editis. Verum ille nonnisi Morell. inspexit. In Ald. l. l. Iunt. est ἐλεεινά. Melius haec haberent sic scripta: ὁπότε οἱ ποιηταὶ καὶ τὰ δένδρα ἐλεεινὰ ἡγοῦνται, omissis vocabulis τὰ νέα. Obversabantur nostro verba *Homeri Il.* ρ. 53, 54. de Enphorbo a Menelao occiso, quae illum ex *Orphei* ἀφανισμῷ *Διονύσου* sumsisse ait *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 751, 22. Noster Vit. Soph. II. 25. p. 610. ἐς διαφορὰν κατέστη πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα οὕτω τι ἀπαραίτητον, ὡς μηδὲ δάκρυον ἐπ' αὐτῷ τὴν Καλλιστὼ ἀφεῖναι, ἐν μειρακίῳ ἀποθανόντι, ὅτε δὴ καὶ τοῖς πολεμιωτάτοις ἐλεεινὰ τὰ τῆς ἡλικίας φαίνεται, in Epist. XXVII. p. 926. ad puerum tonsum: ἀλλὰ δένδρον μὲν πεσὸν κλάεται, καὶ ποιητὴς μεγαλόφωνος πολλὰ ἐπ' αὐτῷ λέγει· σὺ δὲ φύλλα τοσαῦτα ἐκταμὼν οὐ δακρύεις, ubi *Olearius*, nostri loci et *Homeri* oblitus, egregie nugatur, *Liban.* T. III, p. 337. εἶτα Ὅμηρος μὲν οὐδὲ τὴν τοῦ φυτοῦ φθορὰν ἄνευ τοῦ ἐλεῆσαι παρέδραμεν, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ὢν ὁ φυτευσάμενος καὶ καμών, εἶτα ὁρῶν ἐπὶ γῆς ἐκτεταμένον, οἱονεὶ θρῆνον εἰς τὸ ἔρνος ᾄδει.

P. 67, 27. τὸ γὰρ κατακόπτειν, hoc ipso verbo in hac historia utitur *Xenoph.* VII, 1, 32. Cf. VII. 3. 8. — πρὸς τρόπον τῇ τοιαύτῃ μάχῃ. vid. ad I. 9. p. 17, 9.

P. 67, 28. τοῦ δὲ αἵματος ἀκραιφνοῦς ὄντος. *Eurip.* Hecub. 532. ἐλθὲ δ' ὡς πίῃς μέλαν Κόρης ἀκραιφνὲς αἷμα.

Digitized by Google

P. 67, 29. τὸ μὲν τὰ ὅπλα, τὸ μὴ. C. in marg. μέν. — τὸ δ' αὐτὸν, τόδ' vulgo.

P. 67, 30. διεῤῥάνται. διαῤῥάνται C.

P. 67, 31. χρυσοῦ τοῦ κράνους. articulum om, C. D. χρυσῷ κράνους. Paris. ὁ δὲ ἄρα χρυσόκρανος. Flor. ex corr. Vid. supra ad l. 20.

P. 67, 32. αὐτῷ τῷ χρυσῷ ἐπαστράπτων. ipso galeae auro novum splendorem concilians. Supra V. p. 59. κόκκοβαφεῖ δὲ ἐσθῆτι καταλάμπει πάντα.

P. 67, 32. καλὰ μὲν οὖν ἐντάφια καὶ ταυτὶ τὰ ὅπλα. Xenophon, pulchrorum armorum studiosus, dicere solebat, ἀποθνήσκοντα ἐν μάχῃ κεῖσθαι καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ· τῷ γὰρ ἀνδρὶ τῷ γενναίῳ ταῦτ' εἶναι τὰ ἐντάφια ὡς ἀληθῶς κοσμοῦντα αὐτόν, ap. Aelian. V. H. III. 24. qui spectare videtur locum in Anabasi III. 2. 7. Elegantèr Noster Vit. Soph. II, 20. p. 600, de Apollonio Naucratita; ἐτελεύτα δὲ ἑβδομηκοντοῦτης Ἀθήνῃσιν, ἔχων ἐντάφιον τὴν ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων εὔνοιαν. unde fortasse Liban. T. IV. p. 535. 20. ἂν δὲ γένωμαι πολεμίας ἔργον χειρός, σεμνὸν ἐντάφιον περιχεῖσομαι τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως εὔνοιαν. De Theodosio Synesius Or. de Regn. p. 5. B. καταλύειν τὸν βίον, ἀνθρώπων μὲν οὐδενί, τῇ δὲ φύσει παραχωρήσας — ἐντάφιόν τε ἔσχε τὴν ἀρετήν, ἀδήριτον ἡμῖν τὴν βασιλείαν καταλιπών.

P. 67, 33. τῷ γε μή. μὲν. C. in marg. μὴ. — αἰσχύναντι αὐτά. καταισχύναντι, Paris. et Flor. quod recepi, Raro enim composita debentur librariorum libidini. Xenophon Anab. III. 1, 30. οὗτος γὰρ καὶ τὴν πατρίδα καταισχύνει, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.

P. 68, 3. δῶρα ἀπάγει. haec quoque ex Xenophonte Cyrop. VII. 3. 11 et 16. Solemne in his verbum ἀπάγειν. Quare in Vit. Apoll. VI. 12. p. 250, recte Olearius dedit; καί τινα ἡμῖν ἀπῆγες ἐκεῖθεν φόρτον. pro ἐπῆγες.

P. 68, 4. ἐκ θησαυρῶν. θησαυροῦ. C. D.

P. 68, 7. αὐτή γε γένοιτο. γε in Par, Flor, D, propter sequentem syllabam omissum.

P. 68, 8. ἤδη διελήλακε. διελήλακεν ἤδη, Flor. Par.

P. 68, 9. ἀλλ' οὕτω τι ἐῤῥωμένως. recepi lectionem oblatam a Flor. οὕτω δὴ ἐῤῥώσω, Ald. 1. 2. lunt. οὕτω τοι ἐῤῥ. Paris. C. D, οὕτω διεῤῥ. Morell. οὕτω τι δὴ Olear. ex Laud. ubi si δὴ admittendum, scribi debet: οὕτω δή τι ἐῤῥ. De οὕτω supra diximus ad I. 14. p. 25, 19. Vit. Apoll. II. 22. p. 76. οἷον δή τι παρ' Ὁμήρῳ. Vit. Soph. I. 25. 4. p. 535. ὑπέρφρων γὰρ δή τι οὗτος. ubi Guelph. δὴ οὗτος. Pausan. X. 28. p. 866. καὶ ἀμυδρὰ οὕτω δή τι τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων. Ex Herodoto exempla de his particulis in hunc modum

Digitized by Google

seiunctis dedit *Valcken.* ad *Herod.* IV. p. 52. p. 304. Cf. *Becker* Specim. p. 55. s. Ap. *Parthen.* c. 29. p. 65. de Daphnide: *σύριγγι δή τε δεξιὸς χρήσασθαι.* *Heynius* δὴ deletum mallet. Scribe potius *σύριγγι δή τι.* Seiunctim iisdem usus est *Eunap.* Vit. Phil. p. 48. (29.) *οὕτω δὴ πολύ τι τῶν μουσικῶν οὐκ ἀπεῖχε Σειρήνων.*

P. 68, 9. *ὡς μηδὲ μὴ δὲ.* C. D.

P. 68, 10. *κεῖται γοῦν τὸ στόμα ξυμμετρίαν τὴν ἑαυτοῦ φυλάττον,* in ore praecipue laudatur *ἡ ξυμμετρία.* Vit. Apoll. VII. 42. p. 321. de formoso puero: *καὶ μὴν καὶ τὸ στόμα οὕτω ξύμμετρον, ὡς καὶ σιωπῇ πρέπειν καὶ λόγῳ.* Supra V. p. 61, 5. *χείλη ἁνθηρὰ καὶ ἅπα, στόμα σύμμετρον.* In nostro loco pro *κεῖται* *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 278. *κέκλεισται* legendum existimat. Quod dixeris *Vigenerium* quoque legisse, qui vertit: *Au moyen de quoy la bouche s' est close, gardant tousiours sagentille proportion et mesure.* Noster Ep. LXV. p. 945. *χείλη μὲ ἐπάγεται κεκλεισμένα μὲν δι' εὐκοσμίαν, ἀνεωχθέντα δὲ δι' εὐωδίαν.* Mutatione tamen non opus, si verba sic iunxeris: *κεῖται γοῦν, iacet Panthia, τὸ στόμα φυλάττον τὴν ἑαυτοῦ ξυμμετρίαν.* pro, *τοῦ στόματος φυλάττοντος.* Vulgo post *στόμα* distinguitur.

P. 68, 11. *καὶ νὴ Δί' ὥραν, ἧς τὸ ἄνθος οὕτω τι ἐπὶ χείλεσιν, ὡς καὶ σιωπώσης ἐκφαίνεσθαι, οὕτω τοι.* Paris. D, etiam C. ex corr. Haereo in *ὥραν.* Ex novissimis enim verbis apparet, non agi de pulchritudine oris, quam forma et color efficiunt, sed de suavitate, quae loquendo proditur. Haec suavitas Panthiae labris, tacentis et iam mortuae, insidere videbatur. Bene haec habent sic scripta: *καὶ νὴ Δία φωνῆς τὸ ἄνθος οὕτω τι ἐπὶ χείλεσιν, loquelae flos et venustas.* *Achill. Tat.* V. 5. p. 107. 1. de Tereo: *καὶ ἔδνα τῶν γάμων αὐτῇ δίδωσι, μηκέτι λαλεῖν, καὶ χεῖρει τῆς φωνῆς τὸ ἄνθος.* ubi vid. Animadverss. p. 766. *ἄνθεμα Πειθοῦς.* *Christodor.* Ecphr. 13. Vid. inprimis *Wyttenb.* ad *Plutarch.* de S. N. V. p. 9.

P. 68, 13. *ἀνήρτηται δὲ οὔπω τὸν ἀκινάκην.* non video, quem haec sensum habeant, sed rhetorem scripsisse puto, *ἀπήρτηται.* nondum Panthia manum a gladio detraxerat et removerat, sed magis magisque eum in pectus adigebat, Removendi et deducendi vi *Synes.* Ep. IV. p. 163. A. *σχεστλιαζόντων δὲ ἡμῶν καὶ ἐν δεινῷ ποιουμένων τὸ ἀπηρτῆσθαι τοσοῦτον τῆς γῆς.* *Plutarch.* T. II. p. 1082. E. *μᾶλλον ἀπήρτηται τῶν ἐννοιῶν.* Vid. *Wyttenbach.* ad *Plut.* T. XII. p. 752. s.

P. 68, 13. *ἀνήρτηται δὲ οὔπω τὸν ἀκινάκην,* gladius nondum (denuo) suspensus est, sed vulneri infixus haeret; ex solita imaginum cum personis confusione. *Philostr. Iun.* c. X.

Digitized by Google

p. 129, 29. μαχαίρας δὲ τῶν χειρῶν ἐξήρτηνται χρυσᾶς. F. G. Welcker.

P. 68, 17. μεταβέβληκε δέ. μεταβέβληκέ τε. Flor. Par. D.

P. 68, 18. ἥγε μηδὲ ἀλγεῖν ἔοικεν. Similiter de Antilocho supra VII. p. 64, 25. — ὅτι αὑτὴν, αὐτὴν. C. i. e. ὅτι ἑκοῦσα καὶ αὐτομάτως θνήσκει.

P. 68, 20. οὐχ ὥςπερ ἡ τοῦ Πρωτεσίλεω, καταστεφθεῖσα οἷς ἐβάκχευσεν. Laodamia igitur, ut falleret eos, qui a morte sibi inferenda prohibere eam volebant, orgina simulasse et tamquam furore bacchico insaniens sibi manus intulisse putanda est. Est hoc inter inventa Tragicorum, in quibus passim ea, quae dissimulari aut clam peragi debebant, per orgiorum furores peraguntur. Ita in Antiope (*Hygin.* Fab. VII et VIII.) et in Ino Euripidis (*Hygin.* Fab. IV.) scena fuit instructa. Actum est hac de re ad *Virgil.* Aen. VI. 517. VII. 385. *Antiqu. Abh.* II. p. 207. s. Lucem hinc foeneratur nobile anaglyphum, olim in aedibus Barberinianis, inde in Museo Pio. Clem. V. tab. XVIII. elegantius expressum, quam in Admirandis Rom. et in *Winckelm.* Mon. ined. tab. 123. Refert illud fata Laodamiae: inter alia suspensa est in pariete larva Bacchica cum thyrsis, de quibus quid statuerent viri docti non habebant. Alio modo res tractata fuit ab eo Tragico, quem exscripsit *Hygin.* Fab. CIV. In Hypsipyle patrem a furore Lemniarum servavit per orgiorum speciem ap. *Valer. Flacc.* II. 264. ss. Heyne. Opusc. Acad. p. 110. Cf. *Welckeri* Zeitschr. Fasc. II. p. 428. ss. et 605.

P. 68, 21. οὐδ' ὥςπερ ἡ τοῦ Καπανέως, οἷον θυσίας ἀρθεῖσα. quum infra II. 31. p. 100. de eadem Euadne dicatur, ἡ δὲ γυνὴ, καθάπερ οἱ ἐς τὰ ἱερὰ στεφάνους τε καὶ χρυσὸν ἐξασκοῦντες, ὡς φαιδρὰ θύοιτο — οὕτως ἑαυτὴν στείλασα — πηδᾷ ἐς τὸ πῦρ. in Exercitatt. II. p. 98. legendum conieci: οἷον θυσία ἀσκηθεῖσα. fere ut de Macaria ad aram immolanda *Aristides* Panath. T. I. p. 118. προςαγαγεῖν δ' αὐτὴν κοσμήσασα ἡ μήτηρ, ὥςπερ εἰς θεωρίαν πέμπουσα. Nunc magis probo correctionem leniorem expromtam in Exercit. T. I. p. 91. οἷον θυιὰς ἀρθεῖσα. cui calculum adiecit *Heynius* p. 112. His verbis autem non *cultus bacchicus* significatur, sed ἡ τῆς ὁρμῆς δεινότης. *Homer.* Il. χ. 460. de Andromache: ὣς φαμένη μεγάροιο διέσσυτο, μαινάδι ἴση, Παλλομένη κραδίαν. quam comparationem cum Maenadibus iisque, qui mente sunt commota, usurpatam docte illustravit *Mitscherl.* ad Hymn. in Cerer. 386. p. 202. De αἴρεσθαι vid. supra I. 12. p. 22, 1. Euadne ad. *Euripid.* in Suppl. 1049. ἥδ' ἐγὼ πέτρας ἔπι, Ὄρνις τις ὡσεί, Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς Δύστηνον αἰώρημα κουφίζω, πάτερ. i. e. αἴρομαι. Ib. 1069. ᾄσσω θα-

Digitized by Google

νόντος Καπανέως τῆνδ' ἐς πυράν. Haec tuentur vulgatam lectionem ap. *Propert.* I. 16. 19. *Coniugis Evadne miseros elata per ignes Occidit, Argivae fama pudicitiae.* ubi V. D. qui nuper *Propertium* eleganter exornavit, *ablata* dedit ex coniectura, quia Evadne non sit *elata*, quippe quae se vivam in mariti rogum praecipitaverit.

P. 68, 22. ἀλλ' ἀσκεύαστον τὸ κάλλος. hoc compositum ignorant Lexica, qui ἀκατάσκευον, et ἀκατασκεύαστον afferunt. Vit. Apoll. VI. 11. p. 244. τὴν τέχνην δὲ ὁρῶν ἀκατάσκευόν τε καὶ μήπω κεκοσμημένην. Ib. p. 247. ὡς ἁπλῶς τε καὶ ἀκατασκευάστως. Cod. Guelph. ἀκατασκεύως. Ib. p. 249. ἔοικε μὲν ἀκατασκευάστῳ τε καὶ λιτῷ σχήματι. idem liber: ἀκατασκεύῳ καὶ λιτῷ.

P. 68, 24. φυλάττει αὐτὸ. φυλάττειν. sic C.

P. 68, 25. χαίτην μὲν οὕτω μέλαιναν καὶ ἀμφιλαφῆ περιχέασα τοῖς ὤμοις. περιχέουσα. Paris. οὕτω μέλαιναν. nigram, sic ut vides in tabula exhibitam. Nescio quomodo frigeat οὕτω. An iungendum: οὕτω περιχέασα?

P. 68, 28. τὰ γὰρ σημεῖα τῶν ὀνύχων ἡδίω γραφῆς. vestigia unguium, quibus genas rasit, quavis pictura iucundiora. Hunc verum sensum esse, docent quae diximus ad I. 28. p. 46, 24. Vit. Soph. II. 1. 5. p. 550. navis Minervae sacra narratur habuisse πέπλον ἡδίω γραφῆς, σὺν οὐρίῳ τῷ κόλπῳ. Varia hic tentavit Heynius, ut meliorem sensum extunderet, sed frustra.

P. 68, 30. χορηγοὶ δὲ αὐτοῦ. cf. supra VIII. p. 65, 36.

P. 68, 33. ὥςπερ πτόρθοι. πτορθοί, Olear. — μηνοειδεῖς οἱ ὀφρύες. *Eustath.* Amor. Hysm. III. p. 94. s. ὀφρὺς μέλαινα, Ἶρις τὸ σχῆμα, ἢ κατὰ σελήνην μηνοειδής. *Nicet. Eugen.* Narr. Am. I. 132. κυκλοειδεῖς ὀφρύες. et 145. τα κυκλοειδῆ τόξα τὰ τῶν ὀφρύων. Glossa Cod. Reg. 1761. edita ab *Osanno* Auctar. Lex. Gr. p. 145. πτόρθοι μηνοειδεῖς. ὅζοι πτόρθων περιεχεῖς κατὰ τὸ μηνοειδές, ἤγουν σιγμοειδὲς τῆς σελήνης. ubi cl. editor σιγματοειδὲς corrigit.

P. 68, 37. θεωρῶμεν. θεωροῦμεν. Flor. — ὅρος. ὅσον. Idem liber.

P. 69, 1. τῶν τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν. sic Flor. Paris. τῆς vulgo abest.

P. 69, 3. λογισμοῦ δὲ εἶσω μᾶλλον ἢ τόλμης. putes ἴσως fuisse; sed εἶσω ad mentem respicit, tamquam intimam et altam. Hemm. Imo sensus est, *plus oculos habere rationis et cogitationis quam audaciae.* II. 21. p. 89, 10. ἰσχυρὸν μὲν τὸν Ἀντεῖον οἶδε, καὶ οὐκ εἶσω τέχνης. *nihil artis habentem.* He-

roic. p. 708. οὐ ῥᾳδυμον παιδιάν, ἀλλ' ἀγχίνουν τε καὶ ἐσπουδῆς. Vid. *Boisson.* p. 524.

P. 69, 6. οὕτω τι ἐπικέχυται. τοι, C. D. ἵμερος γέλωτι ἐπικ. Paris.

P. 69, 7. ἐπιδηλόντα. ἐπιδηλώσατα. C. — ἀπ' αὐτῶν. ἐπ' αὐτ. solus Morell.

P. 69, 8. γέγραπται καὶ ὁ Ἔρως ἐν ἱστορίᾳ τοῦ ἔργου, Ἔρως συνεργὸς τοῦ ἔργου. Paris. Cupido in tabula exhibitus, non, ut vulgo vertitur, *in operis historia*, sed tamquam testis et quasi cognitor illius facinoris. ἐν ἱστορίᾳ pro ἱστορα εἶναι, ut ἐν μούσαις ἦν pro μουσικός. Vid. *Markl.* ad *Max. Tyr.* XXI, 2. p. 396. Noster c. XXXIII. p. 103. 2. ἐν λογίοις ἡ σοφή. *Aelian.* H. A. VI. 19. τῶν ἐν ᾠδαῖς τε καὶ μούσαις ὀρνίθων. *Liban.* T. IV. p. 230. 11. παρά τε τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ἐν τῷ γεωργεῖν.

P. 69, 10. ὑποδεχομένη. ὑποχεομένη. C. — καὶ χρυσῷ γε. τῷ κόλπῳ. *aureo sinu*, ob auri opes, quibus Lydia abundabat.

X.

CASSANDRA.

Iustus est picturae titulus *caedes Cassandrae*, quippe in quam stricta est securis, cum Agamemnon obvolutus iam mortis tenebris iaceat; et bene Rhetor: τὸ κυριώτατον τῆς σκηνῆς Ἀγαμέμνων ἔχει — κυριώτερα δὲ ἐν οἴκῳ τὰ τῆς Κασσάνδρας. Mactati apud mensam recensentur *septem*, in quorum numero habeatur Agamemnon, an octavus sit, non liquet, Aegisthum, cuius in strage facienda partes fuerant (p. 69, 20.), si adfuisset, in descriptione non potuisse omitti arbitror. Mulieres etiam praeter Clytaemnestram et Cassandram, ancillas nimirum, expressas fuisse, non credibile est, quod moneo ob verba non urgenda p. 70, 22. ἐν μειρακίοις καὶ γυναίοις. Clytaemnestra, quo immanitas eius magis fieret conspicua, sola, postquam sua manu mariti necem perfecit (p. 69, 23), relicta est, quasi praeter illam nemo talis scenae horrorem ferre potuerit; scenae autem aspectus eo magis est horrificus, quod praeter caesorum tetram ruinam, facibus collustratam, et eversam mensam aliamque supellectilem; solas conspicamur ultimam victimam et faminam quavis bellua terribiliorem cruentam facinus absolventem. Certare in tali argumento cum poeta, iuxta quem socii miscentur σύες ὠγ ἀγριόδοντες, haec omnium, quas novimus, sola ausa est pictura, quam graphice admodum Rhetor de-

Digitized by Google

scripsit. Quantum in ea plus est horroris, quam in illa apud *Lucianum de domo* 23., quae Aegisthi et Clytaemnestrae caedem sistebat, gemina igitur nostrae sive, ut cum *Achille Tatio* (III, 6.) loquar, ἀδελφή. Idem argumentum *Plinius* XXXV, 40, 40, dat Theodoro et Taurisco. Theodorus autem pinxerat etiam *Cassandram*, quae Romae erat in Concordiae delubro. F. G. WELCKER.

In hac imagine describenda rhetor colores duxit ex *Homer.* Od. λ, 408—425. Comparandus etiam *Liban.* T. IV. p. 132. et 1023, a, et similis scena initio fabulae *Heliodori.*

P. 69, 12. οἱ κείμενοι κατ' ἄλλος ἄλλο τοῦ ἀνδρῶνος, restitui ordinem verborum, quem edit. habent vett. et libri nostri omnes, pro κατ' ἄλλο ἄλλος, quod *Olear.* dedit. Sic dicitur ἐπ' ἄλλος ἄλλῳ, ἐπ' αὐτὸς αὐτῷ, de quibus vid. *Stallb.* ad *Platon.* Phileb. p. 173. Similiter Od. ε. 154. ἰαύεσκεν παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ — ἀνδρὼν. triclinium. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 525. Ap. Nostr. in Vit. Apoll. IV. 25. p. 165. scribe cum Cod. Vrat. ὁ δὲ ἄργυρος καὶ ὁ χρυσὸς καὶ τὰ λοιπά, οἷς ὁ ἀνδρὼν κεκόσμηται, ποτέρου ὑμῶν; τῆς γυναικός, ἔφη,

P. 69, 14. κρατῆρ τε οὑτοσὶ λελακτισμένος, οὑτωσὶ λελακτισμένος. C. in talibus crateres eversi nunquam omissi; et Agamemnon πέπτωκε παρὰ τὴν πατρῴαν τράπεζαν, παρὰ τοὺς κρατῆρας αὐτούς. *Liban.* T. IV, p. 116, 10. quae ducta ex *Homero* l. c. v. 418. ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ, ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας, Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν. *Lucian.* Dial. Meretr. 15. T. VIII, p. 268. τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαίσας. *Heliodor.* I. 1. p. 2. τράπεζαι τῶν ἐψεσμάτων ἔτι πλήθουσαι — κρατῆρες ἀνατετραμμένοι, καὶ χειρῶν ἔνιοι τῶν ἐσχηκότων ἀποῤῥέοντες.

P. 69, 20. καὶ τὸν Αἴγισθον, ignavum hominem secundum tragicos.

P. 69, 21. πέπλου τέχνῃ τινὸς ἀπείρου. τέχνῃ πέπλου. C. Clytaemnestra ap. *Aeschylum* Ag. 1381. οὕτω δ' ἔπραξα — ὡς μήτε φεύγειν, μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον. Ἄπειρον ἀμφιβλήστρου, ὥσπερ ἰχθύων, περιστιχίζω, πλοῦτον αἵματος κακόν. *Eurip.* Or. 25. ἢ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι ἔκτεινεν. Cf. *Lycophr.* 1099. ss. et 1375. ibique Schol. et *Müller.* in Var. Lectt. T. I. p. 191.

P. 69, 23. ἀμφήκη τοῦτον, ὃς καὶ τὰ δένδρα αἱρεῖ τὰ μέγιστα. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα. sic C. Ducta sunt haec fortasse ex

Digitized by Google

Soph. El. 95. *πατέρ' ὄν — μήτηρ ἡ μὴ χώ κοινολεχὴς Αἴγισθος, ὅπως ὀρῦν ὑλοτόμοι, σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.* ubi comparant *Il.* III. 60. ss. XIII. 389. ss.

P. 69, 26. *ᾤδουσαν.* *ἄδουσαν.* C. — *θερμῷ τῷ πελέκει.* Cassandra in *Aeschyli* Agam. 1248. *ἐπίζηνον μένει θερμῷ κοπείσῃ φοινίῳ προσφάγματι.*

P. 69, 27. *ὡς δρᾶμα.* *δράμα.* C. D.

P. 69, 32. *φανότεροι τοῦ πυρός.* *φανότεροι.* sic C. *φανερώτεροι.* Flor. Vulgata sincera. *Themist.* Or. XXVII. p. 340. D. *φανερόν σοι τὸ βούλημα ἔσται τὸ τοῦ ποιητοῦ.* Cod. Ambr. *φανὸν σοι.* *Max. Tyr.* XVII. 11. p. 334. *καλὸν μὲν γὰρ εἶναι τὸν θεόν, καὶ τῶν καλῶν τὸ φανώτατον.* Ser. cum Cod. Monac. *φανότατον.* primam enim producit, ut constat ex *Aeschyl.* Prom. 538. *φαναῖς ἐν εὐφροσύναις,* et sic iterum XXIII. 5. p. 450. *ἐπῶν τὰ κάλλιστα καὶ φανότατα.* Eodem errore editum ap. *Heliodor.* X. 4. p. 394. *τοῖς καθαρωτάτοις καὶ φανωτάτοις θεῶν.* Cf. *Matthaei* ad *Io. Chrys.* Homil. IV. T. I. p. 117. et *Bornemann.* ad *Xen.* Conv. p. 194.

P. 70, 2. *ἐν κόσμῳ δὲ οἰδὲν τούτων.* nihil horum in suo loco et ordine. Vid. *Toup.* ad *Suid.* T. I. p. 371. *Boisson.* ad Heroic. p. 359.

P. 70, 5. *τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν κεῖται.* recepi lectionem Flor. Par. pro *ἐπ' αὐτῶν,* quod perperam vertitur: *alia suo loco reposita.* Nam si vera est lectio, *ἐπ' αὐτῶν* debet verti *super convivas.* ut recte *Vigenerius*: *partie respandue sur eux.* Sed rectius *ἀπ' αὐτῶν. a convivis remota.* Od. Z. 40. *πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.* *Il.* Σ. 272. *αἱ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο.* Noster Heroic. p. 670. *καὶ γὰρ οἱ σπάνδυλοι ἀπ' ἀλλήλων ἐκωνιῳ.* ubi Schol. *μακρὰν καὶ χωρὶς ἀλλήλων.* Vid. Valcken. ad Adon. p. 238. C.

P. 70, 10. *ὁ δ' ἀποκέκοπται, ὅδ'* vulgo. Idem error sublatus in hac pag. l. 13. *ὁ δ' ἐς ὤμους.* l. 15. *ὁ δ' ἀπιστεῖ.*

P. 70, 11. *ἐς τὸν κρατῆρα.* *εἰς,* vulgo. Illud habet C. D.

— *ὁ δὲ ἀπήραται τὴν χεῖρα.* *ἀπήρραται.* Flor. *ἀπερρ ται.* sic Paris. Servavi vulgatam. Vid. *Valcken.* ad *Herodot.* VIII. 90. p. 660. 31. qui nec nostri loci est oblitus.

P. 70, 14. *ποιητὴς ἂν φαίη κύμβαχος.* *Il.* ε. 586. ubi vid. *Heyn.* T. V. p. 109. s.

P. 70, 15. *ὁ δὲ ἀπιστεῖ τῷ θανάτῳ.* vertitur: *alius mortem adesse vix credit.* immo: *non credit.* In repentina caede erat, qui

Digitized by Google

verane res esset an somnium dubitaret, eamque dubitationem etiam post mortem vultu proderet.

P. 70, 17. *ὠχρὸς δὲ οὐδείς. μὲν οὐδείς.* Laud.

P. 70, 21. *οὐδ' ἐπὶ Σκαμάνδρου τινὸς ἠΐσιν. τισὶν ἠΐσιν.* D. *τισὶν* C. sed omisso *ἠΐσιν*. Elegantia in pronomine, similis ei, quam obliteravit *Olearius* in Vit. Soph. I. 8. p. 489. *θερμὸς δὲ οὕτω τις ἦν.* Infra II. 30. p. 100. *οὔτε ξίφος τι ἐπὶ τὴν δέρην ἕλκουσα, οὔτε βρόχου τινὸς ἐάυτὴν ἀπαρτῶσα.* Vid. *Boiss.* ad *Nicet. Eugen.* p. 268. Cf. *Wesseling.* ad *Herodot.* IV. 198. p. 368, 78. Exemplum tamen nostro plane simile non habeo in promtu.

P. 70, 23. *βοῦς ἐπὶ φάτνῃ.* ex Od. *λ.* 410. *Ovid.* Met. V. 121. *at ille Procubuit terrae mactati more iuvenci.* Ad paroemiacam locutionem fortasse respexit *Eunap.* Vit. Phil. p. 45. (26.) de Ablabio, iubente imperatore occiso: *οἱ δὲ συγχωρηθέντες ἀντὶ τῆς ἀλουργίδος ἐπῆγον αὐτῷ τὸν πορφύρεον θάνατον, κρεουργηδὸν ὥςπερ τι τῶν ἐν ταῖς εὐωχίαις ζῴων κατακόψαντες.* Dorcon ap. *Longum* I. p. 27. ed. Sch. *οἱ γάρ με ἀσεβεῖς λῃσταὶ πρὸ τῶν βοῶν μαχόμενον κατέκοψαν ὡς βοῦν.*

P. 70, 28. *καὶ τραχεῖα τὴν ὠλένην.* infesta, infestum animum declarans. Nisi sophista brachium mulieris non molle, sed nervis ex nisu intentis inflatum designare voluit. Heyne p. 113. In *τραχεῖα* est ferocitatis significatio. *Phil.* Epist. LV. p. 941. *μὴ τραχεῖα γίνου μηδὲ φοβερά.* In *ὠλένην* haereo. An fuit *τὴν φωνήν*? *Plutarch.* Vit. Cat. Iun. c. 2. T. V. p. 36. ubi Silo Catoni puero minatur, *ἅμα τῇ φωνῇ τραχυτέρᾳ χρώμενος.* *Theocr.* Id. XXV. 74. *τρηχὺ δὲ φωνῇ Ἠπείλει μάλα πᾶσα.* Cf. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 41. Cogites etiam de *τραχεῖα τὴν ὀργήν*, ut ap. *Aeschyl.* Prom. 80. *τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν Ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ πίπλησσέ μοι.* *Euripid.* Med. 454. *τραχεῖαν ὀργήν.*

P. 70, 28. *καὶ τραχεῖα τὴν ὠλένην*, brachio sublato ferox, stricta securi mortem atrociter minitans. F. G. Welcker.

P. 70, 29. *καὶ ἐνθέως. καὶ* om. Flor.

P. 70, 30. *ῥιπτοῦσα ἀφ' αὑτῆς τὰ στέμματα. ἀπ' αὐτῆς.* Flor. Paris. Ducta haec ex *Aeschyli* Agam. 1275. ubi Cassandra morte instante proiicit *καὶ σκῆπτρα καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη.*

P. 70, 31. *οἷον περιβάλλουσα τῇ τέχνῃ αὐτόν.* ipsum artis suae sanctimonia quasi circumdans et muniens. *περιβαλοῦσα.* C. quod magis probat *Heynius* p. 113. qui h. l. minus recte accepit. Ducta haec videntur ex *Homero* l. c. 421. *τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις· Ἀμφ' ἐμοί.*

Ib. *τῇ τέχνῃ.* artis *insignia* intelligo, ipsa *στέμματα*, quibus

Cassandra quasi amplecti conatur Agamemnonem ultimum spiritum trahentem, quum brachiis non esset datum. F. G. WELCKER.

P. 70, 33. *βοᾷ τε οὕτω τι οἰκτρόν κ. τ. λ. Homer.* l. c. 421. *οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς Κασσάνδρης. — τῷ λοιπῷ τῆς ψυχῆς. Asclepiades* in Anth. Pal. XII. 166. *τοῦθ' ὅ τι μοι λοιπὸν ψυχῆς, ὅ τι δή ποτ', Ἔρωτες.* Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. I. 2. p. 32. ad *Achill. Tat.* VII. 4. p. 154, 15. (886.)

P. 70, 35. *μεμνήσεται. μέμνηται.* C.

XI.

P A N.

Panem dormientem opprimunt castigantque ***Nymphae.*** Quarum quum multa omnino sint genera (*Mnesimach.* ap. *Schol. Apoll. Rh.* IV, 1412), hic tria consociata sunt, nempe binae aut trinae ex unoquoque genere, et quidem *Naides*, sive Pratenses, stillante coma, *Βουκόλοι* i. e. *Pascales* (non bubulcae), quibus cognatae sunt *Ἀγρόνομοι*, pascales (*Odyss.* VI, 105.) et *Ἐπιμηλίδες* sive *Μηλίδες*, Pecorales, hirsutis illae aut squalidis crinibus, non fluentibus, *αὐχμηραί*, quorum squalor ad rorem spectaret (cf. XII. p. 72, 19.), *Floreales* denique *Ἀνθοῦσαι*, quarum coma hyacinthum, iuventae florem (p. 65, 13.), referret, corollis, puta, hyacinthinis ornatae, nisi de colore accipienda sint ultima huius capitis verba. Thessalia I, 29. p. 47, 24. *ἐλαίᾳ κομῶσα καὶ ἀστάχυϊ*; Glauci *λάχνῃ βρύων κομῶσα καὶ φυκίῳ* II, 15. p. 76, 11.; *ἡ κομῶσα τῷ σχοίνῳ ἠρωΐνη*, *Philostr. Iun.* I, p. 111, 1, ubi Heynio et Iacobsio interpretibus *κομᾷν* sonat *florere*, *ornatum esse*, sive *cinctum*. F. G. WELCKER.

P. 71, 2. *ἐκπηδᾶν τοῦ προσήκοντος.* fere ut *ἐκπαλαίειν.* I. 6. p. 12, 19. Vit. Apoll. VIII. 5. p. 325. de Domitiano, Apollonium interrogante: *οἱ μὲν γὰρ ᾤοντο αὐτὸν ἐκπηδήσαντα τοῦ πλάσματος, μήτε τῆς προσηγορίας ἀφίξεσθαι τῶν ἀνδρῶν.*

P. 71, 3. *ἐξαίροντα καὶ ἀναθρώσκοντα.* pro *ἐξαιρόμενον.* ut I. 2. p. 7, 10. *συνεξαίρεται δὲ καὶ πολὺς λεώς.* Vit. Apoll. II. 9. p. 56. de Baccho: *ὀργιάζοντος δὲ αὐτοῦ καὶ σείοντος τὴν Νύσαν ἀκούουσιν αἱ πόλεις, αἱ ὑπὸ τῷ ὄρει, καὶ συνεξαίρονται.* *Aelian.* H. A. I. 5. *ἀπρὶξ γὰρ ἔχοντες συνεξαίρονται πηδῶντος.* *ἄξειν πήδημα* est infra II. 30. p. 99, 28. ut h. l. *ἐξαίρων* pro *ἐξαιρόμενος*, sic ap. *Soph.* Electr. 435. *ἵν' ὁ φίλαυλος ἵππαλλε δελφίς.*

Digitized by Google

P. 71, 3. *κατὰ τοὺς ἀγερώχους τῶν τράγων.* frequens usus *τοῦ ἀγερώχου* de capris. *Anyte* Anth. Pal. IX. 745. *θάεο τὸν Βρομίου κεραὸν τράγον, ὡς ἀγερώχως ὄμμα κατὰ λασίαν γαῦρον ἔχει γενύων.* Supra I. 9. p. 17, 20. unde ad Satyros translatum. *ἀγέρωχον καὶ σατυρικὸν σκίρτημα. Heliodor.* IX. 19. de puerulis infra II. 32. p. 102, 8. *ταυτὶ γὰρ ἀγέρωχα σκιρτᾷ.*

P. 71, 4. *αὖται δ' ἂν, δ'* om. C.

P. 71, 5. *ἡδίῳ τῷ ἤθει.* sic Ald. 1. 2. Flor. D. *ἡδίῳ τῷ ἤθει.* Iunt. 1. 2. *ἧ ἤθει* sic C. *ἤθει*, Morell. Olear. aliam saltationem, in qua dulcior sit affectus et iucundior.

P. 71, 6. *ἀλλὰ πειρῶντι αὐτάς.* verbum *πειρᾶν, tentare*, illustravit *Hemsterh.* ad *Lucian.* D. D. VI. p. 207. *Ruhnk.* ad *Tim.* p. 211.

P. 71, 7. *καὶ ἀποτεταμένῳ τὸν κόλπον. τὸ ὅπλον* coniecit *Pierson.* Veris. p. 233. quam correctionem Toupianae Em. in Suid. p. 257. *ἀποτεταμένῳ τὸν κόντον* merito praefert *Porson* in Append. T. IV. p. 459. utraque autem laborat hoc incommodo, quod rem obscoenam disertius effert, quam pro *Philostrati* verecundia. Vir doctus, quem *Reiskium* esse non dubito, in N. Act. Erudit. an. 1753. p. 284. verbum *ἀποτείνεσθαι* non *tendere* esse monens, sed *detendere*, corrigit: *ἀπογεγευμένῳ τῶν κόλπων, delibanti mamillas earum petulcis digitis.* Tum mallem: *ἅπτομένῳ τῶν κόλπων.* ut infra XVII. p. 81, 8. *τὸν Σειληνὸν — μεθύοντά τε καὶ ἁπτόμενον τῆς Βάκχης.* Epist. LXII, p. 944. *μόνον ἡδέως τῶν σῶν μαστῶν ἅπτομαι.* Caeterum sic de Pane *Longus* II. p. 69. *θεὸς ὁ Πὰν ἐρωτικός ἐστι καὶ ἄπιστος — παύεται δὲ οὐδέποτε Δρυάσιν ἐνοχλῶν, καὶ Ἐπιμηλίσι Νύμφαις πράγματα παρέχων.*

P. 71, 8. *κατὰ μεσημβρίαν. μεσσημβρίαν.* C. Ducta haec ex *Theocrit.* Id. I. 15. ss.

P. 71, 10. *ἀνειμένος τε καὶ πρᾷος τὴν ὄψιν.* Sic in proximis XII. p. 72, 21. *φαιδρὸν δὲ αὐτῷ τὸ εἶδος, καὶ τῆς ὄψεως οὐδὲν χολῶδες.* Fons locutionis est ap. *Homer.* Od. ω. 318. unde *Theocrit.* Id. I. 18. — *ἀνειμένος. Philostr. Iun.* XV. p. 137. 15. *ἥ τε ὀφρὺς οὐκ ἀνειμένη.* Vit. Soph. I. 21. 4. p. 519. *παρήει δὲ ἐς τοὺς δήμους ἀνειμένῳ τῷ προσώπῳ — ἀνιεὶς αὐτοὺς καὶ διαπραΰνων τῇ τοῦ εἴδους εὐθυμίᾳ.* Ibid. II. 27. p. 619. de Hippodromo: *ἦν δὲ αὐτῷ τὰ μὲν τῆς διαλέξεως Πλάτωνος ἀνειμένα καὶ Λίωνος.* scr. *ἀνημμένα.* cum Cod. Guelph.

P. 71, 11. *τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων. Herodot.* VII. 9. p. 512. *Μαρδόνιος ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην.* VIII. 142. p. 689. *Ἀλέξανδρος — λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. leniens et emolliens.* Vid. *Wessel.* p. 512. 20.

P. 71, 13. *περιῆχται μὲν ἤδη τὼ χεῖρε ὁ Πάν.* Heroic.

Digitized by Google

P. 714. de Palamede: περιαχθεὶς δὲ τῷ χείρε ἀπελιθώθη. *Longus* II. p. 47. εἷς δέ τις καὶ κυνόδεσμον ἁράμενος περιῆγε τὰς χεῖρας, ὡς δήσων. *Heliodor.* IX. 5. p. 355. νῦν μὲν ὑπτίας προτείνοντες (τὰς χεῖρας) εἰς ἱκεσίας ἔμφασιν, νῦν δὲ κατὰ νώτων πρὸς δεσμὸν περιάγοντες εἰς δουλείας ὁμολόγησιν.

P. 71, 16. οὗ πλεῖστος αὐτῷ λόγος. revocavi lectionem editt. vett. et librorum pro πλεῖστον Morell. et Olear.

P. 71, 17. μαχαιρίδων ἐμβεβληκυιῶν ἐς αὐτό. εἰςβεβληκυιῶν. Laud. ἐσβεβληκυιῶν ἐς. Flor.

P. 71, 18. καὶ τὴν Ἠχώ. καὶ om. Flor. Dicunt Nymphae, se Echo persuasuras esse, ut ipsum in posterum despiciat. Ep. in Anth. Pal. VI. 87. Pan Baccho clavam dedicat, καλλείψας σὸν χορὸν ἐκ Παφίης· Ἠχὼ γὰρ φιλέει. *Moschus* Id. VI. Ἥρα Πὰν Ἄχῶς, τᾶς γειτονος. Cf. *Ptolem. Hephaest.* VII. p. 333. ed. *Gale.*

P. 71, 20. πανσυδί. sic Paris. C. D. Vid. supra I, 8. p. 15, 19.

P. 71, 23. ὁ δὲ παρὰ τοῖς βουκόλοις αὐχμός. sic Morell. et Olear. Editt. Vett. et Codd. περί. unde *Boisson.* ad Heroic. p. 601. corrigit: ὁ δὲ περὶ τοὺς βουκόλους ἀὐχμός. De Nymphis agitur, non de bubulcis; Nympharum enim δήμους rhetor se persequuturum esse dixit. Quare ταῖς Βουκόλοις legendum. — De αὐχμῷ pro κόσμῳ habendo, vid. ad I. 16. p. 27, 26.

P. 71, 24. αἱ δὲ ἀνθοῦσαι τὰς χαίτας ἐκπεφίκασιν ὑακινθίνοις ὁμοίως ἄνθεσιν. restitui lectionem librorum et editt. vett. quam *Olearius* mutavit in ἀνθοῦσι et ἐκπεφυκόσιν. improbante *Boissonadio* ad Heroic. p. 475. qui monuit, ἐκπεφυκέναι active poni. Cf. *Bast.* in Ep. cr. p. 256. De comparatione vid. ad I. 24. p. 38, 16.

XII.

PINDARVS.

Pindarum modo natum, in sacrae lauri myrtique frondibus collocatum, *apes* melle nutriunt; extra aedium fores *Pan* tripudiat cum *Nymphis*, quod natus est, qui ipsius cultui et rhythmi arti sese addicturus sit. Quid? Rheae adeo cymbalorum ac tympanorum sonitus illo nato auditus esse ferebatur. Atque huius deae statua ante ianuam posita erat, per prolepsin, quia hac Pindarus pro Hecataeo usus esse dicebatur; pro qua quod aedicula

Digitized by Google

(ἱερόν) alii posuerunt, tempore et auctoritate tabula nostra posteriores, binas aras alii, falsa interpretamenta esse videntur. Pausaniae aetate templum Rheae Pindari domui vicinum ab ipso dedicatum ferebatur. Rheae illud, Panis ac Nympharum consortium ad verum loci *Pindarici* intellectum conducit, de quo fuse nuper *Boeckhius* meus egit in Fragm. p. 591 ss. Quod enim Pindarus *Pyth.* III. ἀντ. 4. canit:

Ἀλλ' ἐπεύξασθαι μὲν ἐγὼν ἐθέλω
Ματρί, τὰν Κοῦραι παρ' ἐμὸν πρόθυρον σὺν Πανὶ μέλπονται θαμά,
σεμνὰν θεόν, ἐννύχιαι,

fabulae istius fons est; κοῦραι non Thebanorum filiae sunt, sed *Nymphae*, quae Grammaticorum etiam quorundam fuit sententia in scholiis verbo indicata; vanae sunt multae reliquorum coniecturae et inveterata deterior interpretatio ex eo solo orta, quod Nymphae insolentius ita nude dictae sunt κοῦραι. *Euripides Rhes.* 919. πηγαῖαι Κόραι, *Herc. Fur.* 785. Ἀσωπίδες Κόραι. Νηρήδων χορῶν pro χορόν Aeschylo ap. *Sch. Aristoph. Ach.* 883. nuper reddidit *C. Lachmann*, de *mensura tragoediar.* p. 5, ex Aristophanis πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων χορᾶν. Tanta non erat poetae sanctitas, ut cives privatum hominem nocturnis choreis apud aedium eius tutelam actis honorare possent. Nec virgines Thebanas, si Panem eas (una cum Rhea) cecinisse demus, parthenia saltasse crediderim noctu. Sed Nymphae, noctu in montibus saltare consuetae, cum Pane, assiduo suo comite, montanam Deam, cuius ille ὀπαδός est et ἀδύτων φύλαξ, — Μεγάλας θεοῦ κύνων (fr. 66. Boeckh.), ubicunque sedes eius sunt, nocturna celebrant saltatione, ergo etiam ante Pindari sedes. Hinc autem Pindaricae Musae cultor aliquis eximius commentus est, illa nocte, qua natus est Pindarus, cum maxime Panem prae gaudio tripudiasse cum Nymphis, et Rheae, quae huius domus esset προστατηρία, cymbala sponte intonuisse, vel in templo vicino sonum eorum auditum esse. Ceterum ex prava loci istius interpretatione fluxisse videntur duo, primum commentum, subabsurdum, sed quod Grammaticis valde placuit, Panem Pindari cecinisse paeanem; nempe dum a quibusdam iungeretur κοῦραι σὺν Πανί, unde, quia virgines Pindari carmina cecinisse constabat, Pani ea succinenda fuisse sequebatur; quibus alii opponentes, virgines Thebanas, si vel maxime cum Baccho in Cithaerone choros ducerent, ut Delphicae ap. *Euripidem Hypsip.* fr. 1. in Parnasso, societatem certe cum Pane nocturnam non decere, incommodam verborum collocationem pati malebant, Pan ut iungeretur cum Cybele (quod facit etiam *Zoega Anagl.* 13. p. 46.): tum quod proοdium

Pindari ad Panem inter Parthenia reciperetur, quod alii, qui falsam illius loci interpretationem non sequerentur, inde removebant. Sed haec hactenus.

Apes quod melle cibant, a Iove infanti, cui clementiam, sacris tetris oppositam, τὸ μείλιχον instillant, et vatibus mythicis, ut Iamo Pindari, ad poetas et philosophos translatum, non alio spectat nisi ad loquelae dulcedinem, unde propriae hae fere sunt iuxta Pindarum Homero (*Christod. Ecphr.* 542.), Erinnae (*Id.* 110. *Epigr. inc.* 523.), Anacreonti (*Hermesian.* 51.), Nossidi (*Meleag.* I, 10.), Sophocli (*Philostr. Iun.* XIII.), Platoni. (Simonides ob carminum dulcedinem Melicertes cognominatus est, *Schol. Vesp.* 1402.; Phrynichus erat ἡδὺς ἐν τοῖς μέλεσιν, *Schol. Avium* 750.) Caput laureatum in gemma, quod *Winckelmanno Mon. ined.* tab. 12. Iovem Ἀπόμυιον repraesentare videbatur, a *Boettigero Amalth.* T. I. p. 63. ad Iovis infantiam trahebatur, sed Patris Deorum os non refert (quod Zoega quoque observavit), poetae alicuius imaginem esse conicio, et quidem Pindari, quum nec Homeri, nec Anacreontis Sophoclisve os vultumque referat. Pindari autem icon aliunde non est nota. Musae quod sub apum forma Iones in Asiam duxisse feruntur ap. Nostrum c. VIII. p. 66, 22. (ubi v. Iacobs.) non de cantus dulcedine accipiam; neque placet magis, quod doctissimus *Lobeckius de Thriis* p. 5. hasce apes cum propheticis, ad quas Thriarum habitum poetice conformatum esse verissime docet, et cum Melissis, sacerdotibus fatidicis, confundit. Sed cum apis coloniarum etiam et metropolium tessera sit, hoc modo Grammaticorum aliquis videtur significare voluisse, Iones cantus epici non rudes fuisse antequam in Asiam emigrarent. Et fuerunt, qui Homerum floruisse contenderent eo ipso tempore, quo Athenienses coloniam in Ioniam deducerent. Vid. Nostri *Heroic.* p. 727. De apium symbolo v. et *I. H. Vossius* in *Epist. mythol.* T. II. p. 54. In tabula apes maxima arte et veritate expressas fuisse, non est, quod mireris. In talibus enim animalculis, apibus, muscis, cicadis summam operam atque curam posuerunt artifices Graeci, non Myrmecides modo, de quo v. *Iun. Catal.* sed Phidias etiam, *Iulian. Epist.* 8., atque Myron, *Plin.* XXXIV, 19, 3. cf. *Creuz. Meletem.* P. II, p. 7. s. F. G. Welcker.

P. 71, 26. οἶμαι θαῦμά σοι εἶναι τὰς μελίττας. vulgo εἶναι καὶ. duo haec vocabula om. C. καὶ solum D. Flor. Paris. delevi itaque particulam abundantem.

P. 71, 27. οὕτω γλίσχρως γεγραμμένας. Infra c. 28. p. 97, 32. τὸ γὰρ οὕτω γλίσχρως ἀράχνην τε αὐτὴν διαπονῆσαι. ubi vid. not.

P. 71, 28. τὸ χρῶμα τῆς στολῆς. vid. ad *Achill. Tat.* p. 474. — ἴσα τῇ φύσει. sic Paris. ἴσα. vulgo. haud secus ac natura ars illa omnia omnemque eorum varietatem exhibuit. II. 31. p. 101. θηρίων τερατώδεις μορφάς, οἷα ποικίλλουσι βάρβαροι. eadem vi *Homer. Il. Σ.* 590. de Vulcano: ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περίκλυτος Ἀμφιγυήεις. Vid. *Markl.* ad *Max. Tyr.* X. 7. p. 179. qui laudat *Pherecydem Syrum* ap. *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 621. A. Ζὰς ποιεῖ Φᾶρος μέγα τε καὶ καλόν· καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλλει γῆν καὶ ὠγήνον, καὶ τὰ ὠγήνου δώματα.

P. 72, 1. τί οὖν οὐχ ἐν σίμβλοις αἱ σοφαί. ἐν συμβόλοις. Ald. 1. 2. Iunt. σύμβλοις. Morell.

P. 72, 2. τί δὲ ἐν ἄστει . . . γέγονεν ἤδη Πίνδαρος ὡς ὁρᾷς. γέγονε δὲ ἤδη. Paris. γέγονε δὲ Π. Flor. Hinc probabile fit, distinguendum esse et legendum: τί δὲ ἐν ἄστει; Κωμάζουσιν ἐπὶ τὰς τοῦ Διοφάντου θύρας. Γέγονε δὲ ἤδη Πίνδαρος. — Διόφαντος. Flor.

P. 72, 4. πλάττει κἀκ νηπίου αὐτόν, ἵν' ἐμμελὴς ἤδη καὶ ἔμμουσος ᾖ. integrum ex his sensum non magis elicio, quam Heynius p. 114. Nam nec πλάττει, quod *Olearius* volebat et *Vigenerius*, ad Diophantum referri potest; nec verba, καὶ ποιοῦσι ταῦτα cum praecedentibus cohaerent. Praecedere enim debuit commemoratio rei, quam apes iussae sint facere. Quare aliquid excidisse puto. Certe sensum haberemus, si sic legeretur: Τί οὖν οὐχ ἐν σίμβλοις αἱ σοφαί; τί δὲ ἐν ἄστει; Κωμάζουσιν ἐπὶ τὰς τοῦ Διοφάντου θύρας. γέγονε γὰρ ἤδη Πίνδαρος, ὡς ὁρᾷς· καὶ ἐπέστειλεν Ἀπόλλων τὰς μελίττας, πλάττειν κἀκ νηπίου αὐτὸν κ. τ. λ. Καὶ ποιοῦσι ταῦτα. Ad Apollinis quandam cum Pindari natalibus coniunctionem facit, quod puer in lauri frondibus est collocatus. Hinc laurum sumsit etiam in hac fabula *Horat.* Od. III. 4. 18. s. Caeterum historiam illam de apibus commemoravit *Antip. Sid.* Ep. XLIII. (Anth. Pal. T. II. p. 718. nr. 305.) *Christodor.* Ecphr. 385. s. Eandem ad Platonem transtulit *Aelian.* V. H. X. 21. qui Platonem cum Pindaro coniungit Ib. XII. 45. Cf. *Boettiger.* Amalth. I. p. 63. Facit huc quod de Iamo dicit *Pindarus* Ol. VI. 78. ἐθρέψαντο δρῦόκνητες ἀμεμφεῖ Ἰῷ μελισσᾶν καδόμενοι. Obiter corrige *Himerium* Or. VII. 3. p. 512. de Constantinopoli, Iuliani fautrice: ταύτά τοι καὶ βασιλέως ψυχὴν (vulgo τύχην) ἔνδεον ὠδῖναι μέλλουσα, Μούσαις ἐπέτρεψε τὴν τούτου φύσιν παιδεύσασθαι, ἵνα τοὺς πώποτε τῇδε τῇ τύχῃ κομήσαντας (*gloriantes.* vulgo κοσμήσαντες) ἀρετῇ πρὸ τύχης νικήσειεν.

P. 72, 4. πλάττει κἀκ νηπίου αὐτόν. Iacobsi vestigiis insistentes, et verba proxime sequentia pro parenthesi, qua Koster

haud infrequenter, uti solet *), accipientes, sic fortasse locum ope critica indigentem facillime sanabimus: *Τί δὲ ἐν ἄστει; Καμάζουσιν ἐπὶ τὰς τοῦ Διοφάντου θύρας. (γέγονεν ἤδη Πίνδαρος, ὡς ὁρᾷς·) πλάττειν καὶ νηπίου αὐτόν.* De infinitivo post verba motum significantia v. *Matthiae Griech. Grammat.* §. 535. *Noster* I, 6. p. 11, 8. *μᾶλα — προσάγονται τὸν ἰσμὸν — γεωργεῖν αὐτά.* II, 33. p. 103, 7. *φοιτᾷ δ' ὁ μὲν ἑρεσθαι. Philostr. Iun.* c. IX, p. 123, 27. *τὸ δόρυ ὑπερτέταται τοῦ δίφρου καταλαβόντι τὸ μειράκιον πτεῖναι. Plaut. Pseudol.* II, 2, 48. *Reddere hoc, non perdere herus me misit.* F. G. WELCKER.

P. 72, 7. *ἐς δάφνην.* C. D. *εἰς.* vulgo.

P. 72, 8. *ξυμβαλλομένου τοῦ πατρὸς. συμβαλλομένου.* vulgo. *ξυμβάλλομαι τοῦ.* Flor. Paris. Diophantus ex signis quibusdam suspicatur, se filium habiturum diis inprimis carum.

P. 72, 9. *κύμβαλά τε κατήχει. κατέχει.* C.

P. 72, 11. *καὶ αἱ Νύμφαι. καὶ* om. Flor. *αἱ Μοῦσαι χορεῦσαί οἱ.* Paris.

P. 72, 13. *ἐς τὸ ποιεῖν. ἐς* om. C. quum poësi operam navare coepisset. *Ion* in nobilissimo loco ap. *Athen.* XIII. p. 604. D. de Sophocle: *μελετῶ, εἶπε, στρατηγεῖν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδήπερ, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δ' οὐκ ἐπίστασθαι.*

P. 72, 14. *ᾄδειν τὰ τοῦ Πινδάρου. Plutarch.* [T. II. p. 1103. A.] *Πίνδαρος ἀκούων ὑπὸ τοῦ Πανὸς ᾄδεσθαί τι μέλος ὧν αὐτὸς ἐποίησε, μετρίως ἔχαιρε;* Huc *Antipater* quoque alludit Epigr. in Pindar. [Anth. Pal. T. II. p. 718. 305.] *μάρτυς ὁ Μαινάλιος κεροέις θεός, ὕμνον ἀείσας Τὸν σέο, καὶ νομίων ληάδεσσι δονάκων.* et *Thom. Mag.* [Vita Pindari]: *λόγος καὶ τὸν Πᾶνα ὀρχήσασθαί ποτε τὸν Πινδάρου παιᾶνα, καὶ χαίρειν ᾄδοντα τοῦτον ἀεὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν.* OLEARIVS. Adde quae de eadem historia habet *Schneider.* in Fragm. Pind. T. III. p. 50. ed. Heyn. *Boeckh.* T. II. 2. p. 591. s.

P. 72, 15. *ἐκπεπόνηται. ἐκπεπολῆται.* C. — *καὶ καθίδρυται μὲν αὐτοῦ* [*καὶ*] *περὶ θύρας.* prius *καὶ* omisit Mor. restituit *Olearius*, deleto altero ante *περί*. At hoc quoque loco legitur in Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Cod. Flor. Par. C. D. Servavi itaque, sed uncinis circumscriptum.

P. 72, 16. *οἶμαι δὲ καὶ λίθου τὸ ἄγαλμα φαίνεσθαι, κατεσκληκυίας ἐντεῦθα τῆς γραφῆς, καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ἐξεσμένης.* Evanuerat pictura hac tabulae parte, obscurata et extenuata erat,

*) Vid. modo p. 41, 26. 96, 11. 93, 13. ap. *Iun.* p. 132, 3, et, quae maxime huc faciunt, p. 136, 17. 29.

Digitized by Google

ut nec recte agnosci posset. Est igitur hic locus inter argumenta statuendi, vere pictas tabulas a sophista enarrari. HEYNIVS. Fallitur vir doctissimus. Nihil aliud dicit rhetor, quam saxeum Rheae simulacrum ita a pictore repraesentatum esse, ut vere saxum videretur, pictura in illa parte quasi duritiem aliquam habente (*κατεσκληκυίας*), ut revera sculpta (*ἐξεσμένης*). Similiter *Achill. Tat.* III. 7. p. 64. in descriptione tabulae, in qua picta Andromeda; *ὁρώρυκται μὲν οὖν εἰς τὸ μέτρον τῆς κόρης ἡ πέτρα. θέλει δὲ τὸ ὄρυγμα λέγειν, ὅτι μήτις αὐτὸ πεποίηκε χείρ, ἀλλ' ἐστὶν αὐτόχθων ἡ τάφρη· ἐτράχυνε γὰρ τοῦ λίθου τὸν κόλπον ὁ γραφεὺς, ὡς ἔτεκεν αὐτὸν ἡ γῆ.* Solent hi sophistae arti tribuere ea, quae rebus ipsis, quas repraesentant, sunt propria.

P. 72, 19. *ἄγει καὶ τὰς Νύμφας ἐνδρόσους. εἰς δρόσους.* Flor. quod librario debetur haerenti in *ἄγει*. Mallem sane: *ἔχει (ἡ γραφὴ) καὶ τ. N. ἐνδρόσους.*

P. 72, 22. *αἱ δὲ εἴσω μέλιτται.* i. e. *ἐν τῇ οἰκῳ.* Vid. *Bergl.* ad *Alciphr.* p. 18. — *περιεργάζονται τὸ παιδίον. τὸ πεδίον.* Flor. frequenti permutatione, de qua monui in Not. ad Anth. Pal. p. 96. et in Addend. XXXV.

P. 72, 22. *ἐπιβάλλουσαι τὸ μέλι,* mallem: *ἐπιβάλλουσαι αὐτῷ μέλι. Pausan.* IX, 23, p. 754. *μέλισσαι δὲ αὐτῷ καθεύδοντι προσεπέτοντό τε καὶ ἔπλασσον πρὸς τὰ χείλη τοῦ κηροῦ.* haec ad Virgilium transtulit Grammaticus in Anthol. Lat. T. I. p. 365. 29.

P. 72, 25. *δέει τοῦ ἐγχειρήματος, τοῦ ἐγχειρῆσαι.* Flor. Paris. quod pro *ἐγχρίσαι* scriptum esse arbitratur *Ruhnken.* ad *Timae.* p. 105. qui probat correctionem *Kusteri* ad *Hesych.* T. I. p. 1215. *ἐγχρίμματος* legentis. Cf. *Schaefer.* ad *Greg. Cor.* p. 565. s. *Themist.* Or. XV. p. 192. A. *ὥςπερ τοὺς δράκοντάς φασιν ἐν ταῖς χειμαῖς κακὰ φάρμακα βεβρωκότας, ζητεῖν ὅτῳ ἂν ἐγχρίψαιντο τὴν τοῦ ὀλέθρου παρασκευήν.* Nostro loco verum existimo *ἐγχρίσαι.*

P. 72, 26. *ἀπὸ τῶν λιπαρῶν καὶ ἀοιδίμων,* addidit Mor. *Ἀθηνῶν,* qua voce ellipsis rectius suppletur, quam per *τόπων Olearii. Plutarch.* Vit. Thes. c. 1. *τὸν τῶν καλῶν καὶ ἀοιδίμων αἰσιστὴν Ἀθηνῶν.* Vid. *Solan.* ad *Lucian.* Enc. Dem. c. 10. T. IX. p. 409. et *Wyttenbach.* Bibl. crit. T. III. 1. p. 50. Saepissime hoc encomium, Athenis a *Pindaro* tributum, commemoratur. Vid. *Schneideri* Vit. Pind. p. 39. *Boeckh.* T. II. 2. p. 579. s.

P. 72, 27. *καὶ γὰρ τοῦτο. haec ipsa enim bona.* vertit *Olearius,* perperam. Refertur *τοῦτο* ad laudem Athenarum, *τῶν λιπαρῶν καὶ ἀοιδίμων.*

Digitized by Google

XIII.

AIAX LOCRENSIS aut GYRAE.

Vernetos suos antiquitatem Graecam habuisse, haec tabula argumento est, in qua albescens turbidis undis mare et Gyrae petrae, fluctibus, quibus continuo adspergerentur, exesae vivida imitatione expressae erant. Tempestas tam erat violenta, ut eam scopulorum partem, in qua Aiax consistebat circumspiciens, fluctus, stricta Neptuni cuspide, lamiam avulsurl viderentur, navi autem per undas abactae flammae vento extensae quasi pro velis essent. Debuit his omnibus magnum studium pictor impendere, quo magis elucerent heroica virtus immanis ferocia Aiacis, qui navi ardente excussus, talibus tantisque fluctibus natando superatis, nimium suis viribus fidens, non expavescens deum iracundum, hirtis vento crinibus ingruentem, non navé inflammata, non scopuli nudi, in quem vix escenderat, ambiguo asylo de humana imbecillitata monitus, ex misera rupe, in quam clementer exceptus erat, se vel invitis diis ex aequore evasurum iactabat. Ceterum Gyras in medio nobis fingamus positas inter Neptunum curru per undas vectum et navem transvorsum actam. Heynius festinantius scripsit, Aiacem ex nave exsilientem et natando cautem apprehendentem scopulumque escendentem fuisse exhibitum. Verissime iudicat interpres Vimariensis p. 59: *Ein hochtragisch praegnanter Moment; ein eben Geretteter vom feindseligen Gotte verfolgt und verderbt. Alles ist so augenblicklich bewegt und vorübergehend. dass dieser Gegenstand unter die höchsten zu rechnen ist, welche die bildende Kunst sich aneignen kann.* Picturae huius, nisi artifex, at auctor saltem et inventor non sine magna veri specie haberi potest Apollodorus Atheniensis, Olymp. 94. clarus, quem *Plinius* XXXV, 36, 1. ea, qua solet, brevitate pinxisse dicit *Aiacem fulmine incensum.* F. G. Welcker.

In titulo ὁ ante λοχρὸς et ἡ om. D.

P. 72, 29. *ἀνεστηκυῖαι πέτραι.* Vit. Apoll. II. 2. p. 50. *καὶ αἱ ὑπερβολαὶ τοῦ Καυκάσου τοσοῦτον ἀνιστᾶσιν.* Ser. cum Vratisl. *ἀνεστᾶσιν.* — *θάλαττα. θάλασσα.* C. D.

P. 72, 30. *δεινὸν βλέπων. δεινὰ.* Flor. II, 15. p. 75, 15. *δράκων δεινὸν βλέπων.* Vid. ad *Phil. Iun.* IV. p. 116, 15.

P. 73, 2. *ὁμόσε χεχώρηκε τοῖς κύμασι. ὁμοίως ἐκχεχώρηκε.* Flor. rectius haec vertuntur ap. *Morellium, adversus pro-*

Digitized by Google

cessit undis, quam ap. *Olearium*, *cum fluctibus ferebatur*. Ferox Aiacis ingenium contra fluctus luctari non reformidabat. Vid. imprimis *Quint. Smyrn.* XIV. 548 ss. Similiter de Achille in Heroic. p. 735. ἤλυξεν ἂν ἐκκλίνων, καὶ μὴ ὁμόσε χωρῶν τῷ ὕδατι. ubi vid. *Boisson.* p. 610. Ib. de Asteropaeo p. 735. θηρίου δίκην ὁμόσε χωροῦντα ταῖς αἰχμαῖς. *Lucian.* Gymn. c. 24. T. VII. p. 183. ὡς τούς τε πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς. *Aelian.* H. A. VII. 24. εἰ μέλλουσιν ἰέναι τῷ ῥοῖ ὁμόσε. Attigi haec in Epist. ad Schneiderum p. 9.

P. 73, 3. τῶν μὲν διεκπαίων. hoc ipsum pingit *Quintus* l. c. ἄλλοτε δ' αὖ χείρεσσι διήνυεν ἁλμυρὰ βένθη — Σχίζετο δ' ἁλμυρὸν οἶδμα ποτὶ κρατερῇσι χέρεσσιν Ἀνδρὸς ὑπερθύμοιο. — τὰ δὲ ἐπισπώμενος. de natante accipio, qui brachiis nunc proiectis, nunc attractis, undam quodammodo ad se trahere videtur. Obscuriora sunt quae sequuntur, τὰ δὲ ὑπαντλῶν τῷ στέρνῳ. compositum ὑπαντλεῖν Lexica non norunt. Morell. vertit: *illas pectore subhauriens*. *Olearius*: alios *pectore sustinens*. *Vigenerius* denique: *ceux là les accablant sous sa poictrine*. Sensus vix potest esse alius quam is, quem significant verba *Quinti* 553. ἀμφὶ δὲ κῦμα Ἄλλοτε μὲν φορέεσκε πελώριον. Quare ὑπαντλῶν si genuinum est, interpretor, *pectori fluctus subiiciens*, sublatusque adeo fluctibus.

P. 73, 5. αἱ δὲ Γυραὶ πέτραι εἰσὶν ὑπερφαίνουσαι δι' Αἰγαίου κόλπου. Αἰγέου. C. ὑπεχφαίνουσαι mallet *Hamacker.* p. 45. ipse tamen comparans Vit. Apoll. V. 1. p. 188. περὶ τὰς ὀφρῦς τῶν ὀρῶν, ἃ εἴσω ὑπερφαίνεται. Heroic. p. 716. ὄρος δὲ τοῦτο ὑψηλὸν ὑπερφαίνεται τῆς Λέσβου. Scholion de rupibus e mari exstantibus ex Cod. Paris. 1761. expromsit *Fr. Osann* ad *Philem.* Gram. p. 298. ubi quum tota haec enuntiatio, αἱ Γυραὶ δὲ πέτραι — κόλπου legatur, vir doctissimus ea ex margine immigrasse, et, licet omnibus libris servata, tamen e contextu expellenda esse censet.

P. 73, 6. λόγους ὑπερφρονας λέγει. Od. δ. 502. 503. *Quint. Sm.* XIV. 565. a. *Hygin.* Fab. CXVI.

P. 73, 10. καὶ συνεμάχει. καὶ in Paris. erasum.

P. 73, 11. σωφρονοῦνει δὲ καὶ φειδομένῳ τῶν θεῶν. δὲ om. C. D. in Paris. erasum. De φείδεσθαι *colendi* et *verendi* vi monui in Not. ad Anth. Pal. p. 116. In personati *Aeschinis* Epist. X. p. 679 ὁ δὲ Κίμων οἷα δέδρακεν, οὐ κήδους, οὐ νόμου φειδόμενος οὐδενός. Fortasse: οὐκ ἤθους. *nec mores curans, nec leges.*

P. 73, 12. καὶ ἐρρώννυ αὐτὸν τῷ σκήπτερῳ. καὶ om. Flor.

Digitized by Google

ἐῤῥώνυ. vulgo. ἐρωνυ. D. ἐῤῥώννυ. Flor. Paris. Neptunus Calchanti similis in Il. XIII. 59. utrumque Aiacem sceptro percutiens, ἀμφοτέρω — πλῆσεν μένεος κρατεροῖο, Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.

P. 73, 17. ὁ μὲν δὴ λόγος. historia, qua haec tabula nititur. τὸ δὲ ἐναργές, τὸ ὁρώμενον, id quod revera a pictore est exhibitum.

P. 73, 19. σπιλάδες δ' αἱ πέτραι, διὰ τὸ ἀεὶ ῥαίνεσθαι. Erat quum λισσάδες corrigerem; ut ap. *Eurip.* Androm. 533. δακρύοισι κόρας στάζω, λισσάδος ὡς πέτρας λιβάς. *Theocr.* Id. 22, 37. κράναν ὑπὸ λισσάδι πέτρᾳ. *Apoll. Rhod.* II. 730. τῇ δ' ὑπὸ πέτραι λισσάδες ἐῤῥίζωνται ἀλίβροχοι. Videtur tamen sincera lectio. *Photii* Lex. Cod. Gal. p. 531. σπιλάδες: αἱ ἐν ὕδατι κοῖλαι πέτραι, ὡς Ἀπίων· Ἡλιόδωρος δὲ τὰς παραθαλασσίας πέτρας καὶ ἐπειλημμένας ὑπὸ τῶν κυμάτων.

P. 73, 20. πῦρ δὲ ἐκ μέσης ἄττει τῆς νεώς, restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. 1. et codd. nostrorum omnium, a Iunt. 2. et Morell. depravatam in ἄπτει. Vid. *Boisson.* ad Heroic. p. 600. et nos in Addit. ad Athen. p. 160. Ἔκφρασις Κορίνθου inedita Cod. Guelph. 82. δ δὲ — τεθαύμακα μάλιστα, ὡς ἄττει μὲν ὑγροῦ κάτωθεν ἀλλαχοῦ πῦρ, ἄττει δὲ ἐνθάδε ὕδωρ. Saepe depravatum vocabulum. Vit. Apoll. I. 31. p. 4. ὁπόσαις κορυφαῖς ἄττει. Vratisl. ἄγει. et sic iterum II. 5. p. 54. πολλῷ μεῖζον ἔγωγ' ἂν φαίην ἄττειν, cum eadem varietate. *Himer.* Ecl. X. 6. p. 182. φλογὸς δίκην ἐπ' ἐρωτικὴν φιλίαν ἄττοντα, nonnulli libri ἄγοντα. Vit. Apoll. V. 42. p. 225. s. οὐδ' ἐπὶ τὰ δειρόμενά τε καὶ ῥαχιζόμενα τῶν ἱερείων ἦγεν. recte emendavi ἤττεν in Epist. ad Schneid. p. 43. idque firmavit Vratisl. Vulgatum frustra tuetur doctissimus *Barker.* in Steph. Thes. V. ἄγω, p. 844. D. Vit. Soph. II, 12. p. 593. καὶ ἐς πάρδαλιν ἄττει. ante *Olearium* legebatur ἅπτει, ad quem locum cf. *Koen. Greg. Cor.* p. 177. s. In *Aristid.* Or. Smyrn. T. I. p. 232. (406.) ἄλλαι δι' ἄλλων διάπτουσαι τόπων, διάττουσι. Cod. Barocc. unde *Reisk.* διάττουσαι. Ap. *Liban.* T. I. p. 351. 2. ἦν ἰδόντι μὴ βοᾶν οὐκ ἔστι, καὶ σκιρτᾶν, καὶ ἀναπηδᾶν καὶ κροτεῖν. idem suspicatur ἀναπηδᾶν. mihi lenius videtur; καὶ σκιρτᾶν καὶ ἀνάττειν. Ibid. p. 346. 17. ὧν τοὺς ὀφθαλμοὺς σῶμα ἕτερον παράπαν οὐ μεθίστησιν. sic Morell. unde legendum παράττον, cuius interpretamentum est lectio Monac. et Aug. παραφανές. Verissime *Erfurdt.* in *Diphilo* ap. *Athen.* VI. p. 231. A. emendavit: ὀπτῶν ἐπῆξε σωρός. pro ἐπῆγε. In *Aristotel.* de Mundo c. IV. p. 108. ed. Kapp. οἱ δὲ ἐκ κόλπων διεξάττοντες. Cod. Mon. 495. διεξάγοντες. *Aelian.* H. A.

Digitized by Google

HI. 26. εἶκα ἐπὶ νομὴν ἧξεν. ἦξεν. Mosq. ut. 87. recte. Ibid. c. 16. ἐξάπτουσιν in ἐξάττουσιν videtur mutandum.

P. 73, 20. ἐς δ ἐμπεσών. εἰς. D.

P. 73, 22. ὁ δὲ Αἴας οἷον ἐκ μέθης ἀναφέρων. *Philostr. Iun.* V. p. 118. 6. καὶ τὸ τῆς Ἀλκμήνης εἶδος ἐνασκοποῦντι ἀναφέρειν μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως ἐδόκει. *Plutarch.* T. II. p. 596. A. ὥςπερ ἐκ πληγῆς ἀναφέρων τὴν διάνοιαν. *Lucian.* Alex. c. 25. T. V. p. 87. ὥςπερ καὶ ἐκ μέθης βαθείας ἀναφέροντες. Reperitur etiam absolute positum, ut *Aristid.* Palinod. T. I. p. 264. 8. ἡμῖν μὲν γὰρ πταῖσαι συνέβη κατὰ τὴν κοινὴν ἀνθρώπων τύχην — ἀναφέρειν δὲ τῇ τῆς πόλεως τύχῃ.

P. 73, 25. ἀλλ' ἔοικε διατεινομένῳ ἔτι. Marg. Morell. γρ. ἀπειλοῦντι. quod glossatori debetur. *Demosth.* Or. pro Cor. p. 275. τί οὖν ταῦτ' ἐπήραμαι καὶ διετεινάμην οὕτωσὶ σφοδρῶς. cum βοᾶν iungitur διατείνεσθαι ap. *Lucian.* Abdic. c. 3. T. V. p. 3. Ib. 32. p. 37. Icaromen. c. 30. T. VIII. p. 43. *Plutarch.* Vit. Cat. Min. c. 26. T. V. p. 57. ἐπειπών τε πᾶσι τοῖς ἄλλοις διατεταμένως. i. e. ἀπειλητικῶς. In Vit. Soph. II. 1. 11. p. 561. Herodes narratur orationem coram imperatore habuisse, in qua irae indulgens ἀπηγκωνισμένη τῇ γλώττῃ καὶ γυμνῇ διετείνετο. quibus verbis inest comparatio linguae cum ense nudato lacertisque athletae ad decertandum accincti. Sic προεξαγωνίσας de oratore utitur *Aristotel.* Rhet. III. 14. 11.

P. 73, 26. οὕτω γὰρ. particulam causalem addidi ex Laudan.

P. 73, 27. ὁ αὐχήν τε ἀνέστηκεν. Vid. ad *Philostr. Iun.* IX. p. 123. 2. — οἷος ἐπὶ Ἕκτορα. οἷον. Laudan.

P. 73, 29. ἀράξει τὸ τρύφος. ἀναραάξει. Flor. voluit fortasse ἀναράξει. quod compositum est ap. *Quint. Sm.* XI. 23. aut ἀπαράξει. ἀπέσχισεν dixit in hac historia *Homer.* l. c. 507. et *Quintus* XIV. 514. τὸ τρύφος Noster assumsit ex Od. l. c. vs. 508. Aiacis fato similem finxerunt interitum Philomeli, unius concitatorum sacri belli, quem *Philo* ap. *Euseb.* Praep. Ev. VIII. 14. narrat, ῥαγείσης τῆς πέτρας κατακρημνισθῆναί τε καὶ κατα[illegible]ενσθῆναι.

XIV.

THESSALIA.

Thessaliae convallis ex aquis prodiens, aquae inundantes iam in fluvii alveum, tanquam in emissarium, tantum non reductae, montibus a Neptuno diremtis exitum praebentibus. *Peneus*, servato

quidem consueto Flaviorum in cubitum nitentium habitu, aliquantulum tamen se erigens (ex egregia Iacobsii emendatione), dum ex aquis emergit, *Titaresium*, cuius aquae Peneo supernatare Homerus ait, sibi imponit (ἀναπίπτει), quasi obsecundans Neptuno et ad effluendum cum socio se accingens. *Thessalia*, oleae frondibus et aristis ornata, ex aquis subsidentibus oritur (ἀνίσχει) cum *equo*, Neptuni et Terrae filio, qui in gemina aliorum locorum religione Arion dicitur. Manifestum igitur est, Neptuni opus iam peractum esse; Thessalia et Peneus non per anticipationem positi esse possunt, cum non annexi sint argumento principali, idque sequantur, sed constituant. Eoque Philostratus tabulae aspectum Aegypti speciei similem esse ait, i. e. regioni montibus inclusae, quam latus secat amnis. Pictori tamen et Neptunus Ossam Olympumque tridente dirimens, et huius ictus effectus, simul igitur Neptunus cum tridente ad iaculandum paratus, simul montes iam percussi exprimendi erant. Alterutrum si omisisset, non posuisset totum. Ergo pictura si ad historiae severitatem exigatur, contra veritatem peccat, sed consilio peccat; neque artis ingenio aut dei naturae consentaneum puto, ut de iteratis ictibus cogitetur. Repugnantiam sensit Rhetor, qui res pictas interdum minus ad artis et phantasiae, quam ad rationis et veritatis leges examinat, et argutius explicat, Neptunum in eo esse, ut montes discindat, montes autem, antequam icti fuerint (aqua enim profluebat) dissiluisse; tum dextras Neptuni partes et contractas esse, quasi iam iaculatus fuerit, et eminere, eumque iactum minari non manus gestu, quippe quae iam emiserit telum, sed reliqui corporis statu. Peius est quod ille non dicit, quo loco consistat Neptunus. Certe in terra eum compositum fuisse oportet; non cyaneo enim aut glauco colore erat, sed naturali, ut qui ruricola et φυτάλμιος esset, Cereris maritus, quae prope illius templum suam habet sedem (*Paus.* II, 32, 7), et in aris etiam duodecim deos exhibentibus iuxta illum posita est, pater Arionis, et in alia tabula CXVII arator, qualis in Lesbo insula sub Elymnii nomine, teste Hesychio v. Ἐλύμνιος, cultus est. Hoc argumentum qui dabitat ab arte feliciter tractari posse, de hodierna pictura, non de allegorico veteris picturae genere cogitet oportet. F. G. WELCKER.

Facit ad hanc tabulam *Claudian.* de R. P. II. 179.

Sic, cum Thessaliam scopulis inclusa teneret,
Peneo stagnante palus, et mersa negarent
Arva coli, trifida Neptunus cuspide montes
Impulit adversos. Tum forti saucius ictu
Dissiluit gelido vertex Ossaeus Olympo,
Carceribus laxantur aquae, fractoque meatu
Reddantur fluviosque mari tellusque colonis.

Digitized by Google

Alia veterum loca de eadem re vide laudata ap. *Spanh.* ad *Callim.* H. in Del. 105.

P. 74, 1. *αἰγυπτιάζει.* Marg. Morell. *δίκην Αἰγύπτου λιμνάζει.* *Strabo* IX. p. 658. A. *τὸ παλαιὸν καὶ ἑλιμνάζετο; ὡς λόγος, τὸ πεδίον — ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου — διεξέπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός.* ubi, ni multum fallor, scribendum; *διεξέπαισε.* Vid. ad *Phil. Iun.* XI. p. 130, 20. De eadem re *Bato* Sinopensis ap. *Athen.* XIV. p. 639. E. *τὴν πρότερον λιμνάζουσαν χώραν ἅπασαν γεγυμνῶσθαι.*

Ib. *προβολήν.* num *προσβολή*, ut p. 75, 26. *προσβολὴ τοῦ φάσματος*? F. G. WELCKER. Idem mihi quoque in mentem venerat. Permutata haec vocabula ap. *Phil. Iun.* XII. p. 133, 14.

P. 74, 3. *Αἰγυπτίοις μὲν γὰρ παρὰ Νείλου ἡ γῆ.* pessime Morell. et Oliari *παρὰ τὸν Νείλον.* iuxta Nilum Aegyptiorum terram sitam esse, vertentes. *παρὰ τοῦ Νείλου.* editt. vett. Paris. Flor. D. *παρὰ τοὺς Νείλου.* C. *παρὰ τοῖς Νείλου μέτροις.* G. miro errore. Aegyptum Nili munus esse dixit *Herodotus*, quem *Olearius* excitavit ad Vit. Apoll. VI. 1. p. 228. de Aethiopia: *ποταμὸν δὲ Νεῖλον Αἰγύπτῳ δίδωσιν, ὃς ἐκ καταδούπων ἀρχόμενος, ἣν ἐπικλύζει πᾶσαν Αἴγυπτον ἀπ' Αἰθιόπων ἄγει.* Ib. VI. 23. p. 265. *ἣν ἐπισπᾶται γῆν ποιῶν Αἴγυπτον.*

P. 74, 5. *τοῖς πεδίοις. παιδίοις.* C. Vid. supra p. 72, 22.

P. 74, 6. *ἐπικλύζοντος. περικλύζοντος.* Flor.

P. 74, 7. *ῥήξει γοῦν ὁ Ποσειδῶν τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη.* *Herodot.* VII. 129, totam hanc rem diserte exponens, *αὐτοὶ μέν νυν Θετταλοί φασι Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειός.* Cf. mox XVI. p. 77, 17. XVII. p. 78, 35. *Aristid.* Or. Smyrn. T. I. p. 233. (408) *διαβάντι δὲ τὸν Μέλητα, ἀπακτῆ χῶρος, Ποσειδῶνος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, δῶρον — οὐ παραλήσιον τῷ περὶ Θετταλίαν λεγομένῳ. ἐκεῖ μὲν γὰρ τὰ ὄρη διαστήσας, Θετταλίαν ἐποίησε γῆν ἄπεδον ἐκ λίμνης, ἐξιεὶς κατὰ ῥεῦμα τὸν Πηνειόν.* sic haec distinguenda. Cf. Eund. T. I. p. 272. (477.) et *Olearii* Not. 4. In Schol. Or. Platon. de Themistocl. T. II. p. 181. lege: *ἡ Θετταλία ὑπὸ πολλῶν ἔχεται ὀρῶν.* pro *ἔχεται ὀρῶν.* Ab hoc beneficio fuerunt, qui Neptunum ap. Thessalos *πεταλίου* nomine cultum existimarent, auctore *Schol.* ad *Pindar.* Pyth. IV. 246. ubi vitiosa lectio, *Πηνειὸν πρόχυσιν διὰ μέσης τῆς πόλεως ῥέοντα καὶ πολλὰ τῶν χωρίων διαφθείροντα*, non cum *Lorchero*, *διὰ μέσου τοῦ ἕλους*, sed sic, ni fallor, corrigenda, *διὰ τῆς μεσόγειας ῥέοντα*, quod sic scriptum

Digitized by Google

διὰ μεσόγεω, facile in μεσ τ πολ. depravari potuit. De μεσόγεως vid. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 298.

P. 74, 11. καὶ διῆρται μὲν ἡ χείρ. διήρτηται. Flor. Supra X. p. 70, 32. διηρμένου δὲ ἤδη τοῦ πελέκεως. c. XVII. p. 81, 32. ὁ μὲν διαίρει τὸν πέλεκυν.

P. 74, 13. μέρον. μέτρῳ, D.

P. 74, 15. ὑπέσταλται καὶ προβέβηκε. προβέβληκε. C. D. Bene haberet προβάλλεται. Sed προβέβηκε, ut omnino dextrum latus, sic pedem inprimis dei promotum et proiectum spectantibus exhibet. Eadem permutatio XVII. p. 78, 6.

P. 74, 16. καὶ ἀπειλεῖ τὴν πληγὴν. ὀργὴν. C. D. quod non de nihilo; ὁρμὴν enim videtur legisse librarius. Sic Vit. Soph. II. 8. p. 578. καὶ ὀργῇ δὲ λαμπρᾷ ἐκ μειρακίου χρησάμενος. Vett. edilt. et Cod. Guelph. ὁρμῇ. Ap. *Liban.* T. IV. p. 1084. 26. τὸ δέ οἱ στέρνον ἐξώγκωταί τε καὶ ἐξοιδεῖ, καὶ τὴν ἔνδον ὀργὴν ὑποσημαίνει τῷ σχήματι. Scr. cum Cod. Mon. 113. τὴν ἔνδον ὁρμήν. Similiter Idem p. 1088. 19. εἶτα τὸ στέρνον ἅπαν ἐξώγκωται καὶ πρὸς τὸν ἔνδον θυμὸν ἐξοιδεῖ. ubi θυμὸς non est ira, qua nulla movetur Neoptolemus in Polyxenam, sed *impetus*. Sic etiam de Aiace Id. p. 1092. 4. τὸ δέ οἱ στόμα διῆρται (διῃρημένον, quod sequitur, delendum) εἰς ἄνοδον πνεύματος, ὅπερ λύσσα κατεἰργασται, καὶ τὴν κάτωθεν ὁρμὴν ὑποσημαῖνον τῷ σχήματι. et paulo post: τὸ δέ οἱ στέρνον ἅπαν ἐξώγκωται, καὶ πρὸς τὴν ἔνδοθεν λύσσαν ἐπαίρεται. Ib. p. 1095. 28. ἀμφότερα ἐπὶ μιᾶς ὀργῆς ἐργαζόμενος. recte marg. Morell. ὁρμῆς.

P. 74, 17. ἀλλ' ἀπὸ. Ald. 1. 2. Iunt. 1, 2. Flor. C. D. ἀλλὰ ἀπὸ. Morell. Olear.

P. 74, 18. τῷ τοι καὶ ἀσπάζεται τὰ πεδία. τῷ τοι, *quapropter*, non, ut vulgo vertitur, *nempe*. Vid. II. 6. p. 61, 18.

Ib. *Heynius* Neptunum vult placido vultu campum pastefactum prospicere; quod verbis rhetoris non inest, et repugnat eis, quae diserte c. XVI. p. 77, 17. de huius Neptuni statu declarantur. Verba τῷ τοι καὶ ἀσπάζεται cet. non ad picturam spectant, sed ad verbum ἠπειρώτης. Nempe huic Neptuno placere campos planos ac latos, haud secus atque aequor. F. G. Welcker.

P. 74, 20. καὶ ὁ ποταμὸς, οἷον αὖθις, καὶ φυλάττων τὸ εἰς αγκῶνα. vitium horum verborum non fugit *Wyttenbachium* Ep. cr. p. 278. qui οἷον ἀνθίσταται, aut ἀνίσταται φυλάττων — legendum suspicatur. Lenius erit: οἷον ἀρθείς, καὶ φ. *Penetrasse paululum origens, ita tamen ut cubito nitatur* — καὶ participiis iunctum et adiectivis per *quamvis* explicari potest. Vid. *Valcken.*

ad Phoen. p. 98. a. — τὸ ἐς ἀγκῶνα. *Homer. Il. κ. 80.* ἀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας. *Lucian.* Lexiph. c. 6. T. V. p. 184. πάπειδὴ καιρὸς ἦν, ἐπ' ἀγκῶνος ἐξεπνοῦμεν.

P. 74, 22. ποταμῷ γὰρ ὀρθοῦσθαι οὐ σύνηθες. hoc ordine Flor. C. D. οὐ σύνηθες ὀρθοῦσθαι. Vulgo.

P. 74, 23. ἀνακίθεται τὸν Τιταρήσιον. Vide supra II. 8. p. 66, 30. — καὶ ποτιμώτερον. hoc etiam in laudem fluvii. Aquam in Aesculapii puteo Pergami laudans *Aristides* T. I. p. 253. λεπτότατον dicit esse, ἔπειτα δ' τούτῳ ἑπεται, κουφότατόν τε καὶ προότατον, τρίτον γλυκύτατόν τε καὶ ποτιμώτατον. In Ἐκφράσει Κορίνθου Cod. Guelph. 82. καὶ πέτραις μὲν ἰσχναῖς ἐμφωλεύει πῦρ, ἐνταῦθα δὲ διειδὲς καὶ πότιμον ὕδωρ.

P. 74, 25. τῶν πεδίων. om. Flor.

P. 74, 27. καὶ πώλου ἐφαπτομένη. vertitur, *pullum ferens;* immo, *manu tangens et contrectans.* Per equum, e terra exortum, pictor significaverat equorum in Thessalia proventum, quem Veteres a Neptuno derivabant.

P. 74, 29. παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος. hoc offerebat Flor. Par. Laud. C. D. παρ' αὐτοῦ. Vulgo. Quae in fine capitis narrantur, illustrat *Schol. Pindar.* Pyth. IV. 246. de nomine Neptuni πεταλίου· οἱ δέ, ὅτι ἐπί τινος πέτρας κοιμηθεὶς ἀπεσπερμάτισε, καὶ τὸν ὁρὸν δεξαμένη ἡ γῆ, ἀνέδωκεν ἵππον πρῶτον, ὃν ἐπωνόμασε Σκύφιον.

XV.

GLAVCVS MARINVS.

Glaucus rarissime in artis operibus conspicitur. Optime eum exhibet pictura elegans in Villa Hadriani a. 1786 reperta et in *Museo Worsleiano* T. I. p. 103. edita, in qua ille, pro utriusque manus gestu, vaticinari videtur, adstante femina, superne nuda. Editor: *Interview of Glaucus and Scylla.* De Scylla dubito. In ea, quam *A. Hirt, Bilderbuch* tab. XIX, 2. p. 151. in lucerna animadvertisse sibi visus est huius dei imagine minor est vultus dignitas, dum concha buccinat, remum simul altera manu tenens, ut pari aut maiore iure Tritonem hanc figuram dicere possis. Pueri ex hac biformium imaginum classe signum editum est in *Specimens of ancient sculpture* T. I. tab. 50. Editoris phantasia est, primigenium hunc esse Amorem, quam mero artis lusui de-

beri cauda bifida in longum producta spatium clare docet. F. G. WELCKER.

Loca veterum de Glauco marino congesta vide ap. *Fischer.* ad *Palaeph.* 28. p. 109. ubi *Γλαῦκος* vocatur ὁ *Θαλάττιος.* Fabulam de eo illustravit *Hermann.* in Diss. de Aeschyli Glaucis. Lipsiae. 1812. p. 8. Quae h. l. de hoc numine et Halcyonibus ab Argonautis spectatis traduntur, ex *Pindari* paeanibus ducta suspicatur *Schneiderus* ad Pind. Fragm. p. 573. ed. *Boeckh.*

P. 75, 2. *μέσον. μέσου.* C.

P. 75, 4. *ἡ δὲ ἀκούει. ἀκουῃ.* C. Vid. de fluctibus cantu placatis supra ad I. 19. p. 31, 31. — *κεῖται ὁ πόντος. Aelian.* H. A. XV. 5. *τῶν ἀνέμων εἰρηναῖον ἤδη καταπνεόντων — καὶ τοῦ κύματος κειμένου, καὶ λείας οὔσης τῆς θαλάττης.*

P. 75, 5. *τὰ μὲν δὴ ἀγώγιμα τῆς νεώς, Διόσκουροι.* argute de personis *τὰ ἀγώγιμα*, cuius vocis translatam significationem attigit *Boisson.* ad Heroic. p. 625. *Liban.* T. IV. p. 328, 17. *ἀγώγιμον ἄνθρωπον πέμποντες ἐκεῖ. Aelian.* V. H. XII. 64. de cadavere Alexandri: *πολλὴν εἰσεφέροντο φιλονεικίαν, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν αυτοῦ βασιλείαν τὸ ἀγώγιμον τοῦτο ἄγειν ἐπιθυμῶν. Themist.* Or. IV. p. 61. B. *ὃ δὲ ἄρτι ἐμπόριον ὑμῖν κατασκευάζεται βασιλεύς, ἀρετή ἐστιν ἐκ τοῦδε καὶ φρόνησις τὰ ἀγώγιμα.*

P. 75, 7. *καὶ ὅσον τῆς ἡμιθέου φορᾶς ἤνθει. semideorum proventus. Aristid.* T. II. p. 229. *κάλλιστον δὲ πάντων κερδῶν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν φορά.* Vid. *Wesseling.* ad *Diodor. Sic.* XVI. 54. T. II. p. 124, 19. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 133. s.

P. 75, 9. *ᾧ κατὰ Δωδώνην ὁ Ζεὺς ἑαυτοῦ ἐς τὰ μαντεῖα ἐχρῆτο. ἑαυτοῦ* non habetur in Flor. Paris. C. D. Nota fabula de ligno fatidico, navi inserto. *Apoll. Rh.* I. 526. s. unde *τρόπις λάλος* Argus in *Orphei* Argon. 707.

P. 75, 10. *γνώμη δὲ ἐς τὸν πλοῦν ἥδε. ἐστι πλοῦ ἥδε.* Laud.

P. 75, 11. *κώδιον κριοῦ. κρίου.* C. — *ὁμοῦ τῷ Φρύξῳ. Φρίξῳ.* C. D. cum editt. vett. Restitui genuinam scripturam a Morell. et Olear. temere mutatam.

P. 75, 13. *τοῦτο Ἰάσων ἑλεῖν, ὦ παῖ, ποιεῖται ἆθλον. a poetis narratur*, vertit *Heynius*; minus recte. Verte: hoc vellus auferendum suscepit Iason. *ἆθλον ποιεῖσθαι*, ut *πένθος ποιεῖσθαι.* Heroic. p. 721. *μόνην τὴν ἀρετὴν ἐποιεῖτο κόσμημα.* Ib. p. 725. Vid. *Boisson.* p. 575. Infra II. 17. *χρυσῷ, ὃν ἐκεῖτο τέττιγας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἐποιοῦντο.* Ib. p. 83, 18. *ἵππους γὰρ δὴ ὁ παῖς*

ταῦτα (τὰ κυνέθης) ποιεῖται. II. 19. p. 85, 30. τὴν γὰρ θρῦν ναύτην οἶκον ἀπεφήνατο.

P. 75, 14. φρουρὸς γάρ τις αὐτῇ. ἐν αὐτῷ. Land.

P. 75, 16. καὶ ὑπερορᾶν τοῦ καθεύδειν. articulum et vett. editt. et codd. tuentur, om. Morell. Circumscripsit rhetor epitheton ἄγρυπνος. II. 33. ὀφρὺς οἷα καὶ ἐρώντων ὑπερορᾶν καὶ παλαιόντων. Liban. Or. Antioch. T. I. p. 347, 1. τῶν δὲ χαμαιπήλων καὶ ὅσοι πενήτων ὑπεραωρεῖται. praetulerim ὑπερορᾷ Cod. Mon. 113.

P. 75, 16. ἄθεν ἄρχει τῆς νεώς. ἄθεν referendum ad verba: τοῦτο Ἰάσονα ἑλεῖν ποιεῖται ἄθλον. nam quae sequuntur pro parentheticis habenda, et ob ἄθλον addita. Iasonem in puppi stantem nobis fingamus. Philostr. Iun. c. XI. ὁ δὲ ἐπὶ τῆς πρύμνης ὁπλίτης Ἰάσων ἂν εἴη. contra Λυγκεὺς ἐπιτέτακται τῇ πρῴρᾳ.

P. 75, 18. Τίφυς — πρῶτος ἀνθρώπων ἀπιστουμένην θαῤῥῆσαι τὴν τέχνην. Τίφυς vulgo. Rectius Τῖφυς ap. Apollonium et alios. — ἀπιστουμένην om. C. D. Ars, quam Tiphys exercebat, ἀπιστουμένη ἦν, nulla ei habebatur fides, quia Argo *eadem cursu prima imbuit Amphitriten*, ut *Catullus* loquitur LXIV. 11. quippe quae *prima inhospitalis Ponti sinus patefecit*, auctore *Eunio*. De verbo θαῤῥεῖν cum accusativo dixi in Addit. ad Athen. p. 224. Vit. Apoll. IV. 38. p. 178. ἀνόητόν τε μηδὲν (Sdr. μηδενὶ cum Vrat.) δοκείτω τὸ θαρσεῖν ὁδόν, ἣν πολλοὶ τῶν φιλοσόφων φεύγουσιν. Ib. VII. 12. p. 289. καὶ τὸ μὴ ἂν (Scr. τὸ μηδὲ ἂν cum Vrat.) θαῤῥῆσαι τὴν δεῦρο ὁδὸν εἴ τι ἠδίκεις. Ibi post pauca legendum: ἀπόῤῥητόν τινα ἰσχὺν ἔχων θράσους, ἐῤῥῶσθαι.

P. 75, 20. Λυγκεὺς δέ. λυγγεὺς. Flor. de qua scriptura mónui in Not. ad Anth. Gr. p. 91. et in Indic. p. 1042. Eundem Lynceo locum assignavit *Hygin.* Fab. XIV. p. 48. *Praeter navigavit Lynceus, Aphareus filius, qui multum videbat.* — ὁ Ἀφαρέως. ὁ ἀμφιάραος. Flor.

P. 75, 21. δεινὸς ὢν ἐκ πολλοῦ ἰδεῖν. recepi oblatum a Flor. διὰ πολλοῦ primus dedit Morell. nam editt. vett. διὰ om. quod nec in libris nostris habetur, nisi forte in Paris. 1696. unde nihil in Schedis meis notatum reperio. Vtrumque bene habet. Vid. ad *L. Bos* de Ellips. p. 103. s.

P. 75, 23. πρῶτος. hoc vocabulum usque ad ἀσπάσασθαι om. Flor. — ὑποκειμένων ἑρμάτων αἰσθέσθαι. Marg. Morell. λίθων ὑφάλων. hoc sensu Vit. Apoll. III. 23. p. 114. ἑρμάτων ὑπερῶαι τὸ σκάφος. *Plutarch.* T. II. p. 319. F. ἔγωγε καὶ Κλεόπατραν, τῇ τύχῃ Καίσαρος τίθημι, περὶ ἣν, ὥσπερ ἕρμα, κατέδυ καὶ συνετρίβη τηλικοῦτος αὐτοκράτωρ. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 624.

Digitized by Google

P. 76, 25. τὸ τοῦ Λυγκέως ὄμμα. Λυγκέως iterum Flor. — τὴν προσβολὴν τοῦ φάσματος. gl. in marg. Morell. *tou Γλαύκου.* Vit. Apoll. II. 4. p. 52. de Empusa conviciis abacta: καὶ γὰρ ἄχος εἶναι τῆς προσβολῆς ταύτης. — ὑφ' οὗ καὶ οἱ πεντήκοντα σχασάμενοι τὴν εἰρεσίαν. cohaeret haec enuntiatio cum sequentibus, nominativo absolute posito, pro, τῶν πεντήκοντα σχασαμένων. reliquis obstupefactis et a remigando cessantibus, Hercules immotum animi servat statum.

P. 75, 28. ἄτρεπτος μένει τοῦ θαύματος. vix placere potest τοῦ θαύματος, sequentibus: οἱ δὲ λοιποί, οἶμαι, θαῦμά τι τοῦτο λέγουσι. addito οἶμαι, quasi non ipse hoc phantasma appellasset θαῦμα. Quare scriptum fuisse suspicor: ἄτρεπτος μένει τοῦ θεάματος. *Herculem quidem ille adspectus non movet, quippe qui haud pauca vidit similia; reliqui autem monstrum esse dicunt.* θέαμα cum φάσμα iungitur in *Iuli Afric.* Cest. c. 2. p. 279. de belli vicissitudinibus; ubi scribendum: τοὺς γοῦν ἄμεινον παρεσκευασμένους σιδήρῳ καὶ ἀνδράσι καὶ τόξοις καὶ τοίχοις (?), ἢ ἄνεμος πολλάκις ἠδίκησεν, ἢ τόπος, ἢ δόλος, ἢ θέαμα καὶ φάσμα. Συνεχὴς δὲ ἐν τοῖς μεγάλοις (hoc addit Monac.) τραύμασι δαίμων ὁ Πάν.

P. 75, 34. ἐπὶ τῆς θαλάττης. articulum om. Flor. D. ἐπὶ θαλάσσης. C. ἐπιθαλαττίας. Laud. Vtrumque bene habere videtur, ut ἐπὶ γῆς et ἐπὶ τῆς γῆς. Vid. *Heindorf.* ad *Plat.* T. II. p. 265.

P. 76, 1. ἐς τὰ τῶν ἰχθύων ἀπηνέχθη ἤθη. εἰς. vulgo, et ἀπηνέχθαι. recepi lectionem Flor. et Paris. Si infinitivo orationem continuare voluisset rhetor, scripsisset, ni fallor, ἀπενεχθῆναι. Nunc constructionem pro more variavit. αὐτὸν iunge cum ὑποδραμόντος; ut Heroic. X. 2. p. 702. τὸ πάθος τοῦ ἡλίου διεξῆλθε, καὶ ὅτι τῆς σελήνης ὑποτρεχούσης αὐτὸν ἐξαμαυροῦται. — ἤθη, εἴδη. Flor. εἴδεα et ἤθεα iungit *Oppian.* Cyneg. II. 83. apud quem Hal. I. 93. ἤθεα ἰχθύων, et alibi. ἤθη de locis illustravit *Koen.* ad *Greg. Cor.* p. 495. *Boisson.* ad *Heroic.* p. 431.

P. 76, 2. μαντεύεται μὲν οὖν. μὲν om. D. sed a m. rec. superscriptum. μαντεῦσαι μὲν οὖν. Flor. — περίεστι γὰρ αὐτῷ τῆς τέχνης. infra c. XXXII. p. 102, 21. τοσοῦτον αὐτῇ περιεῖναι τῆς τέχνης. Hunc dicendi usum illustravit *Boisson.* ad Her. p. 304. *Bast.* ad *Aristaen.* I. 1. p. 245.

P. 76, 4. γενείων βόστρυχοι. γενύων. C. D. Glaucus *Aeschyli* ap. Etym. M. p. 250. 4. δαῦλος (i. e. δασεῖα) δ' ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν. *Pausan.* X. 4. p. 807. καλεῖσθαι δὲ τὰ δάσεα ὑπὸ τῶν πάλαι δαύλια· ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ Αἰσχύλον τοῦ Γλαύκου τοῦ Ἀνθηδονίου γένεια ὑπήνην ὠνομακέναι δαῦλον.

Digitized by Google

P. 76, 7. ὀφρῦς λάσιαι. similes procul dubio superciliis Tritonum, de quibus vid. *Mus. Pio-Clem.* T. I. tab. 34. et 35. T. V. p. 5–7. *Winckelm.* Opp. T. IV. p. 104. λαχνῆεν κάρη Glauco tribuit *Apoll. Rhod.* I. 1312. se ipsum describens ap. *Ovid.* Met. XIII. 960. *Hanc ego tum primum viridem ferrugine barbam, Caesariemque meam, quam longa per aequora verro, Ingentesque humeros et caerula brachia vidi, Cruraque pinnigero curvata novissima pisce.*

P. 76, 11. ἐς τὴν νῆξιν. εἰς. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. C. D.

P. 76, 13. παραλλάττουσα καὶ ἀπιοῦσα ἤδη. ἀπαλλάττουσα. Flor. Est venter formae inusitatae et a ventre humano discrepans. — ἀπιοῦσα Heynius p. 118. vertit, *in piscem abiens, mutata, alvus.* immo est, reducta et recedens, et quodammodo constricta.

P. 76, 15. τὰ ὀὐραῖα ἐξῃρμένα. *Glaucum series extrema biformem accipit.* Claudian. R. P. III. 12. Ap. *Vellei. Paterc.* II. 83. *Plancus — cum caeruleatus et nudus caputque redimitus arundine et caudam trahens Glaucum saltasset in convivio.*

P. 76, 16. πρὸς τὴν ἰξύν. τὴν νῆξιν. Flor. — τὸ δὲ μηνοειδὲς. μονοειδὲς. Flor.

P. 76, 18. ὁμοῦ μὲν ᾄδουσαι τὰ τῶν ἀνθρώπων — ὁμοῦ δὲ ἐνδεικνύμεναι τῷ Ὀρφεῖ τὴν ἑαυτῶν ᾠδήν. rhetor duplicem causam afferre visus, cur halcyones adsint, revera nonnisi unam commemorat, *cantum* nimirum; quare κλάουσαι mallem. Querula avis halcyon; *ales miserabilis Ovidio* Met. XI. 733. *moesto simillem planumque querelae dat sonum.* De Cleopatra II. IX. 561. quam parentes Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς Μήτηρ Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα, Κλαῖε. Ap. *Eurip.* Iphig. Taur. 1091. ἔλεγον ὀἰκτρὸν ἀείδειν dicitur. Res humanas autem deflent halcyones, quae ipsae inter homines olim fuerunt, et humana mala perpessae sunt.

XVI.

PALAEMON.

Sacra Palaemoni a Sisypho instituta. Palaemonem dormientem *delphinus*, placidum perlabens sine strepitu aequor, ad Isthmum vehit, ubi subter Neptuni templo in *pineto* sito *specus* cultui illius parata est, proprio nomine Adytum dicta, *Pausan.* II, 2, 1. Neptunus, stans fortasse in templi propylaeo, appellenti arridet, quasi lubens hospitio accipiens; *Isthmus*, qui resupinatus porrigitur, sinu expanso eandem significat voluntatem; ad eius dextram iuvenis species repraesentat promontorium *Lechaeum*, ad sinistram vero (nisi verba Κεγχρεαί που τάχα glossema sunt)

Digitized by Google

puellae *Cenchreas* urbem, plures ob plurale nomen; denique Isthmo assident sereno vultu *Nereides* (Θάλατται), quas I, 27. Oropi daemonem circumdantes situm littoralem significare vidimus; ex *Tölkenii* quidem opinione (l. aliquoties l. p. 10.) *die beyden Meere, zwischen welche die Landenge sich hinzieht.* Quas figuras nemo nunc reprehendet, nisi omnino totum illud allegoriarum genus reprobet, ad quod pertinent. *Sisyphus* taurum sacrificans cum *Corinthiis* conspicuus est animo ad rem intento ac solerti, unde nomen habet. Sacra institui arbitror infra sacellum Palaemonis, quod erat intra Neptuni septum ad sinistram, et quidem ita, ut splendidum Neptuni templum inter illud sacellum cum sacrificantibus ad specum et Isthmi, Lechaei et Cenchrearum figuras interpositum conspiceretur. Igitur haec tabula et decima quarta lucem sibi foenerantur mutuam, quatenus, arte naturam suam quodammodo migrante, duo rei momenta continua in iis commissa sunt. Et nunc quidem eius rei rationem falsam Sophista profert hanc, Neptunum Sisypho pueri adventum praedixisse et sacra cum parare iussisse. Ino, cuius obiter ille mentionem facit, in tabula haud magis expressa erat, quam c. XVIII. Cyclopum populus, de quo in capitis initio sermo est. De Palaemonis cultu consulendus est *Zoega Anagl.* tab. 41. p. 189 s. ubi etiam numi varii enm exhibentes citantur, et ex *Aristide* T. I. p. 27. ed. Oxon. imagines pictae, inter quas maxime placet, quae Neptunum sistebat puerum ulnis sustinentem, hunc vero deo arridentem. F. G. WELCKER.

P. 76, 23. ὁ Θύων ἐν Ἰσθμῷ δῆμος, εἰη δ' ἂν ὁ ἐκ τῆς Κορίνθου. notandum δὲ in apodosi post nominativum absolutum. *Liban.* T. IV. p. 573. 15. καὶ δέον με πύπτειν εἰς γῆν, ἐγὼ δὲ τῶν μεγίστων ἐμαυτὸν ἀξιῶ. *Pseudo-Luciani* Charidemus c. 10. T. IX. p. 278. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ἥ τις ἐστὶν ἀποφήνασθαι καλλίστη — ὁ δὲ ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι. ubi male ὅδε vulgatur. Exempla huius abundantiae post genitivos absolutos quatuor ex solo *Polyaeno* laudavit V. D. in Ephem. Ienens. 1810. nr. 184. p. 271. plura offert *Aelianus*.

P. 76, 25. ἡγώμεθα. ἡγούμεθα. Flor.

P. 76, 26. ἠρέμα τι προσηχοῦν τῇ θαλάττῃ. articulum om. Par. Flor. Vid. supra p. 75, 34. ἠρεμά τι. C. D. Verbum προσηχοῦν ut dubiae fidei prostat in Lex. Schneideri. Est etiam ap. *Themist.* Or. II. p. 27. B. σμικρὸν οἰόμενον διαφέρειν ῥοθίου, κυμάτων αἰγιαλοῖς προσηχούντων.

P. 76, 27. αἱ γὰρ τῶν πιτύων κόμαι τοῦτο ᾄδουσι. ᾄδουσιν. C. Omnia plena pinetorum circa templum Neptuni. *Pausan.* II. 1. p. 112. unde victores olim pinea corona ornabantur, cui postea successit apium. Vid. *Plutarch.* T. II. p. 675. ss. ubi

Euphorion de Meliceria p. 677. A. *κλαίοντές δέ τε κοῦρον ἐπ' ἀγχιάλοις πιτύεσσιν Κάτθεσαν.* ut h. l. emendavit *Meineke* de Euphor. Vit. et Scr. p. 105. et 109. Cf. *Boettiger Vasen-Gem.* Fasc. II. p. 144.

P. 76, 29. *τὸ μὲν ἑαυτῆς, Λευκοθέα τε.* vulgo *Λευκοθέας.* tentavi vitiosam lectionem in Exerc. cr. p. 101. sed parum feliciter, immemor correctionis *Hemsterhusii* ad *Lucian.* T. II. p. 371. ed. Bip. quam a Paris. confirmatam in textu posui. *Boissonadius* commemorat aliam *Huetii* ad Heroic. p. 296. *Λευκοθέα ἔστω* corrigentis, quod et ipsum rhetore dignum. Leucotheae nomen ad Nereïdas, inter quas illa recepta, in universum retulit Myrsilus, teste Etymol. M. p. 561. 44. *Meineke* ad *Euphor.* p. 107. not. Illae deae, et cum Leucothea coniunctae, *χορεύουσαι ἐφάνησαν τῷ Σισύφῳ, καὶ ἐκέλευσαν εἰς τιμὴν τοῦ Μελικέρτου ἄγειν τὰ Ἴσθμια*, secundum Auctorem Argum. Isthm. I. p. 514. qui hoc derivavit ex deperdito *Pindari* carmine ap. *Apoll. Disc.* de Synt. II. 21. p. 158. Vid. *Boeckh.* ad Pind. T. II. 2. p. 558.

σεται

P. 76, 31. *χρήσεται.* χρῆσθαι. C. — *καταίρει. κατέρει.* C.

P. 77, 2. *διολισθαίνων. διολισθένων.* C.

P. 77, 3. *ῥήγνυται τι κατὰ τὸν Ἰσθμὸν ἄδυτον.* *Pausan.* II. 2. p. 113. postquam de Palaemonis aedicula in templo Neptuni dixit, *ἔστι δέ*, ait, *καὶ ἄλλο ἄδυτον καλούμενον· κάθοδος δὲ ἐς αὐτὸ ὑπόγεως. Ἔνθα δὴ τὸν Παλαίμονα κεκρύφθαι φασίν. Ὅς δ' ἂν ἐνταῦθα ἢ Κορινθίων ἢ ξένος ἐπίορκα ὀμόσῃ, οὐδεμία ἐστὶ μηχανὴ διαφυγεῖν τοῦ ὅρκου.*

P. 77, 4. *διασχούσης τῆς γῆς.* Vid. I. 27. p. 42, 17.

P. 77, 6. *προειπεῖν. προσειπεῖν.* Flor.

P. 77, 7. *καὶ ὅτι θύειν αὐτῷ δέοι.* Palaemoni iusta fecisse, *καὶ τὸν ἀγῶνα ἐπ' αὐτῷ ποιῆσαι τῶν Ἰσθμίων*, narrat *Pausan.* II. 1. p. 111. et alii. De Nereïdibus talia eum iubentibus, vid. supra p. 76, 29.

Ib. *θύει δὲ ταῦρον τουτονὶ μέλανα.* Nestor cum suis *ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον, Ταύρους παμμέλανας, Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.* Od. *Γ.* 5. s. ubi vide *Eustathium* p. 108. 12. in causas inquirentem, ob quas Nestor Neptuno nigros tauros immolaverit. Contra ap. *Pindar.* Ol. XIII. 66. Bellerophon iubetur eidem deo *ἀργᾶντας ταύρους* mactare, quod *λευκοὺς* interpretantur; *Boeckhius* T. II. 2. p. 218. nitidos *pinguedine.*

P. 77, 9. *ὁ μὲν οὖν τῆς θυσίας λόγος.* quod sacrificantium habitum atque ritus ad Palaemonis mysteria pertinentes quamvis in tabula expressi erant, describere ob religionem recusat rhetor, in eo scriptorum quorundam de rebus mysticis, adspectui non

Digitized by Google

patentibus, loquentium superstitionem affectat. F. G. WELCKER.

P. 77, 12. εἰς τὰ τοῦ Παλαίμονος ἀποκείσθω ὄργια. ἐς. Flor. Facit huc locus in Heroic. p. 740. τὰ μὲν δὴ Κορινθίων ἐπὶ Μελικέρτῃ — θρήνῳ εἴκασται τελεστικῷ τε καὶ ἐνθέῳ. Aristid. in Isthm. p. 27. (49.) Παλαίμονα δὲ καὶ εἰπεῖν καλὸν — καὶ ὅρκον ποιήσασθαι, καὶ τοῦ ὀργιασμοῦ μετασχεῖν. Structura verborum est ut in Heroic. p. 695. καὶ ἀποκείσθω μοι ὁ λόγος οὗτος ἐς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως ἔργα.

P. 77, 13. καὶ κομιδῆ ἀπόθετος. Vid. ad I. 10. p. 19, 7.

P. 77, 14. ἅτ' ἀποθειάσαντος αὐτὸν Σισύφου τοῦ σοφοῦ. ἀποθειώσαντος αὐτὸν σισύφω τοῦ σοφοῦ. Flor. Bene haberet etiam ἀποθεώσαντος; quamquam poëticam quoque formam ἀποθειόω tuearis. Certe θειῶδες est I. 27. p. 43, 11. Ad rem vid. Pausan. I. 44. p. 108.

P. 77, 15. ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ εἴδους. vultus in cogitationem defixus. ἐπιστροφὴν ποιεῖσθαι dicuntur, qui se ad res agendas convertunt, rerumque curam suscipiunt. Vid. Wesseling. ad Diodor. Sic. XIII. 111. T. I. p. 632. Plutarch. T. II. p. 1045. B. παιδάρια νήπια μηδεμίαν ἐπιστροφὴν, μηδ' ἐπιλογισμὸν ἔχοντα περὶ τῶν τοιούτων. Noster Vit. Soph. I. 17. 3. p. 505. in Isocratis quadam oratione ait, καὶ τὸ μυθῶδες σὺν ἐπιστροφῇ (sic legendum) ἡρμηνεῦσθαι. Ib. I. 21. 4. p. 519. ἐπιστροφήν τε εἶχεν ὁ λόγος καὶ ἔῤῥωτο. gravitatem interpretatur Ernesti in Technol. rhet. p. 127.

P. 77, 18. ἔμελλε. ἔμελλεν. C. Respiciuntur capita XIII. et XIV. — δεινὸς ἄν που ἐγράφετο. ἐφαίνετο. Laud.

P. 77, 20. ὡς ἐν τῇ γῇ ἔχοι. ieiuna verba et vix sana. Fortasse scribendum: ὡς ἐν τιμῇ ἔχων. puerum in honore habens, quippe cui et sepulcrum in Isthmo et sedem in templo suo tribuebat.

Ib. ὡς ἐν τῇ γῇ ἔχοι, ut ex mari receptum, ex cetorum societate abreptum penes se haberet, πάρεδρον gratum. F. G. WELCKER.

P. 77, 24. ἑαυτὸν τῇ γῇ. ἑαυτὴν τὴν γῆν. sic C.

P. 77, 25. Αἰγαίου καὶ Ἀδρίου μέσον κεῖσθαι. μέσον omnes habent editt. vett. et codd. praeter Laud. ex quo μέσος assumsit Olearius. In hoc libro etiam ordine mutato: Αἰγαίου μέσος καὶ Ἀδρίου κεῖσθαι. Ἀνδρίου μέσον. Flor. Vit. Apoll. IV. 24. p. 163. de Neronis circa Isthmum consilio: περίπλουν αὐτῷ ἐργαζόμενος, καὶ τὸν Αἰγαῖον τῷ Ἀδρίᾳ ξυμβάλλων. Vrat. ξυμβαλών. Corrigit Hamack. in Lectt. p. 82. ἐργασόμενος et ξυμβαλῶν.

Digitized by Google

sine causa idonea. Vid. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 15. et *Boeckh.* ad *Pindar.* T. I. P. II. p. 438.

P. 77, 26. *καθάπερ ἐπεζευγμένος τοῖς πελάγεσιν.* quasi interiectus et utrumque mare seiungens. *γέφυραν ποντιάδα* Isthmum vocat *Pindar.* Isthm. IV. 34. *πόντου γέφυραν.* Nem. VI. 67. Isthmum in Chersoneso Thracica *αὐχένα* appellat *Herodot.* VI. 36. vid. *Wesseling.* ad I. 71. p. 35, 6. de quo verbo *ἐπιζεύξασθαι* Noster utitur c. 21. p. 89. 5. *καὶ ὁ αὐχὴν ἐπέζευκται τοῖς ὤμοις.*

P. 77, 28. *Λέχαιον. λέχριόν τι. κόραι* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. C. D. *λέχαιον δή· κόραι.* Morell. et Olear. *λέχαιόν τι· κόραι.* Flor. Paris. *λέχριόν τι οἶμαι.* Laud. Hinc *οἶμαι* assumsi, quod abesse posse non puto; sed nec *τι* sincerum videtur (nisi huc traxeris II. 19. p. 70, 21.) nec *δή*. Fortasse scribendum: *μειράκιον μὲν ἐν δεξιᾷ, λέχαιον, οἶμαι· δύο κόραι δ' ἐν ἀριστερᾷ* — *duae* positae puellae ob pluralem formam nominis *Κεγχρεαί.*

Ib. *Κεγχρεαί που τάχα.* haec verba, quae absunt ab editt. vett. etiam Morell. primus *Olear.* in textu posuit ex Laud. In hoc enim Cod. solo habentur. Cenchrearum nomen abesse non posse intelligens *Salmasius*, emendaverat: *κεγχρεαὶ δ' ἐν ἀριστερᾷ.* *Vigenerius* vitiosam lectionem editi. secutus vertit: *ayant à sa main droite un jouvenceau en travers* (*λέχριον*), *et à la gauche des jeunes filles.* Recte tamen proxima accepit Auctor Scholii in marg. *J' estime qu' il veut dire que ces jeunes filles, qui sont au costé gauche de ce Démon, réprésentent les mers voisines de la chaussée, qui s' étend entre l' Archipel et la mer Adriatique.*

XVII.

INSVLAE.

Chorographia marina, quae meo quidem iudicio, ab Heynii sententia magis quam in reliquis omnibus abhorrente, elegans est pictura, docta, novitate pariter ac varietate commendabilis, nulla re non *Ἑλληνικωτάτη*; Rhetorem autem ut vel minimum affinxisse suspicemur, nullam prorsus causam video. In mari vasto, molliter agitato et navigabili insulae parvae dispositae sunt *septem*; qui numerus quum in rebus veterum sacris et politicis, in mythologia et poesi magnam exerceat vim, in arte propter peculiares quoque et externas, quas dicimus, rationes, eximio fuit usui. In hoc numero utriusque tabulae Polygnoti Delphicae oeconomica dispositio

Digitized by Google

ita vertitur, ut certa sedes figuris plerisque omnibus assignari, et opera eius ope restitui possint, quibus equidem, si compositionem spectemus et rationem dramaticam, nihil ex tota antiquitate in arte novi maius, nihil perfectius. Apud Nostrum septem vidimus Centaurides c. III, totidemque heroës Achaeorum c. VII, et in caede Agamemnonis c. X.; totidem figuras in monumentis ad c. VII. et in puteali ad I, 23. laudatis, quibus multa poterant addi. De numero septenario in arca Cypseli, in throno Amyclaeo et in basi Iovis Olympii dixi *Zeitschrift* T. I. p. 541. 551. Is quod in Nostri picturarum descriptionibus aliquoties latet, ab auctore non animadversus, ipsius et fidem et in earum compositione partiumque responsu et consensu declarandis negligentiam probat.

Sed ut nostram iam lustremus tabulam, insulas ponendum est scriptorem singulas ordine, quo pictae erant, recensere, quum navem secum ut conscendat puerum invitet, nihilque subiiciatur, unde ultro citroque eum navigasse, dum ad ultimam appelleret p. 82, 30. concludi possit. Insula igitur, quae locum principalem obtinet in *medio*, Vulcania est, igneis rivulis plena, fumum ex montis vertice eructans (p. 79, 36.), quo obscuratur Iovis imago fulmen in Gigantem insulae substratum in alto iaculantis. Mira est opinio Rhetoris et *Torkilli Baden* p. 34. caliginem hisce idcirco circumfusam esse, ut praeterita potius in mentem revocari, quam praesentia indicari viderentur. Imo vero mythus iste ad quemcunque montem ignivomum transfertur, quod Artemo notat ap. *Schol. Pind. Pyth.* I, 31. et ab arte ad eruptiones Vulcanias symbolice adumbrandas ubique potest adhiberi.

Insulae medio proximae, *tertia* et *quinta*, Vulcani vim diverso modo expertae sunt. Illa enim disrupta est et ponte denuo iuncta: disruptorum montium descriptionem *Heynius* monet satis convenire cum iis, quae ex Calabria memoria teneamus nuntiata. Haec vitibus obsita est, uvarum copia gravatis; Bacchus autem cum Vulcano necessitudinem habet haud ambignam, quam alibi propediem explicabo.

Alterum insularum par, *secunda* et *sexta*, eo sibi quodammodo vel respondent invicem vel oppositae sunt, quod illa plana est et campestris et piscatores habet atque agricolas mercatum exercentes; haec autem montana est et silvestris, cum venatoribus et lignatoribus.

Etiam *prima* denique atque *septima* adversae sunt, et hoc veluti vinculo contrarietatis iunctae. Illa enim praeceps est et quasi munita, nec habitata, naturali tamen pulchritudine conspicua, apes floribus montanis pascens; haec regiâ splendidâ occupatur,

Digitized by Google

arationi vitibusque nihil ac praebens, sed fontium frigidorum atque calidorum dives. Atque hoc modo singulis paribus sibi respondentibus invicem, et insulis aequaliter divisis, quia quae medium tenet spectaculo mirando super reliquas longe eminet, ex pluribus et variis effectum et formatum est unum ac totum.

Ceterum plerisque tabulae partibus ornatus extraneus quidam et mythicus additus, primae autem insulae a scriptore suppletus est. Montem enim eius invitare ait Nereides ad flosculos decerpendos, ut Galatea facit ap. *Theocr.* XI, 26. In secunda expressa est statua Neptuni Aratoris cum bigis, quem ad c. XIV. tetigimus. Aratrum non vomere, sed prora terram scindit, ut unum est elementum, quod naves secant, et quod terrae viscera penetrat. Tertiam ornant figurae meantium per pontem et subter eum cymbis tranantium. Quartam Giganti impositam esse, Iovis fulmina manifestant. In quinta, quam Bacchicam dicas, vides Silenum ebrium, Baccham tentantem, cuius oculi absentis Dei produnt desiderium, vides per terram cymbala ac tympana, tibias, crateres aureos eversos, nebridas, serpentes implicitos thyrsis, Bacchas serpentibus pro zona utentes (ut alibi pro armillis, *Zoeg. Anagl.* tab. 82.), draconem denique in caverna sacra absconditum et ex rupibus caput exserentem, fere ut in anaglypho Bacchico *Mus. Pioclem.* T. V. tab. 8., ubi ille antri Ariadnei custos (οἰκουρός, V. p. 80, 11.) est habendus. Rhetor quod picturae serpentem thesaurum custodire arbitratur in latibulo ipsius subterraneo conditum, non magis verum est, quam quod Palladis draconem auri custodem esse asserit. Insula sexta ceryli et halcyonum fabula illustratur; ultima Proteum continet et lusus pueriles non plane absimiles Amorum lusibus in picturis Herculanensibus et alibi obviis.

His, quae supra scripta sunt, iam ad Iacobsium nostrum transmissis, animadverti demum, materiem huius tabulae pictori praebuisse *septem*, quas geographi ferunt inde ab Aristotelis aetate, quamvis plures eodem tractu numerari poterant, insulas *Aeolias*, ita tamen, ut harum non ad verum omnino exprimeret naturalem situm, conditionem et molis inter se diversitatem, sed singula ad artis, quae tum valebant, rationes dirigeret, symmetriae legibus subiiceret, vera inventis suis variaret et exornaret. Consensus maxime est in numero et in eo, quod super reliqua omnia in tabula pariter ac in ipsis insulis eminet Vulcani vis, quum praeter eam, quae Ἱερὰ Ἡφαίστου et olim Θέρμισσα et Θερσεία dicta est, aliae etiam ut Lipara et Strongyle (hodie Stromboli) ignem evomerent et omnes adeo Vulcaniarum nomen gererent. Tum insula Nostri tertia, quae disrupta est et ponte iuncta, procul dubio

comparari potest cum insula Didyme, quae a figura secundum Strabonem nomen traxit. Extant in hac etiam incendiorum monumenta; vitium frugumque hodie frugax est. Aliis etiam, ut Phoenicussae et Elicussae, de arboribus suis ita dictis, quae *proximarum pabulo* Plinio Straboneque testibus *relictae* erant, vicis oppidisque carentes, aut Liparae num convenerit cum imagine pictoris, nemo nunc facile eruet. Veterum loca de insulis Aeoliis diligentissime examinavit *Cluver. Sicil.* A. II, 14; de Hiera et Lipara agunt *Spanhem.* ad *Callim. in Dian.* 47, *Heyn.* ad *Aen.* VIII, 416. F. G. WELCKER.

P. 78, 1. ὅτε *Zέφυρος.* ὅτι. Paris. — *θάλατταν, θάλασσαν,* C.

P. 78, 3. *ἀλλ' ὅπως ἐκὼν λελήσῃ τῆς γῆς, καὶ θάλαττά σοι ταυτὶ δόξῃ.* vertit *Olearius*: *ut videas mare esse, neque cum terra confundas,* perperam. Rectius *Vigenerius*: *Mettez donc de votre bon gré la terre en oubly, et que tout cecy vous semble estre mer.* Nec aliter *Welckerus* noster: *Vltro itaque terrae obliviscere, et haec* (in tabula) *mare esse existima.* — Caeterum vitiose Flor. *θάλαττά σοί τι δόξει.*

P. 78, 4. *μήτ' ἐξηρμένη. μήτε ἐξ.* C. *μήτ' ἐξηρημένη,* Flor. ut supra.

P. 78, 5. *ἀναχαιτίζουσα.* metaphora, ab equis ferocientibus equitemque excutientibus sumta. De *δυνάμει φθαρτικῇ Plutarch.* T. II. p. 373. D. *μέχρι σελήνης ἀνατρέχει καὶ ἀναχαιτίζει, συγχέουσα* (*συνέχουσα* vulgo) *καὶ μελαίνουσα πολλάκις τὸ λαμπρόν.* Eadem vi *Aristid.* Or. Sicul. II. p. 383. (41.) *εἰ ψευδὴς μόνον φήμη καὶ δόξα ἀφίκοιτο, ὅτι ἐπταίκαμεν, πάντα ἀνακεχαίτισται καὶ μεθέστηκε.* De oratoribus iuvenibus *Plutarch.* T. II. p. 794. D. *πρὸς δόξαν ἀναχαιτίσαι καὶ θρασύνεσθαι.*

Ib. *μήθ' ὑπτία.* ὑπτιὰ, Mor. et Olear. Vit. Apoll. IV. 15. p. 151. *ἡ μὲν θάλαττα ὑπτία καὶ τῆς ὥρας κρείττων ἐφαίνετο. Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 280. *γῆ τοίνυν ἡ μὲν ὑπτία τοῖς πελάγεσι παρισουμένη.*

P. 78, 6. *καὶ οἷον ἔμπνους, ἦν οἷον.* Flor.

Ib. *ἰδού, ἐμβεβλήκαμεν.* sic editt. vett. C. D. Flor. Paris. *ἐμβεβήκαμεν.* Morell. Olear. Iam nave conscensa in mari versamur.

P. 78, 7. *εἴξυγχωρς γάρ που καὶ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀποκρίνασθαι.* quinque novissima verba, quae in editt. sunt vett. et in codd. nostris omnibus, *Olearius* eiecit, ut e Schol. nata. Pro *παιδὸς* est *ποδὸς* in C. et marg. Morell. quo nihil iuvamur, quum tamen *παιδὸς* ferri non possit. Sed hanc solam vocem glossatori deberi puto, quum rhetor scripsisset: *καὶ ὑπὲρ σου*

Digitized by Google

ἀποκρίνασθαι. His admissis, oratio est ut in Vit. Apoll. II. 14. p. 66. ξυγχωρεῖς οὖν τὸν Εὐριπίδην ἐπαινεῖν — Ξυγχωρῶ, ἔφη. Ib. VIII. 14. p. 358. ἐπιβῶμεν, εἶπε, τῆς νεὼς ταύτης, ὦ Δάμι — Ξυνδοκεῖ, ἔφη, καὶ πλέωμεν, Heroic. Prooem. III. p. 665. ξυγχωρεῖς δέ που καὶ ἰζῆσαι; Ξυγχωρεῖ ὁ ἥρως. In nostro loco ante ξυγχωρῶ μὲν legitur ὁ παῖς in C. D. ante ἡ μέν, ὁ Φιλόστρατος.

P. 78, 9. δὲ ἐν αὐτῇ. δ' ἐν. C. D.

P. 78, 11. ἀλλ' ἀγελαῖαι καὶ μικραί. Zonar. ἀγελαῖοι ἰχθύες, οἱ εὐτελεῖς καὶ μικροί. ἀγελαία σταφυλή. ἡ εὐτελὴς καὶ μικρά.

P. 78, 12. ἢ νὴ Δία. sic Par. Flor. D. διὰ. C. νὴ Δί' C.

P. 78, 13. ἐρυμνή τε ἐστι. novissima vox erasa in Paris. ἐστιν. C.

P. 78, 14. τειχήρης τὴν φύσιν, Heroic. X. 7. p. 713. πόλις Αἰολίς, Λύρνησσος, ᾠκεῖτο, τειχήρης τὴν φύσιν, καὶ οὐδὲ ἀτείχιστος.

P. 78, 15. ἀκρωνυχίαν ἐξαίρουσα. ἀκρονυχίαν. editt. Schol. in Paris. 1696. ἀκρωνυχίαν (ω̄ est in corr.). ἀκρονυχία. ἡ ἄκρα τῆς νυκτός. ἀκρωνυχία, ἐπὶ ὄρους. Cf. Suid. T. I. p. 96. Anab. III. 4. 37. ἀκρωνυχίαν ὄρους. Vtramque formam habere quo se tueatur, monet *Spitznerus* in Diar. Ienensi. 1822. nr. 156. p. 269. ss. formam ἀκρωνυχίαν autem pedestri sermoni magis convenire. Cf. *Boisson*. Heroic. p. 549.

Ib. Quod *Heynius* vult: *collocatus in specula Neptunus* πανόπτης, verbis non inest. F. G. Welcker. Templum Neptuni in rupe fuisse vult glossator *Vigenerii*.

P. 78, 16. καὶ τὰς μελίττας βόσκουσα. μελίσσας. Paris. — καὶ τὰς Νηρ. καὶ αὐτὰς. C.

P. 78, 18. ὅταν τῇ θαλάττῃ ἐπιπαίζωσι. sic Flor. θαλάσσῃ. Vulgo. Miror Nereides *in mari* ludentes, simulque flores montanos decerpentes. Fortasse fuit: ὅταν ἀκτῇ θαλάττης ἐπιπαίζωσι. Facile ακ̄ post αν̄ potuit excidere. Sic apud *Theocrit*. Id. XI. 26. Galatea, mari relicto, ad littora venit — θέλοισ' ὑακίνθινα φύλλα Ἐξ ὄρεος δρέψασθαι.

Ib. ὅταν τῇ θαλάττῃ ἐπιπαίζωσι, nimirum antris relictis. Commorationi domesticae opponitur τὸ ἐπιπαίζειν τῇ θ. cum quo coniuncta est ambulatio, postquam ad littus accesserunt δελφινοφόρον πεδίον πόντου διαμειψάμεναι, quae verba sunt *Aeschyli* ap. *Sch. Eurip. Phoen.* 218. F. G. Welcker.

P. 78, 19. ὑπτίαν τε καὶ γεώδη οὖσαν, οἰκοῦσι μὲν ἁλιεῖς τε καὶ γεωργοὶ ἅμα. ὑπτίαν τε καὶ γεωργοί. mediis omissis

Digitized by Google

Morell. quae ad γεωργοὶ in marg. habet γρ. γεώδη. Restituit *Olear.* verba omissa ex editt. vett. quas sequutus *Vigener.* recte vertit: *L' autre Isle qui suit puis après estant platte-basse et d' un bon terrouer, les pescheurs et les laboureurs l' habitent par ensemble.* — ὑπτίαν καὶ γεώδη. χωρίον ὕπτιον καὶ μαλακόν. *Plutarch.* T. II. p. 530. A. γῆν ὑπτίαν cum εὐγέῳ iungit *Liban.* T. I. p. 281. 6.

P. 78, 23. *Ποσειδῶ δὲ τουτονὶ γεωργόν.* commemorat *Olearius* ad h. l. epitheton Neptuni, φυτάλμιος appellati, de quo vid. *Creuzer.* Melet. I. p. 33. et *Dissen.* ad *Pindar.* Nem. III. 54. T. II. 2. p. 373.

P. 78, 24. *λογιούμενοι αὐτῷ. terrae proventum ad eum referentes. Synes.* Epist. IV. p. 168. B. σὺ μὲν ἀρετῇ λογιῇ τὴν φιλοφροσύνην τῶν ἐγχωρίων, ἣν εἰς τὰς ἐπιξενουμένας ἐνδείκνυνται. *Xenoph. Eph.* I. 16. p. 28. δεῖ δέ σε τῇ ψυχῇ (τῇ τύχῃ *Hemsterh.*) πάντα λογίσασθαι. — πάντ' ἔχων τὰ ἐκ τῆς γῆς. Vit. Apoll. IV. c. 34. p. 174.

P. 78, 25. ὡς δὲ μὴ σφόδρα ἠπειρώτης. ὡς μὴ δὲ σφ. Flor. Neptunus ἠπειρώτης supra XIV. p. 74, 18. Hunc cum Cerere coniunctum puta. Vid. *Creuzer.* Symbolik. T. IV. p. 77.

P. 78, 26. πρώρα ἐμβέβληται τῷ ἀρότρῳ. πρώρᾳ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Neptunus haud raro conspicitur in numis altero pede prorae imposito. Vid. *Visconti* ap. *Boisson.* Her. p. 371. s.

P. 78, 27. *αἱ δ' ἐχόμεναι τούτων. αἱ δεχόμεναι.* Flor. *αἱ δεχόμεναι τοῦτον.* Paris.

P. 78, 28. *μία μὲν ἄμφω. μέσον μέν.* C.

P. 78, 29. *μέση. μέσση.* C. — ποταμοῦ εὖρος. μέρος. Flor.

P. 78, 30. τοῦτο δὲ ἔστι. C. D. δ' ἔστι. vulgo.

P. 78, 31. *τὰ γὰρ ἐσχισμένα. ἐσχηματισμένα.* Flor.

P. 78, 33. *καὶ οἷα ἐναρμόσαι. ἐναμόσαι.* C. *οἷον ἐναρμόσαι.* Flor. — κοῖλα ἐκκειμένοις. Infra XX. p. 87. *τὰ κοῖλα καὶ ἐξέχοντα* opponuntur *τοῖς ἐκκειμένοις.*

P. 78, 35. *σεισμοὶ γὰρ δή.* δὴ quod abest ab editt. vett. plurimisque libris, *Olearius* ex Laudian. addidit.

P. 79, 1. πετρῶν τε οἶκοι. cavitates sunt et quasi sedes relictae a saxis inde avulsis; loca, in quibus illa saxa prius fuerant inclusa. Sic paulo post *αἱ εὐναὶ τῶν δένδρων.*

P. 79, 2. *ταῖς ἐξηρμοσμέναις. ἐξηργασμέναις.* II. 4. p. 58, 18. τροχοὶ δ' ἅρματος, ὁ μὲν ἐξήρμοσται τὰς κνήμας,

Ib. ὕλη δ' ὁπόσην σχισθέντων τῶν ὀρῶν ἐπισπέσθαι εἰκός. sic legendum esse vidit *Heynius*, cuius correctionem firmavit Flor. Vulgo ὁπόση. ὁπόσοι. C. D.

Digitized by Google

P. 79, 6. *ζεῦγμα δὲ ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ βέβληται.* sic scribere ausus sum cum *Oleario* ex coniectura *Salmasii*, pro *ὑπὸ*, quod est in omnibus editt. vett. et libris nostris. Frequens praepositionum *ἐπὶ* et *ὑπὸ* permutatio. Vid. *Schaefer.* Melet. p. 25. et 104. Possis etiam *ὑπέρ*. Vid. *Bast.* Palaeogr. p. 846.

P. 79, 9. *τοὺς διαφοιτῶντας. διαφοιτοῦντας.* C.

P. 79, 12. *πυρ γὰρ δὴ. ἤδη.* Flor.

P. 79, 13. *σήραγγάς τε καὶ μυχοὺς ὑποδεδυκός.* vitiose *μύχους.* Morell. Olear. *σήρυγγας.* Iunt. *σήραγγας ἔνερθε γῆς* et *γῆς μυχοὺς* iungit *Paul. Sil.* de Thermis v. 13. et 21. ubi vett. editt. *σύριγγας.* ut ap. *Heliodor.* II. 24. p. 86. *ὅσα φωλεοῖς καὶ σήραγξι τῷ ἕλει χρώμενοι.* C. Mon. *σήριγξι. Aelian.* H. A. XV. 15. *σύριγγας Αἰγυπτίας.* August. *σήραγγας Αἰγυπτίους.* De Aegypto *Io. Lydus* de Mens. p. 113. *σηραγγώδης γὰρ κατὰ φύσιν ὑπάρχουσα καὶ διατετρημένη.* cf. *Heliodor.* de antro illius terrae I. 28. p. 44. *οἷα πολλὰ περὶ γῆν τε καὶ ὑπὸ γῆν αὐτόματα σηραγγοῦται,*

P. 79, 15. *ῥύακάς τε ἐξεργάζεται δεινούς. ἐργάζεται.* Flor. *ἐξερεύγεται.* Paris. ex correctione. Vocem *ῥύακες* de fluentis ex crateribus montium ignem vomentium usurpatam, illustravit *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* XIV. 59. *Heindorf.* ad *Platon.* p. 238.

P. 79, 16. *τῇ θαλάττῃ. θαλάσσῃ.* C. D. rivi ignis, ab illis *ῥύαξι* derivati, ad mare volvuntur, ibique fluctus cient, *τῇ θαλάττῃ ἐπικυμαίνοντες.* De hominum copiis Heroic. II. 14. p. 688. *καὶ τῷ πεδίῳ ἐπεκύμαινε τὰ Μύσιά τε καὶ Σκυθικὰ ἔθνη.* In toto hoc loco *Philostrato* obversabatur locus *Pindari* Pyth. I. 21 ss. ubi inter alia: *πέτρας φοίνισσα κυλινδομένα φλὸξ ἐς βαθεῖαν φέρει πόντου πλάκα σὺν πατάγῳ.*

P. 79, 19. *ἐπειδὰν ὑφ' ἁλὸς ἀναβρωθῇ. ἐπειδὴ.* Olear. solito errore. *ἀναχραθῇ.* Flor. *Aelian.* H. A. II. 22. *αἱ κολπώδεις πέτραι, βριθουσαί τε ὑπὸ τῶν κυμάτων τῷ χρόνῳ.* Scr. *βρωθεῖσαι. Schol.* ad *Lycophr.* 642. *λεπράς. θαλάσσῃ βεβρωμένας.*

P. 79, 20. *πολλοῖς ἐκπυροῦται πνεύμασιν.* Similiter causam thermarum a nonnullis explicari docet *Paul. Silent.* Annal. LXXIV. 20—25. Cf. Anim. in Anthol. T. III. 1. p. 178. Ignes erumpentes a ventis subterraneis derivat *Aristotel.* Meteor. II. 8. p. 783. A. B. Loca veterum, qui in causas huius phaenomeni inquisiverunt, collegit *Cluver.* Sic. ant. I. 8. p. 97. ss. cum quo cf. *Wernsd.* Poet. Min. T. IV. 1. p. 24.

P. 79, 21. *ἐρεθίζοντα. ἐξερεθίζοντα.* Flor. quod recepi.

P. 79, 22. *τὰ τῶν ποιητῶν ἐπαινοῦσα.* Vid. ad I. 29. p. 47, 1.

Digitized by Google

P. 79, 23. *ἐπιγράφει. ἐπιγράφειν.* Iunt. 1. 2.

P. 79, 24. *δυσθανατοῦντι δὲ αὐτῷ. δυσθανοῦντι.* edilt. vett. etiam Morell. quam tacite correxit *Olearius*, fortasse ex Laud. Veram lectionem habet Flor. et Paris. Vit. Apoll. V. 16. p. 200. de poëtarum circa Aetnam fabulis: *ἐκεῖνοι μὲν γὰρ τυφῶ τινα, ἢ Ἐγκέλαδον δεδέσθαι φασὶν ὑπὸ τῷ ὄρει, καὶ δύσθανατοῦντα ἀσθμαίνειν τὸ πῦρ τοῦτο.* Dixit nuper de hoc composito *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 626. s. — *δεσμοῦ ἕνεκεν. Pindar.* l. c. de Typhoeo: *οἷον Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις δέδεται κορυφαῖς καὶ πέδῳ.*

P. 79, 27. *σὺν ἀπείλῃ. συναπειλεῖ.* Ald. 1. 2. Iunt. 1, 2. correxit Morell. assentientibus Flor. et Paris. C. D.

P. 79, 30. *πιέζουσιν. Pindar.* l. c. *Σικελία δ' αὐτοῦ πιέζει στέρνα λαχνάεντα.*

P. 79, 32. *ἔστι δέ σοι, ὦ παῖ, μηδ' ἀπολελεῖφθαι τῆς μάχης. δόξαι* abest a C. D. *Heynius* p. 126. *ἀπολελεῖφθαι* ad gigantem refert, qui nondum prorsus defecisse videatur. Est potius: potes existimare, *te* ab illo Iovis cum gigante certamine *abfuisse*; durat enim adhuc, quamvis pro maiore parte finitum. Hactenus bene *Vigenerius*: *Il est en vous maintenant si vous venez à jetter l' oeil sur le haut de cette montagne, d' estimer que vous n' estes pas gueres loin d' une grosse mêlée et combat.* Caeterum *ὑπολεῖφθαι.* Flor. et Paris. in hoc tamen libro correctum *ἀπολελεῖφθαι.*

P. 79, 34. *ἐπ' αὐτῆς. ὑπ' αὐτῆς.* Flor.

P. 79, 35. *ὁ δ' ἀπαγορεύει. ὅδ'* vulgo.

P. 79, 36. *πιστεύει δὲ τῇ γῇ ἔτι.* ut matri, quam vires nato suppedituram esse sperat. Vid. infra XXI. p. 89, 17. et 27.

P. 79, 37. *ἑστάναι. ἑστᾶναι.* D. dum fulmina superne iaculatur Iupiter, Neptunus terram tridente movet. Solent enim montium eruptiones cum terrae motibus coniunctae esse.

P. 80, 2. *γιγνομένοις. γινομένοις.* Flor. D.

P. 80, 3. *τὸν δὲ περίπλουν κολωνὸν τοῦτον.* non diversa est insula, in qua draco cernitur, a Bacchica, quod *Heynius* arbitrabatur. Nam si ad aliam insulam transitus fieret, substantivum in verbis: *κατηρείφης δὲ κιττῷ τε καὶ σμίλακι καὶ ἀμπέλοις ἥδε ἡ νῆσος* — anteponendum fuisset praedicato. Sic in reliquis omnibus: *ἡ μὲν δὴ πρώτη, τὴν δὲ νῆσον τὴν ἐφεξῆς, αἱ δὲ ἐχόμεναι τούτων νῆσοι δύο* (disruptae, quas pro simplici numeravimus,) *τὴν δὲ νῆσον τὴν πλησίον, ταυτὶ δὲ ἡ φύσις, ἐνταῦθα δέ, ὦ παῖ.* et sic etiam, ubi ad hanc ipsam accedit l. 3. *τὸν δὲ περίπλουν κολωνὸν τοῦτον.* In hac autem insula, quod in cumulum addo, mirum fuisset, si praeter serpentem, vel potius serpentis caput nihil

Digitized by Google

prorsus exhibitum narraretur. Nunc ab ea scenae Bacchicae descriptionem praepostere rhetor orditur. F. G. WELCKER.

P. 80, 6. *καὶ ὅ τι ἴδῃ χρυσοῦν.* *ἴδοι.* C. D.

P. 80, 7. *τό τοι κώδιον.* sic etiam supra XV. p. 75, 11. *ἀπόκειταί τι ἐν Κόλχοις κώδιον κριοῦ ἀρχαίου.* — *τὰ τῶν Ἐσπερίδων μῆλα.* *ἑσπερίων.* Flor.

P. 80, 9. *ἐπειδὴ χρυσᾶ ἐφαίνετο.* *ἐφαίνοντο.* Flor. Paris. Vid. ad I. 5. p. 10, 10.

P. 80, 10. *καὶ ἑαυτοῖν ἐποιοῦντο.* *ἑαυτοῖν ἐποιοῦντο.* *ἑαυτῶν.* Flor.

P. 80, 11, *ὁ ἔτι καὶ νῦν ἐν ἀκροπόλει οἰκῶν.* *Herodot.* VIII. 41. p. 638, 34. *λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἱρῷ.* ubi vid. *Wesseling.* et *Valcken.* qui nec nostri loci fuere immemores. Adde *Vales.* ad *Hesych.* *οἰκουρὸς ὄφις.* T. II. p. 426, 19.

P. 80, 13. *ὃν ἐκεῖνοι τέττιγας ταῖς κεφαλαῖς ἐποιοῦντο.* sic Par. Flor. C. D. Vulgo *ἐπὶ τὰς κεφαλάς.* Ex Paris. 1760. 1761. 3019. *ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς* legendum censet *Fr. Osann* ad *Philem.* Gramm. p. 198. qui praeterea *οὖ* aut *ὅτι ἐκεῖνοι* corrigendum suspicatur, quam coniecturam nunc fortasse ipse improbaverit. De verbo *ποιεῖσθαι* sic usurpato vide supra ad XV. p. 75, 14. alius *ἐφόρουν* dixisset, ut *Suid.* T. III. p. 451. *τεττιγοφόροι οἱ Ἀθηναῖοι· τέττιγας γὰρ ἐφόρουν χρυσοῦς, σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι.* nec aliter *Eustath.* ad *Il. Γ.* p. 299. 43. Vid. *Solan.* ad *Luciani* Navig. c. 3. T. VIII. p. 497. et qui nuper illustrem *Thucydidis* locum I. 6. explicare instituit, *Thierschium* in Act. Monac. T. III. Fasc. 2. p. 273 ss. Adde *Himer.* Ecl. XIII. 30. p. 232. de Ionibus: *οἱ δὲ ἐνοικοῦντες τὰς πόλεις ἄνθρωποι, οὐ τῷ τέττιγι καὶ τῷ χιτῶνι τοὺς προπάτορας, ἀλλ' ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ καθαρῶς δή που δεικνύουσιν, ὅθεν, οἶμαι, καὶ τὸ ἀρχαῖον ἐγένοντο.* Id. Or. VIII. 4. p. 546. *κρώβυλος χρυσοῦς ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνακείμενος, τῶν Κεκροπιδῶν τὸ σύμβολον.* Cf. Or. X. I. p. 562. In verbis Antiochi Arcadis ap. *Xenoph.* II. Gr. VII. 1. 38. *τὴν ὑμνουμένην ἂν χρυσῆν πλάτανον οὐχ ἱκανὴν ἔφη εἶναι τέττιγι σκιὰν παρέχειν.* ad Athenienses respici, perperam existimat *Weiskius*, hoc loco, ut passim, acumine, quo pollebat, abusus.

P. 80, 15. *καὶ χρυσοῦς.* *καὶ* om. Flor. — *τὴν γὰρ κεφαλὴν τῆς χειᾶς ὑπερβάλλει.* *ὑπεκβάλλει* probabiliter corrigit *Hamacker* in Lect. p. 43. ut nos in Epist. ad Schneiderum p. 39. in Vita Apoll. III. 8. p. 100. emendavimus: *καὶ πολλὰ τῆς ἀπορρήτου σοφίας ἐπ' αὐτὸν ἄδουσιν, οἷς ἄγεταί τε καὶ τὸν αὐχένα ὑπεκβαλὼν* (vulgo *ὑποβαλὼν*) *τῆς χειᾶς, ἐπικαθεύδει τοῖς γράμμασι.* nec aliter post nos *Courier* ad *Luciani* Asin. p. 268. Apud

Digitized by Google

Basilium in Hexaëm. VII. Opp. T. I. p. 77. B. *ὡς ἂν μη δόξῃ ὑπερεκπίπτειν τοῦ μέτρου.* quinque Codd. *ὑπερπίπτειν.* Scr. *ὑπεκπίπτειν.*

P. 80, 18. *ἥδε ἡ νῆσος οὖσα.* sic *Olear.* ex Cod. Laud. pro *ἥδη ἡ νῆσος.* bene haberet etiam *ἥδὶ ἡ νῆσος.* Sic ap. *Themist.* Or. XXX. p. 350. B. *ἢ δὴ καὶ εἶναι ἀνθρώπους καὶ γράψαι νόμιμα — πάρεσχε.* Cod. Ambr. *ἡδὶ.* cum gl. *ἤγ. ἡ γεωργία.*

P. 80, 19. *Διονύσῳ μὲν ἀνεῖσθαι φησί. φασὶ.* Par. Flor. Bene habet vulgata. Vid. ad *Phil. Iun.* III. p. 116. 7. Cf. supra I. 6. p. 13, 21.

P. 80, 21. *ἐπιτρέψαντα τῷ Σειληνῷ. ἐπιτρέψαντι* et *σειλήνῳ.* Flor. — *τὰ ἐνταῦθα ἀπόῤῥητα.* his verbis in Flor. Paris additur: *τὰ δὲ ἀπόῤῥητα; κύμβαλά τε κ. τ. λ.* quae pro genuinis habere videtur *Fr. Osannus* ad *Philem.* Gramm. p. 62. Mihi videntur ex glossemate orta, quod superscriptum pronomini *ταῦτα*, perperam in textum illatum sit. Absunt a quatuor aliis Parisinis.

P. 80, 22. *κύμβαλά τε.* mallem, *κύμβαλα δέ.* — *καὶ αὐλοί. αὐτοὶ* ut ex Cod. profert *Osann.* l. c. fortasse typographi errore.

P. 80, 24. *καὶ τὰ τύμπανα δὲ. δὲ* om. Par. Flor. fortasse recte. *τὰς νεβρίδας. νευρίδας.* C. D.

P. 80, 26. *ὄφεις τε ἔξ, οἱ μὲν* — sic editt. vett. et C. D. *ὄφεις ἔξ.* Flor. omisso *τέ. ὄφεις τε οἱ μὲν.* Olear. ex Cod. Land. Quum ex Par. 1696 nihil sit notatum, ibi probabile est ita haberi ut in ed. Olear. Haerebam olim et ipse in *ἔξ*, definitum hunc numerum ab hoc descriptionis genere abhorrere existimans. Ita tamen II. 26. p. 95. 11. de anatibus: *ἀριθμεῖ δὲ αὐτὰς δέκα.* et *Phil. Iun.* X. p. 129. 13. ubi ex optimo libro dedimus: *οἱ δὲ κύνες, ἐννέα δ' εἶμαι οὗτοι.*

Ib. *οἱ μὲν ἐμπλέκονται τοῖς θύρσοις.* Articulum ab Olear. cum vett. editt. omissum, revocavi ex Flor. C. D.

P. 80, 27. *οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ οἴνου παρεῖνται.* serpentes vino inebriati *παρεῖνται*, corpore remisso iacent, seque Bacchis illigandos praebent. *Philostr. Iun.* V. p. 117, 30. *ἀλλ' οἱ μὲν ἤδη παρεῖνται, μηκύναντες ἐς γῆν τοὺς ὀλκούς.* Bacchae ipsae *ηὗδον πᾶσαι, σώμασι παρειμέναι.* ap. *Euripid* Bacch. 682. ubi vid. *Elmsley. Aelian.* H. A. I. 32. p. 22. *ἡ δέ — ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται.*

Ib. *ζώννυσθαι αὐτούς.* infinitivus explicandus per *ὥστε.* Vid. supra I. 13. p. 24, 1. I, 23. p. 37, 20. II, 2. p. 56, 4. II, 18. p. 85, 1. II, 21. p. 88, 24. *Iun.* X. p. 128, 20. Ap. *Euripid.*

Digitized by Google

Bacch. 100. Iupiter Bacchum recens natum ἐστεφάνωσεν δρυκόντων στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν θυρσοφόροι Μαινάδες ἀμφιβάλλονται πλοκαμοῖς. et Ib. 696. κατωστίκτους δορὰς Ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν. Vid. *Mitscherl.* ad *Horat.* T. I. p. 540.

P. 80, 29. βότρυς δέ. haec verba usque ad δοκοῦσιν *Aristaen.* exscripsit I. Ep. 3. p. 8. (14.) ubi vid. *Boisson.* p. 273. *Olearius* post *Mercerum* suspicatur, Nostro obversatum fuisse locum *Homeri* Od. *H.* 122. s. *Hamackerus* Lectt. p. 39. comparavit locum *Sophoclis* in Thyeste, ap. *Schol. Euripid.* ad Phoen. 235.

P. 80, 32. ὡς ἀεὶ τρυγῴη. τρυγώη. Ald. 1. 2. Iunt. 1. D. τρυγώῃ. Mor. Olear. et Iunt. 2.

P. 80, 32. ἀμφιλαφεῖς δ' οὕτω τι οἱ βότρυς. οὕτω τοι οἱ βότρυες. C. D. οὕτω τι βότρυες. Flor. Haec quoque forma bona, ut ap. *Xenoph.* Oecon. XIX. 18.

P. 80, 34. ἐπικρέμασθαι. ἐπικρέμμασθαι. C. — ὀπωρίζουσι δὲ. ὀπωρίζουσί τε. Par. Flor.

P. 80, 35. προςπετόμενοι. προςπέττόμενοι. Flor.

P. 80, 37. πλὴν τῆς γλαυκός. eandem fabulam Iarchas narrat in Vit. Apoll. III. 40. p. 129. εἰ οὖν σοι πάλιν παιδίον γένοιτο — τὴν γλαῦκα ὄρνιν χρὴ ἐπιφυλάττειν, οὗ νεοττεύει, καὶ τὰ ὠὰ σπάσαντα δοῦναι μασᾶσθαι τῷ βρέφει, συμμέτρως ἕψοντα· εἰ γὰρ βρώσεταί τι τούτων πρὶν οἴνου γεύσεται, μῖσος αὐτῷ πρὸς τὸν οἶνον ἐμφύσεται.

P. 81, 3. παιδίον, νήπιόν τε καὶ ἄοινον. haec verba, uncinis inclusa, recepi ex Cod. Laud. ob congruentiam cum loco modo laudato. In reliquis libris nostris non leguntur. Si sincera sunt, mallem scribi: νήπιον ἔτι καὶ ἄοινον.

P. 81, 4. ἀπεχθάνεται τῷ οἴνῳ. τὸν οἶνον. Laud. Malles, πρὸς τὸν οἶνον. — πᾶσαν ἡλικίαν. πᾶσαν τὴν ἡλικίαν. Paris. Flor.

P. 81, 5. καὶ οὔτ' ἂν πίοι. οὔτε ἂν. C. — καὶ φοβεῖται. φοβοῖτο. Par. Flor. φοβοῖται. C. Vulgata bene respondet praecedenti ἀπεχθάνεται.

P. 81, 6. σὺ δὲ οὕτω τι θρασὺς. τοί. D.

P. 81, 9. ἐπ' αὐτὸν βλέπειν. Flor. Laud. C. D. ἐς αὐτόν.

P. 81, 10. ἀνατυποῦται αὐτόν τε καὶ ἀναγράφει. τε om. Par. Flor. illustravit haec verba *Bekker* in Spec. p. 97. nostro tamen loco non commemorato. Adde Vit. Apoll. I. 32. p. 41. πολλὰ δὲ καὶ (hoc addit Vrat.) ἄλλα τῶν ἑαυτῷ εἰς διάλεξιν εἰρημένων, ἐς ἐπιστολὰς ἀνετυπώσατο. *Liban.* T. III. p. 296. 21. τῆς κρείττονος τύχης ἀνατυπωσάμενος τὴν ἐλπίδα. *Plutarch.* T. II. p. 529. B. ὥςπερ ὄναρ ἢ εἴδωλον εὐνομίας φιλοσόφου καὶ πολιτείας ἀνατυ-

Digitized by Google

πωσάμενος Ib. p. 331. D. de Alexandro: *διαβὰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐθεᾶτο τὴν Τροίαν ἀνατυπούμενος τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις.* Idem dicitur *διατυποῦν*. *Liban.* T. IV. p. 777. 5. *ὅτε μὲν γὰρ εἰσῄει μοι τὴν γνώμην ἡ παῖς — καὶ διετύπουν τῇ φαντασίᾳ παστάδα, πολίτην νυμφίον.* Cf. *Herodian.* II. 9. 10. et *τύπῳ περιβαλεῖν*, quod illustravit *Zellius* in *Creuzeri* Melet. T. II. p. 78. s. *ἀναπλάττειν* denique, de quo dixi ad *Achill. Tat.* p. 528. Ap. *Liban.* T. IV. p. 774. 28. *ἔπειτα ὕστερον αὐτὸς αὐτῷ παρθένον ἀναπλάττων τοιαύτην, οἵαν ἀκήκοεν, ὠρέγετο τὴν παῖδα θεάσασθαι.* Cod. Mon. 113. *ὠρέγε τό που τὴν.* unde videtur scribendum, *ὠρέγετό που τὴν παῖδα θεάσασθαι.* — *ἀναγράφειν*, quod cum *ἀνατυπῶσαι* coniunctum Vit. Apoll. I. 19. p. 23. VI. 19. p. 257. hinc sumsit *Phil. Iun.* III. p. 115, 23. *Iamblich.* de Myster. Sect. VII. 1. p. 150. 12. *ἡ δὲ τῶν θεῶν δημιουργία τὴν ἀλήθειαν τῶν εἰδῶν διὰ τῶν φανερῶν εἰκόνων ὑπεγράψατο.* ubi rectius cum Cod. Goth. scribes *τῶν ἰδεῶν*.

P. 81, 13. *οὐ μὴν ἔξω γε ἐρωτικῶν φροντίδων γ' ἐρωτικῶν.* Paris. I. 29. *καὶ ἀσθμαίνων γέγραπται καὶ οὐκ ἔξω τοῦ μεμοχθέναι.* *Phil. Iun.* VII. *τὸ δὲ τοῦ Ἰάσονος εἶδος ἀβρὸν μέν, οὐ μὴν ἔξω τοῦ ἐρρῶσθαι.* *Eunap.* Vit. Phil. p. 35. *καὶ οὐδεὶς ἦν ἔξω φήμης καὶ ἀγνώστος.* Ib. p. 48. *τό τε ἐπὶ τῇ γλαύσσῃ καὶ τοῖς χείλεσιν αἰμύλιον οὐκ ἔξω γοητείας ἐδόκει.*

P. 81, 19. *ἔνθηρα.* *ἔνθυρα.* C.

P. 81, 21. *καὶ τόξα ἔνιοι.* *ἐνιέντες* mallet *Wyttenb.* Ep. cr. p. 278. sine causa.

P. 81, 24. *τὰ μὲν ἐγκολπίσασθαι.* *εἰκολπίσασθαι.* C. *Alciphr.* I. Ep. XVIII. p. 68. *γάρον ἐκ τῶν λεπτοτέρων ἰχθύων, οὓς ἐγκολπίζεται τῇ σαγήνῃ.*

P. 81, 27. *ἐνεργὸς δὲ.* *ἐνεργῶς.* C. — *νεανίου.* *νεανίας.* Flor. — *ξυνεξαίρουσι.* *συνεξαίρουσι.* C. D. Paris. Flor. Iunt. 1. 2.

P. 81, 29. *ὡς καὶ τὴν ἠχὼ φάναι ξυμβαχχεύειν τῇ θήρᾳ.* monuit *Boisson.* ad Heroic. p. 341. praevisse *Platon.* Phaedr. p. 234. D. *σοὶ εἰπόμην καὶ ἑπόμενος συνεβάκχευσα μετὰ σοῦ.* Vid. ad I. 14. p. 25, 22.

P. 81, 30. *τὰ δὲ μεγάλα τῶν φυτῶν δρυτόμοι σπαθῶσι διατέμνοντες σπασθῶσι.* Ald. 1. 2. Iunt. C. Schol. in marg. Morell. *πελέκεσι διὰ σπάθης τέμνουσι.* *Heynius* p. 126. interpretatur *perdere, diruere, prosternere.* Est potius *comminuere, dividere.* *Phot. Lex.* p. 529. *σπαθῶσι. σκορπίζουσι.* cohaeret cum hac significatione ea, quam illustrat *Schol.* ad *Arist.* Nub. 54. *ἀναλίσκειν.* tum *ἀλαζονεύεσθαι*, quo sensu *Menander* in *Μισουμένῳ*. Vid. Eius Reliqq. p. 120. ed. *Meineke.* Inde fortasse *Dio Chrys.* Or. I. p. 48. 33. *οὐχ ὥστε ἀχολασταίνειν καὶ σπαθᾶν.* ubi Cod. Mon. nr. 5.

Digitized by Google

παθεῖν. Vitiose *σπαθᾶν* habetur ap. *Lucian.* de Luct. c. 17. T. VII. p. 215. *οὐδὲ σπαθήσεις ἐπὶ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας.* ubi non poenitet coniecturae expromtae in App. Pors. p. 299. ita tamen, ut scriptum malim: *σπαθεύσῃ* (futur. medii pro passivo) *ἔτι λουτρῷ.* quae spectant ad balneorum abusum tum temporis crebrum.

P. 81, 34. *ὁ δ' ἐπισκοπεῖται. ὃ δὲ* C. — *ἱστοῦ ἕνεκα ἕνεκεν.* Flor. Par.

P. 81, 35. *τεκμαιρόμενος τοῦ δένδρου.* ut *τεκμαίρεσθαι τῶν σκήπτων.* Vit. Apoll. I. 22. p. 28. Vid. *Boehr.* in *Creuzeri* Meletem. p. 30. s. not. 18.

P. 81, 37. *ἐς τὰ ἐρετικὰ.* sic Flor. *εἰς* vulgo.

Ib. *ἡ δ' ἀποῤῥὼξ καὶ ἡ ἀποῤῥαγεῖσα πέτρα.* quatuor postrema verba litura deleta in Paris. Abundant certe tria priora eorum, quae uncinis inclusi. Bene habet *ἡ ἀποῤῥὼξ πέτρα.* *Callim.* Lav. Pall. 42. *σὲ δέ, δαῖμον, ἀποῤῥώγεσσιν ἔθηκεν ἐν πέτραις.* Schol. *ἐν πέτραις ἐῤῥηγμέναις.* *Apoll. Rh.* 994. *τοὶ δὲ καὶ αὐτοὶ πέτρας ἀμιρῥώγας ἀερτάζοντες ἔβαλλον.* *Xenoph.* Anab. VI. 2. 3. *τὸ μὲν εἰς τὴν θάλατταν καθῆκον αὐτοῦ, πέτρα ἀποῤῥώξ.* *Diod. Sic.* II. 14. p. 128. 3. *τὰ μὲν ὄρη καὶ τὰς ἀποῤῥῶγας πέτρας διακόπτουσα.* ubi ante *Wesselingium* *πέτρας* aberat. XIV. 116. p. 730, 58. *ἀποῤῥῶγος δὲ τῆς πέτρας οὔσης.* *Polyb.* V. 59. 6. *κρημνοῖς καὶ πέτραις ἀποῤῥῶξιν.* *Pausan.* VIII. 29. p. 661. *ἐπὶ κρημνόν τε ἀποῤῥῶγα.* *Themist.* Or. XI. p. 151. D. *οὔτε κρημνοὶ ἀποῤῥῶγες οὔτε φάραγγες.* Vulgatam lectionem in nostro loco ferri posse negat *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 754.

P. 82, 1. *ὁ τῶν αἰθυιῶν δῆμος. αἰθελεῶν* C. Vit. Apoll. III. 5. p. 97. *πυθήκων δῆμος.* *Alciphr.* III. 50. p. 99. *δῆμον ὀρνέων.* *Aelian.* H. A. XV. 5. *αἱροῦσιν ἰχθύων, ποιητὴς ἂν εἶπε, δῆμον.* Vit. Soph. I. 15. p. 498. *τυράννων δῆμος.*

P. 82, 2. *ἀπὸ τοιοῦδε. τοῦ* interponit Paris. fortasse recte.

P. 82, 4. *μέλαν γὰρ καὶ νοσῶδες. δυσῶδες* corrigit *Piersonus* Veris. p. 233. quam correctionem omni ratione carere pronuntiat V. D. in N. Actis Erudit. 1753. p. 284. addens: „*νοσώδης* est caro mergorum, noxia, morbos creans. Id enim ea vox non minus notat, quam morbo laborans.“

P. 82, 5. *καὶ οὐδὲ πεινῶντι ἡδύ. πινῶντι.* Ald. 1. 2. Iunt. *Olearius* comparavit *Horat.* II. Serm. II. 51. *si quis nunc mergos suaves edixerit asses, Parebit pravi docilis Romana iuventus.* ad quos versus nemo, quod sciam, nostri loci est recordatus.

P. 82, 6. *γαστέρα δὲ παρέχονται παισὶν ἰατρῶν.* more sophistico ventrem mergi medicis praebere (*παρέχεσθαι*) dicuntur,

Digitized by Google

quod ea pars pro remedio habetur. *Galen.* de Simpl. Med. Fac. XI. 13. Opp. XIII. p. 504. A. *κοιλίαν αἰθυίας ἐπαινοῦσί τινες, ὡς πεπτικὸν φάρμακον.* — *παῖδες ἰατρῶν* pro *ἰατροῖς* frequens, ut *γραφέων, Χαλδαίων, πλαστῶν* et alia huius generis. Quare assentiri non possum *Friderico Osanno* in *Wolfii* Anal. Lit. Fasc. IV. p. 531. *παισὶν ἰατροὶ* aut *οἱ ἰατροὶ* legendum censenti; ipsa, ut ait, verborum iunctura iubente.

P. 82, 9. *καὶ πυριάλωτοι. πυράλωτοι.* Laud. Divisim *πυρὶ ἁλωτοὶ* mallet *Olearius*; sed frustra vocabulum *πυριάλωτος* in auspicionem vocari censet Osann. l. c. qui in Auctario Lex. Gr. p. 143. illud cum *θηριάλωτος* comparat. Alibi repetiri non videtur. — *νύκτωρ γὰρ αὐταῖς ἐναστράπτουσι.* verbum referendum ad *ἄνθρωποι* in superioribus; nam ad venationem mergorum redit scriptor; sed verborum iunctura laborat, abundante particula causali. Scribendum videtur: *ὑπνηλαὶ οὖσαι καὶ πυριάλωτοι, νύκτωρ ᾧ αὐταῖς ἐναστράπτουσι.* structura *Philostrati* familiaris. *Philipp.* in Anth. Pal. T. II. p. 669. nr. 141. *ἧς ἔτι κάνθος ὑφαιμος ἐπαστράπτει φόκιον πῦρ.* Venatores itaque mergo, somniculosae avi, noctu, subito fulgore excitato, visum praestringunt. Hanc ob causam, et ut somno indulgere possint, mergi custodem sibi mercede pacta conciliant.

P. 82, 10. *προσάγονται δὲ τὸν κήυκα ὄρνιν.* restitui *δέ*, quod omnes codd. nostri tuentur, una cum vett. editt. *Olearius* autem tacite omisit, distinctione totius loci mutata. Vocem *ὄρνιν*, ut manifestum glossema, delendum censet *Osann.* l. c. sicut etiam in Epist. 46. p. 935. *καὶ ὄρνις ὁ Φοῖνιξ τῶν Ἰνδῶν.* Non persuadet. Eadem abundantia et nostrates utuntur et veteres. *Polemon* ap. *Athen.* IX. p. 388. G. *πορφυρίωνά φησι τὸν ὄρνιν τὰς ὑπάνδρους τῶν γυναικῶν τηρεῖν πικρῶς.* *Sophocles* Ibid. p. 388. F. *ὄρνιθος πέρδικος.* *Alces hirundo, avis aquila*, et similia vide ap. *Wassium* ad *Sallust.* B. Iug. c. 12. p. 257. De Ceyce vid. *Solan.* ad *Lucian.* T. I. p. 446. ed. Bip.

P. 82, 12. *προεγρηγορέναι. προσγρηγορέναι.* C.

P. 82, 13. *χρηστὸς δὲ ὄρνις.* *sed benigna*, vertitur; imo, *fatua et ignava*; quam votis vim post *Heraldum* illustravit *Ruhnken.* ad *Timae.* p. 132. Peculiari significatione *χρηστὰς γυναῖκας* de lascivis mulieribus usurpavit *Heliodor.* VII. 20. p. 291.

P. 82, 14. *θηρᾶσαι μέν τι ἀδρανής. θηράσαι.* C. D. contra praecepta Grammaticorum, qui verba in *ρᾱω* desinentia, *ᾱ* producere docent. *μέν τι.* habet Ald. 1. 2. Iunt. Olear. ex Land. *μέντοι.* Morell. cum Flor. Paris.

P. 82, 16. *ἐπειδὰν οὖν. ἐπειδὴ* Olear. — *ἐπὶ δαῖτα ἀποπτῶσιν. ἐπὶ δαῖ ὑποπτῶσιν.* C. Ap. *Plutarch.* *ὑπὲρ εὐγεν.*

Digitized by Google

T. X. p. 924. A. ed. *Wytt.* ἐπειδὴ θέλῃς. θέλεις corrigit *Wyttenbach.* ἐπειδὰν θέλῃς scribendum existimo.

P. 82, 18. *αἱ δ' ἤχουσιν. αἷδ'* vulgo. — *ἐς ἑσπέραν.* Flor. C. *εἰς.* vulgo.

P. 82, 19. *δεκάτην αὐτῷ. αὐτῶν.* C.

P. 82, 20. *καὶ καθεύδουσιν ἤδη. καὶ κα ἤδη.* C.

P. 82, 22. *εἰ δὲ δόλου του προσιόντος αἴσθοιτο.* lectionem a Laud. oblatam, et ab *Oleario* immerito damnatam, recepi, assentientibus Flor. et Paris. *δόλου τι* vulgo. Caeterum verba *εἰ μὴ αὐταί,* usque ad *ἀπείποι ποτέ,* om. C. D.

P. 82, 24. *αἱ δ' ἀπὸ συνθήματος ἀρθεῖσαι φεύγουσιν.* Marg. Morell. *γρ. συναθροίσματος.* Haud rara locutio, *ὡς ἀπὸ συνθήματος,* de qua *Boisson.* ad Heroic. p. 452. et ad *Aristaenet.* p. 350. sed hoc loco *ὡς* recte abest, quum revera signo dato aufugiant.

Ib. *ἀνέχουσαι τὸν μελεδωνόν.* seni *κηρύλῳ* hoc officium praestare halcyones, narrat *Antig. Car.* c. 27. *ὅταν ὑπὸ τοῦ γήρως ἀσθενήσωσι, καὶ μηκέτι δύνωνται πέτεσθαι, φέρουσιν αὐτοὺς αἱ φίλειαι, ἐπὶ τῶν πτερῶν λαβοῦσαι.* Cf. *Plutarch.* T. II. p. 983. et *Welcker* in Fragm. Alcmanis p. 29. s.

P. 82, 26. *ἀλλ' ἐνταῦθα.* hic, in tabula, non volat, nec fertur, sed stat in mediis mergis. — *καὶ τὰς αἰθυίας.* ultima syllaba om. in C.

P. 82, 27. *ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ μὲν ἐν μέσαις ἑστάναι ταῖς ὄρνισιν, ὁ Πρωτεύς. μέσως ἑ. τοῖς.* C. dura oratio, sed, si sana est, in hunc modum explicanda: *τὸ αὐτοῦ ἑστάναι ἐν μέσαις ταῖς ὄρνισιν, ἔστι τὸ ἑστάναι τοῦ Πρωτέως.* i. e. *ἑστὰς ἐν μ. τ. ὄρ. ἔοικε τῷ Πρωτεῖ.* Vide tamen, an rectius sic scribatur: *ἔστι δ' ἀπὸ τοῦ μὲν ἐν μ.* aut: *ἔστι δ' ἀπὸ τοῦ οὕτω ἐν* — De Proteo vid. Vit. Apoll. I. 4. p. 6. ubi legendum ex Codd. *σὺ δὲ δὴ τίς; εἰπούσης, Πρωτεὺς, ἔφη, ὁ Αἰγύπτιος.* et post pauca: *καὶ μεμνῆσθαι χρὴ τοῦ Πρωτέως μάλιστα, ἐπειδὰν προϊὼν ὁ λόγος δεικνύῃ τὸν ἄνδρα, καὶ πλείω ἢ ὁ Πρωτεὺς προγνόντα.* In alio de eodem loco III. 24. p. 114. scribe cum Cod. Vrat. *καλύβη πονηρά, ἔφην, περὶ τὴν νῆσον τὴν Φάρον, οὗ πάλαι ποτὲ ὁ Πρωτεὺς ᾤκει.*

P. 82, 29. *ἐνταῦθα δέ.* novae insulae descriptionem orditur rhetor, et ad eam se ob insignem amoenitatem appellere ait.

P. 82, 33. *τὴν τοιάνδε ἐπωνυμίαν. τοιαύτην.* C. *τοιάνδε αὐτήν.* D.

P. 82, 34. *τοῖς καλοῖς τε καὶ θαυμασίοις πᾶσιν.* hoc dedit *Olear.* ex Laud. cum quo consentiunt Flor. et Paris. *τοῖς καλλοῖς*

Digitized by Google

τε καὶ θαυμασίοις. C. τὴν καλήν τε καὶ θαυμασίαν. edit. vett. etiam Morell.

P. 82, 34. ᾤκισται μὲν δὴ ὁπόση βασίλεια μικρὰ δέξασθαι. βασιλεία. Ald. 1. 2. Iunt. Mor. Habitatur haec insula hactenus, quod parvam habet regiam, exiguo huius regionis spatio accommodatam. ᾤκισται τοσοῦτο τῆς νήσου, ὅσον ἔχειν μικρὰ βασίλεια.

P. 82, 35. οὐ γὰρ δὴ ἀρόσει γε. δὴ om. Flor. Par.

P. 83, 2. ἔστι δ' οὕτω τι εὔρους. ἔστω δὲ οὕτω τις εὖρους. Flor. εὐροὺς. Mor. et Olear. — τῇ θαλάττῃ. θαλάσσῃ. C. D. Flor. Par.

P. 83, 3. τό τοι ῥόθιον τοῦτο. haec verba absolute posita. Strepitum enim hunc si quaeris quid efficiat, et tumultum undarum, fontes sunt ferventes, qui e fundo ebulliunt, ita ut abenum te videre existimes aquae ferventis plenum. Verbum ὑποκνυατίζειν sic est l. 13. p. 23. de piscibus, καὶ ὑποκνυατίζουσιν ἀλλήλοις.

P. 83, 6. ἥδε ἡ νῆσος. ἥτε vitiose Olear.

P. 83, 8. τῇ θαλάττῃ. θαλάσσῃ. Flor.

P. 83, 9. δικάσει ὅδε ὁ Πρωτεύς. Proteus itaque conspiciebatur in tabula, haud procul ab insula. Quod ille dicitur venisse, θεμιστεύσων τούτῳ (malim τοῦτο) id ad sapientiam huic numini tributam referri debet, de quo *Virgil.* Georg. IV. 392. *novit namque omnia vates, Quae sint, quae fuerint, quae mox ventura trahantur. Orpheus* Hymn. XXIV. 4. ἐπιστάμενος τά τ' ἐόντα, ὅσσα τε πρόσθεν ἔην, ὅσα τ' ἔσσεται ὕστερον αὖθις. Cf. Vit. Apollon. I. 4. p. 6.

P. 83, 11. ᾤκισται γὰρ δή. non recte *Heynius*: *est in ea civitas palatii magnitudinem haud excedens.* Sensus: una domo urbs inclusa est; nempe urbis imago in eo consistit, quod theatra et hippodromus ad delectandum regium puerum in hoc palatio exstructa sunt. F. G. WELCKER.

P. 83, 12. καλῆς τε καὶ. τε om. C. D.

P. 83, 14. θέατρα γάρ. δὲ. Flor. — αὐτόν τε. τε om. C.

P. 83, 15. καὶ τοὺς συμπαίστας τουτουσὶ παῖδας. sic ausus sum edere ex coniectura, certa librorum secutus vestigia. τούτῳ ἱππάδας. Vulgo. assentientibus Paris. 1696. 2075. ἱππὰς adiective sumitur, ut ἱππὰς στολή, τάξις; unde ἱππὰς etiam de *ordine equestri* accipitur. Quare si pueros equites significare voluisset rhetor, ἱππεῖς scripsisset. Sed ἱππάδας librario debetur. τοὺς παῖδας habet Laud. τούτους ἱππάδας. Paris. 1760. 1761. et C. D. τουτουὶ ἱππάδος. Paris. 3019. quibus lectionibus inter se comparatis, emendavi: τουτουσὶ παῖδας. hos, quos in tabula vides, exhibitos pueros.

Digitized by Google

P. 83, 19. καὶ συνέχει σφᾶς ἐς ζυγόν τε καὶ ἅρμα. ἔχει σφᾶς τε καὶ ἅρμα. Flor. ἐς ante ζυγὸν om. Paris.

P. 83, 20. ἡνιοχήσων δή. δέ. Flor. δὴ om. Paris. uterque Cod. habet ἡνιοχήσων. pro ἡνιοχῆσον, quae est vulgata lectio. Puer currum illum, Melitensibus tractum canibus, acturus est per simios, quibus pro ministris utitur. ἡνιοχήσων, cursus certamen instituturus.

P. 83, 24. τοὺς δεσμοὺς. θεσμοὺς. Iunt. 2. Vid. *Thom. M.* p. 204. — πιστεύων. i. e. χρηζόμενος ἐπὶ τοῦτο τοῖς προσθίοις.

P. 83, 26. ψιττακός τε καὶ κίττα. duo postrema vocabula om. Flor. et Paris. in quo etiam ψιτταχοί. Inter loquaces aviculas primo loco κίτταν recenset *Aelian.* H. A. VI. 19. *Apollonid.* in Anth. Pal. IX. 280. κίτται, μιμηλὸν βιοτοῦ πτερόν. *Archias* Ib. VII. 191. in eandem avem defunctam: νῦν εἰς γᾶν ἄγλωτσος, ἀκαίδητός τε πεσοῦσα, Κεῖμαι, μιμητὰν ζᾶλον ἀνηναμένα. Ecphrasis inedita Cod. Guelph. 82. καὶ ὁπόσα τῶν μιμηλῶν, τὸν ψιττακὸν καὶ κίτταν.

P. 83, 26. ἐν οἰκίσκῳ πλεκτῷ. λεπτῷ. C. D. utrique lectioni quodammodo favet *Agathias* in Anth. Pal. VII. 204. οὐκέτι — πέφδιξ, Πλεκτὸς λεπταλέως οἶκος ἔχει σε λύγοις. λυγοτευχέα κύρτον talem psittaci οἰκίσκον appellat *Crinagor.* Ib. IX. 562.

P. 83, 28. ὁ δὲ ὁπόσα μανθάνει, ἡ δὲ. Flor. perperam. Vit. Apoll. I. 7. p. 9. de philosopho quodam, Pythagorae doctrinam tradente, ὥσπερ οἱ ὄρνιθες ἃ μανθάνουσι παρὰ τῶν ἀνθρώπων. ubi recte glossator Vratisl. τοὺς ψιττακοὺς λέγει.

XVIII.

CYCLOPS.

Polyphemus solus expressus est cum *Galatea*, ut bene intellexit Heynius; sed in regione frugum vinique feraci, ovium Cyclopes otiosi essent incolae. Ille sub ilice sedens, ut in anaglypho *Mon. ined.* tab. 56. et *Zoeg. Anagl.* tab. 57. amorem suum cantat. Illic tamen citharam, non nimis affabre factam, pulsare et canere modo desiit, et Amoris intuentis cum quasi afflatum excipere videtur; in pictura syringem tenet. Amoenissimum inventum est Galatea delphinorum quadrigis vecta, et plantâ pedis extra parvum currum, in conchae fortasse speciem factum, suspensâ undamque identidem radente eum, tanquam gubernaculo dirigens, dum, „Tritonis virgines," vel potius Nereides Tritonibus forte vectae, delphinos frenis regunt. Quanto elegantius hoc, quam pictura *Herculanensis* T. I.

Digitized by Google

tab. 10, ubi Amor delphino vectus Cyclopi epistolam amatoriam tradit. Sed hoc vitio plurimae laborant Herculanensium picturarum, ut antiquae artis poeticae sinceritati res novitias et vulgares, deorum atque heroum habitui, vultibus et actionibus multa ex quotidiana vita petita immisceant, saepius fortasse mimorum et theatrorum spectacula plebeculae placentia, quam docta simul et iucunda veterum artificum exempla exprimentes. F. G. WELCKER.

P. 83, 30. *οἱ θερίζοντες τὰ λήϊα. θερίζοντές τε τὰ λ.* Flor. fortasse recte.

P. 83, 32. *ἀλλ' αὐτόματα ἡ γῆ σφίσιν ἀναπέμπει ταῦτα.* Heroic. Prooem. p. 661. *εἰ μέν εἰσί που τῆς γῆς Κύκλωπες, οὓς λέγεται ἡ γῆ ἀργοὺς βόσκειν, φυτεύοντας οὐδέν, οὐδὲ σπείροντας.* ubi vid. *Boisson.* p. 290. et supra l. 9. p. 15, 27.

P. 84, 3. *πεποίηται δὲ αὐτοὺς καὶ ποιμένας.* revocavi lectionem vett. editt. et codd. meorum, quam temere interpolavit *Olearius* scribens: *πεποίηται δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ποιμ. καὶ τὰ πρόβατα βόσκουσα.* verbum *πεποίηται* ad poetas referens. Sensus est in lectione vetere, terram pecudes pascere, quarum lacte vescantur Cyclopes; ita ut illi, terrae ope, etiam pastores sint, sed sic ut agricolae, sine labore suo.

P. 84, 4. *τὰ πρόβατα βόσκουσα. βόσκοντας.* Paris. — *ὧν τὸ γάλα ποτόν τε ἠγοῦνται καὶ ὄψον.* Flor.: *ποτόν τε τὸ γάλα τούτων ἠγοῦνται.* omisso *ὧν.* In Vit. Soph. II. 1. 7. p. 553. Herodis Attici Hercules interrogatus, quonam cibo vesceretur, *γαλακτοφαγῶ,* inquit, *τὸ πλέον τοῦ χρόνου, καί με βόσκουσιν αἶγές τε καὶ ποιμένες.* rectius scribes: *καὶ ποῖμναι.*

P. 84, 7. *οὔτε οἶκον.* vulgo post *οἶκον* plena posita distinctione, sequentia distinguuntur sic: *ἀλλὰ τὰ ῥήγματα ἐξοικισάμενοι τοῦ ὄρους, τοὺς μὲν ἄλλους ἔα.* quod merito reliquit *Olearius.* Neque tamen sic constat oratio, quum *ἐξοικισάμενοι* non habeat, unde pendeat. Quare legendum videtur; *οἱ δ' οὐκ ἀγορὰν γιγνώσκουσιν, οὔτε βουλευτήριον, οὔτε οἶκον ἄλλον, τὰ ῥήγματα ἐξοικισάμενοι τοῦ ὄρους.* qui usus vocis *ἄλλος* imprimis elegans. *Xenoph.* de Re Equ. V. 6. *τῶν δ' ἐν τῇ ῥάχει τριχῶν ἄλλῳ μὲν ὀργάνῳ οὐδενὶ δεῖ ἅπτεσθαι, ταῖς δὲ χερσὶ τρίβειν καὶ ἀπαλύνειν.* *Bubul.* ap. *Athen.* II. p. 25. C. *ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἄλλην ἑταῖραν εἶδέ τις Λύτῶν, ἑαυτοὺς δ' ἕδεφον.*

P. 84, 10. *ὑπερτείνων ὀφρὺν τοῦ ὀφθαλμοῦ. Phil. Iun.* IX. p. 123, 27. *τὸ δόρυ ὑπερτέταται τοῦ δίφρου. τὰς ὀφρῦς τείνειν* est ap. *Gregor. Naz.* T. II. p. 88. Carm. XIV. 4.

P. 84, 11. *πλατείᾳ δὲ τῇ ῥινὶ ἐπιβαίνων τοῦ χείλους.* ex *Theocr.* Eid. XI. 35. *πλατεῖα δὲ ῥὶς ἐπὶ χείλει.* Quod autem

dicit, nasum ἐπιβαίνειν τοῦ ἰχνέους (ubi Cyclopi tribuitur id, quod ad nasum eius spectat), ita debet accipi, ut latus Polyphemi nasus usque ad labia descendere, et ea quodammodo invadere dicatur.

P. 84, 12. καὶ σιτούμενος τοὺς ἀνθρώπους, ὥςπερ τῶν λεόντων οἱ ὠμοί. Ex *Homer.* Od. IX. 292. Heroica p. 695. οὔτ' ἂν μηνίσαι τὸν Ποσειδῶ ποτὲ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου παιδός, ὃς λέοντος ὠμοῦ δίκην τοὺς ἀνθρώπους ἤσθιεν. De equis Amazonum furore correptis Ib. p. 752. τὰ ὦτα ἐπ' αὐτὰς ἵστασαν, καθάπερ τῶν λεόντων οἱ ὠμοί, κειμένων δὲ καὶ γυμνὰς ὠλένας ἤσθιον. Vita Apoll. IV. 36. p. 177. Neronem cum Cyclope, Romam cum antro Cyclopis comparans Philolaus, εἰ δ' ἀπόλοιο, inquit, ἀναχθείς, καὶ Νέρων σε ὠμὸν φύγοι, μηδὲν ἰδόντα, ἐπὶ πολλῷ ἔσται σοι τὸ ἐντυχεῖν αὐτῷ. Vratisl. μηδὲν εἰδότα. quod speciem habet, sed falsum. Ulysses enim illud periculum adierat, ποθήσας ἰδεῖν αὐτὸν καὶ ἡττηθεὶς ἀτόπου καὶ ὠμοῦ θεάματος. Caeterum color fabulae huius amatoriae ductus ex *Theocriti* Id. XI. fortasse etiam ex *Philoxeni* Cyclope, quem drama appellant alii, alii dithyrambum; de qua discrepantia disputat *Eichstaedt* de Dram. Gr. Comico-Satyr. p. 32.

P. 84, 15. μηδὲ ἀηδὴς. μὴ δὲ. C. D.

P. 84, 16. ἀφιστορῶν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους. Inde a monte, in quo habitat, animadvertens puellam. In hoc solo loco compositum ἀφιστορεῖν videtur reperiri. *Theocr.* l. c. 17. καθεζόμενος δ' ἐπὶ πέτρας Ὑψηλᾶς, εἰς πόντον ὁρῶν ἄειδε τοιαῦτα.

P. 84, 20. ἡδίων ὄμφακος. ἰδίων. C. *Theocritus* l. c. 21. Galateam dicens φιαρωτέραν ὄμφακος ὠμᾶς, aliud quid spectavit; *Ovidius* autem, ut Noster Met. XIII. 795. *Lucidior glacie; mitura dulcior uva.*

P. 84. 22. οὐδ' ὅπου αὐτῷ τὰ πρόβατα νέμεται εἰδώς. Similiter Coluthus 112. de Paride: πολλάκι δ' οἰοπόλοισιν ἐνὶ σταθμοῖσιν ἀείδων, Καὶ ταύρων ἀμέλησε, καὶ οὐκ ἐμπάζετο μήλων.

P. 84, 23. οὐδ' ὅπου ἡ γῆ. ὅτι ὄρειός τε καὶ δεινὸς γέγραπται. Ingeniose lusit in depravatis his verbis *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 278. scribens: οὐδ' ὅποι ἠγεῖται ὁ κριὸς ὄρειός τε — Contextus postulat, quod etiam lenius est: οὐδ' ὅπου τῆς γῆς αὐτός. Ὄρειός τε — Frequenter ὅπου et ὅποι τῆς γῆς, nec sine vi peculiari ponitur. *Sophocl.* Electr. 922. οὐκ οἶδ' ὅποι γῆς, οὐδ' ὅποι γνώμης φέρῃ. *Aristoph.* Aves 9. ἀλλ' οὐδ' ὅπου γῆς ἐσμέν, οἶδ' ἔγωγ' ἔτι. *Dio Chrys.* Or. III. p. 122. μηδὲ ὁρᾶν τὴν θάλατταν, ἀλλὰ μηδὲ ὅποι (ὅπου) γῆς εἶσι, τὸ τοῦ λόγου, τοῦτ' εἰδέναι. *Iamblichus* de Myster. III. 11. p. 73, 17. de deorum in vaticinantibus vi et

praesentia: *χρῆται ὡς ἀρχάνῃ τῷ προφήτῃ, οὔτε ἑαυτοῦ ὄντι, οὐδὲ παρακολουθοῦντι οὐδενὶ* (*οὐδὲν* Cod. Goth.) *οἷς λέγει, ἢ ἔπου γῆς ἐστί. Achill. Tat.* III. 18. p. 75. *δέομαί σοι, ποῖ γῆς εἰμί, καὶ τί ποτε ταῦτα ὁρῶ.* — Cum articulo, ut h. l. *ὅπου τῆς γῆς*, supra I, 26. *οὐκ οἶδ' ὅποι τῆς γῆς.* Vita Apoll. I. 34. p. 42. *οἱ τῆς γῆς εἶ.* Ib. VII. 14. p. 193. *ποῖ με τῆς γῆς ἐάσει καθαρὸν δόξαι.* VIII. 14. p. 358. *ποῖ τῆς γῆς τρέψοιτο.*

P. 84, 24. *ὅτι ὄρειός τε καὶ δεινὸς γέγραπται. ὅτι δέ.* Flor. quod librario videtur deberi. Nisi existimas, scriptum fuisse: *οὐδ' ὅπου τῆς γῆς αὐτός. ἔτι δὲ ὄρειος* — De Oenone *Lucian.* D. D. XX. 3. T. II. p. 59. *Ἰδαία γυνή, ἱκανὴ μέν, ἄγροικος δὲ καὶ δεινῶς ὄρειος.* Ap. *Himerium* Or. XX. 2. p. 720. *Δρυάδες καὶ ἅμα Δρυάσιν Νύμφαι, ὄρειοι δαίμονες, καὶ οὐκ οἶδα, εἰ πάμπαν ἀτάσθαλοι.* Sic distinguendum, ne cum editore trepides. In proximis ibi admittendae sunt correctiones *Reiskii*.

P. 84, 25. *χαίτην. coma plurima torvos Prominet in vultus, humerosque, ut lucus, obumbrat. Ovid.* Met. XIII. 844.

P. 84, 26. *καρχάρους δὲ. δὲ* om. D. *καρχαρόδους δὲ.* Flor.

P. 84, 27. *στέρνου τε. λασιώτερος* Cyclops ap. *Theocr.* XI. 50. *rigidis horrent densissima setis corpora. Ovid.* l. c. 846. — *καὶ τὸ εἰς ὄνυχα ἦκον.* de Diomedis equis II. 25. *βάρβαροι ταῖς χαίταις καὶ ἐς ὀπλὴν λάσιαι.* Dictionis ratio ut in Vit. Soph. II. 14. p. 594. *Ἀθηνόδωρος — τὸ μὲν ἐς πατέρα ἦκον ἐπιρανέστατος ἦν τῷ κατὰ τὴν Λίνον, τὸ δὲ ἐς διδασκάλους καὶ παίδευσιν φανερώτατος τοῦ Ἑλληνικοῦ.*

P. 84, 29. *καὶ βλέπειν μὲν ἥμερόν φησιν. βλέπει.* editt. vett. *βλέπειν* emendavit *Olearius*, accinentibus libris Paris. C. D. *βλέπειν μέν φησιν ἥμερον.* C. D.

P. 84, 30. *ἄγριον δὲ ὁρᾷ.* recte de Amphitrite *Callistratus* XIV. p. 907. *ἀγριόν τι καὶ φρικῶδες ὁρῶσα.* et de muliere irata Noster Epist. LV. p. 941. *μεταπολεῖ σεαυτὴν, μηδὲ ἄγριον βλέπε.* sed nostro loco *ἄγριον ὁρᾶν* non congruit cum obtutu *ἡμέρῳ*, quem ille simulat, ut Galatea suae placeat *). Non poenitet in Exercitatt.

*) *καὶ βλέπειν μὲν ἥμερόν φησιν*, placidum suum esse obtutum putat, qui revera est ferus. Respicit Rhetor *Theocriti* Cyclopem VI, 34: *καὶ γάρ ἦν οὐδ' εἶδος ἔχω κακόν, ὥς με λέγοντι — καλὰ δ' ἐμὶν ἃ μία κώρα, Ὡς παρ' ἐμὶν κέχριται κατεφαίνετο.* F. G. Welcker. In nostra lectione sensus est: *placidum* obtutum suum esse putat, qui revera est *stolidus*. Nam operam dans, ut ἥμερος sit obtutus, *quem a natura ἄγριον habet*, hoc quidem non potest efficere, sed ἀχρεῖον eundem reddit, quo non fit insanior, sed absurdior.

Digitized by Google

cr. T. II. p. 105. correxisse: ἀχρεῖον δὲ ὁρᾷ καὶ ὑποκαθήμενον. ἀχρεῖος proprie est *ineptus*, ut in *Euripid.* Med. 299. δόξει ἀχρεῖος, κοὐ σοφὸς πεφυκέναι. quod cum ἀνόνητος comparat *Erfurdt* ad *Soph.* Aiac. 749. p. 586. Nihil autem aptius ad comparationem cum feris, quae captae et inclusae necessitati cedunt, quam τὸ ἀχρεῖον ὁρᾶν, quod *Homerus* usurpavit de Thersite *Il. β.* 267. Ulyssis verberibus coërcito: ὁ δ' ἄρ' ἔζετο τάρβησέν τε, ἀλγήσας δ' ἀχρεῖον ἰδὼν ἀπεμόρξατο δάκρυ. quod de stolido fatuoque obtuto interpretatur *Heynius* T. IV. p. 247. Est id, quod ταπεινὸν σεσηρέναι καὶ ὕπουλον dicit *Dio Chrys.* Or. I. p. 70. cui ibidem opponitur βλέμμα σκυθρωπὸν καὶ ἄγριον. De permutatione verborum ἄγριος et ἀχρεῖος vid. Not. ad Anth. Pal. p. 765. *Wernicke* ad *Tryphiod.* p. 366. In Fragm. *Plutarchi* T. X. p. 756. C. ed. *Wyttenb.* ὅτι τὰ νεογενῆ παιδία ἀμειδῆ ἐστι καὶ ἄγριον βλέπει μέχρι τριῶν σχεδὸν ἑβδομάδων. ἀχρεῖον scribendum esse suspicor. Contra ap. *Themistium* Or. X. p. 131. D. ὅστις μὲν ἀχρείων ἐπέζεισιν ἀπαυθαδιασαμένοις τι τοῖς βαρβάροις. Cod. Ambr. ἀγρείως. confirmans correctionem *Petavii*, ἀγρίως scribentis. De illa coniectura nostra, quam Heynius probat (Op. Acad. V. p. 194.), *Osannus* in Sylloge Inscr. p. 151. not. 18. se assequi negat, quid in hoc loco tentando voluerim, simul afferens locum ex *Bekkeri* Anecd. I. p. 765. ἄγριον ὑποβλέπει με. Recte dici ἄγριον βλέπειν non dubitavi equidem; sed uostro loco commode sic scribi nego. Nostra coniectura admissa, καὶ βλέπειν μὲν ἥμερόν φησιν — ἀχρεῖον δὲ ὁρᾷ, hic locus convenit cum l. 22. p. 36, 8. de Mida: ἰδοὺ καὶ ὅταν μεγάλα, ὑφ' ὧν ἡδεῖς οἱ ὀφθαλμοὶ δοκοῦντες ὑπνηλοὶ φαίνονται.

P. 84, 30. καὶ ὑποκαθήμενον ἔτι. revocavi lectionem editt. vett. et codd. meorum, pro ὑποκαθειμένον, quod Morell. et Olear. exhibent, altera lectione ne commemorata quidem. Eadem est varietas sp. *Heliodor.* II. 16. p. 71. ἀνὴρ τὴν κόμην αὐχμηρὸς καὶ τὸ βλέμμα ὑποκαθήμενος. Cod. Monac. ὑποκαθειμένος. ubi *Coray*: ὑποκαθήμενος. τουτέστι δολερὸν καὶ ἐπίβουλον ἔχων τὸ βλέμμα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐνεδρευόντων, οὓς ὑποκαθῆσθαι λέγομεν. Duo genera tyrannidis describens Apollonius in Vita VII. 14. p. 292. ἔοικασι δὲ οἱ μὲν θερμοῖς τε καὶ ἑτοίμοις τῶν θηρίων, αἱ δὲ τοῖς μαλακωτέροις τε καὶ ληθάργοις· ὡς μὲν δὴ χαλεπὼ ἄμφω, δῆλον πᾶσι, παράδειγμα ποιουμένοις τῆς μὲν ὁρμώσης καὶ ἀκρίτου Νέρωνα, τῆς δὲ ὑποκαθημένης Τιβέριον. ubi non est *remissae*, ut vertitur, sed *dolosae et per insidias agentis*. Quam verbi vim illustrat locus in Vit. Soph. II. 2. p. 566. ἐς ἀπέχθειαν φανερὰν οὐδεμίαν τῷ ἀνδρὶ ἀφίκετο, ἀλλ' ἀφανῶς αὐτὸν ὑπεκάθητο. Ib. II. 26. p. 614. εἰ δὲ καὶ φθόνου

ὑποκαθημένου ἑαυτὸν αἴσθοιτο — ἧττον μὲν ἐνθυμηθήσεται, ἧττον δὲ εὑρήσει. ut recte haec emendavit *Valesius* Emendatt. III. 12. aliter tentavit *Hamacker*. Lectt. p. 48. Talis imago ferae metu domitae obversabatur *Dioni Chrys.* Or. XXXIII. T. II. p. 4. ἐκεῖνοι γὰρ ὑφορώμενοι καὶ δεδιότες τὸν δῆμον ὡς δεσπότην ἐθώπευον, ἠρέμα δάκνοντες. ut Palamedis canis ap. Nostr. Heroic. p. 685. τέχνῃ αἰκάλλων (i. e. θωπεύων), καὶ ὑποκαθήμενος τοὺς ἀνθρώπους.

P. 84, 31. τῶν θηρίων. τὰ θηρία, Paris. Flor. et plures alii libri ap. *Osann.* l. c.

P. 84, 33. ξυνάγουσα. συνάγουσα, C. D. Marc. Laud. ξυμβάλλουσα. — ὁμοζυγούντων τε. τε om. Flor.

P. 84, 34. παρθένοι δ' αὐτοὺς ἄγουσι Τρίτωνος, αἱ δμωαὶ τῆς Γαλατείας. novimus Tritonum γένος, qui una cum Nereïdibus Neptunum comitantur, Venerem etiam in concha recumbentem gestantes, ap. *Lucian.* Dial. Mar. XV. 3. T. II. p. 126. Nostro autem loco memorabiles παρθένοι Τρίτωνος, filiae Tritonis virgines, quarum nescio an alibi fiat mentio.

Ib. παρθένοι Τρίτωνος sunt Nereïdes, quas Nostro Tritonidas vocare libuit, quia Triton aeque ac Nereus maris tenet imperium, et quia Nereïdes cum Tritonibus, quos Tritonis, tanquam maris domini, appellare possis filios sive populum, fere iunctae ab artificibus repraesentari solent. Tritonibus autem vectas in tabula quoque tibi finge Nereïdes. F. G. Wieseler.

P. 84, 35. ἐπιστομίζουσαι σφᾶς, εἰ ἀγέρωχόν τι καὶ παρὰ τὴν ἡνίαν πράττοιεν. recipiendam duxi lectionem Paris. pro vulgata εἴ τι ἀγέρωχόν τε καὶ. inprimis ob imitationem *Isidori Pelusiotae*, qui sic, ut dedimus, legit V. Ep. LV. p. 570. C. εἰ μέν τινες τῶν ὑπὸ σοῦ ἡνιοχουμένων, λύσσης τε καὶ ἀφροῦ μεστοὶ τυγχάνοντες, ἀγέρωχόν τι καὶ παρὰ τὸν ἡνίαν πράττοιεν, ἀνασείραζε τούτους καὶ ἐπιστόμιζε, ἵνα μὴ κατὰ κρημνῶν ἐνεχθεῖεν. et iterum Ep. CCCXLVIII. p. 665. A. τοῖς δυσηνίοις μαθηταῖς τὸν χαλινὸν τοῦ φόβου ὥςπερ πώλοις ἔμβαλλε, καὶ ἐπιστόμιζε αὐτούς, ἐπειδὰν ἀγέρωχόν τι καὶ παρὰ τὴν ἡνίαν πράττοιεν, ἵνα καὶ οἱ εὐήνιοι πλέον ἐπιδοῖεν πρὸς ἀρετήν. Pro ἐπιστομίζειν Noster Vit. Apoll. V. 33. p. 215. in eadem locutione καταῤῥυθμίζειν posuit: οὐ χρὴ κολακεύειν τὰς ὁρμάς, οὐδὲ ἀνοήτως συνεκφέρεσθαι τοῖς παρὰ τὴν ἡνίαν τι πράττουσι, καταῤῥυθμίζειν δὲ αὐτούς.

P. 85, 1. σκιὰν ἑαυτῇ εἶναι. simili brevitate *Aristides* in Panath. T. I. p. 129. (223) de Xerxe: εἰ ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά.

Digitized by Google

P. 85, 7. καὶ μὴν καὶ ἀγκὼν δεξιὸς ἔκκειται. *Olearii* correctionem ab *Heynio* probatam, firmarunt libri Paris. C. D. Vid. ad *Philostr. Iun.* VI. p. 120, 1.

P. 85, 8. λευκὸν διακλίνων πῆχυν. candidus Galateae color laudatus post *Theocrit.* l. c. 20. *Virgil.* Eclog. VII. 38. *Ovid.* l. c. 789. *Himer.* Or. I. 19. p. 362. ὦ λευκότητος καὶ γάλακτος, ταῦτα γάρ που τις ποιμὴν ποθῶν τὴν Γαλάτειαν τὴν Νηρηΐδα προσεῖρηκεν. Idem Ecl. XIII. 21. p. 220. κατὰ δὲ ταύτης τῆς ᾠδῆς χορὸς Νηρηΐδων ἐχόρευε, λευκαὶ πᾶσαι, γάλα αὐτό — γλαυκαὶ τὸ ὅμμα, κομῶσαι τῷ βρίῳ, ἔτι λευκὸν ἐκ τῆς θαλάττης ἀφρὸν ἐξ ἄκρων πλοκάμων στάζουσαι. In tabula nostra Galatea dextrum brachium tollit, ita ut digitis humerum tangat.

P. 85, 10. καὶ ὠλέναι ὑποκυμαίνουσι. vertitur: *ulnis quasi fluctuantes venae subundant*; quod graecis verbis non inest. Sunt potius *ulnae molliter se moventes*; ut de capillis *Himer.* Or. I. 4. p. 330. τὰς λοιπὰς ταῖς αὔραις ἀφῆκεν ὑποκυμαίνειν. Infra II. 22. de Pygmaeis: ἀνιόντων ἐκ τῆς γῆς ὑποκυμαίνει ἡ ψάμμος. In Vita Apoll. autem III, 8. p. 100. ad quem locum *Olearius* nos remittit, ἐπειδὰν τῇ γῇ ὑποκυμαίνωσιν. *Boissonade* Her. p. 449. ἐπικυμαίνωσιν probabiliter corrigit. Supra II. 17. p. 83, 4. fontes calidi ὑποκυματίζουσι ζέουσαι. Ἔκφρ. inedita μαρτύρων στεφανιτῶν in Cod. Guelph. 82. ἀλλὰ καὶ ποταμὸς κάτωθεν ἡδὺς καὶ ὑποκυμαίνων.

P. 85, 12. καὶ ἡ συναπολήγουσα αὐτῷ χάρις. planta pedis, quaeque est in extrema hac corporis parte venustas. Heroic. p. 669. de gigantis cadavere: τὴν κεφαλὴν μὲν πρὸς τὴν ἤπειρον ἔχων, τοὺς δὲ πόδας ξυναπολήγων τῷ ἀκρωτηρίῳ. Vit. Apoll. III. 20. p. 110. de veteribus Aegypti terminis: ὑπὲρ Μερόην τε καὶ τοὺς Καταδούπους ὥριστο Αἴγυπτος, αὐτὴ καὶ τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου παρεχομένη, καὶ ταῖς ἐκβολαῖς ξυναπολήγουσα.

P. 85, 15. βλέπουσι γὰρ ὑπερόριόν τι. Galatea longinqua et remota spectans repraesentata erat, fortasse ut ita maris immensitas quodammodo significaretur; id quod proxima συναπιὸν τῷ ῥήκει τοῦ πελάγους disertius dicunt. *Vigenerius* hunc sensum expressit vertens: *c' est aussi une grande merveille que de ses yeux, qui regardent ici je ne sçay quoi outre toute borne, et s'en vont avec la longue étendue de la marine.*

Ib. Cum Galatea mare vastum oculis metiente compara Philoctetae Lemnii obtutum ap. *Zoeg. Anagl.* tab. 54. F. G. Welcker.

Digitized by Google

XIX.

PHORBAS aut PHLEGYAE.

Narratur Phorbas Phlegyarum rex viam Delphos ducentem obsedisse et latrociniis infestasse, ita ut templum Delphicum adiri non posset; solebat autem adeuntes ad certamina omnis generis provocare, victos occidere eorumque capita ex quercu suspendere, sub qua habitábat. Apollo itaque, specie pugilis sumta, haec loca adit, cum eo pugnat eumque necat. Tabula exhibuit deum eo statu, quo percusserat iam hominem dextra in eius tempora demissa, altera adhuc elevata; prostratus ille iacet, cruore e vulnere emicante. Inter haec fulmine quercus petitur. Ceterum argumentum tabulae est simplex, nec ineptum; nisi quod cranía ex arbore suspensa vix placere possunt. HEYNIVS.

In titulo *ἢ φλεγύαι* om. D.

P. 85, 17. *ὁ μὲν ποταμός, ὦ παῖ, Κηφισσός. Κηφισὸς.* Paris. C. D. utroque modo scribitur. Vid. supra VIII. p. 66. 25. Illas sedes Phlegyis tribuit Auct. Hymn. Homer. in Apoll. Pyth. 100. *ἵξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριστάων, Οἳ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάασκον Ἐν καλῇ βησσῇ, Κηφισίδος ἐγγύθι λίμνης.* Phlegyas, regionem circa Orchomenum habitantes, bellica virtute inter Graecos praestitisse ex *Il.* XIII. 302. arguit *Pausanias* IX. 36. p. 782. Post alia in vicinos violenter commissa, *καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν συλήσοντες στρατεύουσι τὸ ἐν Δελφοῖς.* Ibid. Cf. *Paus.* X. 7. p. 813. et X. 34. p. 885.

P. 85, 18. *καὶ οὐ τῶν ἀμούσων.* ibi enim coluntur Gratiae, secundum *Pindar.* Ol. XIV. 88. eumque cum Castaliae fonte coniunctum existimabant. *Pausan.* X. 8. p. 817.

P. 85, 19. *φλεγύαι, φλεγυῖαι.* Flor. mediam hoc nomen corripit; ut *Phlegyas miserrimus* ap. *Virgil.* Aen. VI. 618. *Ovid.* Met. XI. 414. — *πόλεις οὔπω ὄντας. πόλις.* C. D. nondum in civitatis formam redacti, fero cultu vivebant. Erat, qui *οἰκοῦντες* cogitaret, recte repugnante *Oleario.*

P. 85, 20. *τόν τε, οἶμαι.* duo priora vocabula om. C.

P. 85, 22. *οἱ Φλεγύαι. φλεγυῖαι.* Flor.

P. 85, 24. *πυκτεύει δὲ Ἀπόλλων πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῶν παρόδων.* Vestigium huius fabulae est ap. *Ovid.* Met. XI. ubi Ceyx narratur, oraculi consulendi causa, ad Clarium deum iter parasse: *nam templa profanus Invia cum Phlegyis faciebat Delphica Phorbas.* Historiam fuisse ap. Cyclicos, quod *Heynius* monuit p. 228., apparet ex Schol. ad *Il.* ψ. 660. *Φόρβας ἀνδρειότατος τῶν καθ' αὐτοῦ*

Digitized by Google

γενόμενος, πυγμῇ ἐνίκα, καὶ τοὺς μὲν παριόντας ἀναγκάζων ἀγωνίζεσθαι ἀνῄρει. Ὑπὸ δὲ τῆς πολλῆς ὑπερηφανείας ἐβούλετο καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ τοιοῦτο φρόνημα ἔχειν. διὸ Ἀπόλλων παραγενόμενος καὶ συστὰς αὐτῷ, ἀπέκτεινεν αὐτόν· ὅθεν ἐξ ἐκείνου τῆς πυκτικῆς ἔφορος ἐνομίσθη ὁ θεός. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυπριοῖς.

P. 85, 25. τὴν γὰρ εὐθὺ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. hunc dicendi usum illustravit *Boisson.* Heroic. p. 400. Etiam εὐθὺς nonnulli sic posuerunt, invitis tamen Grammaticis; ut *Menander* ap. *Ammon.* p. 101. ubi pro ἰδὼν ἐνθένδε legendum videtur ἰών. Vid. *Meineke* ad *Menandri* Reliqu. p. 52. Postrema illius fragmenti verba tentavit *Monk* ad *Eurip.* Hippol. v. 1192.

P. 85, 26. ὁδὸν κατασχών. κραταιὰν ὁδόν. C. D. — πυθοῖ. πειθοῖ. D.

P. 85, 28. ἐκλέλειπται πάντα. marg. Morell. γρ. ταῦτα. Huiusmodi facinus non solus Phorbas commisit. Cycnus quidem, Martis filius, qui ἐν παρόδῳ τῆς Θετταλίας οἰκῶν τοὺς παριόντας ἐκαρατόμει, secundum *Schol. Pind.* Ol. X. 19. etiam Apollini erat infestus, ὅτι ἐπιτηρῶν ἔκλεπτε βιαίως τὰς ἐνδόξους θυσίας καὶ τὰ ἀναθήματα, ἅπερ ἂν ἔφερέ τις ἐν πυθίᾳ. ut est in Schol. ad *Hesiod.* Scut. Herc. 456. ubi Apollo Cycni tumulum dicitur diruisse, ὅτι ῥα κλεπτὰς ἑκατόμβας ὅστις ἄγοι Πυθοῖδε, βίῃ σύλασκε δοκεύων.

P. 85, 29. Φλεγύων. φλεγυῶν. Flor. et sic semper.

P. 86, 2. ἐς τὸ κοινόν. εἰς. Flor.

P. 86, 3. τοῖς δὲ ἐῤῥωμενεστέροις ἀνταποδύεται. *robustiores ad certamen provocat.* Frequens usus verbi ἀποδύεσθαι, de quo vid. *Boisson.* Her. p. 408. Synes. Enc. Calv. p. 66. B. τί οὐκ ἀνταποδύομαι καὶ λαμβάνω πεῖραν ἐμαυτοῦ. Hinc explicandus *Clem. Alex.* Paedag. III. p. 273, 7. qui matronas coram servis lavari improbans, οἱ γάρ, ait, παρεισαγόμενοι παρὰ τὰ λουτρὰ ταῖς δεσποίναις γυμναῖς, μελέτην ἴσχουσιν ἀποδύσασθαι πρὸς τόλμαν ἐπιθυμίας. haec verba, quae male vulgo vertuntur, peius etiam explicantur ab editore Britanno, nihil aliud significant, quam servos nudis dominis conspectis animos sumere, ita ut cupiditatibus indulgere audeant.

P. 86, 5. ὑπερτρέχει. *cursu superat.* ὑπεκτρέχει. Paris. ὑπεκτρέφει. Flor. De permutatione praepos. ὑπὲρ cum ὑπεκ — monui ad Il. 17. p. 80, 16.

P. 86, 7. κεφαλάς τε ἀποκόπτων. ut Cycnus paulo ante commemoratus, qui id fecisse dicitur, ναὸν τῷ Ἄρει βουλόμενος ἐκ τῶν κεφαλῶν οἰκοδομῆσαι, ut est ap. *Schol. Pindari* l. c.

Digitized by Google

P. 86, 9. *τὰς μὲν αὔους. ἀύνους.* C. — *αἱ δὲ εἰς χραυλα περιήκουσι. haec iam grania sunt.* Est in verbo *περιήκειν* mutationis cuiusdam, temporis progressu effectae, significatio; ut etiam in verbis synonymis, *περιεῖναι, περιέρχεσθαι*, vid. *Valck.* ad *Herod.* I. 120. p. 60, 48. Apud *Lucian.* Navig. c. 19. T. VIII. p. 171. pro, *ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή.* scribendum videtur, *περιέλθῃ.*

P. 86, 13. *φρονοῦντει δὲ αὐτῷ.* i. e. *μέγα φρονοῦντι.* Vid. ad I. 30. p. 48, 10. — *ταῖς Ὀλυμπιάσι ταύταις.* sic rhetor impia illa et nefanda certamina, a Phorbante suis ipsius auspiciis instituta, non sine gravi irrisione appellat. Similiter Vit. Apoll. IV. 44. p. 185. de delatore nescio quo, *παρεσκεύαστο καὶ κατηγόρους εἰς αὐτόν, πολλοὺς ἀπολωλεκὼς ἤδη, καὶ τοιούτων Ὀλυμπιάδων μεστός.* et de victoria simpliciter Ib. V. 34. p. 217. quod monuit etiam *Casaub.* ad *Sueton.* Vit. Aug. c. 59.

P. 86, 14. *μειρακίῳ. μειρακείῳ.* C.

P. 86, 15. *καὶ τὸ μὲν τοῦ θεοῦ.* haec verba usque ad *πυκτεύῃ* omissa in Par. Flor. — *ἀκειρεκόμης.* Laud. *ἀκερσικόμης.* Sic, aut potius *ἀκερσεκόμης*, est ap. *Homer. Il. Y.* 39. Vid. Interpp. *Hesychii* p. 188. 25. Apud *Nonnum ἀκεραικόμης* solet scribi. Vid. *I. Bekker* ad *Colluth.* V. 40. De utraque forma vid. *Boeckh.* in Not. crit. ad *Pindar.* III. 14. p. 455. Nostro loco lectionem *ἀκειρεκόμης* tuetur inprimis *Philostrat. Iun.* c. 14. p. 135, 11.

P. 86, 17. *ἵνα εὐζώνῳ τῇ κεφαλῇ πυκτεύῃ. εὐζόνῳ.* C. sophistica translatio ab iis, qui vestem zona colligunt, ut ad currendum expeditiores fiant. *Maxim. Tyr.* I. 3. p. 10. *ἐξέπλεον δὲ καὶ αἱ ἄλλαι ὁλκάδες, αἱ δημοτικαί, εὔζωνοι καὶ πρὸς τὴν χρείαν παρεσκευασμέναι. Clem. Alex.* Paed. III. p. 267, 10. *εὐτελὴς πολιτεύεται οἶκον αὐτάρκη καὶ τῆς ἁμάξης εὐζωνότερον.* Ib. p. 268, 3. *εὔζωνον ἀγαπήσαντες πολίτειαν οἱ βάρβαροι κατέλειψαν τὴν τρυφήν. Alciphr.* III. Ep. 55. p. 161. de Cynico ferenti *τὴν πήραν διάκενον, καὶ πρὸς τὰ λείψανα εὐζώνως ἠρτημένην.* ubi *ἠρτυμένην* mallem.

P. 86, 18. *παρὰ τοῦ μετώπου. ἀπὸ τοῦ.* Paris. Similiter Heroic. p. 730. de Achille puero: *ἀκτῖνα μὲν ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔπεμπεν.*

P. 86, 19. *μειδίαμα θυμῷ ξυγκεκραμένον ἡ παρειὰ πέμπει. μειλιάμα.* C. — *συγκεκραμένον.* Par. Flor. — ante *παρειὰ* articulum omittit C. D. De genis irae sedibus dixi ad I. 18. p. 30, 20. Ex nostro loco profecit *Isidor. Pelus.* V. Ep. CLVI. p. 600. A. *μειδίαμα θυμῷ κεκραμένον διὰ τῆς παρειᾶς ἔπεμψεν.*

P. 86, 20. *βολαὶ ὀφθαλμῶν εὐσκόπως.* fuse de *βολαῖς*

Digitized by Google

ὀφθαλμῶν, εὐσχόπως et εὐστόχως ad finem tendentibus, dixerunt Viri doctissimi ad *Aristaen.* I. 1. p. 207. ss. ed. *Boisson.* In Vit. Soph. II. 1. 9. p. 556. *Μουσωνίῳ δὲ τῷ Τυρίῳ προσφοιτήσας, εὐσκόπως εἶχε τῶν ἀποκρίσεων.* Cod. Vrat. *προσφιλοσοφήσας* et *εὐκόπως.*

P. 86, 20. *καὶ συνεξαίρουσαι ταῖς χερσίν.* sic Flor. Paris. C. D. Apollinis oculi, quod in hoc genere certaminis praecipuum, motum manuum adversarii accurate observant, eumque ita sequuntur, ut simul cum illius manibus tollantur simulque descendant. cf. *Olear.* not. 11. 12.

P. 86, 21. *αἱ δὲ ἐνήψαντο τοὺς ἱμάντας. ἐνήψαιντο.* C. *Theocr.* Id. XXII. 80. *οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείραισιν ἐκαρτύναντο βοείαις Χεῖρας, καὶ περὶ γυῖα μάκρους εἵλιξαν ἱμάντας.* — *αἱ δὲ* referendum ad *χεῖρες Ἀπόλλωνος*, quae se iam loris firmarunt, *ἡδίους οἱ στέφανοι περὶ αὐταῖς ἦσαν.* in qua stribligine neminem haesisse miror. Scribe: *ἡδίους, εἰ στέφανοι π. α. ἦσαν. pulchriores futurae, si coronis essent circumdatae.* quem sensum recte perspexit *Olearius*, vertens: *quas magis coronae decerent.* et *Vigenerius*: *mais les bouquets et les chapeaux de fleurs y siéroient beaucoup mieux.* Eaedem voces male permutatae in Vit. Apoll. III. 13. p. 105. ubi scribendum: *πύλας δέ, εἰ μὲν καὶ ἄλλαι ἐν τῷ ὄχθῳ, οὐκ εἰδέναι.*

ὁ

P. 86, 24. *ἐνεργὸν. ἐνεργῶν.* C. dextram dei pictor ita repraesentaverat, ut ea, adversario iam percusso, tamen nondum videretur quiescere, sed priorem contentionem adhuc servaret.

P. 86, 26. *καὶ ὁπόσον μὲν ἐπέχει τῆς γῆς, ποιητὴς ἐρεῖ.* respicit sophista, ni fallor, locum *Homeri* Od. *λ.* 576. de Tityo, *κειμένῳ ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.* aut ad *θεομαχίαν Il. Φ.* 407. ubi Mars a Minerva prostratus: *ἑπτὰ ἐπέσχε πέλεθρα πεσών.*

P. 86, 29. *ἐγέγραπται δὲ ὠμὸς καὶ συώδης τὸ εἶδος, οἷος σιτεῖσθαι μᾶλλον τοὺς ξένους ἢ κτείνειν.* suis similis, bestiae voracissimae. De Arcadibus Vit. Apollon. VIII. 7. 12. p. 347. *ἀγροικότατοι ἀνθρώπων εἰσί, καὶ συώδεις τά τε ἄλλα καὶ τὸ γαστρίζεσθαι τῶν δρυῶν.* De monachis *Eunapius* p. 78. (45.) *ἀνθρώπους μὲν κατὰ τὸ εἶδος, ὁ δὲ βίος αὐτοῖς συώδης.* Id. p. 112. (63.) Festo *φονικήν τινα καὶ μαγειρώδη ψυχὴν* tribuens, *τὸ προσταχθέν*, ait, *ἔπραξε, ἄφθονόν τινα χορηγίαν τῷ συώδει καὶ λελυσσηκότι τῆς ψυχῆς νέμων.*

P. 86, 31. *τὸ δὲ ἐξ οὐρανοῦ πῦρ.* ad Phorbantem igitur et quercum eius peculiariter refert noster, quod de universa Phlegyarum

Digitized by Google

gente tradit *Pausan.* IX. 36. p. 783. τὸ μὲν δὴ Φλεγύων γένος ἀνέτρεψεν ἐκ βαθρῶν ὁ θεὸς κεραυνοῖς συνεχέσι καὶ ἰσχυροῖς σεισμοῖς.

P. 86, 32. ἐπὶ τὴν ὄρῦν. novissimam vocem om. C. lacuna relicta.

P. 86, 35. Ἀρυός, ὦ παῖ, κεφαλαὶ ἔτι. κεφάλαιον. Flor. Laud. *Olearius* comparat haec cum *Herodoto* L. IX. 39. p. 711. qui angustias e Cithaerone Plataeas ferentes appellatas ait τρηχεῖς κεφαλάς, ab Atheniensibus enuntiari solitas ὄρυὸς κεφαλάς. Putavit adeo utrumque de eodem loco agere; eumque parum caute sequitur *Valckenaerius* ad *Herodot.* eo loco. At locus iste *Herodoti* longe distat ab eo, quem Phlegyae inhabitarunt ad Cephissum, ut ipse *Philostratus* memorat hoc capite, et Hymn. in Apoll. 280. ad Orchomenum, *Pausan.* IX. 36. quae loca Phlegyae inhabitarunt, non vero Cithaeronem et Plataeas. HEYNIVS. Si quis in his error commissus, non *Valckenarii* is est, sed *Wesselingii*, aut fortasse *Philostrati*, verba *Herodoti* ad fabulam de Phorbante referentis. Nam *Herodotum* spectasse Nostrum dubitari non potest.

XX.

A T L A S.

Atlas hicce globum sustinens concinit fere cum statua Farnesina. Vid. *Gori* Thes. Gemm. astrifer. Tom. III. *Hirt Bilderbuch.* tab. 16. F. G. WELCKER.

P. 87, 1. καὶ Ἄτλαντι. ἄτλαντα. Flor.

P. 87, 3. οἴσων. οἴσειν. Flor. — ὁ Ἄτλας. articulum om. C.

P. 87, 5. καὶ κείμενον ἐς γόνυ ἕτερον. καὶ πίπτοντα ἐς. Paris. Improbans articuli omissionem *Lobeckius* ad *Phrynich.* p. 474. corrigit, ἐς γόνυ θάτερον. ut est ap. *Phil. Iun.* XVII. p. 139, 22. ἐς θάτερον τοῖν ποδοῖν.

P. 87, 6. τοῦ ἑστάναι. ἑστᾶναι. D. — αὐτὸς δ' ἂν καὶ μετεωρίσαι τὸν οὐρανὸν καὶ στῆσαι ἀναθέμενος. ad hos infinitivos subaudias φησί, quae ellipsis non caret exemplo; sed quum proxima, ubi dicitur τὸ φιλότιμον οὐδαμοῦ ἐκφαίνειν, aliud quid postulare videantur, non male corrigas στήσαι, optativo modo, cum ἄν coniuncto: *ipse autem coelum sustulerit et susceptum sustinuerit.* — ἀναθέμενος sic iterum c. XXI. p. 89, 22. Vid. *Boisson.* Heroic. p. 542.

Digitized by Google

P. 87, 7. ἐς μικρὸν τοῦ χρόνου. εἰς μικρόν. Paris. Flor.

P. 87, 9. συναλγεῖν τε τῷ Ἄτλαντι. τε om. Paris. τῷ Flor. τε καὶ τῷ (sic) C.

P. 87, 10. καὶ μεταχεῖν ἂν τοῦ ἄχθους αὐτῷ. μεταχὼν et αὐτός. Flor.

P. 87, 11. ὁ δ' οὕτω τι ἄσμενος. οὕτω τοι. C. D. ἀσμένως. Paris. ex correctione.

P. 87, 13. ὡς τῷ ἱδρῶτι συμβαλέσθαι. ὑδρῶτι. Iunt. articulum om. Flor. qui pro συμβαλέσθαι habet συμβάλλεσθαι, rectius, ut videtur. Nec aliter est in Paris.

P. 87, 14. ὁπόσος ἂν ἀπ' αὐτοῦ στάζει. ὁπόσος ἀπ' αὐτοῦ στάζει. Flor. Paris. στάζει etiam C. D. Vulgo: ὁπόσος ἂν ἀπ' αὐτοῦ στάζοι. ἂν rectius fortasse delebitur.

P. 87, 18. καὶ αἱ χεῖρες ἀπαιτοῦσαι τὸν ἆθλον. χείραις. C. τὸ ἆθλον. Paris.

P. 87, 20. εἰ ἐῤῥωνται τὸν ἆθλον. εἰ ἐρῶνται τοῦ ἄθλου. Flor. et Paris. 2075. ubi librarium suspicor voluisse, εἰ ἐρῶνται. ut nunc esse audio in Paris. 3019. ἐρῶνται τὸν ἆθλον. 1696. ἐῤῥώται τὸν ἆθλον. 1760. 1761. In marg. Par. 2075. γρ. τῷ ἄθλῳ. Sed haec verba nihil faciunt ad umbrae commemorationem, perperam turbantes sententiarum nexum, qui iis omissis est optimus. Saltem τὸν ἆθλον delendum. Tum sensus: Vmbram in Herculis corpore mirari noli, si fortis est et bene expressa. Facile τὸν ἆθλον ex superioribus iterari potuit.

Ib. εἰ ἐῤῥωνται τὸν ἆθλον, puta pictorium, si vicit hac in parte, seu bene rem administravit pictor. Sophisticum acumen est in oppositis χεῖρες et σκιαί, ἀπαιτοῦσαι τὸν ἆθλον et ἐῤῥωνται τὸν ἆθλον, denique in voce ἆθλος de heroë picto simulque de pictore adhibita. F. G. Welcker.

P. 87, 21. καὶ οἱ ὀρθοί. i. e. καὶ αἱ τῶν ὀρθῶν, aut ὀρθῶς στάντων.

P. 87, 23. σοφίας πρόσω. vid. ad *Philostr. Iun.* X. p. 129, 6.

P. 87, 24. συνιζηκότος. τοῦ addit Flor. Vid. ad c. 28. p. 97, 20. — συμπίπτουσί τε ἀλλήλαις. ἀλλήλοις. Flor. Paris. Idem artificium laudatur in Palaestra II. 32. p. 102, 30. καθῆσθαι δὲ τὴν κόρην, πάνσοφόν τι τοῦ ζωγράφου· πλεῖσται γὰρ τοῖς καθημένοις αἱ σκιαί.

P. 87, 25. καὶ οὐδὲν τῶν ἐκκειμένων. τῶν ἄλλων ἐκκειμένων. C. media tamen voce punctis notata.

P. 87, 26. ἀλλὰ φῶς ἐργάζονται περὶ τὰ ποικίλα τε καὶ εἰς-έχοντα. in obscuro hoc loco παρὰ vulgo legebatur, quod sensu suadente iam diu emendaveram; nunc περὶ etiam in Flor. reperio. Sed proxima quoque laborant; quae una vocula addita, et distin-

Digitized by Google

otione mutata, sic scribo: ἀλλὰ ϕῶς ἐργάζονται περὶ τὰ κοῖλά τε καὶ ἐξέχοντα. Τὴν γαστέρα δὲ καὶ προνενευκότος τοῦ Ἄτλαντος ὁρᾶν τε ὑπάρχει, καὶ ἀσθμαίνοντος ξυνιέναι. Opponuntur sibi τὰ ἐκκείμενα, *extantia*, et τὰ κοῖλα καὶ εἰσέχοντα, *reducta et recedentia*. Vit. Apoll. II. 20. p. 71. de praestantissimis pictoribus, οἳ τὸ εὔσκιον ἠσπάσαντο, καὶ τὸ εὔπνευν (Fort. ἔμπνουν) καὶ τὸ εἰσέχον τε καὶ ἐξέχον. Nostro loco laudatur hoc, quod umbrae non dispersae sunt, sed bene coniunctae et quasi collectae (συμπίπτουσαι ἀλλήλαις), ita ut circa cavas et retrocedentes partes contractae, ea, quae extare debent et eminere, fortius illustrent; ut *Plutarch.* T. II. p. 863. E. οἱ ζωγράϕοι τὰ λαμπρὰ τῇ σκιᾷ τρανώτερα ποιοῦσιν. — Tum pergit: ventrem quoque Atlantis, quantumvis proni, conspici tamen, eiusque laborantis anhelitum quodammodo sentiri. Legitur vulgo: ὁρᾶν τε ὑπάρχει καὶ ἀσθμαίνοντος ξυνιέναι. ἀσθμαινούσης adoptavi ex Flor. et Paris. Paulo post c. XXI. p. 89, 23. λαγαρᾷ τε καὶ ἀσθμαινούσῃ τῇ γαστρὶ ὑποσχὼν τὸν πῆχυν.

P. 87, 30. ὁποῖος περὶ αὐτὰς ἔστηκεν. restitui lectionem editt. vett. et librorum meorum pro αὐτά, quod *Olearius* tacite in textu posuit. Quid in hac lectione lateat, aliis inquirendum relinquo.

P. 87, 33. γέγραπται γὰρ τὰ μὲν ξὺν ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἐξ ἀλλήλων. τὰ μὲν γὰρ γέγραπται ξύν. Par. τὰ μὲν γέγραπται ξύν. Flor. Et sane mallem, deleto γὰρ, legi: καὶ τὰ μὲν γέγραπται ξὺν ἀλλήλοις. Latinus ap. Morell. interpres vertit: *picti sunt enim hi quidem inter se propinqui, hi vero seiuncti.* Rectius, si quid video, quam *Olearius*: *picti sunt illi partim quidem conspirantes, partim spirantes ex adverso.* non enim ad ventos haec verba spectant, sed ad astra, sive τὰ ζῶα τοῦ οὐρανοῦ, quae ita ibi repraesentari ait, ut partim sint iuxta se invicem, partim ita, ut se sequantur. In iis autem, quae sequuntur, καὶ τοῖς μὲν ϕίλα πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ σώζειν ἔοικε τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ νεῖκος. secessus postulat, ut scribatur: σώζειν ἔοικε καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ νεῖκος. aut: σώζειν ἔοικε τὸ νεῖκος κἂν ἐν τῷ οὐρανῷ. in signis coelestibus veteres amicitiae et inimicitiae conspiciuntur, quibus antequam in coelum pervenirent, affecta fuerunt.

P. 88, 3. Ἡρακλείᾳ. Ἡρακλῆς. C. Ἡρακλεῖ. Paris.

P. 88, 4. ξυμβιώσεις. ξυμβριώσεις. C. — πίνων καὶ περιβάλλων τὸ τῆς Ἥβης εἶδος. *Pindar.* Isthm. IV. 76. νῦν δὲ παρ' Αἰγιόχῳ κάλλιστον ὄλβον Ἀμφέπων ναίει — Ἥβαν τ' ὀπυίει. Vid. *Diesen.* Explic. T. II. 2. p. 465. s. Hymn. Homer. XV. νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἔδος νιφόεντος Ὀλύμπου Ναίει τερπόμενος,

Digitized by Google

καὶ ἔχει καλλίστην Ἥβην. quae verba respexit *Lucian.* D. Mort. XVI. 1. T. II. p. 191.

P. 88, 6. *νεωτάτην καὶ πρεσβυτάτην.* Iuventas flore aetatis inter omnes deas excellens, minima omnium natu esse videbatur; eadem vero omnium vetustissima debebat videri, quum omnes dii perpetua iuventae gaudeant, id quod illis huius deae solum munere contingit.

XXI.

ANTAEVS.

„Ornat Rhetor narrationem multis, quae ad primum congressum spectant; at artifex novissima tantum luctae expresserat." Ita *Heynius.* Mihi duo rei momenta expressa videntur, ut I, 18, Herculis adventus ad Antaei palaestram, et lucta ipsa; Herculis terras a sceleribus purgandae studium indefessum atque impetus, quippe qui praemiis laborum modo acceptis, ab itinere adhuc anhelus, Antaei atrocitate exasperatus, novi statim certaminis aggrediendi cupiditate flagrat, et eiusdem robur invictum; sive potius Antaei facinora et eorum vindicta. Nam ut reliqua omnia ad rei narrationem trahi possint, quod nego, et haec etiam p. 89, 13.: *Ταυτὶ μὲν ἀμφοῖν τὰ ἐς τὴν πάλην. Ὁρᾷς δὲ αὐτοὺς καὶ παλαίοντας, μᾶλλον δὲ πεπαλαικότας* de iisdem figuris intelligantur (ut c. XXII. p. 91, 5.: *Ταυτὶ μὲν περὶ τὸν καθεύδοντα. Ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς ὀρθοῦται*, et ap. *Iun.* c. IV. p. 117, 10.: *καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναβολαῖς ταῦτα. Ἰδοῦ δὲ καὶ ὡς ξυνεστήκασιν ἤδη*), istaec tamen verba in descriptionis initio: *καὶ δυοῖν ἀθληταῖν ὁ μὲν ξυνδέων τὸ οὖς, ὁ δὲ ἀπολύων λεοντῆς τὸν ὦμον*, iis interposita, quae picta sunt, pulveris et olei vasis, tumulis stelisque, de personis hac specie pictis intelligenda sunt manifesto, nisi mentiri dicemus scriptorem, quem nusquam non veracem cognovimus.

In priore igitur tabulae parte Hercules pictus erat ab Hesperidibus adveniens, mala aurea manu tenens, Antaei, cuius violentiam occisorum tumuli prodebant, aspectu commotus et statim de violentia ulciscenda cogitans, temperans quidem sibi adhuc, sed ira excandescens, dum sanguis rapidius in venis volvitur et rubor ori suffunditur. Hoc habitu et cum pomis expressum esse Herculem, diserte dicitur p. 88, 16 et 29, quorum neutrum luctae cum Antaeo accommodatum est. Pellem autem leoninam Hercules vel solvit, vel iam deiecit; Antaeus antotitle assumta ad pancratium se parat. Iam verba illa p. 89, 3.: *Τὸν δὲ Ἀνταῖον, ὦ παῖ,*

Digitized by Google

δίδους, oluas minus otiosa sunt; cum alterum Antaeum, cui Hercules animam extudit, puer extimescere non potuisset. Victor autem eo tollitur altius, quod ex altera imagine apparet, quam horrendum monstrum et terribile aspectu, quam sibi virium conscium ac superbum fuerit, quod illa ad incitas redegit. Antaei palaestram, tetrum homicidii officinam, tumuli ac stelae inscriptionibus instructae circumdant hospitum, quos, per latrocinia occisos, ille lucta a se victos esse simulans, ad illam sepeliebat. Simulationem augebant praegrandia pulveris palaestrici canistra, κόνεως σπυρίδες ap. *Poll.* X, 64, quae eversa, ut pulvis in certaminis ardore facilius identidem capi posset, vel in artis tantum operibus, ut spectantibus appareat, rem athleticam significare solent (v. *Zeitschrift* T. I. p. 481. n. 7. add. *Pioclem.* T. V. tab. 37., *Galeria di Firenze, Stat.* T. III. tab. 120, ubi p. 92 ss. de more athletarum arena, quam kapheen dicebant, sese conspergendi docte agitur) *) et olei copia, quasi fons.

Luctam sculpserant Polycletus et inter duodecim labores Thebis in Heraclei aetomate Praxiteles, *Paus.* IX, 11, 4. De Polycleto *Plinius* XXXIV, 19, 2.: *Fecit — Herculem Antaeum a terra sustinentem*, ubi Harduinus, quia post *Herculem* interpositum est *qui fuit Romae*, caetera, quae in omnibus ante ipsum editionibus leguntur, expungit et foetum aliquem suum infert. Huic vel simili operi monumento sunt epigrammata duo, nisi alterum ad pictam imaginem spectat. *Libanius* etiam T. IV. p. 1082. (p. 721. Morell.) luctantis Herculis cum Antaeo duo signa ex aere describit. Hodie nullum memorabile opus superest huc pertinens. Hercules Antaeum comprimens, adstante Minerva, statua aerea Musei Florentini, *Galeria di Firenze, Stat.* T. III. tab. 105, haud inelegans est, sed aliter formata quam huius luctae imago in pictura nostra. Diversa ab hac est etiam imago picta in *Sepulcro Nasonum* tab. 13. ap. *Montefalc.* T. I. tab. 130, in qua Pallas ad certamen accurrit et Terra propter filium consternata adest. Picturae genus est ad vulgarem veritatem et mores novitios accommodatum, quod nos

*) Celebre vas Capitolinum, Mithridatis nomine insigne, huic usui, quod Viscontius coniecerat, destinatum fuisse, dubitat editor. At eiusdem formae vas in eadem prorsus puerorum luctantium syzygia, quam anaglyphum Florentinum cum canistro pulverationi isti inserviente exhibet, videmus ap. *Zoeg. Anagl.* tab. 90. (Alter puerorum adversarium, quo firmius eum possit comprehendere, pulvere spargit, ut Hercules Acheloum ap. *Ovid. Metam.* IX, 35.) Caeterum ex simili vase sortes etiam certaminis ducunt iuvenes duo, adstante paedotriba in *Vasc. Tischbein.* T. I. tab. 17. ed. Paris.

Digitized by Google

pedestre dicere solemus, tanquam poeticae ac symbolicae veteris artis rationi adversum. In nostra *Mercurius* Herculem coronaturus accedit. Praeterea montis vertex nube aurea cinctus deos, certaminis spectatores innuit. Non tamen hinc procedit Mercurius, quod ex verborum nexu aliquis fortasse cogat; sed ille tanquam certaminum praeses in palaestrà adfuisse censendus est. Adillustratur ex hoc, quod in vasculis nonnullis pictis deorum protomae, ut rei gestae spectatorum, comparent. F. G. Welcker.

P. 88, 8. *κόνις οἷα ἐν πάλαις.* marg. Paris. *γρ. παλάμαις.* —

Ib. *ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου.* Mira sunt in medio: *ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου.* De fonte oleo profluente cogitabat *Olearius.* Saltem magnam olei copiam adstitisse dicerem, magnum olei vas. Sed corrupta sunt verba, pro *ἐπὶ τῇ γῇ ἔλαιον. adstat in terra olei vasculum.* Apparent quoque lectionis vestigia in altero Guelph. Heynius. In *πηγῇ* an sit vitium dubito equidem. *ἐπὶ πηγῇ* habetur in editt. vett. omnibus, et in scriptis etiam libris, praeter C. ubi *ἐπὶ τῇ γῇ.* sed huius libri non magna est auctoritas, ubi discrepat a D. cum quo plerumque amice conspirat. Et facilis profecto lapsus a *πηγῇ* ad *τῇ γῇ.* *Eustath.* de Am. Hysm. IV. p. 144. *καὶ φλὸξ ὡς ἀπὸ πηγῆς.* tres codd. Mon. *ἀπὸ γῆς.* *Iamblich.* de Myster. Sect. III. 11. p. 74. 30. *τὸν αἴτιον καὶ τοῦ τόπου καὶ τῆς γῆς αὐτῆς.* Cod. Goth. *καὶ τῆς πηγῆς.* Sed hoc recte vidit *Heynius*, non de fonte olei, sed de vasculo agi. Huius commemorationem suspicor latere in *ἐκείναις*, quod vocabulum, si abesset, non desideraretur. Vasa athletarum, huic usui destinata, appellantur *ὄλπαι* ap. *Theocrit.* Eid. II. 156. *λήκυθοι* apud alios. Haec vocabula autem a vulgata longius absunt; ad quam nihil propius accesserit, quam *ἐχῖνος. echini* frequens commemoratio in re forensi, sed aliis quoque usibus eum fuisse destinatum, apparet ex *Schol.* ad *Horat.* I. Serm. VI. 117. qui inter alia *ampullam Scorteam* interpretatur; plane ut est ap. *Schol. Theocr.* l. c. *τὴν Δωρίδα ὄλπαν, ἴσως τὴν λήκυθον τὴν ἔχουσαν τὸ ἔλαιον, ᾧ ἐχρῶντο ἐν ταῖς παλαίστραις. ὄλπη κυρίως ἡ θερμάστινη λήκυθος, δι' ἧς ἔστιν ὀπτήσασθαι τὸ ἔλαιον.* unde apparet *τὸν ἐχῖνον* a *ληκύθῳ* aut nihil aut non multum fuisse diversum. Hoc admisso verbisque ita ut par est distinctis, *κόνις οἷα ἐν πάλαις· ἐχῖνος ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου, καὶ δυοῖν ἀθλητοῖν* — orationem *Philostrati* agnoscas. Hoc si nolis, scripseris etiam: *οἷα ἐν πάλαις ἐκείναις· ἐν ὄλπῃ πηγὴ ἐλαίου, καὶ δυοῖν. pulvis, qualis in eiusmodi certaminibus solet excitari; ampulla, tamquam fons olei,* i. e. unde oleum petatur.

P. 88, 8. *Κόνις οἷα ἐν πάλαις ἐκείναις ἐπὶ πηγῇ ἐλαίου.* Sophistica brevitate dictum. Pulvis, qualis in istis luctae certaminibus adhibetur (in canistris aut vasis, unde, quod ostendunt monumenta, quasi *profluebat*), una cum olei *fonte* (in vasis, unde illud haud minus large ad usum athleticum *fluat*.) Hac ratione tropus *πηγή* natus esse videtur. F. G. Welcker.

P. 88, 9. *καὶ δυοῖν. δι' ἦν.* C. *δυεῖν* est ap. *Phil. Iun.* III. p. 115, 35. p. 116, 6. — *ὁ μὲν ξυνδέων τὸ οὖς. ἀμφώτιδας* adhibens ad tuendas aures. *Plutarch.* T. II. p. 38. B. *διὸ καὶ Ξενοκράτης τοῖς παισὶ μᾶλλον ἢ τοῖς ἀθληταῖς ἐκέλευε περιάπτειν αμφώτιδας, ὡς ἐκείνων μὲν τὰ ὦτα ταῖς πληγαῖς, τούτων δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἤθη διαστρεφομένων.* ubi vid. *Wyttenbach.* T. XI. p. 315. s. qui hoc loco *ἀπολύων* in *ἀποδύων* mutandum suspicatur. Verum *ἀπολύων τὸν ὦμόν τῆς λεοντῆς* dictum ut ap. *Plutarch.* T. II. p. 716. B. *τὸ δουλοπρεπὲς καὶ περιδεὲς καὶ ἄπιστον ἐξαίρων καὶ ἀπολύων τῆς ψυχῆς.* Cf. *Lucan.* IV. 612. s.

P. 88, 10. *ὁ δὲ ἀπολύων.* fortasse: *soluto leonis pelle humero*; ut ap. *Philostr. Iun.* XVII. p. 139, 15. *τὸν ταρσὸν καλύπτων. pede obvoluto.* F. G. Welcker.

P. 88, 11. *κολωνοί τε ἐπιτήδειοι, καὶ στῆλαι.* columnas Herculis, collesque illius regionis perperam interpretatur *Olearius*, licet *Lucan.* IV. 590. *tumulos exesasque undique rupes Antaei regni* commemoret, et *Aristides* T. I. p. 180. *καὶ οὔτε Ἡρακλέους στῆλαι κωλύουσιν, οὔτε Λιβύης κολωνοῖς ταῦτα ὁρίζεται.* Sunt potius, quod *Heynius* monuit, tumuli et columnae eorum, qui ab Antaeo lucta victi ac caesi fuerant. Vit. Apoll. IV. 11. p. 148. *αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοῦ κολωνοῦ* (i. e. *τάφου*) *τοῦ Ἀχιλλέως ἐννυχεύσειν ἔφη.* et mox p. 149. *προσέβαινε τῷ κολωνῷ μόνος.* Ib. p. 152. *σεισμὸς μὲν περὶ τὸν κολωνὸν βραχὺς ἐγένετο.* Cf. *Soph.* Electr. 888.

Ib. *καὶ κοῖλα γράμματα.* litterae insculptae, nomina occisorum indicantes. Dictum fere, ut *κοῖλον ἀργύριον, argentum caelatum.* Vit. Apoll. II. 13. p. 62. signum aliquod denti elephanti insculptum, *κοῖλον ἐπίσημον* vocatur.

P. 88, 12. *Λιβύη ταῦτα. καὶ Λιβ.* Flor. Verborum structuram imitatur Auctor *τῆς ὁσίας Ἐφραὶμ* in Msc. Guelph. 82. *καὶ ὁ τὸ θυμιατήριον οὗτος ἀνάπτων, καὶ ὁ τὴν λαμπάδα τῆλαι ἀκατέχων* (Scr. *τῇ λαιᾷ κατέχων*), *παρασκευὴ ταῦτα ἐπὶ τὴν ἐκφοράν.*

P. 88, 13. *σίνεσθαι τοὺς ξένους.* verbum proprium de latronibus, qui peregrinos afficiebant iniuria, quorum unus inde *Σίνις* appellabatur. Vid. *Böttiger Vasengem.* II. p. 139. Etiam

Digitized by Google

de iis, qui iusto bello aliorum terras infestant, *αἴρεσθαι* passim est ap. *Herodotum*, *Xenophontem* et alios.

P. 88, 14. *πάλῃ. παλάμῃ.* Flor.

P. 88, 15. *ἀπώλυε. ἀπώλυε.* C. D.

P. 88, 16. *ἄγει τὸν Ἡρ. ἡ γραφή.* ut ap. *Phil. Iun.* III. p. 114, 19. *οὓς ἄγει ἀπὸ θήρας ἡ γραφή. χρυσᾶ ταυτί.* non *inclyta illa*, sed, *quae vides*, ut p. 89, 8. *στέρνα καὶ γαστήρ, ταυτὶ τὰ σφυρήλατα.* Antaeum nunc ipsum in caedibus, aut in caesis sepeliendis occupatum esse, cave credas. F. G. WELCKER.

P. 88, 17. *χρυσᾶ ταυτὶ τὰ μῆλα ἤδη ἠρηκότα.* sic primus Morell. *εἰρηκότα.* Ald. 1. 2. *εἰροκότα.* Iunt. *ἠρηκότα ἤδη.* Flor Paris. C. D. Poma ex Hesperidum horto ablata in tabula nostra conspiciebantur, lumi fortasse iacentia. — *καὶ κατὰ τῶν Ἐσπερίδων ᾀδόμενον. καὶ τὰ τῶν Ἐσπ.* Paris. syllaba *κα* erasa. Praeterea in C. D. *ᾀδόμενα.* quibus lectionibus fiumatur coniectura nostra, scribendum esse et distinguendum: *ἄγει τὸν Ἡρακλέα ἡ γραφή, χρυσᾶ ταυτὶ τὰ μῆλα ἤδη ἠρηκότα. Καὶ τὰ τῶν Ἐσπερίδων ᾀδόμενα, οὐκ ἐκείνας ἐλεῖν θαῦμα — quod ad historiam de Hesperidibus attinet, non mirum est, Herculem illas vicisse, sed draco* (i. e. victoria de dracone) *admiratione dignus est.* In his *Philostrati* orationem agnoscis. Genitivus *Ἡρακλέους* duriuscule additus. Malles substantivum adiectum, ut *τὸ τοῦ Ἡρακλέους λῆμα*, aut tale quid; nunc genitivus copulandus cum *θαῦμα*, pro *res in Hercule mira*; idque dictum pro vulgari, *οὐκ ἐκείνας ἐλεῖν τὸν Ἡρακλέα θαῦμά ἐστιν. — ἀλλ' ὁ δράκων, θαῦμά ἐστιν.* sc. Hanc structuram illustravit *Schaefer*, Melet. p. 126. not. ** et *Heindorf.* ad *Platon.* T. IV. p. 235.

P. 88, 20. *οὐδὲ γόνυ, φασί, κάμψας.* Vita Apoll. II. 6. p. 54. de camelis: *πορεύονται δὲ μυρία στάδια τῆς ἡμέρας, γόνυ οὐδαμῶς κάμψασαι.* VIII. 13. p. 357. *ἐμοὶ δὲ ἀναπαύλης δεῖ, γόνυ οὔπω κάμψαντι ἐκ τοῦ ἄθλου.* Vit. Soph. II. 5. 3. p. 571. *ἐνταῦθά, φησι, γόνυ κάμψωμεν.* Vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 408.

P. 88, 22. *τείνων τοὺς ὀφθαλμούς. Aristaen.* II. 5. p. 78. (141). Vid. supra I. 21. p. 55, 6.

P. 88, 23. *ἐμβέβληκε δὲ ἡνίαν τῷ θυμῷ, μὴ ἐκφέρειν αὐτὸν τοῦ λογισμοῦ, ἡνίαν.* Flor. Haec obversabantur *Isidoro Pelusiotae* V. Ep. 189. p. 615. E. *εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, ἔμβαλε ἡνίαν τῷ θυμῷ, ἵνα μὴ προπηδῶν τοῦ λογισμοῦ σβέσῃ καὶ τὸ φρόνημα.* Aurigae vicibus fungitur *ὁ λογισμὸς* ap. *Plutarch.* T. II. p. 442. D. *καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἄλογά ἐστιν, ἀλλ' ὅταν ὁρμὴ γένηται, σείσαντος ὥσπερ ἡνίας τοῦ λογισμοῦ, πάντα τέτακται καὶ συνῆκται καὶ ὑπακούει.* Pro *freno* ipso *τὸν*

Digitized by Google

λόγον habet Idem T. II. p. 528. C. ἀλλὰ Κρονίδαι καὶ Ἀλκμήνῃ καὶ Κλειτοφῶντες, ὥςπερ χαλινὸν τὸν λόγον ἐκτυσαντες, ἄλλῃ που παρετράπησαν. Cf. Not. ad *Achill. Tat.* VI. 20. p. 875.

P. 88, 25. δυστήνων δέ τε παῖδες. δυστήνων om. C. Verba Homerica *Il. Z.* 127. φ. 151. Plenius eadem habet *Philostr. Iun.* X. p. 124, 7.

P. 88, 26. ἢ τοιοῦτόν τι. ἢ ex *Olearii* coniectura additum, quam firmant Paris. 1696. et 2075.

P. 88, 27. ἐοικώς. εἰκὸς. C. D. — καὶ ῥωννὺς αὐτὸν τῇ ὕβρει. τὴν ὕβριν. C. Antaei superbia et insolentia Herculis animus magis etiam accenditur, roburque augetur. Vid. I. 18. p. 31, 1. Verbis in hunc sensum acceptis non opus est αὐτὸν scribi cum *Boissonadio* Heroic. p. 399.

P. 88, 28. εἰ δὲ καὶ πάλης τῷ Ἡρακλεῖ ἔμελεν. δὲ καὶ om. Flor. — ἔμελλεν. C. D.

P. 88, 29. γέγραπται δὲ ἰσχυρὸς οἷος. *Callistr.* c. III. p. 150, 5. καὶ ἦν θαυμαστὸς οἷος ὁ χαλκός.

P. 88, 30. καὶ τέχνης ἔμπλεως. vulgo, καὶ τῆς τέχνης. articulum damnat Flor. Par. C. D. τέχνη. C. ut ἔμπλεος ἔσκε φόνοιο. *Moschus* Id. IV. 16. *Callistr.* c. 8. p. 155. γέλωτος δὲ ἔμπλεως. — πελώριος. πελώριδος. C.

P. 88, 32. καὶ τὸ εἶδος ἐν ὑπερβολῇ ἀνθρώπων. εἶδος ὑπερβολῇ. C. ὑπερβολὴ *Heynius* non improbabat. Secundum *Pindar.* Isthm. III. 89. Hercules cum Antaeo comparatus, μορφὰν βραχύς, ψυχὰν δ' ἄκαμπτος. Id autem, quo etiam corpore praestabat, erat ἡ εὐαρμοστία τοῦ σώματος. *membrorum concinnitas.* De Cilice pancratiasta Heroic. p. 678. περιῆν δὲ καὶ θυμοῦ, καὶ μάλα ἐρώντων αὐτὸν ἡ εὐαρμοστία τοῦ σώματος. *Themist.* Or. LXXVI. A. laudat τὴν εὐαρμοστίαν τοῦ σώματος πρὸς τὸν λόγον.

P. 89, 1. καὶ ἄνθος αἵματος. Vid. supra II. 6. p. 63, 5. — καὶ αἱ φλέβες οἷον ἐν ὠδῖνι. grave huic loco vulnus inflictum esse non dubitans *Pierson.* Verisim. p. 233. corrigit, αἱ φλέβες ἀνοιδοῦσιν, aut, οἷον ἀνοιδοῦσιν. comparatis locis I. 13. p. 24, 26. I. 29. p. 47, 36. προσήνθηκέ τι τοῦ καμάτου, καὶ ὑπῳδήκασιν αἱ φλέβες. Infra II. 23. p. 92, 19. καὶ ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες. *Phil. Iun.* c. XI. p. 131, 7. At recte V. D. in Nov. Act. Erudit. 1753. p. 284. vulgatam tuetur: *parturiunt quasi venae eius conceptam intus iram enixi; Piersoni* lectionem iudicans splendidum orationis lamen obscurare. Frequens ap. seriores translatus usus verbi ὠδίνειν, et ὠδίνων. De Entello pugile *Christodor.* Ecphr. 226. γυιοτόρους μύρμηκας ἐμαίνετο χερσὶν ἑλίσσων· Πυγμαχίης δ' ὤδυνε φόνου δειμῶσαν ἀπειλήν. Tum ne quis haereat in locutione periphrastica,

Digitized by Google

sic *Phil. Im.* X. p. 126. 33. *ὡς ἂν μὴ ἀπάγοιμέν σε τῶν ἐν ποσθφ.* Ib. XVI. p. 137, 16. *οὐκ ἀνειμένη, ἀλλ' ἐν θυμῷ πᾶσα.*

P. 89, 4. *θηρίῳ γὰρ ἄν τινι ἔοικεν, ἄν τινι* ed. *Olearii*, fonte, unde ducta sit lectio, non indicato. Abest ἄν ab omnibus editt. vett. etiam a C. D. Sed habetur in Flor. et Paris. et, ut suspicor, etiam in Laud. Servavi itaque, sed uncinis inclusum. — *ὀλίγον ἀποδέων ἴσος εἶναι τῷ μήκει καὶ τὸ εὖρος. ὀλίγων.* Morell. Olear. Ex hac Antaei descriptione, qua latitudine corporis longitudinem fere exaequare dicitur, apparet, non pro vera haberi posse comparationem cum *θηρίῳ*, sed legendum esse: *ῥίῳ γὰρ ἄν τινι ἔοικεν.* quod ductum ex *Homeri* Od. IX. 190. *οὐδὲ ἔφκει Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι.* in quo versu ap. *Timarionem* (Notices des Mss. T. IX. p. 204.) Cod. exhibet: *ἀλλὰ οἰῳ ὑλήεντι*, unde quam proclivis fuerit lapsus ad *θηρίῳ* in oculos incurrit. Sic etiam ap. *Callistr.* c. XII. p. 159, 3. *οὐκ ἀνδρὶ κατὰ τὴν Ὁμήρειον εἰκόνα, ἀλλὰ θηρίῳ παραπλήσιον ὑλήεντι*, in Exercitatt. II. p. 58. s. emendavimus: *ἀλλὰ ῥίῳ.*

P. 89, 4. *ἴσος. ἴσως.* C.

P. 89, 5. *καὶ ὁ αὐχήν.* inter humeros torosos et praeter modum exuberantes, cervix, ceu isthmus quidam, porrigitur. Sic fere II. 16. *ὁ δὲ Ἰσθμός — τέτακται — Αἰγαίου καὶ Ἀδρίου μέσος κεῖσθαι, καθάπερ ἐπεζευγμένος τοῖς πελάγεσιν.*

P. 89, 7. *περιῆκται δὲ καὶ ὁ βραχίων, ὅσα καὶ ὦμοι.* restitui *καὶ* perperam omissum a Morell. et Olear. *οἱ ὦμοι* C. D. fortasse recte. Verbum *περιῆκται*, quod diverso sensu est supra H. 11. p. 71, 13. et alibi, *Heynius* refert ad formam rotundam et globosam, quia *τὰ περιηγμένα* de *rotundis* usurpetur. Sed vide, an sana sit lectio. Vt rhetor humeros Antaei dixit ita esse turgidos et torosos, ut magna eorum pars ad cervicem videatur pertinere, sic etiam de brachiis eiusdem et lacertis locutus esse videtur. Fortasse scribendum: *ὑπερῆκται δὲ καὶ ὁ βραχίων.*

P. 89, 8. *στέρνα καὶ γαστήρ, ταυτὶ τὰ σφυρήλατα.* *τὰ* om. Flor. *Heynius*, maiore distinctione ante *ταυτὶ* posita, verba *στέρνα καὶ γαστὴρ* iungit cum praecedentibus. Quod minime probandum. Ducta haec ex *Theocr.* Id. XXII. 46. s. de Amyco: *στῆθεα δ' ἐσφαίρωτο πελώρια καὶ πλατὺ νῶτον, Σαρκὶ σιδαρείῃ, σφυρήλατος οἷα κολοσσός.* Praeterea *Heynius* comparavit *Lucan.* IV. 650. in descriptione eiusdem luctae: *calido complentur sanguine venae; Intumuere tori, totoque induruit artus.* Quamquam horum paulo diversa est ratio.

Digitized by Google

P. 89, 9. τὸ μὴ ὀρθὸν τῆς κνήμης, ἀλλὰ ἀπελεύθερον, ἀλλ' C. D. Laudatur ἡ ἰθύτης τῶν κνημῶν in ingenuis. Vid. ad I. 24. p. 39, 7. *Bast* ad *Aristaen.* p. 594.

P. 89, 10. τὸν Ἀνταῖον οἶδε. ποιεῖν οἶδε. Paris. ποιεῖν a correctore additum. Notandus usus verbi οἶδε, ubi vulgaris sermo δείκνυσι tulisset, aut παρέχει.

P. 89, 11. ξυνδεδεμένον μὴν. γε μήν. C. γε a rec. m. superscriptum in D. Solet μὴν post μὲν inferri. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* T. III. p. 271. *Stallb.* ad Phileb. p. 11. — ξυνδεδεμένον, ligatus videbatur et quasi vinculis constrictus, qui mobili agilitate carebat. In culpa erat palaestrae ignorantia; erat enim οὐκ εἴσω τέχνης. non arte valebat, sed pondere. Vid. ad II. 9. p. 69, 3. Apposite *Diotimus* in Anth. Pal. IX. 391, de eodem certamine: Ἀνταίου τὸ πτῶμα· πρέπει δ' Ἡρακλέᾳ νικᾶν Τὸν Διός· Ἀργείων ἁ παλά, οὐ Λιβύων.

P. 89, 12. κεχωρηκότος αὐτῷ τοῦ ἡλίου ἐς βαφήν. solis aestus hoc effecit, qui altius penetrans (εἰς τὸ βάθος κεχωρηκὸς), nigro illum colore infecit. κεχρωκότος αὐτὸν, tentabat *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279. quod non necessarium, quamvis ab usu vulgari minus abhorrens. *Lucian.* de Gymn. c. 25. T. VII. p. 185. οὗτοι δὲ ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεχρωσμένοι. Ib. c. 31. p. 191. ὥςπερ ἀνδριάντων κεχρωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον. Nostro loco βαφὴ esse debet color, qui bene penetravit, ut in vestibus probe tinctis. *Lucian.* Imagg. c. 16. T. VI. p. 20. πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω· οὐκ ἄχρι τοῦ ἐπικεχρῶσθαι μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος δεῦσοποιοῖς τισι φαρμάκοις ἐς κόρον καταβαφεῖσα. Ap. Nostr. Ep. XXXIX. p. 930. ad puerum: οὐχ ἡλίῳ δίδως σεαυτόν; ἄνθος γὰρ καὶ βαφὴ τοῖς καλοῖς. legendum videtur: ἄνθος γὰρ ἡ βαφή. *color ille subniger, quo sol tingit, ruboris loco est formosis.*

P. 89, 15. μᾶλλον δὲ πεπαλαικότας. in descriptione eiusdem certaminis *Liban.* T. IV. p. 1082. 8. καὶ τὸν ἀγῶνα λήγοντα μᾶλλον, ἢ καταρχόμενον οἱ πλάσαντες ἀνέφηναν.

P. 89, 18. κυρτουμένη καὶ μετοχλίζουσα αὐτόν, restitui lectionem edit. vett. et librorum meorum omnium. Vitiose μετοκλίζουσα Morell. quod praeposterа correctione tacite mutavit *Olearius* in μετοκλάζουσα. Recte *Vigenerius*: *car elle combattoit pour Antée, et le dressant le remettoit de nouveau sur les pieds quand on l' esbranloit.* — ὅτε κινοῖτο. sic scripsi cum Flor. Paris. ὅτε ἐκινοῖτο. C. D. ὅτε ἐκινεῖτο. Vulgo.

P. 89, 22. ὀρθός, ὀρθῶς. Morell. Olear. vett. edit. cum Flor. et C. D. ὀρθός, *ipse Hercules erectus.* — ἀνεθέμενος. Vid. supra XX. p. 87, 7.

Digitized by Google

P. 89, 22. *ἔτι καὶ τὸ χεῖρε ξυμβαλών.* Vulgo *ἔτι τε καί.* Delevi *τε*, ex proximo versu huc translatum, secundum Flor. Paris. C. D. Supra l. 12. *ἔτι καὶ μέλας*; Vid. ad VI. p. 63, 6.

P. 89, 23. *λαγαρᾷ τε καί. τὸν πῆχυν* ex fine huius enuntiationis ad eius initium transtulit Flor. *τὸν πῆχυν λαγαρᾷ τε καὶ ἀ. τ. γ. ὑποσχών, ἐχθλίβει.*

P. 89, 26. *ἐπιστραφείσας. ἀποστραφείσας.* Paris. — *ἐς τὸ ἦπαρ.* C. D. Vulgo *εἰς.* Delevi distinctionem post *Ἀνταῖον*, dativis arcte cohaerentibus cum *ἀποσφάττει.* Recte *Vigenerius: de sorte — qu' il l' estouffe de ses costes aiguës adresées à la religion du foye.*

P. 89, 27. *βλέποντα ἐς τὴν γῆν, οὐδὲν αὐτῷ ἐπαρκοῦσαν.* Cf. supra II. 17. p. 79, 36. *Liban.* T. IV. p. 1082, 16. *καὶ πιέζει λαβών, καὶ καταβάλλειν ἀπειλεῖ πρὸς τὴν φύσασαν, ὥςπερ Ἀνταίῳ δεικνύς, ὡς οὐδὲν ὀνήσει τοῦτον ἡ γῆ, παράγουσα μέν, ὡς ἀμῦναι προσήκουσα, ἀποροῦσα δὲ σώζειν.*

P. 89, 28. *τὸν δὲ Ἡρακλέα.* nomen omittit C. D. probante *Heynio.* Sed bene habet. — *ἰσχύοντα, ἰσχύοντα.* Iunt. 2.

P. 89, 30. *μὴ ἀργῶς ἴδῃς.* Vid. ad I. 6. p. 13, 21. — *ἀλλ' ἐκεῖ ἐπ' αὐτῆς.* in montis vertice debes suspicari deos esse, idque ex aurea nube, quae ei insidet. Ipsi Dei non apparent, praeter Mercurium, victoriae praemium Herculi afferentem.

P. 89, 31. *περιωπήν. περιοπὴν* excusum in editt. ut saepe. Vid. ad *Phil. Iun.* XII. p. 133, 3.

P. 89, 32. *καὶ γάρ τοι, τι,* Par. D.

P. 89, 35. *ὅτι αὐτῷ καλῶς ὑποκρίνεται τὴν πάλην.* addidi articulum ex Flor. Par. Cogitandum de Mercurio *ἐναγωνίῳ*, qui feros cultus hominum formavit *decorae more palaestrae*, ut est ap. *Horat.* Od. I. 10. 5. Luctae artem Hercules ab Harpalyco, Mercurii filio, didicisse narratur ap. *Theocrit.* Id. XXIV. 113. s. *ὑποκρίνεσθαι* dictum videtur pro *ἀγωνίζεσθαι*, locutione de scena ducta. Pro *imitari* est Vit. Apoll. III. 4. 97. simili *ὑποκρινόντων τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔργον.* Cognata significatione pro *similem esse*, Auctor Ecphr. *τῆς ὁσίας Ἐφραὶμ* in Msc. Guelph. 82. *τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν μὴ θαυμάσῃς· πόλιν γὰρ ἡ ἔρημος ὑπεκρίνετο εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους. desertum illo aevo oppidi habebat speciem.*

Digitized by Google

XXII.

HERCVLES INTER PYGMAEOS.

Quis primum Pygmaeos in res Herculis induxerit, non occurrit, nec praeter *Philostratum* auctor alius. Pygmaeos antiquissimis in fabulis celebratos esse, constat ex Homero: iam tum pugnam cum gruibus ab ils fieri solitam fama ferebat. Alia serius accessere; nec apparet, utrum fabulae fundus fuerit notitia de certo hominum genere ultra Aegypti fines exiguis corporibus, an commento antiquo accommodata fuerit notitia serior. HEYNIVS. Locos veterum de Pygmaeis collegit *Olear.* ad Vit. Apoll. III. 47. p. 132. *Boisson.* Heroic. p. 528. s. Adde *Camus Notes sur l' histoire des animaux d' Aristote* T. II. p. 398. s. *Schneider.* ad Eund. T. III. p. 620. s. Eos non praeteriit *Creuzer* in Symb. et Myth. T. I. p. 328. s.

P. 90, 1. *μετὰ τὸν Ἀνταῖον*, Antaeo devicto. Vid. II. 7. p. 64, 7.

P. 90, 3. *ἀδελφὰ γὰρ δὴ εἶναι.* δὴ ex Cod. Laud. recepi. Od. ε. 23. *οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή.* Ib. 276. *τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγεν.* *Meleag.* Anth. Pal. V. 215. *ναὶ γὰρ δὴ τὰ σὰ τόξα.*

P. 90, 5. *γηγενεῖς δέ.* Antaeus ipse terrigena. Fuere ergo Pygmaei quoque e terra prognati, et hactenus fratres. *οἰκοῦσι τὴν γῆν.* petitum ex eo, quod inter Troglodytas referuntur. HEYNIVS. Vit. Apoll. III. 47. p. 133. *τοὺς δὲ πυγμαίους οἰκεῖν μὲν ὑπογείους, κεῖσθαι δὲ ὑπὲρ τὸν Γάγγην, ζῶντας τρόπον, ὃς πᾶσιν εἴρηται.* ex quibus verbis colligitur Pygmaeorum apud veteres crebram fuisse mentionem, vitamque eorum et cultum a fabularum auctoribus diserte fuisse explicatum.

P. 90, 8. *ἀγορὰν ἀποτίθενται.* haud secus ac formicae, fruges et quae praeterea ad vitam sustentandam requiruntur, in horreis reponunt. *Xenoph.* Cyrop. VI. 1. 15. *τὰ μὲν ἐπιτήδεια πλείω ἕξουσιν, ὁπότεροι ἂν πλείω δύνωνται λαβόντες ἀποτίθεσθαι.*

P. 90, 11. *καὶ πυγμαίῳ ζεύγει ἐφεστᾶσι. ἐφεστῶσι.* Flor. Commode *Olearius* laudat *Aristotel.* H. A. VIII. 14. *οὐ γάρ ἐστι τοῦτο μῦθος, ἀλλ' ἔστι κατὰ τὴν ἀλήθειαν γένος μικρὸν μέν, ὥςπερ λέγεται, καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἵπποι τροφολοῦνται δ' εἰσὶ τὸν βίον.*

P. 90, 13. *ἡγούμενοι αὐτοὺς δένδρα εἶναι. αὐτὸν.* Paris. Vid. *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* T. II. p. 69, 33. — *ἀλλὰ τοῦ θράσους.* marg. Morell. *φεῦ τοῦ θρ.* interiectione nihil opus. Infra

Digitized by Google

c. XXIV. p. 93, 4. iterum: ἀλλὰ τοῦ θράσους. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* T. IV. p. 575.

P. 90, 15. ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα οὗτοι. subaudi ἔνεται, ut XXIV. p. 93. ὁ γεωργὸς δὲ λίθοις ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα. Similiter *Phil. Iun.* c. II. p. 113, 27. ὁρᾷς γάρ που, ὡς αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην αὐτῷ. Hoc genus ellipseos frequentius in oratione morata, ut ap. *Diod. Sic.* XIX. 41. οὗτος δὲ προσιππεύσας — ἀνεβόησεν, ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαί. ubi vid. *Wessel.* T. II. p. 349, 4. Cf. *Hemsterh.* in Misc. Obss. T. IV. p. 282. — δείσασιν. vitiose *Olear.* δείσασιν. — οὐδ' ἐγρηγορότα. οὐδὲ ἐγρηγορότος. Paris.

P. 90, 16. ὁ δὲ ἐν ἀπαλῇ τῇ ψάμμῳ. sic edit. vett. ὁ δ' ἐν. Olear. — ἀπαλῇ. D.

P. 90, 17. ἐν τῇ πάλῃ. articulum om. Flor. Par.

P. 90, 19. χανδὸν ἐμπιμπλάμενος τοῦ ὕπνου. *Lucian.* Alex. c. 14. T. V. p. 78. καὶ χανδὸν ἕκαστος ἐνεπίμπλατο τῶν εὐχῶν. *Eunap.* p. 48. χανδὸν καὶ ἀμυστὶ τῶν μαθημάτων ἔλκειν, ubi vid. *Boisson.* p. 293. et *Piers.* ad *Moer.* p. 404.

P. 90, 20. ὁ Ὕπνος. Ad artem spectat hoc, quod Herculi dormienti ipse Somnus adstat viri effigie exhibitus: qua specie Somnus seu Morpheus adstat dormientibus in nonnullis anaglyphis in Museo Capitol. et in Admirandis. Heynius. Maiore initiali scripsi nomen.

P. 90, 20. μέγα οἶμαι, ποιούμενος τὸ ἑαυτοῦ. idem quod μέγα φρονῶν. ἐπὶ τῷ τοῦ Ἡρακλέους πτώματι, ἑαυτοῦ τὸ ἔργον ποιούμενος. ut infra XXX. p. 100, 21. Locutionem Herodoteam μέγα ποιοῦμαι, illustravit *Valckenar.* IX. 111. p. 742, 79.

P. 90, 22. κεῖται καὶ ὁ Ἀνταῖος, καὶ om. Flor.

ἦν

P. 90, 23. Ἡρακλῆν. ἡρακλεῖ. C. ἡρακλῆ. Flor.

P. 90, 25. καὶ καταλείπει αὐτὸν τῇ γῇ. argute. Terrae matri Antaeum relinquit ars, non autem roborandum, sed tegendum, ut αὖον. Supra XIX. p. 86. de craniis: καὶ τὰς μὲν αὔους ὁρᾷς, τὰς δὲ προσφάτους.

P. 90, 26. περισχόντες. περιέχοντες. C.

P. 90, 27. βάλλουσι. βάλλουσιν. C. ut paulo post πολιορκοῦσιν.

P. 90, 31. ἐκπληττόμενοι τὴν κνήμην ὅση. ἐκπληττόμενος. Flor. — τὴν μνήμην. C.

P. 90, 33. καρτερωτάτου αὐτοῖς τούτου δοκοῦντος. vulgo haec verba referuntur ad regem Pygmaeorum, quem illi prae caeteris virtute praestitisse existimaverint. Sed τούτου refertur ad ἀκρόπολιν, subaudito χωρίου. De capite formosi pueri Noster

Digitized by Google

Epist. LXI. p. 945. εἴπερ γε δεῖ καὶ ταύτην τὴν ἀκρόπολιν μὴ ψιλὴν ὁρᾶσθαι. *Isidor. Pelus.* V. Ep. 249. p. 634. D. ἡ κεφαλὴ ἡ καθάπερ ἀκρόπολις τοῦ σώματος οὖσα. *Synes.* Encom. Calvit. p. 76. A. καὶ γὰρ εὔλογον ἐξ ὑπερκειμένου χωρίου καθάπερ ἐξ ἀκροπόλεως, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐξῆφθαι τῷ παντὶ σώματι τά τε τῶν νόσων καὶ τὰ τῆς ὑγιείας πείσματα.

P. 91, 2. δίκελλαν. δίκελαν. C. ἐξορύττειν enim oculos volunt. Vid. supra VI. p. 62, 16. — θύραι τινὲς ἐπὶ τὸ στόμα. si vera est lectio, subaudiendum ἐπάγονται; sed mallem sane: θύρας τινὲς ἐπὶ τὸ στ. καὶ τὰς τῆς ῥινός, οἶμαι πύλας. *nonnulli eorum ianuas afferunt, quibus et os claudant et narium quasi portas.* Sic τινὲς melius habet, et verborum structura bene procedit. ῥινὸς πύλαι. ut πύλαι στόματος ap. *Oppian.* Hal. II. 276. et ap. *Eurip.* Hippol. 886.

P. 91, 4. ἐπειδὰν ἡ κεφαλὴ ἁλῷ. ἐπειδὴ *Olear.* solito errore.

P. 91, 5. ταυτὶ μὲν περί. ταυτὶ δὲ. Flor.

Ib. Quae sequuntur, non picta esse possunt, sed narrata; Herculem expergefactum risisse, totumque exercitum leonis spoliis involutum secum abstulisse. Heynius. Immo hoc ipsum momentum tabula exhibet; Herculem dum expergiscitur sese erigentem (ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς ὀρθοῦται), et hoc uno motu agmen Pygmaeorum, cuius impugnatio et apparatus bellicus graphice describitur, excutientem, vincentem, fugantem et captos in leonis exuvias colligentem. In fragmento anaglyphi ap. *Zoeg.* tab. 69. Pygmaeus scala ad Herculis scyphum apposita in eum incumbit, et quod in dramatibus quibusdam satyricis Satyri faciunt, vinum cupide inde haurit. F. G. Welcker.

Ib. Ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς ὀρθοῦται. καὶ om. Flor.

P. 91, 7. πανσυδί. Vid. I. 8. p. 15, 19.

XXIII.

HERCVLES FVRENS.

Ad Herculis furorem pingendum temporis momentum *Heynius* observavit artificem felicissime delegisse, quippe in quo insania incitato fertur cursu, neque tamen facinus plane absolutum est. In aedium impluvio ad aram Iovis Hercei taurus adstat sacrificio destinatus; pro quo bini Megarae filii patris sagittis transfixi morti occubuere. Eversus est crater et disiecta reliqua supellex sacra, canistra, malluvia, mola salsa scissaque ligna; excidit Herculi inter

Digitized by Google

haec lemma, aptum ex artis rationibus ornamentum, in eamque proiecti sunt pueri teneri, qualiter Somno pueri infantis speciem referenti substerni solet. Mater ad tertium filium salvandum in thalamum fugiens portas clausit, quas maritus nunc in eo est, ut perfringat (*Eurip.* 991.), incassum reluctante, reluctante et inclamante familia. Maiorem ad animum commovendum vim habent facinora atrocia, ubi ad aram domesticam, pietatis, securitatis, fidei sedem, quae vel adversario pro asylo esse debet, perpetrentur. Hinc in caede Clytemnaestrae ara domestica sive Agyieus adhibetur, v. *Zeitschr. für alte K.* T. I. p. 434.; Medea autem in vasculo Canosano a Millino edito filium ex ara ad necem abripit. In Polygnoti tabula Troiana captam repraesentante puer prae metu aram prensat, *Pausan.* X, 26, 1. F. G. WELCKER.

Causam furoris gemini Herculis Schol. Paris. 1761. quod *Osannus* edidit in Anctario Lexic. Gr. p. 6. iniustas censet caedes ab eo commissas.

P. 91, 10. *μάχεσθε, ὦ γενναῖοι; τὸν Ἡρακλέα μάχεσθαι.* C. desidero aliud exemplum verbi *μάχεσθαι* cum accusativo, pro *τῷ Ἡρακλεῖ*, aut *πρὸς τὸν Ἡρακλέα*. Vide an fuerit: *ἀλλὰ δέχεσθε τὸν Ἡρακλέα. Agedum sustinete Herculem*, nec recedite; *imo progredimini potius. Xenoph. K. Π.* III. 3. 17. *Ἴσοι δὲ ἡμεῖς ὄντες μαχούμεθα, ἤν τε ἐνθάδε ἐπιόντας αὐτοὺς δεχώμεθα, ἤν τε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συνάπτωμεν.*

P. 91, 11. *προβῶτε. πρόβατε.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. e. et codd. plerique. Hoc dedit *Hermannus* in *Eurip.* Herc. fur. 1041. *προβᾶτε* autem *Porson.* ad Orest. 1421. et *Reisig.* in Oedip. Colon. 837. Amplexus sum id, quod Codd. offerebant.

Ib. *ἀλλ' οὐ τοῦ λοιποῦ γε παιδὸς ἀπόσχοιτο, δυοῖν ἤδη κειμένοιν. Heynius* suspicatur fuisse: *ἄλλως δ' οὐ τοῦ λ.* Hoc mihi ieiunum videtur. Mallem profecto: *Ἀλλὰ δέχεσθε, ὦ γενναῖοι, τὸν Ἡρακλέα, καὶ πρόβατε ἅμα. Τοῦ λοιποῦ γε παιδὸς ἀπόσχοιτο — Progredimini simul! Reliquo saltem parcat puero, duobus iam interemtis*, et arcu, nimium illo certo, in tertium intento. Quam prope absit *ἀλλ' οὐ* ab *ἅμα*, nemo ignorat post plurima exempla allata a VV. DD. ad *Gregor. Cor.* p. 724. et a nobis in Addit. ad Athen. p. 13. His iam alia addam. Ap. *Xenoph. Eph.* V. 13. p. 115. *κατεῖχε δὲ αὐτοὺς πολλὰ ἄλλα πάθη, ἡδονή, λύπη, φόβος, ἡ τῶν προτέρων μνήμη, τὸ τῶν μελλόντων δέος.* non scribendum cum *Hemsterhusio*, *ποικίλα ἅττα πάθη*, sed *πολλὰ ἅμα πάθη.* ut iterum ap. Eund. I. 12. p. 19. *ὁ δὲ Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἀνθία ἀλλήλοις περιφῦντες ἔκειντο, πολλὰ ἀναπνεύοντες.* Scr. *πολλὰ ἅμα πνεύοντες*, aut *ἅμα ἐκπνεύοντες*, ut

L. III. 5. 60. *ἐνενοεῖτο δὲ ἅμα πολλά.* et L. 10. p. 18. *πάντων ἅμα ἐν ὑπομνήσει γενόμενος.* Ap. *Himerium* Or. VIII. 2. p. 544. *ἆρ' οὖν οὐχὶ εἰκὼν ὁμοιόχρωτος πρὸς τὰ ἄλλα σχηματίζεται.* *Wernsdorfius* recte ad sensum emendavit, *πρὸς τὰ ἐμά.* sed scribendum, *πρὸς τἀμά.* In *Aristid.* Encom. Rom. T. I. p. 213. *δικαίως ἀλλὰ καὶ εἰκότως.* vere *Reiskius*, *δ. ἅμα καὶ εἰκότως.* Ap. Eund. in Pict. Aescul. p. 253. *εἰ δὲ βούλει, τὸ ἔτι κάλλιον καὶ ἱκανώτερον, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν τῶν βάθρων ἐκρεῖ, ἐφ' ὧν ὁ νεὼς ἕστηκε.* *Reiskius ἀλλὰ* ant delendum, aut cum *ἄλλου* permutandum censet. Neutrum placet. Sed legendum: *κάλλιον καὶ ἱκανώτερον ἅμα, ἀπ' αὐτῶν —*

P. 91, 11. *ἀλλ' οὐ.* Herculem in thalamum irruentem sophista famulos arcere iubet: Nae ille ne tertio quidem filio, duobus absumtis parcet. Ergo ne cessate. F. G. WELCKER.

P. 91, 32. *καὶ στοχαζομένης τῆς χειρός.* sic Morell. Olear. et Paris. 2075. *στοχαζομένοιν.* vett. editt. omnes et libri scripti Flor. C. D. Paris. 1696. 1761. 3019. miro in lectione manifesto depravata consensu. *στοχαζόμενος.* Paris. 1760.

P. 91, 13. *ὡς καλὸν Ἡρακλεῖ.* qui nunquam collineavit, quin scopum ferierit.

P. 91, 15. *ἀλλὰ δείσητε. δείσηται.* C.

P. 91, 16. *ἄπεστιν ὑμῶν.* a vobis sibi abesse videtur, vos non curat, se in urbe Argos evertenda occupatam esse existimans. Ducta sunt haec omnia ex *Euripid.* Herc. Fur. 917. ss.

P. 91, 18. *παρ' Εὐριπίδῃ. Εὐριπίδου.* Flor. — *καὶ ἅρμα ἡγουμένου. ἅρματα.* Paris. syllaba *τα* a correctore addita. *Eurip.* l. c. 941. *ἐκ τοῦδε βαίνων, ἅρματ' οὐκ ἔχων, ἔχειν ἔφασκε.*

P. 91, 22. *ἐς τὰ μὴ.* sic Par. D. *εἰς.* vulgo.

P. 91, 23. *τούτοις μὲν οὖν.* non de pueris audientibus accipienda haec; sed ad famulos istos spectant, quos sophista tamquam praesentes alloquitur. *Vobis quidem*, quod ad vos spectat, *satis haec dicta sunto, te autem, o puer* (ad hunc se nunc convertit) *tempus nunc est tabulae argumento imbui.* HEYNIVS. Recte accepit *Vigenerius* vertens: *Que cecy donc suffise à ceux; — là.*

P. 91, 25. *Μεγάραν ἔχει.* hoc quoque loco ansus sum reliquere libros mactos et editt. vett. quae *Μέγαιραν* habent, quo nomine uxor Herculis nusquam appellatur. *Μέγαραν* edidit *Olear.* quod accentu emendato recepi.

P. 91, 26. *καὶ οὐκεί. οὐδείς.* C.

Digitized by Google

P. 91, 27. τὰ τοῦ Ἐρκείου. notissima ara Iovis ἐρκείου vel ex historia Troiana. Vid. *Heyn.* Exc. XI. ad Aeneid. II. Διὸς ἐρκείοιο Matrit. Cod. *Tzetz.* Posth. 733. et sic olim in *Sophocl.* Antig. 483. ubi vid. *Brunck.*

P. 91, 28. ἱερεῖα δὲ προσέβρισται τῷ βωμῷ βρέφη ἀγεννῆ καὶ τῇ λεοντῇ. vertitur: *tenelli infantes — una cum leonis exuviis.* βλεφοιαγεννῆ. C. νεογενῆ corrigit *Pierson.* Veris. p. 234. quo admisso *Valcken.* Diatr. p. 170. praeterea suspicatur scribendum: αὐτῇ λεοντῇ πατρός. βέβληται — Similiter *G. Koenius* p. 653. βρέφη πρωτόγονα αὐτῇ λεοντῇ. Quae ipse tentavi in Exercitt. cr. T. II. p. 108. nunc praetereo. Quae omnia violenta nimis indicans *Boissonadius*, corrigit, βρέφη εὐγνῆ, ignorans sic emendasse etiam virum doctum in N. Act. Eruditor. 1753. p. 284. Hoc verum videtur, ita ut altera *Valckenarii* correctione admissa, legendum videatur: βρέφη εὐγενῆ, καὶ τῇ λεοντῇ πατρός. Βέβληται — *taurus, sacrificio destinatus, stat solvus ad aram; victimae autem humi prostratae iacent, generosi pueri, et ad aram et in pelle leonis, quam eorum pater gestare solet.* Exuviae leonis, in quibus pueri interemti iacent, quam apte h. l. ad miserationem excitandam commemorentur, apparet ex loco Heroic. p. 719. e Aiace: τρόφιμον τοῦ Ἡρακλέους εἶναι ἔφασκον, καὶ βρέφος ὄντα ἐνειληθῆναι τῇ λεοντῇ τοῦ ἥρωος. et de Abdero in proximis c. XXV. p. 850. τουτὶ δέ ἐστι καὶ τοῖς λειψάνοις συμβαλέσθαι. καλὰ γὰρ δὴ ἔτι ἐν τῇ λεοντῇ κεῖται.

P. 91, 29. verba τῷ βωμῷ καὶ τῇ λεοντῇ medicina egere non arbitror. Victimae aras impactae sunt, nobiles pueri, et leoninae, quae super aram decidit. F. G. Welcker.

P. 91, 31. καὶ δι' ἀπαλῆς γε τῆς φάρυγγος ἐκδεδράμηκεν ὀϊστός. ἀπλῆς. Paris. Cf. *Boisson.* ad *Greg. Cor.* p. 655. frequenti permutatione. *Lucian.* Amor. c. 32. T. V. p. 294. ἐξ ἀκάνου καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς. Cod. Par. καὶ ἁπλῆς. Vid. ad *Phil. Iun.* I. p. 863. 26. (111, 25.) — γε post ἀπαλῆς om. C. D. — ἐκδεδράμηκεν ὁ ἰστός. Flor. ὀϊστὸς. Iunt. οἰστὸς. D. ὄιστὸς. C.

P. 91, 32. ὁ δὲ ἐς αὐτὸ διατέταται. εἰς. Flor. D. διατέτατται. C.

P. 92, 1. καὶ ὄγκοι τοῦ βέλους. καὶ οἱ ὄγκοι videtur scribendum. — μέσων διεκπεπαίκασι τῶν σπονδύλων. μέσων adoptavi ex C. D. μέσον. vulgo. — διεκπεπέκασι. C. — ἐς πλευράν. εἰς C. D. εἰς vulgo. Sagittas penetrasse per vertebras apparebat, pueris in latus reclinatis, ita ut pectus tergumque simul posset conspici. Hoc recte monuit *Olearius*; nec *Vigenerium* latuit verus sensus, quem *Morellii* interpretatio male obscuravit.

Digitized by Google

P. 92, 4. καὶ μὴ θαυμάσῃς. marg. Morell. γρ. μὴς. — εἰ ἐδάκρυσάν τι περὶ τοῦ δακρύσαι. sic est in Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Flor. C. D. περὶ τὸ δακρύσαι. Paris. παρὰ τὸ δ. Morell. et Olear. *Heynius* haec verba, ut sensu carentia, e textu circumscribenda esse existimat. Sed num haeret sententia. Sensus, quem *Olearius* ex sua lectione elicuit, *si quid insoliti in lacrymis eorum deprehendas*, per se non plane improbabilis; sed verba in hanc sententiam detorqueri posse, non puto. Nam si hoc voluisset, scripsisset procul dubio, παρὰ τὸ εἰωθός. Et quid tandem insolitii in his lacrymis? — Vide igitur, an una littera deleta, sensus restituatur: καὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ ἐδάκρυσά τι περὶ τοῦ δακρύσαι. *noli mirari, me ad eorum lacrymas nonnihil illacrymasse*; aureae enim puerorum lacrymae i. e. suavissimae (vid. supra c. V. p. 60, 13.), quas sine animi commotione spectare nequeas. — Hanc misericordiae significationem a sophistae ingenio minime abhorrere, apparet; sed praeterea haereo in verbis: καὶ μικρὸν δ' ἴσως καὶ μέγα — *et parva lacryma non minus quam magna*; quae ob quam causam sint addita, equidem non satis video.

P. 92, 6. καὶ μικρὸν δ' ἴσως καὶ μέγα. Minor infantium lacrima, quod ad dolorem attinet fortasse magna; non minorem infantes, quam adulti, semtunt dolorem, pari misericordia digni sunt. F. G. Welcker.

P. 92, 8. οἷον βουκόλοι ταύρῳ ὑβρίζοντι. Il. δ. 532. ὡς δ' ὅτε βοῦς τὸν τ' οὖρεσι βουκόλοι ἄνδρες Ἰλιάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν.

P. 92, 11. ὁ δὲ ἥρπται τῶν χειρῶν. pro vulgato ἥρται ausus sum recipere correctionem a me propositam in Exercitatt. cr. II. p. 108. in quam etiam *Heynius* incidit p. 136. Proxime ad eam accedit ἡττῆται, quod est in Flor. pro quo ἡττᾶται habet Paris. et in marg. γρ. ἥρται. *Euripid.* Ald. 187. παῖδες δὲ μητρὸς πέπλων ἐξηρτημένοι, Ἕκλαιον. *Thomist.* Or. VII. p. 88. A. τὸ δὲ περισῶσαι τοὺς κρατηθέντας τοῦ σοῦ μόνου νεύματος ἥρτηται. Dicitur autem ἥρτῆσθαί τινος et ἐκ τινος. ut ap. *Xenoph.* H. Gr. VII. 1. 6. οὐκοῦν εὔδηλον ἐν τούτοις ἐστὶν, ὅτε ἐκ τῆς θαλάττης ἅπασα ὑμῖν ἤρτηται σωτηρία. Vide *Valckenar.* Diatr. de Aristobulo p. 68. not. 13.

Ib. ὁ δὲ ὑπόσκελίζει, οἱ δὲ ἐναλλόντα. sic Flor. et C. ὅδε ὑπ. Vulgo. *Demosth.* Or. in Con. p. 1259. 10. ἐμοὶ περιπεσόντες τὸ μὲν πρῶτον ἐξέδυσαν, εἶθ' ὑποσκελίσαντες καὶ βάξαντες εἰς τὸν βόρβορον, οὕτω διέθηκαν ἐναλλόμενοι καὶ ὑβρίζοντες. De verbo ἐναλλεσθαι vid. Anim. ad Anth. Gr. T. III. 2. p. 388. Synezyma comparavit *Toobeck.* ad Aiac. v. 1335. p. 412.

Digitized by Google

P. 92, 12. *αἰσθήσεις μὲν αὐτῶν.* *αὐτῶν* om. Barocc. Laud.

P. 92, 14. *πολὺ μὲν τοῦ ἀφροῦ διεκπτύων.* Sic Codd. Paris. 3019. 1761. ap. *Osann.* in Auct. L. Gr. p. 51. Vulgo *διαπτύων.* *Eurip.* Herc. fur. 926. *ὁ δ' οὐκέθ' αὑτὸς ἦν, Ἀλλ' ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος, Ῥίζας τ' ἐν ὄσσοις αἱματῶπας ἐκβαλών, Ἀφρὸν κατέσταζ' εὐτρίχου γενειάδος· Ἔλεξε δ' ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένῳ.*

Ib. *μειδιῶν δὲ βλοσυρὸν καὶ ξένον.* *βλοσσυρὸν.* C. D. *Philostr. Iun.* X. p. 130, 17. *ὁ δ' ἐς αὐτοὺς βλοσυρὸν ὁρῶν μειδιᾷ.* ubi vid. not.

P. 92, 15. *καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀτενίζων ἐς αὐτὰ ἃ δρᾷ.* i. e. *ἐς αὐτὰ ταῦτα ἃ δρᾷ.* oculos defigit in haec ipsa quae facit. *Valckenarius* tamen ad *Eurip.* Phoen. p. 481. *αὐτὰ* delendum censet; et ipse tollerem, *Heynius* ait p. 135, in scriptore attico. Quod non satis intelligo. Nam recte et bene attice *αὐτὸ* dici pro *τοῦτο* aut *ἐκεῖνο*, exempla docent, quae attulit *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 5. T. IV. p. 437. Vid. supra ad l. 1. p. 5, 7.

P. 92, 17. *ἐς ἃ ἐξηπάτηται.* *εἰς* D. mentem intendit ad phantasmata illa, quibus decipitur.

P. 92, 18. *βρυχᾶται δὲ ἡ φάρυγξ.* Ap. *Euripid.* *Λύσσα* v. 865. Herculem furore commotum conspicata, iam, ait, *ἀμπνοὰς οὐ σωφρονίζει, ταῦρος ὣς ἐς ἐμβολήν, Δεινὰ μυκᾶται δέ, Κῆρας ἀνακαλῶν τὰς Ταρτάρου.* Ipse Hercules, furore liberatus, *βρυχᾶται*, ut Aiax ap. *Sophoclem* v. 320. *ὑπεστέναζε, ταῦρος ὡς βρυχώμενος.* ubi vid. *Lobeck.* p. 269. et Oedipus in Oedip. Tyr. 1265. *ὅπως ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας, Χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην.*

P. 92, 19. *καὶ ἀνοιδοῦσιν αἱ περὶ αὐτὸν φλέβες.* *αὐτὴν* Flor. *Theocrit.* Id. I. 42. de piscatore sene: *φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθένος ἐλλοπιεύειν; ὧδέ οἱ ᾠδήκαντι κατ' αὐχέχα πάντοθεν ἶνες.*

P. 92, 20. *ἐς τὰ καίρια τῆς κεφαλῆς.* *κύρια.* Barocc. Laud. in vulgata conspirant editt. vett. cum libris nostris. *Partes insaniae movendae maxime obnoxias*, vertit *Heynius.* Ap. *Themist.* Or. VIII. p. 117. D. *ἀνθρώποις δὲ ἐχρῶντο πρὸς τὰ κυριώτατα ἀνεξετάστοις.* Cod. Ambr. *καιριώτατα.*

Ib. *πᾶσα χορηγία τῆς νόσου.* quasi alimenta morbi, quibus nutritur et excitatur. *Clem. Alex.* Coh. ad G. p. 60, 22. *πρόθεν ἡ τῶν λόγων ἄφθονος χορηγία τὴν θεοσέβειαν μαντεύεται,* *Eunap.* Vit. Phil. p. 63. *ἄφθονόν τινα χορηγίαν τῷ συώδει καὶ λελυσσηκότι τῆς ψυχῆς νέμων.*

P. 92, 21. τὴν Ἐρινῦν. ἐριννύν. D. Furiam vocare videtur, quae in tragoedia magis proprie dicitur *Λύσσα*. Haec Herculis pectus insidet, non Erinnys. F. G. Welcker.

P. 92, 23. ἐς αὐτὸν γὰρ ἐφοίτησε τὸν Ἡρακλῆν. Praepositionem ἐς, quae vulgo deest, restitui ex Flor. Paris. Laud. *Pausan.* X. p. 838. ἀφιστάντες ἐφοίτησαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου. Plura vid. ap. *Valckenar.* ad Eleg. Callim. p. 270. s. — Pro εἰσφοίτησατο Flor. εἶσω κείσεται. — Pro Ἡρακλῆν idem liber ἡρακλῆ. D. ἡρακλέα. Vt in Herculis pectore Erinnys, sic in Homero Minerva habitasse dicitur ap. *Christodor.* Ecphr. 317. ἀνέπλασε χερσὶν Ἀθήνη Εἶδος ἐπισταμένη τόπερ ἔχεεν. ἐν γὰρ Ὁμήρῳ αὐτὴ ναιετάουσα σοφὴν ἐφθέγγετο μολπήν. Noster autem respexit *Euripid.* l. c. 841. ubi ἡ Λύσσα: οὔτε πόντος οὔτε κύμασι στένων λάβρως — Οἵ' ἐγὼ σταδιοδραμοῦμαι στέρνον εἰς Ἡρακλέος.

P. 92, 24. διὰ τοῦ στέρνου χορεύει. *Λύσσα* l. c. 867. τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω καὶ καταυλήσω φόβῳ. Ibidem de ipso Hercule 873. τὸν εὐεργέταν ἀποβαλεῖς, ὀλεῖς μανιάσιν Λύσσας Χορευθέντ' ἐν αὐλοῖς. et 886. κατάρχεται χορεύματ' ἄτερ τυμπάνων.

P. 92, 25. καὶ τὸν λογισμὸν θολοῦσα. Vit. Apoll. I. 8. p. 10. τὸν οἶνον — ἐναντιοῦσθαι τῇ τοῦ νοῦ συστάσει, διαθολοῦντα τὸν ἐν τῇ ψυχῇ αἰθέρα. ubi vid. *Olear. Artemidor.* Oniroer. Prooem. IV. p. 200. οὐ γὰρ ἐπιθολοῦται αὐτῶν ἡ ψυχὴ οὔτε φόβοις, οὔτε ἐλπίσιν. Cf. *Creuzer.* ad *Plotin.* de Pulcrit. p. 96.

P. 92, 26. ποιηταὶ δὲ προσπαροινοῦσι. *aliam praeterea contumeliam adiiciunt.* Hoc compositum ex nostro loco relatum in novissimam Lexici Schneider. editionem.

P. 92, 27. καὶ ξυνδοῦσι. de genuina hac forma attica vid. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 221. s. et *Pierson.* ad *Moer.* p. 130.

P. 92, 29. ὑπ' αὐτοῦ λελύσθαι. λύεσθαι. Flor.

XXIV.

THIODAMAS.

Notus est Hercules βουφάγος, scilicet, ut vasto corpori non modo vires, sed et cibi potusque, ad eas alendas ingeri soliti, consentanea esset copia. Nec modo una est huius generis narratio; ad locum nostrum spectant tradita ab *Apollodoro* II. 5. 11. p. 138.

Digitized by Google

139. ubi vid. Not. p. 421. at altera ibidem est narratio II. 7. 7. de Hercule per Dryopum agrum incedente in Thessalia, et ibi hoc ipsum in Thiodamantem aliquem audentem. Vid. Not. p. 473. sq. Diversam ab his narrationem ipse *Philostratus* in hoc capite affert e *Pindaro*, de Hercule a Corono hospitio excepto et totum bovem devorante, ita ut ne ossa quidem intacta relinqueret. Coronus ille est Lapitharum rex in Thessalia: quem ille, ab Aegimio ad auxilium ferendum vocatus, postea occidit. *Apollodor.* II. 7. 7. p. 158. E *Pindari* autem loco, quo illa attigerat, superest fragmentum ap. *Athenaeum*, quod vid. inter Fragm. Pindari LIX. p. 110. s. Nuntiatur aut narratur ibi res ab aliquo, qui interfuerat. HEYNIUS. Opusc. p. 136. not. Vid. paulo post ad P. 93, 8.

P. 92, 30. τραχὺς οὗτος. βραχὺς. Paris. τραχὺς de hominibus, ut ap. *Lucian.* Tim. c. 35. T. I. p. 104. Mercurius Timonem hortatur, τὸ πάνυ τοῦτο ἄγριον καὶ τραχὺ καταβαλεῖν. *Dicaearch.* Vit. Gr. in *Creuzeri* Melet. Fasc. III. p. 185. de Oropi civibus: οἱ πρῶτοι αὐτῶν τραχεῖς, ἐν ταῖς ὁμιλίαις τοὺς συνετοὺς ἐπανελόμενοι, sic haec distinguenda existimo: *asperi homines, qui absurdis sermonibus cordatiores enecant.* *Suidas* in Ἀρβογάστης· κατὰ ἀλκὴν σώματος καὶ θυμοῦ τραχύτητα φλογοειδὴς ἦν. τραχὺς εἰς ὀργήν. *Synes.* Calv. Encom. p. 81. B.

P. 92, 31. ἧς τὸ τραχύτατον Λίνδιοι. βραχύτατον. Paris. errore tamen emendato. *Rhodos aspera.* *Stat.* Sylv. l. 1, 104. Vid. *Meursii* Rhod. c. 42.

P. 92, 32. γῆ σταφίδας. σταφίδα. Paris. Barocc. Laud. C. D. quod nec ipsum male habet. Exempla utriusque numeri sic iuncti vid. ad *L. Bos* p. 559. Ap. *Max. Tyr.* III. 7. p. 39. κῶμοι ἐκεῖνοι, καὶ θίασοι καὶ χοροὶ καὶ αὐλοὶ καὶ ᾄσματα. *Markland.* et *Davisius* corrigunt χοροί, quod necessarium non videtur. — καὶ σῦκα. καὶ om. C.

P. 93, 1. ἀρόσαι δὲ οὐκ εὐδαίμων. similiter de Anthedone *Dicaearchus* Vit. Gr. l. c. p. 191. s. αὕτη δὲ εὔοινος, εὔοψος, σίτῳ (Scr. σίτων) σπανίζουσα, διὰ τὸ τὴν χώραν εἶναι λυπράν.

P. 93, 2. ὁ δὲ στρυφνὸς καὶ ἐν ὠμῷ τῷ γήρᾳ. *morosus*, ob iram in Herculem, aut omnino *vultu tetrico.* *Liban.* T. IV. p. 1054. 13. de Calendarum festo; καὶ οἱ μὲν ἀγαναχτοῦσι, τοῖς δὲ τοῦτο γέλως· καὶ οὐδεὶς οὕτω στρυφνός, ὅστις ἂν παριὼν τοῖς ὁρωμένοις ἐπιτιμήσαι. *Χειροφ. Κ. π.* II. 2, 11. ἀνὴρ τὸν τρόπον τῶν στρυφνοτέρων ἀνθρώπων. Nester de Ulysse II. 7. ἐπίθηλος δὲ ὁ μὲν Ἰθακήσιος ἀπὸ τοῦ στρυφνοῦ. Vid. ad *Phil. Iun.* IV. p. 116, 28. τὰ στρυφνὰ iunguntur cum πικροῖς, αὐστηροῖς καὶ ὀρμέσιν ap. *Theodoret.* edv. Graec. Serm. I. p. 20, 47.

Digitized by Google

P. 93, 4. ἀλλὰ τοῦ θράσους. vid. supra XXII. p. 90, 13. In Ald. 1. 2. et Iunt. hi genitivi iunguntur cum ὀγίζεται.

P. 93, 5. ὁ Θειοδάμας. articulum om. Flor. C. D.

P. 93, 6. ὅτι ἀροῦντι αὐτῷ. eadem prorsus historia est de Thiodamante, Hylae patre, ὃν ἐν Δρυόπεσσιν ἔπεφνε Νηλειῶς. ap. *Apoll. Rh.* I. 1213. ss. ubi fabulam ad speciem historicae veritatis immutatam ex *Pherecyde* narrat Scholiastes.

P. 93, 7. σφόδρα ἐθὰς ὢν τοῦ τοιούτου σιτίου. τοῦ om. C. D. Vit. Apoll. V. 23. p. 206. καὶ γὰρ τὸν Ἡρακλέα ἴσως ἀκούεις, ὡς καὶ τὰ σιτία αὐτοῦ παραπλησίως τοῖς ᾄθλοις ᾔδετο. Hinc βουφάγος dictus, δαμαληφάγος et βουθοίνας. Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. III. 2. p. 41. Ad nostram historiam respiciens *Callimach.* H. in Dian. 160. ἔτι οἱ παρὰ νηδὺς ἐκείνη Τῇ ποτ' ἀροτριάοντε συνήντετο Θειοδάμαντι! *Gregor. Naz.* in Iulian. p. 42. ὁ βουθοίνας τὸν γεωργὸν τυραννήσας, καὶ τὸν ἀρότην βοῦν λαφύξας.

P. 93, 9. ὁπότε ἐς τὴν. sic C. εἰς. Vulgo. — τοῦ Κορωνοῦ στέγην. coenam in Coroni Lapithae domo factam in exemplum laudat Sophista consuetudinis Herculeae, tamquam ἐθάδος ὄντος τοῦ τοιούτου σιτίου; tum pergit ad alterum eiusdem rei exemplum in Thiodamantis bove exhibitum. Haec accurate distincta a *Philostrato*, *Heynius* paulo festinantius inter se permiscuit; quod monet, insignem *Pindari* locum illustrans et corrigens, *Boeckhius* T. II. 2. p. 639.

P. 93, 11. ὡς μηδὲ τὰ ὀστέα περιττὰ ἡγεῖσθαι, μὴ δὲ. C. D. De Herculis ἀδηφαγίᾳ *Ion* in Omphale ap. *Athen.* X. p. 411. B. ὑπὸ δὲ τῆς βουλιμίας (sic *Boeckh.* pro εὐφημίας) Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τὰς ἄνθρακας. — Pro ἡγεῖσθαι ap. *Nostrum Boeckhius* γενέσθαι corrigit; haud scio an invito scriptore, qui hoc vult, Herculem ne ossa quidem *reiicienda* aut *inutilia* existimasse, sed haec quoque, haud secus ac carnem, deglutivisse, Heroic. p. 752. περιττὸν ἄχθος ἡγούμεναι τὰς γυναῖκας. Similiter *Dio Chrys.* Or. IV. p. 169. 20. περὶ πάντα λυττῶν χρήματα, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον ἡγούμενος.

P. 93, 12. περὶ βουλυτόν. βουλιτὸν. Ald. 1. 2. Iunt. — καὶ πῦρ. allato igne, quem ex saxis affatim ibi iacentibus elicuerat.

P. 93, 14. ἀπανθρακίζει τὸν βοῦν. *Pindar.* ap. *Athen.* l. c. δοιὰ βοῶν Θέρμ' ἔδει ἀνθρακιὰν στέψαντα πυρίπνοά τε Σώματα. ut *Boeckhius* haec emendavit. Faciunt huc fragmenta *Strattidis* et *Archippi* de Hercule ἀδηφάγῳ, servata ab *Athen.* XIV. p. 656. B. quorum prius sic scribendum:

αὐτίκα δ' ἥρπασε τεμάχη
θερμάς τε κάπρου φλογίδας, ἔβρυχέ τε πάνθ' ἅμα.

Digitized by Google

P. 93, 15. *καὶ μονονουχὶ.* sic Flor. Paris. *μόνον' οὐκ.* Vulgo.

P. 93, 17. *οἷα μηδέ.* *μὴ δὲ.* C. D.

P. 93, 18. *ὅπου γάρ τι. τοι.* C. — *ἔοικεν, εἰ συνίημι, οὐδὲ ἀπόρῳ. ἀπορεῖν.* Paris. 1760. 1761. et Land. *οὐδὲ ἀσπόρῳ.* Paris. 1696. ex corr. *ἀπόρῳ.* Parisin. 3019. 2075. *Heynius* p. 146. interpretatur, *οὔκ ἄπορος εἶναι δοκεῖ, non sterilis et infructuosa.* Hoc si voluit, *ἀφόρῳ* scribere debuit. Sed vix dubito, rhetorem dixisse potius, agrum in illa insulae parte tam asperum esse, ut in iis quoque regionibus, quae vomere sint subactae, soli exilitas appareat. Hinc olim corrigere sum conatus, *οὐκ εὐαρότῳ,* non invito *Heynio* p. 194. At lenius fuerit, *ἔοικεν, εἰ συνίημι, οὐδὲν εὐσπόρῳ.* a qua correctione lectio Paris. *ἀσπόρῳ* non multum abludit, quum inter *ᾱ* et *ᾶυ* parum intersit. *Aristoph.* Av. 250. *ὅσα τ' εὐαπόρους ἀγρῶν γύας Νέμεσθε.*

P. 93, 20. *ὁ δὲ Ἡρακλῆς.* satis haec facета, et fortasse ex vetere aliqua comoedia translata, ut alia in superioribus. *τὸ μὲν ἐῤῥωμένον.* validiorem animi partem et tantum non totam mentis aciem Hercules intendebat in bovem, carbonum strui impositum; Thiodamantis autem imprecationibus parum aut nihil attentionis praebebat, tam leviter eas curans, ut subrideret etiam.

P. 93, 23. *ὅσον τὴν παρειὰν ἀνεῖσθαι. παρειὰ* affectuum sedes, ut supra monuimus, I. 18. p. 30, 20. quare *παρειὰ ἀνειμένη* genae sunt, in quibus hilaritatis quaedam est significatio, ut *ὀφρὺς ἀνειμένη.* Vid. *Phil. Iun.* XV. p. 137. 15. *ἀνειμένος τε καὶ πρᾷος τὴν ῥῖνα.* supra XI. p. 71, 10.

Ib. *ὁ γεωργὸς δὲ λίθοις ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα.* Supra XXII. p. 90, 14. *ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα οὗτοι.* ubi vid. not.

P. 93, 24. *καὶ ὁ τρόπος τῆς στολῆς Δώριος.* notabilis *Doricus* vestitus, quem cum prisci aevi asperitate convenisse satis constat. Heynius. Referendus potius *ὁ τρόπος ὁ Δώριος* ad patrium morem. Dorienses enim Rhodi incolae, eorumque vestitum pictor Thiodamanti per anticipationem quandam, seu anachronismum artificibus perquam usitatum, tribuit.

P. 93, 25. *περὶ τῷ προσώπῳ. μετώπῳ.* Flor.

P. 93, 27. *οἵους ἡ φιλτάτη γῆ τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς ἀποτελεῖ. pecuarios athletas* sic dixit *Varro* de R. R. II. 1. translatum huius vocabuli usum illustravit *Boissonad.* Heroic. p. 438. *Schaefer* ad *Dion. Hal.* p. 415.

P. 93, 29. *παρὰ Λυδίοις.* emendavi distinctionem vulgo turbatam.

Digitized by Google

P. 93, 53. τὰ ἀγαθά. sic Flor. C. D. τἀγαθά. vulgo. Mallem aut abesset articulus, aut scriptum esset, καὶ Λινδίοις δίδωσι καταφυμένοις πάγκα ἀγαθά.

XXV.

ABDERI FVNVS.

Variis modis haec quoque ornata fuit fabula in Heracliis. Vid. *Apollod.* II. 5. 8. Not. p. 370 sq. Apud eum abducendos Diomedis equos Abdero servandos dederat, donec ipse adfaturus esset. In *Philostrato* non apparet, casune an Diomedis fraude puer laniatus fuerit. Ad Harculem et ad Abderum, ab aliis ad Abderam, Diomedis sororem, urbis Abderae origines mors antiquorum fuerunt relatae, etsi multo seriorem conditorem habuere Timesium Clazomenium; quo iterum expulso Iones Teo profecti, Persarum sub Harpago servitutem fugientes, Abderam occuparunt, ut *Herodot.* I. 168. tradit. HEYNIVS. Loca veterum de Diomedis equis constipavit *Fischer* ad *Palaeph.* c. IV. p. 35. Abderum, ὃν αἱ τοῦ Διομήδους ἵπποι ἐδαίσαντο, cum Hyla, Hyacintho et Narcisso iunxit Noster Heroic. p. 730.

P. 94, 1. μὴ τὰς ἵππους — τοῦ Ἡρακλέους; graeca oratio fert ἄθλων (ἕνα). inter labores Herculis annon numerabimus et hunc? HEYN. In *Olearii* edit. graeca verba efferuntur interrogative; sed signum interrogandi latinae interpretationi non est additum. Recte. Vocis ἄθλον mutandae causa idonea non apparet.

Ib. Non Diomedis equi occisi, qui labor Herculis inter reliquos frequenter repraesentari solet, huius tabulae argumentum sunt, non hic ἄθλος expressus est, sed Abderi potius mors, Herculis erga illum amor et certaminum institutio. Quae observatio, ut et tabulae inscriptio Ἀβδήρου ταφαί, vera est et accurata. Ad discrimen inter labores impositos et voluntarios faciendum non respicitur. F. G. WELCKER.

P. 94, 3. καὶ συντέτριφε. συντέτριφθε. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Emendavit Morell. libris scriptis addicentibus.

P. 94, 5. ἐρεῖς. om. C. — βάρβαροι ταῖς χαίταις. τὰς χαίνας (sic) C.

P. 94, 6. καὶ ἐς ὁπλὴν λάσιοι, sic editt. vett. una cum codd. nostris. λάσιαι tacite scripsit *Olearius*. Dicitur γῆ λάσιος, non mina recte quam λασία. λασίους χαράδρας habet *Erycius* in Anth.

Pal. VI. 255. Cf. supra XVIII. p. 84, 28. de Cyclope, τὸ ἐς ὄνυχα ἦκον, λάσιος πάντα.

P. 94, 6. καὶ ἄλλας θηρία. de equis Amazonum Heroic. p. 752. ἐς θηρίων ἤθη μετέστησαν. deinde de iisdem: κειμένων τε καὶ γυμνὰς ὠλένας ἤσθιον καὶ τὰ στέρνα ῥηγνῦσαι, προσέκειντο τοῖς σπλάγχνοις καὶ ἐλάφυσσον. Fluvium in Thracia esse narrat *Aelian.* H. A. XV. 25. ex quo si equi bibissent, δεινῶς ἐνθηριοῦσθαι — ἐνταῦθά τοι καὶ τὰ βασίλεια γενέσθαι ποτὲ Διομήδους τοῦ Θρᾳκός. Idem de Potniis Boeotiae tradebatur, teste *Plinio* XXV. 53, ubi Glaucus Sisyphi filius equas carne humana aluisse dicebatur, ipse ab iis in ludis Peliae devoratus; quod narrat *Probus* ad *Virgil.* Georg. III. 266. Cf. *Hermann.* Diss. de Aeschyli Glaucis. p. 5. De Antho ab equis dilaniato historia est ap. *Anton. Liberal.* c. VII. p. 56. ubi *Bastius* Epist. cr. p. 120. non meminerat, in verbis, ὅτι αὐτοῦ ὁ πατὴρ ὤχνησεν ἀπελάσαι τὰς ἵππους. emendatum esse a *Kuhnio* ad *Pausan.* X. 28. p. 868. ὅτι Ἄνθου ὁ πατήρ. mallem tamen: ὅτι Ἄνθου ὢν πατήρ.

P. 94, 7. φάτναι δὲ ὡς ἀνάπλεω μελῶν ἀνθρωπείων. Noster in historia de equis Amazonum Heroic. l. c. πολλῶν δὲ ναυαγίων τῷ ἱερῷ προσενεχθέντων, καὶ ἀνθρώπων ἐν αὐτῷ κειμένων ἡμιβρώτων τε καὶ ἐμπνεόντων ἔτι, μελῶν τε ἀνθρωπείων διεσπαρμένων καὶ σαρκῶν, ἃς διέπτυσαν αἱ ἵπποι.

P. 94, 8. οἷς ἐς τὴν. οἵοις. C.

P. 94, 10. ὡς ἀγριώτερος. Mallem utique: καὶ ἀγριώτερος.

P. 94, 12. Ἔρωτός τε πρὸς παλλοῖς ἐπιτάττοντος αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ. rectius *Heynius* emendavit αὐτόν, τὸν ἄθλον scil. Contra in proxima linea legendum videtur, ἐπ' αὐτῷ. *Philostratus* Abderam pro παιδικοῖς habet Herculis, ut *Apollodor.* II. 4. 8. οὗτος δὲ ἦν Ἑρμοῦ παῖς — Ἡρακλέους ἐρώμενος. ubi vid. not. p. 152. Noster Heroic. p. 696. de Nestore ab Hercule amato: ἀγαπῆσαί τε αὐτὸν μᾶλλον ἢ τὸν Ὕλαν τε καὶ τὸν Ἄβδηρον· οἳ μὲν γὰρ παιδάρια ἦσαν καὶ κομιδῇ νέοι.

P. 94, 13. μόχθου τε ἐπ' αὐτὸν οὐ σμικροῦ ὄντος. οὐ μικροῦ. Flor. Paris. μόχθος est *dolor* de morte amati pueri conceptus; nam si de *labore* in certamine caperes, battologia esset.

P. 94, 14. τὸν γὰρ δὴ Ἄβδηρον. δὴ addidit *Olearius* ex Laud. et Barocc. Vid. XXII. p. 90, 3. et infra XXX. p. 100, 8.

P. 94, 17. πρὸ Ἰφίτου νέον. *tenerum et magis quam Iphitus iuvenem* i. e. amasium Herculi iucundissimum. F. G. Welcker. Cogitandum procul dubio de Iphito Euryti filio, quem fuerunt, qui Argonautis annumerarent. Vid. *Apoll. Rhod.* I. 86. *Burm.* in Catal. Argon. in *Clytius* et *Iphitus*. *Pherecydes* ap. *Schol. Soph.* Trach. 355. in expugnatione Oechaliae, filii Euryti

ab Hercule interfectis, Iphitum solum effugisse narrat. Sed longe alia est narratio ap. *Soph.* l. c. 269 ss. ubi Hercules, Euryto iratus, Iphitum *Ἵππους νομάδας ἐξιχνοσκοπεῦντα* de praealta turre praecipitasse dicitur; quam historiam paulo aliter narravit *Diodor. Sic.* IV. 31. p. 275. ad quem *Wesselingium* non meminerat, fontem fabulae esse in Od. φ. 14. 22. ss. ubi *Ἴφιτος Εὐρυτίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.* Cf. ibi Schol. Nonnulla de eo esse potuerunt in poemate epico *Οἰχαλίας ἁλώσει*, quod *Creophylo* tribuebatur; plura etiam ap. Tragicos. Cur Noster Iphiti mentionem fecerit in historia de Abdero ex dictis apparet.

P. 94, 18. *καλὰ γὰρ δή. καλλὰ.* C. — *ἐν τῇ λεοντῇ.* Vid. supra XXII. p. 91, 7. XXIII. p. 91, 29.

P. 94, 20. *καὶ εἰ δή τι περιελτύξατο αὐτῶν. ἰδίτητι.* C. — *αὐτὸν.* C. *αὐτὰ.* Laud. Paris. verior vulgata, etiam iudice *Boissonadio* Her. p. 352.

P. 94, 22. *τῷ ἐπὶ πένθει δεδόσθω καὶ ἄλλῳ ἐραστῇ ἄλλο. Ἐχέτω τι καὶ ἡ στήλη γέρας.* In his aberravit sensu *Olearius*, et male ea interpunctione laborant. Distinguenda et accipienda putamus esse sic: *τὰ μὲν δὴ δάκρυα — καὶ τὸ βαρὺ τοῦ προσώπου τὸ ἐπὶ τῷ πένθει, δεδόσθω καὶ ἄλλῳ ἐραστῇ. Ἄλλο ἐχέτω τι καὶ ἡ στήλη γέρας ἐφεστηκυῖα καλῷ σήματι· ὃ δὲ οὐχ, ὅπερ οἱ πολλοί, πόλιν τε τῷ Ἀβδήρῳ ἀνίστησιν, ἣν ἀπ' αὐτοῦ καλοῦμεν.* *relinquenda* ait *ista esse omnia, quae luctum Herculis declarare potuere, et aliis, tamquam communia in tali fortuna; at, quod non vulgare est, Hercules urbem eius nomine condidit.* Heyne. p. 138. In his *τὸ ἐπὶ πένθει* mihi quoque in mentem venerat; (quamquam *τῷ ἐπὶ πένθει δεδόσθω* tiearis fortasse: *torvitas vultus concedatur affectui luctus.*) sed *ἄλλο* cum sequentibus coniunctum parum placet. Saltem scribendum: *ἀλλ' ἐχέτω τι καί* — ut *ἀλλὰ* respondeat praecedenti *μέν*. Fortasse tamen reconditius quid latet. *ὁ δὲ* minime mutandum in *ὃ δὲ* — refertur enim ad Herculem, qui his verbis ab *ἄλλοις ἐρασταῖς* distinguitur, quod non lacrymis tantum dilectum puerum prosecutus sit, sed oppidum in eius honorem et solemnes ludos condiderit. Bene haec haberent sic scripta: *τὸ βαρὺ τοῦ προσώπου τὸ ἐπὶ πένθει, δεδόσθω καὶ ἄλλῳ ἐραστῇ τῶν πολλῶν· ἐχέτω τι καὶ ἡ στήλη γέρας ἐφεστηκυῖα καλῷ σήματι· ὁ δ', οὐχ ὅπερ οἱ πολλοί, πόλιν τε* — Libris nihil in his iuvamur, nisi quod *ἄλλο* omittitur Paris. 1761. Et certe hoc vocabulum natum esse possit ex *διττογραφίᾳ*. — Pro *στήλῃ*, Paris. et Flor. *στολὴ* habent; pro *σήματι* iidem libri *σώματι*. — *Ἀβδήρῳ*, *Ἀβήρῳ*. C. D. *Vigenerius* sensum huius loci mirum in modum pervertit.

P. 94, 22. δεδόσθω καὶ ἄλλῳ (ex quidem ἄλλῃ) ἄλλα. Constructiones confusae, ut videtur. F. G. Welcker.

P. 94, 26. καὶ ἀγὼν τῷ Ἀβδήρῳ κείσεται. certamina in Abderi honorem instituta alibi non video commemorata. Nec tamen merum *Philostrati* commentum haberi debet; sed verisimile est enim eiusmodi quid, ut *Heynius* suspicatur, in Heraclea aliqua reperisse aut apud Tragicum.

P. 94, 27. ἀγωνιεῖται δ' ἐν αὐτῷ. ἐπ' αὐτῷ. Flor. Paris. — πυγμὴν καὶ παγκράτιον. om. C. D.

P. 94, 28. τὰ ἐναγώνια. ἀναγώνια. C.

XXVI.

XENIA.

P. 95, 1. ὁ μὲν ἐν τῷ οἰκίσκῳ. ἐν om. C. D. Glossa in Paris. 1761. τῷ μικρῷ οἴκῳ, ὀρνιθοτροφείῳ, κλωβίῳ. ap. *Osann.* in Auctar. Lex. Gr. p. 97.

P. 95, 4. ἀλλὰ καὶ βλέπει πάνυ τῷ βλέμματι. sic C. D. Flor. Par. probante *Heynio* p. 147. et *Bastio* Ep. cr. p. 284. Vulgo πάντῃ. Similis est locutio πάνυ βλέπειν et ἀποβλέπειν πρός τι. ut ap. *Galen.* in προτρ. T. I. p. 9. et ap. *Himer.* Ecl. V. 11. p. 138. οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ πρὸς πλεονεξίαν τὰ πάντα βλέποντες. ubi est, qui κατὰ πάντα corrigat; male omnino. Simile est etiam, quod supra habuimus I. 28. p. 46, 12. ἀφίησι τῇ χειρὶ πάσῃ.

P. 95, 5. καὶ τὸ ἀεὶ πτώσσειν. sic Paris. et D. Vulgo πτωσσειν. πτήσσειν. Flor. — ὁ δ' ἐκκρεμαμένος. ὅδ' vulgo. ὁ δ' Paris.

P. 95, 7. ἀνερρῆγώς τε τὴν γαστέρα. ἀνερρωγώς τε. Flor. fortasse rectius; sed causam non videbam satis gravem, cur a vulgata recederem, quae teste *Eustathio* p. 484. 3. Attica est, ἀνέρρωγα, Ionica. Sed haec quoque forma frequens ap. Atticos.

Ib. τοῖν ποδοῖν. τὴν π. C.

P. 95, 9. ὃς ὑπὸ τῇ δρυῒ κάθηται. sic *Olear.* ex Codd. suis (Barocc. puta et Laud. pro ὑπὸ τῇς δρυός, in qua lectione vett. editt. conspirant cum Flor. ὑπὸ τῇ δρυῒ est in C. D. et, ut videtur, etiam in Paris.

P. 95, 10. μόνος ἠρηκέναι. leporem canis iuxta sedens se solum cepisse, significat. Vulgo male *Suetii* coniectura usque adhuc ἥττας; quod neminem animadvertisse miror, quum tamen inepte

sit, eamem diei simul leporem et decem ambas solum cepisse. Distinctione emendata, sensum restituimus, quem perspexit etiam corrector Cod. Paris. 1696, qui δὲ inserait inter τὰς et πλησίον. Hoc fulcro non indigemus. Verba ἀρίθμει δὲ αὐτὰς δέκα pro parenthesi habenda. ἀριθμεῖ restitui, sensu inhente, ex editt. vett. C. D. Flor. ἀριθμεῖ. Mor. Olear.

P. 95, 13. οὐδὲν δεῖ βλιμάζειν. οὐ δεῖ. Flor. Paris. facile syllaba potuit excidere. *Dion. Hal.* Antiqu. Rom. VII. 13, 7. καὶ οὐ δεῖν ᾤοντο τοῖς ἐχθροῖς ἐπὶ τοιαύταις τύχαις μνησικακεῖν, Cod. Vat. οὐδὲν ᾤοντο. De βλιμάζειν vid. *Ruhnk.* ad *Tim.* p. 62. *Schol.* ad *Aristoph.* Av. 530. βλιμάζειν κυρίως τὸ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ τοῦ στήθους ἅπτεσθαι, ὅπερ ἐποίουν οἱ τοὺς ὄρνιθας ἀνούμενοι. — τοὺς χῆνας. τὴν χῆνα est in Vit. Apoll. VI. 19. p. 257. sed Vratisl. τὸν χῆνα. Ibi post pauca lege: ὤμνυ γὰρ ταῦτα, οὐχ ὡς θεούς, ἀλλ' ἵνα μὴ θεοὺς ὀμνύοι, pro ὤμνυ. praeeunte Vratisl. qui ὀμνύει offert.

P. 95, 15. τῆς πιμελῆς. πιμελῆς. C.

P. 95, 16. εἰ δὲ καὶ ζυμίτας ἄρτους. καὶ om. Flor. ζυμίτας recepi ex Flor. et Paris. probante *Boissonadio* ad *Planud.* Metam. p. 604. pro ζυμήτας. Vid. *Oudendorp.* ad *Thom. M.* p. 903. Ap. *Xenoph.* Anab. VII. 3. 21. ἄρτοι ζυμῖται. ubi Codd. nonnulli ζυμῆτες. ζυμῆται est ap. Etymol. M. p. 412, 37. — ὀνταβλώμους. derivatum ex *Hesiod. E.* καὶ Ἡ. 442. ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον ὀκτάβλωμον.

P. 95, 17. καὶ εἰ μὲν ὄψου τι χρῄζεις, αὐτοὺς ἔχεις. χρήσεις. C. vertitur: *eosdem habes panes*; quod foret, τοὺς αὐτοὺς ἔχεις. nunc legendum: αὐτοῦ ἔχεις i. e. ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἐν τῷ αὐτῷ κανῷ. Praeter panes ζυμίτας sunt *ibi* alii, papavere, apio et marathro conditi. Vid. ad *Philostr. Im.* II. p. 114, 15. ἄρτους μακωνίθας ex *Alcmane* commemorat *Athen.* III. p. 111. A. Vid. *Alcm.* Fragm. p. 33. s. ed. *Welck.* Alii panes, qui coquuntur in mactra papavere consperso, describuntur ap. *Athen.* p. 113. C. — μαράθου. sic Flor. Paris. C. D. Vulgo μαράθρου. utrumque scribitur. μήκων et μάραθος iunguntur ap. *Athen.* II. p. 70. F. μάραθα et πάπυοι Ib. p. 71. A. De *apio*, σέλινῳ, pani condiendo adhibito nihil memini legere.

Ib. καὶ εἰ μὲν ὄψου τι χρῄζεις, (in pane, quo panes conditi sint varie), αὐτοὺς ἔχεις (ἄρτους, quales desideres), conditos marathro, apio, papavere. F. G. Welcker.

P. 95, 21. εἰ δὲ τραπέζης ἐρᾷς, τουτὶ μὲν ἐς ὀψοποιοὺς ἀναβάλλου. μὲν *Olearius* se ex codd. suis adiecisse ait. A nostris libris abest, et ab editt. vett. Verba ipsa obscuritate quadam laborant, quam dispellere voluit Latinus, τράπεζαν de *perfectis*

Digitized by Google

Apulis accipiens, coquorum arti committendis; et *Vigenerius*, qui sic vertit: *Que si vous aimez plus le coeur à la viande, ayez patience que les cuisiniers l' ayent apprestez, et mangez cependant de ce qui n'a point passé par le feu.* ubi plura sunt, quae graecus textus ignorat; praeterquam quod vocabulo τράπεζα significatio affingitur, quam per se non habet. Et profecto verba, αὐ δὲ σιτοῦ τὰ ἄπυρα — aliud quid praecessisse demonstrant, quam id quod nunc legitur. τουτὶ μὲν refertur ad panes modo commemoratos, ad leporem captum et suspensum, ad anates et anseres, quae omnia sunt τοῦ δείπνου, et ad coquorum artem pertinentia; τὰ ἄπυρα autem secundis mensis reservantur. Sensum habebis expeditum, si restituta voce, quae inter similes syllabas facile excidere potuit, legeris: εἰ δὲ δευτέρας τραπέζης ἐρᾷς, τουτὶ μὲν ἐς ὀψοποιοὺς ἀναβάλλου, σὺ δὲ σιτοῦ τὰ ἄπυρα. Non minus recte autem dicitur δευτέρα τράπεζα, quam δεύτεραι τράπεζαι. Vid. *Athen.* XIV. p. 641. F. 642. A.

P. 95, 22. τί οὖν οὐ τοὺς δρυπεπεῖς ἁρπάζεις; recepi oblatum a Paris. ubi tamen αυτοὺς vitiose pro οὐ τούς. δρυπέπεις. C. D. οὐ τοὺς δρυπέτεις. Flor. τὰς δρυπέτεις. Vulgo. Quid interesit inter δρυπέτης et δρυπέπης aut δρυπετὴς docult *Pierson.* ad *Moer.* p. 121. Nostro loco conveniunt *fructus sole ad maturitatem perducti*, δρυπεπεῖς, καρποὶ scil.

P. 95, 25. ἐντεύξῃ ταύταις. ταύτης. C. — ἀλλὰ γυμναῖς ἥδη. γὰρ μυᾶς. Flor.

P. 95, 26. καὶ μηδὲ τῶν τραγημάτων. μηδὲ. C. D. τῶν om. editt. vett. Flor. Paris. tacite restituit *Olear.* ex suis libris procul dubio. Est etiam in C. D.

P. 95, 28. ἃς τρέφει λειότατον φυτόν, ἐν ὀξεῖ τῷ ἑλύτρῳ καὶ ἀτόπῳ εἶπεῖν. acumen rhetor quaesivit in antitheti arboris cortice laevissimo, et frugum putaminis hispidi. Sed non video, cur ob hanc causam illud putamen ἄτοπον εἰπεῖν dicatur. Num legendum: ἀτόπῳ δυσεῖν, aut ἄπτειν? *Alian.* H. A. I. 11. de spibus: τραχεῖας ἰδεῖν καὶ προσψαῦσαι.

P. 95, 30. τῆς τῶν ἰσχάδων συνθήκης παρούσης, παλάθης ταυτησὶ καλουμένης. in Paris. haec sic leguntur: μέλι, παλάθης παρούσης, καὶ εἴ τι — versu fere integro erasо. Tum Scholion est in marg. παλάθης· τῆς τῶν ἰσχάδων συνθήκης. unde hunc locum in aliis libris et editionibus interpolatum esse, valde fit probabile. Plura tamen corrector Parisini libri erasit, quam opus erat. Optime enim haec habebunt sic scripta: ἐξέστω καὶ τὸ μέλι, παρούσης παλάθης ταυτησὶ καλουμένης, inductis tantum

verbis a glossatore additum: τῆς τῶν ἰσχάδων συνθήκης. *Hesych.* παλάθη. ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις. ut est etiam in Glossar. Herodoteo p. 175. De illa voce vid. *Bachr.* in *Creuzeri* Melet. III. p. 16. *Schaefer.* ad *Longum* p. 581. Elegans locutio, παλάθης ταύτησι καλουμένης, pro qua etiam οὕτω et ταύτῃ καλουμένης dici poterat. Vid. *Bast.* Ep. cr. p. 36. et in Addend. p. 8. *Schaefer.* Melet. p. 81. s. et ad *Apoll. Rhod.* T. II. p. 261. *Stallb.* ad *Platon.* Phileb. p. 9.

P. 95, 31. καὶ εἴ τι ἂν εἴποις οὕτως ἡδὺ πέμμα. postrema verba distinctione post εἴποις posita, a praecedentibus seiunxi. Praeterea mallem, καὶ εἴ τι ἄλλο εἴποις, aut, quod lenius, καὶ ὅ τι ἂν εἴποις. Cohaerent enim haec verba non cum iis, quae proxime antecedunt, sed cum verbis, ἐῤῥέτω καὶ τὸ μέλι — καὶ ὅ τι ἂν εἴποις. Tum per ἐπιφώνημα additum: οὕτως ἡδὺ πέμμα. *tam dulcis est hic ficuum cibus!* De ὅ τι ἂν εἴποις et εἴποι τις. vid. ad *Achill. Tat.* II. 20. p. 552. — De εἴ τι ἄλλο vid. *Toup.* Em. in Suid. T. I. p. 313. ed. Ox.

P. 95, 33. φύλλα οἰκεῖα. prius vocabulum, quod a vett. editt. abest, *Olear.* restituit ex codd. Est etiam in Paris. C. D. φῦλλα. Flor.

P. 95, 34. τὴν γραφὴν ἀποφέρειν. hoc vult rhetor: hos fructus, haec bellaria et reliqua in hac tabula exhibita et repraesentata destinata videri domino agri, cui pro munere offerantur.

P. 96, 1. ὁ δὲ λούεται τάχα. sensus est, agri dominum fortasse, spretis agri et ruris opibus, urbanis tantum deliciis, balneis sumtuosisque dapibus delectari; dumque peregrina vina appetat, negligere mustum dulcissimum a suis ipsius vineis ipsi oblatum. Vinum Pramnium et Thasium celeberrimum.

P. 96, 3. ἐνὸν τῆς γλυκείας τρυγὸς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ πιεῖν. hic iterum haeremus in τραπέζῃ, pro quo vocabulo aliud quid requiritur, agro peculiare et rusticae simplicitati proprium. Non dubito rhetori obversatam esse imaginem compotationis, qualem suavissime depinxit *Theocrit.* Id. VII. 132. ss. aut qualis est in Ep. *Macedonii* Anth. Pal. XI. 63. ubi inter alia: ἄγχι δὲ ληνὸς Ἀντὶ πίθου. aut ap. *Agath.* Ib. nr. 64. ubi vindemiatores σχέδιον ποτὸν ἐπὶ ληνῷ potant. Tale quid igitur hoc loco requiro, quod ad rusticae vitae significationem faciat, sic ut proxima, ὡς ἐς ἄστυ κατιὼν ὄζοι στεμφύλου καὶ ἀπραγμοσύνης. Ducta haec ex *Aristoph.* Nub. 50. ubi agricola, ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας. et 1005. iuvenis, ad priscum morem formatus, dicitur ὄζων σμίλακος καὶ ἀπραγμοσύνης. Cf. et *Alciphr.* III. 29. p. 538. (T. II. 95.) ἄγροικον ὄζοντα στεμφύλων καὶ κόνεως πνέοντα.

Digitized by Google

Priorem *Aristophanis* locum comparanti in mentem venerit, *Philostratum* scripsisse: ἐνὸν τῆς γλυκείας τρυγὸς ἐπὶ τῇ τρασιᾷ πιεῖν. ita ut τρασιὰ ex recordatione verborum Comici sit posita tamquam res vitae rusticae peculiaris. Tum vero commemoratio τῆς τρασιᾶς i. e. τοῦ τόπου ἐν ᾧ τὰ σῦκα ξηραίνεται, post laudem in superioribus tributam ficubus, huic loco inprimis fuerit conveniens.

P. 96, 3. ἐπὶ τῇ τραπέζῃ πιεῖν. Si τράπεζα vulgo fortasse sensu eminentiore dictum est pro δευτέρα τράπεζα, tum neque supra p. 96, 21. opus est, ut ante τράπεζα vox δευτέρα addatur, quae non facile excidere potuisse videtur, neque hic ut τράπεζα eliminetur: nam instum bibendi tempus erat ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ. F. G. Welcker.

P. 96, 5. καὶ κατὰ τῶν ἀστυτρίβων ἐρεύγοιτο. male vertitur: *atque in hinc inde obambulantes eructet.* Sunt ἀστύτριβες qui urbi adhaerent, ab urbe non recedunt. *Hesych.* ἀστύτριψ. ἐν ἄστει διατρίβων. ὁ ἐν πόλει ἀναστρέφων. Primus fortasse *Critias* hac voce usus est. Cf. *Pollux* IX. 17. Eiusdem generis est ἀστυπόλος, quam vocem Lexica praetermiserunt, ap. *Synes.* de Regno p. 27. B. ubi οἱ ἀστυπόλοι cum ἀγροδιαίτοις iunguntur. — In verbo ἐρεύγεσθαι et κατερεύγεσθαι est satietatis ex copia dapium, simul etiam insolentiae significatio. Cf. etiam quae supra I. 31. p. 49, 20. de huiusmodi verborum apud Sophistas usu monuimus. Facit huc *Diodor. Sinop.* ap. *Athen.* VI. p. 239. E. parasitorum artes describens in assentando: οἷς ἐπειδὴ προσερεύγοι — Ἴα καὶ ῥόδ' ἔφασαν αὐτὸν ἠριστηκέναι. Ἐὰν δ' ἀποπάρδῃ μετά τινος κατακείμενος, Τούτῳ προσάγων τὴν ῥῖνα δεῖτ' αὐτῷ φράσαι, Πόθεν τὸ θυμίαμα τοῦτο λαμβάνεις;

XXVII.

MINERVAE NATALES.

Minervae natales Cleanthes Corinthius pinxerat teste *Strabone* VIII. p. 343. Quod argumentum arti haudquaquam accommodatum esse, *Heynius* indicat; me quidem assentientem non habens. Miracula enim gentium religione sacrata, dummodo ne res ingratas vel incredibiles et absurdae oculis subiiciantur, arti haud secus conveniunt ac poesi, de qua re scite iudicat *Aristoteles Poet.* XVIII, 14. XXV, 3. ed. Herm. Adde Horat. A. P. 183. et 339. Artifex autem non prosilientem ex capite Iovis deam armatam pinxa

xerat, quod displicere potuisset; sed concilium exhibuerat deorum Olympicorum Minervam ex Iove natam admirantium, et iuxta Olympum hinc Athenarum, illinc Rhodi cives in acropoli utrosque sua certatim sacrificantes; speciosum sane argumentum ac locuples. Vsque eo difficilis et morosus est senex admirabilis, ut in Pluto in Rhodum (non in Athenas, quod Noster neutiquam dicit) descendente, iuvene auro fulgente, alato, oculato, aureum imbrem a Iove missum significante offendat. Minervae Erganes et Pluti statuae Thespiis in templo Iovis dedicatae erant. In anaglyphi fragmento ap. *Winckelm. Monum. ined.* in vineola tituli voluminis secundi et *Millin. Gal. mythol.* tab. 36. Iupiter tantum et Vulcanus spectantur; sed adfuit Minerva ab altero Iovis latere. Comoedia fuit Hermippi *Ἀθηνᾶς γοναί*, ut Philisci *Πανὸς γοναί*. F. G. Welcker.

Titulus, *Παλλάδος γενέσεις*. D. *Φιλοστράτου εἰκόνων δ.* Paris. 1696. In hac fabula de Minervae natalibus enarranda, quae est ap. *Hesiod.* Theog. 924 ss. coll. 885-899. in Hymn. Homer. in Apoll. 308. s. et in Minervam, Noster sequitur *Pindar.* Ol. VII. ubi vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 171.

P. 96, 5. *οἱ μὲν ἐκπληττόμενοι.* dii deaeque in hac tabula conspiciuntur, admiratione perculsi. Congregati enim supremo quodam edicto, quod ne Nymphis quidem et fluminibus abesse permisit. Postrema haec, quod *Olearius* recte monuit, derivata ex *Il.* XX. 4. *Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι — Οὔτε τις οὖν Ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο, Οὔτ' ἄρα Νυμφάων, αἵτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται, Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.*

P. 96, 7. *προειρημένον αὐτοῖς.* constructionem illustravit, nostro quoque loco commemorato, *Koen.* ad *Gregor. Cor.* p. 39. Vit. Homeri in *Galei* Opusc. Myth. p. 376. *καὶ γὰρ τοῦτο, προειρημένον πρόσθεν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως περὶ τοῦ ἐνστῆναι τῇ ὁρμῇ τοῦ Ἕκτορος, ἀντέθηκεν.* Cf. XXIX. p. 98, 26. — *μηδὲ νύμφαις. μὴ δὲ.* C. D.

P. 96, 8. *ὧν γίγνονται. γίνονται.* C. D.

P. 96, 9. *φρίττουσι δὲ τὴν Ἀθηνᾶν.* Hymn. Homer. XXVIII. 6. in eadem historia: *σέβας δ' ἔχε πάντας ὁρῶντας Ἀθανάτους.* Verbum ipsum sumsit Noster ex *Pindaro* l. c. 70. *Οὐρανὸς δ' ἔφριξέ νιν καὶ Γαῖα μάτηρ.*

P. 96, 10. *ἐν ὅπλοις ἐκραγεῖσαν Ἡφαίστου μηχαναῖς. Pindar.* l. c. *ἀνίχ' Ἁφαίστου τέχναισιν Χαλκελάτῳ πελέκει πατέρος Ἀθαναία κορυφὰν κατ' ἄκραν Ἀνορούσαισ' ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ.* Vit. Apoll. VI. 19. p. 256. *Ἀθηνᾶν δημιουργήσειν μέλλοντα, στρατόπεδα ἐννοεῖν (δεῖ) — καὶ ὡς Διὸς αὐτοῦ ἀνέθορεν.* Rem satis mirabilem in maius etiam auxerunt prodigium, qui Minervam

Ἵππιαν hoc nomine appellatam fuisse dicerent, ἐπεὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς μεθ' ἵππων ἀνήλατο, ut est ap. Etym. M. p. 474, 30. Minervam, apud Arcadas Coriam appellatam, quadrigarum inventricem fuisse narrat *Cicero* de N. D. III. 23. ubi vid. *Creuzer* p. 624. Elegantèr *Aristid.* T. I. p. 9. (18.) ἀνήει γὰρ εὐθὺς ἔνοπλος, ὥςπερ ἥλιος ἀνίσχων ὁμοῦ ταῖς ἀκτῖσιν.

P. 96, 11. ὡς ὁ πέλεκυς. ὡς πέλεκυς. Flor. articulum tuentur editt. omnes cum Paris. C. D. ᾧ ὁ πέλ. edidit *Olearius* ex conjectura; οὗ ὁ πέλ. volebat *Salmasius*. *Heynius* aut aliquid excidisse censet, aut totum ex marg. irrepsisse. Interpolationis suspicio parum probabilis; sed verbum excidisse, ut φησὶν (φῃ in Codd. scriptum), vix est quod dubites. De tali usu verbi φησὶ supra monuimus. Vid. et ad *Phil. Iun.* III. p. 116, 8.

P. 96, 13. ὅσα γὰρ τῆς Ἶριδος χρώματα. I. 16. p. 28, 16. τῇ στολῇ, θεῖόν τε ἀπολαμπούσῃ καὶ ὑπὲρ πᾶσαν Ἶριν. Cf. I. 10. p. 19, 13. De Eurypyli armis *Phil. Iun.* X. p. 126. παραλλάττουσι τὴν αὐγὴν ὅπη τε καὶ ὅπως κινοῖτο ἡ Ἶρις. *Aelianus* de piscium quorundam coloribus H. A. X. 13. καὶ φαίης ἂν θεασάμενος τὴν Ἶριν αὐτὰ μιμεῖσθαι τῇ κράσει τῶν ποικίλων χρωμάτων. Florum varietatem describens *Claudian.* de R. P. II. 98. *nec sic innumeros arcu mutante colores Incipiens redimitur hiems.* Caeterum huc facit *Procl.* in Timae. I. p. 51. Orpheum laudans, ὅτι τὴν Ἀθηνᾶν ὁ Ζεὺς ἀπεγέννησεν ἐκ τῆς κεφαλῆς Ὅπλοις λαμπομένην χαλκήϊον ἄνθος ἰδέσθαι.

P. 96, 15. ὅτῳ ποτὲ τὴν θεὸν προσαγάγηται. *quibusnam muneribus deam recens natam sibi conciliet.* De Vulcani amore in Minervam concepto veterum loca vide ap. *Hemsterhus.* ad *Lucian.* D. D. VIII. T. II. p. 274. s.

P. 96, 16. προανάλωται. sic *Olearius* tacite pro προσανάλωται, quod in omnibus est editt. et in multis libris scriptis. προανάλωται habetur in Paris. 1760. 1761. 3019. Haec verba permutata in *Aeschin.* Or. c. Timarch. 76. p. 325. ed. *Bekker.*

P. 96, 18. ὁ Ζεὺς δὲ ἀσθμαίνει σὺν ἡδονῇ. ὁ δὲ Ζεύς. Flor. ἡδονὴν. C. a pr. m.

P. 96, 20. φρονῶν τῷ τόκῳ. Vid. supra I. 30. p. 48, 10.

P. 96, 22. ὡς ἂν εἰ καὶ αὐτῆς ἐγένετο. καὶ αὐτὸς. C. Scripsi divisim ὡς ἄν εἰ pro vulgato ὡσανεὶ. Vid. *Steph.* Thes. Gr. T. IV. p. 824. C. *Borneman.* ad *Xenophont.* Conv. IX. 4. p. 220. s.

P. 96, 23. δυοῖν ἀκροπολέοιν. sic Codd. Olearii, Paris. et D. vett. editt. cum Flor. et D. ἀκροπολέων. quod nec ipsum male habet. Vid. ad *Phil. Iun.* c. III. p. 115, 35. — γῇ καὶ θαλάττῃ Athenienses in continenti terra, Rhodii in insula sacra facientes turres simul et maris cultum deae offerre videbantur.

Digitized by Google

P. 96, 25. *καὶ ἄνθρωποι γηγενεῖς.* καὶ quod est in edit. ante *Olearium* omnibus, et in Flor. C. D. auctoritate Cod. Barocc. deletum in ed. Lipsiensi, quod imitari non sum ausus. Nam sincerum esse hunc locum dubito. Athenienses *γηγενεῖς* fuisse, nemo ignorat; de Rhodi primis incolis qui idem tradiderit, novi neminem. Et fac tradi, quid ad sacrum Minervae factum, si uterque populus terrae originem debuit? Expectatur potius aliquid, quod respondeat verbis *γῇ καὶ θαλάττῃ*, quae ob quam causam sint addita, diximus. Iam vero Telchines, qui primi Rhodum incoluisse dicuntur, erant *υἱοὶ θαλάσσης, ὡς ὁ μῦθος παραδέδωκε*, auctore *Diodoro Sic.* V. 55. p. 374. Vnde si apud *Philostratum* legeris: *καὶ ἄνθρωποι γηγενεῖς καὶ θαλαττογενεῖς* — apparebit, haec quoque in Minervae laudem esse adiecta, quae a duobus populis praestantissimis, altero ex terra, ex mari altero ortis, statim postquam ipsa nata fuerit, sacris est honorata. Facile autem *θαλαττογενεῖς* potuit excidere post *γηγενεῖς*, et *θαλάττῃ* paulo ante scripto.

Ib. *οἱ μὲν ἄπυρα ἱερὰ καὶ ἀτελῆ.* historia est ap. *Pindar.* Ol. VII. 86. qui Rhodios oblivione captos narrat: *καί τοι γὰρ αἰθούσας ἔχοντες Σπέρμ' ἀνέβαν φλογὸς οὔ· Τεῦξαν δ' ἀπύροις ἱεροῖς Ἅλσος ἐν ἀκροπόλει*, ubi vid. Schol. et *Boeckh.* p. 171. Rhodiorum religiones explicantem.

P. 96, 26. *ὁ δὲ Ἀθήνῃσι δῆμος.* quod autem ad Athenienses attinet, apud hos ignis et nidor; — *καὶ κνίσσαι ἱερῶν. Meurs.* Rhod. I. 16. p. 48. s. corrigendum censebat *πῦρ ἔχει καὶ κνίσσας ἱερῶν.* insolentiorem verborum structuram ad vulgarem formam revocans. In plurali *κνίσσαι* haerebat *Heynius*, qui *κνίσσα* corrigit. Fortasse recte.

P. 96, 27. *ὁ καπνὸς δὲ οἷον εὐώδης γέγραπται.* sic fere I. 6. p. 10. *μῶν ἐπῄσθου τι τῆς ἀνὰ τὸν κῆπον εὐωδίας*; et simili audacia II. 1. p. 54, 15. *γέγραπται γάρ τι καὶ ᾠδῆς.* et Ib. 2. p. 55, 32. *μῆλα εὐώδη· καὶ γὰρ καὶ τοῦτο αὐτῶν ἔοικεν ἐγγεγράφθαι.*

P. 96, 28. *καὶ μετὰ τῆς κνίσσης ἀναῤῥέων. καπνὸν κνισσῶντα* dixit *Pindar.* Isthm. IV. 112. *Lucian.* de Sacrif. c. 9. T. III. p. 74. deos ait observare, *εἰποθεν ὄψονται πῦρ ἀναπτάμενον, ἢ ἀναφερομένην κνίσσαν, ἐλισσομένην περὶ καπνῷ.* — Pro *ἀναῤῥέων.* C. vitiose *ἐναῤῥέων.*

P. 96 29. *ὅθεν ὡς παρὰ σοφωτέρους.* Cf. *Diodor. Sic.* V. 56.

P. 96, 30. *Ῥοδίοις δὲ λέγεται χρυσὸς ἐξ οὐρανοῦ ῥεῦσαι. Pindar.* l. c. *τείνοις ὁ μὲν (Ζεὺς) ξανθὰν ἀγαγὼν νεφέλαν Πολὺν ὗσε χρυσόν. Himer.* Ecl. XIII. 34. p. 236. *Ῥοδίους μὲν*

Digitized by Google

δὴ λόγος ὑσθῆναι χρυσῷ, χρυσῆν ἐπ' αὐτοὺς τοῦ Διὸς νεφέλην ῥήξαντος. Ad hanc fabulam respicit Avarus ap. *Liban.* T. IV. p. 200. 15. τοσοῦτον αὐτοῖς ἐν οὐρανῷ κεῖσθαι χρυσίον, ὥστε καὶ πόλεις ὅλας εὐδαίμονας ποιεῖν ὑετῷ χρυσίου. *Aristid.* Or. Rhod. T. I. p. 546. (354.) καὶ Ὅμηρος πλοῦτον μὲν ἔφη καταχέαι τὸν Δία τῇ νήσῳ — καὶ Πίνδαρος παραλαβὼν ὕσαι χρυσὸν νεφέλην ξανθὴν ἐπιστήσαντα. νῦν δὲ οἷα κατέχει δῶρα ὁ δαίμων; οἷον νέφος ἕστησεν ὑπὲρ τῆς πόλεως;

P. 97, 2. ἐφέστηκε τῇ ἀκροπόλει καὶ ὁ δαίμων, ὁ Πλοῦτος. novum et insolens, quod quum acropolin utramque Rhodi et Athenarum exhibuisset pictor, in altera hac stantem *Plutum* effinxit; scilicet ut responderet fabula Atheniensium alteri Rhodiorum narrationi, qua *aurum* Rhodiis pluisse memoratur. Heynius. Plutum non in Athenarum, sed in Rhodiorum acropoli fuisse, contextus docet; quod non latuit *Spanhemium* et *Hemsterhusium* ad *Aristoph.* Plut. 1192. Certe ἐκ νεφῶν descendisse dici non poterat πλοῦτος, nisi is, quem fulva illa nubes in Rhodum defuderat.

P. 97, 4. χρυσοῦς δὲ. *Lucian.* in Rhet. Praec. c. 6. T. VII. p. 225. iuxta Rhetoricam deam collocat Plutum, χρυσοῦν ὅλον ὄντα καὶ ἐπέραστον.

P. 97, 5. ἐκ προνοίας γὰρ αὐτοῖς ἀφίκετο. αὐτης. C. ἀφίκοιτο. Flor. Non recte haec verba accepit *Olearius*, ad Iovis *providentiam* ea referens, quum de Rhodiorum agatur προμηθείᾳ, praeeunte *Pindaro* l. c. 80. cuius loci explicationem pete a *Boeckhio* p. 171.

XXVIII.

T E L A E.

Titul. *Πηνελόπη.* D. Mirum argumentum tabulae. Domus deserta et ruinosa, araneis plena; fila ab iis non solum demissa, per quae descendunt et adscendunt; angulis attexta araneorum tanquam habitacula, alia plana tanquam aestivis, alia cava tanquam hibernis destinata; laudatur ars in reddendis filis tam tenuibus et ipsis araneis ad naturae veritatem. Describitur una ex his tela, cuius filis implicita musca praeda fit araneis. Heynius.

P. 97, 7. ἐπεὶ τὸν τῆς *Πηνελόπης* ἴστὸν ἔδεις. Quae in principio capitis memorantur de Penelope, dubitationem facere possunt, an ad hanc picturam spectent. Et si propius locum adspexeris, rhetorice pronuntiata haec sunt: laudatur, inquit, tabula

Digitized by Google

aliquando visa a te, praeclare picta, in qua Penelope bene expressa est in tela texenda occupata; contemplatione tamen censeo non minus dignam esse tabulam hanc, qua aranei texunt." Heynius. Parum quidem est probabile, in hac tabula, cuius maiorem partem tela araneae occupabat, Penelopen texentem fuisse repraesentatam, aut si ibi fuerit, eam a sophista obiter tantum commemoratam fuisse; neque tamen haec omnia ad merum ornatum retulerim. Revera rhetor tabulam vidisse videtur, fortasse in hac ipsa pinacotheca, argumentum quoddam ex Odyssea exhibentem, Penelopen scilicet telam texentem; sed huius tabulae descriptionem aut non dedit, aut, si dedit, periit illa. Iuxta illam tabulam, ἐκ γειτόνων, erat ea, in quam nunc pueri oculos convertit, nihil illa habens praeter domum desertam et ob vetustatem ruinosam, inque ea tela araneae pulchre repraesentata. Nisi ita rem acceperis, non video, quem sensum habere possint verba ἐκ γειτόνων, quae certe non id significant, quod *Heynius* volebat, „proxime accedens, tantum non aequans pari modo." Vid. *Bergler.* ad *Alciphr.* II. 2. p. 216. et *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 296. s. — τὸν τῆς Ηνελόπης. priorem articulum om. C.

P. 97, 7. ᾖδεις. ἄδης. C.

P. 97, 8. πάντα ἱστοῦ ἔχειν. II. 1. p. 54, 12. τόξον — φησὶ πάντα ἔχειν, ὅσα ἡ λύρα. omnia in picta illa tela tam accurate sunt expressa, ut in vera. — καὶ ἄνθεα κεῖται ὑπὸ τῶν μίτων. ducta haec videntur ex *Il.* XXII. 440. de Andromache: ἀλλ' ἤγ' ἐτὸν ὕφαινε, μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο, Ἀΐπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν. ubi θρόνα sunt ἄνθη, καὶ τὰ ἐκ χρωμάτων ποικίλματα. Vid. *Heyn.* T. VIII. p. 338. s.

P. 97, 11. ὑποφθέγγεται ἡ κερκίς. ἡ τῆς κερκίδος φωνὴ ex *Sophocle* Tereo commemoratur ap. *Aristotel.* Poet. IX. 7. *Antipater* in Anth. Pal. VI. 174. κερκίδα δ' εὐποίητον, ἀηδόνα τὰν ἐν ἐρίθοις. Vid. Anim. in Anth. Gr. II. 1. p. 30. s.

Ib. αὐτὴ δὲ ἡ Πηνελόπη κλαίει δακρύοις, οἷς τὴν χιόνα τήκει Ὅμηρος. Mallem οἷοις. Respicitur Od. XIX. 204. τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς. Ὡς δὲ χιὼν κατακῆκε' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν — ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης. *Heynius* existimat Nostrum voluisse dicere, οἷς τὸν χρῶτα (τὴν χροιὰν) τήκει, ὡς εὗρε τὴν χιόνα Ὅμηρος.

P. 97, 13. καὶ ἀναλύει, ἃ διΰφηνεν. Hoc compositum *Schneiderus* in Lex. gr. V. ex hoc solo loco cognitum habebat, in quo probat correctionem *Hemsterhusii* ad *Lucian.* T. II. p. 476. ἃ δή, aut ἃ ἤδη ὕφηνεν. At nihil est de illa voce quod dubites, quippe quae habetur etiam infra p. 98, 4. ὁ δὲ ἡμῖν καὶ τὰ λεπτὰ διΰ-

Digitized by Google

φηνεν. et ap. *Aelian.* H. A. IX. 17. p. 285. καλῶς τε καὶ εὖ διϋφασμένα.

P. 97, 13. Post διΰφηνεν non maior ponenda erat interpunctio; hic enim totius loci sensus esse videtur: Si quando forte admiratus es in tabula Penelopen texentem, intuere nunc araneam texentem et ipsam ἐκ γειτόνων, *haud minus scienter*, quae haud multum ab illius arte abest, nisi adeo eam superat. Ἐκ γειτόνων habet, quo differat ab ἐκ προςηκόντων, ἐκ τῶν δικαίων (*Matthiae Griech. Gr.* p. 839), et locutio est minus bona. F. G. Welcker. Vide, an veram scriptoris manum teneamus. Quid? si *Philostratus* scripserit: ὅρα καὶ τὴν ἀράχνην ὑφαίνουσαν ἘΚΕΙ ΤΟΠΩΝ. *Sophocl.* Philoct. 204. ἤ που τῇδ' ἢ τῇδε τόπων; *Plato* de Legg. XII. p. 958. D. θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα μηδαμοῦ.

P. 97, 14. εἰ μὴ παρυφαίνει καὶ τὴν Πηνελόπην. notanda significatio: *texendo superare.* De aranea *Aelian.* H. A. I. 21. p. 16. πάνυ φιλεργοῦσα, ὡς καὶ τῶν γυναικῶν τὰς μάλα εὔχειρας — μὴ ἀντιπαραβάλλεσθαι.

P. 97, 15. ὧν τὰ ὑπέρλεπτα καὶ μόλις ὁρατά. fere ut de vinculis Vulcani Od. VIII. 280. δέσματα — ἠΰτ' ἀράχνια λεπτά, τάγ' οὔ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο. *Seneca* de Benefic. VII. 9. *video Sericas vestes, si vestes vocandae sunt, in quibus nihil est quo defendi aut corpus, aut denique pudor possit; quibus sumtis mulier parum liquido, nudam se non esse, iurabit.* Vid. *Interpr. Horatii* I. Serm. II. 101. s. ad *Petron.* c. 55. ubi eiusmodi vestes *ventus textilis* appellantur, et *nebula linea.*

P. 97, 16. οἰκίας μέν. μὲν om. D.

P. 97, 20. ὑπὸ τοῦ συνιζάνειν καὶ καταῤῥέειν. καὶ ταρραιειν. C. *Heliodor.* IX. 4. p. 353. τὸ ὕδωρ — τὴν κρηπῖδα τοῦ τείχους ὑπέτρεχε — καὶ καθ' ὃ μέρος χαυνούμενον ἱζήσειε, ἐνταῦθα τὸ τεῖχος ὤκλαζε. quod fortasse ductum ex *Thucyd.* II. 76. τοῦ χώματος ἱζάνοντος ἀεὶ ἐπὶ τὸ κενούμενον. De Atlante II. 20. p. 78. οὑτωσὶ συνιζηκότος. I. 21. p. 35. ὑπὸ τοῦ συνιζάνειν τὰ μήκη.

P. 97, 21. οἰκητὸς. οἰκῖτος. C.

P. 97, 22. τὰ μηρῦματα. μυρήματα. Flor. Paris.

P. 97, 24. καθίεσαν ἐς τοὔδαφος. εἰς. Flor. C. D. καθιᾶσιν εἰς. Paris.

P. 97, 25. ἀναῤῥιχωμένας. simplici ρ̄ hoc verbum scribi vult *Thom. Mag.* p. 61. sibi non liquere fatetur *Pierson.* ad *Moer.* p. 64. nec a vulgari scriptura, quam Codd. tuentur, recessit *Boissonad.* ad *Aristaen.* p. 274. et 515. De araneis proprium esse ver-

Digitized by Google

bum censet *Schol.* ad *Aristoph.* Pac. 69. De cancris eo utitur *Aelian.* H. A. VII. 24. et de felibus X. 29.

P. 97, 26. *ἀερσιποτήτους. Hesiodus E. καὶ H.* 777. *τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης.* De puero *Κισσῷ* in plantam sui nominis mutato *Nonn.* Dion. XII. 188. *Κισσὸς ἀερσιπότητος.* Ib. XXXIII. 86. *ἀερσιπότητος ἔρση.* Vid. Anim. ad Anth. Gr. I. 1. p. 331.

P. 97, 28. *κοῖλαι οἰκίαι* aranearum domus esse videntur depressiores et angustiores, obque id ipsum calidae magis, quam *εὐρεῖαι* illae, quae magis sunt in superficie.

P. 97, 32. *οὕτω γλίσχρως. διαπονεῖν γλίσχρως* videtur esse aut *ἰσχνῶς*, *tenuiter*, aut *ἐπιπόνως*, *aerumnose*, *morose.* Hesych. Supra II. 12. p. 71, 27. *τὰς μελίττας οὕτω γλίσχρως γεγραμμένας.* in utroque loco rara pictoris in minimis quoque exprimendis diligentia significatur. In malam partem, pro *σμικρολόγως* usurpavit *Plato.* Vid. *Heindorf.* T. III. p. 104. ad nostrum locum facit *Plutarch.* T. II. p. 381. D. *οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἰ γλίσχρας ὁμοιότητας οὕτως ἠγάπησαν Αἰγύπτιοι.* Vid. *Wyttenb.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 269, s.

P. 98, 1. *καὶ στίξαι κατὰ τὴν φύσιν.* revocavi exquisitiorem lectionem, oblatam a Laud. et Barocc. quibus accessit Flor. *στίζειν* usurpatur pro *ποικίλλειν*, respectu fortasse habito ad stili usum in picturae quibusdam generibus. *Phanocles* ap. *Stob.* Flor. LXII. p. 399. de Thracibus: *ὃς ἀλόχους ἔστιζον, ἵν' ἐν χροΐ σήματ' ἔχουσαι Κυάνεα, στυγεροῦ μὴ λελάθοιντο φόνου.* Cf. *Valcken.* ad *Herodot.* V. p. 374. 65. Hinc maculae varii coloris in cute draconum *στίγματα* vocantur in *Hesiodi* Scut. 166. et rex Persarum ap. Nostrum. c. XXXI. p. 101, 1. *στικτὸς οἷον ταώς.* et *κατάστικτοι δοραὶ νεβρίδων* ap. *Euripid.* Bacch. 696.

P. 98, 2. *καὶ τὸ ἔριον αὐτῆς ὑπομόχθηρον γράψαι. ἐριοῦ.* C. *τὸ ὑπομόχθηρον* Schol. in Guelph. illustrat *τὸ πολλοῦ μόχθου δεόμενον.* mallem scripsisset, *μόχθου τινὸς δεόμενον.* *Heynio* in mentem venit, *telam* intelligi, adspectu sordidam et squalidam. At *ἔριον* non est *tela*, sed tenue illud vellus, quod est in araneae thorace. — Tum *ἄγριον* referendum ad ipsam bestiolam, cuius adspectus revera *ἄγριος.* Scribendum autem: *καὶ τὸ ἄγριον* (*γράψαι* scil.) *ἀγαθοῦ δημιουργοῦ.*

P. 98, 4. *ὁ δ' ἡμῖν. ὑμῖν.* Flor. Paris.

P. 98, 5. *αὕτῃ μήρινθος.* sic scripsi cum Laud. pro *αὐτῇ*, quod quo referatur, non habet. Praeferebat illud etiam *Heynius.*

P. 98, 7. *τῇ μηρίνθῳ. τῷ.* Flor. — *ἀποτετορνευμένος. ἀποτετορευμένος.* Paris. in quo *ν* erasum. Vid. ad I. 28. p. 44, 33.

Digitized by Google

P. 98, 10. *διαλείποντες ἀλλήλων.* *ἀπ' ἀλλήλων*, Laud. *ἀλλήλους*. C. D. Praepositio inserta non male habet. *Thucyd.* VII. 58. *διαλειπούσας τὰς ὁλκάδας ὅσον δύο πλέθρα ἀπ' ἀλλήλων.* Eadem est ratio verbi *ἀπέχειν*, quod modo genitivo nudo iungitur, modo praepositionem habet additam.

P. 98, 12. *τείνουσαι.* *τηροῦσαι.* C. D.

P. 98, 14. *ἐπειδὰν τοῖς ἱστοῖς ἐμπλακῶσιν.* *ἐπειδὴ Olear.* solito errore.

P. 98, 15. *ὅθεν οὐδὲ τὴν θήραν αὐτῶν παρῆλθεν ὁ ζωγράφος.* *προδιῆλθεν.* Ald. 1. 2. Iunt. D. *προῆλθεν.* C. *προῆλθεν.* Flor. ex corr. *παρῆλθεν.* Paris. et sic *Olearius* dedit ex Laud.

P. 98, 18. *ἡ δὲ ἐσθίεται τῆς κεφαλῆς.* *εἴληπται* aut *ἑλκύεται* scribendum censebat *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279. comparans *Alciphr.* III. 30. de avibus visco captis: *θέαμα ἡδύ, πτερῶν ἐχόμενα καὶ κεφαλῆς καὶ ποδῶν εἰλημμένα.* Sed nostri loci diversa est ratio. Vbi si legeris, *ἡ δὲ ἐσθίεται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς*, nihil erit, quod ad orationis integritatem desideres.

P. 98, 18. *ἀπαίρουσι δὲ.* *δὲ* om. C. ubi *ἀσπέρουσι.*

P. 98, 19. *ὅμως οὐ ταράττουσιν, οὐδὲ διαλύουσι τὸν ἱστόν.* *ὁμῶς.* Paris. *οὐ* post *ὅμως*, quod est in vett. editt. et libris omnibus, omisit *Morell.* nihil tamen nec in Latina interpretatione mutans, nec in marg. monens. Quod ibi casu factum, consulto commisit *Olearius*, qui, quum in Codd. Barocc. et Laud. *οὐ* invenisset, perverso iudicio negationem rectius omitti in notis scripsit. Describitur tela bene compacta, quam muscae incidentes turbare et solvere nequeant. De eadem re *Aelian.* V. H. III. 1. 3. *τοσοῦτον δὲ ἐμπίπτει, ὅσον καὶ τὸ ὕφασμα κατέχειν δυνατὸν ἐστι, καὶ ἐκείνῃ δειπνεῖν ἀπόχρῃ.*

P. 98, 20. *διαλύουσι, διαλύττουσι.* C.

XXIX.

ANTIGONE.

Nobilis historia de Antigone, quae Creonte vetante Polynicen fratrem sepulturae tradit, illustratione non indiget. In tabula nostra conspiciebatur regio circa Thebas, ibique corpora stratorum hostium, interque ea Antigone luna lucente in fratre occupata. Legitur hoc caput post XXXV. in C. D.

P. 98, 21. *ἀμφὶ Τυδέα.* *Τυδήα.* Iunt. 1. 2.

P. 98, 22. *εἰ δή τις Ἱππομέδων.* minus illustres Hippomedon et Parthenopaeus, quam Tydeus et Capaneus. Habent enim hae

Digitized by Google

particulae εἰ δή τις urbanam quandam modestiae speciem. *Platon.* Apol. Socr. p. 20. E. τῆς γὰρ ἐμῆς εἰ δή τίς ἐστι σοφία, καὶ οἵα μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι. *Aristid.* Or. Sacr. IV. T. I. p. 336. (597.) καὶ ὑπῆλθέ με θαυμασὸν ἕτερον χάριτος, εἰ δή τι καὶ ἄλλο, οὐκ ὀλίγης, ἄξιον τῷ θεῷ.

P. 98, 23. ἀγῶνα ἀράμενοι τὸν ἐπὶ τῶν σωμάτων. quod argumentum Supplicum *Euripidis.* Heroic. p. 699. πεμέντων δὲ ἀτάφων τῶν νεκρῶν, τὸν μὲν ὑπὲρ τῶν σωμάτων ἀγῶνα Ἀθηναῖοι ἤραντο, καὶ ἔθαψαν αὐτοὺς νικῶντες.

P. 98, 26. καίτοι κεκηρυγμένον. κεκηρυγμένου. Paris. De nominativo absoluto vid. ad XXVII. p. 96, 7. Sic in eadem re *Sophocl.* Antig. 44. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἐπόρρητον πόλει. Vid. *Matth.* ad *Eurip.* Or. 30.

P. 98, 27. μὴ θάπτειν αὐτόν, μηδὲ ἐκοῦν τῇ γῇ. Sic plane in Heroic. p. 714. ὠμὸν καὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ κήρυγμα· μὴ θάπτειν τὸν Παλαμήδην, μηδὲ ὁσιοῦν τῇ γῇ, ἀποθνήσκειν δὲ ὁ ἀνελόμενός τε καὶ θάψας. Cf. *Eurip.* Phoen. 1631. ss. et *Sophocl.* Antig. 26. ss.

P. 98, 30. λύθρου τε οὕτοσὶ πηλός, ᾧ φασὶ τὴν ἐνυὼ χαίρειν. *Philostratum* ante oculos habuisse *Sophoclem* in Antigone, dubitare vix licet. Debuit tamen et alios poetas sequi, ut in illo: λύθρου πηλὸς κ. τ. λ. Comparare licet dictum a Theodoro Gadareno rhetore, Tiberium πηλὸν αἵματι πεφυρμένον appellante ap. *Sueton.* Tib. 57. et *Suidam.* Apud *Aeschylum* est ὀλέθριος πηλός in Supplicibus. Heynius. Apud *Lucian.* Dial. Meretr. XIII. Hymnis Thrasonis cuiusdam narrationibus de pugnis et duellis auditis, ἔπαγε, ait, οὐκ ἂν ἔτι σε οὐδὲ προσβλέψειέ τις, οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ. Faciunt huc verba Eurycleae ad Penelopen Od. XXIII, 67. ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης, αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.

P. 99, 1. ὑπερβεβηκότες ἀνθρώπων. ὑπερβεβληκότες. Paris. De permutatione horum verborum vid. *Wessel.* ad *Diod. Sic.* T. II. p. 561. 44.

P. 99, 3. βέβληται ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ ἐπιτύφεται. Capaneus Giganti similis et ob corporis amplitudinem et mortis genus. De campis Phlegraeis Noster Heroic. p. 671. λέγουσι γὰρ δὴ πολλοὺς τῶν Γιγάντων ἐκεῖ βεβλῆσθαι, καὶ τὸ Βέσβιον ὄρος ἐπ' αὐτοὺς τύφεσθαι. Nostro loco ἔτι τύφεται emendavi in Exercitatt. cr. T. II. p. 110. s. nescius tum, idem voluisse *Wesselingium* Probabil. p. 88. probante *Boissonadio* ad *Aristaen.* p. 627. s. Frequens permutatio. In Vit. Apollon. IV. 21. p. 159. ὑμεῖς δὲ ἀρρότερον τῶν Ξέρξου γυναικῶν ἐπ' αὐτοὺς στέλλεσθε. quid sensus requireret, non fugit *Hemsterhusium* in Lectt. p. 78. ss. Sed scribendum, ni fallor: ἀρρότερον τῶν Ξ. γυναικῶν ἔτι αὐτοὺς στέλλεσθε. Ibid. III. 20.

Digitized by Google

p. 111. οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς καθαροὶ ἔδοξαν. ante novissimum vocem ἔτι intercidum cum Cod. Vratisl. Ap. *Eustath.* Am. Hymn. V. p. 184. ἐγὼ δ' ἐδόκουν ἐπὶ τὰς γυναῖκας ὁρᾶν. lege cum tribus Monacc. ἔτι τὰς γυναῖκας. ut post pauca, ἔτι δοκεῖς ὀνειρώττειν μοι. In *Charit.* V. p. 79, 22. ποίαν εὐελπίσω ναῦν. pro verbo merito damnato (vid. *Lobeck*, ad *Phryn.* p. 569.) *Reiskius* inter alia minus bona emendavit verissime, ποίαν ἔτ' ἐλπίσω ναῦν;

P. 99, 6. καὶ θάψει πρὸς τῷ τοῦ Ἐτεοκλέους σήματι. recepi oblatum a Flor. et Paris. pro θάπτει. in tabula enim nondum sepelit fratrem, sed corpus eius complexa interemtum defiet. — πρὸς τῷ, τὸ. C.

P. 99, 8. ὡς λοιπόν ἐστι. λοιπὸν ἔτι corrigunt *Gruter.* et *Salm.* Fortasse recte. In ed. Morell. post λοιπὸν asteriscus.

P. 99, 9. Σελήνη μὲν γὰρ προσβάλλει φῶς. προβάλλει. Morell, Olear. quod pro typographi errore habendum. Vett. enim editt. et libri Mss. consentiunt in προσβάλλει.

P. 99, 15. ἐς τὸν ἀδελφὸν. εἰς. C. D. — τὰ γόνυ ἐς τὴν γῆν, τὴν om. Flor.

P. 99, 17. τὸ δὲ τῆς ῥοιᾶς ἔρνος αὐτοφυές, ὦ παῖ. Tabula complexa erat simul ea, quae insequuta sunt, parvo abhinc intervallo apposita. In conspectu erat tumulus cum malo punica, quae in eo excrevisse dicitur, sanguinem emittens, si malum decerpsisses; tum rogus, cui impositis fratrum corporibus flamma dissiluit. Hesychius. Leviculi *Heynii* errores corrigendi sunt. Nihil in hac tabula, quod insequutum sit, additum. Malus Punica in Eteoclis tumulo, ad quem Polynices sepelietur (l. 7.) excrevit; nec rogus conspicitur, sed ἐναγίσματα, quae, quia Antigone fratres reconciliatura est, quantum eius iam fieri potest (ὡς λοιπόν ἐστι) in eodem foculo incensa fuisse credo. Eo magis animus, flammis in contrarias partes discedentibus, dolore afficitur. F. G. Welcker.

P. 99, 17. ἔρνος αὐτοφυές. germen cogita, nec ex semine granove prognatum, sed sponte, diis ita volentibus, e terra editum. αὐτοφυῆ dicuntur plerumque, quae sine hominum cura sponte nascuntur, ut in Vit. Apoll. III. 15. p. 106. ἔριον αὐτοφυὲς ἡ γῆ φύει. Ap. *Diod. Sic.* I. 10. ὁ Νεῖλος dicitur τὰς τροφὰς αὐτοφυεῖς παρέχεσθαι. στεφάνους αὐτοφυῶν ἀνθέων habet *Liban.* T. IV. p. 205. 20. *Punici mali* significationem mysticam esse suspicari licet ex *Pausan.* II. 17. p. 148. ubi Iuno describitur καρπὸν ῥοιᾶς φέρουσα· τὰ μὲν οὖν ἐς τὴν ῥοιὰν – ἀποῤῥητότερος γάρ ἐστιν ὁ λόγος – ἀφείσθω μοι. Noster Vit. Apoll. IV. 28, p. 168. ubi distinguendum: τὴν μὲν δὴ μίτραν ὅ τι χρὴ νοεῖν, τί ἂν ἐξηγοίμην ἔτι, μνημονεύσας ἱερέως ἀνδρός; ἡ ῥόα δὲ μόνη

φυτεῦν (sic Vratisl.) τῇ Ἥρᾳ φύεται. Vid. *Spanhem.* ad *Callim.* H. in Pall. 28. p. 638. et *Welcker. Zeitschrift* I. 1. p. 10.

P. 99, 17. λέγεται γὰρ δὴ κηπεῦσαι αὐτὸ Ἐριννύας. δὴ om. C. D. Vt h. l. Furiae, quibus commissum Oedipodis genus persequi et extinguere, malum punicam dicuntur κηπεῦσαι, sic myrta, Veneri sacra, Χαρίτων vocantur κηπεύματα. et λειμῶνα Dianae sacrum Αἰδὼς (religio cum virginali pudore coniuncta) ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις. ap. *Euripid.* Hippol. 77. ubi vid. *Valcken.* p. 173. et *I. H. Monk* p. 11. κηπεύματα illustravit. etiam *Hermann.* in Comment. Soc. Phil. 1. 2. p. 260.

P. 99, 19. κἂν τοῦ καρποῦ σπάσῃς, αἷμα ἐκδίδοται νῦν ἔτι. simile monstrum habes ap. *Virgil.* Aen. III. 27. *quae prima solo ruptis radicibus arbor Vellitur, huic atro liquuntur sanguine guttae, Et terram tabo maculant.* Quo prodigio etiam recentiores poetae, *Ariostus* inprimis et *Tassus* feliciter usi sunt.

P. 99, 21. ἐναγίσμασιν. ἀναγίσμασιν, C. — οὐδὲ ξυγκερραννύει. ξυγκεράννυσι, Paris. ξυγκεράνουσι. Flor.

P. 99, 23. καὶ τὸ ἄμικτον δηλοῖ τοῦ τάφου. In Ep. *Bianoris* Anth. Pal. VII. 396. ὁ πανώλης τύμβος ἔτι ζώντων αἱσθάνεται πολέμων. — κείνων χὠ τάφος ἀντίπαλος, Καὶ πυρὶ πῦρ ἤλεγξαν ἐναντίον. et *Antiphil.* Ibid. 339. χὠ στυγερὸς ζώει κἠν φθιμένοισιν Ἄρης. Ἠνίδε πυρκαϊῆς ἄνισον φλόγα· δαιομένα γὰρ Ἐξ ἑνὸς εἰς δισσὰν δῆριν ἀποστρέφεται. Vid. Anim. ad Anth. Gr. II. 2. p. 17.

XXX.

EVADNE.

Accommodatum arti etiam hoc est argumentum; Capaneo in rogum imposito, coniux mariti desiderio in flammam se immittens. Vt solent ii, qui sacra faciunt, illa coronis et auro erat exornata; et erant quoque victimae circa rogum caesae. Vnum est artificis commentum, quod accedit: Amores facibus pyram accendentes. HEYNIVS. Fabula est in *Euripidis* Supplicibus. Caeterum hoc caput sequitur post XXIX. C. D.

P. 99, 27. δόξαι νεκρὸς. δεῖξαι. C. D. — ἡ σφοδρὸν οὕτω πήδημα ἐς τὸ πῦρ αἴρουσα. ἡ om. C. D. Supra II. 9. p. 68, 21. οὐδ' ὥςπερ ἡ τοῦ *Καπανέως*, οἷον θυιὰς ἀφεῖσα. ubi vid. not.

P. 99, 28. ἐπὶ τοιοῖςδε. τοιοῖς δὲ. *Olear.*

P. 99, 30. ἀπέθανε δὲ ἄρα ὑπὸ τοῦ *Διὸς* ἐν Θήβαις. ἐν Θήβαις ὑπὸ τοῦ *Διός*. Flor. Paris. C. D.

Digitized by Google

P. 99, 32. ὡς κομπάσας τι ἐς τὸν Δία. Supra I. 27. p. 42, 24. Καπανεὺς δὲ λέγεται κεραυνῷ βεβλῆσθαι, πρότερος, οἶμαι, κόμπῳ βαλὼν τὸν Δία.

P. 100, 1. καὶ πρὶν ἐς τὴν γῆν πεσεῖν ἀπέθανεν. ex *Euripid.* Phoen. 1182. ἐκ δὲ κλιμάκων Ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη — ἐς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.

P. 100, 2. ὅτε δή, δὲ. C. Vid. ad II. 5. p. 59, 17.

P. 100, 3. καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ erasum in Paris. In marg. γρ. οἱ ἄλλοι. οἱ ἄλλοι est in Barocc. Vit. Apoll. III. 17. p. 109. θεραπεύσαντες οὖν τὰ πολλὰ τῶν ἱερῶν. rectius Vratisl. τὰ λοιπά.

P. 100, 3. ἐπὶ τῇ καθμείᾳ. κηδεία. C. D.

P. 100, 4. νικησάντων Ἀθηναίων ταφῆναι σφᾶς. quum Athenienses armis obtinuissent, ut caesi sepelirentur. — πρόκειται ὁ Καπανεύς. om. haec verba C. D.

P. 100, 6. τουτὶ δὲ. hoc quod vides, Evadnes in rogo mariti caedem.

P. 100, 8. Εὐάδνη γὰρ δή. δὴ om. Flor. Paris. C. D. Vid. supra XXV. p. 94, 14.

P. 100, 9. οὔτε ξίφος τι. τι erasum in Paris. — ἐπὶ τὴν δέρην ἕλκουσα. Venus ap. *Coluthum* 91. οὐδ' ἔγχος ἀρήϊον, οὐ βέλος ἕλκω. quae frustra tentavit *Lennepius*. Cf. *Stanislaum Iulien* ad *Coluth.* p. 83. s.

P. 100, 10. οὔτε βρόχου τινὸς ἑαυτὴν ἀπαρτῶσα. *Euripid.* Androm. 413. σφάζειν, φονεύειν, δεῖν, ἀπαρτῆσαι δέρην. Ib. 795. θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην. Hippol. 773. βασιλὶς κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη. — βρόχου τινός. Vid. ad c. X. p. 70, 2.

P. 100, 11. ἀλλ' ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ἴεται. ἴεται, vulgo. — οὔπω τὸν ἄνδρα ἔχειν ἡγουμένη. ἡγούμενον, Flor. Verba sic scripta nihil aliud significant, quam, Evadnen existimasse se minime virum habere, nisi hic et ipsam habeat *). At *Philostratum* dubitare noli id voluisse, quod Latinus dicit: *nondum virum habere iusta arbitratur, nisi et ipsam habeat.* Sic plane de Panthea supra II. 9. p. 68, 5. Πανθία δὲ οὔπω τὰ πρόσφορα ἔχειν ἡγεῖτο τὸν τάφον, εἰ μὴ ἐντάφιον τῷ Ἀβραδάτῃ αὐτὴ γένοιτο. Recte itaque *Heynius* videtur correxisse: οὔπω τὸν ἄνδρα πάντ' ἔχειν ἡγουμένη. In Parisinis nonnullis haec verba omittuntur.

P. 100, 15. καθάπερ οἱ ἐς τὰ ἱερὰ στεφάνους τε καὶ χρυσὸν ἐξασκοῦντες. ut qui ad sacrificia, quae factura sunt, corollas

*) Sic fere accepit *Vigenerius*: *elle s' en va droit au feu, ne pensant point jusques icy avoir eu d' espoux, si luy ne l' a aussi présentement.*

Digitized by Google

aureumque ornatum studiose elaboratum praeparant, sic et Evadne se ornavit. στεφάνους τε καὶ χρυσῷ ἑαυτῶν ἔξ. Barocc. apud quem ἑαυτοὺς extare suspicor. Praeferenda vulgata; non enim agitur de ornatu, quem sacra facturi sumunt; sed de eo, quem victimis adhibent. Ceterum Noster respexit *Euripid.* Suppl. 1058. σκευῇ δὲ τῇδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας;

P. 100, 19. δοκεῖ δ' ἄν μοι. si sic servare potuisset maritum, non dubito, quin ipsa se Iovis fulmini obiecisset, a marito illud in se convertens.

P. 100, 21. οἱ δὲ ἐρωτές, ἑαυτῶν ποιούμενοι τὸ ἔργον, τὴν πυράν — ἅπτουσι *). In editt. vett. οἱ ποιούμενοι. molestum articulum delevit *Olearius*, nec est in libris nostris. Sed insignis varietas in Paris. ἑαυτῶν ποιούμενοι ταῦτα. et in Flor. ἑαυτῶν ποιούμενοι τὸ πῦρ, τὴν πυράν. Locutio derivata ex *Herodoto* I. 129. ὁ δέ μιν προσιδὼν ἀντείρετο, εἰ ἑωϋτοῦ ποιέεται τὸ Κύρου ἔργον. *an se facinoris auctorem esse diceret*, *Sophocl.* Antig. 542. μή μοι θάνῃς σὺ κοινά, μήθ' ἃ μὴ θίγες ποιοῦ σεαυτῆς. *Philostr. Iun.* VII. p. 121, 3. Ἔρως δὲ ταῦτα ποιεῖται ἑαυτοῦ. Vit. Apoll. II. 18. p. 69. τὸν Ἰνδὸν ἄρχεσθαι μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου — προχωρεῖν δὲ πολλοὺς τῶν ναυσιπόρων ἑαυτοῦ ποιούμενον.

P. 100, 23. καὶ τὸ πῦρ οὔ φασι χραίνειν. neque se ignes suos inquinare existimant, rogo et inferorum ministerio eos adhibentes. Vulgaris enim opinio ferebat, παρεῖναι νεκροῖς τὸ θεῖον οὐ θεμιτόν. secundum *Eustathium* ad Od. χ. p. 792, 43. Cf. *Valckenar.* ad *Euripid.* Hippol. 1437. p. 319. s.

P. 100, 24. ἀλλ' ἡδίονι. ἀλλὰ. C. D. — χρήσεσθαι. recepi ex Flor. et Paris. pro χρήσασθαι. *Vid. Boissonad.* ad Heroic. p. 570.

P. 100, 25. θάψαντες αὐτῷ. τῷ πυρὶ sc. θάψαντας. Paris. De hoc usu verbi θάπτειν dixi in Not. ad Anth. Pal. p. 445.

*) *Philo* de Abrahamo T. V. p. 310. ἐπειδὰν ἄρχηται καταλαμβάνειν καὶ μακρὰ καὶ ἀνίατος νόσος, τὸ γῆρας, πρὶν βεβαίως κρατηθῆναι, πῦρ ἅψαντας, αὐτοὺς ἐμπιμπράναι. Cod. Pfeiferi, πῦρ ἀνήσαντες. unde scribendum: πυρὰν νήσαντες. Vid. *Bast* Ep. cr. p. 222, et 228.

Digitized by Google

XXXI.

THEMISTOCLES.

Argumentum tabulae est Themistocles in aulam regis Persarum delatus et coram eo verbo faciens; cuius rei fons est ap. *Thucyd.* I. 137. et 138. Disertius eam enarrat *Plutarch.* Themist. c. 28. s. T. I. p. 230. s. Commemoratur ap. Nostrum Vit. Apollon. I. 29. p. 37.

P. 100, 27. *ἀνὴρ οὐκ ἐν ἀνδράσιν.* parum commoda sedes particulae negantis, pro *ἐν οὐκ ἀνδράσι.* ut ap. *Liban.* T. IV. p. 583. 3. *τὰ πατέρων ἐν οὐ πατράσιν διαβάλλειν ἐπιχειρῶν. Pallad.* Vit. Io. Chrysost. p. 17. D. *ἐντεῦθεν συντρέχουσί τινες — ἄνδρές τινες οὐκ ἄνδρες.* Scabra praeterea oratio ob paralyticum additamentum, *ἀπολωλόσι καὶ τρυφῶσιν*, quae prorsus abundant post verba *ἐν οὐκ ἀνδράσιν.* Recte itaque Barocc. negationem omittit; quo facto optime procedit oratio: *ἀνὴρ ἐν ἀνδράσιν ἀπολωλόσι καὶ τρυφῶσιν.* Editt. tamen et Codd. nostri, una cum quatuor Parisinis 1760. 1761. 3019. 2075. *οὐκ* tuentur. Sensu eminenti *ἀνὴρ* frequens ap. Nostrum. Vid. *Becker.* Spec. p. 68. s. *Valcken.* ad *Herodot.* VII. 210. p. 660.

P. 100, 28. *ἀττικῶς μάλα ἔχων τοῦ τρίβωνος.* Sic I. 16. p. 27, 22. *αὐτὸς δὲ ὁ Λαίδαλος — ἀττικίζει τὸ σχῆμα.* ubi vid. not. — *ἀττικῶς ἔχων μάλα.* Flor.

P. 100, 30. *μετάποιῶν αὐτοὺς. αὐτὰ.* Flor. Themistocles barbaros (*αὐτοὺς*) dicendo prorsus immutare et ab eorum ignavia et desidia revocare videtur. *Lucian.* Dial. Mar. IV. 2. T. II. p. 100. *οὐκ εἶδες — ἐς ὅσα μετεποίησα ἐμαυτόν; Themist.* Or. XV. p. 211. B. *ὅτι μεταποιοῦσι τὸν σίδηρον ἐκ τῶν ξιφῶν εἰς δικέλλας.* Eadem vi verbo *μεταῤῥυθμίζειν* utitur Idem Or. XXIV. p. 303. D. *καὶ θέα ψιλὴ τῆς θεοῦ ταύτης ἦρκεσεν εἰς κοσμιότητα τὸν βίον μεταῤῥυθμίζειν.*

Ib. *μεθισταὶς. Θεμιστὰς.* C. — *Μῆδοι. Μηδοὶ.* vulgo.

P. 100, 32. *τὸ σημεῖον τὸ βασίλειον.* ductum hoc ex *Xenoph.* Anab. I. 10. 12. *καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ἀετὸς χρυσοῦς ἐπὶ πέλτης ἀνατεταμένον.* quod signum ad Cyrum auctorem refert Idem *K. Π.* VII. 1. 4.

P. 100, 33. *καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. αὐτὸς* om. Flor. Paris. C. D.

P. 101, 1. *στικτὸς οἷόν ταώς.* Commode *Olear.* comparat *Aelian.* H. A. V. 21. de pavone: *δεικνὺς φιλοπόνως τὸ τῆς πτερώσεως πολύμορφον ὑπὲρ τὴν τῶν Μήδων ἐσθῆτα, καὶ τὰ Περσῶν ποικίλματα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἐπιδεικνύμενος.*

Digitized by Google

P. 101, 2. *καλῶς*. *καλλῶς*. C.

P. 101, 3. *κάνδυν*. *κάνδην*. Iunt. 2. Etiam hic suspicor rhetori obversatum esse locum *Xenophontis* in *K. Π.* VIII. 3. 13. ubi Cyrus describitur: *ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν, καὶ χιτῶνα πορφυροῦν μεσόλευκον* (quod idem fortasse cum *καλάσιρις*) *καὶ κάνδυν ὁλοπόρφυρον*. Ap. *Lucian.* Mort. Dial. XIV. 4. Philippus filio exprobrat *κάνδυν* et *τιάραν ὀρθὴν* post Persas devictos assumtas. De Sapore *Eunapius* Vit. Phil. p. 51. (30.) Eustathii philosophi sermonibus delinito: *μικροῦ τινος ἐδέησε τὸν Περσῶν βασιλέα τήν τε ὀρθὴν μεταβαλεῖν τιάραν, καὶ τοὺς περιπορφύρους καὶ λιθοκολλήτους ἀπολῦσαι κόσμους*. ubi vid. *Boisson.* p. 232.

Ib. *θηρίων τερατώδεις μορφάς*. Tales vestes describit *Pollux* VII. c. 13. *ὁ δὲ κατάστικτος χιτών· ἐστιν ὁ ἔχων ζῶα ἢ ἄνθη ἐνυφασμένα· καὶ ζωωτὸς δὲ χιτὼν ἐκαλεῖτο καὶ ζωδιωτός*. Adde *Clem. Alex.* Paed. II. 10. OLEARIVS. Vide supra II. 5. p. 60. 7. De *ζώοις* tapetibus persicis et babylonicis intextis monuit *Boettiger. Vasengem.* Fasc. III. p. 105. s.

P. 101, 5. *γράφων αὐτὸν εὐήτριον*. recepi correctionem *Heynii* *) pro *εὐητόριον*, in qua lectione consentiunt editt. vett. et libri msti. nisi quod Paris. 3019. *εὐητήριον* habet. Inde relatum in Lexica vocabulum cum interpretatione, *animum oblectans*, quod nec per se probabile, nec huic loco conveniens. *Philostr. Iun.* X. p. 129, 28. *τοῖς δ' εὐήτριοι καὶ λεπτοὶ περίκεινται χιτῶνες*. *Aelian.* V. H. I. 16. *χιτῶνα αὐτῷ φέρων ἑῴων πολυτελῆ καὶ εὐήτριον*. Ap. *Strabon.* XV. p. 693. T. VI. p. 40. habemus *εὐητρίους σινδόνας*. et *ἱμάτια εὐήτρια* ap. *Lucian.* Lexic. c. 9. T. V. p. 188. *δικτύου εὐήτρια* ex *Aeschyli Δικτυουλκοῖς* laudat *Pollux* VII. 10. ubi vid. *Schütz.* p. 42. s. Obiter corrige *Themistium* ex Ambr. Cod. Or. XX. p. 237. B. *ὅτι αὐτὸς πρὸ τῶν φυτῶν ἐκαλλιούργητο καὶ εὖ ἤσκητο, οὐκ ἐπειδὴ χιτῶνα ἡμφίεστο λεπτὸν καὶ εὐήτριον*. Nostro loco hoc vocabulum translatum ad aurea fila summa arte vestibus illis intexta, et cum bombycina textura eleganter commista.

P. 101, 6. *καὶ σώζοντα ὃ ἠνάγκασται*. in pictura aurum intextum ita est exhibitum, ut habitum videatur servare, quem artifex, *qui illud in fila extenuari coegit*, ei attribuit. h. e. aurum vestibus intextum ad naturae veritatem est repraesentatum.

---

*) In eandem correctionem incidit etiam *Osann.* in Anct. Lex. Gr. p. 72.

Digitized by Google

P. 101, 7. *καὶ νὴ Δία ἐπὶ νὴ Δί' ἐπὶ.* D. mirandum, rhetorem non immoratum esse in eunuchorum facie describenda, quam tamen peculiari cum arte exhibitam fuisse ait.

P. 101, 8. *δοκεῖ γὰρ μηδὲ γεγράφθαι.* sic vulgo, cum quatuor Parisinis 1760. 1761. 3019. 2075. Recepi autem lectionem a Flor. et Parisin. 1696. oblatam *μὴ γεγράφθαι.* — *οἷα ᾠκοδομῆσθαι.* sic Iunt. Morell. Olear. C. Par. Flor.. *οἷα.* Ald. 1. 2. D. Sensus est: videtur non picta, sed revera aedificata esse. Hoc acumen quum non sufficeret argutiarum captatori, dicit: non picta videtur; ita enim picta est, quasi aedificata esset.

P. 101, 10. *τὰς γὰρ τῶν ἀέρων ἐλευθερίας οὕτω παραφθείρουσιν οἱ βάρβαροι.* Similiter de floribus 1. 2. *ἡ γὰρ τῶν ἀνθέων ἐλευθερία παραιτεῖται τὴν χεῖρα.* *Maxim. Tyr.* XXVIII. 3. *οἱ τῶν ἀνδραπόδων κάπηλοι, οἳ σώματα παραλαβόντες ἁπλᾶ, ὑφ' ἡλίῳ καθαρῷ καὶ ἀέρι ἐλευθέρῳ τεθραμμένα, σκιατραφοῦντες ταῦτα καὶ λεαίνοντες, λυμαίνονται.*

P. 101, 15. *Θεμιστοκλέα γάρ, οἶμαι, ἀκούεις.* novissimam vocem om. Flor. Par. C. D. De usu verbi *ἀκούεις* vide ad Anth. Pal. p. 311.

P. 101, 18. *ἀποροῦντα ὅπη σωθήσεται ποτε.* sic *Olear.* tacite scripsit, consentientibus libris nostris. *ὅπῃ.* Ald. 1. 2. Iunt. Morell.

P. 101, 19. *περὶ ὧν στρατηγοῦντος αὐτοῦ ὁ Ξέρξης ὤνητο.* ex Flor. et Par. recepi lectionem scriptore, atticismi studiosissimo, dignam, pro *ὤνατο,* quod Atticistae improbant. Vid. *Lobeck.* ad *Phrynich.* p. 13. s. Argumentum orationis a Themistocle, h. l. coram rege habitae ductum ex eiusdem epistola ad Artaxerxem scripta ap. *Thucyd.* I. 137. *Corn. Nep.* Vit. Them. c. 5. et 9. *Plutarch.* V. Them. c. 28.

P. 101, 20. *ἐκπλήττει δὲ αὐτὸν οὐδὲν τῶν Μηδικῶν.* hoc imitatur Apollonius, de quo, quum ad regem Persarum venisset, Vit. I. 30. p. 37. *διϊὼν δὲ ἐς τὰ βασίλεια, οὐδὲ διέβλεψεν ἐς οὐδὲν τῶν θαυμαζομένων.* — *ὅσον μὲν δὴ ἀπεῖχε τοῦ ἐκπεπλῆχθαι βασιλέα καὶ ὄγκον, ἐδήλου τῷ μηδὲ ὀφθαλμῶν ἄξια ἡγεῖσθαι τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ* (hoc addit Vrat.) *ἑτέρων πέρι διαλέγεσθαι.*

P. 101, 21. *οἷον καθεστὼς ἐπὶ τοῦ λίθου.* nugatur ad h. l. *Olearius. Tribunal* significatur, unde oratores Athenis verba solebant facere. *Aristoph.* Acharn. 683. *τονθορίζοντες δὲ γήρᾳ, τῷ λίθῳ προσέσταμεν.* *Schol. λίθῳ. τῷ βήματι, τῷ ἐν τῇ πνυκὶ δικαστηρίῳ.* Cf. *Mauscc.* ad *Hesych.* T. II. p. 477, 8.

Digitized by Google

P. 101, 23. *μηδίζων ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐστί* sc. haec verba absolute posita, distinctione a reliquis seiunximus. *μηδίζειν.* Modorum sermone uti, ut *περσίζειν.* Vid. *Koen.* et *Bast* ad *Gregor. Cor.* p. 90. s.

P. 101, 24. *ἐξεπόνησε γὰρ ἐκεῖ τοῦτο.* Persico sermoni operam dederat, multo studio et labore eius sibi usum parans. Eurydice in Anal. V. P. T. III. p. 183. nr. 168. *γράμματα* dicitur, *μνημεῖα λόγων — ἐξεπόνησε μαθεῖν.* Anim. ad Auth. Gr. I. 1. p. 3. *Themist.* Or. II. p. 30. D. *καρτερίαν οὐ διδάσκει, ἀλλὰ καὶ ἐκπονεῖ.*

P. 101, 25. *ὡς εὐξύνετον ἐπισημαίνουσι τοῖς ὀφθαλμοῖς.* nutu et oculis auditores significant, eum facilem esse intellectu i. e. se eius sermonem bene intelligere.

P. 101, 27. *τὴν μὲν τοῦ προσώπου στάσιν παραπλήσιον τοῖς λέγουσι.* sic emendavit *Morell.* assentiente. D. *λέουσι.* Ald. 1. 2. Iunt. 1, 2. Flor. Paris.

P. 101, 28. *πεπλανημένον δὲ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοιαν.* Noster Heroic. p. 717. de Vlysse: *οὐ μέγαν καὶ πεπλανημένον τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τὰς ἐννοίας τε καὶ ὑπονοίας. ὀφθαλμῶν νοῦς* est Ib. p. 715. *Philostr. Iun.* c. XIV. p. 135, 16. *πολλὴ δὲ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια.*

P. 101, 29. *ὑπὸ τοῦ λέγειν ὡς μετέμαθεν.* Cod. Laud. *μετεβάλλετο τὴν διάλεκτον.* quod Scholion ibi irrepsit in textum. Sensus est: *ὑπὸ τοῦ λέγειν οὐχ ἃ παῖς ἂν ἔμαθεν, ἀλλ' ὡς ἄρτι μετέμαθε.* i. e. *διαλέκτῳ χρησάμενος, ἣν νῦν μεμάθηκε.* De brachylogia in *permutandi* verbis usitata, dixi in Not. ad Anth. Pal. p. 266. Similiter *Eunap.* Vit. Phil. p. 86. (21.) *οἱ δὲ παραδυναστεύοντες ῥηγνύμενοι τῷ φθόνῳ πρὸς βασιλείαν ἄρτι φιλοσοφεῖν μεταμανθάνουσιν. quae iam ceteris omissis philosophari discebat.*

XXXII.

PALAESTRA.

Palaestra, sedens, oleae frondem habens in sinu, *pueris* certamina repraesentantibus circumdata. Palaestra; *überschwenglich grosses Bild: wer den Begriff desselben fassen kann, ist in der Kunst sein ganzes Leben geborgen.* Ita Vir cl. in *Kunst und Alterthum* T. II. p. 44. Quod iudicium magis in universum genus artis Graecae allegoricum valere dicam, quam in hanc picturam. Virago namque palaestram sive luctam significans, capillis aedisis ac fortasse

spissis ad modum Herculis, femineum habens nihil (p. 102, 24), neque per se admodum grata esse, neque rem, ob quam fingitur, tam idonee quam figura virilis exprimere posse videtur. Sed in his fere pendebat ars a nominum genere, quod ipsum casu in plurimis regitur. In vasculo *Coghilliano* tab. 27. Cl. *Millingen* docte coniecit, coram duobus ephebis Palaestram exhiberi. At in hoc artifex non ipsam palaestrae artem sed palaestrae praesidem expressit; nam tunicâ illa et pallio amplo involuta est, caput mitra habet tectum, et in lauri ramo nititur. Aliter formatam, corpore masculo brachioque toroso, papilla, ut in pictura, nuda, coma tamen atque vultu sui sexus, habes Palaestram luctatorum par nutibus suis dirigentem in anaglypho *Musei Piocl.* T. V. tab. 57, quam editor pro victoria, *Zoega* in Obss. ad hoc opus a me editis, *Zeitschrift* T. I. p. 442, pro luctae Genio (masculo) cepit. Luctae Genius, Ἀγών, habitu athletico, sinistra palmam tenens et coronam victori imponens, in numo Nicaeae Bithyniae ap. *Mionet.* T. II. p. 466, n. 246 effictus est. Quem qui protulit Cl. Millingen, neque nostrae tabulae oblitus, eundem certaminum Genium agnoscit l. l. tab. I, ubi quadrigis Pythicis iuvenis lauri ramusculum tenens adstat. Olympiae dedicatus erat Ἀγών halteres tenens, *Paus.* V, 26, 3, quinquertionis puta habitu, cf. V, 27, 8, non Genius igitur is, sed Certamen ipsum gymnicum; ibidemque bellicus Ἀγών iuxta Martem positus erat, *Paus.* V, 20, 1. Luctae genera varia, a pueruli exhibita, quos ipsos *Παλαίσματα* vocat Rhetor, quomodo a pictore tractata fuerint, disces ex eleganti sarcophago, *Galeria di Firenze, Statue* T. III, tab. 120, et ex massa vitrea in L. *Augustini Gemmis* T. II, tab. 21, qui huius quidem tabulae oblitus, aliam Nostri l, 6. ad partes vocat. F. G. Welcker.

P. 101, 31. ὁ μὲν χῶρος Ἀρκαδία. locum rei in tabula expressae designare ait Arcadiam, et in ea quidem Olympiam; seriore itaque aetate Elis Arcadiae assignata esse videtur; referendum tamen argumentum ad antiquiora tempora, quibus Mercurii filia, Palaestra, adoleverat, et artes palaestricas invenerat. Heyne. Vid. ad I. 17. p. 28, 29. Olympiam ad Arcadiam retulit Noster etiam in Vit. Apollon. V. 8. p. 194. ὅτι ἐν Ἀρκαδίᾳ τις εἴη ἀγὼν εὐδόκιμος. Messenen quoque Arcadiae attributam fuisse, intelligitur ex VII. 42. p. 320.

Ib. καὶ τὸ κάλλιστον Ἀρκαδίας. καὶ om. Flor.

P. 102, 2. Παλαίστρα γὰρ ἡ Ἑρμοῦ. Supra II, 21. p. 89, 33. ἡ πάλη refertur ad Mercurium ἀγώνιον et ἐναγώνιον. *Pindar.* Pyth. II. 18. qui dicitur ἀγῶνας ἔχειν Μοῖραν τ' ἀέθλων. Ibid. Ol. VI. 154. cf. Nem. X. 97. ss. *Lucian.* c. 46. T. V. p. 308. πῶς οὐκ ἂν ἀγαπήσαι τὸν ἐν παλαίστραις Ἑρμῆν.

Digitized by Google

P. 102, 3. *ἡ γῆ χαίρει πως ἐπὶ τῷ εὑρήματι.* *ἐπὶ* om. Flor. Paris. Barocc. C. D. nolui tamen a vulgari editt. lectione recedere. In fine capitis eadem est varietas. In Heroic. p. 697. *χαίροντας ἐπὶ τῷ παῖδα ὄψεσθαι Νέστορος.*

P. 102, 4. *ἐπειδὴ σίδηρος μὲν πολεμιστήριος ἐνσπονδος ἀποκείσεται τοῖς ἀνθρώποις. πολεμιστήριον.* C. Referenda haec verba ad inducias tempore Olympicorum ludorum agi solitas; per quod tempus igitur ferrum et arma, quasi foe ere inito, a bellicis usibus quiescebant.

P. 102, 6. *καὶ ἀγωνιοῦνται γυμνοί.* ita ut etiam hanc ob causam ferro carere possint. — *τὰ μὲν δὴ παλαίσματα παιδία.* varia certaminum genera in hac tabulá per pueros significantur.

P. 102, 8. *ταυτὶ γὰρ ἀγέρωχα σκιρτᾷ. Heliodor.* IX. 19. p. 512. *κἀντεῦθεν ἕκαστος — ἀγέρωχόν τι καὶ σατυρικὸν σκίρτημα λιγυζόμενός τε καὶ καμπτόμενος ἐφίησιν.* Vid. II. 11. p. 73, 3. — *ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἐς αὐτὴν λυγίζοντα. λογίζοντα.* Iunt. 1. 2. *ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ*, modo hoc modo illud palaestricae artis genus exhibentes. Pro *ἀσκοῦντα* autem dicit *λυγίζοντα*, quia *λυγισμοὶ* luctae proprii. Vid. II. 6. p. 60, 28. *λυγισμοὺς ὀρχεῖσθαι* dixit Noster Vit. Apoll. IV. 21. p. 158. — *ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ, πάλαισμα* scil. Obiter corrige ap. *Liban.* T. I. p. 226, 20. *ἔλαφοί τε εὐθέως ἐφαίνοντο — καὶ ἐβάλλοντο ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις.* pro vitioso, *ἄλλαις πολλαῖς. Aristid.* Encom. Rom. T. I. p. 199. (347). *ἀλλ' ἑτέρας πόλεις ἰσομετρήτους ὑπὲρ αὐτὴν ἀραμένη φέρει ἄλλας ἐπ' ἄλλας.* Scr. *ἄλλαις* cum Laud.

P. 102, 10. *φησὶ γάρ. φασί.* Iunt. 1. 2. — *ἀνδρίας.* hanc formam in soluta oratione minus probatam a *Schaefero* Melet. p. 41. s. tuetur *Bornem.* ad *Xenoph.* Conviv. p. 94.

P. 102, 12. *διαπέφυκε δὲ ἀπ' ἀλλήλων τὰ παλαίσματα. ἐπ' ἀλλήλων.* C. *τὰ τελέσματα.* Flor. Supra II. 10. p. 70, 5. *τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν κεῖται.* ubi vid. not. Diversa sunt et quasi divisa luctae genera.

P. 102, 13. *κράτιστον μὲν γὰρ δὴ τὸ ξυνημμένον τῇ πάλῃ. praestantissimum genus illud, quod cum lucta est coniunctum.* Pancratium videtur significari. *μὲν γὰρ δὴ* reposui ex Barocc. pro simplici *γάρ*. Vid. I. 9. p. 16, 30. II. 4. p. 58, 28. — *ξυνειμμένον.* Iunt. 2.

P. 102, 14. *εἰ μὲν ἐφήβῳ εἰκάζοιτο, κόρῃ ἔσται.* commode comparavit *Olearius* Met. VIII. 322. de Atalanta: *talis erat cultus: facies, quam dicere vere Virgineam in puero, puerilem in virgine posses.* Similiter idem de Iphide Met. IX. 711. *cultus erat pueri: facies, quam sive puellae, sive dares puero, fieret formosus uterque.* — *εἰ δὲ ἐς κόρην λαμβάνοιτο, si puellam*

Digitized by Google

cogites. λαμβάνειν, pro νῷ, διανοίᾳ λαμβάνειν illustravit *Stallbaum* ad *Plat.* Phileb. p. 35.

P. 102, 16. *κόμη τε γάρ.* coma brevior, ut in puero; oculus non minus puerili quam puellari ingenio congruens. ὄμμα τε. ᾧ ὄμμα. C. quod ex praecedenti syllaba natum. — ἀμφοτέρῳ. mallem, ἐν ἀμφοτέρῳ τῷ ἤθει. — ὀφρὺς οἷα καὶ ἐρώντων ὑπερορᾶν καὶ παλαιόντων. οἷα. Morell. Olear. Vett. editt. recte habent οἵα. Frequens error. Noster in Epist. XIII. p. 920. σὺ μέν, οἷά που σοφία καὶ μῆτις, οἶσθα τί χρὴ ὄνομα θέσθαι τῷ τοιῷδε. Scr. οἵα σου σοφία. Vit. Apollon. V. 37. p. 222. de Dione: ὥραν τε ἐπέφαινε τοῖς λόγοις, οἷα τοῦ πρὸς τοῖς ἱεροῖς ἀτμοῦ ἐκπνεῖ. Scr. οἵα. Vit. Soph. I. 25. 8. p. 540. ἴσως οὖν, ἔφη, καὶ λόγον τινὰ ξυνέγραψεν — οἵα δὴ ἐπ' ἐμοῦ τε ἀγωνιούμενος. Scr. οἷα. cum Guelph. *Lucian.* Dial. Meretr. III. T. VIII. p. 208. ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουομένην ἡμῖν, οἷά ἐστιν. Scr. οἵα ἐστίν. Ib. VI. p. 222. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς οἷα πρόεισι. Scr. οἵα.

P. 102, 19. φησὶ γὰρ πρὸς ἄμφω τὰ ἤθνη ἐρρῶσθαι. i. e. πρὸς ἀμφότερον γένος, amantium sc. et adversariorum; ne cum *Heynio* de *sexu* cogites, aut de mutatione in τὰ ἤθη. Vit. Apoll. VI. 36. p. 274. ἔστι γάρ τι ἐν ἁπάσαις πόλεσιν ἔθνος ἀνθρώπων, ὃ σὺ οὔπω μὲν γιγνώσκεις. Ib. VIII. 7. 11. p. 344. εἰ γοῦν ἔροιό με, πλουσίους ἐνθυμηθεὶς καὶ πένητας, ποτέρου τῶν ἐθνῶν τούτων ἐμαυτὸν γράφω. *Xenoph.* Oecon. VII. 26. deus τὴν μνήμην καὶ τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέροις κατέθηκεν· ὥστε οὐκ ἂν ἔχοις διελεῖν, πότερα τὸ ἔθνος τὸ θῆλυ ἢ ἄρρεν τούτων πλεονεκτεῖ.

P. 102, 21. θίγειν. θύειν. C. marg. θίγειν. Fortasse θιγεῖν scribendum. — τοσοῦτον αὐτῇ περιεῖναι τῆς τέχνης. αὐτῷ. Flor. Supra II. 15. p. 76, 2. περίεστι γὰρ αὐτῷ τῆς τέχνης.

P. 102, 22. μικρὰ τῆς ὁρμῆς παραφαίνουσιν. μαστοὺς βραχὺ τὴν φύσιν ὑπεροιδῶντας, dicit *Lucian.* Amor. c. 53. T. V. p. 318. — παραφαίνειν sic est I. 10. p. 18, 31. καὶ παραφαίνει τῶν ὀδόντων ὅσον ἀπόχρη τῷ ᾄδοντι. *Dio Chrys.* Or. V. p. 191. monstra quaedam describit παραφαίνοντα τὰ στήθη καὶ τοὺς μαστούς. — μικρὰ τῆς ὁρμῆς dictum pro μικρὰν, οὐ πολλὴν ὁρμήν. papillae sunt in ipso intumescendi initio, οἷον μέλλοντες, ut est II. 3. p. 57, 24. Noster Heroic. III. 3. p. 698. de Nestore, φαιδρὸς μὲν ἀεὶ καὶ ἐν ὁρμῇ μειδιάματος. ubi vid. *Boissonad.* p. 486. *Plutarch.* T. II. p. 757. E. ἄνθρωπον βλαστήσεως ὁρμὴν ἔχοντα διαφαίνουσαν ὥρᾳ καὶ κάλλος.

P. 102, 25. οὐδὲ τὰς Δρυάδας. sic dedit *Olear.* ex codd. suis. Etiam *Niger* et *Vigenerius* agnoscunt *Dryadas.* τὰς δρυάς. editt. vett. una cum Flor. Par. C. δρυάδας. D. — ὅτι λευκαί-

γουσιν ἑαυτὰς ἐν ταῖς σκιαῖς. σκηναῖς Barocc. σκῆαῖς. C. Puellae σκιατραφεῖς opponuntur τῇ ἡλιωμένῃ. *Plato* in Phaedro p. 239. C. ὀφθήσεται δέ τινα μαλθακὸν διώκων, οὐδ' ἐν ἡλίῳ καθαρῷ τεθραμμένον, ἀλλὰ ὑπὸ συμμιγεῖ σκιᾷ. quae docte illustravit *Aelius* p. 263.

P. 102, 27. ἀλλὰ τὸν ἥλιον — αἰτεῖ χρῶμα. *solem rogat, ut sibi colorem faciat.* Virum in sole probe exercitatum, ἄνδρα πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τοῦ σώματος δεικνύντα vocat *Lucian.* Rhet. Praec. c. 9. et Idem de Hesiodo adv. Indoct. c. 3. σκληρῷ ἀνδρὶ καὶ δασεῖ, καὶ πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι.

P. 102, 28. ὁ δ' οἷον ἄνθος ἐπάγει αὐτό. sic editt. vett. Flor. C. D. αὐτο. Paris. αὐτῷ. Laud. αὐτῇ. *Olear.* ex coniectura. At αὐτὸ referendum ad χρῶμα; *Sol adducit colorem*, quem Palaestra eum rogat; isque color τῆς ἡλιωμένης est instar ἄνθους i. e. ruboris eius, quem in teneris facit sanguis. Cf. I. 7. p. 14, 12. II. 8. p. 66, 2. II. 10. p. 70, 19.

P. 102, 29. καὶ φοινίττει τὴν κόρην μετρίᾳ τῇ ἴδῃ. ἴδῃ. Ald. 1. 2. Iunt. Flor. Par. C. D. μετρίῳ τῷ ἴδει ex coniectura dedit *Olearius*. μετρίᾳ τῇ εἴλῃ corrigebat *Heringa* in Obss. cr. p. 285. probante *Ruhnkenio* ad *Tim.* p. 96. Lectionem editt. vett. tuetur *Boissonad.* Heroic. p. 603. s. comparans I. 28. de purpura: ἔλκει τινὰ παρὰ τοῦ ἡλίου ὥραν, καὶ τῷ τῆς ἴδης ἄνθει ῥαίνεται. ubi vid. not.

P. 102, 31. πλεῖσται γὰρ τοῖς καθημένοις αἱ σκιαί. πλεῖσται. πλείους. Cod. Barocc. ex διττογραφίᾳ. Similiter de Atlante c. XX. p. 87. δι' δὲ τοῦ Ἄτλαντος σκιαὶ σοφίας πρόσω. — καὶ τὸ καθῆσθαι αὐτῆς εὔσχημον. αὐτοῖς. Codd. *Olearii*, Flor. C. D. neutrum videtur sincerum. Fortasse scribendum: καὶ τὸ καθῆσθαι αὐτὸ εὔσχημον.

P. 102, 34. ἀσπάζεται δέ που τὸ φυτὸν τοῦτο ἡ Παλαίστρα. non tam, quae est *Olearii* opinio, quia olea victoribus praemii loco tribuitur, sed ob olei in palaestra usum, quod docent verba, ἐπειδὴ πάλῃ τε ἀρήγει.

P. 102, 36. καὶ χαίρουσιν ἐπ' αὐτῷ πάνυ ἄνθρωποι. ἐπ' om. Flor. Par. D. Cf. supra p. 102, 3.

Digitized by Google

XXXIII.

DODONA.

Antiquitatis Dodonaeae sacrae adumbratio docta, industria, plena, neque ad sensum ingrata. Spectatur *quercus* sacra, cum *columba* aurea fatidica (quam cum Celedonibus Delphicis non ausim confundere). Arbor consulentium sertis ornata est; ad radicem iacet *Helli securis*, fabulam de inventa primum a lignatore prophetica arbore in memoriam revocans. Adsunt *consulentes*; quorum alter in eo est, ut interroget, alter sacrificat. Duo enim sunt; temere pluralem substituit Heynius. *Hypophatae*, habitu ad Homericam designationem conformato, enumerantur *sex*, in rebus sacris varie occupati; *Dodonides*, austero et sacro aspectu, haud dubie erant *tres*. *Herod.* II, 55. Vapor ex sacrificiis spargitur per aream. Praeterea *chorus Aegyptiorum* hominum quercum cingit, alteram fabulam de Aegyptia oraculi origine spectans. Quem quod nuper *C. O. Muellerus* in *Boettigeri Amalthea* T. I, p. 124. cf. 131. non Aegyptium esse coniecit, sed ex Thebis Cadmeis, mea quidem sententia veri haud est simile, quamvis mirum videtur, quod Philostratus de habitu Aegyptiorum tacet. Dodonaei oraculi origo, qualem Herodotus narrat, utut falsa, tam constante fertur et communi serioris Graeciae fama, ut pictor illam deserere nequiret. Certe si quid novi ac privi prolaturus erat, notis haud dubiis hoc indicare debebat, velut hoc, ut tripodem dicantes Thebanos exhiberet. Non ex fortuita aliqua utriusque urbis confusione haec fabula orta, sed opinionum quodam inter Ammonii, Aegypti et Dodonae sacerdotes consensu et gloriolae ex commento derivandae communione inventa et exornata est. Denique *Echo* efficta erat *aenea*, manum ori imponens, ex Olearii sententia, quia lebetibus resonantibus conticescere cogatur. Heynius contra, ut declararet, lebetes per totum diem resonare, Vterque Nympham in vulgus notam, vocis repercussionem in mente habuit. Sed haec curnam, quaeso, dicatur aenea et talis in pictura exprimatur? Longe alio ducit, quod Philostratus disertis verbis declarat, aes Dodonaeum per multum diei continuo resonasse, nec antea siluisse, quam quis continuerit, *μέχρι λάβοιτό τις αὐτοῦ*. Quod abunde illustratur locis a *Steph. B.* v. *Δωδώνη* allatis, *Menandri* in Arrephoro et *Demonis*. Menandri iambi, qui in doctissimi *A. Meinekii Reliquiarum Menandri et Philemonis* editione p. 27. leguntur, adeo sunt faceti, ut imagines ioculares omnino paucae eis praeferri possint.

Digitized by Google

Ἐὰν δὲ κινήσῃ μόνον τὴν Μυρτίλην
ταύτην τις, ἣν τίτθην καλῇ, τέρας ποεῖ
λαλιᾶς· τὸ Δωδωναῖον ἄν τις χαλκίον,
δ λέγουσιν ἠχεῖν, εἰ παρήψαθ' ὁ παριών,
τὴν ἡμέραν ὅλην, καταπαύσαι θᾶττον, ἢ
ταύτην λαλοῦσαν· νύκτα γὰρ προσλαμβάνει.

Κινήσῃ de aere Dodonaeo anticipatum *), quod quis praetereuntium obiter tetigerit; pro quo *ἐγείρειν τὸν ἐν Δωδῶνι χάλκον* dicit *Callim.* Fragm. 306. — V. 2. *ἣν* pro *ἐήν*, cf. *Matthiae Gramm. Gr.* §. 149. add. *ὧν* pro *ἐῶν* ap. *Soph. Ai.* 442.; si quis *mea nutrix*, quia *τίτθη* per se non est vox blanda, forte compellet; id quod sufficit ad loquacitatem eius movendam. Bentleius, qui, dum qua in re sita sit totius loci vis comica ipse non perspicit, frustra cavillatur Gronovium, emendabat *ἥ*. Asyndeton elegans est, exprimens, quod dici solet, exempli gratia. Pro *καλῇ* in codice unico est *καλεῖ*, supinitate fortasse librarii, qui *ἣν*, ut Bentleius cum Gronovio, pro relativo accepisset. Tum *τέρας* ex codicis lectione *πέτρας* unice verum est, quod mihi quoque in mentem venerat, cum respectu ad miraculum istud Dodonaeum dictum. — Portentum aeris quasi perpetuum sonantis duplici modo effectum est; alterum refert *Demo de proverbiis* apud *Suid. Δωδωναῖον χαλκεῖον ἐπὶ τῶν μακρολογούντων. Δήμων γάρ φησιν, ὅτι τὸ τοῦ Διὸς μαντεῖον ἐν Δωδώνῃ λέβησιν ἐν κύκλῳ περιείληπτο. τούτους δὲ ψαύειν ἀλλήλους καὶ κρουσθέντος τοῦ ἑνὸς ἠχεῖν ἐκ διαδοχῆς πάντας. ὡς διὰ πολλοῦ χρόνου γίνεσθαι τῆς ἠχῆς τὴν περίοδον.* Et ap. *Stephanum*, cf. *Ἀθήδων* scriptores p. 25., quem locum Olearius cum Inc. Gronovio male interpretatur: *Ἀπὸ τοῦ τὸν ναὸν τοῦ Δωδωναίου Διὸς τοίχους μὴ ἔχοντα, ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλλήλων πλησίον, ὥστε τὸν ἑνὸς ἁπτόμενον παραπέμπειν διὰ τῆς ψαύσεως τὴν ἐπήχησιν ἑκάστῳ, καὶ διαμένειν τὸν ἦχον ἄχρις αὖθις τοῦ ἑνὸς ἐφάψηται*, i. e. donec ad primum redierit, unde motus exiit, et hunc, puta, denuo excitet, unde novus sonorum et vibrationum in orbem actarum ordo incipit, paulatim tantum impulsionis vehementia decrescente et languescente, nisi quis unum ex lebetibus inhibendo seu a proximo reprimendo his circulationibus finem imponat. Tum etiam duae columnae erant vicinae, in quarum altera

*) Alias etiam dicitur *κινεῖν τινα*. *Plat. Rep.* I. p. 329. D. *βουλόμενος ἔτι λέγειν αὐτὸν ἐκίνουν*. *Dio Chrys.* T. I. p. 75.: *ὅμως δὲ κινεῖν αὐτὸν βουλόμενος*. Cf. *Heindorf. Dial.* T. I. p. 57. Fr. I.

Digitized by Google

ahenum impositum erat, in altera pueruius cum flagello aeneo, quod vento, in ista regione frequentissimo, sublatum vas illud percuteret, nec prius intermitteret, quam ventus quiesceret. Excerpta ex *Strab.* VII. fine 1. Duo haec musices sacrae genera non confundenda Dodonae obtinuisse, non est quod dubitemus. Aristides tamen ex ipso Polemone Periegete prius, ad quod et Menander respicit et Philostratus, Demonem incusat qui finxerit, ad proverbium *Δωδωναῖον χαλκεῖον* explicandum, nec quidem apte, quum ad istum sonantium in orbe ahenorum modum non in singulari dici potuerit *χαλκίον*. Quod per se ambiguum, quia singuli lebetes loquaces erant, falsum esse coarguit Menander, qui singulari utitur et tamen de orbe lebetum intelligendus est manifesto. Flagellum enim, si quis praetereuntium tangeret, impulsum non diu aequi poterat, sed vento agitandum erat. Cum Menandro ex omni parte consentit Philostratus. Illud tamen ostendit Aristidis observatio, quam frequentes rerum et historiarum fictiones ad interpretationis usum in Grammaticorum Graecorum libris fuisse oporteat, ut tam facile quis in earum suspicionem incurreret. Pro Aristide Suidas et Eustathius Aristotelem ponunt. Explicationem illius sequitur etiam *Zenobius* VI, 5. Coniicere licet circularem lebetum apparatum Polemonis aetate collapsum fuisse, et alterum minus artificiosum in locum eius successisse. Prior quidem dignus videtur, cui rerum mechanicarum scrutatores studiose advertant animum. His expositis iam patet, Echo *aeream* in tabula nostra prorsus diversam esse a Nympha illa, quam *aëream* dicere possis, et, ea digito claudere ad indicandum sonum miraculi instar continuum, nisi vi comprimatur, et usque resonantem. F. G. Welcker. Facit huc Schol. Cod. Paris. 1761. editum ab *Osann* in Auctario L. Gr. p. 14. *ἐν Δωδώνῃ χαλκοῦς λέβης ἕκειτο ἐφ' ὑψηλοῦ κίονος· ἐφ' ἑτέρου δὲ κίονος ἵστατο ἀνδριαντάριον χαλκῆν μάστιγα φέρον· ἐμπίπτοντος δὲ αφοδροῦ τῇ μάστιγι πνεύματος, προστρίβειν τῷ λέβητι πληγὰς καὶ πολὺν ἦχον ἀποτελεῖν. ἐνταῦθα παροιμία ἐπὶ τῶν πολυλόγων τὸ πλέον τοῦ ἐν Δωδώνῃ χαλκείου λέγειν.* quae ducta ex *Zenobio* VI. 5. ubi vid. *Schott.*

P. 103, 1. *ἡ μὲν χρυσῆ πέλεια.* Varia variarum aetatum fuit religio Dodonae. Antiquissima erat tantum fama accepta; sophista cuncta in unum locum ac tempus contulit. *Aurea* ipsi est *columba* (*χρυσῆ πέλεια*); videtur ergo in tabula auro expressa esse; ea *χρησμοὺς ἐκ Διὸς ἀναφθέγγεται.* Alias quercus ipsa oracula edere dicitur; tanta enim rei antiquitas fuit, ut res ipsa obscurata et incerta esset. Heyne.

Ib. *ἐπ' ἐπὶ τῆς δρόυς.* In marg. Paris. *γρ. γῆς. ἔνεστι τῆς δρυὸς.* Barocc. Emendavi olim: *ἡ μὲν χρυσῆ πέλεια, ἡ ἐπὶ τῆς*

Digitized by Google

δρυός, ἐν λογίοις ἡ σοφή, χρησμοὺς ἐκ Διὸς ἀναφθέγγεται. aut, ἐν λογίοις ἐστὶ σοφή, καὶ χρησμοὺς ἐκ Δ. ἀ. in Not. ad Anth. Pal. p. 619. nr. 10. Nunc ut levius praefero: ἡ μὲν χρυσῆ πελειὰς, ἡ ἐπὶ τῆς δρυός, ἐν λογίοις ἦν σοφή, καὶ οἱ χρησμοί, οὓς ἐκ Δ. ἀ. ubi tribus litteris mutatis oratio restituitur. Facile πελειαε in abire potuit in πέλεια ετι. Tum ἡ mutavi in ἦν. Ad χρησμοὶ subaudi ex praecedentibus, σοφοί εἰσιν, nisi forte malis: ἐν λογίοις ἡ σοφή, σοφοὶ καὶ οἱ χρησμοί. Quae omnia orationi *Philostrati* consentanea. *Hamackerus* Lectt. Phil. p. 86. sic corrigebat: ἡ μὲν χρυσῆ πέλεια ἦται ἐπὶ τῆς δρυός, ἐν λογίοις ἡ σοφή, καὶ χρησμοὺς οὓς ἐκ Δ. ἀ. ubi me non expedio ex novissimis. De columbis Dodonaeis vid. *Herodot.* II. 55. et *Valcken.* ad *Euripid.* Phoen. 1475. *Sophocl.* Trachin. 170. τὴν παλαιὰν φηγὸν oracula dicit edere δισσῶν ἐκ πελειάδων. ubi doctum est Scholion. Disputavit de iis *Creuzerus* in Myth. et Symbol. T. IV. p. 163.

P. 103, 1. ἐν λογίοις ἡ σοφή (ἐστι), vaticinatur, v. ad c. IX. p. 69, 8. F. G. WELCKER.

P. 103, 4. Ἕλλὸς ὁ δρυτόμος, ἀφ' οὗ κατὰ Δωδώνην οἱ Ἕλλοί. Ἔλος et Ἔλοι editt. vett. et Morell. Ἔλλης. C. D. Ἔλλος. Paris. Tum Ἔλλοι. D. Paris. Flor. *Schol. Homer.* Il. π. 234. Ἕλλὸς ὁ δρυτόμος πρῶτός φασι καταδείξας τὸ μαντεῖον. aut, ut est in Veneto: ἀπὸ Ἕλλοῦ τοῦ δρυτόμου, ᾧ φασι τὴν περιστερὰν πρώτην καταδεῖξαι τὸ μαντεῖον. *Strabo* VII. p. 505. A. πότερον δὲ χρὴ λέγειν Ἕλλοὺς, ὡς Πίνδαρος, ἢ Σελλούς, ὡς ὑποκοσοῦσι παρ' Ὁμήρῳ κεῖσθαι, ἡ γραφὴ ἀμφίβολος οὖσα οὐκ ἐᾷ διακρυίζεσθαι. Vid. *Heyn.* ad *Homer.* T. VII. p. 182. s. et *Boeckh.* ad *Pindari* Fragm. T. II. 2. p. 571. s. Multa de Hellis aut Sellis collegit *Gronovius* ad Fragm. *Steph. Byz.* de Δωδώνη.

P. 103, 6. καθάπερ. καθάπαξ. luntinae, solito errore. Vid. I. 25. p. 40, 18.

P. 103, 7. ἔρεσθαί τι. ἐρέσθαί τι. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. ἔορεσθαι (sic) Morell. — θῦσαι. θῆσα. C.

P. 103, 8. καὶ χοροὺς ἐκ Θηβῶν οὑτοσί. οὑτωσί. C. χοροὺς οὑτοσὶ ἐκ Θηβῶν. Flor. Paris. — Thebas Aegyptias intelligit *Olearius*, unde columbas fatidicas Dodonam advolasse narrat *Herodotus*; quare ap. Nostrum χοροὺς ille Thebanorum dicitur οἰκειοῦσθαι τὴν σοφίαν τοῦ δένδρου, arboris fatidicae sapientiam sibi tamquam propriam et domesticam vindicare. Sic Vit. Apoll. IV. 7. p. 145. de Smyrna, τὸ πέλαγος οἰκειοῦται. *Achill. Tat.* I. 15. p. 21, 10. ὁ δὲ κιττὸς περὶ πεύκην εἱλιχθεὶς ᾠκειοῦτο τὸ δένδρον ταῖς περιπλοκαῖς.

P. 103, 10. οἶμαι, τῷ τὴν χρυσῆν ὄρνιν ἐκεῖ παλευθῆναι.

Digitized by Google

οἶμαι δὲ καὶ τὴν χρ. Laud. Flor. οἶμαι δὲ τῷ τὴν χρ. Barocc. — Deinde πωλευθῆναι. Flor. De verbo παλεύειν dixi in Addit. ad Athen. p. 123. et Anth. Pal. p. 603. Ibid. in Indic. p. 1047. Cf. *Mueller* ad *Lycophr.* T. I. p. 137. *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 438.

P. 103, 12. ἀνιπτόποδας καὶ χαμαιεύνας. Il. π. 233. ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι, χαμαι μευνας. C. Vt Sellis vetus religio, sic Pythagorica philosophia, secundum Apollonium, sectatoribus suis ὑπόδημα βύβλου δίδωσι, καὶ καθεύδειν ὡς ἔτυχε. Vit. Apoll. VI. 11. p. 242. τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν Σελλῶν. *Sophocl.* Trach. 1156. ubi Ἑλλῶν a nonnullis fuisse scriptum, Scholiastes docet. Ad locum Homericum, quem laudavimus, *Luzac.* Lect. Attic. p. 250. referebat verba *Cyrilli* c. Iulian. VII. p. 226. B. ubi de Socrate: χαμαί τε ἐρχόμενος, κατὰ τὸν Ὁμήρου μῦθον. — et corrigebat, χαμαί τε εὐναζόμενος. Perperam. De Aegyptiorum philosophia agens *Heliodor.* III. 16. p. 128. ἡ μὲν γὰρ τίς ἐστι σημαίνης; καί, ὡς ἂν τις εἴποι, χαμαὶ ἐρχομένη. i. e. humilis nec quidquam elati habens. Respicitur autem non ille *Homeri* locus, de quo cogitabat *Luzacius*, sed Il. ε. 442. φῦλον — ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.

P. 103, 13. αὐτοσχέδιοί τινες εἶσι, nullo ad vitae cultum apparatu utentes, in diem quodammodo vivunt. De Indis philosophis Vit. Apoll. III. 15. p. 106. τοὺς μηδὲν μὲν ἐκ παρασκευῆς, αὐτοσχεδίως δὲ ἃ βούλονται πορίζομένους. In causa capitali quum Damis interrogasset Apollonium, αὐτοσχεδιάσεις οὖν ὑπὲρ τοῦ βίου; νὴ Δί', ἔφη, ὦ Δάμι, αὐτοσχεδίῳ γὰρ αὐτῷ χρῶμαι. Vit. Apoll. VII. 30. p. 309. — κατεσκευασμένοι. κατασκευασμένοι. C.

P. 103, 14. φασὶ δὲ μηδ' ἂν κατασκευάσασθαι. dicunt enim, se nullo apparatu esse usuros. — τὸν γὰρ Δία χαίρειν σφίσιν. φησίν. Flor. — τὸ αὐτόθεν. id quod sponte se offert, nec operose paratur. Supra I. 9. p. 16, 30. τὸ μὲν δὴ ὕδωρ τοῦτο κάλλιστον τοῦ ἕλους, πηγῆς αὐτὸ διδούσης αὐτόθεν. *Dio Chrys.* Or. XXXV. p. 74. ἡ μὲν γὰρ διὰ μακροῦ φέρει τὸν καρπὸν αὐτοῖς, καὶ δεῖ λαβεῖν ἐργασαμένους, ἡ δὲ αὐτόθεν μηδὲν ποιήσασιν. Sic etiam αὐτόθεν ὁρμηθῆναι, dicuntur, qui extemporali utuntur opera. Vid. *Intrpp.* ad *Arriani* Dissert. II. p. 5.

P. 103, 16. ἱερεῖς γὰρ. γὰρ om. C. — τοῦ ἑρέψαι κύριος. templum corallis velare, ut est ap. *Homer.* Il. α. 39. in Chrysae ad Apollinem precibus: εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἑρεψα. Vid. *Heyn.* T. IV. p. 22.

P. 103, 18. πόπανα χρὴ τάττειν. πράττειν. Flor. — τὸν δὲ

ἐς οὐλὰς καὶ κανᾶ. χρὴ βλέπειν supplet *Olearius*, simul legendum suspicatus, τῷ δὲ τὰς οὐλάς, neutrum probabile. Assumenda sunt potius verba diverso sensu praecedentia, τὸν δὲ χρὴ τάττειν ἐς οὐλάς. i. e. ὁ δὲ ἐς τὴν τῶν οὐλῶν ἐπιμέλειαν τεταγμένος ἐστί. Similis ellipsis ap. *Philostr. Iun.* II. p. 113, 27. ὁρᾷς γάρ που, ὡς αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην αὐτῷ καὶ τὸν σίδηρον.

P. 103, 20. δεῖραι τὸ ἱερεῖον. δεῖρα. C.

P. 103, 21. ἐν στρυφνῷ τε καὶ ἱερῷ τῷ εἴδει. Vid. ad *Philostr. Iun.* IV. p. 116, 28.

P. 103, 22. ἐοίκασι γάρ. δὲ Barocc. magis probante *Heynio*. — θυμιαμάτων τε ἀναπνεῖν. Vid. de constructione verbi ad I. 20. p. 33, 31. — σπονδῶν. σπόνδων. C.

P. 103, 23. καὶ ὀμφῆς μεστόν, augusti quid in illa regione inest, ita ut te ipsam Dei vocem audire existimes. ὀμφὴ sic de divino oraculo Vit. Apoll. VI. 10. p. 239. *Heliodor.* II. 16. p. 90. de Calasiridis ad Delphos adventu: ἐπεὶ δὲ ἐπέστην, ὀμφή με ὡς ἀληθῶς θεία προσέβαλεν αὐτόθεν, καὶ τά τε ἄλλα ἡ πόλις διαίτημα κρειττόνων ἔδοξε, ubi vid. *Coray* T. II. p. 93.

P. 103, 27. χαλκεῖον. Vid. Animadv. in Anth. Gr. T. III. 2. p. 358. Locis a *Welckero* nostro allatis adde *Liban.* T. IV. p. 143. Ἀράβιος αὐλητὴς ἡ γυνή· μᾶλλον δὲ καὶ παρελήλυθε· τρυγόνος λαλιστέρα, κίττης, ἀηδόνος, κερκώπης. Τὸ δωδωναῖον ὑπερβαίνει χαλκεῖον· ἐκεῖνο μὲν γὰρ προσβαλούσης αὐτῷ τῆς μάστιγος ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἠχεῖ, νηνεμίας δὲ οὔσης σιγᾷ. ταύτης δὲ τὴν γλῶτταν οὐδὲν καθεῖρξαι δύναται, οὐ χειμών, οὐ θέρος, οὐκ ἄνεμος, οὐ νηνεμία.

XXXIV.

H O R A E.

Quam frequentes sunt vel tres Horae, vel quattuor anni tempora sub puerorum aut decumbentium feminarum specie variisque aliis formis effictae, tam raro occurrunt quattuor Horae, vel incedentes fructibusque quaeque suis instructae, ut in pompa Dionysiaca Alexandrina, *Athen.* V. p. 198. B. et in anaglypho Atheniensi apud *Zoeg.* tab. 96, quod ille quidem longe aliter interpretatur p. 126, vel saltantes, i. e. anni choream agentes, non quasi coelo in terram descendentes, sed terram levi passu superlabentes, quales nescio an praeter nostrum opus elegantissimum aliud nullum exhibeat. In quo quattuor Horis campus substratus est anni tempora et ipse complectens, fructibus cuiusque dearum

Digitized by Google

transvolantium vestigia sequentibus. Florent igitur hyacynthi et rosae, segete horret ager, quam levi pede tangit, non premit Aestas, vites erigunt se, quasi auctumnalis Horae pedes amplexurae Hiems sola nihil profert, sed ager ad illam pertinens aratro subactus fuisse videtur, ἀπαλαὶ ἄρουραι. F. G. WELCKER.

P. 104, 1. τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς Ὥραις. Sensus est: non agemus de Homericis Horis Olympi portas tenentibus, quas Ille scilicet noverit raptus ad aetherem, Pictura quae exhibet ab aliis etiam mortalibus explicari possunt. Similis est introitus c. VII. VIII. F. G. WELCKER. Locus *Homeri*, quem Noster respicit, est *Il. ε.* 749. αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι, Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε, Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι. Hic locus obversabatur *Philostrato* in descriptione petrae illius, quam Indorum sapientes tenebant. Vit. Apoll. III. 13. p. 103. quem locum sic lego: περὶ δὲ τῷ ὄχθῳ νεφέλην ἰδεῖν φασιν, ἣν ἢ τοὺς Ἰνδοὺς οἰκεῖν, φανερούς τε καὶ ἀφανεῖς, καὶ ὅ τι βούλονται. πύλας δὲ εἰ μὲν καὶ ἄλλαι ἐν τῷ ὄχθῳ, οὐκ εἰδέναι· τὸ δὲ (sic Vrat.) περὶ αὐτὸν νέφος οὔτε ἀκλείστῳ ξυγχωρεῖν, οὔτε ἂν ξυγκεκλεισμένῳ φαίνεσθαι.

P. 104, 2. ἀφῶμεν εἰδέναι καὶ ἔχειν; sciat haec et habeat sibi Homerus; nolumus ex eo sumere. F. G. WELCKER.

P. 104, 4. ὅτε τὸν αἰθέρα ἔλαχε, Homerus de coelo demissus in coelum rediit. Vid. Anim. ad Anth. Gr. III. 2. p. 145.

P. 104, 5. καὶ ἄλλῳ ξυμβαλεῖν ῥᾴδιον. ξυμβαλέσθαι. Par. καὶ ἀνθρώπῳ ξυμβαλεῖν. Barocc. quod Florentinum quoque voluisse suspicor, ubi est: καὶ ἀναξυμβαλεῖν. pro ἀνῳ. De permutatione vocabulorum ἄνθρωπος, ἄλλος et similium dixi in Addit. ad Athen. p. 33. s. Vit. Apoll. II. 29. p. 81. καί τοι θειότατον τῶν κατ' ἀνθρώπους ὤν. Cod. Vrat. κατ' ἐνίους. quod natum est ex ἀνους. Ibid. V. 7. p. 193. ἆρ' οὐκ ἐλλεβόρου δεῖ (Scr. δεῖσθαι cum Vrat.), καὶ φαρμακοποσίας, ὁπόση τοὺς νοῦς ἐκκαθαίρει. Vrat. τοὺς ἀνους. Ap. *Himer.* Or. XIII. 8. p. 598. δεῖξαι τοῖς ἄλλοις τὰ κυήματα, vitium recte animadvertit *Wernsdorfius*, qui Ἕλλησι corrigit. Lenius erit: τοῖς ἀνθρώποις. *Liban.* T. IV. p. 127. 25. λογίσασθε πρὸς Διὸς τίς ἂν ἐγενόμην, τούτων ἀκούων; οὐκ ἂν εὐθὺς κατέδυν, καὶ ἰδεῖν εἰς οὐρανοὺς οὐκ ἂν ἠνεσχόμην; dele alterum οὐκ ἄν, ex praecedentibus repetitum; tum lege: καὶ ἰδεῖν εἰς ἀνθρώπους ἠνεσχόμην; nam in Mon. 96. est ανους. Obiter corrige ap. *Aristidem* Or. Platon. T. II. p. 176. (291) ἀλλ' οἷα δὴ τὰ τῆς δημοκρατίας ἐπιχώρια, φαίνειν, ἐνδεικνύναι, δημεύειν, ὥσπερ Κλέωνα καὶ Κλεοφῶντα καὶ Ὑπέρβολον, καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους. Scr. ἑτέρους ἄλλους.

Digitized by Google

P. 104, 7. ξυνάπτουσαι τὰς χεῖρας. ξυνάπτουσι. C. D. Hic locus obversabatur *Isidoro Pelusiotae* IV. Ep. I. p. 1413. D. τῶν τεσσάρων Ὡρῶν — τρόπον τινὰ τὰς χεῖρας συναπτουσῶν, καὶ τὸν ἐνιαυτὸν ἑλιττουσῶν ἀρίστην χορείαν χορεύουσιν. et iterum III. Ep. 170. p. 324. de successione temporum: προηγοῦνται μὲν οἱ λειμῶνες, ἕπεται δὲ τὰ λήϊα, διαδέχεται δὲ ἄμπελος, παραπέμπει δὲ ἐπὶ τὴν ἐλαίαν τὸν γηπόνον ὁ βότρυς· ὥςπερ χορείαν τινὰ ἀρίστην τῶν Ὡρῶν χορευουσῶν.

P. 104, 9. ἡ γῆ, σοφὴ οὖσα. terra, quae prudenter intelligit, quantum Horis debeat, omnem anni proventum eis offert.

P. 104, 11. De numero Horarum vid. ad c. III. p. 57, 15. F. G. Welcker. ὑπὸ γὰρ τοῦ πατεῖσθαι ἡδίω φαίνεται. Heroic. p. 674. de Protesilao: φιλοστέφανος γάρ τις καὶ ἡδίω ἀποφαίνων τὰ ἄνθη; ὁπότε περὶ αὐτὰ ἴοι.

P. 104, 12. καὶ αὐτῶν τι τῶν Ὡρῶν ἥδιον πνεῖ. sensus non potest esse, quem latina *Olearii* interpretatio reddit, flores ipsis Horis suavius olere; sed eos suavem Horarum odorem spirare, πνεῖ τι τῶν Ὡρῶν, ut παλαίστρας πνεῖν. I. 4. p. 9, 12. et plurima similia. *Alexis* ap. *Athen.* II. p. 61. A. παρετέθη ὑπερήφανος ὄζουσα τῶν Ὡρῶν λοπάς. Ad Horas suavem poculi caelati odorem refert Caprarius ap. *Theocr.* Id. I. 149. θᾶσαι, φίλος, ὡς καλὸν ὄσδει· Ὡρᾶν πεπλύσθαι νιν ἐπὶ κράναισι δοκασεῖς. Sed in hac oratione ἥδιον molestum est. Quod si non vis delere, ut ex praecedente ἡδίω natum, scribe: καὶ αὐτῶν τι τῶν Ὡρῶν νὴ Δί' ἀναπνεῖ. quod facile in νηδιον πνει abire potuit. De Verbo ἀναπνεῖν in hunc modum usurpato dixi supra ad XXXIII. p. 103, 22.

P. 104, 13. καὶ μὴ ἐμβαίνετε. καὶ om. C. D. erasum est in Paris.

P. 104, 15. πατεῖσθαι, παθεῖσθαι, Iunt. 2. — τῶν Ὡρῶν, ὁρῶν. Iunt. 1.

P. 104, 16. αἱ ξανθαί. αἱ θεριναί, flavae ob aristas flavas.

P. 104, 18. ἀλλ' εἰσὶν οὕτω τι ἐλαφραί. sic C. D. et Flor. οὕτω τοι. vulgo et in Paris. πάνυ τι. Barocc. Vid. supra ad I. 14. p. 25, 19.

P. 104, 19. ὡς μηδὲ ἐπημύειν τι τῶν ληΐων, μηδὲ ἐπημύειν τῷ ληΐῳ. Ald. 1. 2. Morell. C. D. Paris. μὴδὲ ἐπημύειν τῷ ληΐῳ. Iunt. 1. μὴδὲ ἀπημύειν τ. λ. Iunt. 2. μὴ δὲ ἐπημύειν τῷ ἡλίῳ. Flor. littera transposita. ἐπημύνειν τι τῶν ληΐνων. Barocc. unde *Olearius* dedit, ἐπημύειν τι τῶν ληΐνων. ληΐων scribendum fuisse apparet. Et sic emendata lectio nihil habet quod reprehendi possit, Tanta est Horarum levitas, ut iis per summas aristas currentibus, segetes tamen nihil inclinentur. *Homer. Il.* β. 147. ὡς δ' ὅτε

Digitized by Google

κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν, τὸ λήϊον scil. Vid. Heyn. T. IV. p. 223. De verbo ἠμύειν dixi in Anim. ad Anth. Gr. T. II. 1. p. 101. Commode Olearius comparavit Virgil. Aen. VII. 809. de Camilla: *Illa vel intactae segetis per summa volaret Gramina, nec cursu teneras laesisset aristas.*

P. 104, 20. χάριεν ὑμῖν. sic Flor. ὑμῶν. Vulgo. ἡμῶν. Iunt. — τὸ λαβέσθαι τῶν ὀπωρινῶν ἐθέλειν. ὀπωριτῶν. Flor. ἐθέλειν. Ald. 1. 2. ἐθέλει. Iunt. unde haec lectio fluxit in Morell. ubi in marg. ἴσ. ἐθέλειν. In hac lectione omnes libri nostri consentiunt. Perperam haec interpretatur Olearius. Sensus est: Vobis iucundum est hoc, quod autumnales Horas prehendere et complecti cupitis. Est hoc secundum naturam vitium, quae proxima quaeque appetunt, iisque se capreolorum ope adiungunt.

P. 104, 21. ἔρᾶτε. ὁρᾶτε. Flor. — ὅτι ὑμᾶς ἐργάζονται καλὰς καὶ ἡδυοίνους. ἡμᾶς. Paris. εὐοίνους. Laud. Vit. Apoll. VII. 25. p. 305. δένδρεσί τε ὡραίοις διεφύτευσε καὶ ἀμπέλοις ἡδυοίνοις. Heroic. p. 680. Μάρωνα ἐπιφοιτῶντα ταῖς ἐν Ἰσμάρῳ ἀμπέλοις, καὶ ἡδυοίνους αὐτὰς ἐργαζόμενον. Fortasse Ib. p. 685. τάς τε ἡδίους τῶν ἀμπέλων ἐξαίρων αὐτῷ. illud epitheton permutandum cum ἡδυοίνους.

P. 104, 23. οἷον γεωργίαι τῆς γραφῆς. obscura locutio. Ornamenta tabulae significari suspicor, quae a variis agriculturae generibus petita, γεωργίαι vocantur; arte quodammodo hic agrum exercente, unde ornamentorum messem sumat.

P. 104, 25. αὐτῶν τὸ ᾄδειν. αὐτό. C. D. — οἷα δὲ ἡ δίνη τοῦ κύκλου. *Phil. Iun.* c. X. p. 129, 31. de saltantibus, ἐν κύκλῳ μὲν ἱόντων, τοῦτ' ἐκεῖνο τροχοῦ περιδίνησιν ὁρᾷς. —

P. 104, 26. καὶ τὸ κατόπιν ἡμῖν μηδεμιᾶς φαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ πάσας οἷον ἔρχεσθαι. ἡμᾶς. editt. vett. C. D. Flor. ἡμῖν. Laud. Par. — ἔρχεσθαι. *Olear.* dedit ex Laud. et Barocc. In edit. vett. est ὀρχεῖσθαι. nec aliter in C. D. Alterum tuentur etiam Flor. et Paris. Et vera videtur lectio. Chorea Horarum ita ab artifice adornata est, ut omnes spectantibus faciem obvertant, quasi ad eos accedant. Nempe, ut ait *Olearius*, οἱ ἐρχόμενοι faciem nobis obvertunt, ut tergum οἱ ἀπιόντες. Argutari autem libuit sophistae, quum saltantes dicit οἷον ἔρχεσθαι, *quasi incedere.*

P. 104, 31. συγχωροῦσιν. συγχορεύουσιν. C. — ὑπὲρ τοῦ ζωγράφου. ὑπὸ. Flor. Paris.

P. 104, 32. χορευούσαις ταῖς Ὥραις. de Antiochia *Liban.* T. I. p. 283. 7. ὑπὲρ δὴ ταύτης τῆς ἡμετέρας γῆς αἱ Ὧραι χορεύουσιν ἐμμελῶς.

Digitized by Google

P. 104, 33. σεισθῆναι ὑπ' αὐτῶν i. e. κινηθῆναι. Vit. Soph. I. 21. 5. p. 520. ἐλέγετο καὶ σείεσθαι μᾶλλον ἐν ταύταις, ὥςπερ βακχεύων. *Himer.* Or. III. 6. p. 436. ἐπειδὰν τὰς Βάκχας ἐπὶ τὸ σκίρτημα σεισθείσας ἄσθωνται. Vt Noster σεισθῆναι εἰς τὴν τέχνην, sic *Plutarch.* Vit. Phoc. c. 23. ὡς δὲ φέρων ἐνέσεισεν ὁ Λεωσθένης τὴν πόλιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πόλεμον. Id. T. II. p. 588. B. ἐκ δὲ τούτου Φυλλίδας μὲν ᾤχετο τῆς ὑποδοχῆς ἐπιμελησόμενος, καὶ τὸν Ἀρχίαν αὖθις ἐνσείσων εἰς τὸν πότον.

P. 104, 34. *ὅτι χρὴ σὺν ὥρᾳ γράφειν. Addit sophista lepide, videri pictorem Horas saltantes conspexisse, et correptum adspectu, impulsumque a Deabus ad opus accessisse; quo deae testatae sint, ὅτι χρὴ σὺν ὥρᾳ γράφειν, cum sensu venustatis. Quemadmodum dicimus aliquem Musis faventibus, Minerva propitia, aut etiam σὺν Χάρισιν aliquid elaborasse. HEYNIVS.

Digitized by Google

ANIMADVERSIONES

IN

PHILOSTRATI IVNIORIS

IMAGINES.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROOEMIVM.

P. 109, 1. τὸ ἀεὶ σώζεσθαι. semper esse et florere, florido et integro permanere statu. Eminentiore hac significatione verbum σώζεσθαι cum εὐδαιμονεῖν coniunxit *Plato* de Legg. IX. p. 66a. F. Vide inprimis *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 549.

P. 109, 2. δυσαντίβλεπτον ἡγούμενοι. non audentes oculos in veterum opera attollere, nedum aemulari ea. Ap. *Lucian.* Enc. Demosth. c. 17. T. IX. p. 146. quum Thersagoras dixisset, difficile esse πρὸς λαμπρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὄψιν ἀπερεῖσαι, addit: καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. Κατέβαλον γοῦν, μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτέον ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. Rarior usus illius compositi. *Nicet. Eugen.* III. 139. ὁ θρασίσπλαγχνος μόνος Ἔρως δυσαντίβλεπτος. *Phurnutus* de Nat. Deor. c. 20. Minervae γλαυκότητα illustrans, τῶν θηρίων τὰ ἀλκιμώτατα — δυσαντίβλεπτον στίλβοντα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων.

P. 109, 3. προειλῆφθαί τι. τι abest a vett. editt. additum ex coniectura *Olearii.*

P. 109, 5. σχήματι εὐπρεπεῖ τὸ φάθυμον ὑποκοριζόμενοι. decora specie (verecundiae scil.) ignaviam nostram et desidiam infucantes. Elegans est usus verbi ὑποκορίζεσθαι. *Plutarch.* T. II. p. 607. D. τῆς δὲ ψυχῆς ἀλλαχόθεν ἠκούσης δεῦρο, τὴν γένεσιν ἀποδημίαν ὑποκορίζεται, τῷ προτάτῃ τῶν ὀνομάτων. Id. Vit. Solon. c. 15. T. I. p. 156. ἃ δ' οὖν οἱ νεώτεροι τοὺς Ἀθηναίους λέγουσι τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρηστοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπικαλύπτοντας ἀστείως ὑποκορίζεσθαι — πρώτου Σόλωνος ἦν, ὡς ἔοικε, σόφισμα. Plurima similia ex *Plutarcho* vid. ap. *Wyttenbach.* T. XI. p. 462. *Liban.* T. II. p. 47, 2. καλοῦμεν δὲ τῶν μὲν δούλων ἡμᾶς αὐτοὺς δεσπότας· τοὺς δὲ ἡμῶν αὐτῶν δεσπότας ἄρχοντας, ὑποκοριζόμενοι τὴν ἀνάγκην εὐφήμῳ ὀνόματι. Male legitur hoc verbum ap. *Aelian.* H. A. VI. 19. πάρνοπα ὑποκορίζοντα. ubi cum Cod. Mon. legendum ὑποκρίζοντα.

Digitized by Google

P. 109, 6. *ἀλλ' ἐπιβάλωμεν τῷ φθάσαντι. sequamur praecedentem.* Huius significationis exemplum affert *Stephanus* ex *Plutarch.* Vit. Aemil. c. 33. T. II. p. 153. *τούτοις ἐπέβαλλον οἱ τὴν ἱερὰν φιάλην ἀνέχοντες.* et *τούτοις ἐπέβαλλε τὸ ἅρμα τοῦ Περσέως.*

P. 109, 7. *εἰ δέ πη καὶ σφηλῆναι ξυμβαίη.* sic vett. editt. et Flor. *ξυμβαίνῃ* soloece Morell. Olear.

P. 109, 8. *τὸ γοῦν ἐπαινοῦντα φαίνεσθαι ζηλοῦν τὰ εὖ ἔχοντα ἑαυτοῖς δείσομεν.* *ἑαυτοῖς* requisit etiam *ἐπαινοῦντας.* quod non latuit *Heynium* p. 164. *hoc saltem consequemur, ut appareat, nos laudare et aemulari ea, quae bene habent.*

P. 109, 10. *τί δή μοι ταύτῃ προαναχέχρουσται.* ducta locutio de musico. *Plutarch.* T. II. p. 996. B. *οὐ χεῖρον δ' ἴσως καὶ προαναχρούσασθαι καὶ προαναφωνῆσαι τὰ τοῦ Ἐμπεδοκλέους.* *Synes.* Encom. Calvit. p. 66. C. *ἐρῶ δὲ οὔτε προοιμιασάμενος — οὔτε προφάσας, ὅπερ Δίων ἐποίησε, μέλος ἀναβεβλημένον καὶ λιγυρὸν, ἅτε κιθαρῳδικοῦ νόμου, τοῦ λόγου προανεχρούσατο.*

P. 109, 11. *γραφικῆς ἔργων ἔκφρασις.* Vulgo *γραφικῶν.* recepi quod Flor. offerebat, magis ob praestantiam codicis, quam quod vulgata indigeret mutatione. — *τῷ μῷ ὁμωνύμῳ τε καὶ μητροπάτορι.* hoc quoque suppeditavit idem liber pro barbaro *τοὐμῷ.* Vulgo *τὲ* non legitur. Pro *μητροπάτορι Olearius* malebat *μητρώῃ* aut *μήτρωϊ.* vid. Praefationem.

P. 109, 12. *λέαν ἀττικῶς τῆς γλώττης ἔχουσα.* ut supra II. 32. de Daedalo: *ἀττικῶς μάλα ἔχων τοῦ τρίβωνος.* Vit. Apoll. I. 7. p. 8. *καὶ ἡ γλῶττα ἀττικῶς εἶχεν, οὐδ' ἀπήχθη τὴν φωνὴν ὑπὸ τοῦ ἔθνους.* Ib. II. 25. p. 76. de urbe quadam Indiae: *φασὶ δ' ὡς ἀτάκτως τε καὶ ἀττικῶς τοὺς στενωποὺς τέτμηται.* temere *Olearius εὐτάκτως* ex coniectura posuit. Vulgatam tuetur *Dioscorides B. E.* initio: *ἡ δὲ πόλις ξηρὰ πᾶσα, οὔτε εὔυδρος, κακῶς ἐβρυμοσομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα.*

P. 109, 13. *ξὺν ὥρᾳ τε προηγμένῃ.* sic Morell. Olear. *πρόηγμένῃ.* vett. editt. *venustas* significatur *insignis et eximia.* Respexit noster verba Senioris II. 34. p. 104, 34. — *καὶ τόνῳ. non sine nervis et robore.*

P. 109, 15. *καὶ περὶ ζωγραφίας.* copulam a Morell. et Olearo temere omissam restitui ex vett. editt. et Flor.

P. 109, 16. *ὡς ἂν καὶ ὁ λόγος ἔχῃ τὴν οἰκείαν ὕλην.* ut oratio habeat propriam materiem h. e. ut statim traducatur ab initio ad picturam, quandoquidem libellus aget de tabulis pictis. HEYNIUS. p. 165. Hoc probarem, si esset, *ὡς ἂν καὶ ὁ πρόλογος εὐθὺς ἔχῃ τὴν οἰκ. ὕλην.* Nunc *τὸν λόγον* accipio de ipsa descriptione tabularum, quam verbis exornaturus est sophista, et

Digitized by Google

cui propriam quandam et rei congruentem praeceptorum materiem praemittendam censet. ὕλη est copia praeceptorum, ad quae iudicium de tabulis pictis dirigendum est.

P. 109, 18. ἄριστον. In Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. plena distinctio posita post ἄριστον.

P. 109, 21. εὖ διεσκέφθαι. διασκέφθαι. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. — καὶ ἱκανὸν εἶναι. infinitivum a Morell. et Olear. perperam omissum restitui ex editt. vett.

P. 109, 22. γνωματεῦσαι ἠθῶν ξύμβολα. sic Flor. σύμβολα. Vulgo. Ducta sunt haec cum seqq. ex Vit. Apollon. II. 30. p. 83. πολλὰ γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἠθῶν ἑρμηνεύουσι, πολλὰ δ' ἐν ὀφρύσι καὶ παρειαῖς κεῖται γνωματεύειν τε καὶ θεωρεῖν, ἀφ' ὧν σοφοί τε καὶ φυσικοὶ ἄνδρες — τοὺς νοῦς τῶν ἀνθρώπων διαθεῶνται.

P. 109, 24. ἐν ὀφρύων ἤθει. Vid. infra ad VII. p. 120, 26.

P. 109, 26. ξυναιρήσει πάντα. *his affatim instructus omne feret punctum.* Sic *Olearius.* Sed est potius: omnia perficiet et ad finem perducet.

P. 109, 28. τὸ οἰκεῖον ἑκάστου δρᾶμα. οἰκεῖον accessit ex Flor.

P. 110, 3. ἡδεῖα δὲ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἀπάτη, καὶ οὐδὲν ὀνειδὰς φέρουσα. secundum dictum Gorgiae, qui τραγῳδίαν εἶπεν ἀπάτην, ἣν ὅ τε ἀπατήσας δικαιότερος τοῦ μὴ ἀπατήσαντος, καὶ ὁ ἀπατηθεὶς σοφώτερος τοῦ μὴ ἀπατηθέντος. ap. *Plutarch.* T. II. p. 15. D. quae verba Idem T. II. p. 348. C. interpretatur: ὁ ἀπατηθεὶς σοφώτερος, εὐάλωτον γὰρ ὑφ' ἡδονῆς λόγον τὸ μὴ ἀναίσθητον.

P. 110, 6. ἀφ' οὗ βλάβος οὐδέν. pronomen relativum ad totam, quae praecedit, enuntiationem referendum. ἡ ἀπάτη, quam pictura efficit, opponitur ei, quae cum μανίᾳ coniuncta est, quae non sine noxa et discrimine, ea, quae non sunt, esse existimat, et vanis imaginibus tamquam veris inhaeret. Haec autem illusio, ad quam artifices tendunt, magnam vim habet ad oblectandum animum (ψυχαγωγῆσαι ἱκανὸν), idque sine culpa aut reprehensione. Non enim omnis ψυχαγωγία culpa et vitio caret.

P. 110, 9. πολλά — γράψαι. Vid. *Iunius* de Pictura Vet. III. c. 2.

P. 110, 11. ὡς οὐκ ἐνὸν τῆς κατ' ἔννοιαν κινήσεως ἐπιτυχεῖν ἄριστα. restitui optimam lectionem Cod. Flor. pro ἐπιχειρεῖν ἄριστα. Non fieri posse intelligebant veteres illi, ut mentis animique motus recte repraesentetur, nisi observata membrorum harmonia, cui termini quidam et fines ab ipsa natura constituti sunt. Causa additur: τὸ γὰρ ἔκφυλον καὶ ἐξω μέτρου

Digitized by Google

οὐκ ἀποδέχεσθαι φύσει, ὀρθῶς ἐχούσῃ κίνησιν. Sic *Olearius* ex coniectura *Gruteri* et *Salm.* pro ἐχούσης. Quam probans etiam *Heynius* p. 165. distinguendum esse existimat: οὐκ ἀποδέχεσθαι, φύσει ὀρθῶς ἐχούσῃ, κίνησιν. nam subiectum orationis esse τὴν κίνησιν. Hoc autem dicere sophistam: motum corporis non admittere id, quod sit alienum et a modo et mensura abhorrens, si modo natura recte constituta sit. Neque hoc intelligo, nec id, quod *Olearius* dedit. Τὸ ἔκφυλον καὶ ἔξω μέτρου accipio de corporis habitu male composito, absurdo et harmoniae experte. In eiusmodi corpore exprimi et repraesentari non potest animi sani et recte constituti motus; sed consentire debent, ut in instrumento musico, interna, ἡ ἔννοια καὶ γνώμη, cum externis i. e. corporis membris. Hunc sensum contextus flagitat. Qui ut efficiatur, revocata lectione ἐχούσης, scribendum: τὸ γὰρ ἔκφυλον καὶ ἔξω μέτρου οὐκ ἀποδέχεσθαι φύσεως ὀρθῶς ἐχούσης κίνησιν.

P. 110, 16. σκοπεῖν δὲ. notum Simonidis dictum, ζωγραφίαν εἶναι φθεγγομένην τὴν ποίησιν, ποίησιν δὲ σιγῶσαν τὴν ζωγραφίαν. ap. *Plutarch.* T. II. p. 17. F. Cf. Ib. p. 748. A. et *Wyttenbach.* T. XI. p. 198.

P. 110, 19. ἐξάγονται. sic editt. vett. εἰξάγονται. Mor. Olear.

P. 110, 20. καὶ πάντα ὅσα ὄγκου καὶ σεμνότητος καὶ ψυχαγωγίας ἔχεται. *et omnia, in quibus inest gravitas cum dignitate et oblectatione coniuncta.* Hunc usum verbi ἔχεσθαι illustravit *Hemsterhus.* ad *Aristoph.* Plut. p. 472. s. ὅσα παιδείας ἔχεται. *Plato* Theaet. p. 145. A. τὸ φρονήσεως ἀληθινῆς ἐχόμενον. Id. de Rep. VI. p. 496. A. ὄγκον et σεμνότητα iungit *Plutarch.* T. II. p. 780. A. de principibus: βαρύτητι φωνῆς καὶ βλέμματος τραχύτητι — ὄγκὸν ἡγεμονίας καὶ σεμνότητα μιμεῖσθαι δοκοῦσιν. Frequens est ὄγκος de gravitate personae, quam quis in tragoedia gerit. Vid. *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 185. et 578. s. rarius de magnificentia tectorum, ut in Vit. Apoll. II. 25. p. 77. περὶ δὲ τὰ βασίλεια οὔτε ὄγκον ἰδεῖν φασιν οἰκοδομημάτων. Ibid. I. 30. p. 39. lectionem βασιλέα καὶ ὄγκον bene tuetur *Bekker* in Specim. p. 94.

P. 110, 21. γραφικήν τε ὁμοίως. recepi lectionem Flor. pro γραφή. — ἐν τῷ γράμματι. in tabulis pictis. I. p. 113, 14. βραχεῖ τούτῳ γράμματι. Vid. *Valcken.* ap. *Ammon.* p. 55.

P. 110, 23. καὶ τί χρὴ λέγειν περὶ τῶν ἀριζήλως εἰρημένων πολλοῖς. sophista se ab argumento iam a multis egregie tractato revocat. καὶ interrogationi vim addit. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 406. s. — Respexit Noster Od. XII. 450. τί τοι τάδε μυθολογεύω; —

Digitized by Google

ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν, Αὔτις ἀριζήλως εἰφημένα μυθολογεύειν. διιτολογεῖν τὰ ἀριδήλως ῥηθέντα, interpretatur *Eustathius*.

P. 110, 25. ἀρκεῖ γὰρ καὶ ταῦτα δεικνύναι τὸ σπουδαζόμενον ἡμῖν, ὡς οὐκ ἀποβεβλήσεταί ποι. ὡς ἀποβ. Olear. perperam omissa negatione. Sensus est, dicta de picturae praestantia sufficere ad demonstrandam rei susceptae utilitatem. Haereo in ποί, licet depravatum esse vocabulum non dixerim.

P. 110, 27. ἢ κομιδῇ σμικρά. supple, εἶναι ταῦτα. etsi praestet σμικρὸν scil. τὸ σπουδαζόμενον. Heynius. Si hoc voluisset scriptor, necessario scribendum esset σμικρόν. Neque vero probabile, eum susceptum opus (τὸ σπουδαζόμενον) deprimere voluisse. Quare σμικρὰ iungendum cum ἀρκεῖ καὶ ταῦτα. Corrigendum videtur: εἰ καὶ κομιδῇ σμικρά.

P. 110, 29. οὐκ ἀμούσως ἔχουσαι. Vid. ad *Callistrat.* Stat. XIV, p. 161, 24.

P. 110, 31. ταῦτα. sic Flor. pro vulgari αὐτά. — ἀλλ' ἵν' ἡμῖν μὴ ἐφ' ἑνός. hoc quoque idem liber nobis obtulit. Vulgo: ἀλλὰ ἵνα μὴ ἐφ' ἑνός. — προῖοι. χροῖοι. Ald. 1. 2. Iunt. emendavit Morell. assentiente Florentino.

P. 110, 32. τὰ καθ' ἕκαστα διαρθροῦν. i. e. ἐξηγεῖσθαι. ἡ τοῦ λόγου διάρθρωσις, *sententiae explicatio*, est ap. *Longin.* ap. *Porphyr.* de Vit. Plot. p. 14. (Fragm. p. 193, ed. *Toup.*) In *Porphyrii* Epist. ad Marcell. c. X. p. 22. συνάγοις δ' ἂν καὶ ἐνίοις τὰς ἐμφύτους ἐννοίας, καὶ δι' ἀρθροῦν συγκεχυμένας, καὶ εἰς φῶς ἕλκειν ἐσκοτισμένας πειρωμένη. Scr. διαρθροῦν, et evanesceat obscuritas, quae cl. editori fraudi fuit. Sic ibi post pauca interiecta: ἐκ δ' εἰ μνημονεύεις, διαρθρώσῃς δ' ἂν ἃ γε ἀκήκοας. ubi fortasse scribendum: εἰ μνημονεύοις, διαρθρώσῃς δ' ἄν. De εἰ — ἄν ne dubites, consule *Bornemann.* de gemina Cyrop. recens. p. 20. s. et ad *Xenoph.* Conviv. IV. 3. p. 101. s.

P. 110, 33. τὸ ἁρμόττον ἔχῃ. ἔχοι. Flor.

I.

ACHILLES IN SCYRO.

Argumentum in tabulis pictis olim non minus quam in anaglyphis frequentatum. De anaglyphis v. *Zeitschrift* T. I. p. 423. ss. Pictum illud memorat *Ach. Tat.* VI, 1. *Aristaen.* II, 5, et *Plinio* teste XXX, 40, 29. Athenion Maronites pinxerat *Achillem virginis habitu occultatum, Vlysse deprehendente.* Praecivit Polygnotus, *Pausan.* I, 22, 6. Quod puellis in prato flores legentibus super-

veniunt *Vlysses* et *Diomedes* et *calathis* in terram proiectis puellaria tentant ingenia, optime mihi quidem adornatum esse videtur. *Turrim*, in imis montis radicibus, regiarum puellarum domicilium, pro simplici domo nolim accipere; sed turres istae ab hominum familiaritate secretae Danaes, Herus, Cassandrae, Ias etiam ap. *Aesch. Prom.* 651, per archaismum quendam a poetis et artificibus poni mihi videntur. Clytaemnestrae filiae, dum mater Aulidem profecta esset, ἀχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς. *Eurip.* Iphig. A. 739. Similes παρθενῶνας Germanorum etiam Veledae et Scandinaviorum puellae nobiles inhabitabant, apud quos dictae illae fuere *Iomfruebuur*. Heynius, quod domum in alto loco sitam aut in altum eductum vocat, errare mihi videtur. Homeri Scholiastes ad *Iliad.* XIX, 326. Deidamiae cum suis virginibus partem aedium paternarum assignat. F. G. Welcker. De fabula dixit *Heynius* in libello, cui titulus: *Das vermeinte Grabmal Homers.* Philostratum Scyrias *Sophoclis* ante oculos habuisse probabile est.

P. 111, 1. ἡ κομῶσα τῷ σχοίνῳ ἡρωΐνη. iunco et calamo coronata heroinarum capita in numis habentur. κομᾶν ut supra l. 9. τὰ δὲ κυπαρίττῳ κομῶντα. *Achill. Tat.* I. 1. ἐκόμα πολλοῖς ἄνθεσιν ὁ λειμών.

P. 111, 2. στιφρὰν τὸ ἶδος. Marg. Morell. ἴσ. στερυφρόν. Sic iterum c. IV. p. 868, 28. Ἡρωΐνη τέ τις αὕτη στιφρά, ubi vid. not.

P. 111, 4. ἔστι δ' αὐτῇ καὶ πτόρθος ἐλαίας ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ ἀμπέλου κλῆμα. Hunc verborum ordinem, a Flor. oblatum, praetuli vulgari, quo verba ἐν ταῖν χεροῖν posita sunt post κλῆμα, quod minorem habet elegantiam. Videtur igitur insula Scyros, quamvis λυπρὰ καὶ πετρώδης (vid. *Hesych.* in ἀρχὴ Σκύρου), tamen oleas et vites nutrivisse. — ἀνεμώδεα eam a *Sophocle* fuisse appellatam, ex Nostro discimus; ἠνεμόεσσα est ap. *Dionys.* Perieg. 521.

P. 111, 7. πύργος. *domus solitaria*, in qua ὁ παρθενών, ut Herus ap. *Musae.* 24: quam tamen cum *Lessingio* de Veneris templo interpretatur *Heinrich* p. 50. s. Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. II. 1. p. 333 et 339. — παρθενεύονται ἐνταῦθα. Σκῦρον εὐπάρθενον ἄρτι ap. *Erythiopon.* 51. quod epitheton *Northmorus* probabiliter retulit ad Lycomedis filias; quamquam recte quoque *Wernickius* monuit p. 99, nullum esse orbis terrarum angulum, ubi puellae vivant, qui non possit vocari εὐπάρθενος.

P. 111, 10. τοῦ πατρὸς Νηρέως ἡ Θέτις μαθοῦσα. i. e. παρὰ τοῦ πατρός. *Pindar.* Pyth. III. 143. μανθάνων οἷα καὶ πρότερον. Auctor Rhesi. 129. μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κακοσκόπου. quae verba perperam sollicitavit *Piers*, Verisim. p. 80.

Digitized by Google

Lucian. de Dea Syr. c. 15. T. IX. p. 97. καὶ τὰ Φρύγες καὶ Λυδοὶ καὶ Σαμόθρακες ἐπιτελέουσι, Ἄτυι πάντα ἔμαθον. Nereus futurarum rerum gnarus, ut Glaucus et alia maris numina. Vid. *Mitscherl.* ad *Horat.* I. Od. 15. 4. T. I. p. 164. Ad Thetidem sólam notum illud vaticinium refert Achilles ap. *Liban.* T. IV. p. 62. ἐμοὶ μένοντι καὶ μενέχοντι τῶν ἀγώνων ἕμαρται πεσεῖν· Πηλέα δὲ καὶ τὸν πατρῷον οἶκον οὐκ ὄψομαι. Ταῦτ' εἶπεν ἡ μήτηρ, θεὸς οὖσα, καὶ μὴ πιστεύειν οὐκ ἔνεστιν. et sic ap. *Homer.* Il. IX. 410. ss. quem locum noster ante oculos habuit.

P. 111, 10. καὶ ὡς ἐπ' ἄμφω πεπρωμένον αὐτῷ εἴη. frequentius ἐπ' ἀμφότερον. de quo vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 292. qua vi etiam ἐπ' ἀμφότερα videtur accipiendum ap. *Pindar.* Ol. XIII. 80. διχθαδίας Κῆρας appellat Achilles Il. l. c. 411.

P. 111, 12. ἢ εὐκλεᾶ γενόμενον. sic vetissime Flor. pro μνόμενον. — ἀπόθετος αὐτῇ ὁ παῖς. Tamquam ficta haec historia traducitur in Heroic. p. 731. μειράκιον δὲ γενόμενος, οὐχ ὥσπερ οἱ πολλοί φασιν, ἀπόθετος ἐν Σκύρῳ ἐτρέφετο, τοῦτο δὴ τὸ ἐν ταῖς παρθένοις. Adhaeret vocabulo ἀπόθετος quaedam contemtus significatio; ut ap. *Plutarch.* T. II. p. 159. F. ἰατρικὴ δὲ μὴ ὀργάνων καὶ φαρμάκων ἀποκείσεται τοσούτων ἀκλεὴς καὶ ἀπόθετος.

P. 111, 16. ξὸν ἀποῤῥήτῳ γνοὺς ἔρωτι. Verbi γινώσκειν usus de viro rem habente cum virgine frequens ap. scriptores ecclesiasticos, etiam ap. profanos passim reperitur. *Plutarch.* T. II. p. 259. C. γύναιον ἐγνωσμένον ἀφ' ὥρας ζώντι τῷ Γαλάτῃ παρεκινδύνευσε θάψαι. Charielea ap. *Heliodor.* I. 8. p. 22. εἰ δέ με γνώσεταί τις αἰσχρῶς, ἢν μηδέπω (μηδέποτε Monac.) μηδὲ Θεαγένης, ἐγὼ μὲν ἀγχόνῃ προλήψομαι τὴν ὕβριν. — ἀποῤῥήτῳ ἔρωτι περιπεσεῖν dixit *Aristaen.* I. 16. p. 78. quem *arcanum* interpretatur *Donill.* Vann. cr. p. 608. nostri loci non recordatus.

P. 111, 16. καὶ προϊών γε ἐς τόκου ὥραν ὁ χρόνος, sic scribere ausus sum, lectionem Ald. 1. 2. Iunt. ὁ χαρὸς in χρόνος mutans. καὶ προϊοῦσά γε ἡ χόρη. Morell. marg. γρ. ἡ λόχος. fortasse voluit ἡ λοχὸς, quamvis nec hoc sensum habet idoneum. Quum *Niger* vertisset: *ad parturitionis tempus procedens puella*, *Olearius* προιοῦσά γε — ἡ κόρη in textu posuit. Idem *Florentis* coniecturam καιρὸς absonam pronuntiat, ob προϊοῦσα procul dubio; nam alteram lectionem προϊὼν *Olearius* non commemorat. Recte autem dicitur ὁ χρόνος προϊέναι, non mulier. Vid. *Böckh* in *Platon.* Min. p. 153.

P. 111, 20. ἀνθῶν ἀφθονίαν, ἀνθέων *Philostratum* scripsisse puto.

Digitized by Google

P. 111, 21. ὡς ἄλλη ἀλλαχόσε. ἄλλη, omnes editt. ante *Olear.* qui ἄλλη emendavit. — ἀποσχίδναγται, ἀποσχίδναντται, Morell.

P. 111, 22. τὰ ἔθνη ἀποχειρουσαι. sic legendum esse non dubitabam; et coniecturam firmavit Flor. Vulgo litteris aliquot omissis; τὰ ἔθνη ἀπο ρουσαι, Ald. 1. 2. Iunt. 1, τὰ ἔθνη ἀποχαίρουσαι. Iunt. 2. ἀποχωροῦσαι V, D. adscripsit exemplari Ald. in Bibl. Goetting. Erant, qui in ἀποφέρουσαι inciderent. ἀποδρέπουσαι dedit Morell. ubi in marg. γρ. πρ. ἀποσχίδναασαι τὰ ἔθνη ποχαίρουσαι vitiis male cumulatis.

P. 111, 23. ἀλλ' αἱ μὲν ἀτεχνῶς ἐς θήλειαν ὥραν ἀποκλίνουσι .... ἡδὺ δὲ ἡ ἀναχαιτίζουσα... Scripsi, quod sensus et oppositio verborum postulabat, coniectura quidem fretus, sed illa, ut spero, minime dubia. Vulgo ἀλλὰ μὲν — ἥδιον δὲ ἡ ἀναχ, ubi primum nihil certius, quam quod ante hos triginta annos dedi in Exercitt. cr. p. 119. ἡδὺ δὲ ἡ — ut c. VIII. ἡδὺ δὲ αὖ τὸ φιλομειδὲς κἀν τῷ γράμματι σημαίνει. ubi Flor. pro ἡδὺ vitiose ἥδιον, prorsus ut in nostro loco. Vid. ad IIL p. 115, 32. Syllaba ον adhaesit vocabulo, ut ap. *Alciphr.* III. 27. p. 334. οἷον κακῶν, pro οἱ κακῶν, ut recte legitur in Vindob. ap. *Bast.* Addend. ad Ep. cr. p. 282. Similiter ap. *Aristidem* in Or. ad Aescul. T. I. p. 36, (66) ἐμοὶ δὲ ἐπιμελὴς μὲν δή που καὶ ἡδίω ἡ τῶν θυμάτων καὶ θεαμάτων χάρις καὶ τιμή, legendum: καὶ ἡδὶ ἡ τῶν — χάρις. Hac autem ap. Nostrum correctione, probata illa a *Schaefero* ad *Dion. Halic.* p. 395. admissa, necessario etiam ἀλλὰ mutandum erat in ἀλλ' αἱ μέν — ubi reliquae puellae per-pruta vagantes opponuntur Achilli, in muliebri vestitu puerili ferocia conspicuo. Frequentes huiusmodi errores in ἀλλά, quorum exempla dedi ad *Achill. Tat.* p. 715. s. et in Not. ad Anth. Pal. p. 893. Ap. *Liban.* T. III. p. 121. 25. ἀλλὰ λυπούμενος τήμερον, ὕστερόν μ' ἐπαινέσεται, Scr. ἀλλ' ὁ λυπούμενος,

P. 111, 24. βολαῖς τε ὀφθαλμῶν ἁπαλὰ ἐκβλεπούσας, recepi correctionem *Olearii* pro ἁπλᾶ. Vid. *Boissonad.* Her. p. 547. et supra II. 83. p. 91, 31. ἁπαλὸν γελᾶν frequens, Vid. Anim. ad Anth. Gr. T. I. 2. p. 107. παρθένιον βλέπειν similiter dixit *Anacreon* ap. *Athen.* XIII. p. 564. D.

P. 111, 25. παρειᾶς ἄνθῃ, ἄνθη. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Flor. ἄνθει. Mor. Olear. Scripsi, ut a praestantissimi codicis lectione quam minime recederem, ἄνθῃ. Hac vocabuli forma utitur *Synesius* Enc. Calv. p. 69. B. παιδαρίοις μὲν ἐπιτρέπειν τὴν ἄνθην τῆς κόμης. etiam *Philostr.* Heroic. p. 663. τῶν μὲν γὰρ ἀγρίων δένδρων αἱ ἄνθαι εὔοσμοι, τῶν δὲ ἡμέρων οἱ καρποί. Ib

p. 724. de pavone: χαίρει δὲ ὁ Πρωτεσίλεως τῇ ὥρᾳ καὶ τῇ ἄνθῃ τοῦ ὄρνιθος. Cf. *Hemsterh.* ad *Thom. M.* p. 127.

P. 111, 27. ἡδὶ δὲ ἡ ἀναχαιτίζουσα. Heroic. de Aiace p. 706. γοργὸν βλέπων, καὶ ἀναχαιτίζων τὴν κόμην ὑπὸ τοῦ τῆς κόμης ἑτοίμου. *Heliodor.* II. 35. p. 105. de Theagene: ὀρθὸς τὸν αὐχένα, καὶ ἀπὸ τοῦ μετώπου τὴν κόμην καὶ πρὸς τὸ ὄρθιον ἀναχαιτίζων. Vid. supra II. 17, p. 78, 4.

P. 111, 28. καὶ βλοσυρὰ ξὺν ἁβρότητι. Vid. infra VI. p. 119, 27. *Iamblich.* de Myster. Aeg. Sect. II. c. 3. p. 41. καὶ τὰ μὲν τῶν θεῶν χρηστὰ τῇ ὄψει ἐλλάμπει, τὰ δὲ τῶν ἀρχαγγέλων βλοσυρὰ ἅμα τε καὶ ἥμερα· πρᾳότερα δὲ τῶν ἀγγέλων. De Aconis signo *Damascius* ap. *Photium* Cod. CCXLII. p. 1049. θεσπέσιον δέ τι καὶ ὑπερφυές, οὐ γλυκείαις χάρισιν, ἀλλὰ βλοσυραῖς ἀγαλλόμενον, κάλλιστον δ' ὅμως ἰδεῖν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τῷ βλοσυρῷ τὸ ἤπιον ἐπιδεικνύμενον.

P. 111, 29. καὶ τὸ ξὺν ἀνάγκῃ ἐπίπλαστον. hanc ἀνάγκην significat *Liban.* T. IV. p. 192. 2. τὸ μειράκιον τὸ Θετταλόν — ὃ τὸ Πήλιον καταλιπὸν, καὶ τὴν μελίαν, ἐπὶ τὴν Σκῦρον ᾔει καὶ τὸν παρθενῶνα· καὶ τῇ προςηγορίᾳ καὶ τῷ βλέμματι, καὶ τῇ στολῇ πρὸς τὸ θῆλυ τὴν φύσιν ἐξεβιάζετο.

P. 111, 33. ἐπὶ τὴν Σκῦρον. fluctuant libri in accentu huius nominis. Σκύρον. Ald. 1. 2. Iunt. Σκῦρον. Morell. Olear. sed initio capitis utraque editio Σκύρος exhibet. Quum prior constanter producatur, et supra scripsi Σκῦρος, et h. l. Σκῦρον.

P. 111, 34. ὁρᾷς δὲ ἄμφω, τὸν μὲν καὶ βεβυθισμένον τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτῖνα. non video, quam vim καὶ h. l. habere possit, cui nihil respondet; nam καὶ τὸ διαθρεῖν cohaeret cum διὰ πανουργίαν. Quare suspicor scribendum esse: τὸν μὲν ὡς βεβυθισμένος τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτῖνα. ut in proximo Cap. p. 114, 15. ὅρα μοι καὶ τὴν τῶν Σατύρων ἀγέλην — ὡς ἐπιφαίνοντες τὸ ἀγέρωχον καὶ ἀνεσκιρτηκὸς ξὺν τῷ ἀνιᾶσθαι. Dixi de harum particularum permutatione ad *Achill. Tat.* p. 643. s. Ap. *Lucian.* Patr. Encom. c. 10. T. VIII. p. 187. τὴν δὲ ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες, καὶ κουροτρόφον ἐπαινοῦσιν. *Gesnerus* corrigit, τὴν κουρ. Scr. ὡς κουροτρόφον. In Anonymi Dissert. ap. *Orell.* Opusc. Gr. sentent. T. II. p. 210. ἔν τε τῷ πολέμῳ καὶ (τὰ νεώτατα πρῶτον ἐρῶ) ἁ τῶν Λακεδαιμονίων νίκα — Λακεδαιμονίοις μὲν ἀγαθόν. Scr. ἔν τε τῷ πολέμῳ. (ὡς τὰ νεώτατα πρῶτον ἐρῶ). Ap. *Alciphron.* I. Ep. II. p. 12. ὥςθ' ὁ μὲν οὔπω ταῦτα προςαπῄτει, καὶ ὁ Ἕρμων ἀφεὶς τὸ φορτίον — ᾤχετο. perperam *Wagnerus* καὶ habet suspectum, quo nihil sincerius, et ὥςθ' minus recte tentat. Fuisse suspicor: καὶ ὁ μὲν οὔπω ταῦτα πρ. καὶ ὁ Ἕρμ. *Plato* Euthydem. p. 275. A. καὶ οὔπω τοῦτο δύ' ἢ τρεῖς

δρόμους περιεληλυθότε ἤστην, καὶ εἰςέρχεται Κλεινίας. Ceterum cf. de Vlyssis habitu supra dicta II. 7. p. 63. 28. Paulo post c. VIII. p. 121. 17. καὶ ἡ τοῦ ὄμματος ἀκτίς — βεβυθισμένον τὸ τῆς ἀνίας ἐπισημαίνει.

P. 112, 2. τὸ διαθρεῖν. διαρθρεῖν. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Emendavit Morell. *Themist.* Or. XXIII. p. 284. C. διαθρῆσαι εἰ δή τινες εἶεν φαρμάκῳ ἀληλιμμένοι. *Eunap.* V. Phil. p. 62. ὁ δὲ τὸν νοῦν ἐπιστήσας καὶ διαθρῶν τὰ λεγόμενα.

P. 112, 3. ἕτοιμος δὲ τὴν γνώμην. Vid. II. 7. p. 63, 33.

P. 112, 5. σημαίνων. vulgo post hoc verbum plenior distinctio posita. Sed iungenda verba, καὶ ὁ σάλπιγγι σημαίνων τί δὴ βούλεται; Tubicinis in hac historia mentionem facit *Apollodor.* III. c. 13. 8. p. 349. *Hygin.* Fab. XCVI. et in anaglyphis etiam, quae hanc fabulam exhibent, conspicitur.

P. 112, 6. τὸ ἦθος τῆς γραφῆς. idem quod γνώμη, ἔννοια. respectu habito ad affectus ibi expressos. Vit. Apoll. II. 11. 20. p. 72. de imagine, Porum ab Alexandro donatum repraesentante: ἡδὺ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἦθος τῆς γραφῆς.

P. 112, 7. ἱκανὸς τῶν ἀδήλων θηρατής. sic Flor. Vulgo θηρατήρ. *Aristoph.* Nub. 357. θηρατὰ λόγων παλαιῶν. ubi *Kusterus* comparat *Athen.* III. p. 122. C. ὦ καλλίστων ὀνομάτων καὶ θηρευτά. Pythagoras in illustri illo cum Leonte Phliasio colloquio ap. *Diog. Laert.* VIII. 8. p. 494. οἱ μὲν ἀνδραποδώδεις φύονται δόξης καὶ πλεονεξίας θηραταί. Fortasse sophista h. l. de primis versibus in *Sophoclis* Aiace cogitavit, quibus Minerva Vlyssem alloquitur.

P. 112, 9. μηχανᾶται τὰ νῦν. τὰ om. Flor.

P. 112, 12. αἱ μὲν οὖν. his verbis continetur apodosis, ubi οὖν abundat; quae abundantia cum negligentiae affectatione, sophistis peculiari, coniuncta est. Similiter hanc historiam narrat *Tzetza* ad *Lycophr.* V. 276. p. 521.

P. 112, 15. γυμνοῦταί τε τὸ ἐντεῦθεν ** Restitui τὲ ex Flor. Enuntiatio, ad quam haec particula referri debuit, cum fine capitis periit. In edit. Ald. 1. 2. Iunt. 2. et Morell. asteriscus est post ἐντεῦθεν *), lacunam indicans; quam *Christianus* per φαίνεσθαι, *Olearius* per ἀνδρίζεσθαι explevit. Perperam utique. Non paucae hic syllabae perierunt, sed, ut dixi, finis capitis primi cum initio secundi. Rem diserte explicavi in Exercitatt. cr. T. II. p. 117. ss. *Philostratum* vindicans ab reprehensione *Heynii*, qui cum p. 166. censet, naturae artis immemorem, id, quod serius actum esset, in

*) Sine asterisco, lacuna autem relicta, Iunt. 1.

eadem tabula repraesentare voluisse. Sed huius crisees, nostra disputatione lecta, poenituit virum doctissimum p. 194.

* I *

[PYRRHVS IN SCYRO.]

Tabula gemella, *Iacobsii* acumini debita, alteram capitis partem divellentis et sic simul priorem picturam in integrum restituentis, hac appendice deformatam, eo maxime mihi videtur spectabilis, quod in tanta fabulae proximitate, novitate tamen non caret; et quod pictoris ingenium in argumento concinnando maius se prodit, quam poetae in comminiscenda imitatione tam simplici. — Pyrrhus parentibus inscius, quod a bello eum prohiberent, regiis aedibus relictis, in montium solitudines ad greges paternos recessit; nunc belli desiderio correptus ad littus maris aberravit, (nam non in remoto stat monte) et hasta subnixus, tunica alba et chlamyde purpurea indutus, versus illam regionem prospicit heroicis facinoribus inclytam, quae mox eventura sunt quasi mente auguratus. Capras errant bovesque, in monte ad dextram illius relictae; in medio videre est pedum abiectum cum clava. Atque iste dum pugnae somniat, appulsa est interim Phoenicis navis, qui nunc ipsum Achillis filium ex patria similitudine, nec non ex vultu bellicam indolem prodente agnoscit. Quod Pyrrhus non pastoritio habitu squalet, a Philostrato perperam eo trahitur, quasi iam miles factus sit; quam secutus est *Iacobsius* meus *Exercit.* T. II. p. 220. et Heynius: „non ille rustico et squalido habitu, sed iam tantum nomi militari." Sed regis nepoti chlamys dari poterat vel in pascuis versanti; et navem a Pyrrho non exspectari potuisse, tum ex fabula, tum ex ipsis Philostrati verbis (ἐντυγχάνει οἱ (Phoenix) οὐκ εἰδότι οὐκ εἰδώς) liquet. F. G. Welcker.

P. 112, 18. σφριγῶν. φριγῶν. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Emendavit Morell. Ex Flor. nihil notatum. Vid. ad XIV. p. 135, 29. — οὐδ' ἐν αὐχμῷ. sic Flor. οὐδὲ ἐν. vulgo. — οἷα βουκόλων νεανιεύματα, pro ipsis iuvenibus, ad imitationem tragicorum, qui κῆδος et κήδευμα pro κηδεσταῖς, δούλευμα pro δοῦλος, συγγενεία pro συγγενῆς usurpant.

P. 112, 19. ἔστη μὲν γάρ. γὰρ edidi ex Flor. distinctione mutata.

P. 112, 21. ἐσθὴς δὲ αὐτῷ φοινικίς. εὐθὺς et φοίνικες. Ald. 1. 2. Iunt. Flor. emendavit Morell. Cf. ad VI. p. 119, 31. —

Digitized by Google

ἐξ ὤμου ἄκρου. sic Morell. assentiente Flor. ἐξ ἅμου. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2.

P. 112, 22. ἀνειλημμένη, ἀνειλημμένην. editt. ante Morellum.

P. 112, 23. τὸ δὲ ὄμμα αὐτῷ γοργὸν μέν, οὐκ ἐν ὁρμῇ δέ, ἀλλ' ἐν ἀναβολαῖς ἔτι. Admovit haec *Boissonade* similibus in Heroic. p. 718. de Aiace Telamonis filio: βλέποντός τε χαροποῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπὸ τὴν κόρυν, οἷον οἱ λέοντες ἐν ἀναβολῇ τοῦ ὁρμῆσαι. De Hercule, coeli onus subituro, ὁρμὴ τοῦ προσώπου. II. 20. p. 87, 16. ubi vid. — ἐν ἀναβολαῖς εἶναι dicuntur, quae quum parata sint, differuntur tamen. Infra c. IV. p. 117, 10. καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναβολαῖς ταῦτα, Ἰδοὺ δὲ καὶ ὡς ξυνεστήκασιν ἤδη. VII. p. 121, 6. Amor exitum certaminum Iasonis exspectat; ἐπειδὴ ἐν ἀναβολαῖς ἔτι τὰ τοῦ Ἔρωτος. Pro *statim, e vestigio*, οὐκ ἐς ἀμβολὰς dixit *Euripid.* Heraclid. 271. κλάων ἄρ' ἅψει τῶνδε κοὐκ ἐς ἀμβολάς. ubi vid. *Musgr. Aelian.* H. A. I. 17. κύων δὲ θαλαττία τεκοῦσα ἔχει συννέοντα τὰ σκυλάκια ἤδη, καὶ οὐκ ἐς ἀναβολάς. *statim, simulatque sunt edita.* Ib. II. 36. οὔτε ἐς ἀναβολάς, οὔτε χρόνῳ ὕστερον, ἀλλ' αὖον ἤδη τὸ δένδρον. Ceterum Neoptolemi speciem iisdem fere coloribus adumbrat *Quint. Sm.* VII. 361. ss.

P. 112, 26. καὶ ἀνατυποῖ τι ἡ γνώμη. restituta optima lectio ex Flor. Vulgo: ἀσχάλλειν τῇ τριβῇ τι. Ἡ γνώμη τῶν ἐν Ἰλίῳ μικρὸν ὕστερον. Locutionem illustravi ad II. 17. p. 81, 10. Cf. infra c. III. p. 115, 23. — In proximis distinguitur in Iunt. 2. ἡ κόμη νῦν μέν. ἡσυχάζοντος. ἐπικρέμεται κ. τ. λ.

P. 112, 28. Ὁρμήσαντος δὲ ἀτακτήσειε. αὐτὰ κτήσειεν. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. ἀτακτήσειεν, Morell. ubi marg. γρ. ἀντικινεῖται. Malles, ἀτακτήσειεν ἄν, aut ἀτακτήσει, ut l. 28. de puero venatore: καὶ κομᾷ, ὅσον μὴ ἐπισκοτεῖσθαι τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτε ἀτακτήσει ἡ κόμη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. — συναπονεύουσα. paululum immutavit Noster, quae de Narcisso legerat I. 23. p. 37. 33.

P. 112, 32. τοιοῦδε τοῦ λόγου ἔχεται. I. 14. p. 25, 1. βροντὴ ἐν εἴδει σκληρῷ — λόγου τοιοῦδε, εἰ μὴ ἀγνοεῖς, ἔχεται. De usu verbi ἔχεσθαι vide supra ad p. 110, 20.

P. 113, 1. ἀπώμοτον ἐποιήσαντο τὴν τοῦ Πύῤῥου ἔξοδον. ἀπόμοτον. Ald. 1. 2. Iunt. Emendavit Morell. assentiente Flor. Ap. *Aelian.* H. A. X. 24. ἀπότομον αὐτῶν εἶναι λέγοντες. Cod. Monac. ἀπόμοτον, quod in ἀπώμοτον mutandum. *Dio Chrys.* Or. IV. p. 174. ἐπὶ πάντα ὁμοίως τὰ τοιαῦτα φερόμενος καὶ ἀγόμενος, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ ἄπρακτον ποιούμενος. respectu habito ad locum *Archilochi*, de quo dixi in Animadv. ad Anthol. I. Pars I. p. 161.

P. 113, 3. ἀπαυχενίζων τοὺς ἀτιμάζοντας τὴν ἀγέλην ταύ-

Digitized by Google

ρους. non sunt *tauri armentis petulanter insultantes*, ut vertitur, sed ii, qui praestantiae quodam sensu a reliquis sese segregant; quod intelligitur ex *Theocrit.* Id. XXV. 132. de praestantissimis Augiae tauris, Soli sacris: οἳ καὶ ἀτιμαγέλαι βόσκοντ' ἐριθηλέα ποίην Ἐν νομῷ, ὧδ' ἔκπαγλον ἐπὶ σφίσι γαυριόωντες. Cf. Id. IX. 4. ibique Schol. Eiusmodi igitur tauros, robustissimos omnium, Pyrrhus sibi sumebat prosternendos. Inprimis huc faciunt, quae de Hectore narrantur in Heroic. p. 722. ταύροις ἀντήριζε, καὶ τὸ συμπλέκεσθαι τοῖς θηρίοις τούτοις, πολεμικὸν ἡγεῖτο — τὸ δὲ ὑφίστασθαι μυκωμένους καὶ θαρσεῖν τὰς αἰχμὰς τῶν κεράτων, καὶ ἀπαυχενίσαι ταῦρον — ὑπὲρ μελέτης τῶν πολεμικῶν ἤσκει. Rem vivide descripsit *Theocrit.* Id. XXV. 145. ss. et disertius etiam *Heliodor.* X. 30. p. 392. Verbo ἀπαυχενίζειν utitur *Philo* de Somn. T. V. p. 100. ubi distinctione mutata scribendum: ἐρεύνησον οὖν τὸν λίαν δημοτικόν, ᾧ τὰ πόλεως πράγματα ἐφορμεῖ, μὴ καταπλαγεὶς (sic. Cod. optimus pro καταπλαγῇς) τοὺς θαυμαστικῶς ἔχοντας αὐτοῦ· καὶ πολλὰς μὲν ἐμφωλευούσας νόσους εὑρήσεις — καὶ βιαίως ἐφ' ἑκάτερα (ἐφ' ἑκάστην. Cod. Lege: καθ' ἑκάστην. *quotidie*) τὴν τύχην ἀπαυχενίζουσαν καὶ ἀφανῶς αὐτῷ (αὐτῇ vulgo) προςπαλαίουσαν. In Vit. Soph. II. 1. 7. p. 554. homo ille, quem Herculem Herodis appellabant, de se gloriatus esse dicitur, se quotidie συμπλακῆναι ταύροις ἢ ἄρκτοις. Idem p. 553. narrare solebat: ὡς μήτηρ μὲν αὐτῷ γένοιτο, γυνὴ βουκόλος, οὕτω τι ἐπερρωμένη, ὡς βουκολεῖν. Nihil vidi ineptius. Fortasse scribendum: ὡς βουκτονεῖν. *ut bovem occideret*, pugno, puta. βουκτονεῖν in Lexicis non comparet; sed non minus genuinum, quam ταυροκτονεῖν, ap. *Aeschyl.* VII. c. Theb. 282.

P. 113, 5. ἐνδείκνυνται. δείκνυνται. Flor. — λογίου δέ. vaticinium, quod Calchantem edidisse narrat *Quint. Smyrn.* VI. 59. ss.

P. 113, 8. στέλλεται ὁ Φοίνιξ ἐς τὴν Σκῦρον. τέλλεται. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. — στέλλεται et τὴν suppeditavit Flor. ubi Φοῖνιξ et σκύρον. Prius incertum. Vid. *Boisson.* ad *Nicet.* p. 207. Ap. *Quintum* Diomedes et Vlysses missi.

P. 113, 9. οἱ, οὐκ. Marg. Morell. γρ. ὁ οὐκ. — τὸ ἁβρόν τε καὶ ἁδρόν. Vid. ad l. 24. p. 39, 17.

P. 113, 11. ἀπεδείκνυ αὐτόν. ὑπεδείκνυ. Flor.

P. 113, 12. κἀντεῦθεν γνωρίσας ὃς εἴη, ἔκπυστος γίγνεται τῷ τε Λυκομήδει καὶ τῇ Δηϊοδαμείᾳ. Phoenix innotescit, se prodit, et consilium, cuius causa venerit. Heynius. Λυκομήδους. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. — Infra c. XI. φυγῇ δὲ ἵενται λοιπὸν οἱ τῆς Ἄργους πλωτῆρες, ἐπειδὴ ἀνάπυστα τοῖς Κόλχοις τὰ τῆς κόρης. *Olearius* ἔκπυστος ad Neoptolemum refert, vertens: *ingratiis Ly-*

Digitized by Google

comedis et Deïdâmiae proditur. At si ἔκπυστος ad Neoptolemum referas, verba hoc tantum significant, Neoptolemum nunc primum matri et avo fuisse cognitum. Sin grammaticam rationem secutus, *Heynii* interpretationem probas, ieiuna sunt verba ἔκπυστος γίνεται. Hanc ob causam erat quum corrigerem: ἔκπυστος γέγνεται. *fit execrabilis* matri et avo, qui puerum apud se retinere capiebant. In tragoedia, quam rhetor ante oculos habuit, utramque Phoenicen imprecationibus excepisse, donec Phoenicis eloquentiae generosique pueri voluntati cederent, non improbabile.

P. 113, 13. Vulgatam servare malim, negligentiam in Nostro haud aegre ferens. Γνωρίσας absolute dictum ad Phoenicem refero, ἔκπυστος ad Pyrrhum, quem Lycomedes et Deïdamia nondum norant, quatenus ignota ipsis erat Achillis origo atque patria. Lycomedem adeo fugerat, quisnam Pyrrhi pater esset. Eiusmodi subiecti confusio apud tragicos, nisi egregie fallor, plus semel occurrit. In priore enuntiatione omissum est αὐτόν, unde αὐτὸς subauditur in apodosi. F. G. WELCKER.

P. 113, 14. ταῦθ' ἡ τέχνη. sic Flor. pro ταῦτα ἡ τ.

Ib. βραχεῖ ταύτῳ γράμματι. tabula parva ab artifice tam praestante picta est, ut a poetis, epigrammatis puta, celebrari meretur. F. G. WELCKER.

II.

MARSYAS.

Marsyam post certamen cum Apolline religatum et supplicio destinatum pinxerat Zeuxis. *Plin.* XXXV, 10. Apollinis de eo victoriam repraesentat Tabula in Pitture d' Ercol. T. II. p. 126. Veteres, qui hanc fabulam tradiderunt, commemorat *Fischer* ad *Palaeph.* c. 48. p. 185.

P. 113, 17. βλέπει ἀπολωλός. *vitae et salutis desperationem oculis prodit.* Participium in eundem modum positum c. IV. p. 116, 15. βλέπων δὲ δεινῶς δεδορκός. ubi similia comparavi, etiam ἀπολωλὸς φθέγγεσθαι ap. *Liban.* T. IV. p. 632. s. Vid. *Boissonade* ad *Aristaen.* I. 22. p. 530. s. *Aelian.* H. A. X. 10, p. 553. de elephanto recens capto, μὴ χαλεπαίνειν, βλέπειν δὲ ἤδη πρᾳόν τε καὶ κεκμηκός.

P. 113, 19. ἐς τὸν τῆς Λητοῦς θρασυνόμενος. exhibui lectionem Flor. pro ἐς τὸν Λητοῦς θρασυνόμενος. τῆς primus omisit Morell.

Digitized by Google

P. 113, 20. ἐῤῥιπταί τε αὐτῷ. sub init. cap. tuba abiecta, quippe qua nunquam in posterum usurus sit: ὡς καὶ νῦν ἀπαυδῶν ἐλήλεγκται. Vertitur: „quippe quem nunc etiam inferiorem esse certamine pateat;" bene ad sententiam. Vox tamen ἀπαυδᾶν non convenit, nisi acceperis pro deficere, quod de victo dici possit. Videtur sophista vocem deflexisse in sensum τοῦ ἀπᾴδειν, dissonore, male et inscite canere. Heynius. Quid sententia requireret, non latuit virum praestantissimum; sed quod ἀπαυδᾶν in sensum verbi ἀπᾴδειν deflecti potuisse existimat, id infelicissimum est. Restitui ἀπᾴδων ex Flor. Sic *Philostr.* in Epist. I. p. 916. non scripsit, τοῦ δὲ ἁβροῦ μὴ ἀπαύδειν. quod barbarum, sed ἀπᾴδειν. — Verba μὴ αὐλεῖν ἔτι absolute sunt posita. Vid. I. 13. p. 24, 23.

P. 113, 22. καὶ παρέστηκε μὲν τῇ πίτυϊ. *Archias* Ep. XXII. αἰωρῇ θήρειον ἱμασσόμενος δέμας αὔραις, Τλᾶμον, ἀορτηθεὶς ἐκ λασίας πίτυος. *Longus* IV. p. 115. ed. Sch. κρεμᾷ γέροντα ἄνθρωπον ἐκ μιᾶς πίτυος ὡς Μαρσύαν. In *Pseudo-Plutarcho* de Flumin. T. II. p. 1156. B. ὁ ἀσκὸς Μαρσύου τῷ χρόνῳ δαπανηθεὶς καὶ κατενεχθεὶς ἔπεσεν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὴν Μίδου κρήνην. Fortasse scribendum: ἀπὸ τῆς πίτυος, aut τῆς πεύκης.

P. 113, 24. ἀσκὸς δεδάρθαι. Vid. *Herodot.* VII. 26. p. 523. 99. Anim. in Anth. Gr. T. II. 1. p. 262.

P. 113, 25. ὑποβλέπει δὲ ἐς τὸν βάρβαρον. ὑποκλέπτει. Vulgo. Marg. Morell. ἴσ. ὑποκύπτει. Felicius *Gruterus* et *Salm.* quorum ille ἀποβλέπει, hic ὑποβλέπει corrigebat. In hoc incidit etiam V. D. in marg. Aldinae Bibl. Götting. Nec aliter est in Flor. Frequenter litterae β et κ inter se permutantur. De βλέπειν et κλέπτειν exempla dedi ad *Achill. Tat.* p. 422. — ὁ βάρβαρος, est Scytha, secundum Atheniensium morem ad supplicium sumendum advocatus. In Attica enim illa fabula aut nata, aut exculta. Vid. inprimis *Boettigerus*, qui eam docte exposuit in Museo Attico T. I. p. 316. ss. Describitur autem hic barbarus ita a Nostro, ut facile agnoscas statuam Florentiae servatam, quae vulgo Politor (l'Arrotino) appellatur, nunc ab omnibus pro Scytha habetur. Vid. Not. ad *Winckelm.* Opp. T. VI. 2. p. 275. nr. 974. *Heeren* in *Welckeri Zeitschrift* I. 1. p. 136. et Ibid. II. nr. 9.

P. 113, 26. τὴν ἀκμὴν τῆς μαχαίρας παρακονώμενον ἐς αὐτὸν. παρακινώμενον. Ald. 1. 2. Iunt. 1. Cod. Flor. παρακινὼ μενον (sic) Iunt. 2. παρακινούμενον. Morell. ubi in marg. ἴσ. παρακινώμενος. Recepi correctionem V. D. ad marg. Ald. Bibl. Götting. in quam incidit etiam *Boettigerus* l. c. p. 357. Idem expressit *Olearius* vertens: *qui in ipsum gladii acuit aciem.*

Digitized by Google

P. 113, 27. *αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην.* Ste II. 33. p. 105. 18. *τὰν δὲ ἐς οὐλὰς καὶ κανᾶ.* Vid. ad II. 22. p. 90, 15. Infra c. XVI. p. 138, 5. *ἐς μαζὸν γὰρ αὕτη.* — *καὶ τὸν σίδηρον. τὸ σίδηρον.* Iunt. 1. 2. Mor. Olear.

P. 113, 30. *καὶ κόμην τινὰ διανευστάς.* ut II. 10. p. 70, 21. *ἐπὶ Σκαμάνδρου τινὸς ἠϊόσιν.*

P. 113, 32. *φονῶντος. φονῶντος.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. — *καὶ ἡ ὀφρὺς δὲ ὑπέρκειται τοῦ ὄμματος.* Heroica p. 725. *ἡ δὲ ἑτέρα ὀφρὺς ὑπερῆρε τοῦ ὄμματος.* ubi Schol. *ὑπερκειμένη ἦν.*

P. 114, 1. *ἐς αὐγὴν συνηγμένη.* sic editt. veteres; nec aliter esse videtur in Flor. nisi quod *ξυνηγμένη* habet; *ὀργὴν* exhibuit *Olearius* ex correctione nescio cuius, margini Aldinae adscripta; quod speciem habet. Sed *Philostratus* videtur scripsisse: *ἐς αὐτὴν ξυνηγμένη. supercilium in se ipsum contractum.* De permutatione pronominis *αὐτὸς* cum *αὐγὴ* dixi ad II. 5. p. 60, 27. Cf. infra c. VIII. p. 122, 23.

P. 114, 1. *καὶ διδοῦσά τι τῷ θυμῷ ἦθος.* non est *animo quendam induens affectum*, ut vertitur ap. *Olearium*, sed, *iram expressa vultus significatione ostendit.* Hoc enim est ἦθος in pictura; quare Polygnotus appellatus est *ἠθογράφος*, quod primus *instituit vultum ab antiquo rigore variare*, ut *Plinius* dicit XXXV. 35. Vid. *Boettiger Archaeol. der Mahlerey* p. 262. et *Casaub.* ad *Theophrasti* Char. c. VIII. p. 166. ed. *Fisch.* Plurimum autem ἤθους est in supercilio; quare supra in Procem. p. 109, 24. pictor iubetur observare iuprimis, *τί ἐν ὀφρύων ἤθει πεῖται.* In vernacula dixeris: *das Augenbraun ist in sich zusammengezogen, und gibt dem Zorne den sichtbaren affectvollen Ausdruck.* Vocem ἦθος illustrat *Winckelm.* Opp. T. VI. p. 89. ss. not. p. 175. ss. et T. VII. p. 99. s. ubi editores nostrum locum non praetermiserunt p. 270. nr. 164.

P. 114, 3. *ὑπὲρ τῶν μελλόντων. ὑπὸ.* Flor.

P. 114, 4. *εἴτε καὶ ἀνοιδούσης ἐς τὴν σφαγὴν τῆς γνώμης. animo caedis cupiditate incenso. ὀργῶντος τοῦ θυμοῦ*, ut est ap. *Aeschyl.* Agam. 223. *παρθενίου θ' αἵματος ὀργᾷ, Περιόργως τ' ἐπιθυμεῖ Ἄρτεμις.* Idem Prometh. 288. *σφριγῶντα θυμὸν* habet. De animo ira commoto Vit. Apoll. V. 33. p. 215. *ἀνοιδήσας δ' ὑπὲρ τὸ μέτρον τότε.* Ib. VII. 33. p. 313. *ἀνοιδήσας δ' ὁ βασιλεὺς ὑφ' ὧν ἤκουσε. Porphyr.* Epist. ad Marcell. c. 7. p. 16. *καὶ τὸ μοχθεῖν ἄριστον* (L. *ἄρειον*) *εἶναι, ἀνδρί τε ὁμοίως καὶ γυναικί, ἢ ἐξοιδαίνειν τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς χαλωμένην.*

P. 114, 6. *ἐπὶ πέτρας τινός. ἀπὸ.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. *ἐπὶ* Morell. cum Flor.

Digitized by Google

P. 114, 8. ὑπὸ τῆς χειρὸς τῆς λαιᾶς. τῆς λαιαίων. Ald. 1. 2. λαιαίνων. Iunt. 1. 2. τῆς λαιᾶς. Morell. et Flor. Sic correxit etiam V. D. in Aldin. Bibl. Goett.

P. 114, 9. οἱον διαψαλλοίσης. h. l. διαψάλλειν non potest esse pro simplici ψάλλειν, ut in aliis locis; quamquam huic alia huic verbo esse videtur significatio, quae huic loco conveniat. Verbum translatae significationis nos exspectare iubet οἱον. Vide an duabus litteris mutatis scribi possit: καὶ οἱον νὴ Δί' ἀταλλούσης. *quasi subsultantis*; ut eius, qui iam cantu omisso, digitos per fides errare patitur. Nihil ad rem aptius. ἀτάλλειν, σκιρτᾶν, παίζειν interpretantur veteres, frequentes praecipue Il. XIII. 27. ubi vid. *Heyn.* T. VI. p. 374. Nec a Nostro alienus hic verbi usus. Supra H. 3. p. 57, 18. de Centaurorum sobole: τὰ δὲ εὖ πράττει, τὰ δὲ ἀτάλλει ὑπὸ ταῖς μητράσι. Inter ἀταλλειν autem et ἀψαλλειν quantillum intersit, docent exempla permutationis litterarum τ et ψ a nobis allata in Praefat. ad Anth. Gr. p. LVIII.

P. 114, 9. ὅρα δὲ καὶ ῥάθυμον τὸ τοῦ θεοῦ εἶδος. ὁρᾷ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. ὅρᾳ δὲ καὶ ῥ. τοῦ θεοῦ εἶδος. Morell. Olear. perperam omisso articulo τό. Scribendum autem: ὅρα δὲ καὶ τὸ ῥάθυμον τοῦ θεοῦ εἶδος. nisi malis: ὅρα δὲ ὡς ῥάθυμον τὸ τοῦ θεοῦ εἶδος.

P. 114, 10. καὶ μειδίαμα ἐπανθοῦν τῷ προσώπῳ. sic Olearius ex coniectura pro ἀσωπῷ. quod *Niger* vertit: *suavi risu irradiantem Asopo. Vigenerius*: *jettant un gracieux sourire vers le fleuve Asopus.* Emendatio loci minime incerta. Similiter I. 3. p. 8, 9. pro τοῦ προσώπου. Cod. Flor. αἰσώπου habet; et paulo post c. IV. p. 116, 21. vett. edidit. iterum ἄσωπα habent pro πρόσωπα. et c. VII. p. 121. 1. ἀσώπου pro προσώπου. *Callistrat.* c. XII. de Centauro: ἠγριωμένον τὸ σῶμα, καὶ τῷ προσώπῳ θηριῶδες ἐπανθοῦν. *Themist.* Or. XXIV. p. 303. C. καὶ ἐπανθεῖ ἐρύθημα τῷ προσώπῳ σωφροσύνης πλῆρες. *Liban.* T. IV. p. 189. τὸ δ' ἐρύθημα τοῦ προσώπου τῷ τῶν λαμπάδων ἀντιστράπτει πυρί· γέλως δὲ τοῖς χείλεσιν ἐπανθεῖ. *Basil.* Homil. V. p. 41. homo σήμερον εὐφυὴς — ἐπανθοῦσαν ἔχων τὴν εὐχροιαν ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμῆς, σφριγῶν καὶ σύντροφος.

P. 114, 13. καταῤῥαθυμουμένη ὑπὸ τοῦ ἐς τὴν νίκην χαίροντος αὐτοῦ. Substantivi vim habet τὸ χαῖρον, ut ap. *Heliodor.* V. 4. p. 178. τάχα δέ που καὶ τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀμιγὲς καὶ καθαρὸν τὸ χαῖρον οὐκ ἐπιδεχομένης. VII. 8. p. 268. οὐ μὴν ἔχουσά γε καθαρὸν τὸ ἡδόμενον. ubi vide editorem T. II. p. 229. Inprimis sic frequentatur τὸ ἡδόμενον. *Plutarch.* T. II. p. 513. E. p. 1089. E. *Alciphr.* III. Ep. 55. p. 162. τὴν καταπύκνωσιν τοῦ ἡδομένου. *Synesius* de Regno p. 170. διηκτεύε-

Digitized by Google

σθαι τῆς ψυχῆς τὸ ἡδόμενον. Similiter infra C. X. p. 128. 4. τὸ γεγηθός. Alia vid. ad *Achill. Tat.* p. 575 et 645. — Ceterum emendanda, si quid video, distinctio: ὑπὸ τοῦ ἐς τὴν νίκην χαίροντος. Αὐτοῦ καὶ ὁ ποταμός — Sic supra I. 27. p. 43, 10. αὐτοῦ καὶ Ἀλήθεια λευχειμονοῦσα· αὐτοῦ καὶ ὀνείρων πύλη. II. 12. p. 72, 15. καθίδρυται μὲν αὐτοῦ περὶ θύρας. *Heliodor.* I. 15. p. 26. οὐκ ἔλαθεν αὐτοῦ που πρὸ τοῦ ἄστεος κρυπτόμενος.

P. 114, 14. τοῦ Μαρσύα τὴν ἐπωνυμίαν ἀμείψων. τοῦ πορσίου. editt. vett. τοῦ Μαρσύου emendavit V. D. in Aldin. Bibl. Goett. et sic *Olearius*. Μαρσύα dedimus ex Flor. Prius eundem amnem Μίδα πηγὴν appellatum fuisse, narrat *Pseudo-Plutarch.* de Flumin. T. II. p. 1156. A. B. *Pseudo-Palaephat.* c. 48. p. 186. εἶδον ἐγὼ ποταμὸν ἐν Φρυγίᾳ· Μαρσύας ὄνομα τῷ ποταμῷ· καὶ ἔλεγον οἱ Φρύγες, ὅτι τὸ ῥεῦμα τοῦτο ἐξ αἵματός ἐστι τοῦ Μαρσύου. Nostro loco videtur scribendum: αὐτοῦ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τοῦ Μαρσύᾳ τὴν ἐπωνυμίαν ἀμείψων. i. e. qui priore nomine amisso, novum a Marsya nomen accipiet.

P. 114, 16. τὴν τῶν Σατύρων ἀγέλην. Satyros una cum Panibus et Priapis lamentantes habemus ap. *Moschum* Id. III, 27. et in hac ipsa historia *Ovid.* Met. VI. 392. *Illum ruricolae silvarum numina Fauni, Et Satyri fratres, et tunc quoque clarus Olympus, Et Nymphae flerunt.* — οἷα θρηνοῦντες — ὡς ἐπιφαίνοντες. sic fere *Andocid.* Or. de Myster. p. 66. γνῶναι τὸ πρᾶγμα οἷον εἴη, ὡς πολλοῦ ἄξιον. quem locum frustra sollicitavi ad *Achill. Tat.* p. 643. not.

P. 114, 18. ξὺν τῷ ἀνιᾶσθαι. Sic Flor. σὺν vulgo.

III.

VENATORES.

P. 114, 20. πηγὴν δὲ αὐτοῖς ἀναδίδωσιν ἀκραιφνῆ. editt. vett. αὐτῆς. quod cum *Grutero* et *Salmasio* emendavit *Olearius*. πηγὴν δ' αὐτοῖς. Flor.

P. 114, 22. ὁρᾷς δέ που καί. dedi quod Flor. suppeditavit, pro ὅρα δέ που, quod non ferendum. Cap. superiore p. 113, 27. ὁρᾷς γάρ που, ὡς — Infra c. V. p. 118, 10. ὁρᾷς γάρ που ὡς ἄβλαυτος. c. X. 125, 22. ὁρᾷς που τόν τε τοῦ ἡλίου κύκλον. c. XIII. p. 134, 17. ὁρᾷς δέ που καὶ τὴν θεὸν αὐτήν. Etiam *Phil. Sen.* I. 9. p. 16, 13. ὁρᾷς γάρ που τὰς νήττας, et sic passim.

Digitized by Google

P. 114, 25. ἦγε καὶ τέχναις αὐταῖς ἀρχὴ καθέστηκε. sic edita. vett. et Flor. καὶ perperam omissum a Morell. et Olear.

P. 114, 27. αἱδὶ μὲν αἱ ἡμερίδες. Articulum om. Flor. ut supra II. 21. p. 89, 8. in ταυτὶ τὰ σφυρήλατα. — ἡμερίδες. Ald. 1. 2. Lunt. 1. 2.

P. 114, 29. ἄλλον ἄλλῳ ξυνδέουσαι. revocavi lectionem editam vett. pro ἄλλων ἄλλο. Morell. ἄλλο ἄλλῳ. Olear. κλῆμα subaudiens; sed ἄλλον refertur ad κόρυμβος.

P. 114, 30. σμίλαξ δὲ αὕτη καὶ κιττός. recepi quod Flor. offerebat, quamquam vulgatum μίλαξ non minus bonum. Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. III. 1. ubi κιττὸς et σμίλαξ jungantur, sicut etiam ap. *Phil. Sen.* II. 17. p. 80, 17. κιττῷ τε καὶ σμίλακι καὶ ἀμπέλοις. *Anton. Lib.* c. 16. *Achill. Tat.* I. 15. p. 21, 8.

P. 114, 31. πυκνόν τινα τοῦτον καὶ ἡδίω τέχνης ὄροφον ἡμῖν παρέχουσιν. ὄροφον, quod vulgo abest, revocavi ex Flor. Eiusmodi quid requiri non fugit *Olearium*, qui πυκνόν τινα τόπον in textu posuit. Vit. Apollon. II. 8. p. 57. κιττὸν δὲ περιβαλεῖν αὐτὸν καὶ ἀμπέλους ταῖς δάφναις, ἄγαλμά τε αὐτοῦ ἔνδον στήσασθαι γιγνώσκων, ὡς ξυμφύσει τὰ δένδρα ὁ χρόνος, καὶ δώσει τινὰ ἀπ' αὐτῶν ὄροφον, ὃς οὕτω ξυμβέβληται νῦν, ὡς μήτε ὗεσθαι τὸ ἱερόν, μήτ' ἀνέμων εἰσπνεῖσθαι. Scr. ἀνέμῳ ex Cod. Vrat. ut etiam *Bekker.* correxit in Spec. p. 88. *Achill. Tat.* I. 1. p. 4, 7. συνῆπτον οἱ πτόρθοι τὰ φύλλα, καὶ ἐγίνετό τις ἄνθεσιν ὄροφος ἡ τῶν φύλλων συνέχεια. et paulo post: ἔξω δὲ τοῦ τῶν ὀρόφων στεφανώματος. Vid. Not. p. 395.

P. 115, 1. καὶ τὰ τῶν ἄλλων ὀρνέων μουσεῖα. χελιδόνων μουσεῖα dixit *Eurip.* Alcmena ap. *Schol. Aristoph.* Ran. 93. ubi vid. *Luster.* Dedit quaedam inde ducta etiam *Davisius* ad *Max. Tyr.* XXXI. 3. p. 104. Vit. Apoll. VII. 11. p. 287. de cicadis libere canentibus: τούτοις μὲν ἀνεῖται τὰ αὐτῶν μουσεῖα, ἡμῖν δὲ οὐδὲ γρύξαι γνώμη.

P. 115, 2. σαφῶς ἡμῖν τὰ τοῦ μελιχροτάτου Σοφοκλέους ἐπὶ γλῶτταν ἄγει. Vulgo σοφῶς. σαφῶς. Flor. Vit. Apoll. I. 9. p. 14. τὰ σοφὰ σοφῶς ἑρμηνεύσας. revocandum σαφῶς, quod invito *Oleario* mutatum esse non dubito. Vid. *Bekkeri* Spec. p. 39. Ibid. VI. 31. p. 270. in sermone Apollonii cum Tito: σοὶ δὲ ξυνέσται κύων, ὃς ὑπὲρ σοῦ τε πρὸς ἑτέρους, καὶ πρὸς αὐτόν σε, εἴ τι ἁμαρτάνοις, σοφῶς ἅμα καὶ οὐδὲ ἀλόγως ὑλακτήσει. si legeris, σαφῶς ἅμα, ineptam tautologiam tollas.

P. 115, 3. πυκνόπτεροι. sic *Olear.* pro πυκνότεροι. Ducta sunt verba ex Oedip. Col. 16. a. quae laudans *Suid.* in Ἔρος. T. II. p. 168. πυκνόπτερον habet. Vnde apponas, *Olearium* lectio-

nem. editt. vett. quam etiam Flor. tuetur, paulo calidius immutasse; quamquam apud Tragicum rectissime haberi *πυκνόπτεροι*, dubitari non potest.

P. 115, 5. *ἡδεῖς μὲν καὶ στιφροί.* Editt. vett. et Flor. *στριφνοί. στιφροὶ* dedit *Olearius*; recte. Vid. ad c. IV. p. 116, 28. I. 13. p. 24, 23. *ὁ δὲ τῶν ἁλιέων δῆμος, ἡδεῖς καὶ ξανθοὶ τὴν χρόαν.* Minus conveniens foret *στρυφνός*, de quo vocabulo vid. II. 7. p. 63, 28. II. 24. p. 93, 2.

P. 115, 8. *οἷον, ὦ θεοί, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ σαφὲς τῆς τέχνης. ὡς* male omissum in Morell. et Olear. I. 15. p. 27, 7. *οἷον, ὦ Διόνυσε, καὶ ὡς ἡδὺ τὸ ἀσθμα.* Heroic. p. 718. *οἷον μὲν δὴ οἷον καὶ ὡς σοφώτερόν τε καὶ ἀνδρειότερον ἑαυτοῦ τὸν Παλαμήδην ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπέκτεινεν.* Ap. *Lucian.* Navig. c. 13. T. VIII. p. 165. *ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν, οἷον ἂν ὡς εὐδαίμονα βίον ἐβίωσα.* Scr. *οἷον ἂν καὶ ὡς εὐδαίμονα.* Ib. Rhetor. Praec. c. 13. T. VII. p. 233. *αὐτίκα μάλα εἶσῃ πρὸς οἷόν τινα δαιμόνιον ἄνδρα ἥκεις.* possit corrigi: *πρὸς οἱόν τινα καὶ ὡς δαιμόνιον.* nisi malis *δαιμόνιον* tanquam interpretamentum deleri. Hinc vide, an corrigendus sit Tragicus ap. *Clem. Alex.* Strom. II. p. 494. A. de Plutone: *πρὸς δ' οἷον ἥξεις δαίμον', ὡς στερρόν τ' ἄγαν.* i. e. *πρὸς οἷον καὶ ὡς στερρόν.* ubi vulgo pessime legitur: *ἥξεις δαίμονα ὡς ἔρωτα. στερρὸς δαίμων* est ap. *Euripid.* Androm. 98. Aliter haec tentavit *Brunckius* in *Sophocl.* Fragm. LII.

P. 115, 10. *στιβὰς μὲν αὐτοσχέδιος. Aristaen.* I. 2. p. 6. *θάλαμον αὐτοσχέδιον εὑρὼν ἀρκοῦντα τῇ χρείᾳ.* ubi vid. *Boisson.* p. 260. et ad *Eunap.* Vit. Phil. p. 446.

P. 115, 11. *δέχονται τοὺς ἄρχοντας, καλὸν εἰπεῖν, τῆς θήρας.* In his verbis, male vulgo acceptis, verba *καλὸν εἰπεῖν* a reliquis seiungenda esse docuit *Hamackerus* Lectt. Phil. p. 20. *qui merito venationis duces et principes appellari possunt.* c. IX. p. 122, 29. *Πέλοψ, οἶμαι, θρασὺς ἡνίοχος, καλὸν εἰπεῖν.* quae iterum male explicata. *Aristid.* Sacri Serm. I. T. I. p. 278. 4. *καὶ ἅμα ἐνενόησα πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς καὶ ἐπιδεικνυμένῳ που, καλὸν εἰπεῖν, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων ἀνθρώπων αἱ ἡδοναὶ κινδυνεύουσαν ὑῶν τινῶν εἶναι ἡδοναί.*

P. 115, 7. *ἃ δὴ τῶν δρυῶν ἐξήρτηται, δικτύοις, ἕλαφος, οἶμαι, καὶ σῦς, ἐγκείμενα.* distinctione haec verba illustravimus. Iunge: *δικτύοις ἐγκείμενα. retibus irretiti cervus et aper, tum iaculis confecti, nunc arboribus suspensi. — ἃ δὴ τὰ τῶν δρυῶν.* Flor.

P. 115, 19. *ἦ γὰρ οὐκ ἐπῆρθαί σοι δοκεῖ.* Vulgo *ἦ γάρ.* II. 5. p. 59, 20. *ἢ οὐκ ἐπῆρται φρονεῖ ἐπὶ τῇ νίκῃ*; Vid. c. XVI. p. 137, 33.

Digitized by Google

P. 115, 23. καὶ αὐτὸς τάχα ἀναγράψων τι τῆς θήρας οἰκεῖον ἔργον. animo adumbrans et repetens. ut II. 17. ἀνατυποῦται δὲ αὐτὸν καὶ ἀναγράφει καὶ ὁρᾷ μὴ παρόντα. Vit. Apoll. II. 37. p. 89. de aquae potoribus: τὰ μὲν ὄντα ὁρᾶσιν ὡς ὄντα, τὰ δὲ οὐκ ὄντα οὔτ' ἀναγράφουσιν αὐτοῖς, οὔθ' ὑποτυποῦνται. Ib. VI. 19. p. 254. Apollonius docere conatur Aethiopes, melius esse, nulla deorum simulacra in templis statuere, quam absurda: ἄγαλμα δὲ μὴ εἰσφέρειν, ἀλλὰ τὰ εἴδη τῶν θεῶν καταλείπειν τοῖς τὰ ἱερὰ ἐσφοιτῶσιν· ἀναγράφει γάρ τι ἡ γνώμη καὶ ἀνατυποῦται δημιουργίας χρεῶσαν. ubi ad sensus integritatem videtur requiri, ut post ἐσφοιτῶσιν restituatur ἀναγράφειν, quod excidit ob sequens ἀναγράφει. Ib. VII. 14. p. 297. de conscientiae vi: ἥδε γάρ που καὶ τῷ Ὀρέστῃ τὰ τῶν Εὐμενίδων εἴδη ἀνέγραφεν, ὅτε δὴ μαίνεται ἐπὶ τῇ μητρί.

P. 115, 24. θάτερον δὲ τοῦ ξυσσιτίου κέρας, Marg. Morell. ἴσως μέρος *). quod merito repudians *Olearius*, ipse nescio quid de *lectis lunatis* affert, quod ab hoc loco alienissimum. Quinque hic venatores sedent ἐν στιβάδι, eodem, ut videtur, ordine collocati; unus in medio, cui qui ab utraque parte sedent, dextrum, laevumque cornu efficiunt.

P. 115, 25. ὁ πρὸς τῷ μεσαιτάτῳ. ὁ *Oleanius* inserui ex coniectura; sed praeterea videtur scribendum, ὁ μὲν πρὸς τῷ μεσαιτάτῳ, quibus verbis respondet, ὁ δὲ ἐς τὸν διάκονον ὁρῶν.

P. 115, 26. τὴν δεξιὰν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς περιαγαγών. τῆς om. Flor. *Lucian.* D. D. XI. 2. T. II. p. 35. De Endymione: ἡ δεξιὰ δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὰ ἄνω ἐπικεκλασμένη, ἐπιπρέπει τῷ προσώπῳ περιεστραμμένῳ — τὴν Ἀγροτέρων. Vid. ad I. 28. p. 45, 28.

P. 115, 28. ὁ δὲ ἐς τὸν διάκονον ὁρῶν, σοβεῖν κελεύει τὴν κύλικα. argute dictum: quatere poculum, festinanter movere, implendo et vino miscendo. Sic σοβεῖν τοὺς πόδας de gressu conciato. Hesychius. σοβεῖν τὸν κύλικα est περιελαύνειν. ut in Vit. Apoll. III. 27. p. 118. τοὺς δὲ οἰνοχόους περιελαύνειν τοὺς κύλικας ἐν τοῖς πότοις **). *Xenophon.* Conviv. c. II. 27. προσέθηκε δὲ καὶ Φίλιππος, ὡς χρὴ τοὺς οἰνοχόους μιμεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς ἁρματηλάτας, θᾶττον περιελαύνοντας τὰς κύλικας. Eodem sensu

*) Non necessaria correctio, quamvis per se minime mala. *Liban.* T. IV. p. 1057. in descriptione coenae sub arboribus: ὁ μὲν οὖν τὸ δεξιὸν ἔχων μέρος, ἄρας χεῖρα δεξιάν.

**) τόποις. Vratisl. ut iterum c. 28. ἐπεὶ δὲ προῆει ὁ πότος. idem libet ὁ τόπος. nec aliter II. 7. p. 56. ὥσπερ οἱ παρ' ὑμῖν ἐκ πότου. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 820.

verbo περισοβεῖν utitur Hippolochus ap. *Athen.* IV. p. 130. ὁ δὲ Κάρανος ἄρξας τοῦ πότου μικροῖς ἐκπώμασι, περισοβεῖν ἐκέλευε τοῖς παισί, quem locum excitavit *Bergler.* ad *Alciphr.* I. 22. p. 86. Lb. III. Ep. 55. p. 408. τῆς φιλοτησίας συνεχῶς περισοβουμένης. Sed otium nobis fecit *Valcken.* ad *Callim.* Eleg. p. 269. qui tamen nostri loci non recordatus est.

P. 115, 29. σοφός τε ὁ ζωγράφος. sic Flor. Vulgo: σοφὸς τε καὶ ὁ ζ. *Wyttenbachius* Ep. cr. p. 279. σοφός γε ὁ ζ. mallem: σοφός τοι ὁ ζωγράφος.

P. 115, 32. ὁδὶ μὲν γὰρ τρύφος δένδρου κατειληφὼς πάθημα. edidit. vett. ἥδιον μὲν γάρ. ἴδιον. Morell. et in marg. γρ. ἥδιον. ἴσ. ἰδού. unde *Hamackerus* p. 20. acute coniecit: παραλλάξαιτο οὐδὲ τῶν ὀπαόνων οὐθὲν ἥδιον· ὁ μὲν γὰρ — quod comparaveris cum I. 12. p. 23, 1. ἡ γραφὴ — ἐπιτελοῦσα τὸ ἑκάστου οἰκεῖον. In λεῖον incidit *Salmasius.* Propius ad veritatem *Olearius*, ὅδε μὲν γὰρ — Sed ἥδιον scriptum esse pro ὁδὶ non dubitabis post luculentum eiusmodi depravationis exemplum supra exhibitum c. I. p. 111, 27. ἡδὴ δὲ ἡ ἀναχαιτίζουσα. ubi etiam ἥδιον in libris. Alia exempla, ubi ον, ex accentu male accepto, adhaesit verbis, dabimus infra c. VI. p. 119, 28. Vt autem h. l. οδ abiit in ηδ, sic ap. *Aristaenet.* I. Ep. 24. p. 58. vulgo ἡ δ' οὖν legitur pro ὁ δ' οὖν.

P. 115, 34. καὶ πήρας ἐνημμένης αὐτῷ θειπνῶν. καὶ πέρας. Ald. I. 2. Iunt. emendavit *Morellus.* Sed scribendum praeterea: κἀκ πήρας — δειπνῶν. *Aristoph.* Nub. 919. Τήλεφος — ἐκ πηριδίου γνώμας τρώγων. Sic ap. *Longum* II. p. 50. καὶ τῆς πήρας προκομίσασα ζυμήτου μέρος. *Schaeferus* suspicatur, κἀκ τῆς πήρας. *Heliodor.* X. 9. p. 401. χιτῶνα ἐκ πηριδίου τινὸς προκομίσαντα.

P. 115, 35. δυεῖν δὲ κυνῶν, sic Ald. I. 2. Iunt. I. 2. et Flor. δυοῖν δὲ κυνῶν. Morell. Vid. *Poppo* Prolegg. ad Thucyd. p. 223. ss. δυοῖν δὲ κυνοῖν tacite scripsit *Olearius.* Sine causa idonea. Plurima illius generis exempla collegit *Wesseling.* ad *Diodor.* Sic. I. p. 33, 11. cf. supra ad II, 27. p. 96, 23.

P. 115, 37. τοῖς ὀπισθίοις ἐνοκλάσας, ἐνοκλάσας. Mor. Olear. *Liban.* T. IV. p. 1057. 23. πρὸς δὲ τῇ τραπέζῃ κύων οὐ μέγας ἐπὶ τοῖν ὀπίσω σκελοῖν ἑζάνων, πρὸς αὐτὴν ἀνέβλεπε τὴν τράπεζαν κεχηνώς, ὅπως εὐτρεπὲς ἔχοι τὸ στόμα πρὸς τὸ ῥιπτούμενον.

P. 116, 2. ὁ δὲ πῦρ ἀνάψας. sic Flor. pro πῦρ ἅψας.

P. 116, 4. μάλιμ ἐπισπέρχων αὐτὸς ἑαυτόν. barbare vulgo: ἑαυτὸς αὐτόν. qui est error Iuntinae 2. a *Morello* et *Olearie* repetitus. *Heynius* corrigit, ἑαυτὸν αὐτός. Leniore mutatione αὐ-

τὸς αὐτόν, emendavi ad *Achill. Tat.* p. 658. s. ubi idem vitium. Id quod nunc in textu legitur, neglectum iacuit in Ald. 1. 2. Iunt. 1. Nec aliter est in Flor.

P. 116, 6. δυεῖν τε θεραπόντοιν. sic Flor. δυοῖν. Vulgo.

P. 116, 7. ὁ μὲν δαιτρός, οἶμαι, μοίρας τέμνειν φησί. Pro φησὶ V. D. in marg. Aldin. Bibl. Goett. σφίσι coniecit, non improbante *Heynio*. At optime habet vulgata. Nam hoc verbo uterque *Philostratus* uti solet, ubi alius δοκεῖν scripsisset, aut φαίνεσθαι, in enarratione actionum, quae in tabula picta repraesentantur. Sic I. 1. p. 5, 14. τὸν δὲ Ἥφαιστον ἐμπεσεῖν φησι (ἡ γραφὴ) τῷ Σκαμάνδρῳ· hoc sensu: ὁ δὲ Ἥφαιστος ὁρᾶται ἐμπεσὼν τῷ Σκ. I. 12. p. 22, 3. καὶ ὁ μὲν αὐλεῖ, ὁ δὲ κροτεῖν φησί, i. e. δοκεῖ. II. 1. p. 54, 11. καὶ ἡ νευρὰ παναρμόνιον ᾄδει, καὶ φησὶ πάντα ἔχειν, ὅσα ἡ λύρα. II. 17. p. 80, 19. ἡ νῆσος Διονύσῳ μὲν ἀνεῖσθαί φησι. pro: φαίνεται τὴν νῆσον Δ. ἀ. II. 18. p. 84, 29. καὶ βλέπειν μὲν ἡμερόν φησιν. pro δοκεῖ. Noster c. X. p. 124, 4. φησὶ δὲ καὶ γραφὴ ταῦτα. c. XV. p. 136, 29. τούτους γὰρ δὴ τοὺς καθελόντας τὸν σῦν φησιν ἡ γραφή. Nec aliter λέγει est I. 6. p. 13, 21. Hunc dicendi usum imitatus Auctor Ecphr. μαρτύρων στεφανιτῶν Msc. in Cod. Guelph. 82. scripsit: τὸ γὰρ ὑπὸ τοῖς ποσὶ θηρίον ἔτι δυσθανατοῦν οὐ φησὶ δεῖσθαι τοῦ ξίφους.

P. 116, 9. ὁ δ' ὑπέχει τὸ ὑποδεξόμενον. Vulgo ὅδ' ὑπ. — τὰς μοίρας ἴσας που ἀπαιτῶν εἶναι. ἀπαιτεῖν εἶναι Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. ἀπαιτῶν, οἶμαι. *Olear.* ex correctione V. D. ad marg. Ald. ἀπαιτῶν εἶναι. Salm. probante *Heynio*. *Hamackerus* Lectt. Phil. p. 20. corrigit: τὰς μοίρας ἴσας που ἀπαιτῶν· εἶναί τε γὰρ ἓν θήρᾳ, κατά γε τοῦτο, διαλλάττον ἐς τύχην οὐδέν. *aequales portiones postulans; nam quantum ad hoc quidem attinet* (i. e. ad cibi divisionem) *fortunam vel conditionem venantium nihil discriminis facere.* Quae correctio mihi nec necessaria, nec auctoris sui ingenio videtur digna. Postremam autem enuntiationem sic accipio: οὐδεμία ἐστὶν ἐς τύχην διαφορὰ κατά γε τοῦτο i. e. κατὰ τὴν τῶν μοιρῶν διανομήν, ἐν θήρᾳ. Iunge, τὸ γὰρ διαλλάττον. In Saturnalibus, ubi nullum conditionis discrimen, ap. *Lucian.* Chronol. c. 17. T. IX. p. 20. promittitur μοῖρα κρεῶν κατ' ἴσον ἅπασιν. sic enim legendum pro καὶ ἴσον. et in Epist. Saturn. c. 32. p. 38. καὶ ὁ ἰσοδιαίτης τούτου ἕνεκα ἡγεῖται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν.

Digitized by Google

IV.

HERCVLES AVT ACHELOVS.

Herculis et Acheloi pugna coram Deianira, sponsa anxia, patre eius afflicto, aliisque spectatoribus, addita urbis Calydonis imagine allegorica. In his novitate offendunt variae Acheloi species. Rarissima sunt artis opera hoc certamen redintegrantia. Visitur id in nummis quibusdam; tum in statua Florentina bovis petulci cum capite humano, cuius in collo manus superest Herculis arripientis; et in urna Etrusca, in *Gorii Mus. Etr.* T. II. tab. 182, b. Sed Acheloi exemplis defecti, Thetidis imaginibus uti possumus, varias species, quo Peleo esse subtraheret, subeuntis. Vtriusque dei natura eadem, similis etiam conditio; ab heroe tandem et Achelous et Thetis vincitur. Propria haec est aquae daemonum facultas, ut Nerei, Proteï, Sileni, Mestrae, ut varias induant species; quam Nelei etiam filio Periclymeno Neptunus impertit, *Hesiod.* ap. *Schol. Apoll. Rhod.* I, 156. *Sch. Ven. Iliad.* II, 330, *Apollod.* I, 9, 9; fabulis Thaletis doctrinae praeludentibus. Cf. *Voss. Landbau* p. 866. Et in Thetide quidem utrumque modum, quo mutatio eius in animalia exprimi poterat, usurpatum videmus. Iam enim bestiae ex ipsa enascuntur, ut in arca Cypseli, ubi serpens ex manu Thetidis in Peleum impetum facit, et in vasculo pulcherrimo, quod Passerius olim T. I. tab. 9. ad Herculis et Deianirae nuptias traxerat, nunc accuratius delineavit et bene explicavit Cl. *Millingen, Ancient unedited monuments* tab. 10.; in quo angues duo Peleum constringunt, additis aliarum mutationum indiciis, arcu pluvio, Thetidis et Pelei capita cingente, et infra pedes sepiis tribus, *Herod.* VII, 191. *Sch. Apoll. Rhod.* I, 582.; in alio autem simul serpens, lupus, pistrix, in eiusdem Millingenii *Peintures de Vases* tab. 4. iam species, quibus illa utitur, alia ex alia, extra ipsam positae sunt, ut in vasculo rudioris artificii a Gallo *Dubois Maisonneuve* tab. 70. nuper edito, in quo draco pone tergum Thetidis apparet, panthera Pelei humero insidens brachium eius lacerat, neuter corpori illaesa cohaeret, et in alio Athenis, ante aliquot annos effosso, vetustae fabricae et argumento ac personarum complexu perquam memorabili, quod in *Rob. Walpolii Travels in various countries of the east* 1820. p. 410. cf. 414. a Cl. Wilkins primum, editum, rectius nunc interpretatus est *Millingen* in opere novissimo p. 25. supra laudato, cf. ibi tab. A. Et in hoc ingens draco atque leo in terrae solo constituti Peleum adoriuntur. (Ignem, leonem, draconem, equam memorant *Pindarus Nem.* IV, 101. et *Sophocles* ap. *Sch.*

Digitized by Google

Find. Nem. III, 60, in Ἀχιλλέως ἐφετμᾶς, com in Troilo ibidem: πεντέμορφον Thetidem dicat, ex Brunckii quidem lectione. Posteriorem hanc rationem secutus est noster pictura auctor, quam qui absurditatis damnaret, meritis hac fabularis historiae parte omnino interdicere debeant. Cum Acheloo enim, homine semiferae, taurina, proboscidem manifesto, qualis fere Minotaurus pingitur, consociati sunt serpens, feros et equus, cervicem incurvans et terram pede calcans. Mirum est, quod caput bovinum spissa barba instructum est, unde aquae fluenta emundant. Ceterum res, ut pugna ipsa Pelei et Thetidem in vasi Barberino; v. *Millingen Anc. unedited mon.* p. 27, iam decisa, certamen finitum est; Hercules, projecta iam in terram clava, qua Acheloo tempora infregit, victoriae laetus, Dejanirae aspicit, et altercum Acheloi cornu munus ei offert aposcale. Hoc modo sex duo rei momenta in unum facile conjunxit, transformationes Acheloi, quibus Oenei filiam sibi daret adactus erat, et certamen cum Hercule. Illud Sophocles tangit. *Trach.* 10, quidem memoratis haec, taurum, draconem, et taurina fronte hominem, cum ipso quidem aptius a pictore equus, quam a Sophocle taurus integer coniungitur; hoc v. 407 ss. in quo Acheloum taurinam formam habet, in Fluviis satis frequentem, transformationem autem non utitur. F. G. WELCKER.

P. 116, 13. ἐγείρας τὸν πήχυν. nescio qui sit πῆχυς in dracone. *Niger* vertit: *qui hic multus extat, excitato volumine spirarum.* *Olearius*: *spiram attollens.* *Vigenerius* denique: *allongeant le col.* Sed hoc est τὸν δράκοντα, ut legendum conieci in Exercitatt. cr. T. II. p. 123. Vita Apollon. III. 7. p. 99. de draconibus: καὶ γαυριάσχουσι καὶ τὸν αὐχένα ὑψοῦ αἴρουσι, lb. III. 8. p. 100. de dracone incantamentis sopito: τὸν αὐχένα ὑπερβαλὼν τῆς χειρὸς, ut lego pro ὑποβαλών. *Callimach.* Fragm. CCCCXXXVIII. οἱ δ' ὥστε ἐξ ὀχέης ὄφις αἰόλος αὐχέν' ἀνασχών. Vid. *Ruhnk.* Ep. cr. p. 189. *Claudian.* de R. P. I. 12. *angues Triptolemi stridunt et squamea curvis Colla levant attollunt fugis.*

P. 116, 14. κατὰ νῶτα δαφοινός. ex Il. β. 308. ἐνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός, Σμερδαλέος — πρός ῥα πλαταγίσροφον ὄρουσεν. Vit. Apollon. III. 6. p. 99. τὸν γὰρ δράκοντα τὸν ἐν Αὐλίδι, τὸν πρὸς τῇ πηγῇ οἰκοῦντα, περὶ τὰ νῶτα δαφοινὰν ἔχοντες (Ὅμηρος) καὶ rectius om. Vratisl.

P. 116, 15. ἐν ὀφρῦ καὶ πριόνεσσι λοφιῇ. πριονωτῇ editi. Sed recte l. 10. p. 18, 16. πριόνωτα. Vit. Apoll. III. 7. p. 99. οἱ δὲ δὴ παρασταὶ καὶ πριόνωτοι γίνονται, — ὑπὸ τῇ λοφιᾷ dictum ut Ix. p. 112, 28. ἐκπεύσεται μέλλων ὑπὸ ὀφρῦ

τώρα καὶ Αὐδίᾳ, Aesch. VII. c. Theb. 384. φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον. Cf. c. IX. p. 422. 52.

P. 116, 15. βλέπων τε δεινῶς δεδορκώς. δεινῶς δεδορκώς vett. edit. Vir doct. exempl. Aldinae *Olearii* adscripserat: καὶ δεινῶς δεδ. *Pierson.* Verisim. p. 232. βλέπων τε ex glossemate natum deleri iubet, cui refragatus V. D. in N. Actis Erudit. an. 1753. p. 283. corrigit, βλοσυρόν τε δεινῶς δεδορκώς. *Reynius* p. 171. δεινὸν δεδορκὼς malebat, τε δεινόν τε δεδορκώς *Musurus* in *Bekkeri* Specim. Var. Lectt. p. 10. *Pierson*i sententiae adstipulatus *Bekkerus* l. c. et clar. *Osannus* in *Wolfii* Anal. IV. p. 531. haec scribens: „Quis non videt βλέπων glossam vocabuli δεδορκὼς esse, et ad instaurandam orationis tenorem καὶ ex Aldina post τε inserendam esse?" Verum καὶ non est nec in ipsa Aldinae, nec in alia editione veteri. Ceteris audacior *Wakefieldus* ad *Sophocl.* Trach. v. 12. scribit: βρέμων τε καὶ δεινῶς δεδορκώς. Nobis unice vera videtur correctio *Wyttenbachii* Ep. cr. p. 279. quam in textu posuimus. Cf. *Hamaker.* Lect. Phil. p. 59. Hanc lectionem, ab auctore suo nude positam, ne temere in ordinem recipiasse videamur, iam exemplis confirmemus. Vnum sufficerit *Chrysippi* ap. *Gellium* XIV. 4. ex libro περὶ καλοῦ καὶ ἡδονῆς, ubi disertissimus Stoicorum imaginem exhibet Institiae: διὰ διπλόου τινὸς σχυθρωπὴ γράφεται, καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον, καὶ δεδορκὸς βλέπουσα. adspectu intento et torvo. Est enim in δεδορκὸς emphasis quaedam, cuius antiquissimum, ni fallor, exemplum est ap. *Aeschyl.* Suppl. 409. δεῖ τοι — ἐς βυθὸν μολεῖν λεδορκὸς ὄμμα, μηδ' ἄγαν βλωμένον. Vnde Noster c. V. p. 118, 2. de serpentibus animam iam agentibus: καὶ τὰ ὄμματα οὐ δεδορκότα. qui viventibus καχὸν πῦρ ἐρχομένοις λάμπεσκον. ut est ap. *Theocrit.* Id. XXIV. 18. c. XV. p. 137, 14. καὶ χρυσοῦν ἴκαρνῶς δεδορκὸς τὸ ὄμμα. Vit. Apoll. III. 8. p. 100. ὄμμα τε ὑποσύηται τῇ ὀφρύϊ, δεινὸν καὶ ἀναιδὲς δεδορκός, sic distingue. Quare in Vit. Apoll. IV. 20. p. 157. ὀρῶντος δὲ ἐς αὐτὸ τοῦ Ἀπολλωνίου δεδορκότως τε καὶ ὀργίλως, recte me emendasse puto ex δεδοικότως. Locutio autem, ut supra c. II. p. 113, 17. βλέπει γοῦν ἀπολωλὸς ἤδη. *Liban.* T. IV. p. 631. s. οὐχ ὁρᾶτε ὡς ἀσθενὲς φθέγγομαι καὶ ἀπολωλός; *Aristaenet.* I. 22. p. 102. φθέγγεται ταπεινόν τε καὶ σχυθρωπὸν καὶ τεθνηκὸς ἄθυμία. ubi vid. *Wyttenb.* et *Boisson.* p. 530. s.

P. 116, 16. καὶ ἰκανὸν ἐς ἐκπλῆξιν ἀγάγειν. ἰκανὸν *Olear.* idque volebat etiam *Wakefield.* Post δεδορκὸς verum esse ἰκανὸν dubitari nequit.

P. 116, 17. γαύρου τε ἵππου, ὃς ὑπὸ τοιαύτῃ κόμῃ γυρώσας τὸν αὐχένα, καὶ διασκήπτων τὴν ἐπὶ τοῦ στόματος κέρκιν,

Digitized by Google

ut κέρας, flexus esse videtur, quem cornix elata efficiebat. Rem illustrat *Heliodor.* III. 3. p. 177. de equo Theagenis: οὗτος τὸν αὐχένα κυμαίνων, καὶ ἐς ὀρθὸν οὖς τὴν κεφαλὴν ἐγείρων — ἐγείρε τε καὶ ἐγέγειρετο γαυρούμενος. *Achill. Tat.* I. 12. p. 18, 13. τὸν γὰρ χαλινὸν δακὼν, καὶ τὸν αὐχένα σιμώσας, φρίξας τε τὴν κόμην — δι' ἕλους ἔτρατο. ubi alii γυρώσας. Vid. not. p. 459. s. At si *Wakefieldium* audias, non de equo agitur, sed de tauro. Corrigit enim: ταύρου τε εὐίνου. Et profecto *taurus* longe melius huic loco convenit, vel ob verba *Sophocl.* Trach. 11. de Acheloö: φοιτᾷν ἀναρχῆς ταῦρος, ἄλλοτ' αὖ λέων Βρύκειν ἕλειτός, ἄλλοτ' ἀνδρείῳ τύπῳ Βούκρανος. cum quibus omnes consentiunt, qui hanc fabulam enarrarunt. Et quam levis mutatio vocis γαύρου in ταύρου! quo vocabulo in hunc modum depravato, quum iam bellua commemoratio desideraretur, ἵππου forsitan a sciolo est additum. Nam εὐίνου nihil est. Fac autem reperiri in libris: ταύρου τε πυρίπνου — et nemo erit, quin hanc lectionem vulgatae praeferat. πυρίπνους tauris convenit, non solum Cretensi illi, quem Hercules devicit, (*Quint. Smyrn.* VI. 234.) sed Colchicis, θοὴν φλόγα φυσιόωσιν Ἐκ στομάτων, ut est ap. *Apoll. Rhod.* III. 1305, sed omnibus ira inflammatis, *Oppian.* Cyn. II. 56. taurorum pugnam describentis — συμαίνοντι χόλῳ μέγα παπταίνουσι, Καὶ πυρόεν πνείουσι, καὶ ἀμῶνται ποσὶ γαῖαν. ubi novissime respondent nostris, διασκάπτων τὴν ἐν ποσὶ γῆν. Talis aut similis lectio si reperiatur, *taurus*que restituatur in locum, de quo depulsus est, etiam verba ὑπὸ σοσκύνῃ κεφαλῇ facilius explicabuntur de bellua *magnis cornibus* praedita. Reliqua quoque tauro non minus convenient quam equo. De γυρῶσαι αὐχένα dubitabat *Heynius*, haud scio quam bene. *Heliodor.* certe III. 1. p. 108. tauros generosos describens: βόες τὸν αὐχένα σφριγῶντες, καὶ πρὸς κύρτωσιν μέτριον ἐγείροντες.

P. 116, 19. ὡς ἐς ἐμβολὴν ἴεται. Vulgo βολὴν ἴεται, ἐμβολὴν suppeditavit Flor. συμβολὴν ipse conieceram in Exercitatt. p. 126. ἐμβολὴν de *tauro* habetur ap. *Eurip.* Hercul. Fur. 865. ἀμπνοὰς δ' αὐσωφρονίζει, ταῦρος ὡς ἐς ἐμβολήν, ἀσινὲς ῥυτάται δέ. et in Cyclop. fr. IV. ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμεις, Ταύρου λέοντος ὡς βλέπων πρὸς ἐμβολήν. Noster c. XII. p. 133, καὶ πλύθων οὗτος ὑπὸ τῆς ἐμβολῆς αὐτοῦ (scil) φιανιστάμενος. c. XV. p. 137, 8. ὑπὸ τῆς τοῦ συὸς ἐμβολῆς.

P. 116, 20. βούπρωρα μὲν γὰρ αὐτῷ πρόσωπα. haec quoque ducta ex *Sophocl.* Trach. 10–14. ubi hactenus quidem legebatur, ἄλλοτ' ἀνδρείῳ κύτει βούκρανος. Sed in aliis exemplaribus βούπρωρος fuisse, constat ex *Strabon.* X. p. 708. T. IV. p. 106. Et hanc lectionem tamquam exquisitiorem nunc recepit *Hermannus.*

Digitized by Google

Bene facit ad hunc locum *Empedoclis* fragmentum, servatum ap. *Aelian.* H. A. XVI. 29. βουγενῆ, ἀνδρόπρωρα, τὰ δ' ἔμπαλιν ἐξανατέλλειν Ἀνδροφυῆ βούκρανα.

P. 116, 21. πρόσωπα. ἄσωπα. editt. vett. Emendavit *Morell.* Vid. ad II. p. 114, 11.

Ib. καὶ γενειὰς ἀμφιλαφής. γενείας ἀμφιλαφεῖς. Ald. 1. 2. Iunt. Mor. Tacite ἀμφιλαφὴς emendavit *Olearius*; accedente Flor. ubi tamen γενειάς. Hoc quoque vocabulum rhetor mutuatus est a Tragico, apud quem est: ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος Κρουνοὶ διερρείνοντο, δάσκιον. Nostro est ἀμφιλαφής. Supra II. 9. p. 68. χαίτην ἀμφιλαφῆ περιχέασα τοῖς ὤμοις. *Nonnus* Dion. XI. p. 300, 7. ἀμφιλαφὴς φολίδεσσι δρακών.

P. 116, 22. ἐκπλημμυροῦσαι, sic Ald. 1. 2. Iunt. 1. et Flor. ἐκπλημυροῦσαι. Iunt. 2. Mor. Olear. utra scriptura praeferenda sit, haud facile dixeris.

P. 116, 23. ξυνερρυηκὸς ὡς ἐς θέαν πλῆθος. συνερυηκὸς. Iunt. 1. 2.

P. 116, 26. ἐκδρόμενος λεοντῆς. Supra II. 21. p. 88. Hercules congressurus cum Antaeo repraesentatur ἀπολύων λεοντῆς τὸν ὦμον.

P. 116, 28. Ἡρωΐνη τέ τις αὕτη στιφρά. στριφνὰ editt. vett. ubi terminatio et accentus docet, librarium στιφρὰ voluisse. Et hoc ipsum est in Flor. στρύφνα Morell. et Olear. non reputantes στρύφνη requiri. Supra c. I. p. 111, 2. ἡρωΐνη, ὁρᾷς γὰρ τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει, στιφρὰν τὸ εἶδος — Σκῦρος, ὦ παῖ, νῆσος. c. 3. p. 115, 5. iterum libri vett. ἡδεῖς τε καὶ στριφνοί. στιφροὶ dedit *Olearius*. Si fides esset glossae *Moeridis* p. 312. στριφνὸν idem esset quod στιφρόν; sed verendum, grammaticum pravis codd. fuisse deceptum. Bene ceterum convenit heroïnae, eique Calydoniae, corpus amplum, firmum et bene compactum; minus, si quid video, εἶδος στρυφνόν. Vox στρυφνὸς a gustu (vid. Animadv. ad Anth. Gr. T. II. 2. p. 417.) transfertur ad animum et mores. Propria significatio cum translata coniuncta in Vit. Soph. II. 16. p. 597. ubi Evodianus dicitur ἐν στρυφνῷ κρατῆρι ξυγκεράσαι νᾶμα πότιμον. *Plutarch.* T. II. p. 11. E. πατέρας αὐθεκάστους καὶ τὸν τρόπον ὀμφακίας καὶ στρυφνούς. Eodem sensu ap. Eund. p. 57. E. iungitur αὐθέκαστος cum αὐστηρός. Severum et gravem vultum sacerdotibus Dodonaeis tribuens *Phil. Sen.* II. 34. eas ἐν στρυφνῷ τε καὶ ἱερῷ τῷ εἴδει repraesentatas esse ait. Agricolae Thiodamanti II. 24. item τὸ στρυφνὸν tribuitur. *Dio Chrys.* Or. IV. p. 163. καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀνείθη τε καὶ ἐγέλασεν — ὁ δὲ στρυφνῷ τῷ προσώπῳ εἶπε. ubi vett. editt. στρυφνεῖ.

P. 116, 28. καὶ πρὸς λόγου τῷ μύθῳ τῆς Ἀρκαδίας τροφῆς

φηγῷ ἐστεμμένη πρὸ λόγου. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. In marg. Morell. γρ. πρὸς λόγον. πρὸς λόγου ex correctione *Gruteri* et *Salmasii* dedit *Olearius*. Recte procul dubio. Infra c. XV. p. 136, 10 τό τε ξύρος, ὡς πρὸς λόγου τῇ βάσει. Heroïna illa, Aetoliae numen, fronde querna est coronata, quod victui consentaneum, quae prisci aevi homines utebantur, quique h. l. ἡ Ἀρκαδίας τροφὴ appellatur. Nota autem ἡ τῶν Ἀρκάδων βαλανοφαγία, quodque in Arcadia πολλοὶ βαλανηφάγοι ἄνδρες secundum oraculum ap. *Herodot.* I. 66. De alimentis priscorum hominum agens *Plutarch.* T. II. p. 993. F. βαλάνου δὲ γευσάμενοι καὶ φαγόντες, ἐχόρευσαν ὑφ' ἡδονῆς περὶ δρῦν τινα καὶ φηγόν, ξείδωρόν τε καὶ μητέρα καὶ τροφὸν ἀποκαλοῦντες. Ἐκείνην μόνην ὁ τότε βίος ἑορτὴν ἔχων, τὰ δὲ ἄλλα φλεγμονῆς ἦν ἅπαντα μεστὰ καὶ στυγνότητος. Sic haec scribenda videntur et distinguenda.

P. 116, 30. *Καλυδὼν, σίμαι, ταῦτα. Καλυδὰ.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Mor. *Καλυδὼν Olearius* ex versione *Nigri*. Et sic Flor.

P. 116, 31. *ὦ παῖ.* sic Flor. *παῖ.* Vulgo.

P. 117, 1. *Πειθὼ* maiore initiali scribendum. Hanc deam hic non, ut in nuptiis assolet, appictam esse animadvertit scriptor, quippe quia violentius Achelous Deïaniram petiverat, patrem eius variis speciebus terrens, non ἔθνεσι πειθών. *Aeschyl.* Prom. 560. F. G. Welcker. βίᾳ πρίαξας χάριτας, οὐ πείσας κόρην, ut est ap. *Plutarch.* T. II. p. 751. D. de qua antithesi monui in Anim. ad Anth. Gr. T. II. 1. p. 16. 8. *Κρυπταὶ κλαῖδες σοφᾶς Πειθοῦς ἱερᾶν φιλοτάτων* — notae ex praecepto Chironis Apollini dato ap. *Pindar.* Pyth. IX. 70. ubi vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 322.

P. 117, 2. *ὑπὸ τοῖς ὀρωμένοις εἴδεσιν.* i. e. non veris, sed fallacibus. F. G. Welcker.

P. 117, 3. *τοῦτον γὰρ εἶναι γίγνωσκε τὸν ἐν τῇ γραφῇ, κατηφῆ δὲ ἐπὶ τῇ παιδί.* Scabri quid in his verbis, quae melius procedent, si legeris: *τὸν ἐν τῇ γραφῇ. Κατηφεῖ δὲ ἐπὶ τῇ παιδί.* nisi fortasse malis: *τὸν ἐν τῇ γραφῇ κατηφῆ. Κατηφεῖ δέ* — Quoties repetenda vocabula a librariis omissa fuerint, nemo ignorat. Exempla huius generis dedi in Addit. ad Athen. p. 127 ss. Sic sensum restitues in Vit. Apoll. VII. 18. p. 298. legens: *τυραννίδος γὰρ φύλαξ χαλεπῆς εἰμι, κἂν μὲν σφήλω, κἂν μὴ σφήλω αὐτήν.* et post pauca: *ὁ γὰρ εἰπὼν ἃ εἴρηκα, σαφῶς* (pro ἀφ' ὧν) *εἴρηκέ που μηδ' ἂν παύσασθαί σε ἀγαπῶν, ἕστ' ἂν ἢ τὸ ἐκείνων μεμνῆσθαι.* *Lucian.* Encom. Demosth. c. 42. T. IX. p. 170. *οὕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἦν. Ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν λέγοιμεν.* Scr. *ἦν ταῦτα.* — Verbo *κατηφεῖ* utitur *Aristotel.* H. An. VIII. 25. p. 393. *κατηφεῖ δὲ καὶ κύν*

λυτσήσῃ. *Themist.* Or. VIII. p. 102. D. εἰ μὲν δὴ τὰ ἔνδον αὐτῷ κατηφῇ καὶ συνέσταλται. Scr. κατηφιᾷ. *Io. Chrysost.* T. IV. p. 741. A. μὴ συγνάζειν, μηδὲ κατηφιᾶν.

P. 117, 7. ἀλλὰ περιδεὴς οἷα πείσεται. II. p. 113, 17. βλέπει γοῦν ἀπολωλὸς ἤδη διὰ ξύνεσιν ὧν πείσεται. Structura verborum ut in *Euripid.* Phoen. 1144. ὑπόνοιαν ἡμῖν, οἷα πείσεται πόλις. *Xenoph.* Anab. VII. 4. 1. ὅπως φόβον ἐνθείη καὶ τοῖς ἄλλοις, οἷα πείσονται.

P. 117, 9. ὁδοῦ πάρεργον, φασίν. paroemia de operibus obiter et aliud agendo peractis. *Lucian.* Icaromen. c. 11. T. VII. p. 17. εἴ τί σοι καὶ ὁδοῦ πάρεργον ἱστόρηται, καὶ τοῦτο εἰδῶμεν. Scr. ἴδωμεν cum libris nonnullis. Eleganter ludit *Philostr.* in Vit. Apoll. VI. 27. p. 268. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον Ἀπολλωκίου, μὰ Δί', οὐχὶ ὁδοῦ πάρεργον, ἀλλὰ παρόδου ἔργον. *Aristid.* Panath. T. I. p. 141. τὸ πάρεργον τῶν ἔργων οὐκ ἀτιμότερον προσείργασται. *Liban.* T. III. p. 297. 15. καὶ τὸ τῆς ὁδοῦ πάρεργον, οὐδενὸς ἀτιμότερον ἔργου. Cf. *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 254. *Kiesling.* ad *Iamblichi* Protrept. ad Phil. c. 21.

P. 117, 10. καὶ τὰ μὲν ἐν ἀναβολαῖς ταῦτα. *haec iamiam peragentur.* Vid. ad c. I. p. 112, 24.

P. 117, 13. θεοῦ τε καὶ ἀτρέπτου ἥρωος ὑπονοείσθω. quod margini alleveram, nunc obtulit Flor. Vulgo ὑπονοεῖσθαι. I. 6. p. 11, 21. ἡ συνθήκη δὲ αὐτῶν Ἡφαίστου νοείσθω. II. 6. p. 62, 5. μηδὲ ξυντυχία νοείσθω τοῦτο.

P. 117, 14. ἐς βούκερων. βούκερον. Mor. Olear.

P. 117, 16. ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα ὥρμησεν. fortasse hoc quoque loco scribendum ὥρμηκεν, ut I. 16. p. 28, 19. ubi vid. not. et I. 30. p. 48, 28.

P. 117, 17. λαβόμενος κέρως. sic vett. editt. ante *Olearium*, qui κέρας habet.

P. 117, 18. τῶν κροτάφων ἐκπρεμνίζει. optimam hanc lectionem debemus Florentino libro, pro ἐκπρυμνίζει. quod ex hoc uno loco in Lexica venit. ἐκπρεμνίσαι. ἐκριζῶσαι. *Hesych. Aristoph.* Ran. 929. τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμνοις τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα. ubi vid. *Bergler.*

P. 117, 20. γανύμενος. γαννύμενος. vulgo.

P. 117, 22. προτείνει δὲ αὐτῇ τὸ τοῦ Ἀχελώου κέρας. δὲ om. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Additum a Morell. sed asterisco appicto. Habet Flor. — οἷον ἔδνον τοῦ γάμου. sic Flor. Vulgo οἱ. αὐτῇ tollendum existimabat *Pierson.* Veris. p. 232. mihi ὡς ἔδνον videbatur scribendum in Exercitatt. p. 126. Sed veram lectionem vidit V. D. in N. Actis Erudit. 1753. p. 285. *Heliodor.* IV. 15. p. 159. ταῦτα ὡς ἔδνα παρὰ τοῦ νυμφίου πρόσεται. Ib. p. 160. καὶ δὴ καὶ τοὺς

ἅρμους — ὡς ἔδνα δῆθεν παρὰ τοῦ Ἀλκμήνας προκομίσας. Depravatus de illo certamine locus ap. *Himer.* Or. I. 16. p. 354. Δηϊάνειραν μὲν δὴ τὴν Οἰνέως Ἡρακλεῖ συνάπτων ὁ λόγος περιμάχητον τοῖς τε ἄλλοις καὶ Ἀχελώῳ ποιεῖ. ὥσπερ δὲ θέλων αἰνίξασθαι, ὅτι τὴν ἀξίαν τῶν νυμφίων ποιεῖ (Fort. προῖκα) οὐκ ἠγγόησεν, Ἡρακλεῖ μὲν τὴν νύμφην, τῷ δὲ ποταμῷ τὸ δρᾶμα χαρίζεσθαι scribendum videtur: τῷ δὲ ποταμῷ τὸ τραῦμα χαρίζεται.

V.

HERCVLES IN CVNIS.

Zeuxidis memoratur pictura: *Hercules infans dracones strangulans, Alcmena matre coram pavente et Amphitryone;* quam cave ei, quae praecedit, *Iupiter in throno adstantibus diis*, adhaesisse putes. *Plin.* XXXV. 36, 2. Deorum quidem aliqui nonnunquam in vasculorum picturis superne, tanquam rei infra adumbratae testes, repraesentari sunt, interdum solis expressis capitibus; sed Iovis thronus altius super res terrestres elatus est, quam qui in eadem tabula cum eis copulari queat. Tum etiam Tiresiae vaticinium, si totum deorum concilium infantem admiretur, inane foret et ieiunum. Signum Herculis pueri dracones iugulantis describit epigramma *Anal.* III, 209, 281. F. G. Welcker. Opera antiquitatis, Herculem serpentes perimentem exhibentia, recensentur in *Winkelmanni* Opp. T. IV. p. 302. s. In descriptione nostra rhetor colores duxit ex *Pindar.* Nem. I. Vid. *Dissen* T. II. 2. p. 559.

P. 117, 25. ἀθύρεις, καὶ γελᾷς ἤδη τὸν ἆθλον. novissimum vocabulum potest simul ad γελᾷς et ad ἀθύρεις trahi. *Pindar.* Nem. III. 77. de Achille: παῖς ἐὼν ἄθυρε μεγάλα ἔργα. Risus, quo primam hanc victoriam prosequutus sit Herculea, commemorat *Theocrit.* Id, XXIV. 55. ὁ δ' ἐς πατέρ' Ἀμφιτρύωνα Ἑρπετὰ δεικανάασκεν — γελάσας δέ πάρος κατέθηκε ποδοῖιν Πατρὸς ἑοῦ θανάτῳ κεκαρωμένα δεινὰ πέλωρα. *Claudian.* XXXIV. 31. primum hoc Herculis commemorans facinus: *qui timidae matri pressos ostenderit angues, Intrepidusque fero riserit ore puer.*

P. 117, 26. ἐν σπαργάνοις ὤν. *Pindar.* Nem. I. 58. οὐ λαθὼν Ἥραν κροκωτὸν σπάργανον ἐχκατέβα. *Liban.* T. IV. p. 1105. in eadem historia: θεῶν αἱ γοναὶ καὶ περὶ τὰ σπάργανα φαίνονται· δηλοῖ δὲ ἡ συκοσία (L. συνουσιάσασα) Διΐ, καὶ μετ' αὐτὸν Ἀμφιτρύωνι, καὶ συκοσίας διττῆς ἐπὶ τῶν παίδων γενομένης, χωρισμός. In proximis ap. Nostrum restitui di-

stinctionem editt. vett. καὶ ταῦτα iungens cum ἐν σπαργάνοις ὤν, quae verba inde seiungens, et καὶ ταῦτα trahens ad sequentia *Olearius* totum locum obscuravit. Optime καὶ ταῦτα habetur in enuntiationis fine. *Plato* de Rep. I. p. 341, B. νῦν γοῦν, ἔφη, ἐπεχείρησας, οὐδὲν ὢν καὶ ταῦτα. Noster de ceto c. XII. p. 133, 3. ἐν γαλήνῃ καὶ ταῦτα. Quare ap. *Lucian.* Demosth. Encom. c. 47. T. IX. p. 174. verba κόρη καὶ ταῦτα, minime sollicitanda cum *Wetstenio*. Saepenumero eadem verba ponuntur in oratione media. Male distinguitur ap. *Dion. Chrys.* II. p. 88. de Homero: ἀλλ' οὐδὲ τοὺς μνηστῆρας ἰχθύσιν ἑστιᾷ, σφόδρα ἀσελγεῖς καὶ τρυφερους ὄντας ἐν Ἰθάκῃ, καὶ ταῦτα ἑστιωμένους. Comma ponendum post ὄντας, iunctis verbis, ἐν Ἰθάκῃ καὶ ταῦτα ἑστιωμένους. *praesertim quum in Ithaca epulafentur*, insula, ut par est, piscibus abundante. *Heliodor.* V. p. 201. πολλοὺς καὶ ταῦτα, καὶ οὐκ ἐξώρους αἰχμαλώτους ᾑρηκώς. VII. 4. p. 258. ἐς προὔπτον κίνδυνον, ὑπὲρ λῃστῶν καὶ ταῦτα, ἑαυτοὺς καθέντες. Adde Eund. I. 3. p. 7. I. 8. p. 14. I. 26. p. 28. III. 17. p. 130. καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πόθου (πάθους Monac.) φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ ταῦτα πειρώμενον ἔρωτος. Noster c. X. p. 129, 15. ἐπισπερχόντων αὐτοὺς καὶ ταῦτα τῶν νομέων. In Vit Apollon. V. 5. p. 190. καὶ ταῦτα etiam in fine enuntiationis legitur, sed, ut mihi videtur perperam. Totus enim locus sic videtur scribendus: βωμοὺς δὲ τοῦ μὲν Αἰγυπτίου (Ἡρακλέους) δύο, χαλκοῦς καὶ ἀσήμους· ἕνα δὲ τοῦ Θηβαίου· (Fort. ἕνα δὲ λίθου Θηβαίου)· τὰς δὲ ὕδρας τε καὶ τας Διομήδους ἵππους, καὶ τὰ δώδεκα Ἡρακλέους ἔργα, ἐκτετυπῶσθαί φασι, καὶ ταῦτα λίθου ὄντα.

P. 117, 27. τοὺς ἐξ Ἥρας δράκοντας. *Liban.* T. I. p. 226. Diana ἀνδρειοτέρα ἦν τοῦ Ἀπόλλωνος πρὸς τὰ ἐκ τῆς Ἥρας δείματα.

P. 117, 28. ἑκατέρᾳ χειρὶ ἀπολαβών. hoc restitui ex Flor. pro προλαβών, quod in περιθλίβων mutabat *Wyttenbach*. Ep. cr. p. 276. Illud est, *utraque manu firmiter tenens eos, ita ut se expedire non possint*. Vid. *Valcken.* ad *Herodot.* IX. p. 724. 2. *Pindar.* l. c. 67. δισσαῖσι δοιοὺς αὐχένων Μάρψαις ἀφύκτοις χερσὶν ἑαῖς ὄφιας.

P. 117, 30. ἀλλ' οἱ μὲν ἤδη παρεῖνται. recte *Heynius*, *spiris solutis*. F. G. W. *Theocrit.* XXIV. 32. ἂψ δὲ πάλιν διέλυον, ἐπεὶ μογέοιεν ἀκάνθας. De muraena cancri chelis comprehensa, καὶ ἐγκρατῶς ἐχομένη — μαλακιεῖ τε καὶ ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται ap. *Aelian.* H. A. I. 32. — μηκύνοντες. Compara inprimis *Apoll. Rh.* IV. 150. ss.

P. 117, 31. καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπικλίναντες ταῖς τοῦ νηπίου χερσίν. recepi quod suppeditabat Flor. pro ὑποκλίναντες, quod

sequenti dativo minus aptum, quamquam per se minime reprehendendum. *Aelian.* H. A. VII. 37. de elephanto Pori, qui quum animadvertisset, ὅτι ὁ δεσπότης αὐτῷ — παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει — ἑαυτὸν ὑπέκλινε καὶ ὀκλάσας ἔμεινεν.

P. 118, 2. λοφιαί — ἐπικρεμεῖς. ἐπικρεμμεῖς. Flor. — οὐ δεδορκότα. Vid. ad IV. p. 116, 15. — ἥ τε φολίς. φωλίς. editt. ante Morell.

P. 118, 4. οὐδὲ πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπὰς ὑπαυγάζουσα. τῆς accesit ex Flor. Sic iterum VI. p. 119, 32. ἐσθής τε αὐτῷ μετάνθοῦσα πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπάς. ubi vid. not.

P. 118, 5. ἀλλ' ὕπωχρος. ὑπόχρος. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Morell. Olear. Genuinam lectionem restitui ex Flor. Vid. *Hemsterh.* ad *Lucian.* T. III. p. 388. ed. Bip. αλλ' perperam omissum ap. Morell. Olear.

P. 118, 6. τὸ δὲ τῆς Ἀλκμήνης εἶδος. Sic Flor. pro καὶ τὸ τῆς Α. — ἀναφέρειν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως δοκεῖ. sic iterum Flor. pro αὐτὸ τῆς. II. 13. p. 73, 22. οἷον ἐκ μέθης ἀναφέρων. Vid. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 323. s.

P. 118, 8. ἀπιστεῖ δὲ νῦν οἷς ἤδη ὁρᾷ. postquam ad se rediit, fidem tamen non habet iis, quae videt. Similiter I. 29. p. 47, 14. de Andromeda mortis imminentis periculo liberata: κεκαλλώπισται δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ· καὶ γὰρ ἀπιστεῖν ἔοικε, καὶ χαίρειν μετ' ἐκπλήξεως. *Callistrat.* II. οὕτω καὶ τὸ ὁρώμενον ἄπιστον, καὶ τὸ μὴ πιστὸν ὁρώμενον.

P. 118, 10. ὁρᾷς γάρ που, ὡς ἄβλαυτός καὶ μονοχίτων. ἄκλαυστος. editt. omnes. ἀκάλυπτος in mentem venit *Gruterο* et *Salmasio*; sed veram lectionem vidit *Hemsterh.* in Misc. Obs. V. p. 23. quod ignorans, idem proposui in Exercitatt. p. 129. cf. *Pierson.* Verisim. p. 157. ἄκλαυτος habet Flor. quod una littera discrepat ab ἄβλαυτος. Vid. quae monuimus ad c. II. p. 113, 25. Festinantis hoc est, nudis accurrere pedibus. *Pindar.* l. c. καὶ γὰρ αὐτὰ (Alcmena) ποσὶν ἄπεπλος ὀρούσαισ' ἀπὸ στρωμνᾶς, ὅμως ἄμυνεν ὕβριν κνωδάλων. Cf. *Theocr.* XXIV. 34. 35. Chorus Oceanidum ap. *Aeschyl.* Prom. 137. subito tumultu excitatus: σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ. ubi multa similia collegit *Blomfield* in Glossario p. 92. s. ed. Lips. De βλαύτη dixi in Anim. ad Anth. Gr. I. 2. p. 71 et 98. II. 1. p. 208.

P. 118, 11. μονοχίτων. μονοχιτών. Flor. Medea ap. *Apoll. Rh.* III. 645. θύρας ὤϊξε δάμοιο, Νήλιπος, οἰέμενος. i. e. ἄβλαυτος καὶ μονοχίτων. cf. *Euripid.* Hec. 927. s. et *Huschk.* ad *Tibull.* I. 3. 91. p. 106. s. — ἀναπηδήσασθα. idem libet pro ἀναποδίσασα. Similiter ap. *Aelian.* H. A. V. 23. pro προσαναπηδήσαντες. Cod. Monac. προσαναποδήσαντες. et V. 54. ἀναποδήσασα

Digitized by Google

Schol. Pindari l. c. καὶ γὰρ αὐτὴ ἡ Ἀλκμήνη αὐτοποθητὶ ἐκπηδήσασα ἀπο τῆς κοίτης ἐπὶ βοήθειαν ἠπείγετο. — σὺν ἀτάκτῳ τῇ κόμῃ. praepositionem abieci ex Flor. Vid. ad c. VI. p. 119, 28. Vit. Sophist. I. 8. 4. p. 491. σὺν εὐροίᾳ. (sic Vratis.) σχεδιάσαι. *Aelian.* H. A. XVI. 39 τρέφεσθαι σὺν πολλῇ τῇ κομιδῇ.

P. 118, 12. θεράπαιναί τε. *Pindar.* l. c. ἐκ δ' ἄρ' ἄτλατον βέλος πλᾶξε γυναῖκας, ὅσαι τύχον Ἀλκμήνας ἀρήγοισαι λέχεα.

P. 118, 14. οἱ δὲ ἐν ὅπλοις οὗτοι. ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλκέοις ἀθρόοι σὺν ὅπλοις ἔδραμον. *Pindar.* l. c.

P. 118, 15. καὶ ὁ γυμνῷ τῷ ξίφει ἕτοιμος. Heroic. p. 714. de Aiace: διεξέπαισε τοῦ ὁμίλου, γυμνῷ τῷ ξίφει καὶ ἑτοίμῳ. ἐν χερὶ δ' Ἀμφιτρύων κολεοῦ γυμνὸν τινάσσων φάσγανον Ἶκεν' ὀξείαις ἀνίαισι τυπείς. *Pindar.* l. c. 80.

P. 118, 16. βοηθοῦντες Ἀμφιτρύωνι. Ἀμφιτρίωνι. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Ἀμφιτρίωνι. Morell. In tabula picta in Pictur. Herculan. T. I. p. 37. is, quem Commentator pro Iove habet, procul dubio est Amphitryo; senex vero, qui Iphiclum tenet, pro paedagogo habendus est. Amphitryonis ibi habitus prorsus conspirat cum tabula nostra.

P. 118. 18. ὁμοῦ ἑπέστη. ὁμοῦ ἐπέστοι. Iunt.

P. 118, 19. καὶ οὐκ οἶδ'. *Pindar.* l. c. ἔστα δὲ θάμβει δυσφόρῳ τερπνῷ δὲ μιχθείς.

P. 118, 20. ἡ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια. absolute haec posita. Non enim ἔννοια τῶν ὀφθαλμῶν manum cohibet, sed Amphitryon, idque ex oculorum obtutu intelligitur. Sic ἡ τῶν ὀφθ. ἔννοια est II. 32. p. 101, 29. infra c. XIV. πολλὴ δὲ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἔννοια. De χαλινῷ et ἡνίαις in hunc modum dictis vid. ad II. 21. p. 88, 22. Vit. Apollon. VI. 11. p. 242. ἄνετον μὲν ἡνίαι γαστρὸς, ἑτοίμη δὲ χεὶρ ἐς ἠλοῦτον, χαλινὸς δὲ οὐδεὶς ὀμμάτων.

P. 118, 23. χρησμοῦ προμηθείας. χρυσμοῦ προμηθείας. Iunt. 2.

P. 118, 25. ὁπόσος ὁ νῦν ἐν σπαργάνοις ὤν. participium accessit ex Flor. Cf. *Pindar.* l. c. 90. s. *Theocrit.* XXIV. 70. ss.

P. 118, 26. ἔνθεος. divino spiritu concitatus. ἔνθεον ὄμμα tribuitur Orpheo c. VI. et Medeae c. VII. — καὶ μαντικὸν ἐπασθμαίνων. ἐπασθμένων. Iunt. *Dio Chrys.* Or. I. p. 61. de muliere fatidica: ταῦτα δὲ ἔλεγεν, οὐχ ὥσπερ οἱ πολλοὶ τῶν λεγομένων ἐνθέων — ἀσθμαίνουσα καὶ περιδινοῦσα τὴν κεφαλήν, καὶ πειρωμένη δεινὸν ἐμβλέπειν. *Virgil.* Aen. VI. 48. de Sibylla: *pectus anhelum, Et rabie fera corda tument.*

P. 118, 27. γέγραπται καὶ ἡ Νὺξ ἐν εἴδει. Hesychius interpretatur, pictorem noctem non per umbram et lumen exprimere so-

Digitized by Google

luisse, quam symbolice. Sed utramque rationem coniunxit ille. Nox, facula se ipsam et scenam collustrat. F. G. WELCKER. λαμπαδίῳ καταλάμπουσα ἑαυτήν. sophistice dictum. Nox, dea, face collustrat noctem i. e. tenebras, terram post solis occasum velantes.

P. 118, 28. τοῦ παιδὸς ὁ ἆθλος. alterum articulum, a Morell. et Olear. perperam omissum, ex vett. editt. restitui.

VI.

ORPHEVS.

Fabulam haec pictura adumbrat recentiorem, ex magna illa Orphicarum doctrinarum et fabularum fabrica, Athenis, si quid video, profectam. Primum enim ea invenitur apud Simonidem et Tragicos: Pindaro *Pyth.* IV, 312. Orpheus Apollineus est citharoedus, carminum pater. Nonnulli animalium auscultationem ab Horo aut Harpocrate in Orpheum translatam esse crediderunt. *Simonidis* hi versus leguntur ap. *Tzetz. Chil.* I, 310:

Τοῦ κἀπειρέσιοι ποτῶντ' ὄρνιθες ὑπὲρ κεφαλᾶς,
ἀνὰ δ' ἰχθύες ὀρθοὶ κυανέου ἐξ ὕδατος ἄλλοντο
καλᾷ σὺν ἀοιδᾷ.

Aeschylus Agam. 1641: *Ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπο φθογγῆς χαρᾷ.* *Euripides Bacch.* 552:

Τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπου
θαλάμοις, ἔνθα ποτ' Ὀρφεὺς κιθαρίζων
σύναγεν δένδρεα Μούσαις,
σύναγεν θῆρας ἀγρῶτας.

Petras Orphei citharam secutas narrat idem *Iphig. Aul.* 1212, tigres leonesque *Horat. ad Pis.* 392, nemora *Mel.* II, 2. *Max. Tyr.* XXI. p. 218. (XXXVII, 6. ed sec.) multique alii ab Oleario citati ad *Callistr.* c. VII. not. 9. Feras, aves, sylvas, saxa complectuntur *Conon* 45, *Quinctil.* I, 10. et *Dio* Or. 53. p. 555. In Helicone Orphei statuam cingebant ferae auscultantes marmoreae aeneaeque, *Pausan.* IX, 30, 6. aves, ferae, equus, bos, pisces secundum *Callistratum* c. VII. p. 154, 20. quem eandem describere nullus dubito. Igitur pictorem non reprehendemus vulgatam famam secutum. Eleganti invento super Orpheo sedente tegmen struebant variae arbores ramos, tanquam manus, non sine arte iungentes.

Artis opera exstant nonnulla, sed infelicis aevi, hanc fabulam exprimentia, quibus eximendum est anaglyphum *Mon. ined.* tab. 50. Sunt illa sarcophagi duo marmorei, nondum editi, qui Romae

Digitized by Google

spectantur; picturae duae ex puticulis sive coemeteriis protractae, in *Boltarii Roma subterranea* T. II. tab. 63 et 71; opus musivum in Sardiniae urbe principe a. 1802. repertum et Taurinum advectum, *Mem. de l' Academie de Turin* T. VIII, 1803. p. 53, et aliud in Anglia in urbe Horkstown. v. *Lyson Reliqu. Britannico — Rom. containing figures of Romain Antiquities discovered in various parts of England* T. I. His omnibus multa sunt cum pictura nostra communia, ut quod in omnibus Orpheus iuvenis est imberbis, citharoedicam referens mollitiem, quam ei exprobrat *Plato Sympos.* p. 179. tiara sive cyrbasia Phrygica sive Thracica ornatus, et quod sedens, laevum pedem petrae imponens, dum cithara vel femore vel rupe propter Orphei personam nititur, dextra manu plectrum tenet, sinistra chordas pulsat. In reliquo habitu aliquid est discriminis. In pictura priore et in altero anaglypho tunica manicata, altius succincta indutus est, cui in anaglypho accedit chlamys larga, in altera pictura inque altero anaglypho chlamyde, et anaxyride, quam ut Orphei propriam memorat *Philostratus* V. A. I, 25; in opere autem Taurinensi solam chlamydem super femora habet proiectam, cetera nudus. In Callistrati statua Heliconia p. 153, 33. tiara quidem Persica sive potius Thracica servata; sed reliquus habitus non Phrygius est, sed, quod observatione dignum, Graecorum citharoedicus. Alutae ibi memorantur, quae et in monumentorum parte cernuntur. Auditores sunt in priore anaglypho praeter duas magnas laurus bini ovès binique Satyri pueri; in altero autem leo, lupus, cervus, taurus, equus et corvus. Sic etiam in pictura utraque et in musivo opere ferae cicuribus bestiis mixtae cantorem circumstant, nec desunt arbores, quae in hoc quidem sunt duae lauri. Lauro insidet corvus; apud *Martialem* X, 19. auscultat aquila. Ex Aegyptiorum religionibus desumtae sunt bestiae in numo Antonini, *Zoëg. Num. Aegypt.* p. 181. F. G. Welcker.

P. 118, 32. καὶ τὰ μὴ μετέχοντα λόγου. λόχου. Iunt. 2. *Themistius* Or. IL p. 57. C. ἀλλ' Ὀρφέα μὲν συναριθμοῦμεν σοφοῖς τε καὶ θεσπεσίοις ἀνδράσιν, ἐπ τῷ πιθανὸς ὁ Ὀρφεύς, ὅτι ὄρνιθας καὶ βοτὰ ἐκήλει τῇ δυνάμει τῆς μουσικῆς· τὸν δὲ πραΰνοντα, καὶ διδάξαντα καὶ μαλάξαντα ἄνδρας λεόντων αὐθαδεστέρους, ὀρρωδήσομεν οὕτω καλεῖν. Sic hic locus ex Cod. Ambr. restituendus. Orpheum apud barbaros homines fidibus cantasse indignatus *Himerius* Or. V. 6. p. 482. ταῦτά τοι καὶ σπάνει τῶν ἀκροασομένων αὐτῷ θηρίων τὴν ἐκκλησίαν ἐργάζεται. ubi rectius leges, libris praeeuntibus: θηρίων αὐτῷ. —

P. 119, 3. οὐκ ἀποπηδῶντες. optima haec lectio Flor. pro

ἀποπηδῶν. causa nulla, cur cervus leonem minus existimetur timuisse, quam lepus.

P. 119, 6. σὺ δὲ μηδὲ τοὺς ὄρνιθας ἀργῶς ἴδῃς. ἀργοὺς corrigebant *Gruterus* et *Salm.* merito improbante *Oleario*. *Phil. Sen.* I. 6. p. 13, 21. ταῦτα πάντα οὐκ ἀργῶς ἀνῆπται. Heroic. p. 664. τοῦτ' ἐπ' ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας ἀργῶς ἤκουσα. Vit. Apoll. IV. 39. p. 180. ἀργότερον ἀκροωμένων, ubi paulo ante est τὸν ἀμελῶς ἀκούσαντα. *Aelian.* V. H. II. 28. οὐδὲ ἀργῶς αὐτοὺς εἶδεν. Ib. II. 58. οὐκ ἀργῶς ἰδὼν τὴν ἄνθρωπον, ubi *Villoison* ad *Longum* p. 261. οὐ παρέργως corrigit; quod ab altero nihil discrepat, Ib. V. 17. οὐκ ἀργῶς τοῦτο παρεῖδον. *Aristid.* Or. Leuctr. I. T. 1. p. 419. (109) οἶμαι τοίνυν μηδὲ ἐκεῖνο ἀργῶς, μηδὲ ἀλόγως σκοπεῖν. Eadem ratione dicitur οὐκ ἀμελῶς θεᾶσθαί τι ap. *Aelian.* H. A. VI. 42. οὐ παρέργως οὖν οὐδ' ἀμελῶς ἐπήκουον αὐτῶν. *Lucian.* de Merced. Cond. c. 1. T. III. p. 214. et in Conviv. c. 9. T. IX. p. 46. μὴ παρέργως, ἀλλ' ἐν σπουδῇ. ut ap. *Maxim. Tyr.* XXVIII. 5. p. 62. οὐκ ἀργῶς, οὐδὲ ἠμελημένως. Ap. *Liban.* T. IV. p. 830, 32. ταῖς προσόδοις οὐ παρέργως ἀπέσχον. male excusum, παρέργους.

P. 119, 7. οἷς ἐνευστομεῖν τοῖς ἄλσεσιν ἔθος. in descriptione luci *Sophocl.* Oedip. Col. 18. εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες. unde *Phil.* Vit. Soph. II. 10. 5. p. 589. ἠκροῶντο δὲ, ὥσπερ εὐστομούσης τῆς ἀηδόνος, τὴν εὐγλωττίαν ἐκπληττόμενοι. *Himer.* Or. III. 6. p. 436. ὀρνίθων ᾠδαῖς, οἳ πολλοί τε εἰσὶ καὶ εὐστομοῦσιν ἐν ἄλσεσιν. *Aelian.* H. A. I. 43. luscinia κατᾴδει τῶν ἐρημαίων χωρίων εὐστομώτατα ὀρνίθων καὶ τορώτατα.

P. 119, 8. τὸν κραγέτην κολοιόν. revocavi τὸν ex edit. vett. τὴν. Olear. *Pindar.* Nem. III. 143. κραγέται δὲ κολοιοὶ ταπεινὰ νέμονται. — καὶ τὴν λακέρυζαν αὐτήν, κορώνην scil. quod adiicit *Themist.* Or. IV. p. 61. D. καὶ εἴ πη ἂν αὐτοῖς κορώνη λακέρυζα ἐπικράξειεν. rectius Ambr. ἐπικρώξειεν. Est ex *Hesiod.* E. καὶ H. 745.

P. 119, 10. ἄμφω τὼ πτέρυγε ταλαντεύσας. ex *Pindaro* Pyth. I. 11. de vi musicae agente: εὕδει δ' ἀνὰ σκάπτῳ Διὸς αἰετὸς ὠκεῖαν πτέρυγ' ἀμφοτέρωθεν χαλάξαις Ἀρχὸς οἰωνῶν. ubi vid. *Boeckh.* T. II. 2. p. 227. Schol. ὁ ἀετὸς ἐπικαθήμενος τῷ τοῦ Διὸς σκήπτρῳ καὶ κατακηλούμενος ταῖς μουσικαῖς ᾠδαῖς εἰς ὕπνον κατάγεται, ἀμφοτέρως χαλάσας τὰς πτέρυγας, καὶ ταλαντευόμενος καὶ ζυγοστατούμενος ὥσπερ διὰ τὴν τοῦ σκήπτρου στενότητα. Verbo ταλαντεύειν sic fere utitur *Heliodor.* III. 3. p. 177. εὐήνιά τε προποδίζων, καὶ ἐφ' ἑκάτερον ὦμον ἑαυτὸν ἐν μέρει ταλαντεύων.

Digitized by Google

P. 119, 11. ἐξ ἑαυτοῦ. obscurius hoc dictum, sed certe non significat *sponte sua*, ut cum *Nigro* vertit *Olearius*; sed ad magnitudinem aquilae spectat, quae desuper oculos in inferiora figit, fere ut Galli dicunt: *regardant de son haut.* — ἀτενὲς βλέπων. Heroic. p. 686. s. οὐδὲ τὰ θηρία ἐς τὸν Ὀρφέα οὕτως ἐκεχήνει ᾄδοντα, ὡς ἐγώ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἵστημι. Haec aquilae imago obversabatur auctori anonymo Ecphras. Msc. in Cod. Guelph. 82. αἰετὸς μὲν οὗτος, ὃς δὴ τῶν ὀρνέων ἁπάντων λέγεταί τε καὶ φαίνεται ἡγεμών, καὶ δὴ καὶ τῶν αἰνειάνων σκήπτρων περιστεφὴς (L. περιστεφὲς) πάλαι σύμβολον, ἄνωθεν ἐξ ἄκρων καὶ μεσαιτάτης τοῦ φυτοῦ κορυφῆς, οἷον ἀπὸ σκοπιᾶς τινος τα ὑπ' αὐτὸν ἡγεμονικῷ βλέμματι περιαθρεῖ· καὶ πᾶσαν ἄδειαν τοῖς ὀρνέοις ὡς ὑπηκόοις καὶ καλῆς τινος πόλεως οἰκήτορσιν ἐμποιεῖ.

P. 119, 12. οὐδ' ἐπιστρεφόμενος τοῦ πτωκός. Fortasse οὐδὲν scribendum; ut c. V. p. 117, 28. οὐδὲν ἐπιστρέφῃ τῆς μητρός. Vit. Apoll. V. 37. p. 222. ὁ δὲ οὐδὲν ἐπιστραφεὶς ἀπῄει. *Theognis* 440. τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται. Vid. Not. ad Anth. Pal. p. 557. *Claudian.* XXXIV. 25. de vi cantus Orphici: *Securum blandi leporem fovere Molossi, Vicinumque lupo praebuit agna latus. Concordes vario ludunt cum tigride damae, Massylam cervi non timuere iubam.*

P. 119, 13. οἱ δὲ ξυγκλείσαντες τὰς γένυς, ὅ εἰσι τοῦ θέλγοντος. in ὅ εἰσι latere videtur vel ablativus eam exprimens vim, qua Orpheus graculum demulcet, vel verbum auscultandi vi regens genitivum, F. G. Welcker. Possit scribi, ἀΐουσι τοῦ θέλγοντος, ut ap. *Aristoph.* Nub. 1168, ἄϊε σου πατρός. *Olearius* ὅ ἐστι exhibuit, *Morellum* secutus, lectionem vett. editt. ὅ εἰσι ne commemoravit quidem. Nullus dubito, quin vera sit coniectura in marg. Morell. ἴσως ὅλοι, quam ab *Oleario* temere repudiatam, probavit *Heynius*. Optima locutio: ὅλοι εἰσὶ τοῦ θέλγοντος. *Helioder.* VII. 2. p. 255. τῶν ἱερῶν ὅλος γιγνόμενος. *Eustath.* Amor. Hysm. I. p. 24. ὅλοι γενώμεθα τῆς ἑορτῆς, ὅλοι τῆς πανηγύρεως. *Alciphr.* I. 15. p. 55. ὅλος εἰμὶ τοῦ πάθους, γαμησείω νῦν. ubi cum Cod. Pal. 155. scribendum καὶ γαμησείω νῦν. Vid. ibi *Bergler*, et *Boissonad.* ad *Aristaen.* p. 427.

P. 119, 14. λύκοι δὲ οὗτοι καὶ ἄρνες ἀναμὶξ καὶ τεθηπότες. sic *Olearius* dedit ex coniectura V. D. in marg. Aldin. pro ἢ τεθηπότες, quod est in editt. vett. Lenius ᾗ, quod in textu posui. Dixi de harum vocularum permutatione ad *Achill. Tat.* II. 11. p. 519. Vit. Apoll. V. 38. p. 224. τὰ μὲν δὴ τῆς διαφορᾶς, ἣ Ἀπολλωνίῳ τε καὶ Εὐφράτῃ ἐγένετο, τοιάδε εὗρον. Vrat. ᾗ. *quomodo orta sit.* Vit. Soph. I. 5. p. 486. γυναικὶ συνὼν, ἣ καὶ αὐτὸ τὸ

Digitized by Google

φαλολογεῖν τρυφὴν εἶχε. Guelph. ᾗ. De ᾗ pro ὡς ap. Atticos usurpato vid. *Valcken.* ad Hipp. p. 193. C. *Boisson.* Heroic. p. 652.

P. 119, 18. πεύκη τε οὖν. ducta haec ex Od. ε. 63. ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα, Κλήθρη τ' αἴγειρος τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος· ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο.

P. 119, 22. καὶ τὸ θέατρον οὖν αὐτῷ ξυγκλείουσιν. οὖν om. Flor. Ibi ξυγκλ. pro vulgato συγκλείουσιν. Image theatri ducta ex *Phil. Sen.* I. 3. p. 8, 15. *Welckerus* noster comparat *Martial.* X. 19. *Orphea — Udi vertice ludicrum theatri.* Vocis θέατρον usus translatus apud sophistas frequens. *Heliodor.* V. 14. p. 191. οἱ δὲ περὶ τὸν νομέα κύκλους ἀγερώχους ἐξελίττοντες, ποιμενικὸν θέατρον ἐπεδείκνυσαν τὸν κρημνόν. *Himer.* Or. IX. I. p. 556. ἀνοίγει ποτὲ καὶ θέατρα φωνῆς χελιδών. *Theodor. Metoch.* p. 777. ὁ θέατρον ἑαυτῷ ὑπανοίγων πάσῃ θεωρίᾳ καὶ πᾶσι λόγοις μακαρισμοῦ. Vid. *Wyttenbach.* ad *Eunap.* p. 220.

P. 119, 23. οὐ δεηθέντα τέχνης. unicuique facile patet, τὸ θέατρον h. l. non indigere arte, ut extruatur, sed naturam facere theatrum nativum, sponte factum, sine arte; verum itaque esse οὐ δεηθὲν τέχνης. forte etiam οὐ δεηθέν τι τέχνης. Heynius. Marg. Morell. ἴσ. οὐ δεηθὲν τῆς τέχνης. Ab assensu retrahit ipse *Philostratus*, qui c. III. p. 114, 23. ἄλσος describens, φύσεως ἔργον τῆς σοφῆς, haec addit: ἱκανὴ γὰρ πάντα ὅσα βούλεται, καὶ δεῖται τέχνης οὐδέν. Quare οὐ δεηθέντα τέχνης, δένδρα scil. rhetoris sententiae non minus respondet, quam θέατρον οὐ δεηθὲν τέχνης.

P. 119, 25. ἀρτίχνουν μὲν ἐκβάλλων ἴουλον. Adonis ap. *Theocr.* Id. XV. 85. πρᾶτον ἴουλον ἀπὸ κροτάφων καταβάλλων. Vid. *Wernicke* ad *Tryphiod.* p. 100. Nos in Anim. ad Anth. gr. I. 2. p. 22. Vit. Apoll. IV. 16. p. 152. τὰ γένεια δ' αὐτῷ πράτας ἐκβολὰς εἶχε. *Basilius* Or. I. de Hom. Structur. p. 331. A. ὅρους τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἡ τῶν ὀδόντων ἐκβολή.

P. 119, 27. τιάραν δὲ χρυσαυγῆ ἐπὶ κεφαλῆς αἰωρῶν. c. XI. p. 130, 29. κιθάραν δὲ καὶ τιάραν ὁρῶντας — Ὀρφεὺς ὕπεισιν ἡμᾶς. *Callistratus* VII. p. 153, 31. Vit. Apollon. V. 25. p. 34. Summus sacerdos Deae Syriae τιάρᾳ χρυσέᾳ ornatus ap. *Lucian.* de Dea Syr. c. 42. T. IX. p. 123.

P. 119, 27. τὸ δὲ ὄμμα αὐτῷ ξὺν ἁβρότητι ἐνεργὸν καὶ ἔνθεον. ξυνὸν ἁβρ. editt. vett. cum asterisco ap. Morell. ξυνιὸν *Olear.* ex coniectura; ξύννουν suspicabatur *Gruter.* et *Salm.* Paulo rectius *Heynius* iungebat ξυνὸν ἁβρότητι. Non dubitavi tamen ξὺν ἁβρότητι in textu ponere. Iterum C. XIV. p. 135, 29. legebatur βραχίων ξυνὼν ἁπαλότητι σφριγῶν. quo loco *Boissonadius* ad Heroic. p. 427. verissime correxit, ξὺν ἁπαλότητι. Heroica p. 683. καὶ γὰρ φρονηματῶδες δοκεῖ, καὶ γοργὸν καὶ φαιδρὸν καὶ

Digitized by Google

ξὺν ἀβρότητι σφριγῶν. Idem vitium sustulimus c. X. p. 124, 28. στρατιᾶ τε ἑκατέρωθεν, Μυσῶν τε ξὺν Τρωσὶ, καὶ Ἑλλήνων ἑκατέρου. Vulgo ξυνόν. et c. XI. p. 131, 20. Ἰάσων δὲ αὐτῇ πλησίον ξυνὼν τοῖς ὅπλοις. Sch. ξύν. cum Flor. c. XV. p. 137, 5. μηρός τε ξὺν ἐπιγουνίδι. praeeunte eodem libro pro ξυνόν. Fons erroris est accentus inclinatus pro compendio syllabae ον habitus. Illa autem circumlocutio cum praepositione apud Nostrum satis frequens. Supra c. I. ἡδὺ (ἥδιον vulgo) δὲ ἀναχαιτίζουσα τὴν κόμην καὶ βλοσυρὰ ξὺν ἀβρότητι. Vit. Soph. I. 7. p. 552. στέρνα εὐπαγῆ καὶ ξὺν ὥρᾳ κατεσκληκότα. Ibid. II. 5. 1. p. 570. θεοειδὴς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος καὶ περίβλεπτος ξὺν ὥρᾳ. Ib. II. 24. p. 607. σαφήνειάν τε γὰρ τὰ λεγόμενα εἶχε — καὶ ξὺν ἡδονῇ τὸ ἀσύνδετον. Heroic. p. 702. οὖλη δὲ ἡ κόμη καὶ ξὺν αὐχμῷ. Ib. p. 715. γένεια αὐνῷ ἁπαλὰ ἐκφύεσθαι καὶ ξὺν ἐπαγγελίᾳ βοστρύχων.

P. 119, 29. ἐς θεολογίαν. εἰς. Flor.

P. 119, 30. καὶ ἡ ὀφρὺς οἷον ἀποσημαίνουσα τὸν νοῦν τὸν ἁσμάτων. alterum τὸν om. Mor. Olear. Sed ad ὀφρὺς aliquid excidit, v. c. καὶ ἦρται ἡ ὀφρύς. *Phil. Sen.* I. 21. de Olympo: ὀφρὺς δὲ αὐτῷ προβέβληται, διασημαίνουσα τὸν νοῦν τῶν αὐλημάτων. Hoc appellat τὸ σημαῖνον τοῦ βλέμματος in Vit. Soph. I. 8. 4. p. 491. ubi vulgo: ἔθελγε δὲ αὐτοὺς καὶ τῇ ἐπιτάσσει τοῦ λόγου. Guelph. καὶ τὸ ἐπὶ πᾶσι*). — αἴρειν τὰς ὀφρῦς frequens ap. Atticos. Vid. *Menander.* p. 20. 159. Noster c. VII. τίς ἡ βλοσυρὸν μὲν ἐπισκύνιον ὑπὲρ ὀφθαλμῶν αἴρουσα, τὴν δὲ ὀφρὺν ἐννοίας μεστήν. Furiasse tamen nihil supplendum nisi ἐστί, quod huiusmodi ad proximam enuntiationem quadrat.

P. 119, 31. ἐσθῆτί τε αὐτῇ μεταπεσοῦσα πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπάς. Vulgo εὐθύς τε in omnibus editt. *Morellius* participium referens ad ὀφρύς, in marg. *Isc. μεταθέουσα* coniecit. Quanto felicior *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279. cuius correctionem in ordinem recepimus. Supra I. p. 112, 21. ἐσθῆς δὲ αὐτῷ φοινικίς, vett. editt. εὐθύς. *Longus* II. p. 48. ed. *Schaef.* οἷα μὲν ἐσθῆς ἀπόλαυσιν. omnes Codd. εὐθύς. *Alciphr.* III. 41. p. 362. ἐσθήματα πρόσφορα ταῖς ὥραις. Cod. Bergl. εὐθήματα. *The-*

*) Ib. I. 25. 7. p. 539. καὶ ὅτε ἀποτορνεύοιτο περίοδον, τὸ ἐπὶ πᾶσιν αὐτῇ κῶλον σὺν μειδιάματι φέρειν. II. 5. 3. p. 575. ἐπὶ τελευτῇ δὲ τοῦ λόγου — τὸ ἐπὶ πᾶσιν ὧδε ἀνεφθέγξατο. II. 11. 1. p. 591. καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἶπών. II. 12. 2. p. 593. ἧς τὸ ἐπὶ πᾶσιν ὧδε εἴρηται. Sed II. 31. 2. p. 624. ubi Cod. Guelph. habet: καὶ ἀναγιγνώσκοντι αὐτὸ σὺν ὀργῇ καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῦ φθέγματος, praeferenda vulgata ἐπιτάσει.

mist. Or. X. p. 155. B. *οὐκ ἐσθῆτος ναῦς γεμιζομένας.* Cod. Ambros. *οὐκ ἐσθήτος.* Vit. Apoll. IV. 27. p. 167. *καὶ τὴν ἐσθῆτα μιλακούς.* Vratisl. *αἰθῆτα.* — Recte autem *ἐσθὴς μετανθοῦσα. Phil. Sen.* I. 11. *ἡ χλαμὺς τρέπεται — καὶ κατὰ τὴν ἶριν μετανθεῖ. Aristaenet.* I. XI. p. 29. *τὸ δὲ χλανιδίσκιον, βαβαὶ τῶν χρωμάτων· οὐ γὰρ ἐφ' ἑνὸς μένει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ μετανθεῖ.* — In verbis *πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπάς*, secuti sumus Flor. pro *πρὸς τὰς κινήσεων τροπάς.* Sic c. V. *ἥτε φολὶς πρὸς τὰς τῆς κινήσεως τροπὰς ὑπαυγάζουσα.* XII. p. 133. *πρὸς τὸ τῆς κινήσεως ὀξύῤῥοπον.*

P. 119, 35. *ὑπὲρ μηροῦ κειμένην. κοιμένην.* Iunt. 2.

P. 119, 37. *ἡ μὲν δεξιά — ἐπιτέταται τοῖς φῥόγγοις. ἐπιτέταχται* mallet *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279. quod dubito an sit necessarium. Caeterum haec verba crebro inter se permutantur. *Ephaen.* T. IV. p. 1084. 28. *παρατέτακται δὲ ὑπὸ τῷ στέρνῳ γαστήρ.* Monac. 113. *παρατέταται.* et paulo post: *ὁ μὲν δεξιὸς ἐπ' αὐτῷ τῷ ποδὶ τέτακται.* idem Cod. *τέταται.* Illud ipse tuetur p. 1088. 22. *ὁ δ' ἀδ Διὸς ὑποτέτακται.* Ap. *Aristid.* Encom. Rom. T. I. p. 206. (349.) *ἀλλ' ἡ μὲν θάλαττα, ὥσπερ ζώνη τις ἐν μέσῳ τῆς οἰκουμένης, ὁμοίως καὶ τῆς ὑμετέρας ἡγεμονίας τέτακται. τέταται* corrigit *Reisk.* in Anim. T. III. p. 291.

P. 120, 1. *ἐγκειμένῳ τῷ ἀγκῶνι καὶ καρπῷ εἴσω νεύοντι.* non dubito scribendum esse *ἐκκειμένῳ.* Idem error passim sublatus. *Phil. Sen.* II. 19. nunc ex vera *Olearii* correctione legitur, *καὶ μὴν καὶ ἀγκὼν δεξιὸς ἔκκειται.* pro *ἔγκειται.* Vid. *Heyn.* T. V. p. 127. II. 5. *ἐκκειμένης τῆς ἴτυος* ex Cod. Laud. pro *ἐγκειμένης.* In Vit. Soph. II. 17. p. 597. *ἐκκειμένως τοῦ ἤθους καὶ ἀπανούργως ἔχων.* ex correctione *Morelli* pro *ἐγκειμένως.* Obiter corrigamus locum depravatum *Libanii* T. IV. p. 1093. In descriptione statuae muliebris, *τὰς τῆς Τροίας σημαινούσης τύχας. ὥστε εἰ μὴ φράσας ἔτυχεν Ὁμηρος, ὁ χαλκὸς κατεμήνυσεν ἄν* (sic Monac. 113.). *Ἡρῶτον μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς καθέδρας κάθηται* (*κάθειται.* Cod. *καθῆστο.* vulgo.) *γυνή, κειμένην σημαίνουσα πόλιν, ἐφ' ἧς ἑστάναι μὴ βούλεται· οὐ γὰρ ἂν ἑστάνα τὴν ἄνθρωπον ἐν κειμένῃ* (*ἐγκειμένην.* vulgo.) *τῇ γῇ.*

P. 120, 5. *καὶ νῦν μὲν θηρία θέλγεις καὶ δένδρα. θέλγεις.* Iunt. 2. *Themist.* Or. XVI. p. 209. C. *ἀλλ' Ὀρφεὺς μέν, ὡς ἔοικε, θηρία κηλεῖν ἱκανὸς ἦν, ἀνθρώπων δὲ χαλεπότητα θέλγειν οὐκ εἶχεν. ἀλλὰ διήλεγξαν αὐτοῦ τὴν μουσικὴν Θρᾷσσαι γυναῖκες, οὐχ ὅπως ἀλοῦσαι τοῖς μέλεσιν, ἀλλ' ἐξαγριωθεῖσαι προσέτι, καὶ δράσασαι τὸν μελῳδὸν αὐτὸν, ἅπερ καὶ ἔδρασαν.*

P. 120, 6. *ἐχμελὴς δόξεις. ἐμμελὴς* edit. ante Morell. Illud

Digitized by Google

habet Flor. Ap. *Aelian.* H. A. II. 11. φέρει δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς. contextus postulat ἐχμελεῖς.

P. 120, 6. καὶ διασπάσονται σῶμα. *Lucian.* adv. Indoct. c. II. T. VIII. p. 13. ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται. De morte Orphei eiusque causis vid. *Isocr.* Busir. c. 16. *Himer.* Or. XIII. 4. p. 592. et 6. p. 594. Cf. *Lobeck.* Diss. de Morte Bacchi II. p. 18.

P. 120, 7. καὶ τὰ θηρία, τὰ om. Flor.

VII.

MEDEA IN COLCHIS.

Medeam sedentem exhibitam esse, *Iasonem* nunc primum Aeetae regiam ingressum, bene coniecit Heynius. Medea, quo animi statu fuerit expressa, acute Rhetoris pingit oratio. Nempe dubia illa animi et anxia haeret, dum amorem sentit simulque subit, adversari ei muneris rationem et alia, et incertum est, amor an ratio odiosa, ingrata consideratio et amori contraria. λογισμὸς ἀηδής, ut pro ἀήθης emendandum censeo, superior sit discessure. Bene institutum est, quod cultus etiam Medeae quasi divinus est inter sacerdotalem et profanum morem. Namque coma tantum ad sacerdotalem dignitatem apposita est (ἱεροπρεπής), non item reliquus habitus. Cum illa animi conditione congruit, quod Amor pedibus decussatim positis facem in terram invertit; quod morem utrumque significat. Nondum enim vicit, non exarsit, sed difficultatibus gravissimis, ut quod Iason advena est peregrinus, quod ipsa regis filia est et Hecates sacerdos, quod Iasonis animum nondum novit, quod certamen eidem maius quam pro mortali inundum est, quasi reprimitur et occluditur, verbo ἐν ἀναβολαῖς ἔτι τὰ τοῦ Ἔρωτος, ut c. I. p. 112, 23.: τὸ δὲ ὄμμα αὐτῷ γοργὸν μέν, οὐκ ἐν ὀργῇ δέ, ἀλλ' ἐν ἀναβολαῖς ἔτι, καὶ τῷ ἀσχάλλειν τῇ τριβῇ τι. cf. IV, p. 117, 11. Heynius quum de Medea non vere iudicasset, circa Amoris etiam statum errare necesse erat, quem tanquam confecto negotio, inflammatis iam amore animis facem deponere putat. Non magis verum est, face in hunc modum directa mala huic amori immineutia innui. F. G. Welcker.

P. 120, 11. καὶ ἱεροπρεπὴς τὴν κόμην. quo spectet non apparet. An religatis comis, religioso more, utpote Hecates sacerdos? Conveniet paulo post, ἔσταλται δὲ οὐκ ἐνεργὸς νῦν, non eo habitu, quo sacris operatur, οὐδὲ ἐν ξυνουσίᾳ τῶν χρειττόνων h. e. τῶν δαιμόνων, seu θεῶν, ἀλλ' ὡς καὶ πολλοῖς ὁρᾶν, pro,

Digitized by Google

ἐν πολλοῖς ὁρᾶσθαι, qualis erat, quum publice conspiceretur. Porro illa ἐνθεόν τι ὑποφαίνουσα, αὐτήν τε ἄῤῥηκτον (obtutum rigidum) ἐνδεικνῦσα τοῦ προσώπου τὴν θέαν, tertia δὴ τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα. Ita interpretatur *Philostratus* id, quod ex *Apollonio* petiit IV. 727. πᾶσα Ἠελίου γενεὴ ἀριδηλος ἰδέσθαι Ἦεν, ἐπεὶ βλεφάρων ἀποτηλόθι μαρμαρυγῆσιν, Οἷόν τε χρυσέην ἀντώπιον ἴσκεν αἴχλην. Omnis Solis progenies dignosci facile poterat eo, quod emittebant oculis longeradiantibus iubar fulgidum. HEYNIUS.

P. 120, 11. τό τε ὄμμα, οὐκ. sic Flor. ὄμμ' οὐκ. Vulgo.

P. 120, 13. ἄῤῥηκτον ἐκδεικνῦσα τοῦ προσώπου τὴν θέαν, vere ἄῤῥητον *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279.

P. 120, 14. τρισὶ δὴ τὸ τῶν Ἡλιάδων γνώρισμα. Schol. *Apoll. Rh.* IV. 727. ἐγνώσθη δὲ (Medea) ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν· Ἀφίεσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀπὸ τῶν βλεφάρων οἷον χρυσῆν αἴχλην, ἤγουν ἀκτῖνα, ἀντώπιον καὶ ἐξ ἐναντίας ταῖς μαρμαρυγαῖς καὶ φωτοβολίαις.

P. 120, 15. Mala *Apollonii* imitatio, cuius Heliadibus oculi Solis instar radiantes communes sunt. At tales artifex non, opinor, expresserat, sed ita fulgentes, ut incertum esset, amore Medea incalesceret, an altissimis cogitationibus, quales non ceteris Heliadibus, sed uni Medeae, sacerdoti et amanti, conveniebant. F. G. WELCKER.

P. 120, 19. λογισμός τε ὕ.ριτον αὐτὴν ἀήθης. amore nascente, cogitationes, quales nunquam antea animo conceperat, Medeae pectus subeunt; nunquam enim antea amaverat. *Welckerus* noster, emendans ἀηδής, comparat *Callistr.* c. XIII. ubi in statua Medeae ὁ λογισμὸς simul cum θυμῷ, hic cum illo conflictatus, conspiciebatur. Et ap. Nostrum c. XI. Medea περίφοβός ἐστιν ὑπ' ἐννοίας ὧν δέδρακεν, καὶ λογισμοὺ τῶν μελλόντων πλήρους. Ap. *Liban.* T. IV. p. 24, 20. Ulysses docet, Medeam Iasonis amore fuisse correptam, non contra; ubi legendum: ἐγὼ δὲ οὐ τὸν Ἰάσωνα τῆς (vulgo αὐτῆς) Μηδείας ἐπιθυμήσαντα σκοπῶν εὑρίσκω, τὴν δὲ Μήδειαν ἁλοῦσαν Ἰάσονος. Ibi de Medeae amore loquutus, pergit p. 25, 10. εἰ δὲ ἐκεῖνό τις φήσειεν, ὅτι καὶ τὴν Ἑλένην παραπλήσιος λογισμὸς ἀκολουθεῖν Ἀλεξάνδρῳ συνέπεισεν, οὐ χαλεπὸν εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν.

P. 120, 20. καὶ ὅ τι μὲν πέπονθεν οὐκ οἶδα. scil. conspecto Iasone. Hoc quidem a *Philostrato* non exspectabatur ut scirct, sed a Medea. Ergo legendum: οὐκ οἶδε. sc. Medea. τὴν δ' ἀμφασίη λάβε θυμόν. *Apollon.* III. 204. HEYNIUS. οἶδα, si Medeam in universum recte cepi, sanissimum est. F. G. WELCKER.

Digitized by Google

P. 120, 21. καὶ τῇ ψυχῇ ἀλύει. *Dio Chrys.* Or. XX. p. 496. ψυχὴ — ἐμβομένη τε καὶ ἀλύουσα καὶ ἄλλοτε ἐπ' ἄλλο τρεπομένη. De amante *Heliodor.* IV. 7. p. 146. τὴν διάνοιαν ἀλύει. *Aelian.* H. A. III. 21. ὁ δὲ λέων, οἷα ἀθημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους, ὡς ἄνθρωπος. *Apoll. Rhod.* III. 866. ὀδύνῃ πέρι θυμὸν ἀλύων. *Empedocl.* ap. *Clem. Alex.* p. 23, 18. χαλεπῆσιν ἀλύοντες κακότησιν. Illustravit hoc verbum *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 231. s. Ipse illud attigi in Addit. ad Athen. p. 189, et ad *Achill. Tat.* p. 763. not.

P. 120, 22. οὐκ ἐνεργός. non occupata, nec sacris intenta. *Olearius* hanc vocem ad βιαίαν σοφίαν referebat i. e. magiam, sine causa idonea. Frequens est ἐνεργὸς ap. Nostrum et alios de eo, qui vires et animi et corporis exserit, animique intentionem vultu, motu, oculis prodit.

P. 120, 23. ἀλλ' ὡς καὶ πολλοῖς ὁρᾶν. V. D. Aldinae marg. adscripsit ὁρᾶσθαι. Passim in his fluctuant librarii. Recte ap. *Lucian.* Vit. Auct. c. 2. T. III. p. 82. legitur: κατάθου καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν. Cod. Paris. ἀναθεωρεῖσθαι. ut in Schol. ibid. p. 87. καὶ τοὺς ὤμους παρέχε γυμνοὺς ὁρᾶσθαι. *Artemidor.* Oniroer. V. 2. p. 400. καὶ ἦν αὐτῷ τὸ ἔργον λυπηρὸν μὲν εἰς πύρισμόν, ἄξιον δὲ ἀποκρύπτεσθαι. Cod. B. ἀποκρύπτειν. quod praeferendum. Ap. *Aelian.* H. A. I. 11. p. 9. de apibus: αἱ δὲ πρεσβύτεραι τραχεῖαι καὶ ἰδεῖν καὶ ἅπτεσθαι προσψαῦσαι. Cod. Bardon.

P. 120, 25. οὐ μὴν ἔξω τοῦ ἐρρῶσθαι. Vid. ad Il. 17. p. 81, 11.

P. 120, 26. ὑπόκειται τῷ τῆς ὀφρύος ἤθει. Vit. Apoll. VIII. 28. p. 308. de Domitiano: ἡ ὀφρὺς ἐπίκειται τῷ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἤθει. Vit. Soph. I. 24. 2. p. 528. τὸ τῶν ὀφρύων ἦθος καὶ ἡ τοῦ προσώπου σύννοια. Supra in Prooem. p. 10, 24. τὰ δὲ ἐν ὀφθαλμῶν κράσει, τί δὲ ἐν ὀφρύων ἤθει κεῖται. Vid. ad c. II. p. 114, 1.

P. 120, 27. φρονούσης. Vid. ad *Phil. Sen.* 3. p. 48, 10. — παντὸς ὑπεραιρούσης τοῦ ἀνειξόου. Infra c. IX. p. 123, 3. ἡ τε ὀφρὺς ὑπεραίρουσα δηλοῖ καταφρονεῖσθαι τὸν Οἰνόμαον. Genitivum cum ὑπεραίρειν coniunctum illustravit *Wesseling.* ad *Diod. Sic.* XVI. 74. p. 139, 44.

P. 120, 28. ἰούλῳ τε ἤδη βρύει. Heroic. p. 673. ἀβρῷ ἰούλῳ βρύει. *Alciphr.* III, 31. p. 342. ἤδη μοι βρύειν φριξὶ τῆς ὑπήνης ἀρχομένης.

P. 120, 29. καὶ ἡ κόμη ξανθὴ ἐπισαλεύει τῷ μετώπῳ, mallem deleto articulo καὶ κόμη ξανθή. I. 23. p. 38, 3. τὸ δὲ (τῆς κόμης) τῷ μετώπῳ ἐπισαλεύει.

P. 120, 31. λεοντῆν. ἐξηρτημένος. λεοντῆν ἐξηρτημένης. vett. editt. etiam Morell. in cuius marg. ἴσ. παρδαλῆς ἢ λεοντῆς ἐξηρτημένης. ἐξηρτημένος in Aldina esse dicit *Olear.* quod si de

Digitized by Google

editione Aldina intellexit, falsum est. Sed fortasse correctionem Aldinae suae adscriptam intelligi voluit. Vera lectio, undecunque fluxerit. *Philostrato* autem obversabatur egregius locus de Iasone in foro Iolci conspicuo ap. *Pindar.* Pyth. IV. 79. ἐσθὰς δ' ἀμφοτερὸν νιν ἔχεν; Ἄ τε Μαγνήτων ἐπιχώριος — Ἀμφὶ δὲ παρφαλέᾳ στέγεσκο φρίσσοντας ἄμβρους.

P. 120, 31. καὶ χρηπῖδα ἐνῆπται. respecta habito ad oraculum de μονοχρήπιδι. Vid. *Pindar.* l. c. 75 et 95.

P. 121, 1. τοῦ προσώπου. ἀσώπου. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Vid. ad II. p. 114, 11.

P. 121, 2. θαῤῥεῖ γὰρ τὸν ἄθλον. θαῤῥεῖν. Iunt. 2. — Ἔρως δὲ ἑαυτοῦ ποιεῖται ταῦτα. Vid. *Phil. Sen.* II. 30. p. 100, 21. ibique not.

P. 121, 5. τὸ λαμπάδιον ἐς τὴν γῆν τρέψας. ultima haec observatu digna sunt. Stat Amor face in terram inversa. Ergo non ubique, quoties Genium videmus cum facula inversa stantem, de Somno et Morte est cogitandum. Saepe hoc iam animo obversatum est; nunc disertam habemus asserti auctoritatem. Inflammatis iam amore animis, tamquam confecto negotio, facem deponit inversam in terram. Heynius. Haec interpretatio nititur explicatione a sophista adiecta: ἐπειδὴ ἐν ἀναβολαῖς ἤδη τὰ τοῦ Ἔρωτος. ubi nos dedimus ἐν ἀναβολαῖς ἔτι, secuti Cod. Flor. cuius lectionem sponte assecutus erat *Hamackerus* p. 10. Vid. not. ad I. p. 112, 24. τὸ δὲ ὄμμα ἐν ἀναβολαῖς ἔτι. Quare sensus esse debet: Amorem iam requiescere, id quod pedum status et fax inversa significat, quia re inchoata, eius eventus adhuc retardatur, impedimentis iis procul dubio, quae ex historia nota sunt.

VIII.

LVDIBVNDI.

Scena est duplex, et actiones diversae atque ita inter se nexae, ut ambiguum sit artificis consilium. *Amor* cum *Ganymede* astragalis ludens a *Venere*, *Minerva* et *Iunone* avocatur, ut Argonautis, amorem Medeae iniiciendo, suppetias ferat, dum *Argo* in Phasidis ostium intrat, nautis in opereo occupatis; *Pluvii* figura enucleate describitur. Prior picturae pars argumentum est ab arte satis frequentatum, et fuit insigne sculpturae opus lusum illum ita reddens, ut nulla re non consentiat Apollonii descriptio, de quo docte nuper egit *C. Levezow* in *Boettigeri Amalthea* T. I. p. 175. Vtriusque pueri signa binis exstant, Amoris solius duobus aliis exemplaribus. Iidem lusores in gemma scalpti *ibid.* p. 192. descripti sunt. Apollonium signa expressisse cum Levezowio persua-

Digitized by Google

tum habeo. Binis his imaginibus iunctis opus per se integrum absolvebatur, sensu non nimis recondito, quem respicere videtur Noster p. 121, 13. cf. *Asclepiadis* ep. 8.

Alind argumentum erat integrum Venus Amorem ad Medeam adducens, quod cum altera fabula ab epico porta primum esse iunctum, veri mihi videtur simile. Hinc explica, quod Venerem Minerva et Iuno comitantur, quas inter artifex illam posuit mediam. Pictor nisi poetam presse sequebatur, Venerem profecto solam adhibuisset, quae sola cum filio Paridi in Helena rapienda opitulatur, Neptuno Amymonen deperemti praesto est in vasculo ad *Philostr. sen.* I, 8. quarto loco laudato, Herculis cum Acheloo certamen moderatur, *Soph. Trach.* 514, et in vasculo ap. *Millingen*, *Ancient uned. Monum.* tab. 10, sola etiam Iasonem ducere iubet Medeam in arca Cypseli et in vasculo ap. *Millingen*, *Peintures de Vases* tab. 6, cf. *Hind. Pyth.* IV, 380, *Eurip. Med.* 526, *Schol. Apoll. Rhod.* IV. 86, *Tzetz. ad Lycophr.* 313. Sed in epico carmine Minervae et Iunonis vel in antecedentibus vel post eiusmodi fuisse possunt partes, ut apte in hac legatione cum Venere iungerentur.

Iam si iunctas fabulas pictor ex poesi, non dico Apollonii, sed qualicunque expressit, quaestio oritur, num exsuae artis legibus ita tractaverit, ut vere coaluerint et ex utroque argumento tertium, sensu novo, factum sit, unum et totum; an ita, ut alterum alterius quasi appendix esset. Virumque poterat fieri, prout vel figurae omnes aequabili mensura ac arte exhibebantur, vel alterutra pars propius erat posita et artis ornatu prae altera splendebat. Prius si ponimus factum esse, tum unitas operis et summa vis erat in Amoris persona, qui simul Olympi dominum facili ludi negotio sibi devinciret, ac Argonautis solus salutem afferre posset. Alterum si placeat, argumentum erit vel, quod titulus Graecus indicat, Amoris lusus, quasi in medio gravissimorum officiorum cursu captatus et praeceptus, vel, quod equidem praeferam, adventus Argonautarum cum indicatione fatorum, quae Iasonem manerent. Atque ita etiam pinacothecae possessor sensuisse videtur, dum hanc tabulam prope illam suspenderet, quae Medeam amore correptam continet.

Quicquid sit, Olympum non credo expressum fuisse, sed sedi-qualem aliquam lusorum personis idoneam, quam scriptor haud male Iovis atrium vocat. Illorum quis in ludendo habitus fuerit, non declaratur. Sedentium fuisse videtur, cum ludus nondum finitus, sed Ganymedes in eo sit, ut ultimum astragalum emittat. Iuvenili, et aequali, non infantium specie, ἅτε κούρου ὁμήθεις, quae verba sunt Apollonii, picti erant sine dubio: aequales vocat eos etiam *Lucianus*

D. D. IV, 4. Quod Amor astragalos, quos lucratus est, in sinu gerit, pro tralatitio chlamydularum in arte usu, non obstat, quo minus pro nudo haberi possit. Arcus Amoris adiacet. Levezowio, quod picturam ad statuam nimis severe exigit p. 187 sq. assentiri nequeo. Heynius dubitanter de hac pictura loquitur, fraudis tamen suspicione non mota diserte. Sed est, quod suspicio arripere possit. Primum enim dicitur, *pictum* esse Amorem sinum talorum plenum concutientem et victo illudentem. In fine autem, Venerem cum audierit, talos non amplius respicere, quin humi eis iactis, a matris peplo pendere. At haec picta esse, Rhetor non diserte affirmat; et potest haec clausula de eo, quod mox futurum sit, quasi coronidis loco, apposita esse, plane ut tab. XIV. p. 156, 1. ubi in pictura discus humi iacet fati insecuturi indicium; cf. c. X. et *Philostr. Sen.* II, 20 et 23 fin. et I, 8. fin. c. annot. mea. F. G. Welcker.

Suspicari possumus, sophistam hoc consilium habuisse, ut in poetis ea loca dispiceret, quae a pictore pro argumento arti idoneo haberi et arte reddi possint. Quod quidem consilium nonnulli ex nostratibus arripuere, ut artificum ingeniis materiam artis e poetarum carminibus haustam proponerent. Tabula quidem ex *Apollonii* libro tertio pr. est adumbrata, ubi Iuno de Iasonis fato sollicita et circumspiciens artes, quibus eum tantis periculis incolumem servaret, re cum Minerva deliberata una cum ea Venerem adit eamque exorat, ut Cupidinem iubeat Medeam Iasonis amorem incendere, ut eius opera omni discrimine superato vellere aureo potiatur. Heynius Opusc. Acad. V. p. 177. Ex imitatione *Apollonii Rhodii Nonnus* Dion. XXXIII. p. 822. Amorem cum Hymenaeo exhibet cottabo ludentem, *χρυσέοιο περὶ ῥίον ἄκρον Ὀλύμπου.*

P. 121, 8. *οἱ δὲ ἐν τῇ Διὸς αὐλῇ ἀθύροντες.* *τῇ* om. Flor. *ἐν ἀλωῇ Διὸς* scena est ap. *Apollon.* III. 114.

P. 121, 9. *ἀθύρουσι μὲν οὖν ἀστραγάλοις οὗτοι.* *οὖσι* editt. ante Morell. nec aliter esse videtur in Flor. Pandari filias *ἀστραγαλιζούσας* repraesentaverat Polygnotus in *Νεκυίᾳ* ap. *Pausan.* X. 30. p. 256. Polycletus etiam pueros talis ludentes fecerat. Vide *Boettigeri Andeutungen* p. 115. et *Visconti* Museo Pio-Clem. T. IV. p. 37.

P. 121, 12. *γεγράφαται.* Vid. ad I. 9. p. 16, 16.

P. 121, 13. *ὑβριστικῶς ἐπιτωθάζων.* *ὑαριστικῶς.* editt. ante Morell. ubi *ὑβριστικῶς* in textu; in marg. *ἴσ. φλυαριστικῶς.* inepta coniectura. Receptam lect. tuetur Flor. *ὁ Ἔρως* post *ἐπιτωθάζων* perperam om. Olear.

P. 121, 13. *καὶ πλήρη τῆς νίκης τὸν κόλπον ἀνασείων.* *Apoll. Rhod.* l. c. 119. *καί ῥ' ὁ μὲν ἤδη πάμπαν ἐνίπλεον ᾧ ἐπὶ*

μαζῷ Μάργος Ἔρως λαιῆς ὑπεδέχανε χειρὸς ἀγωστόν. ubi quum vulgo legeretur ἀγωστῷ, *Hemsterhusius* ad *Lucian.* D. D. IV. 5. T. II. p. 258. ex Nostro corrigebat, κόλπον ἐνίπλεον. sed cf. *Brunck* ad *Apollon.* l. c. et *Levezow* in *Boettigeri* Amalthea I. p. 188.

P. 121, 14. δυεῖν ἀστραγάλοιν. sic Flor. δυοῖν vulgo. Notandum, quod in hoc talorum lusu ipsi tali victori in praemium cedebant. Vid. *Boettiger.* in Amalth. I. Praef. p. XXXIV.

P. 121, 16. κατηφὴς δὲ αὐτῷ ἡ παρειά. articulum om. Flor. Similiter *Nonnus* l. c. p. 824, 26. σκιρτήσας δὲ πόδεσσι, κυβιστήσας δὲ καρήνῳ Κυδώνων ἐχόρευεν Ἔρως θρασύς, ἀντιπάλῳ δὲ Πολλάκις, ἀχνυμένοιο κατήγαγε χεῖρα προσώπου.

P. 121, 17. καὶ ἡ τοῦ ὄμματος ἀκτὶς — βεβυθισμένον. Supra I. p. 111, 34. τὸν μὲν καὶ βεβυθισμένον τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκτῖνα διὰ πανουργίαν.

P. 121, 20. αἷ μὲν οὐδ' ἑφερμηνεύοντος δέονται. Infra c. X. p. 125, 17. τὸ μὲν γὰρ γῆς τε καὶ θαλάσσης καὶ οὐρανοῦ σχῆμα, οὐδὲ φράζοντος, οἶμαι, δεήσει τινός. Quare non opus corrigas οὐδὲν ἑφ. δέονται. Vid. ad X. p. 128, 6.

P. 121, 21. αὐτόθεν ἰδόντι δῆλη. Infra c. X. p. 125, 18. ἡ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἰδόντι δῆλη. *Plato* Laches p. 183. C. ἔξεστι δὲ καὶ αὐτόθεν ἡμῖν σκέψασθαι. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* T. II. p. 81. *Stallbaum* ad Phileb. p. 190.

P. 121, 22. τὴν ὁμόγνιον, ποιηταί φασι, πανοπλίαν. una cum dea nata arma; quo primus usus esse fertur *Stesichorus.* Vid. *Schol. Apoll. Rh.* IV. 1310. Cf. *T. H.* ad *Lucian.* T. II. p. 275. F. G. WELCKER. ὁμόγνυον. edita vett. ante *Olear.*

P. 121, 23. γλαυκὸν ὑπὸ τῆς κόρυθος ὁρῶσα. Similer c. X. γοργὸν γὰρ τὸ ὄμμα ὑπὸ τῆς κόρυθος ἑκάστῳ. Heroic. p. 718. βλέποντος χαροποῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπὸ τὴν κόρυν. Ap. *Lucian.* D. D. XX. 10. Venus Minervam hortatur, ut coram iudice deponat galeam: ἢ δέδιας, μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄνευ τοῦ φοβεροῦ βλεπόμενον. Vid. *T. H.* ad D. D. VIII. p. 273. 8.

P. 121, 24. ξὺν ἀῤῥενωπῷ τε τῷ ἤθει τὴν παρειὰν ἐπιφοινίττουσα. ἀῤῥενοπῷ Morell. Olear. τῷ ἄνθει scribendum censet *Hamacker.* in Lect. Phil. p. 34. colorem illum virilem intelligens, quem iuvenes probe exercitati in sole et pulvere contrahunt. Cf. c. I. p. 111, 25.

P. 121, 26. ἡδὺ δὲ αὖ. ἥδιον δὲ αὖ. Flor. Vid. ad c. I. p. 111, 23. et ad c. III. p. 115, 32.

P. 121, 29. καὶ τίς ἡ τῆς ξυνουσίας αὐτοῖς ἀνάγκη. quamnam eis causam compulit, ut convenirent et se coniungerent?

Digitized by Google

P. 121, 32. ἐκξελθοῦσα. recepi lectionem Flor. prp διελθοῦσα.

P. 122, 5. οὐκ ἀπὸ καλπίδος — ἀλλ' ἀπὸ παντὸς ἐκπλημμῦρον. non ex urna tantum, sed ex toto dei corpore aqua defluens, copiam significat, qua ille in mare effunditur. Similiter Euxotam repraesentasse videtur artifex, cuius aëneum signum laudat *Philippus* in Anth. Pal. IX. 709. T. II. p. 246.

P. 122, 9. ποσιμέλουσάν τε τὴν Ἀργὼ καὶ Ὁμήρου ᾠδὰς φράζουσιν. ᾠδὴν editt. vett. Morell. in marg. ἴσ. κατὰ τήν. Vere *Olearius* ᾠδάς, quod nunc Flor. confirmat. Respicitur Od. M. 70.

P. 122, 11. ἀλλ' οἱ μὲν τῆς Ἀργοῦς ναυάται, vocem ναυάται ex Tragicis petitam existimat *Heynius*. Habetur illa ap. *Lycophr.* 881. Μόψον Τιταιράνειον ἔνθα ναυάται Θανόντα ταρχύσαντο. ubi plures libri ap. *Muellerum* p. 155. ναυβάται exhibent. Spuriam esse vocem et Graecis ignotam censebat *Hemsterh.* ad *Poll.* VII. 29. p. 781. et in Addend. E textu Iphig. Taur. v. 138. φόβος δ' ἦν ναυάταις τέγξαι πόδας, eam expulit *Marklandus*; et in Helena 1596. ναυάταις δὲ τοῖσι σοῖς. *Matthiae* ναυβάταις edidit. Sic ap. Nostrum fortasse etiam ναυβάται legendum, ut o. XI. p. 131, 6. τῶν τῆς Ἀργοῦς ναυβατῶν. Obiter corrigamus locum depravatum in Vit. Apoll. IV. 32. p. 172. de nautarum mercatorumque fraudibus: εἰ δὲ ἐμπορία πρὸς τὰ χρέα οὐκ ἀναφέροιτο, μεταβάντες ἐς τὰ ἐρῆλκια, προσαράττουσι τὰς ναῦς καὶ τὸν ἑτέρων ναῦται βίον, θεοῦ ἀνάγκην εἰπόντες, ἀθεώτατα ἀφελοντο. Scr. ναυαγοί. Agitur enim de iis, qui sponte naufragium faciunt, ut merces ab aliis ipsis commissas avertant.

P. 122, 14. ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν πλωτήρων. Vitiosum ἐπὶ σωτηρίαν permutavi cum lectione Flor. *Maxim. Tyr.* II. 4. p. 25. διεκόσμησε τὰ ζῶα ἕκαστα ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ βίου. *Liban.* T. I. p. 322, 7. τῶν παιδῶν ἀποστὰς ἐπὶ τῇ τῶν προεστώτων (προεστείων. Mon.) σωτηρίᾳ.

P. 122, 15. τὴν Αἰήτου Μήδειαν μετελθόντα. articulum restitui ex Flor. μετελθόντα pendet ab αἰτοῦσαι, ubi αὐτὸν supplendum. — μισθὸν δέ οἱ. δὲ οἱ Iunt. Olear.

P. 122, 17. Διὸς αὐτὴν ἄθυρμα γεγονέναι λέγουσα. ex *Apollon. Rh.* III. 132. καί κέν τοι ὀπάσαιμι Διὸς περικαλλὲς ἄθυρμα. Κεῖνο, τό οἱ ποίησε φίλη τροφὸς Ἀδρήστεια, Ἄντρῳ ἐν Ἰδαίῳ ἔτι νήπια κουρίζοντι. Vt Iupiter apud Cretenses natus et educatus, ita Bacchus etiam Zagreus inter alia crepundia et ἀθύρματα pilam habebat. Vid. *Clem. Alex.* Protrept. p. 11. 12. ed. *Sylb.* Cf. *Lobeck.* de Morte Bacchi I. p. 8. s. et *Boettiger* in Amalth. I. p. 27.

Digitized by Google

P. 122, 18. χρυσοῦ μὲν αὕτη. χρυσοῦν. Iunt. 1. 2. Morell. Genuina lectio est in Ald. 1. 2. et Flor. — ῥαφὴ δὲ αὐτῇ οἷα νοεῖσθαι μᾶλλον ἢ ὁρᾶσθαι. haec quoque sunt *Apollonii*: χρύσεα μέν οἱ κύκλα τετεύχαται· ἀμφὶ δ' ἑκάστῳ Λιπλόαι ἁψῖδες περιηγέες εἱλίσσονται· Κρυπταὶ δὲ ῥαφαί εἰσιν· ἕλιξ δ' ἐπιδέδρομε πάσαις Κυανέη. *Glaucus* Anth. Pal. XII. 44. ῥαπτὴ σφαῖρα. Eiusmodi pilam etiam Hymenaeus cum Amore ludens pro praemio victoriae posuit ap. *Nonnum* l. c. p. 822. 25. Οὐρανίης σοφὸν ἔργον — σφαῖραν — τροχόεσσαν.

P. 122, 20. ἑλίττουσα. bona *Olearii* correctio. Ante eum ἑλίττουσαν.

P. 122, 21. καὶ ἀναῤῥιφεῖσα. pro ἀναῤῥιφείσης αὐτῆς. — τὸ ἀποχωροῦν σέλας μαρμαρυγαῖς εἰκάζειν ἀστέρων αὐτῇ δώσει. sic vulgo. Vocibus transpositis Flor. ἀστέρων εἰκάζειν αὐτῇ. Pro δώσει vett. editt. ante Morell. δάσει. cuius correctionem firmavit Flor. Haeremus in verborum structura. Saltem legendum αὐτήν. talis erit splendor inde emicans, ut *eam* cum astrorum fulgore comparare possis. Fortasse autem scribendum: ἀστέρων αὐγῇ δώσει. voce μαρμαρυγαῖς ad stellas relata, αὐγῇ ad pilam: splendor pilae ob coruscantes radios similis erit fulgori siderum. Similes errores sustulimus II. 5. p. 60, 27. Haec quoque descriptionis pars debetur *Apollonio* l. c. 140. ἀτὰρ εἴ μιν ἑαῖς ἐνὶ χερσὶ βάλοιο, ἀστὴρ ὥς, φλεγέθοντα δι' ἠέρος ὁλκὸν ἵησι.

P. 122, 25. ἐπαληθεῦσαι τὴν ὑπόσχεσιν αὐτῷ. infinitivus h. l. ut alibi passim causam continet eorum, quae praecedunt. Amor matris vesti inhaeret eam ob causam, ut promissum impleat. Huius usus simplicissima ratio ap. *Homer.* Od. Θ. 44. τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδήν, Τέρπειν. Ib. 69. πὰρ δ' ἐτίθει — δέπας οἴνοιο, πιεῖν. Eadem ratione noster c. III. p. 116, 5. ἀσκὸς δὲ οὗτος εἰκῇ ἔῤῥιπται, ποτὸν ἀπαντλεῖν τῷ βουλομένῳ. c. IX. p. 123, 27. τὸ δόρυ ὑπερτέταται τοῦ δίφρου, καταλαβόντι τὸ μειράκιον κτεῖναι. *Liban.* T. IV. p. 284, 8. τῷ δὲ Ἔρωτι τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆσδε τῆς γῆς, ἀποθανεῖν τε ἐν αὐτῇ, καὶ τάφου τυχεῖν Ἀττικοῦ, δεῦρο ἐπανήκω. redii in patriam *propterea quod* in ea supremum diem obire et sepulturam consequi cupiebam. Interdum hi infinitivi explicari possunt suppleto participio βουλόμενος, θέλων, ἐπιθυμῶν, κελεύων, et similibus, qualia interpretes interdum excidisse temere existimaverunt.

Digitized by Google

IX.

PELOPS.

Pelops et *Oenomaus*, ad quadrigarum certamen parati stant ex adverso, quales effecti erant in templi Olympici aetomate. Atque illic alterutri praeter aurigam equisones bini additi sunt, et in angusto aetomatis inclinati exitu hinc Cladeus fluvius decumbens, illinc Alpheus; Pelopi comes venit Hippodamia, Oenomao Sterope uxor; inter utrumque par in medio aetomatis Iovis erat simulacrum. Cum nobilissimo hoc Paeonii operis, quod secundum descriptionem *Pausaniae* V, 10. leviter adumbratum est, ibi Cl. *Quatremère de Quincy* libro de Iove Olympio tab. 11. p. 256, Nostras *Haus, Saggio sul tempio e la statua di Giove in Olympia*, p. 74. s. comparat vasculi in Sicilia effossi picturam, in qua nomina adscripta leguntur ΖΕΥΣ, ΓΑΝΙΜΗ, ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΟΙΝΟΜΑΟΣ, ΜΥΡΤΙΛΟΣ, ΠΕΛΟΨ, ΙΠΠΟΔΑΜΟΙΑ (sic). Similis est, quam nuper edidit *Dubois Maisonneuve* tab. 30. cum nominibus ita exaratis: ΜΥΡΤΥΛΟΣ, ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΖΕΥΣ, ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ, ΟΙΝΟΜΑΟΣ, ΠΕΛΟΨ, ΙΠΟΔΑΜΙΑ (sic). In medio est herma muliebris, ex editoris coniectura Diana Cydonia, cui Pelops ante cursum sacrificaverit, cum ara ante deam posita; ad illius dextram sedet Iupiter cum Ganymede, ad sinistram Neptunus, Pelopis amator. Apud aram sacrificat Oenomaus armatus, armigero comitatus, duabus lanceis instructo, et ministris duobus, quorum alter arietem, alter acerram portat; pone Oenomaum quadrigae eius cernuntur cum Myrtilo. Ex adverso Pelops cum quadrigis et Hippodamia, peplum a vultu removens. Simillima est pictura nostra, in qua *Oenomaus*, truci aspectu oculisque caedem minantibus, in medio procul dubio *Marti* patri sacrificat, (ap. *Diod.* IV, 73. Iovi); pone eum *Myrtilus* quadrigas retinet, *Pelopi* ex adverso assistente *Hippodamia*. Oenomai currui (ut c. XI. p. 132, 33. Aeetae) imposita est hasta fatalis, qua Pelopem transfigere gestit; cf. *Pind. Ol.* I, 127. *Apoll. Rh.* I, 756. *Diod.* l. l. *Pausan.* VIII, 14, 7. Sacra fieri coniicio ante aedes regias; quia atrio suspensa esse dicuntur caesorum procorum capita, quae etiam in sarcophago Rehbergiano ad I, 17. descripto cernuntur. Capitibus supervolitant eorundem spectra (minutissimâ, opinor, formâ, ut manes Achillis et Memnonis Iovis lance pensati in vasculo notissimo), casum suum lamentantia simulque nuptiis tandem conficiendis laetantia. Denique additus est, tanquam exitus augurium, *Amor*, nempe Hippodamiae, axem currus paterni incidens (non Myrtili in Hippodamiam,

Digitized by Google

quod ex *Paus.* VIII, 14, 7. derivavit Vir doctus), moestus vel ob facinus in patrem, vel ob Pelopeiae domus fata futura, at Hyacinthi Amor c. XIV. p. 135, 35. serenus simul atque tristis. F. G. WELCKER.

P. 122, 27. ὑπὲρ τετρώρων. sic edith vett. ante Morell. qui ὑπὲρ τέτρωρον dedit, appicto asteriseo, eumque secutus est Olear. ἐπὶ τετρώρου est c. XI. p. 131, 26. Pluralis numeri usus frequentior.

P. 122, 29. θρασὺς ἡνίοχος, καλὸν εἰπεῖν. de καλὸς εἰδεῖν. (ἰδεῖν volebat) cogitabat *Olear.* non recordatus se idem legisse c. III. p. 116, 12. Non aurigam solum, sed primum aurigam Pelopem praedicat *Liban.* T. I. p. 366, 6.

P. 122, 32. ἐπ' ἀδιάντῳ ἄξονι. ὑπ' ἀδ. Flor. hoc recepi ob codicis auctoritatem; nam utraque praepositio bene habet. *Sophocl.* Antig. 356. πέραν πόντου χωρεῖ, περιβρυχίοισιν περῶν ὑπ' οἴδμασιν. *Apoll. Rh.* II. 1108. νῆες Φρίξοιο φέρονθ' ὑπὸ κύμασιν αὖτως. Ceterum haec descriptio ducta ex *Phil. Sen.* I. 17. p. 29, 22. Similiter *Himer.* Or. I. 6. p. 334. Ἥρα Ποσειδῶν νοῦ Πέλοπος. Νέον μὲν δὴ ὄντα αὐτὸν ὕπους ἀναβαίνειν ἐδίδαξε καὶ κατὰ κυμάτων ἐλαύνειν ἅρματα, τῶν ἄκρων ψαύοντα τῆς θαλάττης.

P. 123, 2. καὶ αὐχὴν ἀνεστηκώς. Item c. XIV. p. 135, 29. Vid. ad II. 13. p. 73, 27. τὸ ἔνοιμον cum αὐχένι ἀνεστηκότι iungitur c. XII. p. 131, 36. Heroica p. 733. de Achille: τὸ δὲ λῆμα τοῦ Ἀχιλλέως δηλοῦσθαί φησι καὶ παρὰ τοῦ αὐχένος· εἶναι γὰρ δὴ ὀρθὸν καὶ ἀνεστηκότα.

P. 123, 6. πολλοὶ τὸν μυκτῆρα. c. XII. μυκτῆρες μὲν ἀναπεπταμένοι τούτοις. *Xenoph.* de Re Equ. I. 10. καὶ μυκτῆρές γε οἱ ἀναπεπταμένοι — γοργότερον τὸν ἵππον ἀποδεικνύουσι. Vid. *Boissonad.* Heroic. p. 614.

Ib. κοῖλοι τὴν ὁπλήν. laudat *Olearius Columellam* VI. 29. 3. qui bonum equum esse vult *duris ungulis et altis et concavis rotundisque. Oppian.* Cyneg. I. 192. θέοι δὲ περίδρομος ὁπλὴ Ὑψι μάλ' ἐκ γαίης, πυκινή, κερόεσσα, κρατειή. Etiam *Xenoph.* l. c. I. 3. commendat κοίλας ὁπλάς, ubi inter alia: καὶ τῷ ψόφῳ φησὶ Σίμων δήλους εἶναι τοὺς εὐπόδας, καλῶς λέγων. Ὥσπερ γὰρ κύμβαλον ψοφεῖ πρὸς τῷ ἐδάφει ἡ κοίλη ὁπλή. — καὶ τὸ ὄμμα. καὶ om. Morell. Olear.

P. 123, 8. χάλιην τε ἀμφιλαφῆ κυανῷ ἀπαιωροῦντες αὐχένων. κυανῶν habet quod offendat praesertim post ὄμμα κυάνεοι, ubi epitheton diverso sensu accipiendum. Cogites de κυρτῶν. κυρταύχην de Nerei equis usurpavit Tragicus a *Pacuvio* conversus in Latinum ap. *Quintil.* Inst. I. 5. 67 et 70. *Xenophon.* l. c. X. 5.

Digitized by Google

vult, equum ἄνω τὸν αὐχένα διαλύειν, ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κυρτοῦσθαι. Non minus bene haberet, γυρῶν αὐχένων. *Oppian.* Cyneg. I. 183. γυραλέη δειρὴ τελέθοι ἐσσιαύχενος ἵππου. Magis poetice *Heliodor.* III. 3. p. 111. τὸν αὐχένα κυμαίνων.

P. 123, 9. ὃς δὴ θαλασσίων τρόπος. Vid. ad *Phil. Sen.* I. 30. *Olearius* quod oculos vult fuisse *nigros*, quem colorem κυάνεος saepe designet, minus verum. Marinus enim color equorum oculis proprius est. De iubis alterum intelligo, colorem. F. G. Welcker.

P. 123, 10. τὴν μὲν παρειὰν αἰδοῖ γράφουσα. Supra II. 8. p. 65, 37. de Crithaide: αἰδὼς δὲ τῇ ὄψει ἐπιπρέπει, καὶ ἀπόχρη τοῦτο τῇ παρειᾷ τὸ ἄνθος.

P. 123, 11. νύμφης δὲ στολὴν ἀμπεχομένη. νύμφης τε Iust. 1. 2. In δὲ consentiunt Flor. Morell. et si recte memini Ald. 1. 2.

P. 123, 13. ἐρᾶται γάρ. ἐρᾷ τε γάρ. Flor.

P. 123, 16. καὶ σχῆμα δέδωκεν ὁ χρόνος ἴδιον. ad orationem melius vinciendam malim scribi: αἷς σχῆμα δέδωκεν ὁ χρόνος ἴδιον. Obversabatur autem in his Nostro descriptio quarumsub qua Phorbas habitabat ap. *Phil. Sen.* II. 19. p. 86, 8.

P. 123, 21. διοφύρεται bis legitur in Flor.

P. 123, 22. ξυμβῆναι γὰρ δὴ ὁ Πέλοψ. Obscurum h. l. sic interpretatur *Heynius* p. 185. „ut a puello illo liberaretur, in connubium venerunt; eoque sublata est tandem immanis patris saevitia, et quae in ipsam puellam, tamquam causam redundabat, execrabilis facinoris ultio: pro qua ipse genius ultor, δαίμων ἀλάστωρ, memoratus est, qui in sequioribus Graecis scriptoribus pro Ποινῇ antiquiorum memoriari solet.“ Ad ξυμβῆναι Idem supplet λέγεται, cuius ellipsios causa non apparet. Scribendum potius: ξυμβαίνει γὰρ δὴ ὁ Π. aut: ξυμβῆναι γὰρ δοκεῖ ὁ Π. Tum ἀλάστωρ de ipso Oenomao videtur accipiendum. Orestes in *Aeschyli* Eumen. 229. Minervam precatur, ut ipsum placide recipiat: δέχου δὲ πρευμενῶς ἀλάστορα, Οὐ προστρόπαιον, οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα. i. e. μιάσματι ἐνεχόμενον, καὶ μεγάλα ἁμαρτάνοντα. ut est ap. *Hesych.* De Graeciae proditoribus *Demosthen.* Or. pro Cor. p. 324. 2. ὥνπερ οὗτοι παρ' ὑμῖν, ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες. Id. de Falsa Leg. p. 438, 28. βάρβαρόν τε γὰρ πολλάκις καὶ ἀλάστορα τὸν Φίλιππον ἀποκαλῶν. *Heliodor.* VIII. 11. p. 254. τῆς ἀλάστορος Ἀρσάκης — ξιφηρόν που — τιμωρίας τρόπον ταύτῃ ἐπινοούσης. Ib. c. 13. p. 258. αὖθις ἡ ἀλάστωρ Ἀρσάκη. *Themist.* Or. III. p. 43. Α. κινδυνευούσης ἐκπεσεῖν τῆς Κωνσταντίνου διαδοχῆς εἰς ἀλάστορα, βάρβαρον καὶ παλαμναῖον. utrumque iungitur etiam ap. *Liban.*

T. IV. p. 220, 5. qui locum ex Cod. Mon. sic debet restitui: τραπέζῃ ἐκείνῃ, καὶ ἀστυμόνες καὶ ἔφορος, καὶ μήτηρ καὶ Λίγισθος, καὶ ἐλάστορές τινες καὶ παλαμναῖον τῇ πράξει (ἐῇ τραπέζῃ vulgo) συνεπιμίγνυντο.

P. 123, 26. καὶ τὸ δόρυ ὑπερτείνασα τοῦ δίφρου. Infra c. XI. de Aeete: τὸ δόρυ δὲ αὐτῷ ὑπὲρ τὴν ἄντυγα τοῦ δίφρου προέχειρον ἵστατο.

P. 125, 28. ὁ δὲ τῷ πυρὶ θύων Ἄρει σπεύδει. marg. Morell. ἴσα, σπένδει. probante *Heynio*. Proxima vulgatam tuentur. Ἐξ ἵππου Oenomaus festinat, et Myrtilum aurigam urget. *Μυρτῖλος* et *Μυρτῖλον* vulgo. *Μορτίλος* media correpta est ap. *Apoll. Rhod.* I. 755. nec aliter scribitur ap. *Athen.* I. p. 1. C. ubi vid. *Schweigh.* Anim. T. I. p. 12.

P. 125, 32. ὅτι τὸ ἐρῶσα ἡ κόρη τοῦ ἐρῶντος. τοῦ ἐρῶντος. editt. vett. τῷ ἐρῶντι. V. D. margini Ald. alleverat, idque recepit *Olearius*. Verius procul dubio τοῦ ἐρῶντος. De hoc genere erroris vid. ad I. 12. p. 22, 19.

P. 126, 33. καὶ τὰ μέλλοντα περὶ τὴν Πέλοπος οἰκίαν ἐκ Μοιρῶν γίγνεσθαι. vulgo γίνεται. Id quod olim emendavi in Exercitatt. cr. p. 138. nunc Flor. firmavit. *Diodor. Sic.* XVI. 26. p. 101. καὶ τοῦτον προλέγειν τὰ μέλλοντα γίνεσθαι. *Demosth.* Or. pro Cor. p. 294. εἰ προὔθηλε τὰ μέλλοντα μεθήσεσθαι. *Aristid.* Genethl. T. I. p. 73. (129.) καὶ ὁ λοιπὸς μέλλων (μέλλει scr. cum Barocc.) γενήσεσθαι. *Aeschin.* Or. c. Timarch. p. 161. πρὸ τοῦ τὰ τῶν μελλόντων γενέσθαι. *Schol.* ad *Lycophr.* T. I. p. 269. προαγορεύειν σύμπαντων περὶ τῶν προγεγονότων καὶ μελλόντων γενέσθαι. Obiter corrige *Iamblich.* de Myster. Sect. III. p. 3. p. 65, 22. τὸ δὲ Ἀλεξάνδρου στρατόπεδον πᾶν ἐσώθη, μᾶλλον δὲ ὅλον νυκτὸς ἀπολλύσθαι; Διὶ νύσιον καὶ ὕπνῳ ἐπιφανέντος. Scil. ex Cod. Goth. μέλλον δὲ ὅλον νυκτὸς ἀπολέσθαι.

X.

PYRRHVS AVT MYSI.

In medio sita est Troia, muro cuncta cincta, cui adhaeret hinc navium statio, illinc Hellespontus: illud loca Graecorum sub hoc Troianorum, qua fere ratione Polygnotus Troiae captae picturam instituit. A Graecorum parte sub Myrmidones, ex Troianis Mysi certamini adhibiti sunt; quorum duces, Pyrrhus, Achillides, et Eurypylus, Telephi filius, pugnam pectora sedulo integrarunt. Hi vero juventa, aetate pares, non nudi exhibiti sunt, sed patrio more

que armis instructi, et super suos corpore eminentes. Reliquus utriusque populi exercitus utrinque humi in armis considet, Xantho, modico flumine manante, diremtus, cuius utra in ripa nunc pugnetur, non annotatum est. Rhetor p. 124, 28. Troianos ait Eurypylo iubente quietem capere. Nempe huius antecessit ἀριστεία, quae hoc modo finitur, cf. *Quint. Smyrn.* VIII, 108. ss. Xanthi daemon quod admodum reclinis est effictus et pedem undis dat adspergendum, nescio num bene explicatum sit a Rhetore, nec fortasse innuat, vado amnem transiri posse, non omnino separare Troianorum Graecorumque exercitum. Ducum haec est positio. Eurypylus succubuit et per terram iacet prostratus, multum emittens sanguinis; Neoptolemus adhuc ferientis speciem praefert, tabo manum et ensem perfusus. Mysi ducis caedem ulciscendi cupidi, in eum irruunt, quorum ille impetum sustinet, torviter ridens. Haec autem monomachia, quae facilius ab aliis pugnis Troicis distinguuntur, alterutrum heroum nota aliqua insigniendus erat. Hoc consilio Neoptolemo, quem ob hastam paternam celebrat Quintus, datus est clipeus Achilleus, *vasti caelatus imagine mundi* (quae verba sunt *Ovidii Metam.* XIII, 110. cf. 292), secundum descriptionem Homeri ita omnibus notam, ut ex ornamento per se spectabili simul facillime et certissime heros agnosci posset. Heynius simul pictorem incuriae accusat, qui nihil ad designandam personam principalem excogitaverit, et Sophistam mendacii, qui hoc, quod opus erat, finxerit; eundem vero ad *Iliad.* T. VII. p. 593. non magis recte vituperat, quod non ipsum clipeum picturae summam constituat, sed Neoptolemum sum tenentem effictum fuisse narret. De eo tamen dubitari iure poterit, utrum pictor Homericam descriptionem ad amussin reddiderit, an Rhetor imitationem eius imperfectam prehenderit ansam ad paraphrasin Homeri integram elaborandam. Videlicet haec est παράφρασις τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος, quam separatim inter libros huius Philostrati memorat *Suidas*. In qua re si fidem, quam neuter Philostratorum dubiam fecit in ulla re vel minima, minus servavit religiose, ex singulari rei proprietate excusatio aliqua parata est. Suspicio mihi quidem vel hinc subnascitur, quod ille cingulorum, in quos Homericum opus credo distributum, ne levissimam quidem mentionem fecit: quos artifex mirum non est si non expresserat, clipei caelaturam obiter imitatus, ut *Euripides El.* 459. ss. Tum displicet quaesita spectandi simulatio, toties recursans, ὁρᾷς, δοκεῖν ἐμοί, οἶμαι. Sed utut sit, seu pictor singula expresserit, seu Sophista plurima suppleverit, posse saltem omnia, quomodo a poeta descripta sint, ab artifice adumbrari, et illum, nisi obversatum ei sit opus verum aliquod, eximium, inclytum, clipei caelaturam profecto ex artis rationibus delineasse, equidem olim

demonstrare sum conatus, *Zeitschrift* T. I. p. 555. Clipeus argenteus regi Britannorum nuper oblatus, in quo artifex Anglus iuxta Flaxmanni delineationes clipeum Achilleum caelatura expressit, cum imagine a me informata num aliquatenus conveniat, adhuc mihi latet. Sed apponere iuvat, quae de illa litteris ad me datis 1819 mense Febr. *Iacobsius* meus scripsit: „Ihre Erklärung des Homerischen Schildes gefällt mir ungemein. Dafs die πτύχες regelmäfsig abnehmende Lagen sind, und diese so auf eine ganz einfache Weise die Abtheilungen der Bilder machen, scheint mir sehr natürlich. So kömmt nun auch das Gold gerad an die Stelle, wo es der Künstler (V. 548.) so gut anzuwenden gewufst hatte. Auch Ihre Vertheilung der Bilder scheint mir die natürlichste. Gewifs ist dem Dichter das Schild, so wie sein ganzes Epos, ein Spiegel des Lebens, und so ziehen, in natürlicher Ordnung, die verschiednen Stände bey ihm vorüber. Das rege Leben der Städte zuerst mit der Hochzeitfeyer als dem Symbol des häuslichen, in dem Stadtverein ausgebildeten Lebens; der kleine Krieg der Prozessirenden auf dem Markte, der gröfsere und gefährliche auf dem Felde. Das geordnete Landleben schliefst sich daran und zeigt, nach dem Wechsel der Jahreszeiten, den Pflüger, den Mäher und den Winzer; endlich das freyere Hirtenleben, einmal in seiner stillen idyllischen Anmuth, dann von Gefahr bedroht; zuletzt, gleichsam auf der höchsten Höhe des Ganzen, das ideale Leben einer festlichen Feyer mit allem Schmuck und Glanz des Reichthums und fürstlicher Würde. Ist nicht vielleicht auch das bemerkenswerth, dafs die Beschreibung mit den manichfaltigsten Scenen anhebt, bis sie zu dem Einzigen Bilde kömmt, das doch in seiner Einfachheit den übrigen an Glanz nicht nachsteht? Dieses Eine Bild füllt mit seinen manichfaltigen Gestalten doch einen ganzen Kreis, selbst ein lebendiger Kreis einzelner Figuren, wie der sich nun so natürlich anreihende Oceanus auch Einer, aber in stiller Folge strömender ist." Apparet hinc, trinis imaginibus tria vitae genera pastoritium, cum Bacchi cultu, ut et alibi haud raro invenitur, coniunctum, agreste et urbanum, in clypeo adumbrata esse. F. G. Welcker.

P. 124, 4. ἡ τύχη γὰρ ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὴν ἐς μίαν πόλιν συνενεγκοῦσα. Hercic. p. 692. de Homero: λόγον μὲν ὑποθέσθαι τὸν Τρωϊκόν, ἐς ὃν ἡ τύχη τὰς πάντων Ἑλλήνων τε καὶ Βαρβάρων ἀρετὰς ξυνήνεγκεν. Vit. Soph. II. 20. 2. p. 601. ἡνίκα λεπτίνης ἦν αὐτοκράτωρ ἐκεῖ, καὶ τὰς ἐξ ἁπάσης γῆς ἀρετὰς συνῆγε.

P. 124, 7. δυστήνων δέ τε παῖδες. Vid. ad Il. 21. p. 88, 25. — οἳ ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν. οἳ quod est in editt. vett. *Olearius* tacite omisit.

Digitized by Google

P. 124, 9. τὰ μὲν δὴ περὶ τῶν ἱκανῶν ἕτερα. Sensus est: alia monimenta atque imagines aliorum multorum heroum ad Troiam gesta referre. OLEARIUS. Possunt esse οἱ ἱκανοὶ et τὰ ἱκανά. Hoc praeferam, supplendo, περὶ τῶν ἱκανῶν ὄντων. et de his quidem, quae satis multa sunt ad narrandum, narratio ab hoc loco aliena est. HEYNIUS. Male interpretatur *Olearius*: neque *Heynio* assentior. Οἱ ἱκανοὶ videntur esse heroes primarii, patres; filii quasi secundarum partium actores, vel personae circa finem dramatis huius Iliaci in scenam prodeuntes. F. G. WELCKER. *Boissonad.* ad Heroic. p. 399. corrigendum censet: ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν ἑτέρων ἱκανά· νυνί — — aut, κρατοῦσιν. ἃ μέν — haec addens: „Quod editur nullam mihi videtur admittere iustam interpretationem. Cum Ph. quaedam de Bellatoribus ad Troiam in genere praemisisset, iam ad eos, qui in Tabula erant depicti, describendos venit, et ait: ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν ἑτέρων ἱκανά· νυνί — *haec de aliis dicta sufficiant. Nunc vero etc.*" Gravius in his verbis latere vitium, quam quod tam leni correctione tolli possit, apparet ex lectione Cod. Flor. τὰ μὲν δὴ περὶ τῶν ἐν τῷ νικᾶν ἕτερα· νυνὶ δέ — in qua alii fortasse aliud quid indagabunt; mihi nihil in mentem venit, quod commode scribi possit, nisi, τὰ μὲν δὴ τῶν περιττῶν ἐν τῷ νικᾶν, ἕτεροι· — *quae dici possunt de iis; qui vincendo excelluerunt, haec alii narraverunt, aut narrabunt; nunc spectandi, qui hic in tabula congrediuntur.* In his περιττῶν a περὶ τῶν proxime abest; nec infrequens permutatio. Vid. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 309. *Bast* Epist. cr. p. 116. et nos in Addit. ad Athen. p. 254. Sunt autem περιττοὶ *eximii, illustres*; et οἱ περιττοὶ ἐν τῷ νικᾶν dictum ut ap. *Plutarch.* Vit. Romuli c. 12. T. I. p. 42. de Tarutio Firmiano: ἁπτόμενος τῆς περὶ τὸν πίνακα μεθόδου, θεωρίας ἕνεκα, καὶ δοκῶν ἐν αὐτῇ περιττὸς εἶναι.

P. 124, 11. Ἴλιος ὀφρυόεσσα. ex *Il.* X. 411. — περιθεῖ δὲ αὐτὴν τεῖχος. editt. ante Morell. τριχός.

P. 124, 14. ναύσταθμόν τε ἐπὶ θάτερα. Vtrinque navium est statio et angustus Hellesponti meatus; vertit *Olearius*; Est in prospectu Ilium, ex altera parte navium statio; *Heynius*. Illud videtur verum. F. G. WELCKER.

P. 124, 17. οὐ μορμύρων ἀφρῷ. μορμῦρον ante Morell. Hoc quoque ex *Homero*, ubi *Il.* Σ. 404. περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο Ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος. *Themist.* Or. X. p. 133. B. ὁ μὲν οὖν Τρωϊκὸς ποταμὸς ἐκποδὼν καθίσταται Ἀχιλλεῖ — θορυβῶν τῷ ἀφρῷ καὶ τοῖς κύμασι τὸν νεανίαν, quae, ut proxima ap. Nostrum, respiciunt *Il.* Φ. 303. ss.

Digitized by Google

ὅποι γε καὶ ὅπως φύεται. *Themist.* Or. XIII. p. 162. A. ὅπη δὲ καὶ ὅπως ἀγνοοῦσι. Ap. *Heliodor.* III. 11. p. 124. ubi *Coray* ὅποι καὶ ὅπως τοῖς θεοῖς φίλον. edidit, comparans III. 15. p. 128. ὅπως μὲν λήσομεν, ὅποι δὲ τράπων. Duo Codd. Mon. conspirant in ὅπη; in altero autem loco Mon. 96. ὅπη habet. Infra Noster c. XVI. ἐπισκεψόμεθα, ὅπη τε καὶ ὅπως ἔχει τὰ τῆς τέχνης. Vit. Apoll. I. 23. p. 29. ξυμβάλλεται μὲν αὐτοῦ πῶς καὶ ὅπη εἶχε.

P. 125, 12. ἑκάστας ποτ' αὐτῶν Ὀδυσσεύς. in Heroic. p. 721. Vlysses narratur Achillis arma occiso Aiaci concedere voluisse. Neoptolemum eadem, quum Troiam venisset, accepisse narrat *Dares* de B. Troi. c. 36. Sic fuit ap. *Leschen*: καὶ Νεοπτόλεμον Ὀδυσσεὺς ἐκ Σκύρου ἀγαγὼν τὰ ὅπλα δίδωσι τὰ τοῦ πατρός. unde sua petivit *Quint. Smyrn.* VII. 194.

P. 125, 13. ἀπευξάμενος τὴν ἑαυτοῦ νίκην. ex Heroic. p. 720. πιθανὸν γάρ που παθεῖν τι καὶ τὸν Ὀδυσσέα, καὶ ἀπεύξασθαι τὴν ἑαυτοῦ νίκην, ἐλέῳ τοιοῦδε ἀνδρὸς ἐπ' αὐτῇ ἀποθανόντος.

P. 125, 14. τῶν Ὁμήρου ἐκτυπωμάτων. ex *Il.* Σ. 483. ss. in Heroic. p. 752. negatur, Achillis scutum tale fuisse, quale Homerus illud descriptum dederit: θεᾶ μὲν γὰρ κἀκεῖνα (τὰ ὅπλα) ἐξευρῆσθαι τῷ Ὁμήρῳ, πόλεις τε ἀναγράφοντι καὶ ἄστρα καὶ πολέμους καὶ γεωργίας καὶ γάμους καὶ ᾠδάς. In Vit. Apoll. II. 33. p. 86. scutum Herculis apud Indos dicitur servatum διὰ τὸ ἐν νάπῃ τῆς ἀσπίδος. restitue ἐκτύπωμα, quod est in Vratisl. et aliis libris. Cf. infra p. 130. 5. et *Osann* ad *Philostr.* Gramm. p. 48. Achillis scutum *Himer.* Or. XXI. 6. p. 740. λεμῶνα appellat καλὸν καὶ παμφόρον.

P. 125, 17. οὐδὲ φράζοντος, οἶμαι, δήσει τινός. vid. ad c. VIII. p. 121, 20.

P. 125, 18. ἡ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἰδόντι δῆλη. sic etiam c. VIII. p. 121, 21. *Iamblich.* de Myster. III. 11. p. 72. τὸ μὲν οὖν εἶναι (hoc addit Cod. Goth.) μαντικὸν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ, αὐτόθεν πρόδηλον.

P. 125, 20. τὴν δ' αἱ πόλεις — γῆν γράφουσι. i. e. αἱ πόλεις καὶ τὰ ἄλλα ἐγγεγραμμένα γῆν εἶναι φαίνουσιν.

Ib. Quod terram, quam *Homerus* cum mari et edela iunctam, secundum tripartitam universi divisionem antiquissimam, in medio clipeo posuit, rhetor pro solo habet, in quo urbes et reliqua omnia insistant; cf. p. 126, 2; 5. 130, 4. falsum esse ostendi l. l. p. 561. F. G. Welcker.

P. 125, 25. ὡς δικάμας ἐν αὐτῷ. epitheton Homericum. *Il.* Σ. 439. et 483. ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν τε θάλασσαν, Ἥλιόν τ' ἀκάμαντα, Σελήνην τε πλήθουσαν.

P. 125, 24. καὶ τὸ τῆς πανσελήνου φαιδρόν. τῆς accessit ex Flor.

P. 125, 28. *Πληϊάδες.* forma poetica ob imitationem *Homeri* servanda. Etiam ap. *Heliodor.* V. 18. p. 196. legebatur, *καὶ Πληϊάδων ἤδη δυομένων.* Sed *Coray Πλειάδων* in textu posuit, ὅτι οὐκ εἰκὸς τὸν *Ἡλιόδωρον* τῷ *Ἰωνικῷ Πληϊάδων* κεχρῆσθαι. T. II. p. 182. Periculosa talium mutatio, quam ne optimi quidem Atticorum ab Ionismis abstinuerint, praesertim in iis locis, quae ex fonte Ionico derivata sunt. Vid. *Schaefer.* ad *Dion. Hal.* de Comp. Verb. p. 40. s. ad *Greg. Cor.* p. 431. *Baehr.* in Specim. Var. Lect. p. 29. ss. Nostro loco *Philostrato* obversabatur *Hesiod. E. καὶ H.* 383. *Πληϊάδων ἐπιτελλομενάων, ἄρχεσθ' ἀμητοῦ: ἐρώτοις δὲ δυσομενάων.*

P. 125, 29. *ἢ καὶ πάλιν ἐκφανῶς ἔχουσαι, ὡς ἂν καὶ τὰ τῆς ὥρας αὐτοῖς ἄγει.* sic editt. vett. Marg. Morell. *ἴσ. ὅσ' ἂν οἱ αὐταῖς ἄγει. αὐταῖς* inde recepit *Olearius*; quam lectionem sic interpretatur *Heynius*: *pro eo, quod tempora anni iis* (Pleiadibus) *necessitatem afferunt*, i. e. ortus vel occasus. Ieiunum hoc; et praeterea haeremus in *καί*, quod in hoc contextu abundat. Vide, an fuerit: *ὡς ἂν ἀεὶ τὰ τῆς ὥρας ἄστροις ἄγοι pro necessitate ea, qui temporum vicissitudines astris adducunt. Orpheus* in Hymn. LXII. 11. *ὡς ἂν ἀεὶ βιοτῆς τὰ πεπρωμένον ἦμαρ ἐπέλθῃ.* Ibid. LXXXVI. 17. *λίτομαί σε — φράζειν, ὡς ἂν ἀεὶ γνώμαις ὀρθαῖς κατὰ πάντα πελάζῃς.*

P. 125, 33. *ἀναβαλώμεθα.* sic Flor. cum Morell. et Olear. *ἀναβαλλώμεθα.* editt. vett.

P. 125, 35. *ἄρκτος ἢ εἰ ἅμαξαν καλεῖν βούλοιο. Homer.* l. c. 487. *ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν, Ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει, Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.* quae habentur etiam in Od. E. 273. ss. Cf. *Heyn.* T. VII. p. 524.

P. 125, 36. *φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ μόνην οὐ λούεσθαι ἐν Ὠκεανῷ. οὐ δύεσθαι.* Flor.

P. 125, 37. *ἀλλ' αὐτὴν περὶ αὐτὴν στρέφεσθαι.* p. timam hanc lectionem debemus Florentino. *ἀλλ' αὐτὴν περὶ μὲν τὴν στρ.* editt. vett. In marg. Morell. *ἴσ. αὐτοῦ περιμένουσαν. Olearius* pro solita temeritate edidit, *ἀλλ' αὐτοῦ στρέφεται.* nec tamen *Morelli* coniecturam reiiciens. *ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι Sophocl.* Trach. 130.

P. 126, 5. *ἀφερμηνευθῆναί σοι βούλει.* recepi quod Flor. offerebat, pro *ἀφερμηνεύεσθαι.* Vit. Apoll. VIII. 7. p. 347. *τὰ τῶν Ἀρκάδων ἀφερμηνεύων ἤθη.* Infra p. 129, 7. *τοὺς δὲ, λέοντας οὐδ' ἂν ἀφερμηνεῦσαί μοί τις ἐπαξίως δοκεῖ.* Usum Platonicum huius verbi illustravit *Heindorf.* ad *Plat.* T. III. p. 383.

P. 126, 8. *καὶ ὁ τῶν ἐρχομένων ῥυθμός.* editt. ante Morell.

ἐρχουμένων est etiam in Flor. — ἐς αὐτά τε ἄγει. sic Olearius. ἐς αὐτά. Ald. 1. 2. Iunt. In marg. Morell. ἴσ. ἐς αὐτάς. quod quo retulerit, non video. Fortasse nec spiritus mutandus.

P. 126, 10. τῶν προθύρων ὡς διαφαίνονται. male haec distincta ap. Olearium, inactis verbis τὰ γύναια τῶν προθύρων. Il. 1. c. 495. αἱ δὲ γυναῖκες Ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.

P. 126, 18. σεμνῶς προκαθήμενοι τοῦ ὁμίλου. προςκαθήμενοι. editt. vett. Marg. Morell. ἴσ. προκαθήμενοι. idque recepit Olearius. Il. 503. οἱ δὲ γέροντες Εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις, ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ.

P. 126, 19. δύο ταῦτ'. editt. ante Morell. δῦτο.

P. 126, 21. ὡς μισθός. locum Homeri de iudicio et causa dicta, in Achillis clypeo efficta vs. 498. s. non minus quam alii veteres, perperam interpretatur Philostratus, seu de mercede iudici, seu de multa pro caede solvenda. Heyn. p. 185. quem vide ad Il. T. VII. p. 533. — ὡς ἂν μὴ πρὸς δῶρά τις τὴν εὐθεῖαν φέροι. ap. Homerum: κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα, τῷ δόμεν, ὅς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴποι. i. e. δικαιότατα. ὀρθότατα. Vit. Apoll. VI. 21. p. 262. de Socrate et Palamede: ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐπὶ δόξῃ ἀδικημάτων ἀπώλοντο, ψήφου παρὰ τὸ εὐθὺ ἐνεχθείσης. Ib. VIII. 7. 1. p. 328. οὐδὲ κατεψηφισάμην τῆς σῆς ἀκροάσεως, ὡς μὴ τὸ εὐθὺ ἐχούσης. Vit. Soph. Prooem. p. 483. τοὺς σοφιστὰς ἐξεῖργον τῶν δικαστηρίων, ὡς ἀδίκῳ λόγῳ τοῦ δικαίου κρατοῦντας, καὶ ἰσχύοντας παρὰ τὸ εὐθύ.

P. 126, 25. τὸν δ' ὁρᾷς ὡς ἔξαρνός ἐστιν. τόδ' ὁρᾷς. editt. ante Morell. qui τὸν δ' in textu posuit, adsentiente Flor. — οὐ γὰρ ἔχει νῶν, ὅπερ αὐτῷ προςφέρει ὁ κατηγόρος. Sic editt. vett. οὐ γὰρ ἔχει νῦν. Morell. priore lectione in margine posita; vertens, non enim habet nunc, quod illi obiiciat accusator. Eandem lectionem exhibet Olearius, sed eum pro νῦν voluisse νοῦν apparet ex nota (quamquam ea vitiorum plena) et ex lat. interpretatione: non enim ipsi mens est, quod offert ei accusator, mulcta pro caede soluta, indemnem abire. Inveteratum his verbis inhaerere vulnus, apparet ex lectione Flor. οὐ γὰρ κατὰ ἔχει νῶν ὅπερ αὐτῷ προφέρει. quibus comparatis cum verbis Homeri vs. 498. δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου· ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι — ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι — legendum existimo, duabus litteris omissis: οὐ γὰρ κατέχειν ὧνπερ αὐτῷ προφέρει ὁ κατήγορος. se nihil eorum habere, quae accusator ipsum habere dixerit.

P. 126, 26. καταθεὶς δὲ τὰ ὑποφόνια καθαρὸς ἥκειν. Marg. Morell. ἴσ. ἥκει. nihil minus. Ad κατέχειν et ἥκειν supple φησί,

quod ex ἔξαρνός ἐστι assumendum est. ὑποφόνια sunt, quae τισινὴν vocat *Homerus*, ubi cf. *Eustathius*, p. 1215. 3. cum quo conspirat *Harpocratio*: ὑποφόνια· τὰ ἐπὶ φόνῳ διδόμενα χρήματα τοῖς οἰκείοις τοῦ φονευθέντος ὑπὸ τοῦ τὴν αἰτίαν ἔχοντος, ὅτι ἀνῄρηκεν, ἵνα μὴ ἐπεξίωσιν, μηδὲ γενέσθαι τὴν τοῦ φόνου δίκην.

P. 126, 27. ὁρᾷς καὶ τοὺς ἐπιβοηθοῦντας ἑκατέρῳ * δικῇ. novissimum vocabulum adieci ex Flor. sed emendatum. Ex verbis Homericis vs. 502. λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί. apparet scribendum esse: ἐπιβοηθοῦντας ἑκατέρῳ διχῇ. Verba homerica interpretatur *Hesychius*: ἀμφὶς ἀρωγοί. κεχωρισμένως βοηθοῦντες, οἱ μὲν τῷδε, οἱ δὲ τῷδε. Vt hoc loco ἐπιβοηθεῖν διχῇ. sic *Demosth.* Olynth. I. p. 14, 16. δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

P. 126, 29. ἀλλ' ἥτε τῶν κηρύκων παρουσία. marg. Morell. ἥγε. quod verum videtur. *Homer.* vs. 503. κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον.

P. 126, 33. Ἑτέραν δὲ ὁρᾷς ὡς τειχήρης. τειχήρες. Flor. τειχήρεις. Ald. 1. 2. Iunt. Emendavit Morell. *Phil. Sen.* II. 17. p. 78, 14. νῆσος τειχήρης τὴν φύσιν.

P. 126, 34. οἱ δι' ἡλικίαν ἀπόμαχοι. *qui ob aetatem vacationem habent a militia*, senes et pueri. *Themist.* Or. XVIII. p. 221. A. ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς ἡνίκα ἀπόμαχος ἦν. Id. Or. XXI. p. 224. A. οἷα καὶ Ὁμήρῳ Ἀχιλλεὺς ᾄδει, ἡνίκα ἀπόμαχος ἦν. *Xenoph.* Anab. III. 4. 32. πολλοὶ γὰρ ἦσαν ἀπόμαχοι, οἱ τετρωμένοι καὶ οἱ ἐκείνους φέροντες.

P. 127, 4. τοῖς δὲ τὸ ὑποδεέστερον δι' αὐτῆς δοῦσα. homines minores et minus ornatos exhibens. *Homer.* vs. 517. ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην, Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τείχεσιν, ὥστε θεώ περ, Ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.

P. 127, 5. οὐ δεξάμενοι πρόκλησιν. pessime haec et quae sequuntur accepit *Morell.* de quorum tamen sensu nos dubitare non patitur *Homer.* vs. 510. de quo cf. *Lobeckius* de bello Eleusinio P. I. p. 4. an. 1821. Exierunt illi, hostium conditione repudiata. Postulaverant enim, ut urbis opes dividerentur, aut, si hoc non fieret, armis se illas petituras esse minati erant. Infinitivi pendent a verbo κελεύειν, quod ex πρόκλησιν assumendum.

P. 127, 11. χρήσασθαι τῷ λόχῳ. λοχμῷ editt. ante Morell. nec aliter Flor. qui tamen τῷ suppeditavit.

P. 127, 12. σκοποὺς τινας καθίσας. Speculatores Il. XVIII. 523. oppidanorum sunt, non hostium. Cf. *Zeitschrift* p. 563. s. B. G. Wilcken.

P. 127, 13. *λείαν ἐλάσασθαι περιοικεῖ. λίαν.* editt. omnes. *λείαν* emendaverunt *Wyttenbach.* Ep. cr. p. 279. et *Heynius* p. 186. quam correctionem nunc firmavit Flor. Paulo post: *καὶ ἀπελαύνεται τις λεία πρὸς πύργων.*

P. 127, 14. *οἱ μὲν ἄγουσι νομεῖς τὰ θρέμματα.* mallem, *οἱ μὲν νομεῖς ἄγουσι.*

P. 127, 15. *ἢ σὺ παραβάλλει σε τὸ λιτὸν καὶ τὸ αὐτοφυὲς τῆς μούσης;* Vid. ad *Phil. Sen.* I. 2. p. 7, 6. — *τὸ λιτὸν τῆς μούσης.* male vertitur *arguta musa*, quod foret τὸ λιγύ. Iungitur τὸ λιτὸν cum ἀκατασκευάστῳ, quod idem est cum *αὐτοφυεῖ*. In Vit. Apoll. VI. 11. p. 249. *λόγος φέων οὐχ ἁπλοῦς οὐδὲ λιτὸς, ἀλλ' ὁμοῦ πάθεσι πολλοῖς, μᾶλλον δὲ παντοδαποῖς.* *Plutarch.* T. II. p. 994. C. Ap. *Himer.* Or. XVIII. 1. p. 704. *Reiskius* vere videtur correxisse: *νέον λιτὸν τοῖς κατασκευαῖς.* pro *λόγον*. Etiam *αὐτοφυὲς* opponitur *τῷ ἐντέχνῳ.* Vit. Apoll. VIII. 18. p. 362. *τὸ αὐτοφυὲς τῆς Ὀλυμπίας* et naturalis regionis circa Olympiam amoenitas et opportunitas. Ibid. V. 7. 192. *στάδιον αὐτοφυὲς.* *Plutarch.* T. II. p. 646. B. *αἱ δὲ αὐτοφυεῖς χρόαι καὶ ὁσμαὶ τὸ ἀφελὲς ἔχουσι καὶ καθαρόν.* *Aristaenet.* I. Ep. VII. 18. *εὐπρόσωπος κόρη, κάλλος αὐτοφυὲς καὶ ὅμοιον αὐτομάτῳ φυτῷ φέρουσα.*

P. 127, 25. *τὴν πεφοινιγμένην λύθρῳ θαλάσσαν.* *Phil. Sen.* II. 29. p. 98, 30. *λύθρου τε οὐτασῇ πηλὸς, ᾧ φασι τὴν Ἐνυὼ χαίρειν.*

P. 127, 27. *Ἔρις καὶ Κυδοιμὸς ταῦτα καὶ Κήρ.* alterum *καὶ* desideratur in editt. vett. ante *Olearium*, qui id primus restituit. Correctionem firmavit Flor.

P. 127, 29. *ἀλλ' ὃν μὲν ἄτρωτον.* Non accurate redditus est v. 536. s. Ceterum hic non proprie loquitur *Homerus*; nam profecto ἡ *Κήρ* non ter efficta erat. F. G. Welcker. Comparanda descriptio *τῆς Κηρὸς* ap. *Hesiod.* Sc. Herc. 156. ss. Perperam *Olearius* haec omnia refert ad *Ἔριν*.

P. 127, 30. *ὃς δ' ὑφείλκεται ὑπ' αὐτῆς νεκρός.* sic *Olearius* dedit ex correctione *Morelli* pro *ὑπ' αὐτήν*. — *ὁ δὲ καὶ νεότρωτον ἐπισπέρχει.* ὁ om. Ald. 1. 2. spatio relicto. ὁ *δὲ* Iunt. lacuna tamen post *νεκρὸς* servata. *ὃν δὲ* corr. *Salmasius*. quod verum videtur. *Homer.* vs. 536. *ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον, ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν.* — *νεότρωτον.* Ald. 1. 2. Iunt.

P. 127, 31. *οἱ δ' ἄνδρες.* Quod *Homerus* v. 539. de daemonibus ait, de hominibus cepit Noster. F. G. Welcker. Restitui lectionem vett. editt. qua temere relicta, *Olearius* ex coniectura dedit, *οἱ δ' ἀποθανόντες.* de interemtis agi existimans. Oppugnatur

οἱ ἄνδρες daemonibus, quorum in illa pugna opus descripsit auctor; nec iam de occisis agitur, sed de pugnantibus, in quibus tam expressa furoris significatio, ut vivere et spirare videantur. — τῆς ὁρμῆς καὶ νοῦ βλέμματος. de iuvene quodam Vit. Soph. Il. 1. 7. p. 552. χαροπήν τε ἀκτῖνα ἐκ τῶν ὀμμάτων ἐκδίδοσθαι, παρεχομένην τι ὁρμῆς ἦθος. quae verba *Boissonadus* comparavit ad *Eunap.* Vit. Phil. p. 46. τὰς δὲ ὁρμὰς τῆς ψυχῆς διεδήλου τὰ ὄμματα. — οὐδὲν διαλλάττειν ζώντων. ὥστε ζωοὶ βροτοί. ap. *Homer. quamvis picti, a spirantibus tamen nihil discrepant. Theocrit.* Id. XV. 81. ποῖοι ζωογράφοι τἀκριβέα γράμματ' ἔγραψαν; Ὡς ἔτυμ' ἑστάχαντι, καὶ ὡς ἔτυμ' ἐνδινεῦντι, Ἔμψυχ', οὐκ ἐνυφαντά. ubi vid. *Valcken.* p. 376. s. Arcte autem iungenda verba, ζώντων ἐν ταῖς ὁρμαῖς, ὄντων scil.

P. 127, 34. νειὸς γὰρ αὕτη. αὐτῇ volebat *Gruter.* αὐτῆς. *Salm.* sine causa idonea. *Homer.* vs. 541. νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν, Εὐρεῖαν, τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ Ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα. Ager τρίπολος est procul dubio is, qui ter post certa quaedam intervalla temporum aratur; de qua re consule *Vossium* ad *Virgil.* Georg. I. 47. Quare non apparet, cur rhetor ex numero aratorum colligat, agrum esse τρίπολον.

P. 127, 36. καὶ τάγε ζεύγη τῶν βοῶν θαμὰ ἀναστρέφει ἐν ταύτῃ, κύλικός τινος ἐκδεχομένης αὐτὴν ἐπὶ τῷ τῆς αὔλακος τέλει. Vulgo ἐν ταύτῃ, ab ἀναστρέφει seiunctum, connectitur cum κύλικος. Manifestum est iuga boum dici crebro converti ἐν ταύτῃ, τῇ νειῷ scil. *Homer.* vs. 546. τοὶ δὲ (οἱ ἀροτῆρες) στρέψασκον ἀν' ὄγμους, Ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι. Pro αὐτὴν *Olearius* ex coniectura dedit αὐτούς. quod locum haberet, si praecederet ἀναστρέφουσιν, verbo relato ad ἀροτῆρας: nunc autem poculum vini expectaret boves. Aliud quid latet. Sensui satisfaceret: ἐκδεχομένης [τὸν] ἀρότην. Heroic. p. 661. οὔτε ἀρότην τρέψεις, οὔτε ἀμπελουργόν.

P. 128, 2. Μελαίνεσθαί τε τὸν χρυσὸν περιαχοῦσα. vitiosam vett. editt. lectionem servare, quam incertam correctionem admittere malui. Probabilis est *Olearii* coniectura μελαίνεται, quum nihil sit frequentius permutatione terminationum ἔσθαι et ἔται, de qua dixi ad Anth. Pal. T. III. p. 526. Sed tum requiritur etiam: ἡ δὲ μελαίνεται. ut est ap. *Homer.* vs. 548. ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένη δὲ ἔοικε, Χρυσείη περ ἐοῦσα. Pro περισχοῦσα *Heynius* cogitabat de περισχισθεῖσα. Sensum habebis expeditum, si scripseris: ἡ δὲ μελαίνεσθαι δοκεῖ τὸν χρυσὸν περισχίζουσα. *nigrescere videtur sulcus, aurum, quo clypei area tecta est, findens.* ἡ αὖλαξ δοκεῖ μελαίνεσθαι. Similiter *Himer.*

qui h. l. expressit Or. XXI. 7. p. 740. ἄλλος δραπάνῃ κείρει τὰ δράγματα, ἕτερος ἀρότρῳ χρυσέῳ ἐργάζεται· οὗ κατόπιν σχιζομένη δοκεῖ γῆ καὶ μελαίνεται. Homericum locum respexit etiam Liban. T. I. p. 280. Antiochensis agri fertilitatem laudans: Δημήτηρ δὲ οὕτω δή τι τὴν ἡμετέραν ἠγάπησε μᾶλλον ἢ Σικελίαν, ὥστε Ἥφαιστος μὲν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος χρυσῆν ἄρουραν ἐποίησε (om. hanc vocem Mon. 113.) ἡ δὲ μοῖραν ἡμῖν τῆς γῆς οὐ μικρὰν χρυσῷ προσόμοιον ἐποίησε τῇ τε χροιᾷ (sic Mon. pro χρείᾳ) καὶ ἅμα ὁ καρπὸς οἷος οὐκ ἄλλοθεν, καὶ τὸ ὕδωρ ξανθῆς ὄντως θεοῦ.

P. 128, 3. ἐξῆς ὁρᾷς τέμενος. Vulgo ἐξ ἧς. non dubitavi recipere verissimam correctionem *Heynii*. Sic ap. *Aristid.* Sacr. Serm. T. I. p. 288. (498.) τὴν δ' ἐπιμέλειαν — ἀνυπέρβλητον εἶναι διὰ πάντων ἐξ ἧς ὧν ἔπραττον. *Canterus* in Cur. secundis margini Ald. adscriptis correxit, διὰ πάντων ἐξῆς.

P. 128, 4. ὃς τὸ γεγηθὸς ἐλέγχεται τῆς ψυχῆς ἐν τῇ ὄψει φαιδρότητι. *Homeri* vs. 556. βασιλεὺς ἐν τοῖσι σιωπῇ Σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ. τὸ γεγηθὸς, pro τὴν γηθοσύνην. Vid. ad Il. p. 114, 13. Leve autem vitium traxisse videtur oratio, quum scribendum sit: ὃς τὸ γεγηθὸς ἐλέγχεται τῆς ψυχῆς τῇ ἐν ὄψει φαιδρότητι.

P. 128, 6. καὶ τήν γε αἰτίαν τῆς χαρᾶς οὐδὲν ζητεῖν χρή. Scr. οὐδὲ ζητεῖν. Supra c. VIII. p. 121, 20. αἱ μὲν οὐδ' ἑρμηνεύοντος δέονται. c. X. p. 125, 17. οὐδὲ φράζοντος, οἶμαι, δεήσει τινός. c. XV. p. 137, 19. ἡ τοῦ προσώπου κατάστασις οὐδὲ ξυγχωροῦσα περὶ κάλλους τι λέγειν.

P. 128, 8. τὴν σπορὰν ὑπερβαλεῖσθαι. male vertitur *mensura superasse*, pro *superaturum esse*, nisi *Olearius* de ὑπερβαλέσθαι cogitavit. — οἵτε διὰ σπουδῆς ἀμῶντες. sic Flor. pro ἀμοῦντες. in quo nemo haesit.

P. 128, 10. οἷς ἕτεροι προσάγουσι. *Homer.* vs. 554. αὐτὰρ ὄπισθεν Παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες, Ἀσπερχὲς πάρεχον. ubi ἀσπερχὲς Nostro est καὶ μάλα συντόνως.

P. 128, 12. οὐκ ἀκαίρως. sic scribendum non dubitavi. ἀκαίρων. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. ἀκαίρος. Morell. In marg. ἄκαιρως (sic), quem non dubito in textu dare voluisse οὐκ ἀκαίρως. in marg. autem ἄκαιρος. ἄκαιρος dedit *Olearius*.

P. 128, 13. σκιά τε γὰρ ἀμφιλαφὴς, ὑπ' αὐτῇ ψυχάσαι. ψυχήσαι. Flor. Vulgo post ὑπ' αὐτῇ distinguitur. Alciphr. III. 12. p. 304. ἐπιλεξάμενος πίτυν — ὑπὸ ταύτῃ τὸ παῦμα ἐσκίαζον.

P. 128, 14. καὶ βοῦς οὕτοσὶ πιών. βὰς. edit. vett. ante Morell. βὼς et πίων. Flor. *Homer.* vs. 558. κήρυκες δ' ἀπάνευθεν

ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο, Βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον.

P. 128,16. ὑπὸ τῇ δρυῒ δαὶς προτίθεται. ὑπό τε δρυῒ προεῖθετο. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Mor. In marg. Morell. Is. προτίθεται. Olearius, ὑπό τε δρυῒ προὐτίθετο. Manifestum est, ὑπὸ τῇ fuisse legendum, et imperfectum tempus alienum esse. Vtrique vitio medetur Flor. ubi habetur: ὑπὸ τῇ δρυῒ δαὶ προεῖθεται. Scripsi: δαὶς προτίθεται. ubi δαὶς praeclare respondet Homericis.

P. 128, 18. ἆρ' οὐκ ἐπτοῆσθαί σοι δοκεῖ. sic Ald. 1. 2. Iunt. 1. Flor. ἀπτοῆσθαι. Iunt. 2. Mor. unde Grutero et Salm. in mentem venit: οὐ καταπτοῆσθαι. (καταπτοεῖσθαι). Mulieres intellige valde occupatas, et per domum trepidantes. Vere Creuzerus ad Plotin. de Pulcr. p. 211. „proprie πτοεῖσθαι dicitur de anima circa res quaslibet trepidante lisque obnoxia et mancipata.“ Cf. Wyttenbach. ad Plutarch. T. XI. p. 597. Schaefer. ad Dion. Halic. de Comp. Verb. p. 10. Eustath. Amor. Hysm. IV. p. 144. ναυτίλος — ὅλος περὶ θήρας ἐπτοημένος καὶ κυνηγέσια.

P. 128, 20. εἰ δὲ καὶ ὀπώρας δεήσῃ. δεήσει. Flor. — πάρεστί σοι αὖτη, χρυσῆ μὲν τῶν ἀμπέλων, μέλαινα δὲ τοῦ καρποῦ. non fieri potest, ut χρυσῆ et μέλαινα ad ὀπώραν referatur, et quidem ita, ut eaedem uvae dicantur χρυσαῖ τῶν ἀμπέλων, et iterum μέλαιναι τοῦ καρποῦ. Etiam nunc tueor, quod posui in Exercitt. critt. p. 129. πάρεστί οοι ἀλωή. Sic enim Homer. vs. 561. ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωήν, Καλήν, χρυσείην, μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν. Hesiod. Scut. 293. οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἐφόρευν ὑπὸ τρυγητήρων Λευκοὺς καὶ μέλανας βότρυας — παρὰ δέ σφισιν ὄρχος Χρύσεος ἦν, κλυτὰ ἔργα περίφρονος Ἡφαίστοιο, Σειόμενος φύλλοισι καὶ ἀργυρέοις ἀκάμαξι.

P. 128, 22. τὸ δὲ τῆς καπέτου κυανόν. sic scripsi pro τοῦ καπέτου, quod est in omnibus editt. κυανέην κάπετον. Homer. vs. 564. ἐν καπέτῃ κοίλῃ. Il. ω. 797. unde Noster Vit. Apoll. IV. 11. p. 149. Et sic scribi postulant proxima, τοῦ ἑναὐτῇ βάθους.

P. 128, 25. ἀρκεῖ γάρ σοι τὸ περὶ ταῖς ἡμερίσιν ἔρκος ἐν τῷ κατιτέρῳ νοεῖν. ἐν τῷ καινοτέρῳ. Ald. 1. 2. εὖκος ἐν τῷ καινοτέρῳ. Iunt. 2. ἔρκος ἐν τῷ κατιτέρῳ. Flor. Marg. Mor. Is. κασσιτέρῳ. quod recepit Olear. Genuinum κατιτέρῳ. ut apparet ex P. 129, 3. Sensum loci recte interpretatur Olearius: *ipse cognoscere et intelligere potes, me non interprete.*

P. 128, 27. τοῦ μὴ χαμαὶ κλαδῆναι τὰ φυτά. lectionem a Flor. oblatam recepi, pro μὴ καταχλιθῆναι.

P. 128, 29. *οἱ διὰ τῆς στενῆς ταύτης εἰσόδου.* articulum adieci ex Flor. *Homer.* vs. 565. *μία δ' οἵη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτήν, Τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγοφόρεν ἀλωήν. — εἰσφορήσαντες ἑαυτούς.* locutionem illustrat, nostro loco non omisso, *Wyttenbach.* ad *Eunap.* p. 514. s.

P. 128, 30. *ταλάροις ἐναποτίθενται τὸν καρπόν. ταλέρους* editt. ante *Morell.* — Pro *τὸν καρπόν*, Flor. *τοὺς καρπούς.* Ap. *Homer.* vs. 568. est *μελιηδέα καρπόν.*

P. 128, 36. *καὶ ἡδέως.* — *καὶ* om. in Iunt. 1. 2. — *εὔτον καὶ βαχχικὸν ἐν ῥυθμῷ βαίνουσιν. Homer.* vs. 572. *μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.* ubi Schol. *ἔμμουσον κίνησιν ὀρχηστικὴν καὶ εὔρυθμον* interpretatur. Gf. Etym. M. p. 722. 57.

P. 128, 34. *ἐνδιδόντος αὐτοῖς τὸν ῥυθμὸν ἑτέρου, ἠθέου* scil. *Synes.* Dion. p. 43. A. *ὥσπερ τὸν Ἀπόλλω λόγος ἔχει, νὺν μὲν ταῖς Μούσαις συνᾴδειν αὐτὸν ἐξάρχοντα καὶ ἐνδιδόντα ῥυθμὸν τῷ συστήματι. Liban.* T. III. p. 332, 5. *ὅτι νῦν τὰ σωφρονοῦντα τῆς οἰκουμένης γένη καθάπερ ἐν χορῷ μίαν ἁρμονίαν ἐντεινάμενα συνᾴδει, δύο κορυφαίων ἐνδιδόντων τὸ μέλος.* Ap. *Aelian.* II. A. I. 18. de delphino vulgo legitur: *φυσᾷ φυσήματι ἀσήμῳ μὲν, ᾗ δύναται, σύνθημα δὲ τῆς φυγῆς ἐπιδοῦσα σωτήριον.* Cod. Mon. 87. *ἐνδιδοῦσα* ut ap. *Himer.* Or. III. 9. p. 440. *αὐτὸς ἐνδιδοὺς τὸ σύνθημα.*

P. 129, 1. *πρὸς τὴν νομὴν ἴενται.* ἴενται. vulgo.

P. 129, 6. *πῶς οὐκ ἐναργείας πρόσω. Phil. Sen.* II. 20. *αἱ δὲ τοῦ Ἄτλαντος σκιαὶ σοφίας πρόσω.* Vit. Apoll. III. 35. p. 126. *τῷ λόγῳ μεγίστῳ τε ὄντι καὶ πρόσω ἐννοίας.* Heroic. p. 727. *δαιμόνιόν τε καὶ σοφίας πρόσω.* ubi vid. *Boisson.* p. 588.

P. 129, 10. *ἐμπεφυκότων τοῖς ἐντοσθιδίοις τῶν λεόντων.* sic editt. vett. ante Morell. qui *ἐνστηθιδίοις* edidit, vetere lectione in marg. relegata. Eum sequitur *Olearius.* Vterque perperam. *Homer.* vs. 582. *τὼ μὲν ἀναῤῥήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην, Ἔγχατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον.* ut equi Amazonum in Heroic. p. 752. *καθάπερ τῶν λεόντων οἱ ὠμοὶ — τὰ στέρνα ῥηγνῦσαι, προσέκειντο τοῖς σπλάγχνοις, καὶ ἐλάφυσσον. Hesych. ἐντοσθίδια. τὰ σπλάγχνα.* ubi vid. Intrpp. et ad *Pollux.* II. 162. *Clem. Alex.* Paed. II. p. 187. 24. *ἐν τοῖς ἐντοσθιδίοις πάθεσι. Athen.* IX. p. 381. B. *πάντα τὰ ἐντοσθίδια μετὰ τῆς ἑξαιρέσως διακλύσας.* Ap. *Artemidor.* Onir. I. 44. p. 65. legitur, *οἱ παῖδες σπλάγχνα λέγονται ὡς ἐντόσθια.* legendum videtur *ἐντοσθίδια.*

P. 129, 11. *οἱ δὲ κύνες τε οἱμαι σὺτοι ἕπονται τῇ ἀγέλῃ.* sic vulgo legitur, in qua lectione *τὲ* vehementer suspectum. In

Digitized by Google

Flor. οἱ δὲ κύνες Θ δ' οἶμαι. unde emendavi: οἱ δὲ κύνες ἐννέα δ' οἶμαι οὗτοι ἕπονται. plane ut ap. *Homer.* vs. 578. χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἑστιχόωντο βόεσσιν, Τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.

P. 129, 13. παρὰ τῶν ἰθυνόντων αὐτοὺς νομέων. a pastoribus incitati impetum faciunt in leones. *Homer.* vs. 583. οἱ δὲ νομῆες Αὖτως ἐνδίεσαν, ταχέας κύνας ὀτρύνοντες. i. e. ἀνῆκαν τὰς κύνας. Vid. *Heyn.* T. VII. p. 559.

P. 129, 15. ἐπιπερχόντων αὐτοὺς καὶ ταῦτα τῶν νομέων. Marg. Morell. Ἴσ. ἀπὶ ταῦτα. Perperam. Vide de positione illarum vocularum ad c. V. p. 117, 26. Apud *Aristid.* Or. de Nept. T. I. p. 27. (48.) εἶγε οὐδὲ τὸν φονέα τοῦ παιδὸς παρῆν αὐτῷ τιμωρήσασθαι, ἔχοντα καὶ ταῦτα ἐν ταῖς χερσίν. *Reiskius* verbis transpositis scribit: καὶ ταῦτα, ἔχοντα ἐν τ. χ. quod minime necessarium.

P. 129, 19. καὶ τοὺς σηκούς. συκούς. Iunt. 1. 2. — οἶκον ποιμνίων. μελισσῶν οἴκοι ap. *Phil. Sen.* II. 13. In Vit. Soph. II. 1. 7. p. 553. καί με οἰκοῦσιν αἰγές τε καὶ ποιμένες. scr. καὶ ποῖαναι aut ποίμνια.

P. 129, 20. προσόμοιος τῷ Δαιδάλῳ. huius Ἀριάδνης χορογ mentio etiam ap. *Callistrat.* c. III. p. 894. Item IX. p. [illegible]. Meminit eius etiam *Gregor. Naz.* Or. XXXIV. Κνώσσιος Δαιδάλου χορὸς ἐναρμόνιος νύμφῃ ποιηθεὶς εἰς κάλλους περιουσίαν. Adde *Pausan.* IX. 40. p. 793. ubi Ariadnes chorum vocat, et ex albo lapide fabricatum sit. OLEARIVS. *Homer.* vs. 590. Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περίκλυτος Ἀμφιγυήεις, Τῷ ἴκελον, οἷόν ποθ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ. ubi vid. *Heyn.* T. VII. p. 559. s.

P. 129, 23. τὰς χεῖρας ἐπιπλέξαντες. ἐμπλέξαντες habet, hunc locum laudans *Huschke* ad *Tibull.* I. 3. 63. T. I. p. 98.

P. 129, 25. εἰ μή σοι καὶ τὰ τῆς ἑαθῆτος ἐξακριβώσομαι τῷ λόγῳ. καὶ τὰς τῆς ἐσθ. ἐξ. τῶν λόγων. edit. vett. ante Morell. qui τὰ et τῷ λόγῳ exhibuit, altera lectione non commemorata, ut nec *Olearius* eius mentionem fecit. καὶ τὰς τῆς ἐ-
σαι
ἐξακριβώσομαι τῶν λόγων. Flor. Vera videtur *Morelli* lectio. Periphrasis quam neutrum articuli facit, saepe obliterata. Vit. Apoll. VII. 22. p. 302. de Vlysse, qui naufragus ἀνεμέρει ταῖς αὐτοῦ χερσὶ τοῦ πελάγους. Scr. τὰ τοῦ πελάγους. Ibid. VI. 1. p. 228. locus passim depravatus in hunc modum videtur posse restitui: εἰ δὲ καὶ πᾶσαν Αἴγυπτον Αἰθιοπίᾳ ξυμβάλοιμεν, (τοῦτο δὲ ἡγώμεθα καὶ τὸν ποταμὸν πράττειν) καὶ οὕτως οὔπω ξύμμετρα

Digitized by Google

πρὸς τὴν Ἰνδῶν ἄμφω, τοσαῦται ξυντεθεῖσαι. Ποταμοὶ δὲ ἀμφοῖν ὅμοιοι, λογισαμένῳ τὰ τοῦ Ἰνδοῦ τε καὶ Νείλου. vulgo λογισ, τοῦ Ἰνδοῦ, Vratisl. τὰ Ἰνδοῦ, quod et ipsum bene habet. In *Xenoph. Ephes.* II. p. 228. ταχέως δὲ τῶν ὅρκων ἀναγκαζόμεθα. μνησθῆναι excidisse suspicabatur *T. H.* sed lenior erit correctio; ταχέως δὲ τὰ τῶν ὅρκων. *celeriter cogimur ad efficienda ea, ad quae nos iureiurando adstrinximus.* Elegantem hunc usum verbi ἀναγκάζεσθαι illustravit *Heusd.* Spec. cr. p. 53. *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 235. Eodem periphrasi *Philostratus* utitur simul cum verbo ἐξακριβόω, in Vit. Apoll. V. 7. p. 193. καὶ τὰ μὲν Κρέοντος καὶ Οἰδίποδος οὕτως ἐξακριβοῦν, *Aelian.* H. A. II. 11. καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παιδεύσεως.

P. 129, 26. οὐκοῦν. οὐκ οὖν. Flor. — αἰδὶ μὲν ὀθόναις ἤσθηνται, Ald. 1. 2. Iunt. 1. Mor. αἰδὴ et ἤσθηνται. Iunt. 2. αἰδὶ — ἥσθηνται. Olear. Veterem lectionem, ut par erat, revocavi. ὀθόναις ἤσθηνται, ut *Euripid.* Helen. 1539. ναυφθόροις ἠσθημένοι Πέπλοισιν. Vit. Apoll. VI, 11. p. 245. de Aeschylo: ἐσθῆμασί τε πρῶτος ἐκόσμησεν, ἃ πρόσφορον ἥρωσί τε καὶ ἡρωΐσιν ἠσθῆσθαι. sic excusum pro ἠσθῆσθαι, quod non latuit *Wakefieldum* in Del. Trag. T. I. p. 384. *Synesius* Ep. 153. p. 291. ἄτεροι δὲ οἱ κάλλιόν ἠσθημένοι. vertitur: *qui melius sentiunt.* Sed scr. ἠσθημένοι, *splendidius amicti*, quod apparet ex initio epistolae p. 290. B. Hoc *Petavium*, acutissimum hominem, latuisse miror. *Aelian.* H. A. I. 38. λυκοσπάδα ὃν πέξας καὶ χιτῶνα ἐργασάμενος, λυπεῖ τὸν ἠσθημένον.

P. 129, 27. στεφάνας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς χρυσᾶς φέρουσαι. sic Flor. prò ἐπὶ τὰς κεφαλάς. *Homer.* vs. 597. καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον.

P. 129, 29. μαχαίρας δὲ τῶν χειρῶν ἐξήρτηνται. unde tandem illud τῶν χερῶν, quod nec in *Homero*, nec in ipsa re habetur, quae postulare videtur: ἐξ ὤμων, ἐκ πλευρῶν. Verba tamen designant *gladios ex manibus suspensos.* Heyniva. χειρῶν. Ald. 1, 2. Iunt. 1. 2. χερῶν. Morell. Olear. *Homer.* vs. 597. οἱ δὲ μαχαίρας Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων. *Libanius* T. IV. p. 1119. 17. ἐξήρτηται δὲ καὶ φαρέτρου τὸ ξίφος ἔτι μένον παρὰ τὸν κουλεόν, ἐξήρτηται δὲ καὶ τελαμῶνος ἐξ ὤμου. *Longus* IV. p. 119. πήραν νεορράφῃ κατὰ τῶν ὤμων ἐξηρτημένος. *Polyb.* XVIII. 1. 4. τοὺς μὲν θυρεοὺς τοῖς ὀχεῦσι τοῖς σκυτίνοις ἐκ τῶν ὤμων ἐξηρτηκότες. *Hesiod*, Sc. Herc. 221. ὤμοισιν δέ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἆορ ἔκειτο, Χάλκεον, ἐκ τελαμῶνος. Bene igitur haberet τῶν ὤμων ἐξήρτηνται. Sed quum neutiquam sit probabile hoc abiisse in χειρῶν, suspicor fuisse τῶν μηρῶν ἐξήρτηνται. Od. λ. 48. αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ. *Polyb.* de Milit.

Digitized by Google

Rom. II. 4. de μαχαίρᾳ· ταύτην δὲ περὶ τὸν δεξιὸν φέρει μηρόν.

P. 129, 30. ἀρχύρων τελαμώνων ξυνεχόντων αὐτάς. sic Flor. pro κατεχόντων.

P. 129, 31. ἀλλ' ἐν κύκλῳ μὲν ἰόντων, τοῦτ' ἐκεῖνο τροχοῦ περιδίνησιν ὁρᾷς νοήσει κεραμέως ἔργον τινὸς εἶπη δυσκολείους μὴ τοῦ περιθεῖν ἔχοι πειρῶντος. de saltantibus agitur secundum Homerica vs. 600. s. οἱ δ' ὁτὲ μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσιν Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἅρμενον ἐν παλάμῃσιν Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴ κε θέῃσιν. Ariolari licet: — ὁρᾷς, νοήσεις κεραμέως ἔργον τινὸς, εἴ πη εὖ τοῦ περιθεῖν ἔχοι (sc. ὁ τροχός, an possit circumvolvere se, circumagi) πειρῶντος. Illa interposita e glossa depravata et obscure scripta profecta esse arbitror, quum quis in marg. adscripsisset, εἴ πη, δισκοποιοῦ; forte an, figuli patinam fingentis, aut simile quid; certe δίσκου vox latere videtur. HEYNIVS. In difficili hoc et et depravato loco librorum nos auxilium destituit, κεραμέως. Ald. 2. Iunt. 2. Ad δυσκολείους. marg. Morell. ἴσ. δυσκλεοῦς ἢ δυσκόλου καὶ ὡς τὸ π. *Olearius* pro solita temeritate dedit: ὁρῶν, νοήσει κεραμέως ἔργον τινὸς εἶπη (*apud animum suum figuli esse opus cuiusdam dixerit*) δυσκόλου μὴ τοῦ π, ἔ. π. *qui difficilior an circumagi possit rota experitur.* Inepte utique. *Wyttenbachii* quoque correctio Ep. crit. p. 279. νόει σοι κ. ε. τ. ἥπου Δαιδάλου. *hoc figuli alicuius opus puta, Daedali forsan* — neque facilis est, nec *Philostrati* orationi congruens. Quae ipse olim conieci, commemorare piget. Comparatis *Homeri* verbis, nihil propius ad veterem lectionem accedere suspicor, quam haec; τοῦτ' ἐκεῖνο, τροχοῦ περιδίνησιν ὁρᾶν δοκήσεις, κεραμέως ἔργον τινός, εἰ μὴ δυσκόλως (aut εἰ μή τι δυσκολίας) τοῦ περιθεῖν ἔχοι πειρῶντος. *rotae figlinae motum te videre existimabis, figuli opus, experientis, an nihil difficultatis habeat rotae circumactio.* Haec a depravata lectione quam minime absunt. μὴ post δυσκολείους natum ex lectionis varietate aut correctione vocilae ΠΗ superscripta. Inter ΠΗ et ΙΙ, δυσκολείους et δυσκολίας parum aut nihil interest.

P. 129, 34. στοιχηδὸν δὲ ἰόντων αὖθις. Sic editt. ante *Olearium*, qui στιχηδὸν dedit ex coniectura satis inutili, quia ap. *Homerum* habetur: ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισιν. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 396. s. στοιχεῖν et ἀντιστοιχεῖν dicitur de saltantibus, ut ap. *Xenoph.* Conv. II. 20. *S. Basilius* in Hexaëm. Homil. IV. p. 38. C. καὶ οὕτως γίνεται κύκλος καὶ χορὸς ἐναρμόνιος, συμφωνούντων πάντων καὶ συστοιχούντων ἀλλήλοις. unde ὁμοστοίχους *Alcman* ἐκάλεσε τὰς ἐν τάξει χορευ-

Digitized by Google

οὐσας παρθένους. ὁμοστοίχως habet etiam *Synes.* Or. ad Paeon. p. 311. B. et ὁμόστοιχον λαμπτῆρα τοῦ γένους. *Themist.* Or. IX. p. 125. B. Ap. *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 350. scribe cum Monac. 113. λουτρῶν πολυστοιχία pro πολυτειχία. Ad nostrum locum facit inprimis *Aelian.* H. A. II. 11. de elephantorum choro: καὶ τοῦγε χορολέκτου τῇ φωνῇ μόνον ὑποσημήναντος, οἱ δὲ ἐπὶ στοῖχον ἦεσαν, εἰ τοῦτο ἐκέλευσεν ὁ διδάξας· εἶτ' αὖ πάλιν περιήρχοντο εἰς κύκλον. *Apulei.* Met. X. p. 735. *nam puelli puellaeque — saltantes pyrrhicham dispositis ordinationibus decoros ambitus inerrabant: nunc in orbe rotarum flexnosi, nunc in obliquam seriem connexi.*

P. 129, 34. πολύ τι χρῆμα ἐπιῤῥεῖ. male vertitur ap. *Morell.* *magnum subit indicium*; neque melius ap. *Olearium*: *multa accidere videntur.* *Homer.* vs. 603. πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος, Τερπόμενοι. ὄχλος et πόλὺς ὄχλος ἐπιῤῥεῖ post *Platonem* Phaedr. p. 337. B. multi dixerunt. Vid. *Wyttenb.* Ep. cr. p. 236. s. *Boissonad.* ad Heroic. p. 414. Etiam πολύ τι χρῆμα sic usurpatur, addito genitivo (vid. *Valcken.* ad *Herodot.* p. 319. 22. et 594. 13. et *Baguet.* ad *Dion. Chrys.* Or. VIII. p. 135. s.) qui in nostro loco assumendus ex ἐκιδηλούντων. Diversa est ratio vocis χρῆμα cum nominativo, de qua diximus ad *Achill. Tat.* p. 469. ut Vit. Soph. I. 21. p. 515. φύσει γὰρ ἐπίφθονον χρῆμα ἄνθρωποι. Ib. I. 25. p. 541. εἰπόντος, ὡς λάλον χρῆμα ὁ Φαβωρῖνος γένοιτο. Obiter corrigamus depravatum locum in Vit. Apoll. VII. 16. p. 297. de Aeliano, praefecto praetorio, ὧς γε καὶ τὸν χρόνον, πρὶν ἥκειν διεβάλλετο, ὦ βασιλεῦ, ἔφη, κουφολόγον οἱ σοφισταὶ χρῆμα. quae est *Olearii* praepostera correctio. Omnes libri habent ὅς γε καί — tum Vratisl. τὸν inserit post χρόνον. unde scribendum: ὅς γε καὶ τὸν χρόνον, ὄν, πρὶν ἥκειν, διεβάλλετο. *qui etiam ante Apollonii adventum, quum calumniis peteretur, dicebat.* Sic τὸν χρόνον ὄν usurpatum VII. 22. p. 302. τί γὰρ ἂν ἄλλο πράττοιτό τις τὸν χρόνον τοῦτον, ὃν διαλέξεταί μοι ὁ τύραννος; *quid quis faciat donec tyrannus ipse mecum colloquatur?* Vit. Soph. I. 20. p. 512. τὸν μὲν δὴ χρόνον, ὃν μιᾶς πόλεως ἦρξεν, οὕπω δεινὰ πεπονθέναι ᾤετο.

P. 130, 2. ἡ δὲ δὴ κύκλῳ τῆς ἄντυγος. Fortasse: ἐν κύκλῳ. — ad verba θαλάσσης εἰκών. recte *Olearius* comparat c. XVI. μὴ δέδιθι, ὦ παῖ, τὸν Εὔηνον ποταμὸν — γέγραπται γάρ.

P. 130, 7. καὶ καθῄρηται. καθῄρηνται. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Emendavit Morell.

P. 130, 9. καὶ κρουνηδόν. Vid. ad *Achill. Tat.* VIII. 2. p. 924.

Digitized by Google

P. 130, 10. κεῖται τε ἀνοιμωκτὶ πολὺς κατὰ τῆς γῆς ἐκχυθείς. ἀνοιμωτί. editt. ante *Olearium*, qui vitium tacite sustulit, assentiente Flor. ut iterum ἐκχυθεὶς dedit pro ἐνχυθείς. πολὺ Flor. *Euripid.* Heracl. 67. ἴδετε τὸν γέροντ' — ἐπὶ πέδῳ χύμενον.

P. 130, 13. ἔτ' ἐν τῷ τῆς πληγῆς σχήματι ὁ Πύῤῥος. Paulo durius periodi initium; quare mallem: Ἔτ' ἐστὶν ἐν τῷ — quod ob similitudinem cum proximis syllabis facile excidere potuit. Bene haberet etiam, Ἔστιν ἔτ' ἐν — In Vita Apoll. IV. 10. p. 147. Vratisl. confirmat correctionem *Hamackeri* p. 77. ἔστι δὲ Ἡρακλῆς. pro ἔτι δέ. Sed quod idem p. 86. in Vit. Apoll. IV. 28. p. 168. in verbis, τὴν μὲν δὴ μίτραν ὅ τι χρὴ νοεῖν, τί ἂν ἐξηγοίμην, ἔτι μνημονεύσας ἱερέως ἀνδρός. ἔτι in ἄρτι mutat, id minus probandum. Nihil mutandum nisi distinctio, τί ἂν ἐξηγοίμην ἔτι. Ap. *Liban.* T. IV. p. 150, 7. τί γάρ ἐστί μοι βιωτὸν εὐωχίας πολυτελοῦς ἐκπεπτωκότι; Cod. Mon. 96. τί γὰρ ἔτι.

P. 130. 17. ὁ δ' ἐς αὐτοὺς βλοσυρὸν ὁρῶν μειδιᾷ. vulgo: ὁρᾷ, μειδιᾷ. in quo tamen asyndeto nemo haesit. Correxeram, βλοσυρόν, ὅρα, μειδιᾷ. ut I. 29. p. 47, 26. βλοσυρὸν μειδιῶντες. II. 23. p. 93, 14. μειδιῶν τε βλοσυρόν. Nunc ὁρῶν suppeditavit Flor.

P. 130, 18. καὶ τάχα που κρύψει τὸν Εὐρυπύλου νεκρὸν σωρηδὸν ἐπ' αὐτῷ τοὺς νεκροὺς νήσας. iterum ex Flor. restitutus locus mutilus, ubi vulgo: νεκρὸν σωρηδὸν νήσας. *Themist.* Or. XXIX. p. 225. D. ἆρα ὅτι νίκας ἐνίκησεν ὁ βασιλεὺς οὗτος περιβοήτους, καὶ ἐσώρευσε νεκροὺς πολεμίων. Id. Or. X. p. 139. A. σωροῖς νεκρῶν.

XI.

ARGO AVT AEETES.

P. 130, 20. ἡ διεκπαίουσα τοῦ ποταμοῦ ναῦς. sic Flor. ἡδὶ ἐκπαίουσα τῷ ποτῷ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. unde *Schaefer.* ad *Dion. Hal.* de Comp. Verb. p. 395. ingeniose corrigit: ἡδὶ ἡ διεκπαίουσα τοῦ ποταμοῦ ναῦς. *Heringa* autem Obss. cr. p. 66. ἐκπλέουσα τῷ ποταμῷ aut ποταμοῦ. In marg. Morell. ἴσ. ἐκπταί. in ex. Aldin. V. D. coniecerat: ἡδὶ ἐκπταίουσα τοῦ ποντοῦ (sic). τὸν πόντον. *Salmas.* Sed non πόντον fuisse commemoratum, sed ποταμὸν apparet ex proximis: τὸν ποταμὸν μὲν Φάσιν γίγνωσκε. Veram lectionem unice vidit *Pierson.* Veris. p. 234. ἡ διεκπαίουσα τοῦ ποταμοῦ ναῦς. II. 13. p. 73, 3. τῶν μὲν (κυμάτων) διεκπαίων, τὰ δὲ ἐπισπώμενος. II. 17. p. 79, 14. δι' ὧν,

Digitized by Google

ὥσπερ αὐλῶν, ἡ φλὸξ διεκπαίει. II. 23. p. 92, 1. καὶ ὄγκοι τοῦ βέλους μέσων διεκπεπτίκασι τῶν σπονδύλων. Heroic. p. 715. ἀναθέμενος δὲ αὐτὸν διεξέπαισε τοῦ ὁμίλου. *Anaxilaus ap. Athen.* XIII. p. 558. C. ἀλλ' ἐξέπαισε πορθμὶς ἐλατίνῳ πλάτῃ. Interdum διεκπαίειν iungitur accusativo. *Dion. Hal.* Ant. Rom. XI, 37. διεκπαισάμενος δὲ τὰς πύλας, ubi vid. Interpp. *Appian.* de B. Pun. VIII. 72. διεκπαῖσαι τοὺς πολεμίους. Id. de B. Civ. V, 34. ὡς διεκπαίσων αὐτούς. *Dioxipp. ap. Athen.* III. p. 100. E. τὴν στοὰν διεξέπαισεν Ἀμφικλῆς. Vid. *Schw.* Anim. T. II. p. 185. Ceterum *Olearius* totam hanc periodum vehementer obscuravit, interrogative verba accipiendo esse arbitratus. Protasis continuatur usque ad βρίθουσαν, tum apodosis terminatur verbis ὁ τῆς Καλλιόπης, aut si mavis, Μήδειαν δὲ ταύτην.

P. 130, 21. κόρη τέ τις, τὲ τίς. Olear.

P. 130, 24. ξὺν ὀρθῇ ταύρῳ. vid. ad VI, p. 119, 27.

P. 130, 27. ὕπνῳ βρίθουσαν. vulgo οὖτω. hic iterum egregie divinavit *Pierson* Veris. p. 235. cuius correctionem firmavit Flor. *Apoll. Rh.* IV. 159. de eodem dracone, Medeae venenis sopito: γόνυν δ' αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ Θῆκεν ἐρεισάμενος· τὰ δ' ἀπείρονα πολλὸν ὀπίσσω Κύκλα πολυπρέμνοιο διὲξ ὕλης τετάνυστο. *Orpheus* Argon. 1015. κῶμα δ' ἄφαρ κατέμαρψε πελωρίου ὄσσε δράκοντος, Ἰασπαλὲς θανάτῳ.

P. 130, 28. ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρύμνης ἀντλίσης. Vid. *Phil. Sen.* II. 15. p. 75, 16.

P. 131, 2. τοῦ κριοῦ νάκος. κεκροῦ. Morell. *Pindar.* Pyth. IV. 68. ἀπὸ δ' αὐτὸν ἐγὼ Μούσαισι δώσω, Καὶ τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ.

P. 131, 3. φυγῇ δὲ ἵενται. vulgo ἵενται. — ἐπειδὴ ἀνάπυστα. *Homer.* Od. λ. 274. ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι.

P. 131, 7. βραχίονας μὲν ἐξφδηκότας αὐτοῖς. *Phil. Sen.* I. 13. ὁ δὲ ἐρέττει μάλα διεξφδηκότι τῷ βραχίονι.

P. 131, 11. κατοφερομένης ξὺν πολλῇ τῇ ῥύμῃ. ῥήμῃ. Iunt. 2. e. XII. p. 133, 1. κωλύμενον δὲ νυνὶ σφοδροτάτῃ ῥύμῃ πολὺν ἐγείρει ῥοθίου κτύπον. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 462. a. — ἀμήχανόν τινα νοῦν. i. e. ἀμηχανίαν, animum perturbatum et consilii laborantem inopia.

P. 131, 16. καὶ λογισμοῦ τῶν μελλόντων πλήρης. servavi correctionem *Olearii* pro πλήρους, quod vix commode tuearis.

P. 131, 17. αὐτή τε πρὸς ἑαυτὴν ἀνακυκλεῖν δοκεῖ μοι τὰς ἐννοίας· αὖτη τε πρὸς ἑαυτόν. Ald. 1. 2. Iunt. αὖση τὲ πρὸς ἑαυτὴν. Morell. idque secutus est *Olear.* αὐτή τε legendum esse recte vidit *Heyneus*; nec aliter Flor. — *Lucian.* Nigrin. c. 6.

Digitized by Google

T. I. p. 52. καὶ οὕτω δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα. Philopatr. c. 2. T. IX. p. 239. οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ἀνακυκλεῖς.

P. 131, 19. πεπηγυῖα τὰς τῶν ὀφθαλμῶν βολὰς ἐς τὰ τῆς ψυχῆς ἀπόῤῥητα. Vit. Soph. I. 24. 2. p. 528. καὶ γὰρ ἐτύγχανεν ἀεί τι ἐπισκοπῶν τῇ γνώμῃ — καὶ τοῦτο ἐδηλοῦτο μὲν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν στάσει, πεπηγότων τὰ πολλὰ ἐς ἀποῤῥήτους ἐννοίας.

P. 131, 20. Ἰάσων δὲ αὐτῇ πλησίον ξὺν ὅπλοις, ἕτοιμος ἐς ἄμυναν. vulgo: πλησίον ξυνὼν, τοῖς ὅπλοις ἕ. εἰς ἀ. quod erat qui compararet cum *Euripid.* Hippol. 1219. ἱππικοῖσιν ἤθεσιν πολὺς ξυνοικῶν. ubi vid. *Valck.* p. 295. E. sed diu est quum emendavi, ξὺν τοῖς ὅπλοις. quod confirmat Flor. ubi praeterea articulus omissus. Similes errores congessimus ad c. VI. p. 119, 27.

P. 131, 21. ὁδὶ δὲ τὸ ἐνδόσιμον τοῖς ἐρέταις ᾄδει. Orpheum significat. τὸ ἐνδόσιμον proprie de chori ducibus usurpatur. Apud *Aristidem* Orat. Platon. I. T. II. p. 44. de coryphaeo chori: οὐχ ὑποβάλλουσί γε αὐτῷ τὰ ἐνδόσιμα οἱ χορευταί, *Canterus* non vertit, ut est in ed. *Samuelis Iebb*, *non suppeditant ei saltatores praemia.* sed, *prooemia.* *Aelian.* H. A. XI. 1. ὥςπερ οὖν ἐκ τοῦ χορολέκτου τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες. *Maxim. Tyr.* VII. 7. p. 117. de avibus tibicinis cantum aemulantibus, ἀρξαμένου αὐλεῖν συνεπήχουν πρὸς τὸ ἐνδόσιμον δίκην χοροῦ. Saepe hoc vocabulum translatum ad alia. Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. XIV. 41. *Schaefer* ad *L. Bos.* p. 46. *Luzac.* in Lectt. Att. p. 23. *Athenae.* XIII. p. 556. A. οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης δέδωκεν. *Herodian.* V. 1. 3. de Caracalla; τοὺς εἰς ὠμότητα παροξύνοντας, τῷ δὲ θυμῷ τὸ ἐνδόσιμον αὐτοῦ διδόντας. Noster Vit. Soph. II. 9. 2. p. 582. Marcus Imperator Aristidis de Smyrna eversa oratione ita ad misericordiam est commotus, ὥςτε δάκρυα τῷ βιβλίῳ ἐπιστάξαι, ξυνοικίαν τε τῇ πόλει ἐκ τῶν Ἀριστείδου ἐνδοσίμων ἐπινεῦσαι *). *Porphyr.* Epist. ad Marcell. c. 8. p. 18. λαμβάνομεν δὲ οὐ παρὰ τῶν ἔξωθεν τὰ εἰς τὰ (Fort. εἴσω) παρ' αὐτῶν ἡμῖν ἐντεθειμένα· τοὐνδόσιμον δὲ μόνον, ὥςπερ ἐν χορῷ, εἰς ἀνάμνησιν ἡμᾶς ἄγοντα (Fort. ἄγον) ὧν ἔχοντες παρὰ τοῦ δεδωκότος ἐπλανήθημεν.

P. 131, 31. λαμπάδιον δὲ τῇ δεξιᾷ αἰωροῦντα. Ap. *Apoll. Rh.* IV. 222. de Aeete velleris raptores persequente: σκαιῇ μέν ῥ' ἐνὶ χειρὶ σάκος δινωτὸν ἀείρων, Τῇ δ' ἑτέρῃ πεύκην περι-

---

*) Ibid. in praecedentibus Cod. Guelph. locum vulgo mutilum bene sic supplet: οἰκιστὴν δὲ λέγειν καὶ τὸν Ἀριστείδην τῆς Σμύρνης, οὐκ ἀλαζὼν ἔπαινος.

Digitized by Google

μήκεα. Schol. πεύκην φησὶ κρατεῖν τὸν Αἰήτην, δηλονότι λαμπάδα, ὡς ἐμπρήσοντα τὴν ναῦν.

P. 131, 32. ἐμπρήσειν γὰρ αὐτοῖς πλωτῆρσι τὴν Ἀργώ. infinitivus ἐμπρήσειν est in Ald. 1. 2. et Cod. Flor. ἐμπρήσει. Iunt. Mor. Olear. Supple φησί, ἀπειλεῖ. Dextra facem attollit; id quod significat, eum navem cum ipsis nautis conflagrare velle.

P. 131, 33. τὸ δόρυ δὲ αὐτῷ. *Apoll. Rh.* l. c. p. 223. πὰρ δέ οἱ ἔγχος Ἀντικρὺ τετάνυστο πελώριον. cf. ad c. IX. p. 123, 26.

P. 131, 34. τί δὴ ποθεῖς τῶν γεγραμμένων; quum etiam in praecedentibus rhetor τὰ γεγραμμένα interpretatus sit, malles legi: τί δὴ ποθεῖς τῶν γεγραμμένων ἔτι;

P. 132, 2. τὸ δὲ ἄσθμα ἐξ αἱματτωμένων ἐς τὸν δρόμον τῇ μάστιγι. sic vulgo. Scribendum, iunctis quae seiuncta sunt, ἐξαιματτομένων. *Xenoph.* Cyrop. VII. 1. 29. οὐδὲν φειδόμενος τῶν ἵππων, ἀλλὰ ἐξαιμάττων κατὰ πολὺ τῷ κέντρῳ. *Synes.* Epist. 104. p. 245. D. ἔφευγεν ἀνὰ κράτος ἐξελαύνων, ἐξαιματῶν τὸν ἵππον — κέντρῳ παντὶ χρώμενος.

P. 132, 5. καὶ ἡ τῶν τροχῶν δίνη μόνον οὐ προσβαλοῦσα τῷ ἁρματείῳ σύρματι τὰς ἀκοάς, τὸ τάχος. haec verba excidere ex ed. Morell. nec *Olearius* lacunam animadvertit. De προσβάλλειν vid. ad l. 2. p. 7, 6. — σύρμα ἁρμάτειον ex poëta aliquo ductum suspicor. Strepitum videtur significare rotis celeriter circumactis ortum; quod ἁρματόκτυπον ὄτοβον et σύριγγας ἑλιτρόχους vocat *Aeschyl.* VII. c. Th. 188. s.

P. 132, 9. καὶ ἵδρωσις ἐπανθοῦσα τοῖς ἵπποις. sic Flor. ἵδρωσιν. Vulgo. *Phil. Sen.* I. 27. p. 43, 2. διαβρόχοις δὲ ὑπὸ ἱδρῶτος οὖσι, περίκειται λεπτὴ κόνις, ἧττον μὲν καλοὺς ὑποφαίνουσα τοὺς ἵππους, ἀληθεστέρους δέ. De verbo ἐπανθεῖν vid. supra c. II. p. 114, 10. Adde *Schaefer.* ad *Dion. Hal.* de Comp. Verb. p. 269.

XII.

HESIONE.

Liberatur Hesione per Herculem a ceto, cui in littore, rupi alligata, exposita erat. Ceti adspectus horrendus rhetorica arte describitur; Hercules autem in statu corporis eo, quo arcum tendit nervo adducto, et sagittam emittit. In conspectu urbs Ilium. Prospiciunt e muris Troiani, fortunam puellae lamentantes. HEYNIVS. *Antiphilus Hesionam nobilem pinxit. Plin.* XXXV. 37. Vrbem in conspectu positam habes. *Pict. Hercul.* T. IV. tab. 62. Hesione

Digitized by Google

monstro marino exposita a vinculis ab Hercule liberatur. *Monum. ined.* tab. 66. F. G. WELCKER.

P. 132, 11. *οὐδ' ἐπιτάττοντος.* est enim *πάρεργον.* Vid. ad s. IV. p. 117, 9. *Dio Chrys.* Or. VIII. p. 287. *ταῦτα μὲν οὖν ἔπραττεν, οὐδὲν Εὐρυσθεῖ χαριζόμενος.* Ibi in proximis, *τὰ δὲ μῆλα, ἃ χρύσεα ἐνόμισε, λαβὼν ἔθυσεν ἐκείνῳ. ἐνομίσθη* videtur legendum. Gravius depravata quae praecedunt p. 286. *οὐδ' ἂν μείνειε χάριν γυναικὸς πρὸς τῶν αὐτοῦ κτημάτων,* ubi Cod. reg. *πρό.* Hinc scribendum certa emendatione: *οὐδ' ἂν ναίμειε χάριν γυναικὸς πρὸ τῶν αὑτοῦ κτ. se nunquam gratiam mulieris bonis suis praelaturum esse,*

P. 132, 13. *ὡς Εὐρυσθεὺς δι' ὄχλου νῦν αὐτῷ,* recte vulgatam tuetur *Olearius* contra coniecturam *Salmasii διοχλεῖ,* non tamen sine haesitatione quadam. Non meminerat enim sic scripsisse *Phil. Sen.* II. 1. p. 53, 22. *τὸ μὲν γὰρ τῆς στολῆς ἀπέριττον καὶ μὴ δι' ὄχλου αὐταῖς.* ubi vid. not. Plene *Heliodor.* II. 25. p. 86. *ὃν πολλάκις γε δι' ὄχλου γιγνόμενον μνησθῆναι τὴν ἀφήγησιν.* Ib. VII. 19. p. 290. *τὴν Ἀρσάκην οὐκέτι φέρειν οἷα τε ἦν δι' ὄχλου γιγνομένην.*

P. 132, 13. *δεσπόζειν δὲ τὴν ἀρετὴν ἑαυτοῦ τάξας.* De Apollonio Vit. VII. 4. p. 283. *τὴν σοφίαν δέσποιναν πεποιημένος, ἐλεύθερος ἦν τῆς Δομετιανοῦ φορᾶς.* Quales *δεσπότας* virum bonum sibi optare deceat, *Xenophon* docet Memor. I. 5. 5. Vid. Addit. Anim. ad Athen. p. 279.

P. 132, 14. *ἐθελουσίους ἄθλους ὑπομένει· ὑπομένειν* margo Cod. Salmas.

P. 132, 15. *ἤ τί μαθὼν φοβερὸν οὕτω κῆτος ὑφίσταται. τί παθὼν* emendavi olim in Exercitatt. cr. p. 132. nec aliter *Heynius* p. 188. Multi ad hunc scopulum offenderunt. *τί μαθών* est, *quid cogitans* i. e. quo consilio et qua de causa. Vid. *Heusde* Spec. cr. p. 57. Hoc restituendum in Vit. Apoll. I. 28. p. 36. nec aliter est Ib. V. 15. p. 207. VI. 19. p. 255. VIII. 5. p. 324. Vit. Soph. II. 8. 4. p. 582. *τί μαθὼν παιδοτροφίᾳ οὐ χαίρει; Themist.* Or. XIII. p. 191. D. *τί τοὺς ἀθώους ὁ ὀϊστὸς ἐν τοῖς πρώτοις ἐπεπορεύετο;* marg. Cod. Ambr. *γρ. καὶ τί μαθών.* Ap. *Liban.* T. II. p. 75, 7. *τί δὴ μαθόντες ταλαιπωρότερον ζῶσι τῶν παρ' ἡμῖν οἰκετῶν;* libri fluctuant inter hanc lectionem et *παθόντες.* Vtramque lectionem iungit Mouac. Cf. Additam. ad Athen. p. 327. *G. I. Bekker* Specim. p. 90.

P. 132, 17. *ταύτην ὄψιν ἀποτορνεύοντες.* sic Flor. *ταύτην τὴν ὄψιν.* Vulgo. Sed vitium haerere videtur in *ταύτην.* Fuisse suspicor: *ταυρείην ὄψιν ἀποτορνεύοντες. quanti sint oculi vides; rotundi scilicet et taurinum* i. e. *torvum, habentes obtutum.*

Digitized by Google

Aelian. H. A. XIII. 17. de pisce *αὐλωπίᾳ· τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀνεωγότας, καὶ περιφερεῖς καὶ μεγάλους, οἵους Ὅμηρος τοὺς τῶν βοῶν ἆδει.* Idem de bestia quadam Libyae VII. 5. *καὶ ταύρῳ μέν ἐστι παραπλήσιον ἰδεῖν, τὴν δὲ ὄψιν δοκεῖ βλοσυρώτερον.* Medea' *ὄμμα ταυρουμένη* est ap. *Euripid.* Med. 92. et *ταυρηδὸν βλέπειν* pro *ἀγρίως* frequens. Vid. *Boisson.* Heroic. p. 499.

P. 132, 19. *ἐπισκύνιόν τε ὀφρύων ἀχανθώδες.* supercilia spinosa bellnarum marinarum, et Tritonum etiam in anaglyphis saepe conspiciuntur. *ὀφρῦς λασίας* Glauco tribuit *Phil. Sen.* II. 15. p. 76, 7. Vid. *Winckelm.* T. IV. p. 104.

P. 132, 20. *ἡ τοῦ στόματος ἐκβολή.* prominentia oris, ut in rostro suillo. De terra in mare procurrente *γῆς ἐκβολαί. Achill. Tat.* I. 1. p. 4, 24. ubi vid. not. p. 398. Cf. *Eustath.* ad Od. p. 40, 9.

P. 132, 21. *τριστοίχους ὀδόντας.* de Scylla *Homer.* Od. M. 91. *σμερδαλέη κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες.* illustravi hoc vocabulum in Not. ad Anth. Pal. p. 614. s.

P. 132, 24. *οἱ δὲ ὀξεῖς τὴν αἰχμήν.* de draconum ap. Indos dentibus Vit. Apollon. III. 7. p. 100. *εἰσὶ τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιοι τοῖς τῶν μεγίστων συῶν, λεπτότεροί τε καὶ διάστροφοι καὶ τὴν αἰχμὴν ἄτριπτοι. — καὶ ἐς πολὺ ἀνεστῶτες. ἐς πολύ.* Ald. 1. 2. Iunt. In Morell. asteriscus appositus, ut defectus signum. Recte *Salmas. ἐς πολύ,* ut paulo ante l. 18. quod ab *Oleario* receptum, nunc confirmavit Flor.

P. 132, 25. *σκολιοῦ καὶ ὑγροῦ τοῦ αὐχένος. ὑγρὸν Heynius* p. 188. de mobilitate interpretatur, quae ab eiusmodi bellnae natura abhorret. Est potius incurvatio molliter inflexa; ut ap. *Pindar.* Pyth. I. 15. *ὁ δὲ κνώσσων ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ.* ubi *Boeckhius* T. II. 2. p. 227. confert *ὑγρὰν ῥάχιν* ap. *Tryphiod.* 80. et *ὑγρὸν κέρας* ap. *Theocrit.* Id. XXV. 206.

P. 132, 26. *ἄπιστον μέν, εἰπεῖν ἐν μικρῷ.* edit. ante *Olearium* distinguunt: *ἄπιστον μὲν εἰπεῖν, ἐν μικρῷ,* quod *Vigenerius* sic expressit: *Or il est incroyable à dire comment une telle grandeur ait peu estre représentée en un volume si petit.* Sensus est, *ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν,* aut *διὰ βραχέων εἰπεῖν.* Aliud exemplum huius locutionis nunc non novi, sed *μικρὸν ἀπαγγέλλειν* est ap. *Demosth.* de fals. Leg. p. 352, 21.

P. 132, 27. *ἡ δὲ ὄψις.* adspectus ipse incredulitatem vincit.

P. 132, 28. *ἐκκυρτουμένου. ἐκκεκυρτουμένου.* edit. ante *Olearium,* qui *ἐκκυρτουμένου* ex marg. Morell. assumsit.

P. 132, 29. *τὰ μὲν ὕφαλα διαφαίνεται.* sic Flor. *διαφαίνονται.* Vulgo. eae ceti partes, quae fluctibus teguntur, obscurius cernuntur. I. 13. p. 24, 19. *οἱ δὲ μετ' ἐκείνους ἤδη παραφεύδον-*

Digitized by Google

ται τὴν ὄψιν. — *Καταβαίνουσα γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἡ ὄψις ἀμβλύνεται διακριβοῦν τὰ ἐν αὐτῷ.*

P. 132, 32. *τοῖς ἀπειροθαλάσσοις.* hac voce utitur etiam *Isidor. Pelus.* V. Ep. 225. p. 628. B.

P. 133, 1. *κινούμενον δὲ νυνὶ σφοδροτάτῃ ῥύμῃ.* multa similia congessimus in Addit. ad Athen. p. 209. et ad *Achill. Tat.* p. 462. s. — *πολὺν ἐγείρει ῥοθιον κτύπον.* optimam lectionem ebtulit Flor. pro *ἐκίνει*, quod post *κινούμενον* molestum. *ῥόθιος κτύπος κωπῶν* est ap. *Longum.* II. p. 57. — Verbum *ἐγείρειν τῷ ῥοθίῳ* coniunxit *Isidor. Pelus.* V. 49. p. 568. C. *ἐπαίνου ῥόθιον αὐτῷ ἠγείρετο.* apud quem etiam *χρότος καὶ ἐπαίνου ῥόθιον.* V. Ep. 349. p. 665. A.

P. 133, 3. *ἐν γαλήνῃ καὶ ταῦτα.* haec verba vulgo a praecedentibus seiunguntur, cum quibus arcte cohaerent. Positio verborum *καὶ ταῦτα*, de qua supra diximus ad c. V. p. 117, 26., interpretibus tenebras offudit, ita ut verterent: *atque haec etiam fiant in mari tranquillo.* quum sit: *idque mari tranquillo.*

P. 133, 4. *ὑπὸ τῆς ἐμβολῆς αὐτοῦ.* c. XV. *ὡς οὐκ ἀνατραπησομένου ὑπὸ τῆς τοῦ συὸς ἐμβολῆς. Aelian.* H. A. III. 6. *ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς βίαν τῆς τοῦ ῥεύματος ἐμβολῆς ἀνατρέπεσθαι.*

P. 133, 5. *περὶ τοῖς ἐκφαινομένοις.* bene sic Flor. Vulgo *ἐμφαινομένοις.* Tum idem liber pro *κλύζων αὐτὰ* legit *περικλύζων. Agath.* Anth. Pal. X. 14. *οὐ γὰρ ἀήτης Κύματα λευκαίνει — Οὐκέτι δὲ σπιλάδεσσι περικλασθεῖσα θάλασσα.*

P. 133, 10. *ποικίλως προσαυγάζοντα. ποικίλοις.* vulgo. Quid oratio requireret, non fugit *Heynium* et *Hamackerum* p. 35. qui uterque id legendum viderunt, quod nunc auctore libro Flor. edidimus.

P. 133, 13. *ἕστηκε δὲ γυμνὸς ἐν προβολῇ. προεβολῇ.* Morell. et Olear. unde *προβολῇ* corrigunt *Piersonus* Veris. p. 236. et *Heynius* p. 188. Verum hoc ipsum est in edit. vett. — C. XV. p. 136, 30. *ὁ μὲν ἐπερείσας ἐν προβολῇ τῷ λαιῷ ποδὶ ἑαυτόν.* Vid. *Ruhnken.* Ep. cr. p. 70.

P. 133, 15. *ὄχημα εἶναι τῷ παντὶ σώματι.* ut *totum corpus ei innitatur.* Arbor *τῷ κιττῷ ὄχημα* ap. *Achill. Tat.* I. 15. ubi vid. not. p. 471.

P. 133, 17. *καὶ τῆς πλευρᾶς δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἅμα τῇ χειρὶ περιχειμένης.* sic editt. ante *Olearium*, qui *προκειμένης* edidit ex coniectura *Salmasii.* Probabilis emendatio. Etiam *προεκκείμενα* bene haberet, ut c. XV. p. 137. 10. *στέρνα τὸ μέτριον προεκκείμενα.* Hercules dum arcum tendit, manum sinistram totumque sinistrum latus prolicit, dextra corporis parte retracta.

P. 133, 24. *ποῦ δὲ οὗτος;* sine haesitatione sic scripsi pro *ποῖ.*

Digitized by Google

P. 133, 25. *ἐν περιωπῇ τῶν πραττομένων. περιοπῇ.* Morell. Olear. Frequens vitium. Vit. Soph. II. 1. 1. p. 547. Ib. II. 27. 3. p. 617. Cf. *Phil. Sen.* I. 2. p. 22, 28. I. 18. p. 30, 19. I. 24. p. 39, 15. In *Lucieni* Cronosolone c. 18. T. IX. p. 21. *οἰνοχόος ὀξὺ δεδορκέναι ἐκ περιωπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἕλαττον ἐς τὸν δεσπότην.* Fortasse rectius scribetur: *κοὐχ ἕλαττον ἢ ἐς τὸν δ.* ut in Epist. Saturn. c. 22. p. 27. *προεμπεῖν δὲ καὶ τοῖς οἰνοχόοις — ἀναδοῦναι μεγάλην πύλικα ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τῷ δεσπότῃ.*

P. 133, 27. *ὡς ἀνατετάκασιν ἀνὰ τετάκασιν.* Ald. 1. 2.

P. 133, 29. *μὴ καὶ προσβάλλοι προσβάλοι.* Flor.

P. 133, 30. *ὡς χερσεῦσον. in terram escensurum.* Pro *mbrari in terra* usurpavit *Plutarch.* T. II. p. 982. B. de testudine, *ἐπωάζειν δὲ μὴ δυναμένη, μηδὲ χερσεύειν πολὺν χρόνον.* *πῆτος πεζεῦον ἐπὶ τὰς ἀγέλας* dixit *Phil. Sen.* I. 29. p. 46, 30.

P. 133, 31. *τὸ δὲ τῆς κόρης κάλλος ὁ καιρὸς ἐφερμηνεύων ἐπ' ἀκριβὲς οὐκ ἐᾷ. ἐπακριβές.* Flor. *Pausan.* III. 17. p. 252. *τὰ γάρ τοι πρότερον συγγραφέντα ἐπ' ἀκριβὲς ἀποχρῶντα ἦν ἀπεξελθεῖν σφίσιν.* — De verbo *ἐφερμηνεύειν*, quod frustra in suspicionem vocatur ab *Heyndorfio* ad *Platon.* T. IV. p. 383. dixi supra ad c. X. p. 124, 33. In Vit. Apoll. VII. 40. p. 310. *ὧν γὰρ δὴ πόθον ἴσχουσι παῖδες πατρὸς — τὰ ἐφ' ἡλικίας αὖ ἑρμηνεύοντος.* scribendum videtur *ἀφερμηνεύοντος.* — *ὁ καιρός.* Vid. supra c. XV. p. 136, 24. et ad *Phil. Sen.* I. 29. p. 47, 16.

P. 133, 34. *ἀπομαραίνει μὲν τὸ τῆς ὥρας ἄνθος.* dedi lectionem. Flor. pro *τὸ τῆς φύσεως*, quod et ipsum bene habet. Illud autem praeferendum videtur ob speciem quandam imitationis *Xenophont.* Conviv. c. VIII. 14. *τὸ μὲν τῆς ὥρας ἄνθος ταχὺ δήπου παραχμάζει, ἀπολείποντος δὲ τούτου, ἀνάγκη καὶ τὴν φιλίαν συναπομαραίνεσθαι.* — Vocem *ὥραν* de flore aetatis et pulchritudinis illustravimus ad *Achill. Tat.* p. 960.

XIII.

SOPHOCLES.

Sophocli, oculos in terram modeste demittenti, *Melpomene* suaviter arridens dona tribuit; *apiculae* super caput eius volitant susurrantes et quasi mellis guttas irrorantes (*ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ὑποπεπλασμένοι, Vesp.* 107.); *Aesculapius*, ex adverso, puta, stans Musae, Sophocle in medio constituto, illum ad pacanem in se componendum invitare et propensam voluntatem significare videtur. Poesi Sophoclem initiari patet (cf. lin. 3); sed est tamen, in quo

trepident interpretes, quippe si inquiratur, quae sint illa dona, quae dea Sophocli *admetiri* (μετρεῖν) dicitur. Quod pro simplici *tribuere* dictum esse mea quidem sententia non potest, utpote quod non de re simplici usurpetur, sed de eo, unde, si vel fluxu nexuve quocunque non cohaereat, quaedam vel superaddi vel retineri possint. Neque tamen statim succurrit, quid praeter larvam tragicam poetae suo futuro Melpomene dare possit. Sophista dum constanter simulat, auditori se quasi manu intenta in tabulis singula demonstrare, oblitus iam in hoc esse videtur, re vera se scribere non spectantibus. Os mellitum sive apes cibantes Sophocli, quem postea apem Atticam dixit Hermesianax, iam ab aequalibus assignatae sunt, ut apparet ex Aristophanis versiculis a *Diane Or.* 5a. p. 553. servatis, quos in fragmentorum collectione desiderari nuper a viro docto observatum est:

Ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχριμένου,
ὥσπερ καδίσκου, παρελειχε τὸ στόμα.

Ad eosdem spectant haec in *Vit. Soph.* Φησὶν οὖν Ἀριστοφάνης, ὅτι κηρὸς ἐπεκαθέζετο τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ. ἄλλοι δέ· Σοφοκλέους, τοῦ μέλιτι τὸ στόμα κεχρισμένου. Nempe sensum alii styli comici involucro solutum, alii ipsa verba retulerant. Duobus his versibus alios quosdam ipse Philostratus, post unius tantum alteriusve lacunam, annectendos subministrat. Quae enim ille ex poeta aliquo profert, in iis neminem, semel monitum, vel colorem comicum, vel rhythmum iambicum non agnituruum esse confidimus. Tum etiam *paulo post* (susceptum Melpomenes munus), quod in Aristophanem cadit, diserte Sophista ait Sophoclem ab aliquo vocatum iri *Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον*. Atque hunc poetam simul *mandaturum* esse (*παρεγγυήσει*), ut vereatur sibique caveat, nimirum is, qui Sophoclis melle inunctum os tanquam mellis situlam delingit), ne ex hoc ore tanquam ex *fapo* evolans apis aliqua aculeum furtim ipsi infigat. Verbum *παρεγγυήσει* non a Rhetore profectum, sed ex comoedia transductum videtur, uti et *ἀναφθέγξεται* lin. 13. ad illius actionem accommodatum est. Igitur hosce fere constituas trimetros:

— *Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον*
δεδοικέναι σε παρεγγυῶ, μή πη λάθῃ
ἐκπιᾶσά τις μέλιττα καὶ τὸ κέντριον
ἀφύλακτος ἐγχρίσασα.

In quibus manui criticae parum negotii relictum erat. Verba ξοῦ σοῦ στόματος a Philostrato ex antecedentibus assumta sunt, ut in loco ex Vit. Soph. supra allato versui interpositum est τὸ στόμα. Inde, rhythmo semel diarupto, pronomen τίς locum mutavit. Deminutivum κέντριον legitur in *Etymol. M.* p. 5; quod si post

ἀνθρήνιον displiceat, possit etiam particula ἄν admitti (το κέντρον ἄν), quamvis a verbo insolentius disiuncta. Pro ἀφύλακτος legitur adverbium. Formam ἐκπτᾶσα notabunt Grammatici. Memorabile epitheton εὔκολος Musae Sophocleae datur etiam in *Ranis* 82: Ὁ δ' εὔκολος μὲν ἐνθάδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ. Sed ad nostram Melpomenen revertor et dicam quod sentio. Tenet ille alveare, unde evolant apes mox nectareum cibum in os poetae, tanquam in favum, illaturae (ὡς ἄν τοι ῥείῃ μὲν ἀέναος Ἀτθίδι δέλτῳ κηρός, ut est in Eryci epigrammate in ipsum Sophoclem); quas quum adhuc in eo sit ut unam post alteram emittat, *admetiri* eas dici potest commode. Atque huic rationi fundamentum substructum est ipso verborum Philostrati nexu. Accipe, inquis, *dona* a dea tibi oblata; vides *enim apes* circa caput tuum susurrantes.

De Aesculapio ex re et docte monet interpres, pictorem et ad paeanem Sophoclis in illum scriptum, et eo respexisse, quod hospes aliquando deus ad poetam venerit, in summa eius dignatione viventem. Hospitium testatur *Plutarchus* a Iacobsio nostro allatus: Σοφοκλεῖ δὲ καὶ ζῶντι τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπιξενωθῆναι λόγος ἔστι, πολλὰ μέχρι δεῦρο διασώζων τεκμήρια. Et fuit poeta non modo deis in universum carus (θεοφιλής), sed Aesculapio inprimis commendatus esse debebat Halonis, herois una cum Aesculapio a Chirone instituti, sacerdotio, quo eum functum esse refert *Vit. Soph.* Quo facilius, quum forte Sophoclem gravi morbo laborantem Aesculapius sanasset, ille vel fanum deo dedicasset, vel aedes eius muneribus aut ara auxisset, superstitio comminisci poterat, deum praesentem ei tulisse opem. Asclepieum prope theatrum (*Pans.* I, 21, 7.) a Sophocle celebratum, ἀπὸ Σοφοκλέους ἐπιφανές, memorat *Proclus Vit. Marin.* p. 74. Obvia quidem est coniectura, ex arte nasci eiusmodi fabulas. Sic enim in anaglypho marmoreo, quod ab *Aeliano* describitur apud *Suid.* v. Θεόπομπος, poeta iste veteris comoediae aegrotus decumbens ab Aesculapio invisebatur, medicam ei porrigente manum, nomine poetae adscripto, intercedente, ex Aeliani quidem sententia, Comoedia sub specie pueri comoediae symbolis instructi. Sed communis potius et huius monumenti et illius narrationis fons est superstitio, ex qua vel multa secula post Marinus credidit, Telesphorum ad lectum Procli apparuisse et subito eum a morbo liberasse; de superstitione quod ad Sophoclem quidem attinet dubitari nequit. Athenienses enim post mortem heroicos honores ei decrevisse, et quia Aesculapium domi suae *hospitem receperit* aramque ei posuerit, Δεξίωνα eum cognominasse ferunter, *Etym. M.* p. 255; quam rem tangit etiam Vitae auctor. Ita Oleae rem,

Digitized by Google

quem Hercules hospitio dignatus erat, *Δεξάμενος* appellatus est, *Paus.* VII, 18, 1. V, 3, 4. Similes sunt fabulae de Dioscuris ad Pamphaen (ap. *Pind. Nem.* X, 49.), et de Cerere in Attica ad Celeum, Hippothoontem aliasque gentes sacerdotales Argis ad Pelasgum, Phenei ad Trisaulen et Damithalen Pellenae ad Mysium (Mysteriorum auctorem) devertente. Respicit ad ejusmodi fabellas *Plato de Rep.* 1. p. 381. D. Ceterum Aesculapius per incubationem medicari solebat, et insomniorum magneticorum facultas Sophocli insedisse, ipse eis utique studuisse videtur, cum Hieronymo teste in libro *de corona aurea*, per somnium ab Hercule monitus saeram illam coronam sacrilegio ex acropoli subtractam detexerit; Herculem autem illum, qui *Μηνυτής* ipsi fuerat, pro Dactylorum Idaeorum socio, inter quos erant et *Ἰάσιος* atque *Παιωνάτος* (Paus. V, 7, 4.), et pro Aesculapii hospite (*Id.* III, 19, 7. 20, 5.) habeamus licet. Canticum in Aesculapium praeter Sophoclem solum Alisodemum Troezenium concinnasse ait *Lucianus Demosth. encom.* 27. Sophoclei paeanis *Philostratus V. A.* III, 17. eo modo facit mentionem, unde appareat, vim ei in ventos compescendos attributam fuisse; quod firmatur eo, quod apud eundem VIII, 7, 8. legitur, *Sophoclem* ventos demulsisse ultra tempus conveniens saevientes; *ὃς λέγεται καὶ ἀνέμους θέλξαι τῆς ὥρας ὑπερπνεύσαντας.* Ab Aesculapio autem aëris salubritatem Graecos precatos esse (quia tantam is in valetudinem vim exserit) discimus ex *Paus.* VII, 23, 6. Bene igitur *Lessingius*, quamvis hoc eum fugiebat, Philostrati locum ad paeanem retulit, *Eustathii* observatione usus ad *Il.* 1, 473. F. G. Welcker.

P. 134, 1. *τί δεαμέλλεις. δειμέλεις.* Iunt. 2.

P. 134, 3. *ὡς ἔγωγ' οὐκ οἶδα, εἴτε ἀθροίζων ἐννοίας ἤδη. εἴ τι ἀθροίζων.* Iunt. unde fluxit prosul dubio lectio Morell. *εἴ τινας ἀθρ.* quam *Olearius* repetivit, altera ne commemorata quidem. *εἴτε ἀθροίζων.* Ald. 1. 2. Flor. — Dixeris nostrum locum obversatum fuisse *Heliodoro* I. 21. p. 35. *ἡ δὲ πολύν τινα χρόνον τὸ βλέμμα τῇ γῇ προσερείσασα — λόγον τινὰ καὶ ἐννοίας ἀθροίζειν ἔφκει. ἀθροίσας ἑαυτὸν* dixit *Aelian.* H. A. X. 48. fere ut anima *εἰς αὐτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι* dicitur ap. *Platon.* Phaedon. p. 83. A.

P. 134, 4. *εἶθ' ὑπὸ τῆς. εἶδ'* vitiose *Olearius.* — *πρὸς τὴν θεὸν* idem tacite emendavit pro *τὸν θεόν*, quod in omnibus est editt. nec quemquam videtur offendisse; nisi quod *Vigenerius* vertit: *esblouy de la présence de ceste Déesse.* Vera videtur correctio; nam *τὸν θεὸν* ad Aesculapium referre, cuius postea fit mentio, durissimum foret.

P. 134, 6. *ἀπόβλητα γὰρ οὐκ εἶναι τὰ θεῶν δῶρα.* articulum

suppeditavit Flor. Respicitur *Homer. Il. Γ.* 64. *μή μοι δῶρ' ἐρατὰ προφέρε χρυσέης Ἀφροδίτης. Οὗτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.* Vtitur hoc versu, articulo addito, *Lucian.* in Timon. c. 57. T. I. p. 106. *ἀλλ' ἔα τὰ ὀργῖλα ταῦτα, καὶ μειρακιώδη, καὶ τὸν Πλοῦτον παράλαβε· οὗτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ τὰ δῶρα τὰ παρὰ τοῦ Διός.* *Heliodor.* V. 15. p. 192. *ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπόβλητά ἐστιν, ὡς φατέ, θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, δέχομαι τὴν θεόπεμπτον ταυτηνὶ λίθον.*

P. 134, 7. *τῶν Καλλιόπης θιασωτῶν.* *Μουσικῆς θιασώτας* est ap. *Plutarch.* T. II. p. 1131. E. *τοῖς Ἀπόλλωνος θιασώταις.* *Themist.* Or. XIII. p. 165. B.

P. 134, 9. *καὶ βομβοῦσιν ἡδύ τι καὶ θεῖον.* hoc quoque divinae Sophoclis eloquentiae augurium. *Aristid.* in Sacr. Sermon. IV. T. I. p. 335. Sophoclem se per quietem vidisse narrans, *ἑστῶτος δὲ αὐτοῦ*, ait, *καὶ σιωπῶντος, αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν τὰ χείλη βομβεῖν οἷον ἥδιστον.*

P. 134, 10. *ἐπιλείβουσαι σταγόνας ἀποῤῥήτους τῆς οἰκείας δρόσου. οἰκίας.* Iunt. frequenti errore, de quo dixi ad *Achill. Tat.* p. 799. s. *ἀπόῤῥητον μέλι* cum ob originem suam aetheream, unde *αἰθερίου νέκταρος ἐργάτιδες* vocantur apes ab *Antiphilo* in Anth. Pal. IX. 404. tum ob cognationem cum facultate poetica. Vid. ad *Phil. Sen.* II. 12. p. 72, 4. — *δρόσου.* ut Heroïc. p. 750. ubi Amazones dicuntur nutrire infantes *γάλακτι καὶ δρόσου κηρίοις, ἢ μέλιτος δίκην ἐπὶ τοὺς δόνακας τῶν ποταμίων ἰζάνει.*

P. 134, 11. *τουτὶ γὰρ καὶ τῆς σῆς ποιήσεως διαφύσεσθαι παντὸς μᾶλλον.* restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. cum qua consentit Flor. *διαδύσεσθαι.* Morell. ubi in marg. *Ισ. διαβλύσεσθαι (καὶ) διαφύσεσθαι.* *Olearius*, de veterum edditt. lectione securus, *διαδύσεσθαι* servavit, *Morellum* miratus, quod de alia lectione cogitaverit. Verum est *διαφύσεσθαι. hoc enim in tuis poematis nasciturum esse significatur*, et quidem ita ut in intimos eius recessus penetret, omnesque eius partes percurrat. Similia de Xenophonte *Himerius* Or. VIII. 6. p. 550. *Ξενοφῶντα τὸν ἥδιστον, τὸν μελισσῶν σμήνη παραδραμόντα τῷ λόγῳ καὶ τὸ μέλι βρύον τῇ διηγήσει.* — *παντὸς μᾶλλον. ita ut nihil supra.* Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* T. I. p. 193. 4. *Ast* ad Phaedr. p. 225.

P. 134, 13. *Μουσῶν εὐκόλων ἀνθρήνιον λέγων. ἀνθηνιον.* Ald. 1. 2. Iunt. 2. *ἀνθυνιον.* Iunt. 1. *ἀνθύνιον.* marg. Morell. Textus Morelli *ἀνθήλιον.* quod *Musarum flosculus* vertitur. Eodem sensu *Salmasius* coniecit *ἀνθύλλιον. ἀνθρήνιον* debetur Viro docto, qui hoc Aldinae adscripserat. *Hesych. ἀνθρήνη. εἶδος μελίσσης. ἀνθρήνιον. το τῶν μελισσῶν πλάσμα.* *Aelian.* H. A. I. 9. *ὁ ηφφὴν, ὁ ἐν μελίσσαις γενόμενος* (sic Monac. pro *γινόμενος*. Fortasse *ecr.*

γεννώμενος) μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς ἀνθρήνιοις κατακέκρυπται. Nostrum locum *Suidae*, ap. quem ἀθρήνιον (sic) *Μουσῶν τόπος* explicatur, admovit *Toup.* in Emendatt. in Suid. T. I. p. 21. ed. Oxon. Vt poëtae in universum comparantur cum apibus (vid. *Huret.* Var. Lectt. VIII. 1. *Nitzsch* ad *Platon.* Ion. p. 33.), ita inprimis Sophocli *μελίσσης* cognomen attribuunt. De eo *Hermesianax* ap. *Athen.* XIII. p. 598. C. Μοῦσαι δ' οἷαι μέλισσα πολυπρήνων κολώνην Ἀείσουσ', ἐν τραγικαῖς ἥδε χοροστασίαις. ubi vid. *Ruhnk.* Ep. cr. p. 298. *Ilgen* Opusc. p. 302. Hinc *Brycius* Anth. Pal. VII. 36. in tumulum Sophoclis: αἰεί τοι βούπαστα περιστάζοιτο μελίσσας Τύμβος, Ὑμηττείῳ λειβόμενος μέλιτι, Ὡς ἂν τοι μὲν δεῖ γάνος Ἀττικὸν ἅβλυον Κηροῦ, ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχῃς πλοκάμους. Vid. Anim. in Auth. Gr. T. II. 2. p. 365. — Vt *Μοῦσαι* h. l. vocantur εὔκολοι, sic verus sex, tyranno opponitur, ζῶον πάντων εὐκολώτατον καὶ ἡμερώτατον vocatur ap. *Plutarch.* Or. I. p. 3. B. quibus verbis iterum de amico utitur Or. XVII. p. 273. B. Idem Or. X. p. 129. D. τοῖς νουθετοῦσιν εὔκολον ἑαυτὸν (sic Cod. Ambr.) παρέχεις καὶ χειροῆθη. Inprimis huc facit *Leonidas* in Anth. Pal. V. 206. in puellas, Ἀντιγενείδων Παῖδες, καὶ Μουσέων εὔκολοι ἐργάτιδες.

P. 134, 14. καὶ δεδοικέναι τὴν παρεγγύησιν. sic est in Ald. 1. τῇ. Ald. 2. Iunt. 1. 2. Morell. αὐτῇ cum *Gruter.* et *Salmasio* dedit *Olear.* Petri posse τῷ existimo; nisi forte post τῷ aliquid excidit, v. c. τῷ παρεστῶτι.

P. 134, 15. ἐπὶ πᾶσιν ἡδὺ τὸ μὴ πᾶσι ἡδὺ εἶναι. Flor.

P. 134, 16. καὶ τὸ κέντρον ἐφυλάκτου ἐγχρίσασα. restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. quae etiam est in Flor. Marg. Morell. γρ. ἐγχρίμψασα, quod *Olearius* in textu posuit, existimans ἐγχρίσασα *Morello* deberi. Vid. ad II. 12. p. 72, 25. Pro ἐγχρίμψαι Nostri ἐγχρίπτειν habent. XVII. Vit. Apoll. VIII. 29. p. 363. μικτάγματα ἐρπετῶν ἃ τοῖς κατιοῦσιν ἐγχρίπτει. Vratisl. ex corr. lectione ἐγχρίμπτει. Obiter corrigimus locum *Niceatae Chon.* in Antiqq. CP. L. VI. p. 116. F. de aquila: διῆρε (διῆγε vulg.) μὲν γὰρ ὡς εἰς πτῆσιν τὰς πτέρυγας· ὅφις δὲ ποσὶν ὑποκείμενος, καὶ λορδούμενος εἰς ὀλκούς, ἀπεῖργεν αὐτὸν τῆς ἀναφορᾶς — ὡς πρὸς δῆγμα ἐγχρίμπτων ταῖς πτέρυξιν. Ibid. paulo post p. 111. B. scribendum: ὃν εἴποι ἄν τις ἰδών (vulg. εἶπε ἄν τις εἰδών) καὶ τοὺς Χριστοὺς Βυζαντίους ὄφεσι τῷ κακῷ αὐτὸν διασοβεῖν ὑποδείγματι, καὶ πείθειν ταῖς χειαῖς συσπειρᾶσθαι (vulg. χείρεσι συμπειρᾶσθαι) καὶ παραβύεσθαι.

P. 134, 18. τὸ μὲν ὑφηγόρουν. Musa oris sublimem sonum, mentisque gravitatem deposuisse et in te transtulisse videtur. ὑφηγεῖσθαι γλῶσσα Prometheo tribuitur ap. *Aeschylum* vs. 586. ubi omnia

etiam ὑψηγόρα κομπάσματα vs. 368. Huc faciunt, quae de Sophocle praedicat *Dio Chrys.* Or. LII. T. II. p. 272. ei tribuens σεμνήν τινα καὶ μεγαλοπρεπῆ ποίησιν — ὥςτε πλείστην εἶναι (Fort. οἱ) ἡδονὴν μετὰ ὕψους καὶ σεμνότητος ἐνδείκνυσθαι.

P. 134, 20. μειδιάματι εὐμενεῖ τὸ δῶρον μετροῦσαν. *blando cum risu munus suum tribuentem et porrigentem*, aut si mavis, *admetientem*. ut fere *Phil. Sen.* II. 5. p. 59. 32. ἐν ζώνῃ τὴν ἐσθῆτα μετρούσῃ ἐς γόνυ. Fortasse autem haec quoque ad Sophoclis indolem significandam faciunt, in qua gravitas cum summa festivitate erat coniuncta. Vid. *Huschk.* Anal. cr. p. 21. ss.

P. 134, 21. Παιᾶνά που παρεγγυῶν γράφειν. Quod de Aesculapio adiicitur, respicit Paeanem in Aesculapium, cuius mentio fit in Vit. Apoll. III. 17. p. 109. οἱ δὲ ᾖδον ᾠδήν, ὁποῖος ὁ Παιὰν ὁ τοῦ Σοφοκλέους, ὃν Ἀθήνῃσι τῷ Ἀσκληπιῷ ᾄδουσιν. Paeanas a Sophocle scriptos *Suidas* quoque memorat. Hyginus. Nostri loci non recordabatur *Fabricius*, nec *Harlesius* in Bibl. Gr. T. II. p. 214. In illo autem Paeane dubitari non potest, commemoratum fuisse aliquid de peculiari Aesculapii erga poëtam benevolentia, quam testatur *Plutarch.* Vit. Num. c. 4. T. I. p. 111. Σοφοκλεῖ δὲ καὶ ζῶντι τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπιξενωθῆναι λόγος ἐστίν, πολλὰ μέχρι δεῦρο διασώζων τεκμήρια. Documenta, quae *Plutarchus* innuit, inter alia fuit ara, a Sophocle Aesculapio dicata, ob eam ipsam causam, quod deum domi suae hospitio exceperat. Vid. Etym. M. p. 232. in Δεξίων.

P. 134, 22. κλυτομήτης. omnes editt. ante *Olearium*, qui tacite scripsit κλυτομῆτις. Illud etiam Flor. tuetur.

P. 134, 23. παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι, vett. editt. περὶ σοῦ ἀκούειν. quod in παρὰ σοῦ mutavit *Olear.* ἀκοῦσαι recepi ex Flor. qui liber περὶ σοῦ habet.

P. 134, 24. παρὰ μικρὸν ὕστερον. *hospitii coniunctionem, quae paulo post locum habebit, significat.* Cum temporis significatione παρὰ μικρὸν est ap. *Achill. Tat.* V. 10. p. 112. ὅτι παρὰ μικρὸν οὕτως ἡ τύχη τὰ πράγματα ἔθηκε.

XIV.

HYACINTHVS.

In tabula ex prisca simplicitate elaborata, stant sibi adversi Apollo et Hyacinthus; ille quidem huic munera pollicens, ut sibi puerum adiungat; hic verecunde defixo in terram stans vultu, oblectatur tamen promissis, et se iam victum ore significat. Status

Digitized by Google

puer non male a scriptore designatus. A sinistra corporis parte, eaque paululum subducta, defluit chlamys purpurea; dextra manu iaculo innixa, exserto sic dextro femore et nudato, brachio quoque, totius lateris dextri pulcritudo, a talo ad summum conspicienda, praeclare describitur. Capillus quoque nec hirtus, nec nimis cultus, laudem habet. Discus ad pedes proiectus. Adstant Amor et Zephyrus, cuius invidia puero necem esse paratam, narratum est. Hevne p. 189.

P. 134, 26. *πυθώμεθα τοῦ μειρακίου.* editt. ante *Olearium πεσθώμεθα*; *Olearius πυθώμεθα* ex emendatione *Salm.* et *Gruteri*, quam quodammodo firmat Flor. ubi est *ποθώμεθα*. Vertit *Morell.* *Sciscitemur de adolescentulo*; et *Vigenerius*: *Seachons un peu ca bel adolescent.*

P. 134, 28. *καί τις αἰτία τῆς Ἀπόλλωνος αὐτῷ παρουσίας, αὐτῷ* adiecimus ex Flor. Praeterea malim addito articulo, *τίς ἡ αἰτία* — ut statim: *μαθόντας γὰρ τοῦτο χρὴ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ θεοῦ παρουσίας γιγνώσκειν.*

P. 134, 28. *θαρσήσει γὰρ ἡμᾶς γοῦν προσβλέψαι, προσβλέψαι.* Iunt.

P. 135, 1. *ουκοῦν.* *οὐκ οὖν*, Flor.

P. 135, 2. *χρὴ λοιπὸν καὶ τὴν αἰτίαν.* hoc quoque ex Flor. Vulgo *λοιπὸν* non legitur, *debemus iam scire.* Sic Vit. Apoll. I. 16. p. 20. *ἱκανῶς τῆς τοιαύτης ξυνουσίας ἔχων, ἐπὶ τὴν διάλεξιν ἀνέστατο λοιπὸν τὴν ἐς πάντας.* Sed hunc usum abunde illustratum dedit *Schaeferus* ad *Longum.* p. 400. *G. I. Bekker* in Spec. Var. Lectt. p. 49.

P. 135, 5. *τὰ ξυνεῖναι οἱ προσεμένῳ.* *οἱ* addidimus ex Flor.

P. 135, 8. *τοῖς ἀμφὶ παλαίστραν.* *πυκτεύοντα* supra vidimus Apollinem ap. *Phil. Sen.* II. 19. p. 85 et 86.

P. 135, 9. *δώσειν τε ὑπὲρ κύκνων αὐτὸν ὀχούμενον.* *δώσειν δὲ.* Flor. — *ὑπὲρ κύκνον*, sic editt. omnes. *ὑπὲρ κύκνων. Gruterus* et *Salm.* quod procul dubio verum; nisi forte malis *ὑπὲρ κύκνου.* Nam in *olore* equitans repraesentatur Amor. Illud autem probabilius. Apollinis currui cygni iuncti ap. *Himer.* Or. XIV. 10. p. 624. de Iove: *θοὺς τε* (Apollini) *ἐπὶ τούτοις ἅρμα ἐλαύνειν· κύκνοι δ' ἦσαν τὸ ἅρμα· εἰς Δελφοὺς πέμπει.* Vid. *Voss* Epist. Myth. T. II. p. 85. ss. Huiusmodi currum Hyacintho Apollo se tributurum pollicetur, fere ut Ceres Triptolemo currum draconibus iunctum. Frequens est *ὀχεῖσθαι* cum *ἐπὶ*, ut *Aelian.* H. A. III. 2. *ἐπὶ τοιούτων δὲ καὶ ἵππων ὀχοῦνται.* *Lucian.* Ver. Hist. II. 39. T. IV. p. 298. *ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι.* Vid. *Koen.* ad.

Digitized by Google

Greg. Cor. p. 170. Haec omnia suspiceris derivata ex poeta, qui historiam de Hyacintho enarraverat.

P. 135, 11. ἀκειρεκόμης. Vid. ad II. 19. p. 86, 15. — φαιδράν τε ὀφρύν. δὲ. Flor.

P. 135, 13. μειδιάματι ἡδεῖ. ἡδεῖν. Flor.

P. 135, 14. προτείνων μὲν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ. ἐπὶ τῇ αὐτῇ καὶ editt. vett. parva lacuna relicta post καί, neglecta illa ab *Oleario*, qui distinguens post αὐτῇ, καὶ iunxit cum τὸ μειράκιον; recte tamen intelligens, αἰτίᾳ in hoc contextu desiderari. Hoc ipsum nunc restituimus ex Flor. V. D. in Ald. Bibl. Gotting. εὐθύνων post καὶ inserendum existimavit.

P. 135, 16. ἐς τὴν γῆν μὲν ἀτενὲς ὁρᾷ. cum toto hoc loco comparandus *Aristaenet.* I. 15. p. 74. ἀλλ' εἰς γῆν ἑώρας τὸ πρῶτον (sic lege cum *G. Koenio*), ὥςπερ τι συννοουμένη· εἶτα ἔφης ἐπιχαρίτως πεφοινιγμένη τὰς παρειάς, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ αἰδοῦς ἀποκλίνασα. ubi vid. *Abresch.* Lectt. p. 100. s. et *Boisson.* p. 453. s. In Vit. Apoll. IV. 32. p. 173. τούτοις τὸν νεανίαν οὕτω διεχειρώσατο τοῖς λόγοις, ὡς νεύσαντα αὐτὸν ἐς τὴν γῆν κλαίειν, ἐπεὶ τοσοῦτον ἤκουσεν ἀπολελεῖφθαι τῶν πατέρων. quum ἤκουσεν in libris scriptis non reperiatur, non dubito scripsisse *Philostratum*, ἐπὶ τοσοῦτον ἀπολελεῖφθαι — *oculis in terram defixis ploravit, quod tantopere a parentibus degeneraverit* *).

P. 135, 17. γάνυταί τε γὰρ ἐφ' οἷς ἀκούει. γάννυται δὲ ἐφ' οἷς. vulgo. γάνυται h. l. scripsi, ut in superioribus aliquoties; τε γὰρ ex Flor. recepi. Explicatur enim his verbis ἡ πολλὴ ἔννοια. Cf. II. 31. p. 101, 28.

P. 135, 18. καὶ τὸ θάρσος ἔτι μέλλον αἰδοῖ μίγνυσιν. μέλλων. *puer cunctans.* corrigendum censet *Heynius*; quod minime probandum. *Phil. Sen.* II. 3. de parvis Centauris: ὑπάρχει δὲ αὐτοῖς χαίτη μέλλουσα. Vit. Apoll. I. 15. p. 17. δείξας ἑαυτόν, καί τι καὶ μελλούσης ἐπιπλήξεως τῇ χειρὶ καὶ τῷ προσώπῳ ἐνδειξάμενος. Heroic. p. 733. τὴν δὲ ῥῖνα οὔπω γρυπήν, ἀλλ' οἷον μέλλουσαν. ubi *Boisson.* p. 604. nostri loci non est oblitus. Huc retuleris etiam Oenomarchi dictum de imagine quadam in Vit. Soph. II. 19. p. 599. ἔχεις δὲ καὶ φωνὴν μέλλουσαν ἀεί· τάχα τι καὶ λαλεῖς.

P. 135, 22. ἐκκειμένῳ τῷ γλουτῷ. sunt dativi absoluti pro genitivis, quem usum illustratum vide a *Wesselingio* ad *Diod.*

---

*) In iis, quae ibi praecedunt, in eadem historia, lege ex Cod. Vratisl. et aliis: ἐπεὶ δὲ θαλάττης ἐπεθύμησεν βυθισθεῖσάν τε καὶ ἀφανισθεῖσαν. Cf. *Hamack.* Lectt. Phil. p. 89.

Digitized by Google

Sic T. IV. p. 187. *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XII. p. 1026. *Boissonad.* ad *Eunap.* p. 217. *s.* et 433.

P. 135, 22. *καὶ τῇ πλευρᾷ διορωμένῃ.* puer venabulo nititur, ita ut clunes emineant, latus autem inter brachium et venabulum appareat. *Heynius διηρτημένῃ* legendum existimabat, *latere erecto, statu*; rhetore invito. Non enim latus eminet, sed *τὸ ἰσχίον* ut L. 23. p. 57, 20. ubi Narcissus eodem prorsus statu repraesentatur.

P. 135, 23. *βραχίων δὲ οὗτος γυμνὸς δίδωσιν ἡμῖν ἐς τὰ ὁρώμενα λέγειν.* nempe ceterae partes corporis laena tectae. Brachium vero dextrum nudum atque exertum, ceteras quoque partes nonnullas nudas oculis exponit, adeoque de iis dicendi copiam facit. Olearius. non recte interpretatur *Olearius.* Brachium nudum, reliquis corporis partibus contectis, copiam facit dissercendi, iudicandi de *ὁρωμένοις* i. e. de partibus nudis. Sic p. 124, 33. *τὸ νεανίσκον δὲ κάλλους μὲν ἔνεκεν ἐφειμηνεύσατ' ἂν οὐδέν, ἐπειδὴ ἐν ὅπλοις τὰ πολλά.* F. G. Welcker. Mihi haec valde ieiuna videntur. Magis foret argutum, *δίδωσιν ἡμῖν καὶ τὰ μὴ ὁρώμενα ἐλέγχειν. pars nudata copiam facit etiam de tectis et latentibus partibus iudicandi.* Ap. *Anacreont.* Od. XXIX. 29. pesta pietorem iubet puellae purpureum peplum tribuere; *διαφαινέτω δὲ σαρκῶν ὀλίγον, τὸ σῶμ' ἐλέγχον,* parva quaedam pars corporis nudetur, unde de reliquo corpore possit iudicari, Sic fere Noster c. XII. fin. *δίδωσι δ' ὅμως τοῖς ὁρῶσιν ἐκ τῶν παρόντων τὸ ἐντελὲς στοχάσασθαι.* Frequens autem permutatio verborum *λέγειν* et *ἐλέγχειν.* Vid. *Markland.* ad *Max. Tyr.* III. 4. 53. nos Addit. ad Athen. p. 13. Ap. *Lucian.* Rhet. Praec. c. 18. T. VII. p. 257. *ἅπαντα μὲν ὁπόσα ἂν ᾖ δυσχερῆ, λεγέσθω καὶ ἐκφαυλιζέσθω.* scribendum suspicor, *ἐλεγχέσθω.*

P. 135, 25. *ἐπ' εὐθείᾳ τῇ κνήμῃ.* Vide ad *Phil. Sen.* II. 21. p. 89, 9. — *καὶ ἐπιγουνὶς αὕτη ἐλαφρᾶ ὑπὲρ κνήμης. ὑπὲρ μνήμης.* editt. ante Morell. cuius correctionem firmavit Flor.

P. 135, 26. *μηρὸς τε ἀνεφαιτοι.* c. MV. *γαστὴρ ἀπέρυτος, καὶ στέρνα μέτριον προεκκείμενα.*

P. 135, 28. *πλευρά νε εὔπνουν ἀποτορνεύουσα τὸ στέρνον. ἔμπνουν* vulgo; nos dedimus lectionem Flor. — *ἀποτορεῦουσα.* editt. ante *Olear.* qui tacite emendavit *ἀποτορνεύουσα,* quod nunc confirmavit Flor. Latus pueri ita conformatum, ut pectus elatius emineat, spiritus plenum atque rotundatum.

P. 135, 29. *καὶ βραχίων ξὺν ἁπαλότητι σφριγῶν. ξυνὼν ἁπλότητι φρυγῶν.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. *ξυνὼν ἁπλότητι σφυγμῶν.* Morell. *ἁπαλότητι* emendavit *Olearius, σφυγμῶν* servans, idque de palpitatione arteriarum interpretatus. *ἁπλότητι σφριγῶν.* Flor.

confirmans correctionem nostram in Exercitatt. ex, T. II. p. 135, ubi tamen male depravatum ξυνὼν ex locis non minus mendosis pueri conati sumus. ξὺν ἀπαλότητι verissime emendavit *Boissonad.* Heroic. p. 427. Vid. supra ad c. VI. p. 119, 27. — Nostr. c. I. p. 112, 18. οὐδ' ἐν αὐχμῷ σφριγῶν, editt. vett. φριγῶν. c. XV. στιφρὸς μὲν ὁ νεανίας καὶ πάντη σφριγῶν. editt. vett. φριγῶν. *Eustath.* Amor. Hysm. IV. p. 142. νεανίσκος σφριγῶν τὸ σῶμα. Cod. Mon. 96. σφιγῶν. Vid. de hoc verbo *Bergler.* ad *Alciphr.* III. 19. p. 318. *Ruhnken.* ad *Timaei* p. 244. e.

P. 135, 33. ὁ δὲ ἐν ποσὶ δίσκος ἔχων καὶ σκόπει τί περὶ ἑαυτόν. sic editt. vett. In marg. Morell. ἴσ. δίσκον. quod recepit *Olearius*, mutato τί in τι. Vertit autem: *Apollo autem ante pedes discum habet proiectum. Illi quoque animum aliquantum adverte.* Pro ἑαυτὸν *Gruterus* αὐτὸν corrigit; id quod *Vigenerio* quoque videtur obversatum vertenti: *mais considerez ce qui se void autour de lui.* Nihil horum rem conficit, nec difficultates tollit, quibus haec verba premuntur. Sophista non fuerit indignum, arbitror, si syllaba, quae excidit, restituta scripseris: ὁ δὲ ἐν ποσὶ δίσκος ἔχων· καιροσκοπεῖ τι περὶ ἑαυτόν. *discus, qui est ad pedes* (Hyacinthi et Apollinis) *tempus observat et exspectat, quo et ipse quid agat.* καιροσκοπεῖν, idem quod καιροφυλακεῖν, est in *Palladii* Vit. Chrysost. p. 36. et ap. *Herodian.* Epimerism. p. 63.

P. 135, 34. Ἔρως τε καὶ [πάρεστι] φαιδρὸς ἅμα καὶ κατηφής. Ἔρως τι φαιδρὸς editt. vett. lacuna relicta post τι, quam expleri *Olearius* dedit: Ἔρως τι χάνταῦθα φ, Morell. in marg. coniicit Ἔρως ἐστί. *Wyttenbachius* Ep. cr. p. 279. Ἔρως τε φαιδρὸς ἅμα. In Flor. Ἔρως τε καὶ . . . . . φαιδρός, litteris in medio tantum non evanidis, ita tamen, ut vestigia verbi παρῇν appareant. Quum imperfectum locum non habeat, πάρεστι inserui.

P. 135, 36. ἐκ περιωπῆς. περιοπῆς. edidit ante Morell, ut mox eaedem ἀπόλειαν.

P. 136, 1. πλάγιος ἐμπνεύσας. ἐκπνεύσας. Iunt. 1. 2.

P. 136, 2. ἐμβάλλει τῷ Υακίνθῳ τὸν δίσκον. ἐμβαλεῖ corrigit *Hamacker* p. 82. in quod et ipse incideram.

Digitized by Google

XV.

MELEAGER.

Huius tabulae argumentum inter pictores praeivisse videtur Aristophon, inter primis proximos numeratus, quem *Plinius* XXXV, 40. 32. laudatum dicit *Ancaeo vulnerato ab apro, cum socia doloris Astypale*, vel Apelles, cuius laudatur Ancaeus ib. 36, 16. F. G. Welcker.

P. 136, 6. *ὡς ὕφαιμον μὲν αὐτῷ τὸ ὄμμα, δεινὸν βλέπειν καὶ ὑφαιμον*, *Lucian.* Paras. c. 41. T. VII. p. 131. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 414, 8. Cum apri descriptione comparandus *Archias* Ep. XII, et Animadv. ad Anth. Gr. T. II. 1. p. 256.

P. 136, 9. *τὴν αἰχμὴν ἀτρίπτων.* supra c. XII. p. 132, 24. *ὀδόντας ὀξεῖς τὴν αἰχμήν*, ubi vid. not.

P. 136, 10. *ὡς πρὸς λόγου τῇ βάσει.* ut c. IV. p. 116, 28. *πρὸς λόγον τῷ μύθῳ τῆς Ἀρκαδίας.*

P. 136, 13. *τὸ δὲ ὁρώμενα καὶ δεινὰ ἤδη.* formam apri, horrendam illam, rhetor descripsit, qualem in tabula videt exhibitam. Nunc progreditur ad enarranda ea, quae aper furore percitus in venatores designat. Visu haec terribilia, sed non magis oculis subiecta, quam apri forma, et ipsa terribilis. Quare legendum suspicor: *τὰ δὲ δρώμενα καὶ δεινὰ ἤδη.* Sic *Phil. Sen.* I. 13, *βλέπε πρὸς τὴν γραφὴν ἤδη, κατόψει γὰρ αὐτὰ καὶ δρώμενα.* Frequens permutatio. In *Xenoph.* Cyrop. IV. 2. 28. *οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὰ ὁρώμενα.* libri optimi, *τὰ δρώμενα. mirabantur quid rei esset; nondum enim quid esset intelligebant.* Cf. inprimis V. 4. 7. et. Anabas. I. 3. 2. frustra haesit *Weiskius. Aristides* Or. de Smyrn. T. I. p. 229. *ὅσῳ καλλίω φαντῖται τὰ δρώμενα*, rectius ed. Stephani *τὰ ὁρώμενα*, *Heliodor.* I. 30. p. 47, *τὰ νῦν ὁρώμενα.* Cod. Mon. 96. *δρώμενα.* Ap. *Iamblich.* Vit. Pyth. c. 55, p. 41. *Kustenius* ὁρᾶν mutat in *δρᾶν*, sed totus locus sic videtur scribendus: *παραγγεῖλαι δὲ καὶ κατὰ πάντα τὸν βίον αὐτάς τε εὐφημεῖν, καὶ τοὺς ἄλλους δρᾶν, ὅπως ἂν ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσωσιν*, pro *ὁπόσα — εὐφημήσουσι. et arge alios ita se gerere, ut hi bene de ipsis loquantur*, subaudito *οὕτω*, quod addit *Xenoph.* Cyrop. V. 3. 9. *καὶ πρῶτον μὲν οὕτω ποιεῖ, ὅπως ἂν αὐτοὶ ὅ τι ἂν λέγῃ, εἰδῆτε.*

P. 136, 36. *ἐς πολὺ ἀνερρωγὼς τοῦ μηροῦ.* Marg. Morell. *ἐκ. ἀνερρωγός.* vertitur etiam: *qui (sanguis) in multum femur irrupit.* Inutilis correctio.

P. 136, 17. ὅθεν ἐν χερσὶν ἤδη τοῦ ἄθλου ὄντος. *quum iam adsit labor. Liban.* T. IV. p. 252, 31. ἅπιτε δέ, ἐν χερσὶν ἰδόντες εὐψυχίαν ῥήτορος. *Achill. Tat.* IV. 7. στρατιώτης δέ, ἐν χερσὶν ἔχων μάχην, οὐδὲν εἰ ζήσεται. ubi vid. not. p. 706.

P. 136, 18. ταύτην γὰρ εἶναι τὴν κόρην νοεῖν χρή. sic Flor. χρὴ νοεῖν. vulgo. χρὴ εἶναι νοεῖν. Morell. Olear. infinitivo εἶναι perperam ex praecedentibus repetito.

P. 136, 23. διὰ τὸ ἐνεργὰς εἶναι. ἐνεργὰν. editt. vett. ἐνεργόν. Morell. In marg. γρ. ἐνεργάν. ἴσ. ἐνεργάς. Olear. ἐνεργόν. Cod. Flor. ἐνεργά. De ἐνεργὸς et ἐνεργὴς monuit Lobeck. ad *Phryn.* p. 185. not. *Philostratus*, si recte memini, priore tantum forma utitur. Vit. Soph. I. 7. p. 488. ἐνεργὴς est in textu, sed Cod. Angl. ἐνεργός. χεῖρας ἐνεργοὺς habet *Callistr.* c. II. p. 147, 26. Hoc et in nostro exhiberi malim; nunc autem ἐνεργὰν proxime mihi videbatur abesse ab ἐνεργὰ Flor. et ἐνεργὰν vett. editt. — ἐκεῖ, ἐν τῷ ὕμνῳ scil.

P. 136, 24. τὸ δὲ κάλλος ἀρρενωπὸν ἐκ φύσεως ἦν. de Atalanta *Aelian.* V. H. XIII. 1. ἀρρενωπὸν δὲ καὶ γοργὸν ἐβλεπε. ἀρρενωπὸν καὶ κομιδῇ ἀνδρικὴν iungit *Lucian.* Fugit. 27. T. VIII. p. 327. εὐσχήμονες καὶ ἀρρενωποὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς. *Dio Chrys.* Or. I. p. 67. ἀρρενωπὸν καὶ σεμνὸν εἶδος. Id. Or. IV. p. 176. Eleganti translatione *Themist.* Or. XXXIII. p. 364. B. de Aristomene: τοὺς μαθητὰς ἐπιτελεύων τοῦ μαλθακοῦ ἀφαιρούμενος φιλεργεῖν τὸ ἀρρενωπὸν ἐν τοῖς μέλεσιν.

P. 136, 25. ἀνίσησιν ὁ καιρὸς ἐπὶ μᾶλλον. sic supra c. XII. p. 133. 31. et ad *Phil. Sen.* I. 29. p. 47, 16. παναλλύμεσθα δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ. — ἔτι μᾶλλον corrigebat *Heynius* p. 191. Sed bene haberet vulgatum, nemo dubitabit post observationes *Wesselingii* ad *Diodor. Sic.* T. II. p. 535. 54. *Bastii* in Ep. cr. p. 184. *Schaefari* ad L. Bos. p. 557. *Werferi* in Act. Phil. Mon. T. II. p. 258. s. Ap. *Aelian.* H. A. VII. 37. fin. pro ἔτι μᾶλλον. Cod. Mon. ἐπὶ habet. In *Aristid.* Or. Rhod. T. I. p. 542. (II. p. 547.) ὑμεῖς τοίνυν μὴ πεπτωκοῖεν τὴν πόλιν ἐκ μᾶλλον ἐπανατείνατε λίτε. probabiliter emendavit *Reiskius*, τὴν πόλιν ἐπὶ μᾶλλον ἔτι καταλάβητε.

P. 136, 32. καὶ τὴν βάσιν τηρήσας ἀσφαλῶς. Marg. Morell. ἴσ. στηρίξας. Quid in vulgata offenderit *Morellium*, non apparet. Vid. ad *Callistr.* c. XIV. p. 162. 2.

P. 136, 33. ἐκδέχεται τὴν ὁρμήν. sic Flor. Vulgo ἐνδέχεται.

P. 137, 2. σύμφορος μὲν ὁ τεχνίτης στυφρός. Otium sedulus vitium ed. Morell. ubi in marg. γρ. στυφρότης. Ita unus edit. ha-

Digitized by Google

betur στιφρός. — *πάντη σφριγῶν.* hoc quoque loco editt. ante Morell. φριγῶν.

P. 137, 3. *κνῆμαι δ' αὐτῷ εὐπαγεῖς.* Heroic. p. 673. *εὐπαγὴς γὰρ καὶ κοῦφος, ὥςπερ οἱ δρομικοὶ τῶν Ἑρμῶν.* Vit. Soph. II. 1. 7. p. 552. *στέρνα εὐπαγῆ καὶ ξὺν ὥρᾳ κατεσκληκότα.* *Aristid.* T. I. p. 568. (395.) *ἡ μὲν εὐσχήμων καὶ εὐπαγὴς καὶ εὔχρους.* *Plutarch.* Vit. Lyc. 116. T. I. p. 119. *παιδάριον εὐπαγὲς καὶ ῥωμαλέον.* De equo *Oppian.* Cyn. I. 188. *μηροὶ δ' εὐπαγέες. γέροντα εὐπαγῆ καὶ εὐμελῆ.* *Suid.* T. I. p. 267.

P. 137, 4. *καὶ ὑφισταμένῳ.* recepi quod olim emendavi, ex Flor. pro *ὑφιστάμεναι.* Cohaeret participium cum *φύλαχες ἀγαθαί*, quae verba vulgo male pendebant contra *Philostrati* consuetudinem. Ad rem conf. *Phil. Sen.* I. 24. p. 39, 7. et II. 2. p. 65, 14.

P. 137, 5. *μηρός τε ξὺν ἐπιγουνίδι ὁμολογῶν τοῖς κάτω.* Recte sic Flor. Vulgo *ξυνὸν ἐπιγουνίδι.* Vid. ad XIV. p. 86, 29.

P. 137, 10. *στέρνα τὸ μέτριον προεκκείμενα.* Vulgatum *προσεκκείμενα* cum lectione Flor. permutavi. Vid. ad c. XII. p. 133, 18.

P. 137, 11. *καὶ βραχίων διηρθρωμένος.* brachium torosum et palaestra bene elaboratum. Cf. *Callistr.* c. IV. p. 149. 5. De equo *ὀρθὸς καὶ διηρθρωμένος.* *Plato* Phaedr. p. 253. D. Passim verbum *διαρθροῦν* a corpore transfertur ad alia. *Lucian.* de Salt. c. 25. T. V. p. 139. *ἀρχομένην τότε ἑώρα τὴν τέχνην, καὶ οὐδέπω εἰς τοσοῦτον κάλλος διηρθρωμένην.* *Maxim. Tyr.* VII. 7. p. 117. *ἀσήμοις αὐλήμασιν* opponit *λόγους νοεροὺς καὶ διηρθρωμένους.* *Iamblich.* de Myster. II. 4. p. 44. *ἐναργέστερα καὶ αὐτῆς τῆς ἀληθείας ὁρᾶται τὰ θεάματα, ἀκριβῶς τε διαλάμπει, καὶ διηρθρωμένα λαμπρῶς ἐκφαίνεται.*

P. 137, 15. *ἱκανῶς δεδορκὸς τὸ ὄμμα.* Vid. supra ad IV. p. 116, 15.

P. 137, 16. *ἐν τῷ θυμῷ.* Similia vide ad *Phil. Sen.* II. 21. p. 89, 1.

P. 137, 17. *οὐδὲ ξυγχωροῦσα περὶ κάλλους τι λέγειν,* c. X. p. 124, 33. *τὼ νεανία δὲ κάλλους μὲν ἕνεκα ἐφερμηνεύοις' ἂν οὐδέν, ἐπειδὴ ἐν ὅπλοις ταννῦν.* c. XII. p. 133, 31. *τὸ δὲ τῆς κόρης κάλλος ὁ καιρὸς ἐφερμηνεύειν ἐπ' ἀκριβὲς οὐκ ἐᾷ.*

P. 137, 18. *διὰ τὸ ἐπιτετάσθαι. ἐπιτετάχθαι.* editt. vett. Marg. Mor. *ἴσως ἐπιτετάσθαι.* quod recepit *Olear.* Recte. Non aliter legitur in Flor.

P. 137, 20. *ἔρεισμα ἀσφαλές. ἔρυσμα.* Iunt. Dictum ut *βάθρον ἀσφαλές* ap. *Pindar.* Ol. XIII. 6.

Digitized by Google

P. 137, 20. *χλαμύδα τε κοκκοβαφῆ* sic Flor. pro *κοκκοβαφῆ*. Ap. *Phil. Sen.* I. 28. p. 44, 35. *χαλινὸν κόκκου Μηδικοῦ*. *Heliodor.* X. 9. p. 401. *χιτῶνα — χρυσοϋφῆ τε ὄντα καὶ ἀκτῖσι κοκκοβαφέσι κατάστικτον*. *Clemens Alex.* Paedag. II. p. 235. 17. *βάμμα — ῥοδομιγὲς καὶ κοκκοβαφές*.

P. 137, 22. *τὰ τοῦ Οἰνέως*. *ea quae ad filium Oenei* i. e. ad Meleagrum, *spectant*. Vulgaris ratio repetitionem articuli postulasset ad maiorem perspicuitatem. Quod autem hoc loco ferri potest, ut *τοῦ Οἰνέως* sit positum pro *τοῦ παιδὸς Οἰνέως* — id fieri nequit ap. *Liban.* T. IV. p. 942. 2. *καὶ τὸ πρᾶγμα δέος ἦνεγκε τοῖς δεωμένοις περὶ τοῦ Τελαμῶνος*. ubi de filio Telamonis agitur. Quare scribendum: *περὶ τοῦ τοῦ Τελαμῶνος*. ut in Argum. Nem. Pindari 13. *τὸν Λυκούργου τοῦ τοῦ Διὸς ἱερέως καὶ Εὐριδίκης παῖδα*. Vid. *Eichstadt.* Praef. ad *Diodor. Sic.* p. XXXVIII. s.

P. 137, 24. *μάχαιρα δὲ αὐτῷ ἡ παρ' Ἡφαίστου ἐν χερσίν*. referebat haec *Oleurius* ad hastam Pelladem, a Vulcano cuspide instructam. Male utique. De *σωφροσύνης* laude agens *ὁ δίκαιος λόγος* ap. *Aristoph.* Nub. 1062. *ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβεν διὰ ταῦτα τὴν μάχαιραν*. ubi Scholiastes historiam diserte narravit, cuius fons ap. *Hesiodum*, ut apparet ex Schol. ad *Pindar.* Nem. IV. 95. ubi vid. *Dissen.* T. II. 2. p. 386. De illo gladio in Pelei rebus multum fuisse sermonem apparet ex *Apollodor.* III. 13. 3, ubi cf. *Clavier.* T. II. p. 457. De Pelei historia passim ap. *Pindarum* aliosque commemorata dixit *Boeckh.* ad Fragm. Pind. p. 566. De fortunae muneribus agens *Dio Chrys.* Or. LXIV. p. 341. *Κρόνος* dit *δίδωσι χρυσόν, Κανδαύλῃ γυναῖκα, Πηλεῖ ξίφος*.

P. 137, 25. *ἐκδεξομένου*. sic editt. omnes cum Flor. usque ad *Olearium*, qui *ἐκδεξομένῳ* ex coniectura edidit ob praecedens *αὐτῷ*. At saepenumero sic genitivus participii infertur post dativum. *Apoll. Rhod.* IV. 169. *ἐν δέ οἱ ἦτορ Χαίρει δερκομένης κακὸν σέλας*. Ib. III. 1070. *ἐχύθη δέ οἱ ἐνδόθι θυμὸς Αἴνῳ ἀειρομένης*. Exempla ex *Platone* dedit *Stallbaum* ad Phileb. p. 234. ex *Plutarcho Baehr.* in *Creuzeri* Meletem. Fasc. III. p. 80. Ipse rem attigi in Act. Phil. Mon. T. II. 3. p. 446.

XVI.

NESSVS.

Nessi Deïaniram dorso vehentis statua est in Museo Britann. T. II. tab. 16. de cuius antiquitate dubia movi in *Goetting. gel.*

Digitized by Google

Anz. 1819. p. 1980. s. Herculem et Deïanitam, *Plinio* referente XXXV. 40. 52. pinxit olim Artemon. Apud *Sophoclem* et *Apollodorum* Hercules ante Centaurum flumen transgressus est. F. G. Welcker. Titulus in editt. *Νέσος.*

P. 137, 29. *μὴ δέδιθι. δέδιθι.* Ald. 1. 2. Iunt. 2. Emendavit Morell. ex Iunt. 1.

P. 137, 32. *ὅπη τε καὶ ὅπως.* Vid. ad X. p. 125. 10.

P. 137, 33. *ἦ γὰρ οὐκ ἐπιστρέφει σε. ἦ γὰρ.* vulgo. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 479. et 696. in Not. cr. ad Anth. Gr. p. 90. Supra c. III. p. 115, 19. *ἦ γὰρ οὐκ ἐπῆρθαί σοι δοκεῖ.* vulgo *ἢ γάρ.*

P. 138, 1. *οὕτως ἐμβεβηκώς. medium flumen curruī insistens ingressus. — καὶ γὰρ ἐκλάμπων ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν.* molestum *γάρ*, si quid video; nec *ἐκλάμπων* per se bene habet. Scribendum videtur: *οὕτως ἐμβεβηκὼς μέσῳ τῷ ποταμῷ, καὶ πῦρ ἐκλάμπων ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν.* De Apolline supra c. XIV. p. 135, 12. *φαιδρόν τε ὀφρὺν ὑπὲρ ὀφθαλμῶν ἐγείρων, ὧν ἀκτῖνες οἷον ἐκλάμπουσι.* De draconibus *Theocrit.* Id. XXIV. 18. *ἀπ' ὀφθαλμῶν δὲ κακὸν πῦρ Ἐρχομένοις λάμπεσκε. Euripid.* Syl. fr. IV. *σὲ δ' εἰσορῶν Πᾶς τις δέδοικεν· ὄμμα γὰρ πυρὸς γέμεις.* De Alexandro *Poetidipp.* Ep. XIV. *πῦρ τοι ὁ χαλκὸς ὁρᾷ.*

P. 138, 5. *ἐν τῷ τῆς ἀφέσεως τοῦ βέλους ἔχων σχήματι.* *τοῦ βέλους* adiecimus ex Flor. Supra c. X. p. 130, 13. *ἔτ' ἐν τῷ τῆς πληγῆς ὁ Πύῤῥος σχήματι. Phil. Sen.* II. 19. p. 86. de Apolline Phlegyae victore: *τὸ γὰρ ἐμβεβληκὸς τῆς δεξιᾶς ἐνεργὸν ἔτι δηλοῖ τὴν χεῖρα, καὶ οὔπω καταλύουσαν τὸ σχῆμα, ᾧ ῥῆκεν.*

P. 138, 5. *ἐς μαζὸν γὰρ αὖτη.* Vid. supra II. p. 113, 28. *αἱ μὲν χεῖρες ἐς τὴν ἀκόνην.*

P. 138, 7. *ἆρ' οὖν οὐκ αἰσθάνεσθαι δοκεῖς.* De *ἆρ' οὖν οὐκ* vid. *Heindorf.* ad Cratyl. T. III. p. 19. *Stallbaum* ad Phileb. p. 225.

P. 138, 9. *ὁρᾷς τὸν ὕστατον ἀνασκιρτῶντα Κένταυρον.* Fuerunt itaque, qui in illa Centaurorum apud Pholum clade Nessum solum effugisse traderent. Etiam *Dio Chrys.* Or. LX. p. 309. de Nesso, *πεπειραμένον αὐτοῦ* (Herculis) *ἀρετῆς πρότερον, ἡνίκα μόνον τῶν Κενταύρων αὐτὸς διέφυγε παρὰ τοῦ Φόλου.* Alii plures superstites fuisse tradunt. *Diodor. Sic.* IV. 12. p. 258. *Apollod.* II. 5. 4. p. 170. s.

P. 138, 10. *διαφυγὼν ἐκ τῆς Φολόης. ἐκ τῆς Φιλόης.* editt. vett. *ἐκ τοῦ Φιλόης.* Morell. *ἐκ τοῦ φολόης.* Olear. Sincera lectio est in Flor.

P. 138, 12. *ὅτ' ἐπιχειροῦντες ἀδίκως αὐτῷ διέφυγεν οὐδείς.* Marg. Morell. *ἐπιχειρούντων.* Perperam. Eadem structura

Digitized by Google

Xenoph. Cyrop. I. 1. 1, *καὶ ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες, οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ — θαυμάζονται.* Vid. *Perizon.* ad *Aelian.* V. H. III. 1. p. 442. 2. *Fischer* ad Veller. T. III. 1. p. 320.

P. 138, 20. *κακῶς ἰδὼν τὴν γυναῖκα.* Vit. Apoll. VII. 42. p. 320. puer formosus et a multis amatus, imprimis autem a Domitiano, dixisse fertur, *καί με ὑπὲρ τούτων (τῶν νομικῶν) ἥκοντα, ὁ βασιλεὺς κακῶς εἶδεν.* quod statim ipse sic interpretatur: *ὑπαχθείς μου ἐρᾶν, οὐ φείδεται ὧν ἔπαινεῖ, ἀλλ' αἰσχύνων διανοεῖται με, ὥσπερ οἱ τῶν γυναίων ἐρῶντες* *). *Κακῶς ἐρᾶν* est in Vit Apoll. VI. 3. p. 252. de puero, novercae impudicum amorem abominanti, *οὐδὲν πρὸς τὴν ἐρῶσαν ἔπαθεν, ἀλλ' ἀπῆλθεν αὐτὴν δείσας τὴν θεόν, εἰ τὸ κακῶς ἐρᾶσθαι μὴ φυλάξαιτο.* *Aelian.* H. A. VI. 39. de incestis Persarum matrimoniis: *καὶ ἐμίσει Κῦρος τὴν μητέρα κακῶς, καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς φιλίαν ὅμοιαν.* Vt h. l. Nessus Deianiram dicitur *κακῶς ἰδεῖν*, sic *ἀδίκοις ὀφθαλμοῖς τὴν Ἑλένην ἰδεῖν* dicitur Paris ap. *Liban.* T. IV. p. 114. 19. et similiter Id. T. IV. p. 28, 3. *καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦτον μὲν δεξιούμενος, τὴν δὲ Ἑλένην εἶδεν ἐφ' ὕβρει.* sic videtur legendum cum Cod. Guelph. 77. Elegans est locutio *δεξιοῦσθαί τινα ὀφθαλμοῖς*, ut *ἔργοις, λόγοις, δώροις.* *Io. Chrysost.* Epist. II. T. III. p. 536. B. *τὴν γὰρ γυναῖκα τοῦ πατρὸς ἀδίκοις ἰδὼν ὀφθαλμοῖς — εἰς ἔργον τὴν ἀκόλαστον γνώμην ἐξήγαγε.*

Ib. *ἀτόποις ἐπετόλμα.* i. e. *αἰσχροῖς.* Vid. Prolegg. ad *Achill. Tat.* p. CII.

P. 138, 22. *γεγράφαται. γεγράφαιται.* Ald. 1. 2. Vid. ad 2. 9. p. 167. 17.

P. 138, 26. *καὶ περὶ ἑαυτῷ σφαδάζων.* quod quaerebam obtulit Flor. *ἑαυτῷ* pro vulgato *ἑαυτοῦ.* Ducta locutio ex *Homero Il. Θ.* 86. *κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ. Il. N.* 570. *περὶ φρυγὶ ἔσπαιρε. Soph.* Ai. 828. *πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει.*

P. 138, 27. *τὸν ἑαυτοῦ δίφρον.* in vitiosa hac lectione conspirant editt. et Flor. *τὸ φίλτρον* ex coniectura sua in textu posuit *Olearius*, comparans *Apollodor.* II. 7. 6. *ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος Δηϊάνειραν, εἶπε τηρεῖν λαβοῦσαν ἐν κόχλῳ, εἴ θέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τόν τε ἰὸν ἀφεῖκε κατὰ τῆς κόχλου.* Facit huc etiam *Sophocl.* Trach. 1131. *Μέσσος πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν τοιῷδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.*

---

*) Paulo ante, junctis editt. et codd. lectionibus, corrigendum suspicor: *τὸν γὰρ Ἱππόλυτον ἐπὶ σωφροσύνῃ ἀπώλλυ ὁ πατὴρ αἰσχοῦ αὐτός. Κἀμὲ, εἶπαν, ὁ πατὴρ ἀπολέλεκεν.*

Digitized by Google

Vera fortasse correctio, nam facile φίλτρον depravari potuit in δίφρον, hoc praesertim vocabulo in proximis sequente: neque tamen a me impetrare potuit, ut eam in textu ponerem. Fieri enim possit, ut rhetor scripserit, τὸν ἑαυτοῦ ΛΥΘΡΟΝ, quod non multum abest a ΔΙΦΡΟΝ. Ap. *Sophocl.* Trach. 568. Deianira historiam de Nessi caede narrans, Centaurum haec sibi dixisse ait: ἐὰν γὰρ ἀμφιθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν Σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσίν — ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον Τῆς Ἡρακλείας. ubi ἀμφιθρεπτον αἷμα est λύθρος.

P. 138, 29. τῷ πρώτῳ δίφρῳ. sic lacunam inter articulum et nomen (non, ut *Olearius* et *Heynius* dicunt, post μὲν), in vett. editt. relictam, implevit Flor. Hercules filium ante se in anteriore parte currus collocatum tenebat. (Male *Olearius* addit *adhuc*, quasi non Hercules quoque currui insisteret.) Miratur *Heynius*, Herculem in curru amnem aestuantem superasse (intraverat tantum); idque incredibile esse, si quis animo reputet, quam exigui et leves currus heroum fuerint.

P. 138, 29. κατὰ τῆς ἄντυγος δεθέντων, ὥστε μὴ ἀτρεμεῖν, τῶν ἵππων. Diomedes ad Sthenelum aurigam ap. *Homer. Il. E.* 261. σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἔξ ἄντυγος ἡνία τείνας. Vide de voce ἄντυξ *T. Hemsterh.* ad *Lucian.* Tom. II. p. 329. s.

P. 138, 31. κροτεῖ δὲ ὑφ' ἡδονῆς τὰς χεῖρας. ὀρχεῖσθαι suspicatum esse *Gruterum* et *Salmasium*, narrat *Olearius*; quod quomodo illis in mentem venire potuerit, non apparet. — Vltima capitis verba γέλωτι δοὺς ἃ μήπω ἐῤῥῶται. quae male accepta asterisco instruxit *Morellus*, recte vertit *Olearius*: *risu prosecutus, ad quae patranda vires ipsi nondum suppetebant.* Locutionem illustravimus ad *Phil. Sen.* L. 26. p. 41, 4.

XVII.

PHILOCTETES.

Philocteten vulnere cruciatum Parrhasium pinxisse, quum *Plinius* taceat, docet *Glauci* Ep. V. Anal. T. II. p. 348. Cf. *Iulian.* Ep. XXVII. Ibid. p. 499. Et apud hos quidem lacernarum nulla mentio. Ad Aristophontem et ad Silanionem, ut ex libro de Audiend. Poet. c. 3. patet, spectat *Plutarch.* Symp. Qu. V. 1. ἀνθρώπους μὲν γὰρ ἀποθνήσκοντας καὶ νοσοῦντας ἀνιαρῶς ὁρῶμεν, τὸν δὲ γεγραμμένον Φιλοκτήτην καὶ τὴν πεπλασμένην Ἰοκάστην — ἡδόμεθα ὁρῶντες καὶ θαυμάζομεν. *Philostr.* Epist.

Digitized by Google

XXII. *Τὸν γοῦν Φιλοκτήτην ἐν τούτοις γράφουσι τοῖς ἑρύμασιν, ὡς χωλὸν καὶ νοσοῦντα.* In statuam aeneam scriptum est Ep. *ἀδέσπ.* CCXCIV. De artis monumentis superstitibus dicam in observationibus ad *Winckelm.* Mon. inediti propediem edendis, tab. 119. F. G. WELCKER.

P. 139, 1. *ὁ μὲν ἐπὶ τῷ στρατηγεῖν ἔτι. ἄρτι* emendandum videtur *Hamackero* p. 86. Quod ipse olim conieci in Exercitatt. cr. p. 136. *οὐ μὲν ἐπί* — ab *Heynio* probatum, non tamen sincerum. Describitur in cap. initio Philoctetes qualis fuerat, quum primum Troiam veniret, opponiturque ei, qui nunc in tabula repraesentatur, doloribus confecto. Male *Olearius*: *vir iste.* Nostram explicationem probans *Welckerus*, comparat similem introitum *Phil. Sen.* II. 33. ubi Horae, quales viderit Homerus in Olympo, opponuntur iis, quae in tabula pictae terrestrem agunt choream.

P. 139, 4. *καὶ ἀναφέρων ἐς τὴν ὑφ' Ἡρακλεῖ τροφήν. talis, qualem par est eum esse, qui ab Hercule puer nutritus et educatus fuit.* Similiter Pausanias, Herodis in arte dicendi discipulus, Vit. Soph. II. 13. p. 594. dicitur, *ἐς πολλὰ ἀναφέρειν τῶν Ἡρώδου πλεονεκτημάτων.* De usu verbi *ἀναφέρειν* consule *Boisson.* ad Heroic. p. 438. *Coray* ad *Heliodor.* II. p. 334. s.

P. 139, 5. *θεράπων δὴ γενέσθαι τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Φιλοκτήτης ἐκ νηπίου.* durior hic infinitivi usus, sed sine suspicione corruptelae. Haud raro enim post orationem finitam infinitivi sequuntur, ad quos, si velis, *λέγεται* subaudias. Similia nostro loco excitavit *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 634. Cf. *Matthiae* Gr. gr. §. 538. — Res Philoctetae a multis expositae, quos vid. ap. *Muncker.* ad *Hygin.* Fab. XXXVI. *Dictys Cretens.* de B. Tr. I. 14. *Deinde Poeantis Philocteta, qui comes Herculis post discessum eius a Diis* (Fort. *ad Deos*) *sagittas divinas industriae praemium consecutus est.* Philoctetae Noster tribuit, quod *φορεὺς τῶν τόξων* fuerit Herculi, quod de Hyla dicit *Apollon. Rh.* I. 131. *ἐσθλὸς ὀπάων, Ἡρωΐδης, ἰῶν τε φορεύς, φύλακός τε βιοῖο.* unde fortasse poeticum *φορεὺς* ductum. Fulminis *φορεὺς* Iupiter ap. *Nonn.* Dion. VIII. p. 240, 2. 5.

P. 139, 8. *μισθὸν λαβεῖν.* Flor. lectio pro *μισθῷ.*

P. 139, 9. *ὁ δὲ νῦν ἐνταῦθα ξυμπεπτωκότι διὰ τὴν νόσον τῷ προσώπῳ.* vulgo *ξυμπεπρακότι.* Id quod in textu posuimus feliciter inventum a *Wyttenbachio* Ep. cr. p. 279. Flor. liber confirmavit. Invidus de se ap. *Liban.* T. IV. p. 172. 1. *οὐχ ὁρᾷ τε τὴν βῖνα ὡς ὀξεῖα — οὐ τὰς γνάθους ὡς συμπεπτώκασι; οὐχ ὡς διερρύην.* rectius *διερρύηκα.* Monac. 113. *Plutarch.* T. II. p. 516. C. *οὕτως ἐμπαθῶς ἔσχεν, ὥστε τῷ σώματι συμπεσεῖν, καὶ γενέσθαι*

Digitized by Google

παντάπασιν ὠχρὸς καὶ ἰσχνός. Cf. *Poesium* Oeconom. Hipp. V. *Συμπίπτειν. σῶμα συμπεσὸν* dixit etiam *Plato* Phaedo. p. 80. C.

P. 139, 14. *καὶ ῥάκια αὐτός τε ἀμπισχόμενος, καὶ τὸν ταρσὸν καλύπτων.* non *talum obvolvens*, ut *Olearius* vertit; sed *tale obvoluto*, ut *Heynius* reddit, et *Zoega* Anagl. T. I. p. 264. *il pede infasciato.* F. G. Welcker. Haec *Philoctetis* descriptio ducta fortasse ex *Euripidis* Philoctete, cuius tragoediae prologum, in pedestrem sermonem conversum, servavit *Dio Chr.* Or. LIX. ubi inter alia p. 305. *παπαῖ, πρόεισιν ὠνὴρ — οὐκ ἄδηλος τῆς ξυμφορᾶς, μόλις καὶ χαλεπῶς προβαίνων. ὦ τοῦ χαλεποῦ καὶ δεινοῦ ὁράματος ὄντως. Τό τε γὰρ εἶδος ὑπὸ τῆς νόσου φοβερόν· ἥ τε στολὴ ἀήθης, βοραὶ θηρίων καλύπτουσιν αὐτόν.* Tum p. 307. *δυσχερῆ γε μὴν τἄνδον ὁράματα, ὦ ξένε, τελαμῶνές τε ἀνάπλεοι* (Fort. *τελαμῶγες πύου ἀνάπλεοι*) *καὶ ἄλλα σημεῖα τῆς νόσου.* Ap. *Sophoclem* autem in Phil. 38. Neoptolemus in antro herois videt *ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.* Cf. Ibid. 274. De praesenti *καλύπτων* verissime observavit *Welckerus*, positum illud esse pro *κεκαλυμμένος* aut *καλυφθείς.* Vide quae de hac enallage monui Not. ad Anth. Pal. p. 454.

P. 139, 18. *ἐμαστεύοντο τὸν τῆς Χρύσης βωμόν.* Vide de hac re *Valcken.* Diatr. p. 127. et nos in Anim. ad Auth. gr. T. 1. 2. p. 217. De *Χρύσῃ* nympha, deque loco, ubi ara fuerit, docte nuper disputavit *Buttmannus* ad *Sophocl.* Philoct. p. 57. ss.

P. 139, 20. *ἐκ τῆς ξὺν Ἡρακλεῖ μνήμης.* notabilis breviloquentia, cuius sensus: ex recordatione eorum, quae illo tempore, quod cum Hercule exegerat, expertus erat, aram illam quaerentibus indicavit.

P. 139, 21. *ἐγχρίψαντος αὐτῷ τοῦ Ὕδρου τὸν ἰόν. Il. B.* 723. *ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.* unde *Porphyr.* Ep. ad Marcell. c. 5. p. 10. *ἀδήλου δὲ ἐν ταῖς ἀποδημίαις τοῦ μέλλοντος ὄντος, ἀναγκαῖόν σοι παραμυθούμενον τῷ λόγῳ ἅμα ἐπισκέπτειν* (L. *ἐπισκήπτειν*)· *οἰκειότερον δ' εἴποιμ' ἂν τοῦ* (scr. *δ' ἀποιμάντου*) *σαυτῆς καὶ ἐν σεαυτῇ οἴκου κήδεσθαι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν· καταλειπομένη οὐδὲν ἀπεικότως τοῦ ἐν τραγῳδίαις Φιλοκτήτου ἕλκεϊ μοχθίζοντος· πλὴν ὅτι τῷ μὲν τὸ ἕλκος ὑπὸ ὀλοόφρονος ὕδρου, σοὶ δὲ κ. τ. λ.*

P. 139, 22. *ἐς θάτερον τοῖν ποδοῖν.* bis hic peccavit rhetor contra Atticistarum praecepta; primum, quod *θάτερον* scripsit pro *τὸν ἕτερον* (vid. *Boisson.* in Nov. Addend. ad *Eunap.* p. LVI.); tum *τοῖν ποδοῖν* pro *τὸν πόδα.* non tamen sine exemplo. Vid. *Lobeck* ad *Phryn.* p. 474.

P. 139, 23. *διαβόρῳ, φησὶ Σοφοκλῆς, καταστάζων ἰῷ τὸν πόδα. διαφόρῳ.* Iunt. in *ἰῷ* omnes consentiunt ante *Olearium*,

Digitized by Google

qui νόσῳ dedit. Et sic est ap. *Sophocl.* vs. 7. νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα. Marg. Morell. γρ. ᾗδε ἐν λήμνῳ ταύτῃ λέλειπται διαβόρῳ (φησὶ Σοφοκλῆς) καταστάζων νόσῳ τὸν πόδα. οἱ μὲν ἐπὶ Τροίαν οἱ Ἀχαιοὶ στέλλονται. In fine adscribamus locum *Aristidis* Or. de Asclepiad. T. I. p. 43. (77), ut scribendus et distinguendus videtur: τὸ δ' ἀλῶναι τὴν Τροίαν καὶ παντάπασιν ἦλθεν εἰς αὐτοὺς, τῇ τε ἄλλῃ, καὶ τὴν Φιλοκτήτου νόσον, ἣν Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀτρεῖδαι προκαταγνόντες ἀνίατον εἶναι, Φιλοκτήτην οὐχὶ δικαίως ἐν λήμνῳ κατέλιπον, οὗτοι [δὲ] δέκα ἔτεσιν αὐξηθεῖσαν ἰάσαντό. ubi postrema sic interpretanda: τῇ τε ἄλλῃ (cum alia ratione) καὶ τῇ θεραπείᾳ τῆς νόσου, τῆς ἀνιάτου δοκούσης, ἣν οὗτοι μετὰ δέκα ἔτη ἰάσαντο.

Digitized by Google

ANIMADVERSIONES

IN

CALLISTRATI STATVAS.

Digitized by Google

Digitized by Google

I.

SATYRVS.

Lemma titulo additum: ὃς ἦν ἐν χωρίῳ ἔνθα ἤσκητο. Paris. a. ἐν τῷ χωρίῳ. et ἠσκεῖτο. Nata verba ex depravata lectione l. 10. εἰς χωρίον εὐτρεπίζων τὸ σχῆμα. Cujus sculptoris fuerit hoc opus, non dicit rhetor. Illustris Satyrus Praxitelis, dictus ὁ περιβόητος, de quo *Pausan.* l. p. 46. coll. *Athenae.* XIII. p. 591. B. Protogenis ἀναπαυόμενος. ap. *Plin.* XXXV. 36. 10. coll. *Strabon.* XIV. p. 965. A. Myronis ap. *Plinium* XXXIV. 19. 3. Elegans est epigramma *Agathiae* XLV. in Satyrum pictum. Alios, superstites etiam, commemorat *Winckelm.* in Opp. passim. Vid. Indic. T. VIII. p. 245.

P. 145, 1, ἦν τι. τι om. Aug. 494.

P. 145, 2. προσεικασμένον σύριγγι. de hoc antro accipias licet *Aelianum* H. A. VI. 43. σύριγγας μὲν Αἰγυπτίας ἔδουσιν οἱ συγγραφεῖς — μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ ποικίλας τε ἁραποὺς καὶ λιγμοὺς καὶ περιόδους οὕπω ἴσασι. Id. XVI. 15. de formicis Indicis: ἐν αὐτοῖς περιόδους τινὰς καὶ ὡς εἰπεῖν σύριγγας Αἰγυπτίας (Cod. Monc. 564. σήραγγας Αἰγυπτίους. Vid. ad *Philostr.* Imagg. II. 17. p. 79. 13.) ἢ λαβυρίνθους χρητικοὺς σοφίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ διατρήσαντες οἰκία (sic emenda cum *Schneidero* pro οἰκεῖα) ἑαυτοῖς ἀπέφηνεν, οὐκ εὐθυπενῆ καὶ ῥᾴδια παρελθεῖν, ἀλλ' ἑλιγμοῖς καὶ διατρήσεσι λοξᾷ. Idem XVI. 16. ἀπορρήτους σύριγγας et ὁδοὺς κρυπτὰς iungit. *Phrynich.* App. Soph. in *Bekkeri* Anecd. I. p. 64. σύριγξ ὑπόγειον ὄρυγμά ἐστιν ἐπίμηκες, καὶ ἐν Θήβαις δὲ ταῖς Αἰγυπτίαις αἱ σύριγγες τοιαῦταί εἰσι τῇ κατασκευῇ. Cf. *Wesseling.* ad *Diodor.* Sic. T. I. p. 124. et in not. mst. ad *Sophocl.* Ai. 1399. ap. *Erfurdt.* p. 656. Facit huc *Heliodor.* l. 6. p. 18. De praedonibus Aegypti: σχολιὰς γάρ τινας ἁραποὺς τεμόμενοι καὶ πολλοῖς ἑλιγμοῖς πεπλανημένας, et II. 27. p. 146. ἄλλος πυραμίδων κατασκευὴν (ἐπινθάνετο), ἕτερος συρίγγων πλάνην. ubi vid. *Coray.* p. 98. *Ammian. Marc.* XXII. 15. *Sunt et Syringes, subterranei quidam et flexuosi recessus.* Eosdem commemorat *Synes.* Ep. CIV. p. 246. C. *Basilius* Opp. T. I. p. 74. D.

Digitized by Google

Peculiarem de iis dissertationem scripsit *P. E. Iablonskius*; quam inter eius reliquias non inventam esse dolet *Te Water* ad Glossar. de Vocib. Aegypt. praefixum *Stephani* Thes. Gr. L. Valpyano p. CCLXXXIII. Easdem illustravit *Iomardus*, testis oculatus, in Dissert. de Catacombis Thebaicis, in germanicum sermonem conversa ab *Idelero* in *Bucholzii* libro menstruo an. 1821. Fasc. VI. p. 195.

P. 145, 3. *τοὺς τῆς γῆς ἑλιττόμενον πυθμένας. Aeschyl.* Prom. 1082. *χθόνα δ' ἐκ πυθμένων αὐταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι. Ταρτάρου πυθμὴν* dixit *Pindar.* ap. *Plutarch.* T. II. p. 104. A. De *πλαγκταῖς Apoll. Rhod.* IV. 946. *βρύχιαι νεάτῳ ὑπὸ πυθμένι πόντου Ἠρήρειν θ', Iulian. Aeg.* in Anth. Pal. VII. 580. *οὗ ποτ' ἐμὲ κρύψεις ὑπὸ πυθμένα νείατον αἴης.* — Meatus illi inflexi sub montis radicibus et in ipsis visceribus terrae, tarquam in curriculo, currebant circa *τὴν καμπήν*, metam dixere, seu ultimum stadii flexum, difficilem quendam errorem implicantes. Cf. similia de labyrintho dicentem *Ovidium* VIII. 160. ss. Pro *ἑλιττόμενον* legitur *ἑλισσόμενον* in Paris. A.

P. 145, 9. *εἰσήκει μὲν ἐπί τινος κρηπῖδος, εἰς χορείαν εὐτρεπίζων τὸ σχῆμα. κρηπῖδος.* uterque Monac. *κρηπίδος*, vulgo. Vid. *Boissonad.* ad *Marin.* p. 66. — *ἐπί τινος κρηπίδος εἰς χωρίον.* editt. omnes, verba *εἰς χωρίον* modo cum praecedentibus iungentes, modo cum sequentibus. *Χορείαν* legendum esse videram in Exercitatt. cr. T. II. p. 6. s. Firmarunt correctionem Codd. Monac. duo totidemque Parisini. Infra c. XI. *ἔδοξεν ἄν τοι κινήσεως μετέχειν καὶ εἰς χορείαν εὐτρεπίζεσθαι.* Etiam c. K. *ὁ μὲν γὰρ Δαίδαλος δύναμιν εἶχεν ἐξιστάναι τὰς ὕλας καὶ εἰ χορείαν κινεῖν, Longus* I. p. 5. *τὸ πᾶν σχῆμα χορείαν ἦν ὀρουμένων, Glaucus* in Anth. Pal. IX. 775. *Ἡ Βάκχη Κρονίδην Σάτυρον θέτο· εἰς δὲ χορείαν θρώσκει.* Cf. *Bast.* in Ep. cr. p. 8. not. 18. Apud *Iamblich.* de Myster. Sect. X. 5. p. 176. 28. *ἡ δὲ χειρῶν μοῖρα ἀχώριστός ἐστι τοῦ θηητοῦ.* Cod. Goth. vitiose *χωρίων.* Scribendum aut *χερείων μοῖρα*, aut accentu vulgatae mutato, *χείρων.*

P. 145, 11. *καὶ τῆς δεξιᾶς βάσεως τὸν ταρσὸν ὄπισθεν ἐξαίρων.* Paris. A. *Ἐκ τῆς δ. β. ἐπὶ τὸν τ.*

P. 145, 12. *πρῶτος ἐξανίστατο.* quum alias tibicen saltantium motus comitatur tantum cantu, aliosque ad saltandum excitat, Satyrus, tibiae suae sono audito, ipse primus, animo et corpore commoto, ad saltandum se parat. F. I. Prorsus ut Satyrus Cymbalista Florentinus. F. G. Welcker.

F. 145, 13. *τῇ μὲν γὰρ ἀκοῇ μέλος οὐ προξῆττεν αὐλοῦντος.* Tentavi olim: *τῇ μὲν γὰρ ἀκοῇ μέλος οὐ προσέπιπτεν. Plu-*

Digitized by Google

tarch. T. II. p. 38. A. κτύπων τινῶν καὶ πατάγων καὶ ἠχῶν τῇ ἀκοῇ προςπεσόντων. De tauro Phalaridis *Polybius* XII. 25. 2. ὁπόταν βοήσειεν (ὁ ἔνδοθεν ἄνθρωπος) μυκηθμῷ παραπλήσιον τὸν ἦχον ἐκ τοῦ κατασκευάσματος προςπίπτειν τοῖς ἀκούουσι. Vid. *Toup.* ad *Longin.* p. 335. *Baehr.* in *Creuzeri* Melet. III. p. 45. Eadem vi προςβάλλειν usurpatur. Vid. ad *Phil. Sen.* l. 2. p. 7, 6. De προςέπτη cogitabat *Heyn.* p. 201. Sed nihil novandum. Verbum προςάπτειν vi neutra usurpatum, ut ap. *Sophocl.* Oed. T. 663. καὶ τάδ' εἰ κακοῖς κακὰ προςάψει τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν. ubi vid. *Erfurdt.*

P. 145, 15. τὸ δὲ τῶν αὐλούντων πάθος. τὰ δὲ. Mon. 494. Verbis transpositis Paris. A. διὰ δὲ τῆς τέχνης τὸ τῶν αὐλ. πάθος εἰς τὴν. *Sculptoris arte affectus corporis, qui in tibicinibus conspicitur, in marmore expressus.*

P. 145, 16. εἶδες ἂν ὑπανισταμένας καὶ φλέβας. οἶδες ἂν. Morell. et Olear. εἶδες ἂν emendavi in Exercitt. p. 8. nec aliter est in Ald. 1. 2. Iunt. et in Codd. Mon. et Parisin. Vid. *Bast.* Ep. cr. p. 260. Frequens permutatio, de qua dixi ad *Achill. Tat.* p. 814. ad Anth. Pal. p. 595. εἶδες ἂν sic est c. II. p. 147, 6. c. IV. p. 149, 17. XII. p. 160, 13.

P. 145, 19. τὴν πνοὴν ἐκ στέρνων ἀνασπῶντα. *Philostr.* I. 20. p. 33, 31. ὁ δὲ ἀναπνεῖ τοῦ ἀνέμου, ἕλκων τὸ ἀπὸ τοῦ στέρνου ἆσθμα. Notabilis accumulatio synonymorum, τὸν Σάτυρον, τὸ εἴδωλον, τὸν λίθον — ubi unum horum sufficiebat. — εἰς ἀγωνίαν πίπτοντα. marmor, quum sensu careat, certamine tamen cum natura sua suscepto, sensum volebat ostendere.

P. 145, 25. καὶ ἄσθματος ἔνδειξιν. ἄσματος. Paris. A. — ἐγειρομένην οἴκοθεν ἐκ τῶν ἀμηχάνων πόρων. ἀμήχανα difficilia sunt pro diversa re diversis modis; itaque etiam meatus difficiles cognitu et observatu, obscuri, latentes. Heynius. p. 201. *admirandos meatus* cum *Morello* vertit *Olearius; de ses interieurs conduits et organes. Vigenerius.* Nihil horum satis facit. Sunt potius meatus, quos ars nec fecit, nec facere potuit. Non enim revera adsunt, sed ob artis effectum adesse existimantur. Si comparaveris locum de Memnone cap. IX. p. 157. respirantis et sentientis speciem prae se ferente, ubi inter alia: ἀμήχανον δὲ ἦν καὶ παντελῶς ἄπορον, καὶ φωνῆς μέτοχα πραγματεύεσθαι τὰ ποιήματα. Αἱ δὲ Αἰθιόπων χεῖρες πόρους τῶν ἀμηχάνων ἐξεῦρον, facile nobiscum suspicaberis, nostro loco non agi de *secretis* quibusdam *meatibus*, sed rhetorem dedisse: εὑρομένην οἴκοθεν ἐκ τῶν ἀμηχάνων πόρον. Similia vide ad p. 157, 6.

P. 145, 25. ἀλλ' ἡ τῶν μελῶν στεῤῥότης. ἀλλὰ ἡ. Monac. B. — στεῤῥώτης, uterque Mon. — εἰς ἄρθρων συμμετρίαν ἀνδρι-

κῶν τὴν ἰδέαν τραχύνουσα. haereo in ἀνδρικῶν. pro quo ἀνδριχῶς est in Paris. A. quod nihil iuvat. Sensus verborum est, ut nunc habentur, sculptorem *speciem* Satyri *exasperasse* quodammodo, *ut ei virilium membrorum proportionem tribueret.* Verum non omnes viri sunt hispidi et τραχεῖς, sed Satyri tantum et Fauni, et qui homines Faunis sunt similes. Nec apparet, cur hoc omnino dixerit rhetor, quum de virili Satyri corpore dubitari non posset. Quare legendum suspicor: εἰς ἀρθρων συμμετρίαν ἀγριῶν τὴν ἰδέαν τραχύνουσα. Tale quid postulant proxima: Σατύρῳ αἰχμηρὸν τὸ εἶδος, ὡς ἂν ὀρείου δαίμονος. Facit huc glossa a pluribus repetita: ἄγριοι· οἱ παίδερασταί. — ἢ ὅτι ὁ Πὰν ἐνοχός ἐστι τοῖς τοιούτοις· — ἔστι δὲ ὁ Πὰν ἄγριος θεός. Vid. *Steph.* Th. Gr. ed. Valp. p. 697. D. 698. A. quod inprimis facit ad *Aristoph.* Nub. 349. ubi ἄγριοι iunguntur cum λασίοις. Satyros, Bacchi comites *Lucian.* Bacch. c. I. T. VII. p. 304. ἀγριοίκους νεανίσκους appellat, οὐρὰς ἔχοντας, κερασταίς. μορφῆς σχῆμ' ἄγριας est ap. *Euripid.* Ion. 992. et ἄγριος μορφήν. in Helen. 541.

P. 146, 3. χρῶτες μαλθακοὶ καὶ πρόσφοροι. πρόφοροι Cod. Mon. B. cutis est, quam tangere velis, iucunda, venusta. προσφόρως καὶ κεχαρισμένως iungit *Philostr.* Vit. Apoll. III. 41. p. 130.

P. 146, 4. Σατύρῳ. hoc adoptavi ex Paris. A. pro Σατύρου. — Διονύσῳ σκιρτῶντος. Διονύσου. Paris. A.

P. 146, 8. ἀλλ' ὁ λίθος ἀπὸ στερρότητος εἰς κλῶνας χυθείς. ἀλλὰ ὁ Mon. B. — ἀπὸ στερρῶ. *Olearius* in textu posuit pro ὑπὸ, libris nostris consentientibus. Cf. c. II. p. 147, 6. c. IX. p. 155, 14.

P. 146, 11. παρεστήκει δὲ καὶ ὁ Πάν. displicet, quod narrator adstare Pan amplectens Echo nymphae, ne illa cantu delinita senis respondeat. Ineptum acumen, sive Panis simulacrum, sive ipsum deum adstare dicere voluit. HEYNIVS. καὶ om. Par. A. γανύμενος. sic hoc quoque loco scripsimus pro γαννύμενος.

P. 146, 16. καὶ τὸν Αἰθιόπων λίθον. καὶ temere expunxit *Olearius*, codd. et editt. invitis. — ἔμφωνον Μέμνονος ἐπιστεύομεν γενέσθαι. ἄμφωνον. Iunt. Μέμνωνος. Mon. a. b. hoc nomen non suo est loco. Esse deberet, καὶ τὸν Αἰθιόπων Μέμνονος λίθον. Sed vehementer suspicor *Memnonis* nomen ex marg. venisse in textum.

P. 146, 18. τῆς Ἡμέρας. maiore initiali scripsi. Vid. Intrpp. *Tryphiodori* v. 210. p. 221. ed. *Wernicke.*

P. 146, 19. πένθιμον ἐπέστενε. erat cum ὑπέστενε corrigerem, aut πένθιμόν τι ἔστενε. ut c. IX. p. 156, 16. ἐλεεινόν τι καὶ ἀλγεινόν

ἔστενε. *Alciphron.* I. 39. p. 188. ῥέμα δ' οἷον ἐνεργοῦδά τι ἐρωτικὸν ὑπέστρενε. Plura vid. ap. *Astium* in Addit. ad Comment. in Platon. Phaedr. p. 639. Pronomine tamen non opus. Vit. Apoll. II. 11. p. 61. οἰκτρόν τε καὶ ἐλεεινὸν ἀνακλάον. Ib. V. 42. p. 226. in historia de leone, ὃν ἥμερον ἀπὸ ῥυτῆρος ἤγέ τις (sic Vrat. pro ἥμερον. Cf. *Boissonad.* ad Heroic. p. 437.): ἐπεὶ δὲ ἤκουσεν ὁ λέων ταῦτα, ἀνερρυχήσατο ἐλεεινὸν καὶ θρηνῶδες, ὠλοφύρατο ξυνοκλάσας δάκρυα καὶ ἐς αὐτά. sic editt. vett. unde fortasse corrigendum: ὠλοφύρατο ὀξὺ κλαύσας, καὶ δάκρυα ἐς ἄττα. ὀξὺ κλαύσας, ut ὀξὺ χρεμετίζοντες ap. *Themist.* Or. XI. p. 153. A.

P. 146, 20. ἡδονῆς καὶ λύπης παρουσίᾳ διοικούμενος. de Memnone infra c. IX. p. 156, 26. καὶ ἡ μὲν φύσις τὴν λίθων γένεσιν ἄφθογγον παρήγαγεν καὶ κωφήν, καὶ μήτε ὑπὸ λύπης ἐθέλουσαν διοικῆσαι, μήτε εἰδυῖαν ἡσθῆναι, ἀλλὰ καὶ πάσαις τύχαις ἄτρωτον. *Plutarch.* T. II. p. 989. F. ταῖς ἀναγκαίαις ὁ βίος ἡμῶν ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς διοικεῖται.

P. 146, 21. τῆς οἰκείας ἀπέστη κωφότητος. hoc *Olearius* dedit ex correctione *Salmasii* pro κουφότητος; quod habent etiam Monacc. duo et Paris. B. In Paris. A. κωφότητος legitur ex correctione. Marg. Morell. ἴσ. φαυλότητος. κωφῷ πνεῦμα βαλοῦσα λίθῳ. legitur in Ep. *Platonis* XV. sed haec est coniectura *Brunckii*, temere textui obtrusa. *Meleager* in Anth. Pal. XII. nr. 57. Μηξιτέλης — ἄγαλμα ἄψυχον, μορφᾶς κωφὰν ἔτευξε τύπον, Ἕκτορ ἐνειδοφορῶν. Infra c. IX. p. 156. καὶ ἡ μὲν φύσις τὴν λίθων γένεσιν ἄφθογγον παρήγαγε καὶ κωφήν. De permutatione vocabulorum κοῦφος et κωφὸς vid. ad Anth. Pal. p. 641. a. et p. 737.

P. 146, 22. εἰς ἐξουσίαν φωνῆς τὴν ἀναισθησίαν ἐκνικήσας. vulgo post φωνῆς inciditur c. IV. p. 150, 2. πρὸς τὴν εὐμαρότητα τοῦ χαλκοῦ τὸ στεγανὸν ἐκλάσας. c. III. p. 149, 17. εἶδες ἂν τὸν χαλκὸν θρυπτόμενον, καὶ εἰς εὐσάρκιαν ἀμηχάνως χλιδῶντα.

II.

BACCHA.

Baccha in anglypho Villae Borghesinae ita conspirat cum descriptione statuae nostrae, ut illam ad imitationem Scopae effictam esse, credere liceat. Vid. not. ad *Winckelm.* Opera T. VI. p. 85. nr. 297. Titulus vulgo: εἰς τὸ Βάκχης ἄγαλμα, μεταφορικῶς δὲ εἰς τὴν Δημοσθένους τέχνην διείληται.

Digitized by Google

Ib. Scopae Baccham expressam esse in anaglypho olim Borghesiano in *Winckelm. Opp.* T. VI. tab. 3. delineato, credidit Annotator p. 85. Sed thyrsum illam non habere, quo anaglyphi Maenas nititur, diserte Noster ait p. 147, 27. Nihil autem obstat, quo minus aliam Baccham χιμαιροφόνον, uti Scopae statua vocatur a *Glauco* ep. 3, cum hac conspirare credamus, saepius illam in anaglyphis obviam, v. *Zoeg. Anagl.* tab. 84. 85. 196. *Gori Inscr. Etrur.* I, 18. F. G. Welcker.

P. 146, 24. *Οὐ ποιητῶν δέ.* initium capitis usque ad ἢν Βάκχης abest a Paris. A. — *πνέοντα τέχναι. ἐπιπνέονται* tentavi in Exercitt. p. 12. nec poenitet. Sic ap. *Phalarid.* Ep. XIII. p. 66. *ἅ σοι πνέουσιν οἱ θεοί*, meliores libri *ἐπιπνέουσιν.* Vid. *Lennep.* p. 98. De amoris afflatu *Apoll. Rhod.* III. 936. *οὐδέ σε Κύπρις, οὔτ' ἀγανοὶ φιλέοντες ἐπιπνείουσιν Ἔρωτες.* Cf. *Valcken.* Diatr. p. 227. D. E. de Marte *Aeschyl.* VII. c. Theb. 345. *μαινόμενος δ' ἔπιπνεῖ Ἄρης. Eurip.* Phoen. 796. *στρατὸν Ἀργείων ἐπιπνεύσας.* Vid. *Abresch.* ad *Aeschyl.* T. II. p. 236. Ap. *Lucian.* autem Diss. c. Hesiod. c. 9. T. VIII. p. 354. *ὡς οὐδὲν ἥδεις τῶν λεγομένων, ἀλλά τις ἔμπνοια δαίμονος ἐνεποίει σοι τὰ μέτρα. Schmiederus* frustra coniecit *ἐνέπνευσε. Themist.* Or. XXII. p. 268. D. *καὶ διὰ τοῦτο ὁ Περσικὸς νόμος δίκας εἰσπράττεται ἀχαριστίας, ὅτι μάλιστα ἐμποιεῖ μῖσος. Iamblich.* de Myster. III. 7. p. 73. *σὺ μέν τοι τοῦ γε* (sic. cod. Goth.) *θεοῦ πᾶσιν ἐστιν ἡ ἐπίπνοια, ἥντινα παρέχει ὕδωρ* (fons in templo Apollinis Clarii) *· ἀλλ' αὕτη* (sic Cod.) *μὲν ἐπιτηδειότητα μόνον καὶ ἀποκάθαρσιν. τοῦ ἐν ἡμῖν αὐγοειδοῦς πνεύματος ἐμποιεῖ* *).

P. 146, 26. *θειασμοῦ. θειασμός, divinus instinctus*, quo Apollonius se agitari dicit in Vita IV, 40. p. 181. Sine eo nec poetas, nec politicos fieri censet Socrates in *Platon.* Menone p. 99. C. D. Vid. Cresoll. Th. Rhet. III. 17. in *Gron.* Thes. Gr. Antiqq. Vol. X. p. 127. s. ubi et nostri loci fit mentio. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 158.

P. 146, 27. *ἐράνοις. munere quodam divini spiritus.* Vocis *ἔρανος* usum illustravit *Wyttenbach.* ad *Plutarch.* T. XI. p. 355.

P. 146, 28. *κάτοχα. ἐπίληπους ὄντας καὶ κατεχομένους ἐκ τοῦ θεοῦ. Plato* Menon. l. c. *Polyaen.* I. 20. 1. *κάτοχοι ἐκ*

*) Apud Eund. III. 21, p. 87. 27. scribe: *οὐδὲ ψυχὴ τοίνυν μετὰ τῆς θείας ἐπιπνοίας ἔν τι ποιεῖ εἶδος ὑποστάσεως.* Sic Cod. Goth. nisi quod *τινὶ* habet.

Digitized by Google

Μουσῶν καὶ Ἄρεως. Ap. *Aristid.* T. II. p. 29. (49.) scribe cum Cod. Coll. Nov. *καίτοι εἰ ποιηταὶ μὲν οὐ τέχνῃ ποιοῦντες, ὡς φησιν ὁ Πλάτων, ἀλλ' ἐκ θεοῦ τυγχάνοντες κάτοχοι, παιδεύουσι τοὺς ἐπιγιγνομένους.* *Dio Chrys.* Or. I. p. 62. *ἄνευ δαιμονίου ἐπιπνοίας καὶ κατοχῆς.*

P. 146, 28. *καὶ μεστὰ μανίας.* sic scribere non dubitavi pro *μετά.* Vid. Exercitt. cr. p. 13. s. De horum vocabulorum permutatione dixit *Schaefer.* in Indic. ad Porson. Adv. p. 350. nos in Addit. ad Athen. p. 262. Vit. Apoll. IV. 9. p. 146. *εἰ δὲ φιλοτιμήσονται πρὸς αὐτούς — καλοὶ μὲν ὅρμοι τῇ νηῒ ταύτῃ, μετὰ δὲ εὐδίας καὶ εὐπλοίας πάντα.* Cod. Vrat. *μεστὰ δέ.* Ib. VII. 12. p. 290. *ἄμουσα γὰρ καὶ μεστὰ χολῆς πάντα.* idem liber perperam *μετὰ σχολῆς.* Agitur autem h. l. de *μανίᾳ* illa *σώφρονι*, quae pulchri amore inflammat animas, *ὅσαι Ζηνὸς ἐγγὺς καὶ θεῶν ἀγχίσποροι, φησὶν ὁ τραγικός.* ap. *Lucian.* Encom. Demosth. c. 13. T. IX. p. 143., quem senarium ante oculos habuit *Synesius* Dion. p. 51. C. ubi nunc quidem legitur: *ἄνδρες ἀγχίποροι τοῦ θεοῦ.* Corrigendum *ἀγχίσποροι* ex *Platon.* Rep. III. p. 391. E. unde etiam *Damasc.* profecit, ap. *Suidam.* T. I. p. 43. *ἀλλὰ ῥώμη γενναίας φύσεως καὶ θεῶν ἀγχισπόρου.* *Philo* de Opific. Dei T. I. p. 98. ed. Pf. *συγγενής τε καὶ ἀγχίσπορος ὢν τοῦ ἡγεμόνος.*

P. 146, 28. *προφητεύουσι τὰ ποιήματα.* *edunt opera sua, sicuti vates vaticinia, divino spiritu perciti.*

P. 146, 29. *ὥσπερ ἔκ τινος ἐπιπνοίας κινηθείς.* malles fortasse, *ἔκ τινος θείας* aut *ἐνθέου ἐπιπνοίας.* ut ap. *Platon.* de Rep. VI. p. 499. C. *ἔκ τινος θείας ἐπιπνοίας ἀληθινῆς φιλοσοφίας ἀληθινὸς ἔρως ἐμπεσών.* *Lucian.* Enc. Dem. c. 4. T. IX. p. 136. *δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας.*

P. 146, 31. *τί δὲ ὑμῖν οὐκ ἄνωθεν τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς τέχνης διηγοῦμαι;* sic *Themist.* Or. VII. p. 84. D. *μικρὸν δὲ ἄνωθεν. paulo altius repetendum est.* *Demosth.* Or. c. Mid. p. 539, 22. *ἔσται δὲ περὶ αὐτῶν βραχὺς ὁ λόγος, κἂν ἄνωθεν ἄρχεσθαι δοκῶ.* Ibid. p. 566, 20. *ἐγὼ καὶ τοῦτο διδάξω, ἄνωθεν δέ.*

P. 147, 2. *ἐν γὰρ τῇ οἰκείᾳ τάξει μένων ὁ λίθος.* c. VI. p. 152, 28. *τὸν χαλκὸν ὁρῶντες ἔργα φύσεως μηχανώμενον, καὶ τῆς οἰκείας ἐκβαίνοντα τάξεως.*

P. 147, 3. *τὸν ἐν τοῖς λίθοις νόμον. τὸν ἐν λίθῳ νόμον.* Paris. A.

P. 147, 6. *εἶδες ἂν ὅτι καὶ στερεὸς ὤν. εἶδες ὅτι στερεὸς ὤν.* Paris. A. Copulam *καὶ*, si abesset, non desiderares.

Digitized by Google

P. 147, 8. *καὶ εἰς ἐξουσίαν ἀμοιρῶν κινήσεως ἤδει βαχχεύεσθαι.* locus depravatus, quem magis etiam corruperunt Morell. et Olear. *ἤδη* exhibentes pro *ἤδει*, quod vett. editt. tuentur, et codd. nostri. A *Morello* in errorem inducti *Salm.* et *Grut.* correxerunt *ἐβαχχεύετο*, aut *βαχχεύεται*. quo vitium non magis tollitur, quam mutata distinctione, quae placuit *Heynio*: *καὶ, εἰς ἐξουσίαν ἀμοιρῶν κινήσεως, ἤδει βαχχεύεσθαι. et, cum facultate se movendi esset privatus lapis, tamen norat, seu poterat, Bacchico impetu ferri.* In quibus quomodo *εἰς ἐξουσίαν* iungi possit cum *ἀμοιρῶν*, equidem non intelligo. Omnia bene haberent, si abessent verba *εἰς ἐξουσίαν*; nunc quum codd. ea tueantur, aliquid excidisse existimo. Fortasse: *καὶ εἰς κινήσεως ἐξουσίαν, ἀμοιρῶν κινήσεως.* Quae sequuntur, *ἀμοιρῶν* (Paris. A. *μοιρῶν*) *κινήσεως, ἤδει βαχχεύεσθαι*, respondent his c. XI. *καὶ γὰρ ἀπαλὸς ἦν, μοχθούμενην τῇ ἀπαλότητι τὴν οὐσίαν ἔχων, καὶ πρὸς τὸ ὑγρὸν ἤγετο, ἐστερημένος ὑγρότητος.*

P. 147, 9. *καὶ τῷ θεῷ εἰσιόντι τὰ ἔνδον ὑπήχει.* deo i. e. divino afflatu ingresso, interna ei respondent ab eoque resonant. *Himer.* Or. VIII. 4. p. 710. *ᾄδοντι αὐτῷ συνυπηχεῖν ἐθέλει τὰ σύμπαντα.*

P. 147, 14. *καὶ ὅσα φέρει μανίας οἰστρῶσα ψυχή.* Marg. Morell. *ἴσ. ὑπὸ μ. ἡ μανίᾳ.* recte, ut puto; ne enim iungas *ὅσα μανίας*, vetant sequentia. Quam saepe iota adscriptum in ς abierit, monuit *Schaefer.* Meletem. p. 112. s. *Plato* de Rep. IX. p. 503. A. *τότε δὴ δορυφορεῖταί τε ὑπὸ μανίας, καὶ οἰστρᾷ οὗτος ὁ προστάτης τῆς ψυχῆς.* *Amphiloch.* Or. VI. p. 71. B. *μέχρι πότε ἀκαθέκτως οἰστρῶσα τὸ τῆς ἁμαρτίας πέλαγος ἀντλῶ*; De verbo *οἰστρᾶν* dixi ad *Achill. Tat.* p. 484. s.

P. 147, 15. *τοσαῦτα πάθους διέλαμπε τὰ τεκμήρια. τοσαῦτα τὰ π. δ. τεκμήρια.* Paris. A. — *δι' ἔλαμπε.* Monac. a. b.

P. 147, 18. *εἰς τριχὸς ἄνθησιν λίθος ὑπεφύζετο. λίθος* om. Paris. A.

P. 147, 19. *ὃ δὴ καὶ μάλιστα τὸν λογισμὸν ὑπεξίστη. καὶ* om. Mon. a. b. — *ἐξίστη.* Paris. A. *ὑπεξίστατο* est c. VIII. p. 155, 14. — *ἐξιστάναι* sic utitur Noster c. III. p. 148, 26. c. VII. p. 154, 20. *πᾶν μὲν ὀρνίθων γένος πρὸς τὴν ᾠδὴν ἐξιστάμενον. Themist.* Or. XI. p. 153. B. *ἐξέστησεν* cum *ἐξέπληξε* iunxit; ut *Aristaen.* I. 7. p. 19. *ὅλος ἐξέστην ἐκπλαγείς.*

P. 147, 21. *καὶ πλοκάμων ὑπήκουσε τοῖς μιμήμασι. καὶ* temere om. Olear. — *ταῖς* om. Paris. B. — *τῆς ζωτικῆς. τοῖς.* Monac. b.

P. 147, 23. *αὐξήσεως ἀφορμάς.* iterum artem statuariam cum rhetorica comparat, cuius est *αὔξησις*, quae id, quod iam

Digitized by Google

argumentis firmatum est, graviore quadam affirmatione auget, metuque animorum conciliat fidem. Vid. *Ernesti* Techn. Rh. p. 48. et Lexic. Technol. rhet. Latin. p. 19. s. — *συνειςήγαγεν. συνήγαγεν.* Paris. A. *συνείγαγεν.* Monacc. a. b.

P. 147, 27. *οὐ γὰρ τὸν βακχικὸν ἐτίνασσε θύρσον.* articulum adieci ex Paris. A. — *ἐτίνασε.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. *ἐνετίνασε.* Monacc. a. b. — In voce *σφάγιον* subsistit Monac. b. — *ὥςπερ εὐάζουσα.* tamquam bacchico furore externata, cuius illud *σφάγιον* argumentum est (*σύμβολον*) idque *πικροτέρας μανίας*, furoris eius, qui usque ad lauiandas feras progreditur. Facit huc inprimis *Clem. Alex.* Cohort. p. 11, 15. *Διόνυσον μαινόλην ὀργιάζουσι Βάκχοι, ὠμοφαγίᾳ τὴν ἱερομηνίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκουσι τὰς κρεανομίας τῶν φόνων, ἀνεστεμμένοι τοῖς ὄφεσιν, ἑπολολύζοντες Εὐάν.* Huius *πικροτέρας μανίας* specimen exhibetur in *Euripid.* Bacch. 734. ss. in dilaniandis armentis; aliud gravius etiam in Penthei caede. *πικρὰν βάκχευσιν*, sed sensu diverso, habet Idem Bacch. 357.

P. 147, 28. *πικροτέρας. πικρότερον.* Paris. A.

P. 147, 30. *τὸ τεθνηκός. τεχνικός.* Monac. a. c. XIV. p. 162. *χλωρόν τι καὶ τεθνηκὸς ὁρῶσα. — καὶ μίαν οὖσαν τὴν ὕλην εἰς θανάτου καὶ ζωῆς διῄρει τὴν μίμησιν, τὴν μὲν ἔμπνουν στήσασαν. διήρα.* Ald. 1. 2. Iunt. *διῆρε.* Morell. et in marg. *γρ. διήρα ἢ διήρατο. διῄρει μίμησιν.* Par. A. *διῄρει τὴν μίμησιν.* Par. B. Monac. Cf. *Bast* Ep. cr. p. 255. Hoc recepi. Referendum autem verbum, quod res docet, non ad *λίθος*, sed ad *τέχνη*, quamvis remotius; unde sequitur, legendum esse: *καὶ μίαν οὖσαν τὴν ὕλην εἰς θανάτου καὶ ζωῆς διῄρει μίμησιν, τὴν μὲν ἔμπνουν στήσασα.* Nisi forte, quod olim conieci in Exercitatt. p. 17. vocabulum *τέχνη* excidit, aut in articulum *τὴν* depravatum est. Sic paulo post: *ἡ τέχνη εἰς τὸ ὄντως ὂν ἀπήγαγε τὴν μίμησιν.* Scopae Baccham, haedum manu gerentem, commemorat *Glaucus* in Anth. Pal. IX. 774. ubi *ἀ θεοποιὸς ἐμήσατο τέχνα θαῦμα χιμαιροφόνον, Θυιάδα μαινομέναν.*

P. 147, 30. *πελιδνὸν τὴν χρόαν· καὶ γὰρ τὸ τεθνηκὸς ὁ λίθος ὑπεδύετο.* De picturae encausticae in statuis usu plura invenies notatu digna in doctissimi *Quatremère de Quincy* libro, qui inscribitur *Iupiter Olympien* I, 19. p. 50, ubi et nostri loci fit mentio. F. G. Welcker.

P. 147, 34. *ἐκ τοῦ βακχίου. βακχείου.* Monac.

P. 147, 37. *καὶ τὰς ἀψύχους εἰδωλοποιῶν γενέσεις, δημιουργὸς ἀληθείας ἦν.* rebus inanimis formam tribuens, ipsas res rerumque veritatem creare videtur. — *δημιουργὸς ἀληθής.* Paris. A. *ἀλήθεια* est, quae supra *τὸ ὄντως ὄν*, ipsa natura, ut *veritas* in-

Digitized by Google

terdum ap. Latinos. Vid. *Ruhnken.* ad *Rutil. Lup.* p. 92. *Vitruv.* VII. 7. *neque picturae probari debent, quae non sunt similes veritati.* Cf. c. X. p. 157, 28.

P. 148, 1. καὶ τοῖς σώμασι τῆς ὕλης ἀπετυπώυτο τὰ θαύματα. τοῖς ὕλης. Mon. Sensus videtur requirere: τῆς ψυχῆς τὰ θαύματα. *in corpore animam et animae miracula repraesentavérat.* *Xenoph.* Mem. III. 10. 8. δεῖ τὸν ἀνδριαντοποιὸν τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τῷ εἴδει προεικάζειν. *Lucian.* Imagg. c. 12. T. VI. p. 15. εἰκόνα τῆς ψυχῆς γραψάμενος ἐπίδειξον. Plura dedi in Exercitatt. p. 19. sq.

P. 148, 3. τὰ ἐν λόγοις διαπλάττων. sic Paris. A. ἐν λόγῳ. vulgo. Hoc vult rhetor: Scopas in marmore expressit sensus et animum; orator autem sensus animi verbis ita interpretatur, ut imaginem aliquam corpusque adeo videatur efficere. Hoc *Callistrati* loco ingeniose usus est, de similitudine sculpturae cum eloquentia agens, *Ludov. Lanzi* in libro de Sculptura veterum, eleganter a *Langio* in germanicum sermonem converso p. 36. — τὰ τῆς τέχνης φάρμακα. *adiumenta ab arte oblata.*

ε

P. 148, 6. καὶ γνώσεσθε. γνώσεσθαι. Monac. — τῆς οἰκοθεν. τοῖς. Mon. Haec verba lectorem reducunt ad statuae contemplationem. Sensus, si recte intelligo, hic est: Statua ad contemplandum nobis proposita non caret motu illo, qui in intimo animo nascitur, imperiumque in contemplantes exercet *), et peculiari quem servat charactere, originem suam et quasi parentem, qui enthusiasmus est, prodit. Minus recte *Olearius* verba τὸν οἰκεῖον γεννήτορα de Scopa sculptore interpretatur.

In omnibus editt. et codd. huic capiti adhaerent verba ἀπὸ δὲ τῆς Βάκχης τὸν Ἔρωτα. In Paris. A. ea arcte iuncta cum γεννήτορα, omisso δὲ post ἀπό: in Paris. B. autem ἀπὸ δὲ τῆς — sed item cum praecedentibus cohaerentia. *Olearius* non dubitavit, immutata vulgata lectione in πρὸς τὸν Ἔρωτα, totam hanc appendicem capiti de Amore praefigere, et hoc caput descriptioni Bacchae subiungere. Nos veterem capitum ordinem restituimus, verbis ἀπὸ δὲ τῆς Βάκχης τὸν Ἔρωτα, quae margini adscripta fuisse suspicor, uncinis inclusis. Addita fuerunt a lectore, qui in aliis codd. ordinem capitum diversum observaverat; ut in *Philostrati* quoque imaginibus ordinem in Codd. passim discrepare ab eo, qui in editionibus habetur, passim monuimus.

*) Artis opus δεσπόζει deceptione illa sive illusione, quae efficit, ut contemplantes mutam speciem pro animata habeant, varioque inde affectu afficiantur. c. X. p. 158. 1. πρόσωπον δέ σοι θεασαμένῳ δουλοῦται τὴν αἴσθησιν.

Digitized by Google

III.

INDVS.

Quaeras, unde artifici consilium venerit, ut Indum temulentum exhiberet, curque ille ad fontem Nympharum positus fuerit. Scilicet cogitandum est de Bacchi expeditione in Indos, et comitatu eius, in quo erant Nymphae: quas vulgari nomine veteres appellarunt Bacchas. HEYNIVS. p. 206.

P. 148, 13. *ἰδρυθείς. ἱδρύνθείς.* Paris. A. utrumque in usu. Vid. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 37.

P. 148, 14. *πρὸς τὴν ἐκφύσεως τοῦ γένους αὐτομολῶν χρόιάν.* marmor ipsum illum colorem habebat, qui Indis a natura est tributus. — *τοῦ γένους, τούτου τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.* — Verbi *αὐτομολῶν* frequens est apud recentiores usus sensu translato et in bonam partem *Diodor. Sic.* II. 26. p. 140. *πολλὰ τῶν ἐθνῶν ἀφίστατο, ἑκάστου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αὐτομολοῦντος. Aelian.* H. A. II. 11. *ὡς εἴ τι μὲν ἦν ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβαλεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ πρὸς τὸ ἥμερον, καὶ ἁμωσγέπως ἀνθρώπειον.* Vid. *Matthaei* ad Chrysost. Homil. T. II. p. 91.

P. 148, 14. Eadem de causa Nilus etiam ex marmore nigro fingi solebat. *Pausan.* VIII, 24, 6. Sed mira est Indi ebrietas, cuius rationem non nimis probabilem proponit *Heynius*, Bacchi in Indos expeditionem. Neque Bacchae certo sunt Nymphae cum fluvio ad fontem collocatae. F. G. WELCKER.

P. 148, 16. *οὐκ ἀκράτῳ τῷ μέλανι λάμπουσαν.* de Memnone *Phil. Sen.* I. 7. *οὐδ' ἂν μέλανα φαίης τὸν Μέμνονα· τὸ γὰρ ἀκράτως ἐν αὐτῷ μέλαν ὑποφαίνει τι ἄνθους.* ubi vid not. *Aelian.* H. A. XVI. 11. *καὶ μελαίνης ἀκροτάτως χρόας.* Cod. Monac. et Reding. *ἀκράτως.*

P. 148, 18. *κόχλου Τυρίας ἄνθος.* Marg. Morell. *ἰδ. τυρίου.* De genere vocis *κόχλος* dixi in Not. ad Anth. Pal. p. 842.

P. 148, 20. *ἡ θρὶξ ἐκ ῥιζῶν ἀνιοῦσα μελάντερος.* coma in ipsis radicibus et cuti propior nigra erat, in superiore autem parte magis purpureum colorem referebat. Vid. ad *Philostr. Sen.* Procem. p. 3, 26.

P. 148, 21. *ὀφθαλμοί γε μὴν οὐ συνῆδον τῷ λίθῳ. ὀφθαλμοί.* Monac. *ὀφθαλμούς.* Par. A. — *τῆς πέτρας μεταπιπτούσης εἰς τὸ λευκότερον.* sic scripsimus cum Paris. A. pro *εἰς λευκότερον.* In eodem libro paulo ante *περιῤῥέει* legitur pro *περιέθει.*

Ibid. *Ὀφθαλμοί γε μὴν οὐ συνῆδον τῷ λίθῳ*, non respondebant lapidi per totum reliquum corpus nigro. Inclusum

Digitized by Google

igitur erat ex alio lapide album oculi. Nam inepte Noster, qui etiam colorem per encausticen inductum pro nativo vendit p. 147, 3. et fortasse p. 151, 24. colorum diversitatem ipsi lapidi inesse simulat, fere ut in sardonychibus, quarum zonis et substratis, si qui inveniuntur, coloribus figuras scalptores accommodant. De oculis et pupillis, quae statuis inseri solebant, v. *Winckelm. Op.* T. V. p. 138. 435. *Quatremère* l. l. p. 42. s. *British Mus.* I, 16. *Arnob.* III, 14.: *Siquidem cum facitis atque informatis Deos, hos crinitos effingitis, alios laeves, senes, iuvenes, pueros, aquilos, caesios, ravos cet.* F. G. Welcker.

P. 148, 25. *καθ' ὃ καὶ τῆς τοῦ Ἰνδοῦ φύσεως ἡ χρόα λευκαίνεται.* in editt. vett. Cod. Mon. et Paris. B. *ἡ χρόα μελαίνεται.* quod quum sensui manifesto repugnaret, *Olearius λευκαίνεται* emendavit. Recte utique. Firmat emendationem Paris. A. et alius nr. 3019.

P. 148, 27. *οὐ κατεμήνυσεν. κατεμήνυεν.* Paris. A. Cf. *Boisson.* Heroic. p. 487.

P. 148, 29. *τὰς παρειὰς φοινίξαι.* Vid. ad *Phil. Sen.* I. 7. p. 14, 10. — *σκέπτοντος. σκέπεται.* Paris. A.

P. 148, 30. *ἐκ δὲ τοῦ σχήματος κατηγόρει τοῦ πάθους. ἐδήλου κατηγορεῖν τὸ πάθος.* Paris. A. glossa cum vera lectione commixta. Bene autem *κατηγόρει τὸ πάθος*, *significabat, manifestabat habitum.* Vit. Soph. II. 1. 3. p. 549. *καὶ αἱ διαθῆκαι δέ — μεγαλοφροσύνην κατηγοροῦσι τοῦ ἀνδρός.* Vid. *Thom. M.* p. 512. et *Boisson.* Heroic. p. 487. qui verbum *κατηγορεῖν* illustraus, de nostro quoque loco disputavit. Recepi lectionem a Cod. oblatam. Vide tamen, an fuerit: *ἐκ δὲ τοῦ σχήματος κατηγόρει τὸ τοῦ πάθους.* Sed conf. XIII. p. 160, 21.

P. 148, 31. *παράφορος. Euripid.* Hec. 1026. *τυφλῷ στείχοντα παραφόρῳ ποδί. Lucian.* Vit. Auct. c. 12. T. III. p. 94. de philosopho Cyrenaïco: *ὅσων δὲ καὶ ἀπόζει μύρων· ὡς δὲ καὶ σφαλερὸν βαδίζει καὶ παράφορον.* Vid. de hac voce *Ast.* ad *Platon.* de Legg. VI. 18. p. 320. *Baehr* in *Creuzeri* Melet. III. p. 5. s.

P. 148, 33. *καὶ εἰς τὴν γῆν ὀκλάζων.* sic Par. A. *καὶ ὑπὸ γῆν.* Mon. 536. *καὶ ὑπὸ τὴν γῆν.* Vulgo. De sinceritate vulgatae dubitans, tentabam *ἐπὶ τὴν ἰγνύν.* nunc lenius fuerit, *εἰς τὴν ἰγνὺν ὀκλάζων.* ut *Heliodor.* II. 3. p. 56. *καὶ τῷ χεῖρε τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαγαγὼν, ἐς γόνυ τε ὀκλάσας, ἐθρήνει.*

P. 149, 1. *καὶ οἱονεὶ σπαίρει. σπαίρειν.* Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. *αἰ* Morell. *σπέρειν.* Marg. Mor. *σπαίρων.* Marg. Mor. *σπαίρει. Olear.* quod confirmant libri Paris.

P. 149, 3. *εἶχε δὲ οὐδὲν ἁβρὸν τοῦ Ἰνδοῦ τὸ εἰδωλον, οὐδ' εἰς τὴν κατὰ χρόαν ἐξήσκητο χάριν.* restitui hunc locum ex Paris.

Digitized by Google

A. et Par. 3019. ubi sic est, ut edidimus, nisi quod οὐδὲ ἁβρὸν legitur. Fortasse fuit: οὐδὲ ἁβρὸν οὐδέν. Vulgo enim est: εἶχε δὲ ἁβρὸν οὐδὲν τοῦ Ἰνδοῦ τὸ εἴδωλον, οὐδ' ἑκάστην κατὰ χρόαν ἐξήσκει χάριν.

P. 149, 6. ὡς ἂν τῶν Ἰνδικῶν σωμάτων. quia corpora Indorum adversus aestum solis durare solent. Verba πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς φλογῶδες εἰωθότων omissa in Par. A. Compositum ἀπανδρίζεσθαι ex hoc uno loco in Lexica relatum.

IV.

A M O R.

P. 149, 9. καὶ ἑτέρας ἱερᾶς τέχνης οἱ λόγοι προφητεῦσαι βούλονται. *Gruterus* et *Salm.* ἕτερα ἱερὰ habent, quod commodum sensum praebet nullum. Olear. Illi procul dubio verbum προφητεύειν acceperunt pro διαγράφειν, ἐξηγεῖσθαι. *sermones nostri alia quoque sancta artis opera interpretari gestiunt.* Si vulgata vera, sermones, artis operibus incensi et inflammati, dicuntur προφητεῦσαι τῆς τέχνης, ut προφητεύειν θεοῦ ap. *Euripid.* Ion. 416. Proxima autem, οὐ γάρ μοι θεμιτὸν μὴ καλεῖν ἱερὰ τὰ τέχνης γεννήματα, *Salmasii* coniecturae patrocinantur. Ceterum initium capitis usque ad Ἔρως desideratur in Paris. A.

P. 149, 11. τὰ τέχνης γεννήματα. articulum adieci ex Paris. B.

P. 149, 12. Πραξιτέλους τέχνημα. εὕρεμα. Paris. A. De statuis Amoris, Praxitelis manu elaboratis, vide inprimis *Heynium* p. 205. et Not. ad *Winckelm.* Opp. T. VI. 2. p. 151.

P. 149, 15. καὶ αὐτὸς ἐδυναστεύετο. aes, Amorem, potentissimum Deum et tyrannum formans, et ipsum eius imperium expertum est. Simili acumine c. X. p. 168. ars dicitur non obsequi materiae, νοοῦσα ὅτι σχηματίζει θεὸν καὶ δεῖ δυναστεύειν.

P. 149, 16. οὐ γὰρ ἠνείχετο χαλκὸς εἶναι τὰ πάντα. dedi quod offerebat Monac. pro vulgato χαλκοῦς. χαλκοῦς γενέσθαι. Paris. A.

P. 149, 17. ἀλλ' ὅσος ἦν Ἔρως ἐγένετο. sic Paris. A. ὅσον ἦν. vulgo; quod foret, *quantum eius fieri poterat*; quod sententiae vim imminuit. e. V. de statua Narcissi: ἡ μὲν γὰρ λίθος ὅλη πρὸς ἐκεῖνον μετηλλάττετο τὸν ὄντως παῖδα.

P. 149, 17. εἶδες ἂν τὸν χαλκὸν θρυπτόμενον, καὶ εἰς εὐσαρκίαν ἀμηχάνως χλιδῶντα. Inter θρυπτόμενον et καὶ Paris. A. haec verba interponit: οὐκ ἐπιτροπεύειν αἴσθησιν πειθοῦσιν θρύπτεσθαι. quae verba nescio cuius scriptoris margini fuisse adscripta

Digitized by Google

ad verbum θρυπτόμενον dubitare noli. Admonitionem illa videntur continere, ne quis indulgeat sensui mollitiem alenti: οὐ χρὴ ἐπιτροπεύειν αἴσθ. π. θρύπτεσθαι.

P. 149, 20. τὰ ἀναγκαῖα πληροῦν ἑαυτὴν τὴν ὕλην ἀρκοῦσαν. in ἑαυτὴν vett. editt. conspirant cum Monac. et Paris. A. B. Marg. Morell. ἴσ. ἑαυτῇ. quod recepit *Olearius*: *materiam sibi ipsam sufficere*. Fortasse recte. Non tamen ausus sum admittere lectionem, cui libri non favent.

P. 149, 21. ὑγρὸς μὲν ἦν ἀμοιρῶν μεγαλειότητος. ὑγρόν. Monac. — μεγαλότητος. Par. A. Emendaveram olim, ἀμοιρῶν ὑγρότητος. ex C. XL. de alio Praxitelis Amore: καὶ πρὸς τὸ ὑγρὸν ἤγετο, ἐστερημένος ὑγρότητος. Quum tamen durior esset mutatio, quam quae probari posset, emendavi postea in Exercitt. p. 29. ἀμοιρῶν μαλακότητος. c. XI. p. 158, 24. παῖς ἦν ἁπαλός τε καὶ νέος, πρὸς τὸ μαλθακόν τε καὶ νεοτήσιον τῆς τέχνης τὸν χαλκὸν μαλαττούσης. Et hanc correctionem egregie firmat lectio Paris. μεγαλότητος, nata illa ex ductu calligraphico pro littera $\overline{\gamma}$ habito; de quo genere erroris dixi in Not. ad Anth. Pal. p. 26. et 305. Vt hoc loco ex $\overline{\mu\alpha\lambda}$ natum $\overline{\mu\epsilon\gamma\alpha\lambda}$. sic in Vit. Apoll. VI. 19. p. 256. pro μεστὸν in Cod. Vrat. legitur μέγιστον. et in *Philostr.* Imagg. I. 11. p. 20, 32. σεγάζοντα pro στάζοντα.

P. 149, 22. χαλκῷ δὲ ἔχων συνφδὸν τὴν χρόαν. τὴν χρείαν. Ald. 1. 2. Iunt. Monac. Marg. Morell. ἴσ. χροίαν. quod recepit Olear. Sed χροιὰν erat scribendum. Ob usum *Callistrati* et ob accentum dedi χρόαν. Vid. ad. p. 150, 11. quamvis utramque formam a recentioribus, etiam a Nostro, promiscue usurpatam esse censet *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 496. In Libanii Or. Antioch. T. I. p. 281. excusum: χρυσῷ προσόμοιον τῇ τε χρείᾳ. ubi χρόᾳ est in Monac. nr. 113. Ad rem cf. c. VI. p. 152, 30. εὐανθής. Marg. Mor. γρ. εὐαλθής.

P. 149, 25. ἠπάτα δὲ ὡς καὶ τῆς μετεώρου κυρτεύων φορᾶς. c. VI. p. 153, 3. ἐστὼς δὲ ὁρμῆς ἐξουσίαν ἔχειν ἐδείκνυτο, καί σοι τὸν ὀφθαλμὸν ἠπάτα, ὡς κατὰ τῆς εἰς τὸ πρόσω κυρτεύων φορᾶς. De celeri motu *Dio Chr.* Or. IV. p. 179. 5. βιαίῳ καὶ παρὰ φύσιν φορᾷ. et p. 180. 25. τῇ τοῦ Ἰξίονος χαλεπῇ καὶ βιαίῳ φορᾷ τε καὶ ἀνάγκῃ.

P. 149, 26. ἐγαυροῦτο. Cf. XI. p. 159, 24. — ἔμπυρόν τε καὶ μέλιχον. Alcibiades ap. *Liban.* T. IV. p. 189. ad Amoris similitudinem adumbratus: κόμαι μὲν αὐτῷ τοῖς κροτάφοις ἐπεσείονται βακχικαί — ὀφθαλμοὶ δὲ ἀφιᾶσι βολάς, ταῖς ἡλίου μαρμαρυγαῖς ἀμιλλώμενοι (ἀμιλλωμένας. *Reisk.*), μεγάλαυχον ᾖδη καὶ γαῦρον καὶ προσηνὲς ὁρῶντες. — γλῶς δὲ τοῖς χείλεσιν ἐπιλάμπει.

Digitized by Google

P. 149, 29. *τὸν χαλκόν. χαλινὸν.* Paris. A.

P. 149, 30. *ἵδρυτο δέ.* stabat itaque dextra manu cum leni inflexione vertici admota; altera arcum tenebat. A recto autem statu nonnihil declinabat, ita ut dextrum latus promineret. Sic plane de Apolline Lyceo, in gymnasiis poni solito, *Lucian.* de Gymn. c. 7. T. VII. p. 159. *καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν τὸ τόξον ἔχοντα· ἡ δεξιὰ δὲ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ἐκ καμάτου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν.*

P. 149, 31. *τῇ δὲ ἑτέρᾳ. δ' ἑτέρᾳ.* Paris. A. — Ex dictis probabile fit, huius Cupidinis ectypum esse Florentiae in cimelio Archiducis servatum. V. Mus. Flor. III. 42. Alius alio tamen statu Cupido, in Galliam abductus, in Mus. Capit. tab. XXIV. in miraculis artis habetur. At enim de ipso Callistrati Cupidinis signo suboritur controversia, ubinam locorum illud positum fuerit; nihil enim de hoc ipse apposuit, et quum plura Cupidinis signa passim commemorentur, etiam a Praxitele elaborata, marmorea tamen, potest subdubitari, an Praxitelis nomen recte hic et c. XI. alii Cupidinis ex aere signo attributum a Callistrato sit. Heynius. p. 205.

P. 150, 2. *πρὸς τὴν εὐμαρότητα τοῦ χαλκοῦ τὸ στεγανὸν ἐκκλάσας.* articulum *τὴν* abesse mallem. Verba enim sic iungenda: *τοῦ χαλκοῦ τὸ στεγανὸν ἐκκλάσας πρὸς εὐμαρότητα. τὸ στεγανὸν* pro *τὴν στερρότητα*, ut c. VIII. p. 155, 14. *καὶ ὄντως μὲν ὁ χαλκὸς ἦν στεγανός, ὑπὸ δὲ τῆς τέχνης μαλαττόμενος εἰς σάρκα.* Vox *εὐμαρότης* alibi non videtur occurrere, pro qua *εὐμάρεια* in usu est; nec *facilitatis* et *commoditatis* significatio rei satis accommodata. Expectabas *πρὸς ἁπαλότητα, τρυφερότητα, ἁβρότητα.* fere ut c. V. p. 151, 31. *στερεωτέρας γὰρ τετυχηκὼς φύσεως, τρυφερότητος ἀπέστελλεν αἴσθησιν.* De Baccho c. VIII. p. 155, 17. *ἁβρότητος γέμων.*

P. 150, 6. *ἔρευθος ἀπέστιλβεν.* de *ἡλιώσῃ κόμῃ*, talis enim his verbis describitur, vid. ad *Phil. Sen.* Prooem. p. 3, 26.

P. 150, 7. *ἀψαμένῳ δέ. ἁλομένῳ δέ.* Paris. A, quod ex *ἁπτομένῳ* natum.

P. 150, 10. *ὅτι καὶ χορὸν ἤσκησε κινούμενον Δαίδαλος.* Vid. ad *Philostr. Iun.* c. X. p. 129, 20.

P. 150, 11. *καὶ χρόα παρεῖχεν αἰσθήσεις.* nota quae de celebrioribus pictorum quorundam operibus dicuntur; aves pictis advolasse uvis, equabus adhinniisse caballos, ad quae hic alludit Noster, colorem sensum excitasse dicens. Olear. *καὶ χρυσοῦ παρεῖχεν.* Paris. A. *χρόα*, non *χροιά*, est iterum c. V. p. 151, 4. Ibi p. 151, 25. VI. p. 152, 14.

Digitized by Google

P. 150, 12. *ὅπου Πραξιτέλης.* καὶ interponit Paris. A. — *εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἔρωτος.* alterum articulum, qui vulgo abest, suppeditavit Monac. Par. A, B.

V.

NARCISSVS.

In titulo *ναρκίσου.* Mon. et sic per totum caput hoc nomen scribitur. In Paris. A. lemma est: *ἄγαλμα ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ οὗ ἠσκεῖτο.* Cf. titulum primi capitis. Describitur Narcissi statua, ad fontem ita collocata, ut aqua pueri imaginem redderet. Indutus erat chlamyde, qualem ephebi gestare solebant; crines in tergum defluebant; vultu tristitiam prae se ferebat. Cf. *Phil. Sen.* I. 23.

P. 150, 17. *ἐπ' αὐτῇ. ἐπ' αὐτῷ.* Paris. A.

P. 150, 18. *παῖς ἦν, μᾶλλον δὲ ἠΐθεος. παῖς ἦν.* om. Par. A. *δὲ* om. Mon. *Ovidius* Met. III. 352. de Narcisso: *Iamque ter ad quinos unum Cephisius annum Addiderat, poteratque puer iuvenisque videri.*

P. 150, 19. *ἀστραπὴν οἷον — ὁπολάμπων κάλλους. ἀστραπῆς κάλλος.* Par. A. *Aristid.* Monod. in Smyrn. T. I. p. 260. *προσιόντι μὲν εὐθὺς ἀστραπὴ κάλλους καὶ μεγεθῶν ἀρθμοὶ* (ἀριθμοὶ meliores codd.) *καὶ μέτρα καὶ βάσεις, ὥςπερ ἁρμονίας μιᾶς. Meleager,* in Anth. Pal. XII. 110. de puero: *ἠστραψε γλυκὺ κάλλος.*

P. 150, 21. *κόμαις ἐπιχρύσοις ἤστραπτε.* De capillis inauratis cogita, quorum usus apud veteres statuarios laud infrequens. F. G. Welcker. Cf. *Siebelis* in Amalthea Tom. II. p. 263. *Winckelmanni* Opp. Tom. V. p. 52.

P. 150, 25. *οὐδὲ ἱλαρὸν καθαρῶς. neque omnino hilare. Lucian.* Rhet. Praec. c. 24. T. VII. p. 244. *πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγενόμην.* In *Aristidis* Or. Leuctr. Tom. I. p. 447. (II. 163.) *γενοίμην δ' ἐπὶ Λακεδαιμονίοις, εἴ τι τῇ Θηβαίων εἶπον εὐνοίᾳ, καὶ μὴ καθορῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἅπαντα.* Scribendum videtur: *καὶ μὴ καθαρῶς ὑπὲρ ὑμῶν ἅπαντα. si quid dixi in Thebanorum gratiam, nec omnia unice pro vobis et vestri commodi causa,* Or. Leuctr. III. p. 452 (172). *ἀπολούμενοι καθαρῶς ἐπίστανται.*

P. 150, 26. *μετὰ τοῦ Ναρκίσσου καὶ τὴν τύχην. Philostr.* Heroic. p. 704. *ἐπειδὴ Ὀρφεύς ποτε μετὰ τοῦ σοφοῦ καὶ δυνατὸς γενόμενος.* ubi vid. *Boisson.* p. 508. *Wyttenbach. ad Eunap.* p. 105. s.

Digitized by Google

P. 150, 28. ἐστάλτο δὲ ὥςπερ οἱ Ἔρωτες. editt. ante Morell. οἱ ἐρῶντες. ut est etiam in Monac. et Paris. A. Quum ex altero Paris. nihil sit notatum, ibi οἱ Ἔρωτες esse videtur. Necessaria correctio. Vid. ad *Phil. Sen.* I. 12. p. 22, 19. ad Iunior. ad IX. p. 123, 32.

P. 150, 30. πέπλος λευκανθείς. non *albatus* requiritur πέπλος, sed *albus*; i. e. λευκανθής. quo composito utitur *Sophocl.* Oed. T. 753.

P. 150, 30. περονίδες, ὑπὲρ γόνυ καταβαίνουσαι, ἐπαύοντο. nemo in his haesit, quamvis manifesto absurdis. περονίδες non est, ut *Olearius* vertit, *vestis infibulata*, sed *fibulae*, quibus vestis in dextro humero tenebatur. *Sophocl.* Trach. 919. συντόνῳ χερὶ λύει τὸν αὐτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος Προὔχειτο μαστῶν περόνις. Iam, quomodo περονὶς potest descendere usque ad genu ibique desinere? Longe aliud quid scripsisse sophistam, docet lectio quamvis corrupta, Paris. A. κατὰ δὲ τὸν δεξιὸν ὦμον περινοηθεὶς ὑπὲρ γόνυ καταβαίνων ἐπαύετο. Lege: περονηθείς. quod in περονίδες depravatum sciolis reliquorum quoque corrumpendorum occasionem dedit. *Theocrit.* Id. XIV. 65. ὥςτ' εἴ τοι κατὰ δεξιὸν ὦμον ἀρέσκει λῶπος ἄκρον περονᾶσθαι. *Il. K.* 133. ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν. *Il. Ξ.* 178. ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ' — Χρυσείῃς δ' ἐνετῆσι κατα στῆθος περονᾶτο. Certam emendationem pro absurda lectione in textu ponere non dubitavi.

P. 151, 3. ὡς καὶ τὴν τοῦ σώματος διαλάμπειν χρόαν, τῆς ἐν τῇ περιβολῇ λευκότητος τὴν ἐν τοῖς μέλεσιν αὐγὴν ἐξιέναι συγχωρούσης. inepte *candor* vestimenti membrorum splendorem dicitur transmittere. Scr. λεπτότητος. quod adstruxi in Exercitatt. p. 55. De permutatione vocabulorum λευκὸς et λεπτὸς consule inprimis *Boissonad.* ad *Nicet.* p. 192. et ad *Plunud.* Metamorph. L. III. p. 119. *Diodor. Sic.* de luxu Romanorum in Eclog. T. II. p. 609. 1. οἱ νέοι κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐφόρουν ἐσθῆτας, διαφόρους μὲν ταῖς μαλακότησι, διαφανεῖς δέ, καὶ κατὰ τὴν λεπτότητα ταῖς γυναικείαις παρεμφερεῖς.

P. 151, 3. Magis Callistrateum videtur λευκότητος. Candorem, quo superficies quasi obducta erat, splendor membrorum penetrabat et vincebat. Sic *Philostr.* II, 8. p. 66, 18: ὁρᾷς δὲ καὶ τὴν ὠλένην, ὡς διὰ λευκῆς τῆς ἐσθῆτος λευκοτέρα ὑποφαίνεται. Cf. I, 14. p. 25, 13. Bene *Heynius*: circumscriptae membrorum formae sub peplo bene agnosci poterant. F. G. WELCKER.

P. 151, 6. τῇ πηγῇ χρώμενος. vocibus transpositis χρωμ. τῇ πηγῇ. Paris A. — εἰς αὐτὴν περιχέων τοῦ προσώπου τὸ εἶδος. vultus sui formam in fontem quasi effundens, ita ut illa circumdata

Digitized by Google

(περιχυθεῖσα) aqua inde reluceat. Sic accipias: τὸ εἶδος εἰς αὐτὴν καθιείς, ὥστε περιχεῖσθαι τῷ ὕδατι.

P. 151, 9. τὴν αὐτὴν εἰδωλοποιΐαν ἤνυεν. pueri speciem quodammodo fingebat eadem ratione, qua statuarius marmoreum eius signum fecerat. Sic haec possunt explicari; sed dubito, an sincerum sit τὴν αὐτὴν, quod et iciunum est, nec sensum habet perspicuum. Aliud quid requiro, quod sophisticae orationi magis sit consentaneum. Suspiceris fuisse: τὴν ῥυτὴν εἰδωλοποιΐαν ἤνυεν. *simulacra fugacia* appellat *Ovid.* Met. III. 432. Ap. *Phil. Sen.* l. 21. p. 35, 15. κλύζεσθαι dicitur ἡ ακτὰ Olympi.

P. 151, 9. ἀλλήλοις ἀντιφιλοτιμεῖσθαι. ἀλλήλους. Paris. A. ἀλλήλους. Par. B.

P. 151, 13. ἐν ἀσωμάτῳ σχήματι τὴν ἐκ σώματος ἀπεργαζομένη τοῦ παραδείγματος ὁμοιότητα. in vulgata τοῦ σχήματος ὁμοιότητα, molesta erat eiusdem vocabuli repetitio; quae nunc vitatur, recepta lectione Paris. B. ubi in marg. γρ. σχήματος. quam lectionem natam suspicor ex σώματος, cum quo vocabulo saepenumero permutatum est σχῆμα.

P. 151, 15. τῷ ἐκ τῆς εἰκόνος κατερχομένῳ ακιάσματι. τὸ ἐκ τ. εἰ. κατεχομένῳ, Monac. κατεχομένῳ. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Morell. Paris. A. Primus *Olearius* κατερχομένῳ edidit, altera lectione ne commemorata quidem. Probabilis emendatio; sed quum altera quoque lectio sensum habeat, a libris recedere non sum ausus. — τὸ τῆς εἰκόνος σκίασμα, imago est statuae ab aqua repercussa. *Ovid.* Met. III. 434. *ista repercussae, quam cernis, imaginis umbra est.*

P. 151, 17. περιθεῖσα, παραθεῖσα. Paris. A.

P. 151, 18. τὸ καθ' ὑδάτων σχῆμα. καθ' ὑδάτων χρώμενον. Paris. A. an fuit: τὸ καθ' ὑδάτων ὁρώμενον?

P. 151, 21. παρὰ Νύμφαις. περὶ Νύμφαις. Par. A. παρὰ Νύμφῃ. vulgo. Vtramque lectionem iunxi.

P. 151, 23. καὶ νῦν ἐγ λειμῶγι φαντάζεσθαι. νῦν om. Paris. A.

P. 151, 24. εἶδες δ' ἄν. δ' inseruimus ex Paris. A. ubi etiam καὶ ὁ λίθος legitur. Sed καὶ abundare videtur.

P. 151, 25. ὀμμάτων κατασκευήν. vid. ad *Philostr. Sen.* Prooem. p. 3, 23.

P. 151, 27. καὶ πρὸς τριχώματος ἐξουσίαν ἠκολούθει. πρὸς χρώματος. Paris. A. Vocabulo ἐξουσίαν *Olearius* admovit locum notissimum in *Pauli* Ep. ad Cor. I. 11. 10. id est locum obscurum per obscuriorem illustravit. In Exercitatt. p. 36. emendavi, πρὸς τριχώματος οὐσίαν. nec poenitet. Cf. ad c. XIV. p. 162, 20.

P. 151, 29. τὸ δὲ οὐδὲ λόγῳ ῥητόν, τὸ δὲ οὐ λόγῳ ῥητὸν δέ. Paris. A.

Digitized by Google

P. 151, 30. *καὶ ἐναντίον σῶμα τῇ οὐσίᾳ.* iunge: *σῶμα τῇ ἑαυτοῦ οὐσίᾳ ἐναντίον.* Sensum proxima explicant.

P. 151, 32. *τρυφερότητος ἀπέστελλεν αἴσθησιν. τρυφερωτάτην.* Paris. A.

P. 151, 34. *διαχεόμενος. δεχόμενος.* Paris. A. c. VI. p. 152, 30. *χαλκὸς — σκληρὸς ὢν τὴν φύσιν διεχεῖτο μαλθακῶς, εἶκων τῇ τέχνῃ.* Aelian. H. A. XII. 17. *χαυνοῦσθαι* ait *ὑπὸ τοῦ νότου τὰ σώματα*; tum addit: *ἅτε τοίνυν τοῦ σκήνους διαχεχυμένου καὶ οὐχ ἡρμοσμένου.*

P. 151, 34. *σύριγγα.* manu tenebat fistulam, quod alibi in Narcisso notatum non meminimus. Pastoritiam vitam ille habitus declarat; apud Nasonem venatione tenetur. HEYNIVS. p. 207.

P. 151, 35. *ἧς νομίοις· θεοῖς ἐκεῖνος ἀπήρχετο. οἷς.* Paris. A.

P. 151, 36. *μουσικοῖς ψαλτηρίοις. μουσικῆς.* Paris. B.

P. 151, 37. *ποθήσειε. θελήσειε.* Paris. A.

P. 152, 1. *καὶ εἰς ὑμᾶς.* restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. 1. et trium librorum nostrorum, quae a Iunt. 2. Mor. et Olear. in *ἡμᾶς* depravata est.

P. 152, 2. *εἰς Μουσῶν αὐλήν.* ita se statuam descripsisse ait auditoribus, ut ea quasi in Musarum atrio posita esse videri possit. Iungitur in editt. *εἰς Μουσῶν αὐλὴν ὑποτυπωσάμενος.* Verum et illo modo sententia est obscura et oratio affectata. HEYNIVS. p. 208. in Musea deferetur, in manus studiosae iuventutis tradetur descriptio statuae artificiose elaborata. F. G. WELCKER. — *ὑποτυπωσάμενος. ἀποτυπωσάμενος.* Paris. A. Dubites, utrum praeferas. *Aristaenet.* I. 1. p. 6. pictores — *ἀναισχοποῦσι τὴν εἰκόνα λαΐδος, κἀντεῦθεν ἀποτυποῦνται θεοπρεπῶς τὸ φιλοτεχνούμενον εἶδος.* ibi *Bastius* p. 230. ap. *Liban.* T. IV. p. 1020. 12. *τὴν ἀσώματον θεὸν ὑποτυπώσας*, in *ἀποτυπώσας* mutat. quod mihi necessarium non videtur. *Themist.* Or. II. p. 30. A. *οὕτω δὴ βασιλεύς, ὁ τῷ ὄντι καὶ οὐ ψευδωνύμως (qui vere rex est*; ne cum *Harduino φιλόσοφος* excidisse existimes), *αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἐνδείξασθαι ἐπιθυμήσας, φιλοσοφίαν τῷ λόγῳ ὑπετυπώσατο.*

P. 152, 3. *ἔχει δὲ ὁ λόγος ὡς καὶ ἡ εἰκὼν εἶχεν.* hanc *ῥῆσιν* om. Par. A. *ἔχοι* ex coniectura dedit *Olearius*, ut sophistam optet, orationem forma et pulchritudine ipsam Narcissi statuam aequare. Editt. et libri consentiunt in *ἔχει*, quod et ipsum sensum habet idoneum: descriptio nostra habet ut statua i. e. ad ipsam veritatem est facta.

Digitized by Google

VI.

OCCASIO.

Occasionis statuam, *τὸν Καιρόν*, primus tradit *Posidippus* circa Olymp. 130. clarus, (ep. 13.) Lysippum Sicyonium fiuxisse, et in propylaeis (*ἐν προθύροις*), templi videlicet alicuius Sicyonii, exposuisse, unde Constantinopolin ille translatus est, *Cedren. Annal.* p. 265, (322.) Atque deum hunc et Iovis filium natu minimum dixerat in hymno Ion Chius, haud ita diu ante Lysippum, *Pausan.* V, 14, 7.; deum etiam Menander, Lysippi aequalis, secundum *Palład.* ep. 118. (ut et *ταὐτόματον* idem ap. *Stob.* Ecl. p. 137, qui loci fragmentis recens a doctissimo Meinekio editis adiiciendi sunt); et ara huic deo, Pausania teste, iuxta Mercurium Olympiae posita erat ad stadii introitum; nam in cursus certamen multum, ut in res omnes, valet opportunum tempus, *ὁ χρόνου καιρός*, ut *Sophocles* ait *Electr.* 1292; *καιρὸς ὁ παγδαμάτωρ*, secundum Posidippum, *ὁμοίως παντὸς ἔχων κορυφάν*, *Pind. Pyth.* IX, 135, *ἀνδράσι μέγιστος ἔργου παντὸς — ἐπιστάτης, Soph. El.* 75. Ad idem signum spectare Posidippum, Callistratum, *Phaedrum*, V, 8, *Himerium Ecl.* XIV, 1, *Tzetzen Chil.* VIII, 200, X, 322 s. non ad varias imagines a Lysippo aliter aliis temporibus expressas, quod non nemo putavit, non dubium mihi quidem videtur, neque alio diversae sunt descriptiones, quam quod quaedam non ab omnibus memorantur, sed novacula non nisi a Posidippo et Himerio, libra a solo Himerio, sphaera a Callistrato et Tzetza. Ephebus venustus, quia rebus opportune oblatis potiri voluptate est, pedibus pennatis, quasi vento raptus volans, summis tamen pedum digitis nixus, ne omnino mortales eum assequi non posse viderentur, zephyro dat comam promissam, ita, ut ea in fronte esset et facillime prehendi posset, occiput autem crinibus denudaretur; *ἡ κόμη κατ' ὄψιν Posid. κατὰ τῶν ὀφρύων ἐφέρουσα, ταῖς παρειαῖς ἐπέσειε τὸν βόστρυχον· τὰ δὲ ὄπισθεν ἦν τοῦ καιροῦ γλοχάμων ἐλεύθερα, Callistr.* p. 152, 22, *σείων ἴουλον* Iin. 12. Calvitiem adspectu foedam, vel occiput non nisi pilis tectum artificem expressisse, ut est in Catonis disticho, *fronte capillata est, post hinc Occasio calva*, cave credas cum *Winckelmanno* T. II, p. 538. et Heynio. Sphaera subter pedibus Caeri symbolum est temporis conversionis, *περιπλομένων ἐνιαυτῶν*, pedum alae horis comparantur quibus (non spatium aliquod sed) aevum rapide emetiatur (*ἀνελίττων αἰῶνα φέρεται ταῖς ὥραις*, non *Ὥραις*, *ἐποχούμενος* p. 153, 15.) Eatenus Lysippum imitatus est Guido, cuius Fortunam, — Occa-

Digitized by Google

sionem eodem iure dicere possis — picturam celeberrimam, Neapoli olim vidi in aedibus privatis.

Sed Lysippus insuper Caerum dextra novaculam, sinistra bilances tenere voluerat. Novacula exprimit Homericum *Il.* X, 173. *νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς*, interprete etiam Posidippo, *ἄνδρασι δεῖγμα, Ὡς ἀκμῆς πάσης ὀξύτερος τελέθω*, quae pessime cepit Wernsdorfius. Novaculam Himerius quod *σίδηρον* vocavit (ex Heynii etiam mente), Winckelmannum l. l. in errorem induxit, qui pro ense habuit, ut ante eum Tzetzes, sed monstruose is quidem; *πρὸς τὸ κατόπιν μάχαιραν τινὶ διδόντα πλάσας*; affingens praeterea, Lysippum opus hoc fecisse, quum Alexander forte tempus opportunum praeterlabi passus sit, idque tulerit aegre. Ineptissime Phaedrus Caerum *cursu volucri pendere* sit *in novacula*. Libra non res accurate pensitandas esse docet, quod huic imagini adeo contrarium esset, sed opportunitatem, *τὴν εὐκαιρίαν*, non diuturnam esse, occasionis libram paulo momento huc illuc impelli; id quod demum Goethius expressit: *Auf des Glückes grosser Wage steht die Zunge selten ein; du musst steigen oder sinken* cet. Novacula haec et libra ad novum allegoriarum genus pertinent, a superiorum artificum ingenio et ratione abhorrens, saniorem artem, veram atque puram parum decens, et inter ea sunt, ex quibus vel maxime aestimanda est Lysippi ars, quem multo magis et indistinctius, quam debebamus, vulgo admirari solemus, siquidem in arte quoque vis poetica et divinus ille impetus, quem in Scopa merito agnoscit Noster c. II, summum est, et inter Menandri ingenium et Sophoclis atque Aeschyli aliquid interest.

Ausonius quidem ep. 12. Phidiam operis Lysippei auctorem facit, novacula et libra omissa, et quibusdam corruptis, ut quod rotulam pro sphaera ponit, faciem ideo crine tectam sit, quia occasio cognosci nolit, occiput calvum vocat, denique quod Metanoeam temere, ni magnopere fallor, addit, tanquam facti non factique poenis exigentem; quod quomodo arte exprimi possit, non proclive est dictu *). Sed hunc versificatorem, dum epigramma aliquod Graecum imitaretur, nomen artificis per errorem mutasse, cum *Iunio Catal.* p. 159. et *Iacobsio* ad *Posid.* l. l. statuendum videtur.

In *Marmoribus Taurin.* T. II. tab. 22. p. 4. exstat imago, quam Lysippi Occasionem imitari arbitrati sunt editores. Sed ex

*) Apelles Poenitentiam pinxerat retrorsum respicientem, lacrumantem et cum pudore Veritatem, quae accedebat, intuentem. *Lucian. Calumn.* 5.

Digitized by Google

simili in Apulia inventa cum inscriptione ΣΠΕΥΔΕ ΒΡΑΔΕΩΣ vera utriusque apparuit significatio. V. *Millin Voyage en Savoie, en Piémont* cet. T. I. p. 258 s. ubi annotatum est, in Taurinensi etiam exemplari figuram hominis festinantis leate non invenilem, sed senili propiorem esse, neque nudam, sed chlamyde praeditam. Atque hic etiam libram tenet, sed vi ab altera diversa, caute scilicet singula ponderans.

Haec postquam scripta erant in manus incidit *Fortlagii*, Gymnasii Osnabrugiensis Rectoris, scriptiuncula *de Occasione*, *opere Lysippi*, 1820, ex qua quaedam enotanda videntur. Nitida puerorum pubescentem forma eo esse exhibitum observat auctor, „quod quaevis opportuna occasio velut tenera atque efflorescens rerum et fortunarum soboles sit"; vultu autem eum esse modesto oreque verecundo, quia „occasio neque importune se ingerat nolenti, neque cum strepitu se obtrudat, sed tacite magis ac latenter se offerat." Libram dum eo sensu, quem supra reiecimus, accipit, non a Lysippo, acuti iudicii homine, profectam, sed ab eius imitatoribus, a quibus opus saepius putat expressum, nunc hac nunc illa parte mutatum, aut rhetoricis laudatoribus affictam esse coniicit. Ausonium „non tam argumentum cuiusdam operis arte elaborati proponere, quam utile praeceptum de occasionis usu, et quid ex eius negligentia sequatur, dare," persuasum habet. F. G. WELCKER.

Titul. *Σικυωνι. συκεώνι.* Monac. Veterum de hac statua loca collegit *Iunius* de Pictur. Vet. p. 114. *Politianus* Miscell. c. XLIX. *Wernsdorf.* ad *Himer.* Ecl. XIV. p. 240. s.

P. 152, 4. *τὸ Λυσίππου δημιούργημα Χρυσίππου.* Paris. A. B. et 3019. In marg. Paris. B. *γρ. Λυσίππου.*

P. 152, 6. *τεχνησάμενος.* sic Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. Mon. et Paris. B. *τεχνισάμενος.* Morell. Olean.

P. 152, 8. *ἀμιλλωμένης τῆς τέχνης.* editt. ante Morell. *ἀμιλλώμενος.* ut etiam Monac. Parisini libri A. B. cum *Morello*, ni fallor, faciunt.

P. 152, 12. *σείων ἴουλον.* rhetorice dictum pro *ἔχων*, quod motu capitis intelligebatur; itaque *quassans* lanuginem accipiebam, etsi insolenter dictum esse, bene intelligebam. Si *ἴουλον* de coma accipere malis, feram equidem, sed tum sententia habet tautologiam. HEYNIVS. p. 210. *φαίνων ἴουλον* suspicabar in Exercitatt. p. 38. *Heynio* non improbante. Lenius fuerit, *σπείρων ἴουλον. genas prima lanugine spargens.* De *ἰούλῳ* vid. *Wernick.* ad *Tryphiodor.* v. 53. p. 99. s. *Boisson.* ad *Phil.* Her. 374. s. et ad *Herodian.* Epim. p. 43.

P. 152, 12. *καὶ ζεφύρῳ τινάσσειν. καὶ* om. Paris. A. *τινάσσειν.* Monac.

Digitized by Google

P. 152, 15. *Διονύσῳ*. *Διονύσου*. Paris. A.

P. 152, 17. *αἱ παρειαὶ δὲ αὐτῷ εἰς ἄνθος ἐρευθόμεναι*. Vit. Apollon. VI. 10. p. 240. *ἡ μὲν χρυσῷ τε κατεσκευασμένη, καὶ ὅρμοις; ἐσθῆτί τε ἁλιπορφύρῳ καὶ παρειᾶς ἄνθει*. De Hyla *Apoll. Rhod.* I. 1229. *τὸν δὲ σχεδὸν ἵξενόησε Κάλλεϊ καὶ γλυκερῇσιν ἐρευθόμενον χαρίτεσσι*. — Pro *αὐτῷ* Paris. A. *αὐτοῦ*.

P. 152, 18. *Αἱ παρειαὶ δὲ αὐτῷ εἰς ἄνθος ἐρευθόμεναι*. Sic de Bacchi statua itidem aenea c. VIII. p. 155, 11.: *ὃς χαλκὸς μὲν ὢν ἠρυθραίνετο, ζωῆς δὲ μετουσίαν οὐκ ἔχων, ἐβούλετο τὴν ἰδέαν δεικνύναι*, et de Praxitelis Amore p. 159, 4.? *ἐκοινοῦντο δὲ τὰς παρειὰς ἐρυθήματι, ὃ δὴ καὶ παράδοξον ἦν, χαλκὰν τετυπόμενον ἐρευθός: καὶ παιδικῆς ἦν ἡλικίας ἄνθος ἐκλάμπων*. In his omnibus rubores a reliqui corporis colore aeneo discrepantem *Quatremère Iup. Olymp.* p. 60. s. aere cum aliis metallis temperato vel quomodocunque tractato effectum esse credebat. Sed nulla alia re quam fuco sophistico hae genae rubent, quamvis probabile est, statuarios veteres metallis varie permiscendis et statuis per partes fundendis colorando etiam naturae veritatem saepius, quam vulgo creditum est, imitatos esse et colores particulares, quos dicimus (*Localtinten*), expressisse; neque dubitare de hoc sinunt testimonia duo a viro doctissimo allata, *Plutarchi* Sympos. V, 1. cf. de aud. poet. 3, de Silanione in Iocastes facie, ut tabescenti et morienti similis evaderet, argenti aliquid aeri immiscente, et *Plinii* XXXIV, 40. de Aristonida, in Athamante resipiscente aes ferrumque miscente, *ut rubigine ferri per nitorem aeris relucente exprimeretur verecundiae rubor*. In nostris statuis rubor iste non genas solas occupat, sed omnino temperaturae aeris statuariae proprius est, quod de secunda quidem ex verbis supra positis patet, de prima autem ex hisce p. 152, 14: *τὴν δὲ χρόαν εἶχεν* (*ὁ Καιρός*) *ἀνθηράν*, et lin. 30: *χαλκὸς μὲν γὰρ ὢν ἐρυθραίνετο*. Sic etiam de altero Amore c. IV. p. 149, 22: *χαλκῷ δὲ ἔχων συνῳδὸν τὴν χρόαν εὐανθὴς ἐωρᾶτο*, et p. 150, 5: *καὶ ἦν θαυμαστὸς οἷος ὁ χαλκός· ἰδόντι μὲν γὰρ ἐρευθὸς ἀπέστιλβεν ἐξ ἄκρων βοστρύχων αἰρόμενον*. F. G. Welcker.

P. 152, 18. *νεοτήσιον*. *νεωτήσιον*. Mon. et Paris. A.

P. 152, 19. *ἐπιβάλλουσαι τοῖς ὄμμασιν ἁπαλὸν ἐρύθημα*. *ἐπιβάλλουσι*. Par. A. mira res in statua, rubor genarum, qui oculis tenerum rubórem inducit. Quasi *ἐρύθημα* requiratur in oculis! Videtur autem hoc inepto acumine positum pro *αἰδώς*, *verecundia*, quae oculis proditur.

P. 152, 20. *εἱστήκει δὲ ἐπί τινος σφαίρας. δ' ἐπὶ*. Paris. A. sphaeram, cui *ὁ Καιρὸς* insistit, nemo diserte commemoravit praeter *Tzetzam* Chil. VIII. 200. *rotulam* ei substituit *Anson.* Ep. XII.

Fortunae σφαῖρας contra frequens mentio. Vid. *Plutarch.* T. II. p. 317. E. 318. A. *Galen.* Adhort. c. 2. T. II. p. 4.

P. 152, 22. οὐ νενομισμένως. οὐ om. Paris. A.

P. 152, 23. κατὰ τῶν ὀφρύων ἐφέρπουσα. ὑφέρπουσα. Cod. *Bastii* ad *Aristaen.* p. 393. — ταῖς παρείαις ἐπισείει τὸν βόστρυχον. Timon de Alcibiade ap. *Liban.* T. IV. p. 189. 3. κόμαι αὐτῷ τοῖς κροτάφοις ἐπισείονται βαχχικαί, τοῖς στεφάνοις ἤδη καὶ τοῖς ἄνθεσι πρὸς κόσμον ἀνθοῦσαι. ibi *Reiskius* corrigit πρὸς κῶμον. Perperam. Coma formosi pueri floribus et coronae ei inhaerenti decus affert, dum alias flores et corona comae ornandae inservire existimantur.

P. 152, 25. μόνην τὴν ἐκ γενέσεως βλάστην ἐπιφαίνοντα. i. e. breviores tantum crines, radices criminum et germina. *Pollux.* II. 80. αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ῥινὶ τρίχες — ἡ πρώτη βλάστη.

P. 152, 27. ἀφασίᾳ πληγέντες. c. II. p. 147. πρόσωπόν γε μὴν ἰδόντες, ὑπὸ ἀφασίας ἕστημεν. *Plato* Phileb. p. 21. εἰς ἀφασίαν παντάπασί με, ὦ Σώκρατες, οὗτος ὁ λόγος ἐμβέβληκε ταυῦν. *Herodian.* II. 12. 3. Ἰουλιανὸς πολλῇ καταλαμβανόμενος ἀφασίᾳ καὶ ἀπορίᾳ.

P. 152, 31. σκληρὸς δὲ ὢν τὴν φύσιν διεχεῖτο μαλθακῶς. Marg. Morell. γρ. μαλθακὸς εἶ. Monac. μαλακῶς. Paris. A. μαλθακῶδες. Vulgo adverbium iungitur cum εἶχον; rectius mihi illud iunxisse videor cum διεχεῖτο. *Aelian.* H. A. II. 11. εἰσῆεσαν ἅβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες.

P. 153, 1. καὶ ὄντως ἐστήριχτο. sic emendavi in Exercitatt. p. 40. *revera quidem firmo pede nitebatur*; *sed quum staret, currendi tamen facultate videbatur praeditus.* c. VIII. καὶ ὄντως μὲν ὁ χαλκὸς ἦν στεγανός. c. XIV. ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ὄντως ἦν ἀκίνητος. Firmavit emendationem Paris. B. ubi ὄντως est in textu, οὕτως in marg. Frequens permutatio. *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 281. καὶ τὸ ὕδωρ ξανθῆς ὄντως θεοῦ. Monac. 115. οὕτω. *Himer.* Ecl. XXI. 7. p. 277. non recte editum, οἱ δὲ ὄντως αὐτὸν τῆς προθυμίας ἠγάσθησαν, pro οὕτως, quod in aliis est editt. Ap. *Iamblich.* de Myster. Sect. III. 7. p. 67. 8. εἴγε οὕτως κατέχεται, vere *Th. Gale* in notis correxit ὄντως, quod confirmat Goth. Ap. *Philostr.* Vit. Apoll. VIII. 7. p. 343. προθυμότερα δ' οὕτως ἡ ἀνθρωπεία φύσις ἐπαινεῖν, ἃ μὴ αὐτὴ ἔρρωται. fortasse ὄντως legendum.

P. 153, 3. καί σοι τὸν ὀφθαλμὸν ἠπάτα. σοὶ om. Paris. A. Cf. *Boisson.* ad *Eunap.* p. 189. Supra c. IV. p. 149. εἰς μὲν γὰρ ἕδραν στάσιμον ἵδρυτο· ἠπάτα δὲ ὡς καὶ τῆς μετεώρου κυμένων φορᾶς. — Nostro loco in ὡς καὶ τῆς — Paris. A. καὶ om.

Digitized by Google

P. 153, 5. *καὶ παρὰ τοῦ δημιουργοῦ λαβών. τῷ δημιουργῷ.* Paris. A. — *καὶ τὴν ἀέριον πλῆξιν τέμνειν, εἰ βούλοιτο, ταῖς πτέρυξι.* Similiter c. IV. p. 150. 12. Sed nostro loco scr. *τὴν ἀέριον λῆξιν*, quod primus invenit *Abreschius* ad *Aeschyl.* L. III. p. 78. Cf. *Koen.* ad *Greg. Cor.* p. 534. *Matth.* ad *Io. Chrysost.* Homil. T. II. p. 83. *Reiske* ad *Constant. Porphyr.* p. 118 b. *Himer.* Ecl. V. 3. p. 128. *φεῖσαι τῆς ἄνω λήξεως.* Or. I. 10. p. 340. *τὴν ἄνω λῆξιν τῇ κάτω κλονασθᾷ.* *Damasc.* Comm. Mss. in Platon. Parmenid. *ὅτι εἰσὶ θεοὶ ἐν ὑπερτέρᾳ μὲν τάξει τὴν λῆξιν ἱδρυσάμενοι — οἷον ὁ Ἄττις ἐν τῇ σεληναίᾳ καθήμενος λήξει, δημιουργεῖ τὸ γεννητόν.* quem locum excitavit cl. *Creuzer* Meletem. T. I. p. 22. not. 19. In nostro loco *Hustium πλαγὴν* voluisse, didici ex *Boisson.* Ann. ad *Eunapium* p. 186. qui *λῆξιν* unice probat. Vid. ibi *Wyttenbach.* p. 116. In *πτῆσιν* incidit *Heynius* p. 210. — Pro *τέμνειν* legitur *τέμνει* in ed. Morell. unde *Olearius*: „*τέμνειν* emendare ausus sum, nam editi habent *τέμνει.*“ Fallitur. *τέμνειν* est in Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2.

P. 153, 9. *σὺν αἰσθήσει τεχνικωτέρᾳ. τεχνηκωτέρᾳ.* Mon. *τεχνικώτερον.* Paris. A. — *καὶ λογισμὸν ἐπῆγε τῷ τεχνήματι.* absurde vulgo lectio: *καὶ λογισμοῦ ἐπῆδε.* quam sic, ut in textu exhibetur, emendavi in Exercitatt. p. 41. De hoc loco vir doctissimus *Boissonad.* ad *Eunap.* p. 141. „Codices 1696. 1038. *τεχνικώτερον* et *λογισμόν*, quod iam ex parte favet optimae Iacobsii emendationi *λογισμὸν ἐπῆγε*, quam firmat totam codex 3019 in quo *ἐπῆγε.*“ De frequenti permutatione verborum *ᾄδειν* et *ἄγειν* dixi ad *Achill. Tat.* p. 795.

P. 153, 14. *τὴν ὀξύτητα. ὀξύτης* de tempore etiam ap. *Posidipp.* l. c. ubi *Iacobs.* advocat *Dorvill.* ad *Charit.* p. 663. F. G. Welcker.

Ib. *καὶ ὡς τὸν πολὺν ἀνελίττοων αἰῶνα φέρεται ταῖς ὥραις ἑποχούμενος. καὶ ᾧ τὸν.* editt. ante Olear. et Mon. *ὡς* esse videtur in Paris. — *τὰς ὥρας.* Paris. A. *Καιρὸν*, quem supra audivimus sphaerae insistentem, nunc Horis vehi miramur; quod si quadam ratione explicari possit, tamen locum habere non videtur, quum sophista nunc quidem non hoc agat, ut nova statuae attributa recenseat, sed ut eorum, quae in praecedentibus commemoraverat, rationem interpretetur. Quare olim in Exercitatt. p. 39. mutavi, *φέρεται τῇ σφαίρᾳ ἑποχούμενος.* Huic tamen coniecturae obstat, quod verba, *τὸ μὲν γὰρ πτέρωμα τῶν ταρσῶν* — alarum tantum explicationem promittunt, non sphaerae. Quare nunc leniore mutatione corrigo: *φέρεται ταῖς αὔραις ἑποχούμενος*: *aura* enim ad motus celeritatem, *τὴν ὀξύτητα*, facit; auramque adspirare *τῷ Καιρῷ* comae docet habitus. Quare supra: *καὶ ζεφύρῳ τινάσσειν πρὸς*

Digitized by Google

βούλοιτο καταλιπὼν τὴν κόμην ἄνετον. Frequentissima autem horum vocabulorum permutatio. Ap. *Alciphr.* I. 8. p. 28. κἀγὼ τὰ πολλὰ ταῖς ὥραις διαλαλήσας. Cod. Vindob. et Pal. 155. αὔραις. Pal. 132. ἄβραις. *Liban.* T. I. p. 284. 1. θεριναῖς αὔραις ἐκτρέφει. Monac. 113. ὥραις. Ib. p. 338. 18. καὶ κῆποι καὶ ὧραι. idem liber αὖραι. Ap. *Philostr.* Vit. Apoll. II. 19. p. 70. *) τὰς ὥρας in αὔρας mutandum esse, praeclare vidit *Boissonad.* ad Heroic. p. 644. Ap. *Aristid.* T. I. p. 187. (326). καὶ τὸ ὥςπερ ὥρας εὔχαρι προσβάλλον πανταχοῦ. plures libri αὔρας, quod magis probat *Reiskius*, nescio quam bene; nam ὥρα est *veris amoenitas.*

P. 153, 14. καὶ ὡς τὸν πολὺν ἀνελίττων αἰῶνα. Quid est ἀνελίττων αἰῶνα? et quorsum πολὺν tam otiose positum? Latere videtur in πολὺν ipse *globus*, orbis, πόλος. Si ὡς vel ᾧ, quod in editt. ante *Olearium* est, ex compendio τοῦ καὶ natum, ejiciendum; ferri potest: καὶ τὸν πόλον ἀνελίττων (explicans, ἐξηγούμενος) αἰῶνα, ὅτι vel ὡς φέρεται ταῖς ὥραις ἐποχούμενος. quod volat ὁ Καιρὸς per aërem tempestatibus h. e. temporum vicissitudinibus vectus. Firmant hoc sequentia. Heynius p. 210. Verbum ἀνελίττειν in hunc sensum usurpari, vehementer dubito; nec quidquam video in proximis, quod coniecturis viri praestantissimi faveat. Ὁ Καιρός, qui temporis spatium, quantumcunque est (τὸν πολὺν αἰῶνα) temperat, in eoque dominatur, (nam καιρὸς ὁμοίως παντὸς ἔχει κορυφάν. *Pindar.* Pyth. IX. 81.) bene dici potest τὸν αἰῶνα ἀνελίττων, *tempus volvens.* Idem tribuitur summo numini ap. *Plutarch.* Vit. Num. c. 14. T. I. p. 125. qui ritus precantium seseque inter preces vertentium explicans, post nonnulla alia, εἰ μὴ νὴ Δία, ait, τοῖς Αἰγυπτίοις τροχοῖς αἰνίττεταί τι καὶ διδάσκει παραπλήσιον ἡ μεταβολὴ τοῦ σχήματος, ὡς οὐδενὸς ἑστῶτος τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ὅπως ἂν στρέφῃ καὶ ἀνελίττῃ τὸν βίον ἡμῶν ὁ θεός, ἀγαπᾶν καὶ δέχεσθαι προσῆκον.

P. 153, 16. ὅτι πᾶν. ὅτε. Par. A.

P. 153, 18. ἀπηνθηκός. ἀπηνθικός. Paris. A.

P. 153, 19. τὴν δὲ κατὰ τοῦ μετώπου κόμην. κατὰ τὴν μετώπου. editt. ante Morell. in qua post τοῦ asteriscus. *Isidor. Pelus.* Vl. Ep. 399. p. 679. D. de Tempore: θέει μὲν ἀκίχητον δρόμον, λαβέσθαι δὲ τοῖς βουλομένοις οὐ δίδωσιν. Οὐκοῦν χρὴ ἔχεσθαι αὐτοῦ πλησιάζοντος· οἷόν τε γὰρ τότε ἑλεῖν καὶ κατασχεῖν· παριππεύσαντος γὰρ καὶ τὸ μεταδιώκειν ἀνήνυτον καὶ τὸ καταλαμβάνειν ἀμήχανον.

*) Ibi Cod. Vrat. legit: καὶ τὰς ὥρας, ἃς περὶ τὴν Ἰνδικὴν φασι, χαμαῖθος μὲν ἀλεεινὰς εἶναι, θέρους δὲ πνιγηράς. pro αἳ περὶ τὴν I. εἰσί.

Digitized by Google

P. 155, 21. ἡ τῶν πραγμάτων ἀχμή. τῇ τῶν πραγμ. ἀχμῇ. Paris. A. ἡ τοῦ ἀγῶνος, τοῦ ἔργου ἀχμὴ et similia passim. Vid. *Schaefer.* ad *L. Bos* p. 328. *Sophocl.* Electr. 21. ὡς ἐνταῦθ' ἐμέν, ἵν' οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρὸς, ἀλλ' ἔργων ἀχμή. Cf. Ib. vs. 1337.

VII.

ORPHEVS.

P. 155, 24. ἐν τῷ Ἑλικῶνι. Orphei statuam in Helicone commemorat *Pausan.* IX. 30. p. 768. Ὀρφεῖ δὲ τῷ Θρᾳκὶ πεποίηται μὲν παρεστῶσα Τελετή, πεποίηται δὲ περὶ αὐτὸν λίθου τε καὶ χαλκοῦ θηρία ἀκούοντα ᾠδοντος. Vid. ad *Phil. Iun.* c. VII.

P. 155, 25. παρὰ τοὺς Ὀλμειοῦ τοῦ ποταμοῦ ῥύακας. ducta haec ex *Hesiodi* Theogoniae initio: καί τε περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν Ὀρχεῦνται — καί τε λοεσσάμενοι τέρενα χρόα Περμησσοῖο Ἢ Ἵππουκρήνης ἢ Ὀλμειοῦ ζαθέοιο, Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο. Cum Ἵππου κρήνῃ fluvius Ὀλμειὸς iungitur ap. *Lucian.* adv. Indoct. c. 3. T. VIII. p. 4. Cf. *C. Otfr. Muelleri* Orchomenos p. 45. not. 4.

P. 155, 26. Πηγάσου κρήνην. πηγάσου καλὸν καὶ Ὀρφ. Paris. A.

P. 155, 27. τοῦ τῆς Καλλιόπης. prior articulus abest in editt. ante Morell. qui eum in marg. restituit. ἄγαλμα τῆς Καλλ. Paris. A. τοῦ a correctore additum. ἄγαλμα τῆς Κ. Monac. Par. B. Vid. supra ad *Phil. Iun.* XV. p. 137, 22.

P. 156, 28. παρὰ τὰς Μούσας εἱστήκει. sic primus Morell. περὶ editt. vett. et Paris. A.

P. 155, 29. ὁ γὰρ χαλκὸς τῇ τέχνῃ συναπέτικτε τὸ κάλλος. χαλκὸς γὰρ τῷ τεχνήματι ἀπέτικτε. Paris. A.

P. 155, 30. τῇ δὲ τοῦ σώματος ἀγλαΐᾳ τὸ μουσικὸν ἐπισημαίνων τῆς ψυχῆς. Vulgatam ἐπισημαῖνον permutavi cum lectione Paris. A. quam sensus postulat. Nam non κάλλος, sed χαλκὸς una cum arte pulchram speciem pariens, est ἐπισημαίνων musicam animae praestantiam. Praeterea aut δὲ tollendum, aut τῇδε scribendum.

P. 155, 32. τιάρα Περσική. Vid. ad *Phil. Iun.* c. VI. p. 119, 27. — χρυσῷ κατάστικτος. χρυσῇ. Paris. A. χιτὼν κατάστικτος secundum *Pollucem* VII. 55. ὁ ἔχων ζῶα ἢ ἄνθη ἐνυφασμένα. cf.

Digitized by Google

Osann Syllog. Inscr. p. 82. not. 15. Ap. *Himer.* Or. I. 20. p. 362. puella. χρυσοῖς κατάστικτος non est, quod *Wernsdorfius* existimabat, *aureis Cupidinis sagittis transfossa*, sed palla aurea vestita. χιτῶνα χρύσαις ἀκτῖσι κατάπαστον habet *Heliodor.* III. 4. p. 112. quae et κατάστικτος dici poterat; quali vestimento urbem Smyrnam comparat *Aristides* I. p. 231. ἀλλ' ἔστιν ἅπασα ὥσπερ οἱ ἀγαλμάτων κατάπαστοι χιτῶνες. ut h. l. correxit *Reiskius.* *Aelian.* H. A. X. 13. de serpentibus Arabiae, χρυσοειδῆ ἐνδάλματα καὶ ἐπ' αὐτῶν κατέστικται. Id. XII. 24. de pisce quodam: κυανέαις σταγόσι κατέστικται. *Dionys.* Perieg. 183. τῇ καὶ τῇ κυανῆσι κατέστικται φολίδεσσι.

P. 153, 32. εἰς ὕψος ἀνέχρυσα. ἀνίσχουσα Paris. A.

P. 153, 33. χιτὼν δὲ ἐξ ὤμων. δ' ἐξ. Paris. A.

P. 154, 1. τελαμῶνι χρυσέῳ κατὰ τῶν στέρνων ἐσφίγγετο. δεσμῷ κατὰ στέρνων. Paris. A. ubi δεσμῷ fortasse ex margine in textum est illatum.

P. 154, 2. κόμη δὲ οὕτως ἦν εὐανθής. *Himer.* Ecl. XXXI. 8. p. 292. ἀλλὰ διὰ σὲ καὶ Σπάρτη τρυφᾷ, ῥυπῶντα πλόκαμον εἰς εὐανθῆ κόμην ἀμείψασα.

P. 154, 3. ζωτικόν. ζωτικήν. Paris. A.

P. 154, 4. ὡς ἀπατᾶν τὴν αἴσθησιν. Infra c. VIII. p. 155, 30. ὁ δὲ θύρσος ἠπάτα τὴν αἴσθησιν.

P. 154, 5. ἡ μὲν γὰρ ἐπαυχένιος κατὰ νώτου χεθεῖσα. χυθεῖσα. Par. A. dabitabam, utrum reciperem. Praetuli tamen formam minus notam, praesertim ob c. XI. p. 159, 19. ubi κατὰ νώτου χεθῆναι, sine lectionis varietate. ἐχέχυτο commemoratur in Etym. M. p. 809. 48. *Himer.* Or. VII. 7. p. 522. de urbe Constantinopoli: ἀλλ' ἐπιχεθεῖσα μὲν πᾶσιν ἀγυιαλοῖς καὶ πᾶσι πεδίοις. Philo de An. Propr. 66, 85. εἰς χεθεῖσαν ἐκκλησίαν. S. *Basilius* Homil. VI. p. 53. C. διαχεθεὶς ὑπὸ τῆς ἀκτῖνος ἀήρ. Plura vid. ap. *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 751. s. Vt Orpheus comam nutriebat, ita ut in tergum defluerent, sic ap. *Pindarum* Pyth. IV. 145. Iason: οὐδὲ κομᾶν πλόκαμοι κεχυμένοι ᾤχοντ' ἀγλαοί, ἀλλ' ἅπαν νῶτον καταίθυσσον. De Apolline intonso *Himer.* Or. X. 5. p. 569. κόμη μὲν αὐτῷ χρυσῆ περὶ μετώπῳ σχίζεται, πλόκαμοι δὲ ἑκατέρωθεν κατὰ τοῦ αὐχένος καθέρποντες τοῖς θείοις στέρνοις ἐπικυμαίνουσι.

P. 154, 6. ἡ δὲ ταῖς ὀφρύσιν ἄνωθεν δισχιδὴς ἐπιφαίνουσα. articulum addidi ex Mon. Par. A. B. — δισχιδὴς ex Par. A. pro δισχιδόν, cuius formae nullum aliud novi exemplum, dum πολυσχιδὴς, εὐσχιδὴς et similia passim reperiuntur. *Themist.* Or. XXI. p. 259. A. διπλοῦν δὲ τοῦτο καὶ δισχιδές. *Phrynich.* in App. Soph. in *Bekkeri* Anecd. I. p. 55. δίσχιδὲς ἀθός. Praeterea ἐπι-

φαίνουσα procul dubio mutandum in ἐπιβαίνουσα. Vid. Exercitatt. p. 42. Infra c. XI. κόμης δὲ εἶχεν ἕλικας, ταῖς ὀφρύαιν ἐπιβαίνοντας. Vid. ad c. X. p. 158. 8. *Heliodor.* II. 20. p. 80. βουπόλοι γάρ — τὴν κόμην εἰς ὀφρὺν ἕλκουσι καὶ σοβοῦσι τῶν ὤμων ἐπιβαίνουσαν. Hanc correctionem in ordinem recipere non dubitavi.

P. 154, 9. χρυσῷ κατήνθιστο. *Diodor. Sic.* XVIII. 26. p. 278. in descriptione currus, cadaveri Alexandri transvehendo destinati, ubi inter alia στέμμα πομπικόν, χρώμασι παντοδαποῖς διαπρεπῶς κατηνθισμένον.

P. 154, 10. κατὰ νώτου ἄφετος. ἄφετος κατὰ νώτου. Paris. A. κατὰ τὰ νῶτα. sic Par. B. Cf. c. XI. p. 158, 7. *Phil. Sen.* II. 34. p. 104, 28. ἐλευθερία ἀφέτου κόμης. *Themist.* Or. XXIV. p. 303. B. πλόκαμοί τε οὔτε (om. Ambr.) μεθίενται πλανᾶσθαι. — εἰς σφυρά. σφυρόν. Paris. A.

P. 154, 11. ἡ δὲ ἰσαρίθμους ταῖς Μούσαις ἐξῆπτρ τοὺς φθόγγους. ἰσαρίθμαις. editt. ante *Olearium*, qui ἰσαρίθμους emendavit, assentiente, ut videtur, Paris. A. Vulgata est in Monac. et Paris. B. *Theo* ad *Arati* Phaen. 268. de lyra Mercurii: ἑπτάχορδος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλανητῶν. Ἔλαβε δὲ αὐτὴν ὁ Ἀπόλλων, καὶ Ὀρφεῖ παρέδωκεν, ὃς ἐννεάχορδον ἐποίησεν ἀπὸ τοῦ τῶν Μουσῶν ἀριθμοῦ. Quam sententiam, numeri septenarii sanctitatem demonstrans, persequitur *Philo* de Mundi Opif. T. I. p. 84. ed. Pfeif.

P. 154, 12. ὁ γὰρ χαλκὸς καὶ νευρὰς ὑπεκρίνετο. νευρᾶς ἐπεκρίνει. Iunt. 1, 2. νευρὰς ἐπ. Morell. ὑπεκρίνετο. *Olear.* ex emendatione *Gruteri* et *Salmasii*. Paulo post c. VIII. p. 155. τὴν παθῶν δήλωσιν ὑποκρίνεσθαι τὸν χαλκόν. c. XII. p. 160. τὸ τῆς τριχὸς κάλλιστα ὑποκρινομένην τὴν πέτραν.

P. 154, 14. πιθηνίως. πειθηνίως. Paris. A.

P. 154, 16. Ὑπὸ δὲ τῶν ποδῶν τὴν βάσιν. *Heynius* in basi statuae exhibitas fuisse feras existimat: et fuit iste sculptorum usus, ut in *basi* per anaglypha indicarent, quo spectarent actio et habitus in statua expressi. Ita basis Nili in Museo Pioclementino conspicui rebus Niliacis convestita est et onusta; in basi Bacchi ad *Philostr.* I, 15. vidimus Ariadnen dormientem. Sed basis statuae non facile dici poterat ἡ τῶν ποδῶν βάσις. Igitur infra *pedum plantas* (ut c. I. p. 145, 11. τῆς δεξιᾶς βάσεως τὸν ταρσὸν) positae erant statuae ferarum, ut ap. *Pausan.* IX, 30, 3.: πεποίηται δὲ περὶ αὐτὸν λίθου τε καὶ χαλκοῦ θηρία ἀκούοντα ᾠδοντος. Orpheus exhibitus erat, non ut deus aliquis in Olympum evectus, sed bestiis cinctus. Nimirum recte Orphei cantus opponitur lyrae Apollinis et astrorum harmoniae. F. G. Welcker.

Digitized by Google

P. 154, 17. *διὰ οὐρανός.* opponuntur haec ornamenta iis, quae in Achillis scuto conspiciebantur. — *οὐδὲ πλειάδες τὸν αἰθέρα τέμνουσαι.* mira aberratione Paris. A. *οὐδὲ πλαδαρὸν αἰθέρα.* — *οὐδὲ ἄρκτου περιστροφαί. Il. Σ.* 486. ss. Cf. ad *Phil. Iun.* c. X. p. 125, 34. — *ὠκεανοῦ λουτρῶν ἄροιρον. Il.* l. c. 489. *οἵη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.*

P. 154, 20. *πᾶν μὲν ὀρνίθων γένος. τὸ ὀρνίθων.* Par. A. quod recepi, sicut etiam *πάντες δὲ οἱ ὄρειοι θῆρες.* ex eodem libro. Vulgo articulus abest.

P. 154, 23. *ἀντὶ χαλινοῦ τῷ μέλει κρατούμενος.* sic Vit. Apoll. IV. 30. p. 170. *κεχαλινωμένον ἰδὼν τὸ μειράκιον ὑπὸ τοῦ λόγου. Isidor. Pelus.* V. 99. p. 582. E. *μαινομένην χαλινῶν τὴν φύσιν.* cf. ad *Phil. Iun.* V. p. 118, 20.

P. 154, 24. *τῆς λυρῳδίας. λυρῳδῆ.* Par. A.

P. 154, 25. *λεόντων ἄτεγκτος ψυχὴς. ἄτεκτος.* Monac. Vid. ad Anth. Pal. p. 83. et 762.

P. 154, 26. *Εἶδες ἄν κ. τ. λ.* Ex his verbis apparet, Sophistam non quae vidisset exprimere, quod visum est doctissimo *Quatremèrè* l. l. p. 61, ob tiaram auro ornatam, aureumque lorum ensis et calceamentum. Immiscet enim quaedam ex poetis petita, quae arti contraria sunt. Fluvios Orpheum sequentes habes ap. *Apollonium* I, 27. et poetas Latinos ab *Oleario* not. 7. laudatos. F. G. Welcker.

P. 154, 29. *καὶ πέτρας αἰσθήσει πληττομένας μουσικῆς.* Paris. A. Vulgo: *πέτρας πληττομένας μουσικῇ.* Cf. *Boisson.* ad *Planud.* Metam. p. 607.

P. 154, 30. *καὶ πᾶσαν βλάστην ὥριον.* i. e. *πάντα δένδρα καὶ φυτὰ ἅμα τῷ καρπῷ καὶ τῷ ἄνθει.* ut est ap. *Dion. Chrys.* loco ab *Oleario* laudato. — *ἐξ ἠθῶν. Phil. Iun.* c. VI. p. 119. *δένδρα ἀνασπάσας τῶν ῥιζῶν. ἤθη* tribuuntur arboribus, ut *εὐναὶ* ap. *Phil. Sen.* II. 17. p. 79, 4. et saxis *οἶκοι.* lb. p. 79, 1. Vim vocis *ἦθος* multi illustraverunt. Vid. *Boisson.* Heroic. p. 431.

P. 154, 36. *καὶ τὰ ἐπανθοῦντα τῇ αἰσθήσει τῶν ζώων θελκτήρια. oblectationem illam et voluptatem, quae animalium percellit sensus, indeque quasi efflorescit.* Sic *ἐπανθεῖν* etiam de interioribus usurpatur affectibus ap. *Themist.* Or. XXII. p. 268. C. *οὕτω καὶ τῶν ψυχῶν αἱ μὲν ἄγονοι — ταῖς δὲ ἐπανθεῖ τὸ πρόθυμον.*

Digitized by Google

VIII.

BACCHVS.

Quantum iudicare licet, est hic is, quem *Plinius* inter Praxitelis opera ex aere memorat, *Liber pater*, quem cum Ebrietate (h. e. cum Baccha temulenta) et Satyro, Periboëto appellato, fecerat. L. XXXIV. 19. s. 10. HEYNIVS. p. 213. Quum de syzygia loquatur Plinius, admodum incerta est *Heynii* coniectura. Bacchi statuam a Praxitele factam Elide in theatro vetusto vidit *Pausanias* VI, 26, 1. Metha ut sub Bacchae forma repraesentata fuerit, interest tamen aliquid inter Baccham et figuram allegoricam. Sed de hac re dixi supra ad *Philostr.* I, 2. F. G. WELCKER.

P. 155, 1. *Δαιδάλῳ μὲν ἐξῆν, εἰ δεῖ τῷ περὶ Κρήτην πιστεύειν θαύματι, κινούμενα μηχανᾶσθαι ποιήματα, καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην αἴσθησιν ἐκβιάζεσθαι τὸν χρυσόν.* In editt. vett. hic locus pessime afflictus sic legitur: *ἐξῆν ἰδεῖν τῷ π. Κ. θαύματα, κινούμενα μηχαναῖς τὰ ποιήματα*, et *ἐκβιάζεται*. nihil hic iuvant libri nostri, nisi quod Mon. habet *εἰδεῖν* pro *ἰδεῖν*. Marg. Morell. *ἴσ. Δαιδάλου μ. ἐξ. ἰδ. τοῦ π. Κρ. ἄπιστα θαύματα*. et *ἐκβιαζόμενα*, unde *Olearius* assumsit *Δαιδάλου* et *τοῦ*, praeterea autem dedit *ἐκβιάζεσθαι τὸν χαλκόν*. *Gruterus* emendavit: *Δαιδάλου μὲν ἐ. ἰδεῖν τοῖς περὶ Κρ. καὶ πιστ. θαύματα*. Idem notatum ad oram libri *Salmas.* nisi quod ibi *δαίδαλον* habetur. Cum *Grutero* facit *Peerlekamp.* ad *Xenoph. Eph.* p. 95. nisi quod *περὶ τὴν Κρήτην* exhibet: *spectare quoque licebat Daedali Cretensis opera, eaque credere esse imagines machinis motas.* Quae ipse olim tentaveram in Exercitatt. p. 44. ea merito damnavi in *Wolfii* Analect. liter. II. p. 37. ubi sic emendavi, ut nunc in textu legitur; nihil mutans, nisi *ἰδεῖν* aut *εἰδεῖν* (ut est in Monac.) in *εἰ δεῖ*, *μηχαναῖς τὰ* in *μηχανᾶσθαι*, *θαύματα* denique in *θαύματι*. Hanc nostram emendationem probat *Iac. Morellius* in Epistolis septem Paduae et Viennae editis an. 1819. p. 36. eandemque se in Cod. Veneto, Flor. et Parisino reperisse testatur. Nam quod ibi legitur, in Codd. esse, *τῷ περὶ Κρήτην πιστεύειν θαύματα* — id typographi errore esse excusum pro *θαύματι*, monitum in Erratis, peculiari folio Epistolarum illarum, quo utor, exemplo agglutinato exhibitis. Praeterea in *Wolfii* Analectis l. c. emendaveram, *ἐκβιάζεσθαι τὸ ξύλον*, nec poenitet; licet libri in ultima voce *χρυσὸν* vulgatum tueantur. *Auro* ad opera sua usum esse Daedalum, nemo veterum dixit; *ligno* plurimi. *Lucian.* Phi-

lopa. c. 19. p. 47. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦ, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν οὐ Δημητρίου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων. Vid. *Iunius* Catal. Artif. *Daedalus*. Deorum simulacra prisco illo aevo lignea fuerunt omnia; et Daedali inprimis opera constanti fama ξόανα fuisse perhibentur. Vid. *Pausan.* II. 19. p. 172. *Plutarch.* ap. *Euseb.* Praep. Ev. III. 8. p. 99. *Heyn.* Artium Tempp. p. 539. cuius rei causam investigavit *Thiersch.* in Or. de Epochis Artis ap. Gr. not. 28. p. 19. Miratur autem V. D. qui de *Morelli* Epist. retulit in Diar. liter. Ienensi 1809. m. Octobr. 796. p. 159. quomodo χρυσὸν a me tam facile in ξύλον mutari potuerit. Fateor, me in hac correctione magis secutum esse id, quod mihi suadebat, et veterum fama, quam litterarum ductus; nec tamen incredibile, ΞΥΛΟΝ in ΧΡΥΣΟΝ ablisse. Certe ap. *Iamblich.* Myster. III. 13. p. 76. 55. pro εὐταξίας in Cod. Goth. ἐνταχίας legitur; et simili ratione ap. *Liban.* T. I. p. 321. ξιφῶν in Cod. Mon. depravatum in ψυχῶν. Verum non impedio, quominus χρυσὸν pro genuina *Callistrati* lectione habeatur, aut permutetur cum alia facilliore. Talis fuerit, in quam *Wolckerus* noster incidit, χορδὸν scribendam suspicatus. „Cf. IX. p. 157. 1. ex fama Cretensium, quae Eustathio fortasse obversata est, quum Daedali chorum ap. *Homer. Il.* XVIII. 592. (cf. Phil. Iun. X. p. 129. 20.) pro saltatione haberet a Daedalo in Ariadnae gratiam inventa." Ceterum de κινουμένοις Daedali ποιήμασι omnia plena, quod commentum fortasse derivatum ex *Homer. Il. Σ.* 376. et 417. ubi similia de Vulcani narrantur operibus. Vid. *Aristotel.* Polit. I. c. 2. 5. ibique *Schneider.* p. 19. θαύματα illa appellat *Philostr.* Vit. Apoll. VI. 11. p. 249. ἀθικείς, Ἥφαιστε, κοσμῶν τὸ ξυμπόσιον τῶν θεῶν, καὶ περιῆσας αὐτῷ θαύματι. sic haec legenda ex Vratisl. qui liber confirmat emendationem in Epist. cr. ad *Schneiderum* p. 44. a nobis expromtam. cf. *Boisson.* Heroic. p. 596.

P. 155, 4. αἱ δὲ δὴ Πραξιτέλειοι χεῖρες. de Iove Olympio *Phil. Byz.* VII. Orb. Mir. p. 9. ὃν μὲν γὰρ ἀθάνατος φύσις ἐγέννησεν, ὃν δὲ Φειδίου χεῖρες μόναι δυνάμεναι θεοὺς τεύχειν.

P. 155, 7. οὕτω μὲν ἁπαλός. ἁπλός. edit. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. cum Monac. Morell. ἁπλοῦς. in marg. Is. ἁπαλὸς ἢ ἁπαλῶς. In ἁπλῶς incidit *Olearius*; quod inceptum. ἁπαλὸς et sensus confirmat et Paris. B. Cf. *Boisson.* ad *Aristaen.* p. 235. De permutatione vocum ἁπλοῦς et ἁπαλὸς vid. Eund. Heroic. p. 547. et ad *Greg. Cor.* p. 655. — μεταβάλλ' μεταρυθμίζεσθαι. Monac.

P. 155, 11. ζωῆς δὲ μετουσίαν οὐκ ἔχων, ἐβούλετο τὴν τέχνην δεικνύναι. contentus sophistica videtur requirere, ut legatur: ἐβούλετο ζωῆς τέχνην δεικνύναι. Supra c. 3. init. ἐπὶ ζωῆς

κῆς ἕξεως γεγυμνωμένος, τὸ ζωτικὸν εἶχεν. c. VI. σπανίζων δὲ αἰσθήσεως ζωτικῆς, ἔνοικον ἔχειν ἐπιστοῦτο τὴν αἴσθησιν. *Welckerus* tamen nolit quidquam mutari, quum ζωῆς ad ἰδέαν eleganter assumatur.

P. 155, 13. ἁψαμένῳ δέ σοι πρὸς τὴν ἀκμὴν ὑπεξίστατο. ὁ χαλκὸς scil. Simillimus locus c. III. καὶ ἦν θαυμαστὸς οἷος ὁ χαλκός· ἰδόντι μὲν γὰρ ἔρευθος ἀπέστιλβεν ἐξ ἄκρων βοστρύχων αἰρόμενον· ἁψαμένῳ δὲ ἡ θρὶξ ὑπεξανίστατο. unde nostro quoque loco ὑπεξανίστατο legendum esse suspicatus sum in Exercitatt. p. 47. Pro ἀκμὴν *Heynius* corrigit ἁφήν. Equidem primos intelligebam digitos.

P. 155, 17. ἦν δὲ ἀνθηρός, ἁβρότητος γέμων, ἱμέρῳ ῥεόμενος. Huc traxeris ex *Euripid.* Bacch. 234. quae de Baccho dicuntur, ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὔκοσμος κόμην, Οἰνωπός, ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων. et 455. πλόκαμός τε — γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως. — Vt h. l. ἱμέρῳ ῥεόμενος, sic c. X. p. 158. πλοκάμων ἕλικες ῥεόμενοι χάρισιν.

P. 155, 18. εἰδοποιήσας. *Heliodor.* III. 15. p. 125. θεοὶ καὶ δαίμονες — εἰς ἀνθρώπους ἐπὶ πλεῖστον ἑαυτοὺς εἰδοποιοῦσιν. εἰδοποιεῖν καὶ σχηματίζειν iungit *Plutarch.* T. II. p. 1054. A. εἰδοποιΐαι τῶν σχημάτων. *Longin.* π. Υ. p. 79. εἰδωλοποιῶν est c. II. p. 147, 37.

P. 155, 21. τῶν βοστρύχων τοὺς ἑλικτῆρας. ἑλικτῆρες ap. *Aristaen.* I. 15. p. 74. sunt ἐνώτια. et ap. *Lysiam.* Or. Gr. T. V. p. 395. ibique *Taylor.* Nostro loco sunt ἕλικες. De comà Bacchi, quam Hymn. Homeric. VII. 4. describit, dixit *Zoega* in Dissert. a *Welckero* editis p. 24. *Visconti* in Museo-Pio-Clem. T. II. tab. XXVIII.

P. 155, 24. ἐπέκεινα θαύματος. θαύματα. Monac.

P. 155, 26. νεβρίς. νευρίς. Monac.

P. 155, 29. εἱστήκει δὲ τὴν λύραν ἐπερείδων τῷ θύρσῳ. τὴν πλευρὰν corrigit *Pierson.* Verisim. p. 236. recte monente *Heynio* p. 213. thyrsum manu teneri Bacchi, nec corpori fulciendo inservire. Ipse cogitavi de χεῖρα, aut τὴν λαιάν. Correctione tamen non opus, si audimus *Welckerum*, qui λύραν Baccho tribui existimat, ut significetur Διόνυσος μελπόμενος, cuius meminit *Pausan.* I. 31. p. 78. Lyrae tamen nulla apud *Pausaniam* mentio, nec verisimile est, *Callistratum* hoc tam insolitum attributum, tamquam rem notam, articulo etiam addito, sine peculiari animadversione transmisisse. Sed fac, Bacchum lyram tenere; quomodo eam thyrso fulcit? Si nobiscum legas τὴν λαιάν, hae difficultates ad unam omnes evanescent.

Digitized by Google

P. 155, 31. *πεποιημένος. πεποιημένοι*, Monac. — *χλοερόν τι καί. χλοερόν τι τε καί*, idem liber.

P. 155, 34. *καὶ γὰρ τὸ βακχεύσιμον.* ex *Euripid.* Bacch. 298. *τὸ γὰρ βακχεύσιμον, καὶ τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει*, ubi vid. *P. Elmsley.*

P. 156, 3. *τὸν βακχεῖον οἶστρον ἐγκαταμῖξαι δυνηθέντος.* restitui lectionem editt. vett. cum quibus consentit Paris. B. nisi quod verbis transpositis *δυνηθέντος ἐγκαταμῖξαι* habet. *οἶστρον* forte excidit ex edit. Morell. eumque errorem auxit *Olear. τὸ βακχεῖον* tacite scribens. Vid. *Boisson.* Her. p. 491, ubi etiam vera lectio *ἐγκαταμῖξαι* illustratur.

IX.

MEMNΩN.

In titulo Mon. *εἰς τὸ ἄγαλμα Μέμνωνος.* quae vitiosa scriptura ibi per totum hoc caput observatur. Ex tali corruptela in Vit. Apoll. III. 11. p. 102. nata videtur depravatio nominis alumni Herodis, *Μένωνα τὸν Ἡρώδου*, quem *Μέμνονα* fuisse appellatum, apparet ex Vit. Soph. I. 10. p. 558.

P. 156, 7. *τοῦ Τιθωνοῦ. Τιθώνου*, Morell. Olear.

P. 156, 10. *οὐδὲ τὸ τῆς φύσεως σιγηλὸν ἠνείχετο.* Vulgo *ἐνείχετο*, quod fraudi fuit *Grutero* et *Salmasio*, qui *τῷ τῆς φ. σιγηλῷ ἐνείχετο* scripserunt, probante *Oleario.* Noli dubitare, nos in Exercitatt. p. 49. recte emendasse *ἠνείχετο. neque silentium, a natura ipsi impositum, sustinuit lapis.* Supra c. IV. p. 149, 16. *οὐ γὰρ ἠνείχετο χαλκὸς εἶναι τὰ πάντα.* Vid. *Piers.* ad *Moer.* p. 176.

P. 156, 20. *καὶ ἦν Μέμνονος ἡ εἰκών. Μέμνωνος.* editt. vett. ante Morell. — *μόνῳ μὲν τῷ ἀνθρωπείῳ. μὲν* excidit ex Morell. et Olear. sed est in editt. vett. in Mon. et Paris. B. — *τῷ ἀνθρωπίνῳ.* Paris. B. *τῷ ἄνω.* Mon. Memnonis simulacrum corpore tantum ab homine videtur discrepare, saxum quod sit, non verum corpus. Sequitur: *ὑπὸ δὲ τύχης τινὸς ὁμοίας καὶ προαιρέσεως ἀγομένη κατηυθύνετο.* ubi quae de fortuna (*τύχῃ*) dicuntur, aliena sunt. Sensus et vis oppositionis postulat, ut dicatur: corpus diversum ab humano, saxeum enim; animus autem et affectus similis. Hoc non fugit Heynium, qui p. 214. *τύχην* memorari existimat tamquam causam affectus et *προαιρέσεως*; sed quanto disertior erit oratio, si legeris, *ὑπὸ δὲ ψυχῆς τινος ὁμοίας.* De frequenti horum vocabulorum permutatione vid. *Schaefer.* Meletem.

Digitized by Google

p. 117. Sic ap. *Himer.* Or. XXII. 1. p. 752. Scr. *μικρότερᾳ ψυχῇ* pro *τύχῃ*. Ap. *Theophil. Simoc.* Ep. XXIX. *ῥίψαντες βοῦν καὶ τῆς πενίας τῇ πενίᾳ, ἐφ' ἑτέραν μετασεησώμεθα λῆξιν, μετὰ τῆς ψυχῆς ἀμείψαντες καὶ τὸ φρόνημα.* Ep. XLI. *ἐμισθωσάμην τὸν ἀγρὸν τουτονί, καὶ μεταβολὴν ψυχῆς ἐδόκουν εὑρεῖν.* Vtroque loco *ψυχῆς* permutandum cum *τύχης*. In *Xenoph. K. Π.* I. 3. 17. ubi olim *τύχη* legebatur, ex libro Victor. Monac. corrigendum: *καὶ ὁ ὃς πρῶτον πατὴρ τεταγμένα μὲν πριεῖ, ἃ ποιεῖ, τῇ πόλει· τεταγμένα δὲ λαμβάνει· μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχή, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν.*

P. 126, 27. *καὶ μήτε ὑπὸ λύπης ἐθέλουσαν διοικῆσαι.* in hac lectione consentiunt editt. vett. cum Mon. Paris. B. sed recte *Olearius* emendavit *διοικεῖσθαι*. Vid. ad c. I. p. 146, 20. *μόνος ἐκ λίθων ἡδονῆς καὶ λύπης παρουσίᾳ διοικούμενος.*

P. 126, 30. *λίθῳ καὶ ἡδονὴν παρέδωκεν ἡ φύσις.* miror his verbis *naturae* tribui, quae statim *arti* tribuuntur, *μόνην ταύτην ἐπισταμένη τὴν τέχνην, νοήματα λίθῳ καὶ φωνὴν ἐνθεῖσαν.* et quae praeterea sequuntur, Memnonem illum artis opus praedicant. Et si *naturae* volebat tribuere illud miraculum, quid opus erat, vocem *ἡ φύσις* denuo inculcari, quae iam initio periodi recte posita? Suspicor itaque, hanc vocem ab obscitante et ad superiora oculis aberrante librario esse scriptam, quum rhetor scripsisset: *ἐκείνῳ δὲ τῷ Μέμνονος λίθῳ καὶ ἡδονὴν παρέδωκεν ἡ τέχνη.* Qua lectione admissa et antithesis est perfecta, et reliqua omnia optime cohaerent.

P. 157, 3. *ἐξίστανεν τὰς ὕλας.* *ἐξιστέμενας* Monac. Similis locus est c. IV. p. 150, 9.

P. 157, 6. *αἱ δὲ Αἰθιόπων χεῖρες πόρους τῶν ἀμηχάνων ἐξεῦρον.* Vid. ad c. I. p. 145, 24. *Aeschyl.* Prom. 59. *δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους.* Ib. 476. *τὰ λοιπά μου κλύουσα, θαυμάσει πλέον, οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.* Promethei memor *Aristoph.* Eqq. 758. *ποικίλος γὰρ ἀνὴρ κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμηχάνους πορίζων.*

P. 157, 7. *καὶ τὴν ἀφωνίαν ἐξενίκησαν τῆς λίθου.* Marg. Morell. *ἴσ. ἐξεκίνησαν.* c. 1. p. 146, 21. *τῆς οἰκείας ἀπέστη κωφότητος, εἰς ἐξουσίαν φωνῆς τὴν ἀναισθησίαν ἐκνικήσας.*

P. 157, 11. *τὴν ἠχὴν ἀντίμιμον.* *Heliodor.* IX. 9. p. 362. *Θεοπλαστοῦσι τὸν Νεῖλον Αἰγύπτιοι — ἀντίμιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν σεμνηγοροῦντες.*

P. 157, 14. *ὡς ἂν ἀντιτιθείσης αὐτῷ τῶν Αἰθιόπων τέχνης.* sic editt. vett. Mon. Par. *ἀντιθείσης.* Morell. — *αὐτῷ, τῷ δημιουργήματι.* sed malim *αὐτῇ*. *Quum ei* (Memnoni) *arte Aethiopum*

filium fato ablatum quodammodo rependisset, — Μέμνωνα. Ald. 1. 2. Iunt. Monac.

X.

AESCVLAPIVS.

P. 157, 18: τὸ ὑπὸ τῶν Ἀθηνᾶς τεχνηθὲν χειρῶν. τεχνισθέν. Monac. Ἀθηναίης ὑποθημοσύνῃσιν illam navem fabricatam esse dicit *Apoll. Rh.* I. 18. Vid. *Eratosth.* Catasterism. c. 35. ibique *Schaubach.*

P. 157, 20. ἄγαλμα δὲ οὐ πιστεύσομεν. revocavi lectionem Ald. 1. 2. cum quibus conspirat Monac. Par. B. πιστεύομεν. Iunt. 1. 2. Morell. Olear.

P. 157, 23. τοῦ ἐνοικοῦντος τὴν δύναμιν τρέπειν, τοῦ σε νικοῦντος τ. δ. πρέπειν. Ald. 1. 2. Iunt. Morell. relicta lacuna post σε. Marg. Mor. ἴσ. τὰς νόσους νικῶντος. *Maussacus* dissert. cr. ad Harpocr. p. 387. τοῦ ἐσικνοῦντος τὴν δύναμιν. V. D. in Ald. Bibl. Goett. τοῦ σεμνοῦ. Rectius *Olearius*, τοῦ ἐνοικοῦντος et τρέπειν. ex emendatione *Grateri* et *Salmasii*. In ἐνοικοῦντος consentit Monac. non item in τρέπειν. Sed vid. ad *Phil. Sen.* l. 2. p. 35, 3. Similem errorem in Vit. Apoll. VI. 1. p. 228. ubi edittt. vett. τῆς ἀνικήτου Λιβύης, sustulimus in Miscell. crit. a *Seebodio* et *Friedemanno* editis T. I. p. 533. ἀοικήτου scribentes ex Vratisl. in quam lectionem sponte incidit ingeniosissimus *Meineke* ad *Euphorion.* p. 119. Loquitur rhetor ex sententia eorum, qui deos in statuis suis habitare, suumque numen cum illis communicare existimabant. *Arnobius* adv. Gent. VI. p. 203. *Sed erras, inquisis, et laberis; nam neque nos aera, neque auri argentique materias, neque alias, quibus signa confiunt, eas esse per se deos, et religiosa dicernimus numina: sed eos in his colimus, eosque veneramur, quos dedicatio infert sacra, et fabrilibus efficit inhabitare simulacris.* ubi vid. *Desid. Herald.* p. 251. 252. Apud *Augustin.* de Civ. Dei VIII. 23. Hermes dicit, *spiritus invisibiles per artem quandam visibilibus rebus corporalis materiae copulare, ut sint quasi animata corpora illis spiritibus dicata et subdita simulacra: hoc esse dicit deos facere, eamque magnam et mirabilem deos faciendi accepisse homines potestatem.* Iamblichus in peculiari opere περὶ ἀγαλμάτων conatus erat demonstrare, esse τὰ εἴδωλα θείας μετουσίας ἀναπλέα, nec solum τὰ θεήτετῃ καλούμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα τέχνῃ χαλκευτικῇ τε καὶ λαξευτικῇ καὶ ἡ τεκτόνων ἐπὶ δήλῳ μισθῷ καὶ ἐργασίᾳ διεμορφώσαντο. τούτων οὖν ἁπάντων ἔργων ὑπερφυὴ καὶ δόξης ἀν-

Digitized by Google

θρεπτίνης κρείττονα dixerat. Quem librum refutandum suscepit *Ioannes Philoponus*, ut docemur a *Photio* Bibl. Cod. CCXV. p. 554. Hanc veterum superstitionem attingens *Fouchetius* in Diss. de Natura et Origine religionis Graecorum in Commentatt. Acad. Inscr. T. XXXVIII. p. 412. ss. recte monuit, christianos ab hac superstitione minime abhorrere; quae, quod turpissimum est, ab iis potissimum fovetur, qui se prae caeteris hominibus divini numinis veritatisque divinae interpretes et praecones haberi volunt.

P. 157, 24. εἰς ἀνθρώπινα σώματα. vates enim divino spiritu incensi, ipsa deorum numina in se recepisse existimabantur. Quare ἔνθεοι vocantur. Proaeresius sophista, quum aliquando divinitus dixisset, audiores τὰ στέρνα τοῦ σοφιστοῦ περιλιχμησάμενοι, καθάπερ ἀγάλματος ἐνθέου, πάντες οἱ παρόντες, οἱ μὲν πόδας, οἱ δὲ χεῖρας προσεκύνουν, οἱ δὲ θεὸν ἔφασαν, οἱ δὲ Ἑρμοῦ λογίου τύπον. Eunap. Vit. Soph. p. 84.

P. 157, 26. οὐ πιστεύσομεν δὲ εἰ μὴ εὖ ἔγγονον κακίας παραπέφυκεν; sic editt. vett. et Monac. In Morell. asteriscus est post κακίας: *Olearius* autem εὖ omisit, sic se hunc locum restituisse existimans. Noli dubitare, scribendum esse: εἰ, ᾧ μηδὲν ἔγγονον κακίας, παραπ. *divinum numen concedimus humana corpora intrare, in quibus tamen fieri potest, ut affectionibus impuris inquinetur; at si idem rei, cui nihil labis inest, coinquinatur, id credere nolimus?* Iunge: εἰ παραπέφυκε τοιούτῳ τινί, ᾧ μηδὲν κακίας ἔγγονον i. e. ἔνεστι. Hanc correctionem eximie firmat Paris. B. ubi εἰ μὴ ἐν. exiguo spatio relicto inter εὖ et ἔγγονον. De μηδὲν quin verum sit, dubitari nequit. Reliqua autem nunc quidem sic scribenda suspicor: οὐ πιστεύσομεν δέ, (κατάγεσθαι τὸ θεῖον εἰς σώματα scil.) οἷς μηδὲν ἔγγονον κακίας παραπέφυκεν;

P. 157, 28. τῆς ἀληθείας πλάσμα. non simulacrum, sed res ipsa, veritatis i. e. naturae ipsius, vera non ficta exhibentis, opus. C. II. p. 167, 36. ὁ μὲν οὖν Σκόπας καὶ τὰς ἀψύχους εἰδωλοποιῶν γενέσεις, δημιουργὸς ἀληθείας ἦν. ubi vid. not.

P. 157, 29. ὡς οὐκ ἂν ἠθοποιήτης ἡ τέχνη. ἠθοποιότητος. Monac. Vocabulum ἠθοποίητος an alibi reperiatur, ignoro; sed si reperitur, significare debet *moribus formatus*; quod ab h. l. alienum, qui requirit ἠθοποιός. Hoc enim dicit rhetor, artem hic non mores affectusque repraesentare, sed dei simulacrum referentem, in ipsum deum transisse. Haec vi *Plutarch.* V. Num. c. 16. τὴν γεωργίαν μᾶλλον ἢ ἠθοποιὸν ἢ πλουτοποιὸν ἀγαπήσας τέχνην.

P. 158, 1. ἀποτίκτουσα. ἀποκτίνουσα. Monac. — πρόσωπον δέ σοι θεασαμένῳ. Cf. VIII. p. 165. 13. — δουλοῦται τὴν αἴσθησιν. i. e. δεσπόζει.

Digitized by Google

P. 158, 3. εἰς κάλλος ἐπίθετον. *pulchritudinem adventitiam et fallacem.* Themist. Or. IV. p. 55. D. οὐκ ἐπίθετον κεκτημένοι ξύνοιαν, ἀλλ' ἀναγκαίαν.

P. 158, 4. ἀλλὰ παιὰν καὶ πλεων ἀναπνοῦν ὅμμα. ἀλλὰ π... καὶ, Paris. B. spatio post π relicto. in marg. πάναγ. vertitur: *medicum et gratiosum oculum.* Sed quis unquam παιὰν sic adiective usurpavit? *Heynius* cogitabat de πρῷον; mihi *Callistratus* παιώνιον videtur scripsisse: παιώνιόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον λόγον tribuit Demostheni *Longinus II.* Y. c. 16. p. 72. *Plutarch.* T. II. p. 118. C. μηδὲ τὸ ἀλγοῦν τῆς ψυχῆς ἀποθεραπεύειν παιωνίοις λόγου φαρμάκοις. ubi vid. *Wyttenbach.* T. XII. p. 782. Depravatus ap. *Aristidem* locus in Or. de Aesculap. T. I. p. 40. (71). τὸ γὰρ τοῦ Ικκδάρου μετέβαλες. ἐκεῖνον μὲν γὰρ ὁ Πὰν τὸν Παιᾶνα ὠρχήσατο, ὡς λόγος: ἐγὼ δέ, εἰ θέμις εἰπεῖν, ὧν ὑποκριτὴς εἶναι *Canterus* corr. τῶν σῶν ὑποκρ. εἶναι δοκῶ, Durius *Reiskius*: ὧν σὺ ἐποίησας φημὶ ὑπ. εἶναι. Tu scribe potius, syllaba fugitiva retracta: ἐγὼ δέ, εἰ θέμις εἰπεῖν, παιώνος ὑποκριτὴς ἦν. quae elegantem cum praecedentibus antithesin faciunt.

P. 158, 5. ὑπαστράπτει. ὑπαπτράπτειν Monac.

P. 158, 6. πλοκάμων δὲ ἕλικες ῥεόμενοι χάρισιν. c. XI. p. 159, 7. κόμης δὲ εἶχεν ἕλικας ταῖς ὀφρύσιν ἐπιβαίνοντας. *Anacr.* Od. XXIX. 6. ἕλικας δ' ἐλευθέρους μοι πλοκάμων. — ῥεόμενοι χάρισιν. ut c. VIII. p. 155. de Baccho, ἀρρότητος γένων, ἁμέρῳ ῥεόμενος. illud tamen insolentius. Malim, ni fallor, haec habeant, si participiorum sedibus inter se permutatis legeretur: πλοκάμων δὲ ἕλικες πεφηλότες χάρισιν, οἱ μὲν εἰς νῶτα ῥεόμενοι ἄφετοι κέχυνται. *Themist.* Or. XXIV. p. 305. B. πλοκαμοί τε οὔτε ἄφετοι μεθίενται πλανᾶσθαι, οὔτε ἐκ ποικιλίας κομμωτικῆς ἀναπλέκονται· ἀλλὰ μέσον τινὰ κόσμον ἔχουσιν ἀταξίας (sic Ambros. pro εὐταξίας) τε καὶ τρυφῆς.

P. 158, 8. οἱ δὲ (ἕλικες) ὑπὲρ μετώπου πρὸς τὰς ὀφρῦς ἐπιμαίνοντες. sic editt. vett. Cod. Mon. Par. B. ἐπιμένουσες, Morell. Olear. Una littera mutata in Exercitt. p. 42. scripsi, πρὸς τὰς ὀφρῦς ἐπιβαίνοντες. ut c. XI. p. 159, 8. ἕλικας ταῖς ὀφρύσιν ἐπιβαίνοντας. Vid. ad c. VII. p. 154. 6. Iterum c. XII. p. 160, 6. ὅσον ἐς ὁμφαλὸν καταβαίνει. editt. vett. κυταμαίνει. Frequens permutatio. *Aelian.* H. A. I. 38. τοὺς συμπότας ἐκμαίνων. Monac. 87. ἐκβαίνων. Ib. IX. 48. ἐπιμαίνονται τοῖς ἄρρεσι. idem liber, ἐπιβαίνονται *Sophocl.* Oed. Col. 208. ἐπείπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις. Ald. μένεις. — *Syntipae* Fab. XL. πάντες ἐπιβαίνουσι. Cod. Ἐπεμμένουσι. Vid. *Bast.* ad *Aristaenet.* p. 340. In loco depravatissimo *Antigoni Carystii* c. 161. p. 206. τὴν δὲ ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς

πρήνην Σίλαν οὐδεγοκουφατα τούτων βληθέντων αἰὰν ἐπιμένειν. sic fortasse scribendum: οὐδὲ τὸ κουφότατον τῶν ἐμβληθέντων ἐᾶν ἐπιβαίνειν. ubi ἐᾶν debetur *Bentleii* acumini.

P. 158, 12. τῷ νόμῳ τῆς τέχνης μὴ πειθομένης τῆς ὕλης, ἀλλὰ νοούσης, ὅτι σχηματίζει θεόν, καὶ δεῖ δυνασεύειν. *Olearius* verba sic iungebat: τῆς τέχνης μὴ πειθομένης τῷ νόμῳ τῆς ὕλης. quod si verum esset, nihil foret certius, quam voces τῆς τέχνης et τῆς ὕλης sedes suas inter se permutasse. At salva res est. Hoc dicit sophista: in illo signo materia non tam obsequitur legi artis, quam sua sponte vitalem formam induit, intelligens, sibi, quum deum repraesentet, non parendum, sed imperandum esse. Rem extra dubium ponit similis locus c. IV. de Amore: χαλκὸς δὲ αὐτὸν ἐτύπου, καὶ ὡς ἂν Ἔρωτα τυπῶν, τύραννον θεὸν καὶ μέγαν, καὶ αὐτὸς ἐδυνασεύετο· οὐ γὰρ ἠνείχετο χαλκὸς εἶναι τὰ πάντα, ἀλλ' ὅσος ἦν, Ἔρως ἐγένετο.

P. 158, 15. ἅτε δὴ τῆς ὑγείας τὴν οὐσίαν ἐν ἑαυτῇ φέρουσα. sic editt. vett. cum Monac. Paris. B. Cf. *Boisson.* ad *Philostr.* Heroic. p. 607. ἐν perperam omissum in Morell. Olear.

P. 158, 17. ἡμεῖς μὲν δή σοι καὶ λόγων, ὦ παῖ, νεαρῶν καὶ μνήμης ἐγγόνων ἀπηρξάμεθα. hoc primum loco *puerum* alloquitur *Callistratus*, cuius nulla in praecedentibus mentio. Et ille hoc quoque loco debetur librario; nam nihil certius est, quam quod scripsi in Exercitatt. p. 53. legendum esse, ὦ Παιάν. Παιὰν vocatur Aesculapius ab *Antimacho* ap. *Galen.* Antidot. l. p. 429. *Aristoph.* Plut. 636. Cf. *Gesner* in Comment. Soc. Gotting. T. II. p. 286. *Ilgen* ad Hymn. Homer. p. 301. Huic deo, ut *Sophocles* (vid. ad *Phil. Iun.* XIII. p. 154, 20.) hymnum pollicetur sophista, si ipsi sanitatem tribuerit integram. — λόγοι νεαροὶ sunt verba ornata, florida, studiose comta. Vid. *Ernesti* Techn. Rhetor. p. 223.

P. 158, 20. πρόθυμος δέ σοι καὶ τὸν νόμον ᾄδειν. sic editt. omnes et Codd. Mon. et Paris. B. *Olearius* tacite dedit πρόθυμος δὲ σύ — *tu vero ad hymnum quoque canendum es paratus*; accommodate ad falsam lectionem ὦ παῖ, et reliquam totius loci interpretationem. Vera lectione restituta, omnia bene cohaerent. Ludit autem sophista in νόμον (quod hymnum significat) et νέμειν.

XI.

AMOR.

Cupido Praxitelis, diversus ab eo, qui cap. III. fuit memoratus; et ipse ex aere, et in acropoli positus. Pausaniae aetate non

superfuisse videtur; nihil enim de eo memorat in operibus acropolios. Non enim Praxitelis artem praeteriisset inter multa obscura et aliena, quae interponit. Erat puer tener, aere molle et invenile corpus eximie reddente; coma partim a cervice promissa, partim supercilliis imminens, revincta tamen fascia; oculi illecebras pudore permistas habebant; iidem amabiles, etiam exultantis sensum exprimentes. Heynius. p. 215.

P. 158, 23. ἢ δεῖ σοι τῆς τέχνης παρασπῆσαι τὸ πρᾶγμα; ausus sum reponere, quod sensus et contextus flagitabant, pro εἰ δεῖ et παρασπᾶναι. Quae lectio si quando in bonis libris reperiatur, non mihi eius inventae laudem arrogo, sed Oleario eam omnem tribuo; qui vertit: *deumne in arce Atheniensi spectasti, quem Praxitelis statuit? an putasti artis opus oratione sistere tibi oportet?* In notis idem nihil monuit. Frequens permutatio particularum εἰ et ἤ. Vit. Apoll. II. 30. p. 82. διορᾶν τὸν νέον — εἰ πατρὸς ὑπήκοος, ἢ μητρός, ἢ διδασκάλων, εἰ παιδαγωγῶν. scr. cum Vratisl. εἰ μητρός, εἰ διδασκάλων. in eodem libro παιδευτῶν legitur pro παιδαγωγῶν. Ibid. V. 30. p. 213. ubi incendium Capitolii narratur τῷ Ἀπολλωνίῳ φαίνεσθαι πολλῷ θᾶττον, ἢ κατ' Αἴγυπτον ἐπράττετο. idem liber., ἢ εἰ κατ' Αἴ. ut III. 27. p. 118. διακείμενα ἥδιον, ἢ εἰ ὀψοποιοὶ αὐτὰ παρεσκεύαζον. Ib. IV. 20. p. 158. de iuvene quodam: ἀσελγές τε οὐκέτι ἐφαίνετο, οὐδὲ ἄταιρον βλέπον, ἀλλ' ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, μεῖον οὐδὲν ἢ εἰ φαρμακοποσίᾳ ἐκέχρητο. Vrat. ἀσελγὴς et βλέπων. Ap. Lucian. Cynic. c. 4. T. IX. p. 198. οὐ κοινὸν οὐδὲν χεῖρον ἔχουσιν, ἢ μὴ χεῖρον τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν. Cod. quidam ἤν. Scr. εἰ μὴ χεῖρον.

P. 158, 26. μαλαττούσης. μαλλαττούσης. Mon. — ἡμέρου μεστός. ἡμέρους ἑστώς. Monac.

P. 158, 30. μὴ μαχομένην τῇ ἀπαλότητι τὴν οὐσίαν ἔχων. μὴ delevit Olear. In Morell. marg. ἴσ. καὶ μαχ. Procul dubio nata negatio ex proxima syllaba μα. Abesse videtur a Paris. B. Cf. c. IV. p. 149, 20–24. c. V. p. 151, 29. c. VI. p. 152, 30.

P. 158, 32. καὶ ὅλος ἐξέβαινε τῆς αὐτοῦ φύσεως τοὺς ὅρους, εἰς τὸν ἀληθῆ τύπον μεθιστάμενος. sic haec distinxi, quum vulgo post φύσεως incideretur. C. VI. p. 152, 29. habetur, τῆς οἰκείας ἐκβαίνειν τάξεως. sed non minus recte ἐκβαίνειν iungitur cum accusativo. C. II. p. 147, 2. ἐν γὰρ τῇ οἰκείᾳ τάξει μένων ὁ λίθος, τὸν ἐν τοῖς λίθοις νόμον ἐκβαίνειν ἐδόκει. Heliodor. l. 22. p. 36. ἐκβαίνειν ἀναγκάζομαι τοὺς ἐμαυτῆς τε καὶ παρθένων νόμους. Longin. II. Y. c. 35. p. 128. ἀλλὰ καὶ τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὅρους ἐκβαίνουσιν αἱ ἐπίνοιαι.

P. 159, 2. ᾗ γὰρ μὴ παρέλαβεν ἥλιξ, μηδὲ εἶχε τὸν φῶτα.

Digitized by Google

restitui: *quorum nec capax erat materia, nec adspirantem alium habebat.* Saltem scribendum, *τὸν φόντα.* Sed gravius latet vitium. Non poenitet coniecisse in Exercitatt. p. 54. *μηδὲ εἶχεν ἄμφυτα.* ut c. I. p. 145, 22. *εἶναι γὰρ ἔπειθε καὶ πνοῆς ἐξουσίαν ἐν ἑαυτῷ ἔμφυτον.*

P. 159, 4. *ἐκινοῦτο δὲ τὰς κεφαλὰς ἐρυθήματι.* sic cum *Grutero* et *Salmasio Olearius* se exhibere censebat pro *ἐκινοῦτο.* Sed *ἐκινοῦτο* est vitium Morell. alterum autem habetur in veteribus omnibus. — *ὃ δὴ καὶ παράδοξον.* c. VI. p. 152, 17. *αἱ πτέρυγες δὲ αὐτῷ εἰς ἄνθος ἐρευθόμεναι νεοσήσιον ὡραΐζουσι.*

P. 159, 8. *ὁ δὲ τῷ τελαμῶνι.* articulum restitui ex edittt. vett. Monac. et Paris. B. Perperam omissus a Mor. et Olear. — Ne quis haereat in *ὁ δὲ*, ad idem, quod praecessit, subiectum relatum, frequens hoc est ap. *Homerum*, de quo vid. *Imm. Bekker* Diar. litt. Ienens. an. 1809. nr. 248. p. 163. nec minus ap. *Herodotum.* Cf. *Werfer.* in Act. Phil. Monac. I. p. 89. a.

P. 159, 9. *κατασκέψων τὴν κεφαλῆς κόμην. τὴν κεφαλὴν κόμην.* Ald. 1. a. Iunt. 1. 2. Paris. B. Primus mutavit Morell. Alterum horum verborum inducendum esse suspicor.

P. 159, 13. *καὶ τὰ ἐν αὐτῇ δὲ ἅλματα. δαιδάλματα* legendum esse dixi in primo critices Specimine, anno 1786 a me edito, p. 55. Idem postea coniecit *Heynius*, non recordatus nostri conaminis, in Comment. Soc. Reg. T. X. p. 91. not. c. *Lucian.* Amor. c. 13. T. V. p. 270. *Παρίας λίθου δαίδαλμα κάλλιστον. Pindar.* Pyth. V. 48. *τέκτονος δαιδάλματα. Himer.* Ecl. XIV. 1. p. 240. *ἔχει δὲ ὧδέ πως τὸ δαίδαλμα.* Piget me hanc lectionem non in ordinem recepisse.

P. 159, 16. *τῆς τριχὸς μίμησιν.* Articulum om. Paris. B. — *ὁτὲ μέν.* ὅτε h. l. et in seqq. Morell. et Olear. ὁτὲ habent edittt. vett.

P. 159, 17. *βοστρύχων οὔλων πλοκαῖς. Marc. Arg.* in Anth. Pal. VI. 201. *βόστρυχον ὡραίων οὖλον ἀπὸ πλοκάμων. Antipater* lb. VI. 276. *οὔλας χαίτας.*

P. 159, 18. *ἐκταδὸν κατὰ νώτου χεθῆναι.* Vid. de hac verbi forma ad c. VII. p. 154. 6. Adverbio *ἐκταδὸν* usus est *Liban.* Or. Antioch. T. I. p. 343. 8. *οἷς μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν ἐκταδὸν οὕτω στοαὶ τῶν οἰκιῶν προκείμεναι.*

P. 159, 19. *ὁτὲ δὲ ἐπιφεῖναι τὰ μέλη πρὸς τὸ σύντονον μεθιστάμενος.* dixerat rhetor, aes modo transiisse in mollem et teneram carnem, modo in crispos cincinnos, modo in caesariem eleganter deflnentem; his opponit aliquid diversi generis, firmiora membra scil. et adstrictiores partes, quas aes non minus ac delica-

tiora illa repraesentaverit. Verbum ἐπιτεῖναι de corpore et anima illustravit *Lennep.* ad *Phalar.* p. 175. s.

P. 159, 20. ὄμμα δὲ ἱμερῶδες, αἰδοῖ συμμιγές. in ora Cod. Grut. et Salm. notatum, ἱμέρῳ καὶ αἰδοῖ. Tum vero mallem: ἱμέρῳ τε καὶ αἰδοῖ. Adiectivum ἱμερώδης alibi non notavi. Simile quid de Aesculapio c. X. p. 158. βάθος ἄφραστον ὑπαστράπτει σεμνότητος αἰδοῖ μιγείσης.

P. 159, 21. ἀφροδισίου ἐρωτικοῦ γέμων χάριτος. καὶ χάριτος fuisse suspicatur *Heynius*; sed sic hunc locum persanatum esse non credo. ἐρωτικοῦ ex marg. in textum venisse suspicor. Quo deleto, optime habebit oratio: ὄμμα δὲ ἱμερῶδες, αἰδοῖ συμμιγές, ἀφροδισίου γέμον χάριτος. c. XIV. p. 162, 26. ἀφροδίσιον ἵμερον ἐξ ὀμμάτων στάζουσαι. In hac lectione masculi terminatio pro ἀφροδισίας χάριτος, non erit offensioni in scriptore Atticismi studioso. Vid. *Bast* ad *Aristaenet.* p. 218. *Matthiae* Gr. gr. §. 118. not. 3.

P. 159, 22. καὶ γὰρ ἤδεν ζηλοῦν ὁ χαλκὸς τὸ ἐρώμενον, καὶ ὑπήκουσε ἐθέλοντι τῷ εἰδώλῳ γαυροῦσαι. Edlt. vett. ὑπήκουσας et γαυροῦσα. Sic etiam Monac. ὑπήκουσα et γαυροῦσα. Morell. in marg. autem γρ. ὑπηκοῦσαι et γαυρῶσα. *Olearius* ὑπήκουσας et γαυρῶσαι. In ὑπηκοῦσαι nihil aliud latere quam ὑπήκουσε, nemo dubitabit, qui meminerit, quam saepe αι et ε inter se permutata sint. Sic c. II. καὶ τριχὸς λεπτότητι λίθος ὢν ἐπείθετο, καὶ πλοκάμων ὑπήκουσε τοῖς μιμήμασι. c. IV. καὶ ἦν ἰδεῖν ὑπακούοντα τῷ πάθει τὸν χαλκὸν καὶ δεχόμενον εὐκόλως τὴν γλυκυτητος μίμησιν.

P. 159, 24. ἀκίνητος δὲ οὗτος ὁ εὔφημος, ἔδοξεν ἂν σοι νικήσεως μετέχειν. Merito verba οὗτος ὁ εὔφημος *Heynio* videntur suspecta. Et οὗτος quidem mutandum in ὄντως. Vid. ad c. VI. p. 153, 1. Infra c. XIV. p. 162. 1. ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ὄντως ἦν ἀκίνητος, ἐδόκει δὲ οὐ τηρεῖν τὸ στάσιμον. Pro εὔφημος autem fortasse ἔφηβος scribendum, aut ἐφίμερος: ἀκίνητος δὲ ὄντως ὁ ἐφίμερος.

XII.

CENTAVRVS.

P. 159, 27. εἰς ἱερόν. Solebant propylaea variis artis operibus, nullo ad templi religionem respectu habito, collocari (ornari?) et itaque et in iis Centaurus. HEYNIVS. ὃ τὴν κάλλιστην εἰκασίαν εἰς ἑαυτὸ μεθίστη. Alibi εἰκασία est *similitudo*, ut c. II. p. 147, 7.

Digitized by Google

hoc loco ipsae imagines, statuae, signa esse debent; quae pulcherrima ornamenta templum illud, de quo agit rhetor, sibi vindicaverat. Vulgaris ratio tulisset: ἱερόν, τοῖς καλλίστοις ἀγάλμασι κεκοσμημένον.

P. 159, 30. οὐκ ἀνδρὶ, κατὰ τὴν Ὁμήρειον εἰκόνα, ἀλλὰ θηρίῳ παραπλήσιον ὑλήεντι. Noli dubitare, haec verba respicere verba *Homeri* Od. IX. 191. non de Centauro quidem, sed alio monstro: οὐδὲ ἐῴκει Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ὄρει ὑλήεντι. unde in Exercitatt. p. 59. suspicatus sum, apud Nostrum quoque fuisse: ἀλλὰ ὄρει ὑλήεντι. Vid. ad *Phil. Sen.* II. 21. p. 89, 4. qui locus eodem vitio videtur laborare. Quae sequuntur, illustrant priorem partem loci Homerici, οὐκ ἀνδρί —

P. 159, 33. ἐς ἵππου βάσιν. εἰς. Monac. Paris. B. Hac forma Noster solet uti. In verbis τετρασκελῆ βάσιν cogitavit fortasse de *Euripid.* Hecub. 1058. τετράποδος βάσιν θηρός. Apud Eund. Herc. Fur. 180. τετρασκελές θ' ὕβρισμα, Κενταύρων γένος.

P. 160, 1. τῶν γὰρ ἵππων καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις ἐξ ἡμιπείας τεμοῦσα εἰς ἓν σῶμα συνήρμοσε. restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. cum quibus convenit Monac. et Paris. B. Marg. Morell. ἴσ. τὸν γὰρ ἵππον καὶ τὸν ἄνθρωπον. idque recepit *Olearius*. Fortasse recte. Sed fieri possit etiam, ut lectum fuerit: τῶν γὰρ ἵππων καὶ τῶν ἀνθρώπων σῶμα — aut, uno vocabulo transposito: τῶν γαρ ἱ. κ. τ. ἀ. ἡ φύσις ἐξ ἡμιπείας τεμοῦσα σῶμα, εἰς ἓν συνήρμοσε.

P. 160, 6. τοῦ δὲ ἵππου σώματος. Fortasse, ἱππίου.

P. 160, 7. καταβαίνει. καταμαίνει. Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. etiam Paris. B. Emendavit Morell. adstipulante Mon. Vid. ad c. X. p. 158. 8. — νῷ ἀνθρωπείῳ. ἀνθρωπίνῳ. Monac. Paris. B.

P. 160, 10. καὶ ὅσον εἰς τὸν νῶτον εὐρύνεται. τὸ νῶτον. Vulgo. τὸν νῶτον. Paris. B. τὸν νότον. Mon. Vid. ad *Oudendorp.* ad *Thom. Mag.* p. 637. *Lobeck.* ad *Prynich.* p. 290.

P. 160, 11. τὸν ἀπὸ ὀμφαλοῦ μέχρι τῆς βάσεως στηριγμόν. τὸν restitui ex Paris. B.

P. 160, 12. τοιούτου δὲ ὄντος τοῦ σώματος. hoc quoque loco revocavi lectionem editt. vett. et Paris. B. quam primus Morell. mutavit in τῷ σώματι. ὄντως τοῦ σώματος. Monac. — εἶδες ἂν θυμὸν ἐπιπλέοντα τῇ τεχνήματι. sic editti. et libri nostri. *Olearius* dedit ἐπιπνέοντα, ex ingenio, ut ait. Vulgatam tuetur *Heyn.* ἐπιπλέοντα idem esse dicens, quod ἐπανθοῦντα, ἐπόντα, ἐπιπολάζοντα τῇ τεχνήματι. Vtinam huius significationis exempla attulisset. Leni muttatione scribe: ἐπιπολεύοντα. *Aelian.* H. A. IX. 61. οἰκοῦν ἡ μὲν ἐνέφυ, τὸ δὲ οὐκ ἐπιπολεύει, ἀλλὰ ἐς τοὺς ἔσω πόρους κατολισθάνει. (κατολισθάνει. Cod. Mon. 564.)

Digitized by Google

P. 160, 15. *τὸ θηριώδες.* articulum omissum a Morell. et Olear. restitui ex edit. vett. Par. B.

P. 160, 17. *πρὸς τὸν ἀληθῆ τύπον* i. e. *πρὸς τὴν ἀλήθειαν.* Vid. c. XI. p. 158. 33. *εἰς τὸν ἀληθῆ τύπον μεθιστάμενος.*

XIII.

MEDEA.

Aliam mentionem statuae huius (in finibus Macedoniae conspectae) occurrere non meminimus. At sunt duo epigrammata in statuas Medeae e marmore; in altero memoratur furor ex ira, in altero furor et miseratio. Anal. V. P. T. III. p. 215. CCCII. et CCCIII. HEYNIVS. De Medeae facinoribus, operibusque antiquis, quibus illa repraesentantur, disputavit *Boettigerus Vasengemälde* T. 1. 2. p. 164. in prolusionibus duabus de Medea Euripidea cum priscae artis operibus comparata. Vinar. 1802. in Amalthea T. I. p. 169. ss. Adde *Millin Déscription des Tombeaux de Canosa.* p. 32 et 33.

P. 160, 21. *καὶ γὰρ λογισμοῦ κατηγόρει τὸ δήλωμα.* vulgo *κατηγορεῖτο. κατηγορεῖ τὸ δ.* Monac. quod firmat correctionem *Heynii, κατηγόρει τὸ δ.* Accentu enim mutato erat opus ob *ὑπανίστατο* et *μετέβαινεν.* De verbo *κατηγορεῖν*, pro *δηλοῦν* usurpato, vid. ad c. III. p. 148, 30.

P. 160, 26. *ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς ὑπὲρ τὴν πρᾶξιν ἐδήλου τῆς γυναικὸς τὰ βουλεύματα.* vertitur: *nam cogitatio imagine expressa, magis quam si ipsam agere vidisses, mulieris consilia prodebat.* quod abhorret a mente scriptoris, qui causas *λογισμοῦ* et *θυμοῦ* in animo Medeae inter se pugnantium, interpretatur. Sed tum requiritur *ὑπὲρ τῆς πράξεως.* quod quum a ductibus vulgatae paulo longius recedat, scribendum videtur: *περὶ τὴν πρᾶξιν.*

P. 160, 27. *ὁ δὲ θυμός, τῇ ῥύμῃ τῆς ὀργῆς παραγραφόμενος τὴν φύσιν, πρὸς τὸ ἔργον ἤγειρε.* necesse est, dictum esse pro *γραφόμενος, exhibitus*, quae non bene cohaerent. Melius forte iungas, *θυμὸς παραγραφόμενος τὴν φύσιν*, sexum, imbecillitatem muliebris sexus, *tollens, vincens, πρὸς τὸ ἔργον ἤγειρε. Παραγράφειν* est *eximere, tollere e medio.* Ita necesse non erit *παρατραπόμενος*, avertens, pervertens se. HEYNIVS. *φύσις* h. l. non est imbecillitas sexus muliebris, sed maternus amor, mulieribus a natura datus. Hunc amorem ira vehementer commoti animi quasi *circumscribit*, nec intercedere patitur, sed prohibet, quo minus vim suam exserat. Cogitandum de usu forensi verbi *παραγράφεσθαι*,

Digitized by Google

quem illustravit *Valesius* ad *Harpocr.* p. 60. s. *Dorvill.* ad *Charit.* p. 468. Ἡ ῥύμη τῆς ὀργῆς est ἡ ὁρμή. Vid. ad *Achill. Tat.* p. 462. s. Ad ἤγειρε supplendum τὴν γυναῖκα. ἤγειρας Paris. B.

P. 160, 29. τὴν ἐπὶ τὸν ψόγον ὁρμὴν εἰςηγούμενος. τον ψόφον et εἰςηγόμενος. editt. Ald. Iunt. ψόγον. Monac. τὸν ψόφον — εἰςαγόμενος. Morell. cum asterisco, vertens: *ad caedis appetitum inducens.* Hinc *Olearius*: ἐπὶ τὸν φόνον — εἰςαγόμενος. Probabilis emendatio φόνον et fortasse vera; sed quum ψόγον etiam explicari possit de actione vituperanda et flagitiosa, malui codicis lectionem sequi, quam coniecturam. εἰςηγούμενος autem sine haesitatione recepi ex Paris. B. probante *Boissonadio* ad *Planud.* Metamorph. p. 647.

P. 160, 31. εἰς τὴν μητρῴαν σύνεσιν ἀῤῥώστως ἐκ τοῦ θυμοῦ τὴν λίθον ἕλκουσα. ἕλκουσαν. editt. omnes cum Mon. et Paris. B. Recte *Olearius* ἕλκουσα. Pro ἀῤῥώστως marg. Morell. ἴσ. ἀῤῥήτως. Perperam. Cernebatur in illo marmore tristitia, ab ira ad maternum affectum traducens, sed ἀῤῥώστως, sine vi et non satis fortiter. Ira enim et furor vicit.

P. 161, 1. ἀλλ' εἰς θυμοῦ καὶ μανίας ἔνδειξιν διῃρεῖτο. in loco manifesto depravato, olim tentavi, εἰς οἴκτου καὶ μανίας, quod adstruere sum conatus in Exercitatt. p. 60. Lenior *Haschkii* correctio ap. *Heyn.* p. 218. θυμοῦ καὶ ἀνίας. Epigrammata de Medea inter iram et misericordiam fluctuante cum *Callistrato* comparavit *Nicol. Loëns.* Epiphyll. IV. 16. Simili modo depravatum suspicor *Aelian.* V. H. XIII. 15. de Coicylione quodam, ὅςπερ τὰ κύματα ἠρίθμει ὑπὸ τῆς ἄγαν μανίας. At undas numerare non tam est τῆς ἄγαν μανίας, quam ἀνοίας potius. Et sic *Aelianum* scripsisse puto.

P. 161, 3. εἰκὸς γὰρ ἦν μετὰ τὸν χόλον καθαρεύουσαν τοῦ θυμοῦ, ἐπιστρέφεσθαι πρὸς οἶκτον. explicari haec possunt: *postquam facinore, quod bilis suadebat, perpetrato, se ab ira liberavit, consentaneum erat, eam ad misericordiam reverti.* Tautologiae species, quae his verbis inest, fortasse studiose quaesita. Emendavi olim in Exercitatt. p. 60. μετὰ τὸν φόνον. Sed hanc correctionem probare non potui iudici in paucis idoneo, *Boissonadio* ad Heroic. p. 339.

P. 161, 8. ὁτὲ μέν. vulgo ὅτε h. l. et in proxima enuntiatione.

P. 161, 9. μαλαττομένην εἰς στενότητα. vere *Heynius*, εἰς στυγνότητα. in *tristitiam.* Ap. *Ioann. Chrys.* T. IV. p. 741. A. στυγνότης apponitur τῷ χαίρειν καὶ γεγηθέναι. *Isidor. Pelus.* Ep. 391. p. 677. B. τῇ τοῦ προσώπου στυγνότητι ἐμφαίνοντες τῆς ψυχῆς τὴν κατάστασιν. de tristi terrae adspectu, antequam cultus esset, φλεγμονῆς ἦν ἅπαντα μεστὰ καὶ στυγνότητος. ap. *Plutarch.* T. II. p. 994. Ap. *Heliodor.* VI. 2. p. 225. ὁ δὲ γεννάδας ἡμῖν

Ναυσικλῆς, καὶ πολλῷ γέλωτι τῶν ἄλλων κατεσθάσαν ἐξύγχανε. recte emendavi: *συγγνάζει.* ut sp. *Himer.* Or. XIX. 1. p. 714. *ὅτι γυμνάζει μὲν ὁ βασιλεύς.* *Wernsdorfius*, *ὅτι συγγνάζει.* Ibi Ecl. III. 2. p. 68. *συγγνάζων ἦκεν ἐπὶ τὴν κρίσιν Ἐπίκουρος, καὶ τὸ τῆς ἡδονῆς δόγμα τῇ κατηφείᾳ διέφθαρκεν.* Ibi IV. 25. p. 120. *διὰ προσώπου συγγνάζοντος.* XXXVI. p. 308. *πρὶν μειδιάσαι συγγνάζομεν.* De *συγγὼς tetricus*, vid. Anim. ad Anth. II. 3. p. 96.

P. 161, 12. *πλήσαντος τὴν μίμησιν.* sic edita cum Mon. et Paris. B. *Olearius* ex coniectura dedit *πλάσαντος.*

P. 161, 13. *καὶ σύνεσιν ἔμφρονα.* restitui lectionem Ald. 1. 2. Iunt. 1. 2. quae est etiam in Mon. et Paris. B. *ἔμφρονα* vitiose Mon. et Olear. Verum non fugit *Heynium.*

P. 161, 14. *τοὺς πενεγόητας τῇ φύσει — ὄρους ἐκβάλλουσα τοὺς πεπακότας.* edidit vett. et Paris. B. In Monac. prior lectio obliterata correctione. *πεπηγότας* est verissima correctio marg. Mon. *Hesych.* ὅρος· στήλη· ἢ καταπεπηγυῖα ἐπὶ χωρίῳ. *Lesbonax* in Protrept. Oratt. Gr. T. VIII. p. 29. *πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶνας καὶ καλοὺς ἠγωνίσαντο οἱ ὑμέτεροι πατέρες, ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων ὅροι πεπήγασι, πολλῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας, πόλεις μεγάλαι, ὑπακούουσαι τοῦ ὑμετέρου κήρυκος.* quorum verborum sententia a *Reiskio* minus recte accepta est. Praemium victoriae maiorum orator appellat urbes, in finibus imperii Atheniensium positas, quae quamvis longe ab Athenis remotae, tamen praeconum Atticorum iussis parebant.

P. 161, 16. *καὶ παιδικῶν λόγων μετὰ τὴν ἄκμον σφαγὴν ἔπιτεκνι.* Monet *Heynius*, *λόγους* esse pro *λογισμούς*, et intelligi sensa, quae in liberos parentes habent. Ipse in Exercitatt. p. 61. emendationem tentavi, sed sine successu. *Boettigerus* in Miscell. Phil. I. 1. p. 134. *παιδικῶν χοῶν* tentavit, respectu habito ad *Euripid.* Med. 1381. Sed hoc loco agitur de affectibus, quibus Medeae animus agitatur. Comparaveris *παιδικοὺς λόγους* cum *παιδείους ὕμνους* ap. *Pindar.* Isthm. II. 5. quae sunt carmina amatoria, teneri affectus plena; ut intelligantur sermones materno sensui convenientes. Ap. *Xenoph.* *K. II.* 1. 4. 27. *παιδικοῦ λόγου ἐπιμνησθῆναι* dicitur de sermone amatorio; et in Eiusd. Agesil. c. VIII. 2. *παιδικοὶ λόγοι* opponuntur *seriis*, *τοῖς σπουδαίοις.* Vehementer tamen dubito, an horum aliquid nostro loco conveniat.

Ibid. Caedes nondum peracta est, *ἡ χεὶρ διακονεῖν ἑτοίμη τῷ θυμῷ.* Quid igitur si ita interpretemur: *Sermones de filiis iactat, ad nefandam mactationem se accingens, conversus,* ut sp. *Eurip.* Med. 1243. ss. cuius tragoediam sculptori obversatam esse diserte ait Lin. 11, et in Neophronis Medea ap. *Stob.* *Serm.* XX. p. 171: *ὦ χέρες, χέρες, πρὸς οἷον ἔργον ἐξαπλίζο-*

Digitized by Google

μεσθα. De hac praepositionis μετά vi dixit *Matthiae* Gram. Gr. §. 587. F. G. Welcker.

P. 161, 18. ξιφηφόρος ἡ χείρ. ensem armatam omnes Medeam finxerunt. Vid. *Boettiger.* in Miscell. Phil. T. I. p. 135. nov. *Vasengemälde* Fasc. II. p. 168. Adde *Valer. Flac.* VIII. 19. *Liban.* in Ἔκφρασει Medeae T. IV. p. 1090. 18. ταῖν δὲ δὴ χεροῖν ἡ δεξιὰ μὲν ξίφει καθώπλισται, καὶ δοκεῖ χὸν φόνον εἰς τοὺς παῖδας ἐπανατείνεσθαι, καὶ ποιεῖν ἀεὶ δοκεῖ τὸ προσάπαξ πενόμενον. Scr. μαινόμενον. *id quod furore percita semel commisit.*

P. 161, 18. Ensis datus est etiam Medeae Ἀλάστορι alato in *Millingen Peintures de vases* Gr. Tab. §. F. G. Welcker.

XIV.

ATHAMAS.

Dubitare licet, an ab eodem Callistrato sit hoc caput. Medea facile ad id argumentum deducere potuit, ut in Epigrammate factum *Leonidae* XXX. οὐ τόσον Ἀθάμας ἐπεμήνατο etc. Anal. T. II. p. 196. Heyniv s. Non statuae haec ecphrasis, sed tabulae pictae. Fabulam vid. in *Creuzeri* Melet. I. p. 53. s. ap. *Schol.* ad Od. V. 334.

P. 161, 22. οὐκ εἰς ἐπίδειξιν, ἀλλὰ καὶ ἀγωνίαν τῶν γραφῆς καλῶν. κατ' ἀγωνίαν. corr. *Heynius.* Marg. Morell. ἴσ. ἀλλ' εἰς. Si sincera vulgata, praepositio εἰς repetenda ex praecedentibus. Tum καὶ non sine vi positum: nam tabula illa dicitur picta, non solum ostentationis causa, sed ut, quasi certamine suscepto, demonstret, quantum pulchritudinis pictura repraesentare et perficere possit. οὐκ εἰς ἐπίδειξιν μόνον, ἀλλὰ καί — Vid. exempla ap. *L. Bos.* de Ellips. p. 309. et *Wesseling.* ad *Diodor. Sic.* II. 28. p. 141. 16. His scriptis in mentem venit suspicari, locum fortasse esse mutilum, et ab auctore in hunc modum conceptum: οὐκ εἰς ἐπίδειξιν πλαστικῆς, ἀλλ' εἰς ἀγωνίαν τῶν γραφῆς καλῶν. Vid. not. ad *Phil. Sen.* Prooem. p. 3, 13.

P. 161, 23. τῶν γραφῆς καλῶν, οὐ κάλλους ὡς ἐξησκημένη, sic editt. vett. cum Par. B. et Monac. καλῶν καὶ κάλλους marg. Morell. *Olearius* verba οὐ κάλλους e textu circumscripsit. Temere utique. Scribendum est enim, ut dixi in *Wolfii* Anal. litter. Fasc. III. p. 35. emendatione minime incerta: οὐκ ἀμούσως ἐξησκημένη. *) *Philostrat.* Vit. Soph. I. 21. 4. p. 516.

*) In vocabulo καλὸς et derivatis passim similiter erratum. Ap.

τουτὶ μὲν οὐκ ἀμούσως παρητήσατο. *Phil. Iun.* Prooem. p. 110, 29. ἐν οἷς ἀρχαῖαι πράξεις οὐκ ἀμούσως ἐχόυσαι ἦσαν. *Plutarch.* T. II. p. 207. F. αὐκ ἀμούσως δ' ἔδοξεν ἀποφήνασθαι. Idem Vit. Arati c. 12. ἐν οἷς (operibus artis) κρίσιν ἔχων οὐκ ἄμουσον ὁ Ἄρατος. *Plato* Phaedr. p. 240. B. ἡδονήν τινα οὐκ ἄμουσον. *Aristid.* Tom. I. p. 81. οὐκ ἄμουσος διατριβή. μῦθον οὐκ ἄμουσον habet *Gregor. Naz.* Ep. I. p. 767. ubi initio scribendum: ἐπειδή μοι τὴν σιωπὴν ἐγκαλεῖς καὶ τὴν ἀγροικίαν, ὦ λάλε καὶ ἀστικέ, pro ὦ καλέ, quod reliqua huius epistolae damnant. Ceterum haud absimili modo erratum est ap. *Athen.* IX. p. 382. A. οἱ δὲ ἡμέτεροι οὗτοι ἅμα ἴσως ταῦτ' ἐκμανθάνοντες, οὐκ ὀλίγην ἡμῖν θυμηδίαν παρέχουσιν. ubi quid sensus requireret, non latuit perspicacissimum *Boissonadium* in *Schweigh.* Supplem. T. VIII. p. 467. cuius prementes vestigia, certa, nisi me omnia fallunt, emendatione corrigimus: οἱ δὲ ἡμέτεροί οὔ τοι ἀμούσως ταῦτ' ἐκμανθάνοντες.

P. 161, 25. μανίας οἰστρούμενος. lege: *Μανίαις.* ex *Euripid.* Bacch. 32. τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴστρησ' ἐγὼ *Μανίαις.*

P. 161, 29. οὐδὲ τοῖς ἐξ' Ἐριννύων δείμασι θημοφθόροις ἠγρέωτο. haec quoque ex poeta videntur derivata; sed θυμοφθόροις corrigendum existimo.

P. 161, 31. ἐκθέοντι παραπλήσιος. ἐκθεῖν hic dici videtur de illo, qui in eo iam sit, ut feriat, quod fit pedem promovendo. Olearius. Participium non referendum ad Athamantem, sed ad gladium. Videtur igitur ἐκθέοντι positum pro ἐκφυγόντι, aut ἐκρέοντι.

P. 162, 1. ἡ μὲν γὰρ χεὶρ ὄντως ἦν ἀκίνητος, ἐδόκει δὲ οὐ τί ἦν τὸ στάσιμον. scribe: ἐδόκει δὲ οὐ τηρεῖν τὸ στάσιμον.

Achill. Tat. I. 8. p. 13, 19. οὖ κάλλος οὐράνιον. Paris. 2913. οὐκ ἄλλος. In *Platon.* Phaedr. p. 232. A. ὅτι οὐκ ἄλλως αὐτοῖς πεπόνηται. Cod. Monac. οὐ καλῶς. *Liban.* T. IV. p. 161. 14. εἴτε πηλῷ χρησάμενοι πρὸς τὴν ποίησιν, εἴθ' ὅτῳ δήποτε· καλῶς. Scr. cum Monac. 113, ὅτῳ δήποτε ἄλλῳ. Ap. *Xenoph. K. II.* V. 4. 14. καὶ ξενίσω μὲν καλῶς. Cod. Vict. Monac. καὶ ἄλλως. Ap. *Iamblich.* de Myster. Sect. III. 24. p. 92, 1. ἐκ δὲ τούτων οὐκ ἀληθῶς στοχάζῃ πάθος εἶναι τὸν ἐνθουσιασμόν. Cod. Goth. οὐ καλῶς τοπάζῃ. recte, modo τοπάζεις scribetur. Vid. *Ruhnk.* ad *Timae.* p. 259. Ap. *Lucian.* Dial. Meretr. VIII. T. VIII. p. 231. οὐκ· ἀλλ', ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται. valde suspicor fuisse: οὐκ ἄλλως, οἶμαι, μεγάλοι — verum ea quoque, quae sequuntur, medicam manum expectant.

Digitized by Google

c. XI. γυμνὸν πλοκάμων ἐτήρει τὸ πρόσωπον. Philostr. Imm. c. XV. καὶ τὴν βάσιν τηρήσας ἀσφαλῶς.

P. 162, 2. ἀλλὰ δόξῃ κινήσεως ** ὑπὸ τοῦ φόβου χλωρόν τι καὶ τεθνηκὸς ὁρῶσα. Mutilum locum ut resarciret, Olearius plena distinctione posita post κινήσεως, inseruit Ἰνὼ δὲ ὑπὸ τοῦ φ. Quod rem non conficit. Fortasse scribendum: ἀλλ' ἐν δόξῃ κινήσεως ἦν. Ἦν δὲ καὶ Ἰνὼ, ὑπὸ τοῦ φόβου —

P. 162, 5. τὴν θηλὴν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ προῆγε. Ser. προσῆγε. In Paris. B. προῆγε, sed σ, ut videtur, erasum.

P. 162, 7. ἐπεύγετο δὲ ἡ εἰκὼν καὶ τὴν ἄκραν τῆς Σκίρωνος καὶ τὴν θάλατταν τὴν ὑπώρειον. σκέῤῥωνος. edit. vett. et Paris. B. σκαίῤῥωνος. Monac. Marg. Morell. Σκίῤῥωνος. Σκίρωνος dedit Olearius, qui praeterea ἐπήγετο scribere non dubitabat. At vitium non est in hoc verbo, sed in εἰκών. Scribendum videtur: ἐπεύγετο δ' ἐξ οἴκων κατὰ τὴν ἄκραν τὴν Σκιρῶνος. De illo promontorio vid. Hemsterh. ad Lucian. D. Mer. VIII. T. II. p. 569. s. Zephyri a Scironis saxis, unde Atticae spirare videntur, dicti sunt Σκείρωνες. Strab. I. p. 28. cf. IX. p. 391. — Pro ὑπώρειον Morell. et Olear. ὑπόρειον.

P. 162, 10. κυμαίνειν εἰωθὸς. κειμένην. Iunt. 2. mare ad illas rupes plerumque fluctus attollere solitum, nunc sinum format, ut Ino cum filio excipiat. — καὶ Ζεφύρου τι κατέχει τὸ σῶμα. a sensu horum verborum aberravit Heyne, qui τὸ κῦμα legendum, κατέχει autem a verbo καταχέω derivandum censebat. Ζεφύρου σῶμα indicat, non venti tantum effectum, sed ipsum Zephyrum in tabula repraesentatum fuisse. Phil. Sen. I. 2. res in tenebris actas describens: γέγραπται δὲ ἡ Νύξ, οὐκ ἀπὸ νοῦ σώματος, ἀλλ' ἀπὸ νοῦ καιροῦ. Ib. II. 22. Contra Herculi dormienti αὐτὸς ὁ Ὕπνος ἐφέστηκεν ἐν εἴδει.

P. 162, 11. λιγυρῷ πνεύματι τὴν θάλατταν κατευνάζοντος. Himer. Ecl. XVII. 6. p. 258. πραΰνει Ζέφυρος καῖς αὔραις τὰ κύματα. Ib. XXI. 1. p. 274. editor λιγυρὸν ἠχήσας ὁ Ζέφυρος rhetori restituit. pro λυρικόν.

P. 162, 12. ὁ γὰρ δὴ κηρὸς ἐφάνταζε τὴν αἴσθησιν. idem esse videtur φαντάζειν, quod ἀπατᾶν. c. VII. p. 154, 4. de coma Orphei, aura ita agitata, ὡς ἀπατᾶν τὴν αἴσθησιν, ὅτι καὶ πρὸς τὰς ζεφύρου πνοὰς σειομένη δονεῖται. c. VIII. p. 155, 30. ὁ δὲ θύρσος ἠπίστα τὴν αἴσθησιν.

P. 162, 18. καὶ ὁ κηρὸς ἐδόκει διαπνέεσθαι, καὶ πρὸς τὸ τῆς θαλάσσης νομίζεσθαι μίμημα. sententia postulat: πρὸς τὸ τῆς θαλάσσης κυματίζεσθαι μίμημα. — πρὸς αὐτῆς τὴν ἐξουσίαν ἐξαλλαττόμενος. praepositio perperam repetita. Scribendum videtur, πρὸς αὐτῆς τὴν οὐσίαν.

Digitized by Google

P. 162, 20. *ἢ γέμων τοῖς τοῦ πίνακος τέρμασιν Ἀμφιτρίτη.* sic editt. vett. et Monac. Marg. Morell. *ἦγε μήν.* quod recepit *Olearius.* Sed scribendum potius: *ἔν γε μὴν τοῖς τοῦ πίνακος τέρμ. Ἀμφιτρίτη.* Similiter *τέρματα τῆς γραφῆς* commemorantur ap. *Phil. Sen.* I. 7. p. 14, 17.

P. 162, 23. *ἐκ τῶν ὀμμάτων μαρμαίρουσα. μαρμάρουσα.* Monac. Hoc loco *μαρμαίρειν* id quod *μαρμαρύσσειν. Achill. Tat.* I. 19. *ῥόδον δὲ ἀνέτελλεν ἐκ τῆς παρειᾶς, ἴον δὲ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἐμάρμαιρεν αὐγή.*

P. 162, 26. *ἀφροδίσιον ἵμερον ἐξ ὀμμάτων στάζουσαι. Philodem,* in Anth. Pal. V. 13. *ἔτ' ἀμβροσίην, ἔτι πειθὼ πᾶσαν, ἧς στάζει μυριάδας χαρίτων. Christod.* Ecphr. 323. *τοῦτο γὰρ αὐτῷ Πλειοτέρην ἔσταξε χάριν. Alciphr.* I. 38. *ἀπὸ τῶν φιλημάτων νέκταρ ἔσταζε.*

P. 162, 27. *ὑπὲρ δὲ ἄκρων τῶν θαλαττίων κυμάτων ἐλίσσουσαι τὴν πορείαν ἔπληττον.* i. e. *ἐξέπληττον. admiratione spectantes percellebant.* Tum vero noli dubitare scribendum esse *τὴν χορείαν. Aristid.* Panath. T. I. p. 97. *καὶ χορείαν ἐξελίττειν, οὐ πλοῦν ἀνύτειν δόξαις ἄν. Heliodor.* V. 14. p. 191. *οἱ δὲ περὶ τὸν νομέα κύκλους ἀγερώχους ἐξελίσσοντες. Himer.* Or. XIV. 37. p. 670. *εἴτε καθ' Ἑλικῶνα τὸν χορὸν ἐξελίττετε.* Fortasse etiam ap. *Dicaearch. Βίος Ἑλλ.* in *Creuzeri* Melet. III. p. 190, de mulieribus Thebanorum: *τοῖς μεγέθεσι, πορείαις, ῥυθμοῖς εὐσχημονέστεραι.* scribendum: *χορείαις, ῥυθμοῖς.*

P. 162, 28. *περὶ δὲ αὐτὰς ὠκεανὸς φεῦ ᾤχετό γε.* quod in fine adiectum est, excidisse videtur auctori parum cauto: scilicet res agitur in sinu Saronico: et tamen Oceanus tabulam ambiit fluminis instar, iam et ipse fluctuanti similis. Ηεχηιvs. Mutila verba, litteris extritis, quod in ultimis Codicum foliis haud infrequens; qua de causa totum hoc caput depravationibus scatet. Scribendum autem: *περὶ δὲ αὐτὰς ὠκεανός, ῥεῦμα ᾤχετο μέγα.* Chorus Oceanidum ap. *Aeschyl.* Prom. 140. *Τηθύος ἔκγονα, Τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου Χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι παῖδες Πατρὸς Ὠκεανοῦ.*

Digitized by Google

INDEX SCRIPTORVM.

Aeliani H. A. 5, 7. 44, 3. 73, 20. 79, 19. 109, 5. 113, 1. 118, 11. 120, 6. 134, 13. 145, 2.
Aeliani V. H. 34, 32. 161, 1.
Aeschinis Epistolae. 73, 11.
Aesopi Fabulae. 22, 1.
Alciphron. 86, 14. 111, 34. 119, 13. 153, 14.
Anacreon. 7, 7.
Anonymus in Orelli Opusc. Gr. sentent. 111, 34.
Antigonus Carystius. 7, 14. 158, 8.
Antoninus Liberalis. 94, 6.
Aristaenetus. 54, 9.
Aristides. 3, 5. 5, 18. 11, 3. 20, 18. 30, 7. 35, 27. 36, 7. 39, 25. 40, 2. 48, 26. 53, 19. 66, 29. 74, 7. 91, 11. 102, 8. 104, 5. 111, 25. 123, 33. 128, 2. 129, 15. 136, 25. 139, 23. 146, 28. 150, 25. 153, 14. 158, 4.
Aristides de Musica. 60, 26.
Artemidorus. 120, 23. 129, 10.
Athenaeus. 161, 23.
Auctor de Fluminibus. 113, 22.
Banduri Antiqq. christ. 16, 5.
S. Basilius. 80, 15.
Charito. 6, 6. 99, 3.
Clemens Alexandrinus. 16, 23. 46, 31. 86, 3. 115, 8.
Comici versus apud Philostratum observati. p. 657.
Cyrillus. 103, 12.
Democritus. 4, 29.
Dicaearchus. 43, 8. 92, 30. 93, 1. 162, 27.
Dio Chrysostomus. 14, 9. 48, 32. 65, 37. 117, 26. 132, 11. 134, 18. 139, 14.
Eugenius. 20, 12.
Eustathius s. Eumathius. 23, 13. 30, 20. 33, 29. 58, 11. 90, 3.
Heliodorus. 3, 26. 69, 32. 161, 9.
Himerius. 3, 6. 9, 17. 14, 23. 14, 28. 15, 5. 16, 5. 25, 28. 26, 3. 65, 16. 66, 23. 84, 24. 91, 11. 104, 5. 117, 22. 118, 32. 127, 15. 153, 1. 153, 32. 156, 20.
Hyginus. 139, 5.
Iamblichus de Mysteriis. 28, 27. 60, 7. 60, 26. 81, 10. 84, 23. 123, 33. 125, 18. 145, 9. 146, 24. 153, 1. 161, 23.
Iamblichi Vita Pythagorae. 136, 13.
Ioannes Lydus. 23, 2.
Iulius Africanus. 75, 28.
Leonidas Tarentinus. p. 396.
Lesbonax. 47, 37. 161, 14.
Libanius. 3, 1. 5, 18. 6, 14. 8, 31. 10, 17. 13, 29. 19, 1. 20, 12. 22, 37. 26, 3. 26, 30. 33, 13. 38, 2. 39, 6. 42, 17. 45, 35. 47, 37. 54, 30. 55, 26. 62, 13. 73, 20. 74, 16. 75, 16. 81, 10. 102, 8. 111, 23. 117, 26. 119, 37. 120, 1. 120, 19. 122, 14. 123, 22. 128, 2. 129, 34. 130, 13. 132, 15. 137, 22. 138, 20. 139, 9. 149, 22. 152, 23. 153, 1. 153, 14. 161, 18. 161, 23.
Lucianus. 14, 23. 26, 3. 33, 27. 35, 3. 39, 6. 39, 11. 48, 3. 67, 1. 81, 30. 86, 9. 102, 16. 111, 34. 115, 8. 116, 9. 117, 3. 117, 9. 117, 26. 133, 25. 135, 23. 158, 23. 161, 23.

Digitized by Google

Maximus Tyrius. 69, 32. 92, 32.
Menander. 85, 25. ad Il. 33, p. 566.
Nicetas. 134, 16.
Palaephatus. 25, 31.
Partheuius. 30, 10. 48, 8. 68, 9.
Pausanias. 34, 29.
Phile de Propriet. Anim. 63, 23.
Philo Judaeus. 17, 21. 45, 22. 100, 21. (p. 556.) 113, 3.
Philostrati Vita Apollonii. 3, 1. 3, 2. 3, 8. 7, 32. 8, 6. 10, 10. 12, 15. 13, 8. 17, 9. 19, 1. 21, 30. 22, 1. 25, 4. 25, 19. 25, 34. 26, 29. 31, 1. 31, 8. 34, 29. 34, 32. 37, 31. 43, 31. 47, 28. 53, 3. 53, 19. 54, 18. 58, 1. 60, 26. 61, 18. 69, 12. 72, 29. 73, 20. 75, 18. 77, 25. 82, 27. 84, 12. 84, 30. 86, 21. 87, 26. 95, 13. 99, 3. 99, 17. 100, 3. 101, 20. 102, 16. 104, 1. 109, 12. 114, 31. 115, 2. 115, 23. 116, 13. 116, 14. 116, 15. 117, 3. 117, 26. 119, 14. 122, 11. 125, 14. 129, 25. 130, 13. 133, 31. 135, 16. 146, 19. 146, 28. 153, 1. 153, 14. 155, 1. 157, 23. 158, 23. p. 712.
Philostrati Vitae Sophistarum. 4, 29. 7, 32. 8, 6. 14, 10. 17, 9. 23, 15. 26, 29. 28, 23. 33, 27. 58, 11. 61, 26. 71, 10. 77, 15. 84, 4. 86, 20. 102, 16. 113, 3. 119, 14. 119, 30. 120, 19. 131, 21.
Philostrati Heroica. 63, 10.
——— Epistolae. 9, 22. 23, 2. 34, 7. 63, 24. 65, 12. 67, 24. 89, 12. 102, 16. 113, 20.
Plato. 4, 29. 13, 24. 29, 31.
Plutarchus. 3, 5. 26, 3. 28, 27. 53, 19. 67, 1. 82, 16. 84, 30. 88, 9. 116, 28.
Poeta apud Clem. Alex. 12, 13.
Porphyrius. 110, 32. 114, 4. 131, 21. 139, 21.
Scholiastes Aristidis. 74, 7.
——— Homeri. 14, 6. 42, 17.
——— Pindari. 74, 7.
Strabo. 74, 1.
Strattis ap. Athenaeum. 93, 14.
Synesius. 129, 26. 146, 28.
Themistius. 13, 29. 17, 9. 20, 12. 29, 13. 33, 29. 43, 22. 48, 10. 55, 3. 69, 32. 80, 18. 84, 30. 92, 20. 101, 5. 117, 3. 118, 32. 119, 8. 132, 15. 134, 13. 152, 2. 154, 10. 158, 6.
Theophylactus Simocatta. 156, 20.
Tragicus ap. Clem. Alexandr. 115, 8.
Tryphiodorus. 3, 26.
Xenophon Ephesius. 91, 11. 129, 25.
Xenophontis Cyropaedia. 156, 20. 161, 23.

Digitized by Google

INDEX VERBORVM.

ἄβλαυτος et ἄκλαυστος conf. 118, 10.
ἀβρὸν et ἁβρὸν εἶδος. 39, 17.
ἀβρότητα et εὐμαρότητα conf. 150, 2.
ἀγάλλειν τινί. 48, 5.
ἄγαμαι cum genitivo. 29, 19.
ἀγαπᾶν cum infinitivo. 48, 29.
Ἀγαυὴ et Ἀγαυή. 31, 13.
ἀγελαῖοι καὶ μικροί. 78, 11.
ἀγέλη de thynnis. 24, 1.
ἀγεννῆ et εὐγενῆ conf. 91, 28.
ἀγέρωχος. 71, 3. ἀγέρωχα σκιρτήματα. 102, 8.
ἀγκάλη. ἐν τῇ ἀγκάλῃ καθεύδειν. 10, 5. ἐν ἀγκάλαις ἔχειν. 10, 5. (Xenoph. *K. Π.* ὥστε μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιεφέρομεν.)
ἀγκών. εἰς ἀγκῶνα φυλάττειν. 74, 20.
ἄγρα et ἀγορὰ conf. 30, 25.
ἄγρει et ἔχε. 72, 19.
ἄγριον et ἀγρεῖον ὀρᾶν. 84, 30.
ἄγριος et ἀνδρικὸς cf. 145, 25.
ἀγροτέρα, Ἄρτεμις. 45, 28. 115, 27.
ἀγύμναστος δρόμων. 39, 7.
ἄγχειν. in lucta. 62, 19. compescere equum. 58, 24.
ἀγχίσποροι et ἀγχίπτοροι conf. 146, 28.
ἄγω et ἄττω conf. 73, 20.
ἀγώγιμα. 75, 5.
Ἄδραστος et Ἀμφιάραος conf. 42, 17.
ἀδρὸν et ἁβρὸν εἶδος. 39, 17.
ᾄδειν et κλαίειν conf. 76, 18.
ἀεὶ et εἶναι conf. 13, 24.
ἀειδῶς et ἀηδῶς. 66, 12.
ἀερσιπότητος aranea. 97, 26.
ἀετὸς χρυσοῦς. vexillum. 100, 32.
ἀηδῶς et ἀειδῶς. 66, 12. ἀηδὴς et ἀηδὴς conf. 120, 19.
ἀθλητὴς τῆς γῆς. agricola. 93, 27.
ἀθροίζειν ἐννοίας. 134, 8.
ἄθυρειν ἄθλον. 117, 25.
αἰγυπτιάζειν, λιμνάζειν. 74, 1.
Αἰδώς, dea. 53, 6. αἰδὼς οἷα rubore tingens. 65, 37.
αἰθυίας κοιλία. remedium. 82, 6.
αἰκάλλειν. 35, 27.
αἷμα. caedes. 25, 34.
αἴνιγμα. signum. 17, 13.
αἴρειν δάκτυλον. de victis. 63, 3. πήδημα. 99, 27. τὴν ὀφρύν. 119, 30. αἴρεσθαι. ferri. ruere. 22, 1. 68, 21. 99, 27. εἴς τι. praecipitari. 22, 1. ἀγῶνα. 98, 23. ἧρται et ἤρτηται conf. 23, 5. 92, 11. ἤρθη et εὑρέθη. 22, 1. ἀρθεὶς et αὐθις. 74, 20.
αἴρειν καὶ ἄγειν. pro φέρειν. 67, 13.
αἰσθάνεσθαι ὄμβρων. 41, 9.
αἰσχύνου et προσώπου conf. 8, 9.
αἰχμὴ ὀδόντων. 132, 24.
ἀκαίρως. 128, 12.
ἄκακος καὶ πρᾶος. 55, 21.
ἀκάμας sol. 125, 23.
ἀκανθώδες ἐπισκύνιον belluarum marinarum. 132, 19.
ἀκειρεκόμης et ἀκερσικόμης. 86, 15. 135, 11.
ἀκήρατοι λειμῶνες. 58, 31.
ἄκλαυστος et ἄβλαυτος conf. 118, 10.
ἀκμὴ πραγμάτων, ἔργων. 153, 21. πρὸς τὴν ἀκμὴν ὑπεξανίστασθαι. 155, 13.
ἄκρα καθαρός. 14, 10.
ἀκραιφνὴς ἱδρώς. 63, 6. ἀκραιφνὲς αἷμα. 67, 28.
ἄκρατον μέλαν. 148, 16. τὸ ἀκρά-

Digitized by Google

τως μέλαν. 14, 10. ἄκρατοι τὸ αἷμα. 35, 28.
ἀκρόπολις de capite humano. 90, 33.
ἀκρωνυχία et ἀκρονυχία. 78, 15.
ἀλάστωρ de homine. 123, 22.
Ἀλήθεια. 43, 12. in pictura. 3, 1. res ipsae. 147, 37. ἀληθής. 11, 20.
ἀλκυών. avis querula. 76, 18.
ἀλλὰ et ἅμα conf. 91, 11. ἀλλ' αἰ. ἀλλ' εἰ. ἄλλ' ὁ. pro ἀλλά. 111, 23. δὲ ἀλλά. 48, 29.
ἄλληλοι. ἀπ' ἀλλήλων. seiuncta. 102, 12.
ἄλλος. eius elegans usus. 84, 7. τί ἄλλο ἤ. 16, 2. ἄλλος ἄλλῳ cum plurali verbi. 44, 19. κατ' ἄλλος ἄλλο. 69, 12. ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ. 102, 8. ἄλλος ἀλλοίου. 16, 20. ἄλλου et ἀπαλοῦ conf. 59, 28. ἄλλων et ἄνω. 16, 5. ἄλλῳ et ἀνθρώπῳ. 104, 5.
ἄλουργὶς Bacchi. 26, 27.
ἁλύειν. 120, 21.
Ἄλφειὸν πνεῖν. 48, 32. cum ἀφνειὸν conf. Ib.
ἁλωὴ et αὔτη conf. 128, 20.
ἁλωτὸς πυρί. 82, 9.
ἅμα et ἄλλα conf. 91, 11.
ἀμαξία et ἀξία conf. 3, 5.
ἀμενηνὸν ὁρᾶν. 139, 12.
ἀμήχανον βλέπειν. de amantibus. 28, 17. ἐκ τῶν ἀμηχάνων πόρον εὑρεῖν. 145, 23.
ἄμουσος ἡδονὴ et similia. 161, 23. οὐκ ἀμούσως. 110, 29. 161, 24.
Ἀμφιάραος et Ἄδραστος. conf. 42, 17.
ἀμφιλαφὴς κόμη. 38, 1. γενειάς. 116, 21.
ἄμφω. ἐπ' ἄμφω, ἀμφότερον, ἀμφότερα. 111, 10.
ἀμφωτίδες. 88, 9.
ἀναβάλλειν. μή σε ἀναβάλῃ. 38, 14. ἀναβάλλεσθαι εὐχήν. 47, 9.
ἀναβιβρώσκειν. rupes fluctibus ἀναβρωθεῖσαι. 79, 19.
ἀναβολή. ἐν ἀναβολαῖς εἶναι. 112, 23. ἐν ἀναβολαῖς. 117, 10. 121, 5.
ἀναγινώσκειν ὑάκινθον. 58, 10.
ἀναγκάζεσθαί τι. 129, 25.
ἀναγράφειν. animo sibi fingere. 81, 10. 115, 23.
ἀνακαλύπτειν τὴν παρειάν. 29, 33.
ἀνακυκλεῖν. animo repetere. 131, 17.
ἀνακύπτεσθαι ἐκ βιβλίου. 44, 18.
ἀναπηδᾶν. ob terrorem. 118, 11.
ἀναπνεῖν τινος. 33, 31. 104, 12.
ἀναπολεῖν τι. 65, 16.
ἀνάπτω. ἀνημμένα et ἀνειμένα conf. 71, 10.
ἀναῤῥήγνυμι. ἀνερῥηγὼς et ἀνερῥωγώς. 95, 7.
ἀναῤῥιχᾶσθαι. de araneis. 97, 25.
ἀνασείειν τὸν κόλπον. 121, 14.
ἀνασκοπεῖν τι ποιητικόν. 65, 16.
ἀνασπᾶν τὴν πνοὴν ἐκ στέρνων. 145, 19.
ἀνασχεῖν. 37, 20.
ἀνατίθεμαι. suscipere. 87, 7.
ἀνατυποῦσθαι et ἀναγράφειν. mente sibi repraesentare. 81, 16.
ἀναφέρειν. recreari. 118, 7. ἐκ μέθης. 73, 22. εἴς τι. 48, 24. 139, 4.
ἀναφυσᾶν. 16, 14. canere. 20, 12.
ἀναχαιτίζειν τὴν κόμην. 111, 27. de mari. 78, 5.
ἀνδρικὸς et ἄγριος conf. 145, 25.
ἀνδρῶν. 69, 12.
ἀνελίττειν αἰῶνα. 153, 14.
ἀνέμῳ τρεφόμενα φυτά. 16, 5.
ἀνεμοστρεφὴς et ἀνεμοτροφής. 57, 6.
ἄνετα θηρία. 45, 31.
ἀνέχειν τινός. 20, 34.
ἀνὴρ ἐν· οὐκ ἀνδράσιν. 100, 27. ἐς ἀνδρὸς et ἐς τὸν ἀνδρὸς ἥκειν. 29, 35.
ἀνήροτα et ἄσπαρτα. 15, 27.
ἀνθη. 111, 25.
ἀνθίζω. ἠνθισμένη σκευή. 26, 21.
ἄνθος. color. 11, 14. color purpureus. 65, 1. 102, 28. γλαυκὸν θαλάττης. 24, 16. πλούτου. Pactoli. 40, 2. φωνῆς ἐπὶ χείλεσι. 68, 11. ἄνθη et ἔθνη conf. 111, 22.
ἀνθρήνιον Μουσῶν. 134, 13.
ἄνθρωπος. ἀνθρώπῳ et ἄλλῳ

Digitized by Google

conf. 104, 5. ἀνθρώπους et οὐρανούς. Ibid.
ἀκίνητος. ἀνειμένος τὴν ῥῖγα. 71, 10. τὴν παρειάν. 93, 23. ἀνειμένη ὀφρύς. 137, 15. cum ἀκτμένος conf. 71, 10.
ἀνιμᾶν, extrahere, 23, 18.
ἀνιπτόποδες Sellii. 103, 12.
ἀνίστημι αὐχὴν ἀνεστηκώς. 123, 2.
ἄνοια et μανία. conf. 161, 1.
ἀνοιδεῖν. de animo cupide. 114, 4.
ἀνυπνεῖν. 33, 31.
ἄντρον Bacchi. 25, 15.
ἄνυδρος. 138, 29.
ἀνυποδησία, κράμος. 27, 26.
ἄνω et ἀνέμῳ conf. 16, 5. ἄλλων 16, 5.
ἄνωθεν ἄρχεσθαι. 146, 31.
ἄξων ἀδιάντος 48, 13. 122, 32.
ἀοίκητος et ἀνίκητος. 157, 23.
ἀπαγγελία et ἐπαγγελία conf. 27, 20.
ἀπάγειν. dehortari. 48, 27. δῶρα. 68, 3.
ἀπαγχονίζειν. 73, 25.
ἀπᾴδειν et ἀπαυδᾶν. conf. 113, 22.
ἀπαθῶς. οὐκ ἀπαθῶς ὁρᾶν. 4, 27.
ἀπαλός. ἀπαλὰ βλέπειν. 111, 24. ἀπαλὴ et ἁπλῆ conf. 91, 31. 111, 25. 155, 7.
ἁπαλότης et ἁπλότης conf. 135, 29.
ἀπαράσσειν. 70, 11.
ἀπαρτᾶν et ἀναρτᾶν conf. 68, 13. 100, 10.
ἀπατᾶν κὴν αἴσθησιν. 154, 4.
ἀπάτη artium. 44, 11. 110, 3.
ἀπαυδᾶν et ἀπᾴδειν conf. 113, 20.
ἀπαυχενίζειν. 113, 3.
ἄπειρος πέπλος Clytaemnestrae. 89, 21.
ἀπείριτοι μηροί. 135, 26.
ἀπεύξασθαι. detestari. 125, 13.
ἀπεχθάνεσθαί τινι. et πρός τι. 181, 4.
ἀπιοῦσα γαστήρ. 76, 14.
ἀπιστεῖν visis. 47, 14. 118, 8.
ἁπλοῦς et ἁπαλὸς conf. 91, 31. 111, 25. 155, 7.
ἁπλότης et ἁπαλότης cf. 135, 29.
ἀπό. de distantia. 70, 5. cum ὑπὸ conf. 146, 8.
ἀπόβλητος. οὐκ ἀπόβλητα δῶρα. 134, 6.
ἀποδύεσθαι. in certamen descendere. 86, 3.
ἀποθειάζω, ἀποθειόω. 77, 14.
ἀπόθετος. sepositus. 19, 7. (p. 267. s.) 47, 22. 111, 12.
ἀπόμαντος. 139, 21.
ἀπόκειμαι. ἀποκείσθω ὁ λόγος εἰς. 77, 12.
ἀπολαμβάνω. ἀπολαβὼν et προβαλών. conf. 117, 28.
ἀπόλλυμι. ἀπολωλὸς βλέπειν. 113, 17.
ἀπολύειν. — ὑων τί τινος. 88, 9.
ἀπόμαχος. 126, 34.
ἀποπτύσαι τὸν χαλινόν. 21, 6.
ἄπορος et εὔσπορος conf. 93, 18.
ἀποῤῥήγνυμι. ἀποῤῥηγνῦσα. 30, 15.
ἀπόῤῥητος. — τους σταγόνας. 134, 10. ἀπόῤῥητος ἔρως. 111, 16. ἀπόῤῥητον et περιττὸν conf. 14, 23.
ἀποῤῥοὴ et ἐπιῤῥοὴ conf. 54, 17.
ἀποῤῥῶξ πέτρα. 81, 37.
ἀποστάζειν. de cincinnis. 49, 1.
ἀποτάσσω. ἀποτεταμένος et ἀπρόμενος. 71, 7.
ἀποτορνεύειν. 44, 32. 133, 28.
ἀποτυπόω et ὑποτυπόω. 152, 21.
ἀπραγμοσύνης ὄζειν. 96, 7.
ἀπρίξ. ἐν τῷ ἀπρὶξ εἶναι. 12, 16.
ἅπτω. — τόμενος τῶν κόλπων. 71, 7. cum ἀποτεταμένος conf. Ib. ἅπτεσθαι τοῦ λόγου. 112, 32. ἅπτει et ἄττει conf. 73, 20.
ἄπυρα ἱερά. 96, 25.
ἀπώμοτον ποιεῖσθαί τε. 113, 1.
ἀρὰ et ἄρα conf. 58, 1.
ἄρα. ἀρ' οὖν οὐκ. 138, 7.
ἀργυροχάλινος. 44, 21.
ἀργῶς. οὐκ ἀργῶς. 13, 21. 119, 6.
ἀρετὴ totius orbis ad Troiam coniuncta. 124, 4.
ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν. 113, 23.
Ἀρκαδίας τροφή. 116, 29.
ἅρμα pro ἅρυγος. 15, 5. locus,

ubi Amphiaraus terra haustus est. 42, 17.
ἁρμονία. compositio. 127, 27.
ἀρότην et αὐτὴν conf. 127, 36.
ἄῤῥενωπὸν κάλλος. 136, 24.
ἄῤῥηκτος et ἄῤῥητος conf. 120, 13.
ἀρτᾶν et ἁπαρτᾶν δέρην. 100, 10. ἠρτῆσθαί τινος et ἔκ τινος. 92, 11. ἤρτηται et ἤρται conf. 23, 5. 92, 11.
ἀρύομαι et ἀρύτομαι. 40, 21.
ἄρχεσθαι et ἔρχεσθαι conf. 10, 20.
ἄσημα ὅπλα. 125, 9.
ἀσθμαίνειν vaticinantium. 118, 28. ἀσθμαίνουσα γαστήρ. 87, 26.
Ἀσία πρὸς Εὐρώπην ἀντιτεταγμένη. 5, 18.
ἀσκεύαστος. 68, 22.
ἀσκὸς Maryae. 113, 24.
ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα. 15, 27.
ἀσταχυς βοστρύχων. 14, 5.
ἀστεῖσμός. 44, 17.
ἀστὴρ, de puero formoso. 25, 13.
ἀστραπὴ κάλλους. 150, 19. Ἀστραπὴ καὶ Βροντή. personae. p. 289. 25, 1.
ἄστρον. ἄστροις et αὐτοῖς conf. 125, 29.
ἀστυκὸς, ἀστικὸς, ἀττικὸς. 4, 16.
ἀστύτριψ. 95, 5.
ἀσωπῷ et προσώπῳ conf. 114, 10. 116, 21.
ἀτακτεῖν de coma. 45, 11. 112, 28.
ἀτάλλειν. ἀττάλλειν. ἀτιτάλλειν. 57, 18. cum ψάλλειν conf. 114, 9.
ἀτιμάζειν τὴν ἀγέλην. 113, 3.
ἀτιμᾶν τὸν ζυγόν. 58, 9.
ἄτοπον εἰπεῖν. 95, 28. ἄτοπος ἔρασταί. 13, 7.
ἀτρεκὴς Ἑλλανοδίκης. 61, 13.
ἄτρεπτος τέχνων, αὐχήν. 9, 16.
ἄτριπτος τὴν αἰχμήν. 156. 9.
ἄττει, ἄπτει, ἄγει. conf. 73, 20.
ἀττικίζειν in vestitu. 27, 22.
ἀττικῶς ἔχων. 100, 28. 109, 12.
αὐγαὶ λίθων. 66, 10. αὐγὴ et αὐτὴ conf. 14, 10. 114, 1. 122, 21.
αὖθις et ἀῤῥεῖς conf. 74, 20.
αὐλὴ Μουσῶν. 152, 2.
αὐλὸς, de aqua. 15, 14.
αὐλών, ὁ et ἡ. 61, 15.
αὔξησις. exaggeratio. 147, 25.
αὔραις ἐποχεῖσθαι, pro ὥραις. 153, 14.
αὐτόθεν, τό. 103, 14. δῆλον. 121, 21. 125, 18.
αὐτομολεῖν. translate. 148, 14.
αὖτη et ἀλωὴ conf. 128, 20. et αὐτή. 98, 5.
αὐτὸς pro σὺτος. 5, 7. 92, 15. αὐτὴν et αὐγὴν conf. 14, 16. 60, 26. 114, 1. 122, 21. αὐτοῖς et ἄστροις. 125, 29. αὐτοὺς et αὐτοῦ. 95, 17. αὐτὴν et μὲν τήν. 126, 37.
αὐτοσχέδιος σειρὰς, θάλαμος. 115, 10. translate. 103, 13.
αὐτοφυὲς, τό, τῆς μούσης. 127, 15. αὐτοφυὲς ἔρνος. 99, 17.
αὐχὴν ἀνεστηκὼς. 123, 2. ἐγείρας αὐχένα. 116, 13. αὐχὴν de Isthmo. 77, 26. αὐχένα et πῆχυν conf. 116, 13.
αὐχμὸς. in coma. 34, 32.
ἀφασίᾳ πληγεὶς. 152, 27.
ἀφερμηνεύειν et ἐφερμηνεύειν. 126, 5.
ἄφετος κόμη. 154, 10.
ἀφιέναι ῥάκρυα. 20, 23. τὸ βέλος. 46, 11.
ἀφιστορεῖν. 84, 16.
ἀφροδίσιος χάρις. 159, 21.
ἀχεῖον et ἄχνιον ὁρᾶν. 84, 22.
β et κ conf. 113, 25. 118, 18.
βαθὺς τὴν φάρυγγα. 28, 23.
βαίνειν. θῆλυ, σαυλά, ἁβρά. 7, 15. ἐπί τινος. niti. 28, 1. βεβηκὼς. firmo gradu mixta. 28, 23.
βαλβὶς. 88, 25.
βάλλειν κόμπῳ. 42, 25.
βαφὴ, color qui penetravit. 89, 12.
βιαία τέχνη. magica ars. 13, 8.
βλάστη τριχός. 152, 25.
βλέπειν ἀπολωλός. 115, 17. δεδορκὼς. 116, 15. ἀμηχανῶν. 28, 17. cum κλέπτειν conf. 113, 25.
βλιμάζειν. 95, 15.
βλοσυρὸς σὺν ἀῤῥότητι. 111, 28. βλοσυρὸν μειδιᾶν. 92, 14. ἀρᾶν. 130, 27.

Digitized by Google

βολὴν et ἐμβολὴν conf. 116, 19.
βομβεῖν ἡδύ. 134, 9.
βότρυς et βόστρυχος. 80, 29.
βουκολεῖν et βουπορεῖν conf. 113, 3.
βούπρωρος. 116, 20.
βοῦς ἐν φάτνῃ. 70, 23.
βραβεύειν τινί. 15, 9.
βραδεῖα κατάληψις. 6, 5.
Βροντὴ καὶ Ἀστραπή. personae. p. 289. s. 25, 1.
βρυειν ἰούλῳ. 120, 28.
βρυχᾶσθαι. de lamentantibus. 55, 7. 92, 18.
βυθίζειν. βεβυθισμένος ὀφθαλμός. 121, 17.
βῶλος, ὁ et ἡ. 30, 8.
γ passim natum ex ductu calligraphico. 20, 32. 149, 21.
γάλα. γάλακτος et οἴνου πηγαὶ in Bacchantibus. 30, 7. γάλακτι λεόντων nutriri. 65, 11.
γαληνός. τὸ γαληνον. 48, 19. cum χαλινοῦ conf. ib.
γάννυμαι et γάνυμαι. 9, 31. 11, 26. 48, 22. 146, 11.
γάρ. interrogativum. 3, 1. γὰρ δή. 90, 3. τὲ γάρ. 25, 17. γάρ et πῦρ conf. 82, 9.
γείτων. ἐκ γειτόνων. p. 648. cf. 97, 13.
γέφυρα. de Isthmo. 77, 26.
γεωργεῖν. colere. 20, 35.
γῆ modo cum articulo, modo sine eo. 8, 9. ἐς γῆν ὁρᾶν. 135, 16. τὰ ἐκ τῆς γῆς. 78, 24. γῆς et τῆς conf. 8, 10. γῆν et ἴγνύν. 148, 33.
γήθειν. τὸ γεγηθός. 128, 4.
γιγνώσκειν. de concubitu. 111, 16.
γλαυκός. γλαυκὸν ὑπὸ τῆς κόρυθος ὁρᾶν. 121, 23. γλαυκὸς et λευκὸς conf. 58, 2.
γλίσχρως γεγραμμένα. 71, 27. 97, 32.
γόνυ κάμπτειν. 88, 20. ἐς γόνυ χεῖρες. 55, 13. ἐς γόνατα βρίθουσα κεφαλή. 31, 12.
Γοργοῦς δεῖμα. 47, 22.
γραμμα. tabula picta. 110, 21.
γραφὴ. γραφῆς ἡδίω. 68, 28. γραφαὶ ἀπὸ κεφαλίδος. 60, 2.
γράφω. οἷον γραφὲν. de re pulchra. 46, 24. γεγράφαται. 16. 16.
γυμνὸν ξίφος. 118, 15.
γυρῶσαι τὸν αὐχένα. 116, 17. 123, 8.
δαιδάλματα et δὲ ἄλματα. 159, 13.
Δαιδάλου χορός. 129, 20. 150, 10.
δάκνειν καὶ δρύπτειν in luctu. 12, 17.
δάκτυλον αἴρειν, de victis. 65, 3.
Δᾶος. nomen servile. 8, 18.
δαῦλος. 76, 4.
δέ. in apotiosi post casus absolutos. 76, 23. δὲ ἀλλὰ. 48, 29.
δεῖμα Γοργοῦς. 47, 22. cum δείγμα conf. 47, 22. 63, 23. cum δεινά. 47, 22. de nigris. 63, 23.
δεῖν subauditur. 4, 29.
δεινὸν βλέπειν. 72, 30. δεινῶς δεδορκὸς βλέπων. 116, 16. 137, 15.
δένδρα θύρσοι. 50, 10. δένδρα νέα ἐλεεινά. 67, 24.
δεξιοῦσθαι. amice excipere. 158, 20.
δέρκεσθαι. δεδορκὸς βλέπειν. 116, 15. 137, 15.
δέω. δοῦσι. 92, 27.
δή τις. 28, 27. οὕτω δή τι. 25, 19. 68, 9.
δημιουργία. ἡ τέχνη. 28, 2.
δῆμος. de animalibus. 82, 1.
δημόφθορα et δυμόφθορα. 161, 29.
διαβαίνω. διαβεβηκότα, opera Daedali. 27, 19.
διαθρεῖν, 112, 2.
διαίρειν χεῖρα, πέλεκυν. 74, 12.
διακεῖσθαι πρός τινα. bene animatum esse. 28, 23.
διακυβερνᾶν. transl. 10, 29.
διαλείπειν ἀπό. 98, 10.
διαμᾶσθαι et διαμᾶσθαι τὴν γῆν. 65, 19.
διαμετρεῖν τὴν ἡμέραν. 34, 20.
διαπρέπειν. 35, 3.
διαπτύειν τὸν χαλινόν. 59, 30.
διαφθορὰν. explicare. 110, 32. διαφθαρμένος βραχίων. 137, 11. cum διορθοῦν conf. 27, 18. cum διαθρεῖν. 112, 2.

Digitized by Google

διασπᾶν. 120, 7.
διατείνεσθαι. 73, 25.
διαφύεσθαι et διαδύεσθαι. 134, 11.
διαχεῖν τινα. exhilarare. 42, 10.
διαχεῖσθαι μυθακῶς. 152, 31. διαχεόμενος et δεχόμενος conf. 251, 34.
διδόναι, subaudito ἑαυτόν. δίδους εὐφροσύνη. 41, 4.
διεκπαίειν. cum genitivo et accusativo. 150, 20.
διεκπτύειν et διαπτύειν. 92, 14.
διέχειν. διασχούσης τῆς γῆς. 42, 17.
δίκη et νίκη conf. 30, 5. δίκη et δίχη. 126, 27.
δίνη βαθεῖα. 10, 14.
διοικίζεσθαι. 146, 20.
διολισθαίνειν τοῦ ὕδατος. 16, 14.
διορθοῦν. 27, 18. cum διαφθοῦν conf. Ibid.
δισκανέχειν. 38, 30.
δισχιδής. 154, 6.
διϋφαίνων. 97, 15.
δίφρον et φίλτρον conf. 138, 27. aut λύθρον. Ib.
δίχῃ. 126, 27.
δοκεῖ et δὴ conf. 123, 22. ἐμοὶ δοκεῖν. 4, 27.
δρᾶν et ὁρᾶν conf. 136, 13.
δρέπανα ἐπὶ δοράτων. 32, 15.
δρόσος. de melle. 134, 10.
δρυπεπὴς et δρυπέτης. 96, 22.
δρύπτεσθαι. 68, 27.
δρῦς. δρυὸς κεφαλαί. 86, 35. δρυῶν καὶ πετρῶν ἐκπεφυκέναι. 56, 31.
δυοῖν cum plurali. 115, 34.
δυσαντίβλεπτος. 109, 2.
δυσθανατοῦν. 79, 24.
δυστήνων δέ τε παῖδες. 88, 25.
δυσωδὲς et νασωδὲς. 82, 4.
δῶρα θεῶν. 134, 6.
Δώριος τρόπος στολῆς. 93, 24.
ἐγκεῖσθαι. 60, 6. δικτύοις. 125, 18. ἐγκεῖσθαι et ἐκκεῖσθαι conf. 60, 12. 85, 7. 120, 1.
ἔγχριμμα et ἐγχείρημα. 72, 25.
ἐγχρίω, ἐγχρίμπτω, ἐγχρίπτω. 134, 16. ἐγχρίσαι. de apibus. 72, 25.
ἔδνον. 127, 22.
ἕδρας. 27, 13.
ἔδνος. de animalibus. 16, 16. id quod γένος. 102, 19. ἔδνη et ἔδη conf. 45, 22. et ἔνδη. 111, 22.
εἰ. cum coniunctivo. 109, 7. εἰ ἄν. 95, 31. εἰ δή τις. 98, 22. εἴ τι ἄλλο. 95, 31. εἴτε et εἶτα conf. 37, 13. εἰ δεῖ et ἰδεῖν. 156, 1. εἰ et οἱ conf. 86, 21. et ἤ. 158, 23. εἰ post ἤ excidit. 158, 23.
εἶδον. εἶδες ἄν. 145, 16.
εἰδοποιεῖν. 155, 18.
εἶδος. ἐν ἀθήμῳ, ἐν βλοσυρῷ εἴδει. 8, 23. εἴδη et ἤδη conf. 76, 1.
εἰκασία. 169, 27.
εἰκὼν et οἰκὼν conf. 162, 7.
εἶναι et ἀεὶ conf. 13, 21.
εἰπεῖν. καλὸν εἰπεῖν. 115, 11. ὅ τι ἂν εἴποις. 95, 31.
εἰς. in locutione elliptica. 90, 15. 103, 18. 113, 27.
εἰσέχειν. τὰ εἰσέχοντα opponuntur τοῖς ἐκκειμένοις. 87, 26.
εἰσοικίζεσθαι εἴς τι. 92, 25.
εἰσρῆσαι. 128, 30.
εἴσω λογισμοῦ. 69, 3. τέχνης. 89, 10. εἴσω et ἔξω μέτρου. 110, 14.
εἰωθός, τό. 6, 14.
ἕκαστα καθ' ἕν. 45, 14.
ἑκατέρου et ἐκ θατέρου. 124, 24.
ἐκβαίνειν cum genitivo et accusat. 168, 32.
ἐκβάλλειν. de fluminibus, 65, 6. ἕλυλον. 119, 25.
ἐκβολὴ τοῦ στόματος. prominentia. 132, 20. γενείων, ὀδόντων. 119, 25.
ἐκεῖ τόπων. 97, 13.
ἐκείνη et ἐκεῖ. 20, 31.
ἐκθέων σίφρος. 161, 31.
ἐκθορεῖν et ἐκθρώσκειν ex matris sinu. 25, 12.
ἔκκειμαι. ἔκκεισαι οἷα λαβέσθαι. 53, 9. τὰ ἐκκείμενα opponuntur τοῖς κοίλοις. 78, 33. cum ἔγκειμαι conf. 60, 12. 120, 1.
ἐκκλίνειν. 17, 1.
ἐκλάμπειν πῦρ. 138, 1.

ἐκμελής. 120, 6.
ἔκνιχᾶν τι. 157, 7. 146, 21.
ἐκπαλαίειν. 12, 19.
ἐκπηδᾶν τοῦ προσήκοντος. 71, 2.
ἐκπονεῖν τι. 101, 24.
ἐκπρεμνίζειν. 117, 18.
ἔκπυστος. 113, 13. cum ἔκπυστος conf. 1b.
ἐκταδόν. 159, 18.
ἐκτύπωμα. 125, 14.
ἐλέγχειν. arguere. 49, 6. cum λέγειν conf. 135, 23.
ἐλευθερία florum. 7, 18. τῶν ἀέρων. 101, 10.
ἐλεφάντινος ὦμος Pelopidarum. 47, 34. 48, 26. ἐλεφαντίνη Ἀφροδίτη. 53, 1. χρῶμα ἐπ' ἐλέφαντι. 64, 21.
ἑλικτῆρες. 155, 21.
ἕλιξ. οἱ ἕλικες. cincinni. 158, 6. capreoli vitium. 104, 20.
ἕλκειν. invitare. allicere. 10, 1. ὕπνον. 9, 27. ξίφος. 100, 9. ἕλκεται et ἔχεται conf. 10, 1.
Ἑλλάδια aut Ἑλλαδικά. p. 193. (Apud Plinium genus pingendi *Helladicum* opponitur *Asiatico*. XXXV, 7. *Della Valle* Vite degli antichi Pittori. Prefaz. p. XIX. scholas pictorum recensens, quum primum locum concessisset Aegyptiacae, secundum Italicae, tertium locum tribuit *Helladicae*. *Il terzo luogo*, ait, *compete all' Elladica ed Asiana, dalle quali derivavano la Ionica, la Siconia, e l' Attica. Sono da considerarsi le seguenti parole di Plinio l. c. L' autorità di Pamfilo etc. L' Elladica è lo stesso che dire Grecanica, e così potrebbe chiamarsi l' antica scuola Grecanica, per distinguerla da quella, della quale Plinio riferisce l'origine poco prima dell' Olimp. XC.* Idem praeterea monet, Ionicas puellas arte graphica fuisse eruditas (*che nell' educazione delle loro fanciulle lo studio del disegno aveva parte*), idque apparere ex verbis Horatii III. Odi VI. 21. *motus docerí gaudet Ionicos Matura virgo, et fingitur artibus.* Egregie utique! Hinc iam concludit bonus monachus, *che la scuola Grecanica si mantenne alcun poco anch' ella tra le dette colonie, et per distinguersi da quella del paese conquistato, che dicevasi Asiana, seguitò a nominarsi Elladica, sino a che cangiati i costumi e il gusto, siccome nell' Architettura, così nella pittura, lo stile Ionico stette da se, dividendosi dall' Attico.* In his si quid veri, quod mihi videtur incertissimum, suspicari possis, voce Ἑλλάδια aut Ἑλλαδικά, *Imaginum* titulo adscripta, significari, tabulas pinacothecae Neapolitanae ad veterem scholam Graecam aut Helladicam pertinuisse. Sed quare hoc una voce, eaque obscura, in titulo, non in prooemio, ubi par erat, significasset?
Ἑλλανοδίκαι. 61, 13.
Ἕλλοι. 103, 4. χαμαιεῦναι. 103, 12.
ἕλξις Ἕκτορος. 55, 6.
ἐμβιβάζειν εἰς τὸ μέλος. 53, 21.
ἐμβλέπειν πῦρ. 43, 29.
ἐμβάλλειν ἡνίαν τῷ θυμῷ. 88, 23.
ἐμβολή. 116, 19. 133, 4. 137, 8.
ἔμπλεος et ἔμπλεως. 35, 6. τέχνης. 88, 30.
ἐμπίπτειν. 146, 24.
ἔμψυτα et τὸν φῦντα conf. 159, 2.
ἐν. prope. 55, 22. ἐν εἴδει ἀθύμῳ. 8, 23.
ἐναλλὰξ τὼ πόδε. 37, 17.
ἐνάλλεσθαι. 92, 11.
ἐναλύειν, de crinibus. 19, 4. 65, 35.
ἔναυλος θροῦς. 7, 7. ἔναυλος. habitans et resonans in aliquo loco. 10, 11.
ἐνδιδόναι σύνθημα, ῥυθμόν, μέλος. 128, 34.
ἐνδόσιμον, τό. 131, 21.
ἐνεργής. 136, 23. ἐνεργός. operi intentus. 120, 22.
ἐνευστομεῖν. 119, 7.
ἐντείνεσθαι. ἠντείνετο. 156, 10.

Digitized by Google

ἔνθεν καὶ ἔνθεν. 20, 12. ἔνθεν et ἔνερθεν conf. Ib.
ἔνθεον ὄμμα. 118, 26.
ἔννοια τῶν ὀφθαλμῶν. 118, 20.
ἐνόδιος et εὔοδιος conf. 20, 17.
ἐνοκλάζειν. 55, 30.
ἔνσπονδος σίδηρος. 102, 4.
ἐντάγμα τὰ ὅπλα. 67, 32.
ἐντεῦθεν, τὸ. 62, 21.
ἐντοσθίδια. 129, 10.
ἐντρύφερος. 9, 11.
ἐξαμάττειν et ἐξαματτοῦν. equum cruentare. 132, 2.
ἐξαίρειν pro ἐξαίρεσθαι. 73, 3.
ἐξηρμένος φόβῳ. 58, 12.
ἐξαιτέω. ἐξῆτει et ἐζήτει. 29, 31.
ἐξαλλάττεσθαι cum genitivo. 55, 25.
ἐξαρμόζεσθαι. 79, 2.
ἐξαρτάω. ἐξηρτημένος λεοντῆν. 120, 31. μαχαίραι ἐξηρτημέναι χειρῶν aut μηρῶν. 129, 29.
ἐξασκεῖν χρυσόν. 100, 15.
ἐξελίττειν χορείαν. 162, 27.
ἐξῆς et ἐξ ἧς conf. 128, 5.
ἐξικνεῖσθαι, de visu. 24, 6.
ἐξιστάναι. 147, 19.
ἐξοιδέω. ἐξῳδηκότες βραχίονες. 131, 7.
ἐξουσία φωνῆς. 146, 22. κινήσεως. 147, 8. cum οὐσία conf. 151, 27. 162, 18.
ἔξω τοῦ μεμοχθέναι et similia. 47, 8. ἐρωτικῶν φροντίδων. 81, 13.
ἐπάγγελία. sensu transl. 9, 16. ἐν ἐπαγγελίᾳ τοῦ βαδίζειν. 27, 20.
ἐπάγειν λογισμὸν ἔργῳ. 153, 9.
ἐπῆγε et ἐπῆδε conf. Ib. ἐπῆχται et ἐπῄρται. 45, 16.
ἐπᾴδειν. ἐπῆδεν et ἐπῆγεν conf. 153, 9.
ἐπαινεῖν. tractandum sibi sumere. 46, 31. ἐπήνεσε et ἐπένευσε conf. Ib.
ἐπαίρω. ἐπῆρται, et, ἐπῆχται. conf. 45, 16.
ἐπανθεῖν. 114, 19. ἐπανθοῦσα κόνις. 152, 9. etiam de interioribus affectibus. 154, 36.
ἐπειδὰν et ἐπειδὴ conf. 4, 36. et passim.
ἐπέχειν τι τῆς γῆς. de mortuis. 86, 27. manu tenere. 6, 12.
ἐπημύει τὸ λῆρον. 104, 19.
ἐπὶ μᾶλλον. 133, 31. 136, 25.
ἐπὶ τοσοῦτον. 135, 18. ἐπὶ σωτηρίᾳ. 122, 14. coniunctionem significat. 28, 26. ἐπὶ et ὑπὸ conf. 79, 6. et ἔτι 99, 3.
ἐπιβαίνειν et ἐπιφαίνειν. conf. 154, 6. ἐπιβαίνοντες et ἐπιμαίνοντες. 158, 6.
ἐπιβάλλειν τινί. sequi. 109, 6.
ἐπιδεῖν. 27, 29.
ἐπιέσασθαι γῆν. 67, 3.
ἐπιζεύγνυσθαι. de cervice. 89, 5.
ἐπιθαρρεῖν τινι. 19, 27.
ἐπίθετον κάλλος. 158, 3.
ἐπιθορνυσθαι. 56, 32.
ἐπιθρύπτεσθαι. 32, 2.
ἐπικόπτειν et ἐπισκώπτειν conf. 7, 32.
ἐπικυΐσκειν et ἐπικυΐσκεσθαι. 13, 4.
ἐπικυμαίνειν. 79, 16.
ἐπικύπτειν. de legentibus. 44, 18.
ἐπιμένοντες et ἐπιβαίνοντες conf. 158, 6.
ἐπινεύω. ἐπένευσεν et ἐπήνεσεν conf. 46, 31.
ἐπιπαίζειν. 78, 18.
ἐπιπάττειν ἄνθη. 34, 7.
ἐπιπλέκειν τὰς χεῖρας. 129, 23.
ἐπιπνέω. 146, 24.
ἐπίπνοια ἔνθεος. 146, 29.
ἐπιπόλαιος. leviter adumbratus. 35, 11.
ἐπιπολεύειν et ἐπιπλέον conf. 160, 12.
ἐπιπρέπει et ἐπιτρέπει conf. 35, 3. 125, 7.
ἐπιῤῥεῖ ὄχλος. 129, 34.
ἐπιῤῥοθεῖν. 31, 29.
ἐπιῤῥοὴ et ἀπορροὴ conf. 54, 17.
ἐπισαλεύειν. 120, 29.
ἐπισείει ἡ κόμη. 152, 23.
ἐπισκέπτειν et ἐπισκήπτειν. 139, 21.
ἐπισκώπτειν et ἐπικόπτειν conf. 7, 32.
ἐπιστένειν. 146, 19.
ἐπιστομίζειν. 84, 35.
ἐπιστρέφειν τινὰ εἴς τι. 26, 7. admonendo advertere. 44, 9. οὐδὲν ἐπιστρέφεσθαί τινος. 119, 12.

ἐπιστροφὴ εἴδους. 77, 15.
ἐπιτείνω. ἐπιτέταται et ἐπιτέβακται conf. 119, 37. et ἐπιτεταχθαι. 137, 18.
ἐπιτολμᾶν τινι. 19, 27.
ἐπιτρέπειν et ἐπιπρέπειν conf. 35, 3. 125, 7.
ἐπίχρυσος κόμη. 150, 21.
ἐπταύλιοι Thebae, ob chordarum numerum. 19, 23.
ἔραω et ὁράω conf. 37, 33.
ἐρέψαι, templum. 103, 16. πισσᾷ. 80, 31.
ἐρεύγεσθαι κατά τινος. 96, 5.
ἐρεύθεσθαι εἰς ἄνθος, de genis. 152, 17.
ἔρευθὲς in apicibus comae. 150, 6.
ἔριον in aranea. 98, 2.
ἔρις καὶ κυδοιμός. 127, 27.
ἔρκιος et ἕρκειος. 91, 27.
ἕρμα. rupes sub fluctibus. 75, 23.
Ἕρμῆς, palaestrae praeses. 102, 2.
ἐρυθαίνειν et ἐρυθραίνειν. 55, 4.
ἔρχεσθαι et ἔλκεσθαι conf. 10, 1. ἔρχεσθαι. 10, 20. ὀρχεῖσθαι. 104, 26.
ἔρωτες et ἐρῶντες conf. 22, 19. 123, 32. 150, 28.
ἐσθαι et ἔται conf. 7, 10. 128, 2.
ἐσθὴς et εὐθὺς conf. 111, 21. 119, 31.
ἑτέρα χείρ. manus sinistra. 18, 3.
ἔτι et ἐπι — conf. 99, 3. et ἔστι. 130, 13.
ἕτοιμον ξίφος. 118, 15. τὸ ἕτοιμον. 63, 33.
εὖ supplendum. 28, 23.
εὐανθὴς κόμη. 154, 2.
εὐαρμοστία τοῦ σώματος. 88, 32.
εὐαφὴς et εὐβαιφὴς conf. 9, 14.
εὐγενὴ et ἀγενὴ conf. 91, 28.
εὐδία e αἰτία conf. 20, 17.
εὔδιος et ἐνόδιος conf. 20, 17.
εὔζωνος κεφαλή. 86, 17.
εὐθυδρομεῖν transl. 48, 14.
εὐήνιος. 29, 13.
εὐητήριος. 101, 5.
εὐθύ. ἡ εὐθὺ ὁδός. 85, 25.
εὐθύς. παρὰ τὸ εὐθύ. 126, 21. εὐθεῖαν φέρειν. Ib. εὐθὺς et ἐσθὴς conf. 119, 31.
εὔκολοι Μοῦσαι. 134, 13. et p. 658.
εὐμαρότης. 150, 2.
εὐνὰς δένδρων. 49, 4.
εὔνομία. pastus bonus. 55, 34.
εὐπαγής. 137, 3.
εὐπάρθενος. 111, 7.
εὕρημα et εὔρεμα. 3, 6.
εὑρίσκω. εὑρέθη et ἤρθη conf. 22, 1.
εὐρὺς et εὔρους. 17, 17.
εὐσκοποι βολαὶ ὀφθαλμῶν. 86, 20.
εὔσπορος et ἄπορος conf. 93, 18.
εὐστομεῖν de lusciniis. 119, 7.
εὔυφημος et ἔφηβος. 159, 24.
εὐφωνοι et σύμφωνοι χεῖρες. 7, 21.
ἐφερμηνεύειν. 124, 33. cum ἀφερμηνεύειν. conf. 126, 5. 133, 31.
ἐφεστρίδες ποικίλαι. 11, 13.
ἐφιζάνει ὥρα ori. 53, 3. γέλως. 37, 31.
ἐχῖνος. 88, 8.
ἔχυρὸς et ὀχυρός. 22, 11.
ἔχω. πάντα ἴστοῦ ἔχειν. 9, 8. πάντα ὅσα. 54, 9. ἔχεσθαί τινος. 110, 20. τοιοῦδε λόγου. 112, 32.
ζητεῖν. ἐζήτει et ἐξήτει. conf. 29, 31.
ζυμῖται ἄρτοι et ζυμῆται. 95, 16.
ζωγραφία φθεγγομένη ἡ ποιήσας. 110, 16.
ἤ post negationem. 43, 22. cum ἤ conf. 119, 14.
ἦ γὰρ et ἢ γάρ. 115, 19. 137, 33. ἦ οὐ. 59, 20. ἦ et ἢ conf. 60, 13.
ἡγεμὼν τῆς ἀγέλης. taurus. 28, 22.
ἧδε et ἥδη conf. 19, 1.
ἥδεσθαι. τὸ ἡδόμενον. 114, 13.
ἥδη et ἧδε conf. 19, 1. et ἡδύ. 47, 19.
ἡδὺ et ἤδη conf. 19, 1. 80, 18. ἥδιον. 111, 23. 121, 25.
ἡδύοινος. 104, 21.
ἡδὺ μειδίαμα. 47, 19. ἡδεῖα κόμη. 55, 16. ἡδίω φαίνεσθαι. 104, 11. ἡδὺ conf. cum ἥδη. 19, 1. 80, 18. ἥδιον cum ὁδί. 115, 32.
ἥδυσμα τῆς γραφῆς. 23, 15.
ἡθικῶς μειδιᾶν. lenitec subridere. 47, 19.

Digitized by Google

ἠθοποιὸς τέχνη. 157, 29.
ἦθος. consilium. 112, 6. affectus in vultu significatio. 114, 1. ὀφρύων. 109, 22. 120, 26. sedes arborum. 154, 30. ἤθη et εἴδη. iunctim. 76, 1.
ἥκειν εἰς. 3, 2. τὸ εἰς ὄνυχα ἧκον. 84, 27.
Ἡλιάδων γνώρισμα. 120, 14.
ἥλιον χρῶμα αἰτεῖ. 102, 27.
ἡλιῶσα κόμη. 3, 26.
ἡμέρα. Aurora. 146, 17. μεθ' ἡμέραν. interdiu. 43, 16.
ἡνίαν ἐμβάλλειν τῷ θυμῷ. 88, 23. 118, 20. πράττειν τι παρὰ τὴν ἡνίαν. 84, 35.
ἠνείχετο et ἐνείχετο. 156, 10.
ἠπειρῶται ἵπποι. 15, 2. 48, 12.
ἠσθῆσθαι. indutum esse. 129, 26.
θαλαττογενεῖς Rhodii. 96, 25.
θάπτειν. igne cremare. 100, 25.
θαῤῥεῖν τι. 75, 18.
θατέρου et ἀνθρώπου conf. 56, 4. ἐκ θατέρου. 124, 24.
θαύματος et θεάματος. 75, 28.
θέατρον. transl. 119, 23.
Θεοδαίσια. apud Andrios. p. 355. s.
θεωρίς. navis. 31, 26.
θειασμός. 146, 26.
θῆλυν στολὴν ἐνδῦναι. 7, 14. θῆλυ βαίνειν. 7, 15.
θηρατὴρ et θηρατής. transl. 112, 7.
θηρία. de equis ferocientibus. 94, 6. θηρίῳ et ῥίῳ conf. 89, 4. 159, 30.
θιασῶται Καλλιόπης. 134, 7.
θνήσκω. τὸ τεθνηκός. 147, 30.
θολοῦν τὸν λογισμὸν dicuntur perturbationes animi. 92, 25.
θράσος. τοῦ θράσους. 90, 13.
θρύον καὶ λωτός. 124, 19.
θυιὰς et θυσίας conf. 68, 21.
θυμὸς καὶ μανία et ἀνία. 161, 1.
θυμοφθόρα δείματα. 161, 29.
θύρα. ἐπὶ θύρας φοιτᾶν. 8, 6.
θύρσου δένδρα. 25, 19. mel stillantia. 30, 1.
θυσίας et θυιὰς conf. 68, 21.
ἰγνὺν et γῆν conf. 148, 33.
ἰδεῖν et εἰ δεῖ conf. 155, 1.
ἴδη. colores varii. 45, 5. 102, 29.
ἱδρύω. ἱδρυθεὶς et ἱδρυνθείς. 148, 13.
ἵεμαι et ἵεμαι. 43, 22. et passim.
ἱεροπρεπὴς κόμη. 120, 11.
ἱεροὶ et ἱλαροὶ conf. 10, 9. ἱερὰ τέχνης. 149, 9.
Ἴμβρος καὶ Λῆμνος. 78, 10.
ἱμερώδης. 159, 20.
ἴξαλος αἴξ. 18, 14.
ἰὸς διάβορος. 139, 23.
ἴουλον σείειν. 152, 12. ἐκβάλλειν. 119, 25.
ἱππάδες et παῖδες conf. 83, 15.
Ἱππία Minerva. 96, 10.
ἱππόκαμποι τὸ ἅρμα. 15, 5.
Ἴριδος χρώματα. 96, 13. κατ' ἶριν μετανθεῖν. 19, 12.
ἴσος. κατ' ἴσον. 116, 9.
ἱστορία. ἐν ἱστορίᾳ. 69, 8.
Ἴστρος. 23, 22.
ἰσχὺς τῆς γραφῆς. 60, 7.
ἴϋγξ τοῦ κεστοῦ. 121, 25.
κ et β conf. 113, 25. 118, 10.
καθάπερ et καθάπαξ conf. 40, 18. 103, 6.
καθαρῶς ἱλαρόν. 150, 25.
καθεκτός. ἐν τῷ καθεκτῷ εἶναι. 61, 31.
καί. interrogationi vim addit. 110, 23. καὶ post μὲν. 39, 5. καὶ ταῦτα. in enuntiatione media et extrema. 129, 15. 117, 26. καὶ et ὡς conf. 22, 30. 111, 34. 43, 22. 92, 4. καὶ et κἀκ. 115, 32. et κἀκεῖ. 14, 32.
καινοτέρῳ et καττιτέρῳ. 128, 25.
καιρίᾳ ἐντυχεῖν. 46, 1. ἐν καιρίῳ μένειν. 49, 5. καίρια et κύρια. 92, 20.
καιρός. ἀπὸ τοῦ καιροῦ. 47, 16. 60, 36. Καιρός. p. 698.
καιροσκοπεῖν. 135, 33.
κἀκεῖ et καί. 14, 32.
κακῶς ἰδεῖν γυναῖκα. 138, 20.
καλεῖν. οὕτω, ταύτῃ καλούμενος. 95, 30.
κάλλος ἀσκεύαστον. 66, 9. ἐπίθετον. 158, 3. κάλλος, καὶ ἄλλος et simil. 161, 23.
καλὸν εἰπεῖν. 115, 11. 122, 29. καλὸς ἀπὸ τοῦ ἀκόσμου. 66, 9. καλὲ et λάλε conf. 161, 23.
κάλπις χρυσῆ. 15, 16.
καμεῖν et κοσμεῖν conf. 19, 7.
κάμπτειν γόνυ. 88, 20.
κἂν εἰ. 23, 2.

Digitized by Google

κάνδυς καὶ τιάρα. 101, 3.
κάπετος, ἡ. 128, 22.
καπνοῦ πατρίδος ἐρᾶν. 26, 30.
κατὰ ἔρωτα. amoris causa. 46, 27. καθ' ἕν, ἕνα. 45, 14.
καταδεῖν in lucta. 12, 12.
καταλιθοῦν μήλοις. 12, 19.
κατανθίζεσθαι. 154, 9.
καταξαίνειν. laniare. 30, 14.
κατασταίζων ἰῷ τὸν πόδα. 139, 25.
κατάστικτος et κατάπαστος. 153, 32.
καταυλεῖσθαι. 35, 17.
καταψελλίζεσθαι. 40, 12.
κατεσθίειν τὸ οὖς adversarii. 12, 17.
κατηγορεῖν cum accusativo. 148, 30. δήλωμα. 160, 21.
κατηφεῖν et κατηφιᾶν. 117, 3.
κάτοπτρον Veneri dicatum. 13, 18.
κάτοχος. 146, 28.
κοττιτέρῳ et καινοτέρῳ conf. 128, 25.
κέντρα ὀφθαλμῶν. 34, 26.
κενταυρίδης. 57, 9.
κέρας et μέρος. 115, 24. κέρας Somni. 43, 17. κέρατα elephantis. 18, 20.
κερκίδος φωνή. 97, 11.
κηπεύειν, colere. 20, 35. κηπεύματα. 99, 17.
κηροειδὴς et κιῤῥοειδής. 21, 18.
κηρύσσειν. κεκηρυγμένον. absolute. 98, 26.
Κηφισσὸς et Κηφισός. 66, 25. 85, 10.
κινεῖν τινα. p. 566. not.
κιῤῥοειδὴς et κηροειδής. 21, 18.
κίττα καὶ ψιττακός. 83, 26.
κλάειν et ᾄδειν conf. 76, 18.
κλειστὸν δίκτυον. 24, 10.
κλέπτειν. 9, 3. cum βλέπειν conf. 113, 25.
κλίνειν, in fugam convertere. 15, 9.
κνήμη εὐθεῖα, ὀρθή, ingenuorum. 39, 7. 55, 13. κνῆμαι et πλῆμναι conf. 58, 19.
κνίσσα et καπνὸς iunctim. 96, 28.
κνώδοντες in hasta. 45, 18.
κοῖλα γράμματα, inscriptionis. 88, 11. κοῖλα et ἐκκείμενα sibi opponuntur. 78, 33. 87, 26. (Cf. Xenoph. Memor. III. 10, 1.)
κοκκοβαφὴς et κροκοβαφής. 137, 20.
κόκκος μηδικός. 44, 35.
κολάζειν. 60, 21.
κολωνός. 88, 11.
κομᾶν. superbire. 9, 17. ornatum esse. 111, 1. fluvii κομῶντες. 5, 24. κομᾶν et κοσμεῖν conf. 9, 17. 72, 4.
κομιδή. 57, 25.
κόμπῳ βάλλειν. 42, 25.
κόμψος. τὸ κόμψον. 22, 9.
κόρυς. ὑπὸ τῆς κόρυθος γλαυκόν, γοργὸν ὁρᾶν. 121, 23. 125, 4.
κορυφαῖς ῥίζας βαλέσθαι. 20, 24.
κοσμεῖν et καμεῖν conf. 19, 7. κοσμεῖσθαι αὐχμῷ. 27, 26. (Sidon. Apollin. VIII. Ep. 3. p. 462. Apollonium Tyaneum dicit fuisse *inter myrrhatos, pumicatos, malobatratos venerabili squalore pretiosum.*)
κόσμος et κῶμος conf. 7, 5.
κοτίνου στέφανος. 29, 35.
κοῦραι. Nymphae. p. 465.
κοῦφον ὕδωρ. 74, 23.
κουφότης et κωφότης conf. 146, 21.
κόχλος, ἡ. 148, 18.
κραγέτης κολοιός. 119, 8.
κράτος ἐπιστήμης. 4, 4.
κρατῆρες eversi in caede. 69, 14.
κροαίνοντες ἵπποι. 58, 11.
κρόκος, λωτός, ὑάκινθος, iunctim. 65, 12.
κροκοβαφὴς et κοκκοβαφής. 137, 20.
κρύσταλλος et κρύσταλος. 21, 26.
Κύδνος amnis. 40, 2.
κύκλος λευκὸς in fronte equi. 59, 27.
κύκνοι, ad currum Apollinis iuncti. 135, 9.
κύλικα σοβεῖν. 115, 28.
κυματίζεσθαι et νομίζεσθαι conf. 162, 18.
κύρια et καίρια conf. 92, 20.
κυρτῶν αὐχένων et κυανέων. 123, 8.
κωμάζειν. p. 205. s.
κῶμος, quid? p. 202. ss.

Digitized by Google

κώμου et κόσμου conf. 7, 5.
κωφότης et κουφότης conf. 146, 21.
λαγαροὶ κύκλοι, in testudine. 18, 23. λαγαρῶς ἐππάζεσθαι. 56, 23.
λαγὼς et λαγωός. 12, 20.
λαιὰ et λύρα conf. 155, 29.
λακωνικός, cum emphasi. 59, 6.
λακέρυζα. 119, 8.
λάλε et καλὲ conf. 161, 23.
λαοὶ λίθοι. 47, 22.
λάσιος, ὁ καὶ ἡ. 94, 6.
λεαίνειν transl. 71, 11.
λέγειν ὡς μετέμαθεν. 101, 21. cum ἐλέγχειν conf. 135, 23. λέγουσι et λέουσι. 101, 27.
λείαν et λίαν conf. 127, 13.
λειμὼν et χειμὼν conf. 33, 29.
λεῖον ἄγαλμα. 45, 30.
λειτουργεῖν et λιθουργεῖν. 20, 36.
λεόντων γάλα. 55, 11. λέοντες ὠμοί. 84, 12. λέουσι et λέγουσι conf. 101, 27.
λεπτότης et λευκότης. 151, 3.
λευκαίνειν ἐν σκιᾷ. 102, 25.
λευκανθὴς et λευκανθείς. 150, 30.
λευκὸς ἰδεῖν. de delicate nutritis. 9, 11. λευκοὶ ἵπποι nobilium. 42, 29. λευκαὶ Νηρηΐδες. 85, 8.
λευκότης et λεπτότης conf. 151, 3.
λευχειμονεῖν. 43, 10.
λέχαιον et λέχριον. 77, 28.
λεχὼ et λέχει κεῖσθαι conf. 41, 19.
ληναὶ et ληναί. 36, 26. et λήναιοι. 40, 26.
λῆξις et πλῆξις. conf. 153, 5.
λῆροι. 26, 5.
λίαν et λείαν conf. 127, 13.
λίθος in tribunali. 101, 21. λίθοις ἐπί τινα. 93, 24. λίθοι ἀγαπώμενοι. 53, 14.
λιθουργεῖν et λειτουργεῖν. 20, 36.
λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἀθῆναι. 72, 26.
λισσάδες et σπιλάδες. 73, 19.
λιτός. 127, 15.
λογίζεσθαι cum dativo. 78, 24.
λογισμὸς et λυγισμὸς conf. 62, 28.
λόγος. eloquentia. 3 5. λόγος et λογισμὸς animum coercens. 88, 23. πρὸς λόγου τινί. 116, 28. 136, 10. λόγου τοιοῦδε ἅπτεται ἡ γραφή. 25, 4.
λοιπόν. 135, 2.
λυγίζειν, ἄγχειν, in palaestra. 102, 8.
λυγισμὸς et λογισμὸς conf. 62, 28. λυγισμοὶ in palaestra. 102, 8.
λυγκεὺς et λυγγεύς. 75, 20.
λύδιος vestitus. 48, 3.
λύθρος καὶ αἷμα. 98, 30. λύθρον et ῥίφρον conf. 158, 27.
λύραν et λαιὰν conf. 155, 29.
λωτὸς καὶ κρόκος. 65, 12. λωτὸς καὶ θρύον. 124, 19.
μαγὰς et μαγάδιον in lyra. 18, 25.
μαζῶν et ὀμμάτων conf. 58, 34.
μάλα. παντὸς μᾶλλον. 17, 21.
μανθάνω. τί μαθών. 132, 15. μαθεῖν τινος. 111, 10.
μανία σώφρων. 146, 28. πικροτέρα. 147, 27. Μανίαι. Furiae. 161, 25. μανία et ἀνία conf. 161, 1.
μάραθον et μάραθρον. 95, 17.
μαργηλίς. 11, 21.
μαρμαίρειν, id quod μαρμαρύσσειν. 162, 23.
Μέγαιρα et Μεγάρα conf. 91, 25.
μεγαλειότης et μαλακότης. 149, 21.
μέγιστος et μεστός. 149, 21.
μεθύειν ἔρωτι. 26, 29.
μειδιᾶν βλοσυρόν. 92, 14.
μειλιχόφωνος et μελίφωνος. 54, 9.
μελία. Achillis hasta. 13, 29.
μέλισσα, appellatus Sophocles. 134, 13.
μελίφωνος et μειλιχόφωνος. 54, 9.
μελίχροος, μελίχρως, μελιχρόης, μελάγχλωρος. 9, 13.
μέλλειν. χαίτη μέλλουσα. 57, 24. μέλλον ἔτι θάρσος. 135, 18. τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, 123, 33.
μὲν δή. 47, 28. μὲν γὰρ δή. 102, 13.
μένεα πνεῖν. 125, 7.
μένειν. ἐφ' ἑνὸς μένων χρόμα-

Digitized by Google

τὸς. 19, 12. μένει et φέρει conf. 19, 12. μενόμενον et μαινόμενον. 161, 18. μείνειε et νείμειε. 132, 11.
μέρος et κέρας conf. 115, 24.
μεσόγεως. 74, 7.
μεστός, μεσταὶ ἄθλου. 31, 8. μεστὰ μανίας. 146, 28. cum μετὰ conf. Ib. cum μέγιστα. 149, 21.
μετὰ cum genit. et καί. 150, 26. μεθ' ὅν. quo soluto. 12, 15. 64, 7.
μεταν θεῖν. de coloribus. 19, 12, 119, 31.
μεταμανθάνειν. 101, 29.
μεταπίπτειν. 49, 4.
μεταποιεῖν τινά. 100, 30.
μεταῤῥυθμίζειν. 100, 30.
μετέχειν τι. 10, 12.
μετόν τινι οὐδέν. 41, 30. cum μεσὸν conf. Ib.
μετοχλίζειν. 89, 18.
μετρεῖν, ὥρων τινι. 134, 20. Cf. p. 657. μεμετρημένος. modicus. 42, 11.
μὴ εὖ et μηδὲν conf. 157, 26.
μηδὲ pro μή. 12, 6. cum μὴ conf. 101, 8.
μηδίζειν. 101, 23.
μηλάνθη. 43, 22.
μῆλον. μήλων καὶ κηρίων ἄξια. 54, 32.
μηνοειδεῖς ὀφρύες. 68, 33.
μηρός. μηρῶν et μοιρῶν conf. 31, 19. et χειρῶν. 129, 19.
μηχανή. 28, 7.
μικρός. παρὰ μικρόν. 134, 24. ἐν μικρῷ εἰπεῖν. 132, 26.
μίλαξ et ἁμίλαξ. 114, 30.
Μινώταυρος et Μινότανρος. 27, 15.
Μοῖραι et Μοῦσαι. 66, 27. μοιρῶν et μηρῶν. 31, 19.
μονονοὺ et μονονουχί. 11, 17.
μονοχίτων. 118, 11.
μορμύρειν ἀφρῷ. 124, 17.
μουσεῖα ὀρνέων. 115, 1.
μῦθος. res fando tantum audita. 63, 24.
μυκτὴρ. μυκτῆρες ὀρθοί, εὐρεῖς. 48, 23. μυκτῆρα πολλοί. 123, 6.
μυρίκη καὶ κύπειρον. 15, 28.
μυρίνεων. 53, 1.
Μύρτιλος et Μυρτῖλος. 123, 24.
μυχοὶ καὶ σήραγγες. 79, 13.
ναυάται. 122, 11.
ναῦται et ναυαγοί conf. 122, 11.
ναυτικὸς κῶμος. 22, 22.
νεαραὶ λόγοι. 158, 17.
νεῖκος signorum coeli inter se. 87, 31.
νέμω et μένω conf. 132, 11.
νεοπαγὴς τρυφαλίς. 50, 15.
νευστικός. 15, 5.
νεφελῶν species et figurae. 3, 8.
νεφέλη χρυσοῦ. 96, 30.
νὴ δία cum ἦδι conf. 104, 12. cum καὶ δία. 56, 4.
νίκη et δίκη. conf. 30, 5.
Νιρέα et Νικίαν conf. 39, 6.
Νίσαιαι ἵπποι. eorum color. 59, 24.
νοεῖν. τί νοεῖ. 5, 7.
νοσῶδες. 82, 4.
νῶτα θαλάσσης. 31, 31, cum ὦτα conf. Ib. 38, 2.
ξαίνειν et καταξαίνειν. 30, 14.
ξάνθουλος. 38, 2.
ξύλον et χρυσὸν conf. 155, 1.
ξὺν et ξυνὸν conf. 119, 27. 124, 24. 135, 29. 131, 20. 137, 5.
ὄγκος καὶ σεμνότης. 110, 20.
ὁδὶ et ἥδιον conf. 115, 32.
ὁδὸν et ᾠδὴν conf. 19, 19.
ὄζειν στεμφύλων καὶ ἀπραγμοσύνης. 96, 3.
οἶδα. οὐκ εἰδότι οὐκ εἰδώς. 113, 9.
οἰκειοῦσθαί τι. transl. 103, 8.
οἶκος, ποιμνίων. 129, 19. apinm. 55, 36. οἴκων et εἰκὼν conf. 162, 7.
οἶμαι et εἶναι conf. 13, 21.
οἷον καὶ ὡς ἡδύ. 27, 7. 115, 8.
οἷα et οἷα. 102, 16. ἰσχυρὸς οἷος. 88, 29. οἷος cum infinit. 55, 26. οἷα post verba dolendi, gaudendi, gratulandi. 31, 4. οἷα πείσεται. 117, 7.
οἰστρᾷ ἡ ψυχή. 147, 14.
οἶστρος Baccharum. 30, 20.
ὀκλάζειν εἰς ἰγνύν. 148, 33. ὀκλάσας et ἐνοκλάσας. 55, 30.
ὀκτάβλωμος. 96, 16.
Ὀλμειός. 123, 25.
ὅλος εἰμί τινος. 119, 13.

Ὀλυμπιάδες, de quovis certamine. 86, 13.
ὁμμάτων et μαζῶν conf. 58, 34.
ὁμόγνιος πανοπλία. 121, 22.
ὁμόσε χωρεῖν. 73, 2.
ὁμόστοιχος. 129, 34.
ὀμφαλοὶ et ὀφθαλμοὶ conf. 18, 25.
ὀμφῆς μεστὸν χωρίον. 103, 24.
ὁμωροφιος. 55, 9.
ὂν natum ex accentu pro compendio habito. 115, 32.
ὀνείρατι παραχαθῆσθαι. paroemiace. 65, 22.
ὄνημι. ὤνητο et ὤνατο. 101, 19.
ὄντως et οὔτως conf. 133, 1. et οὗτος. 159, 24.
ὄνυξ. τὸ εἰς ὄνυχα ἦκον. 84, 28.
ὀξὺ κλαίειν. 146, 19.
ὅπη καὶ ὅπως. 125, 10.
ὁπλή. τὴν ὁπλὴν κοῖλοι. 123, 6.
ὅποι et ὅπου γῆς. 42, 2. 84, 23.
ὀπώρα ἐρωτική. 61, 2.
ὁράω. ὄρα, ὁρᾷς orationi insertum. p. 271. ὁρᾷς που. 114, 22. ὄρα et ὥρα conf. 20, 20. ὁρᾶν et ἐρᾶν. 37, 33. ὁρώμενα et δρώμενα. 136, 13.
ὀργᾶν. ὀργῶν τὸ εἶδος. 40, 17.
ὀργὴ et ὁρμή. 74, 16.
ὀργιάζειν. 31, 30.
ὄρειος. 84, 24.
ὄρθιος νόμος. 17, 9.
ὀρθός. ὀρθὴ μοῦσα. 17, 9.
ὁρμᾶν. ὥρμηκε et ὥρμησε conf. 28, 19. 48, 28. 117, 16.
ὁρμή. de conatu. 162, 22. ὁρμὴ καὶ βλέμμα. 127, 31. cum ὀργὴ conf. 74, 16.
ὄρμος et ὁρμός. 59, 28.
ὄρνις in appositione. 82, 10.
ὄροφος frondium. 114, 31. οἰκίαι τετράροφοι, πολυόροφοι. 4, 23.
ὀρύττειν καὶ δάκνειν in lucta. 62, 15.
ὀρχεῖσθαι et ἔρχεσθαι conf. 104, 26.
ὄρχοι et ὀρχοί. 11, 5.
ὅς. οἷς et οἷοις. 97, 11.
ὁσία et οἰκία conf. 54, 18.
ὅσος. Σειληνοὺς ὅσοι. 40, 27. οὐδ' ὅσα ἐπιστρέψαι. 44, 9. ὅσα περί. et ὅσα περ conf. 69, 6.
ὀστῶν et ὀφρύων conf. 39, 9.
ὅτε et ὅτε δή. 59, 17.
ὅ τι ἄν et εἴ τι ἄν. 95, 31. ὅτι ἐκ πλείστου. pro ἐξ ὅτι πλείστου. 43, 31.
οὐδὲ et οὐδέν. 121, 20. 125, 17. 128, 6. οὐδ' ὅσον et ὅσα. 44, 9. οὐδὲ et ἤδη conf. 19, 2. οὐδὲν ἐπιστρέφεσθαί τινος. 119, 12.
οὐκ ἄλλως et οὐ καλῶς conf. 161, 23.
οὖλος. οὖλοι βόστρυχοι. 159, 17.
οὐλότης σελήνων. 61, 20.
οὖν in apodosi. 112, 12.
οὔπω pro simplici οὔ. 59, 25.
οὐραῖος. 35, 31.
οὗς. ὦτα et νῶτα. 31, 31.
οὐσία et ἐξουσία conf. 151, 27. 162, 18.
οὔτε et οὔτι. 12, 13.
οὐτοσὶν et οὑτοσί. 32, 32.
οὕτω τι aut τοι — ὡς. 25, 19. οὕτω δή τι. 25, 19. 68, 9. οὕτω et ὕπνῳ conf. 130, 27.
ὀφθαλμοὶ in prora navis. 32, 18. ἤδη ἐν ὀφθαλμοῖς conspicua. 109, 22. cum ὀμφαλοὶ conf. 18, 25.
ὄφις, Athenis in arce. 80, 11.
ὀφρύες pulchrae. 60, 29. περιβεβλημέναι τοῖς ὀφθαλμοῖς. 60, 31. ὀφρὺς εἰς αὐτὴν συνημμένη. 114, 1. σημαίνουσα τὸν νοῦν. 119, 30.
ὀχεῖσθαι ὑπὲρ et ἐπὶ κύκνων. 135, 9.
ὄχημα τῷ σώματι ποδῶν. 133, 15.
ὄχλος. δι' ὄχλου εἶναί τινι. 53, 22. 132, 13.
ὄχναι ἐπ' ὄχναις. 22, 11.
παῖ et παιάν. 158, 17. παῖδας et ἑππάδας conf. 83, 15. παῖδες ἰατρῶν. 82, 6. (vid. Boettiger Archaeol. der Malerey, p. 135. s.)
παϊδικοὶ λόγοι. 161, 16.
παιώνιον ὄμμα. 158, 4.
παλάθη. 95, 30.
παλεύειν. 33, 27. 103, 19.
πάνσυδὶ et πασσυδί. 15, 19.
πάντως. post ἄλλως τε καί. 25, 31. cum πάντως conf. lb.

Digitized by Google

παρά τινα ἐπιστρέφεσθαι. 44, 4. παρὰ τὴν ἡλίαν πράττειν. 34, 35.
παραβλύζειν οἶνου. 35, 23.
παραγράφεσθαι. 160, 27.
παρακηᾶσθαι et προσκηᾶσθαι. 43, 24.
παρακονῶ et παρακινῶ conf. 113, 26.
παρακούειν cum genit. 58, 18. subausculture. 61, 7.
παραληρεῖν. 44, 19.
παραπαίειν. 44, 10.
παραπτύειν, ἀποπτύειν. 49, 20.
παραφαίνειν. 102, 22.
παραφθίω, παρεφθορός. 59, 14.
παράφορος. 148, 31.
παρειά, irae sedes. 30, 30. 86, 19.
παρεκτρίβειν. 49, 19.
πάρεργον ὁδοῦ. 117, 9, παρέργως ἰδεῖν. 119, 6.
παρθημι. παρεῖνται. de dormientibus et morituris. 80, 27.
παρυφαίνειν. 97, 14.
πᾶς. παντὸς μᾶλλον. 134, 11. παντὶ τῷ βλέμματι βλέπειν. 95, 4. τῷ πάντα βλέπειν πρός τι. Ib. πάντα ἔχειν, ὅσα. 54, 12. 97, 8. τὸ ἐπὶ πᾶσι in oratione. 119, 30. παντὶ et πάντῃ conf. 95, 4.
πασσυδὶ et πανσυδί. 15, 19.
πέδιον et παίδιον conf. 72, 22. 74, 5.
πέζευειν τὴν θάλασσαν. 14, 28.
πειθὼ et βία in amore. 13, 8, 117, 1.
πελάζει et πλάζει. 8, 22.
πέλεια χρυσῆ Dodonae. 103, 1.
πέρα χρυσοῦ ξανθός. 60, 25.
περὶ ἑαυτῷ σφαδάζειν. 138, 26.
περιάγειν. περιάγεσθαι τῷ χεῖρε. 71, 13.
περιβάλλω. περιβεβλημέναι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὀφρῦες. 60, 31, 34, 26.
περιεῖναί τινί τινος. 76, 2. 102, 21.
περιέρχεσθαι et περιήκειν εἴς τι. 86, 9.
περιϊστάναι χορόν. 8, 15.
περιλαλεῖν. 67, 4.
περισχίζειν — σχίζουσα et περισχοῦσα conf. 128, 2.
περιτρίβεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου. 36, 22.
περιττόν. reiiciendum. 93, 11. cum ἀπόῤῥητον conf. 14, 23. περιττῶν et περὶ τῶν. 124, 9.
περιφρονεῖν studiose contemplari, 8, 26.
περωπή. 89, 31. 133, 3. 133, 25.
πέρονάω. περονηθεὶς et περονήσας conf. 150, 30.
πεταῖος Neptunus 74, 7.
πήγνυμι. πεπηγότες ὄροι. 161, 14. πεπηγέναι. stupere. 39, 11. πηγνύναι τοὺς ὀφθαλμοὺς εἴς τι. 131, 19. παγῆναι de electro, 20, 36.
πῆρα. ἐκ πήρας δειπνεῖν. 115, 34.
πῆχυς, πήχεις Nili. 9, 29. πῆχυν et αὐχένα conf. 116, 13.
πίνακες ἐνηρμοσμένοι. 4, 27.
πλανάω. πεπλανημένον ὄμμα. 101, 28.
πλάστης pro χαλκοπλάστης. 3, 13, p. 196.
πλαστικὴ καὶ γραφική. 3, 13. πλάττειν καὶ γράφειν. Ib.
πλεῖστον ὅτι. 43, 31.
πλῆμναι et κνῆμαι conf. 58, 19.
πλῆξις et λῆξις conf. 153, 5.
πλόκαμοι dicati fluminibus. 14, 5. Πλοῦτος in acropoli. 97, 2.
πνεῖν παλαίστρας. 9, 12.
πνῖγμα in lucta. 12, 11.
ποῖ et ποῦ. 133, 24. ποῖ χῆς, et ποῖ τῆς γῆς, 84, 23.
ποιεῖ et πρόϊκα conf. 117, 22.
προιεῖσθαί τινα ὠδήν. 20, 13. ἄθλόν τι. 75, 13. ποιεῖσθαί τι ἑαυτοῦ. 90, 20. 100, 21.
ποικίλλειν. 71, 28.
ποιημναὶ et ποιμένες conf. 129, 19.
πολύς. πολλοῖς ὀφθαλμοῖς βλέπειν. 34, 24.
πορεία et χορεία conf. 162, 27.
πορεύεσθαι, ὄρχοι πορεύονται. 11, 3.
πορφυρώτερος et ποτιμώτερος. 74, 23.
πόρους τῶν ἀμηχάνων ἐξευρεῖν. 145, 23. 154, 16.

Digitized by Google

Ποσειδῶ et *Ποσειδῶνα*. 29, 31.
ποταμὸς et *πόντος* conf. 130, 20.
πότιμος, ποτιμώτερος transl. 33, 27. 74, 23.
πότνια βοτρυόδρυς. 50, 10.
πότος et *τόπος* conf. 115, 28.
ποῦ et *ποῖ*. 133, 24. *ὁρᾷς δέ που*. 114, 22. *ποῦ δὴ* et *σπουδῇ*. 14, 17.
πράττειν τι παρὰ τὴν ἡλίαν. 84, 35.
πρὶν cum futuro indicativi. 43, 20.
πριόνωτος. 18, 16. 116, 15.
πρὸ cum comparativo. 42, 2.
προάγειν, προηγμένη ὥρα. 109, 13.
προαναχρύεσθαι transl. 109, 10.
πρὸ — et *προς* — *ἀναλίσκω*. 96, 16.
προβαίνω. πρόβατε, 91, 11.
προβάλλειν τοὺς δακτύλους. 19, 16. *τὴν ἀσπίδα τινός*. 63, 22, *προβάλλεσθαι τῶν ὀφθαλμῶν*. de supercilliis. 54, 26. 60, 30. *προβάλλειν* et *προβάλλεσθαι* proponere. 4, 37. *προ* — *προσβάλλειν* 99, 9. 55, 22.
προβολή. ἐν προβολῇ ἑστηκέναι. 133, 13. *ἐν προβολαῖς*. 19, 16. cum *προσβολὴ* conf. 74, 1. 133, 13.
προβόλιον. p. 206. 207. — 6, 12, p. 216.
προειρημένον. absolute. 96, 7.
προ — *προς* — *ἔκκειμαι*. 137, 10.
προῖκα et *ποιεῖ* conf. 117, 22.
πρὸς. ad. 25, 8. *πρὸς λόγου*. 116, 28.
προσάγειν. admovere. 162, 5. sibi conciliare. 96, 15. *προσάγεσθαι*. allici. 9, 32.
προσάπτειν τινί 145, 13.
προσβαχχεύειν τινί τι. 30, 20.
προσβάλλειν. de odore et auditu. 7, 6. 11, 3. *φῶς*. 99, 9.
προσβολή. 75, 26.
προσδέχεσθαι λόγον. 42, 4.
προσεχέστατον et *πρὸς ἔσχατον*. 19, 8.
προσπίπτει τῇ ἀκοῇ τὸ μέλος. 145, 13.
προσηκεῖν. 76, 26.
προσφοιτᾶν. προσπεφοιτηκώς et *πρόσπεφυκώς* conf. 21, 30.
πρόσφορος cum dat. et accus. 29, 13. *πρόσφοροι χρῶτες*. 146, 3.
πρόσω σοφίας. 87, 23. *ἐναργείας*. 129, 6. *πρόσω ὑπήνης ἠβάσκειν*. 64, 19.
προσώπῳ et *ἀσωπῷ* conf. 114, 10. 116, 21. et *αἰσωπῷ*. 8, 9.
προτίθημι et *προστίθημι*. 128, 16.
προφητεῦσαι. 146, 28.
πρύμνα et *πρῶρα*. conf. 32, 22.
πρῶρα cum aratro iuncta. 78, 26.
πτοεῖσθαι. de festinantibus. 128, 18.
πτοία. 58, 12.
πυθμήν. 145, 3.
πυκνόπτεροι. 115, 3.
πύλαι ῥινός. 91, 2.
πῦρ ἐμβλέπειν. 43, 29. *ἐναστράπτειν*. 82, 9. *ἐκλάμπειν*. 138, 1.
πυρὰν νῆσαι. 100, 21. not.
πύργος. domus solitaria. 111, 7.
πυριάλωτος. 82, 9.
πυρίπνους ταῦρος. 116, 17.
ῥαγδαῖον πῦρ. 20, 7.
ῥαδιουργεῖν. negligere. 22, 37.
ῥαίνειν. de coloribus. 45, 5.
ῥεῦμα μέγα, Oceanus, 162, 28.
ῥέω. ἡμέρῳ ῥεόμενος. 155, 17.
ῥῆγμα. 43, 10.
ῥὶς πλατεῖα. 84, 11.
ῥίψ et *θηρίψ* conf. 89, 4. 159, 30.
ῥόθιον ἐγείρειν. 133, 1.
ῥοιᾶς significatio mystica. 99, 17.
ῥώμη σφοδροτάτη. 133, 1. *πολλὴ*. 131, 11. *τῆς ὀργῆς*. 160, 27.
ῥυσὰ et *ῥυσσά*. 49, 24.
ῥυτίσιν ἐφιζάνει ὥρα. 53, 3.
ῥυτὸς et *αὐτὸς* conf. 151, 9.
ῥωννύναι. concitare. 31, 1. *τῇ ὕβρει*. 88, 27. *τῷ σκήπτρῳ*. 73, 12.
ῥῶπος et *ῥωπικόν*, p. 396. *ῥῶπες*. Ib. *ῥωπικὸν* transl. ad orationem. p. 398.
σ post et ante *ευ* saepe omissum. 4, 11.
σαίρειν. σεσηρέναι. de canibus, 45, 27. de irridentibus. 64, 17.
σαφῶς et *σοφῶς*. 115, 2.

Digitized by Google

σείειν εἴς τι. 104, 33. ἕουλον. 152, 12.
σήραγγες et σύριγγες. 79, 13.
σίμβλοις et συμβόλοις. 72, 1.
σίνεσθαι, de latronibus. 88, 13.
σκιά. ἐν σκιᾷ λευκαίνειν ἑαυτόν. 102, 25. σκιαὶ in sedentibus. 87, 24. 102, 30.
σκίασμα τῆς εἰκόνος. 151, 15.
Σκοπιαί. Oreades. p. 420.
σκυθρωπάζειν. de colore. 45, 4.
Σκῦρος et Σκύρος. 111, 33.
σμίλαξ et μίλαξ. 114, 30.
σοβεῖν et περισοβεῖν τὴν κύλικα. 115, 28. ἐπι- ἀπο- σοβεῖν. 49, 2.
σοφίζεσθαι. 3, 5. 27, 11.
σοφός in amore. 34, 8. σοφῶς et σαφῶς. conf. 115, 2.
σπαθᾶν φυτά. 81, 30.
σπαρτιάνις. 49, 16.
σπαω. σπάσασθαι et ἐπισπασθαι. 67, 3.
σπείρειν ἕουλον. 152, 12.
σπεύδει et σπένδει conf. 123, 28.
σπιλάδες et λισσάδες conf. 73, 19.
σπουδὴ et ποῦ δή. 14, 17.
στάζειν et στεγάζειν conf. 20, 32. ἵμερον. 162, 26.
σταθεύειν et σπαθᾶν. 81, 30.
στεγανόν. 150, 2.
στέμματα in fronte et sceptro. 42, 29.
στενότης et στυγνότης conf. 161, 9.
στερρὸς et ἔρως conf. 115, 8.
στεφανοῦν, ornare. 25, 21.
στίξαι et δεῖξαι conf. 98, 1.
στικτὸς ὡς ταὼς 101, 1.
στιφρὸς et στρυφνός. 111, 7. 115, 5. 116, 28. 137, 2.
στιχηδὸν et στοιχηδόν. 129, 34.
στολὴ καὶ σχῆμα. 48, 3.
στρεβλοῦν in lucta. 62, 13.
στροβεῖν et στρομβεῖν. 58, 22.
στρυφνὸς πύξος. 18, 18. morosus. 63, 28. 116, 28. 93, 2. et στιφρὸς conf. 116, 28. 111, 7. 137, 2.
στυγνότης et στενότης. 161, 9.
συγκαταβαίνειν, συγκαθιέναι, de crinibus. 19, 4.
συγκεῖσθαι. bene compositum esse. 28, 33.
σῦκα μέλανα. 49, 17.
συμβαχχεύειν. de locis. 25, 22. 81, 29.
συμβάλλειν θηρία ἀνθρώποις. 8, 14.
συμβόλοις et σίμβλοις, conf. 72, 1.
συμμετρεῖσθαι εἴς τι. 45, 8.
συμμετρία, in pictura. 3, 4. in oratione. 3, 5. τοῦ ποτάμοῦ. 10, 20. in statua 28, 1. in ore. 61, 5. 68, 10.
συμπίπτειν. συμπεπτωκότι προσώπῳ. 139, 9.
σύμφωνοι et εὔφωνοι χεῖρες. 7, 21.
σὺν periphrasin facit adiectivi. 119, 27. cum συνὸν conf. Vide ξύν.
συνάγειν, ὀφρὺς συνηγμένη. 124, 1.
συναιρεῖν πάντα. 109, 26.
συναπιέναι, de oculis. 9, 3.
συναπολήγειν. 85, 12.
συνάπτειν τὰς χεῖρας. de saltantibus. 104, 7.
συναυλία θρήνου, πένθους. 20, 18.
συνδεδεμένον. de motu impediore. 89, 11.
συνέξαιρειν ἠχώ. 31, 9. συνεξαίρεσθαι. 7, 10.
συνὼν et σὺν conf. 135, 39. vid. ξυνών.
σύνθημα. ὑπὸ συνθήματος. 82, 24.
συνιζάνειν. 97, 20.
σύριγγες et σήραγγες. 79, 13. σύριγγες Aegyptiacae. 145, 2.
σύρμα ἁρμάτειον. 132, 5.
συῶδης. 86, 29.
σφαδάζειν περὶ ἑαυτῷ. 138, 26.
σφαῖρα insistens Occasio. 152, 20.
σφοδρὸν et φαιδρὸν conf. 35, 24.
σφριγᾶν. 112, 18. σφρυγῶν et σφυγμῶν conf. 135, 29.
σφυγμῶν et σφριγῶν conf. 135, 29.
σφυρήλατος. 89, 8.
σχῆμα καὶ στολή. 48, 3. status venustior. 37, 20. ἐν σχήματι τῆς πληγῆς. 138, 5. cum χρῶμα conf. 20, 36.

Digitized by Google

σώζειν. iuvare. 3, 5. σώζεσθαι. fore. 109, 1.
σῶμα. ἀπὸ σώματος. 6, 5.
φωνὴν κήας νεκρούς. 130, 18.
σωτηρία. ἐπὶ σωτηρίᾳ. 122, 14.
τὲ et τὰ periphrasin facil. 129, 25.
ταινίαις ornantur bene merili. 8, 17.
ταλαντεύειν τὸ πτέρυγε. 119, 10.
τάξις. ἐν οἰκείᾳ τάξει. 147, 2.
τάσσειν. τέτακται et τέταται. 120, 1. τάξας τὴν ἀρετὴν ἑαυτοῦ δεσπόζειν. 132, 13.
ταυρείας. ταυρεία ὄψις. 132, 17. (P. 653. lin. penult. perperam excusum ταυρείην pro ταυρείαν.)
ταῦτα et ταῦτά τοι. quapropter. 8, 24. 61, 18. ταύτην et ταυρείαν ὄψιν conf. 132, 17.
τὲ γάρ. 25, 17.
τείνω, τέτακται et τέτακται. 120, 1.
τειχήρης τὴν φύσιν. 126, 33.
τεκμαίρεσθαι. cum genit. 81, 35.
τελαμὼν caput cingens. 159, 8.
τέρας et πέρας conf. p. 566.
τετράπηχυς. 40, 6.
τετράῤῥυμον ἅρμα. 67, 22.
τέτρωρα. 122, 27.
τέττιγες aurei Atheniensium. 80, 13.
τήθη et τίτθη. 26, 3.
τῆς et γῆς conf. 8, 10.
τηρεῖν τὴν βάσιν. 136, 32. cum τί ἦν conf. 162, 1.
τιάρα Orphei. 119, 27. 153, 31.
τιθέναι τι dicitur tabula picta. 15, 31. θέσθαι pro εὖ θέσθαι. 28, 23.
τὶς. Σκαλάνδρου τινός. 70, 21. πενθιμόν τι ὑποστένειν. 146, 19.
τίς. τί ἄλλο ἤ. 16, 2. τί δὴ βούλεται. 112, 6.
τιτθῶν μῦθοι. 26, 3. τίτθη et τήθη conf. 26, 3.
Τίφυς. 75, 18.
τοιόσδε et τοιαῦτος cum articulo. 19, 17. 43, 31.
τόπος et πότος conf. 115, 28.
τράπεζα. τραπέζῃ et τραπεῖ conf. 96, 3. δευτέρᾳ τράπεζα. 95, 21.
τραφαί. 96, 3.
τραχύς. de hominibus. 92, 30. τὴν ὠλένην, τὴν φωνήν. 70, 28. cum βραχὺς conf. 92, 30.
τρέπεσθαι. de coloribus. 19, 13.
τρίβων. vestis Lacedaemoniorum, artificum, monachorum. 27, 26.
τρίζειν et τρύζειν. 9, 22.
τρίπολος. 127, 34.
τρισκαίδεκα et τρεῖς καὶ δέκα. 30, 2.
τρίστοιχοι ὀδόντες. 132, 21.
τροπαὶ τῆς κινήσεως. 118, 4.
τρόπος. πρὸς τρόπου τινί. 17, 9. 67, 27. τρόπῳ et τρόπον. ad modum. 7, 24.
τροφαλὶς et τυφαλίς. 50, 15.
τρυφή. λευκὸς ἐκ τρυφῆς. 9, 12. Τρῳλοῦ et Τρωϊκοῦ conf. 63, 10.
τύφεσθαι. 99, 4.
τυφλώττειν. de rebus. 6, 25.
τύχη et ψυχὴ conf. 166, 20.
τῷ τοι. quapropter. 61, 18. 74, 28.
ὑακινθίνη κόμη. 38, 16.
ὑγρόν, τό, τοῦ αὐχένος. 132, 25.
ὕδρος Philoctetis. 139, 21.
ὕδωρ. εἰς ὕδωρ τὸν ἔρωτα γράφειν. 88, 24.
ὕθλου et ὕπνου conf. 44, 11.
ὕλη et ψυχὴ conf. 148, 1.
ὑπακούειν dicitur aes, murmur. 159, 22.
ὕπανερος. 13, 13.
ὑπεγείρειν βραχίονα. 39, 8.
ὑπεκβάλλειν et ὑπερβάλλειν. 80, 15.
ὑπεξιστάναι. 147, 19.
ὑπεραίρω cum genit. 120, 27.
ὑπερβαίνειν et ὑπερβάλλειν conf. 99, 17.
ὑπέρλεπτος 97, 15.
ὑπεροφᾶν τοῦ καθεύδειν. 76, 16.
ὑπέρσοφος 37, 22.
ὑπερτείνειν. 84, 10.
ὑπερφαίνειν et ὑπεκφαίνειν. 73, 5.
ὑπέχειν τὰ στόμα. 31, 31.
ὑπήνη. ἐν ὑπήνῃ ἁπαλῇ. 67, 25. πρώτη. 48, 4. ὑπήνης πρόσω ὑβάσκειν. 64, 19.
ὑπηχεῖν. 147, 9.
ὕπνου et ὕθλου conf. 44, 11.
ὕπνῳ et οὔτε. 130, 27.
ὑπὸ cum dativo comitantiam

indicat 116, 15. ὑπὸ et ἐπὶ conf. 79, 6. 122, 32.
ὑποβλέπειν τινά. 53, 19. εἴς τινα. 113, 25.
ὕποινοι πέτραι. 30, 7.
ὑποκαθήμενον et ὑποκαθείμενον βλέμμα. 84, 30.
ὑπόκιρρος. 21, 8.
ὑποκλέπτειν et ὑποβλέπειν conf. 113, 25.
ὑποκορίζεσθαι. 109, 5.
ὑποκρίνεσθαι πάλην. 89, 35. repraesentare. 154, 12.
ὑποκυμαίνειν. 85, 10.
ὑποκυματίζειν. 23, 27.
ὑποπαιεῖσθαι. 35, 25.
ὑπόσεμνος. 47, 15.
ὑποσκελίζειν. 92, 11.
ὑποσκιρτᾶν εἴσω. 25, 26.
ὑποστένειν. 146, 19.
ὑποτρέχειν. τινά. 76, 1.
ὑποτυπόω et ἀποτυπόω. 150, 2.
ὑποτύφεσθαι. de malis latentibus. 20, 1.
ὑποφόνια. 126, 26.
ὑπτία γῆ. 78, 5. 78, 19. ὕπτιαι χεῖρες. p. 403.
ὑπτιασμοὶ in pancratio. 62, 8.
ὕπωχρος. 118, 5.
ὕστατος καὶ πρῶτος. 22, 2.
ὕφαιμον βλέμμα. 136, 6.
ὑφαίνειν μῦθον, μῆδος. 8, 8.
ὑψηγόρον. 134, 18.
φαιδρὸς et σφοδρὸς conf. 35, 24.
φάλαγξ. de thynnis. 23, 25.
φανότερος et φανερότερος. 69, 32.
φαντάζειν τὴν αἴσθησιν. 162, 12.
φαρέτραι χρυσαῖ. Amorum. 11, 10.
φάρυγξ βαθεῖα taurorum. 28, 23.
φάσματα θεοῦ. attributa symbolica. 26, 13.
φαῦλος cum nomine feminini generis. 36, 21.
φείδεσθαι. colere. 73, 11.
φέρει et μένει conf. 19, 12.
φεῦ et ῥεῦμα conf. 162, 29.
φιλοσοφεῖν τι. 8, 13.
φίλτρον et δίφρον conf. 138, 27.
φλοιός. herba palustris. 15, 27.
φοῖνιξ et φοίνιξ. 113, 8. Cf. Boisson. ad Herodian. Epimerism. p. 24. Göttling ad Theodos. Gr. p. 238.
φοιτᾶν ἐπὶ τὰς θύρας. 8, 6. τινί. 24, 30. ἐς. 8, 6.
φολόη. 138, 10.
φορὰ εἴς τι. 3, 3. ἡμίθεος. 75, 7. ἡ μετέωρος. 149, 25.
φορεύς. 139, 5.
φρίττειν χαίνην. 43, 28.
φρονεῖν. superbire. 48, 10. 96, 20.
φροντιστήριον. adytum. 43, 10.
φροῦδοι πόδες. 31, 20.
φωνῆς ἄνθος. 68, 11. φωνὴν τραχεῖα. 70, 28.
χαίρειν τινὶ et ἐπί τινι. 102, 3. 102, 36. τὸ χαῖρον. 114, 13.
χαλινός. τὸν χαλινὸν ἀποπτύσαι. 21, 6. χαλινὰ τῇ χειρὶ ἐφιστάναι. cohibere. 118, 21. χαλινοῦ et γαληνοῦ conf. 48, 19.
χαλινοῦν. 154, 23.
χαλκεῖον δωδωναῖον. p. 566. 103, 27.
χαμαί, ὁ, κείμενος τρόπος. in pancratiasmo. 62, 8. χαμαὶ ἐρχόμενος. transl. 103, 12.
χανδὸν ἐμπιμπλάμενος. 90, 19.
χάριεν. 17, 13.
χαροπὸν βλέπειν. 37, 31.
χαυνὸν καὶ ἁπαλόν. de floribus. 7, 2.
χειμὼν et λειμὼν conf. 33, 29.
χείρ. visi dominatio. 7, 18. ἐν χερσὶν ὄντος τοῦ ἄθλου. 136, 17. χειρῶν et μηρῶν. 129, 29.
χειριδωτός. 45, 7.
χείρων. ἀπὸ τοῦ χείρονος, τοῦ χειρίστου. inique. 15, 9.
χερσεύειν. 133, 30.
χέω. χεθείς. 154, 5.
χήν, ὁ et ἡ. 95, 13.
χιών. ὑπὲρ χιόνα λευκός. 41, 26.
χλεύη ἐπί τινος. 33, 13. χλεύη καὶ γέλως. Ib.
χλιδᾶν εἴς τι. 22, 29.
χλούνη σῦς. 43, 22.
χορεῖα et πορεία conf. 162, 27. et χωρίον. 145, 9.
χορεύειν, de affectibus. 92, 24.
χορηγία. alimentum. 92, 20.
χορὸς Fabularum. 8, 15. Δαιδάλου. 129, 20. 155, 1.
χραίνειν τὸ πῦρ. 100, 23.

Digitized by Google

χρῆμα, πολύ τι. 129, 34.
χρησμῶδες βλέπειν. 43, 7.
χρηστός. fatuus. 82, 13.
χροα, χροιά. 149, 22. 150, 11.
χρόνος. χρόνον ὅν. quo tempore. 129, 34.
χρυσοειδὴς et χρυσωδές. 5, 28.
χρυσόπαστος. 36, 7.
χρυσοῦς. bene nummatus. 32, 5. 97, 4. de moribus. 32, 5. praeclarus. 60, 13. χρυσοῦν βέλος Ἔρωτος. 11, 10. χρυσᾶ δάκρυα Heliadum. 19, 25. χρυσὸν et χορὸν conf. 155, 1. et ξύλον. Ib.
Χρύσης βωμός. 139, 18.
χρυσῶδες. 5, 28.
χρῶμα et σχῆμα conf. 20, 35.
χρωμάτιον. 28, 4.
χρώς. ἐν χρῷ transl. 53, 23.
χωρεῖ ὁ ἥλιος εἰς βαφήν. 89, 12.
χωρίον et χορείαν conf. 145, 9.
ψήφματα αἰχείρων. 21, 1.
ψυχή. τῆς ψυχῆς κᾶσθαι. 62, 1. ψυχῆς et ὕλης conf. 148, 1. et τύχης. 156, 20.
ψύχει et ψήχει conf. 16, 23.
ᾠδή. ᾠδὴν et ὁδὸν conf. 19, 19.
ὠδίνειν transl. 89, 1.
ὠδίς. ἐν ὠδῖνι αἱ φλέβες. 89, 1.
ὦμος τῶν Πελοπιδῶν. 47, 34.
ὠμός. οἱ ὠμοὶ τῶν λεόντων. 84, 13.
ὥρα. ὥρας ἄνθος. 133, 34. Ὧραι χορεύουσαι. 104, 32. Ὡρῶν ἥδιον πνεῖν. 104, 12. ὥρα et ὅρα conf. 20, 20. ὥραις et αὔραις. 153, 14.
ὡς δὴ sequente verbo finito. 58, 6. ὡς et καὶ conf. 22, 30. 45, 22. 92, 4. 111, 34.
ὥστε supplendum ad infinitivum. 37, 10.
ὡσανεὶ κἂν εἰ. 23, 2. ὡς ἂν εἰ. 96, 20.

INDEX RERVM.

Abderus. Herculis παιδικά. 94, 12. p. 537. ab equis laceratus, p. 536. certamina in eius honorem. 94, 26. p. 539.
Abradates. 67, 3.
Abstractum pro concreto. 112, 18.
Achelous. p. 600.
Achillis educatio. p. 408. s. in Scyro. p. 581. plurimas urbes evertit. 54, 25. clamando hostes vertit in fugam. 55, 3.
Adrastus et *Amphiaraus* soli ad Thebas non perierunt. 42, 21.
Aestes. 131, 5.
Aegyptus, Nili munus. 74, 3.
Aeolides, insulae septem. p. 487.
Aesculapius, Sophoclis hospes. 134, 21. p. 658 et 662. eius statua. p. 157.
Aesopus, non fuit deformis. p. 221.
Aiax Locrensis. p. 470. contra undas luctatur. 73, 2.
Alpheus ἐπὶ τῆς θαλάττης ὀχεῖται. 61, 18.
Amores plurimi. p. 237. Nympharum filii. 10, 30. cygnis vecti. 16, 26.
Amphiaraus, p. 366. per somnia

Digitized by Google

vaticinatur. p. 367. λουτρά. p. 366. s.
Amphion. p. 261. s. lyram accipit a Musis. 18, 8.
Amymone. p. 251.
Anaglypha in basibus statuarum. 154, 16.
Andriorum Theodosia. p. 355.
Antaeus. p. 88.
Andromeda, ad Aethiopiam relata. 46, 25. candida. 47, 13.
Antigone. p. 351.
Antilochus. p. 437. s. Achilli amatus. 63, 13. pernicitate pedum polleus. 64, 21.
Antrum Acheloi et Nympharum. 36, 19. Bacchi. 25, 15. Amphiarai. 43, 10.
Apes Iones in Asiam deducunt. p. 466. Pindarum pherum alunt. p. 466. et 72, 4.
ἀπόθετα ἔπη p. 266 s. [1])
Apri descriptio. 136, 6. devastatio. 43, 22.
Arcadia iuncta cum Elide. 28, 29. 101. 31. equi Arcadici. 29, 10.
Argo. p. 130.
Ariadne dormiens. p. 296.
Aristodemus Cat. 4, 5.
Arrhichio et *Arrhachio.* p. 431.
ars Graecorum, argumenti, non item semper temporis unitatis studiosa 227. 247. 272 s. 278 s. 290. 301. 324. 361 s. 372 408. 487. 622.; duo rei momenta in unum coniungit 474. 601. 622; cyclos quosdam aut ordines et climaces actuum instituit 239. 343. 408 s. 415; prolepseos quodam genere utitur 247. 309. 464. 623; immanibus facinoribus exhibendis non abstinet 309. 315. 458; miracula repraesentare non dedignatur 543. 601. in bestiolis minutis exprimendis elaborat studiose 466. compositionem ad septenarium dirigit numerum 415. 437. 458. 485 s. encausticen adhibet in signis marmoreis 687. cf. 690. in aeneis naturalem colorem metallis varie miscendis imitatur 701. De oculis in sculptura 196 s. 690, in pictura 450. Pictura in navibus usurp. 523. Chorographia 255. 278. 397. Ars antiquiorum cum picturis Herculanensibus comparata 502.
Articulus alter de duobus omissus. 9, 6. 38, 30. 137, 22. neutrum articuli periphrasin facit. 129, 25.
Athamas. p. 725.
Athenienses, σοφοί. p. 366. [2])
Atlas. p. 512.
Baccha Scopae. p. 683. s. Bacchae tracoatibus cinctae. 80, 27.
Bacchi formae plurimae. 26, 13. coma. 155, 21. μειρόμενος 155, 29.
Barbaris nuditas improbatur. 69, 7.
Βύταλος. p. 211. [3])

1) Verba Platonis ἐκ τῶν ἀποθέτων fuerunt nuper, ut *Prinsterer, Prosopograph. Plat.* p. 168, qui de carminibus quibusdam arcanis, praeter vulgata ab Homeridarum familia, sectae successione servatis acciperent. Sed si dare velimus, sacrum et reconditum hymnorum genus ad Homeridas etiam pertinuisse, mire tamen profecto dictum foret, Homeridas *ex* suis arcanis carminibus *dicere*, pro *in*, λέγουσι δέ, φασι, τινὲς Ὁμηρίδαι ἐκ τῶν ἀποθέτων ἐπῶν δύο ἔπη. F. G. WELCKER.

2) *Aristoph. Ran.* 700. Athenienses σοφωτάτους φύσει vocat, cf. 677. F. G. WELCKER.

3) Cf. *Bentleii Epist.* p. 27 s. Additam. Demosthenem *κίναιδον* vocat idem Aeschines c. *Timarch.* p. 26, 4. — Ad rem illic illustratam pertinet, quod Plutarchus *de mul. vir.* v. Ξενοφίλη de Aristodemo, Cumaeorum tyranno, narrat, cui cognomen

Bestiolae exiguae curiose ab artificibus expressae. p. 466.
Bospori latitudo. 21, 11.
Callistratus describit statuas, quas ipse non vidit. 154, 26.
Canum genera. 45, 25.
Capaneus 42, 24.
capilli inaurati statuarum. 150, 21.
Cassandra. p. 458.
Centaurus. p. 159. Ixionis proles. 57, 1.
Centaurides. p. 415. s.
Chirone pro equo utitur Achilles. 56, 16. Chironis antrum. 56, 13. δικαιότατος Κενταύρων. 56, 8.
Chordarum in lyra numerus. 19, 23.
Chryses nymphae ara. 139, 18.
Cithaeron specie humana. 25, 28. plurimorum malorum spectator. 25, 31.
Clypeus Achillis. p. 631. s.
Colores in statuis varii. 152, 18.
Columbae Dodonaeae. 103, 1.
Coma fluminibus dicata. 14, 6.
Comus, persona allegorica. p. 202.
Coronae ἐλάτιναι. 34, 32. moerentibus defluunt. 25, 30.
Cretheis Meletem amans. p. 443. s.
Croesi rogum Xenophon ignorat. 67, 14.
Cybele p. 468.
Cyclops p. 501. s.
Cycnus Apollini infestus. 85, 28.
cygni a Zephyris in cantu adiuti. 17, 10. vehunt Amores. 16, 27. in Istro et Caystro. 20, 14.
Daedali statuae incedentes. 27, 18. χορός. 129, 20. lignea opera. 155, 1.
δαίμων, p. 202. 213. 232.
Dativi absoluti. 135, 22.
Delphines hominibus faventes. 33, 19.
Delphinus p. 251. 322.
Deus pictor. 3, 8.
Dii in statuis suis habitant. 157, 23. Dii maris et fluminum formas mutant. p. 600.
Discobolus Myronis. 35, 25.
Dodona p. 565.
Draco in acropoli. 80, 10.
Ebur purpura tinctum. 64, 22.
Echo in Dodona. p. 565.
Ellipsis verborum eundi. 90, 15.
Elephanti Graecis ante Alexandrum ignoti. 18, 20.
Enipeus. 15, 22.
Equi carnivori. 94, 6. super mare currentes. 29, 22.
Evadne. p. 554.
Eumelus, pictor. 4, 8.
Fabulae antiquissimae Hesiodi, Homeri, Archilochi. 7, 27. in tabula picta repraesentatae. p. 223.
Famulae Veneris. p. 402. s.
Favoris significatio in auditoribus et spectatoribus. 61, 26.
Ferarum capita aedibus affixa. 45, 30. ferae in luco Dianae mansuescentes. 45, 31.
Fluvii in numis modo barbati, modo imberbes. 65, 4.
Fratrum Thebanorum inimicitiae post mortem. 99, 22.
Furia e longinquo supplicia parans. 25, 31.
Furiae p. 291. 315.
Galatea candida. 85, 8.
Gallorum incoctilia. 44, 23.
Ganymedes aquarius p. 233.
Genitivus participii post dativum aliumve casum nominis substantivi. 137, 25.
Genius fontium Nili p. 253.
Glaucus. p. 477.
Gyrae, petrae. p. 470.
Halcyon, avis querula. 76, 18.
Hector solus inter heroas Troianos quadrigis vectus. 42, 15.
Heliades. p. 270. 4)
Hercules in cunis. p. 607. βου-

erat Μαλακός. Ἱστόρηται γάρ, ait, ὅτι τοὺς μὲν ἄῤῥενας παῖδας ἤσκει κόμαις καὶ χρυσοφορεῖν, τὰς δὲ θηλείας ἠνάγκαζε περιτρόχαλα κείρεσθαι καὶ φορεῖν ἐφηβικὰς χλαμύδας καὶ τῶν ἀνακώλων χιτωνίσκων. F. G. Welcker.

4) Tres etiam in Aeschyli Heliadibus. v. *Aeschylische Trilogie Prometheus* p. 570. F. G. Welcker.

Digitized by Google

φάγος. p. 532. s. 93, 8. p. 554, furens. p. 526. s.
Hermaphroditus p. 296. s.
Hesiona. p. 654.
Hippodamia et Pelops. p. 309. 515.
Hippolytus p. 419.
Homerus τὸν αἰθέρα ἔλαχε. 101, 4.
Horae p. 360.
Horae tres, rarius quatuor. p. 570. ciliucant Mercurium aliosque Deos. 41, 15.
Hyacinthus. p. 549. 662. s. cum Nireo iunctus. 39, 16. hyacinthi flos litteris inscriptus. 58, 10.
Hysteron proteron. 47, 12.
Θεοδαίσια p. 555.
Ignis Bacchi partum iuvans. 25, 8. igues subterranei ventorum vi excitantur. 79, 20.
Indus. p. 148.
Infinitivus post verba motus. 72, 4. activi pro passivo. 120, 23. explicandus per ὥστε μή. 24, 21. 80, 27. caussae index. 122, 25. oratio per infinitivos continuata. 139, 5.
Insulae. p. 485.
Ionicae vocabulorum formae apud Atticos. 125, 28. Ionum ἁβρότης. 65, 37.
Iphitus, Eurytī filius. 94, 17.
Istar a cygnis frequentatus. 20, 14.
Isthmus ἐπεζευγμένος πελάγεσιν. 77, 26.
Iuventas Dearum νεωτάτη et πρεσβυτάτη 88, 6. cum Hercule matrimonio iuncta. 88, 4. χρόνος. p. 208.
Leucothea. 76, 29.
Ludibundi. p. 611.
Lydi φιλιππόταται. 29, 4. 29, 29.
Lyrae structura. 18, 5. septem chordis instructa. 19, 23. novem, ob Musarum numerum. 154, 11. ad lyrae sonum saxa accurrunt. 19, 19.
Lysippus. p. 699.
Maia. p. 362.
Malum Punicum, res mystica. 99. 17.
Manus in acclamationibus sublatae, vestes excussae, 61, 26.
Maron in Bacchi comitatu. 31, 8.
Marsyas. p. 890. fluvius. 114, 14.
Medea. p. 618. 722. ense armata. 161, 18.
Meleager. p. 136.
Meles fluvius. p. 443. s. 65, 6.
Melle nutriti suaviter canentes et loquentes. p. 466.
Memnon. p. 247. s. 438. eius color. 63, 23.
Menoeceus, patriae se devovens. p. 227. s.
Mercurii furta. p. 560. Palaestrae pater. 102, 2.
meretrices Veneri sacrae. p. 402.
Midas. p. 539. vino venatur Satyrum. 35, 21. eius aures. 36, 7.
Minervae natales. p. 543.
Montes humana specie. 25, 28.
Mulieres genas radentes. p. 420.
Musae p. 443.
Musae colonias ducentes. 66, 27.
Myrtili dolus. 28, 32.
Naïdes cum Nereidibus iunctae. 65, 4.
Narcissus. p. 343. cum Nireo et Hyacintho iunctus. 39, 5.
Naves pictae. p. 523. cum feris comparatae. 32, 21.
Neptunus p. 389. imagines eius 251. φυτάλμιος et arator 474. cf. 476 et 487.
Neptunus, montibus scissis Penco viam facit. 74, 4. γεωργὸς et φυτάλμιος. 78, 23. ἠπειρώτης. 78, 25. Neptuno nigri tauri immolantur. 77, 7.
Nereides. p. 367. 482. 501. 506.
Nereus, futurorum gnarus. 111, 10.
Nessus. p. 670. s. solus e Centauris superstes. 138, 9.
Nilus pictus. p. 232. s. eius statuae. p. 234.
Nominativus praepositioni et casui nominis interiectus, ut κατ' ἄλλος ἄλλο. ἐπ' αὐτὸς αὐτῷ. 69, 12.

Digitized by Google

Nuditas barbaris improbata. 49, 7.
Nymphae βουκόλοι. 73, 21. in deorum concione. 96, 7.
Nymphae, fontium. p. 291. 315. *Κοῦραι* dictae. 465. earum varia genera. 462. Naides. 420. 443. Oreades dictae *Σκοπιάδες*. 420. [5]) Nymphae Olympiae. 309.
Occasio Lysippi. p. 698.
Oculorum in statuis quoque *πάθος* quoddam. 3, 23. (p. 196.) oculi statuis inserti. 148, 21. oculi navium. p. 323.
Oedipodis filiorum simultas post fata. 99, 23.
Oenomaus Axem. 28, 29.
Olmius fluvius. 153, 25.
Olympus. p. 331. 335.
Oracula per insomnia. p. 366. cf. 659.
Oropus cum Amphiarai adyto. 43, 8.
Orpheus bestiis circumdatus. p. 611. in *στάμνῳ*. 119, 27. a mulieribus laniatus. 120, 6. eius statua in Helicone. 153, 24.
Pactoli πλοῦτος. 40, 2. floribus ornatus. Ib.
Palaemon p. 481. eius adytum. 77, 3.
Palaestra. p. 560. s.
Pan. p. 290. 296. 332. 462. 464. s.
Pan αἰγιβάτης. 32, 11. Pindari carmina cecinisse existimatur. 72, 14. eius natales cum Nymphis celebrat. p. 465.
Panes papavere, marathro, apio conditi. 95, 17.
Panthia. p. 450. eius historia. 67, 1.
Parcae natalibus insignium hominum adsunt. 66, 27.
parerga. p. 239. 290. 516. 572.
παρθενών. p. 582.
Participium absolutum. 47, 37. pro substantivis. 114, 13. pro adverbiis. *φθέγγεσθαι ἀπολωλός*, *βλέπειν δεδορκός*. 116, 15.
Pasiphaë. p. 301.
Peleus μαχαίρᾳ donatus. 137, 24.
Pelops. p. 389. Deorum pincerna. 29, 19. cum Ganymede coniunctus. Ib. Pelops et Hippodamia. p. 309. et Oenomaus. p. 627. Pelopidarum *γνώρισμα*. 47, 34. 48, 26.
Penelope texens. p. 547.
Pentheus. p. 314.
Perseus. p. 383.
Personae allegoricae, nominis sequunturae genus. p. 223. 561. Comus, vulgaris. 202. Bacchicus. 213. Ebrietas. 212. *Θαλία*, *Οἰνάνθη*, *Εὐοία* (*Εἰοίας*), *Εἰρήνη*, *Ἡδύοινος*, *Ἄμπελος*. 215. s. Iocus, *Γέλως* (qui ap. *Horat.* Od. I, 2, 34. Amoris formam induit) 215. *Μῦθοι Αἰσώπειοι*. 223. Aquarius. 233. varii Amores. 237. [6]) 301. 343 s. 403. 560. cf. 561. 627 s. Zephyrus. 271. 349. Nox. 272. *Βροντή* et *Ἀστραπή*. 289. Fluvii. 200. 232 s. 309. 556. 444. 473 s. 621. 627. 631. Achelous in varias species transformatus. 600. Somnus propheticus. 367. urbs Oropus. 367. Cenchreae. 482. Calydon. 600. Lydia. 450. Thessalia. 474. promontorium Lechaeum. 481. Terra. 270. 366. Veritas. 367 [7]). Pudor.

5) Ita *Oppianus Cyneg.* IV, 235. Maenades vocat *Οἰνάδας*, quod non mutum cum Passovio *Ueber Griech. Wörterbücher*, p. 114. F. G. Welcker.

6) Add. *Eurip. Rhadam.* ἐρωτές εἰσιν ἡμῖν παντοῖοι βίου. P. G. Welcker.

7) De Veritate, Apollinis nutrice, et veritate oraculorum cf. *Müller. Doriens.* I. 336. F. G. Welcker.

Digitized by Google

404. Naiades praes. luctu aqua diffluentes. 420. sq. 8) *Πλοῦτος*. 544. Palaestra. 560. *Ἀγών*. 561. Echo. 565. quatuor anni tempora. 570. *Καιρός*. 698. s.
Phaëthon. p. 270.
Philoctetes. p. 673. s. Herculis *δεράπων*. 139, 5.
Philostratus in descriptionibus plurali pro sing. utitur. p. 418. rei expositionem cum picturae descriptione confundit. 361. 451. 482. in rationibus operum eruendis errat. 324. 402. 474. 482. 486. 487. argumentum non recte percipit. 239. 402. 403. ad compositionis normam ac rationem non animadvertit. 486. 493. poetica licentia utitur in descriptione. 252. 271. 392. 422.
Phlegyae. p. 508.
Phorbas. p. 508.
Phrygium marmor. 21, 20.
Pictura tacens poësis. 110, 16. (Vid. *Toelken über das Verhältniss der antiken und modernen Malerei zur Poesie*. p. 6. s.)
Pila lusoria, Iovis et Bacchi *ἄθυρμα*. 122, 17.
Pindarus. p. 464.
Pinetae in Isthmo. 76, 27.
Pluralis et singularis iunctim. 92, 52. pro singulari. 57, 15. pluralis verbi cum plurali substantivi neutrius generis. 10, 10.
Praesens pro perfecto. 139, 14
προβόλιον. p. 206. s.
Proteus δικάζων. 83, 9.
Pulvis palaestricus. p. 516.
Purpura σκυθρωπάζουσα. 45, 4.
Pygmaei. p. 524.
Pyrrhus. p. 630. s.
Rhodogune. p. 425.
Rhodus aspera. 92, 30. nube auri rigata. 96, 30.
Rhopographia. p. 396. 9) opponitur *τῇ μεγαλογραφίᾳ*. p. 397.
Sanguis manans e frondibus. 99, 19.
Satyrus vino captus. 35, 21. tibiis canens. p. 679. Satyri lugentes. 114, 16.
Scamander. p. 200.
Scyrus ἀνεμώδης. 111, 4.
Scytha in Marsyae supplicio. 113, 25.
Semele. p. 289. inter Deos recepta, 25, 9.
Septenarius numerus magnam vim habet in rebus sacris et in arte. p. 485. s.
Sophocles. p. 656. ss.
Sophoclis paeanes. 134, 21. dona a Musis accipit. p. 656. *μέλισσα* dictus. 134, 13. p. 657. 663. Aesculapio carus. p. 657. 134, 21. (Vid. *Maria*. Vit. Procli. c. 29. p. 24.)

8) Quod absonum dixi p. 421. aquae fontem papillas Nympharum, aliter id Graecis visum. Libethriarum Nympharum statuas *Pausanias* IX, 34, 5. ita describit: *καὶ πηγαὶ (τὴν μὲν Λιβηθριάδα ὀνομάζουσιν, ἡ δὲ Ἑτέρα πέτρα) γυναικος μαστοῖς εἰσιν εἰκασμέναι, καὶ ὅμοιον γάλακτι ὕδωρ ἀπ' αὐτῶν ἄνεισιν*. Et *Callimachus* etiam *in Del*. 48. ad Virginalia, quo clara erat Samus, nomen alludens, *νήσοιο διάβροχον ὕδατι μαστὸν Παρθενίης*. F. G. Welcker.

9) Quod apud Plinium falso legitur *ὑπαρογράφος*, pro eo Graeci de pictura aeque ac de iambis usurpare poterant *κιναιδογράφος*, *Bekker. Anecd*. I, 429. III, 1389, ut *κιναιδολόγος* dicitur Sotades apud Athenaeum. Ceterum antiquitus pro *ῥωψ* etiam *ῥύψ* videtur pronuntiatum fuisse, ut eiusdem originis sunt *Προῖτος*, *πρῶτος*, *πρύτανις*, et *κοῖλος*, *κῶλον* (intestinum), *Κύλων*, siquidem Achaiae urbs *Ῥύπες* seu *Ῥύπαι* (v. *Pherecyd*. p. 216.), *ἡ Ῥυπικὴ ap. Thucyd*. nomen traxit (ut *Δαῦλις*) a virgultis, *ῥῶψιν*. F. G. Welcker.

Digitized by Google

σοφός, σοφία. p. 223. 228. 255.
Statuae divini numinis receptacula. 157, 23.
Syllabaurm transpositio. 100, 30.
Symbolum circumspicientiae et custodiae, oculus. p. 323. [10]) veris et inventutis, hyacinthus. 349. 462. suaviloquentiae [11]) et coloniarum, apis. 466. 657. palaestrae, canistra. 516.
Tabulae pictae parietibus insertae. 4, 27.
Talorum lusus. 121, 14.
Tapetes babylonici. 101, 3.
Tauri nigri Neptuno immolantur. 77, 7.
Temo symbolum agriculturae et navigationis. 10, 15.
Thebae ἑπτάπυλοι. 19, 23. obsessae. p. 227.
Themistocles. p. 100.
Theseus, Ariadnae oblitus. 26, 2.
Thessalia. p. 473. s.
Thetis. p. 600.
Thiodamas. p. 92.
Tiphys, gubernator Argus. 75, 18.
Tiresias, *Τειρεσίας, κοῦφος.* 66, 29. 74, 23. *Titaresus.* 66, 29.
Tmolus ἀνθεμόεις. 40, 2.
Tritonis παρθένοι, Galateae ancillae. 84, 34.
Tyrrheni praedones. p. 322. s.
Venabulum in sinistra. 6, 12.
Venatores diis capita ferarum dicant. 45, 30.
Venus in artis operibus amantibus opitulatur. p. 622.
Verba motus supplenda ad ἔπλ, ἔς. 90, 15. verborum *mutandi* usus elegans. 101, 29.
Vini fontes. 25, 25.
Virginea facies in puero. 102, 14.
Vocabula minus honesta a sophistis studiose interdum usurpata. 49, 20.
Vox repetenda omissa. 117, 3.
Vulpes protagonista Aesopi. 8, 16.
φάσμα. p. 299.
χεῖρες ὄπτιαι. p. 402. s.
Xenia. p. 395. 539.
Zephyrus cygnos in canendo iuvat. 17, 10. 20, 16. 33, 30.

10) Pindaro Amphiaraus oculus est exercitus, et *regis oculus* apud Persas certus quidam eius minister primarius erat. *V. Boeckh.* ad *Pind. Ol.* II. p. 123 s. Athenis oenoptae sive conviviorum inspectores oculi dicti sunt. *Athen.* X. p. 425. B. Oculum in clypeo Minervae habet vasculum Palermitanum, v. *Kunstblatt* 1824. p. 312. Quod ad telam attinet e scuto dependentem, *λαισήϊον* hoc Homeri *πτερόεν* esse recte observarunt Müllerus *Dor.* II. 245. et Anonymus in *Ephem. Ienens. Supplem.* 1824. p. 270. F. G. Welcker.

11) Inter poetas eximiae dulcitatis non omittendus erat Hesiodus *μελιχρότατος Callimacho* ep. 29. dictus, cf. *Vellei.* I, 7. et *Hermogenes.* F. G. Welcker.

Digitized by Google

INDEX OPERVM ARTIS,

QVAE IN COMMENTARIO ILLVSTRANTVR.

Anaglypha inedita p. 212. 227. 251. 309. 315. 323. 344. 362. 366 (cf. 367). 384. 419. 611 s.

Discobolus Myronianus p. 352.

Hippolyti letum in sarcophago Agrigentino p. 419.

Millin Galerie mythologique tab. 133. p. 309.

Pict. Hercul. VII, 28-31. p. 345.

Specimens of ancient sculpture I, 60. p. 477.

Vasa picta ed. a Dubois Maisonneuve tab. 22. *) 55. p. 313 s.

Vasa picta ed. a Millino I, 27. II, 32. p. 210.

— — — — II, 36. p. 332.

— — a Millingeno tab. 21. p. 367.

— Cagnilliana ab eod. ed. tab. 19. p. 214.

— — a Passerio II, 171. p. 251 s.

Visconti Mus. Pioclem. V, 8. p. 487. V, 37. p. 561.

Winckelm. Mon. ined. tab. 12. p. 476. tab. 117. p. 309.

Zoegae Anagl. tab. 92. p. 212. tab. 96. p. 570.

*) Hoc vasculum v. nunc etiam in libro, cui titulus *Collection des Vases de Mr. le C. de Lamberg* tab. 65, ubi pro *OINANΘH*, quod scripsit pictor, exaratum est *ΔΙΝΟΝΟΗ, d'un esprit profond*, aut *ΔΙΚΟΝΟΗ, esprit de la justice*, ex emendatione quidem editoris nescio cuius, de cuius explicatione, si apposuero, Oporae eum, pro pomis, placenta dare, satis erit dictum. Neque Horae, quas ille vult, hic expressae sunt, sed, ut universum egregiae picturae argumentum paucis comprehendamus, convivium repraesentatur, praeside Baccho, quem qua vi *κωμάσταν* appellet Aristophanes *Nub.* 602, hinc apparet: adest Thalia, seu coena lautior, porrigit frustus suos Opora, vini dulcissimi copia affluit, *Οἰνάνθη*, quae ipsa vinum denotat (ut sp. *Callim.* fr. 115, et rectius *Anthol. Pal.* XIII, 9, *Λεσβίης ἄωτον νέκταρ οἰνάνθης*) simulque *Ἡδύοινος*; partes suae datae sunt et Eviadi, quae evoe clamantes significat, et Amori Cupidinique; et ita, Pace, cum corona potoria et face ad grassandum instructa, ad commissationem invitante, ut poeta p. 204. exscriptus canit: *Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων κωμάζοιμι*, Comus ipse accedit. F. G. Welcker.

Digitized by Google

ADDENDA
AD INDICEM SCRIPTORVM.

Aeschyl. Agam. 1200. p. 203.
— Suppl. 730. p. 324.
Aristoph. fragm. ap. Philostr. p. 657.
Euphorion. fr. p. 366. *)
Eurip. Phoen. 237. p. 313.
Himer. Or. 3, 430. p. 267.
Leonid. ep. 15. p. 396.
Meleagr. ep. 100. p. 206.
Menander. p. 566.
Pind. Pyth. III. ἀντιστρ. 4. p. 465.
— fr. p. 627. Boeckh. p. 233.
Plin. XXXIV, 19, 10. p. 212.
— XXXV, 36, 2. p. 607.
— — 43. p. 196.
Pratin. ap. Athen. p. 204.
Propert. III, 9, 12. p. 396.

*) Vbi leg. Ὠρωπός. De ipso hoc versu cf. *Osann. Inscriptt.* p. 214.

ADDENDA.

I, 10. *Pag.* 265 *ad p.* 18, 30. Ex mente *Bentleii* in *Epist.* p. 58, Philostrato edendo sese accingentis (ibid. p. 127. cf. 31. 55.), dum dextrâ Orpheus chordas pulsat, ψάλλει, ad verba ἡ δὲ ἑτέρα χείρ, absolute, pro more Philostrati, posita, supplendum est, *nihil agit* περιέργως, nimirum citharam duntaxat ea sustinens: sed optimam Iacobsius loco medelam fecit. Alterum locum p. 19, 17. Bentleius, quantum ad vocem πλαστικήν, non recte cepisse certum videtur; neque magis προςβολαῖς ferendum, quod e Cod. Oxon. sumit, quum manus fidibus non applicetur et admoveatur ὀρθή. F. G. Welcker.

I, 14. *p.* 289. Vetus pictura Romae recens detecta Iovem in throno sedentem, Semelen modo enixam humi porrectam et fetum immaturum exhibet. *Kunstblatt* 1823. p. 355. F. G. Welcker.

II, 2. *p.* 408. De Achillis educatione in artis operibus cf. *Boettig. Vasengemälde* P. III. p. 143. s.

II, 33. *p.* 566. *Aeschylus Prom.* 831. quum in Dodonae descriptione unum tantum τέρας ἄπιστον memorat, τὰς προςηγόρους δρύας, neutrum aes miraculosum tum temporis iam extitisse suspiceris. F. G. Welcker.

Iun. 9. *p.* 627. Vasculum Siculum ex Hausii libro minus obvio transiit in *Inghiramii* Monum. Etrusc. Vas. tab. 15. F. G. Welcker.

Iun. tab. 13. *p.* 658. *l.* 8. Imagini illustrandae facit *Meleagri* Praef. v. 33. λείψανά τ' εὐκαρπεῦντα μελιστάκτων ἀπὸ Μουσῶν, quem locum nuper doctissimus *Huschkius* in *Anthol. Bosch.* T. V. p. LXVII alteri haud minus in rem nostram vertendo ap. *Athen.* XIV. p. 633 A, a Vossio *Epist. mythol.* II. p. 54. restituto: μέλεα μελιτοπτέρωτα Μουσῶν admovit. F. G. Welcker.

Digitized by Google

CORRIGENDA.

In Prooemio.

P. XX. lin. 6. ab ult. lege *editionibus* pro editoribus.
— XXX. lin. 12. lege *otii* pro odii.

In Textu.

P. 21, 17. *κάλλισσον*. l. *κάλλιστον*.
— 99, 19. *στάσης*. l. *σπάσης*.
— 110, 18. *θεῶν γάρ*. l. *θεῶν τε γάρ*.
— — 29. *ἐν αἷς*. l. *ἐν οἷς*.
— 112, 6. post *σημαίνων* pone comma.
— 114, 15. post *ἀμείψων* pone punctum.
— 116, 16. *ἐκπλῆξιν*. l. *ἔκπληξιν*.
— 131, 21. *ξὺν ὅπλοις*. l. *ξὺν τοῖς ὅπλοις*.
— 135, 28. *ἐΰπνουν*. l. *εὔπνουν*.
— 151, 19. *Νάρκισσον*. l. *Νάρκισσον*.
— 153, 15. *Ὥραις* rectius scribes *ὥραις*. Cf. p. 698.
— 158, 22. XII. lege XI.

In Commentario.

P. 198, 15. *lapsa* l. *lapsu*.
— 201, 13. *συ δέ*. l. *σὺ δέ*.
— 208, l. 5. ab ult. *μὲν θαλάμοις*. l. *μὲν ἐν θαλ.*
— 213, 37. *ΔΙΟΝVCOC*. l. *ΔΙΟΝVSOS*.
— 214, 36. *tum in vivis*. l. *dum*.
— 231, 28. *venerabilem — terribilem — visum*. l. *venerabilis — terribilis — visus*.
— 234, 10. post XXXVI. insere 11.
— 235, 21. P. 10, 12. l. 10, 2.
— 237, 14. *οἷον ω*. l. *ὦ*.
— 244, 29. *ἀποκυΐσκει*. l. *ἐπικυΐσκει*.
— 247, 6. *in Oreo*. l. *in Orco*.
— 249, 24. *τὴν ἄκρα, καθαράν*. dele comma.
— 258, 11. ab ult. *libris etiam*. l. *libris, etiam*.
P. 288, l. 12. adde: consule inprimis *Böttigerum* in Amalthea T. II. p. 303. ss.
— 289, 24. *aspectn*. l. *aspectu*. Quum in hoc commentario plurimis in locis litterae *n* et *u* inter se permutatae sint, hunc errorem, ubi lectores morari non poterat, notare omisi.
— 292, 21. *nascitur*. l. *nascitur*.
— — 27. *κερουνοῦ* l. *κεραυνοῦ*.
— — 34. lege: *καὶ ἀπόλλυται μέν, ὡς δοκοῦμεν*, (ut mox, *ὡς οἶμαι*) F. G. Welcker.
— 316, 18. *calcaus*. l. *calcans*.
— 323, 19. *Lostii*. l. *Losii*.
— 324, 20. *tabulae*. l. *fabulae*.
— 331, 18. *omnibus* dele.
— 332, 22. *Isthmicarum*. l. *Isthmionicarum*.
— 335, 11. *ob Apolline*. l. *ab*.
— 339, 12. *hanc*. l. *hanc*.
— 341, 17. *est voluntatem*. insere *ad*.
— — l. penult. *cnte*. l. *cute*.
— 348, l. 9. ab ult. *divitur*. l. *dividitur*.
— 350, 30. *Locas*. l. *Locus*.
— 357, l. penult. *Eleganten*. l. *Elegantem*.
— 360, 19. *de vincto*. l. *vincto*.
— 361, 19. adde: p. 130, 18. s. cf. 13.
— 375, 6. pro 41, 1. l. 44, 1.
— 377, 16. *ὠκεανῷ*. l. *ὠκεανῷ*.
— 379, 1. *uude*. l. *unde*.
— — 17. *colorem*. l. *colorem*.
— — 6. ab ult. *ἀτακτήσῃ* l. *ἀτακτήσῃ*.
— 392, 28. *humore*. l. *humero*.
— 416, 16. *tenentum*. l. *tenentem*.
— 417, 19. post naturam adde: F. G. Welcker.
— 419, 25. *Graff*. l. *Grafs*.
— 420, 17. *percultae*. l. *perculsae*.

Digitized by Google

P. 421, 24. *plangendis.* l. *plangentis.*
– 422, 2. *veror.* l. *vereor.*
– 423, 8. ὁμηρικοῦ legitur in Cod. Parisin. 1696.
– 425, l. 6. ab ult. *habita.* l. *habitu.*
– 434, 3. *ut pantomimae. Spectatores* — l. *ut pantomimae spectatores.*
– 435, 26. *escriptione.* l. *descriptione.*
– 436, 12. κατάγουσι. l. κατάγουσι.
– 439, 20. *Aeschili.* l. *Aeschyli.*
– — 23. ιων. l. πον.
– 448, 26. *Crenzer.* l. *Creuzer.*
– 450, 27. pro 100, 1. l. 100, 15.
– 467, 4. ab ult. τῇ τύχῃ. l. τύχῃ.
– 471, 30. *ea.* l. *haec verba.*
– — 4. ab ult. εἶα l. ρια.
– 474, 27. *eum compositum* l. *eum positum.*
– — 32. pro CXVII. lege: c. XVII.
– 483, 9. Λευκοθέα. l. Λευκοθέα.
– — 26. *Disc.* l. *Dyse.*
– 485, 15. λέχαιον l. Λέχαιον.
– 488, 6 ab ult. εἰξυγχωρῷ l. ξυγχωρεῖς.
– — 1. ult. ὑπὲρ σου. l. σαῦν.
– 491, 13. *Angust.* l. *August.*
– 492, 18. post *certamine* excidit ιων.
– 498, 18. ψαμμος. l. ψαμμος.
– 502, 18. πρόβατα. l. πρόβατα.
– 506, 23. *sostra.* l. *nostro.*
– 510, 2. *grania.* l. *crania.*
– 514, 10. κἂν ἐν. Scr. καὶ ἐν.
– 519, 9. post *aredas* adde: *cf.* l. 26.
– 520, 22. ἀνθρώπεν. l. ἀνθρώπου.
– 522, 2. κημεῖν. l. κημῶν.
– 527, 9. *Clytemnaestrae.* l. *Clytaemnestrae.*
– 528, 25. *occupatam* l. *occupatum.*
– 529, 12. εὐγνῇ. l. εὐγενῇ.
– 530, 9. παρὰ. l. παρὰ.
– 534, 2. ὀγλίζεται. l. ἀργίζεται.

P. 538, l. 9. ab ult. delenda verba: *Bene haec haberent* etc. et scribendum: Voce ἄλλο cum Parisino 1761. deleta, et τῷ ἐπὶ πένθει mutato in τὸ ἐπὶ π. nihil erit in h. l., quod nos morari debeat.
– 550, 20. post φύσιν adde: *vulgo δείξει.*
– 562, 8. *foe ere.* l. *foedere.*
– 567, 1. penult. δρόνς l. δρυός.
– 569, 4. *corallis.* l. *corollis.*
– 581, l. 3. ab ult. pro XXX. lege: XXXV.
– 582, 22. pro 868. l. 116.
– 592, 29. *uster.* l. *Kuster.*
– 596, l. 7. ab ult. pro 7 lege 17.
– 602, 5. ab ult. ἐπιλῆξιν l. ἔπληξιν.
– 608, 4. ab ult. μηκύοντες. l. μηκύναντες.
– 610, 3. *abieci.* l. *adieci.*
– 618, 30. *errare.* l. *erraret.*
– 624, 14. βεβυθιομένον. l. βεβυθισμένον.
– 637, 19. *quis* l. *quam.*
– — 20. πεπρωπένων. l. πεπρεσμένον.
– — 32. *ptimam* l. *optimam.*
– 641, 8. *videantur.* l. *videantur.*
– 646, 9. *Eodem.* l. *Eadem.*
– 647, 17. *et* delendum.
– 653, penult. ταυρείην. lege: ταυρείαν. aut potius: ταυρικήν.
– 656, 19. *Heyndorfio.* l. *Heindorfio.*
– 666, 24. πάρεστι. l. παρών. et sic iterum l. 30. παρών recte exhibetur in textu, una littera a παρῆν diversum. Participium est absolutum.
– 673, 3. *potuit.* l. *potui.*
– — 27. *risa.* l. *risu.*
– 688, 6. *passim* delendum.
– 703, 30. ἀνελίττοων. l. ἀνελίττων.
– 713, 11. pro 126. lege 156. et sic iterum lin. 15.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google